M64.1.3

Fetter Mihály

1021

Tavaszi hírsa télben:

A bécsi kiállításra készül a FŐKERT

Néhány héttel ezelőtt hírt adtunk arról, hogy 1964. április 16-tól október 14-ig tartják Bécsben a Nemzetközi Kertészeti Kiállítást, amelyre a rendezőség hazánkat is meghívta. (Ez idő alatt rendezik meg a FLEUROP Interflora nemzetközi virágküldő szervezet kongresszusát is, amely, mindig a kiállítást szervező országban tartja üléseit.)

Hazánk a felszabadulás óta csak 1961-ben, Ehrfurtban képviseltette magát nemzetközi kertészeti kiállításon. Ezt a szocialista országok rendezték. Most, az immár hagyományossá váló nemzetközi kertészeti világkiállításra a rendezőség meghívta Magyarországot is és felszólította a hazai szerveket a részvételre. A gazdasági bizottság úgy döntött, hogy a magyar kertészet termékeivel képviseltetjük magunkat. A kiállítást — az elfogadott elvek szerint — minden évben más-más országban (tavaly Hamburgban) tartják.

Hazánk a kiállításon áruminta-bemutatóval, egy 300 négyzetméter alapterületű pavilonnal és a „Népek kertje" szekciójában egy 1500 négyzetméter alapterületű úgynevezett magyar kerttel szerepel. A pavilon árumintabemutatóján minden jelentős magyar kertészeti termék (főként zöldség, gyümölcs, bor) helyet kap, különösen azok, amelyek exportálásra alkalmasak. A magyar kertben hazai, országunkat jellemző virágokat és dísznövényeket helyeznek el, hogy a nemzeti jelleg mindinkább kidombo-

bútorokkal árnyas pihenőhely, díszmedence, egynyári virágok sokasága (ezek részt vesznek a nemesítési versenyben is), továbbá díszfák és cserjék. A kertet Simon István kerámiái fogják díszíteni. A kert tervezője Kecskés Tiborné (Szabó Ildikó), a FŐKERT dolgozója.

A kiállítás Bécs központjától mintegy 4 kilométernyire, az Ó-Duna és a nagy Duna közötti területen, az egykori szeméttelep helyén terül majd el, mintegy 100 hektáron. Ezzel Európa eddigi legnagyobb szabású nemzetközi kertészeti kiállítása lesz. A kiállítás közepén emelkedik majd a nagy érdeklődésre számot tartó, 260 méter magas kilátótorony, amelyben — mintegy 100 méter magasan — egy forgó vendéglőt helyeznek el. Innen a vendégek kényelmesen körbenézhetik az egész kiállítást. (A forgóvendéglős tornyot egy kertészeti kiállítás alkalmával Stuttgartban már megvalósították és ott nagy sikert aratott. A bécsi torony is minden bizonnyal kedvelt idegenforgalmi látványosság lesz.) A kiállításon lesz egy 36 000 négyzetméter felületű díszmedence is, víziszínpaddal.

A kiállítás magyar részlegének alapmunkáit az osztrák dolgozók 1963. október 1-re már elkészítették, a hozzátartozó virágokat, dísznövényeket, kerámiát március elején szállítják. Valószínű, hogy a kiállításon a hazai vendéglátóipar is részt vesz egy magyar vendéglővel és a már nemzetközileg is nagy sikert aratott magyaros ételekkel.

S. N. S.

zsenyi elvtárs, C
tatását: „Szeressé
vet, a tudás fo
egy idős dolgozó
is írt arról, hogy
meg a könyveke
lyamat persze ne
ról-holnapra, k
érte. Az a vigas
nap mint nap
azoknak a tábora,
tik és megbecsülik a könyvet
és segítenek abban, hogy mások is hozzájuk hasonlóan cselekedjenek.

S. Nagy Sándor

Szőnyi István emlékkiállítás a Nemzeti Galériában

December 21-én, nagyszámú érdeklődő jelenlétében, a Magyar Nemzeti Galériában ünnepélyesen megnyitották Szőnyi István emlékkiállítását. Mintegy 90 festmény és mintegy 100 grafika nyújt áttekintést a XX. századi magyar piktúra kimagasló művészének életművéről. Ezek az alkotások a közelmúltban igen nagy sikert arattak a berlini National Galerie-ben, ahol három hónap alatt több mint ötvenezren tekintették meg.

Franciaországból és Olaszországból importálják. Az új stúdió lehetővé teszi, hogy a bolgár filmgyártás évi termését 18—22-re emeljék.

A CANDIDE nagy sikerű modern filmváltozatának rendezője, Norbert Carbonneaux, hasonló felfogásban filmre viszi Voltaire A VADEMBER című kisregényét. A mű hőse egy romlatlan ember, aki nem riad vissza attól, hogy minden eszközzel szembeszálljon azzal, amit a társadalomban hamisnak, hazugnak tart. A tervek szerint a főszerepet Jean-Paul Belmondo játssza.

FILMRE VISZIK D. H. Lawrence LADY CHATTERLEY KEDVESE című híres regényét. A tervek szerint a női főszerepet Elizabeth Taylor, a vadőr szerepét Richard Burton alakítja.

Kesztés Tiborna
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 1.
Telefon: 188-296, 188-307

FÜSTLÉNY

zük van és fürge, fekete seregük szerte hordja hírüket a vármegyében. Feleki mester büszke volt a hírére, de nemcsak vidéken, a városban is nagy becsben állt, tanácstag volt a városnál s az egyháznál presbiter. Csak a családjában nem tudott rendet és megfelelő tekintélyt tartani, hiába viselt kéménysepró létére akkora bajuszt, hogy fülére csavarhatta. És hiába volt goromba, mint a pokróc, csak

készültem — mesélte felém fordulva, és lehalkította hangját, mert a cigány már horkolt s az üvegfúvó az álom nagy búráját dagasztotta fáradt tüdejével.

Költő vagy színész akartam lenni, azért mentem városba, hogy tanuljak valamit, mert tetszik tudni, nekem nem voltak iskoláim. Mondta a plébános úr is, hogy szépek a verseim, de azt tanácsolta, hogy

Keleti Tibor

az alábbi tervpályázaton I. dijjal jutalmazott terv egyik szerzője.

dr.Reischl Antal: A budapesti Népliget rendezésének tervpályázata. 1970. - Magyar Ép.műv.1971.4.sz.2-4.l.

Kecskés Tiborné, grafikus MDK

Hat rajza.

Repr.

Kecskés Tiborné: Biológia a mező-gazdaságban 30-31

Család és iskola, Bp. 1964. július XV/7

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1961 SZEP = 7.

Népszava

Kecskés Tiborné

1 PERCES INTERJÚ

a kertek mérnökével

Az anyag, amellyel dolgozik, amelyet megálmodik, a természet ajándéka. Virágos kerteket épít, parkokat »varázsol« játszótereket tervez. Mérnök, kertész, pedagógus egyszemélyben.

Sokszínű munkájáról mindennél többetmondóan beszélnek a parkok, hivatása, hogy örömet szerezzen. A Jászai Mari téren — házi pályázaton nyert ezzel a tervével — az ő elgondolásai alapján építették fel Budapest egyik legkorszerűbb játszóterét. Ismeri, szereti a pesti srácokat. Harcol értük. Azt mondja, ha van egy üres telek, s csak évek múltán építik be, ideiglenesen sem szabad a pénzt sajnálni: teret kell adni a játéknak.

A neve: Kecskés Tiborné, foglalkozása kerttervező mérnök. Most egy új »műfajjal« lepte meg a szakembereket: a levélgrafikával. Sokat dolgozik vadszőlőlevéllel, színkompozíciói a természethez méltóan természetesek.

— Csak szórakozásból csinálom ezeket a grafikákat — mondja. — Szerintem a gyerekek könnyen megtanulhatják a képek készítését, a ragasztáshoz csak Technocolor kell. Aki csinálja, megismeri a növényeket, megszereti a szépet.

Mexikóban a közelmúltban prospektuspályázatot hirdettek. Kétezer különböző, a növényeket ismertető, a kertészetet reklámozó mű érkezett be. Kecskés Tiborné levélgrafikát küldött. Az első nemzetközi versenyen vett részt — nyert. díjazták. (moldován)

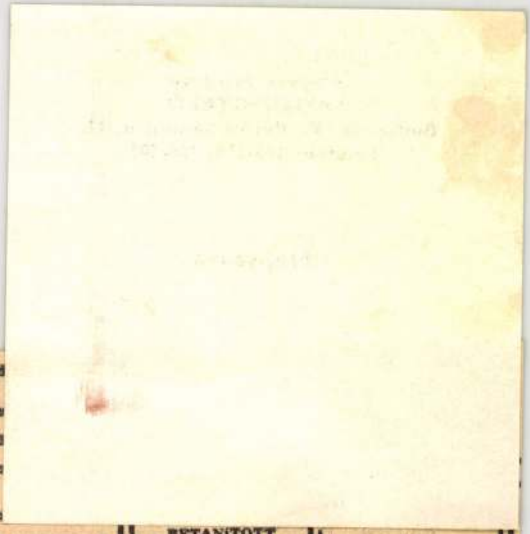

vid
Tan
el
bi
Je

ÉM Csőszerelőipari Vállalat
Budapest, XI., Budafoki út 95—97, munkaügyi osztályon,
Jelentkezési határidő: 14—16 évig.

BETANÍTOTT
és
SZAKMUNKÁS FÉMCSISZOLÓKAT,
valamint
SZÁLLÍTÓMUNKÁSOKAT.
III. Polgár u. 8—10

1844 GANZ

FELVESZÜNK
azonnali belépéssel
esztergályos, fúrós, csőszerelő, villanyszerelő, festő, sajtoló beállító
szakmunkásokat,
sajtoló gépmunkásnőket, betanuló férfi munkásokat és
segédmunkásokat,
valamint takarítónőket.
Jelentkezés:
Ganz Villamossági Művek
Budapest, II.,

Csepeli Vas- és Acélöntöde
felvételre
keres
LAKATOSOKAT, MARÓSOKAT, HEGESZTŐKET, BETANÍTOTT MUNKÁSOKAT, SEGÉDMUNKÁSOKAT.
Jó kereseti lehetőség!
Vidékieknek munkásszállást biztosítunk.
Jelentkezés: felvételi kapu Vas- és Acélöntöde

KERESÜNK
SÜRGŐS FELVÉTELRE
kőműves,
ács,
állványozó,
tetőfedő-szigetelő,
víz-, gázszerelő,
asztalos,
parkettás,
bádogos
szakmunkásokat
és a fentiek mellé
ÉPÍTŐIPARI NŐI ÉS FÉRFI
segéd-

Keczkés Tiborné, grafikus

MDK

„Írása és rajzai" → Rejz

Keczkés Tiborné: 4 klattenyésztői szakmák — lányoknak 32-33

Család és iskola, bp. 1966. december XVII/12

MDK

Kecskés Tiborné, [építész?].

A Népliget rendezésére és építészeti megoldására bennyújtott terv egyik készítője.

(–ts): Milyen lesz a Népliget 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. ápr. 6.

Kecskés vár

Borosbocsárdival
Gyulafehérvár és Torda
közt.

Kővári Emlékjegyek.

2/3. l.

Neolithkori agrapedeiny VI. 178.

Kecskevár

l.

Pász Heverm várai

Kecskés Zsuzsi

Fazekázó asszony a 19. n. utolsó felében Sárospatakon.

Román János: Sárospataki kerámia. Bp. 1955. 22. o.

Kecskésné Szabó Ildikó

MDk

Kertészmérnök,
grafikus

Négy rajza.

Repr

Kecskésné Szabó Ildikó: A kertészet

24-25

Család és iskola, évk. 1963. augusztus

XIV/8

Kecskésné Szabó Judit, kerttervező

Az adás vendégei a stúdióban:
Kecskésné Szabó Judit, kerttervező,
Vekerdi Tamás, pszichológus,
Fekete György, belsőépítész.

Izlések és pofonok.

1984. VII. 19. Televízió 18.35 | Sz. Lné. |.

Kecskésné Szabó Ildikó, kertmérnök [grafikus]

M D4

Hét rajza.

Repr.

Kecskésné Szabó Ildikó: Kertészkedő gyerekek

16-17.1.

Család és iskola, Bu. 1963. május XIV/5.

Kecsmár István

festő

M.D.V.

255) Táj.

(Somogym. kuz.)

Egyéb köztulajdonból elvesztett műtárgyak jegyzéke

Budapest, 1952.

17 l.

MDK

Kecsmár István

Táj, o.

Egyéb köztulajdonból elveszett mütárgyak jegyzéke
Bp. 1952.

M.D.K.

Kecsmár István

255. Táj. Olajf. 30x24

Elveszett. /Somogymegyei Muzeum/

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. V. füzet.
17. l.
MUMOK. Bp. 1952.

M.D.K.

Kecső Erzsébet

"Helyet az ifjuságnak" cimmel a lap bemutatja a fiatal divattervezők rajzait.
Három ruhaterv.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1943. okt. 29.-nov. 4. VI. évf. 44. sz.

Kerstnár László bőrműves

L: Bartos Dániel

-: Kitüntetések a Parlamentben 12.

Esti Hírlap, Bp. 1979. aug 17.

Kecsmár László, bőrműves

L. Kozák Éva

5.

– Közművelők és népművének bitüntetése

Nirszabadság, Bp. 1979 aug. 18.

Kecső Erzsébet

diváratrajzai

repr

Uj Idők

1945. 12. 27.

(okt. 20)

Balatonlendrtd, ref. t

S

38

Kecső István

cikke: A kultúra fejlődése és a városépítés alakulása.

Építud, 1971 /III/, 2-3.sz. 257-269.l.

<Kecső István>

épitész 3 cikke

<> Az ÉKM lakás-
helyre állítási akciója

Ug. Épitészet

1947. 3/4. l.

ÉS MÉREI

, VI., BULCSU-UTCA 7.

EK ÉS | FABRIK WISSENSCHAFTLICHER, ELEKTRISCHER
MESSINSTRUMENTE UND MANOMETER
FABRIQUE D' INSTRUMENTS DE PRECISIONS
Giro-Conto;
Central Wechselstube A.-G. Budapest, IV., Apponyi-tér 1.
06. sz. | Cheque- und Clearingverkehr bei der kön. ung. Postsparkassa Nr: 10406.

instrument TELEFON: 93-3-86. 93-3-88. Briefe: Budapest 62. Lettre: Postfach 311.

A beérkezési bélyegző részére szolgáló hely.
Space for entry and routing — Marques d'enregistrement de routage.
Eingangs- und Bearbeitungsvermerke.

ga

llatkerti-ut 1.

ttre du	Levelünk jele: Our reference — Notre référence Unser Zeichen	Kelte: Budapest, VI., Bulcsú-utca 7. Date — Datum
	MT/R.	1935. junius 5.

ép

Hivatkozással Gerevich Öméltósága
szerencsénk ajánlani:
iv vetitőgépet, 110, vagy 220 V.
őleges elrendezésü kino csőizzó

<Kecsö István>

Likke

<> Az ÉKM lakás-
helyreállítási akció-
ja. Új Építészet
1947. 314 l.

Kecsula János

Hobrázseged

szül. 1883.

Esti tanf.

mintáras

Értimisk

1902/3. 68 l.

Keczer

puskamester

1434-ben 190 kamarai forintot kap Bártfa városától

Fejérpataky László dr

Magyarország régi számadáskönyvei. 347 l.

Groszmann Malvina

Bártfa város 1418–1444-iki számadáskönyvei művelődéstörténeti szempontból. Bp. 1911.

49. l.

állapot	Az alkalmazottal neve	vidékre rokonsági fok	kö fog
len		sdesanyja	
	Dr Genthon Istvánné	cseléd cseléd felesége	
	Genthon Péter	gyermek	
		cseléd	
s	Dr Szentiványi Gyuláné	felesége	
		cseléd	
	Dr Lux Kálmánné	felesége	
		cseléd	
s	Dr Dercsényi Dezsőné	felesége	
	Dercsényi Balázs	gyermekei	
	Dercsényi Pál	cseléd	

Kerner - Lipót vár

Sáros vm.

Potemkin 36. l

...nre					
...ś			1		
			1		
...beth			1		
...nografiája			2		Kolcsön.
			34		a 33. kötet 2. fele még nem jelent meg
...tlas			1		
			1		
... apátság			1		
...ś rendei			2		
			1		
			1		

förmig, mit Dekor chinesischer

684. DISZTÁL, fajánsz, kilenc gere
virágdisszel. Délnémet, XVIII.
Szenen und stilisiertem Blume

685. DISZTÁL, fajánsz, gerezdes pe
XVIII. sz. — Prunkschüssel, F
in chinesischer Manier. Süddeu

686. KÉT DISZTÁL, fajánsz, gerez
német, XVIII. sz. — Zwei Prun
in chinesischer Art. Süddeutsch

687. KORSÓ BÁDOGFEDŐVEL, fa
század. — Krug mit Blechdecke
blau. Gmunden, XVIII. Jh.

688. ZÖMÖK KUPA ÓNFEDŐVEL
Kreussen, XVII. sz. — Niedriger
blätterdekor in Relief. Kreusser

689. ZÖMÖK KUPA ÓNFEDŐVEL
XVII. sz. — Niedriger Hump
(Gekittet). Kreussen, XVII. Jh.

szel. Magyar, XIX. sz. e. f. — Drei Teller, glasierter
h.

rett, nyomtatott disz. — Holics, XVIII. sz. v. —
Amoretten. Holics, E. XVIII. Jh.

e stilusu diszitéssel. Jelezve: Vas Ladikoru Ké. Kiss
racotta, mit Renaissance-Dekor. Tata, 1841.

-sárga virágos ágakkal. Holics, XVIII. sz. — Teller,
Holics, XVIII. Jh.

, XVIII. sz. — Teller, Fayence, mit Blumendekor.

ıpakkal. Hatszögü testén tájképek épületekkel, kék-
ürzbehälter, Fayence, mit schraubbarer Zinnkapsel.
ten mit Gebäude. Gmunden, um 1700.

ép fával. Castelli, XVIII. sz. — Tiefe Schüssel,
telli, XVIII. Jh.

indás és madaras diszitéssel. Olasz, XIX. sz. —
ıken und Vogelmalerei. Italienisch, XIX. Jh.

817. NAGY HÓLYAGOS SERLE
ülő Bacchusgyerek alkotja,
Német, XVII. sz. stilusában.
karons, den Schaft bildet da
Kelch bekrönt ein Blumenbu

818. OVÁLIS DISZTÁL, ezüst, p
XVII. sz. — Ovale Prunksch
in Landschaft. Deutsch, XV

819. OVÁLIS ÉKSZERTÁL, arar
sisakkal. Magyar, XVII. sz. v
getrieben: Frauenbildnis mit

820. OVÁLIS ÉKSZERTÁLKA,
mölcsdisz. Magyar, 1700 k. —
passig, im Mittel getrieben

821. NYAKÉK LÁNCCAL, arany
láncon szalagos csokorról csü
kék zománcos rozetták. Magy
und Diamanten; auf einer K
brochenem, kartuschenförmig
Emailrosetten. Ungarisch, A

üst, hajlott talpát trébelt domboru kagylók és masz-
Aklei formáju gerezdes kelyhe hólyagos diszü, bolto-
közt lovagalak áll. J. K. mesterjeggyel. Nürnberg,
ber, vergoldet, am Fuss getriebene reliefirte Muscheln
Kelch gerippt, gebuckelt, am gewölbtem Deckel
rg, XVII. Jh. M.: 27 cm.

ágos inda, közepén domboru gránátalmás és virágos
getriebenem und reliefirtem Dekor. Wien, 1700. M.:

arélyos, két csigás füllel, peremén trébelt akantusz-
– Ovale Schmuckschale, Silber, achtpassig, mit zwei
thusblätter, im Mittel grosse Blüte. Deutsch.

letompitott sarku, négyzetes talppal. Bécs, 1818. —
kigem Fuss. Wien, 1818.

, áttört peremmel, két füllel, Hollandia, empire. —
Rand durchbrochen. Holländisch, Empire.

arélyos, két füllel, aranyozva. Közepén trébelt gyü-
gsburg, XVII. sz. — Ovale Schmuckschale, Silber,
Obstkorb und Vogel, HB Meisterzeichen. Augsburg,
Illusztr. XXIX. tábl.

Kedei ref. templom

(Udvarhely vm.)

festett famennyezete

az EKE múzeumába Ko-

lozsvárra Erült.

Kellyer. 116. l.

isztelő sorait. Az

n y v
T i b o r
60-ik é v f o r d u l ó j á r a "

23 érdekes tanulmányát foglalja ma-
ch Tibor irodalmi munkásságát is.
226 javarészt kiadatlan mümelléklet
a mai magyar müvészeti irodalom leg-
oldalas hatalmas kötet ára 30 pengő
an a kedvezményben kivánjuk részesi-
apon át 5 pengős részletekben tör-

, hogy az albumba szánt aláirását és
őbb juttassák el mihozzánk.

A GERGVICH TIBOR-EMLÉKKÖNYV
SZERKESZTÖBIZOTTSÁGA.

< Kedei templom

[festett] menyezete)

készült 1805.

Förstner Tivadar

< > Erdélyi

(Kolozsvár) 1907.

XVI. k. 35 - 39. l.

képekkel.

Mester név

nincs

I.88

Vegyes 1 köt.8-ad r.

DUDIK

B. dr.

Szent Erzsébet ereklyéinek föltalálása.

_____ után forditotta a pesti növendékpapság magyar

Kedei Zoltán

A mezőn (fotó)

A Két, 1973. nov. 2. 4. ef. 44m. 9p.

Kedei Zoltán (festő)

A merlin c. művét ajándékozta A Hét képtárának.

A Hét, 1974. aug. 16. 5. cf. 33. sz. 4p.

Kedi Zoltán

- az Új Élet - Galíciában rendezte el kiállítását művéből
- autódidakta
- 1968-ban országos tárlaton szerepel

Balázs Imre: A nosztalgia színei

A Hét. 1976. jún. 4.

Kedei Zoltán

„Gracklép"

– festmény

A Hét 1976. jún 4.

KEDEI Zoltán *129*
Marosvásárhely, ?
festő

Banner Erdély

KEDEI V. Zoltán *133*, **46**
Marosvásárhely, 1956. július 14.
IA Képz. Főisk. Kvár, festő

Banner Erdély

V. Kedei Zoltán

festőművén

„Gudélyi csillagok"
Kiállítás az Gudei Ferenc Művelődési
Központban, keszeméten.

Borzák Tibor
cikke

Új Tükör,
1989 márc. 19.

MDK

Kedvek Béla ötvös

M. egyházműv. kiáll. N.Szal. 1941. II.

ÁLLÁST KÍNÁL

Keressen pénzt otthonában! Budapesti székhelyű nagy magyar-amerikai társaság keres egyéni szerződőket üveggyöngy fülbevalók összeállításához. Heti kereset elérheti a 23.000 Ft-ot. Gyakorlat nem szükséges. Küldjön felbélyegzett megcímzett borítékot. Cím: San Francisco Jewelry C. DCS G. — HH Budapest 1475. Pf. 242. Tel.: (36-1)-178-36-44*59389/11H

AZ ARGOSZ Biztosító Rt. intelligens, jó megjelenésű üzletkötőket keres. Kiemelt kereseti lehetőség. Tájékoztató július 5-én 17 órakor Eger, Bajcsy-Zs. u. 9. I. emelet.*60671/1K

Büfébe (Hatvan, Gyöngyös) alkalmazottat felveszek. 37/365-240 reggel.*60784/3K

Érettségizett fiatalt venne fel a Heves Megyei Levéltár iratkezelői munkakörbe. Előny a számítógépes alapismeret. Jelentkezés: július 12-15. Eger, Mátyás király út 62. Telefon: 320-144.*60818/1K

Kőműves és ács szakmunkást Gyöngyös környéki munkára azonnal felveszek. Tel: du. 5 óra után 37/312-871.*60834/1K

Az ORFK Köztársasági Őrezred felvételt hirdet tiszthelyettesi (objektumőri) munkakörök betöltésére: Feltételek: büntetlen előélet, letöltött sorkatonai szolgálat, min. 175 cm testmagasság, max. 30 éves életkor. Munkahely Budapesten, utazási költséget térítünk. Munkarend: 24 óra szolgálat, 48 óra szabadidő. Jelentkezni levélben: 1366 Budapest, Pf. 105. *60835/2K

Hamarosan nyíló fotólaborba keresek fényképészt eladót. Printer kezelésében jártas előnyben. „Minőségi munka 60902" jeligére a kiadóba Eger, Pf. 23.*60902/1H

Nyári idényre napi 4 órás munkára felveszek csinos fiatal jó megjelenésű lányt eladó munkakörbe. Csak fényképes levelet várok. „Szorgalmas 60903" jeligére a kiadóba Eger, Pf. 23. *60903/1H

Seprűkötőket felveszek. Érd.: Szilvásvárad, Bem út 31. v. 36/355-173.*60926/1K

Fiatal munkaerőt keresünk újságárusításra jó kereseti lehetőség. Érd.: Eger, Arany J. u. 35. *60942/1H

Németországi munkára keresünk 10 fő WIG-ÉR III/MX, WIG-ÉR IV/MX minősített hegesztőt. 10 fő zsaluzó ácsot, 5 fő vasbetonszerelőt, 5 fő kőművest. Jelentkezni azonnal, személyesen a következő címen: CONSTRADE BT. 8100 Várpalota, Szent István u. 16. sz. Telefon: 88/371-611/407 mellék.*60971/1H

Otthon végezhető adminisztrációs munka nagy kereseti lehetőséggel. Válaszborítékért tájékoztató. Sánta Miklós 3000 Hatvan, Kossuth tér 18.*60972/1H

Pultos hölgyet felveszek, élelmiszer eladó is lehet. Eger, Dobó tér 1. Magyar Csikó. *60988/1K

OKTATÁS

Angolból alap és középfokú vizsgára felkészítést vállalok. 326-860.*60851/1K

KÖZÜLETI

AKCIÓ! Építkezők figyelem! A MOZAIK FAIPARI BT. Telephely: Eger, Vécsey völgy u. 97. sz. Telefon: 325-307. KEDVEZMÉNYES VÁSÁRT tart! — Valamennyi fenyő fűrészáru: 19.874 Ft/m^3 helyett 16.950 Ft/m^3. — Fenyőrönk 6 m-es: 8.700 Ft nagy tetétel esetében 10 % árengedmény. — Balkonelemek: 156 Ft/db helyett 70 Ft/db, 137 Ft/db helyett 60 Ft/db. — Garázsajtó 15.600 Ft/db helyett 12.500 Ft/db. — Lambéria, hajópadló folyamatosan kapható. — Nyílászárók, egyéni megrendelés alapján. Áranik az ÁFA-t nem tartalmazzák. Nyitva tartás: 6.30-16.00-ig, szombaton 14 óráig.*60188/6H

INGATLAN

Markazi tónál emeletes 60 m^2-es összkomfortos vízparti üdülő eladó. Érdeklődni: 06-60-358-198 telefonon.*60453/3K

Füzesabonyban egyszoba, fürdőszobás parasztház eladó. Ára: 550.000 Ft. Érd.: Gyöngyösoroszi, Móricz 39.*60675/1H

Eladom vagy elvcserélem belbudai panorámás, telefonos, 87 m^2-es öröklakásom egri strandkörnyéki kétszobásra értékkülönbözettel. Telefon: 18 óra után 06-1/136-2907.*60695/1K

Büfé kiadó. 36/411-945.*60728/2K

Másfél szobás lakást vásárolnék a belvárosban sürgősen. Tel: 314-561 18-tól*60787/1K

Tisza-tóhoz közel családi ház eladó. Érdeklődni: egész nap Lévai Imre Tiszanána, Csokonai u. 12. *60792/1K

Tisza tónál Sarudon a falu közepén, felújított, téliesített parasztház eladó. Vállalkozásra alkalmas (étterem, panzió). 06/1-165-5100.*60806/1H

Egerben 3 szobás + ebédlős családi ház eladó az épület alatt 70 m^2 pince, külön garász + 130 m^2 melléképület. Érdeklődni naponta 17 órától a 324-915-ös telefonszámon.*60811/2K

Lajosvárosban kertes sorház eladó. Telefon: 36/324-393.*60865/1K

Adács, Bajcsy-Zs. u. 3. alatt kétszintes, 3 szoba hallos családi ház eladó. Érd.: 06-1/1132-066, v. a helyszínen.*60883/2H

Budapesti 48 m^2-es, zöldövezeti, telefonos 2 szobás lakás olcsón, sürgősen eladó, Budapest XIX., Határ u. 5-ben. Érd.: 36/317-910 Eger.*60907/1K

Felsőtárkány, Fő út 68. régi családi ház eladó. Érd.: Fő út 132.*60908/1K

Belvárosi 20 m^2 üzlethelyiség kiadó, irodának is alkalmas. Érd.: 14-től. Tel.: 314-306.*60909/1K

Szarvaskő hegytetőn 940 m^2 zártkerti telek eladó. Érd.: 5200 Törökszentmiklós, Damjanich út 39. *60657/2K

Egri I emeleti lakás eladó 36/319-602.*60931/2K

Megvenném 2 v. 3 szobás önkormányzati lakás bérleti jogát. T: 36/316-305.*60932/1K

LAKÁSCSERE

Verőszala 230. alatt lévő gázos családi házam 2 szoba fölötti önkormányzati lakásra cserélem. Rákóczi u. eleje előnyben. Érd.: Árnyékszala 42. ABC du. 2-5-ig hétvégén 8-12-ig.*60845/1K

Szeged melletti 3 szoba összkomfortos családi ház havi 50 ezer Ft-os nettó jövedelemmel egri házra vagy lakásra cserélhető. Érd.: 77/321-960.*60847/2K

Elcserélném 60 m^2-es távfűt. Csebokszári bérlakásom nagyobbra. T: 36/316-305.*60933/1K

ALBÉRLETET KÍNÁL

2 szobás, telefonos gázos, bútorozatlan lakás hosszabb távra kiadó. Érd.: júl. 3-4-én Eger, Cifrakapu 150. III/14.*60831/1H

JÁRMŰ

Maruti és Dacia gyári alkatrészek kaphatók a debreceni Fehér Autó Shopban. Tel/fax.: 52/328-966.*59462/4K

Kocsit keres? Keresse a Hevesi Apró hirdetőújságban is! Tudja! Amelyikben ingyen hirdethet. Keresse az újságárusoknál!*59798/3H

Simson-Babetta-MZ-ETZ alkatrészek, hengerfúrás, főtengelygörgőzés, mg.-i gépeknek, autóknak is. Eger, Déva 10. 36/324-429 Bástya ABC mögött.*60301/2K

7,5 éves 2107 Lada eladó. Érd.: Nagyfüged, Széchenyi út 19. Büfé*60490/2H

Hófehér Simson robogó SR 50 újszerű állapotban eladó. Érd.: Füzesabony, Zrínyi út 7.*60607/1K

Audi 801.6 benzines 80 évj. friss műszakival, vonóhoroggal. Opel K. 1.6 D 83. évj. műszakival, vonóhoroggal eladó! Érd.: Heves, Bajcsy 21. tel: 39/346-160.*60645/2H

Turbó diesel 2.3-as Mitsubishi Galant 81-es kifogástalan állapotban eladó. Érdeklődni: Eger, Vécsei-völgy 77.*60721/2K

P FIAT 126 3 éves 8500 km eladó. Eger, Verőszala u. 17. 36/320-742. *60747/2K

TZ4K-14B traktor utánfutóval eladó. Jordán Vilmos Noszvaj, Rákóczi 45. *60764/3K

VW Golf 1.1-es jó állapotban 135 e-ért eladó. Eger, Berze 11. II.em. 20.*60820/1K

Fiat Ritmo 1.7 D 1986-os eladó. Érdeklődni: hétvégén Eger, Napsugár 27. fsz.2.*60822/1K

Autósok! Injektoros gépkocsik diagnosztikai vizsgálata. Pásztor-Balogh BT. Eger, Bajza u. 3. T.: 310-668*57542/15K

Autósok! Magas a kartergáza? Hengerfúrás, főtengely-köszörülés garanciával. Pl.: Lada fűzött blokk anyaggal 14.000 Ft. Pásztor-Balogh BT. Eger, Bajza u. 3. Tel.: 310-668*57541/15K

Friss műszakival Fiat Regatta, platós UAZ eladó Kápolna, Szabadság u. 6. *60846/2K

8 éves Citroen BX 19GT eladó. Eger, Szérűskert 10.*60849/1K

Férfi, női, gyermek több sebességes kerékpár eladó. 36/320-349.*60914/1K

Skoda billenős eladó. Érdeklődni: Domoszló, Ságvári u. 35/1.*60950/1H

Eladó 2,5 éves Mazda 323 LX I.ár: 760 ezer. Tel: 37/314-424.*60951/1H

Alfa 33 TD 86-os extrákkal eladó. I.ár: 430.000 Ft. Tel: 39/345-106.*60967/1H

Polski Fiat 1500-as 14 éves 1994. szeptemberig érvényes műszakival, zöldkártyával reális áron eladó. Tel: 323-775 este. *60981/1K

VEGYES

Vállalkozásába bevihetővé tesszük korábbi számlanélküli beszerzésű álló- és fogyoeszközet, anyagjait 1 %-ért. KONZUM KFT. 36/314-906.*60291/2K

Mohás, beázó palatetők beázását MEGSZÜNTETJÜK színes
MŰGYANTA-bevonással
30év garanciával!!!
EGER, ☎ 410-410

Dr. Szele Kálmán magánrendelését VII. 5-től VII. 19-ig szüneteltet.*60538/1H

Lóárverés! A pélyi Tiszamenet Szövetkezet árverésre hirdet 23 db csikót és lovat. Helyszín: Pély, Szakosított Szarvasmarhatelep — Heves — Pélyi útban — Ideje: 1993. július 10-én 10 órakor. Telefon: Tarnaszentmiklós 36, telex: 63-488.*60655/1H

Régi népi edényeket lakberendezést vennék néprajzi gyűjteménybe. „Korsó 29471" jeligére a budapesti Felszabadulás téri hirdetőbe.*60660/1H

Kárpótlási jegyet eladok. Telefon: az esti órákban 06-1/136-2907.*60696/1K

Faber
DISZKONT AJÁNLATA!
KIVÁLÓ minőségű, dán típusú RELUXA, REDŐNY, NAPELLENZŐ, harmonikaajtó, SZALAGFÜGGÖNY (viszonteladóknak is)
INGYENES FELMÉRÉS, gyors, pontos munka. Több év garancia!
Díjtalan termékbemutató:
Eger, Kertész u. 125.
Tel/fax: 36/413-315.
Zsalugáter, amíg a készlet tart, féláron!
Tételtől függően árkedvezmény közületeknek is!

Kerítésfonat eladó. Érd.: Eger, Verőszala u. 17. T.: 320-742. *60748/2K

Drótszőrű foxi (foxterier) kutya kölykök eladók. Eger, Garay 35. 314-334. *60755/2K

2 kW-os 220 V-os áramfejlesztő eladó, benzines. Tel: 36/315-784.*60786/1K

Ülőgarnitura "Stella lux" olcsón eladó. Megtekinthető Eger, Dayka G. 8. Kizárólag szombaton 9-10-ig.*60813/1K

Salétromos, nedves házak szigetelése húsz éves garanciával részletfizetéssel. Ügyfélszolgálat: Eger, Mocsári L. u. 6. 8-12-ig Telefon: 36/311-245, 46/375-291.*60850/2K

1993. június 28-án este a Mátyás k. úton a volt HÁÉV szálló előtt elveszítettem gépkocsikulcsomat. Kérem a megtalálót jutalom ellenében jelentkezzen az egri 323-033-as telefonszámon.*60860/2K

120 kg-os hízók eladók. Kettéhasítva is. Érd.: 36/360-012, 18 óra után. *60911/1K

Egerben a Mátyás k. út elején üzlet átadó. Érd.: 320-356.*60915/1K

Eladó 220 l-es Ibolya típusú hűtővitrin. Érd.: Nagyréde, Kertalja u. 11. alatt.*60947/1H

Rottweiler kölyökkutyák olcsón eladók. Lőrinci, Árpád u. 23. Kövesdi.*60963/1H

HOLOGRAM STÚDIÓ
ÚJ!
Megnyílt Eger város első hologram stúdiója:
— holografikus képek — ékszerek — órák — ajándéktárgyak
Lenyűgöző látvány a jövő század technikájával!
Már megnézni is érdemes!
Cím: Eger, Rákóczi út 83.
Nyitva: hétfőtől-péntekig: 11-20 óráig szombat, vasárnap: 9-20 óráig.

ADÁSVÉTEL

HASZNÁLT BÚTOR ADÁS-VÉTEL EGER, MAKLÁRI ÚT 67. TEL.: 314-171. INGYENES KI- ÉS BESZÁLLÍTÁS.*57051/41K

Használt bútor adás-vétel Eger, Fertőbánya út 7. T.: 319-564*59293/11K

Ablak bontásból eladó. Eger, Vályi u. 13.*60727/2K

Dobermann kan 3 éves vagyonvédelemre önzővédőnek eladó. Tel: 352-043.*60799/1K

Kajszibarackos terméssel eladó. Telefon: 36/324-393. *60864/1K

TÁRSKERESŐ

Üzletekkel rendelkező magas, kékszemű, szőkés barna, harmincas, diplomás, nőtlen férfi, karcsú, értelmes, magas, csinos hölgyet keres. „Fénykép, telefon előny 60434" jeligére a kiadóba Eger, Pf. 23.*60434/1K

AUSZTRIAI MUNKAVÁLLALÁSI LEHETŐSÉGEK
Magyar nyelvű tájékoztatás éjjel-nappal (hétvégén is)!
INFO-Service
Thorner Str. 17.
D-80993 München, NSZK
Tel.:/00-49-89/140 62 89
Fax:/00-49-89/140 39 25

Július 4-én (vasárnap) „Juliálist" rendez a Szabó-Nádorfi Bt. Egerben a kis Dobó téren.
Programok reggel 10-től este 10-ig
— Európában itt mutatjuk be először a garázsban is elhelyezhető kétszemélyes minihelikoptert
— Philips-Whirpool termékbemutató
— fúvószenekar
— sok-sok játék és vetélkedő
a nyertesek között 100.000 Ft értékben nyeremények kerülnek kiosztásra
— Este 9-től party tűzijáték
Aki ezen a napon vásárol vagy rendel termékeink közül, azok között
egy mikrohullámú sütőt sorsolunk ki.
JÁTÉK
— Egerben hol található a Philips-Whirpool műszaki bolt?
— Mikor nyílt a Philips-Whirpool műszaki bolt?
1992 ☐ 1993 ☐
— Igaz-e, hogy az új Whirpool mikrosütőben mégsül a pizza és a gyümölcstorta?
igen ☐ nem ☐
Megfejtéseiket júl. 3. déli 12-ig kérjük eljuttatni a Philips-Whirpool műszaki üzletbe.
Megfejtőink között páraelszívót sorsolunk ki.
Támogatóink: Erlau üveg-porcelán bolt
Falafel salátabár
Forró szurok étterem
Arany Oroszlán söröző-étterem
Kis Dobó téri Borkóstoló
Szenátorház
Verpeléti Takarékszövetkezet
Heves megyei Hírlap

SUZUKI A DOMUSBAN
Ezentúl a megyeszékhelyen is megtekinthetők és megrendelhetők a magyar gyártmányú *Suzuki* személygépkocsik.
Július 10-ig engedménnyel várjuk vásárlóinkat.
SUZUKI-SÓS EGEBEN IS!
A márkakereskedés központja:
Hatvan, Móra F. u. 6. Tel: 38/342-353.

PRODUKTE VON Kodak EXPRESSZ FOTÓ
Eger, Dobó u. 14. Telefon: 314-764
FOTÓ CIKK ÉS FILM NAGYKERESKEDÉS
Forte és Kodak termékek teljes választéka.
Forte 100 135-36 183 Ft+ÁFA
100 135-24 149 Ft+ÁFA
100 110-24 139 Ft+ÁFA
Árurendelés:
06-36/314-764, 9-17 óráig.
06-36/320-965 üzenetrögzítő.
Cím:
3300 Eger, Király u. 2.
Raktár nyitvatartás: 9-13-ig
Postai szállítás megoldható.
NYITÁS JÚLIUS 5-ÉN!

AUTÓBONTÓ
3300 Eger, Kisasszony u. 5.
Telefon: 36/322-463.
Nyugati típusú személygépkocsik új és használt alkatrészek.

Fogyasztók, viszonteladók és kiskereskedők figyelmébe!
A POLIKER KFT. VÉGKIÁRUSÍTÁST TART KEDVEZMÉNYES ÁRON.
Kínálatunk:
— textiláruk,
— üvegáruk,
— szerszámok,
— játékok,
— cipők.
Nyitvatartás: hétfőtől-péntekig 8-15.30 óráig.
Cím:
Eger, Kistályai u. 5.
Tel/fax: 36/311-141.

Az Ideál Kereskedelmi Vállalat, mint az Oktán'89. Benzinkezelő BT beltagja képviseletében végelszámolás keretében
nyílt árverésen értékesíti
a BT. tulajdonában, Jászárokszálláson lévő
Üzemanyagtöltő Állomást.

	Kikiáltási ár
Kútfejek, térburkolat, világítás, közmű	1.808.000,- Ft + ÁFA

összes érték: 60,3 %-a,
valamint a Magyar Állam tulajdonában, az Ideál Kereskedelmi Vállalat kezelésében lévő kútkezelő épületet és a hozzátartozó földterületet.

	Kikiáltási ár
Épület	704.920,- Ft
Telekár	487.080,- Ft
Összesen:	1.192.000,- Ft + ÁFA

összes érték: 39,7 %-a.
Kikiáltási ár együtt: 3.000.000,- Ft + ÁFA.
A tartályokban maradt üzemanyag leltár alapján a vevőnek tényleges beszerzési áron leszámlázásra kerül.
Árverés időpontja:
1993. július 27., 14.00 óra.
helye: Ideál Kereskedelmi Vállalat
5000 Szolnok, Baross u. 6.
Az árverésre 100.000,- Ft, azaz Egyszázezer forint bánatpénz letétbehelyezésével legkésőbb 1993. július 20-án 12.00 óráig lehet jelentkezni az Ideál Kereskedelmi Vállalat — Szolnok, Baross u. 6. sz. alatt.
A vevő az árverést követően 15 napon belül — a teljes vételár kifizetése mellett — köteles adás-vételi szerződést kötni.

Játszóházi tábor

A *hatvani* Városi Művelődési Központ óvodásoknak és kisiskolásoknak *július 5-től 9-ig* játszóházi tábort szervez az intézményben. A gyerekeknek gazdag programot biztosítanak: bőrmunkákat, bábokat készítenek, vetélkedőket, játékokat rendeznek, kerámiáznak, mesefilmeket vetítenek, és lesz strandolás is. Az érdeklődő szülők az intézményben jelentkezhetnek.

Apci fejlesztések

Ebben az évben az *apci* képviselő-testület a fejlesztési feladatok terén a legfontosabbnak a gáz bekötését ítélte meg. Így a gázhálózat bővítésére kétmillió forintot tartalékoltak. Az éves költségvetésben szerepel a *József Attila,* a *Dobó* és a *Kölcsey út* aszfaltozása, de az is elképzelhető, hogy a polgármesteri hivatal eredményes gazdálkodásának köszönhetően még az idén sor kerül az *Ifjúsági* és a *Kisér út* felújítására is. Még ebben az évben tervezik a közvilágítás korszerűsítését: 35 új lámpatestet helyeznek el a településen. A helyi önkormányzat pályázat útján 200 ezer forintot nyert el fogorvosi röntgengép beszerzésére.

Segítség a szülőknek

A legtöbb szülőnek gondot jelent, hogy miként oldja meg gyermeke nyári felügyeletét. Ebben szeretne a szülők segítségére lenni a hatvani *Családsegítő Szolgálat* azzal, hogy *július 5-től 16-ig* nyári napközit szervez alsótagozatos gyermekek részére. A résztvevők számára programot és étkezést is biztosítanak. Bővebb információt a *Hatvany Irén út 6.* alatt kapnak, vagy a Családsegítő Szolgálat telefonszámán: 342-148.

Véradó katonák

A városi Vöröskereszt és a kórház vértranszfúziós állomása szervezésében az idén négy alkalommal tartottak a *boldogi* honvédségnél térítésmentes véradónapot. Eddig 183 katona ajánlotta föl segítségét, ezzel is segítve a kórház gyógyító munkáját. Mint *Juhász Gábor* városi titkár elmondta, a kiskatonákra mindig lehet számítani; segítőkészek, és emberségből jelesre vizsgáztak.

Nyár a lőrinci tájházban

A *lőrinci* tájházban *július 19-től 23-ig* fafaragó- és szövőtábort, valamint szövőtanfolyamot szerveznek. Reggel 8 órától délután 4-ig tartanak a foglalkozások, amelyekre 7. és 8. osztályos fiúk, lányok jelentkezését várják. A résztvevőknek a tízórai, az ebéd ingyenes. Délutánonként színes programok: kirándulás, daltanulás, rajzverseny várja az érdeklődőket.

HATVANBAN FORGALMAS HELYEN
TELEFONOS ÜZLETHELYISÉG KIADÓ.
ÉRD.:
37/365-240 reggel.

Visszapillantó

A nagyközönségnek az idei expo még jobban tetszett

Bezárta kapuit a második alkalommal megrendezett *Hatvani Expo,* amely immár vásárrá, fesztiválla nőtte ki magát. *Színyei Andrással,* a város polgármesterével nézegettük a közönség számára kiadott kérdőíveket, s valamennyi látogató elismerését fejezte ki a rendezvényért. Volt olyan is, aki azt írta: „...szíve szerint mindenkinek odaítélné a közönségdíjat". Mások, a vasárnap este megrendezett tűzijátékot emelték ki, és sokan említették meg a nagysikerű kulturális bemutatókat. Abban valamennyi látogató egyetértett, hogy továbbra is rendezzék meg évente a kiállítást, ne csak hagyományos, hanem színes kiegészítő programokkal is.

* * *

A *Hatvani Expo* valamennyi napján megjelentette a „Hatvani Hírmondó" című lapot az *Ady Endre könyvtár.* Az egyes számokból nemcsak az aznapi eseményekről értesülhettek a látogatók, az olvasók, hanem közelebbről is megismerhették a kiállítókat, a kultúrális fesztiválon fellépőket. Így például informálódhattak arról, hogy a „Naplemente Nyugdíjas Klub" 1987 óta minden héten összejövetelt tart, nem kevesebb, mint 146 taggal. Vagy arról, hogy a *Városi Művelődési Központ* díszítőművészeti szakköre nemcsak a tavalyi expón, hanem az *Innsbrucki Nemzetközi Vásáron* is nagy sikerrel szerepelt. Bemutatkozott a „Vadvirág" citerazenekar, és hírt adtak az immár világhírű „Hatvani Vonósnégyes" legújabb terveiről is.

* * *

Az idén is annak rendje és módja szerint kiosztották a vásárdíjakat. A *Ratkó József Egyesület* és a *TIT* közös díját *Révész Erzsébet* iparművész kapta. Az *EXPO DEKOR Kft.* a gyöngyösi *Thur Húsipari Vállalat* kiállítását tartotta a legtöbbre. Ezzel kapcsolatban *Gál István,* a vállalat képviselője a következőket mondta:

— Az idén új termékekkel is jelentkeztünk. Nagy sikert aratott a töltött és a göngyölt császárhús, a Vidróczki-szárazkolbász, a mátrai ínyenc vastagkolbász, a sült császárhús és a többféle tavaszi rolád. Naponta hoztunk friss árut a vásárra. Egyébként ezzel a díjjal a jövő évben megtartandó expora díjmentes standot is kaptunk.

* * *

Nagy Pongrác kovácsmester, aki már tavaly is díjazott volt, az idén a *városfejlesztési és környezetvédelmi bizottság* díját nyerte el.

— Mezőgazdasági kovácsként kezdtem szülővárosomban, *Jánoshalmán* — hallottuk tőle.

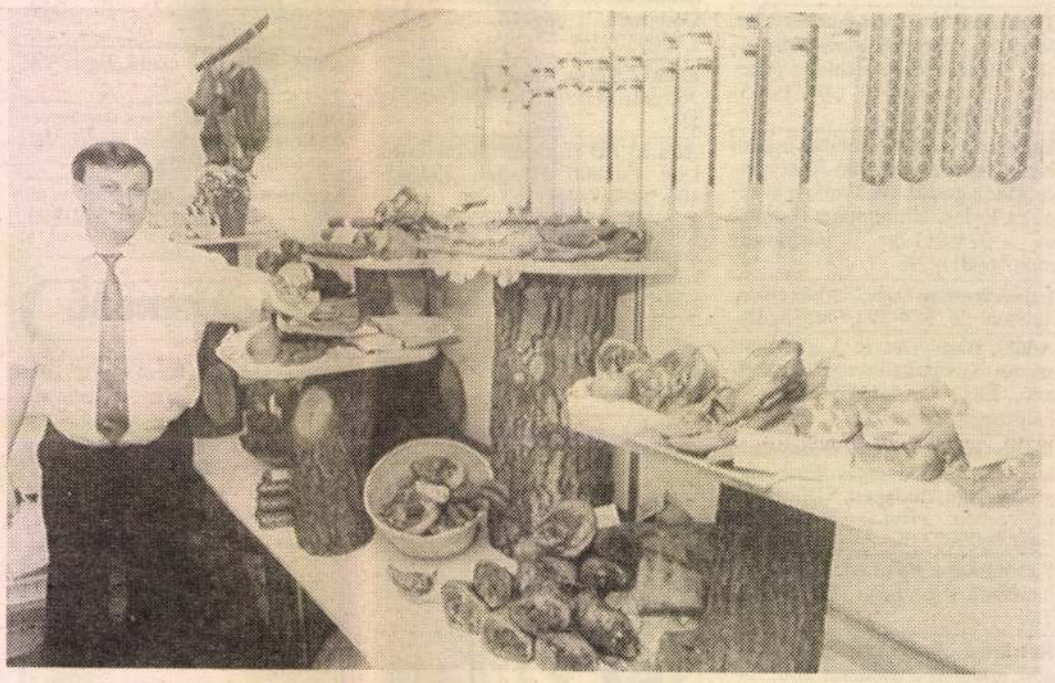

Az EXPO DEKOR KFt. díját a THUR Húsipari Vállalat nyerte

Íme, a vásárdivat...

— Időközben a kovács szakma a mélyponra került, szinte csak a lópatkolásra, gépszerelésre, szerszámélezésre korlátozódott. Tizenhárom évvel ezelőtt költöztem Hatvanba, és mint kisiparos tapasztaltam, hogy a finomabb, igényesebb termékeket is keresik a vásárlók. Ez lendületet adott, s a már régen gyűjtögetett szakirodalom segítségével *a szó régi értelmében vett kováccsá képeztem magam,* mai szóhasználattal élve: *díszműkováccsá.* Évente egy-két szakmunkástanuló gyakorlati oktatását is vállalom, s remélem, hogy a szakma visszanyeri régi becsületét, és újra lesznek olyan kovácsok is, akiknek munkáira évtizedek múltán is emlékeznek majd.

* * *

Hatvan Város Önkormányzatának díját — *Kedei Zoltán* festményét — a *kézdivásárhelyi* kiállítók kapták.

Péter István Kovásznáról érkezett, s gyönyörű *faárukat, sulykokat, székelykaput, faragott tányérokat, fából, szalmából, forgácsból készített kalapokat, szatyrokat, edényalátéteket* hozott. Mint elmondta, nagy öröm számára, hogy családjával együtt itt lehet, s ha mód lesz rá, jövőre is eljönnek.

* * *

A vásár utolsó napján *dr. Jakab István,* a megyei közgyűlés elnöke is megtekintette a *Hatvani Expot.* Délelőtt a *Bajza József* Gimnázium „Suliszínháza" a „Tücsök és a hangya" című műsort mutatta be az érdeklődőknek, majd a *felsőtárkányi* színjátszó szakkör és a *turai* iskolai színjátszócsoport lépett föl. Délután a „Gyöngyösi Játékszín" adta elő produkcióját, az esti táncházban pedig a fiatalok szórakozhattak.

A legifjabb érdeklődő — pettyes ajándékával

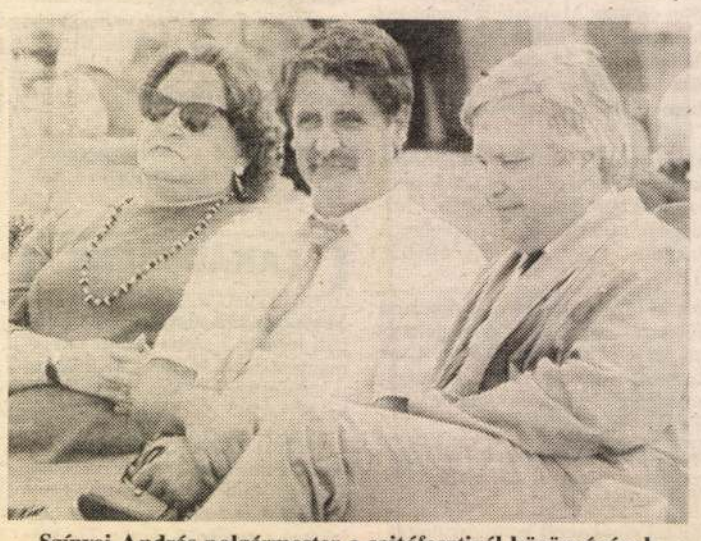

Színyei András polgármester a sajtófesztivál közönségének soraiban

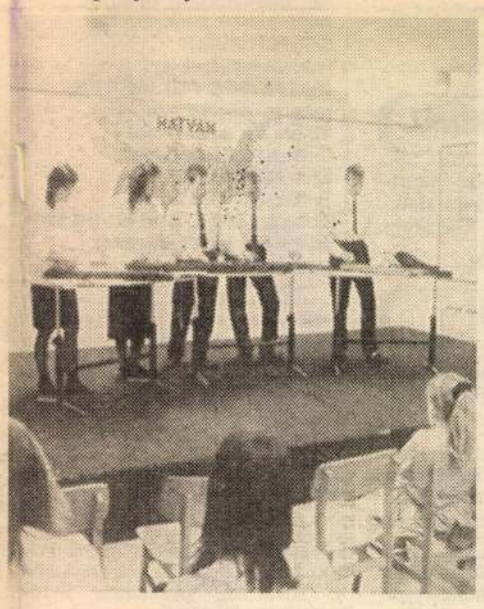

Nagy sikerrel szerepelt a helyi „Vadvirág" citerazenekar

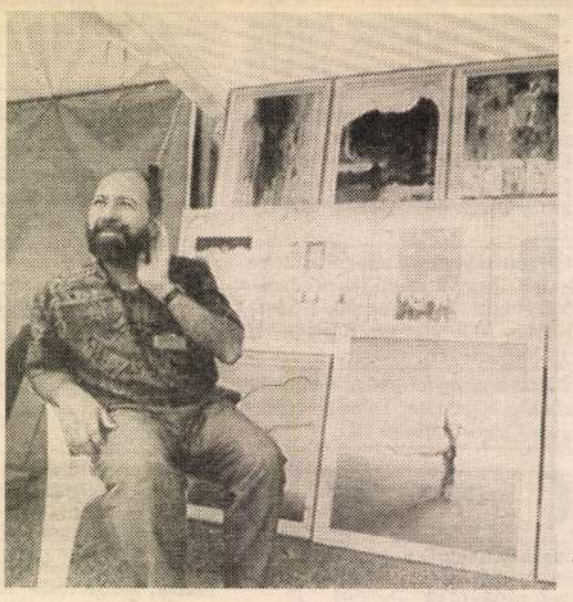

Kedei Zoltán festőművész, aki Marosvásárhelyről települt át Lőrincibe, az idén először állította ki alkotásait

Szöveg:
Mikes Márta

Fotó:
Perl Márton

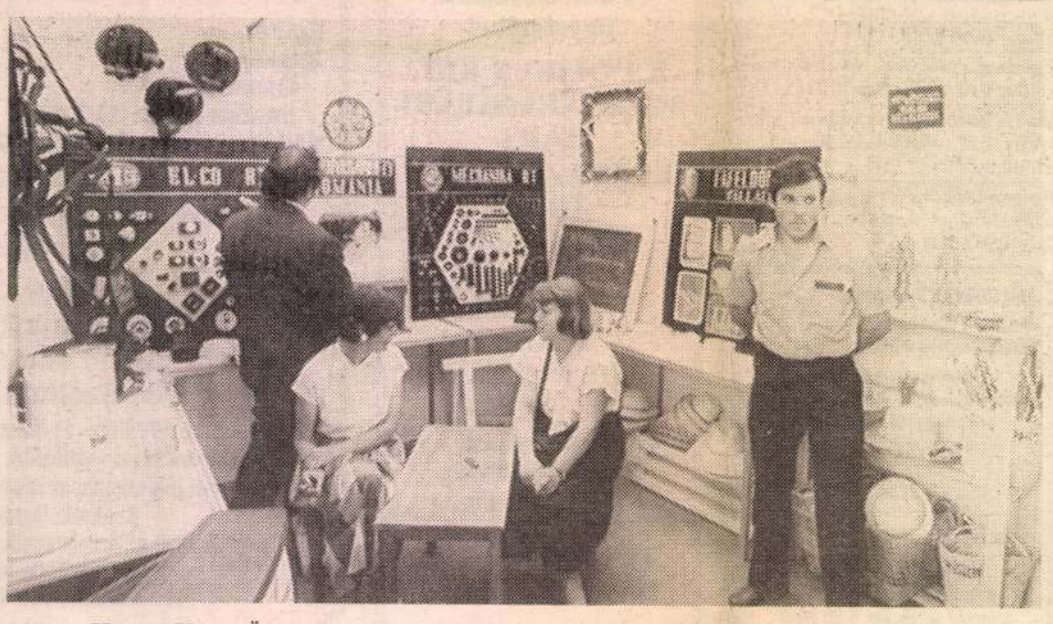

Hatvan Város Önkormányzata a kézdivásárhelyi kiállítókat értékelte a legjobbnak

Nagy Pongrác kovácsmester remeki az idén is díjat kaptak

V. KEDEI ZOLTÁN festő

Az otthon békeszigetei

Műterem látogatás egy lőrinci festőnél

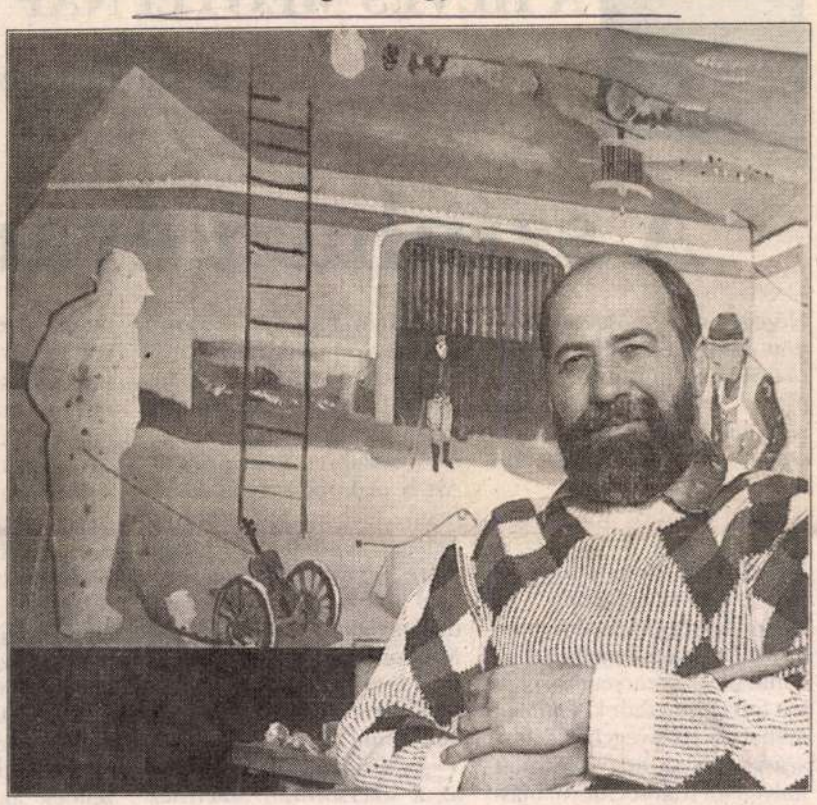

A művész és alkotása

TOMPA Z. MIHÁLY

V. Kedei Zoltán imád motorozni. Azt mondja, olyan ez, mint a lovaglás. Lovat viszont nem mindenki tarthat, ám egy kismotorra még futja. Így aztán felül a kétkerekűre, és nekivág Lőrinci környéke dimbes-dombos tájának.

Valamiről még híres V. Kedei Zoltán. Arról, hogy rendkívül rossz alkudozó. Mond egy árat, aztán amíg a vevő gondolkozik, addig ő szépen lefelé licitál. Azt mondja: „látom a szemén, hogy tetszik neki a kép, és én a legszívesebben ingyen is odaadnám, de valamiből meg kell élnem."

Tavaly a hatvani expón egy hollandnak hétezret mondott egy grafikáért, aztán elkezdett faragni az árból. Négyezernél a holland legyintett és ötezret adott.

A hollandok amúgy már többször meglágyították V. Kedei szívét. Amszterdami tárlatán odalépett hozzá egy őszes hajú úr, és rámutatott az egyik képre: azt kéri. Az árat is közölte, jóval nagyobbat, mint amennyit magyar festő nyugaton képért remélhet. Az őszes úr nem volt fukar, ő a holland királyi családnak vásárolt.

V. Kedei Zoltán éppen a füvet nyírja lőrinci háza udvarán. Tömött, friss zöld pázsit. Akár valamelyik Kedei-kép alapmotívuma is lehetne. Az újabb, a lőrinci korszakból. Merthogy korábban a száraz, szürke tónusú képek dominnáltak nála. De ez régebben volt, a történelmi Magyarország keletibb részén, ahol a művész 1956-ban megszületett. A képzőművészeti főiskolát 1981-ben végezte. Azóta már túl van néhány egyéni és csoportos tárlaton. New York, Toronto, Bern, Amszterdam, Torino, Lucano, Hatvan. Ez utóbbi kiállítás megnyitóján mondta *Farkas Kálmánné* alpolgármester asszony, hogy Kedei képei megteltek színnel, élénkítőn hatott rá Hatvan egykor virágzó, máig fellelhető barokk légköre.

A festő áll a nagy üvegfalú helyiség közepén, és miközben körbemutat, azt mondja, hogy lőrinci műtermében „légszennyeződés"-mentes képeket próbál festeni. Ezek tájképnek látszanak, de többek annál: egy belső világ kövületei, összegezései mindannak, amit átél, átfest. Szintézisei érzelmeinek, gondolatainak. Nem konkrét tájat fest, hanem az eddig általa látott tájak összességét, belső, képzeletbeli tájakkal társítva. A képzeletnek ez a játéka egy-egy konkrét elemmel is társul, és ez a leggyakrabban a *fa*.

A fa majd minden Kedei képben ott van: a táj egyhangúságát megtörő fa, kopjafa, keresztfa.

– Szeretem a fákat – mondja –, hozzánk hasonló élőlények, ugyanúgy éreznek, élnek, halnak, mint mi, hiszen a Biblia is azt mondja: „... még a fának is van reménysége." A fák számomra az emberi természet metafórái, tehát ha fát festek, embert festek.

A festés játékként kezdődik, vallja. Áll a vakítóan fehér vászon előtt, és gyors ecsetvonásokkal felviszi az első réteget. Álmok, formák, színek keverednek. Ez az első ösztönös lépés, ami aztán egyre tudatosabbá válik, és jön a munka, az igazi harc az anyaggal, a vászonnal, a festékkel. Ez addig tart, amíg a „belső táj", az elképzelt forma és szín alakot ölt a vásznon. Utána a remény következik, hogy a szemlélő is látja, átérzi, amit a kép sugall. A remény, amely a tárlatokon válhat bizonyosságá. Ezért is szereti a kiállításokat. A képeken keresztül meg lehet találni a kommunikáció csatornáit a nem egy nyelvet beszélők között is.

Az egyik kiállításmegnyitón békeszigeteknek nevezték festményeit. – Magam is úgy látom – mondja. – Békeszigetek ezek, ahol újból és újból otthon érzem magam, és ahová várom az „otthon lenni" érzésére vágyó, magára maradt embereket.

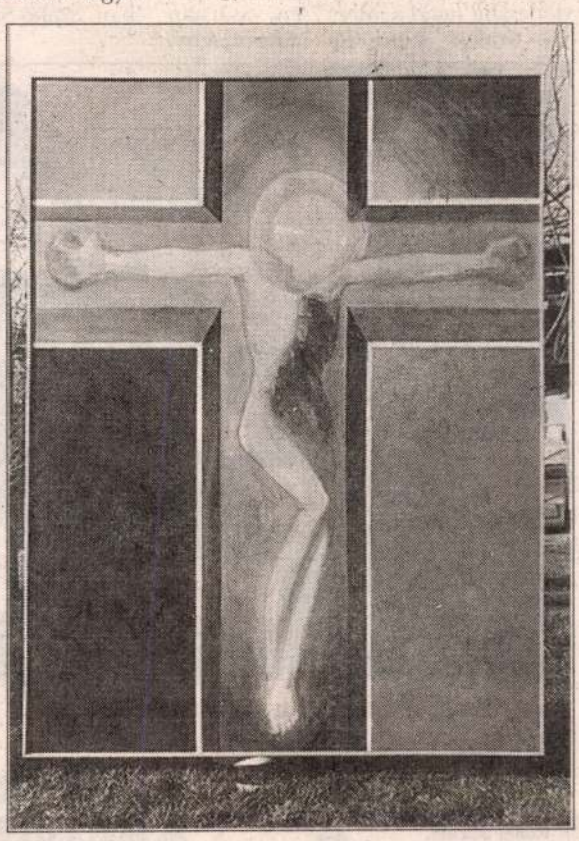

A megfeszített

FOTÓ: TOMPA

A HEVES MEGYEI NAP

az Agria Játékok K

A színházi évad

Nézegetem a most befejeződött színházi évad emlékeit, plakátokat, műsorfüzeteket, és arra gondolok, mi az, amiről nem írtam, holott illett volna, szerettem volna, de mégis elmulasztottam.

Nem fért bele a kritikába például, hogy *Jakó Beáta* A medikus egyik epizódszerepében kivívta magának a figyelmet, nagyon pontosan találva el a figura legjellemzőbb vonásait. Szerencsétlen véletlen folytán maradt ki *Váli Zita* méltatása Az üvegcipő *Roticsnéjaként*, és az, hogy ugyanott milyen jól tudott élni villanásnyi lehetőségeivel *Poczik Andrea*. Nem volt idő kivárni, amíg a Csárdáskirálynő második szereposztása is bemutatkozik, így nem írhattam a táncoskomikus *Baráth Zoltánról* és a szubrett *Ivády Erikáról*. Azt is csak most nyílik alkalmam megemlíteni, milyen derűvel, a színpaddal menynyire együtt lélegezve vezényel a Győrből érkezett vendégkarmester, *Csala Benedek*. Mindenképp megkíván egy mondatot, ahogyan *Zám Andrea* énekel – a karban is észre kell venni!

Az évad érdekessége volt az a sikersorozat, amelynek betetőzéseként május huszonötödikén épp
volt műsoron
nes, szélesvá
Ötven, minc
este egy Ege
városban tisz
jesítmény, a
tuláció. Akik
egri előadás
közül több
úgy, hogy az
áll hozzájuk.

A szerep
szetesen, mag
ten éneklik és
azt a két órát, l
zük magunkh
zelinek az eg
történet maga

Strauss-est a Kis-Dobó téren

A Kis-Dobó tér valódi gyöngyszeme Egernek, kiváló helyszínként kínálkozik egy nyáresti hangverseny megrendezéséhez. Ebből a felismerésből fakad a Szenátor-ház tulajdonosának, *Cseh Andrásnak* azon ötlete, hogy zenei élményekkel kell maradásra csábítani a nézelődő látogatókat.

A Strauss-est remélhetőleg hagyományteremtő kezdeményezésnek bizonyul majd, hiszen a sikerhez adott az Egri Szimfonikus Zenekar lelkes, zenélni szerető társulata, élén egy fiatal, sokoldalú karmesterrel, *Szabó Sipos Mátéval*. Az elmúlt nyáron, az első Strauss-esten is zsúfolásig megtelt a helyszín, és a közönség még hetekig emlegette az élményt. Vélhetőleg az idén még több zenerajongót, érdeklődőt csábít majd a július 7-én, vasárnap 19 órakor kezdődő hangverseny, mely válogatást ad a múlt században élt osztrák zenész dinasztia két leghíresebb tagjának, az idősebb és ifjabb Johann Strauss keringőiből, polkáiból. A fiatal Strauss kétségtelenül a legtehetségesebb képviselője ennek a műfajnak. Csak keringőből ötszázat írt, nemhiába hívták „keringőkirálynak" saját korában. A zenekar tolmácsolásában élvezhetjük majd többek között a Kaiserwalczer, a Bécsi Vérkeringő, a Terefere-polka, az Annapolka csodálatos dallamait.

Nemcsak a romantika jegyében fogant XIX. századi bécsi udvari bálokon volt létjogosultsága az andalítóan szép, örökzöld Strauss-zenének. Mi is szívesen hallgatjuk majd az Egri Szimfonikus Zenekar avatott tolmácsolásában, Szabó Sipos Máté vezényletével.

Cs. I.

Tavaly is nagy sikert aratott a nyáresti hangverseny

Támogatóink:

Egri Téglagyár Kft.,
Keller József,
Eger Invest Rt.,
Eger East-West,
Vasvill Kft.,
Dunabank,
Garancia biztosító,
Present Trade Rt.,
Rózsavölgyi sport,
Ifjúsági ház,
Korona cipőbolt,
Garabonciás cukrászda,
Centrum Áruház,
Sirály '92 Bt,
Intergold ékszer,
Cabrio gépjármű,
Nina méteráru,
Kondi hidegkonyha,
Korona gombaegyesület,
Platán bútorbolt,
HE Agria Kft.,
Szivárvány szőnyegház,
Evat Rt.,
Edit divat,
ÁSZOK KFT.,
Herrnböck Kft.,
Unix Ker Kft.,
Modul Co. Kft.,
Bornemissza Gergely
Szakképzési Intézet,
Wector Garage Gyöngyös,
Hercules Fitness Club,
Ágóné Tóth Zsuzsanna
Hatvan,
Super Print Eger,
Agria Tex Kft.,
Aroma Kereskedelmi Rt.,
Épszerk '83 Gmk.,
Szinkron Kft.

3662

BELSŐÉPÍTÉSZET
TERVEZŐ-KIVITELEZŐ
SZINKRON KFT.
EGER, BRÓDY S. U. 5.
TELEFON: 36/321-715, 427-745

Iroda- és mintaterem:
Eger, Bródy S. u. 5. Tel.: 36/321-715

Telephely:
Eger, Külsősor u. 8. Tel.: 36/427-745

AMIT KÍNÁLUNK:

– amerikai kül- és beltéri falburkolatok,
– portugál parafa fal- és padlóburkolatok,
– folyékony tapéták,
– bútorgyártás, bútorlapok méretre vágása,
– üzletberendezések komplett tervezése, kivitelezése,
– fenyő-fűrészáru forgalmazása,
– kanadai biztonsági bejárati ajtók,
– kanadai beltéri ajtók
14 400 Ft+áfától kaphatók.

20 000 Ft feletti vásárlásnál részletfizetési kedvezmény!!!

EC
DISZKON
Eger, F
Tel.: (3

Június 24-
Villa
80–12
Vízme
Autom
cer
és villany
engedm
A kedc
bevás
5% eng
mir

(Folytatás a 4. oldalról)

remekművek is napvilágot látnak rövidesen. Olyanok írták, akik állandó felügyelet, a szekuritáté zaklatásai közepette, rengeteget kockáztatva dolgoztak könyvükön. Tudom, egyesek azt mondják, a világon már sokan írtak erről a témáról. De meggyőződésem, hogy időnként nekünk is poklokra kell szállnunk. Ami a kérdés első részét illeti, valóban egyes írók válságba jutottak, mert úgy gondolják, mindenképpen meg kell újulniuk. Korábban a körülírós, áthallásos, célzásokkal telt stílus járta, értse, aki érteni akarja. Ezután sokkal közvetlenebb stílusra van szükség. De nem ez a legfontosabb. Aki továbbra is belső feszültségben él, van mondanivalója önmagáról és a világról, megtalálja a stílust, a formát is ennek kifejezésére. Persze lesznek olyanok, akiknél a válság annyira elhúzódhat, hogy íróként megsemmisülnek.

— A jelek szerint a román értelmiség legalábbis jelentős része csalódott. Az írók vajon mikor dolgozzák fel, írják meg ezt a zavaros, ellentmondásoktól terhes időszakot, amely 1989 decembere óta tart?

— Azt hiszem, hogy némi időre van szükség, de már nem túl sokra. Románia sajnos aranybánya egy prózaíró számára. Kiváló témákba botlasz állandóan, minden szinten, ott vannak a legegyszerűbb emberek körében éppúgy, mint a legmagasabb beosztású politikai személyiségek között. És ezek a témák nem valami kellemesek. A regényíró ezekből a rendkívüli feszültségekből él. Nyugaton sok író rágja le a körmét, mert nem jut drámai témákhoz. Mi pedig drámai, mondhatnám tragikus időket élünk. Korábban is így volt. Minden azon múlik, hogy lesznek-e olyan emberek, írók, művészek, akik képesek megérteni, mi történik, és rendelkezzenek azzal a kifejezőerővel is, amellyel kiváló könyveket, mesterműveket alkossanak. Nálunk a valóság gyakran meghaladja a dél-amerikai regények valóságát. Hol vannak nálunk ezek a könyvek?! Hiszem, hogy előbb-utóbb megszületnek.

N. M. K.

Öregkori novellák?

Fodor Sándor novelláskötete a Kriterion kiadásában jelent meg, hátlapján öregkori írásoknak nevezi a benne foglaltakat. Kérésünkre küldte el az író az alábbi rövid vallomást, melyben új könyvének megjelenési körülményeire világít rá.

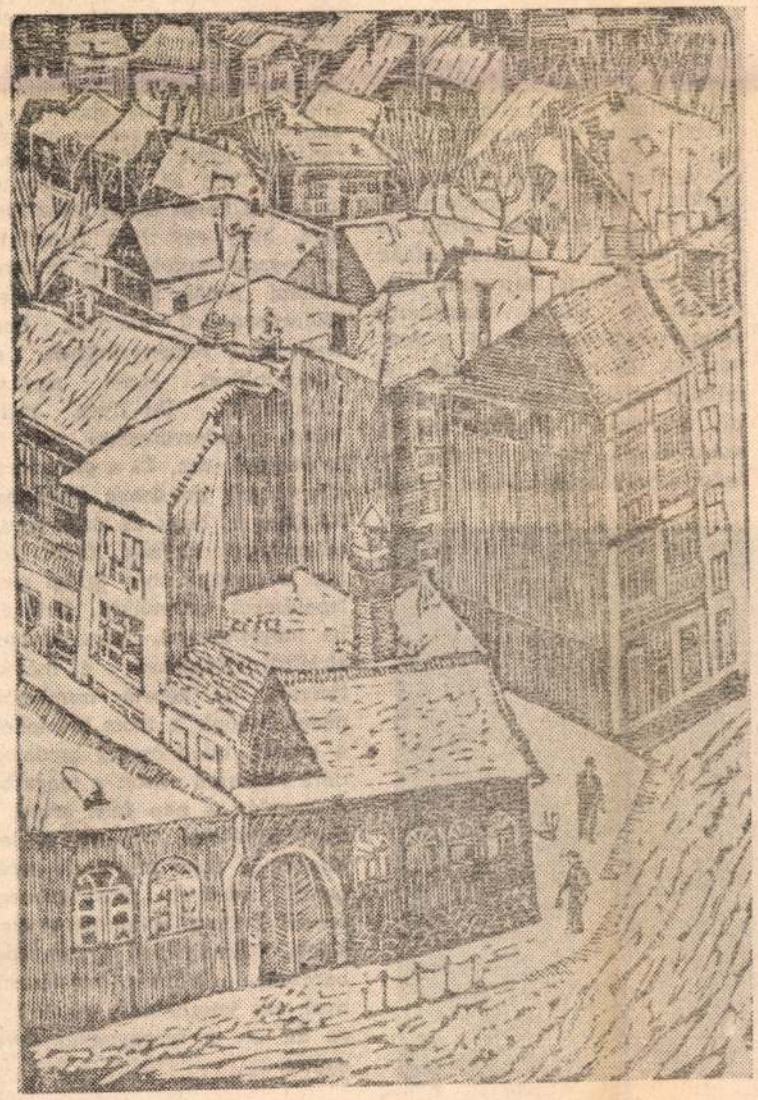

Nem szántam én 1986 és 1989 között írt novelláimat karcolataimat öregkoriaknak. Dehogyis. Akkor jöttem rá, hogy ezek mégsem nevezhetők másként, amikor kötetbe gyűjtve újraolvastam. Valamiben ugyanis különböznek a gyűjteményes kötetben foglaltaktól, amelyeket alig néhány évvel előbb Tűzoltózenekar címen adott ki a Kriterion. Talán valamivel több bölcsesség szorult az utóbbi kötetbe — és valamivel kevesebb mesélőkedv. Nem tudom, javára van-e ez a novellisztikámnak-novelláimnak, vagy sem.

Az első hó című könyvem alig került még a piacra. Sajtóreagálást nem olvastam, ehhez idő kell. Ha az előző könyvem-

KÖNYVJELZŐ

ben, ahol — önéletrajzi jellegű anekdotáim miatt — úgy próbáltam megoldani a helységnevek kérdését (magyarul ugyanis tilos volt helységneveket használni nyomtatásban) — hogy mindeniket körülírtam, folyók-hegyek nevéhez, sajátosságaikhoz kötöttem, hogy felismerhetőkké legyenek, ebben a kötetben ilyen gondom nem volt. Noha mostanság jelent meg, már 1989 tavaszán átadtam volt a Kiadónak. Igyekeztem olyan családneveket használni — amelyek helységnevekből jönnek (Zilahi, Váradi, stb), mert személynevekként leírhattuk. Nem egyébért, csak hogy el ne felejtődjenek ezek a helységnevek — és a többiek. A '89 decemberi események után a Kiadó jelezte, hogy rövidesen nyomdába küldi a könyvecskét, óhajtok-e valamit változtatni rajta. Nem óhajtottam. Immár nem kívánok másként írni, mint eddig tettem. Legfennebb kevesebbet kell törnöm a fejem, miképpen tartsam meg a magam útvonalát a tisztesség — és a cenzúra között.

FODOR SÁNDOR

NÉPÚJSÁG
MAROSVÁSÁRHELY

91. dec 13.

A csakazértis elszántsága

Mindig irigyeltem a festőket azért a többletért, amellyel velünk, közönséges halandókkal szemben rendelkeznek. Azért az adottságért, amellyel a legnehezebb időkben is, amikor mi már-már csak suttogva mertük kimondani gondolatainkat, megfogalmazni reményeinket, ők a festészet eszközeivel, a piktúra univerzális nyelvén kibeszélhették magukból gondjaikat, bánatukat, vágyaikat, vászonra vetíthették életérzésüket, életérzésünket. Persze voltak köztük olyanok is, akik szép, színes álomvilágba menekültek, s mi szívesen követtük őket oda. Senkit se illethet zokszó emiatt. De én most azokra hivatkozom, akik nem engedtek e csábításnak, csak mondták, mondták konokul a magukét, még akkor is, ha tudták, hogy képeiket emiatt a hivatalosságok igyekeznek elzárni a nyilvánosságtól, s talán olyan is lesz, amit nem lehet bemutatni soha. Festették a felkavaró kibeszélnivalót, másként nem tehettek, ezt diktálta lelkiismeretük belső parancsa. Így váltak egy szomorú, kegyetlen korszak képíró krónikásaivá.

A művészek ilyen önkínzó, az igazmondás keserédes mákonyát naponta fogyasztó csoportjába tartozik Kedei Zoltán is. Sosem a könnyebb utat választotta. Talán azért, mert hozzászokhatott, a sors nem kényezteti el, mindenkor bőven juttat neki a nehézségekből. Talán azért is, mert ilyen gyötrődő alkat, akinek formába kell öntenie kétségeit, hogy pillanatra bár, valamelyest megnyugodjon. Azokat a kétségeket, amelyek semmiben sem különböztek, különböznek a mieinktől.

Így tehát a képeiben, az unitárius egyház marosvásárhelyi tanácstermében láthatókban is benne az egész élete. Mindannyiunk élete, mindaz, amivel az eltelt évtizedek megpróbáltatásai az egyént és a közösséget egyaránt sújtották. Nem tételesen, nem egy az egyben, hanem a maga jól felfogható kódrendszerére hangolva jelképekké, érzékletes metaforákká átlényegítve. Jellegzetes sorozatainak néhány összetevője, ciklusainak egy-két darabja, vissza-visszatérő témáinak variánsai függenek a falon. Elgondolkoztató, továbbgondolásra késztet mindahány. Kérdéseket vetnek fel, melyekre sajnos ritkán megnyugtató a válasz. De a művésznek nem is ez a szándéka. Hogy is lehetne, ha úgy érzi, úgy érezte, madárijesztő-lét a miénk, oda jutottunk, hogy emberségünkben, magyarságunkban naponta keresztre feszíthetnek, s megcsúfoltan, megtépázva is ki kell állnunk riasztani, megvédeni a ránktörőktől értékeinket, megőrizni méltóságunkat. Miképpen gondolhatna arra, hogy elandalítsa nézőit, ha maga sem tud nyugtalanságán úrrá lenni, hisz nap mint nap tapasztalja, bohóc-, marionett-, szamársorsot szántak itt a művésznek. És nem csak neki. S minden úton-módon megkísérelték megtörni a gondolat szabad szárnyalását. Ha nem tudja feledni, szegénylegényként meghurcoltatott itt bárki, aki lázadozni merészelt, vagy másképp gondolkodott. Mások meg egyre mennek, menekülnek, ma is egész nemzedékek vannak távozóban. Ha a műtermi magányban mindegyre eszébe jut, mind kevesebben maradunk, hogy összebújva, összefogva nézzünk szembe a világ viharaival.

— Tárlat —

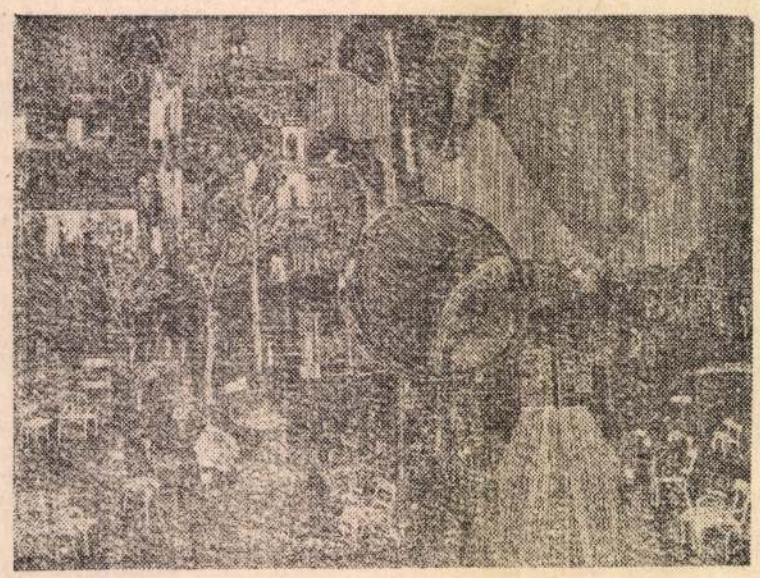

Kedei Zoltán rég megbizonyosodott, tovább kell lépnie Kőműves Kelemennél, már nem elég a szeretetáldozat, önmagát kell beépítenie a falba, hogy álljon a mű s betölthesse nemes hivatását.

Hogyan várhatnánk tehát, hogy ezek a drámai, komoly témák s a festő zaklatott, nyomott lelkiállapota ragyogó, napfényes színeket produkáljon. Kompozícióit borongós, barnás, sötétebb tónusok uralják, csak időnként villan föl rajtuk erőteljes kontrasztként egy-egy élénkebb kék vagy sárga, fehérbe játszó szürke. És mégsem hat lehangolóan így ez az egész. Az ábrázolt emberi magatartásformák és jellemek — itt még a fák görcsberándult, keserves tánca is emberi — együttesen sugallnak valami biztatót, a csakazértis elszántságát, ami — nem kétséges — megmaradásunk egyik legfőbb záloga.

Mondottam az elején, nemrég még igen kevés esélyt láthattunk arra, hogy egy ilyen fogantatású anyagot mifelénk is ki lehet állítani. Aztán jött a hirtelen, földrengésszerű változás, hogy nemsokára reményeinkben, elvárásainkban ismét megcsalattassunk. De ilyen tárlatokra, rendezvényekre még lehetőségünk van. És a csakazértis állapot sok mindenen átsegíthet. Én hiszem, hogy az örök nyugtalansággal útkereső Kedei Zoltán is tartogat még újabb meglepetéseket számunkra. Örülnék, ha megérhetném, hogy kompozícióiról eltűnjenek a madárijesztők, ha képein szembejönnének velünk a most távolodók, a madár, talán őseink csodamadara folytatná röptét a magasba, szárnyalón a nap felé, színei a derű békéjével töltenék el lelkünket, a festő megviselt arcán pedig, amelyet most mintegy másfél évtized távlatába vetített elénk, kisimulnának a szenvedés barázdái. Örülnék, ha festményei azt jelezhetnék, rátalált ő is, mi is a megnyugvás ösvényeire.

NAGY MIKLÓS KUND

Kedvek Béla

mülakatos

1950-ben kb 60 éves

kovácsolt vasrácsok

Mohácson.

Árkay Bertalan

közlése

mücs párja a

kovácsolt vas-

munkákban

Bővebb felvilá-

gosítást Árkay

Bertalan adhat

róla

1950. jun. 4-

Nyárfák, Of. — 1917-18. évi kiáll.: Somogyi rét, A Balaton, Of.; Illusztráció I-II.

Horváth Miklós dr.: A történeti templomépítészet Budapesten. Bp. 1946. 35. l. — Kiáll. tárgymutatók. — Szönyi Ottó dr.: A városmajori templom művészete. A mi templomunk. Bp. 1925. 24. l. — O. M. Képzőművészeti Főiskola anyakönyvi adatai.

/161

KEDVEK *János*, festő és grafikus, Budapest 1886 máj. 14. Szablya Frischauf Ferencnél tanult, azután Berlinben volt tanulmányúton. 1905 óta kiállítója a Műcsarnoknak. Főleg arcképeket fest.

E. G. I. 537 l

alapzatra helyezett díszes keretben. Hajá-
s fej- s nyakékéről valamint függőiről
sipőjéré tett jobb kezében a jogart s kinyuj-
országalmát tartja. Ruhájának kivá-
köz férjének miniature képe fölött koro-
vetett palást körűjé gyöngyfűzérből va-
ngyös pánttal vannak leszorítva, s jobb könyö-
A keret díszében fölül két medaillonkép
n az trónoló Igazság ~~[illegible]~~ előtt egy bi-
ikban a kegyelmet nyert a királynőnek
Istrán koronája s a talapzat elején Ma-
ezve. Balra egy magyar nemes térdre
át s jobbjában kivont kardot tart, míg bal
lül:

e ... ginae Svae Clementissimae"

gon:
lementia"

ia
ina"

Cath. exc. A V."
. M."

Kedver János

lásd

Műveszet - 1908. 65 l.

Kedvek Janós

Festő.

1906. Bpest. Dohány u. 16-18.

Kedvek János

Művészet 1908. 40
– 1910. 339
– 1911. 386

Kedvek János

erőd

Skexlib.

Ivókanalak VII. 146.

Kedvek János

Műcsarnok
1907. tav. kiáll. 135, 174

1794. Szikszay Ferenc

Virágzás.

A kissé dombos gyü
magas füből itt-ott
jobbra látható fiatal
párja feléje röpül.
ra fordulva és egy
beretvált arczú férf
felöltője bokáig ér;
ben ~~sárga~~ szalma
szűk ujjú és a der
lelógnak, csokorra
madár röpköd. Az
„Szikszay".

Vászon, méret
Vétetett 1900.
Ara 1000 Kᵃ.

3-án (457/900), az e
14683 szosz. leiratt

292/900.

Kedvek János

Munkacsarnok Bpest

1905-6. téli kiáll. - 623

1779. Liezen Mayer Sa

„Das Mädchen au

E kép Schiller hasonló cziu
~~[illegible]~~
pez illustratiós, a mely
leánynak „Willkomme
Doch nahte
Dem reicht
Der Blume

A előterben jobbra, a vad-ro
bizalmasan egymás fel
barettet és sötét ruhát
Kas ~~meg~~ és szoknyát hord.
szomval és fehér ruhába
fel, amint a jobb kere
mesek felé siórjás öltö

Vászon, méretü
Vétetett 1900. III

Sz. N. 378/900.
A vételár elsz
molást tudomásulvette 19

132/900. 243/900.

Kedvek János, festő; szül. 1886 május 16-án Budapesten.

1911-ben A. van Dyck: Női képmás cz. művét másolta a Képművészeti Múzeumban.

Kedvek János

festő

szül. Budapesten 1886.
máj 14. Szablya Frischauf
Ferencnél tanult. Berlin-
ben volt tanulmanyuton.
1905 – Müesarnokban állitott
ki először. 1915 – 18 ig
rejzt vett a világháborban
orosz) fronton. 1918 - óta
(és román
Budapesten él. Mindent
fest.

Saját közlése

1925. XI. 23.

Kossuth Lajos II. 208.

Kedvek János

körajzoló
jó eredm.
Tanár Prenoszil Sándor

Iparrajziskola 1903

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Kedvek János

XXI. aukció.
A Gyűjtő 1915. 63. l. 66 l.

386. KEDVEK JÁNOS: Tájkép. 150 *
387. –: Olvasó férfi. . . . . 100 *

459. KEDVEK JÁNOS: Berlini részlet. Pasztell . . . . . 40 *

XXII. aukció.
u. o. 1915. 112.
*Ugyanaz * * *

799. KEDVEK JÁNOS: Pulykák, szines fametszet 15

XXIV. aukció
u. o. 1915. 172. l
Sastegy 150.–
Falu telen 100.–
*Temető 100.–
XXVII. aukció
u. o. 1916. 45. l.
* nyitót kiáll.

739

Ivan Gorb'ans

Kedvek János

körajzoló tanonc
3 polg.

10 hónap. elegséges
ered.

Tanár Lechner Gyula

Iparrajziskola 1902

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

942. KÉT NAGY VÁZA, fedővel, m
Zwei grosse Vasen mit Deckel,

943. ÁLLÓ ÓRA, fajánsz, két sarc
Fayence mit Szenen. Französis

944. FÖDELES DOBOZ, fajánsz, s
guggoló férfialak. HF jelzéssel.
dekor und Medaillonen. Im I
um 1750.

ızzal. Délnémet, XVIII. sz. e. — Grosser Humpen
iddeutsch, A. XVIII. Jh.

p. Magyar, 1784. — Grosser Weinkrug, grün glasier-

t oldallal. Magyar, XIX. sz. e. f. — Korb, braun
ng. Ungarisch, e. H XIX. Jh.

ku, gerezdes testtel. Holics, 1780 k. — Kanne mit
. Holics, um 1780.

alán térdelő gyermekalak madárral, piros szinben.
gut, mit knieender Kinderfigur und Vogel in Rot.

cserép. XIX. sz. — Flache, flaschenförmige Vase,

ián készült domboru alakokkal. Kolozsvár, 1830 k.
ll, mit Relieffiguren. Kolozsvár, um 1830.

eménycserép, férfi- és nőalakkal. Zsolnay, Pécs. —
glasur, eine Männer- u. Frauenfigur. Zsolnay, Pécs.

ánsz, domboru feszülettel. Magyar, XIX. sz. e. f. —
ce. Ungarisch, e. H. XIX. Jh.

MDK

Kedvek János

Női tanulmányfej. Rajz.

KMTárs. 1997. tav.kiáll. 32.l.

Kedvek János MDK

Női tanulmányfej, rajz

Műcsarnok 1907. tavaszi kiáll.

Kedvek János MDK

Női tanulmányfej, rajz

Mücsarnok 1907. tavaszi kiáll.

MDK

Kedvek János

Az Iparművészeti Társ. ebédlőtervét megvásárolta.

Cikk: Eldőlt pályázatok.

Magyar Iparművészet, 1909. 37-38.lap

MDK

Kedvek János, festöm.

Önarckép. Olf.

KMT 1905/6 téli kiáll. Kat.56.l.

MDK

Kedvek János

Akttanulmány, egysz. of.

Fejtanulmány, of.

Szablya Frischauf F. és tanitványai kiáll. 1906. márc.

MDK

Kedvek János

Önarckép

Szablya Frischauf F. és tanitványai kiáll. 1906. márc.

MDK

Kedvek János

Akttanulmány, szénrajz

Akttanulmány, egysz. of.

Szablya Frischauf F. és tanitványai kiáll. 1906. márc.

Kedvek János MDK

Önarckép, olf.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

MDK

Kedvek János

A Műcsarnok háborus kiállitásán szerepelt.

Cikk: Háborus kiállitás.

Művészet, 1914. 541-542.l.

KELVEK JÁNOS

135. Női tanulmányfej. Rajz.

KMT 1907. tav.kiáll.kat. 30.oldal

MDK

Kedvek János

Férfifej, of.

Szent György czéh. lo. müv.sukc. 1912. febr.
71 I.

MDK

Kedvek János

Férfiakt, of.

Csendélet, "

Tájkép, "

Tájkép, "

Szent György czéh lo. műv.sukc. 1912. febr.
71 l.

MDK

Kedvek János, festö

Tanulmány.	Olf.
Kis-Svábhegy.	"
Arcképtanulmány.	"
Téli táj.	"

Szent György Céh VIII.müvészeti aukciója.
1911 okt. Kat. 17.1.

MDK

Kedvek János, festö

Tehervonat. Olf.

MK.Geg.Biz. Müv Kiáll. 1914 nov.-dec. Kat. 5.l.
Szépm.Muz.

MDK

Kedvek János

Arcképtanulmány; olaj

Szent György Céh IX. auk. 1911. nov.

22 l.

Kedvek János
Tehervonat, olaj

Magyar Képzőművészek Segítő Bizottsága. Művészeti kiállítás, 1914. 5 l.

Borsos

Déli ol
kány né
vájt s
lak. És
féltető
ajtóval
ráccsal
egy abl
Belseje
oldalán
való be
felirat
letti b
mely a
oszlopr
A másod
pillér
van/. A
szentél

Kedvek János

gr.Andrássy Ilona, br. Pongrácz Klementin, Máté Ilona, Lévy Róbert, gr. Pejacsevics Jolán, Lohwag Frida, Redlich Stefánia nevét sorolja fel Marco: "A Frischauf /Szablya/ iskola" c. beszámolójában a lap Müvészet c. rovatában. A felsorolt tanitványok komoly, müvészi eredményeit kiemeli a kritika, s abban reménykedik, hogy többen közülük ott fognak szerepel a jövő idők magyar müvészetében.

A HÉT, Bp. 1906. márc. 25. XVII. évf.
12. sz. 189. lap.

Kedvek János

neve emlitve, szerepel Gablya -
Frischauf Ferenc és tanítványai kiállitásán
(1906)

FülepLajos:A művészet forradalmától a nagy forradalomig
Bp.Magvető 1974

170.old.

Kedves Ferenc,
festőművész

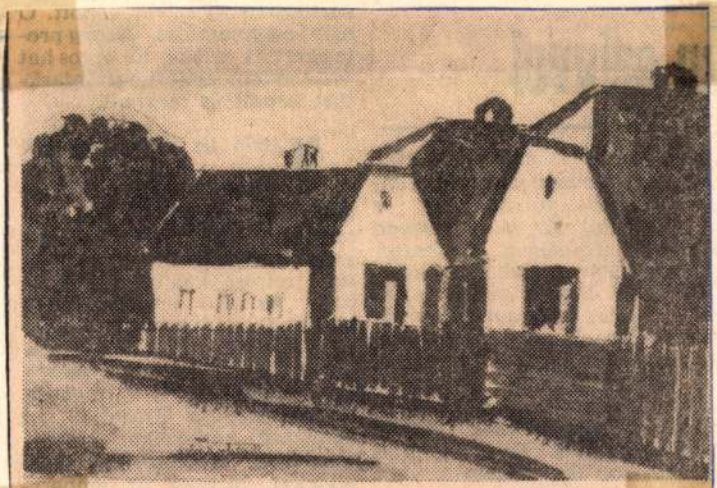

Kedves Ferenc: Faluvég

-em-: Rajzpedagógusok alkotótábora Kisbéren.
Dalszerk Lapja, 1981. júl. 29.

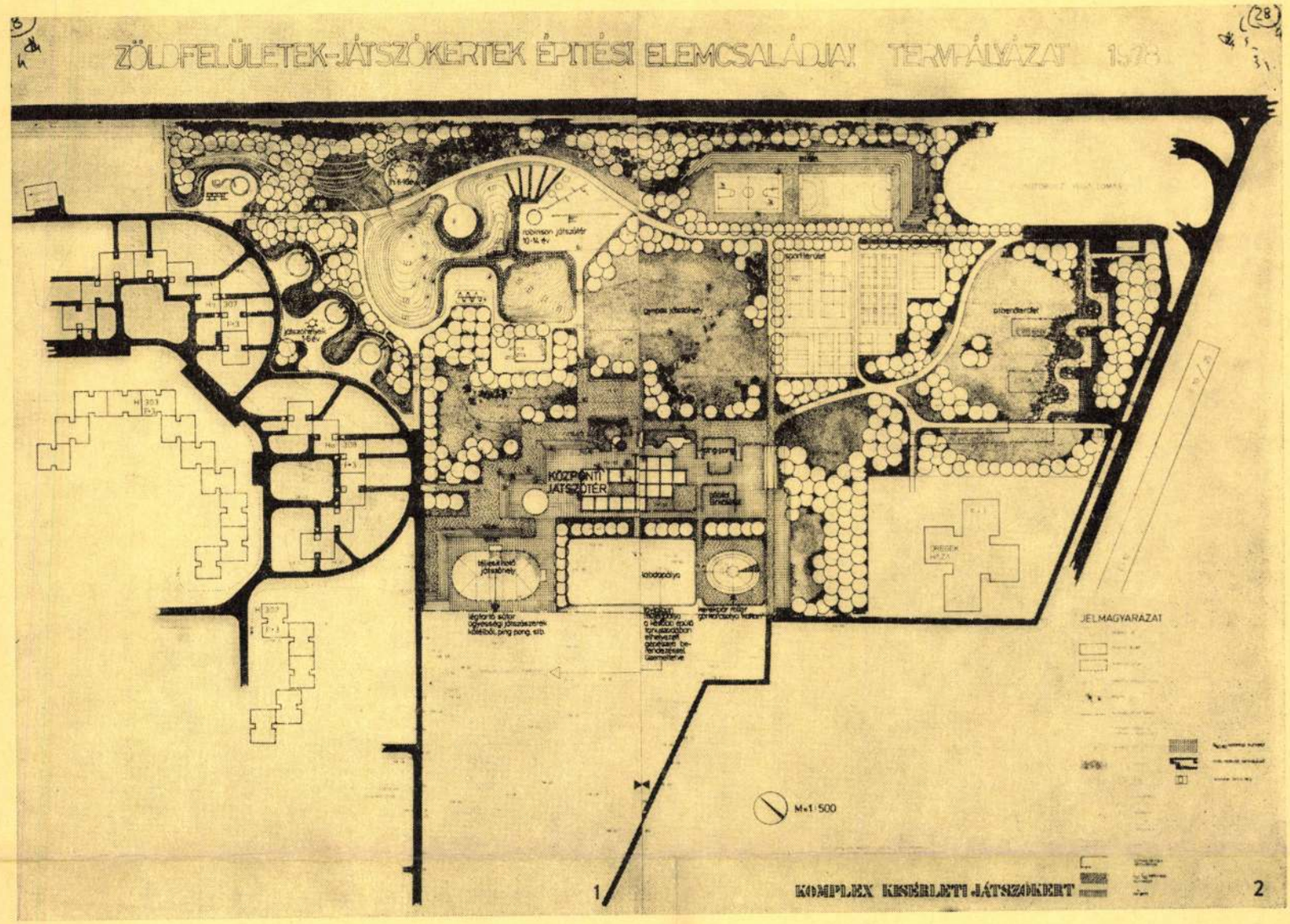

I. díjban részesített 28. bírálati sorszámú pályamű szerzői:

Kecskés Tibor
Kecskésné Szabó Ildikó

„A terv elemeinek anyaga fa, beton, műanyag. Kidolgozott, esztétikus, gyermekek vizuális nevelésére alkalmasak, gazdagon variálhatók (variálható magasságú lépcső javaslata jó).

Burkolati megoldása szép, pavilonrendszere racionális. Működő felületű burkoló elemei, támfalai és homorú-domború térelemei magasfokú változatosságot biztosítanak.

Kiegészítő gömbfa-, kötél- poliészter anyagai a felhasználhatóságot szélesítik. Játszószer elemei nálunk még nem alkalmazott együttesek kialakítására is használhatók (lanovka).

Magas szakmai színvonalon komponált kerttervvel a terület funkcionális megosztása és közlekedési vonalvezetése, továbbá térkialakítása mintaszerű. A lakóterülethez kapcsolódó játékhelyen belül újszerű megoldás a téliesíthető játszóhely és a katlanszerűen kialakított kerékpár-roller pálya.

A terv legszebb része a Robinson játszótér, a kis játszóhelyek öbleivel együtt, valamint a terület nyugati oldalára telepített finoman határolt játszótér.

Ez a pályamű felelt meg legjobban a pályázati feltételeknek, mind az elemek és elemcsaládok körét, mind a felhasznált anyagokat, továbbá a gazdaságos gyárthatóság, valamint a fenntarthatóság követelményeit illetően."

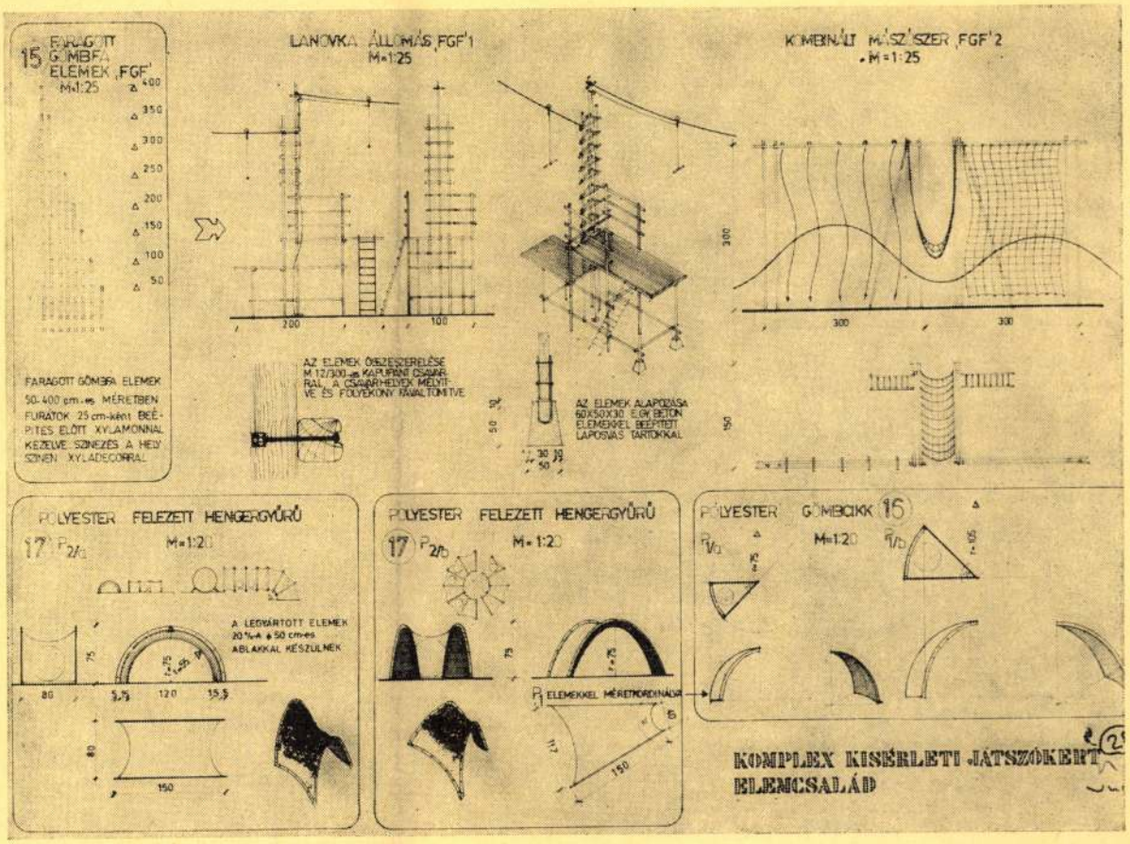

KECSKÉS TIBOR

„Zöld felületek játszóterek elemcsaládjai" c. tervpályázat 1978

Magyar Építőművészet 1979/2

tok (pl. díszkút, térrács, szoborpark) és más tervek részletesebben foglalkoztak az iparesztétikai kérdésekkel is.

Gyermeklélektani és egészségügyi szempontból viszont a tervpályázat egészében adós maradt a korszerű irányzatok alkalmazásával (pl. a gyermekek kreatív készségének fejlesztésével).

A tervpályázat hasznosításának módja és lehetőségei

A bíráló bizottság szükségesnek tartja az adott tervezési területen a komplex kísérleti játszó- és pihenőkert megépítését, valamint az elemcsaládok ipari, nagyüzemi sorozatgyártásának megtervezését.

Ennek érdekében

1. Javasolja az ÉVM-nek — tekintettel a több kiíró szervre —, hogy az elemcsaládok kísérleti, ill. végső kialakításának (tervezés, forma, gyártás, katalógus, alkalmazás stb.) irányítását és az egyes szervek közötti koordinációt lássa el. A célszerűség megkívánja, hogy a minisztérium ezt a munkát lehetőségei szerint, anyagilag is támogassa.

2. Javasolja a Fővárosi Tanács VB-nek, hogy a tervezési területet (XV. kerület Újpalota) biztosítsa és a komplex kísérleti játszótér megtervezését és megépítését beruházási tervébe vegye fel. A kiviteli tervdokumentációt, az építést és fenntartást a Fővárosi Kertészeti Vállalaton keresztül célszerű biztosítani.

3. Javasolja a Beton- és Vasbetonipari Műveknek, hogy a kijelölt tervező vállalattal alakíttassa ki a profiljába tartozó és ahhoz illeszkedő építési elemeket, illetve elemcsaládot és készüljön fel annak gyártására. A tervezés során közreműködésre kérje fel a Képző- és Iparművészeti Lektorátust.

4. Javasolja a Kertészeti Egyesülésnek, hogy a BVM profiljába nem illeszthető termékek, elemcsaládok gyártása érdekében keresse meg a megfelelő vállalatokat a Képző- és Iparművészeti Lektorátus és a BVM bevonásával.

5. A gyártásra kerülő elemcsaládokat a gyártó adatszolgáltatás alapján katalógusba kell foglalni és az érdekeltek számára közzé kell tenni.

Erre felkéri a Kertészeti Egyetem és a FŐKERT közös információs szolgálatát. A katalógus elkészítésében való közreműködésre javasolja felkérni a Kertészeti Egyetem Táj- és Kertépítészeti Tanszékét, a Fővárosi Kertészeti Vállalatot, a Képző- és Iparművészeti Lektorátust és a Kertészeti Egyesülést.

6. Javasolja az ÉVM-nek, hogy az országos hasznosítás céljából a díjazott és megvételben részesített pályázatokból egy komplex játszótér megépítését elősegítő tanulmányt és irányelvet készíttessen.

A bíráló bizottság a tervpályázat összefoglaló értékelése, valamint az egyes pályaművekről kialakított részletes bírálati vélemények alapján az alábbi döntést hozta:

I. díjban részesített 28. bírálati sorszámú pályamű szerzői:

Kecskés Tibor
Kecskésné Szabó Ildikó

II. díjban részesített 5. bírálati sorszámú pályamű szerzői:

Juhari Katalin
Magyar Ádám

II. díjban részesített 12. bírálati sorszámú pályamű szerzője:

Pirk Ambrus

III. díjban részesített 13. bírálati sorszámú pályamű szerzői:

Karádi Gábor
Nemes Zoltán
Görgényi Judit
Nagy Júlia
Forgó Erika
Suszler Zsuzsa

III. díjban részesített 14. bírálati sorszámú pályamű szerzői:

Jeney Lajos
V. Gáspár Éva
Misley Károly
Székács Zoltán
Ferenczy Ágnes

III. díjban részesített 18. bírálati sorszámú pályamű szerzője:

M. Baló Borbála

IV. díjban részesített 8. bírálati sorszámú pályamű szerzői:

Komlósné Hlatky Katalin
Tóth Endréné

IV. díjban részesített 17. bírálati sorszámú pályamű szerzői:

Tell Márta
Tanos Márta
Szentpéteri Tibor
Katona Péter

IV. díjban részesített 19. bírálati sorszámú pályamű szerzője:

Cserhalmy Győző

Kiemelt megvételben részesített 25. bírálati sorszámú pályamű szerzője:

Szép Ilona

Rangsorolás nélkül megvételben részesített 4. sorszámú pályamű szerzői:

Dufala József
Munkatársak:
Pintér Vendelné
Karvalyszky Istvánné

Rangsorolás nélkül megvételben részesített 16. bírálati sorszámú pályamű szerzői:

Hídvégi Valéria
Szász Péter

Háboru földön, vizen, levegőben

Élénk harctevékenység jellemzi az egész keleti arcvonalat — A leghevesebb a küzdelem Velikije Lukitól délre, ahol a szovjet megkisérelte betörésének kibővitését — Fokozódtak a harcok a déli Appeninekben is — Ujabb repülőtámadás London és Norwich ellen

Termolinál meghiusult a britek átkarolási kisérlete

A különböző harcterekről csütörtökön és pénteken érkezett jelentéseikből a háborús helyzet a következőképpen bontakozik ki:

Keleti arcvonal

Berlin, október 8.

A keleti front harcairól a német távirati iroda pénteken délután 2 órakor a véderőfőparancsnokságnak *a Führer főhadiszállásáról* kiadott következő *hivatalos jelentését* közölte:

Az egész arcvonalról élénk helyi harctevékenységet jelentenek, amely egyes szakaszokon nagyobberejűvé fejlődött.

A Velikije Lukitól délre levő harci térségben csütörtökön is elkeseredetten folyt a harc. A szovjet harcirepülők támogatásával megkisérelte, hogy az előző napon elért betörését kibővitse. Német részről megindultak az ellenintézkedések. A német légifegyvernem erős harci- és közelharci repülő-kötelékei egész napon át eredményesen avatkoztak bele a súlyos elhárító harcokba. A Manteufel vezérőrnagy parancsnoksága alatt álló 7. páncélos hadosztály a Dnyeper középső folyásánál folyt harcokban lendületes támadásaival és szivós kitartásával dicsőségesen megállotta helyét.

Berlin, október 8.

Sertorius százados következőket irja a keleti arcvonal helyzetéről:

A keleti hadszintéren *új esemény* következett be: a szovjet erős gyalogsági és páncélos kötelékekkel, valamint a légihaderő jelentős támogatásával támadást indított egy olyan arcvonalszakaszon, ahol egész nyáron át nyugalom volt: *a Velikije Lukitól délre húzódó térségben.* Az új támadás mindenképpen megfelel az ellenséges hadvezetés immár megszokott taktikájának, amely meglepetésszerű súlypontalkotásokkal kisérletezik. Pillanatnyilag még nem lehet áttekinteni: van-e a szovjetnek elegendő tartaléka ahhoz, hogy újabb vállalkozását az első rohamon túlmenően hogszabblélegzetű akcióvá fejlessze. Ha igen, akkor olyan hadműveletű elgondolást kell feltételezni, amely *első célként a vitebszk-leningrádi vasútvonal megszakitására törekszik, távolabbi célként pedig általános áttörésre a Düna középső szakaszának vidéke irányában.* Adva van azonban az a lehetőség is, hogy csak nagyobbszabású elterelő, vagy lekötő támadásról van szó. Egyelőre a szovjetnek csak *Nevelj* irányában sikerült néhány betörés, amelyeket azonban német részről gyorsan elreteszeltek.

A keleti hadszintér többi részén a helyzet változatlan, s a harcok tovább tartanak. A *szmolenszk—minszki gépkocsiút* és a *gomeli térség* között, valamint a *Dnyeper-vonalon* a harci tevékenység helyi keretek között mozog, s csak a *Pripjet torkolatának* térségében került sor nagyobb összecsapásokra. A szovjetnek itt sikerült valamivel nagyobb hídfőállást létesitenie a Dnyeper nyugati partján, s *ezt a hídfőt most mindenáron bővíteni akarja.* Szerda óta azonban az ellenség itt is védelembe szorult, s a német ellentámadás mindjobban kifejlődik. A *Dnyeper nyugati partján* lévő többi orosz ellenállási fészek szűkítése német részről sikeresen folyik, s az ellenségnek sehol sem sikerült nagyobb erőket áthoznia a folyamon. A *Zaporozsje-Melitopol* reteszállás szakaszán a helyzet változatlan. A harcok egyelőre helyi jellegűek, az ellenséges arcvonal mögött azonban tovább tartanak a nagyarányú csapatösszevonások.

Berlin, október 8.

Jólértesült helyről közlik, hogy a szovjet csapatok a legutóbbi három hónap alatt a német elhárító arcvonal elleni támadásaik során több mint *kétmillió embert, 20.000 páncélost, kereken 7000 ágyút és 7500 repülőgépet vesztettek.* A keleti hadjárat megindulása óta ezzel a szovjet már több mint *70.000 páncélost, körülbelül 75.000 ágyút és kereken 52.000 repülőgépet vesztett.*

Berlin, október 8.

A német távirati iroda értesülése szerint október 7-én a kubani hídfőnél csak helyi jellegű harci tevékenység volt. *A Dnyeper középső folyásánál* a szovjet több helyijellegű támadása eredménytelen maradt. A német kötelékek ellentámadásokkal, szívós ellenállás ellenére további tért nyertek.

A szovjet *Szmolenszktől nyugatra* és *Velikije Lukitól délnyugatra* intézett támadásai is meghiusultak. A *Ladoga-tó* és az *Ilmen-tó* között több szovjettámadást visszavertek.

Nyugat és dél

Berlin, október 8.

Az angolszász hatalmak ellen folyó háborúról a német távirati iroda pénteken délután 2 órakor a véderőfőparancsnokságnak *a Führer főhadiszállásáról* kiadott következő *hivatalos jelentését* közölte:

Délolaszországban a Volturno-szakaszon több ellenséges páncélos támadást visszavertünk.

A déli Apennin-hegységben fokozódott a harcok hevessége. Elkeseredett viaskodás után meghiusitottuk erős brit erők kísérletét, hogy Termolinál arcvonalunk bal szárnyát benyomják és átkarolják.

A Földközi-tenger keleti részében német zuhanó harcirepülőgépek bombatalálatokat értek el két ellenséges cirkálón és alaposan bombáztak egy ellenséges sziget-támaszpont tüzérségi állásait.

Angol repülőerők az elmult éjjel bombákat dobtak le a Német-öböl területén és a svájci felségterület megsértésével terrortámadásokat intéztek Nyugatnémetország területén lévő helységek ellen. Főleg Stuttgart városában keletkeztek nagyobb károk. Kilenc ellenséges repülőgépet lelőttünk.

Német harcirepülőgépek az október 8-ra virradó éjjelen megtámadták Londont és Norwichot s mindkét városban nagy tüzeket okoztak.

Berlin, október 8.

Sertorius százados az olaszországi hadszintérről a következő helyzetképet adja:

Most már nyilvánvaló, hogy *Montgomery* az utóbbi napokban erőszakos menettel a jobbszárnyra összpontosította a parancsnoksága alatt álló 8. angol hadsereg túlnyomó zömét. Ez a jobbszárny, mint ismeretes, az Adria partvidékén vonult fel *Termolitól* délre a *Biferno*-folyó vonalában. Az ellenség ezekből az állásokból kiindulva számos ponton támadásba ment át s ugyanakkor további erősítéseket hoztak tengeri úton a Termolinál partraszállt csapatok részére is. *Az angol flotta szintén újból beavatkozott a harcba* s messzehordó hajóágyúval biztosító tűzfüggönnyel védi a különböző partraszállási helyeket. *A német csapatok továbbra is szivós ellenállást tanusítanak.* Német részről az utóbbi napokhoz képest valamivel nagyobb erőket vetettek harcba, de csak éppen annyit, hogy minél nagyobb ember- és anyagbevetésre kényszerítsék az ellenséget. Ez a taktika mindenképpen meghozta a kívánt sikert, amint azt a 8. angol hadsereg zömének ezen az arcvonalon történt összpontosítása és a további szövetséges tartalékok odaszállítása is mutatja.

Az arcvonal középső szakaszán, amely a nápolyi Appenninek nagykiterjedésű, erősen hegyi jellegű és ennek megfelelően áttekinthetetlen terepét foglalja magában, *a német utóvédek időközben még jobban kitértek észak felé.* Mozdulataikat parancsszerű és lassú ütemben hajtják végre. Az 5. amerikai hadsereg ennek megfelelően szintén csak lassú ütemben tud előrejutni. A *Volturno*-folyó mellett húzódó német állásokat erősebb angol gyalogsági és páncélos kötelékek támadták, de súlyos veszteségek után minden támadásuk kudarcba fulladt.

Berlin, október 8.

Nápolytól északnyugatra a Volturno-szakaszon az angolok megkísérelték, hogy páncéloserőkkel *Cancello* helységbe behatoljanak és a pályaudvart elfoglalják. Az azonnali ellentámadásra bevetett német csapatok az angolokat *visszaverték.* A Dél-Appenninekben a szövetségesek arra törekedtek, hogy Beneventotól északra betörjenek a német állásokba. A támadások egyik része megakadt a német tüzérség tüzében, a másik részét pedig közelharcban verték vissza. *A sötétség beálltakor a német utóvéd csapatok északnyugatra kitértek és új állásokat foglaltak el.*

Zürich, október 8.

A svájci távirati iroda lalineai jelentése szerint *Gibraltárban ismét tekintélyes számú hajót összpontosítanak.* A kikötőben most három repülőgéphordozó, egy páncélos cirkáló, három cirkáló, tíz korvet, kilenc romboló és tizenhárom aknarakó tartózkodik.

Róma, október 8.

A római tartomány építkezési vállalatait felszólították, hogy azonnal jelentkezzenek a római ipari szövetségnél, ahol utasításokat kapnak középolaszországi erődítési munkálatok vállalására a Todt szervezet számlájára.

London, október 8.

Október 6-án angol haditudósitók az olaszországi hadszintérről azt jelentették, hogy *a nápolyi szakaszon kisebb szövetséges egységek átkeltek a Volturno folyón.* A londoni rádió csütörtök délután közölte, hogy ezek *a hirek nem felelnek meg a valóságnak.* Ellenkezőleg meg kell állapitani, hogy a német védelem még jobban megerősödött. *A német állások még eddig töretlenek.*

Hónapok óta a legsulyosabb légitámadás érte Londont

London, október 8.

Csütörtökön este német repülőgépek heves támadást intéztek London ellen. Beavatott londoni körökben az a vélemény, hogy *a német támadás a legsúlyosabb volt, amelyet az angol főváros hónapok óta csak átélt.* A londoni lakosságnak a támadás folyamán az volt a benyomása, hogy *ezúttal nem egyes német repülőgépek zavaró berepüléséről volt szó,* mint ahogyan az az utóbbi időben többször történt. Ugyanúgy, mint az 1940 őszén végbement sorozatos bombatámadások folyamán, a londoni légvédelmi ütegek ezúttal is összpontosított zárótüzet adtak. A város déli és délkeleti szegélyén felállított *légvédelmi tüzérség valamennyi ütege résztvett az elhárításban, működésbe léptek a fényszórók is,* s többször lehetett látni, amint a fénysugarak metszőpontjában német gépek tüntek fel. Közben állandóan robbantak a ledobott bombák. *Pénteken reggelig még nem adtak ki jelentést a bombatámadás okozta károkról és arról sem, hogy sikerült-e lelőni ellenséges gépeket.*

Berlin, október 8.

Milch vezértábornagy egyik beszédében, amelyben a német vadászkötelékek és bombavető kötelékek szervezetéről, valamint a német ellenséges légierő műszaki teljesítményeivel foglalkozott, érdekes adatokat közölt a német légisikerekről. Az elmult háborús esztendőben a német légierő *35 millió kilogram bombát dobott le, több mint 61.000 ellenséges repülőgépet lőtt le, 6 millió tonna ellenséges hajóteret süllyesztett el és közel 13 millió tonna ellenséges hajóteret rongált meg.*

Berlin, október 8.

A trieszti térségben és az azzal dél felé határos isztriai területeken lefolyt sikeres német tisztogató hadmüveletek eredményeiről most már végleges jelentések érkeztek. Ezek szerint a megsemmisitő harcra kényszerített bandákkal vívott ütközetek után öt napon *3772 elesett bandität számoltak össze és 4916 foglyot szedtek össze,* közöttük *Badoglio-tisztek és katonák néhány csoportját.* A zsákmányul ejtett fegyverek, lőszer és hadiszer különösen nagy, mert ezekhez járul több olyan raktára a bandáknak, amelyeket korábbi olasz készletekkel töltöttek meg. Mozgó ütegeken kivül több olasz eredetű partvédelmi tüzérséggel ellátott állásokat is ép állapotban vettek át a német csapatok. A sikerekről szóló jelentések még lényegesen nagyobb eredményekről számolnak be, mint amilyenekkel az előzőleg *Görz* térségében lefolyt tisztogató műveletek végződtek.

Távolkelet

Tokió, október 8.

A japán császári főhadiszállás jelentése szerint október 6-án, 7-én a japán haderő és tengerészet egységei *Wake* szigete ellen intézett támadást hárítottak el. A hivatalos jelentés a következőket mondja: „Október 6-án és 7-én nagyobb ellenséges erők támadást intéztek a *Wake*-szigetén fekvő *Kotorishima* ellen és mind a levegőből, mind a tengerről tűz alá vették a célpont területét. A hadseregnek és a tengerészetnek a szigeten állomásozó egységei az ellenséges támadást visszaverték.

Japán repülőgépek csütörtökön *Finshafennél* és *Ujguineában* ellenséges állásokat és partraszállási területeket támadtak. Tűzbeborítottak három ellenséges tüzelőállást és egyet közülük súlyosan megrongáltak.

Washington, október 8.

Mac Artur tábornok főhadiszállásáról jelentik, hogy a japánok kiürítették a *Kolonbangara* szigetén fekvő *Vilat.* Amerikai katonai körökben úgy vélik, hogy Vila kiürítése a *Salamon-szigetekhez tartozó Kolonbangara teljes kiürítésének előjátéka.*

Chlorodont

fogpaszta

vakító fehér fogakról, üde és tiszta leheletről gondoskodik.

Magyar készitmény.

Jelenkori

francia festőművészek kiállitását

meghosszabbitottuk 1943 október 17-ig bezárólag.

GRÓF ALMASY TELEKI ÉVA

művészeti intézete, Nagymező-utca 8.

A tudomány ragyogó eredménye

A belső kiválasztásu mirigyek csupán termelik az életfontosságu hormonokat, de nem tárolják azokat: 100-200 vágóállat kicsiny mirigye alig elegendő egyetlen injekció elkészítéséhez. A tudományos kutatás ragyogó eredménye, hogy a hormonokat ma már könnyen hozzáférhető s mindenek előtt korlátlan mennyiségben rendelkezésünkre álló nyersanyagokból tudjuk előállitani. Ez a Schering-laboratoriumok s a velük együttműködő német tudósok közös munkájának kimagasló teljesítménye.

Schering

GYÓGYSZEREK

Hirek Finnországból

Helsinki, október 8.

Finnországban több magyarvonatkozású esemény történt mostanában. A finnországi magyarbarátok köre szerdán, október 6-án tartotta első műsoros estjét, amelynek keretében *Sovijärvi* egyetemi tanár ismertette a néprokonsági munka legújabb eredményeit. *Molnár* Rudolf lelkész a magyar nőkről tartott előadást, majd hegedű- és énekszámok után *Nuotto* hadnagy beszámolt magyarországi útjáról s elmondta több élményét annak bizonyságául, hogy *Magyarországon sokkal nagyobb rokonszenvet tanusítanak a finnek iránt,* mint bárhol másutt. A műsoros esten jelen volt *Szabó* György magyar követ a követség több tagjával s a Helsinkiben élő magyarság csaknem teljes számban.

A finn néprokonsági társaság *ez évben is folytatja nyelvtanfolyamait Helsinkiben.* A tanfolyamok a jövő héten kezdődnek meg kezdők és haladók részére külön-külön. A turkui városi zenekar október 5-én *Albert* Ferenccel, a kiváló hegedűművésszel hangversenyt rendezett. A művész *Mendelssohn*-darabot adott elő zenekar kíséretében; a zenekart Ole *Edgren* zeneigazgató vezényelte. Albert Ferencnek és Ole Edgrennek hatalmas sikere volt.

Az állami tájékoztató hivatal közzétette a közlekedésügyi minisztérium építési osztályának nyilatkozatát azokról a külföldön terjesztett téves jelentésekről, amelyek szerint *a Finnországhoz csatolt területeken az újjáépítési munkálatokat abbahagyták.* A nyilatkozat kiemeli, hogy az építőmunkálatok korlátozásai, amelyek a viszonyok következményei, a normális mértéket nem haladják meg s ezeknek *semmi vonatkozása nincs a területek igazgatásához.*

Argentina főkonzulátust állított fel Finnországban; eddig Argentinát csak alkonzul képviselte. A helsinkii műszaki főiskola ünnepélyes megnyitásán a rektor megállapította, hogy a mérnökök száma jelentősen csökkent s *fenyegető mérnökhiánnyal kell számolni,* ha ez a folyamat tovább tart.

Következő Osztálysorsjegy főárusítók
51. O.S.
A—B—C sorrendben ajánlják sorsjegyeiket:

BENKŐ BANK R.-T. Andrássy-út 56. Tel. 128-647

Telefonszám 777 Vitéz DÉNES JÓZSEF SZOLNOK Csekkszámla 7777

DR. FŐRIS JÓZSEF Teréz-krt 62. Nyugatival szemben Telefon 120-091

„JOBBSORS" Teréz-körút 41. SORSJEGYÁRUSÍTÓ RT. Tel.: 127-091

KISS KÁROLY ÉS TÁRSA BANK RT. Kossuth Lajos-utca 6 Telefon: 185-242

LENGYEL Gábor Andrássy-út 83 Tel.: 128-219

dr. özv. Légmán R. T. Horthy Miklós-út 9 Telefon: 269-072

vitéz Lipcsey és Társa Apponyi-tér 3. (Klotild-palota). Telefon: 188-554

NAGY GYULA RÁCKEVE, Horthy Miklós-út 1. Telefon 45.

NANAY KÁROLY Baross-utca 100 Telefon 132-464

OCSKAY SÁNDOR ÉS TÁRSA Dorottya-utca 3 Wurm-utca sarkán Telefon 181-435

Piblinger és Társa Juhász A.-u. 5. Tel. 125-901

„SIKER" SORSJEGY RT JÓZSEF-KÖRÚT 9. TELEFON: 143-332.

SUCHTÁR BANK Üllői-út 6. Tel.: 132-293.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA BANKHÁZ RT Szervita-tér 3.

Feladta: Leopold Gyula hirdetővállalat Erzsébet-körút 39. (Alapítva: 1896.) Tel.: 422-308.

Antal István az államvezetés módszereiről beszélt Szatmárnémetiben

Szatmárnémeti, október 8.

Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter pénteken reggel Szatmárnémetibe érkezett. Fogadására megjelentek a város, valamint a vármegye vezetői, élükön Kölcsey Ferenc főispánnal. A miniszter részt vett a szatmármegyei társadalmi egyesületek nemzeti együttműködésének a vármegyeházán tartott alakuló ülésén, majd a szatmári Széchenyi társulat közgyűlésére ment át a Kölcsey Színházba, s mindkét helyen hosszabb beszédet mondott.

Az időszerű magyar kérdések taglalása során rámutatott arra, hogy Szatmár egy rövid és muló incidenst leszámítva a szentistváni hazához tartozott. Hogy ezeken a szent rögökön a magyarság évszázadok viharaiban megritkult és a nyugat védelmében kipusztult őslakosság helyére más népek is telepedtek le, *ez a körülmény nem a gyengítésre, ellenkezőleg a megerősítésére alkalmas az e földhöz való törhetetlen ragaszkodásunknak és rendíthetetlen jogainknak.* Az itteni barázdák közt Európáért és a kereszténységért elfolyó magyar vértenger a történelemnek legerősebb, legdöntőbb, legmarandandóbb jogcíme számunkra, amely mellett minden más jogcím és igyekezet eltörpül, megsemmisül.

A miniszter ezután arra hívta fel hallgatói figyelmét, hogy az itt élő nem magyarajkú lakossággal igyekezzenek *kiépíteni a megértésnek, az együttműködésnek és az összetartozandóságnak őszinte és tartós kapcsolatait,* nem törődve azzal, hogy a másik oldalról a magyarság e jószándékú törekvései iránt e pillanatban talán tartózkodás mutatkozik.

— A politikai vezetés művészete *a saját erők és célkitűzések okos és körültekintő önmérsékletében* jelentkezik, amely — soha sem a törések és szakítások, de a kiegyenlítés és a megbékélés eszközével — nem a ma tetszetős, de múló hasznaira, de a távoli jövő talán kevésbé színpompás, de maradandó értékeire van tekintettel. A távoli jövő parancsa pedig azt írja elő számunkra, hogy *mi még sok száz évig fogunk itt együtt élni az ezeréves magyar haza védőpajzsa alatt idegenajkú népekkel,* az együttélés életformáit olyként kell tehát előkészítenünk, hogy az a lehető legvonzóbb, legbiztonságosabb, leggyümölcsözőbb legyen mindkettőnk számára. *Országot megtartani, nemzetet felépíteni, államot vezetni csakis a békés és munkás polgári élet előfeltételeinek biztosításával, a törvények uralmával, a jogrend kiépítésével, a gazdasági és a szociális biztonságérzet megteremtésével lehet.* Csak a kislelkű, a maguk erejében és a jövő biztonságában nem bízó országok kormányoznak szuronnyal és börtönökkel, az erőslelkű, magabízó nemzetek polgáraik megelégedésére, lojalitására és hűségére építik fel uralmukat. A magyar államvezetés ezentúl sem fog soha letérni a legalitás útjáról és a maga nagy erkölcsi céljait mindig a törvénykönyvvel a kezében munkálja.

— Az itteni magyarságnak — fejezte be beszédét a miniszter — *nincs semmi oka a kishitüségre.* Ellenkezőleg, minden oka megvan a legteljesebb bizalomra. Amit a magyar nemzet a háború négy évén keresztül a legnehezebb viszonyok között politikai vezetésben, államépítésben, gazdasági és szociális alkotásokban teljesített, az a *maximuma egy nemzet alkotóképességének, életerejének és a jövőre való elhivatottságának.* Bizonyítéka annak, hogy a magyarságban sok-sok erő lakozik. Hinni, hinni, helytállani és kitartani, ez most a magyarság legfontosabb életparancsa, ha ehhez igazodik, a poklok kapui sem vesznek erőt rajta.

A miniszter beszédét a hallgatóság szűnni nem akaró tapssal és éljenzéssel fogadta.

Az állami kiadások 75 százaléka rendes bevételekből nyert fedezetet az év első nyolc hónapjában

A *42-tagú* országos bizottság pénteken délelőtt 11 órakor ülést tartott, amelyen *Kállay* Miklós miniszterelnök és a kormány tagjai is megjelentek.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter az ülés során — értesülésünk szerint — részletesen tájékoztatta az országos bizottság tagjait *az államháztartás helyzetéről.* Rámutatott arra, hogy az év nyolc hónapjában *az összes állami kiadásoknak 75.2 százaléka nyert fedezetet az adókból és egyéb állami bevételekből és csak 24.8 százalék* volt az a rész, amelyet hitelműveletek útján kellett előteremteni. Az állami kölcsönök a pénzintézetek útján helyeztettek el. A pénzintézetek a szükséges összegek legnagyobb részét *saját erejükből* teremtették elő, amit egyrészről a betétállomány — bár még mindig lassú — fejlődése, másrészről a már korábban bevezetett szelektiv hitelpolitika, valamint a külföldi valutában folyósított amortizációs kölcsönök visszafizetése tett lehetővé. Ezek a körülmények ugyanis *a bankok likviditását növelték* és e réven módjukban volt az állami hitelszükségleteket kielégíteni.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a továbbiak során tájékoztatta az országos bizottságot *a naptári év végéig előreláthatóan felmerülő kiadásokról és bevételekről,* a még szükségesnek váló hitelműveletekről és azok fedezési módjáról, ami végeredményében azt mutatja, hogy az államháztartás helyzete az esztendő harmadik harmadában is *előreláthatóan úgy alakul, mint az év első két harmadában.* Befejezésül a pénzügyminiszter rámutatott arra, hogy az ország pénzügyeinek zavartalan továbbviteléhez *változatlanul, sőt fokozottabb mértékben szükség van a takarékosságra* és a nemzet minden tagjának áldozatkész és fegyelmezett magatartására.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter nagy figyelemmel fogadott tájékoztatójához többen hozzászóltak az országos bizottság tagjai közül. A pénzügyminiszter az ülés végén újból felszólalt és részletes választ adott a hozzászólásokra, amelyekről szombaton adnak hivatalos jelentést.

A főváros közellátása a polgármester szeptemberi jelentésében

Szendy Károly polgármester közzétette szeptemberi jelentését a főváros közigazgatásának állapotáról. Mindenekelőtt megemlíti, hogy szeptemberben 25 földszintes, 12 egyemeletes, 5 kétemeletes, 1 háromemeletes és 2 hatemeletes épület építésére adott engedélyt. Foglalkozik ezután a polgármester azzal a miniszteri rendelettel, amely szerint a kék- és szürketaxi érdekeltség hétköznapokon a nappali órákban egyenkint 550 taxit tarthat forgalomban. A szürketaxi érdekeltség azonban bejelentette, hogy a gumihiányra való tekintettel *nem tudja forgalomban tartani az 550 gépkocsit* s a mult hónap végén a forgalomban levő kocsik száma már a *340-et sem haladta meg.* A vállalat azt kérte, hogy a kocsilétszám forgalombaállításához szükséges *ezer gumiabroncs* kiutalása érdekében járjon el a polgármester. A jelentés a továbbiakban közli, hogy a tanév megkezdésének elhalasztása miatt a nyári napközi otthonokat fenntartották. Az oktatószemélyzet nagy részét, 194 tanítót, 605 tanítónőt, 384 tanárt és 331 tanárnőt közigazgatási szolgálatra osztották be.

A polgármester hosszasan beszámolt a főváros közélelmezési helyzetéről is és ismerteti, hogy a nagy szárazság következtében *a termés a közepesnél jóval alulmaradt.* Rekordtermésnek ígérkezett az alma és a körtetermés, azonban a szárazság miatt *rengeteg gyümölcs lehullott, tönkrement.* Jó termést adtak a szilvafélék. A legnagyobb kárt a takarmányféleségek sinylik és a szárazság következményei főleg *az állatállomány téli takarmányozása szempontjából rendkívül súlyos gondot jelentenek.* A szárazság miatt késnek az őszi szántási és vetési munkálatok is. A gyenge termés és a takarmányhiány az ország és a főváros közellátásában erősen érezteti majd hatását. Megnyugtatásul közli a polgármester, hogy a főváros hús- és zsírellátásának biztosítására már most tárgyal a kormányhatósággal, hogy a főváros által házikezelésben hizlalt s a süldőhiny miatt, sajnos, lecsökkent sertésállomány részére a szükséges takarmányt kellő időben biztosíthassák. A főváros téli burgonyaellátásának biztosítására ugyancsak megtette a polgármester a szükséges intézkedéseket. A téli hagymaszükségletét egy tételben kapja meg a lakosság. Megemlíti a jelentés, hogy a fővárosi sertésvágások hónapok óta csökkennek és ezért *a zsírellátás nem a naponkinti vágásokból, hanem a régebben összegyüjtött tartalékkészletek igénybevételével nyer kielégítést.* Ezek a készletek biztosítják ugyan hosszú hetekre a zsírjegyek beváltását, azonban az elkövetkezendő hónapok zsírszükségletének előteremtése érdekében a főváros kormánysegítséget vár. A levágott szarvasmarhák száma közel 52 százalékkal túlhaladta a multévi mennyiséget. Hangsúlyozza a polgármester, hogy ez a nagyméretű szarvasmarhavágás összefüggésben van a gyenge takarmánytermással. A tojásellátás nem javult, a hűtőházakban raktározott tojás szétosztása azonban csak a téli hónapokban kezdődhetik meg.

A tüzifaellátásról beszámolva a polgármester megemlíti, hogy a kereskedők a telepükre érkező famennyiség 50 százalékát kötelesek tartalékolni s ezért *a közönség szükségletét nem tudják kielégíteni.* A tüzifaellátást megnehezíti az is, hogy az elmult hónapokban a felhozatal csökkent és ezért a polgármester állandóan szorgalmazza a felszállítás javítását. Közli a polgármester, hogy a legrövidebb időn belül előterjesztést tesz a jelenleg kötelező tüzifa tárolási százalék megváltoztatására. A lakásügyi ügyosztály szeptemberben 2797 lakást vett igénybe, 2400 bérlőt jelölt ki, 985 lakásigénybevételt mellőzött és megtagadott és 855 lakást pedig engedélyezett. Végül közli a polgármester, hogy a főváros szeptemberben összesen 15,859.186 pengő értékű közmunkát és közszállítást adott vállalatba.

Egy világjáró magyar pallér Tisza Istvánról

Egy öreg magyar pallér, vagy ahogy a hivatalos iratok nevezik, építési munkavezető, névszerint *Kecskés* Sándor ül velünk szemközt. Hatalmas kötegben az okmányai, amelyek bizonyítják, hogy Európa melyik részén dolgozott, milyen munkálatokban vett részt. Egyik írásban *Tisza István gróf bizonyítja, hogy tizenöt hónapig dolgozott nála, résztvett a hires geszti kastély újjáépítésében. Andrássy Gyula grófnak tőketerebesi kastélyát kilenc hónapig építette,* negyvenkét hónapig dolgozott *József* főherceg alcsuti és budapesti kastélyánál is.

Aztán újabb okmányok kerülnek elő. Nyolc hónapig dolgozott *Konstantinápolyban,* tizenegy hónapig *Bajorországban,* nyolc hónapig *Belgrádban* a dohánygyár építésénél, de résztvett a *poprádfelkai,* a *boszniai* határőrház és a *Práter* építkezésénél is. Ott volt a tiszaörvényi csatorna építésénél is, amelynek munkálatait *Kállay* Miklós mostani miniszterelnök ellenőrizte.

Az öreg pallért Tisza István gróf személye kapta meg a legjobban, mert csak róla beszél:

— Soha el nem felejtem azt a tizenöt hónapot, amit Geszten töltöttem a kegyelmes úr közelében. Amikor megérkeztem, sorba állította az összes munkásokat, mindegyikkel elbeszélgetett, kikérdezte valamennyit. Aztán engem meghívott ebédre, amit én restellem elfogadni, de *olyan kedvesen erőszakoskodott a kegyelmes úr, hogy mégis csak odaültem az asztalához.* Azt mondta: ebéd közben jobban megértjük egymást. Borral kínált, mindig maga töltött nekem, ő viszont alig ivott. Egyszer észrevette, hogy a munkásnők között olyan asszony van, aki várandós. Nyomban hivatott és rámszólt:

— Hallja, hogy merte maga ezt az asszonyt beállítani nehéz munkára?

— Kegyelmes úr, azért csináltam, mert *az asszony könyörgött nekem, hogy vegyem föl. Az ura súlyos beteg, nem keresnek semmit,* két kis gyermekük is van, *éhen halnak, ha nem adok nekik munkát.*

Erre Tisza István kiadta a parancsot, hogy állítsák ki a munkából az asszonyt, de minden szombaton kapja meg a bért és *ha megszületett a gyermek, még hat hétig fizessenek neki.*

Majd így folytatta:

— A kegyelmes úr állandóan figyelte a munkálatokat. Egyszer a malteres nem volt kéznél s fent a kőműves az emelvényen elkezdett kiabálni: *„Maltert! Maltert!" Tisza István gróf is ott volt és látta, hogy a malteres mással van elfoglalva, erre ő maga adta fel a maltert,* mint ahogy többször előfordult, hogy a *munkásokkal együtt résztvett a fizikai munkában.* Mondhatom, mindenki megszerette, emberséges volt, megértő és nagy barátja a munkásoknak.

Briliánst ARANYAT, EZÜSTÖT legmagasabb árban VESZEK
Schwarcz Dániel ékszerész, IV., Károly-körút 16. sz.

Kecskés Tibor

Körner/ J/ózsef/: Tatabánya-Ujváros, üzletházak /Körner József épitész, Kecskés Tibor kertterv./ ä Müszaki Tervezés, 1967, 2.sz. 16-17. l.

Az 1967. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája /Müvtört.Ért. 197o. 1.sz. 68-1o7. l./

74. l.

KECSKÉS TAMÁS

"Tájkép" c. kerámiája szerepel a megyei képzőművészek tárlatán, Gyöngyösön. (ecl).

(G. Molnár F.): Két gyöngyösi tárlatról.

NÉPÚJSÁG – EGER – 1971. szept. 24.

Kecskés Tibor, kerttervező

A Közművelődés Háza, Tatabánya-Városközpont, Építész: Virág Csaba (Lakoterv).

Statikus: Szubi Tamás.

Kerttervező: Kecskés Tibor.

Magyar Ékítőművészet, 1986. 6., 38-old.

dr. Kecskés Tibor

Péter Lajos: Autójav. Váll. ignazgatási és szociális ép
épülete, Szombathely. - Építész Heckenast János, stati
kusok Kirchfeld Károly, Tölgyes Ferenc, mélyépítés
Horváth Samu, dr.Kecskés Tibor, Takács János. - Ism.

Magy.Ép.műv.1972.6.sz.~~[illegible]~~ 40-~~[illegible]~~
43,1.

Kecskés Tibor, [építész ?] MDK

I. díjat nyert a Népliget rendezésére

és építészeti megoldására benyújtott terve. (Munkatársai: Kecskés Tiborné, Mandel Tamás, Szentpály Imre.)

(–ts): Milyen lesz a Népliget 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. ápr. 6.

Kecskés Tibor

A Stúdió Sagja

Abudapesti pedagógusok képzőművész stúdiója 1953-1963
Ber. Vajkai Aurél Bp. 1963.
38 o.

Keskés Tibor

az alábbi tervpályázaton 1. dijjal jutalmazott terv egyik szerzője.

dr.Reischl Antal: A budapesti Népliget rendezésének tervpályázata. 1970. - Magyar Ép.müv.1971.4.sz.2-4.l.

Rejtvényünk: Ki látott engem?

Az ünnepek után ismét jelentkezik szerdai nyereményjátékunk. Feladványainkban épületrészletek, jellegzetes díszítőelemek, homlokzatszobrok fényképeit közöljük, és azt kérjük, aki azonosítani tudta a felvétel helyét, az épületet, megfejtésként küldje be a címet, és írja le, amit a képen szereplő tárgyról, részletről tud – legfeljebb húsz sor terjedelemben. A jó megoldást beküldők között hetente egy Budapest történetével foglalkozó könyvet és a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal három ajándékát, a Műemlékvédelem című folyóirat 2003-as évfolyamának három előfizetését sorsoljuk ki.

A december 18-án megjelent rejtvényünk helyes megoldása: fényképezőgépet tartó angyalka a Nagymező utca 20. szám alatti Mai Manó Ház homlokzatán. A ház 1893–94-ben épült Nay Rezső és Strausz Muki tervei szerint Mai Manó császári és királyi udvari fényképész megrendelésére. Ezért láthatóak a Zsolnay-majolika burkolatú homlokzaton a fényképezésre utaló motívumok. A ház Mai Manó 1917-ben bekövetkezett halála után is a fotográfiát szolgálta, Weisz Hugó aradi fényképész vitte tovább az üzletet. A távoli rokon 1931-ig dolgozott itt. Ekkor Rozsnyai Sándor, a New York-i Metropolitan egykori segédkarmestere és felesége, Senger Mária (Miss Arizona) vette meg, s itt alakították ki az Arizona mulatót, amely újszerű csodákkal volt fölszerelve, úgymint: „forgó és emelkedő parkett, süllyesztő, röpködő görlök, szikrázó villanykörték, égzúgás, mennydörgés, világító hold körül röpködő galambok". A tulajdonosokat 1944-ben megölték a nyilasok. A háború után tánciskola, majd Básti Lajos Irodalmi Varietéje működött itt (1946-ban), később raktár lett, még később pedig egy piackutató és az Autóklub költözött ide. A kilencvenes években kapták csak meg a fotográfusok, s miután felújították az épületet, itt nyílt meg 1997-ben a Mai Manó Ház, más néven a Magyar Fotográfusok Háza.

Hatodik játékunk nyertes megfejtői: **Lengyel Edina** (könyv és a Műemlékvédelem 2003. évfolyama), **Olajos Pálné** (a Műemlékvédelem 2003. évfolyama), **Tóth Józsefné** (a Műemlékvédelem 2003. évfolyama).

Íme, újabb feladványunk. Hol található ez a dombormű, s mi tudható róla? Kérjük, a megoldást tartalmazó leveleket január 11-ig adják postára. Címünk: Népszabadság, Budapest melléklet, „Ki látott engem?", Budapest 1960. A nyereményeket a kisorsolt megfejtők postán kapják meg.

FOTÓK: KOVÁTS ZSOLT

Vopraab. 2003 januárs 8.

A kis Zsófia a budai Várban hunyt el

Julia Clara Byrne városleírása – 1867 (12. rész)

Utazóink folytatják budai sétájukat a Várhegyen fekvő királyi palotában, s közben érdekes adalékokat tudnak meg a magyar koronázási jelvényekről és azok különös tiszteletéről, valamint az uralkodóházat ért családi tragédiáról: I. Ferenc József és Erzsébet első gyermeke, Zsófia főhercegnő a budai palotában hunyt el 1857-ben. A beszámoló szerint a gyászra még tíz év múltán is könnyes szemmel emlékeznek. A palota teraszáról Pestre nyíló kilátásról írónőnk is festői jelzőkkel emlékezik meg. (F. B.)

Van néhány szép templom is Budán, és sok híres nemesi családnak a budai oldalon van a palotája. A budai táj éppoly változatos, mint a történelem, mely a városképet alakította.

A budai várpalota mai épületeinek többségét a török háborúk után, 1749-ben kezdték építeni, illetve újjáépíteni, gróf Pálffy János nádorsága alatt. Nagyot sétáltunk a palota udvarán és a szépen kialakított kertben, ahol egykor Mária Terézia császárnő is megfordult.

A palota nyugati szárnyában van az óratorony és a kápolna, és itt őrzik a magyarok számára oly becses királyi jelvényeket is. A királyi jelvények között tartják számon Szent István koronáját, a szentkoronát, valamint a kardot, a palástot, a jogart és az országalmát. Csodálatos, hogy mind a mai napig mily nagyfokú tisztelet övezi ezen jelvényeket. Ha megfigyeljük a magyarokat, amint elragadtatott költőiséggel ezekről a tárgyakról beszélnek, megértjük azt a mély, szinte vallásos áhítatot, melyet e szent relikviák az ország lakosaiból kiváltanak. A királyi jelvényekről szóló irodalom egy egész könyvtárat megtöltene. Dalok és költemények sokaságát ihlették a különböző legendák. Kalandos történetek mesélik el, hogyan rabolták el, szerezték vissza, rejtették el, majd találták meg a magyar történelem leghányatottabb sorsú emlékeit. Úgy hallottuk, hogy nem kevesebb mint tizenkét könyvet írtak arról az egyébként érdekes kérdésről, vajon miért ferde a korona csúcsán lévő kereszt. És nem akad két tudós, akiknek véleménye megegyezne. Ez a véleménykülönbség a mi érdeklődésünket is felcsigázta, így mi is feltettük ezt a kérdést néhány olyan magyar ismerősünknek, kiknek szakértelmében megbíztunk, többek között Rónay professzornak, Zichy grófnak és a tihanyi apátnak. Talán mondanom sem kell, hogy mindegyikük másképp vélekedett a kérdésről.

Egy kedves öreg kamarás végigvezetett minket a palota épületein, még a magánlakosztályokba is bekukkantottunk. Kísérőnk megilletődött szavakkal be-

A császári pár első gyermekével, Zsófiával

FORRÁS: A BUDAVÁRI KIRÁLYI PALOTA ÉVSZÁZADAI

szélt az uralkodócsalád tagjairól. Meghatható volt, ahogyan a császári család friss gyászáról beszélt, a kis hercegnő ugyanis itt halt meg a budai Várban.

A magánlakosztályok csak abban különböztek a palota többi részétől, hogy itt a kárpit egységesen mályvaszínű volt. Egyébként a palotabelsők mindenütt olyan egyformák. A hatalmas szobák, drága bútorok, a csillogó díszítések nem sokat árulnak el az ott lakók egyéni ízléséről. Így hát mi sem írjuk le részletesen a budai várpalota tróntermét, a báltermeket, folyosókat és szalonokat. Az azért feltűnő volt, hogy egyetlen kép vagy szobor sem élénkítette a díszes termek egyhangúságát.

Egyvalami mégis megkülönbözteti a budai palotát a hasonlóan fényes királyi lakhelyektől: ez pedig az erkély, és az onnan nyíló felejthetetlen kilátás. Valósággal rabul ejtett minket a látvány, órákig tudtunk volna benne gyönyörködni. Mintegy száz méterrel voltunk a folyó szintje fölött. Ráláttunk az elegáns ívű, forgalmas függőhídra, és a folyón túl tökéletesen beláttuk Pestet. Minél tovább néztük, annál jobban tetszett a látvány. Az impozáns paloták és középületek, a rakpartok és teraszok, a kupolák és templomtornyok mind egy nemzet újjászületéséről tanúskodtak. A lábunk alatt kanyargott a Duna. Ezüstösen csillogó szalagja egyik oldalon a végtelen pusztaságba, a másikon a kéklő hegyek közt tűnt el. A rengeteg hajó és egyéb vízi jármű, a nagy forgalom arra engedett következtetni, hogy a város gazdasági élete virágzik. Megkapó látványt nyújtanak a meredek budai dombok, a teraszos kertek, a pompás épületek, a Gellért-hegy merészen előreugró orma.

De ideje volt már hazamenni. Egy szerpentinszerűen kialakított sétányon indultunk lefelé. Jó ötletnek tartottuk, hogy a meredek lejtőt rendezett ösvényekkel, padokkal és pihenőkkel kellemes sétaúttá változtatták. És máris ott álltunk a várhegy alatt fúrt alagút bejáratánál. Az alagút, csakúgy, mint a Lánchíd a nagyszabású ötletekben kifogyhatatlan Széchenyi gróf elgondolása volt. Közlekedési szempontból igen fontos létesítmény ez, hiszen a várhegy nyugati oldalát köti össze a Lánchíddal, s így Budát Pesttel.

Csináljunk animációs filmet!

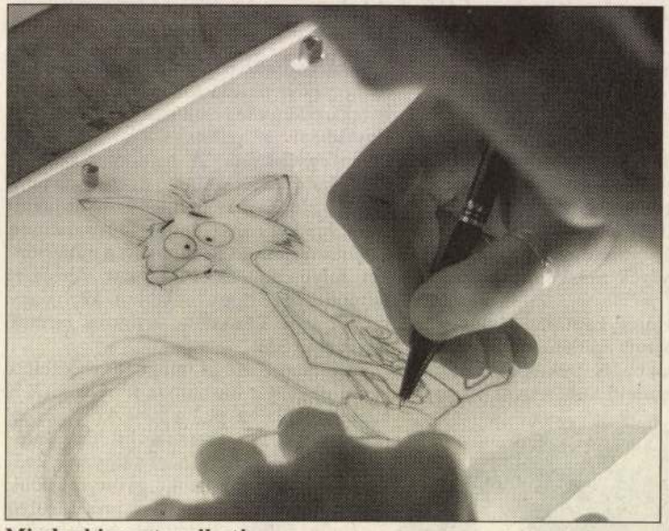

Mindenki megtanulhatja FOTÓ: SZABÓ BERNADETT

Amikor az ember már azt hinné, hogy eleget tud a filmkészítés fortélyairól, komoly meglepetések érhetik, ha betéved egy animációs stúdióba. A Pannónia Filmstúdióban nemcsak bepillantani lehet ebbe a folyamatba, hanem ki is próbálhatja magát az ember – korosztálytól függetlenül.

A Pannónia Filmstúdió tanfolyamán bárki megszerezheti az animációs filmkészítéshez szükséges alapfokú tudást. *Bleier Edit*, az iskola egyik oktatója kísér az osztályterembe, ahol a hallgatók valamennyien – első pillantásra egyformának tűnő – nyulat rajzolnak. Érdekes, hogy milyen nagy a szórás a diákok között, állítólag volt olyan csoport, amelyben együtt járt a külföldi, pénzes diák és a munkanélküli-központ által delegált pályamódosító is. A teremben mindenesetre mindenki egyenlő, mindenkinek ugyanazt a feladatot kell elvégeznie. A cél: nyolc-tíz másodperces animációs rövidfilm.

Később megtudom, hogy a jelenlévők éppen „befázisolnak", és ha sikeresen elvégzik a tanfolyamot, akkor fázisrajzolók lesznek. Hogy mi is ez tulajdonképpen? Ehhez meg kell értenünk az animációs film készítésének folyamatát.

Vezető pozícióban természetesen a rendező áll, aki kidolgozza a koncepciót, kitalálja a történetet, a stílust és magát a cselekményt. A grafikus pedig megtervezi a figurákat, a színvilágot, azt, hogy a filmben hogyan változzon a megrajzolandó méret és tér. Ezeket ún. storyboardban foglalja össze: ez afféle „képregény", amely a tervezett film cselekményét, legfontosabb pillanatait mutatja be.

Az egyes jelenetek forgatókönyvét az animátor készíti el, azaz ő adja meg a film ívét. Ekkor következnek a fázisrajzolók, akik megrajzolják az effekteket, a mozgásokat és minden egyebet, amit később a vásznon vagy a tévében látunk.

Nemcsak felnőtteket várnak a Pannónia Filmstúdióba, gyerekszakköröket is szerveznek. A csoportba hat és tizenhat év közötti fiatalokat vesznek fel. Itt nekik kell kitalálniuk, megtervezniük és végül megrajzolniuk egy animációs rövidfilmet.

Cs. G.

Filmről, könyvről, Bibliáról

A Sorstalanságot, Kertész Imre Nobel-díjas művét Dérczy Péter kritikussal és Kertész Péter újságíróval elemezhetik az érdeklődők ma délután három órától a Bálint Zsidó Közösségi Házban (VI., Révay u. 16.). Vasárnap, este hét órától a Névjegy című kötetlen beszélgetéssorozat vendége Koltai Lajos operatőr, a Sorstalanság című, készülő film rendezője.

Kötetlen beszélgetésre várják az érdeklődőket ma délután három órától a Bálint Zsidó Közösségi Házba. Itt *Kertész Imre* Sorstalanság című művéről oszthatják meg gondolataikat az Élet és Irodalom kritikusával, *Dérczy Péterrel,* valamint *Kertész Péter* újságíróval. Este hét órától a Mesterem, barátaim, kedvenceim sorozatban *Mészáros Márta* filmrendezőt faggatja *Albert Györgyi.* Aki a képzőművészetek iránt érdeklődik, annak két tárlatot is ajánlanak a házban. A Nagyteremben *Kecskés András* festőművész kiállítását tekinthetik meg, a Galériában válogatás látható *Gergely Nóra* legjobb munkáiból.

Csütörtökönként, este hat órától A Mi Kis Jesivánk klubba várják azokat, akik minél többet szeretnének megtudni a Bibliáról, azokat a részleteket is, amelyekre hozzáértés nélkül nem bukkanhatunk rá. Több ezer év után is minden olvasat újraértelmezi a Tórát, ezért szombatonként a szöveget elemzik A Tóra, a Költészet és Én címmel délután öt órától.

Január 12-én, este hét órától a Névjegy című sorozat vendége *Koltai Lajos* operatőr, aki rendezőként Kertész Imre Sorstalanság című regénye alapján készít filmet. A Szabó Műhely ugyancsak kinyit 13-án, hétfő este hat órától *Szabó István* rendező Redl ezredes című filmjét vetítik. Utána *Réz András* esztéta tart előadást erről a darabról. Másnap este hattól *Perlaki Tamás* filmesztéta klubjában Everett Lewis Csont és bőr című moziját láthatják.

H. D.

A Tragor Ignác Múzeum

Tisztelettel meghívja Önt

Kecskés Péter

Actus:Celesticon

című kiállítására

a Görög Templom Kiállítótermébe
2600 Vác, Március 15. tér 19.

Megnyitja: Kelényi Béla
1997 március 28-án, 18 órakor

A kiállítás megtekinthető 1997 március 28-tól április 27-ig

Kecskés Péter

Kecskés Riza
festő

lásd
Hartlné K. Riza
alatt is

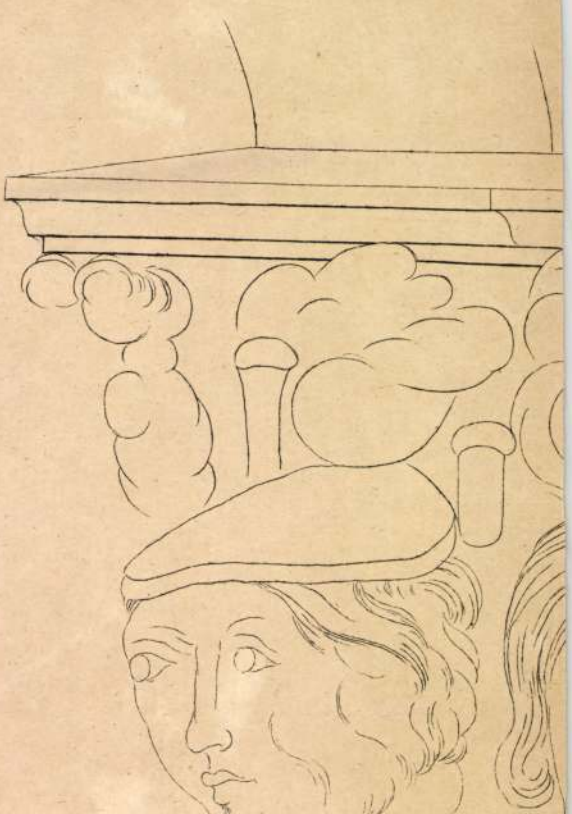

MDK

H. Kecskés Riza festő, Pécs

Pécsi Képzőm. és Mübar. Társ. kiáll. 1937. máj.

MDK

H.Kecskés Riza festő, Pécs

Pécsi Képzőm. és Műbar. Társ. kiáll. 1936. nov.

MDK

H.Kecskés Riza pécsi festő

a Társaság tagja

Pécsi Képzőm. és Mübar. Társ. 23.kiáll. 1938.jun.

MDK

H. Kecskés Riza

A Pécsi Képzőm. és Műbarátok Társ. művésztagjai 1938.

MDK

H.Kecskés Riza festőmüv. Pécs

Pécsi Képzőmüv. és Mübarátok Társ. kiáll.
Pécs, 1936, jun. 11 l.

zegmentíves kapuján egykorú csillagos
c Konrád 1775-ben.

Kecskés Péter
kiállítása

A kiállítás helye: Budapest IX., Tűzoltó u. 72.

Megnyitó: június 9-én este 8-kor

V.M.S. megtekinthető:

június 10-től 11-ig , 16^{00}-20^{00}-óráig

Serhidi Mária és Andrási Gábor

Bp. Ösvény u. 10.
1028

Dr. Kecskés Rita

festő

Lakik: Pécs, Alsómalom
utca 58. sz.

Pécsi KMT. művésztagja
1933.

az I. helyzet előtt.

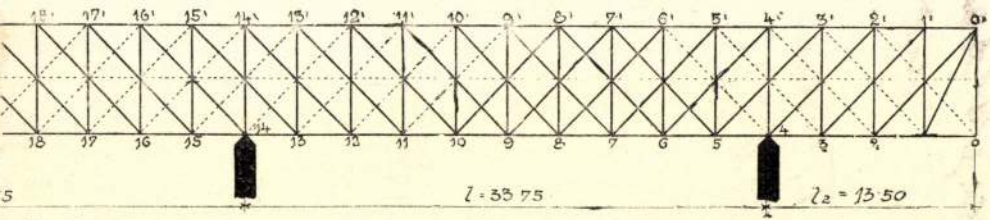

ábrája.

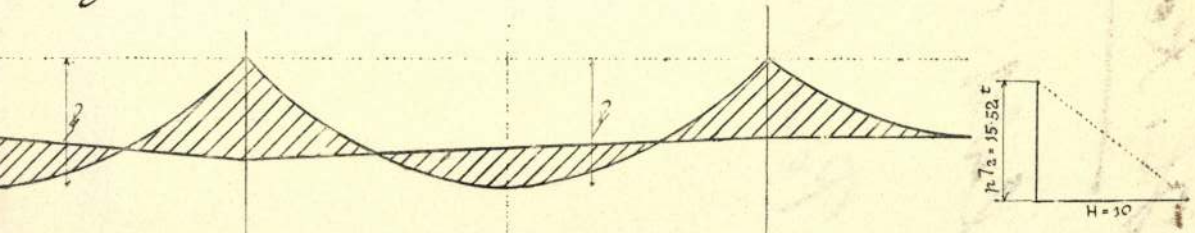

Kecskés Péter

„1300" c. tépések
reprója a 273. oldalon

Korunk 1974/2 Kolozsvár

szervezet) is, ahol az angol Na-
seem *Hamed* uralkodik az 57 kg-
osok között. Kovács itt a rangsor

lyúak számára előírt nyolcunciás
kesztyűvel osztja a pofonokat.

12 győze

A háromszoros olimpiai bajnok Pappról mondták: „Laciban három é

Az első magyar profi ökölv

Kovács Péter
Magyar Nemzet 1999 v. 21

A köztudomásúan a boksz szerelmese és értője, a néhány éve elhunyt *Abody* Béla írta Kesztyűs kézzel című könyvében: „A profi *Papp* László egyetlen vereséget sem szenvedett, és könnyen nyerte el az Európa-bajnoki címet. Kár, hogy ésszerűtlen, szakszerűtlen és – igen enyhén fogalmazva – szubjektív döntés igaztalan hatalmi szóval megakasztotta a példátlan diadalsoro-

Englert érdeklődött, a tréner nem a legjobbakat mondta. Hiába erősítgettem: nem ez Laci igazi formája. Nem hittek nekem. Alatta volt a súlyának. Állandóan csak rántottát ettünk, virslit és tojást. Ünnepnapnak számított, amikor egy jóindulatú szakácsnő magyaros gulyást főzött ne-

jelentőséget kapott. Életem első négy menete… Aztán szép simán nyertem. Normális körülmények között két menet lett volna.

A. Zs.: – … Az első három találkozó alapján így jellemezhetném Lacit: egy kezdő, kapkodó, erejével takarékoskodó, új profi volt.

já
m
ha
sc
E
p
l
a

Vizi E. Szilveszter elismerése

A marosvásárhelyi egyetem első magyar díszdoktora

Ma avatják díszdoktorrá a Marosvásárhelyi Orvos- és Gyógyszertudományi Egyetem tanácsülésén *Vizi E.* Szilveszter orvosprofesszort, a Magyar Tudományos Akadémia alelnökét. A Doctor honoris causa címet az egyetem vezetősége Ion *Pascu* rektor elnökletével az agy működésében fontos szerepet játszó kémiai ingerületátvivő anyagoknak az idegsejtek közötti kapcsolatrendszerben betöltött feladatának a felismeréséért, valamint az egyetem tudományos és oktatói tevékenységének támogatásáért adományozta a magyar tudósnak.

A marosvásárhelyi egyetem díszdoktori címét eddig Jean *Leroy* (Montpellier), Gabriel *Camelot* (Besançon), Alfonz Georg *Hofstetter* (München), Edward Berger *Messelt* (Oslo), S. *Milcu* és I. *Baciu* (Románia) kapta meg. Vizi E. Szilveszter az első magyar, aki a romániai egyetem kitüntetésében részesül. **(r. t.)**

JERZY HOLZER professzor tart előadást Lengyel út a Nyugathoz címmel május 25-én, este hat órakor a Lengyel Intézetben (Budapest VI., Nagymező u. 15.).

KECSKÉS PÉTER Dereprezentáció című fotókiállítását május 25-én délután négy órakor nyítják meg a Magyar Fotográfusok Házában (Budapest VI., Nagymező u. 20.)

AZ AB OVO mutatja be ünnepi könyvheti kiadványait május 25-én, kedd délelőtt tizenegy órakor a Konzumbank (Budapest V., Tüköry u. 4.) dísztermében.

Érettségi-menetrend

Az

Kecskés Péter

Fiatal kolozsvári művész

Korunk 1970. VII. 1084.

KECSKÉS PÉTER

kiállítása

BARTÓK 32 GALÉRIA

Megnyitja: 1993. március 26-án, pénteken 18 órakor

László András

dpr.

Nyitva: 1993. ~~március~~ 9-ig 14-18 óra között

/hétfőn zárva/

1111 Budapest, Bartók Béla út 32. T./F.: 1869-038

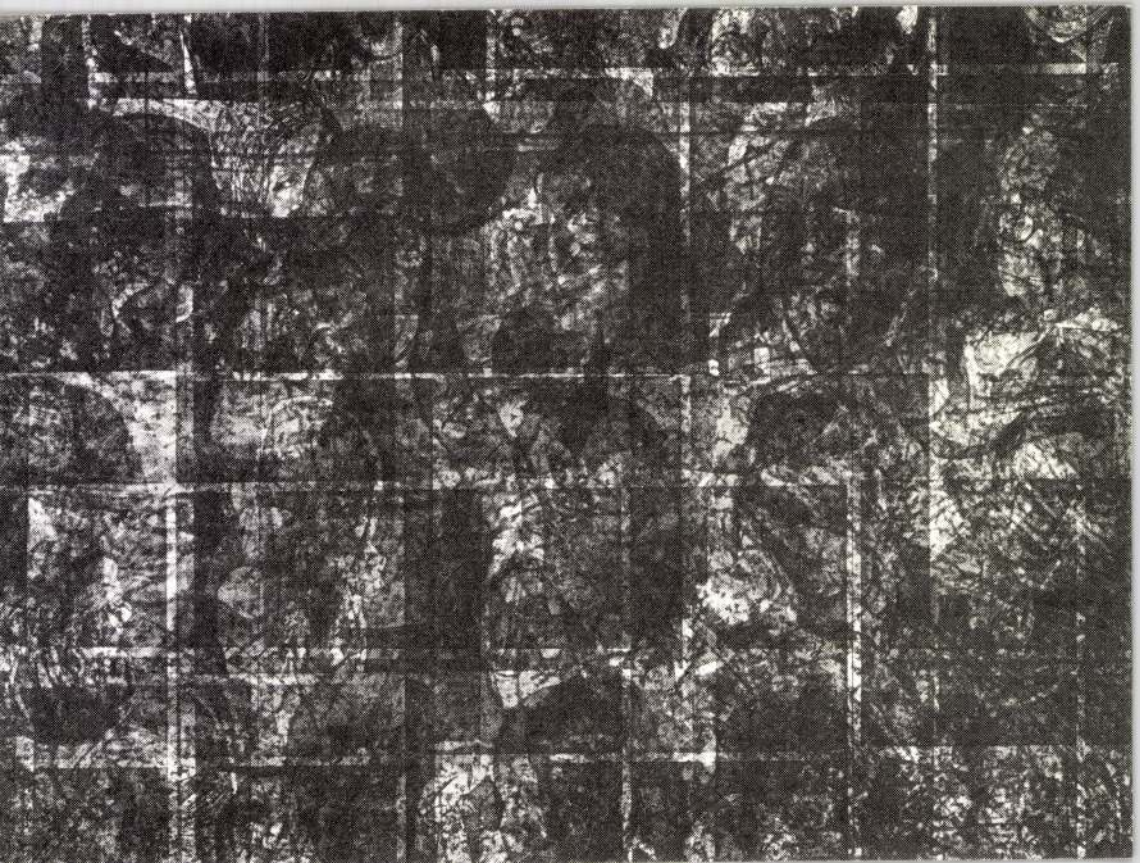

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 AUG 19

Új Szó
Kecskés Péter

1021

Kecskés Péter illusztrációja

a lakosok érdeklődését. A kombájnosok munkaversenyéről, a várható hektárhozamokról pontos adatokat közölt, s az aratási munkálatok eseményeiről fényképek bemutatásával számolt be a lakosoknak az agitációs tábla. *Dudok András* elvtárs, az efsz könyvelője jól megszervezte az anyag szerkesztésének, összeállításának munkáját. Hasonló faliújságot seholsem láttunk a járásban.

Zolczer László

PÉLDÁS VEZETŐ

Több mint 50 tagja van Nitrianske Hrnčiarovce (Nyitragerencsér) községben a gyümölcstermelők és kertészkedők helyi szervezetének, mely 1962-ben alakult. A szervezet titkárának tisztségét azóta tölti be *Kincse Benedek*, aki már jó ideje nyugdíjas, így minden idejét kedvenc szórakozására, a kertészkedésre fordítja. A szervezet tagjai mintegy 20 hektáron főleg földieper- és szőlőtermesztéssel

időpontban, na
rendszeresen egye
füstölőből friss vir
bászt és különböző
árut szállítanak,
vásárlók a lehető
sebb, aromás, zama
vásárolhassák. Az é
tozatlanok. Még
tudnak erről az új
árusításról, de bi
hamarosan közism
közkedveltté válik.
nadský Andrej, az üzem értékesítő osztályának vezetője megígérte, hogy ha beválik ez az árusítási mód, a járás többi üzletében is alkalmazni fogják.

Kolozsi Ernő

TÍZEN KEZDTÉK

Veľká Čalomija (Nagycsalomja) községben, ebben az alig ezer lakost számláló, Ipoly menti faluban, 1951-ben alakult meg a Nőszövetség helyi szervezete. *Poják Mária* vezetésével tízen kezdték a munkát. Ma már több mint 160 tagja van a szervezetnek, s *Bertók Pálné*, elnöknő lelkesen sorolja, hogy az utóbbi években milyen akciókat valósítottak meg: kiállítások, színdarabok bemutatása, menyecskekórus megszervezése, a vietnami nép megsegítésére szervezett akció. A konrádovcei gyermekotthonba minden év karácsonyán elküldik ajándékaikat, a járási szavaló- és énekversenyekre mindig beneveznek. A faluszépítési akció keretében 3 parkot létesítettek. Évente ismétlődve megszervezik a falu legidősebb asszo-

az idén a Balaton mellett nyaral, addig autobuszukkal a vendéglátók a jugoszláv tengerpartra látogatnak egyhetes kirándulásra. A fiatalok pedig, amint arról az ottani megyei újság is hírt adott, sportvetélkedőt rendeztek, melynek visszavágójára augusztus végén, Imelyen kerül sor.

Kanizsa István

ÓCSKAVASBÓL

A Rokkantak Szövetségének diakovcei (deáki) szervezete egynapos, jól sikerült, autóbuszos kirándulást szervezett Piešťanyba. Néhányan magukkal vitték még az unokájukat is. Miből fedezték a kiadást? Ócskavasból! A tagság ugyanis a vasgyűjtésből eredő bevételt fordította a kirándulás megvalósítására. Egyébként a szervezet tagjai rendszeresen foglalkoznak papírgyűjtéssel és gyógynövénytermesztéssel is. Így tehát a sikeres működéshez szük-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

UTUNK

Kecskés Péter

1021 1971 NOV 12

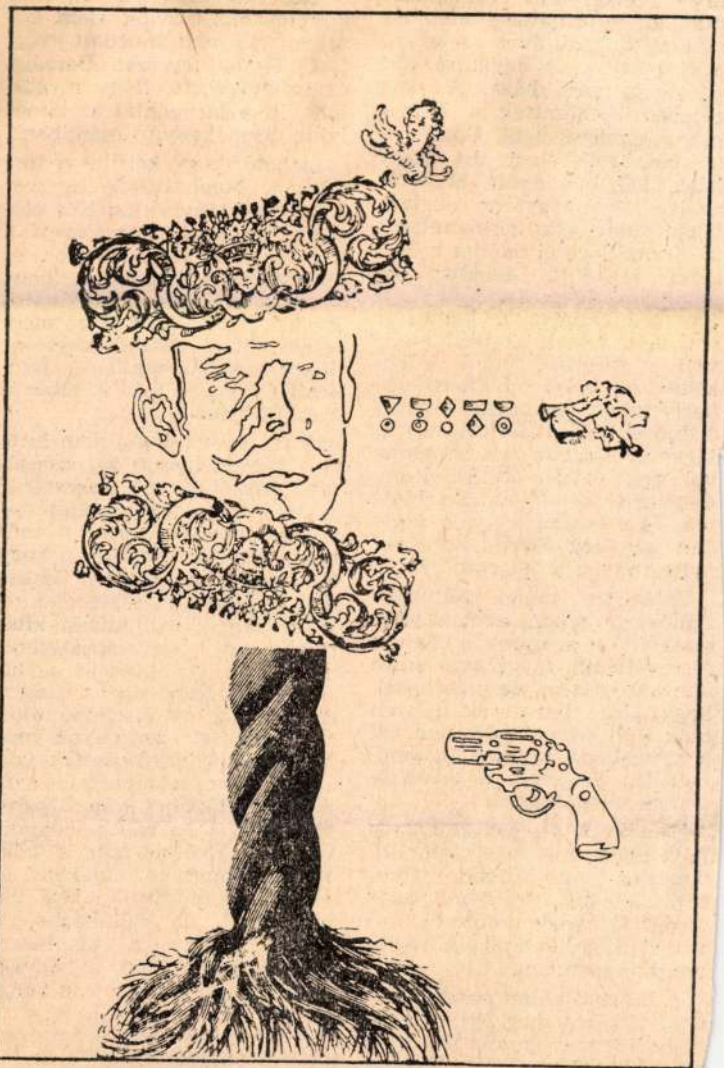

Kecskés Péter illusztrációja

olyanok, mint g
ban. Végül rászá
hogy felkeresse
mat. A reformá
műemlék kapuj
a mai Lenin út
állt nagyapám
céjében nyomta
maros című újs
tér beszögellésé
háza, 1902-ben
az is! Tizennéj
körül, amíg a k
a kezem. Bocote
díjas fogadott. Amikor el-
mondtam, hogy itt születtem
1904-ben, kitárta a kaput, a
szobákat, tessék, tessék! Meg-
volt a veranda, ahol édes-
apám, a helyi fakitermelés
tisztviselője, hetenként várta a
tutajosokat, és fizetett nékik.
Megvolt a szoba is a zongorá-
val, ahol először gyakoroltam,
első zenei gondolataim szület-
tek, és a hosszúra nyúló kert-
ben az öreg diófa, amelyik
alatt annyiszor játszottunk...

Talán tíz napot töltöttem szülővárosomban, azután visz-szaszólított a munka. Szinte észrevétlenül távoztam, mint ahogyan jöttem, de erős hittel, hogy újra visszatérek. Hiszen csak Bali szigetén éreztem azt a nyugalmat, harmóniát, amelyet itt, Szigeten, a szülőföldemen megtaláltam.

Bartóknak is, Kodálynak is növendéke volt Frid Géza Budapesten, ami valóban ritkaság. Kodály tréfásan csak „Frig" Gézának szólította, mivel gyakran komponált régies fríg hangnemben.

A holland állam érdekes feladattal bízta meg Frid Gézát, hogy írja meg emlékezéseit, de nem könyvben, hanem kottában, muzsikában. Két évet kacsendesen megkérte, hogy játsszék nékik is, a szülőváros közönségének. Frid Géza megígérte, hogy ősszel megteszi, mikor majd énekművész feleségét és jogász fiát is elhozza a szülővárosba.

A fiú és a feleség nem hitte el a beharangozott táj szépségét. Októberben érkeztünk, Szatmáron megpihentünk — meséli tovább frissen a művész. — Azt akartam, hogy ők is reggeli fényben lássák meg először szülőföldemet. A Tisza völgyében jöttünk, kitárult a táj őszi barna-veres pompában. Az Avas és a Gutin alján felragyogott Sziget. Az úton a népviseletbe öltözött emberek, asszonyok még Bartókot is elragadtatták volna! Valóban, számukra is egyik legszebb látvány volt Máramarossziget az őszi színekben, fényben. Ezúttal már a televíziós kamera is működött, és elkísért bennünket a régi város utcáin, a szülőházba, a kertbe, azután a szaploncai nevető fejfák közé, a hegyekbe a gyógyforráshoz és a hangversenyre.

A máramarosszigeti hangversenyen október 15-én Paraschiv Dumitru a helyi művelődési

KECSKÉS Péter

A Budapesti Tavaszi Fesztivál programjaként
az Artpool Művészetkutató Központ
bemutatja a "Lehetetlen év" első **tanulmányi kiállítását**

XIX≠XXI

AZ EGYSÉGES OLVASÁSI MÓD

(reaktív és transz-kontextualizált információk)

címmel

A kiállítást megnyitja 2001. március 19-én, 18 órakor
Tillmann A. H. és Tillmann J. A.

Artpool P60 (Budapest VI., Paulay Ede u. 60.)
megtekinthető 2001. március 19 — 30. szerdán és pénteken 16-18 óráig

"Az egységes olvasási mód" c. tanulmányi kiállítás komolyan veszi Vilém Flusser: Az írás c. esszéjének utószavában megfogalmazott felszólítást: nem igazol vagy cáfol valamit, hanem párbeszédes formában mindent újra átgondol.
Az általános felhívás szerint a kiállításnak bárki résztvevője lehetett, ugyanakkor a bemutató - az "időfolyam átfordítása" céljából - internetes dokumentumok alapján kapcsolódni kíván három korábbi, a Műcsarnokban rendezett rokon szellemű projekthez: "A Pillangó-hatás-Jelenkoordináták"-hoz (1996), a "Perspektívá"-hoz (1999) és a "Média Modell"-hez (2000). Kiegészülve az Artpool gyűjteményeiből, a "lehetőségek multidimenzionális bokraként" válik jelenbelivé. A közvetlen mágikus kapcsolat Vilém Flusserrel Peternák Miklós és Sólyom András 42 perces videófilmje által jön létre (MTV-FRÍZ, 1992).

«[...] **Az új olvasási mód esetében** döntő, hogy a világot és mi magunkat értelmetlennek (abszurdnak) tekintsük, és hogy a világot és magunkat szemcsézve, e szemeket utóbb valami értelmes dologgá rakjuk össze. **Az új olvasó** (és a mesterséges intelligenciák) **számára** odakint és idebent **nem léteznek jelek, amelyek bármit is jelentenének**: semmi sem áll mögöttük. [...]
• **A régi olvasási módból** az újba való átmenetkor a történeti, értékelő, politikai tudatból **átugrunk a kibernetikai, értelemadó, játékos tudatba.** A jövőben ezzel a tudattal fogunk olvasni. [...]
• Esetükben a "jelen", "jövő", "múlt", de mindenekelőtt a "távolság" és "közelség" fogalmak új értelmet nyernek. A relativitáselmélet az új jelentések megtanulásában ugyan segítségünkre lehet, de ezeket egzisztencializálnunk kell. Ha ezt megpróbáljuk, akkor jóval nagyobb hatást gyakorol ránk **az időfolyam átfordítása**, mint **a tér beolvadása a képekbe**: többé nem a múltból a jövőbe, hanem a jövőből a jelenbe vezet az út. A "jövő" és a "lehetőség" szinonimákká válnak, az "idő" azonos lesz a "valószínűvel", a "jelen" pedig a lehetőségek megvalósulása lesz képek formájában. A "jövő" a lehetőségek multidimenzionális bokrává válik, amely ágaival **a lehetetlen**ig fut ki, gyökerében pedig **mint jelenbeni kép** valósul meg. A "tér" nem más, mint ennek a bokornak a topológiája.»

Részletek Vilém Flusser: Az írás, Van e jövője az írásnak c. könyvéből (ford. Tillman J. A. és Jósvai Lídia, Balassi Kiadó, 1997, az interneten: http://www.artpool.hu/Flusser/flusser.html)

Artpool fő támogatói: Budapest Főváros Önkormányzata és a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma

Artpool Művészetkutató Központ (Budapest VI. Liszt Ferenc tér 10. I. 1. — Nyilvános kutatónapok: szerdán és pénteken 14-18 óráig)
Postacím: 1277 Budapest 23, Pf. 52. — Tel.: 268 01 14 — Fax: 321 08 33 — e-mail: artpool@artpool.hu — internet: http://www.artpool.hu

Könyvek Ülságok Zöltészet Levelek Előírások Szövegek Íróasztalok Szkriptek Betűk Olvasási módok Digitálták Átkodolás Átírás Kibetűzések Papírboltok

Reaktív információk *és az informátorok:* BABINSZKY Csilla: Törékeny ideográfia / BALOGH Anna Rita: Álmom 2001. feb. 18.-án. / KECSKÉS Péter: Cím nélkül (1995) "a tér beolvadása a képekbe" / KOVÁTS Borbála: Jelek I.-III. / LÉVAY Jenő: Áthidalás és félreértés (1997) / NYAKAS Ilona: Könyv-ágy / TILLMANN J. A.: A Nagy Tanító - Wittgenstein-emlékmozaik / WROBEL Péter: Írás - olvasás kép (1998)

Transz-kontextualizált internetes dokumentumok *és a részvételre felkért művészek:* (A Pillangó-hatás-Jelenkoordináták) CSÖRGŐ Attila: Ellentér / KISS Péter: Detektor / SUGÁR János: Referencia generátor (Perspektíva) CSUTAK Magdolna: Alany és állitmány / KSPÁL Szabolcs: Holtpont / LANGH Róbert: Trigonometrikus gitár / VÁRNAI Gyula: Átjáró III. (Média Modell) CHILF Mária: Kincsem, kincsed, kincse / GYŐRFI Gábor: Telepek / KORONCZI Endre - 700205OV06 / MAURER Dóra - SZEGEDY-MASZÁK Zoltán: A Cet Gyomrában / MENESI Attila - Christoph RAUCH: Preview / NAGY Kriszta: Szőnyegnapló / NÉGYESSY András: Relax Stage / RAVASZ András: Clochard de luxe / Szegedy-Maszák Zoltán - Langh Róbert - Fernezelyi Márton: Smalltalk

Transz-kontextualizált információk *alkotói az Artpool gyűjteményeiből:* (Konkrét költészet) Jaap BLONK - Joan BROSSA - Bob COBBING - Charles DREYFUS - Carl FERNBACH-FLARSHEIM - GALÁNTAI György - Ilse & Pierre GARNIER - Vaclav HAVEL - Friedrich HELLER - Scott HELMES - Josef HIRSAL & Bohumila GRÖGEROVA - Ernst JANDL - Miroljub KESELJEVIC - KISMÁNYOKY Károly - Arrigo LORA-TOTINO - George MACIUNAS - Hansjörg MAYER - MÉSZÁROS Ottó - Franz MON - PETŐ TÓTH Károly - Aram SAROYAN - Adriano SPATOLA - TÓT Endre - TÓTH Gábor - Franco VERDI - Paul de VREE - Emmett WILLIAMS - Franci ZAGORICNIK - Ben VAUTIER - ERDÉLY Miklós - KASSÁK Lajos - Vilém FLUSSER (Vizuális költészet) Joel HUBAUT (F) - Marcello DIOTALLEVI (I) - Július KOLLER (SL) - SZOMBATHY Bálint (YU) - M.B. CORBETT (USA) - Jean DUPUY (F) - Dick HIGGINS (USA) - Roberto SCALA (I) - Willie MARLOWE (USA) - Michele PERFETTI (I) - Klaus GROH (D) - Kirsten JUSTESEN (DK) - Keith BATES (GB) - Emily JOE (I) - James JOHNSON (USA) - Ray JOHNSON (USA) - CSERNY Márton (H) (Művészkönyvek) B. B. M. DADADAN (USA) - Jürgen O. OLBRICH (D) - Tommaso DURANTE (I) - Fred McSHERRY (CDN) - W. Mark SUTHERLAND (CDN) - Barbara ROSENTHAL (USA) - PERNECZKY Géza (D) - Elisabetta GUT (I) (CD-ROM könyvmunkák) BLINDROM - MEDIAMATIC magazin (1993) - DOORS OF PERCEPTION - MEDIAMATIC magazin (1994) - Joel Hubaut: THE RABBIT GENERATION (1994) - AIRBAG VOLVO - MEDIAMATIC magazin (1995) - ENGAGED, londoni művészeti magazin - Rachel Steward (1995) - PRIVATE / PUBLIC - Painatuskeskus Oy/Oy (1995) - SCULPTURE CITY. A művészet és építészet elektronikus fúziója - Attila: Ilona Lénárd, Kas Oosterhuis, Menno Rubbens (1995) - PRÄPRINTIUM - Moszkvai szamizdat könyvek (1998) - A PILLANGÓ-HATÁS - C3 Kulturális és Kommunikációs Központ (1998) - HYBRID MEDIA LOUNGE - Society for Old And New Media, Amszterdam (1999) - PERSPEKTÍVA - Műcsarnok és a C3 Kulturális és Kommunikációs Központ (1999) (Olvasni való tárgyak) BMZ / BAJI Miklós Zoltán (H) - Patricia COLLINS (GB) - Antonio GOMEZ (E) - H. L. CHAPMAN (GB) - J-A. ECHEVARRIA MYERS (USA) - H. R. FRICKER (CH) - GALÁNTAI György (H) - Geoffrey HENDRICKS (USA) - Tommy MEW (USA) - Robert WATLINGTON (USA) - Sas COLBY (USA) - Seiei JACK (J) - Emilio MORANDI (I) - Michael FOX (D) - G.+H. DISTEL (I) - Turk LeCLAIR (USA) - Joel LIPMAN (USA) - Svjetlana MIMICA (Croatia) - PINCZEHELYI Sándor (H) (Installáció és performansz) David DELLAFIORA (GB) - Julius KOLLER (SL) - LENGYEL András (H) - W. R. MELNIKOV (RUS) - Keiichi NAKAMURA (J) - Yoko ONO (USA) - Tatsumi ORIMOTO (J) - Giancarlo PUCCI (I) - Peter RÓNAI (SK) - Matthew ROSE (F) - Paolo SCIRPA (I) - Yasunori SHIOBARA (J) - Carol STETSER (USA)

---

koncepció és rendezés: Galántai György (kontextus@artpool.hu)

Kicskés Péter

A Konunk nerkontőségében április előtt állította ki festményeit.

Konunk, 1974. máj. 33. évf. 5 sz. utolsó borítólap

MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

UTUNK

1971 AUG 13
1021

— Nagyot.

Kecskés Péter illusztrációja

Kecskés Péter

megtanulta, „hogy életünk kicsinyes eseményei is, amelyeket agyunk és szívünk emlékező erezeteiben a magunk számára rejtegetünk és vénségünkig viselünk, közös emberi vonásaiknál fogva széles körök érdeklődését vonhatják magukra".

És valóban, Békésy Károly

Fél év múlva
végzetessé v
megszabadítja
szerű szárazd
szont az inasé
ezzel még nen
Felgyógyulása
ják ugyan a L
elemi osztályál
lással most se

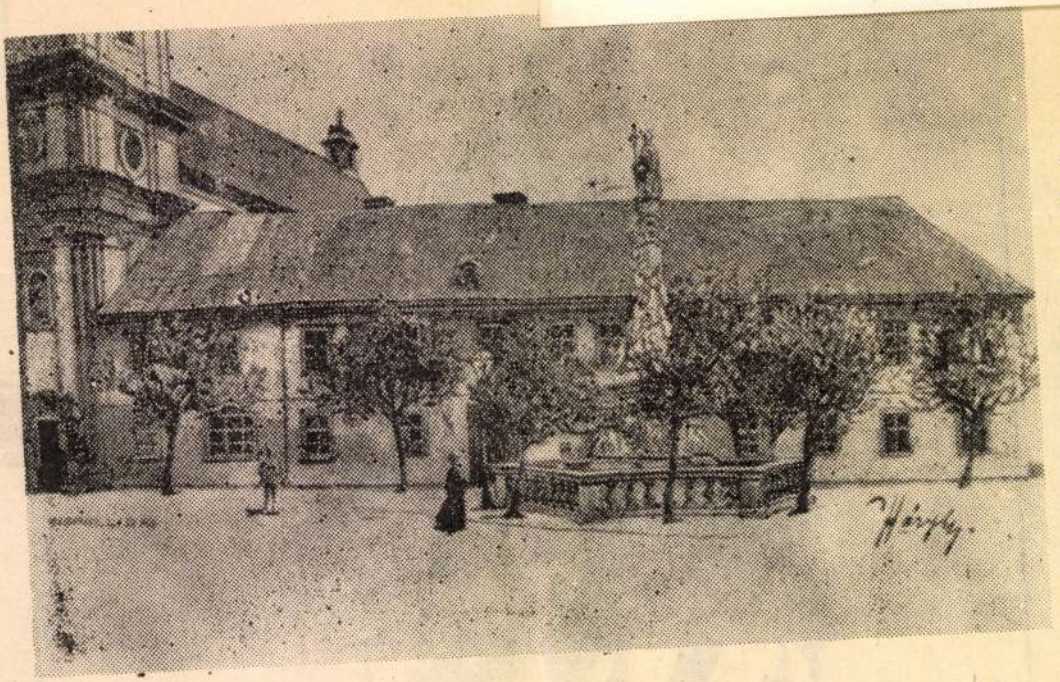

A gubernium egykori épülete
Háry Gyula rajza

sokszínű egyénisége annyira belegyökeredzett szülővárosa életébe, hogy a száz év előt-

birkóznia. A Schwarcer-féle fűszer-nagykereskedésbe kerül

hallgatóinak fegyelmezetle demagóg viselkedése kiábrán dítja, s így mikor a családja

ÓBUDAI PINCEGALÉRIA
Budapest, III. Fő tér 1. (Zichy-kastély)

ENDT. MULTIPLICATION
KECSKÉS PÉTER KIÁLLÍTÁSA

Megnyitja 2002. április 16-án 18 órakor
FARKAS ATTILA MÁRTON

Megtekinthető: 2002. április 17-től május 12-ig,
hétfő kivételével 14-18 óra között.

FŐVÁROSI KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAP

CELESZTIKON

Kecskés Péter
kiállítása

LIGET GALÉRIA

november 20 - december 4-ig

MEGNYITJA:

november 20-án 18 órakor

Bakos József

BP. XIV. KER. AJTÓSI DÜRER SOR 5.
NYITVA: 14-18H-IG, KEDD SZÜNNAP
FK. RESZTLER ERNESZTIN

Markoja Silla
Bp. Ihvesi Gy. 46
VI. 22.
1156
KECSKÉS PÉTER

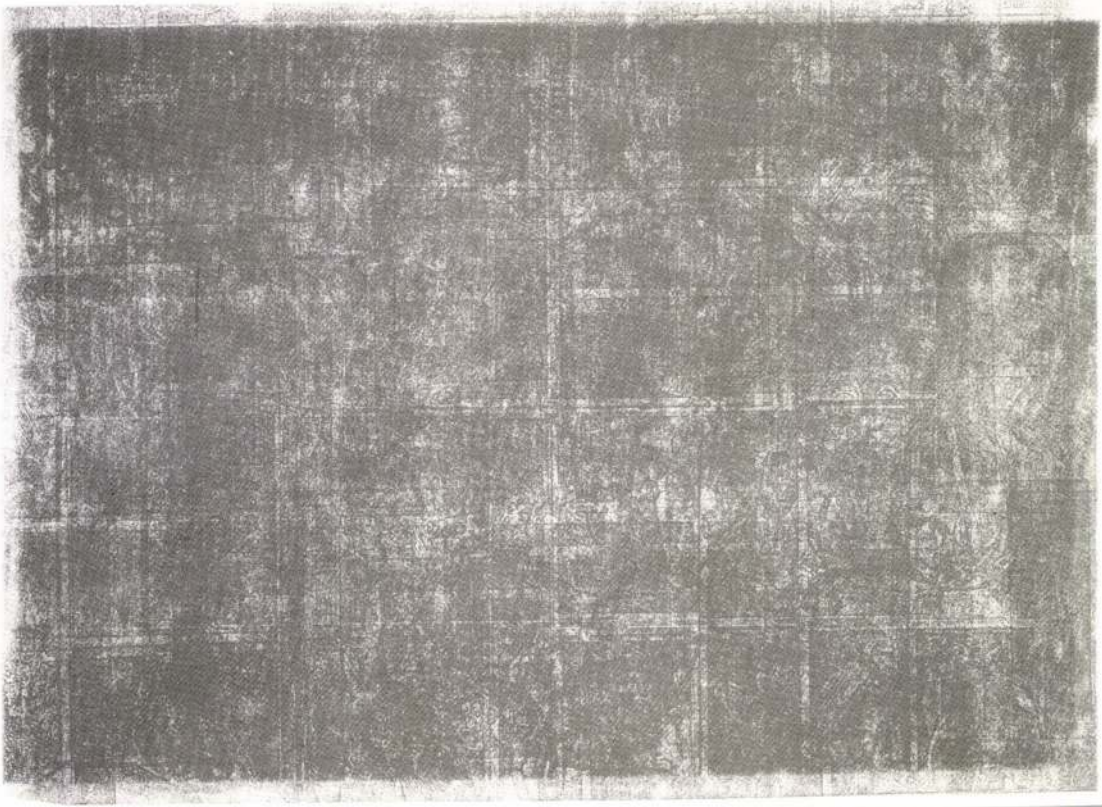

KECSKÉS Péter

KECSKÉS PÉTER

kiállítása

BARTÓK 32 GALÉRIA

Megnyitja: 1993. március 26-án, pénteken 18 órakor

László András

Nyitva: 1993. ~~március~~ ápr. 9-ig 14-18 óra között

/hétfőn zárva/

1111 Budapest, Bartók Béla út 32. T./F.: 1869-038

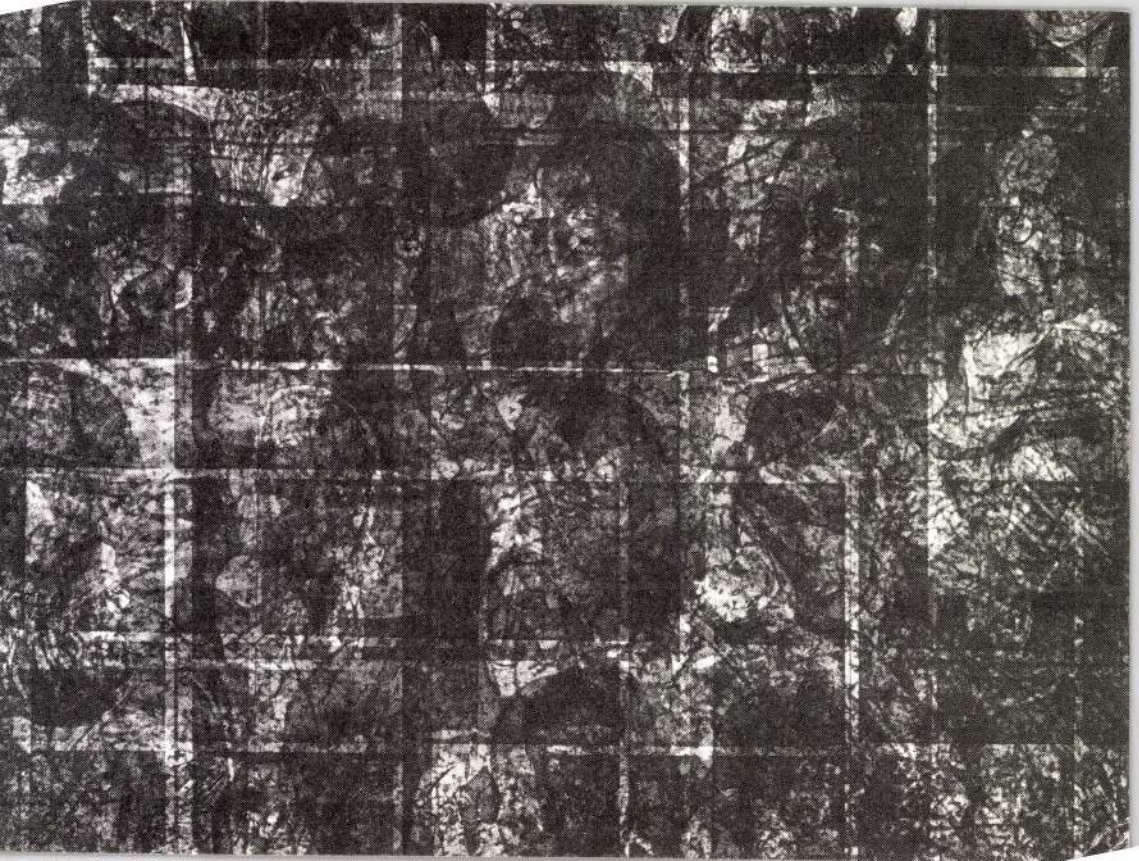

KETTŐS KENOTÁFIUM

KECSKÉS PÉTER és KELÉNYI BÉLA

kiállítása

megnyitó: PAIZS MIKLÓS koncertje

2000. szeptember 12-én kedden 18 órakor

Megtekinthető 2000. szeptember 13-tól október 8-ig,
hétfő kivételével naponta 14-18 óráig.

Óbudai Pincegaléria (Zichy kastély)
1033 Budapest, Fő tér 1.

Támogatók:
Nemzeti Kulturális Alapprogram,
Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága

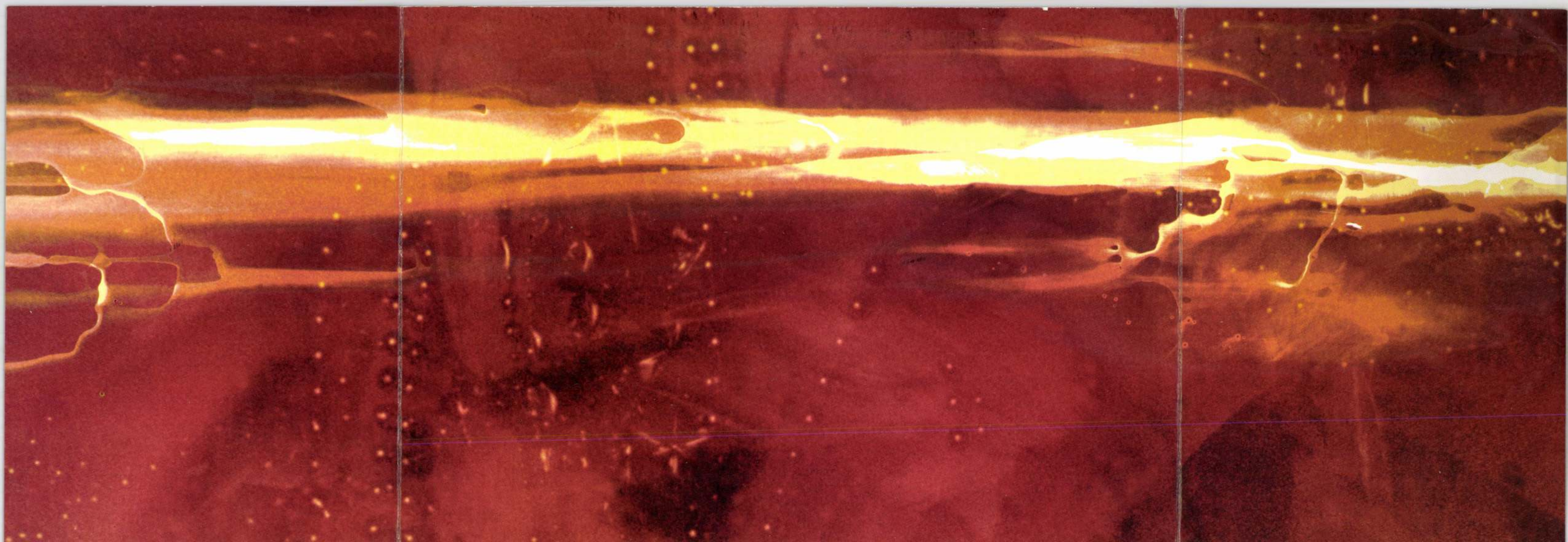

A MAGYAR FOTOGRÁFUSOK HÁZA
TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT

KECSKÉS PÉTER
DEREPREZENTÁCIÓ

CÍMŰ KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA

1999. MÁJUS 25-ÉN DÉLUTÁN 6 ÓRÁRA

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA
KEITH DOWMAN
BUDDHISTA TANÍTÓ KATHMANDUBÓL

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ JÚNIUS 6-IG MINDENNAP 14-18 ÓRA KÖZÖTT
MAGYAR FOTOGRÁFUSOK HÁZA BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ UTCA 20. II. EMELET

A KIÁLLÍTÁST TÁMOGATTA
ZALKA IMRE FOTOLABORÁNS

Az Óbudai Társaskör Galéria

Budapest, III. Kiskorona utca 7.

tisztelettel meghívja Önt

KECSKÉS PÉTER

Coniunctio

című kiállítására

Megnyitja: 2005. január 11-én, kedden 18 órakor

Bárdosi József művészettörténész.

Megtekinthető 2005. január 30-ig, hétfő kivételével naponta 14-18 óráig.

KECSKÉS PÉTER

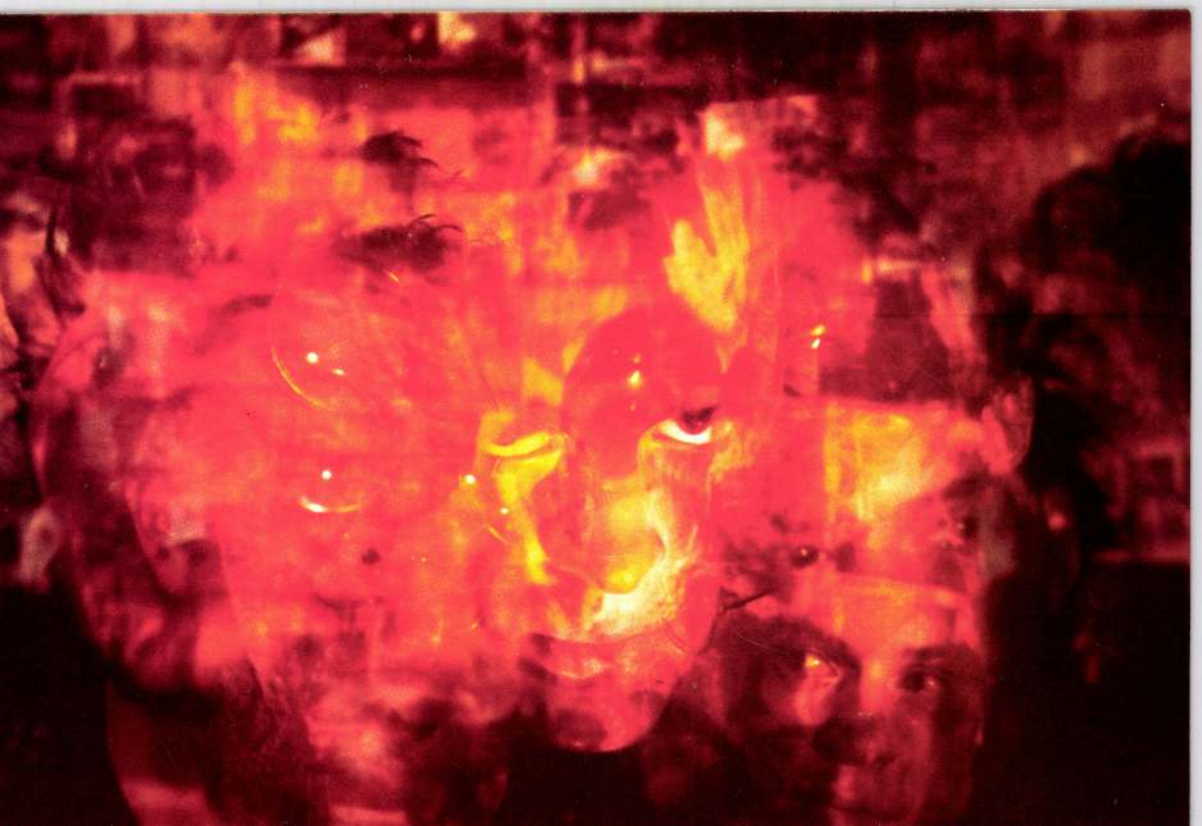

ifj.KECSKÉS Miklós festő

kiáll.

SZS: Három ujfiguratív festő. = Fejér m. Uj Hirek, 1993. május 24. 9. ill.

Kecskés Miklós festőművész

művei résztvesznek a szombathelyi Művelődési és Sportház galériájában a „Vasi Műhely" által rendezett kiállításon.

Említve: „Portré" c. festménye

cikki „Vértes Péter festőművész" cimszó alatt

Kulcsár János: „Töprengés a Műhely körül" c. cikke

Vas népe, 1978. XI. 19

KECSKÉS ORSOLYA

Magyar Sparmúv.
2003./4

25. old.

KECSKÉS, csutorás családok

A céhek szabadalmuk védelmében elsősorban saját fiaik és hozzátartozóik felvételét támogatták. Így családi hitbizományok alakultak ki. -1831-71 közt 59 inast szegődtettek, ebből 32 a mesterek saját fia volt. A legnépesebb családok: Biró/7/, Bakos, Cseh, Csutorás, Kecskés, Tóth/5-5/, Hajagos/4/. Valóságos csutorás dinasztiák fejlődtek ki. 256.old.

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém 1971

Kecskés Pál
kárpitosmester

Uj Magyar Otthon Kiállitás, 1940. Katalogusa
48 lap

Kecskés Miklós

BARTÁK BALÁZS

Életünk 1995/2

Elveszett paradicsom?*

Egy személyes élmény felidézésével szeretném figyelmükbe ajánlani az itt kiállított képeket. Amikor kb. másfél évvel ezelőtt hosszabb idő után összetalálkoztam Kecskés Miklóssal, s megkérdeztem, mivel foglalkozik az idő tájt, ritkán tapasztalt lelkesedéssel számolt be arról, hogy valami egészen új lesz az, amit a „műtermében" (a főtéri ásatások alkalmával használt szerszámraktár) látni fogok, s már vonszolt is magával. Néhány műanyag rekesz eltávolítása után, a csákányok és lapátok alól két nagyméretű kép került elő. *Fejeket festek,* mondta, s a szál vezetéken szabadon himbálódzó 40 wattos izzó sárgás fényébe állította őket.

Fejeket. Nem arcokat, nem portrékat, hanem fejeket. Nem értettem a kifejezést, amellyel legfeljebb csak festményeket *magyarázó,* de soha nem azokat *megnevező* szerepkörben találkoztam képzőművészeti tárgyú szövegek olvasása során. Aztán egy sápadt fénynyaláb, akár egy finoman sikerült ecsetvonás, végigszaladt az ebben a teremben is kiállított *Elveszett paradicsom* című képen. Abban a pillanatban megszűnt minden a vakrámán kívül, a festmény szinte magába szippantott, akár a fekete lyuk, amely mint köztudott, mindent befogad, de nem bocsát el semmit. Megbabonázva álltam a kép előtt, s rögtön érthetővé vált, miért *fejekről,* s nem arcokról vagy portrékról beszél Kecskés Miklós.

A fej mindig világot jelöl, az arc elsősorban személyt. A portré *mutathat* kívülről valami belsőre, a fej azonban mindig *maga* a belső. Talán ezért a kidolgozatlan, vagy a megszokottól eltérő felfogásban megrajzolt szemek. Nem néz ki rajtuk senki, s nem láthatunk bele senkibe rajtuk keresztül. Mert hiszen aki *ki-nézhetne,* vagy akibe *bele-láthatnánk,* az maga van jelen előttünk, a legteljesebb értelemben vett jelenvalóságában. Fölidézhetjük az antik mitológiák vak jósait is, akik számára nem lényeges amit a szem „mondhat", mert hisz épp valami, a hétköznapi ember számára megragadhatatlan lényegiséggel állnak kapcsolatban, ti. az igazság birtokosai. A Kecskés Miklós képein látható figurák is ilyen alakok. Nem alárendeltek egy jelöletnek, amelynek csak jelei, hanem ők maguk azok ott a vásznon, amit bármi más csak jelölhet, amire bármi más csak utalhat. A portré ábrázol, *a fej,* amennyiben elkerülhetetlenül a gondolkodás, a gondolat társul hozzá, tehát valami aktivitás, *megmutatkozik.* A 20. századi hermeneutika állítja vissza a preszókratikus filozófiát követően először a megmutatkozásnak ezt a pri-

* Elhangzott Kecskés Miklós kiállítása megnyitóján, 1994. októberben.

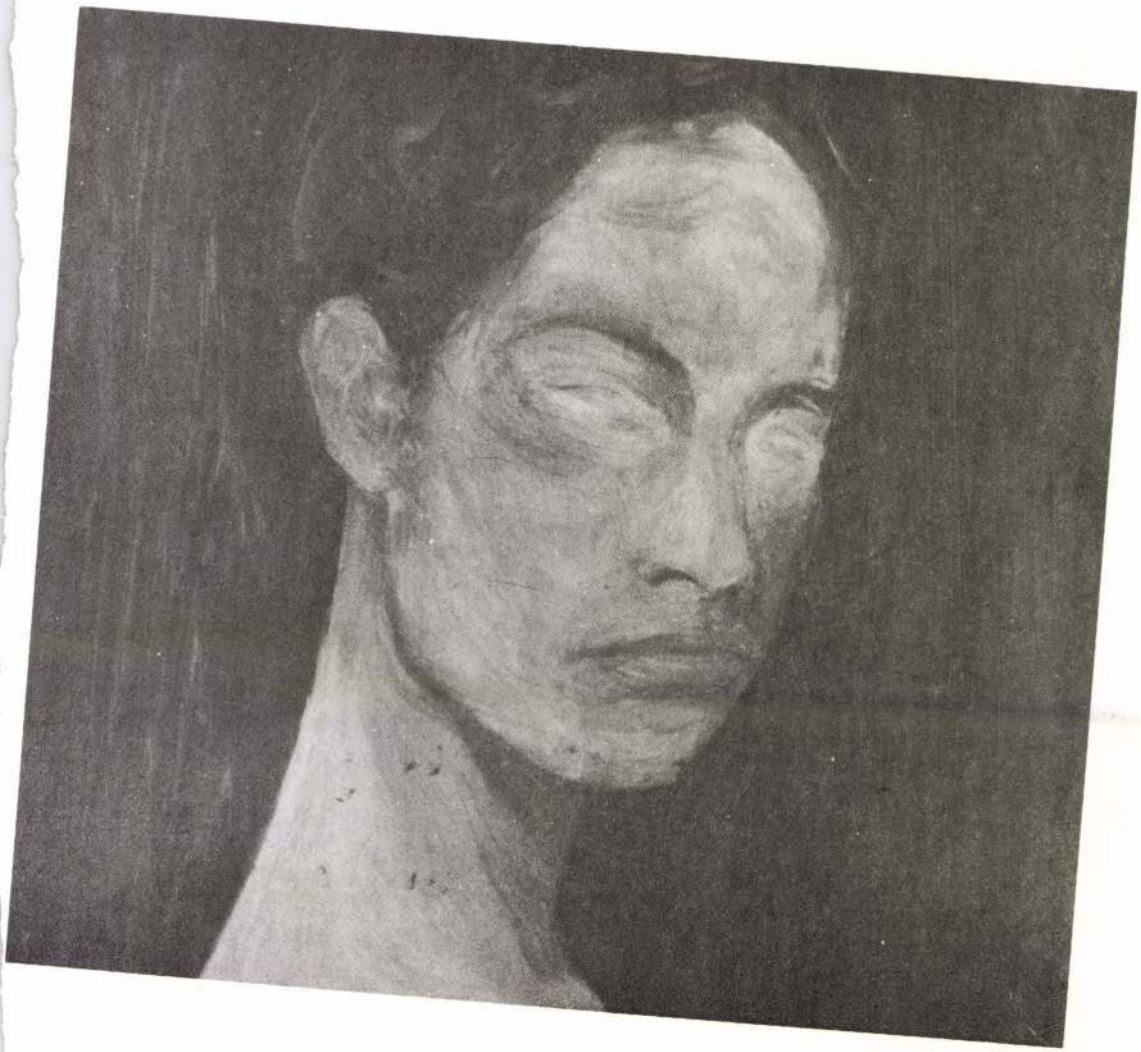

mátusát, amikor *az igazság helyeként* a kijelentés helyett – amely mindig „csak" utal valamire – *az el-nem-rejtettséget* nevezi meg. A heideggeri tételeket a festészetre adaptálva azt mondhatjuk, a művész feladata nem más, mint lehetővé tenni a létezők számára, hogy önmagukon, önmaguk által megmutatkozzanak, akként, amik. Ez tehát nem megjelenítés – amelyen „a kézhezállóba és kéznéllevőbe való *hanyatlás elsődlegesen* alapul", hanem megmutatkozni hagyás. És ez az, amit Kecskés Miklós tesz, ez az, amit a képei tesznek, ezért tekinthetjük vitathatatlanul korszerűnek azt, hogy *fejeket fest*.

Az absztrakt képek sora után, amely időszak talán legszebb darabja az *Elveszett paradicsom*mal azonos évben született *Ez mind gótika volt egykor*, a figuratív festmények új sorozata nem jelent törést, és semmiképpen nem jelent visszalépést, hiszen az attitűd tekintetében – *megmutatkozni hagyás* – rokon e két vonulat egymással. A festő médium, akinek segítségével megmutatkozik valami. Legtöbbször nagyon erősen saját maga is. A festő tehát kiszolgáltatott. De kiszolgáltatott a modell is, aki gyakran hetekig tartó, pszichoanalízisre emlékeztető együttlétek során „festi föl magát" a vászonra. Az ecsetet a beszélgetés vezeti, így kerül föl az alkotásra egy-egy színfolt, egy-egy tónus a társalgás ritmusának megfelelően. Ez azonban megszenvedett megmutatkozás. A vakkeret határolta világ a mindenség. A modelleké, Kecskés Miklósé és a tárlatlátogatóé. Közeledjünk hozzá tisztelettel, hogy valamennyien megférjünk, s ha lehet, érezzük jól magunkat benne.

VASY GÉZA

Haza és szabadság

JUHÁSZ FERENC DÓZSA-ÉPOSZÁRÓL

Az 1954. esztendőben két jeles irodalmi mű jelent meg Dózsa Györgyről. Mindegyik a *Csillag* című folyóiratban. Illyés Gyula *Dózsa György* című drámája a nyári számokban, Juhász Ferencnek *A tékozló ország* című nagy terjedelmű költői műve a novemberi számban. Természetesen tekinthető véletlennek is, hogy a kor két kiemelkedő alkotója egyaránt Dózsa-témát választ, azonban alighanem többről van szó. Illyés Gyula köztudottan következetesen építette életművét, amelyben mind a történelmi témák általában, mind a Dózsa-téma konkrétan szinte magától értetődőnek számított, különösen az ötvenes évek közepén, amikor túl volt már több történelmi dráma megalkotásán, s amikorra már irodalomtörténeti közhely, hogy a parasztság forradalmi vágyainak művészi kifejezője – például jelesen a harmincas évek elején keletkezett *Dózsa György beszéde a ceglédi piacon* című, az ötvenes években sűrűn publikált és sokszor idézett költeményével.

Juhász Ferenc esetében viszont több lényeges, meghatározó szempontból is előzmények nélküli *A tékozló ország,* amely már megjelenésekor egy olyan radikális pályafordulat dokumentumának mutatkozott, amelyet később az idő csak igazolhatott. Juhász 1954-ig különösebben nem vonzódott történelmi témákhoz, illetve kifejezetten csak az 1945 előtti és utáni világ szembeállításában, összevetésében talált következetesen történelmiséget. A tágabb – s aztán rohamosan a végtelenségig terjedő – időhatárok 1953 táján kezdik foglalkoztatni, már kezdetben is szinte szétválaszthatatlanul rétegezve egymásra az emberi nem és az attól különböző életformák, illetve az emberi társadalmi és a biológiai létezés és nem létezés radikálisan különböző s mégis folytonosan egymásra utaló szintjeit.

A történelmi témákhoz való különböző viszony mellett van valami, ami mégis korjellemzővé teszi a két eltérő szemléletű és módszerű alkotó Dózsa-témaválasztását, s ez nem más, mint az ötvenes évek felfogása a forradalmakról, a forradalmiságról s magáról Dózsa Györgyről. Meglehetősen közismert, hogy ezekben az években a történettudomány, a publicisztika, a politikai közbeszéd egyaránt a magyar forradalmi és szabadságharcos hagyományokat hangsúlyozta, már nem is egyoldalú, hanem torz képet hozva létre – olykor merő jószándékból. Olyanként mutatták be múltunkat, mint amelyre az állandó forradalmi harc, a tömegek elnyomorodása és tudatosodása volt a jellemző, s amikor inkább csak a külső és belső ellenség túlereje akadályozta meg a forradalmi erők sorozatos győzelmét. Az 1952 körüli legsematikusabb években a politikai akarat szinte csak a győzelmekről akart tudni, a vereségek – amelyek rendre bekövetkeztek –, nemigen kerültek be a művészi célú fel-

a tökéletes klasszikus versformákkal, az ünnepélyes eleganciával hömpölygő mondatokkal, a tisztán csengő rímekkel, a hibátlanul skandálható metrumokkal; mindazokkal a stílusjegyekkel, amelyek most már évek óta jellemzik Markó Béla költészetét; azt a költői életművet, melynek újabb figyelemreméltó állomása ez az új kötet.

S ugyanilyen figyelemreméltó a másik marosvásárhelyi költő, Kovács András Ferenc két új kötete is, melyekben a fiatal költő egy bő évtized alkotásaiból válogat: a *Lelkem kockán pörgetem* az 1982 és 1992, míg az *Üdvözlet a vesztesnek* az 1983 és 1993 között írott KAF-versekbe ad betekintést.

Azt hiszem, KAF-ról az elmúlt néhány évben minden dicsérő jelzőt leírtak már: hogy nincs a mai magyar költészetben még egy olyan nyelv-virtuóz, mint ő, hogy *mindent* tud, amit csak a költészetben tudni *kell és lehet*, hogy tökéletes mimikrivel képes magára ölteni bárki alakját a valaha létező és nemlétező költők közül, talán már valahol az a tömör meghatározás is leíródott róla, hogy egyszerűen egy zseni... (Ha nem, bocsánat, akkor *ezt* még hagyjuk...) Nos, mindezeket az állításokat KAF ebben a két új kötetben is fényesen bizonyítja: ír ezekben középkori „Viragh enec"-et és Hölderlin-strófát, József Attila-szonettet és részeg arab utazó versét, kora középkori tudós doktor sorait és perzsa „hamisítványokat", „byzantiumi" kikiáltó vagy Jehan d' Amiens francia vágáns költő dalait, hol borivóknak való, hol Júliát szólító hibátlan Balassi-strófákat és tökéletes Ady-verset... De fel-felbukkan a versekben Don Juan és Mozart (ő sokszorosan is, vissza-visszatérően, s mindig valóban felcsendítve a versszenét), van itt kuruc lovas-ének (benne magától értetődő természetességgel sarkantyúzódik meg a „jó hamar buldózer") és Szenczi Molnár Albert emlékének ajánlott zsoltár, s mindezektől csak egy ugrás az überallesbadeni bolhapiac, felétől „kaf-ul" továbbírt Keats-vers vagy az egy József Attila- és egy Radnóti-sor közé feszített „helyzetdal", miközben itt is, akárcsak Markónál, kikerülhetetlenül tűnik fel Székely János emléke...

„Csak én írok, versemnek hőse: semmi..." – „pimaszkodik"... (na jó: *parafrazál*) KAF a nagy Babitscsal, költő-elődjével (s rajta keresztül nyilván az összes többi elődeivel is) a *Játszadozások* egyik darabjában, s ez a sor szinte mindent elárul mindarról, ami ebben a két új KAF-kötetben található. Igen, itt már nincs semmi *hős*, itt már csakis és kizárólag színtiszta *játszás* van... és még valami; merthogy KAF-ot a nagy játszadozás közepette is azért szemmel láthatóan izgatja, érdekli az *egész*, az a *dolog* – vagy pontosabban annak az *elmélete* (is) –, amit mindközönségesen *költészetnek* hívunk: „... költők nincsenek, se költészet. Csak egyetlen vers létezik – a mindenség egy költemény végtelen változatának álma talán... (...) Csak egyetlen vers létezik... Amelyet írsz. Örökkön ismeretlen mégis előtted..." – elmélkedik a versírás mikéntjéről a játékba eszerint azért néha csak belekomorodó költő *(Fragmentum)*, hogy aztán máshol – talán még tovább komorodván – eljusson egészen a versírás (talán?) teljes kilátástalanságához: „...mihez nyúlsz: mindjárt szétesik, (...) szét világ, szét vers, szét semmiségek (...) elráng a verssé mészárolt világ, (...) no vedd és edd – nem válthat az se meg..." (*Torzó* – 1992).

Persze megváltás vagy meg-nem-váltás ide vagy oda, KAF azért még, szerencsére, továbbra is ír verset, nem is akármilyet; olyat, amelynek visszhangjáról fentebb azt írtam: a költőről szinte már minden dicsérő jelzőt elmondtak-leírtak kritikusai. De ez talán mégsincs így; a két új KAF-kötetet lapozgatva úgy tűnik, egy dolog eddig talán még nem tűnt fel (vagy legalábbis nem íródott le) KAF-ról: hogy tudniillik talán Kosztolányi óta nem volt magyar költő, aki így *tudott* – és főleg: így is *mert* – volna rímelni; aki ennyire természetesen szabadon, szinte már-már pimaszul kezeli a sorvégek összecsengését („...töve vén... jövevény... szövevény... szövegén..." – kígyóznak végig szakaszokon át a rímek például a *J. A. szonettje* című versben; másutt az „adyendre" rímet a neki tán egyedül tökéletesen megfelelő „hadirendre" szó hívja; „... szólnak co spirito / Hölgyikék, tubák: / Múlni arcpirító, / Bár muszáj, pupák..." – hibátlankodik az *Ein musikalischer Spass* néhány sora; de akár mind a két kötet

összes rímes formában írott versét ideidézhetném), vagy olykor néha éppen az össze-nem-csengését, a sánta-kancsal („port – pört"-típusú) „kínrímeket".

És persze ismét és mindig ott vannak ebben a két kötetben is a klasszikus versformák, az időmértékes sorok változatos hullámzásai, a klasszikus költői hagyományok folyamatos és alkotó megújításai – éppen úgy, mint a Markó Béla kötetében. Hiszen – mint ahogy erről már a múltkor is beszéltem – a két költőt éppen ez a „klasszicizmus" közelíti egymáshoz, s ezúttal is, mint egy évvel ezelőtt, éppen ez *rokonítja* egy időben megjelent legújabb köteteiket is.

(Széphalom Könyvműhely, Budapest; Jelenkor Kiadó, Pécs – Kriterion Kiadó, Bukarest; Héttorony Könyvkiadó, Budapest)

Folyóiratunk 1995. évi számainak megjelentetéséhez a Nemzeti Kulturális Alap anyagi támogatást nyújt.

történelmi portréjának megrajzolására. Úgy vélte, hogy a jó politikus még akkor sem feltétlenül válik történelmi személyiséggé, ha rendelkezik mindazon tulajdonságokkal és képességekkel, amelyek tevékenységének hatékony műveléséhez elengedhetetlenek. A jó politikust nem pusztán a képességei teszik, hanem a jellem és a morál, ami a tehetség kibontakozásának a kereteit és a feltételeit megszabja. Ebben a vonatkozásban Schöpflin számára a mércét Kossuth jelentette. Róla írta: „A dicsőség és a hatalom tetőpontján állva meg nem inogni, önzésnek, dicsvágynak ellenállani, nagy lelkek tulajdonsága; de a keserűség, az elhagyottság, a csalódás éveit, évtizedeit nemesen, kishitűség és kicsinyesség nélkül tűrni: a legnagyobbaké."

Schöpflin gondolkodásmódját meghatározta a szellem, az erkölcs és az igazság hatalmába és erejébe vetett hit. Úgy gondolta, hogy az egyes ember szabadságát a műveltség, a jellem moralitása és az igazságosság következetes képviselete alapozza meg. Életműve és pályája kiváló példa arra, hogyan kell és lehet ezeket a törekvéseket az irodalomban és a közéletben polgár módjára képviselni és megvalósítani.

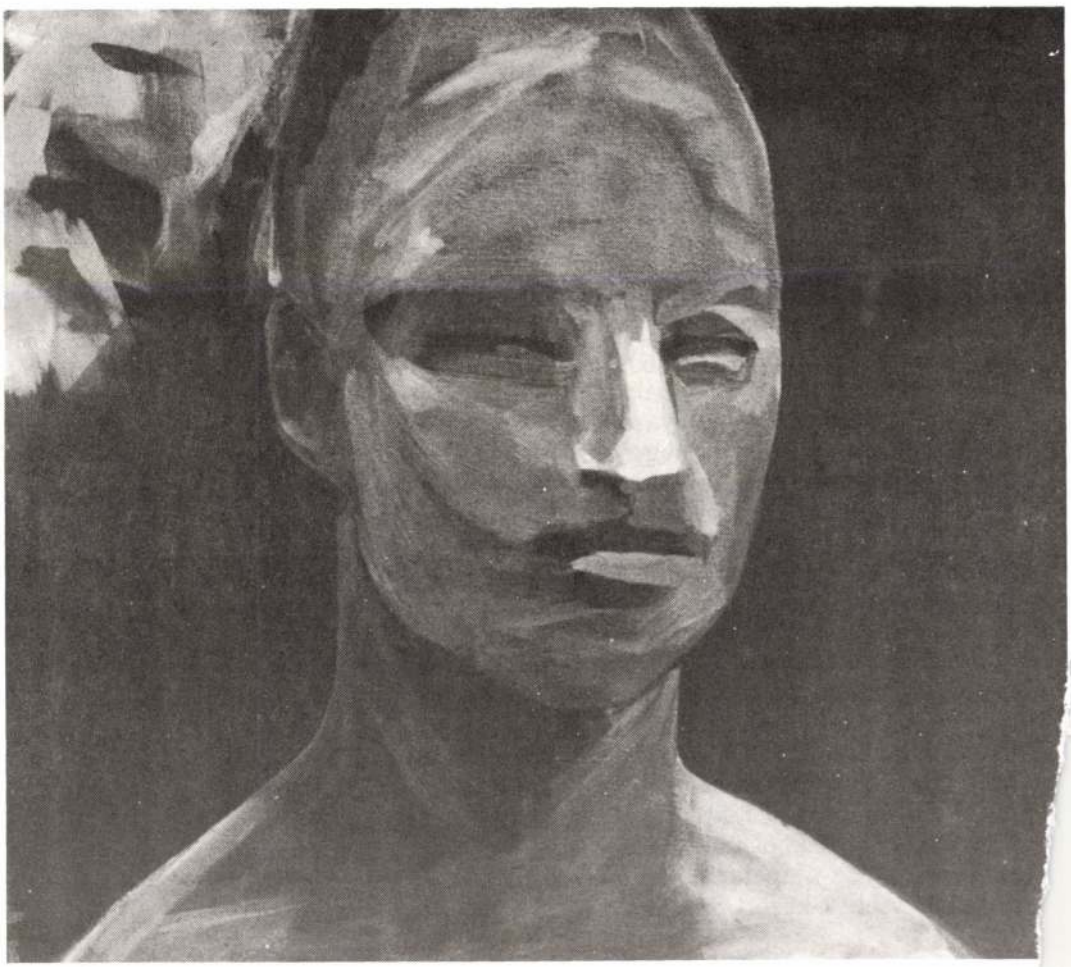

történelmi ismeretek széles tárházán és a kínálkozó tanulságokból levonható következtetések végiggondolásán alapult. Fontosnak tartotta a másság iránti toleranciát s elítélte a társadalmi diszkrimináció különböző jelenségeit. Tisztában volt azzal, hogy a negatív társadalmi jelenségek még akkor sem becsülhetők le, ha azok támogatottsága és elfogadottsága csekély, mert természetüknél fogva alkalmasak a társadalmi hisztériák kirobbantására, illetve előidézésére. A tömegek fölött ugyanis gyakorta az indulatok uralkodnak, s aki ezeket ki tudja használni, könnyen válhat politikai tényezővé.

A hazafiság dolgairól, a visszás társadalmi jelenségekről, a szellemi élet gondjairól és vitás kérdéseiről a realista írástudó szemszögéből írt, tartva magát ahhoz az alapelvhez, amit publicistaként és kritikusként egyaránt követendőnek tartott: „gondolkodva és elfogulatlanul kell a dolgokhoz közeledni".

A szellem embere csak az értelem és a becsület fegyverével tud küzdeni, s ebből következően számára a leghatásosabb eszköz az írás. Társadalmi helyzetével együtt jár a közügyet érintő kérdésekben a véleménynyilvánítás lehetősége és felelőssége. Természetes működési területe az a művészeti vagy szakmai ág, ahol alkotó erejét kifejti s ugyancsak természetes, ha alkalmanként igényt tart a közvélemény formálásának lehetőségére. Az ezen túlmenő, konkrét politikai tevékenységet vagy politikai szervezeten belüli közszereplést Schöpflin már nem tartotta egészséges jelenségnek. Ebben az értelemben ő valóban apolitikus volt, hiszen távol tartotta magát a napi politikától. Ám azok a kérdések, amelyekben hangot adott véleményének, rendszerint alapjaiban érintették a magyar társadalom egészének vagy egy-egy csoportjának politikai helyzetét és fejlődési lehetőségeit.

A különböző társadalmi csoportok helyzetét, illetve a közösségi és az egyéni magatartástípusokat vizsgálva felhívta a figyelmet arra, hogy „mindig akadnak emberek, akik nem bírják ki az emberi függetlenséget, vezettetni szeretik magukat, vágynak valakire, aki helyettük gondolkodik és cselekszik, s uralkodik rajtuk. Az ebből a típusból valók szerelmesek a diktatúrába". Ennek a magatartásformának az időnkénti és átmeneti eluralkodása időről időre – rendszerint károsan – befolyásolta a magyar társadalom fejlődését is.

Tisztában volt azzal, hogy a magyarság életét döntően befolyásolja, milyen kapcsolatokat tud kiépíteni és fenntartani szomszédaival. Ezt a problémakört távlataiban és összefüggéseiben szemlélve, szorgalmazta a „nemzetek megértő szomszédságának" kialakítását. A trianoni trauma keltette indulatokkal szemben a józanságra intett, és felhívta a figyelmet arra, hogy „az országot fel lehet darabolni, de a nemzetet nem lehet kettészakítani, ha az maga nem szakítja ketté önmagát".

Schöpflin számára a politika nem több, mint a közösség ügyeinek intézésére alkalmas, de korlátozott hatékonyságú eszköz. „A politika előidézhet nagy történelmi változásokat, de hatalma megtörik, amint a kultúra bástyájához ér. Itt is előidézhet bizonyos változásokat, de ezek árnyalatnyiak csupán, ha a lélek, amelyből a kultúra kisugárzik, változatlan marad."

Nagy hangsúlyt fektetett a történelmi emlékezet ébrentartására, mert a reális ismeretekből táplálkozó történelmi tudat a társadalmi kohézió erősítésének egyik alapeleme. Korának politikusai mellett ezért is szívesen vállalkozott többek között Széchenyi és Kossuth személyes vonásokban gazdag,

IV.

Hogy' kerülsz be te is ide, amikor
ez már itt szinte a lakóalagút legszélső
nyílása a tetőkre, *tetőegekre?;* mondhatod,
javítatlanul oroz nevelésem ideál-
összetételeket tőled, mondathatod:
végelgyengülésben sem szűnik pocsolyává
kápráztatni beltavaim szétcsúszó tagjaid
melege, ez a száraz hőség fenyeget
kiszáradással, újra és újra fekete
torkú, jóleső felsötétüléssel, avagy
kiküzdötten idilli tájvázaival, amelyeken
egyetlen részlet sem biztos, csak a gyors,
nyugati-könnyű szél ömlik rájuk, illékony
ábránd, mint a lepkeszar nincs is

LACKFI JÁNOS

Színjáték

Néha égő, terjengő, kellemes
érzéssel enged bennem egy-egy burok,
mely régen vízhólyagként feszült
Vagy összeránt egy hangulat,
mint só a nyílt sebet
S tartom a végre elkapott
hangot hosszan és makacsul
És egyre nézek önnön mélyülő
kutamba meg-megbillenve peremén,
hogy tán megkörnyékez a szédület
Lenn akár futó kutya
horpaszának lassítva változó domborzata
Vagy lépcsőházi ferde és
ritkás napsütésben a cigarettafüst,
örvénylik, meggyülemlik és eloszlik valami
Színészi tetteim alatt
lélegzik a közöny
őslelke megzavarhatatlanul

Jelenlét

Felcsapsz, mint fazékból a gőz,
mint fűtőtestből víz, szivárogsz,
lelkem bármely szobájában időz
a gondolat, odabenn te várod.

Alakomat felveszed, mint a lágy
szövet, nélküled védtelen vagyok,
vagy mint a bútor, az asztal, ágy
– megújulást hoz mindig alkatod.

A város

Az ágyneműtartó elnyeli
a savanyúnyálas reggelt
köldöködön születés bélyege
anyag csomósodik köréd
megkeményedett héjak
mit apa fiúnak hátrahagy
megfejtenéd a várost
bogoznád érrendszerét
formáin látvány takarója
mélyebbre sose látsz
de beleshetsz a műhelyekbe
hol a lényeg lobog
érinthetetlenül

Civilizáció

Füvekkel színezett
meleg vizet iszunk
Mintás színes papírt
ragasztunk falainkra
Minden este édeskés péppel
mossuk le ínyünkről
az ízeket
Az autóutak kétoldalán
berúgott indiánokként
dülöngél a természet

Zongoraverseny

Aztán kitisztul hirtelen
a zongoraverseny tükre
peregni kezdenek
az ujjak váltakozva
porzik és záporzik a tükör
az égből óriás
üvegcsillárok hullnak
zuhanás közben kigyúlnak
veri az ördög a feleségét

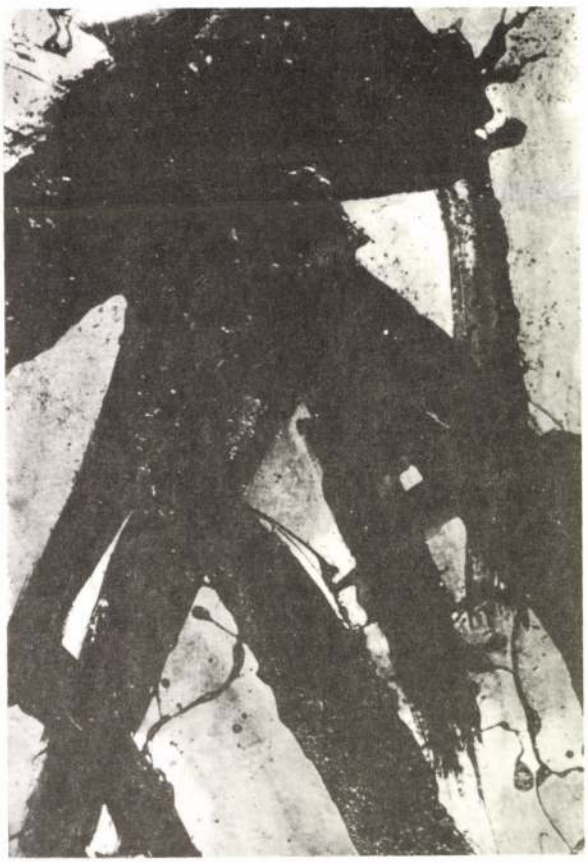

Feküdni fák alatt

Feküdni fák alatt.
Nincs szín se már,
időnk, a nagy madár
eltűnt, de száll –

magadban ekkor oly
mélyen leszel,
történhet bármi kint,
egy perc se kell...

Az árnyszínészek már
a ház falán.
Odébbvonult a nap.
A fák talán?

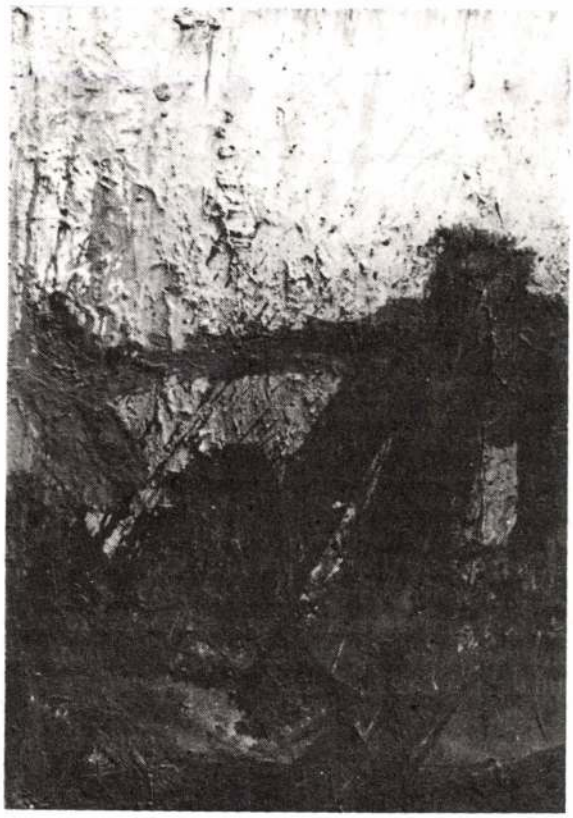

VALUCH TIBOR

Az irodalom polgára

(VÁZLAT SCHÖPFLIN ALADÁRRÓL)

Ha két szóval kellene jellemezni Schöpflin Aladár életművét, akkor – azon túl, hogy a választás igen nehéz lenne – a hagyomány és modernség fogalmi kettőse volna a legtalálóbb. A Nyugat szerkesztőjeként, kritikusként és publicistaként egyaránt méltán elismert Schöpflin ugyanis minduntalan szembetalálta magát mindazzal, amit a két fogalom takar. Talán azért is, mert a változások korának embere volt. Alkotópályájának kezdete és kibontakozása egybe esett azzal a – tágabb értelemben vett – századfordulós időszakkal, amikor Magyarország a nagy átalakulás korát élte, amikor a modernség térhódítását úgy kellett hozzáigazítani a mindennapokhoz, hogy az az elevenen élő hagyományokat ne söpörje el, hanem azzal harmóniában alkossa újra az élet kereteit Magyarországon. Ez a két – csak látszólag ellentétes – fogalom volt az, ami végigkísérte publicisztikájában. S ezekkel kellett megküzdenie kritikusként és irodalomtörténészként, Gyulai Pál tanítványaként éppenúgy, mint Ady Endre barátjaként és költészetének hivatott értőjeként.

Semmi kétség, Schöpflin a polgári Magyarország elkötelezett híve volt, aki mindenkit óvott attól, hogy a hagyományokhoz való ragaszkodást rosszértelmű konzervativizmusként vagy maradiságként értékelje, de ugyanígy nem tartotta szerencsésnek, ha a hagyományok mögé rejtőzve bárki is kétségbe vonta az elkerülhetetlen modernizációt. A nemzeti hagyományokba való bezárkózással szemben a hagyománytisztelő nyitottság híve volt, ahogyan ezt életműve is példázza.

*

Hosszú élet, gazdag és változatos alkotói pálya adatott meg számára. A bő fél évszázad során, amit az irodalomban eltöltött, csak a Nyugatban hétszáz tanulmánya, kritikája jelent meg. A hetvenedik születésnapja alkalmából, 1943-ban kiadott bibliográfia a napisajtóban közölt cikkek és tárcanovellák, valamint a színművek nélkül is több mint háromezer címszót tartalmaz. S ugyancsak impozáns műfordítói teljesítménye is, hiszen a század első harmadában közel hatvan művet ültetett át magyarra.

Az 1872-ben a felvidéki Manginán született Schöpflin Aladár pozsonyi lutheránus teológiai, valamint pesti bölcsészkari tanulmányokat követően, újságírói és kritikusi pályáját a Vasárnapi Újság segédszerkesztőjeként kezdte, majd egy évtized múltán került át a Franklin Társulathoz. E tíz esztendő

KECSKÉS MIKLÓS

BARTÓK BÉLA'S: ELVESZETT PARADICSOM? – K. M. KÉPEIRŐL

ÉLETÜNK 1995, 177–183

OKTOGON
NYELVISKOLA

KEZDŐTŐL A FELSŐ SZINTIG

☞ KISCSOPORTOK
☞ DIPLOMÁS NYELVTANÁROK
☞ ÓRÁK FOLYAMATOSAN REGGEL 8^h-tól ESTE 20^h-ig

ANGOL, NÉMET, FRANCIA, MAGYAR, OLASZ

☞ CÉGEKNEK KIHELYEZETT TANFOLYAM
☞ CSOPORTOKNAK KEDVEZMÉNY

ÓRADÍJ: 190-260 Ft.

1067 Eötvös u. 19.
(Oktogontól 1 percre a Hősök tere felé első sarok balra!)
Tel: 302-10-80, 302-85-18

KECSKÉS MIKLÓS

BARTÁK BALÁZS: ELVESZETT PARADICSOM? ELHANGZOTT K. M. KIÁLLÍTÁSA MEGNYITÓJA'N, 1994 NOVEMBERBEN.

ÉLETÜNK 1995/2, 172-173

BÁDER, JOHANN PETER
FESTÖ

PETROVÁ-PLESKOTOVÁ, ANNA:
BRATISLAVSKÍ VÝTVARNÍ UMELCI
A UMELECKÍ REMESELNÍCI 18.
STOROČIA
~~ARS~~ 4. 1970, 1-2. s., 212

„Valami új kezdődik”

Kecskés Miklós útjelző kiállítása a Médium Galériában

● **Merklin T.**

Szokatlan időpontot választott Kecskés Miklós festőművész legújabb kiállításának megnyitására: április 16-án éjféltájt kezdődött az esemény, ahol Papp Attila fuvolázott, majd Barták Balázs kezdett, először is a tárlat címét magyarázó beszédébe. Mindenki nem tud latinul, úgyhogy muszáj volt elmondani, a meghívókra és plakátokra nyomtatott „aliquid novum sequitur” azt jelenti: valami új következik. S hogy mi az? Kecskés Miklós úgy gondolja, hogy eztán szakrális képek festését vállalja fel, vagyis az egyházművészet területén kíván tovább dolgozni, mellette pedig művel minden mást, ami belőle következik.

Az MMIK Médium Galériájában május 10-éig látható kiállítás „a kitüntetett értelemben vett *jelen*, a múlt és jövő erőterében a *megragadhatatlan*, az elillanó — fogalmazott Barták Balázs —, ahogy megragadhatatlan az *éjfél*, a tegnap és a holnap erőterében”. Három terem festményei és rajzai állítják elénk a magát intuitív festőnek tartó művészt. Az absztraktoktól a figuratív képekig minden egyes alkotás arról beszél, amiről nem lehet: az arc lényegi arctalanságáról, az ember „alakoskodásáról” (ahogy egy lény egy másik lény számára alakot ölt) — veszélyes régiók, nem is mindig kellemes élményekkel. Pláne megdöbbentők azok a mélyről feltörő némaságok, amelyek szem és tekintet viszonyáról szólnak — megérkeznek-e az üzenetek? Kecskés Miklósnak ezzel a kiállítással is jelzett vállalkozása feltétlenül tiszteletreméltó; a szembenézés bátorsága nem minden alkotó sajátja.

Kaczmarski Zoltán felvétele

Bükön

kellett a kerékpárok biztonsági állapotát. Ezután a versenyzők már „élesben", tehát a forgalomban bizonyították, hogy mennyire ismerik a KRESZ szabályait, illetve mennyire tudják „engedelmességre bírni" kerékpárjaikat az ügyességi pályán.

Bizony, kellett is figyelniük a fiatal bicikliseknek, mert a forgalomban nem tisztelték az ifjú kerékpárosokat. Két esetben is csak a versenyzők lélekjelenlétén múlt, hogy nem történt baleset. Egy kereszteződésben, a védett útvonalon közlekedő két diáknak volt elsőbbsége, ám az autósok megfeledkeztek a KRESZ szabályairól, és így figyelmetlenségükből csaknem baleset lett Bükön. Szerencsére a biciklisek kiállták a próbát. (A két fiatal az eset kapcsán különdíjban részesült.)

Az utolsó napon hirdettek eredményt. A nyolcadikos diákok közül a celldömölki Hodvogner Zoltán végzett az első helyen. A negyedikes diákoknál sem vallott szégyent a vasi induló, Janzsó Gábor — csak néhány tized százalékkal maradt le a dobogóról, és így a negyedik helyet szerezte meg. Az első helyezettek egy-egy mountain bike kerékpárt kaptak jutalmul, de az összes résztvevő értékes ajándékkal térhetett haza Bükről. A vándorserleg — mivel tavaly egy vasvári fiatal lett a győztes — tehát az idén is Vas megyében maradt.

Méregdrága fényképek

Az elmúlt néhány héten — az előző hónapokhoz képest — „gyengébb eredményeket futottak" az autósok a vasi utakon. A lakott területen kívül, illetve a belterületen száguldók versenyében egyaránt magyar pilóták gyűjtötték be az „aranyérmeket".

Lakott területen, Szombathely—Söpte útszakaszon egy honfitársunk 139-cel húzott el Alfa Romeójával a traffipax előtt. A második hely megszerzéséhez 132 kilométeres teljesítmény kellett, ezt egy olasz pilóta produkálta Fiatjával Csákánydoroszló külterületén. A képzeletbeli dobogó harmadik fokára az a magyar autós állhatott fel, aki 117-tel száguldott el a Vép felé vezető úton álló fényképezőgép előtt.

Lakott területen belül 97 kilométeres sebesség volt az elmúlt hetek rekordja, ezt Szombathelyen, a Zanati úton mérték a rendőrök. A második legjobb teljesítményt is ezen a szakaszon mérték (87 km/h), a harmadik helyezett autóst pedig Toronynál kapták le a rendőrök, ő „csak" 81 kilométeres sebességgel ment.

rást a lány ellen. Másnap hiába következett be a váratlan fordulat — kibékültek a szerelmesek

Megyei rendőrnap Kőszegen

KECSKÉS Miklós

AS

Zalaegerszegen született.	**1960**	Born in Zalaegerszeg.
Szombathelyen, a Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola rajz-matematika szakán diplomázott.	**1984**	Graduated from the Teachers' Training College in Szombathely where he had studied Art and Mathematics.
A Magyar Állami Operaház díszletfestője.	**1985**	Worked as a scenographer at the Hungarian Opera-House.
Szombathelyen a Derkovits Művészeti Szabadiskola egyik tanára	**1990**	Has been one of the teachers of the Derkovits Free Scool of Art.

EGYÉNI KIÁLLÍTÁSOK		**SOLO EXHIBITIONS**
Győr, Fehér Kastély	**1987**	Győr, Fehér Castle
Szombathely, Életünk Galéria	**1991**	Szombathely, Életünk Gallery
Szombathely, Narancs Klub	**1991**	Szombathely, Narancs (Orange) Club

CSOPORTOS KIÁLLÍTÁSOK		**COLLECTIVE EXHIBITIONS**
Szombathely, Médium Galéria - "Türttiltott"	**1991**	Szombathely, Médium Gallery - "Tolerated-forbidden"
Szombathely, Képtár - "A gondolat valósága"	**1992**	Szombathely, Picture Gallery - "Reality of Thought"
Szombathely, Médium Galéria - "Az idegen szép"	**1992**	Szombathely, Medium Gallery - "Alien is Beautiful"
Bécs, Collegicum Hungaricum - "A gondolat valósága"	**1992**	Vienna, Collegicum Hungaricum - "Reality of Thought"
Kaposvár, Közép-Kelet Európai Képeslap	**1992**	Kaposvár, Central Eastern-European Picture Card

Geboren in Zalaegerszeg.	**1960**	Nato a Zalaegerszeg.
Erwarb er sein Diplom an der Pädagogischen Hochschule Berzsenyi Dániel in Szombathely, er studierte Zeichnen und Mathematik.	**1984**	Ha terminato gli studi alla Scuola Superiore "Berzsenyi Daniel" a Szombathely. È professore di matematica e disegno.
Arbeitete er als Bühnenmahler an der Ungarischen Staatsoper.	**1985**	Era scenografo nel Teatro dell'Opera Ungherese.
Er ist einer der Lehrer der Derkovits-Freischule für Kunst.	**1990**	È professore della Scuola Libera dell'Arte "Derkovits" a Szombathely.

EINZELAUSSTELLUNGEN		**ESPOZIZIONI PERSONALI**
Győr, Fehér-Schloß	**1987**	Győr, Castello Bianco
Szombathely, Életünk-Galerie	**1991**	Szombathely, Galleria della Nostra Vita
Szombathely, Narancs-Klub	**1991**	Szombathely, Club Arancia

GRUPPENAUSSTELLUNGEN		**ESPOZIZIONI DI GRUPPO**
Szombathely, Medium-Galerie - "Gedultverboten"	**1991**	Szombathely, Galleria Medium - "Tollerato-proibito"
Szombathely, Galerie - "Die Realität des Gedankens"	**1992**	Szombathely, Galleria dei Quadri - "La realtà del pensiero"
Szombathely, Medium-Galerie - "Der Fremde ist schön"	**1992**	Szombathely, Galleria Medium - "La bellezza sconosciuta"
Wien, Collegicum Hongaricum - "Die Realität des Gedankens"	**1992**	Vienna, Collegicum Hungaricum - "La realtà del pensiero"
Kaposvár, Mittel-osteuropäische Ansicht"	**1992**	Kaposvár, Le cartoline di Europa.

"**M**iért festek ? Mivelhogy..."
"**W**hy do I paint ? Because..."
"**W**ozu male ich ? Da..."
"**P**èrche dipingo ? Pèrche..."

ELVESZETT PARADICSOM
1992. 120 X 135 CM PLEXTOL, VÁSZON

PARADISE LOST
1992. 120 X 135 CM PLEXTOL ON CANVAS

DAS VERLORENE PARADIES
1992. 120 X 135 CM PLEXTOL, LEINWAND

PARADISO PERSO
1992. 120 X 135 CM PLEXTOL, TELA

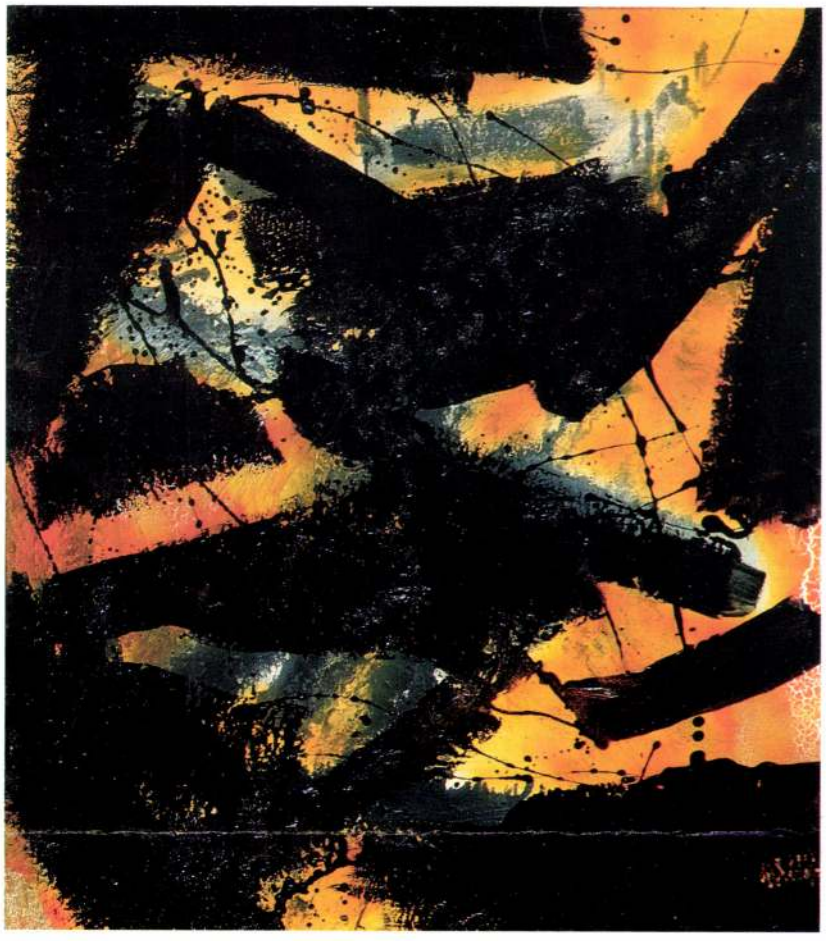

AZ ISTEN AZ EGYETLEN VALÓSÁG
1988. 100 X 100 CM OLAJ, FAROST

THE DIVINE IS ONLY REAL
1988. 100 X 100 CM OIL ON WOOD-FIBRE

DER GOTT IST DIE EINZIGE REALITÄT
1988. 100 X 100 CM ÖL, HOLZFASER

IL DIO É L'UNICA REALTÀ
1988. 100 X 100 CM OLIO, FIBRA DI LEGNO

EZ MIND GÓTIKA VOLT EGYKOR
1992. 140 X 75 CM VEGYES TECHNIKA, FAROST

THESE ALL USED TO BE GOTHIC
1992. 140 X 75 CM MIXED TECHNIQUE ON WOOD-FIBRE

DAS ALLES WAR EINST GOTIK
1992. 140 X 75 CM MISCHTECHNIK, HOLZFASER

PRIMA TUTTO ERA GOTICO
1992. 140 X 75 CM TECNICA MISTA, FIBRA DI LEGNO

VIDEOSPACE BUDAPEST

Kecskés Péter

videóinstallációk és fényképek

Elgabal/Narkissos

2009. február 13 – március 13.

megnyitó opening: **2009. február 13., péntek, 19 óra**
megnyitja opening speech: **Tatai Erzsébet**

beszélgetés a művésszel artist's talk: **2009. március 6., péntek, 19 óra**
vendégek guests: **Szombathy Bálint, Kozma Zsolt, Kecskés Péter**

Videospace Budapest, 1092 Budapest, Ráday u. 56., tel.: +36-1-784 40 90, mobil: +36-20-9843669, e-mail: y@videospace.c3.hu
nyitva tartás: szerda-péntek 14-18 óra, szombat 11-15 óra és megbeszélés szerint
opening hours: Wednesday-Friday 2-6 pm, Saturday 11 am - 3 pm and by appointment

támogatók sponsors

P/R/K BELLÁK & PARTNERS

nka Nemzeti Kulturális Alapprogram

DNN

VISUS GRAFIKA

Kelecsényi Csi
Angol füzet
English Exercise
book

„Angol füzet"
Kelecsényi Csilla
kiállítása

„English Exercise Book"
Exhibition of
Csilla Kelecsényi

Helikon Galéria
Budapest V., Eötvös Loránd u. 8.

1984. december 20–1985. január 20.

Nyitva: hétfő kivételével naponta 10–18 óráig

A kiállított művek 50x70 cm méretűek, anyaguk: papír, különböző textíliák és festékek.

The exhibited works are of 50x70 cm size, their materials are: papers, paints and textiles.

Beke László:

Míg a kritika „megcélozza" a művet, addig a katalógus-előszó gyakran „elmegy mellette", mint valami párhuzamos történet. Nem kell a kiállított művekre vonatkoztatnunk minden egyes sorát, mégis létrehoz egy furcsa kapcsolatot velük. Nem magyarázza a műveket, csupán közel visz hozzájuk; nem értet meg semmit, csak teremt egy hangulati vagy gondolati közeget, melybe belehelyezkedve sok mindent magunkévá tehetünk a műből. Elsősorban ilyen írásnak szánom én is ezt a bevezetőt: inkább a művek hátteréről szeretnék beszélni, mint arról, ami látható, de így is remélem, hogy megkönnyítem mások számára a közeledést hozzájuk.

Van egy szubjektív háttértörténet és egy objektív. Az előzőről nem tudok sokat írni, mert Kelecsényi Csilla magánügye. Mégis nagyon fontos, mert nélküle nem jöhettek volna létre ezek a művek. Meg kell elégednünk annyival, hogy a művész életében körülbelül öt évvel ezelőtt volt egy nagy felemelkedés, majd utána egy iszonyatos mélybezuhanás. Ennek a felkavaró élménysorozatnak a feldolgozása Kelecsényi 80-as évekbeli munkásságának állandó vezérmotívuma. Kezdetben a komor, sőt tragikus fekete és fehér anyagok, a korábbi textilművészeti munkásságából átmentett hasítás-motívum, vagy a ragacsos massza voltak az eszközei. Utóbb a tragikus hangvétel alábbhagyott – úgy látszik, sikerült az „önkiírás" terápiája –, derűsebbé váltak a színek, és könnyed papírdarabkák léptek a súlyos, sötét anyagmasszák helyébe. De tudnunk kell most is, hogy az élénk vörös, zöld vagy kék nem engedmény a festőiségnek, hanem kényszerű adottság: Kelecsényi ilyen színű tollakkal írta néhány évvel ezelőtti „angol leckéit" és személyes feljegyzéseit. Tőlük akart végre megszabadulni azzal, hogy feldarabolta őket és „művet" csinált belőlük. Egyes szófoszlányok még mindig olvashatók furcsa kollázsain; olykor még a gyanútlan néző is megérezheti rajtuk, hogy akaratlanul is valamilyen intimitásba pillantott bele. De érezheti a felszabadultságot is, rájöhet arra, hogy ezek az írások már senkinek sem árthatnak.
A másik, az objektív háttértörténet az informel utóéletéhez kapcsolódik. A 70-es évek elején úgy látszott, mintha a radikálisan expresszív kifejezésformáknak – a vehemens, zaklatott ecsetvonásoknak, a felületroncsolásoknak, a „művészetidegen" anyagok spontán alkalmazásának – végképp befellegzett volna. Az évtized végére azonban változott a helyzet: bizonyos jelekből arra lehetett következtetni, hogy az informel ismét aktuálissá válik. Újra az érdeklődés középpontjába került a már kissé feledésbe merült bécsi akcionizmus. Hajas Tibor munkásságában újraértelmeződött a vonal és a festői gesztus funkciója, performence-eiben a különböző anyagok használatának szimbolikus szerepe. Az informel súlyosan egzisztenciális, provokatív és tragikus tartalmak hordozójává kezdett válni. Erdély Miklós különös rajzaiban „csúnya" grafikai jelek, „maszatolások", antiesztétikus beragasztások jelentek meg, assemblage-aiban pedig olyan szokatlanul hétköznapi anyagok, mint a szurok, a kátránypapír, a liszt, a macesz, az ólom vagy a műtrágya. Ismét polgárjogot

nyert az érzékien folytatott gipszöntvény; ekkor kezdett hódítani a spray. A képzőművészeti orientációjú fotósoknál (elsősorban Vető Jánosnál) egyre fontosabbá vált az átfestés és még inkább a már-már önálló kompozíciós elemnek tekintett ragasztószalagok használata. Mindezek a jelenségek körülbelül öt évvel ezelőtt azt a reményt keltették, hogy új, spontán, expresszív és mégis súlyos szellemiséggel terhes művészet van kialakulóban.
Hogy mégsem egészen így történt, s ezeket az expresszív-informel lehetőségeket szinte maradéktalanul integrálta a könnyedebb, felszabadultabb festészeti új hullám, az a XX. századi művészettörténet talán legirracionálisabb fordulataként, vagy legalábbis különös fintoraként értékelhető.

Kelecsényi Csilla ennek a folyamatnak hol társutasa, hol – önkéntelenül is – egyik központi szereplője. Nála a feszülő szálstruktúrák átmetszése Fontana vászonhasításaihoz képest még túl esztétikus volt, a magyar textilművészet összefüggésében viszont túl radikális. Szurokfekete kőszegi environmentje a bonyolultan intellektuálissá váló kísérleti textillel szemben túl nyersen, túl őszintén tragikus. Fekete textilobjektjeinek szappanoldattól ragacsos üregei túl direkten női-organikusak. Antropomorf gipszöntvényei és elfüggönyözött fekete-fehér térben zajló performance-ei túlontúl privát jellegűek – ha évszámaikat az épp akkor aktuálisnak tartott rokon művészeti jelenségek megfelelőivel összevetjük. És hasonló a helyzete mostani papírmunkáinak is: egyre festőibbek ugyan, de kollázstechnikájuk jóval mesterkéletlenebb annál, semhogy az „új festészet" magáénak érezhesse őket; túlságosan is kapaszkodnak még lelki hajszálgyökereikkel egy jelentésteremtő „mélytörténetbe", semhogy esztétikus anyagkísérletnek vagy posztmodern helyzetdekorációnak tekinthessük őket.

Talán nem fölösleges befejezésül megjegyezni, hogy a sok „túl"-t és „még"-et nem Kelecsényi Csilla rovására írom, hanem éppen ellenkezőleg.

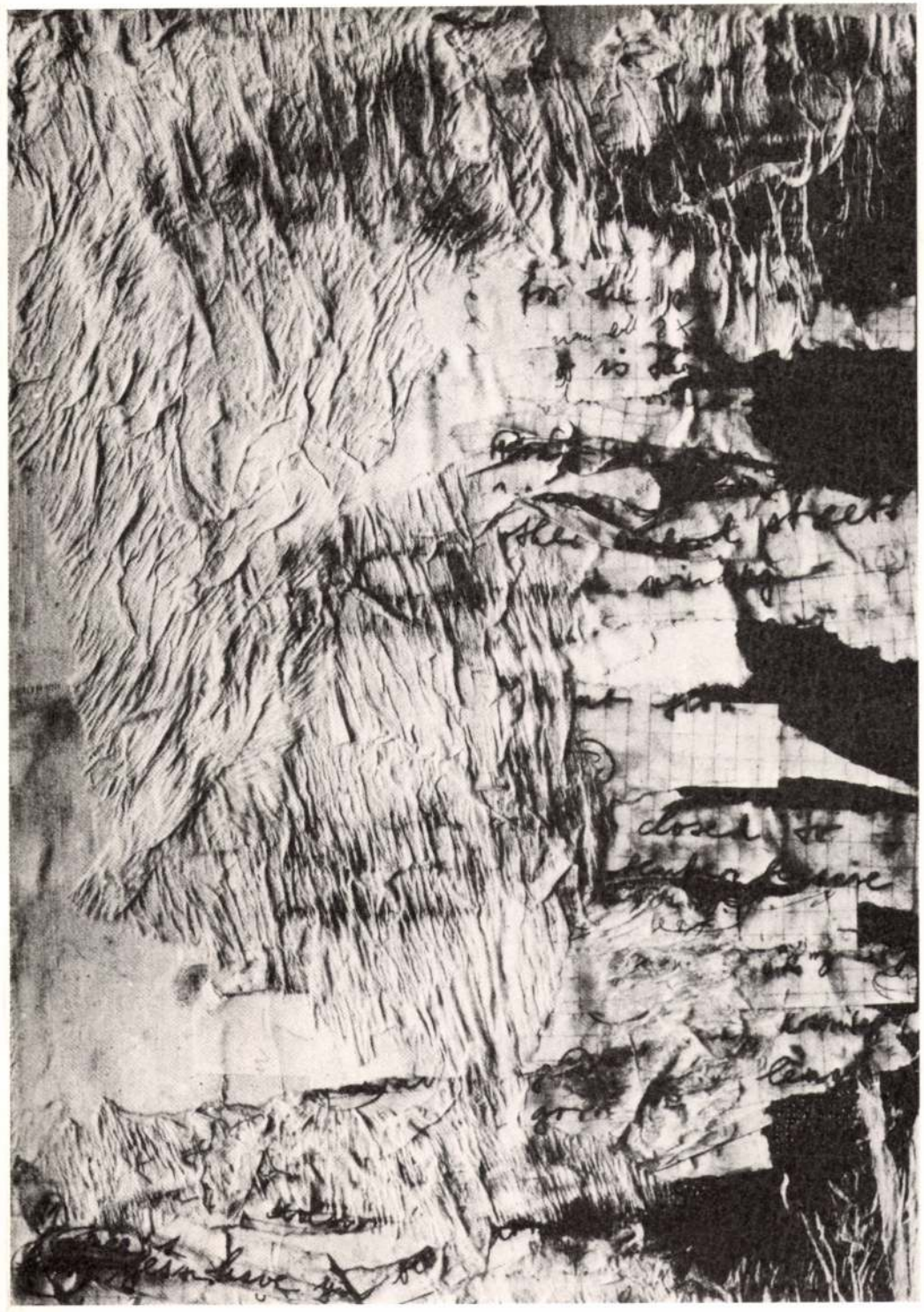

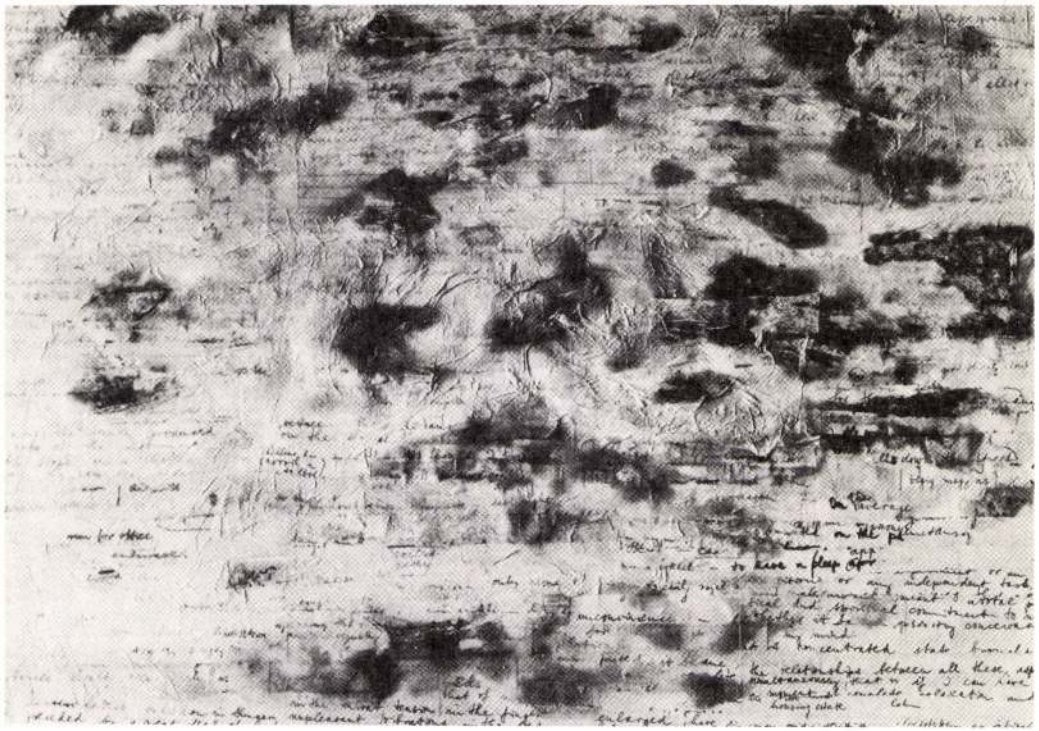

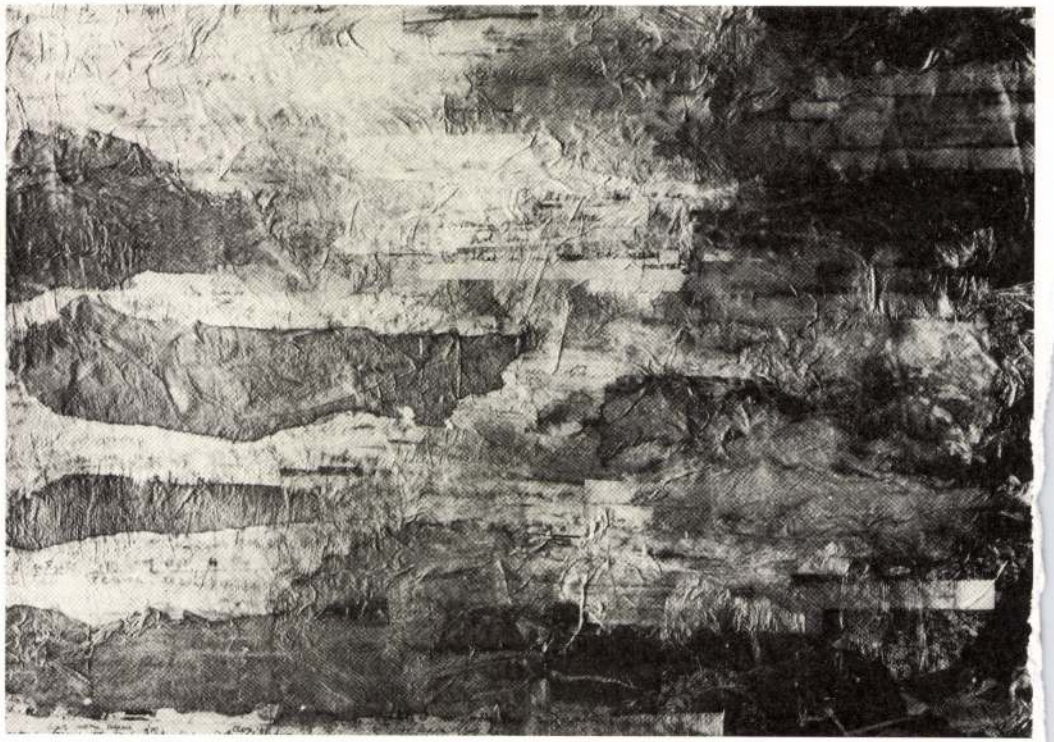

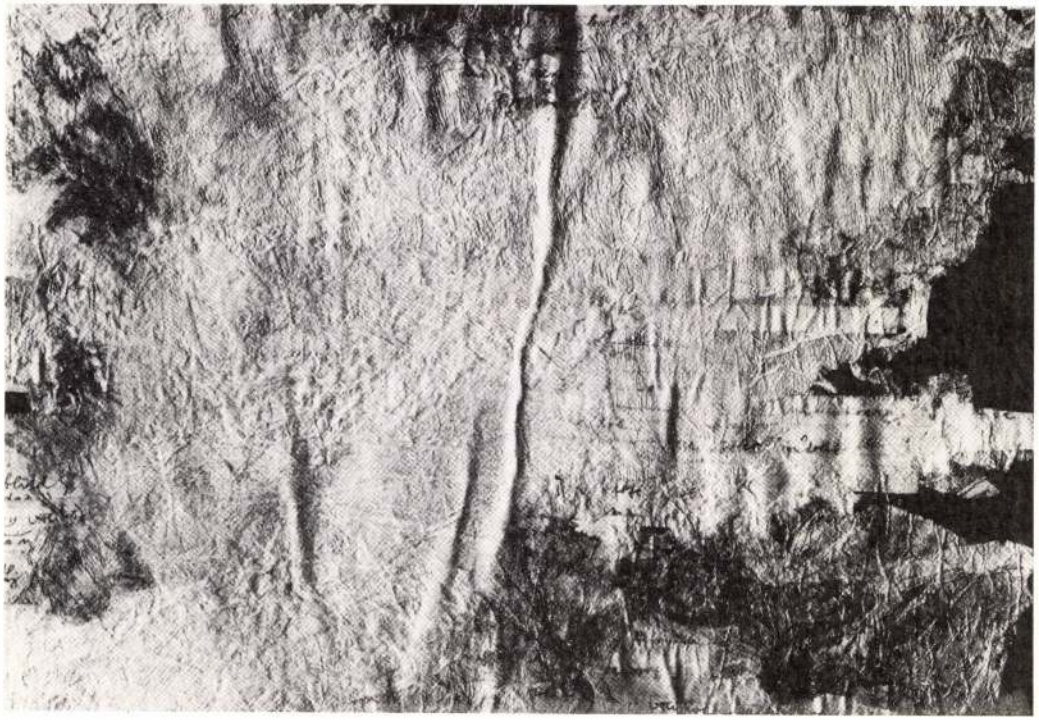

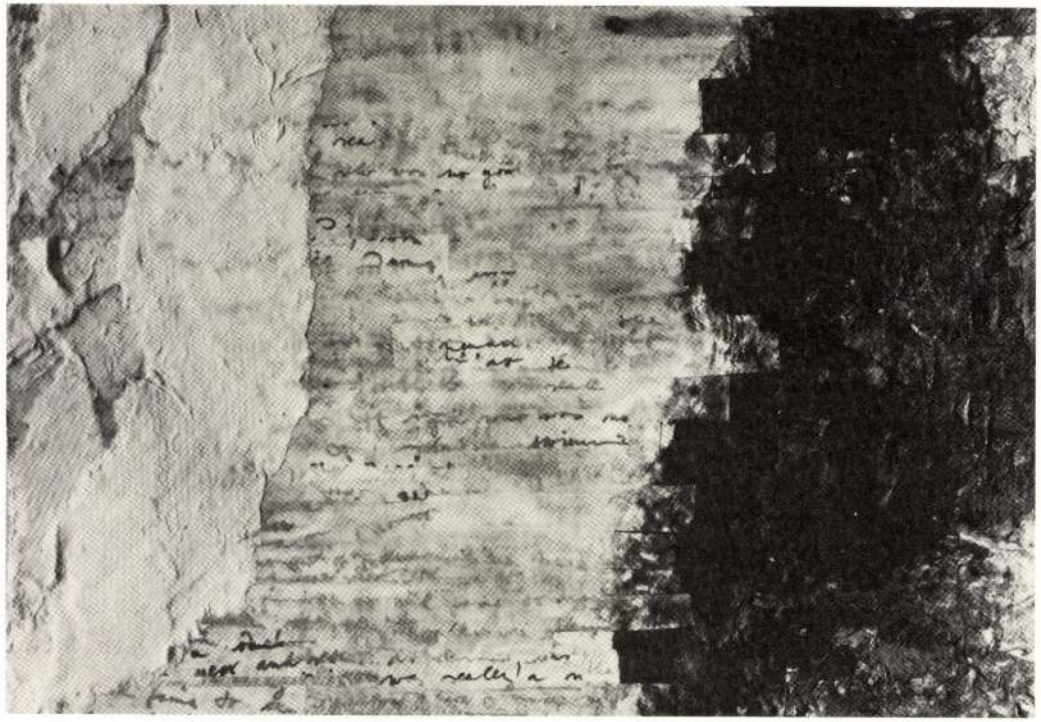

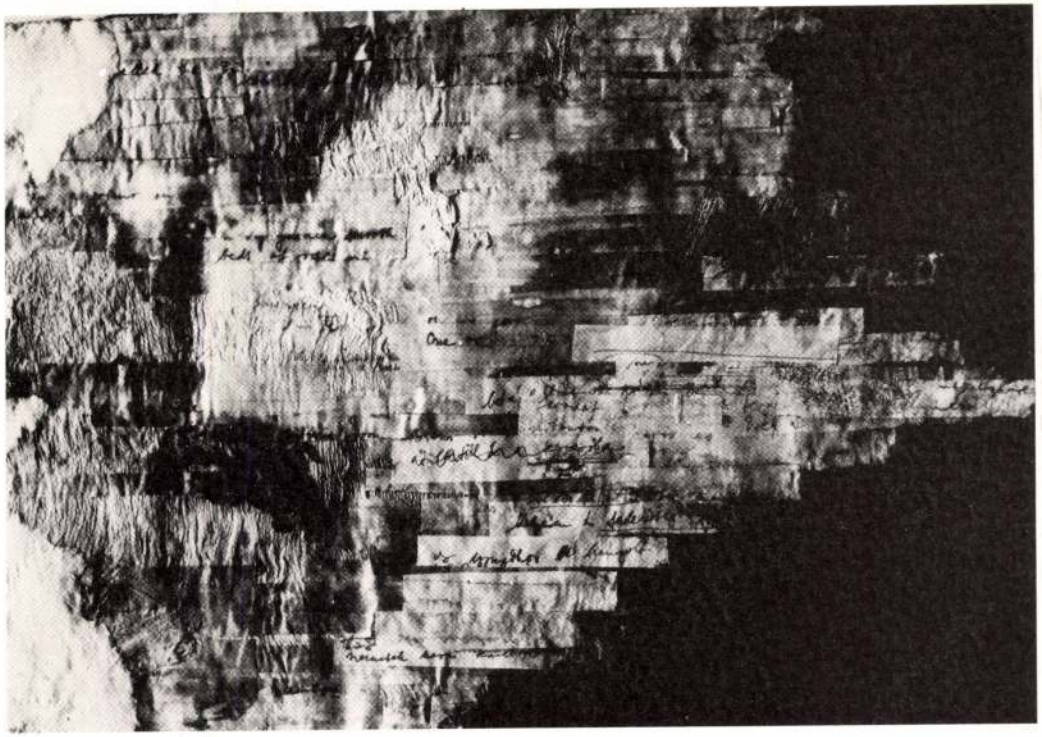

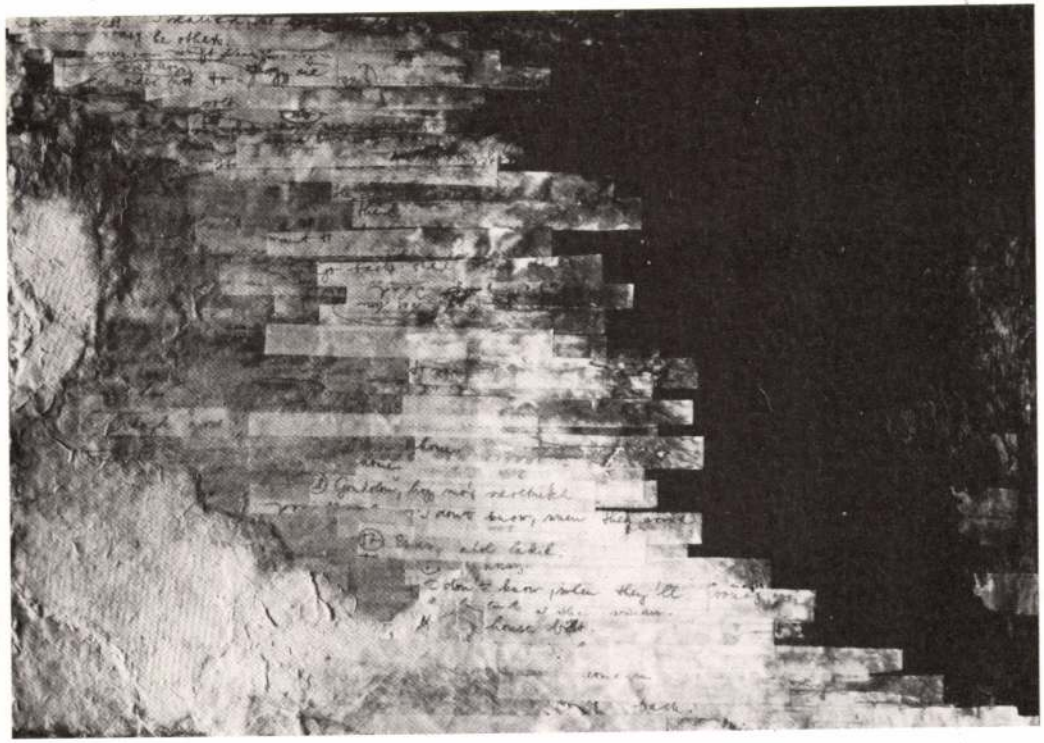

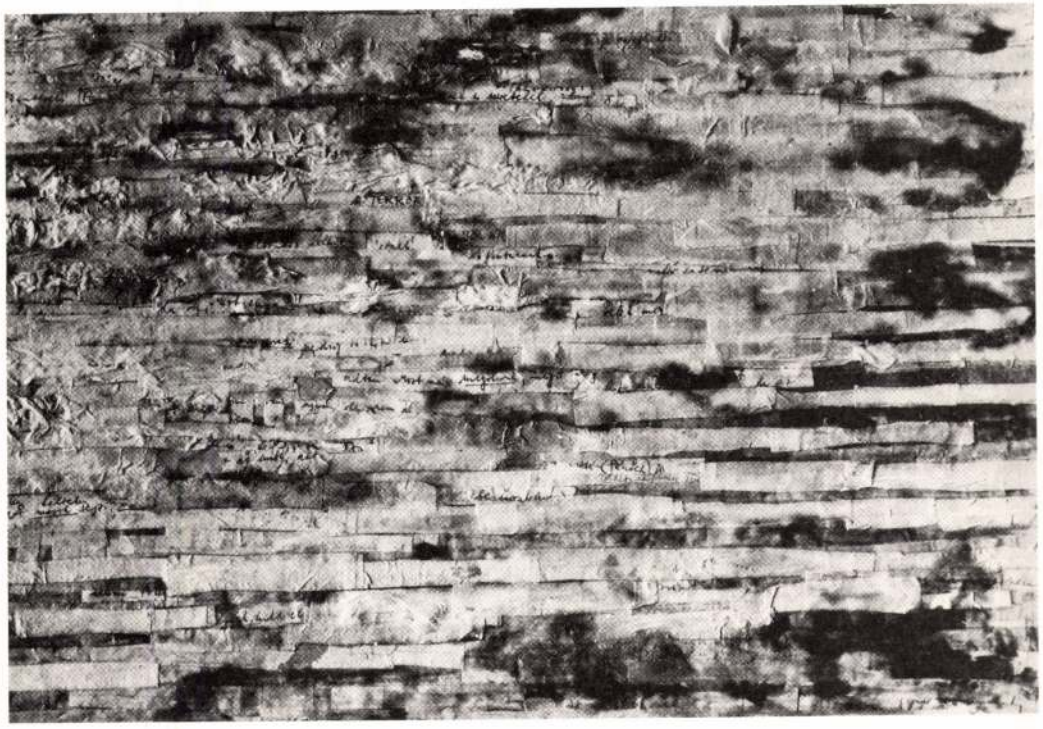

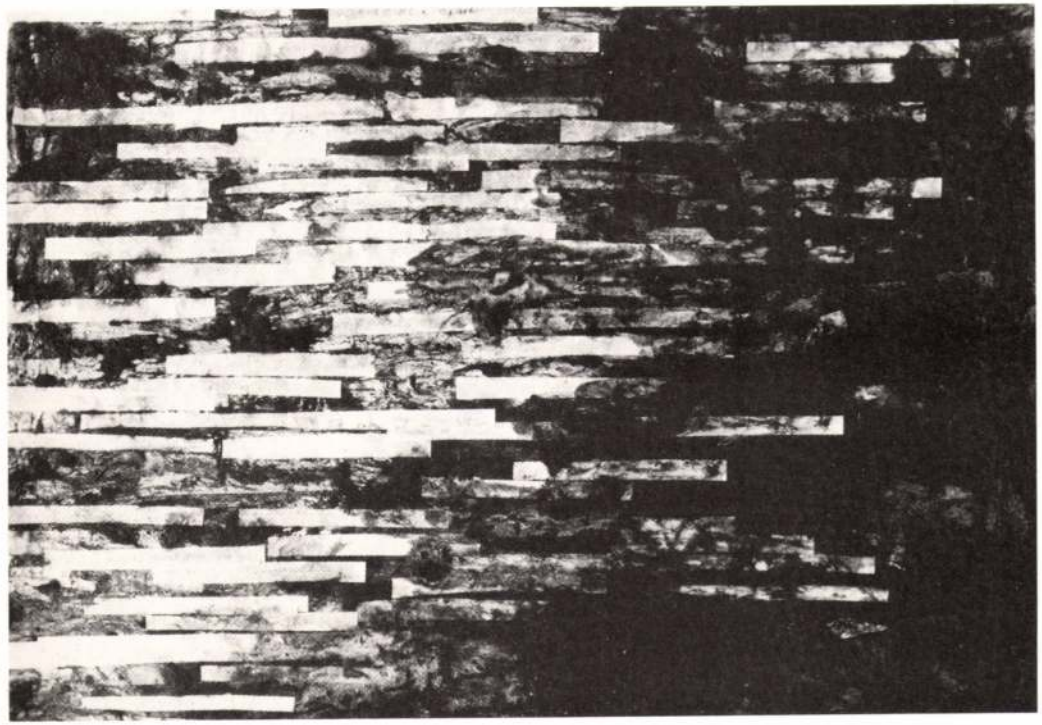

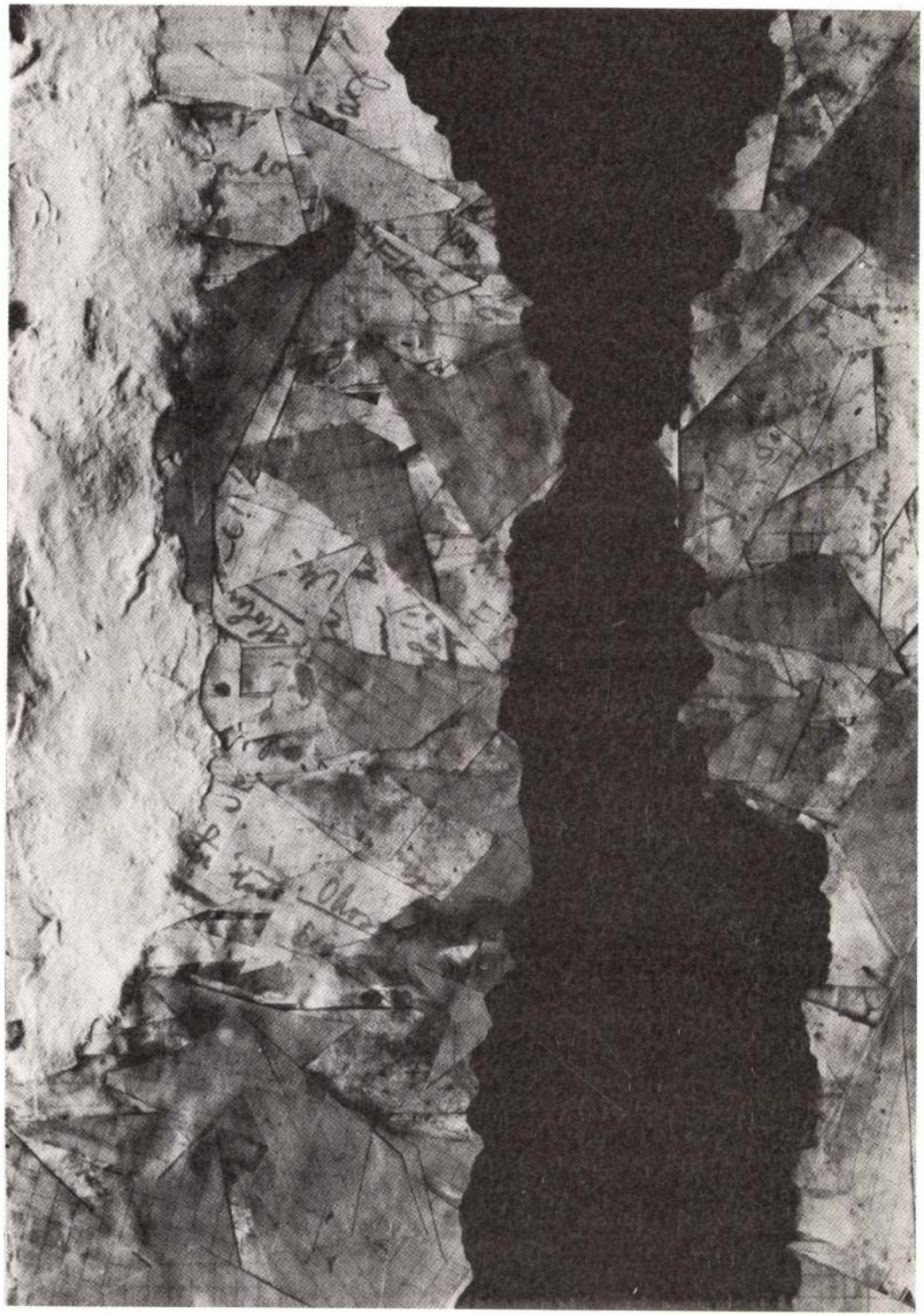

László Beke:

A review's purpose is to penetrate into the very core of a piece of art, but an introduction to a catalogue often tends to go past the row of exhibits, following a path runnung parallel. Though the words in an introduction to a catalogue may not refer to any individual exhibits, they establish a tie of particular nature between the visitor and the works of art. They do not intend to describe the individual pieces, but carry you along. They may not set out to explain the message in the works of art, but they do create an atmosphere, a cradle to thoughts, which eventually helps to acquire a lot of the artist's message.

The introduction to this catalogue is meant to be of this nature. Telling the visitor about the unseen background of the works at this exhibition may provide an easier approach.

There is a story to tell about the subjective and objective background respectively. The subjective part is the artist's private matter, so we had better leave it to her. But in fact these works of art would never have been born if it were not for this subjective part. A passing allusion to a soaring period in the artist's life about five years ago and the crushing fall in the wake of it should be enough to reveal the source of the recurring motif in Kelecsényi's works in the 1980's. The stirring experiences first manifested themselves in sombre, certainly tragic black and white material, in rippings, a means from the artist's earlier period, and in sticky pulp. Later the tragic tone, due to the extrication therapy of the artist at work, calmed down. The colours became more serene, light scraps of papers replaced the sombre heavy mass of material.

One has to be aware, however, that the brighter shade of red, green and blue is not the artist's compliance to picturesqueness, but the reality imposed on her on occasions for example when she had to use pens of those colour to write her English homework and put down her personal notes. Transforming and developing them into works of art was certainly part of the extrication. Scraps of words can still be read in her strange collages, and the uninitiated may have the feeling of being introduced into intimacies. At the same time the visitor also shares the experience of extrication, seeing that the harmless scraps of notes have lost the tension they may have carried in the context before.

The objective part of the background is closely connected to the effect of the informal. In the early 1970's this expressive style, with its violent and vexed strokes of the brush, the destructed surfaces, the spontaneous application of non-artistic materials, seemed to have come to an end. By the end of the decade, however, certain tendencies indicated that the informal was coming back. The almost forgotten Viennese actionism was in the centre of interest once again. Then in Tibor Hajas's life-work the function of lines and painting assumed a new meaning, symbolically expressed in his performances as well, by the application of very different materials.

The informal returned to carry very serious, even tragic and provocative message of existence. In Miklós Erdély's strange drawings intentionally ugly graphical signs, smeared spots, non-aesthetic stickings appeared, and his works of assemblage were of unusually common materials like pitch, tar-paper, flour, lead, and even artificial fertilizer. Sensual run-plaster casts were made and spray took off in a big way. Photographers of fine-arts orientation, János Vető in particular, increasingly applied coating of paint, and scotch tape had almost become and independent element of compositions.

Until about five years ago these tendencies gave rise to hopes that a spontaneous expressive era in art was about to be born, able to carry important messages and indicate devotion. It is probably the most irrational and certainly the most peculiar twist in the history of twentieth century art that this development has not come about.
Csilla Kelecsényi's involvement in this current of art alternates between the part of a constituent and, unconsciously though, that of a central figure. The rippings in the tense fibre of her works were far too aesthetic compared with Fontana's torn canvas works, but far too radical in the contemporary Hungarian textile art. Her pitch-black environment at a Kőszeg exhibition was too blunt and sincerely tragic in the background of the intricately intellectual experimental textile. The cavities sticking with soap in the black textile objects were outspoken representations of female organs. Kelecsényi's anthropomorphic plaster castings and performances in a scene of black and white curtains seemed to excessively deal with individual problems compared with contemporary tendencies in the related arts.

Her works of paper are very likely to encounter the same set-up. More colourful these works may have become, but the artist's technique of collage is far too unassuming for the new wave of painting to accept it. With their roots still deep in meaningful events of the spirit, Kelecsényi's works can hardly be considered an aesthete's experiments on the material or just post-modern decorations of situations.

Finally, it may not be unnecessary to remark that the lots of "far too"-s in this introduction are not meant to be criticism towards Csilla Kelecsényi's works, in fact on the contrary.

Kelecsényi Csilla

1112 Budapest, Botfalu u. 40.

1953-ban született Budapesten *(born in Budapest)*
1976-ban fejezte be a Magyar Iparművészeti Főiskolát *(graduated from the Highschool of Arts and Crafts, Budapest*

Egyéni kiállításai / Individual exhibitions:

1978 Fészek Klub, Budapest
1980 Zwinger, Kőszeg
1981 Stúdió Galéria/*Studio Gallery,* Budapest
1982 Georgij Dimitrov Művelődési Központ/*Georgy Dimitrov Culture Centre,* Veszprém
1984 Fekete Sas Patikamúzeum, Black Eagle Pharmacy – Museum, Székesfehérvár

Csoportos kiállításai / Collective exhibitions:

1976 IV. Fal- és Tértextil Biennálé/*4th Tapestry and Spatial Textile Biennial,* Savaria Múzeum, Szombathely
1977, 1978, 1979, 1981 Velemi Textilművészeti Alkotóműhely/*Textile Atelier of Velem,* Velem
1978 V. Fal- és Tértextil Biennálé/*5th Tapestry and Spatial Textile Biennial,* Savaria Múzeum, Szombathely
Nemzetközi Miniatűr Textilek/*International Exhibition of Miniature Textile,* Savaria Múzeum, Szombathely
„Zászlók"/*"Flags",* Magyar Nemzeti Galéria, Budapest Magyar
Magyar Textilművészeti Kiállítás (vándorkiállítás) *Hungarian Textile Exhibition (a travelling exhibition),* Franciaország France
1979 Hungarian Textile, Museum of Contemporary Arts and Crafts, New York
Velemi textilek/*Textile from Velem,* Joanneum, Graz
Velemi Textilművészeti Alkotóműhely/*Textile Atelier of Velem;* Uitz-terem, Dunaújváros
1980 „A kéz intelligenciája"/*"Ingelligence of the Hand",* Műcsarnok, Budapest
Nemzetközi Miniatűr Textilek/*International Exhibition of Miniature Textile,* Savaria Múzeum, Szombathely
Stúdió '80/*Studio '80 Exhibition,* Műcsarnok, Budapest
1981 Textilkunst '81, Linz, Wien
„Kemény és lágy"/*"Hard and Soft",* Zichy Kastély, Budapest
Swaenstyn Museum, Foerburg, Hollandia
„Objektek, szituációk, ellenpontok lágy anyagokkal"/*"Objects, Situations, Counterpoints by Soft Materials",* Műcsarnok, Budapest
1982 Finanzbehörde, Hamburg
Magyar miniatűr textilek/*Hungarian Miniature Textile,* Savaria Múzeum, Szombathely
Magyar textilkiállítás/*Exhibition of Hungarian Textile,* Knoxwill, USA
Biennale Internationale de Jeunesse, Paris
"K–18. Stoffwechsel", Kassel
"Pool-Art", Fészek Klub, Budapest
1983 Modern Magyar Textilművészet/*Contemporary Hungarian Textile, travelling exhibition;* Centre Culturel des Visitandines, Amiens; Espace Pierre Cardin, Paris;
Ecole Nationale d'Art Decoratif d'Aubusson, Musees du Mans, Le Mans
„Lepel"/*"Veil",* Fészek Klub, Budapest
„Fiatal fotó 1980 után"/*"Fresh Photo after 1980",* Óbuda Galéria, Budapest
Modern Magyar Textil/Velemi gyűjtemény *(Contemporary Hungarian Textile/Collection of Velem),* Fészek Klub, Budapest
1984 „Az új textil"/*"The New Textile",* István király Múzeum, Székesfehérvár

Performance:

1981 „Involvement II.", Velem
1982 „Fekete pieta"/*"Black Pieta",* Fiatal Művészek Stúdiója, Veszprém
"Inside", Kassel
1983 „Szonáta"/*"Sonata",* Fészek Klub, Budapest

Díjak / Prizes:

1978 V. Fal- és Tértextil Biennálé díja/*Prize of the 5th Tapestry and Spatial Textile Biennial*
1983 Smohay Alapítvány, Székesfehérvár képzőművészeti díja/*Art Prize of the Smohay Foundation, Székesfehérvár*

Felelős kiadó: Néray Katalin igazgató
A katalógust szerkesztette és a kiállítást rendezte: Herczeg Ibolya
A katalógust tervezte: Maurer Dóra
Az előszót fordította: Verasztó Lajos
A fotókat készítette: Makky György
ISBN: 963–7161–30–9
Ára: 20,– Ft
MAHIR – Zalai Nyomda Zalaegerszeg 84 4388 o

Tiszteletpéldány

KÖZÉP-EURÓPA FÖLDJEN

Téli tárlat '89

A kiállítás egyik képe viseli ezt a címet: Közép-Európa földje. Szikkadt, kiégett, éles törésekkel szabdalt, sok rengésről tanúskodó, ugyanakkor megállíthatatlanul sarjadó zölddel borított, elpusztíthatatlan életerőt sugárzó földdarab; ilyennek ábrázolja, vagy inkább ilyenként érzékelteti a művész, Paizs László. Ráismerünk, mert ilyennek tudjuk, ilyenként ismerjük magunk is azt a földet, amelyen élünk.

És ilyen most ez a kiállítás: középeurópai, minden értelemben. Valahogy tehát a helyünkre rázódtunk. Ezúttal nem lendültünk se túlságosan nyugatra, se túlságosan keletre, ahogy az utóbbi negyvenöt év során gyakran megesett. A viharok, amelyek más vonatkozásban életünk minden területét áthatják, itt mintha elcsendesedtek volna. A különböző irányzatok békésen megférni látszanak egymás mellett. Igaz, nincsenek nehezen ~~elviselhető~~ szélsőségek; nem kell az orrunkat befognunk, a szemünket behunynunk, háborgó gyomrunkat csillapítanunk. Voltaképpen „illem és jómodor" uralkodik a Műcsarnok összes termében.

Mindebből következtethetően: a zsűrimentességnek most feltétlenül az előnyei érvényesülnek. Itt – úgy általában – az önkontroll működött, s a válogatás mégsem volt túlságosan liberális. Sőt, olykor inkább meglehetősen szigorú lehetett, s talán némi előítélettől sem volt egészen mentes: „én ebbe nem illek bele, én ide nem küldök" – gondolhatták jónéhányan azok közül, akik (mintegy a szövetség tagjainak kétharmada) valóban nem küldtek be semmit. Ami – szögezzük le – nem baj. Nem lehet mindenki mindig, mindenhol jelen. A kiállítási tér korlátozott; a túlzsúfoltság zavaró lenne.

De a zsűrimentesség legnagyobb előnye: a „kizsűrizés" lehetetlensége; az, hogy semmiféle tábornak, klikknek nem volt alkalma „túszszedésre", a „ti akkor kihagytatok minket, most mi szórunk ki titeket" reagálásokra és ténykedésekre. Az eredmény, az összbenyomás, a „színvonal" pedig, ha emlékezetem nem csal, talán még jobb is, mint a zsűrizett országos tárlatokon lenni szokott.

Mégse feledjük: kiégett talajon, járványok, csaták, viharok, tizedelések után vagyunk. A pillanatnyi helyzetképet bemutató mostani tárlat alkalmat ad arra, hogy sebtében leltárt készítsünk, mink maradt, mire alapozhatunk, hogyan léphetünk tovább.

Biztató, hogy a sok évtizedes tékozlás, önpusztítás következtében se veszett ki egészen a mesterségbeli tudás és igényesség, semmilyen műfajban. Az utóbbi évtizedek sokféle „irányzata" próbálta ugyan bizonyára múlt rekvizitumai közé sorolható, jelentőséggel egyáltalán nem bíró valami. Nevezhetik azonban bárhogyan is, bármilyen súlyos és tudományos és reprezentatív kiadványban akár: a lomtalanítás hulladékait kevesen képesek műtárgynak tekinteni (noha az ilyenféle „művészet" gesztusértéke, s a gesztusok jogosultsága a mai világban nehezen vitatható).

Még biztatóbb, hogy nem veszett ki egészen a nemes gondolat~~világ~~ sem, az, ami egy művet igazán művé, igazán értékké, igazán maradandóvá tesz; ami nélkül a legcsillogóbb anyag, technika és tudás birtokában sem születhet igazi műalkotás.

A legbiztatóbb pedig, hogy a fentebbi megállapításokat művek igazolják a kiállításon. Vállalva a szubjektivizmus, sőt az elhamarkodott ítélkezés talán nem is teljesen alaptalan vádját (hiszen a gyors kritikai reagálás óhatatlanul ezzel jár), említsünk meg néhányat a „biztató" művek közül.

Bár a hagyományos értelemben most nincs „első terem", s főleg nincs „utolsó terem", azaz nincs tendenciózus rangsora a kiállítóknak és kiállított műveknek, mégis kétségtelen, hogy az első teremben látható munkákat kiemelte, s indokoltan emelte ki a rendezés. A kedvező összbenyomást elsősorban itt kapjuk, s itt találhatjuk a legkiemelkedőbb műveket is. Absztrakt és konstruktivista jellegű (maradjunk e tág, nem éppen naprakész meghatározásoknál) munkák uralják a teret, teljes öntudattal, magabiztossággal – és jogosultsággal is: ezek az alkotók, ezek a képek és plasztikák Európa bármely országában megállnák a helyüket. Megkülönböztetett figyelmet érdemel Friedrich Ferenc krómacél oszlopa: az anyag, a forma, a technikai megoldás szépsége, párosulva az oszloptetőbe hatoló ék talányosságával, emlékezetes művé avatja (Civilizáció, 1988). Varga Géza Ferenc állatcsontvázat, agyarakat, egzotikus világot idéző, kissé bizarr hatású műve ugyancsak magára vonja a látogató figyelmét (Onagadongoui éjszaka, 1989).

A festmények közül El Kazovszkij múzeumra érett, az expresszionizmus és szürrealizmus elemeit sejtelmes és szuggesztív egységbe olvasztó, zöld, sárga, vörös, sötétkék színekre épülő olajképe igazi meglepetés. Nem kevésbé az Kóka Ferenc hosszas szemlélődésre késztető, rendkívüli precizitással festett és rajzolt vászna, melyet Pilinszky János emlékére készített (Terek II., 1982).

Az időben és térben tágabb határok között mozgó művek mellett vannak olyanok, melyek kizárólag itt és most, azaz napjaink történései között születhettek. Például Patay László Mekét halott fekszik (mint Mantegna Krisztusa), egyik vörös, másik lyukas nemzeti zászlóval letakarva. Mögöttük gyertyák lángjai lobognak. A kép, bizonyára nem véletlenül, hangulatában némi rokonságot mutat Madarász Hunyadi László siratása című festményével. Értelmezhetősége ezzel természetesen csak gazdagodik.

Ha az első terem művészeiről szólván öntudatról, magabiztosságról beszélhettünk, a jobb oldalsó terem alkotói (akiket a diszkrét rendezés bizonyos szellemi rokonság alapján csoportosított ide) egy–két kivételtől eltekintve inkább az önbizalomcsökkenéséről tanúskodó művekkel ← → jelentkeztek. Pedig ezeknek a művészeknek a szándéka, törekvése művészetünk egy nem lényegtelen vonulatának („alföldiek", „hódmezővásárhelyiek") folytatására jogosult – és szükséges is. Nem kétséges, hogy egyikük-másikuk képes lenne az átállásra (ahogy művészeink közül sokan tették), a teljesen elvont festői eszközök alkalmazására, izgalmas felületek létrehozására (Hock Ferenc, Hézső Ferenc), de nem biztos, hogy ez az út önmaguk igazi kibontakozásához vezetne. A több-kevesebb joggal ide sorolt festőknél valamivel makacsabb eltökéltséggel „őrzi a lángot", a hagyományos értelemben vett szobrászat értékeit a középgenerációhoz tartozó Kaubek Péter (Portré, 1987) és Kubisch János (Kamilla, 1989).

Szembetűnő, hogy az iparművészek népes táborából viszonylag kevesen képviseltették magukat műveikkel, ám a beküldők hangsúlyosan jelen vannak. Különösen a textilesekre vonatkozik ez. Különböző tendenciát, de egyformán magas színvonalat képvisel a „hagyományos" Savaria gobelin (Kecskés Ágnes) és az „avantgard" Marospart (Kubinyi Anna).

A biztató példákat tovább sorolhatnánk, de éppen a művek, köztük a jó művek hatalmas mennyisége ezt lehetetlenné teszi. Összefoglalóan tehát hadd hangsúlyozzuk: a tehetség jelen van! De a nagy kérdés éppen ebből adódik: mi lesz ezzel a sok tehetséggel? Mi lesz ezzel a sok jó művel?

„Letűntek a Maecenasok, akiknek a palotája hosszú nemzedékeken át a remekművek csarnoka volt, s akiknek családjában műalkotások helyettesítették a nemesi kutyabőrt" – írta mintegy másfélszáz esztendeje Delacroix. Megváltoztatva a megváltoztatandókat: a helyzet most valahogy hasonló. Most az állam mecénási szerepe van megszűnőben. S még azt sem mondhatjuk – amit ugyancsak a nagy romantikus festő fogalmazott meg –, hogy „ezek a mi nyomorúságos képeink nyomorúságos lakásaink falaira készülnek". Sajnos nem. Nekünk arra nem telik.

KECSKÉS János

Kecskés József, [Japaragó]

A balatonalcarattyai Rákóczi-nilfa vilámsújtotta ágából faragta ki Rákóczi és Vak Bottyán alakját.

— : Szobrok a nilfa ágából 4.

EST I HIRLAP, B:u.1974.jan. 8.

KECSKÉS JÁNOS (építész)

Várady J * Dunántúl ref templ !

DIÓSGYÖR

2000

175.o.

tészete a két világháború között, Bp., 1995; *Nemzeti építészet. A „nemzeti fogalom" jelentésváltozásai két világháború közötti építészetünkben* (kandidátusi disszertáció, 1995); *Építészeti kalauz. Bp. építészete a századfordulótól napjainkig* [társszerzőkkel], Bp., 1997; *Üzletportálok*, Bp., 1997; *Architecture of Historic Hungary* [a két világháború közötti és 1945 utáni korszak magyar építészetéről szóló fejezetek], Bp., 1998; *Magyarország építészetének története*, Bp., 1998.

FERKAI Tibor festő, szobrász
(Bp., 1958. márc. 1.)
Rajz–földrajz szakos tanári diplomát szerzett. 1987-től az FKS tagja; vegyes témájú képeket, akvarelleket fest, kisplasztikákat, installációkat készít.
Ek: 1984: Nagy Balogh T. [Bakos Tamással], Kispest; 1988: Műv. Közp.; 1989: FMK.
Vcsk: 1984: *III. Nagykőrösi Grafikai Tárlat*, Nagykőrös; *XI. Orsz. Kisplasztikai B.*, Pécs; *Új művészeti hadifegyverek*, Magyar Kultúra Alapítvány székh.; *I. Orsz. Szoborkiállítás*, Jászberény; 1990: *Művészet ma*, Budavári palota; *Ecce Homo*, Vajda LSG, Szentendre; *Stúdió '90*, Ernst M.; 1991: *Stúdió '91*, Ernst M.
Irod.: P. Szűcs J.: *Neveletlenek. Stúdió-kiállítás az Ernst*

KECSKÉS JÁNOS (kőműves)

Várady J * Dunántúl ref templ I

Diósgyőr,

2000

175.o.

Vázlat a chlmec-i olt
akvarell, 1995

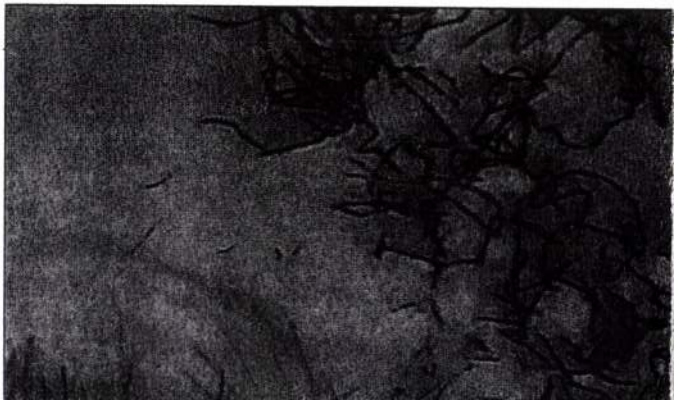

Kecskés István

B/alogh/ I/stván/: Szeged, "Püspökbazár" beépitése. /Balogh István, ~~Hollay~~ Hollay György épitészek, Batka István, Kecskés István belsőépitész, Mester Jenő kertterv./ - Magyar Épitőmüvészet, 1967. 16. évf. 1.sz. 37-41. l.

Az 1967. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája /Müvtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

73. l.

Kecskés István

Csepeli Állami Áruház és Szegedi Állami Áruház. /Hollay György, Szecső Sándor, Balogh István épitészek, Batka István, Kecskés István belsőépitészek./ - Magyar Épitőipar, 1967. 16.évf. 1.sz. 55-57. l.

Az 1967. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája /Müvtört.Ért. 197o. 1.sz. 68-1o7. l./

73. l.

Kecskés István

Türécsik Sándor: Csepeli Áruház /Hollay György, Balogh István, Szecsőy Sándor építész, Batka István, Kecskés István belsőépítész/ - Magyar Építőművészet, 1966. 15.évf. 6.sz. 14-17. l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-283. l./ 25o. l.

Kecskés István épitész M.D.K.

LAKÓTERV

A Magyar Ujságirók Orsz. Szövetsége nemzetközi jellegü szállodájának terve Marton I. társaságában Czigler Endre irányitásával.

G.J.:Nemzetközi üdülő épül Balatonszéplakon
Magyar Nemzet 1963. november 27. 5.l.

Kecskés István
belsőépítész

Veszprém, diákszálló és lakóépület

Radó: Magyar építészet. 411.
Művészeti K. 1971.

Kecskés István

Finta József: Kereskedelmi központ és 20 emeletes lakóház, Veszprém. Építészek: Márton István, Mészáros Imre, belsőépítész: Kecskés István. - Tervismertetés képekkel.

Magyar Építőművészet, 1969. 2.sz. 14-15 l.

Kereskés István

M.I.: Klub- és bárépület, Balatonszéplak. Építész: Márton István, konstruktőr: Tamás István, belsőépítész: Kocskás István, statikus: Szabi Tamás, kertterveső Mester Jenő; belső "panorámfal": Pogány Géza festőművész.

Magyar Építőművészet, 1969.3.sz. 22-23. l.

Kecskés István

M.I.: Önkiszolgáló Menza, Veszprém, Vegyipari Egyetem. Építész: Márton István, konstruktőr: Mészáros Imre, belsőépitész: Kecskés István, statikus: Molnár Ferencné, kerttervező: Molnár Péterné.

M.I.: Építők szakszervezetének hétvégi pihenő-háza, Római part. Építész: Márton István, konstruktőr: Varga Pál. statikus: Tóth András, kerttervező: Mester Jenő, Belsőépitész Kecskés István.

Magyar Építőművészet, 1969. 3.sz. 20-21. l.
24-25. l.

M.D.K.

Kecskés István belsőépitész

Közreműködött a szegedi "Püspökbazár" beépitésénél

mint belsőépitész

Épitész: Balogh István- Hollay György
Magyar Épitőművészet 1967/1. 37-41.l.

M.D.K.

Kecskés István belsőépitész

Nemzetközi Ujsgáiró Szövetség üdülőháza, Balatonszéplak, repr.
Épitész: Márton István

Magyar Épitőmüvészet 1965/6, 17.1.

Kecskés István M.D.K.

Csepeli Áruház belsőépitésze

Építészek: Szecsődy Sándro-Holay István,
Balogh István

Magyar Építőművészet 1966/6. 14-21. l.

Kecskés István belső épitész M.D.K.

Benyhád, Járási Irodaház belső épitésze.

Épitész: Selényi István

Magyar Epitőművészet 1963/1. 12.1.

M. D. K.

KECSKÉS István belső építő

Konyha típuselem pályázat

(Költségmegtérítés)

Magyar Építőművészet 1959 1/2. 7. 80. l.

Kecskés István

Szálloda, Veszprém /Körner József építész, Kecskés István iparmüvész/. - Magyar Építőipar, 1968.1.szz 18-19.l. - Müszaki Tervezés, 1968.2.sz.18-2o.l.

Az 1968.évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája - Müvtört.Ért. 1971.2.sz.149-182.l. 156.t.

1.sz.

Kecskés H. Péter

"Fonnyadt bimbó" cimmel Vadas József számol be a Mücsarnokban rendezett "Studió 76" c. kiállitásról. Megemlit néhány nevet, akiknek hatása érződik a fiatalok munkáján: Domanovszky Endre, Kokas Ignác, Sváby Lajos.
Véssey Gábor: "Mesterek és tanitványok" c. kompozicióját mintegy mottóul ajánlja a kiállitás tartalmának megvilágitására. Babos Évát, Gábor Istvánt, Hidvégi Valériát és Kollár Györgyöt a mesterek követői közé sorolja. Ezután a más utat keresők következnek: Dienes Gábor, El kazovszkij, Záborszky Gábor. Élet és Irodalom, Bp. 1976. dec. 18. 51. sz. 12. lap.

Kecskés H. Péter

A más utat keresők között szerepel két szobrász is: Nádler Tibor és Bohus Zoltán.
Kecskés H. Tibor, Ef Zámbó István, Szabó M. László, Szkladányi József, Holdas György és Kecskés H. Péter művei a „legérdekesebb" jelzőt kapták a kritikától, de ellensulyozásul kijelenti azt is, hogy az ifju művésznemzedék meg sem közeliti, legfeljebb „csak közeledik" az előző nemzedékhez: Kondor Béla, Deim Pál, Keserü Ilona, Berki Viola, Melocco Miklós a példaképek, akik ugyan szintén választott példaképek után indultak.
Élet és Irodalom, Bp. 1976. dec. 18.
XX. évf. 51. sz. 12. lap.

Kecskés H. Péter

3.sz

Lakner László neve, mint a montázs technika meghonositója -Kecskés H. Péter két festményével- került szóba. Ef Zámbó István munkájáról Kondor Béla jut eszébe és Vajda Lajos, "akitől Kondor tanult". Farkas Ádám és Váró Márton müvészeket a kritika már nem sorolja a példaképek követői közé. Ők nem tanitványok, hanem önálló müvészek, mint a grafikusok közül: Almásy Aladár, Banga Ferenc, Szemethy Imre. Kiemeli Nagy Gábor szép Kondor parafrázisait.

A "Fonnyadt bimbók" c. Vadas-kritikát lásd: Farkas Ádám nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. dec. 18. XX. évf. 51. sz. 12. lap.

Kecskés H. Tibor

A Mücsarnokban rendezett "Studió 76" c. kiállitásról Vadas József számol be. Első sorban azok a nevek szerepelnek kritikájában, akiknek hatása alatt áll a fiatal müvésznemzedék: Domanovszky Endre, Kokas Ignác, Svéby Lajos. Talán ezért állitja a tárlatnak szinte mottójául Véssey Gábor: Mesterek és tanitványok" c. kompozicióját. A követők közé sorolja Babos Éva, Gábor István, Hidvégi Valéria, Kollár György müvészeket. Más utat keresnek a kritika véleménye szerint: Dienes Gábor, El Kazovszkij, Záborszky Gábor, s a szobrászok közül: Bohus zoltán és Nádler Tibor.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. dec. 18. XX. évf. 51. sz. 12. lap.

Kecskés H. Tibor

A legérdekesebbek Kecskés H. Tibor, Ef Zámbó István, Szabó M. László, Szkladányi József, Holdas György és Kecskés H. Péter müvei,-mondja a kritika, de hozzáteszi, hogy a fiatalok meg sem közelitik választott példaképüket, "csak közelednek" hozzájuk. Kondor Béla, Deim Pál, Keserü Ilona, Berki Viola, Melocco Miklós az előző nemzedék, szintén példaképek után indult Vadas József állitása szerint is. Itt emliti meg Kecskés H. Péter két festményét, melyekről a montázs technika meghonositójára, Lakner Lászlóra emlékezik.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. dec. 18.
XX. évf. 51. sz. 12. lap.

3-as sz.

Kecskés H. Tibor

Ef. Zámbó István figurái Kondor Bélára emlékeztetnek és Vajda Lajosra, aki Kondor mestere volt.
Ezután néhány fiatal müvész következik, akik nem illenek "a vázolt képletbe": Farkas Ádám és Váró Márton, egyik sem nevezhető tanitványnak, önálló müvészek.
Itt emliti meg a grafikusok közül Almásy Aladár, Banga Ferenc és Szemethy Imre müvészeket. Nagy Gábor Kondor parafrázisait dicséri, de mellette megjegyzi, hogy a mai fiatalok régi leckéket ismételnek.
Vadas József: "Fonnyadt bimbók" c. kritikáját lásd: Farkas Ádám nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. dec. 18. XX. évf. 51. sz. 12. lap.

Kecskés H. Péter

Méltatás.

Hegyi Loránd: Megjegyzések a Stúdió 1980-as..
Művészet, 1981. felmár – 46. lap.

Kocsis H. Péter

Méltatás.

Hegyi Lóránd: Megjegyzések a Stúdió 1980. ho
Művészet, 1981. február – 46. lap.

KECSKÉS Péter

képei ld.Nappali Ház, 1992.4. sz

T 16 Donatello (?): Grabplatte Papst Martins V., nach 1431. Rom, S. Gio-

Kecskés Krisztina, grafikus

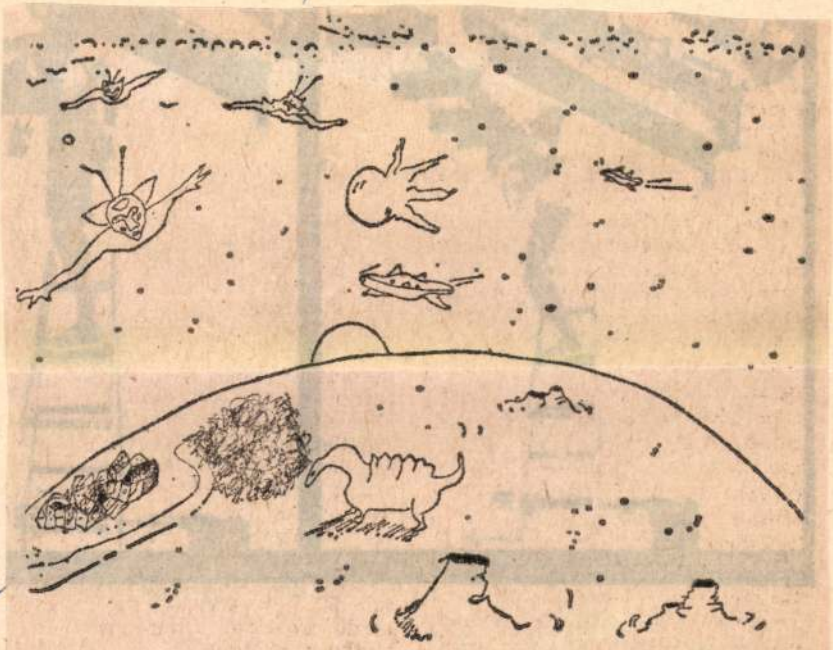

Kecskés Krisztina rajza

Kecsk

Élet

12.

XXI X/12

Kecskés Kriszta, grafikus

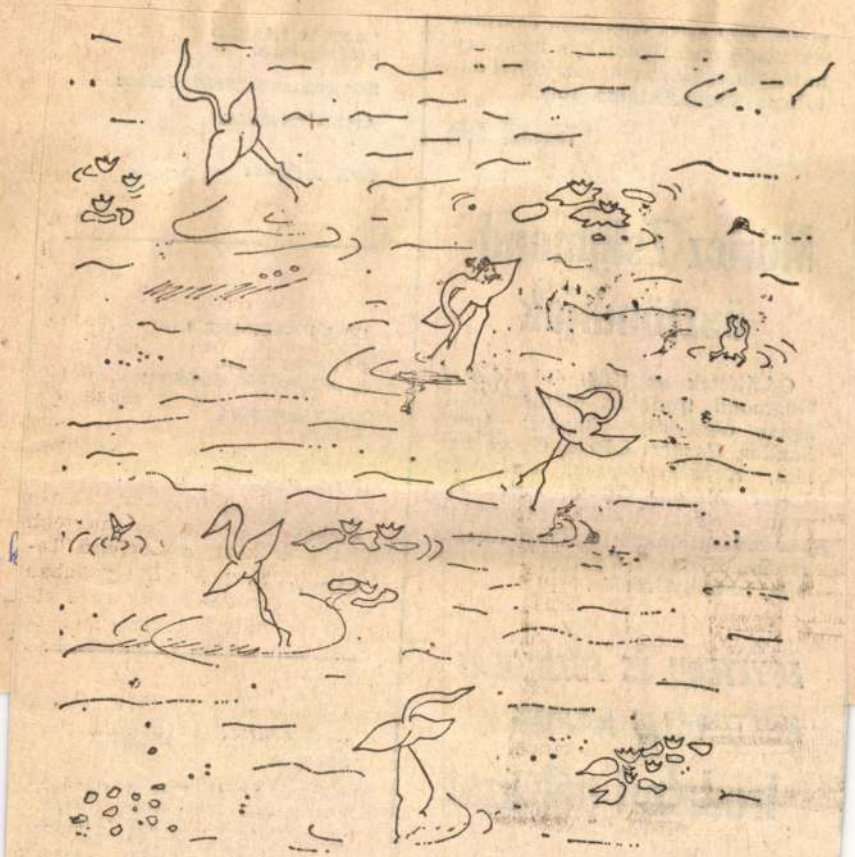

Kecskés Kriszta rajza

Kecsk

Élő

7.

XXX/4

KULTURÁLIS NAPOK

Irodalmi pályázat

A KISZ Központi Bizottsága Egyetemi és Főiskolai Tanácsa, a Művelődési Minisztérium, az Állami Ifjúsági Bizottság és a Ma-

HOMMAGE A SCARLATTI
Szonáták

Bartók Béla, Faragó György, Ferenczy György, Szegedi Ernő, Solymos Péter, Schiff András, Dráfi Kálmán, Falvai Sándor, Jandó Jenő, Király Csaba, Kiss Gyula, Kocsis Zoltán, Nagy Péter, Rohmann Imre, Szabó Csilla, Székely István, Tusa Erzsébet — zongora;
Rácz Aladár

Kecskés Kriszta, grafikus

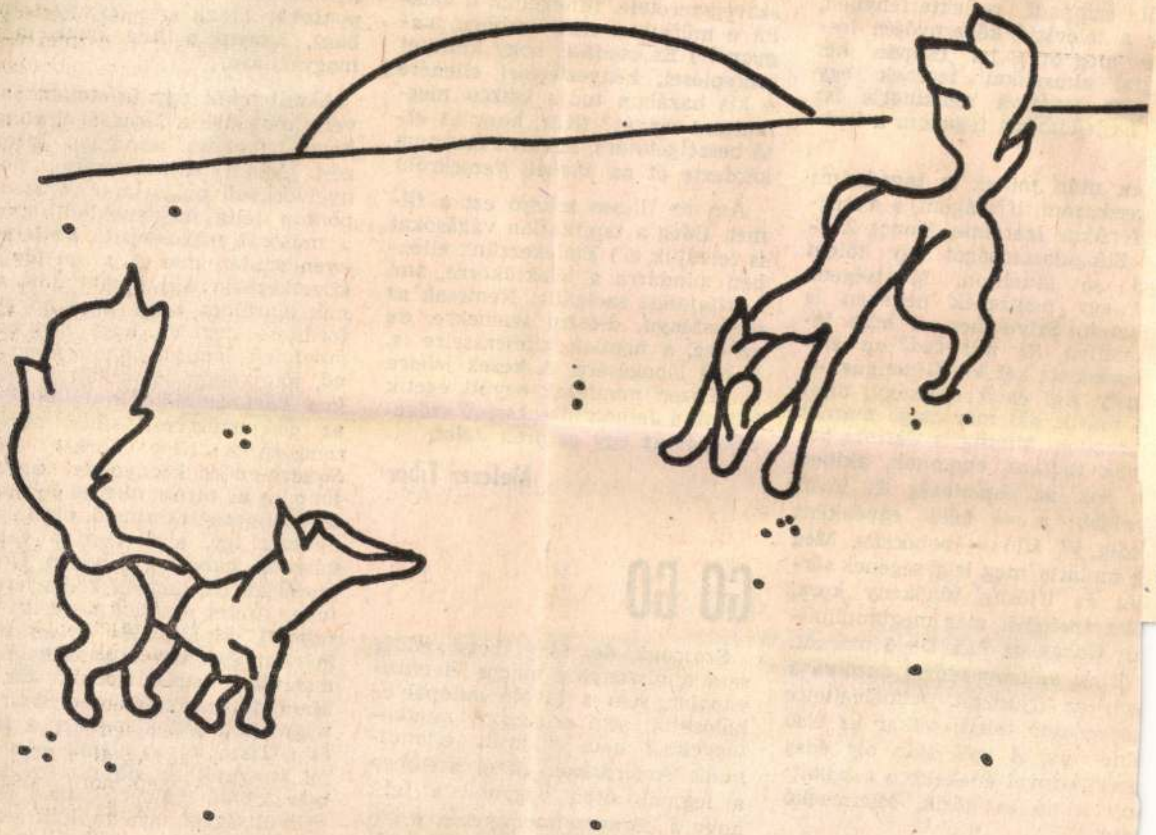

Kecskés Kriszta rajza

10,

aug 1 XXX/31

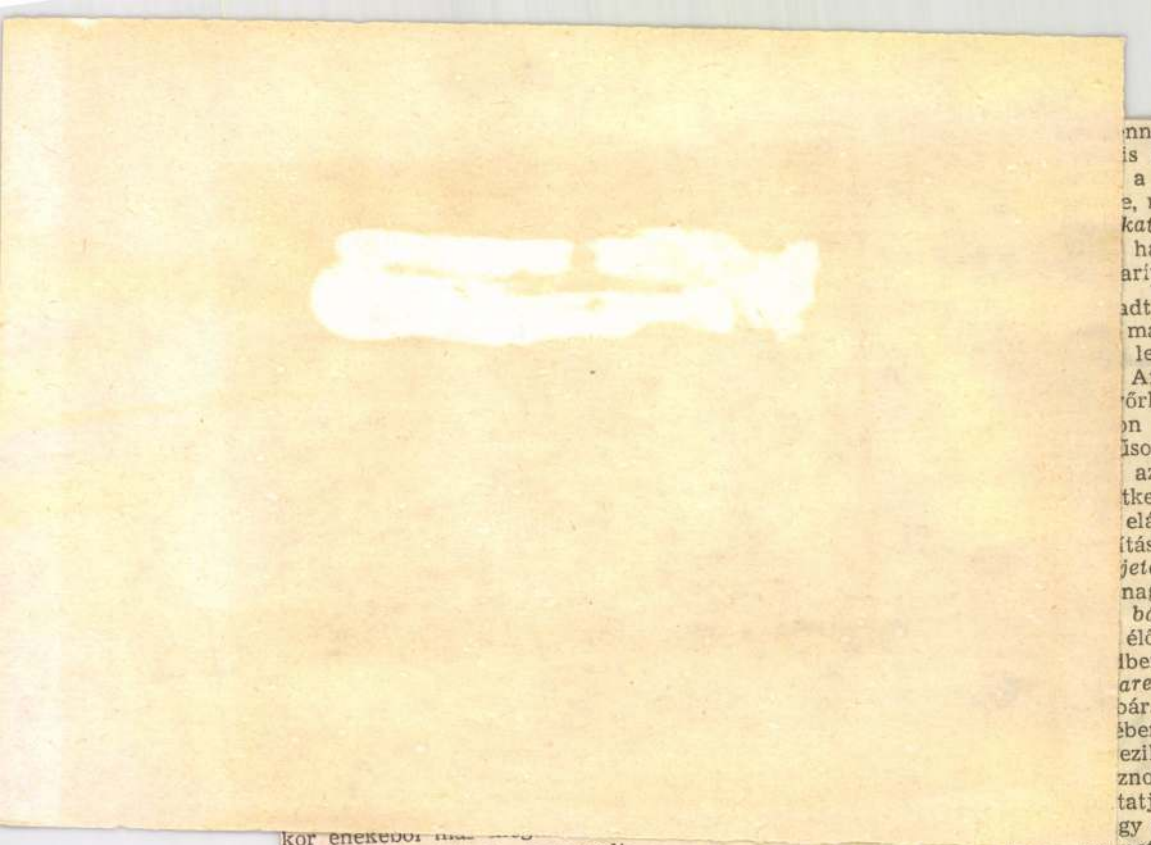

kor énekebol ...
n: *Rohan az idő.* De ő maradt.
őrizte az irigy idővel dacolva a
zet, az ifjúságot. Átmelegítette
sszkedvem teleit, mikor az első
ilne-vers, *A szél* után oly édes
esélőkedvvel énekelte a másikat:
ull a hó és hózik, Micimackó
zik".

Hogyne jutna mindez eszembe
ost, hogy egyórányi zenés beszél-

Szomorú, de tény, hogy eddig
sem a viszonylag magas életszín-
vonalat, sem a kiváló autópálya-
hálózatot, sem a szigorú munka-
fegyelmet nem sikerült eltanul-
nunk Amerikától. Ezzel szemben
a legjobb úton vagyunk a felé,
hogy a környezetszennyezés, a be-
töréses lopás, a nagyvárosi forgal-
mi dugók dolgában behozzuk sok
évtizedes lemaradásunkat. Egye-

nnyel *élő műsort* hirdet. ...
is nem a *halott*, a *döglött*,
a *dögunalmas* program el-
e, nem is azt jelzi, hogy *Élő-*
kat adnak érte (mint a sakk-
hanem a *live show* meg-
arítása.

adt tehát egy üzletember, aki
magának a fáradságot ahhoz,
lefordítsa az angol kifeje-
Annál sajnálatosabb, hogy
őrködő polgártársunk ezen a
on félig megfeneklett, hiszen
ősorát népszerűsítő hirdetmé-
azután már a *go go lányok*
tkeznek. Aki nem tudná, an
elárulom, hogy a *go go girl*
ítása nem az, hogy *menjetek*
jetek, lányok, hanem *konzum*
nagy-nagy jóindulattal: *eroti*
bártáncosnő. De talán azza
élő műsorral sincs minde
lben. A New York-i *Tim*
are-en és környékén ugyan
bára az olyan, alig öt dollár e
ében megtekinthető produkci
ezik így, ahol nem a vetít
znon, hanem a dobogón. *élőbe*
tatják be, hogyan kell gyerek
gy amint arrafelé nevezik: *sz*
relmet) csinálni. És ebben tal
mégsem érdemes az amerikaiakh
mennünk tapasztalatért. Elvég
Manhattan szigetén még kizáról
wigwamok álltak, amikor a Du
és a Tisza közén eleink — s e
mi vagyunk az *élő* bizonyíték
már kiváló szakértelemmel és
mélyültséggel gyakorolták ezt
foglalatosságot.

K

Kecskés Krisztina üvegművész

NAPLÓ

SZABADI VILMOS hegedűművész vette át kedden első alkalommal a Zeneakadémián a Hungaroton-díjat, amelyet a lemezkiadó a Classic márkanév alatt megjelent CD-inek sikeréért alapított. Szabadi Vilmos legutóbbi lemezén Dohnányi Ernő két hegedűversenyét játssza, és amely világpremier, a MIDEM-en kapott magas elismerést.

A FÉMJELZÉS című nemzetközi szobrászati kiállítás ma este hat órakor nyílik meg a Műcsarnokban (Budapest XIV., Hősök tere), ahol Bernar Venet performance-át is láthatja a közönség.

SZAKÁLY SÁNDOR Volt-e alternatíva? – Magyarország a második világháborúban című tanulmánykötetét mutatja be az Ister Kiadó ma délután öt órakor a Litea Könyvesboltban (Budapest I., Hess András tér 4.).

A TIVOLI SZÍNHÁZ Egy bolond lány furcsaságai című előadása ma este betegség miatt elmarad. A megváltott jegyek nyolc napon belül a színház szervezési irodáján visszaválthatók.

FELTÁMADÁS címmel Zámbó Péter festményeiből nyílik meg kiállítás ma este hét órakor Budapesten a Vörösmarty tér 1. szám alatt levő Art Kiállítóteremben. A tárlat május 7-ig tekinthető meg.

KECSKÉS KRISZTINA üvegművész munkáiból nyílik meg kiállítás ma délután hat órakor az ST. ART Galériában (Budapest VII., Madách Imre u. 5.). A tárlat április 28-ig hétfőtől péntekig délelőtt tíz és délután hat óra között tekinthető meg.

A MAGYAR NAPLÓ áprilisi számában Ágh István, Határ

„Szép Ver

Kaszás Gé

... És amikor az a csoda me történik, és az a bizonyos Veronában benépesül *(„hol jeles család vetélkedett / gyűlölségük új csatákon ég / polgár-vér szennyez polgár-ezet")*, legyen bár a környe bűnnel szennyezett, akkor a tétségnek nem sok esélye n rad. Visszahúzódik, és az em rek sírni fognak.

Kaszás Gézával, aki 42 évesen minden tekintetben jó állapotban van, megőrizvén a fogékonyságot, a rugalmasságot, a szívósságot és az alázatot (190 centiméter magas termet, markáns vonások) beszélgettünk erről a megfoghatatlan jelenségről, alig öt perccel a bemutatkozás után a József Attila Színház egyik öltözőjében. Arra a bizonyos Rómeó és Júlia-előadásra bizony a VIII. kerület legmélyén került sor, a Ganz-lakótelep hírhedt diszkójában a Fekete Lyukban. És a polgárok kiöltözve mentek el e „más hangulatú" helyre Shakespeare-t nézni-hallgatni. És bizony sírtak.

– A budapesti diplomázás után Szegedre szerződtem, ahol azonnal vad men külésképnyszer fogott el. A szín házat olyan ember „igazgatta" akinek semmi köze nem volt a szakmához, már én is kötötten fel az útilaput, amikor *Ruszt* József üzenete megérkezett: „Ne mozdulj, jövök!" Jött, és művészeti vezetőként dolgozni kezdett. Megrendezte *Háy* Gyula Mohácsát, ami nagyon jó volt! Aztán a Lear király következett *volna*, ám ekkor botrányos események vették át a prímszerepet. Egy ominózus cikkben Ruszt – elszörnyedve a leépülés méretein – felvetette: mi lenne

soktól

eszteségeit

-hatszáz millióra csökkent. Az ból származó problémákat a AM számára hátrányos pénz- ytechnikai módszerekkel vol- k kénytelenek megoldani.

A privatizációs szerződés- n az ÁPV Rt. által vállalt yagi kötelezettség utolsó ásfél milliárdja az eredeti üte- ezés szerint február kilencedi- n megérkezett ugyan a cég imlájára, ám ez valójában egy 97-es, még a privatizáció tt megnyitott hitel része volt, rábbi kötelezettségek fedeze- l szolgált, így nem segített a oi finanszírozási gondok gszüntetésében. Április ki- ncedikén esedékes a kassai smű utolsó, ugyancsak másfél lliárdos privatizációs részle- ek az átutalása. A vezérigaz- tó reméli, hogy ennek nem z akadálya, s a DAM gazdál- dásában fokozatosan vissza- hat a normális rend, annál is kább, mert márciusra és ápri- ra érezhetően javult a cég ndelésállománya, s talán a nkok tartózkodása is enyhül lamelyest.

A kassai vasmű tulajdonosi erkezetében, vezetésében és ratégiájában bekövetkezett áltozások a DAM jövőjét il- etően nem aggasztják Július Bacsót. Ennek az új menedzs- nent pozitív kijelentésein túl lapvető oka, hogy miközben egyértelművé vált a kassai cég hosszú távú kohászati ori- entációja, a DAM minőségi termékei jól kiegészítik Kassa különféle lemezekből álló termékstruktúráját. A Kelet-szlovákiai Vasmű vezetése a hírekben szereplő US Steelen kívül a vezérigazgató tudomá- sa szerint más jelentős straté- giai cégekkel is folytat tár- gyalásokat, és nyilvánvalónak tartja, hogy ha ezek a tárgya- lások eredményre vezetnek, az tulajdonosok elképzelései

Kihasználható globalizáció

Módosítják a vámszabályozást

A külföldi befektetők rövid és hosszú távon egyformán bíznak a magyar gazdaságban – mondta *Chikán* Attila gazdasági miniszter a Befektetői Tanács keddi budapesti ülését követően az MTI-nek. A Magyarországon befektető legnagyobb cégeket és érdekképviseleteiket törmörítő Befektetői Tanács ülésén a miniszter – mint a tanács társelnöke – ismertette az ország fejlődését hosszú távon is meghatározó gazdaságstratégiai munkaanyagot. *Mosonyi* György, a Shell Hungary vezérigazgatója, a tanács társelnöke elmondta: a kormány felismerte a tudásalapú gazdaság jelentőségét, s azt, hogy az állam fő feladata a vállalatok és egyének helyzetbe hozása, illetve versenyképességük növelése. A társelnök aláhúzta: a stratégia már a XXI. századnak szól, és felismeri, miképpen lehet kihasználni a világ globalizációjának előnyeit. Az ülésen szóba került a befektetők szerint legbürokratikusabb magyar szabályozás, a vámeljárás módosításának lehetősége is. A felek abban állapodtak meg, hogy a pénzügyi, a gazdasági tárca, a VPOP és a Befektetői Tanács közös bizottságot hoz létre a problémák orvoslására.

RÖVIDEN

ZÁRTKÖRŰVÉ ALAKUL a Chinoin Rt. – szerepel a cég május 7-i közgyűlésének napirendjén. A gyógyszergyár 1998 decemberében a nyilvánosságnak szóló adatszolgáltatási mentességet kért az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelettől. A cég illetékese szerint a felügyeleti engedélyezés folyamatban van, a zártkörűvé alakulásról azonban a végső döntést a közgyűlé

Kecskés Krisztina, grafikus

Kecskés Krisztina rajza

Kecske

Élet

6.

XXX/10

Kocsis Krisztina

Magyar iparművészet az
ezredforduló n 2003

119 l.

vEz a levél nem akar más ler
az én cégem ép az irás utolsó idő
áll, hogy a megjelenés időpontjá
sithassuk.

Tehát nem szabad, hogy viss
séget kivánom a munkádhoz és mag
bővebb információidat a könyvedr
künk a könyvet, mely esetben én
értékesitését is, hogy evvel Nek

Ebben, a természetesen rem
podásunk még az ősz folyamán meg
csonyi magyar ut alkalmával a ma

A ST.ART Galéria

tisztelettel meghívja Önt

Kecskés Krisztina

üvegművész

kiállításának megnyitójára 1999. április 7-én (szerdán) 18-20 óráig

Megnyitja: **Vince László**

A kiállítás megtekinthető: 1998. április 28-ig, hétfőtől péntekig 10-18 óráig.

ST.ART Gallery

cordially invites you to the opening ceremony of the exhibition of the glassware designer and artist

Krisztina Kecskés

to be held on 7. April 1999 (Wednesday) at 6-8 p.m. in St.Art Gallery.

The exhibition will be introduced by **László Vince**

The exhibition will take place in the Gallery between 7. April 1999. - 28. April 1999.

Opening hours: Monday-Friday 10.00-18.00

Sponsors: Borház, Parád Kristáy Manufaktúra Kft., Tokodi Üveggyár Kft.

Gallery for Contemporary Art H-1075 Budapest, Madách Imre utca 5. Tel./Fax: (36-1) 342-2342

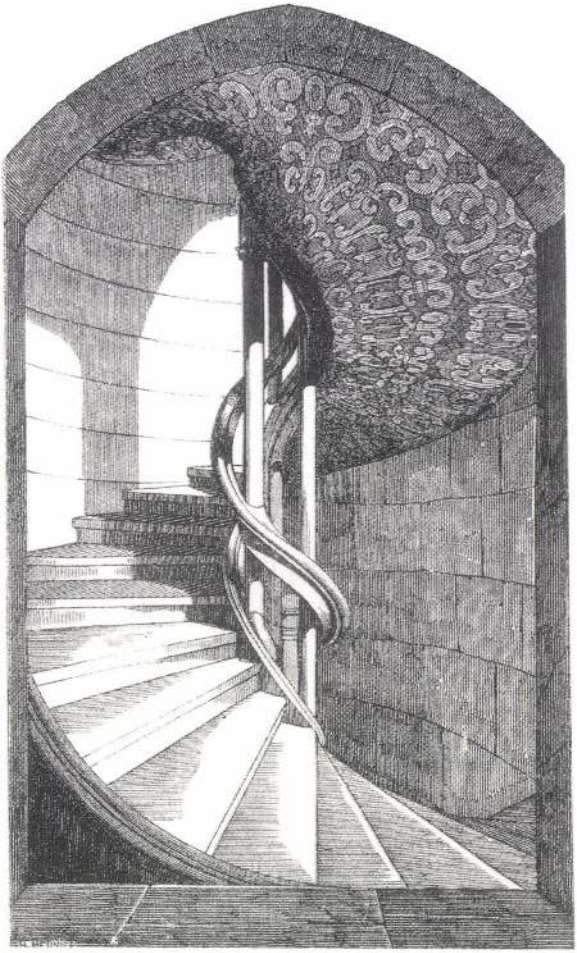

Kecskés Krisztina

Kecskés Krisztina, grafikus

Kecskés Krisztina rajza

Kecskés Krisztina: Rajz

Élet és Irodalom Bp. 1986. júl 25 9

XXX/30

amerre vakond mocorog,
s mélyhűtött koponyák
fehér lepkére tátogatnak:
kékséggel petézze tele
a hant alatti végső éjszakát!

Belebújok a nyárvégi utazásb
reggeli szél, mintha készülőd
fecskeraj tollászkodna, simog
a tó már délben is mély hid
még eggyé változunk, akár a
szeretők, s letörlöm ezt a
múló kéjt, a bájt
törölközőmmel, búcsúzóban,
tengerszem néz utánam,
embermód embernélküli,
társa leend kiebrudalt kutya,
lógó orrával parcellázza ki
feje, lába, farka, hasa
csonka határait.

De a Rengeteg állja még,
csalogató szarvaspárzás-szago
sűrít a völgy ködébe,
piros, kék, sárga gyöngybogy
jelen-gyümölcs, múlt- és jövő
s a tejfogú kukoricás
duskál az illatok anyatejében,
paradicsomföld testszaga
izgatja föl a hajló combtövet,
párosodnak a végletek
alkonyati csipkebokorban.

Országom fölött éjszakázom,
a sötétségből csillogó
zárkák kulcslyukán átröpít
puhogó szárnyú nagy madár,

KORUNK KRISZTA
ÉS XXXI. évf. 36. sz. 1987
2. p

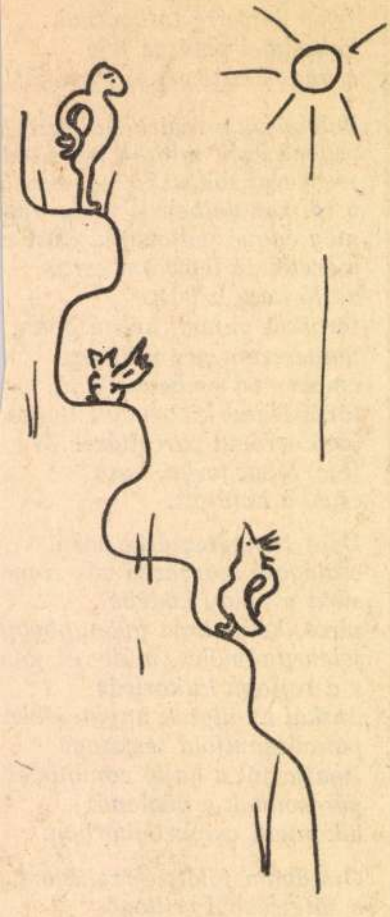

Kecskés Kriszta rajza

1987. SZEPTEMBER 4.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kecskés Lajos

PESTMEGYEI HÍRLAP

1966. NOVEMBER 4., PÉNTEK

1021

Új könyvtár, park, ABC-áruház épül Pilisen

Kialakult már a községi vezetők végső elképzelése, hogy milyen lesz a jövő évben felépítendő új pilisi könyvtárépület. A község könyvtárosai elképzelésüket papírra is vetették. Eszerint egy 11x11 méteres harmonikafallal elválasztható és szükség szerint összenyitható olvasó- és kölcsönzőhelyiség, tágas gyermekkönyvtár, ruhatár és megfelelő raktárhelyiség kap helyet az új épületben. A pilisi képzőművészek képei díszítik majd a falakat. A jelenlegi könyvtárhelyiséget a KISZ kapja meg.

A helyi képzőművészek szerepet kaptak a községi park megtervezésében és kivitelezésében is. Pilis középpontjában 900 négyzetméteres elhanyagolt parlag fekszik. Ezt hamarosan háromszintű zárt parkká alakítják, melyet díszcserjékkel ültetnek be. A park közepén vízmedencét építenek, ettől nem messze kap helyet Kecskés Lajos pilisi szobrászművész alkotása, — a fekvő olvasó lány. A park kivitelezése 170 ezer forintba kerül. A park mellett a földművesszövetkezet ABC áruházat épít.

k
alókban

Október végéig a Pest megyei közös gazdaságok a kint levő termények kilenctized részét takarították be.

Élen halad a szentendrei járás 99,1 százalékkal,

a dabasi járás 98, a váci járás 96, Nagykőrös város pedig 94,8 százalékkal. A szobi járás viszont csak 81,1, a nagykátai járás 82 százalékát takarította be az őszi terményeknek. Eddig az időpontig a kukorica 89,7 százalékát törték le közös gazdaságaink, míg a termény alól felszabadult terület 68 százalékáról vágták le a kukoricaszárat.

A legtöbb kukoricát a

300 Békés megyei fiatal utazott a Szovjetunióba

Az iparban dolgozó fiatalok közül sokan jártak már a Szovjetunióban ifjúsági delegáció tagjaként. Az Express Ifjúsági Utazási Iroda, és a Békés megyei KISZ-bizottság szervezésében, most első alkalommal, parasztfiatalokból álló küldöttség utazott Moszkvába a november 7-i ünnepségekre. Pénteken az éjszakai órákban Békéscsabáról háromszázan indultak el a békevonattal. Útjukat rövid időre megszakítják Debrecenben, ahol a pályaudvaron a Hajdú-Bihar megyei KISZ-bizottság

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Kecskés Lajos

MAGYAR NEMZET

1971 FEB 21

3024

— **Schneider Lajos népdalgyűjtő** domborművét — Kecskés Lajos szobrászművész alkotását szombaton emlékünnepség keretében avatták fel Mohácson, annak az iskolának a falán, amelynek Schneider Lajos igazgatója volt. A neves népdalgyűjtő Berze Nagy János baranyai gyűjtőmunkájához kapcsolódva felkutatta a mohácsi és környékbeli magyarság szellemi-néprajzi értékeit, főleg népdalait. 1960-ban bekövetkezett haláláig csaknem másfél ezer dalt gyűjtött.

pártörténeti intézetének
Mongol Tudományos Akadémia történeti intézetének kezdeményezésére szombaton tudományos konferenciát rendeztek a mongol fővárosban.

◇ *(Madrid, AFP)* Lopez

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PESTMEGYEI HÍRLAP

1967 FEB 1

— A Pilisen élő Kecskés Lajos szobrászművész egyik alkotását helyezik el az épülő pilisi parkban.

εικον
ειδος
ειδολον

Az Óbudai Pincegaléria tisztelettel meghívja önt

Kecskés Péter és Kasek Roland

kiállításának megnyitója alkalmából

Gergye Krisztián

2007. augusztus 6-án, 18^{00}-kor

kezdődő előadására.

A kiállítás megtekinthető augusztus 26-ig,
hétfő kivételével naponta 14-18 óráig

Óbudai Pincegaléria
(Zichy-kastély)
1033 Budapest, Fő tér 1.

nka
Nemzeti Kulturális Alap

KECSKÉS H. Péter
Budapest, 1945. január 30.
IA Képz. Főisk. Kvár, keramikus és grafikus
(Magyarországon él.)

Bannər Erdély

picius Severus engedett

A IV. század elején
módon megváltozott. Nag
szárok közös rendeletbe
mára vallásuk szabad gy
vált, hogy a krisztusi
A keresztény tanitás kö
életüket is kockára ten
mondani, hogy a kereszt
a világi hatalomról szó
gül; s méginkább téves
az evangéliumi útról. A
tömeges megtérések, a p
elfogadás sőt elismerés

Országos kiállítás Pécsett és Komlón

— 26 szakkör készülődése —

Öntevékeny bányász képző- és fotóművészeti mozgalmunkban régi gond volt, hogy ritkán nyílott lehetőség országos szinten bemutatni újabb alkotásokat a közönségnek, a szakembereknek. Nem szorul bizonyításra, milyen sokat jelent főképp a kezdő fiataloknak a közönséggel és a kritikával való szorosabb kontaktus. E felismerés alapján a *Bányász Kulturális Heteken* — a hagyományok kiterjesztésével — a *Bányaipari Dolgozók Szakszervezetének Elnöksége* és a *Mecseki Szénbányák Szakszervezeti Bizottsága* 1969. február 20-án *Pécsett* a *Puskin Művelődési Házban* megrendezi a *„Képzőművészeti Szakkörök III. Országos Kiállítását"*, 1969. március 20-án pedig a *Magyar Tanácsköztársaság* kikiáltásának 50. évfordulója előestéjén *Komlón* a *Május 1. Művelődési* Házban a *„IV. Országos Bányász Fotókiállítást"*.

A tárlatok iránt nagy az érdeklődés. Ezért külön rendező, szervező és tervezőcsoport munkálkodik azon, hogy az érkező — pályaművekkel — alkotásokkal minden igényt kielégítő, átütő sikerű kiállítást valósítsanak meg. Ebben a technikai dolgozóktól a mérnökig, a művészig szép számmal vesznek részt. E cikk megírásakor szuggesztív hatású, figyelem-keltő terveket tekintettünk meg. A gyors közvéleménykutatás alapján a kiadványok méltán fogják visszatükrözni a kiállítások ünnepi és tartalmi hangulatát.

Tevékeny, sokszínű kísérletezéssel, gondos munkával készülnek majd minden képzőművészeti és fotószakkörben. Erre mutat a résztvenni kívánók nagy száma is. Tíz képzőművészeti és tizenhat fotoszakkör nevezett be az egyéni pályázókon kívül.

Legtöbb helyen az eredményes részvétel érdekében helyi, városi önálló kiállításokat rendeztek — *Oroszlányban*, *Várpalotán* — azzal a céllal, hogy a korszerű ízlésű, a művészeteket élvező, szerető közönség világnézeti, erkölcsi és esztétikai igényeit, kritikai észrevételeit gyümölcsöztetni tudják művészi alkotó tevékenységükben.

A szakköri kiállításokon túl is sok szakköri tag előzetes önálló kiállításának legsikeresebb alkotásaival készült részt venni a pécsi képzőművészeti tárlaton. Sok biztató tehetséges fiatal szárnybontogatásának leszünk a tanúi, akik között szellemi munkástól a fizikai dolgozóig minden réteg megtalálható.

Tatabányán, *Mecseken*, *Oroszlányban* és *Várpalotán* nagy reményekre jogosító, tehetséges képzőművészeti szakköri tag munkájával találkoztunk.

Ilyen biztató reménység *Kecskés Csaba* bányalakatos, a maga 23 évével. Az *Országos Kiállításon* várható eredményes részvételének biztató bizonyítéka a múlt év őszén rendezett önálló kamara kiállítása. A kiállított képek éppúgy tükrözték munkahelyének szeretetét, mint más munkájának megbecsülését. Képességével, erejével ábrázolni tudja a táj és az emberek szeretetét. Élénken érdeklik a technikai fogások és ezért képzőművészeti munkája — alkotásai — vállalatosak formájukban, megoldásukban is.

A kiállítás várhatóan bizonyítja az amatőr képzőművészeti mozgalom kiteljesedését.

Kecskés Csaba

szakszervezeti bizottságának tömegsport felelőse úgy értékeli, hogy a Béke és Szabadság brigádból — melynek Nagy Ferenc is tagja — legalább tizen sportolnak.

— *Gyárunkban általában népszerű a tömegsport. Jól is esik az embernek egy kis mozgás* — szögezi le.

Hetesi György, a gyári szakszervezeti bizottság ifjúsági felelőse is örömmel számol be a tömegsport eredményeiről.

— *Úgy is mondhatnám, hogy a tömeg- és minőségi sport bázisa nálunk a szocialista brigádmozgalom. Szinte valamennyi sportoló tagja valamelyik szocialista brigádnak. Ez, természetesen lehet formális dolog is. Ám úgy érzem, hogy itt erről szó sincs.*

Szavai alátámasztásául elegendő érvet lehet felhozni.

Tavaly nyáron *Nagykanizsán* rendezték meg a Bányász Kupát, s a gépgyáriak népes gárdával képviseltették magukat. Az alkotmány napján az Alkotmány Kupában vettek részt a DKG tömegsportjának képviselői. Több sportágban szakmaközi spartakiádra került sor. Az ifjúsági brigádok VIT-versenyen vettek részt.

A felsorolásból is látszik, hogy az elmúlt év nem volt sportesemények híján Nagykanizsán.

— *Pedig még hozzá kell számítani a gyári műhelyek közötti kispályás labdarúgó bajnokságokat. Valamint azt is figyelembe kell venni, hogy a nagykanizsai olajipari vállalatok között is rendeztünk kispályás labdarúgó mérkőzéseket, s a küzdelmekben a gépgyáriak is részt vettek* — teszi hozzá *Hetesi György*.

Mondták még, hogy az egyes szocialista brigádok is mérkőzésre hívják ki egymást. Egyszer a műszakiak és adminisztratívok, más alkalommal

sportban való tömeges rész
vételre, nyáron
az atlétikai szán
retnének minél
szerezni a dolgoz

Nagykanizsán
a gépgyári tömeg
zentálja az olajipa
laboratórium és a

A

A szocialista bri
országos értekezletén *Soltész István*, a *Mákvölgyi Bányaüzem* híres brigádvezetője egyike lesz azoknak, akik a *Borsodi Szénbányákat* képviselik e nagy jelentőségű tanácskozáson. Óvele beszélgettünk el brigádja négyesztendős munkájáról, s arról: mit kell tenni szerinte azért, hogy az elkövetkezendő időszakban még előbbre lépjen a szocialista brigádmozgalom.

— *Másodszor ért az a megtiszteltetés, hogy részt vehetek az országos brigádvezetői értekezleten. 1965-ben, az új gazdasági mechanizmus előszeleként, már a minőség, a gazdaságosság kapott fő hangsúlyt a tanácskozáson. Sok szó esett az emberek neveléséről, a szocialista tudatformálásról is. Az elmúlt esztendők tapasztalatai, eredményei bizonyítják, hogy nem volt haszontalan a brigádvezetők országos tanácskozását életre hívni, mert az értekezleten hozott határozatok kitűnő iránytűként szolgáltak mindennapi munkánk során.*

Csapatom, a *Gagarin*-front-

1969 FEB
BÁNYAMUNKÁS
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

KERESZTR

Kecskés Csaba

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Napló (Veszprém)

1968 NOV 26

Tárlatiegyzet

1021

Kamarakiállítás Várpalotán

Tavaly, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója tiszteletére rendezett képzőművészköri kiállításon, Balatonfüreden második díjat nyert egy várpalotai fiatalember: *Kecskés Csaba*. Most pedig a Jószerencsét Művelődési Ház Kecskés 20 olajképét, 15 akvarelljét és 2 linómetszetét mutatja be — tisztelgésnek szánva a hármas évforduló hőseinek emléke előtt.

A kamarakiállításhoz a gondos válogatást *Csizmadia Zoltán* és *Vágfalvi Ottó* vállalta. Zsűrizésük bizonyára nemcsak a minősítést, hanem az elismerést is jelenti, akárcsak a körvezető *Ujhelyi Gábornak* a katalógushoz írott rövid előszava. A képzőművészeti kör fiatal tagjának alkotásait közönség elé segítő három festőművésznek mi is elhisszük, hogy Kecskés Csaba szorgalma megérdemli a figyelmet.

A kiállított munkákból valóban a munkahely és az ismerős tájék iránti szeretet árad, a körvezető joggal lehet büszke tanítványára, aki „teljes erejével akar", és néha-néha tud is ábrázolni. Néhány most látható képével már Balatonfüreden is megismerkedhedtünk. A változatosnak mondható anyagból legjobb hatást vált ki belőlünk (már-már igazi műélvezetet) a *Zirci táj*), a *Csendélet gyertyával*, a *Palotai körkép* és a *Várkert*.

Az akvarellek közül leginkább az Inotát bemutató kompozíciók, a *Müller malom*, a *Veszprémi utca* és a *Frontfejtés* tetszett. Teljesen egyetértünk a szakszerű megállapítással: Kecskés Csaba „grafikai kísérletei *sokat ígérnek*, s az eljövendő idők szorgalmas rajzai előkészítői lehetnek rajzi eredményeinek."

(csj)

...nak jelenlétével is. ...mára is.

Bor-börze Veszpr

Harmincöt féle bor a terítéken borvásár — Olcsóbb áron, j...

Nagyszabású bor-börzét rendeztek tegnap a MESZÖV kultúrtermében Veszprémben. A Magyar Állami Pincegazdaság mutatta be borkollekcióját a Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetek kiskereskedelmi osztályvezetőinek, de részt vettek a börzén a Halértékesítő Vállalat és a 15. számú Autóközlekedési Vállalat szakemberei is — kereskedelmi céllal.

A Magyar Állami Pincegazdaság 35 féle bort vonultatott fel a jövő évre meghirdetett kollekcióból. Az egyes borok előtt szakmai ismertetést tartottak, hogy a jelenlevő szövetkezeti vezetők kiválaszthassák körzetük lakossága szája ízének legmegfelelőbb borokat. Ugyanis a bemutatóterem mellett levő szobában már javában tartottak az üzletkötések, az ...ának kielégítésé-

mei dolgozzák fel, palackozzák és szállítják az ország minden részébe a kiváló minőségű, a Balaton-felvidéken termett borokat.

— Vállalatunk feladata az, hogy piacra juttassa és értékesítse a termést. Ezért rendeztük meg a mostani igen széleskörű tanácskozást, mely nemcsak egyszerű értékesítést jelent számunkra, hanem kikérjük a kiskereskedelemmel foglalkozó szakemberek véleményét is.

Új termékeket is bemutattak, mint az aranybullát, a szaváriát, a népszerűségre számot tartó desszert borokat.

A lakosságot széles körben érintő bejelentés is elhangzott a tegnapi veszprémi borbörzén. November 25 és december 25 között nagyszabású borvásárt rendez a Magyar Állami Pincegazdaság

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 133-068, 337-748, 340-726

NAPLÓ
Kecskés Csaba képző-művész
1972 AUG 8

Házasságkötő termet avattak Várpalotán

A bányászvárosban hagyománya van a társadalmi névadóknak, házasságkötéseknek. Az első félévben 24 névadót és 52 házasságot rendezett a társadalmi ünnepségeket és szertartásokat szervező iroda. Tegnap ünnepélyesen avatták fel a házasságkötő termet és a hozzá tartozó irodákat, kiegészítő helyiségeket a szakmunkásképző intézet épületében.

Az avatáson megjelent *dr. Radnóti István*, a megyei tanács elnöke, *Bakos Miklós*, a városi pártbizottság megbízott titkára, *dr. Kátai Imre*, a városi tanács elnöke, *Kisgergely Lajos* országgyűlési képviselő, a Péti Nitrogénművek igazgatója.

Dr. Kátai Imre megnyitója után dr. Radnóti István mondott beszédet.

— Sok évszázados hagyomány nálunk, hogy az emberi élet nagy sorsfordulóit emlékezetessé tesszük, az öröm ünnepévé avatjuk — mondotta, majd így folytatta — *Külön öröm, hogy az ilyen aktív, munkáslakta területen, mint Várpalota, átadhatunk egy ilyen szép létesítményt.*

Köszönetet mondott a Munkaügyi Minisztériumnak, személy szerint *Kiss Jánosnak*, a minisztériumi pártbizottság első titkárának, amiért lehetővé tették a házasságkötő terem kialakítását a szakmunkásképző intézetben. Kiemelte a 305-ös szakmunkásképző intézet dolgozóinak és tanulóinak közreműködését az átalakításban, a Várpalotai Szénbányák nagyüzemi pártbizottsága segítségét a berendezésnél, Kecskés Csaba képző- és Belovits Jenő iparművészek tevékenységét, amivel szebbé tették a házasságkötő termet. Megköszönte a város vezetőinek a fáradozását és végezetül:

— *Azt kívánom, hogy az ide látogató dolgozók megtalálják az igazi, az egyéni boldogulásukat az életben.*

A várpalotai házasságkötő terem az ünnepség pillanatában (Foto: Vida András)

ét és édesanyjukat ölte meg.

A bombatámadás helyén mberek sürögnek. A tele- onvezetéket, — annak elle- ére, hogy az oszlopok ki- őltek — már javítják. Te- erautó érkezik, daruskocsi nűködik a közelben. A ro- nok között emberek válo- gatják a használható anya- got.

Amikor visszafelé me- gyünk, kísérőnk mondja: *azt a kenyeret, amelyet az ebéd- hez ettünk, ebben a kenyér- nyárban csináltak.* Az utolsó kenyér volt.

különtudósítója élményei alapján megismerteti az olvasókat a TU—144 szuperszónikus utasszállító repülőgép tulajdonságaival.

Az eddig használatos gépeknél a TU—144 hasonlíthatatlanul jobb — írja a tudósító. „A hajtóművek beindításakor vártam a hatalmas dübörgést, de még a negyedik motor bekapcsolása után is szokatlan csend honolt az utastérben."

A szovjet újságíró hangsúlyozza, hogy a kétszeres hangsebesség elérésekor nem volt érezhető a megterhelés.

lönbse
volt.
A
jában
utas
Autor
nyító
az ú
nem
maga
a ta
lasztását és a gép
gos odajuttatását is elvégzi.

A próbarepülés pilótája, Eduard Jeljan és Mihail Kozlov, fedélzeti mérnöke, Jurij Szeliverszto, mérnöke Vlagyimir Benderov volt.

gesség árnyoldalai

pen annak köszönheti ezt a magas életnívót, hogy az utóbbi két világégésben sikerült megőrizni békéjét. Ezt a békét természetesen nem a semlegesség jogi elismerésének köszönheti, hanem mindkét esetben annak, hogy az egymással szemben álló imperialista hatalmaknak önös érdekük fűződött Svájc semlegességéhez.

Mint a nemrég nyilvánosságra hozott dokumentumok bizonyítják, Svájc semlegessége a második világháború idején tulajdonképpen elég vékony szálon függött. Hiába törekedtek a svájci államférfiak arra, hogy az ország

Svájc — úgymond — „a szövetséges hatalmak felé semleges". Amikor 1940 derekán Európa nyugati részén megindult a „forró háború", s a németek megkezdték a nyugati országok bombázását, légierejük rendszeresen megsértette Svájc légiterét. A svájci légvédelem és a svájci vadászrepülők több német harci gépet lelőttek.

EZ KÜLÖNÖSEN Göringet, a birodalmi légierők mindenható marsallját ingerelte, mindenekelőtt azért, mert Svájc ményként kiadta az elfogott német pilótákat.

Olaszország háborúba lépése a Hitler győztes nyugati villámháborúja után a svájciak joggal félhettek attól, hogy a németek nem állnak meg határaiknál. A svájci fegyveres erők főparancsnoka titkos londoni látogatása alkalmával biztosította a brit kormányt, hogy egy esetleges német támadás esetén a svájciak ellenállnak és ehhez támogatásukat kérte.

A Downing Streeten — a Hitler villámháborúja utáni helyzetet mérlegelve — úgy döntött a kabinet, hogy szükségük van Svájcra, erre az Európa közepén elterülő kis „szigetre", mert a királyi légierő gépei az észak-olaszországi célpontokat a leggyorsabban Svájc légterének átrepülésével érhetik el. Per-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1976 OKT

Bányamunkás

P. Kecskés Csaba

1021

P. Kecskés Csaba rajzaiból

Várpalotán az S. I. bányaüzem felolvasójában nemrég kiállításon mutatta be elkészült rajzait P. Kecskés Csaba. A kiállítás megnyerte munkatársai tetszését, hiszen a rajzban saját életüket örökítette meg. Kecskés Csaba maga is az üzem dolgozója.

sportága lett

zó. Ennek ellenére mindenki sportszerűen viselkedett az országos versenyen, és meleg baráti kézfogással gratulált a győztesnek. Az országos verseny tartalmában, programjában sokat fejlődött. Ez a vállalatokat képviselő csoportok részvételében is kifejezésre jutott. Amíg az országos versenyen nyolc férficsapat vett csupán részt. addig a másodikon már nyolc férfi- és három női csapat. A VI. országos bányász honvédelmi lövészversenyen tizennégy férfi- és tizenkét női csapat képviselte a vállalatokat, illetve az Országos Kőolaj- és Gázipari Trösztöt. A fejlődés külsőségekben is megnyilvánult. A csapatok tagjai egyöntetű melegítőben vonultak fel az ünnepi megnyitóra. Lőfegyvereik, távcsöveik védőtokkal voltak ellátva. Az ünnepélyes eredményhirdetésre — melyet lövészbál követett — pontosan, kulturált öltözékben jelentek meg, szocialista módon szórakoztak és kötöttek bányászbarátságokat a Ságvári Endre Művelődési Házban, amely immár hatodik alkalommal állt a versenyzők rendelkezésére. Ez évben kulturális műsort is adtak a részvevőknek.

Az utóbbi két évben az országos bányász lövészversenyt már a III-as, IV-es üzem saját lőterén rendezték.

A versenyen nem maradtak el a nagyszerű eredmények sem.

A női egyéni verseny eredménye:

1. Molnár Imréné, Oroszlányi Szénbányák
2. Szkenár Erzsébet, Nógrádi Szénbányák
3. Péhl Józsefné, Mecseki Ércbánya Vállalat
4. András Antalné, Nógrádi Szénbányák

A női csapatverseny eredménye:

1. Mecseki Ércbánya Vállalat II. csapat
2. Nógrádi Szénbányák
3. Mecseki Ércbánya Vállalat I. csapat.
4. Mátraaljai Szénbányák

A férfi egyéni verseny eredménye:

1. Körmös Gábor Mátraaljai Szénbányák

Kecskés Béza, iparművész MDK

Sikere volt diplomamunkájával.

— : Új bútorstílus 8

ESTI HIRLAP Bp. 1965. jún. 26.

Kecskés Géza

A kézműipari Vállalat modell-
jeit tervezte Kecskés Géza.

f. b.: Nézzük a divatot.

Nők Lapja, 1977. dec. 17. – 18 lap

Kecskés Ferenc tanulo

„Nógrád megjénk a Palócföld" cím-
mel Nagybátonyban a gyermekrajz-
pályázaton a Megyei Művelődési
Központ díját kapta.

Nógrád, 1974. máj. 30.

M.N.K.

Kecskés Ferencné

33 éves htb.

1943-ban a Debreceni Képzőművészeti szabadiskola hallgatója volt.

Képzőművészeti élet a felszabadulás után 165.l.
A MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOK.KÖZPONT FORRÁSTANULMÁNYAI II;
Bpé. 1965.

Kecskés Gábor

A Bányász Képzőművészeti Körök II. Országos Kiállításán munkája szerepel.

Romváry Ferenc: Tárlat a Puskinban. Dunántúli Napló, 1969. márc. 2.

Keskés géza textiltervező

Textil terítője (eml.)

Szerepel a Kossuth Lajos utcai bútorüzletben, a végzős hallgatók diplomamunkáinak kiállításán.

Magyar Ifjúság, 1965 VIII. 7.

Kecskés Ede

szül. Tokajban (Zemplén m.)
1857 okt. 6. Ref. Gjöggre-
vesi oklevél, arolott mis-
kolcon 7 gim – illüvesznöv
1884/85. I. vendéglát.

Hübner IV 168.

P. Kecskés Csaba, fafaragó

Eljöttek Huberthakra, a Bakonyba a fafaragó szobrászok. – P. Kecskés Csaba várpalotai faragó lova ízléses és játékos. Sok gyerek felfér a paripa hátára, nem sérülésveszélyes. Térdíszítő alkotásnak is esztétikus. /emlitve/.

Hajba Ferenc: Fafaragók életfája.

Napló /Veszprém/, 1981. aug. 18., 5-ik old.

Kecskés Csaba

Frontfegtés (linó)

Népmüvelés 1970/2 41 old.

Kecskés Csaba

képei igen érdekesek

Péter Imre: Uj kiváló együttes a várpalotai képzőművészeti kör

Népművelés 1970/2 41 old

Kecskés Csaba (várpalotai bányász szakkör)

A III. Országos Bányász Képzőművészeti Körök kiállítása megnyelt. A munkásmozgalmi évfordulók jegyében hirdetett pályázaton: második díjat nyert képeiért, mely a kiállításon láthatók.

H.B.: A Puskin Művelődési Házban 110 kép, szabor, faragvány.

Dunántúli Napló, 1969. febr. 21.

P. Kecskés Csaba

a füredi pártházban rendezték meg a képzőművészeti szakkörök kiállítását, melyen vörös mészkő szobra: Marx és Engels szerepeltek. (emlétve)

Balogh Elemér: Képzőművészeti szakköreink kiállítása.

Napló, 1942. aug. 27.

Kecskés Lajos

Pilisen élő szobrán művén egyik alkotását helyezik el az épülő pilisi parkban.

Pentmegyei Hilap, 1967. febr. 7.

MDK

Kecskés Lajos

szobor:

Integető, ólom

4. Balatoni nyári tárlat. Keszthely, Balatoni Muz. 1968.

Kecskés Lajos

Megbízást kapott Kecskés Lajos, hogy „Kisfiú és Kislány" bronz szobrával a Frankel Leo utcai aluljáró lejáratra előtti parkot díszítse.

— : Köztéri Munkák.
Művészet, 1979. április – 47 lap.

Kecskés Lajos

Megnyílt Gyömrön a Nagy István Csoport felsőfarkasdi művésztelepének idei kiállítása, – a Csoport alapja olyan erősnek bizonyult, hogy nem szüntette meg munkáját egyesek fájó kiválása, – mint a műsz is.

Losonci Miklós: Felsőfarkasd, 1976.

Pest Megyei Hírlap, 1976. nov. 25.

Kecskés Lajos
nobránművész

Csepel Galériában nyílt kiállítása

Magyar Papír
1979 máj 26

Kecskés Lajos

Az 1967-ben alakult Nagy István Csoport festői szobrászi társulás rangját emelte, hogy az induláskor olyan művészi minősége adott mértéket a többieknek, mint Kampfl József, Kecskés Lajos művészete.

Losonci Miklós: A Nagy István Csoport tíz éve.
Pest Megyei Hírlap, 1977. szept. 21.

Kecskés László, szobrászművész

a monori példa arra késztethetné Pilist, hogy Kecskés Lajossal, vagy Beszédes Istvánnal vagy Bródy Sándorral vagy Bródy Sándorral vagy Bródy Sándorral

MDK

Kecskés László, szobrász

Flóris. Gipsz.

Bpesti Föv. Képtár. -Képzömüv. Ip.müv. és Foto kiáll.Kat. 1948.jan.3.-22.

KECSKÉS MIHÁLY, csutorásmester

Korábban remeket kellett készíteni, de később ezt pénzbe meg lehetett váltani mert "remekhez való fát nem igen lehet kapni". - Kecskés Mihály beáll, szárazpénzt fizet 87 forintot 1808-ban. - /A veszprémi csutorás céh nagy protoculuma, 138./. 246.old. 45.jegyz

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

KETSKÉS MIHÁLY, csutorásmester

A veszprémi csutorás mesterek névsora 172?-1891

78.-Ketskés Mihály:	Első adat	1808
	Utolsó adat	1844
	Remekel/beáll/	1808
259.old	Vice-céhmester	1843

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorasok 241.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

Kecskés Miklós

Tetőmüvé:
munkái a 17 éves Vasi Mihályhoz
„Dekoratív Temető"

Vas Nése
1984 nov 17

Kecskés Lajos

nobrán

Resit vett a tarkaton

Sosova Miklós: A Dél-Pest megyei ...

Művészet, 1970. szeptember - 41 lap.

Kecskés Lajos

Résztvesz a monori jub-i kállitáson

d.q. Dél-Pest megyei képzőművészek szevegszemléje Monoron

Pest megyei Hírlap, Bp. 1970. márc. 16.

Kecskés Lajos

Tekerő 1968 bronz 24cm

I. Országos Kisplasztikai Biennálé
Pécs, 1969

MDK

Kecskés Lajos, szobrász

Schneider Lajos - domborművet avattak Mohácson. A népdalgyűjtő emlékére készült mű Kecskés Lajos szobrászművész alkotása.

—: Másfél ezer népdalt gyűjtött 6.

Népszabadság, Bp. 1971. febr. 21.

MDK

Kecskés Lajos

Integető, ólom

9. miskolci o. képzőm. kiáll. 1966.

Kecskés Lajos

1937. október 23-án született Budapesten. A Képzőművészeti Főiskolán végzett. Résztvevője a balatoni a miskolci és a studió kiállitásoknak. Tanulmányuton járt a Szovjetunióban, Olasz- és Franciaországban. Müve: Fekvő, 1968. bronz, h. : 24 cm

Romváry Ferenc: II. országos kisplasztikai biennálé, Pécs, 1969.

Kecskés Lajos
szobrászművész készítette Schneider Lajos népdalgyűjtő dombormüvét, amit tegnap Mohácson emlékünnepség keretében avattak fel.

Felavatták Schneider Lajos dombormüvét.

Magyar Hirlap 1971/52 10 old.

KECSKÉS LAJOS

emlitve ld.Kampfl József

Losonci Miklós:K.J. szobrai,Monor,Szoborkert

UJ TÜKÖR 1981/XVIII/1.sz.4.o.

europäischen Stellung der Kunst in Ungarn im

Schmuckarten in Ungarn
Barockkunst in Győr

ng von 1922 in Berlin und ihr Einfluss auf Un-

Architektur der ungarischen Romantik
ngen zur Semiotik der bildenden Kunst
mer der Hefte für Kunstgeschichte

736057 MTA KESZ Sokszorosító. F. v.: Szabó Gyula

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 349-726
1975 NOV 28
NAPLÓ (VESZPRÉM)

P. Kecskés Csaba festő

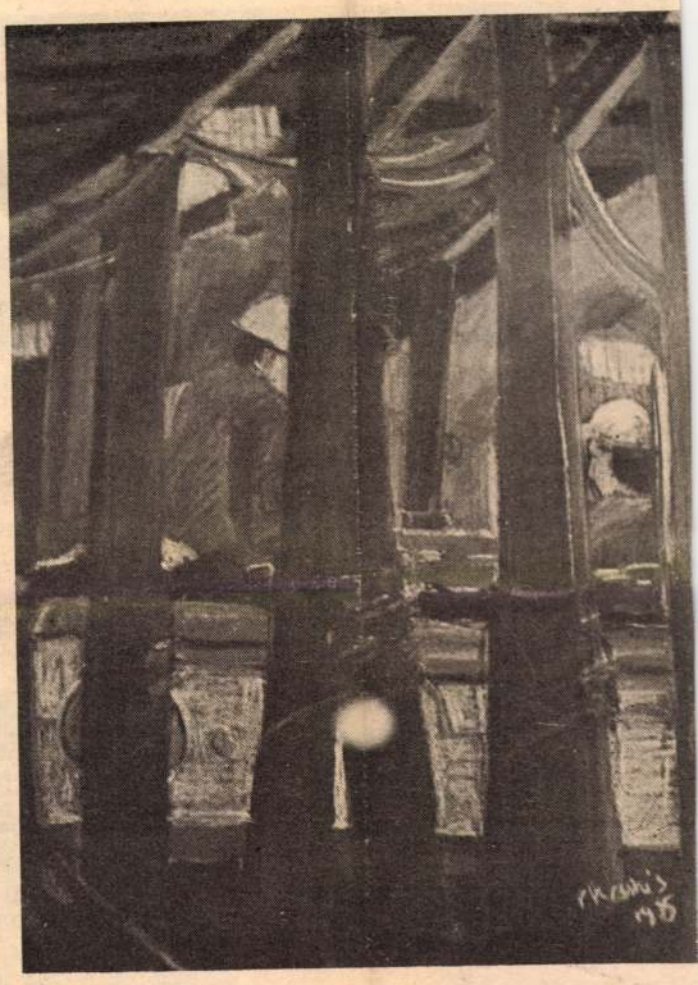

Az elsődíjas várpalotai P. Kecskés Csaba festménye

Ifjúmunkás napok

Kiállítás Várpalotán

Huszonhárom Veszprém megyei fiatal műkedvelő képzőművész képei láthatók (vasárnapig) a várpalotai Jószerencsét művelődési központ tárlatán. Az ifjúmunkás és védnökségi napok alkalmából rendezett kiállításon harminchat kép került falra, valamennyi if-

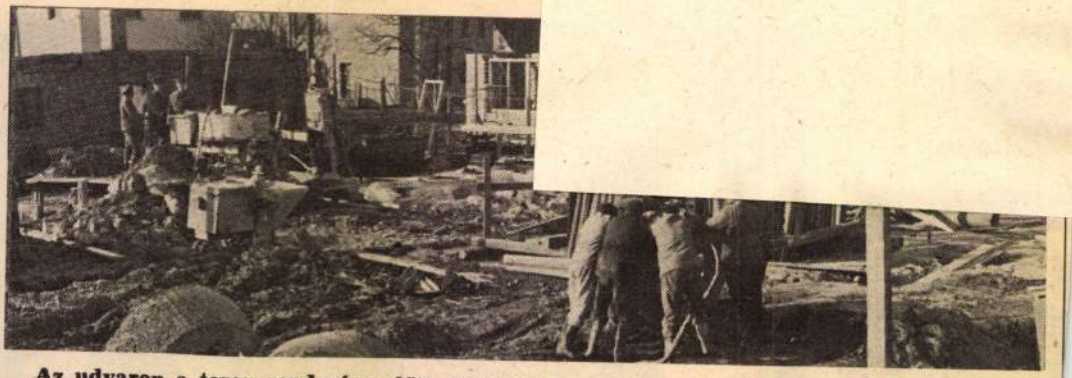

Az udvaron a terep rendezése előtt elkészítik a szenny- és csapadékvíz elvezető csatornákat és aknákat

Január másodikán premier

Új húsfeldolgozó épül Pápán

Hazai gyártmányú gépek

„Haditerv" az átköltözéshez

Óránként 2,5 tonna töltelékáru

Jól kezdődik majd az új év Pápán, a Veszprém megyei Állatforgalmi- és

következeti közös vállalkozás szakn habbal szigetelik a hűtőcső hás felilleszti a habosításhoz szükséges sablonokat

KEDVES ISTVÁN

A táj szépségét akvarelljei őrzik

Kedves István második mohácsi önálló tárlata elé

Kedves István grafikáit a mohácsi filmszínház emeleti galériájában tekinthetik meg az érdeklődők FOTÓ: MÜLLER ANDREA

A Park utcai Általános Iskolában 1975 óta, kizárólag rajzot tanít *Kedves István*, de szabadidejében formatervezéssel is foglalkozik. Legutóbb például az Opel gyár pályázatának harmadik helyezettje lett karosszéria terveivel.

Alkalmazott grafikai munkáival találkozhatunk leggyakrabban, a márciusi országos zeneiskolai fesztivál emblémáját is ő tervezte.

Igazi birodalma azonban a rajzterem, a gyerekek és a rajzbakok között érzi magát otthon. Szakkörösei számos hazai és külföldi pályázatot nyertek, egyebek mellett az indiai nemzetközi verseny fődíját is hazahozták. *Kedves István* indította el a pályán *Bosnyák Mihály* grafikus rajztanárt, *Bogdán Zoltán* ötvös iparművészt, s a szakkörébe járt *Szigeti András*, és *Csáky Beáta*, akik jelenleg a Képzőművészeti Főiskola hallgatói.

A tanítás mellett maga is alkot, méghozzá akvarell technikával, azzal, amivel a gyerekek dolgoznak. Képei többnyire gyermekkora helyszínét, a szigeti tájat örökítik meg: réteket őrző öreg fűzfákat, ködbe vesző erdőket, havas tájat, napsütötte virágos mezőt, szél borzolta belvizeket, a komótosan hömpölygő Dunát, tanyákat fest. Mint mondja, képei nem műalkotások, inkább a tanult klaszszikus képcsináló mesterség tudatos termékei. Vallja: „Mesterséget lehet folytatni művészet nélkül, de senki nem lehet művész alapos mesterségbeli tudás nélkül."

Kedves István rajztanár ezúttal az I. Képzőművészeti Szalon fődíjasaként mutatkozik be önálló tárlatával Mohácson. Úgy tartja, önkéntes és nyilvános vallomást tesz arról, hogy ki ő, és mit akar? A kiállítását holnap, április 20-án délután 4 órakor *dr. Pandur József*, művészettörténész nyitja meg a Kossuth Filmszínház emeleti kamaratermében. Az érdeklődők május 19-ig, hétfő kivételével naponta láthatják a munkáit.

K. P.

ovaföld

Calcium- &
Kieselerde-
Kapseln

Calcium-
Kovaföld-
Kapszula

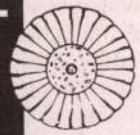

A haj,
a köröm
és a bőr
állagának
megóvására

BANO

60 Kapseln

INTERSUN
Pécs, Király u. 22. Tel./fax: (36-72) 311-980

GÖRÖGORSZÁG - Paralia
„Olimposzi Riviéra gyöngyszeme"
10 nap/ 7 éjszaka luxusbusszal
3.100 Ft-tól/fő+9990 Ft (autóbusz)

SPANYOLORSZÁG - Costa Brava
10 nap/ 7 éjszaka luxusbusszal
5.300 Ft-tól/fő+13.800 Ft (autóbusz)

HORVÁTORSZÁG - Zadar
8 nap/ 7 éjszaka autóbusszal
5.900 Ft-tól/fő+3.900 Ft (autóbusz)

Körutazás yachton - Kvarner-öböl
8 nap/ 7 éjszaka
9.900 Ft-tól/fő

ELŐFOGLALÁSI KEDVEZMÉNY
április 30-áig -5%

ÉS EZ NEM MINDEN... INTERSUN

TOLL NAGYPÁRNÁT 1810 FT
HELYETT 1290 FT-ÉRT

FEHÉRNEMŰNEK VALÓ SZATÉNT
1190 FT/m-ÉRT

KÜLÖNLEGES KOCKÁS TERÍTŐANYAGOKAT
CSAK 590 FT/m-ÉRT

KÍNÁLUNK ÖNNEK

PÉCS, KOSSUTH TÉR SKÁLA
KONZUM

KECSKÉS András

reprezentálják az 1956. őszi falusi tömegmozgalmakat. A tanulmányok társadalomtörténeti precizitással tártak fel olyan helyzeteket és folyamatokat a paraszttársadalomban, amelyek egy lehetséges társadalmi ellenállás kézenfekvő okaivá válhatnak, ezért valóban érthetetlen az, hogy a forradalommal foglalkozó kutatók a városok (Budapest) és a nagypolitika „közkedvelt" eseményei mellett nem szentelnek kellő figyelmet eme nyilvánvaló összefüggésnek. Belényi lándzsát is tör amellett, hogy a mintegy 6 milliós falusi társadalom igenis cselekvő részese volt a forradalomnak. Némiképp túloz azonban, szerintem, mikor úgy fogalmaz, hogy „kirekesztő" az a „beállítás", amely csak a „pesti srácokat" állítja a „tömegek megszemélyesítőiként" a forradalom szereplőinek sorába, hiszen olyan társadalmi csoportról van szó, amelynek 56-os szerepe – a parasztságéhoz hasonlóan – *szintén* méltánytalanul merült feledésbe. (A szerző egyébként is politikusokra és közéleti személyiségekre, nem pedig történészekre hivatkozik.) Belényi úgy látja, hogy a falvak cselekvőkészségéhez nem csak a parasztságot is megfélemlítő koncepciós perek és a fentebb részletezett politika, hanem az ország szovjetizálása is nagymértékben hozzájárult: „A nemzeti függetlenség követelése és a nemzeti identitás hangsúlyozása... a tömegmegmozdulások első pillanatától megfigyelhető..."

Belényi Gyula könyve egy elkülönült és avantgard küldetéstudattal bíró hatalmi elitnek nem véres túlkapásait, bizantikus titkait vagy későbbi megvilágosodását, hanem a *magyar társadalom munkás- és paraszti tömegei feletti uralmát* mutatja be. Nem is zárhatnám mással a könyv ismertetését, mint – e rezsim hatalmát új módon restauráló – kádári ellenforradalom egy jellemző epizódjával: utóbb az egyik mórahalmi fiatalembert azért büntették meg elsősorban, mert az október 27-i tüntetésen – *„nemzetiszínű zászlót vive vett részt".*

(Szerzői kiadás. Szeged, 1993.)

Löffler Tibor

lül is a „központi igazgatás" szerepének ugrásszerű megnövekedésére összpontosít, s abból kiindulva tárgyalja a foglalkoztatottság színvonalának emelkedését, az ipari munkaerőpiac bővülését. Belényi is elismeri, hogy a munkaerőpiaci folyamatok állami szabályozásának voltak „számottevő, 1945 előttre is visszanyúló előzményei", de fontosnak tartja hangsúlyozni, hogy „az 1948/49-től kiépített központosított munkaerőgazdálkodási rendszer *minőségileg új* jelenség volt". Míg a közvetlenebb, 1945 és 1948 közötti – előzménynek tekinthető – részjelenségek gazdasági kényszerhelyzetekhez (újjáépítés, munkanélküliség stb.) kapcsolódtak, addig a kommunista megoldás az extenzív és – ráadásul – feszített ütemű iparosítás munkaerőigényeinek kielégítését, az ipari munkáslétszám egyoldalú mennyiségi növelését szolgálta. Igaz, az ipari munkáslétszám növelését célzó első tervek még megfeleltek bizonyos rétegek (munkanélküliek, agrárproletárok) igényeinek, de igen hamar elszaporodtak a mennyiségileg is teljesíthetetlen tervek. Paradox módon a parancsuralmi szabályozás bizonyos anarchiát szült. A vállalatok között harc indult meg a munkaerőért, és béren kívüli juttatásokkal próbálták a munkaerőt magukhoz csábítani. S minthogy a tervtúlteljesítés és a termelésnövelés elemi érdekük volt, a központi irányító szervektől minél magasabb munkaerőlétszámot igyekeztek kialkudni. A munkások azonban e folyamatoknak csak passzív és szenvedő alanyai voltak. A szovjet példát követő munkajogi szabályozás egyenlőtlen helyzetbe kényszerítette őket. A vállalatok „szabadon, még a felmondás indoklásának kötelmétől is mentesen, szüntethették meg a munkavállalók munkaviszonyát", ellenben a munkavállalóknak „egyenesen büntetőjogi eszközökkel tiltották meg a munkahely elhagyását, ha azt a munkáltató nem engedélyezte"!

A korabeli terület- és településfejlesztési politikáról szólva Belényi bőséges levéltári anyaggal bizonyítja a településpolitikai elvek, tervek és gyakorlat abszurditásait. Az olvasó számára talán olcsó hasonlatnak tűnne, ha a Ceausescu-féle falurombolással hozakodnék elő, a könyvből azonban kiderül, hogy az illetékesek feltett szándéka volt a tanyák és aprófalvak tömeges megszüntetése gazdasági korlátok és adminisztratív eszközök alkalmazásával, s terveik megvalósításához „politikai irányt" mutatott a román kommunisták falvakat összevonó gyakorlata. Az alföldi tanyák lakóit sok helyen kényszerrel költöztették ki, és otthonukat lánctalpas traktorral rombolták le.

Az idegen példák másolása amúgy szinte elvi követelmény volt. Vas Zoltán, az Országos Tervhivatal elnöke a legnagyobb természetességgel minősítette „veszélyesen ellenséges vélemény"-nek a *„magyarizálási"* [sic!], tehát a hazai sajátosságokat figyelembe vevő törekvéseket. A rezsim a településpolitikát a gazdaságpolitika egyoldalú függvényévé tette, és az országos jelentőségű kommunális, oktatási, egészségügyi és kulturális beruházásokat csak a fontosabb iparvárosokba telepítette. Ugyanez a szándék érvényesült az élelmiszerek elosztása során, melynek hatását növelte az, hogy az MDP politikája következtében „drasztikusan leértékelődött a mezőgazdaság, tágabban az élelmiszergazdaság településfenntartó szerepe".

A szaktörténész tanulmányait szerencsésen egészítik ki a kötetben közreadott dokumentumok. Ha az olvasó netán kételkedne akár a szerző, akár a recenzens – esetleg túlzásnak tűnő – értékeléseivel, a tszcs-jegyzőkönyv és a peranyagok közvetlen bizonyítékul szolgálnak a – már az ötvenes évek elején kialakult! – feszült és forrongó közhangulathoz. A párhuzamos falurajzok (Kistelek és Mórahalom 1956-ban) végül jól

Visszatérve költőnkhöz, ő is megőrizte magyarságát Salzburgban és Chicagóban egyaránt. Pedig a jólét csábítása talán még nagyobb kísértés, mint az elnyomásnak való meghajlás.

Szathmáry költészetének hangja, akár azoké a magyar nótáké, melyekről hirtelen magunk se tudjuk, nem népdalok-e. Végül is ne legyünk túl szigorúak, túlzóan, a sznobizmusig menően rátartiak népi eredetünkre. Volt itt magyar nemesi, sőt urambocsá főúri és udvari kultúra is. Tinódi, Bornemisza, Balassi dalai mutatják, meg a ránkmaradt reneszánsz táncdallamok. És akadt nekünk egy európai hírű Bakfark Bálintunk is. Talán a magyar zene és költészet mégsem az istállók táján született, mint azt ma sokan szeretnék elhitetni velünk.

Lám mennyi gondolatot vetett fel ez a két igazán más-más fából faragott költő! Egyikük külső, másikuk belső emigráns. Egyikük szigorú, zárt sztoikus, másikuk nyitott, vidám életélvező. Egyikük igazsága a lemondásban van, másikuké a gyűjtőszenvedélyben.

De egyben egyek. Műveikben, szívükben, meggyőződésükben megmásíthatatlanul magyarok.

(Szathmáry Lajos: Ajándék. Válogatott versek. 1935–1970. Bp., 1992. Szenci Molnár Társaság)

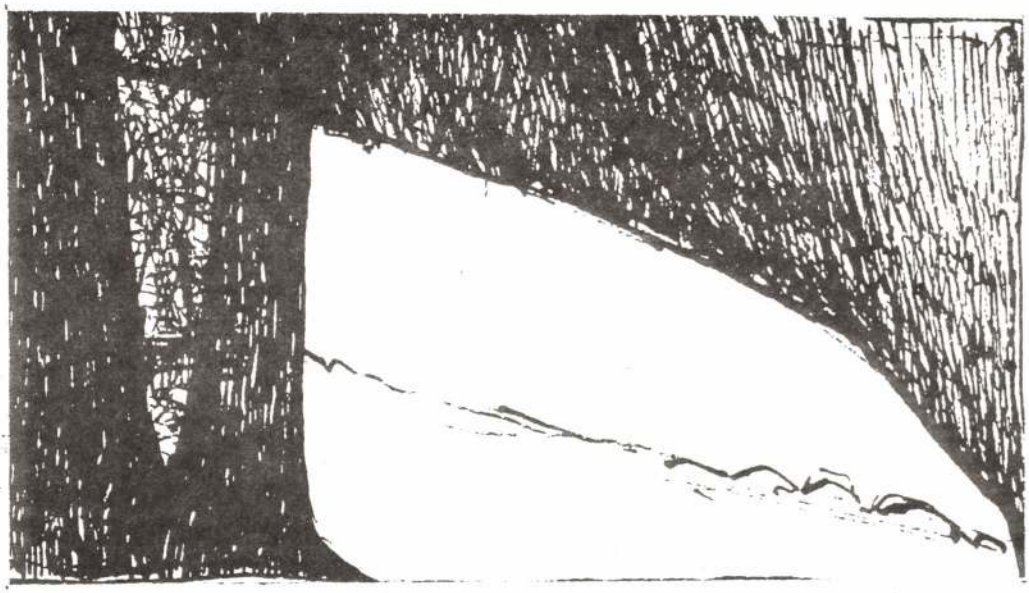

a szakácsművészet elismert szakírója. Közben anyagilag is megtalálja számítását: az emigrációs kultúra egyik jeles támogatójává válik és irodalmi működését is folytatja.

Költészetére a két háború között fellépett népi költők, különösen Erdélyi József hangja hatott. Ezt nem is tagadja, kötete borítóján Erdélyi által rajzolt portréja látható.

Zengő, zenélő ez a költészet, talán kicsit túlzottan is az. Túl könnyen bugyog torkából a dal, olykor a szóviccig menően. Nem ismeri „az anyag ellenáll" ősi, még a görögök által megfogalmazott tapasztalatát, ezáltal versei sokszor nem csak könnyednek, de könnyűnek is találtatnak. Tanult Kosztolányitól is impresszionista frissességet, olykor a részleteket felfedező szemléletmódot. Versei jól esnek a fülnek, olvastatják magukat. Formaérzéke, dallamvilága kerek, talán túlzottan is az.

Sötétebb tónust, csak a koldusbotra jutott Európának bujdosójaként, s még előbb az imádott Erdélyből visszavonuló katonaként írott versei mutatnak:

Parancs: irány Nyugat, (részlet)

Félórát kaptam csomagolni,
De jaj, itt marad minden holmi.
Ruháim túrtam. Mit kerestem?
Amim van is égeti testem.
Vagy visszajövök nemsokára,
Vagy nem lesz szükség már ruhára,
Mert ideköt végképp a lélek,
S ha el kell mennem, úgysem élek.
Vagyonom, pénzem, földi kincsem
Nincs. Fából sincs kilincsem,
Hát mit vigyek? Elég tehernek
Lelkem cipelni völgynek, hegynek,
Hogy terhem legyen mennél könnyebb,
Itt hagyok még pár hulló könnyet,
És elindulok rongyosan, némán,
Lassan Nyugatnak...

(Sepsiszentgyörgy, 1944. szept. 3.)

A dátum és a városnév, mintha ismerős lenne valahonnan. Előveszem a kézikönyvet, nem csalódtam. 1944. október 5-én született Csiki László költőbarátom Sepsiszentgyörgyön. Visszavonult a költő? – helyébe új költőt termett az erdélyi föld. El kell gondolkodnunk, elveszíthetjük a valaha is Árpád és Ady fejedelem Vereckéjét? A Házsongárdi temetőt, Szent László és Janus Váradát, Mátyás király Kolozsvárát, a Bólyaiak Marosvásárhelyét, a Nagyenyedi Kollégiumot, Tőkés László Temesvárát? A brassói Fekete templomot, a gótika Keletre kitolt legtávolabbi előőrsét? A Tizenhármak Aradját? és Farkaslakát, ahol a drága Tamási Áron nyugszik? Az idő és az orrahegyéig se látó rosszindulat átfestheti az utcatáblákat, átkeresztelheti a városokat. De új és új költőket szül az erdélyi föld, s ami egykor a miénk volt, az szellemében ma is miénk marad. Ez nem irredentizmus, ez tény.

Ébredj, védd magadat, nemzet, felkelt bizalommal:
tollal, imával, ekével, okító nagykalapáccsal.
Állva a fundusodon, gyarapodva a többleteidből,
nőj a jövőbe, kitartva, amígnem a bérhuhogóknak
fennen fészkeiket tüzesen letarolja a mennykő,
és a gyökérrágó torz földikutyákat a mély kiokádja!

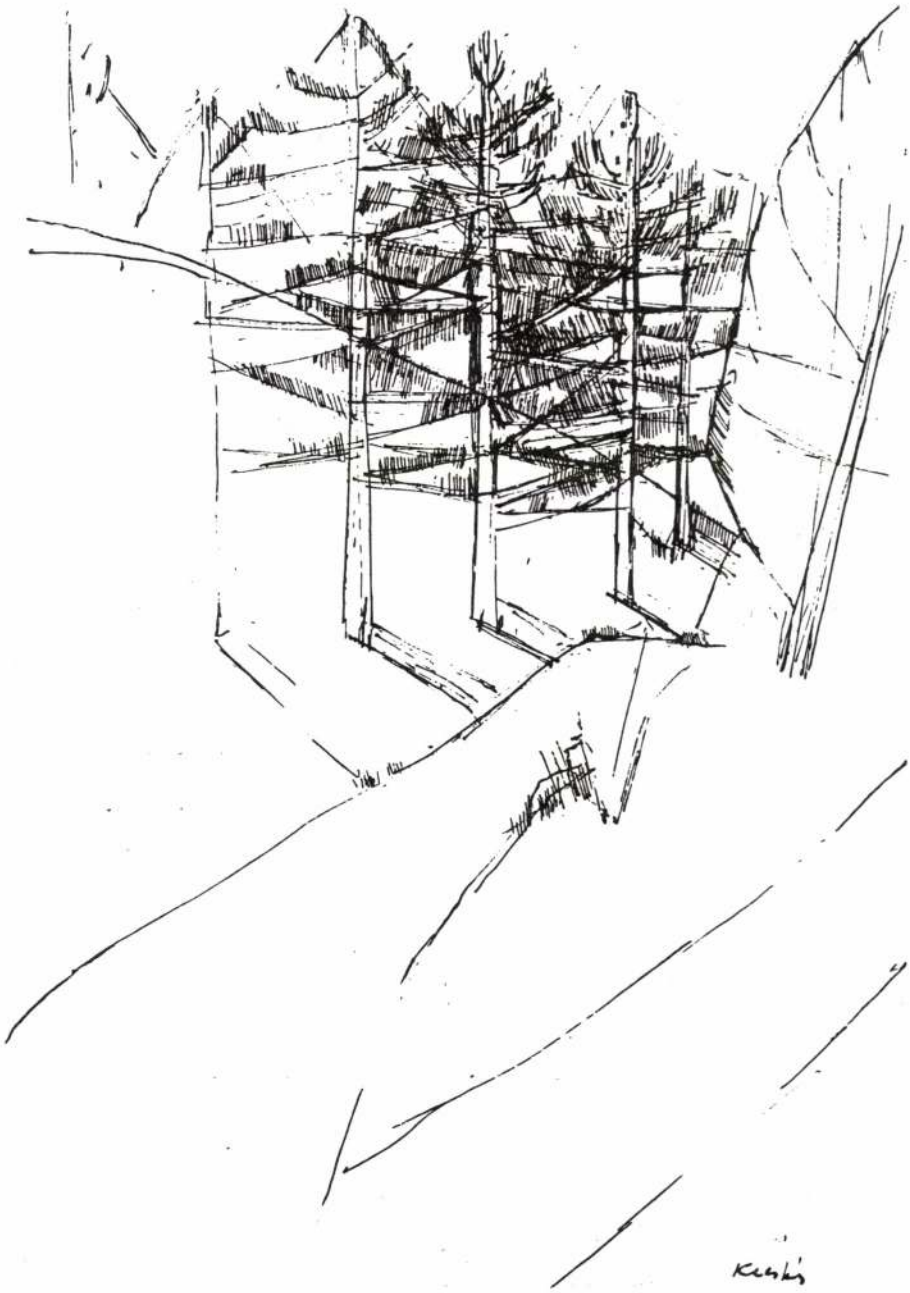

Tóth Bálint

Két magyar sors

Két verseskönyvről

Kereken ezernyolcszáz esztendeje, hogy Septimius Severus, a pannon légiók által kikiáltott császár, 193-ban bevonult Rómába. Később, hálából megadta Pannónia lakóinak a római polgárságot.

Civis romanus sum! – mondhatta költőnk egyik pannóniai centurió őse, mert hiszem, hogy ilyen ős akadt – persze csak szellemében bizonyítottan – felmenői között. Akinek mellén, karján és combján viselt sebforradások, mint megannyi férfiék, mutatta, hogy sose fordított hátat az ellennek. Majd később, veterán korában a kiérdemelt birtokon gazdálkodni kezdett. Római virtussal és római áttekintő képességgel. És helytartója maradt a római rendnek. Miként is írta Vergilius? „Ím a te mesterséged, római, az, hogy uralkodj, / El ne feledd, hogy békés törvényekkel igazgass, / És kíméld, aki meghódolt, de leverd, aki lázad." (Vergilius – Lakatos)

A Birodalom megdőlt, de a tartás maradt. Parasztokban, szőlősgazdákban, juhászokban, szerzetesekben, főurakban. Nem az uralkodás; a *rend*, a kikezdhetetlen szabadságvágy. A „nem szolgának születtem" büszkesége.

Csendes Bélában, a *Bárány Péter Tamás* című verseskötet szerzőjében ez a konok büszkeség él. Római jellem, római szellem, római költők örököse: Horatiusé, Vergiliusé, és kedvtelenül bár, Juvenálisé. Volt s van mit ostoroznia, volt s van mit a mérleg serpenyőjébe dobnia.

1920-ban született Nyúlfaluban, a délről Arrabonának tartó római *„hodi utu"* mellett, a Pándzsa-ér völgyében a Sokorói dombok alatt, félúton Pannonhalma és Győr között. Szőlőtermő szép táj ez, szelíd lankákkal kékessárga lösz talajjal. És a bencések világa. A völgyek fölé magasodó Pannonhalmával, az écsi szőlővel, bencés plébániákkal. A római, a nyugati szellemet, a korszerű földművelést a Benedek-rend hozta e vidékre, és talán előbb, mint Magyarország hajdani tájaira. Nem véletlenül választotta VI. Pál pápa Szent Benedeket Európa védőszentjévé.

Most, amikor – egyesek szerint – Európába visszatérni szándékozunk, vajon a koronát küldő Szilveszter pápa, Szent Gellért, Szent István, Szent László, az Anjouk, a Hunyadiak, a Hunyadi János által kiharcolt déli harangszó, Zrínyi Miklós és Bethlen Gábor, Szenczi Molnár Albert, Spinoza, Locke, Kant és Teilhard de Chardin Európájába térünk vissza vagy valami meghatározhatatlan, csak ködkürttel kitapintható „Európába", melynek szíve tengereken és óceánokon túl dobog.

Csendes Béla választása pillanatig sem kétséges. Az egy kőből kivágott arcélű parasztősök, a győri bencés gimnázium kulturális öröksége, s nem utolsósorban a nyúli dombon termő szőlőföldje idekötik. Elmehetett volna, de maradt. Mint annyi sokunk. Ma talán a Harvard vagy a Yale professzora lehetne. Filozófia, szociológia vagy magyar nyelv szakon. De a mozdulni nem tudást, a Babits által emlegetett magyar inertiát, ne tekintsük csak erénynek. Sokunk álmát kísérti most is, az elszalasztott lehetőségek, a ki nem teljesedő képességek vádló, öncsonkításhoz fogható fájdalma.

Mi, akik egy nép vezetőinek indultunk, keserűséggel vesszük tudomásul, hogy valahogy kifelejtettek az új rendből. Jelentkezni pedig nem fogunk, nem is tudnánk, csak jellemünk

minden-minden felperzselődik
mint mikor „a kazlak és a"
jászlak égnek a szemhatárnyi lobogásban
a nyári égalj hamuesőjében
s mint a cín a fémlapokra
ráforr: parányka lény esendőn
a ráereszkedőre —
„így volt": leheletnyi szünet
villanásnyi nemlét
a folytonos és egykedvű áramok végtelenében
„és most itt csücsülsz"
emlékezőn és egyazon időben
esengve meg félve is:
mi lesz még? és tudva
miként csak aggok tudhatnak
és a kisdedek

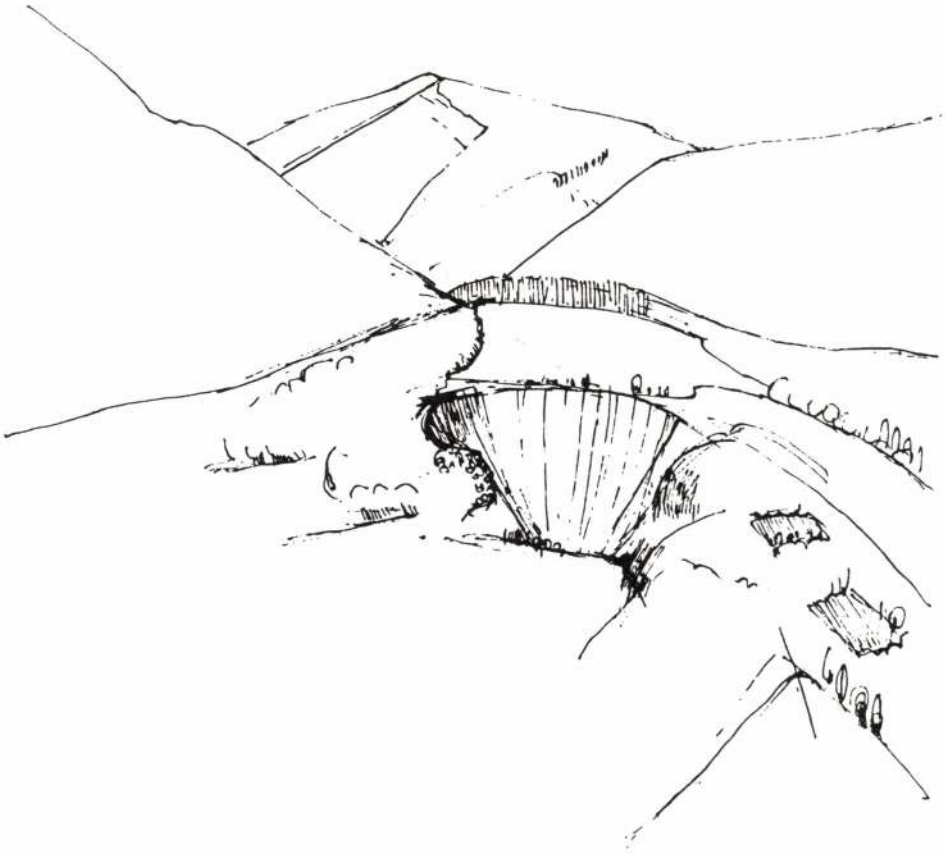

kastélyparkban denevérek
— kergetőznek, meglapulnak —:
tűnő kép: már ismernélek?
s voltunk egyek két alakban?

Aggok és a kisdedek

Húsz-harminc évek mögé, alá —
vissza! mintha csak
szöghajú kisöcsém bóklászna kint
a kertnek mélyén
már-már hallani
amint vizet húz valaki
valahonnan ismerős, valamiként rokon
és leng a korhadt ostorfa hosszan
zörögnek a bádogedények...
innen az aljból
ebből a földközeli, csaknem
talajmenti pozícióból
kell most szökdösni föl-föl
mint ama gyermekleánynak egykor
oda, vagy éppen innen mérve: vissza?
s máris emlékezni kényszerít
egy érthetetlen s mondhatatlan
nem tudni, honnan, miért
támadó erő
— emlékezni, mint kiszikkadt mezőt
üreges arcú vénasszonyokat —
pedig csak tegnap történt
ami egyébként rendszeres
és oly ideiglenes
hogy az ismétlés ígérete
folyton-folyvást ott foszforeszkál
nyomában a távolodónak
emlékszem
közel hajolt, egészen közel
és megfeszült az égnek óriási arca
lélegzete, éles lüktetése rohamában
éreztem, amint két karja kinő
s a kétségbeesett szorításban

öltözni kezdett, kapkodta fehérneműit, s valami olyasmit motyogott, hogy: Milyen hideg van nálatok! Aztán már teljes utcai szerelésben fordult felém, és a szemembe köpte: – Te vén fatökű!

Amikor elviharzott, levettem a szekrény tetejéről ajándékát, a kis gumipumpát komótosan taposva életre fújtam, s gondosan Zsuzsává parókáztam-szeméremszőrzeteztem-szemlencséztem. Néztem, néztem az ágyon fölhúzott lábbal, kitárt karral hanyatt fekvő babát, s egyszerre a hideg kezdett futkosni a hátamon. Hogy ezzel... Hogy megöregedtem... Hogy itt az igazi magány kezdete? De hiszen még férfi vagyok! Hát már inkább a kasztritás, a Markovicsné, a homoszexualitás... bármi! Csak valódi legyen!

Ha akkor láttok, azt hittétek volna, hogy én is színházat játszom. Pedig csak a legtisztább rémület uralkodott el rajtam, amikor az íróasztalról fölkaptam a papírvágó kést, belevágtam a gumibaba mellei közé, s oly hirtelen hasítottam le az öléig a műanyagtestet, hogy egyszerre böffent ki belőle minden levegő. – Na, ez kifingott! – mondtam elégtétellel s már-már nyugodtan, mint aki valami perverz veszélytől szabadult meg.

Húzgálom a vonalakat a tervrajzokon, hetente kétszer elmegyek moziba, kéthavonta egyszer színházba, olvasok, zenét hallgatok, mint akárhány kultúrember. Néha nőt is fölhozok ide, mint bármelyik magányos férfi. Szóval, mindent összevetve, nem élek én rosszul, ha életem nem is kívánkozik regénybe. Ezt a történetet is (mintha) egy hülye, kukkoló novellista találta (volna) ki, mert más dolga sem volt.

Suzy babát viszont én akasztottam a szögre, itt lóg a falon, szabályos, tar fejével, mely kissé előrebillen, mintha löttyedten csüngő testét bámulná félig nyílt szemmel. A nyelvét is kiölti.

Szép a világ, véreim, s e szépség oly idegen!

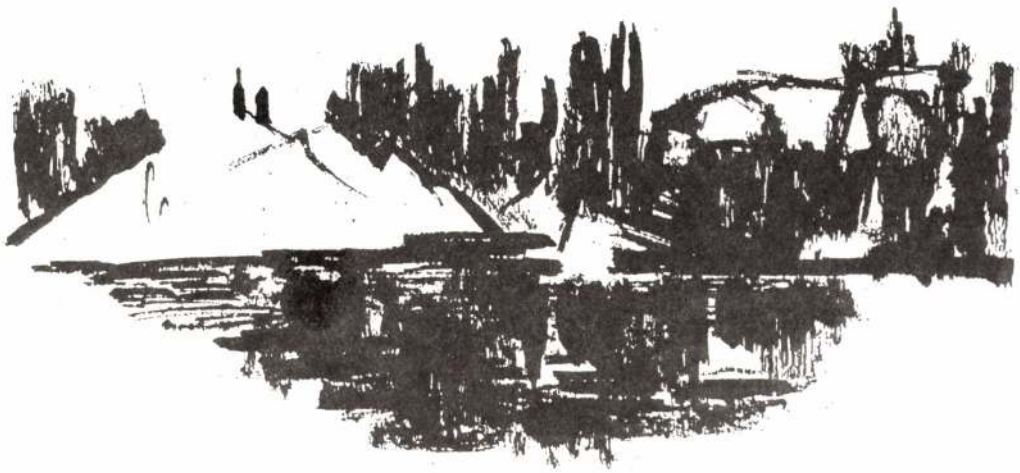

Dobozi Eszter

Alteregó

I

vékony sárga sugárzásban,
hogy beléptél — február volt —,
rámnéztél, s én általláttam
kínodat; miképpen álom

aluvóban, benned úgy ült,
hamuhodott, majd meg sűrült,
mint a köd a kelta partok
martjain, s mint eső, folyton

szálazva a hűdött égből,
csak szórta magát szerteszét:
ősidőkből fölvetődő,
és azóta önerejét

sokasító, minden fölött
uralkodó, bennünk égő,
minket szülő s születtető:
szomjúsága édeneknek.

II

melyik ég volt más életünk?
melyik világ őslényegünk
hol bújdokolt, milyen tájban,
miképp égett, s milyen vágyban

a repdező, majd meg nyugvó:
pillantásod, pillantásom?
hol hallottuk ezt a zúgást?
dombjai közt míg bolyongtál,

Moors üzente szelek hátán
lopakodva észak örök
szenvedélye hűvös titkát?
s hogy árnyam árnyaddal pöröl:

17. Barthélemy Propser Enfantin (1796–1864).
18. Benjamin Olinde Rodrigues (1794–1851).
19. Jacob Émile Pereire (1800–1875) és Isaac Pereire (1806–1880).
20. Paulin Talabot (1799–1885).
21. Hans Freyer (1887–1969). Filozófus, szociológus. 1938–45: budapesti vendégprofesszor.
22. Ludwig von Bertalanffy: ...ám az emberről semmit sem tudunk (Robots, Men and Minds). Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. Bp. 1991. 20–22. old. Safarevics Ludwig von Bertalanffy: Robots, Men and Minds. Psychology in the Modern World (George Braziller. New York, 1967.) című művet használta. Mivel az idézett szöveg angol változata és a magyar fordítás alapjául szolgáló átdolgozott német kiadás (...aber von Menschen wissen wir nichts. Robots, Men and Minds. Econ Verlag GmbH. Düsseldorf, Wien, 1970.) között mindössze egy szó eltérés van, a meglévő magyar fordítást használtam fel, s nem fordítottam újra angolból a szöveget.
23. Simon Ramo (1913–). Amerikai mérnök, író.
24. V. Raszputyin: Isten veled, Matyora. Európa Könyvkiadó. Bp. 1980. 141–143. old.

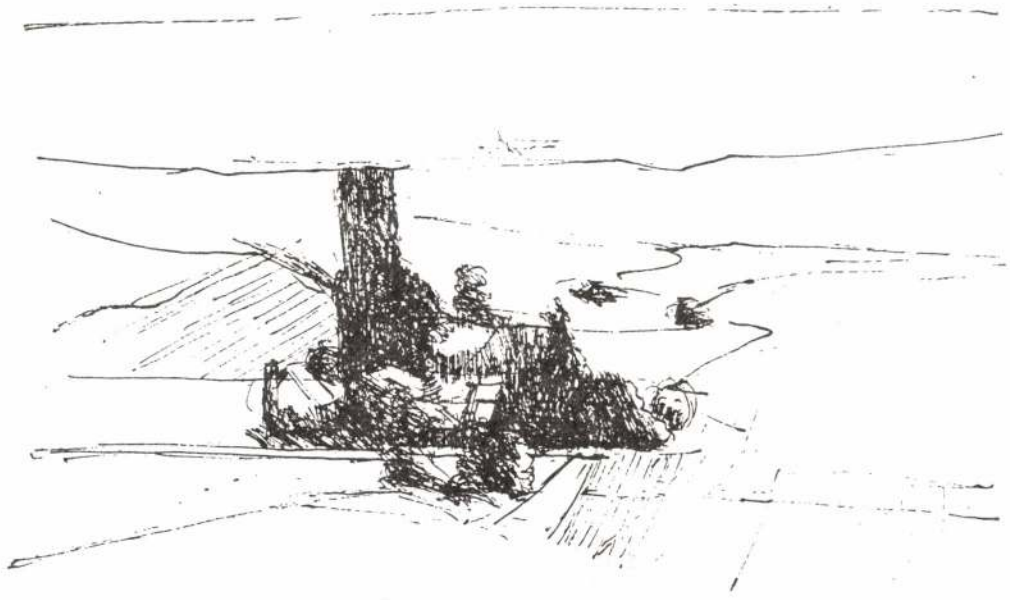

ség miként lábal ki ebből a válságból. De a halott sémáktól, legalábbis, amelyektől nem látjuk a kiutat, meg lehet szabadulni. Az egyik ilyen sémának tartom, amikor a parancsuralmi rendszert és a nyugati utat – mint két, egymással homlokegyenest ellentétes kiutat – állítják szembe, mintha csak a kettő közül lehetne választani.

Babus Antal fordítása

A fordító jegyzetei

1. Lion Feuchtwanger: Vallomás Moszkváról (Eugen Prager Könyvkiadó, 1938.) című könyvében így ír: „...azt is rögtön el akarom mondani, hogy milyen várakozásokkal és milyen félelmekkel indultam a Szovjetszövetség felé." (...) „Minden vonzódásom ellenére is bizalmatlan voltam Moszkvával szemben. Igaz, a Szovjetszövetség épp egy demokratikus, szabadszellemű alkotmányt készített elő; de szavahihető emberek azt állították, hogy a gyakorlat ezt a szabadságot nagyon megtépázta, kerékbe törte, s ebben a kétségemben csak még jobban megerősített Andre Gide-nek közvetlen elutazásom előtt megjelent kis könyvecskéje." (7–8. old.)
2. Az idézett egyetlen magyar kiadás nem tüntet fel fejezeteket. Az eredeti német szövegben ellenben megtalálhatók. Vö.: L. Feuchtwanger: Moskau 1937. Ein Reisebericht für meine Freunde. Querido Verlag N. V. Amsterdam, 1937. 83. old.: „Hunderttausend Manner mit Schnurrbart."
3. A magyar kiadásból hiányzik a szellemesnek szánt epizód Marx portréiról a női fürdőkben.
4. Uo. 101. old.
5. MacLean, Neil: (–1953) A Skót Gyapjúértékesítő Társaság szervezője. 1945–1946: a Munkáspárt parlamenti vezetője.
6. Webb, Sidney James (1858–1943) és Beatrice (1858–1943) 1932-ben látogattak a Szovjetunióba, és 1935-ben publikálták „Soviet Communism: a New Civilization?" című könyvüket.
7. Daix, Pierre (1922–) író, újságíró. 1939: belép a kommunista pártba és Mauthausenbe deportálják. 1948–1972: a „Lettres Francaises" szerkesztője. 1969: kilép a pártból.
8. A tanulmány először a Novij Mir 1989/7. számában látott napvilágot.
9. Yves Montand időközben elhunyt.
10. F. M. Dosztojevszkij „Ördögök" című regényének egyik szereplője.
11. Vaszilij Dmitrijevics Alekszandrovszkij (1897–1934). Tagja a moszkvai Proletkult szervezetének, majd a Kuznyica irodalmi csoport alapító tagja.
12. L. Feuchtwanger. Uo. 17–18. old.
13. Mihail Prokofjevics Geraszimov (1889–1939). Szovjet-orosz költő. Miután 1920-ban szakít a Proletkulttal, a Kuznyica irodalmi csoport egyik alapító tagja.
14. Alekszej Kapitonovics Gasztyev (1882–1941). A Proletkult egyik teoretikusa.
15. Francesco Foscari velencei doge (1423–1457).
16. Walther Rathenau (1867–1922).

Hová jutott
a kitalált fény karavánja
hová e dölyfös
csillagos csapat

Hallgatunk Betlehemről
a csönd karóira
kitűzzük fejünket
sivár az éj
fémhideg
néma Golgota

(1984)

becsapható-e az űr sziklakertje
páfrány leng a szelíd éj figyelme
szédült nyűvek hemzsegnek szavadban

kiszemelt rab megjelölt teremtmény
fohászom a romlatlanhoz küldöm
életfogytig reszkethetsz magadtól

Sivatagi út

Mit értek az évek cicomái
faragott kerub a szivarzsebben
hódítás mézhuszárjai
húsvétolások délelőttjén
Kifosztott szél zsákjában
matattunk
önhittség zsebmetszői
mit ért a fel-le röpködés
hitünk liftaknáiban
denevérmagány tükrös
tornya
csőrlős tülekedés
mit ért
mit ért

Részeg bálványok pilátusok
csapkodták röhögve
tenyerüket térdhez
bárányka pillogott a lángban
perzselte bőrét a tűz

Ültünk látszatok tevéin
kulacsban korty remény
szemen sötét szemüveg
ó a sakálok hiénák
eliszkoltak pirkadatkor
választottunk magunk közül
ordast ragadozót

hogy megszegte a felügyeleti tilalmat, engedély nélkül hagyta el a várost, akkor azért büntetik meg. Hiába bizonyítja be, hogy ártatlan a rendőrverésben...

– Igen – hagyta rá elváltozott, reszelő hangon. – Minden így van jól, elvtársak...

Turbók Attila

Kicsorbult éjszaka

Hátrálok, tenyér a tarkón,
hová még, miféle falhoz,
szél jár a kicsapott ajtón,
távolról riadalmat hoz,

ráncaim matrózkötésben
csomózva ráncaidhoz,
azt hitted, szöksz a dokkból,
a könnyű szél eloldoz,

fitymáltál, másik embert,
„gyurma vagy, reményagyagtömb,
de te, őrzőből szökevény,
széthajlítod a börtönt”,

hűségből erjedt homály
erdőiben bolyongsz azóta,
veríték, könny és düh
gyűrött barlanglakója,

oda a bársony bizalom,
a megcsúfolt áhítat szava,
rozsda virágzik hajadon,
arcod kicsorbult éjszaka.

Álcázott test

miért játszol hamis látlelettel
benső zajban erjednek a foltok
véres rúzs az elmaszatolt napfény

álcázott test, ágálnak a ráncok
rendjük egykor óraműnek látszott
most hibbant hangzat ózon hűvösében

ha összetöröm csontodat?
Mellszikkasztó szél lázálmába veszve
a magány fojtogat —

felelj hát, rohadék alak!
Én, amíg élek, mit csináltam mindig?
Százezer árnyban szétcsócsáltalak,

de te még élsz, halál.
S redves pofáddal tarkómba harapsz.

Borszéky György

Megmaradt az apja fiának

— Emlékezés ifjabb Krúdy Gyulára —

Felöltőjét panyókára vetette. Úgy ment kimért léptekkel a jártató felé, alig egy-két méterre a fehér kerítéssel elválasztott zöld gyeptől, hogy szemügyre vegye a lovakat. Sötét haja a halántékán már ezüstösen csillogott, bonvivánok szokták így festetni a hajukat. De az ő haja a természettől őszült, nem is tűrt volna meg semmi mesterségest magán. Szürke zakót viselt négy külső zsebbel, a bal alsóban tartotta a versenyújságot. Gomblyukában piros szekfű bámulta kíváncsian a világot, Gelb Malvin vámháztéri virágüzletében jól tudták, hogy minden szombaton egy szálat félre kell tenni számára.

Arca mindig napsütötte barnás volt, mint egy éppen Pesten járó indiai hercegé vagy valakié, aki tegnap érkezett meg a Riviéráról. Ettől ütött el patyolatfehér inge, csak aki nagyon közelről vizsgálta, vehette észre, hogy gondos kezek rojtokat vágtak le a kézelőről, és hogy a ruhán a szálak itt-ott nekiindultak a kopásnak. Ha megfestették volna a hanyag eleganciát, ő lehetett volna a modell, nem a ruha viselte őt, mint általában, hanem ő viselte a ruhát. Ehhez a külső tartáson kívül megvolt benne a belső tartás is.

Így sétált többnyire a kétpengős kasszákhoz, hogy megfogadja Balambér II-t vagy Sejhajt, ahogy azt az otthoni estéken már előre kitervelte. Néha tippekre is adott, a trénerek és a zsokék az apai emlékek jogán egyszer-egyszer fülébe súgtak egy lónevet, de a ló, az apa szerencséjéhez híven, majd mindig a vert mezőnyben kullogott. Ilyenkor apróra szakította a fogadási szelvényt, és egykedvűen nézett a világba, mint akit a pénz amúgy sem érdekel. Hiába volt kint áprilistól októberig a hétvégeken, a versenytéren személyesen kevesen ismerték. Mint az igazi urak, ő sem volt könnyen barátkozó, tartózkodó magányban élte a világát.

A kevesek azonban tudták róla, hogy *Krúdy fiának* született...

* * *

Voltak persze, igaz, hogy nagyon ritkán, ünnepnapok is. Ha történetesen bejött a befutó és nagyot fizetett a kassza, zsebre gyűrte a nyereséget, s az égre nézett. *Ezt a Papa küldte* – mondta nagyon komoly arccal, ki más is küldhette volna, hogy felvidítsa? Ilyenkor elkapta a jókedv, de csak a szeme árulta el az örömet.

Együtt hagytuk el a pályát. Fiákerbe ültünk, sohse taxiba, azt tartotta, hogy úriember saját autón jár vagy fiákert bérel, ha nincs pénze, autóbuszra száll, de a taxit a nyerésben lévő vigécnek, meg a vidékről felruccant sertéskereskedőnek hagyja. Előbb Bábuskáért kocsiztunk, így hívták a szerelmét, azután hol a feleségemért, hol a szőke tündérért. Az egyik kellemesen okos és nagyon művelt, a másik elragadó szépség, de a Nobel-díjra nem jelölték volna. Látásból ismerték egymást, és kölcsönösen sziszegtek egymásra, nem tudták vagy nem akarták tudni, hogy számomra csak ***ketten*** együtt jelentettek *egy* egészet.

Így jártunk négyesben a budai kiskocsma kertjébe. Rendszerint a Pacsirta volt a cél, ritkábban az Aranykacsa, apja kedvenc helyeit mindig elkerülte, nem akarta, hogy az

vésre gyanakodott, noha csak szégyen, megalázottság és tehetetlen düh izzott mögötte. És megválthatatlan hazaszeretet. Egyetlen emberben az egész nemzeté. Libényi bírák előtt elmondott vallomása nemcsak megrázó hitvallás, de olyan emelkedett beszéd, hogy a reformkor és a szabadságharc bármelyik „vezető értelmiségi alakja" is elmondhatta volna. „Az a sors, amelyet hazámnak a mostani császár kormányzása alatt szenvednie kellett, a legmélyebben megrendített. Hazámat mindenekfölött és életemnél is jobban szeretem. Látnom kellett, hogy honfitársaimat, még a legmagasabb állású főnemeseket is kivégezték, fölakasztották vagy agyonlőtték és tömegesen elhurcolták fogságba és az országban elnyomták a szabadságot. Nem bírtam tovább ezt az állapotot tűrni, s beláttam, hogy miután hazámat a katonaság, zsarnokság és rendőrség olyan szigorú zsarnoki módon tartja, lehetetlen másképpen kedvezőbb változást előidézni. Így már 1850-ben elhatároztam, hogy hazámat a mostani szolgaság alól más módon, mégpedig a császár meggyilkolása által fogom fölszabadítani... A legünnepélyesebben kijelentem, hogy tettemet minden idegen bíztatástól és kioktatástól függetlenül, kizárólag hazaszeretettől diktálva határoztam el...;"

A vallomás nem egy magányos őrült vallomása.

Libényi Jánost az osztrák haditörvényszék ítélte kötél általi halálra, 1853. február 26-án akasztották föl. Százhetvenegyven évvel ezelőtt.

Mikor beérek Csákvárra, lekapcsolom a rádiót, s úgy hajtok végig az ismerős falu főutcáján, mintha egy Március Tizenötödikéhez is méltó emlékmenet volnék egyszemélyben.

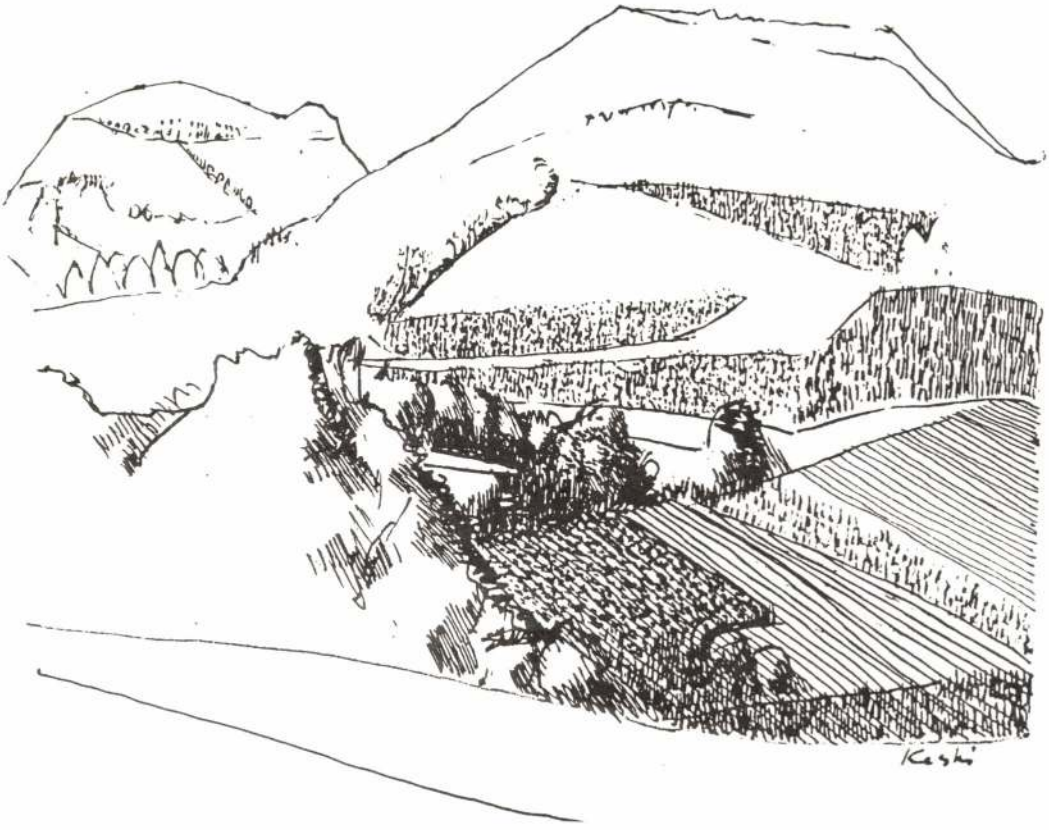

Kiss Benedek

Tavaszt álmodtam

Reggelre
mindent
belepett a hó...
Álmodtam, szépet —
azt is hó takarta.
Tavaszt álmodtam,
talán nyarat is,
mára meg lefagy a
kipattant barka.

Álmodtam nagy vizet,
talán hajót is,
forgott, szikrázott
a Földgolyóbis,
de hol már a tavasz,
ifjúság,
hajó!
Reggelre mindent
belepett a hó.

Tünemény, kancsó mellett

Fejem fölött füst kering,
künn meg hull a hó.
Te nyitsz szobámba megint,
halkan surranó.

Köszöntenélek — meg sem hallasz.
Tünemény, tünemény vagy csak, hallgatsz.

Mi újság? Kérdem — havazás van?
Hogy jöttél e nagy havazásban?

Ki áld vagy ver ilyen hűséggel,
hogy jössz e förgeteges éjjel?

KELSKÉS ÁGNES

A MAGY. IP. MŰN AZ ERREDFORDULÓN

2003

52.o.

elveszünk, tutti quanti.

Csakhogy, mint Ön is irja,
se intézhetjük el igy ezeket a k
mégis milyen messze vagyunk egym

ország, s egy testben és lélek

Pálosi Judit: A magyar gobelinszövés húsz éve. 1960–1980
Tevan 1994

0 x 190 cm, 4-es
E., alatta védjegy.
Ágnes, Szentgyör-
al. Helye Újdelhi
ség.

4 x 400 cm, 5-ös
+ védjegy. Szőtte
a. Tímár Katalin.
Nyugat-Dunántúli
3

ok, 1973. 173 x
és. J.j.l. Szily.
szky Erzsébet.
Szekszárd.

78. 130 x 195
p f. HL CM
on.

x 600 cm, 4-es
4. Szőtte Hidvégi

Tibor Kórház.

zsef:

4 cm x 464 cm,
J SZE, szőtte
ye Kiskunhalas.

sef:

ációit készítették:

-XII., XIV., XVIII.,
XX.-XXXI., XXXIII.,
y: XIII., XV.
XXIV., XXXVIII.
n Gyula: XXVI.

18., 19., 23.-25., 29.,
tván: 3., 5., 8., 10.,
ánosné: 4., 12., 13.,
32. id.
cs Ferenc: 2.
Susits László: 17.
nyi Gyuláné: 35.

Kecskés Ámbrás

Névmutató

Adnet, Jacques 17
Attalai Gábor 28, 37
Bán István 7, 21, 46, 47
Belmonte, Leo 4, 82, 83, 85
Boucher, Francois 76
Braque, Georges 76
Calder, Alexander 76
Coypel, Charles-Antoine 12
Cságoly Klára 27
Czakó Margit 78
Domanovszky Endre 6, 7, 19, 48, 57-60, 78, 82-86
Erdélyi Eta 27, 28
Estève, Maurice 24
Ferenczy Noémi 6, 7, 25, 76, 82, 83, 85, 86
Fett Jolán 44, 45, 47, 82, 84, 85
Fóth Ernő 60, 63-65
Fürtös Ilona 44, 78, 82, 84, 85
Gadányi Jenő 7
Goubely 12
Goya, Francisco 10
Hajdu László 68, 78
Hajnal Gabriella 12, 19, 37-39, 77
Hartung, Hans 76
Hauser Beata 77
Hidvégi Valéria 70
Hincz Gyula 7, 57, 58, 61, 66, 82, 84-86
Honty Márta 66, 67, 69, 78
Kádár György 7, 20, 21
Kecskés Ágnes 20, 39, 82, 84, 85
Körodi György 6
Körösfői Kriesch Aladár 5, 82-83, 85
Korzim Erika 19-20, 39, 43, 46
Kun Sándorné (Luca) 78
Lakatos Artúr 6, 82, 83, 85
Le Brun, Charles 76
Maillol, Aristid 5
Máriási Iván 75
Matégot, Mathieu 27
Matisse, Henri 76
Mizser Pál 18, 69, 70
Nagy Judit 41-42, 77, 82, 84-85
Nagy Sándor 5
Németh József 70
Oláh Tamás 19
Oudry, Jean-Baptiste 76
Pápai Lívia 77
Pécsi László 18-19, 42, 45, 82, 84-85
Pekáry István 6, 82-83, 85
Péreli Zsuzsa 39-40, 77, 82, 84-85
Picasso 76
Pintér Éva 40, 42
Plesznivy Károly 6, 45-46
Polgár Rózsa 77
Prepelicza Katalin 26, 42, 78, 82, 84-85
Redő Ferenc 63-66
Rippl-Rónai József 12, 82-83, 85
Schubert Ernő 6
Solti Gizella 25-26, 77-78, 82, 84-85
Szántó Piroska 70, 75
Széchenyi Lenke 11, 26, 77, 82, 84-85
Szily Géza 68-69
Szkok Iván 68-69
Szőke Erzsébet 41, 43
Szurcsik János 59-60, 62-63, 78
Szurcsikné Sárkány Anna 78
Tassy Klára 65-67
Tury Mária 22-24
Ungár nővérek 78
Vörös Rozália 63, 65, 68, 78

ELSŐ KERÜLETI FIGYELŐ

Kulturális és szolgáltató melléklete

1995. október | Őszi kulturális programok | III. évfolyam 10. szám

Hadtörténeti Múzeum

Tizenhárom nap... 1956 október 23. – november 4.

Állandó kiállítás.

A kiállítás a korszak komor nyitánya és finaléja közötti napok eseményeit dokumentálja, napról-napra követve a drámai történéseket. Ezek közül emeltük ki – a teljesség igénye nélkül – a forradalom legfontosabb mozzanatait.

OKTÓBER 23. Tüntetés budapesten. Reformokat, Nagy Imrének a hatalomba való visszatérését követelik. Ledöntik Sztálin szobrát, a Rádiónál fegyveres harc robban ki. Gerő Ernő, az MDP főtitkára szovjet csapatok segítségét kéri a felkelés leverésére. *OKTÓBER 24.* Nagy Imrét kinevezik miniszterelnöknek. Utcai harcok a fővárosban a szovjet csapatok ellen. *OKTÓBER 25.* A parlament előtti tüntetés vérfürdőbe fullad. Gerőt leváltják, Kádár János lesz az MDP első titkára. *OKTÓBER 26.* Heves fegyveres harcok országszerte. Általános sztrájk, munkástanácsok, forradalmi bizottságok alakulnak. Maléter Pál ezredes csatlakozik a forradalomhoz, átveszi a Killián laktanya parancsnokságát. *OKTÓBER 27.* Nagy Imre vezetésével új kormány alakul Tildy Zoltán és Kovács Béla kisgazda politikusok részvételével. *OKTÓBER 28.* A kormány elrendeli a tűzszünetet. Nagy Imre megigéri a szovjet csapatok kivonulását. Feloszlatják az ÁVH-t. *OKTÓBER 29.* A szovjet csapatok megkezdik kivonulásukat Budapestről. Király Béla vezetésével Forradalmi Karhatalmi Bizottság alakul. Bohlen, az USA moszkvai nagykövete tájékoztatja a szovjet vezetőket, hogy kormányának nincsenek tervei Magyarországgal; Amerika szabad kezet ad a Szovjetuniónak. *OKTÓBER 30.* Hisztérikus tömeg megtámadja a budapesti pártbizottság Köztársaság téri épületét, a védők közül huszonnégyet meglincselnek. Újjáalakulnak az 1945-ös koalíciós pártok. A központi rádió Szabad Kossuth, illetve Szabad Petőfi Rádió néven sugároz. Mindszenty hercegprímás kiszabadul. *OKTÓBER 31.* Nagy Imre a Kossuth téren bejelenti: tárgyalnak a Szovjetunióval csapatainak kivonulásáról, Magyarország kilépéséről a Varsói Szerződésből. *NOVEMBER 1.* Záhonynál és a nyugati határon át megkezdődik a szovjet hadsereg visszaözönlése az országba. Nagy Imre közli: a kormány szándékában áll fölmondani a Varsói Szerződést, kimondani az ország semlegességét. *NOVEMBER 2.* Az MDP megszűnt, megkezdődik az MSZMP szervezése, vezetője Kádár János. Kinevezik a szovjet csapatok kivonulásáról valamint a Varsói Szerződésből való kilépésről tárgyaló magyar küldöttségeket. *NOVEMBER 3.* Új, többpárti koalíciós kormány alakul. Honvédelmi miniszter: Maléter Pál. A kormány katonai küldöttsége megkezdi tárgyalásait a Magyarországi Szovjet Haderők tököli Főparancsnokságán. Éjfélkor Szerov tábornok – a KGB vezetője, – letartóztatja a magyar tárgyaló küldöttséget. *NOVEMBER 4.* Hajnalban szovjet páncélos alakulatok általános támadást kezdenek Budapesten és vidéken. Heves harcok az egész országban.

Tüntetők a Bem szobornál 1956. október 23-án délután ←

Szovjet tankok Budapesten 1956 november 4-én reggel →

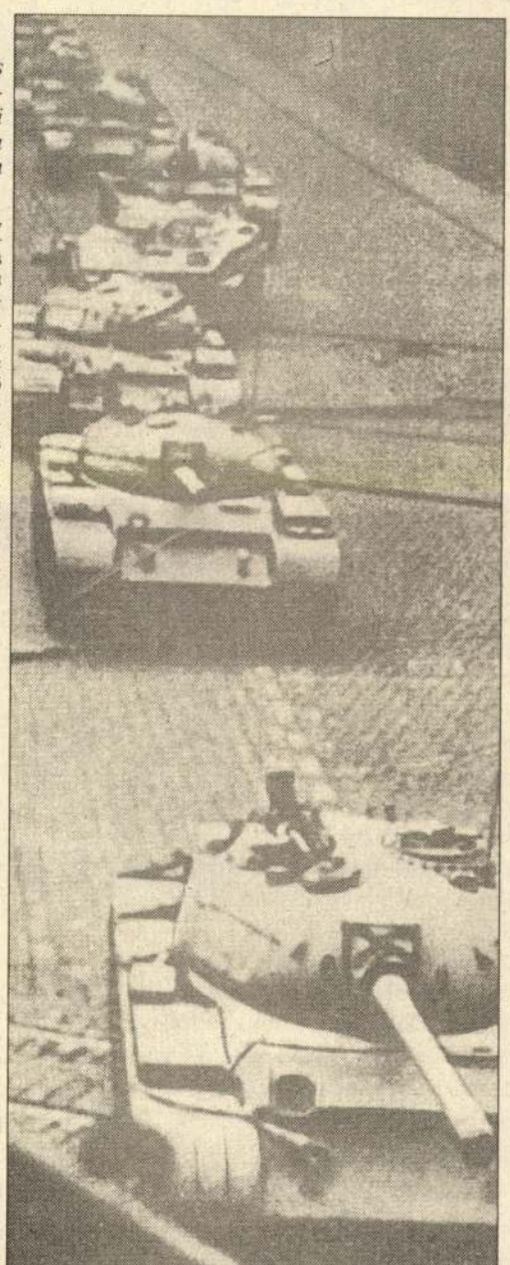

Budapesti Történeti Múzeum
KECSKÉS ÁGNES TEXTILMŰVÉSZ
Akadémiai Székfoglaló Kiállítása
Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia

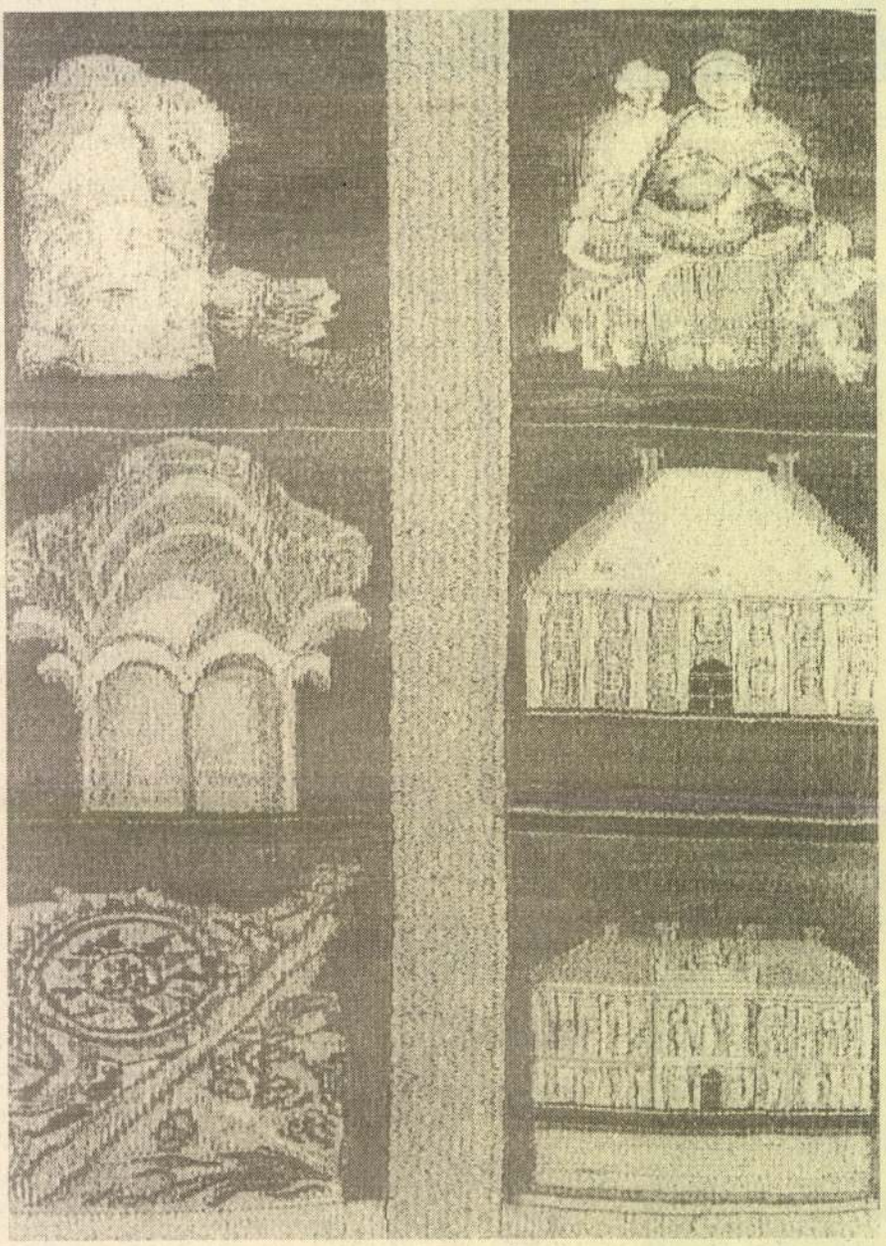

„A gobelin anyagában és technológiájában időtálló. Olyan textil, amely évszázadokon át fennmarad. Ábrázolni is képes, szinte a festészet mértékéig, természetesen a textil nyelvén. E textilszerű ábrázolás lehetősége foglalkoztat" – mondta Kecskés Ágnes 1986-ban akkori kiállítása bemutatásakor. Ezzel tisztán és pontosan megjelölte a maga emberi és művészeti helyét a magyar textilművészet sokszínű és mozgalmas akkori – és mai – jelenében, jövőjében és történetében.

1970-ben végezte el az Iparművészeti Főiskolát. Textilfestő, textilnyomó és gobelin szakon diplomázott... Mint pályatársai többsége, ő is kézzel festett és nyomott textil faliképekkel indult el pályáján, néhány kitűnően megoldott megbízás csakhamar ismertté tette és hozzásegítette az első gobelin feladatokhoz, a hetvenes évek derekától folyamatosan készülnek a legtöbbször maga szőtte gobelinjei.

A magyar textilművészet 1968-ban nem egészen váratlanul, nagy meglepetést keltett az Ernst Múzeumban bemutatott Textil Falikép '68 című kiállításával. A kiállítás – és a folytatásaként létrejött Szombathelyi Fal- és Tértextil Biennálé – korszakváltó volt. Akkora erővel tört fel a sok feltorlódott energia és tehetség, hogy mindenki, még a kritika is csodát emlegetett. Ma már tudjuk, hogy nem csoda volt, hanem szükségszerűség... Maguk a művészek valóban a textilművészet megújulásáért küzdöttek. Ha a kísérletező művész programjához valódi tehetség párosult, az engedékeny textilből szinte hályogkovácsi csodák is születtek.

Ebbe a közegbe nőtt bele 1970-ben Kecskés Ágnes a diplomamunkájával beleszőtt vállalásával. A „Dédmama" egy megfakult régi fénykép képpé formálása és megszövése, témája és technikája a lehető leghangsúlyosabban hagyományos. De a megvalósítása, a textilművészet tartalma nem az – a megfestett kép nem tökéletesen került át a szövedékre, a ruha redői, az arc és az alak felépítése teljesen a szövés törvényei szerint, annak mindenben alárendelve jött létre. A „textilszerű ábrázolás" első megoldása Kecskés Ágnes életművében. A „Dédmama" mint téma, egyszersmind magába foglalja mindazon érzelmet, gondolatot, vágyat, hitet, értéket és akaratot, amellyel telve kell lennie az életnek induló fiatal batyujának – ha van neki ilyen. Kecskés Ágnesnek, a komáromi polgárivadéknak van, a „Dédmamát" tekinthetjük fogadalmi képnek is. Ma ők *– Hauser Beáta, Hegyi Ibolya, Kecskés Ágnes, Nagy Judit, Pápai Lívia, Péreli Zsuzsa, Polgár Rózsa* és társaik – képviselik a magyar textilművészet új virágzását.

Ez az új virágzás nem megy könnyen. Az a fajta anyagi támogatottság, amelyre annakidején jogosan számíthattak volna, teljesen megszűnt. Szellemi-erkölcsi támogatás csak művek nyomán, a művek körül tud kibontakozni, akkor is csak állandó, eleven szakmai közélet közegében – ez is egyre gyérebben létezik. Marad tehát a művész a hivatásával. Marad az a a bizonyos batyu – abból kell telnie az új meg új művekre. Kecskés Ágnesnek tellett és telik belőle.

Itt van a „Dunakanyar" egy három variációban elkészült remek gobelin, nagyívű kompozícióba összefogott táj, rendkívül gazdag szövési hatásokkal örökíti meg a szeretett folyó ékességét. Az „Oroszlán" merőben más világ, a mesék gyermekded oroszlánjai, messziről a népművészet mitikus stilizáló módszere sejlik fel. Megint más a „Csillagok" mély sötétjéből kivibráló szabályos-szabálytalansággal lüktető égi világa. Itt tűnik fel először az a kompozíciós módszere, amelyet a „Körömi kárpit" kristályosított ki. Köröm falu temploma ősi megálló és pihenőhelye a czestochówai zarándokutaknak, a híres kegyképet felidéző kárpitot Kecskés Ágnes azokkal a helybeli asszonyokkal közösen szőtte meg, akiket ő tanított meg szőni. A „Himnusz" annak a nagy közös vállalkozásnak a része, amelyet az egykor összesereglett kilenc konok gobelines az 1996. évi millecentenárium tiszteletése határozott el, s amelyet majd közös kiállításon mutatnak be.

(Szerkesztett rövidítés Aba-Novák Judit írásából, amely a kiállítás nagyon szép katalógusában jelent meg.)

***

Az itt közölt gobelin címe Savaria (részlet), Tisztelet Szombathelynek, 1988-ban készült, mérete 180x180 cm. Sajnos csak fekete-fehérben reprodukálhattuk.

Kecskés Ágnes

Ágnes

Fleggvider

Édes bánat

ge, az ibér, ugyancsak nem indogermán". Nos, a latin hevület és az arab lobbanékonyság mediterrán napverésében valóban őrültségekre képes a szerelmes ember....

Schopenhauer szerint a spanyol a költészet nyelve, mint ahogy a francia a csevelyé, a német a tényközlésé, az olasz a dalolásé. S mivel a költészet – tematikájától függetlenül – mindig személyes vallomás, szerelmet vallani is talán spanyolul lehet a legkönnyebben. Áll ez akkor is, ha jelen kötetünk költői közül nem mindenki írt spanyol nyelven: X. (Bölcs) Alfonz király vagy Nuno Fernández Torneol például a gallego (galíciai portugál) nyelvet használta.

Furcsa, hogy a magyar műfordítók sokáig nem „haraptak rá" a spanyol lírára, amely pedig nyolc évszázados virágzása alatt kontinensünk költészetének színvilágát igencsak gazdagította, méghozzá nagyon termékenyítően. Babits kicsit lekezelő tónusban nyilatkozott Hispánia poétáiról, Kosztolányi – aki pedig tudott spanyolul – csupán Calderón egyik jelentéktelenebb komédiáját tartotta érdemesnek arra, hogy magyarra fordítsa. Előttük Kőrösi Albin 1894-ben kiadott ugyan egy versgyűjteményt A spanyol költészet gyöngyei címmel, de az egyáltalán nem keltette fel a „nyugatosok" érdeklődését, mivelhogy igen gyenge fordításokat tartalmazott. Gáspár Endre és Pál Endre Lyra Hispanica című antológiája – amely 1944-ben látott napvilágot Debrecen városában – törte meg a jeget, aztán a hatvanas évektől végre méltó tolmácsolásban olvashattuk a spanyol líra csodálatos termékeinek színe-javát. Akkor már valóban „gyöngyszemeknek" hatottak, s egyre rangosabb magyar költők figyelmét keltették fel.

Jelen gyűjteményünk kóstoló, ízelítő csupán. Dominálnak benne a siglo d'oro, azaz a XVI., más szóval az arany század költői, hiszen az Újvilágból beözönlő arany és a részlegesen meghódított Itáliából (Nápoly, Szicília) átsugárzó szellemiség egyenesen tündökletessé tette az eddig is igen szépen fénylő hispániai költészetet is. Ám középkori, múlt századi és kortárs spanyol költők is bőven találtatnak e könyvecskében, amely – úgy érzem – kurta időn belül besorol a kiadó Szép versek szép köntösben című sorozatának legsikerültebb darabjai közé.

Baranyi Ferenc

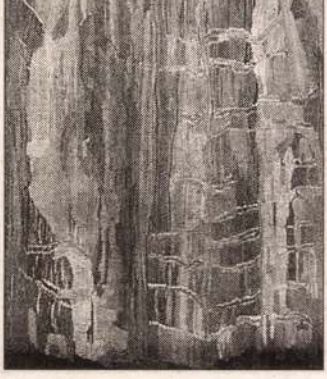

Kecskés Ágnes életműkiállítása

Kecskés Ágnes a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tagja. Szegeden, a Tisza parton, a klasszicista Móra Ferenc Múzeum patinás falai között látható életműkiállítása – egy grandiózus kiállítás, amely egy termékeny élet lenyomata.

Kecskés hosszú ideig Szegeden tanított. Korai vonatútjai a XII. kerületi műhelyéből Szegedre a barátok számára is missziós útnak tűntek.

Alakja egyébiránt is a hagyományőrzés és kulturális misszió hordozója. Zarándokutas. „Templomfestő".

Murális munkái mellett, amelyek templomhajókat díszítenek, a kisebb méretű, természethez közel álló kárpitjai – mint a Dunakanyar – biztos szakmai tudást mutatnak. A paraszti szövők tudása (vagy esetlegessége) ötvöződik a magas színvonalú egyéni művészi megoldásokkal.

Dédnagymama

Kecskés Ágnes Dunakanyar hármasa (három darabból álló sorozata), dunai tája egy biblikus ősállapotot tükröz, egy érintetlen világot és szemléletmódot.

Ahogy Karátson Gábor írta egyhelyütt: „...egész természeti birodalmak tűnnek el és semmisülnek meg..." E figyelmeztető szavak után az író egy másik helyen a nyelv haláláról és pusztulásáról beszél. Kecskés Ágnes munkáinak nyelvezete, fogalmazásmódja archaikus.

Poétikus és narratív egyben, ő még egy érintetlen természeti valóságot képez le tradicionális fogalmazással, szavanként, szálanként.

Egyik híres és nagy sikerű munkáján Kecskés a Kárpát-medence földtani térképét szövi. Személyes kötődése miatt elsősorban Észak-Magyarország hegyeit, folyóit fonja a fűzöld alapba. A folyócsíkok vörösek. Ezek a vérvörös csíkok, mint érfalak bontják a felületet.

A nagyméretű profán oltárok – az Angyalok hódolása és a Tisztelet Szombathelynek – a körömi templomot díszítő oltárkárpitokhoz sorolhatók.

Ezek a templomkárpitok mintegy 25 m^2-es, homogén alapú muráliák, amelyek a gabonaasztagok, búzamezők, a vályog, a cirok színeit ismétlik. A natúr alapban villogó vörösek, kékek ékszerként látszanak.

Kecskés Ágnes szegedi kiállítása igazi élmény. Aba Novák Judit írja róla a katalógus előszavában: „...valahány gondolat, élmény, feladat – annyiféle megoldást talál hozzá, nincsenek kész sémái....Minden munkájában testestül-lelkestül benne van, viaskodva kiküzdi a hite szerint legjobb megoldást – ez hiteles hatásának titka."

Ez az összeállítás még erősebben bizonyítja művészetének karakterét.

Új katalógus készült a Vernisszázsra, amely összegzi Kecskés Ágnes eddigi munkásságát. Remélhetően sokan fogják megnézni munkáit, amelyeket Tokiótól Brüsszelig, Párizstól Londonig, Oslótól Frankfurtig láthatott a közönség.

Jóry Judit
művészettörténész

www.obudai-autojavito.hu

Ön me

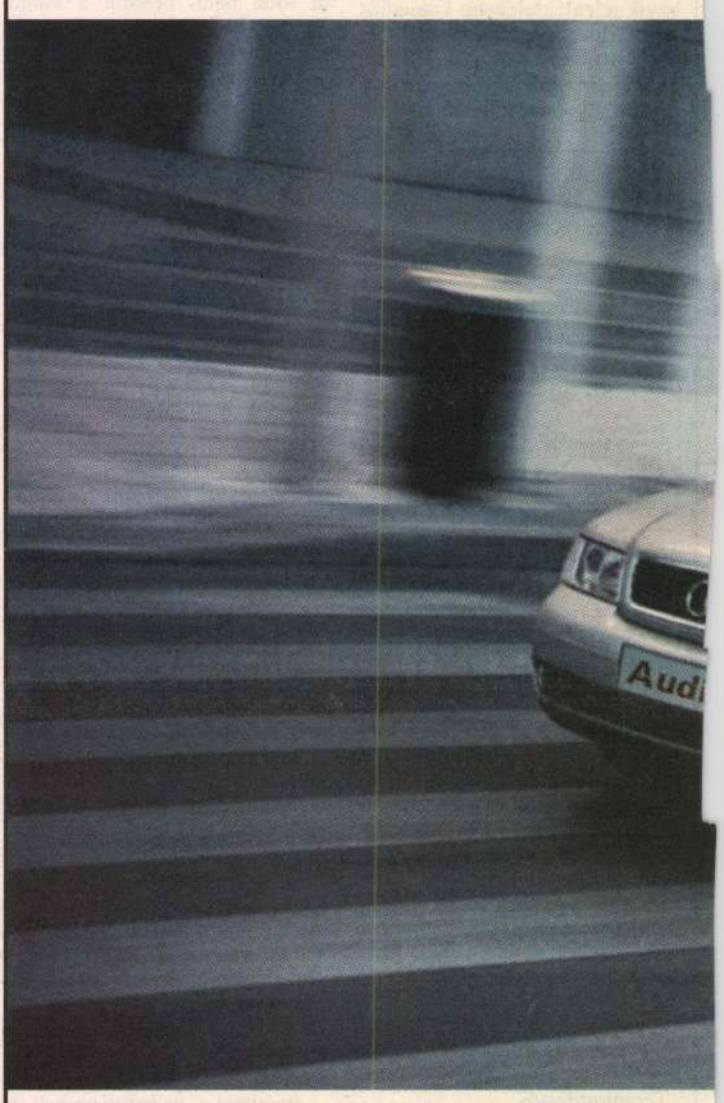

Az **Audi A**
dupla légz
már **4.990**
További in
érdeklődjö

Kecskés Ágnes, textiltervező művész
Nagy Zoltán, egy egész meg két fel: textilbiennálik-Fromt athelyen,

3. „Dunakanyar", gobelin, 54 x 206 cm.

TEXTIL

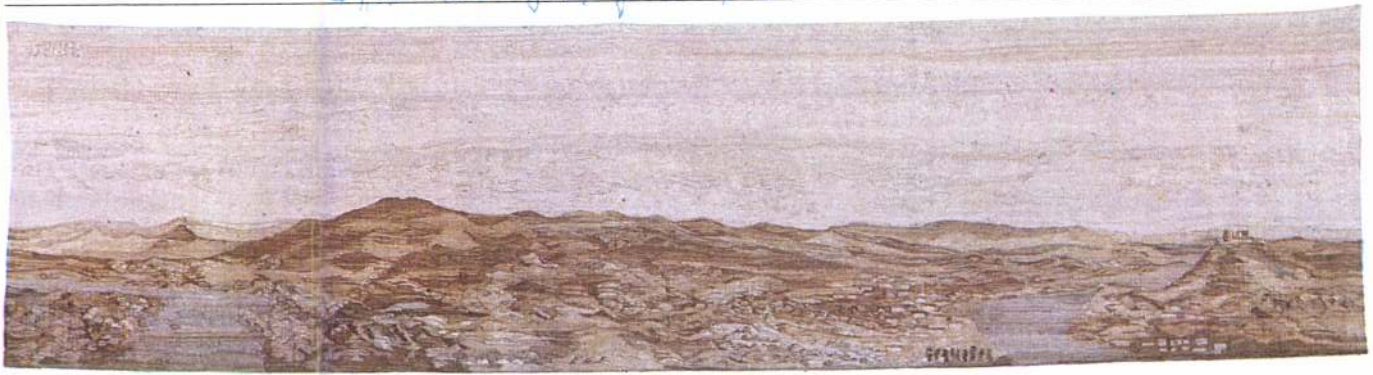

Művészet, 1988, 11–12, 37-vil.

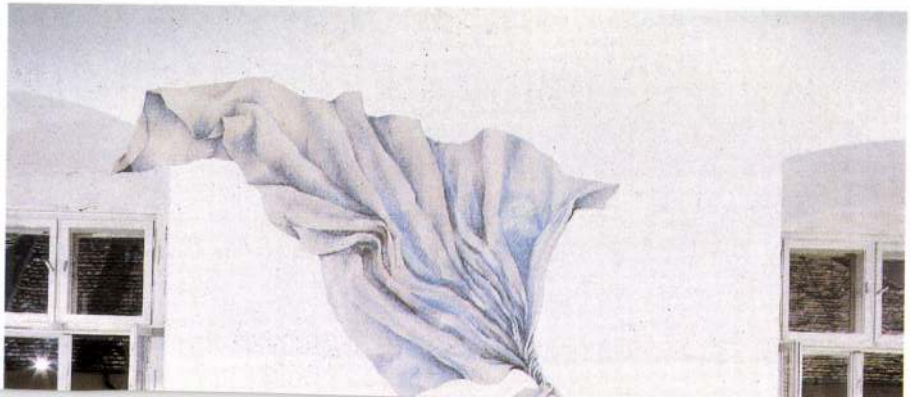

vül finom anyaghatások révén, ő is annak a textiles purizmusnak a képviselőjeként jelent meg, amelyről az előbbiekben már esett szó.

A 10. Fal és Tértextil Biennálé kőszegi függelékeivel együtt is csak töredékes, nem teljes értékű bemutató volt. Más megfontolásokból, de ugyanazt lehet elmondani a 8. Ipari Textilművészeti Biennáléről, amelynek ezúttal az öltözködés volt a témája. Ez az inkább gyakorlati, mint művészeti karakterű rendezvény szolid, kulturált, ám olykor eléggé egysíkú és

KECSKÉS Águs, textilművész

91 6. 49

I díja, Vigadó Galéria

Új Művészet

(1 Müvészet

KECSKÉS Ágnes

Ágh István: Egy kiállítás emléke : Ferenczy Béni és Ferenczy Noémi tiszteletére.
= Magyar Fórum, III.évf. 12.sz. 1991 10.p.

Bp., Vigadó Galéria

KECSKÉS ÁGNES
gobelintervező művész;

Munkácsy Mihály - díj

Magyar Nemzet 198. IV. 2

Kecskés Ágnes

Kecskés Ágnes gobelinművész kiállítása augusztus 28. és szeptember 21. között tekinthető meg a Vigadó Galériában.

Magyar Nemzet 1986. VIII. 23.

Kassák Lajos

SZOT ösztöndíj '86-87

Magyar Nemzet 1986. VII 3.

A Móra Ferenc Múzeum
tisztelettel meghívja Önt és Barátait
a múzeum II. emeleti kiállítótermébe
(Szeged, Roosevelt tér 1–3.)

KECSKÉS ÁGNES

textilművész

kiállításának megnyitására

A tárlatot 2000. március 31-én,
pénteken du. ½ 5 órakor

Jóry Judit
művészettörténész
nyitja meg

Bevezetőt mond
dr. Trogmayer Ottó
Széchenyi-díjas régész

Közreműködik
a **Tömörkény Gimnázium leánykara**

Vezényel **Dohány Gabriella**

A kiállítás megtekinthető:
2000. március 31–május 28-ig
naponta 10–17 óráig,
(kedden 10–15 óráig, hétfő szünnap)

F. k.: dr. Vörös Gabriella
Officina Tannyomda

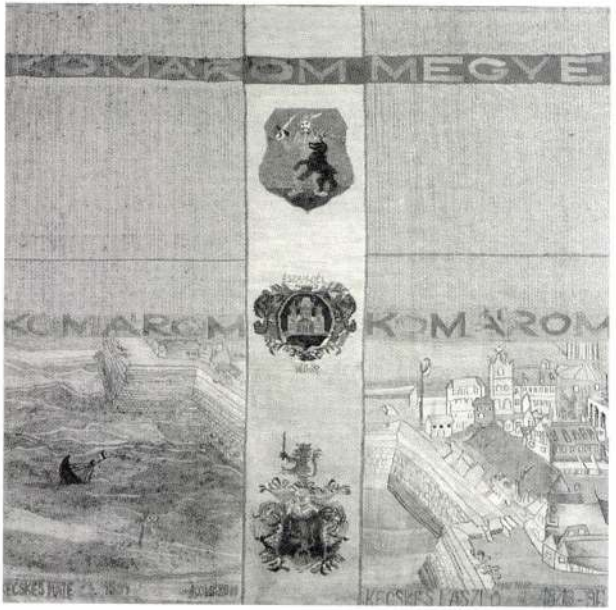

KECSKÉS ÁGNES

textilművész kiállítása

MÓRA FERENC MÚZEUM, SZEGED

Kecskés Ágnes gobelinművei

Kecskés Ágnes gobelinjei

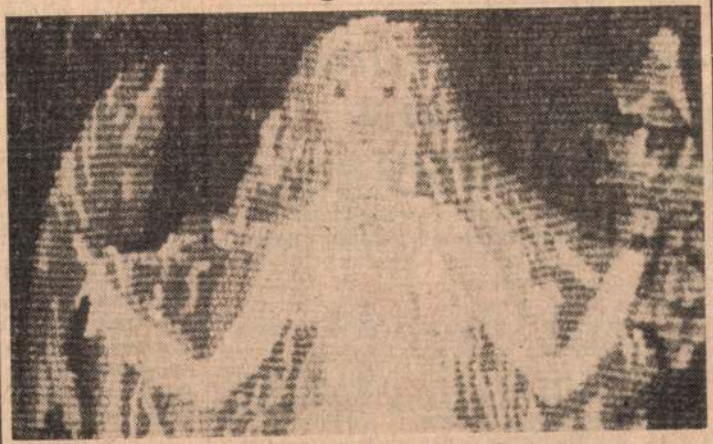

(Munkatársunktól.) 1973-ban kezdte el; ekkor mu-

Népszabadság, 1986. VIII. 29.

Kecskés Ágnes: ipormüvén

L. Kéri Imre

–: Az 1986/87. évi KOT-öntöndíjasok 8.

Élet és Irodalom Bp. 1986. júl. 4 XXX/27

Kecskés Ágnes, textilművek

RÓZSA ANNA-DÍJASOK

A szombathelyi textilművészeti biennálén Kecskés Agnes textilművésznek adták át – Ég és föld című gobelinjéért – az 1986. évi Rózsa Anna-díjat. A Savaria Múzeumhoz tartozó kőszegi Tábornok Házban (Jurisics Miklós Múzeum) pedig a Vas megyei múzeumok igazgatója, dr. Gráfik Imre nyitotta meg a múlt évi Rózsa Anna-díjas művész, Kispál Lászlóné kiállítását (képünkön).

– : Harai

Új Tükör .6

43

XXIII/27

ndolják őket maguk-
esetleges zavar okát
esen saját kívánatos-
sökkenésével magya-
Ha mégis megbizo-
ak arról, hogy a hi-
legesen a másikban
kor szívesebben segí-

ferfiert való r

A nők sok
tartalom nélk
nak érzelmi
sokra. A nők
retkezni szere
férfiak közösü
ami nem mir

Kecskés Ágnes, textilművész

L: Soós Tomás

–: Vadak és „Új szelídek" 24-25

Új Tükör. Bp. 1986. szept. 14. XXIII/37

Kerekes Ágnes textilt.

A Széchenyi Akadémia tagja lett. 1993.ápr.6.

KECSKÉS Ágnes textilt.

Kocsogh Ákos: „Minden arcához öltött más mezet"
[interjú]. = Új Forrás, 17, 1985, 6. 62–66. ill

Kecskés Ágnes

Kecskés Ágnes gobelinjei

[Vigadó gal.]

Népszabadság, 1986. aug. 29. 8.

Budapesti Történeti Múzeum
(155-8849)
jelmezes tárlatvezetés:
14-én 10–13 óráig Mátyás király választása és Budára érkezése

Hadtörténeti Múzeum
(156-9522)
hangverseny:
14-én a Weiner Leó Szimfonikus Zenekar
ólomkatona-öntés:
11-én 14.30–16 óráig
filmvetítés:
24-én Tűz (1948)
részvételi díj: 80,– Ft
(A Vár Filmklub – „A béke frontján" – bérleti díja: 400,– Ft/6 alkalom)

Közlekedési Múzeum
(342-0565/63)
filmvetítés tárlatvezetéssel:
7-én 11 órakor Az autó
Séta az eredeti gépkocsik között
14-én 11 órakor Egy fehér hajó
A hajózás elmúlt 100 éve hazánkban
21-én 11 órakor A távolság legyőzése
Az utazás története a legrégebbi időktől
filmvetítés előadással:
1-jén 11 órakor A kocogó omnibusztól a száguldó metróig
Budapest tömegközlekedése
8-án 11 órakor Közlekedés autópályán
Személyautó-gyártás Magyarországon az első világháború előtt
13-án 16 órakor Búcsú a gőzmozdonytól
A Kárpát-medence kisvasútjai
15-én 11 órakor Merjetek nagyok lenni
A dunai kereskedelmi hajózás története
22-én 11 órakor Hogyan tanult meg az ember repülni
A „királyi gép", a Junkers F13
23-án 11 órakor Hidak
A dunai hidak története
28-án 11 órakor Búcsú a gőzmozdonytól
A kisvasutak helyzete Magyarországon
29-én 11 órakor Kínai filmkockák
Kína vasúthálózata
nyugdíjas klubfoglalkozás
filmvetítés előadással:
11-én 14 órakor Találkozás a tengerrel
Szárazföldi és vízi utak a Balkán-félszigeten

Magyar Mezőgazdasági Múzeum
(343-2010)
népzenei hangverseny:
8-án 11 órakor a jenői Pávakör
15-én 11 órakor az alsószuhai Népdalkör
22-én 11 órakor a besnyői Népdalkör
29-én 11 órakor a tardi Hagyományőrző Együttes
kézműves foglalkozás
általános iskolásoknak:
17-én 14–15.30 óráig madzagszövés
részvételi díj: 50,– Ft/fő
jelentkezés: Kovács Judit muzeológus
(343-0573/76)

Magyar Nemzeti Galéria
(175-7533)
vetítettképes beszélgetés
Székely Péter szobrászművésszel:
5-én 17 órakor Szobor és pénz.
Szobor és politika. Szobor és szobor.
előadás tárlatvezetéssel:
26-án 16 órakor Művészkultusz és műpártolás a XIX. században.
hangverseny:
10-én 12 órakor Szabó András (klarinét), Soltész Ágnes (hegedű), Eckhardt Gábor (zongora)
31-én 12 órakor a Szombathelyi Szimfonikus Zenekar

Magyar Természettudományi Múzeum
(138-2728/32)
az MTM Baráti Köre:
12-én 17 órakor látogatás a múzeum madárgyűjteményébe
(Bp. VIII., Baross u. 13., IV. em.)

Műcsarnok
(343-7401)
„Élő művészet":
27-én 18 órakor Beszélgetés Mengyán Andrással
28-án 18 órakor Beöthy Balázs, Sibylle Hofter és Pereszlényi Rolland estje
„Videoművészet a világban":
11-én összeállítás a lengyel, magyar, szlovén és román videoművészetről
„Filmművészet és képzőművészet" filmklub:
3-án 18 órakor Erdély Miklós: Tavaszi kivégzés, Álommásolatok
10-én 18 órakor Maurer Dóra: Triolák, Önkénytelen mozgások, Tímár Péter: Mozgókép analízis, Vízus, Privát történelem
17-én 17 órakor Bódy Gábor: Psyché I–II–III.
24-én 18 órakor Jeles András: Álombrigád, főiskolás filmek: Vasárnap gyönyöre, Félálom
31-én 18 órakor Xantus János: Diorissimo, Női kezekben, Rocktérítő
„Mítoszok és rítusok régen és ma I.":
18-án 16–21 óráig Latin-Amerika
A Titanic Filozofikussági
Művészetelőre Iskola programjai:
12-én 19 órakor Barna Róbert: A kifejezés, mint megértés
A Műcsarnok és a British Council programja:
1-jén 18 órakor Fiatal skót művészek video- és diavetítéssel egybekötött előadása
Folyóirat-olvasó klub:
26-án egy folyóirat szerkesztőségének és szerzőinek bemutatkozása, viatest

méltatott részleteinek fölfedezésére, újszerű megörökítésére készültek, vagy épp a fénnyel való kísérletezés során, legtöbbször új fotográfiai eljárások alkalmazásának eredményeképp jöttek létre. Lengyel Lajos e fényképei egyenrangúak az avantgárd fotográfia legnagyobb külföldi és hazai mestereinek alkotásaival. A Kassák Múzeumban megnyílt kiállítás a szociofotókon kívül ezt a nemzetközi rangú, fotótörténeti jelentőségű anyagot mutatja be a művészeti ág múltja és jelene, klasszikus értékei és újabb lehetőségei iránt érdeklődőknek.
A tárlat szakmai különlegességét és rangját növeli, hogy még a 60–65 esztendővel ezelőtt készített felvételeket is megfelelő méretben elkészített és jó állapotban megőrzött korabeli kópiákkal tudjuk bemutatni. A művész hagyatékából származó anyag egyik kultúrtörténeti érdekességű kuriózuma az a felvételsorozat, melyet Lengyel Lajos Kassák nevelt lányáról, a táncosnő Nagy Etiről készített az 1930-as évek közepén, nem sokkal a művésznő váratlanul bekövetkezett halála előtt. A műfaj magyarországi történetében különlegességnek számítanak Lengyel Lajos hatvan esztendővel ezelőtt készült politikai fotómontázsai, melyek közül néhány eredeti anyagszerűségében, azaz kollázsként is fennmaradt. A kiállításon szerepelnek most előkerült befejezetlen kollázsok is, melyek összegyűjtött, de meg nem komponált képanyagukkal arról az alkotói küzdelemről tanúskodnak, melyet Lengyel Lajos a kor világát kifejezni törekedve folytatott.

Csaplár Ferenc

IPARMŰVÉSZET

Budapesti Történeti Múzeum, Budapest
Kecskés Ágnes gobelinművész
1995. IX. 13–XI. 26.

„A gobelin anyagában és technikájában időtálló. Olyan textil, amely évszázadokon át fennmaradt. Ábrázolni is képes, szinte a festészet mértékéig, természetesen a textil nyelvén. E textilszerű ábrázolás lehetősége foglalkoztat" – mondta Kecskés Ágnes 1986-ban akkori kiállítása bemutatásakor. Ezzel tisztán és pontosan megjelölte a maga emberi és művészi helyét a magyar textilművészet sokszínű és mozgalmas akkori – és mai – jelenében, jövőjében és történetében. A hagyományőrzés Kecskés Ágnes számára alapvető fontosságú. A föld a talpa alatt, a nap a csillagos égbolt a feje felett, a lélegzetvétel, a forrásvíz – mindazon szellemi és tárgyi létezők összessége, amelyet a magáénak ismer el, amelyet átvett, s amelyet tovább fog adni az utána jövőknek. Nem kételyek és töprengések nyomán döntött a hagyomány vállalása mellett. Eredendően hajlama, sorsa, karaktere szilárdította meg ezt benne.

Aba-Novák Judit

Iparművészeti Múzeum, Budapest
Kanadai tervezők
1995. IX. 16–XI. 15.

A kiállítás a hagyományos értelemben vett iparművészet mellett más rokon műfajokat is bemutat, középpontba állítva az ember és környezete kapcsolatát. Különösen az építészetnek Kanada sajátos földrajzi és természeti adottságaihoz alkalmazkodó, számunkra szokatlannak tűnő megoldásai tartogatnak sok érdekességet a magyar kiállításnéző számára.
Ízelítőt kaphatunk az építészekkel közösen dolgozó kerttervezők munkájából is, a kézműves iparművészet művelői közül pedig ötvösök, kerámikusok és textilművészek alkotásait láthatjuk. Az ipari designt az íróasztali készlettől a jachtig rendkívül változatos tárgyak és modellek képviselik. A kiállítás anyagát válogató Kanadai Királyi Akadémia a műfajok sokféleségét hangsúlyozva felvonultatja az alkalmazott grafika, a fotó- és a videoművészet néhány jelentős képviselőjét is.
A kiállító művészek között szerepel *Ernest Annau, Arthur Erickson, Ray Moriyama, Andrew S. Volgyesi* és *Eberhard Zeidler* az építészet témakörben. A kerttervezést *Cornelia Hahn Oberlander* és *Don Vaughan* képviseli. A kézműves iparművészetet *Susan Benson, Lois Etherington-Betteridge, Tamara Jaworska, Yvette Koch Mintzberg, Mayta Markson* és *Dora de Pédery-Hunt* mutatja be. *George Cuthbertson, Michel Dallaire* és *Claude Gidman* az ipari designt képviselik. Grafikával, valamint fotóval *Stuart Ash, Christopher Chapman, Manfred Gotthans, Jerzy Kolacz* és *Chris Yaneff*, film-, illetve a videoművészeti alkotásokkal *Tad Jaworski* mutatkozik be.

MÚZEUMI PROGRAMAJÁNLAT

október

BUDAPEST

Bartók Béla Emlékház
(176-2100)
hangverseny:
19 órakor
6-án 18 órakor Torkoshi Yasuko (szoprán), Fujimoto Mami (zongora), Both Lehel (zongora)
13-án 18 órakor Szabó Péter (cselló), Oravecz György (zongora)
15-én 16 órakor June de Toth (zongora)
20-án 18 órakor a Magyar Zongorás Trió és Papp Sándor (mélyhegedű)
27-én 18 órakor M. Kecskés András estje

Múzeumi Hírlevél
1995/10

A KIÁLLÍTÁS HELYE

BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM
METSZETTÁR

BUDAVÁRI PALOTA E ÉPÜLET

BP. I., SZENT GYÖRGY TÉR 2.

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ

SZEPTEMBER 13—NOVEMBER 26-IG

HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL 10—18 ÓRÁIG

A BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM
FŐVÁROSI KÉPTÁRA

VALAMINT A

SZÉCHENYI IRODALMI
ÉS MŰVÉSZETI AKADÉMIA

MEGHÍVJA ÖNT

KECSKÉS ÁGNES

GOBELINMŰVÉSZ

AKADÉMIAI SZÉKFOGLALÓ KIÁLLÍTÁSÁRA

1995. SZEPTEMBER 13-ÁN 17 ÓRAKOR

A KIÁLLÍTÁST MEGNYÍTJA:

KARÁTSON GÁBOR

FESTŐ ÉS ÍRÓ

AKAPRINT 9421842

MEGHÍVÓ

KECSKÉS Géza

KECSKÉS ÁGNES TEXTILMŰVÉSZ AKADÉMIAI SZÉKFOGLALÓ

textil, amely

a festészet mértékéig

foglalkoztat" -

tisztán és

magyar textilművészet

és történetében. A

nap a csillagos

és tárgyi létezők

amelyet tovább fog adni az

a hagyomány vállalása

és felnőtté érésének folyamata

Aba-Novák Judit

Budapesti Történeti Múzeum
Budavári Palota E. épület
I. Szent György tér 2.

megnyitó: 1995. szeptember 13-án 17 órakor
megnyitja: Karátson Gábor festő és író
megtekinthető: 1995. szeptember 13 -
november 26. kedd kivételével
a kiállítás rendezője: Fitz Péter

KECSKÉS ÁGNES

14. Magyar Textilbiennálé

Szombathelyi Képtár

1996 jún 14 - aug 31

KECSKÉS ÁGNES

TEXTILMŰVÉSZ

ABA-NOVÁK JUDIT: TÖRÉDÉKEK – 25 ÉV TERMÉSÉBŐL

MAGYAR IPARMŰVÉSZET 1995/4, 46-7

cusa./Olasz nyelven is/

nyv.Budapest, 1-7.

.Rippl-Rónaitól a nyolcakig.

ens.

2-11.

A Magyar Népköztársaság
Művészeti Alapja
és a Magyar Televízió
Képzőművészeti Osztálya
meghívja Önt
a Vigadó Galériába

KECSKÉS ÁGNES

gobelinművész
kiállításának megtekintésére

Megtekinthető:
1986. augusztus 28—szeptember 21.

A TV Galériájának adásnapja:
augusztus 28.

A kiállítást rendezte:
D. Fehér Zsuzsa dr.

A katalógust tervezte: Sós László és Kemény Éva
Felelős kiadó: Fazekas János
Ára: 10,— Ft

86-1197 GENERALART Nyomda — Dorog

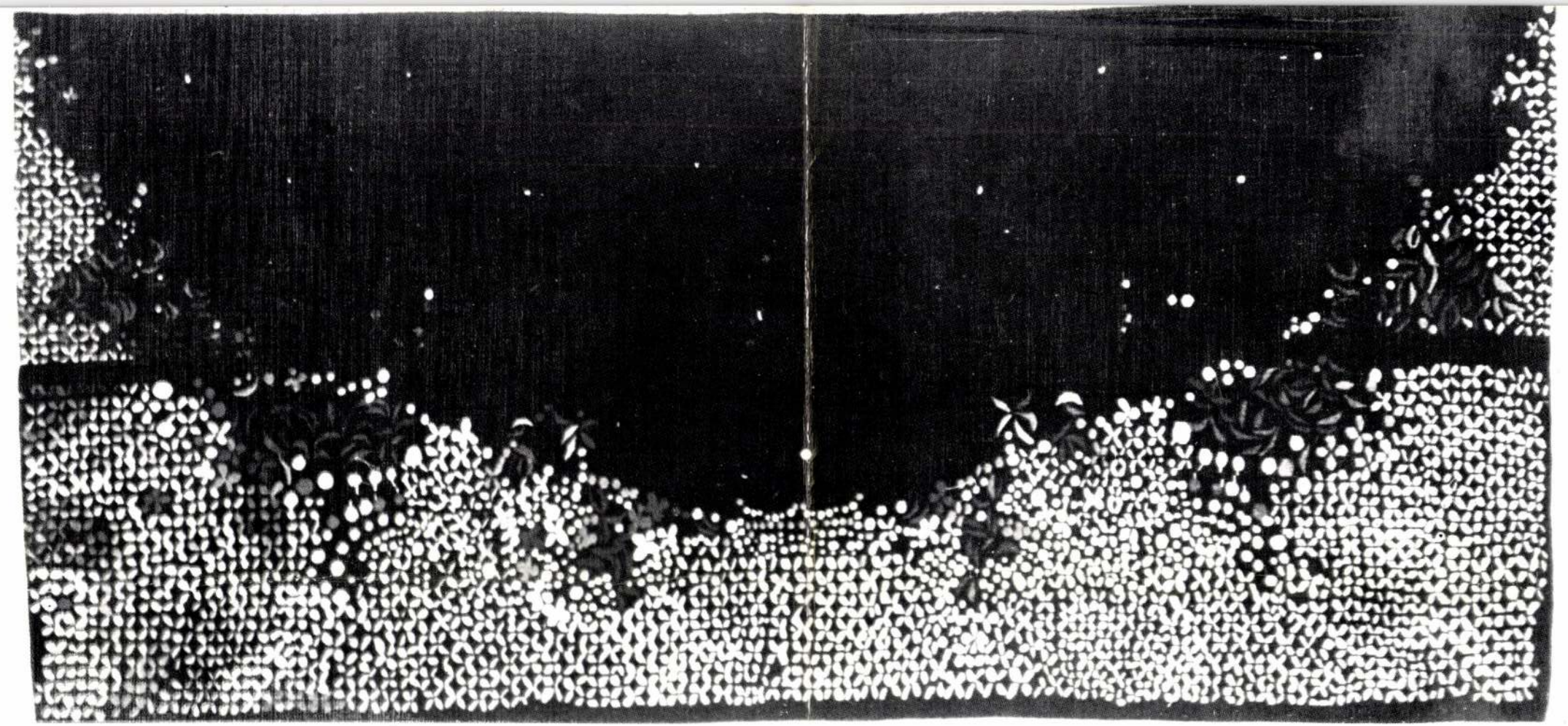

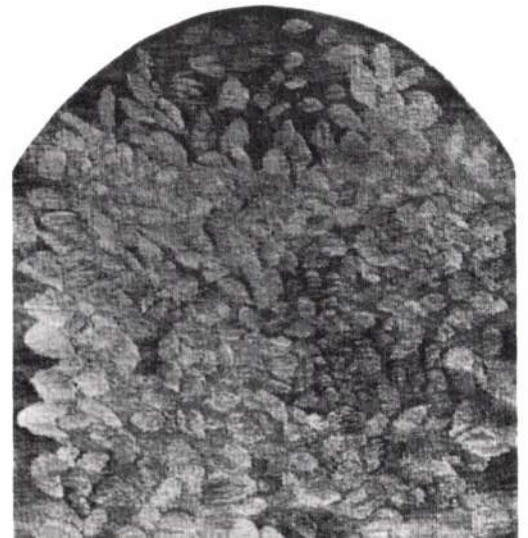

KECSKÉS ÁGNES

ATV GALÉRIÁJA

A gobelin anyagában és technikájában időtálló. Olyan textil, mely évszázadokon át fennmarad. Ábrázolni is képes, szinte a festészet mértékéig, természetesen a textil nyelvén. E textilszerű ábrázolás lehetősége foglalkoztat.

Kecskés Ágnes

Kecskés Ágnes gobelinművész 1942-ben Komáromban született. 1965 és 1970 között végezte el az Iparművészeti Főiskolát. 1986-ban Rózsa Anna díjat kapott a Szombathelyi Fal és Tértextil Biennálén. 1986-ban SZOT ösztöndíjat kapott.

Egyéni kiállításai

1973. József Attila Tudományegyetem, Szeged.
1974. Dunamenti Múzeum, Komarno (Csehszlovákia).
1976. Fészek Klub, Budapest.
1977. Fényes Adolf Terem, Budapest; Göcsej Múzeum, Zalaegerszeg.
1979. Galerie Holly, Walchwill (Svájc); Bartók Béla Művelődési Ház, Szeged; Dömösi Galéria.
1980. Kuny Domokos Múzeum, Tata.
1981. Galerie Rechtsteiner, Zürich (Svájc); Körömi Kápolna.
1984. Kernstok Terem, Tatabánya; Bakonyszombathelyi Művelődési Ház.
1985. Komáromi Kisgaléria.

Csoportos kiállításaiból:

1970. Fiatal iparművészek kiállítása, Ernst Múzeum, Budapest.
1972. Őszi Tárlat, Tata.
1975. Mai magyar iparművészet, Iparművészeti Múzeum, Budapest.
1976. Textilgrafikai kiállítás, Magyar Nemzeti Galéria, Budapest.
1977. Építészet és falkárpit, Építőművészek Szövetsége, Budapest.
1978. Velemi Textilművészeti Alkotóműhely, Velem.
1979. Samyn Galéria, Gent; Velemi Textilművészeti Alkotóműhely, Joanneum Graz.
1980. A kéz intelligenciája, Műcsarnok, Budapest; Fal és Tértextil Biennálé, Nemzetközi Minitextil Biennálé, Szombathely;
Válogatás a Fal és Tértextil Biennálé anyagából, Bartók Galéria, Budapest; Galeria Sin Paora, Párizs; Képző és iparművészeti kiállítás, Sárospatak.
1981. Képző és iparművészeti kiállítás, Pannonhalma.
1982. Erfurti Quadriennale, Iserlohnhaus; BNV képzőművészeti kiállítás, Budapest és Szolnok; Mai magyar iparművészet, Oslo;
A magyar iparművészet és a design, Moszkva.
1983. Fal és Tértextil Biennálé, Nemzetközi Minitextil Biennálé, Szombathely; Minitextil kiállítás, New York.
1984. Magyar napok, Erlangen; Magyar iparművészeti kiállítás, Műcsarnok, Budapest; Fal és Tértextil Biennálé, Nemzetközi Minitextil Biennálé, Szombathely.
1985. Képző és iparművészeti kiállítás, Sárospatak; Idea I. V. kiállítása, Vigadó Galéria, Budapest; Komárom megyei iparművészek kiállítása, Tatabánya; Magyar gobelin 1945-85. Műcsarnok, Budapest.
1986. Fal és Tértextil Biennálé; Nemzetközi Minitextil Biennálé, Szombathely.

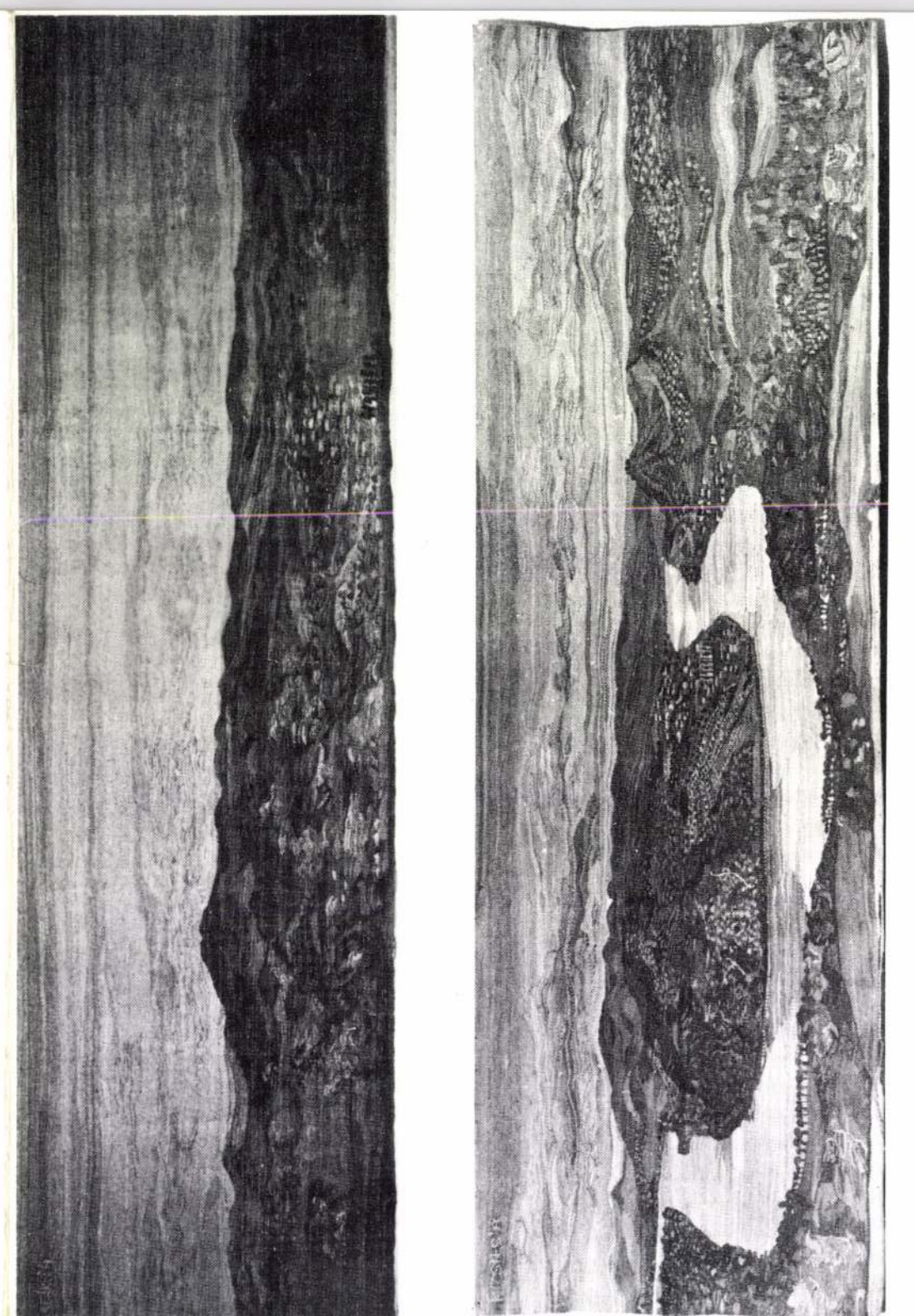

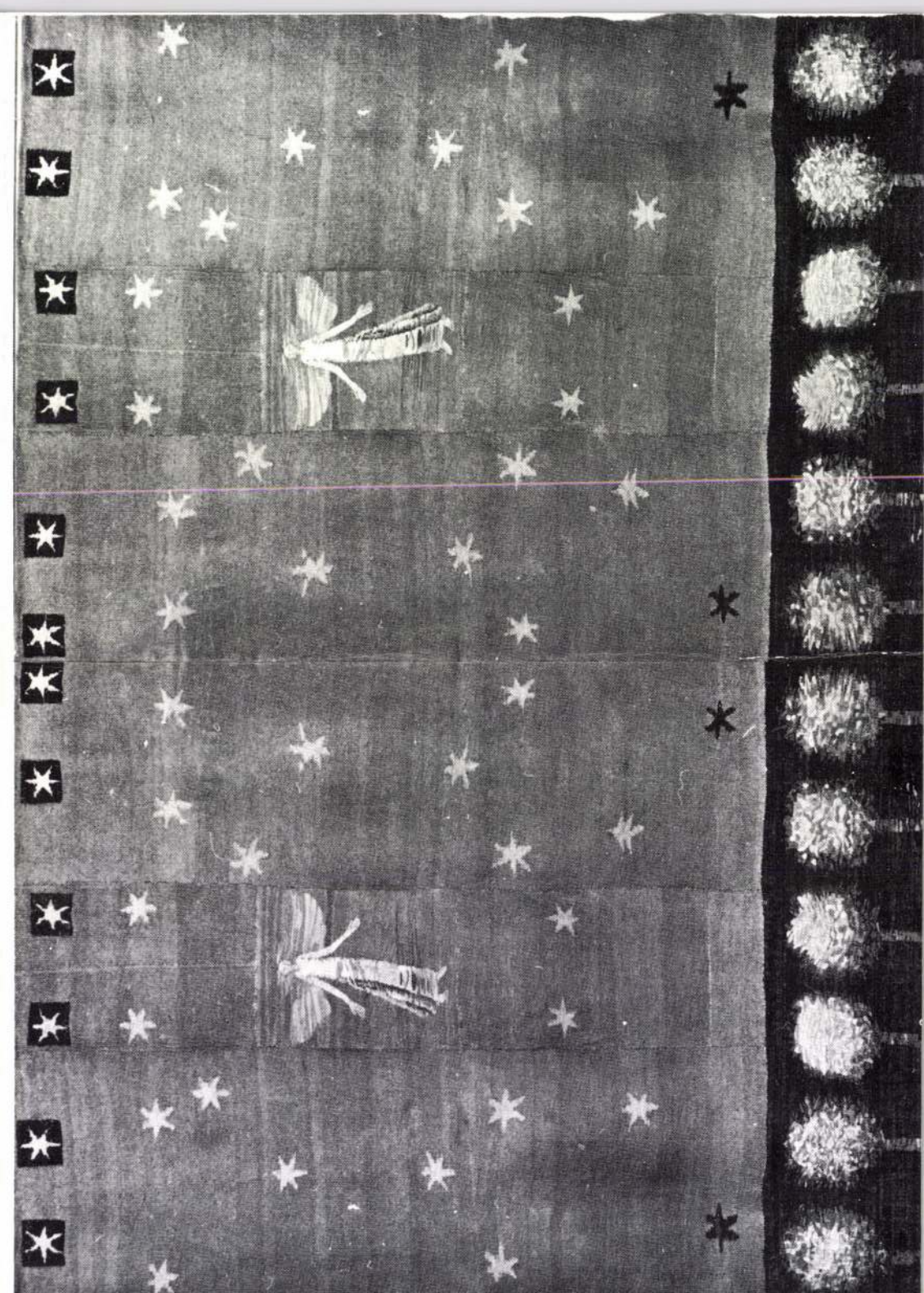

A Kiállítási Intézmények
meghívja Önt

Kecskés Ágnes

textilművész

kiállításának megnyitására

1977. szeptember 30-án pénteken 17 órára

Fényes Adolf Terem
Budapest, VII. Rákóczi út 30.

A kiállítás nyitva: 1977 szeptember 30—október 23

1758 FNYV I

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Kecskés Csaba

NAPLÓ
Veszprém

1989 NOV 21

NAP

1021

Munkás-művészek kiállítása

Tegnap délelőtt a KISZÖV veszprémi székházában Pátkós Albert, a KISZÖV elnöke két munkás-művész kiállítását nyitotta meg. *Kecskés Csaba* kovács, a várpalotai Vegyes KTSZ dolgozója, és *Navratil Antal* vájár — mindketten a várpalotai „Józserecsét" Művelődési Ház szakkörének tagjai — mutatták be alkotásaikat. Kecskés Csaba 30 festménnyel jelent meg a kiállításon. Műveiben az ember, a táj és a munka egyaránt helyet kap.

Navratil Antal tíz faszoborral jelentkezett a tárlaton. A szobrokat gyökerekből formázza, ezzel a kifejezőeszközzel tükrözi, igéretes mesterségbeli tudással, a körülötte lévő világot. Munkatársait, a munka egy-egy felejthetetlen, megkapó mozzanatát ábrázolja szobraival.

A kiállítás november 30-ig tekinthető meg a KISZÖV székházában.

Fegyelmi a mulasztó gázszerelő ellen

„Elég volt az ígéretekből" címmel a Naplóban megjelent bírálatra válaszolva közöljük, hogy az ügyben vizsgálatot indítottunk. Megállapítottuk, hogy az említett gázberendezés felülvizsgálatát és bekapcsolását azért nem végezte el körzetes szerelőnk határidőre, mert beteg volt és utána behívták katonai szolgálatra. A munka elvégzésére később Kelemen Tibor szerelő kapott utasítást, aki azonban ennek nem tett eleget. És mert kötelességét elmulasztotta, ezért ellefegyelmi eljárást indítot-

Kecskés Ágnes

a Tatán megnyílt Őszi Táslatok az új fiatalok között szerepelt munkája.

Jenkei János: Őszi Táslat '72

Dalgozók Lapja, 1972. nov. 26.

Kecskés Ágnes.

A Tatán megnyílt Őszi Tárlaton faliképe: „Sárkány" c. szerepelt. (említve).

Jenkei János: Őszi Tárlat 72
Dalgozók Lapja, 1972. nov. 26.

Kecskés Ágnes, [ ]

L: Fáy Éva

Torday A.: Vesszö .... 2.

Esti Hirlap, Bp. 1978. nov. 9.

Kecskés, Charles MSK

magyar memoár

Széchenyi megbízza 1840 után, hogy tervet készítsen Buda és Pest védelmére a Duna áradásai ellen.

Bierbauer, Virgil: Count Széchenyi, and Budapest
The Hungarian Quarterly, 1940, I. 248o

Kecskés Csaba

A hamadik bolotorfinesti tárlatot vèsztvesz

Balogh Elemér: A nuvesnet elötzológolas
Napló, Veszprém 1964. aug. 23.

Keskés Ágnes

Közös kiállításon vett részt a művésznő a Magyar Építőművészek Szövetségének székházában.

Pálosi Judit: A szövött falkárpitról.
Művészet, 1977. augusztus - 20.oldal.

Kecskés Ágnes, iparművész

„Építészet és Falikárpit" cimmel a Magyar Építőművészek Szövetsége székházában nyolc iparművész kamarakiállítása nyílik meg 1977. ápr. 26-án

Meglívó

1977. ápr. 26.

Keserű Ágnes, Textilművész

l: Nagy Judit.

Tordai Aliz: A szövés - életmód 2.
Esti Hírlap, Bp. 1980 aug. 12.

Kecskés Ágnes iparművész

□ A MÚZEUMI VILÁGNAPON, május 18-án, délelőtt nyílik Kecskés Ágnes iparművész kiállítása a tatai Kuny Domokos Múzeumban. A többi tárlatot és a város nevezetes épületeit muzeológusok kalauzolásával tekinthetik meg e napon az érdeklődők.

-: □ A múzeumi világnapon. 2.

Esti Hírlap, Bp. 1980. május 14.

sKÉS Ágnes (textil)

Szerepelt müveivel a Kernstok Teremben a Komárom megyei iparmüvészek kiállitásán, ahol az 1983–1985 közötti müvekkel szerepelt minden kiállitó.

Wehner Tibor: Müvészeti krónika. = Uj Forrás, 1986. 1. 61.p.

Kecskés Ágnes

Adott belső tér díszítésére elképzelt kompozíció (vegyes)

Pálosi Judit: A szövött falkárpitról.
Művészet, 1977. augusztus - 20. oldal.

Kecskés Ágnes

Adott belső tér díszítésére el-
képzelt kompozíció, fotómon-
tázs (vegyes)

Pálosi Judit: A szövött falkárpitról.
Müvészet, 1977. augusztus - 20.oldal.

Kaskés Ágnes, iparművész

L: Szabó Marianne

—: Babamúzeumok

8.

Esti Hirlap, Br. 1977. okt. 19.

Kecskés Ágnes, textilművész

A Kiállítási Intézmények
meghívja Önt

Kecskés Ágnes

textilművész

kiállításának megnyitására

1977. szeptember 30-án pénteken 17 órára

Fényes Adolf Terem
Budapest, VII. Rákóczi út 30.

A kiállítás nyitva: 1977 szeptember 30—október 23

1758 FNYV I

Kecskés Ágnes, Textilművész

L.:Gacs Gábor

-:A hétvégi kult. proramból 9.

Népszabadság, Bp. 1977. okt. 1.

Kecskés Ágnes

Az 1970-ben diplomázott
művész kiállításán bati-
kott selymeket, nyomott
vásznakat állít ki.

—: Kiállítási naptár
Művészet, 1977. október – 48 lap.

Kecskés Ágnes

A Fényes Adolf teremben
szeptember 30-án nyílt meg
Kecskés Ágnes textiltervező mű-
vein kiállítása.

—: Kiállítások naptára
Művészet, 1977. október - 48 lap.

Kecskés Ágnes: Adott belső tér díszítésére elképzelt kompozíció, fotómontázs, 1977

Kecskés Ágnes

Mintonet, 1977. 8. 22.

Négyszemközt a művel

Vigh Tam

Öt szobrász kapott megbízást 1961-ben az Akadémiai Érempályázatra. Rusznyák István, az Akadémia akkori elnöke beszélgetésre hívta meg a hivatal által (Magyar Népköztársaság Képzőművészeti Alapja) kijelölt pályázókat, s mint később kiderült, nem azért, hogy elképzeléseit közölje a szobrászokkal, hogy azok aztán az ő instrukciói megvalósításában versengjenek. A szóval ki nem mondott kívánságot mégis úgy summázták a szobrászok, hogy a maguk eszközeivel te-

figyelmen kívül hag
festményein a fény.
készült, Münchenber
festményén a halott K
nem a naptól, nem a
hanem a festő részvét

A csendes víz nem
olyan mély hullámvö
benne a maga törvén
lyenben Vigh Tamás
figura áll. Talán nem is

G. Kecskés Ágnes iparművész

A kiállítás másik részvevője a tehetséges, fiatal iparművész, G. Kecskés Ágnes volt, aki mindössze három éve végzett a budapesti Iparművészeti Főiskola textiltervezező- és gobelin-szakán. Munkái a budapesi Domus nagyáruház falait (6 darab nagyméretű gobelin), a komáromi Brigetio borozót (függönyök és textilképek) díszítik. A szegedi táncegyüttes számára 16 táncruhát, New York-i megrendelésre pedig 20 textiltervet készített. Ez a kiállítás a második önálló bemutatkozása.

Kecskés Ágnes érett, határozott egyéniség. Ilyenek kiállított munkái is: egységesek, s ha kiforrottságról még nem is beszélhetünk munkáiról szólván, a derűs nyugalmat, kiegyensúlyozottságot és kifinomult ízlést nem vitathatjuk el tőlük. A textilképeket, kézifestésű faliszőnyegeket, falvédőket, függönyöket, batikolt ruhadarabokat és emléktárgyakat készítő művésznő elképzeléseit egyéni módon oldja meg. Kedvenc anyagai közt elsősorban a valódi selyem és a vászon szerepel, amelyeket a kézifestés igényes technikájával díszít. Máskor az olcsó méteráru anyagát varázsolja dús fantáziája értékes mesterművé. Ilyen a nyomattal készített „Betyáros méterárut", amely a népi díszítőelemek kultivált felhasználását példázza. A motívumok egymás alatti változatos ismétlése a méteráru sajátosságának gyakorlatai követelménye, s egyúttal a magyar népművészet komponálómódszerének hagyományát őrzi.

A népművészet kincsestára gyakori forrása Kecskés munkáinak. Új kombinációkba csoportosítja az ismert elemeket, minek nyomán újjá alakulnak. A bemutatott textíliákon rendkívül gyakran szerepelnek stilizált növénymotívumok. De akad köztük egyértelműen figurális kompozíció is, mint például az egész-alakos „Dédnagymama" című harmonikus színezésű gobelin.

A realizmusból kiinduló művésznő — saját bevallása szerint — egyre közelebb jut a mindmáig nem eléggé értékelt szecesszióhoz. Talán épp ez a nyitja Kecskés Ágnes művészetének, melynek középpontjában a növények és állatok világa áll. Mindez — a természet apró titkainak megfigyelése s az emberi képzelet szabadságigénye — ma nem egyedülálló jelenség. Reakció a „nincs tovább"-ra, az absztrakcionizmusra, s korunk egyes negatív jelenségeire. Az elmondottak kézzelfogható bizonyítéka a „Sárkányeresztés" című hatalmas, kézifestésű falikárpit, a „Korallos falikép" (kézifestésű selyem), majd a valóságábrázolás és játékos abszrahálás határán mozgó „Tájkép", továbbá az összes virágelemeket tartalmazó mű.

Különös szorgalomról és tehetségről tanúskodiö a Magyar Nemzetti Múzeum részére készített munkája, a pannonhalmi koronázó palást kézifestésű másolata.

Kecskés Ágnes Budapesten él, önálló művészként dolgozik.

L. Gály Tamara

Kettős tárlat Komáromban

Irodalmi szemle, 1974. dec. 9.

A **Magyar Nemzet**ben (okt. 6) Sziládi Béla ismerteti Duba Gyula **Vajúdó parasztvilág** című lírai szociográfiáját.

A Cseh Írószövetség folyóirata, a **Literární měsičník** októberi száma Darvas József életét és munkásságát méltató cikket közöl Oldřich Rafaj tollából; ugyanitt olvashatjuk a **Kortárs** áprilisi számát ismertető jegyzetet.

A **Soproni Szemle** 3. száma közli Fogarassy László ismertetését Bánffy Miklós kéziratos, befejezetlen emlékiratairól, a miskolci Herman Ottó Múzeum XII. évkönyve pedig fent említett munkatársunk tanulmányát hozza a Károlyi-kormány idején lezajlott északi gerillaharcokról.

A miskolci **Napjaink** novemberi számában Tolvaj Bertalan ismerteti Kováts Miklós **Magyar színjátszás és színiirodalom Csehszlovákiában 1918—1938** című monográfiáját.

Az **Alföld** novemberi számában Görömbei András ismerteti Duba Gyula új könyvét.

A Szlovákiai Írók Szövetségének magyar szekciója a közelmúltban két összejövetelt rendezett. A korábbin (okt. 7) Csanda Sándor értékelte a szlovákiai magyar irodalom legújabb termését, az utóbbin (nov. 11) pedig Rudolf Chmel értekezett a szlovákiai magyar tudományosság új műveiről, majd Zalabai Zsigmond olvasta fel a szlovákiai magyar gyermekköltészettel foglalkozó tanulmányát.

A naszvadi CSEMADOK november 9—10-én megrendezte a csehszlovákiai magyar irodalom napjait, melynek keretében Csanda Sándor, Duba Gyula, Ozsvald Árpád, Dávid Teréz, Lovicsek Béla, Csontos Vilmos, Bábi Tibor és E. B. Lukáč találkozott az olvasókkal.

Kedves értesítőt hozott nemrégiben a posta, feladója a Szolnoki Megyei Könyvtár. A Verseghy Könyvtár Irodalmi Szabadegyetemének október végi rendezvényén a csehszlovákiai magyar irodalom ismertetése került sorra. A műsor szerkesztője, a bevezető szerzője az olvasóink előtt sem ismeretlen irodalomtörténész, Fried István volt. A Madách Színház művészei Fábry Zoltán, Duba Gula, Tőzsér Árpád, Zs. Nagy Lajos, Ozsvald Árpád, Török Elemér, Cselényi László, Mikola Anikó és Varga Imre műveiből adtak elő részleteket. Ferencz Éva Zobor vidéki népdalokat énekelt.

A Magyar Televízió november hetedikén közel egyórás irodalmi műsort sugárzott. A **Csehszlovákiában jártunk** című adásban Duba Gyula beszélgetett Egri Viktorral, Fonód Zoltánnal és E. B. Lukáčcsal.

Az **Irodalmi Szemlé**ről és az irodalmi életünkről kora ősszel indított vitát zárta le nemrégiben az **Új Szó.** A vitához írásban hozzászóló írókat kerekasztal beszélgetésre hívta meg napilapunk szerkesztősége. A beszélgetés anyagát kivonatolja a november 17-i **Vasárnapi Új Szó.**

Ozsvald Árpád november első hetében író-olvasó találkozón vett részt Dunaszerdahelyen.

Duba Gyula november 11-én Gellén, 13-án Olgyán, 15-én Királyfiakarcsán, 16-án Nádasdon vett részt író-olvasó találkozón.

A novemberi **Kritiká**ban Zsilka Tibor **A stílus hírértéke** című könyvét ismerteti Máday István.

Az október 26—27-én megrendezett VIII. Szenci Molnár Albert Napok első napján irodalmi vetélkedőt, író-olvasó találkozót szerveztek; a másnapi, gazdag programú tudományos ülésszakon Tőzsér Árpád, Csanda Sándor, Benkő László, Varga Erzsébet, Nagy Péter, Párkány Antal, Rudo Brtáň, Boris Bálent, Richard Pražák és Mózsi Ferenc tartottak előadást. A rendezvény ideje alatt Nagy József tárlatát és a Madách könyvkiállítását is megtekinthették az érdeklődők.

Magyarországi írók, költők, kritikusok, lapszerkesztők (Batta Imre, Ratkó József, Serfőző Simon és Papp Lajos) találkoztak Királyhelmecen, Nagykaposon és Csicseren olvasóikkal.

— vim —

Kecskés Gyula

Magyar Iparművészet az
ezredforduló 2003
774.P.

Kecskés Ágnes

A MAGY. ÍP. MŰV. AZ EZREDFORDULÓN

S2.C

1265. FÜLEP LAJOS - E

Carissimo,

la vostra lettera, benc
piacere mettendomi in prospettiva
imaginatevi, che, soltanto leggend
paragrafi riferenti anche a Voi
simili possibilità, talmente erav
aggettivo. Ma, riflettendoci, non
crudele ironia della sorte che sp
esperienza, chi nutrisce ancora s
chi trova lodevoli i fatti di man
riguardi - se Vi rammentate ancor

Kevskés Ágnes textiltervező

Diplomamunkája: falikárpit és falikép egy irodaházba (emb.)

Somos Ágnes: Küszöbön innen, Küszöbön túl

Magyar Ifjúság 1969 VI. 27

Kecskés Ágnes; textilművész

L. Percz János

- Szegedi nyári Tárlat 2.

Esti Hírlap, Bp. 1979 jún. 9.

FÉSZEK PROGRAM

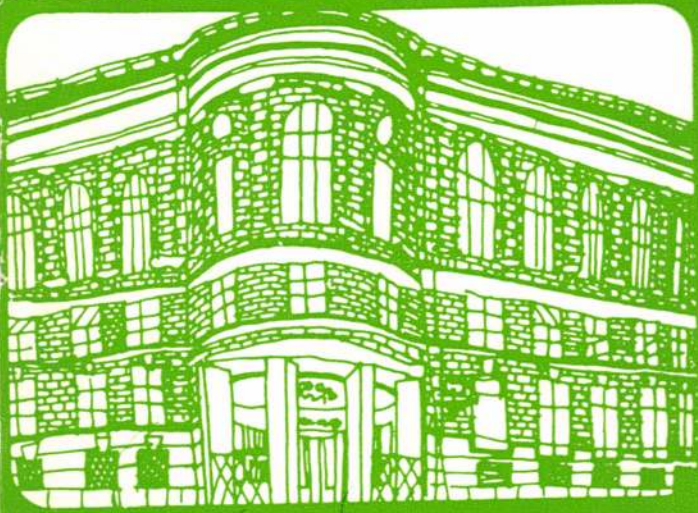

Kecskés Ágnes textil-tervező

76

* * *
* 75 *
* * *

MÁRCIUS

Művészeti Szakszervezetek Szövetsége
FÉSZEK MŰVÉSZKLUB

1400 Budapest, Pf. 8. — Kertész utca 36.
Telefon: irodák, 420-380 és 427-153
Vendéghívó fsz.: 223-005 és 423-147
I. emelet: 423-101

Elnök: KADOSA PÁL

Igazgató: GALAMBOS TIBOR

A borítólapot tervezte: KEMÉNY GYÖRGY

F. k.: Igazgató — 2000 füzet — 76.31928 Közl. Ny.

1 hétfő

délután 5 óra

MŰELEMZÉS

2. előadás

Előadó:
FÖVÉNY LÁSZLÓNÉ
egyetemi tanár

A Fotóművészek Szövetségével közös rendezésben.

*

este ½8 óra

ARANYVADÁSZOK

színes olasz film

Rendezte: NEWMAN ROSTEL

Főszereplők: LIONEL STANDER, RICCARDO SALINO

Belépődíj: 8,— Ft.

2 kedd

délután 6 óra

TÁGABB HAZÁNK, EURÓPA

5. előadás

Egy nap a Pradóban

Végh László
és
Végh Lászlóné
diavetítéssel és zenével illusztrált előadása

3 szerda

este ½11 óra

PREMIER ELŐTT BEMUTATJUK:

A gyalogjáró

NSZK filmet

Rendezte: MAXIMILIAN SCHELL

Belépődíj: 8,— Ft.

---

4 csütörtök

és

5 péntek

délután 2 órától a gobelin teremben

Bridzsverseny

Szocialista országok

k u p a v e r s e n y e

a Budapesti Bridzs Egyesület rendezésében.

Nézőket szívesen látunk.

5
péntek

este 8 óra

Fiatal alkotóművészek a Fészek pódiumán

A műsor szerkesztője:
FODOR ANDRÁS

A pódiumon személyesen és műveikkel:

GYURKOVICS TIBOR író
KISS DÉNES költő
MOLDOVÁN DOMOKOS filmrendező
SEBŐ FERENC zeneszerző

Közreműködnek:

ALMÁSI ÉVA
BILICSI TIVADAR
TÁBORI NÓRA
TORDY GÉZA
valamint a
SEBŐ EGYÜTTES

A műsor házigazdája:
CZIGÁNY GYÖRGY

Az Írószövetség Költői Szakosztályával közös rendezésben.

Meghívó igényelhető az irodában. (Családtag, illetve vendég részére — a klubba való belépéshez — a vendégjegy megváltása kötelező.)

6 szombat és **7** vasárnap

A II.

Fészek bridzs párosverseny

Program:

Nevezés: március 6-án 16.30 óráig

6-án, szombaton 17 órakor: I. ford.

7-én, vasárnap 10 órakor: II. ford.

17 órakor: Eredményhirdetés

Szeretettel hívjuk és várjuk a versenyre benevező, valamint érdeklődő tagjainkat.

8 hétfő

este ½8 óra

Árvácska

színes magyar film

Rendezte: RANÓDY LÁSZLÓ

Operatőr: SÁRA SÁNDOR

Főszereplők: CZINKÓCZI ZSUZSA, NAGY ANNA, HORVÁTH SÁNDOR, MOÓR MARIANN, SCHÜTZ ILA, SZIRTES ÁDÁM

Belépődíj: 8.— Ft.

9 kedd

délután 6 óra

Kecskés Ágnes

textiltervező

kiállítása

A kiállítás megtekinthető március 21-ig, naponta délután 2—8 óráig.

10 szerda

este ½11 óra

PREMIER ELŐTT BEMUTATJUK:

Az 5. hatalom

színes olasz filmet

Rendezte: FLORESTANO VANCINI

Főszereplők:

ENRICO MARIA SALERNO,
GASTONE MOSCHIN,
RICCARDO CUCCIOLLA

Belépődíj: 8,— Ft.

12

péntek

délután ½4 óra

Portisch Lajos

nemzetközi sakknagymester

sakkszimultánt

tart

30 táblán

Fészek-tagok részére

Jelentkezni lehet március 10-ig az irodában.

*

Néző-vendégeket is szívesen látunk.

12 péntek

este

A VARSÓI NEMZETI SZÍNHÁZ

ZÁRTKÖRŰ rendezvénye

— csak meghívottak részére —

13 szombat

este 8 órától reggel 5 óráig

A REKLÁM SZÖVETSÉG TAGJAINAK

ismerkedési estje

A Reklám Szövetség rendezésében.

Az esten csak a Reklám Szövetség által kiadott meghívóval lehet részt venni.

A bárhelyiség, étterem, az eszpresszó egy része, valamint a TV-szoba tagjaink rendelkezésére áll. A kártyaszoba ezen a napon csak este 6 óráig van nyitva.

15 hétfő

este ½8 óra

A gyalogjáró

NSZK film

Rendezte: MAXIMILIAN SCHELL

Belépődíj: 8,— Ft.

16
kedd

délután 6 óra

Esztétikai előadássorozat

3. előadás

A spanyol polgárháború a nemzetközi művészetben

DR. ARADI NÓRA

művészettörténész

diavetítéssel illusztrált előadása

17
szerda

este ½11 óra

PREMIER ELŐTT BEMUTATJUK:

Zongora a levegőben

színes új magyar filmet

Rendezte: BACSÓ PÉTER

Operatőr: ZSOMBOLYAI JÁNOS

Főszereplők: MAJOR TAMÁS, KÁLLAI FERENC, PÉCSI ILDIKÓ

Belépődíj: 8,— Ft.

19
péntek

este 8 óra

A

Bakfark Bálint gitárzenekar

estje

— Bakfark Bálint halálának 400 éves évfordulója alkalmából —

Közreműködnek:

ÁGAY KAROLA
BENDE ZSOLT
valamint az
ESZTERGOMI BALASSI BÁLINT ÉNEKKAR
(művészeti vezető: SZABÓ TIBOR)

Vezényel:

SZENDREY KARPER LÁSZLÓ

Műsoron:

Reneszánsz kompozíciók,
Bakfark Bálint, Farkas Ferenc, Hindemith, Svider, Schubert művek.

Meghívó igényelhető az irodában.
(Családtag, illetve vendég részére — a klubba való belépéshez — a vendégjegy megváltása kötelező.)

22
hétfő

este ½8 óra

Gawain és a zöld lovag

színes angol film

Rendezte: STEPHEN WEEKS

Főszereplők: MURRAY HEAD, NIGEL GREEN, ANTONY SHARP

Belépődíj: 8,— Ft.

23
kedd

délután 6 óra

Antal Irén

festőművész
kiállítása

Megnyitja:
ECSERY ELEMÉR művészettörténész

A kiállítás megtekinthető április 2-ig, naponta délután 2—8 óráig.

24
szerda

este ½11 óra

PREMIER ELŐTT BEMUTATJUK:

VÁLTSÁGDÍJ

színes angol filmet

Rendezte: CASPER WREDE

Főszereplő: SEAN CONNERY

Belépődíj: 8,— Ft.

25 *„Fészek esték"*

csütörtök este 9 óra

Találkozás

Ruttkai Évával

— Szerepekről, műhelymunkáról, művészi hitvallásról. —

A művésszel beszélget:

Dr. Szamek Tamás
újságíró

A Magyar Újságíró Szövetséggel közös rendezésben.

Meghívó igényelhető az irodában.

(A Fészek-tag és MUOSZ-tag családtagjai, illetve vendégei részére — a klubba való belépéshez — a vendégjegy megváltása kötelező.)

26
péntek

este 10 óra

a

Clara Szalon

tavaszi-nyári

d i v a t b e m u t a t ó j a

Tervező:
SUGÁR MÁRTA

Művészeti tanácsadó:
ROTSCHILD KLÁRA

Tagjaink részére egy darab névre és helyre szóló díjtalan belépőjegyet biztosítunk, melyet csak a klubtag vehet igénybe.
Családtagok és vendégek részére 30,— Ft értékű vendégjegy megváltása kötelező.

Meghívó igényelhető március 16-tól az irodában.

29
hétfő

este ½8 óra

Váltságdíj

színes angol film

Rendezte: CASPER WREDE

Főszereplő: SEAN CONNERY

Belépődíj: 8,— Ft.

30
kedd

délután 4 óra

Gobelinművészek

klubestje

a pinceklubban

*

délután 6 óra

Szovjet haditudósítók fotói

Magyarország felszabadításáról

Fotókiállítás

A kiállítás nyitva április 9-ig.

31
szerda

este ½11 óra

PREMIER ELŐTT BEMUTATJUK:

Holtbiztos tipp

színes angol filmet

Rendezte: TONY RICHARDSON

Belépődíj: 8,— Ft.

ELŐZETES

A KLUB RENDEZVÉNYEIBŐL ÁPRILIS 5-IG

1
csütörtök

este 7 órától

A Pannónia filmstúdió fennállásának 25. évfordulója

— csak meghívottak részére —

2
péntek

délután 4 órától

A Képzőművészeti Alap Kiadóvállalatának műsoros ünnepsége

— csak meghívottak részére —

2
péntek

este 10 órakor

„Fészek esték"

A Thália Színház

e s t j e

Fészek-tagok részére

A műsort szerkeszti és vezeti:
KAZIMIR KÁROLY

Közreműködnek:
A THÁLIA SZÍNHÁZ MŰVÉSZEI

75 ÉVES A FÉSZEK MŰVÉSZKLUB
1901—1976

5 hétfő

este ½8 óra

Ünnepi gálaest
a Zeneakadémián

Közreműködnek:

BÁCHER MIHÁLY
GÁTI ISTVÁN
KALMÁR MAGDA
KOCSIS ZOLTÁN
SEBESTYÉN JÁNOS
SZENTHELYI JUDIT
SZENTHELYI MIKLÓS valamint
SZÍNMŰVÉSZEK
KOVÁCS DÉNES
LUKÁCS PÁL
RÁNKI DEZSŐ
SCHIFF ANDRÁS

Tagjaink részére belépőjegyeket biztosítunk. Megvásárolhatók március 10-től 25-ig, naponta 9—16 óráig a Fészek gazdasági irodájában.
A további jegyeket az Országos Filharmónia Szervezési Osztálya és a Zeneakadémia árusítja.

6 kedd

délután ½4 óra

Ünnepi közgyűlés

a Klub fennállásának 75. évfordulója alkalmából

délután ½5 óra

„Fészek 1901—2001."
Reflexiók II.

ERDÉLYI ETA, GECSER LUJZA, JOVANOVICS GYÖRGY, MELOCCO MIKLÓS

kiállítása

A műsorváltozás jogát fenntartjuk. Az esetleges változást a hirdetőtáblán közöljük.

KÖNYVTÁR

Könyvtári órák: délután 1—8 óráig

(szombat és vasárnap kivételével)

A 14 ezer kötetes szakkönyvtár bel- és külföldi művészeti szakkönyvekkel, a legnívósabb irodalmi művekkel, valamint 50 féle — képzőművészeti, film-, színház-, zene-, táncművészeti — folyóiratával a világban végbemenő művészeti és tudományos eseményekről ad tájékoztatást.

ÚJONNAN BESZERZETT KÖNYVEK:

Bruhat: Az 1871-es Kommün
Fodor: Verecke híres útján
Gerő: Pest-Buda...
Hermann: Max Planc
Hilschenz: Das Glas des Jugendstils
Helm: Liszt
Homsten: Rousseau
Immoos: Theatre Japonais
Keinstück: T. S. Eliot
Naunzig: Brahms
Nemes: Régi parasztékszerek
Pányik: Stonehenge
Pereházy: Bieber Károly
Rau: Gandhi
Rouzé: Kopernikus
Russel: Daumier
Wickert: Albert Einstein
Winzinger: Dürer
Wolfgang: Marlene Dietrich

*

A FOLYÓIRATOKAT CSAK A KÖNYVTÁRBAN LEHET IGÉNYBE VENNI!

ÚJ TAGOK NÉVSORA

A Klub Választmánya 1976. február 17-i ülésén a felvételre jelentkezettek közül az alábbiakat vette fel Fészek-tagnak:

Antal Istvánné	zenei rendező
Balczó Edit	kerámikus
Bánsági Ildikó	színművész
Barta István	festőművész
Bednai Nándor	rendező
Beres Lajos	formatervező
Bezzegh Tibor	iparművész
Biró Gábor	főosztályvezető
Dr. Borsay János	igazgató főorvos
Búzás Ferenc	főosztályvezető
Dr. Egressy András	tud. főmunkatárs
Erőss Tamás	építész, iparművész
Dr. Farkasházy Tivadar	műsorszerkesztő
Friedbauer István	osztályvezető
Gallai Judit	színművész
Gödöllői Lajos	művészeti referens
Gyarmati Vera	hegedűművész
Gyapjas Istvánné	festő, iparművész
Hajdú Endre	színművész
Dr. Hoffer Ferenc	ügyész
Hornyánszky Gyuláné	építész
Horváth Lajosné	művészeti titkár
Hőna Gusztáv Gábor	harsonaművész, tanár
Jandó Jenő	zongoraművész
Kádár Zsuzsa	kerámikus
Kerényi Jenőné	művészettörténész
Kerek Ferenc Csaba	zongoraművész
Korda István	belsőépítész
Kőszegi Pál	zeneszerző
Lantos István	zongoraművész
Dr. László Ágnes	újságíró
Dr. Makár András	állatorvos
Marosi Gyula	író
Dr. Mihályfi Ernőné	grafikus
Miszlay Gyula	TV operatőr
Návrády Hugóné	iparművész
Nagypál László	operaénekes
Pálos Zsuzsa	színművész
Roschné Bajkay Éva	művészettörténész
Seregi László	koreográfus
Sziklay Erika	énekművész, főisk. tanár
B. Tóth Lajos	filmstudió vezető
Tusa Erzsébet	zongoraművész
Udvardy Tibor	operaénekes
Veress Miklós	főszerkesztő
Vitay Ildikó	gitáros, énekes
Dr. Vida Ernő	főorvos
Wegenast Róbert	díszlettervező

Szeretettel köszöntjük az új Fészek-tagokat.

K Ö Z L E M É N Y E K :

FÉSZEK KIÁLLÍTÁS A BUDAVÁRI PALOTÁBAN

A Fészek Művészklub fennállásának 75. évfordulója alkalmából — a Magyar Nemzeti Galéria rendezésében — megnyílt

Művészportrék, karikatúrák

című kiállítás megtekinthető április végéig a Budavári Palota nyitvatartási idejében.

Felhívás!

Ismételten felhívjuk Tagjaink figyelmét, hogy a Közgyűlés határozata értelmében

A RÉGI FÉSZEK TAGSÁGI IGAZOLVÁNY FEBRUÁR 1-EL ÉRVÉNYÉT VESZTETTE.

Azok a művésztagok, akik eddig még nem váltották ki az új igazolványt, minden esetben **csak a vendégjegy megváltásával látogathatják klubunkat** egészen addig, **amíg új igazolványukat meg nem kapták.**

AZ ÚJ IGAZOLVÁNYT CSAK ABBAN AZ ESETBEN TUDJUK KIADNI, HA TAGJAINK AZ 1975. DECEMBER 31-IG ESEDÉKES TAGDÍJUKAT BEFIZETTÉK!

Egyben közöljük, hogy

A KÁRTYASZOBÁT KIZÁRÓLAG ÉRVÉNYES ÚJ TAGSÁGI IGAZOLVÁNNYAL RENDELKEZŐ TAGJAINK VEHETIK IGÉNYBE!

Felkérjük Tagjainkat, segítsék munkánkat azzal, hogy tagsági igazolványukat **kérés nélkül** felmutatják a portásnak.

Mi lehet az az összetartó erő, a képzőművészet e túlmutató sajátossága, amely e kiállításon bemutatott munkák sokféleségét egységgé formálja? A *Duna mentén* címmel öt ország hét alkotójának munkái láthatók. A stiláris, világ és műfajilag is különböző alkotásokat a személyes hangvétel kapcsolja össze. Személyes, de nem a szó általános értelmében, ami szinte valamennyi műalkotásról elmondható. A privát zóna a műalkotás reflexivitásának tárgyává s ezáltal tematikájává lép elő. A szinte már unalomig ismételt sztereotípiák, amelyek a képzőművészeti kánont meghatározzák, a globalizáció problémáira való reagálás helyett a privát szféra intimitása kerül előtérbe.

Antik Sándor, romániai magyar művész egy terepasztalon modellezi – saját és felesége ruhátlan alakjáról készített fotók felhasználásával – Káron ladikjának útját. A ladik formája téglatest, s az egymást követő rétegek, mintha álló filmkockák lennének, szaggatottan jelennek meg. Az installáció részét képezik a falra függesztett táblákra esetlegesen kerülő feliratok. A mű a létezés alapkérdéseit fogalmazza meg, a lét valódi értelmére kérdező szavak segítségével.

Sárváry Katalin installációja egyrészt a transzparencia, másrészt a női lélek kitárulkozásának lehetőségét jeleníti meg. Nem érdemes feltenni a kérdést, hogy egy női büszt vagy egy átlátszó ruha áll-e az installáció középpontjában, hiszen gondolatilag a két értelmezés összefügghet. Mit jelent a női szerep ábrázolása a művészetben? Van-e az átlátszó forma mögött valami? Hogyan rajzolódik ki látható világban? Körvonal csupán? A belső lelki tartalmak keresésének van-e még létjogosultsága?

Ceca Georgieva bolgár művésznő természetes anyagból – a megművelt kertekből kiirtandó bogáncsból – készíti érzékeny, ez esetben falra függesztett installációját. A bogáncsból szőtt szőnyegből egy női alak bontakozik ki, válik el életre. A gyomnövény a mű elkészítésének folyamatában megnemesedik, a női test viszont elveszíti a tömegtársadalomban ráosztott szerepet. A nőkkel kapcsolatos sztereotípiák és a társadalmi konvenciók kritikája visszafogottan, meditatív erővel fogalmazódik meg a műben.

Kelecsényi Csilla munkája a kozmosz rajzolata. A kompjútergrafikai eljárással készült mű a lyukkártya motívumának felhasználásával hozza létre egyéni struktúráját. A hátulról megvilágított üveglapon az üresen hagyott helyek pulzálva világítanak, a pozitív és negatív, az igen és a nem, a tele és az üres fogalmi hálójában térképezhetjük fel a művész egyetemes tartalmakat közlő, egyéni világát.

Barbara Lörz német művésznő plexiüvegek között saját készítésű papírlapokat állít ki, a papír a lelki és szellemi tartalmak szimbóluma, a sérülések és foltok a privát zóna sebezhetőségére utalnak. A háborús élmények, a történelmi megrázkódtatások a papír felületén elmosódva jelennek meg.

Hanzi Hubner osztrák művésznő négy azonos méretű festményének alapja nem a hagyományos festővászon, hanem a durva, lyukacsos zsákvászon, amely által a festékréteg megtöredezik, alárendelve magát a textúrának. A képek Európa folyóit, vizeit ábrázolják, melyek nem ismerik az országhatárokat, a történelmi és politikai változások nem befolyásolják útjukat. A művek kérdésfeltevése is egzisztenciális: a gyökereket és az öröktől létező tartalmakat kutatják.

Gulyás Kati személyes tája privát fotókból, elmosódott emlékképekből épül. A többjelentésű, szimbolikus fotókkal és festékkel borított téglák, valamint a háttérben kirajzolódó fotó alapú grafika adják az installáció két egymástól elválaszthatatlan elemét. A téglák mint videókazetták egy élet filmjét rejtik, amely nem játszható le, a kőbe zárt emlékképekből valamilyen módon mégis építkezni lehet.

Ilyen kövekből építkezünk a Duna mentén, helyünket keresve a világban, önmagunkban, a művészetben, az uralkodó áramlatokban, s a korban, amelyben élünk.

L. Molnár Mária

KECECSÉNYI CSICLA

Hansi Hubmer
Európa vizei I–IV., 2004

Kelecsényi Csilla

Tanulmányok / Educations

1976 Magyar Iparművészeti Főiskola, Budapest
– gobelintervező művészi diploma
1993 Master of Arts in Textiles, Goldsmith's College, London
– nemzetközi művésztanári fokozat

Díjak / Prizes

1978 V. Fal- és Tértextil Biennále díja, Szombathely
1983 Smohay Alapítvány Képzőművészeti Díja, Székesfehérvár
1986 IX. Fal- és Tértextil Biennále díja, Szombathely
1993 Mesterfokozat, Goldsmith's College, London
1997 Ferenczy-díj
2001 PELSO díj, Keszthely
2002 Magyar Páneurópa Unió I. grafikai díja
2004 Balassi Bálint-pályázat grafikai díja, Esztergom
2004 *Matricák 2004*. Magyar Alkotóművészek
Országos Egyesülete szakmai díja

Egyéni kiállítások (válogatás) / Solo Exhibitions (selection)

1991 *Textiles and collage*. Concourse Gallery, Dundee, Skócia
1992 Winchester, Anglia (Alice Kettle-lel)
Fészek Klub, Budapest (Amy Eshooval)
Master of Arts Show. Goldsmith's College, London
1993 Műcsarnok (Palme-ház), Budapest
1998 Fekete Sas Patikamúzeum, Székesfehérvár
1999 *Homlokzat*. Budapest Galéria Kiállítóháza, Lajos utca, Budapest
Szabadművelődés Háza, Székesfehérvár
2001 Magyar Kulturális és Tudományos Központ, Helsinki
2002 Új Művészeti Múzeum, Pärnu, Észtország
2002 Kaunasi Galéria, Kaunas, Litvánia
2003 *„Papír-kép"*. Gaál Imre Galéria, Pesterzsébet (Butak Andrással)

Csoportos kiállítások (válogatás) / Group Exhibitions (selection)

2000 *Artists' Book Fair 2000*. Barbican Gallery, London
2000 *Le Livre-Objet Contemporain Hongrois*.
La Louviere Musée Ianchelevici
2000 *A második nem*. Ernst Múzeum, Budapest
2001 *Pelso / Hullám*. Balatoni Múzeum, Keszthely
2001 A *magyar neoavantgarde textilművészet*.
MKISZ székház, Budapest
2001 *Fészek 1901–2001 Zászlók*. Fészek Klub, Budapest
2002 *Igen–nem*. Jacquard-kiállítás
a Ferenczy Noémi-díjas textilművészek műveiből,
Textilmúzeum, Budapest
2002 *A Nagy Magyar Textilkiállítás*.
Szombathelyi Képtár, Szombathely
2002 *XXI. Nemzeti és Nemzetközi Grafikai Biennále*.
Miskolci Nemzeti Színház, Miskolc
2002 *Artists Book Fair*, „LAB 02". London Institute
2003 *Új Magyar Képtár*. Szent István Király Múzeum,
Székesfehérvár
2004 *Papírvarázs* – művészkönyvek kiállítása.
Magyar Művészkönyvalkotók Társasága,
IX. Galéria, Budapest
2004 *Válogatás a Magyar Textilművészek Szövetségének Belgiumi Zászlókiállításából*. Gábor Dénes
Szakközépiskola, Isaszeg
2004 *Matricák 2004* – Kisméretű Elektrografikák
3. Nemzetközi Kiállítása Vasarely Múzeum, Budapest

Munkái közgyűjteményekben / Works in Public Collections

Magyar Nemzeti Galéria, Budapest
Művelődési Minisztérium, Budapest (NKÖM)
Szent István Király Múzeum, Székesfehérvár
Savaria Múzeum, Szombathely
Modern Múzeum, Lódz
Modern Múzeum, Szczecin

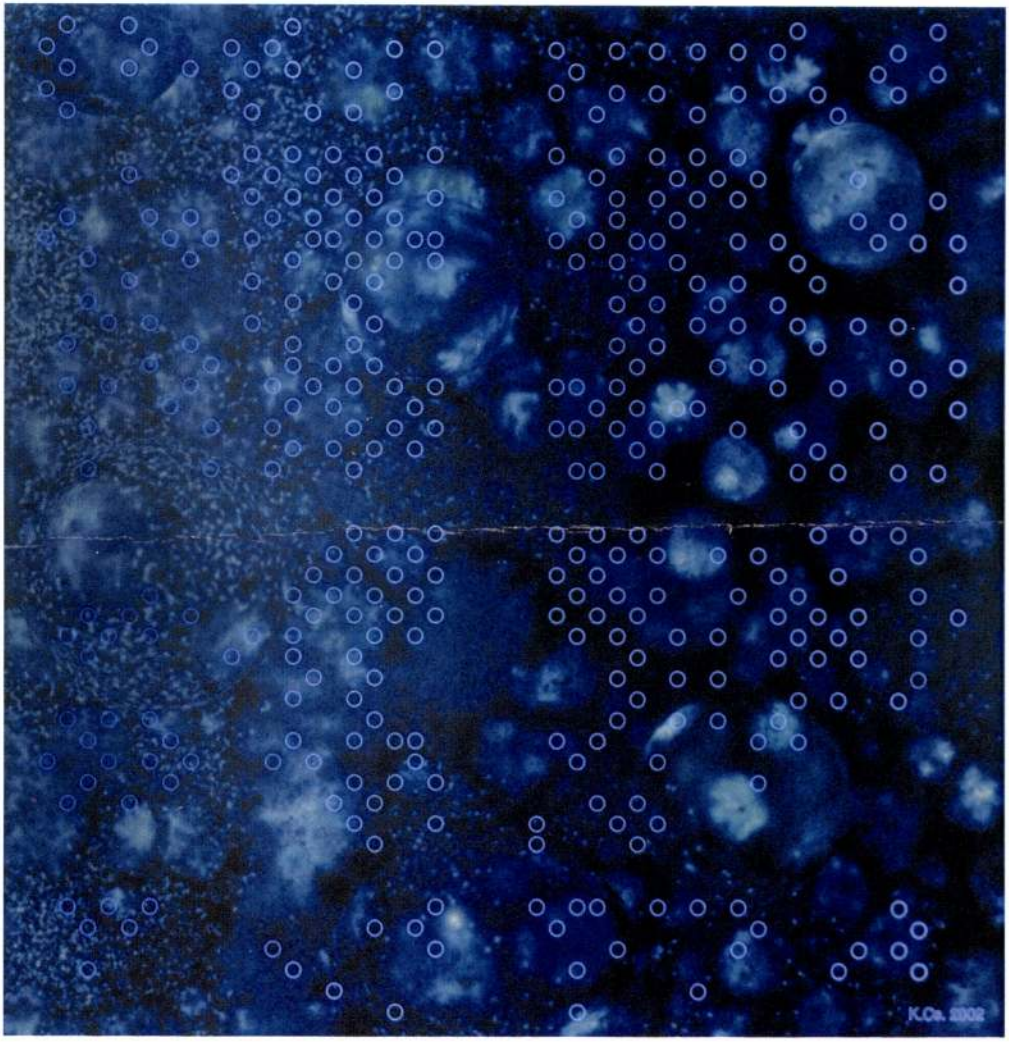

Kelecsényi Csilla
Fények, 2002

Barbara Lörz

1949-ben született Stuttgartban

Tanulmányok / Educations

1968–1972 Esslingeni Művészeti Főiskola, textil és matematika szak
1993–1994 Szabad Művészeti Iskola, Stuttgart
1998, 1999 Tanulmányok a Hallei Hochschule für Kunst und Designon, mestere: Prof. J. Walch
2000 Külön tanulmányok a Landesakademie für Schulkunston Rotenfelsben, papír szakterületen

Egyéni kiállítások / Solo Exhibitions

1996 *Häutungen.* Bayrische Hypobank
1998 *Schilde.* Umweltministerium
1999 *Großes Format.* Rathaus Stuttgart
1999 *Ankauf des Landes.* Baden Württemberg
1999 Atelierhaus des BBK. Stuttgart
2000 *Papierkunst.* Schloss Rotenfels
2001 *Gen I deal.* DaimlerChrysler Ausbildungszentrum
2003 Galerie Lurago der Stadt Chomutov, Sczeczin
2003 Galerie der Stadt Kaden, Sczeczin
2004 Stadt Gaggenau Regionaltag

Csoportos kiállítások (válogatás) / Group Exhibitions (selection)

2000 Galerie der Stadt Herrenberg
2000 *Frauen für den Frieden.* Malerinnen-Symposium, Split
2001 *Die Kunst bleibt im Dorf.* Ausstellung im Museum, Beuren
2001 *Gen i deal.* DaimlerChrysler, Stuttgart
2001 *Dinner for two.* Kunstverein Neuhausen
2002 *Neue Messe.* Landesgartenschau Ostfildern
2002 *50 Jahre Baden-Württemberg.* Alte Kelter Fellbach zum Landesjubiläum
2003 *Gen-Variationen und Gen-Manipulationen.* Ausstellung in Chomutov und Kadan, Tschechien
2004 *Badstube.* Galerie der Stadt Wangen
2004 *Maler- und Bildhauersymposium.* Schloss Winteritz, Sczeczin
2004 *Entlang der Donau.* Fészek Galéria, Budapest
2005 *Neue Bilderer.* Kunst im Ostertagshof
2005 *Wüsten und Gärten.* Schwäbisch Hall, Michaelskirche
2005 *Sonnenflecke.* 10 Jahre Jubiläum Ostertagshof

Kedves István
/Beremend/

1965-ben a rajzpedagógusok veszprémi művésztelepén töltött 3 hetet, itt a város házai, szük utcái ihlették meg. /repr/

Cerhát József: Háromheti termés: 300 kép
Rajztanítás 1965. V. 25.l.

Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy nagyon sok tanítványomra lehetek büszke.

Közöttük képzőművészekre, rajztanárokra vagy olyanokra, akik most készülnek azzá lenni.

Kiállításomat nekik ajánlom.

– Itt, együtt gondolkodásunk, együtt munkálkodásaink színhelyén, szülőföldünkön, ahol közös gyökereink erednek.

KEDVES ISTVÁN

Felelős kiadó: Lehel György

Mayer – Mohács

Szülőföldem

KEDVES ISTVÁN akvarell-kiállítása

1998. szeptember 11–27.

MOHÁCS

A mohácsi Bartók Béla Művelődési Központ

tisztelettel meghívja Önt

1998. szeptember 11-én 17 órára
a Kossuth Filmszínház emeleti kamaratermébe

Kedves István

RAJZTANÁR

akvarell-kiállítására

Megnyitja: VÖRÖS LÁSZLÓNÉ ny. gimnáziumi tanár

A tárlat szeptember 27-ig tekinthető meg, hétfő kivételével naponta 10–18 óráig.

MOHÁCSI HALÁSZBÁRKA – színes reprodukció az egyik akvarellről

Bartók Béla Művelődési Központ

7700 Mohács
Vörösmarty u.3.

Munkahelyi telefon: 69/311 828
Fax: 69/322 330

1998. szeptember 21.

Sinkovits Péter
főszerkesztő
Új Művészet
szerkesztőség

Budapest
Báthori u. 10.

Tisztelt Főszerkesztő Úr!

Intézményünk szervezésében a közelmúltban nyílott meg Kedves István kiváló mohácsi akvarellista kiállítása a Kossuth Filmszínház emeletén működtetett városi kiállítótermünkben. A Szülőföldem című tárlaton Kedves István eddig kevéssé ismert oldaláról is bemutatkozik a Vásárban, a Piac és a Busójárás című életkép sorozatokkal, melyekben olyan magasfokú mesterségbeli tudásáról ad számot, ami az akvarell műfajában egyenesen bravúros teljesítmény . Tisztelettel kérem Önt, hogy ha egy mód van rá, szíveskedjen lapjában e kiemelkedő tehetségű művész kiállításáról beszámolni, legalább egy hír keretében. Mellékelten megküldöm a tárlat meghívóját, s néhány információt a művészről.

Kedves István

Kelle Sándor és Platthy György tanítványaként a Pécsi Tanárképző Főiskolán szerzett rajztanári diplomát. Évtizedeken át a balatonfüredi és veszprémi művésztelepek rendszeres résztvevője. Több megyei és országos képzőművészeti tárlat résztvevője, nívódíjasa. Sikerrel szerepelt ipari formatervezési pályázatokon és kiállításokon, 1995-ben a „Tervezzünk Opelt" országos pályázaton III. díjat kapott.

1975 óta a mohácsi Park Utcai Általános Iskola rajztanára, szakköreiből sok festő, grafikus, szobrász, iparművész és rajztranár indult útjára.

Mostani mohácsi kiállításán 33 alkotását állította ki, ebből a Vásár sorozat 7, a Piac 4, a Busójárás 3 darabból áll, a többi képén jellegzetes mohácsi városképek, környékbeli és dunai tájképek láthatók.

Tisztelt Főszerkesztő Úr, közművelődési munkánk támogatását előre is köszönöm!

Szívélyes üdvözlettel:

Bartók Béla Művelődési Központ * MOHÁCS *

Lehel György
igazgató

KEDVES ISTVÁN

ARGUS
CH-8030 Zürich, Telefon 01/252 49 37
Magdolna Keel
Anzeiger von Uster
Uster (CH)
Aufl. t. 9502
Argus Media No. 1354
1021
12. April 1984

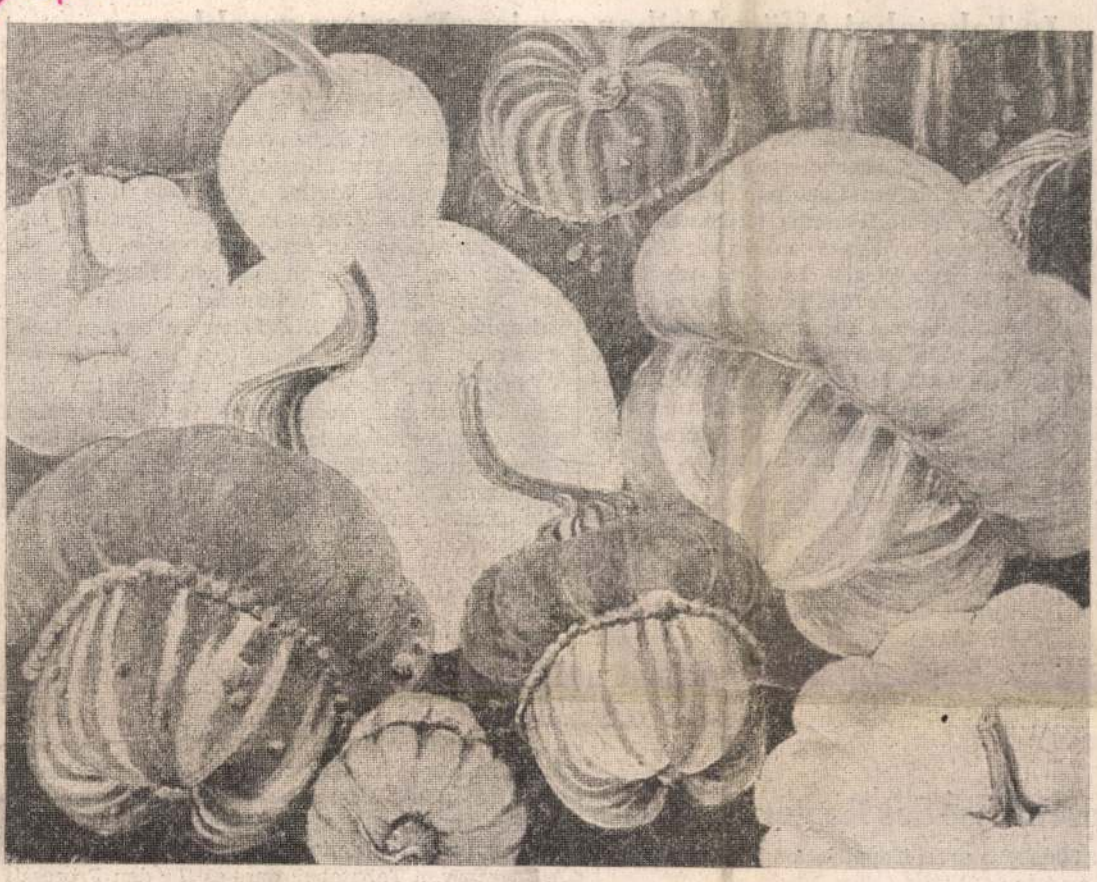

Magdolna Keel, «Ein Kürbis, zwei Kürbisse, drei Kürbisse, viele Kürbisse ...», Oelkreide.

Selbstkritisches und Gefälliges zweidimensional

Ausstellung der Ustermerin Magdolna Keel in der Villa am Aabach

uw. Vielfältiges — wenngleich alles aus derselben Hand — kann der Besucher derzeit in der Villa am Aabach bewundern: Werke der Wahl-Ustermerin Magdolna Keel. Ursprünglich in Budapest geboren, kam Magdolna Keel 1957 in die Schweiz, wo sie ihr Architekturstudium an der ETH in Zürich absolvierte. Ein Studium, zu dem sich grafische Gestaltung gesellte, was sich in ihren Bildern merklich niederschlägt. Magdolna Keel reizt es, die Besonderheiten von Räumen, die dritte Dimension, auf zweidimensionaler Leinwand darzustellen, sei es Stoff, der sich zwischen zwei Köpfen wölbt, oder Strukturen von profanen weissen Keramikplatten, wie sie unsere Schwimmbäder mit Sterilität auskleiden. Aber gerade diese Sterilität versucht Magdolna Keel wegzuzaubern, unter erschwerten Umständen, eben zweidimensional.

Die Vielfältigkeit im Schaffen dieser Künstlerin zeigt sich in der Verschiedenartigkeit der Bilder. Es gelingt ihr auch die Darstellung von Transparentem: das Festhalten eines Hintereinander von gläsernen, also durchsichtigen Flaschen etwa. Selbst feste Materie, in einem Fall Birnen, wird transparent — wohl durch unbewusste oder bewusste Assoziation zu gläsernen Glühbirnen. Und Transparenz wünscht sie sich, mehr Transparenz für unsere Zeitungen etwa, und stellt diese auch gleich bildlich dar.

Begrenzte Räume nach strengen Regeln aufgeteilt

Zuweilen erinnern ihre eigenwilligen Werke an mit einem Zoom-Objektiv aufgenommene Fotografien, wo unkonventionelle Bildausschnitte bewusst gesucht werden. Doch sie vermag auch Stimmungen auszudrücken: Ein mit «Sonntag morgen» betiteltes Bild zeigt leuchtend gelbe Sonnenstoren — ebenfalls im Detail mit sich überlappenden und wölbenden Stoffbahnen.

Mit hoher Subtilität, oft nur mit wenigen Bleistiftstrichen, zaubert sie Porträts; allerdings allesamt unverkäuflich und somit anzeigend, dass sie der Künstlerin Besonderes bedeuten. Im nächsten Raum wieder ein neuer Aspekt: Kompositionen in Blau, Relief Blau-Rot, vorhandene und durch den Bildrahmen streng begrenzte Räume nach strengen Regeln aufteilend.

Und dann, vor allem im letzten Jahr geschaffen, plötzlich Zeitkritisches, Bilder mit einer bestimmten, überraschenden Aussage: «Begegnung mit Herrn A an einer Party bei Frau B» zeigt den Ausschnitt eines weissen Hemdes zwischen zwei Hemdknöpfen, seitlich begrenzt durch das Revers eines Jacketts, und sagt auf diese Weise dem Betrachter viel aus über eine nicht sehr aussageträchtige Begegnung. «Spielfeld des Schachs, Spielfeld des Lebens» zeigt ein Schachbrett mit stehenden und einer umgestürzten Figur. Die Hallenbadkacheln tragen den Titel: «Leuchtende Kacheln, oder auf der Suche nach einem malerischen Winkel in einer sterilen Welt».

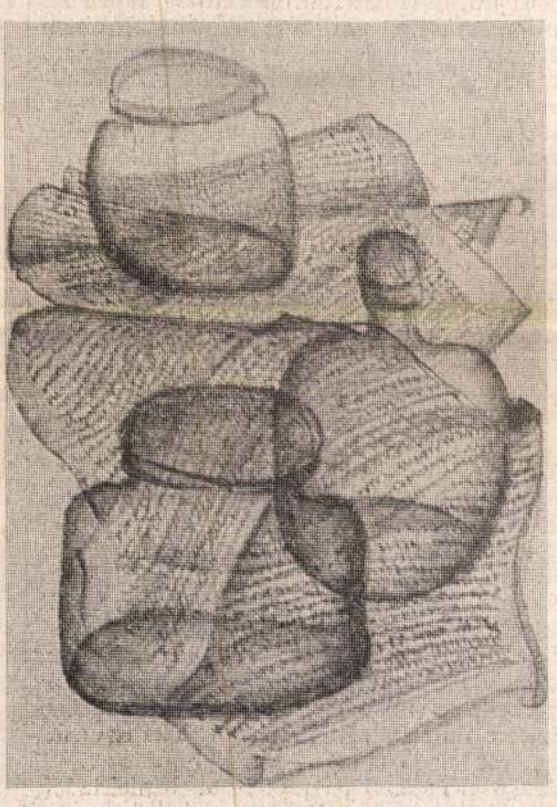

«Wenn unsere Zeitungen auch so transparent wären...», Bleistift. (Fotos: AvU)

Daneben als Kontrast Malerisches: Leuchtende Kürbisse, verlockend in farbenprächtiger Reife, mal bunt, mal weiss, den Betrachter anstrahlend, verlockend, gefällig und dekorativ, Artischocken, Birnen, Glasschalen mit sich windenden Rillen, als Sinnbilder einer heilen, sonnenbestrahlten Welt.

Eine sehenswerte Ausstellung, die eine sich positiv hinterfragende Persönlichkeit spiegelt, die dem Leben trotz kritischer Betrachtung schöne Aspekte abzugewinnen vermag. Die Ausstellung dauert bis zum 23. April, ist täglich von 14 bis 17 Uhr, am Donnerstag bis 21 Uhr, sowie auch am Ostersonntag und -montag geöffnet.

Kunst und Kommerz vertragen sich nicht

wy. Für seine Vernissage-Ansprache stellte sich Hansruedi Meyle vor Magdolna Keels Bild mit dem Titel «Notvorrat für den Fall, wenn wir die Gürtel enger schnallen müssen...». Dies geschah nicht ganz zufällig, denn die Familie des Kulturbeauftragten der Stadt Uster muss tatsächlich — wie man unlängst der Zeitung entnehmen konnte — die Gürtel enger schnallen. Nach simplen Berechnungen wird Meyles Haushaltungsbudget auf Hungerdiät umgestellt werden müssen, denn der zukünftige Viertelslohn wird mit den Einkünften des erst vor kurzem eröffneten Fotoladens kaum ausreichen, das Existenzminimum einer vierköpfigen Familie abzusichern.

Hansruedi Meyle nahm zur unsicheren Zukunft der Villa am Aabach Stellung und hielt fest, dass 1. am Budget für die Ausstellungen nichts gekürzt wurde, dass 2. seine Arbeitszeit ab 1. Juli 1984 um die Hälfte auf eine Viertelsstelle gekürzt wurde. Er hob 3. hervor, dass er bis dahin pro Jahr durchschnittlich zehn Ausstellungen mit (unbezahlten) Ueberstunden organisiert habe. Punkt 4 bezog sich auf die Erwartungen des Stadtrates für ein besseres Kosten-Nutzen-Verhältnis, und 5. gestand H. Meyle, dass er kein brauchbares Konzept sehe, welches die Erwartungen der Stadt Uster, die Kulturinteressierten von Uster und ihn selber unter den gegebenen Umständen befriedigen würde.

Wer zu den zahlreichen regelmässigen Besuchern in der Villa am Aabach zählt, der weiss, welch grosses Echo die Ausstellungen dort hervorrufen, wie viele Leute aus unserer Region sich hier treffen, Anregungen erhalten, wie die Villa am Aabach zu einem Treffpunkt der aktiven Künstler und der passiven Kunstinteressierten wurde und den Gedankenaustausch beider Gruppen ermöglichte. Unabhängig von Profit wurde hier, an diesem etwas abseits vom betriebsamen Einkaufszentren gelegenen Ort, gezeigt, wie kreatives Schaffen den Geist beflügeln kann.

Bei den bisherigen 28 Ausstellungen bemühte sich Hansruedi Meyle, die Schwerpunkte auf vier Ausstellungsgebiete zu konzentrieren: lokales Kunstschaffen, Textilkunst, Fotografie und allgemeinbildende Ausstellungen. Die grossen Besucherzahlen sprechen für die Richtigkeit dieses Konzeptes. In Franken aber lässt sich dieser Erfolg nicht messen, denn Kunst ist nur in den seltensten Fällen profitabel. Wenn Kunst mit Kommerz zu verquicken ist, dann muss man misstrauisch werden. Modemaler, dekorative Bildchen und die sehr wenigen erfolgreichen Künstler unserer Region dürfen kein Massstab für eine öffentliche Galerie sein.

In Tabatabai-Affäre bleiben gewisse Do

Bundesgericht verweigert Angeklagten volle

Das Einvernahmeprotokoll des iranischen Diplomaten Sadegh Tabatabai, das im Zusammenhang mit der Aufdeckung einer Betrugsaffäre in einem internationalen Panzerhandel vor dem Zürcher Bezirksanwalt gemacht wurde, kommt wegen dessen politischer Bedeutung nicht zu den Strafakten eines Angeklagten; es bleibt für die Oeffentlichkeit geheim, da die Behörden dem Iraner Diskretion zugesagt hatten. Ein Schweizer, der in dieser Affäre unter Anklage steht, hatte den Einbezug ins Dossier zur eigenen Information verlangt. Die I. öffentlichrechtliche Abteilung ist auf seine Beschwerde nicht eingetreten.

Das Bundesgerichtsurteil geht auf den spektakulären Panzer-Handel in der Höhe von 90 Mio. Franken zurück, der zwischen vier Schweizern und der iranischen Firma Botco Ltd. abgeschlossen wurde. Im Zusammenhang mit dem Verkauf von 50 Panzern sollen sich zwei der beteiligten Schweizer mittels gefälschter Akkreditive 70 Prozent des vereinbarten Kaufpreises ausbezahlt haben lassen. Sadegh Tabatabai, der geschäftsführende Direktor der iranischen Firma und Vertreter des Irans in Bonn — er kam vor zwei Jahren in die Schlagzeilen, als er in Deutschland in einen Drogenskandal verwickelt war — sagte im Februar 1982 erstmals vor dem Zürcher Bezirksanwalt unter Zusicherung strengster Diskretion zu diesem Geschäft aus.

Die Zürcher Justizbehörden verweigerten auf Ersuchen eines in dieser Sache Angeklagten, die Einvernahmeprotokolle von Tabatabai zu den Strafakten zu nehmen und ihm Einsicht in die Aussagen des Iraners zu gewähren. Man fürchtete offenbar um die öffentlichen Interessen der Schweiz, da der Zeuge «unter diplomatischem Status» ausgesagt habe. Dagegen erhob der Angeklagte Beschwerde in Lausanne.

Auf sein Anliegen traten die Richter jedoch nicht ein. Da das vorinstanzliche Urteil der Zürcher Justizdirektion nur ein Zwischenentscheid im ganzen Verfahren ist und dem Angeklagten keinen Nachteil für den Ausgang des Strafprozesses bringt, wurde die Beschwerde nicht behandelt. Das Protokoll der Einvernahme im Februar 1982, das dem Bundesgericht zugestellt wurde, enthalte keine derart wichtigen Aussagen von Tabatabai, dass es für den Prozess rechtserheblich sei. Die Protokolle dieser ersten Einvernahme enthielten in strafrechtlicher Hinsicht etwa das gleiche, das der Iraner bei einer zweiten Zeugenaussage in Anwesenheit des Angeklagten ausgesagt habe, führten die Richter aus. Dem Angeklagten steht weiterhin die Möglichkeit offen, die Verletzung von Verfahrensvorschriften zu rügen, wenn ein Strafurteil in seiner Sache vorliegt.

Alfons Birrer

Beschlüsse des Regierungsrates

Staatsbeitrag an Kanalisation in Wetzikon

(sda/ki) Der Regierungsrat des Kantons Zürich hat der Gemeinde Wetzikon an die Kosten von 1,29 Mio. Franken für die Kanalisation «Chalberweidli» einen Staatsbeitrag von zehn Prozent zugesichert.

Die Entwässerung dieses Gebiets erfolgt im Trennsystem. Für das Meteorwasser (gesammeltes Regenwasser) wird ein Kanal erstellt, und die alte Kläranlage wird in ein Regenbecken umgewandelt. Für das Schmutzwasser wird ausser dem Kanal ein Pumpwerk erstellt.

Staatsbeitrag an Schulanlage Elsau-Schlatt

Der Regierungsrat hat beschlossen, für die Erweiterung der Schulanlage «Ebnet» der Oberstufen-Schulpflege Elsau-Schlatt an die beitragsberechtigten Kosten von 2,46 Mio. Franken einen Staatsbeitrag von 40 Prozent zu leisten. Die Gesamtkosten betragen 3,75 Mio. Franken. Im vorgesehenen Neubau werden fünf Klassenzimmer, ein Mädchenarbeitszimmer, ein Naturkundezimmer, ein Singsaal, eine Abwartwohnung und verschiedene Nebenräume untergebracht.

Richterswil muss Sammelkanal erstellen

Der Regierungsrat hat die Gemeinde Richterswil aufgrund des Einführungsgesetzes zum Gewässerschutzgesetz verpflichtet, den Sammelkanal «Neuhaus» bis spätestens 1. April 1985 zu erstellen. An die Kosten von 1,85 Mio. Franken wurde ein ausserordentlicher Staatsbeitrag von 24 Prozent zugesichert, nachdem bereits bei der Genehmigung des Projekts in den Jahren 1976 und 1982 ein ordentlicher Beitrag von 29 Prozent zugesichert worden war. Nach Abzug des Bundesbeitrages von 27 Prozent verbleibt für die Gemeinde ein Kostenanteil von rund 370 000 Franken. Dieser ist als gebundene Ausgabe zu betrachten.

Die Abwasserverhältnisse am Göldibach sind seit längerer Zeit unbefriedigend. Der als Provisorium erstellte Regenüberlauf Bergstrasse führt zu viel Schmutzwasser direkt dem Zürichsee zu. Das in der Bauzone liegende Gebiet gilt deshalb als nicht genügend erschlossen, und das Amt für Gewässerschutz und Wasserbau (AGW) hat den Gemeinderat angewiesen, bis zur Erstellung der Kanalisation keine Baubewilligungen in diesem Gebiet mehr zu erteilen. Die Gemeindeversammlung Richterswil hat das Kreditbegehren für den Bau der Kanalisation am 26. Februar 1984 abgelehnt.

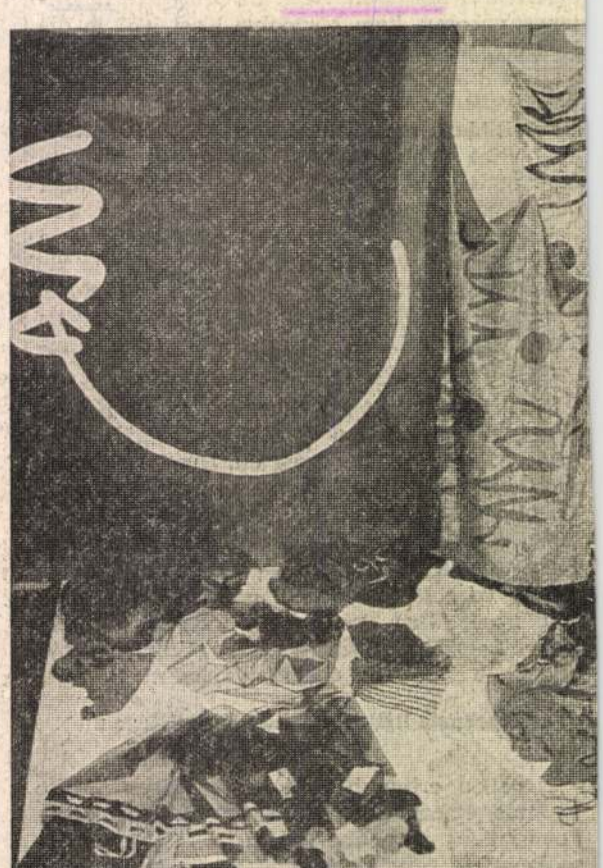

Abschlussarbeiten der Kuns

Noch bis 20. Mai werden im Kunstgewerbemuseum Weiterbildungsklassen gezeigt. Es werden auch Füh Mode durchgeführt. Die Arbeiten der Weiterbildun tektur, der Fachklassen für Mode, Textilgestaltung schaftliches Zeichnen und des Werkseminars sind Kunstgewerbemuseum ausgestellt, sondern auch i nungszeiten: Dienstag bis Freitag 10 bis 18, Mittwoc und 14 bis 17 Uhr.

Edda Rönckendorff

Die Enkelin

Roman einer deutschen Familie durch drei Generationen

Copyright by Scherz Verlag, Bern und München
Abdrucksrechte Pressbooks, Frutigen

61

«Nein», sagte Dorothea, «noch nie. Dein Urgrossvater hat manchmal Thea statt Dorothea zu mir gesagt, das war alles. Nicht jeder Mensch eignet sich für einen Spitznamen, Viktor. Ich war immer gross und gerade und sah ein bisschen streng aus. Ich halte mich nicht für streng, aber ich weiss, dass ich so wirkte. Wenn man so alt wird wie ich, kennt man sich mit sich aus. Aber warum fragst du das? Hast du einen Spitznamen für mich?»

«Wir haben einen. Aber wenn du beleidigt bist, sage ich es Jesko und Anna, dann lassen wir es.»

«Wie kann ich wissen, ob ich beleidigt bin, wenn ich ihn nicht kenne. Ist er denn so hässlich?»

«Wir nennen dich Frau Mahlzahn», sagte Viktor und erklärte ihr, wer Frau Mahlzahn war.

«Hässlich finde ich ihn nicht», stellte Dorothea endlich fest. «Beleidigt bin ich auch nicht. Aber ich möchte lesen, was meine Namensvetterin macht. Vielleicht gefällt sie mir. Zeig mir, wo sie in dem Buch vorkommt.»

Ihr nächster Besuch war Jesko, der sie zum Abendessen holen sollte. Er klopfte an, kam herein, sah sie mit dem Buch auf dem Schoss im Sessel sitzen und konnte sein Erschrecken nicht ganz verbergen. Dorothea blickte ihm neugierig und erheitert entgegen. «Hast du was, Jesko?»

«Du meine Güte! Jetzt liest du das Buch. Das war bestimmt Anna. Hat sie dir von Frau Mahlzahn erzählt?»

«Anna hat gar nichts erzählt. Sie hat mir das Buch gebracht. Viktor hat es hier liegen sehen und mir gesagt, dass ihr mich Frau Mahlzahn nennt.»

«Bist du beleidigt, Urgrossmutter?»

«Warum sollte ich? Nein, ich bin stolz. Weisst du, dass ich fünfundachtzig Jahre alt werden musste, um zum erstenmal einen Spitznamen zu bekommen? Noch dazu einen, der mir gefällt. Er passt und ist nicht albern.»

«Aber was nützt ein Spitzname, den jeder kennt? Er sollte doch ein Geheimnis bleiben.»

«Stimmt», sagte Dorothea. «Das sehe ich ein. Kennen ihn eure Eltern schon?»

«Nein!»

«Gut. Dann sagen wir ihnen auch nichts davon. Er bleibt ein Geheimnis zwischen dir, deinen Geschwistern und mir. Ihr dürft euch aber nicht verraten. Wenn sie da sind, müsst ihr weiter Urgrossmutter sagen. Uebrigens auch, wenn sie nicht da sind. Wie ihr mich untereinander nennt, ist mir egal. Aber wenn ihr mit mir sprecht, ziehe ich Urgrossmutter vor. Ist das abgemacht?»

«Jawohl, Urgrossmutter. Ich sage es Viktor und Anna gleich.» Plötzlich seufzte er tief auf. «Weisst du, ich bin es manchmal leid, der Aelteste zu sein. Immer muss ich alles in Ordnung bringen. Ich wollte, ich könnte mit Viktor tauschen.»

Dorothea war erheitert. «Das ist nicht neu, Jesko. Die Geschichte steht schon in der Bibel. Lass es lieber, wie es ist. Vermutlich würdest du auch nicht gern wieder acht Jahre alt sein?»

Jesko grinste. «Das geht ja auch nicht. Ich hab es nur so gesagt. Uebrigens sollst du zum Essen kommen.»

BENES EGYKOR ÉS MA

Hogyan szedte rá 1919 február 5-én a nagyantantot?

Délután három óra volt. A jeges széltől paskolt Párizs külügyminisztériumi tanácstermében megelégedetten foglaltak helyet sorsunk eldöntői. Wilson trónol az asztalfőn s ott vannak mind, akik rövidesen meghúzzák majd a magyar határvonalakat. Ott ül Lansing, Balfour, Lloyd George, aztán a franciák, Clemenceau, Pichon, Dutasta, Berthelot, az olaszok, Sonnino és Orlando s két kis japán, Macsui és Makkino. Most fog a Felvidék sorsa eldőlni. Belép a terembe Kramarz és Benes s majd mingyárt megkezdődik a hazudozás megvesztegető áramlása.

Lloyd George, a legtemperamentumosabb tanácstag, fürkészve nézi a Szlovákiáért szónokló Benest és közbevetett kérdésekkel zavarja. Megkérdezi, hogy a Dunához közel hogyan áll néprajzilag a szlovákság.

S Benes szemrebbenés nélkül válaszolt: »Ha a Felvidéket megkapja a csehszlovák állam, akkor mintegy negyed-félmillió magyart fog kapni és pedig Bratiszlava és Vác között. De ezzel szemben a Duna túlsó partján számos szlováklakta község van, csak Budapest környékén legalább százötvenezer szlovák lakik, ezekről Csehszlovákia lemond a magyarok kártalanítása címén!«

Lloyd George tovább aggodalmaskodik s újabb tamáskodó kérdést tesz fel, vajjon nem volna-e elég Csehszlovákia számára a tengerhez járás céljára néhány nagyobb dunamenti vasúti állomás.

Benes feleletében a teljes terület átadását követeli s többek között ezt tálalja fel hihetetlen leleményességgel: »Teljes egészében körülbelül hatszázötvenezer magyar válnék az új csehszlovák állam alattvalójává, de — négyszázötvenezer (!) »csehszlovák« fog Magyarország határain belül maradni... Budapest körül kilencvenezer főnyi csehszlovák sziget van, Debrecen körül nyolcvanezer főnyi (!)«

Ime tehát, a magyar földrajzban és néprajzban teljesen járatlan békebírák elé Benes tökéletesen hamis statisztikát tárt. Az elcsatolt Felvidéken a magyar delegáció hivatalos statisztikája szerint 1,084.343 magyar volt. Ebből Benes letagadott négyszázezret. Azt mondta, hogy Csonka-Magyarország területén négyszázötvenezer szlovák fog maradni s ez megnyugtató rekompenzáció lesz az elcsatolandó hatszázötvenezer (!) magyarért, holott a feldarabolás után, 1920-ban a legnagyobb felkészültséggel, páratlan pontossággal végrehajtott népszámlálásunk hivatalos adatai szerint egész Csonka-Magyarországban csak 141.918 szlovák volt. Hol voltak s hol vannak tehát Benes budapestkörnyéki kilencvenezres és debrecenkörnyéki nyolcvanezres szlovák szigetei s hol van a vésztörvényszék elé tárt négyszázötvenezres csonkamagyarországi szlovákság?

A statisztikai adatoknak ezzel a szemfényvesztő beállításával operált végesvégig Benes, bűvészi ügyességgel csavarta az ujja körül az egész társaságot, amely tudományosan felkészülve nem volt s ha voltak is ellenzéki hangok, ezeket Benes megvesztegető ügyességgel villámszerűen letorkolta. Így például amikor *Sonnino* azt kérdezte tőle, hogy az elcsatolni kívánt felsőmagyarországi területen mi az arány a szlovákok és a magyarok között, Benes nyomban így felelt: »Az arányszám vidékenkint változik, becslésem szerint hatvan százalék szlovák népességű«. Notabene, az elcsatolt Felvidéken a hivatalos statisztika szerint akkor 1,702.064 szlovák volt, 1,084.343 magyar, 435.892 rutén és 266.047 német, vagyis nem 60% volt a szlovákság, hanem csak 47.6%, míg a magyarság 30.3%, a ruténség 12.2%, a németség 7.4% volt. Benes egyéni becslésében azonban senki sem kételkedett ott, s amikor nyolctagú albizottságot küldtek ki, amelynek két amerikai, két francia, két angol, két olasz tagja volt, Benes tovább főzte luciferi adataival az albizottság francia előadóját, *Laroche-ot*.

Pár hónap mulva, egy elbájolóan szép májusi estén, Laroche előterjesztette a csehek kívánságait pártoló jelentését. Ebben már benne volt a *dunai határ és a Csallóköz is*. Wilson helyettese, *Lansing, tamáskodott* s feltette a kérdést, hogy a Csallóközben mennyi magyar van.

A Benestől alaposan kitanított Laroche úr nem késett az ellenkező válasszal: »Magyar is, német is, de közgazdasági érdekei Csehszlovákiához fűzik, bonyolult ugyan ennek a vidéknek a problémája, de három ülésben is foglalkoztunk vele és egyhangúan az a vélemény alakult ki, hogy *az átcsatolás feltétlenül szükséges és logikus.*«

Lansing nem volt egészen kibékülve a felelettel, de Laroche sietett megnyugtatni, mondván: »*Benes biztosítja a magyar kisebbséggel való jó bánásmódot!*«

A szép májusi éjszakán nem volt több kíváncsiskodó. Laroche jelentését elfogadták. Többé egy hang sem kifogásolta a meghúzott magyar-cseh határt.

Három hónap is alig telt még el, amikor Hlinka felült a párizsi gyorsvonatra s Párizsban kicsomagolta táskájából a hunyorsággal bekebelezett szlovákság panaszait. Aztán hazautazott s *— kilenc hónapig elmélkedett a cseh börtönben.* Kiszabadulása után pedig megírta a rózsahegyi *Slovak*-ban híres vezércikkét, melyben Benes »csehszlovák« egységéről, az egynép elméletről a következőket mondotta:

»Lázítok és lázítani fogok az árulás ellen, a szlovák nép becsapása ellen. Ne lázítsak, mikor a békés Szlovenszkóból mindenféle felforgató törekvések számára talajt csináltak? Ne forrongjak, mikor látom a kidöntött kereszteket, az összelőtt szent szobrokat, a meggyalázott kegyhelyeket? Ne lázítsak, mikor fiainkat megfosztották a kenyértől, hogy ők ott maradjanak a vályúnál? Hallgassak, mikor az asszonyok, gyerekek, öregek sírnak az éhségtől?«

A letagadott, elsikkasztott magyarság pedig húsz éven át várta, mikor teljesíti Benes a Laroche-féle idézetet, hogy »*garantálja a magyar kisebbséggel való jó bánásmódot*«. Várta a csehekkel külön kötött kisebbségi szerződések szemfényvesztő ígéreteinek megvalósulását. Ma már nem várja, önrendelkezési jogát követeli Hlinka szlovákjaival és a ruténekkel együtt. Igazságát tárja csupán a világ elé és a megsértett jogrend visszaállítását követeli.

Millerand azt írta hirhedt kísérőlevelében, amelyben a magyarság békeszerződési észrevételeire felelt: »A dolgok meglevő rendje, mégha ezeréves is, nem jogosult a jövőre nézve, ha igazságtalannak találtatott«. Most válaszolhatunk neki: »A dolgok meglevő rendje, amely húsz éven át anarchiát, jogfosztást, népelnyomást jelentett, nem jogosult arra, hogy huszonegyedik születésnapját is megérje!«

Bámulatos, hogy *Benes*, a nagy Mefisztó még ma is azt mondja:

»Minden eshetőségre megvan a tervem.«

Vajjon milyen eshetőségekre gondolt?

Rendelet az ingatlanok légitámadás elleni megvédéséről

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A hivatalos lap vasárnapi száma közli a minisztérium 6870/1938. M. E. számú rendeletét, amely szerint minden ingatlan tulajdonosa vagy birtokosa köteles légitámadás elleni védekezés céljára a tulajdonában lévő ingatlant tartozékaival együtt a szükség tartamára átengedni. Az ingatlan tulajdonosa kárának megtérítése mellett tűrni köteles azt is, hogy ingatlanára vonatkozóan a légvédelemmel kapcsolatos berendezések létesítésére, valamint a légvédelem céljára való igénybevétel előkészítésére szükséges intézkedések megtétessenek, illetőleg a légvédelem céljára szükséges munkálatok elvégeztessenek. A rendelet rendelkezéseinek megszegése vagy kijátszása kihágás, amelynek büntetése két hónapig, háború idején hat hónapig terjedhető elzárás és az 1928. évi X. t.-c. rendelkezései értelmében pénzbüntetés, ha azonban a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés, például a légvédelemről szóló 1935. évi XII. t.-c. 6. §-ának rendelkezése alá esik, a súlyosabb büntető rendelkezéssel a vétségre vagy bűntettre meghatározott büntetés az irányadó.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy családunk feje és büszkesége

Schmidek Izor

életének 76-ik évében e hó 23-án elhúnyt.

Gyászolják: **özv. Schmidek Izorné** szül. **Czoniczer Margit** felesége, **Lajos, Oszkár, Tibor** és **Ellinger Emil** fiai, **Nelly, Edith** és **Marianne** menyei, **dr. Czoniczer Márton** apósa.

Utolsó útjára e hó 25-én délután 1 órakor kísérjük a rákoskeresztúri izr. temetőben.

Részvétlátogatások mellőzését kérjük!

Az **Europa irodalmi és nyomdai r.-t. igazgatósága, tisztikara** és **munkásai** mély fájdalommal jelentik, hogy szeretett elnök-vezérigazgatójuk

Schmidek Izor

e hó 23-án elhúnyt.

Örökre szivünkbe zártuk atyai jóságának, előkelő gondolkodású, szeretetreméltó egyéniségének emlékét.

Budapest, 1938 szeptember 24.

Főútvonalon

3-szobás uccai lakás

kiadó novemberre VII, Erzsébet körút 18

Út a szépség és a boldogság felé

A legfájóbb érzés társaságban és otthon az a tudat, hogy az arcbőr nincs rendben, fonnyadt, színtelen, pattanásos. Ezen hibákat az arc eltömött pórusai idézik elő és főleg az, hogy a mosdás, továbbá festékek és púderek eltávolítása nem megfelelő módon történik. A pórusok bedugulnak, az arcbőr fonnyadni és színtelenedni kezd. A Leton-szappan krémes habja alábbi módon használva, rövidesen megszünteti az arcbőr hibáit és mindenki szert tehet arra az üde és leányos teintre, mely annyira vonzóvá és kívánatossá teszi a nőket. Szükségtelen össze-vissza kenegetni az arcot. NEM kellenek házi pakkolások és egyéb kiábrándítóan ható pepecselések. Este egyszerűen megmossa arcát és nyakát a Leton-szappan krémes habjával. Rajta hagyja az arcbőrnek oly jótékony habot néhány másodpercig, azután leöblíti először meleg, utána rögtön hideg vízzel. Ennyi az egész. Reggelre kelve bámulatosan üde és fiatalos arc fog a tükörből visszamosolyogni.

A LETON-szappan évek hosszú sora óta széppé és boldoggá teszi a nők százezreit.

Minden egyes mosakodás LETON-szappannal, krémes fürdő az arcnak.

1 drb LETON-szappan ára 96 fillér.

Beszerezhető mindenütt és a főraktárban:

Hunnia gyógyszertár, Budapest, VII., Erzsébet körút 56

Három holland cseremüvész Budapesten

(Saját tudósítónktól.) A »Fészek« művészcsereakciójának keretében most érkeztek meg Budapestre az első cseregyerekek: három fiatal jónevű holland festőművész. Az akció szervezője *Korcsmáros* Nándor kalauzolása mellett ismerkednek a magyar fővárossal.

Tükörbe nézni életünk minden pillanatában érdekes. A három művész, egy grafikus, Livinius *Van der Bundt*, Andrea *Kees* tájképfestő és Paul *Kromjong* portréista három különböző szemszögből tart tükröt Pest elé, melynek csak alapszíne azonos: egy békés, boldog ország fiainak elfogulatlan, nyugodt tekintete.

— Kicsit másmilyennek képzeltem a magyar típust — mondja a *portréista*. Sehol nem látom azt a sokat emlegetett mongol fejalkatot... ferde szemeket, rejtélyes kifejezést. Ellenben annál több az igazán érdekes európai, nagyon is európai arc. Az, amin elgondolkozhat az ember. A nők? Azok igen, azok egy kicsit valóban olyanok, mint a magyar zene. Nekem talán kissé túl édesek; babaszerű a szépségtípusuk. Ezt persze csak mint festő mondom...

A *tájképfestő:* »Gyönyörű Magyarország!« (Ezt magyarul mondta.) Ellenben képzelje: én nem a híres budapesti tájtól vagyok elragadtatva. Szép szép, dehát ez csupa romantika, szín, hangulat... nekem a puha csendes dombhajlatok tetszenek, amerre a vonattal jöttünk. Kicsit hasonlít a mi vidékünkre a magyar síkság. De itt más a fény, élénkebben ütköznek egymáshoz a színek. Mindig ilyen isteni maguknál az ősz? Külön plakátokon kellene hirdetni ezt az aranyszínű világítást!

A *grafikus* az egyetlen, aki csalódott. Őszintén bevallja: azt várta, hogy Budapest uccáin, ha nem is vad csikósok, de legalább festői rongyokba burkolt cigányok csatangoljanak. Viszont reméli, hogy majd vidéki tanulmányútján a népviseletek tarkasága kárpótolni fogja az elveszett illúzióért.

Mindhárman szinte egyszerre mondják végül: Tudja ki volna igazán elbűvölve mindettől? A mi illusztris amatőrfestőnk, aki úgy imádja a finom romantikát: *Vilma királynő!* Elmondják, hogy a királynő egyedül szokott kirándulni a norvég hegyekbe festeni. És boldog, ha a parasztgyerekek a háta mögül belebámészkodnak a képbe...

F. Á.

Férfiszövet-különlegességek rendkívül olcsó áron

Pogány és társa

DEÁK FERENC UCCA 21.

NAPI HÍREK

JÓ REGGELT!

Szombaton szót emeltek a pékek az olcsóbb kenyér ellen. Abban igazuk van, hogy eddig csak azok találták drágának a kenyeret, akik vásárolták.

Mozgalmas péntekje volt tegnap a tőzsdének. Nagy kereslet volt valutában.

Beszélgetés a kávéházban: »Olvasta? A televízió, azaz távolbalátó rövidesen megkezdi általános működését.« »Ez bizony nagy dolog volna. Mert manapság ki lát a távolba?«

A nap aktuális kérdése: »Vajjon a tartalékokkal spékelt futballcsapatoknak az az előnye, hogy kikapás esetén nem kell ürügyet keresni?«

A nap hőse: Chamberlain, aki visszarepült Londonba. Miután a tárgyalások során a legnagyobb rokonszenvről tett tanuságot, a »J'aime-Berlin« nevet adományozták neki.

Angliában mindenki felpróbálja az új gázálarcot. Divatos hölgyek bizonyára mérték után csináltatnak.

Beszélgetés a villamos perrónján: »Olvasta? Good angol őrnagy és amatőrkertész hatvanféle almát termelt egyetlen fán.« »No ebben az esetben azt kell mondani, hogy az alma messze esett a fajától.«

Mindenben első a Pesti Napló

Minisztertanács

A kormány tagjai szombaton délután félhét órai kezdettel vitéz *Imrédy* Béla miniszterelnök elnökletével minisztertanácsot tartottak. Az időszerű kormányzati kérdések letárgyalása után a tanácskozás éjjel 12 órakor ért véget.

— **A miniszterelnök kormányzói kihallgatása.** *Imrédy* Béla miniszterelnök szombaton délelőtt kihallgatáson jelent meg *Horthy* Miklós kormányzónál, jelentést tett az időszerű kormányzati kérdésekről.

— **Belügyminiszteri rendelet a kórházi igazgató-főorvosi állások betöltéséről.** A belügyminiszter körrendeletet intézett a vármegyei, városi és községi közkórházak igazgatófőorvosi állásainak betöltése tárgyában. A rendelet szerint az igazgatófőorvosi állások megüresedése esetén *a nyilvános pályázatot arra az osztályos főorvosi állásra kell meghirdetni, amelyet az igazgató-főorvos szintén ellátott.* Az osztályos főorvosi állásnak nyilvános pályázat útján történt betöltése után *az igazgatói állást zártkörű pályázat útján kell betölteni.* Ezen a zártkörű pályázaton *csak az illető kórház osztályos főorvosai vehetnek részt.*

— **Ráday-emlékünnep Ikladon.** *Az Orszgos Bethlen Gábor Szövetség és az ikladi evangélikus egyházközség vasárnap Ikladon gróf Ráday Gedeon-emlékünnepélyt rendez.* Délelőtt tíz órakor istentisztelet lesz az evangélikus templomban. A tizenegy órakor kezdődő templomi ünnepélyt *Traeger* Ernő miniszteri osztályfőnök, kormánybiztos, a Bethlen Gábor Szövetség társelnöke nyitja meg. Utána Ráday Pál énekeiből ad elő *Huszágh* Ágnes evangélikus tanítónő, majd *Kovács* Sándor evangélikus püspök, a Bethlen Gábor Szövetség társelnöke, tart előadást a Ráday-nemzetségről. *Vályi Nagy* Géza őrnagy, a Petőfi Társaság tagja, költeményeiből olvas fel. Az ünnepély *Gregersen* Nilsnek, az ikladi evangélikus egyházközség felügyelőjének, zárószavával és *Mayer* Pál evangélikus lelkész imájával ért véget. Ezután megkoszorúzzák gróf Ráday Gedeon sírját, ahol *Traeger* Ernő mond beszédet.

Minden utazási ügyben

vasúti, hajó, repülő és hálókocsijegyek, egyéni és társasutazások, szobafoglalás és valutaigénylés

forduljon AZ EST utazási és menetjegyirodájához

Budapest, VII., Erzsébet körút 18—20

— **Gömbös Gyula emlékserleget** avat október 6-án este félkilenckor a Vigadóban a Gömbös Gyula Társaság. A serleget *Sztranyavszky* Sándor, a társaság elnöke adományozta. Az avatóbeszédet a Gömbös Gyula Társaság elnöke, vitéz *Imrédy* Béla miniszterelnök mondja.

— **A Fehér Ház** az általános súlyos helyzettel kapcsolatosan szeptember 28-án, szerdán este hét órakor az egyesület helyiségében (Budapest, Vámház körút 2. I. emelet) rendkívüli gyűlést tart, amelyre ezúton hívja meg a Fehér Ház minden tagját az elnökség.

— **Az IGE választmányi ülése.** Az Irók Gazdasági Egyesülete szeptember 28-án, szerdán délután öt órakor tartja választmányi ülését az Erzsébetvárosi Kör VII., Dohány utca 76. számú helyiségében.

— **Döntő pillanat.** Mindnyájunk életében döntő pillanat lehet az az időpont, melyben megvesszük a legújabb m. kir. osztálysorsjátékra érvényes, nagy nyerési esélyt nyujtó sorsjegyet. Török A. és Társa Bankház Rt. Budapest, IV., Szervita tér 3., a mai lapunkhoz színes kartonlapon az osztálysorsjátékra vonatkozó felhívást mellékelt. Ajánlatos a sorsjegyrendelést a Török bankháznál minélőbb eszközölni, mert Török sorsjegyeit nagyon keresik. Az elérhető legnagyobb nyeremény hétszázezer pengő. Sorsjegyárak: Egész 28, fél 14, negyed 7 pengő.

— **A magyar katonai attasé üdvözölte a testület élén az új jugoszláv vezérkari főnököt.** *Belgrádból* jelentik: Vitéz *Vasváry* József vezérkari alezredes, belgrádi magyar katonai attasé szombaton délben valamennyi Belgrádban akkreditált katonai attasé élén megjelent *Simovics* tábornagynál, az új jugoszláv vezérkari főnöknél és *a katonai attasék nevében szerb nyelven köszöntötte a vezérkari főnököt.*

— **Német frontharcosok meleg fogadtatása Angliában.** *Londonból* jelentik: A Londonban tartózkodó német frontharcosok szombaton délután Sir Jan *Hamilton* tábornok vendégei voltak. Az angol tábornok rövid beszédében örömét fejezte ki azon, hogy *a német frontharcosok ép a mai időben jöttek Angliába,* mert ezzel világosan kifejezésre juttatták békeóhajukat.

— **Imádkozzunk a békéért, amely nagy veszélyben van — mondta a pápa.** *Vatikánvárosból* jelentik: XI. Pius pápa szombaton svájci zarándokokat fogadott, akiket a genfi püspök vezetett eléje. A pápa beszédében felszólította a zarándokokat, hogy *imádkozzanak vele együtt a békéért, amely nagy veszélyben van, mert az ifjúság, az egész társadalom nagy veszedelemben van, ami nekünk nagy gondot okoz.*

— **Mit hoz a jövő?** Ki tudja ezt megmondani? Gyönyörű tervek, felébresztett vágyak, titkos remények ragadják az embereket a képzelet birodalmába. Einstein professzor szerint a »képzelet fontosabb, mint a tudás«. A tudásnak határa van, a képzelet... alapja az életnek, a valóságnak... minden lehetséges... egyszerre, szerencsés, dúsgazdag, boldog lehet! De hogyan képzelhető mindez el kísérlet, próba nélkül?... Hogyan érheti önt egy nagy nyeremény, ha nincs sorsjegye?... Most ismét itt a lehetőség és alkalom!... Október 15-én kezdődik az új 41. sorsjáték, hol 400.000, 300.000, 100.000 pengő is nyerhető. Rendeljen egy sorsjegyet bármelyik főárusítónál 3½, 7, 14, 28 pengőért. Ha lesz sorsjegye, mingyárt meglesz a »reménysége«, hogy váratlanul vagyonhoz jut és tervei, vágyai megvalósulhatnak.

— **Lefoglalt sajtótermék.** A budapesti büntetőtörvényszék vizsgálóbírája elrendelte a Rákospolitán Murin Gyula nyomdájában előállított »Új Kor Rákospalotai Melléklete« főcímű és »Az élet lényege a mi jelszavunk: harc!« alcímű röplap lefoglalását.

= **Jelentem:** Londonban személyesen választott mintáim szövetei megérkeztek. *Staub* szabó.

= **Túlságosan vérmes embereknél,** kiváltkép akiknél az igen nagy nedvdússág mindenféle kellemetlen tünete, mint gyors elfáradás, elbágyadás, a teltség érzete, gyakran jelentkezik, kitűnő hatással szokott járni, ha néhány hétig naponta reggel, éhgyomorra egy pohár természetes »*Ferenc József*« keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

= **Közvetlen összeköttetés az egész világgal!** Legújabb rövidhullámú rádiónkkal nemcsak Európa, hanem idegen világrészek rádióműsorát hallgathatja. *Azonnal* értesül a fontos világeseményekről. Bemutatja Chmura látszerész rádióosztálya, IV., Ferenciek tere 2. Csere, részletre is.

= **Valóságos kincset jelent** a magyar háziasszonyoknak az országszerte legjobbnak elismert Váncza sütőpor új 100 képes »Kincses Receptkönyve«. Ajánljuk kedves háziasszony olvasóinknak, hogy még ma írják meg pontos címüket a Váncza gyárnak Budapest, 10-es posta, mely díjtalanul azonnal megküldi a kért címekre. Érdemes meghozatni.

= **Világeseményekről** teljes tájékozása lesz, ha megveszi az 1938—39. legújabb típusú rádiókészüléket Márton Pál okl. gépészmérnöknél (IV., Kossuth Lajos utca 4.), a Belváros legrégibb rádiószaküzletében. Kedvező részlet. Csere.

= **Takarékos ember** nem nélkülözheti a ragyogó új Tungsram Krypton fényt. A nagyértékű kryptongáztöltés a lámpa fényteljesítményét, fényének szépségét bámulatosan fokozza. Minden Tungsram Krypton lámpán dekalumjelzés mutatja, mennyi fényt ad. De a kryptongáztöltés ugyanakkor más csodát is művel: a Krypton lámpa fehéren tündöklő fénye aránytalanul kisebb áramfogyasztással jár, mint a régebbi lámpáké. További megtakarítást jelent ezenkívül, hogy a gombaalakú elhasznált Krypton lámpát nemesgáztartalma értékében visszavásárolják.

= **A világpolitika eseményei** ma mindenkit érdekelnek. Az események szünet nélkül peregnek. A Standard rádiók kivételes képességük révén még a legkisebb készüléken is nappal vehetik a külföldi állomások javát. **Standard rádió a rádiók rádiója.**

— **Autóbaleset érte Pacelli bíboros-államtitkárt.** *Vatikánvárosból* jelentik: *Pacelli* bíboros-államtitkárt gépkocsibaleset érte. Gépkocsija, amelyen Castel Gandolfoból visszatért a Vatikánba, útközben a Via Apián összeütközött egy másik gépkocsival. A bíbornokot, akit *szemöldökén megsérült,* a Vatikánba szállították. Itt a pápa orvosa kötözte be.

— **Vád alá helyezték három bukaresti lap szerkesztőit.** *Bukarestből* jelentik: A bukaresti ügyészség vád alá helyezte a *Bukarester Post,* a *Bukarester Tageblatt* és a *Gazeta Financiara* lapok szerkesztőit, mert nem tettek eleget a pénzforrásaik megjelölésére vonatkozó rendeletnek.

— **Szovjetrepülők ismét megsértették a finn határt.** *Helsinkiből* jelentik: A lapok jelentése szerint szovjetrepülők *ismét két ízben megsértették a finn határt.* Mindkét esetben *több repülőgép* követett el határsértést.

— **Az Egyesült Keresztény Párt körlevelet intézett szervezeti vezetőihez.** Hangoztatják, hogy a kormány a párt programját vette át, de nem teljes egészében s a kereszténypárt bizalmatlan a Nep sok tagja iránt. A teljes keresztény, nemzeti és szociális program végrehajtását kívánják, Imrédy tervein túlmenően követelik a korszerű szociális földbirtokpolitikát.

— **Ideiglenes vízumkényszer cseh állampolgárok számára Belgiumban.** *Brüsszelből* jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy a kormány október elsejétől kezdve ideiglenesen valamennyi cseh állampolgár számára *vízumkényszert* vezetett be.

— **Gázfőzőtanfolyamok Budán.** Az évek óta nagy közkedveltségnek örvendő budai gázfőzőtanfolyamok ebben az idényben ismét megindulnak. A Volt Iskolatársnők Szövetsége ez év október havában a következő tanfolyamokat rendezi: 1. *Kezdők részére* hat héten keresztül — minden hétfőn és csütörtökön délután 5—8-ig. Tananyaga: az egyszerű polgári konyha ételeinek elkészítése, a gáztűzhely helyes és gazdaságos használata. 2. *Haladók részére* — négy héten keresztül — minden hétfőn, kedden és csütörtökön délelőtt. Tananyaga: a finom francia konyha ételeinek elkészítése, díszítés, tálalás, őszi befőzések. Mindkét tanfolyam október 3-án kezdődik, tandíj anyagmegtérítéssel együtt 20 pengő. 3. *Háztartási alkalmazottak részére* — hat héten keresztül — október 5-től minden szerdán délután 5—8-ig. Tananyaga: előételek, húsok, finom sütemények, krémek készítése. Felszolgálás, tálalás, díszítés. Tandíj 8 pengő. A tanfolyamok sikeres elvégzése után a hallgatók bizonyítványt kaphatnak. Beiratkozás a Batthyány uccai polgári leányiskola irodájában naponként d. e. 11—1-ig. Telefón: 151—860.

— **Frontharcos értekezlet Bukarestben — a csehek és az olaszok nélkül.** *Bukarestből* jelentik: Vasárnap megkezdődik Bukarestben a világháborúban szövetséges államok frontharcosainak értekezlete. 11 állam küldi el képviselőit. Az értekezleten hiányozni fognak az olasz és cseh frontharcosok.

— **Fogalom lett a Philips-takarékkulcs,** amely többek között az 51 VR típusú olcsó világvevő-szuper diadalmas újításai közé tartozik. Ez a takarékkulcs nem azért takarít meg körülbelül 30% áramot, mert általa a készülék illetéktelenek elől elzárható, hanem azért, mert egy bizonyos kulcsfordulattal a készülék takarékkapcsolását helyezi üzembe. Nem kétséges, hogy az új Philips-rádiók kimagasló technikai tökéletessége mellett ez a gazdasági előny is jelentős szerepet játszik, mert az áramszámla csökkenése folytán a készülék vételárának nagy része néhány év alatt megtérül.

— **Újabb őrizetbevételek a tőzsdei valutarazzia ügyében.** Hírt adtunk arról, hogy pénteken délben a valutaügyészség detektívjei dr. *Tóth* Sándor detektívfelügyelő vezetésével a tőzsde épületében valutarazziát rendeztek és több gyanús embert előállítottak a valutaügyészségre. Szombaton délelőtt *Kotsis* Miklós ügyészségi alelnök, a valutaügyészség vezetője kihallgatta őket, majd az újabban felmerült adatok alapján ismét több előállítást eszközöltek. A gyanúsítottak sorsáról hétfőn döntenek. Szombat estig *tizenöten kerültek a valutaügyészség fogságába.*

— **BEKÜLDÖTT HIREK. — VASÁRNAP. HÉTFŐ. NAPIREND. — Múzeumok.** — Történeti (történet, régészet, érem): V. 9—½2. — Iparművészeti: 9—½2. — Néprajzi: 9—½2. — Hopp: V. 9—½2. — Természettudományi (állat, ásvány, őslény): 9—½2; (növény): V. 10—1. — Szépművészeti (V. valamennyi gyüjtemény; H. antik és modern eredeti szobor-gyüjtemény; grafika): 9—½2. — Uj Magyar Képtár: V. 9—½2. — Történelmi Képcsarnok: 10—1. — Levéltár: 9—½2. — Mezőgazdasági: V. 10—1; H. ½10—1. — Társadalomegészségügyi: V. 3—6; H. 10—1. — Közlekedési: V. 9—1. — Akadémia (V. Vörösmarty-szoba; H. Goethe- és Vörösmarty-szoba): 10—12. — Erzsébet: V. 9—2; H. 9—½4. — Ráth: V. 9—1. — Zsidó: 10—2 — Királyi Várpalota: V. 9—2; H. 9—½4. — Országháza: 9—4. — Növénykert: V. 8—12; H. 8—12, 2—6. — Aquincumi: 9—12, 3—6. — Óbudai Zsidó: 9—12. — Várhegy-barlang: egész nap. — Hadi: 9—1. — **Könyvtárak.** — Fővárosi: V 9—2; H. 9—7. — V. a többi könyvtár zárva — Széchenyi: H. 9—2. — Akadémiáé: H. 3—7. — Statisztikai: H. 8—12, 3—6. — Technológiai: H. 5—8. — Pedagógiai: H. 9—2, 5—8. — Iparművészeti: H. 9—½2. — Vakoké: H. 8—12, 2—5. — Kereskedelmi és Iparkamaráé: H. 9—12. — Egyetemi: H. 8—8. — **Kiállítások.** — Országgyülési Múzeum (1914—1924. tíz év politikai története): 9—2. — Szépművészeti Múzeum (Lord Rothermere gyüjteményének válogatott képeiből rendezett kiállítás): 9—2. — Nemzeti Szalon (89. csoportkiállítás): 9—5. — Műterem (Kubassné E. Margit és Kubass Árpád festőművész gyüjteményes kiállításának ünnepélyes megnyitása): V. d. e. 11. — A **Természettudományi Társulat chemia-ásványtani szakosztályának** szeptember 27-én d. u. 6-ra hirdetett ülése, amelyen Skita Aladár hannoveri műszaki főiskolai tanár tartott volna előadást, az előadó akadályoztatása miatt elmarad. — A **Budapesti Kereskedelmi Akadémia Alapitvány** (Alkotmány u. 11.) november 14-én nyitja meg **újrendszerü tanfolyamát** tisztviselők, üzemi alkalmazottak, kereskedők és iparosok számára. Előadások hetenként négyszer, este ½7-től. A könyvvitteli ismeretekben járatlanok részére **előkészitő tanfolyam indul.** Beirás naponta **d. e. 8—1 és d. u. 5—½7** között. Nyomtatott tájékoztató **díjalanul kapható a kapusnál** (T.: 120-547 és 127-027).

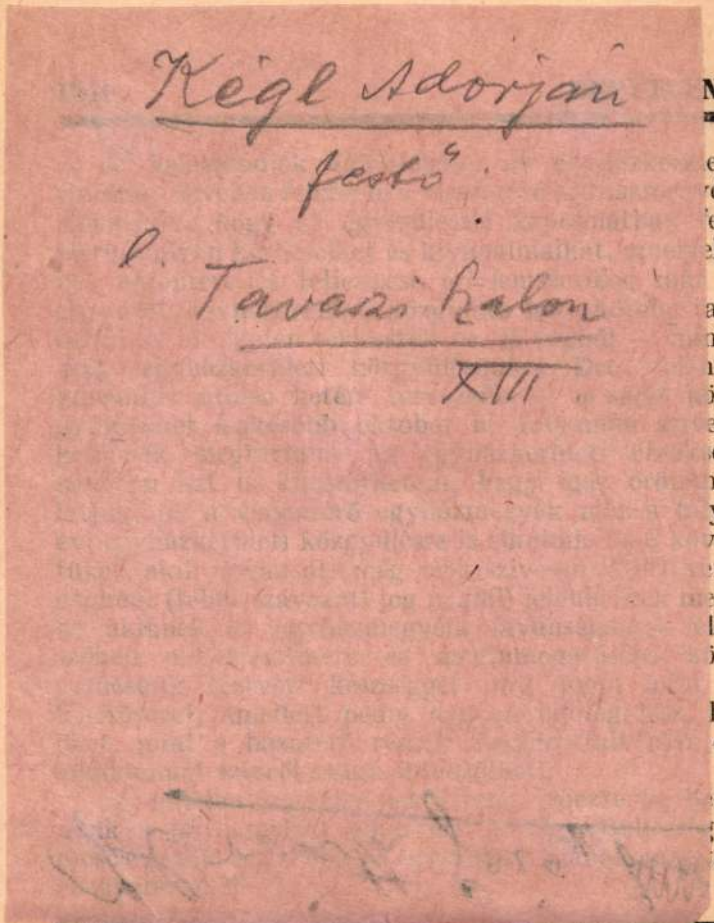

Élet és iskola

Az egyház az üdvösségre készít elő, az iskola az életre. Mindkettő csonka önmagában: az egyház

iszteletet tartott, majd a kis gyülekezet vezetőivel hosszaan tárgyalt. Visszatérőben az esperes és egyházmegyei gondnok meglátogatták a Belső-Ohaton lévő református íveket is. Az egyházmegye elnökségének látogatása bizonyosan megtermi áldott gyümölcsét.

NAGYBÁNYAI EGYHÁZMEGYE.

A nagybányai egyházmegyei tanács ülést tartott folyó hó 11-én Szatmáron Boros Jenő esperes és Dr. Böszörményi Emil gondnok elnöklése mellett. A tárgysorozat első száma a szavazatbontó-bizottság jelentése volt, mely szerint az egyházmegyei lelkészi aljegyzői tisztségre Dr. Kiss Bertalan szatmári lelkész, tanítóképviselőkül pedig Tóth Kálmán szamoskrassói és Puy Géza avasújvárosi igazgató-tanítók választattak meg a szavazatok általános többségével. A tanács a jelentést tudomásul véve, Dr. Kiss Bertalantól ki is vette az esküt, aki az elnökség üdvözlő szavait megköszönve, szíves készséggel vállalkozott tisztének betöltésére és az egyházmegye szolgálatára. Az ombodi prezsbitérium kérésére hozzájárult ahhoz, hogy 2000 pengő az ombodi kultúrházra az államkincstár javára bekebeleztesék. Kupán Gyula és társainak a szárazbereki prezsbitérium határozata ellen beadott fellebbezését elutasította, mert a templomi székek használatát nem lehet kizárólagossá tenni s ugyanez lett a sorsa a Váradi Lajos és Balla Károly vámfalui egyháztagok hasonló tárgyú fellebbezésének is. A nagybányai egyházközség IV. számú tanítói állását és díjlevelét jóváhagyta a tanács és ugyancsak megerősítette a szatmári egyházközség új adókulcsát is, míg az atyai és mikolai egyházközség új adókulcsait helyesbítés végett visszaadta. Az egyházmegyei tanács ülése után az időszaki bíróság is letárgyalt három fegyelmi és három közigazgatási ügyet.

NAGYKÁROLYI EGYHÁZMEGYE.

Országzászlóavatás volt a szatmármegyei Szaniszló községben augusztus 20-án, mely alkalomból az ünnepi istentiszteletet végezte és a zászlót megáldotta Gönczy Sándor esperes, nagykárolyi lelkipásztor. Szaniszló részére az országzászlót az Ungvár melletti Badyánc község nő-

lett világossá előttünk. Az, hogy *most* lett vo
pen *teljessé* Istennek odaszentelt életünk, a
a *külső* és *belső elhivatás* találkoztak egymás

Idáig olyan gyertya volt a mi szolgálatunk
egyik kézből a másikba vándorolt. Most meg
az arany gyertyatartót is — a gyülekezetne
ságnak vagy szenvedőknek reánk bízott
Isten keze magasra emeli ezt, hogy belehelye
szívünket és izzó lelkünket. Szózata pedig ez
nékünk: *Itt légy tartóba tett fény, világ világ*
itt emésztődj meg szakadatlan szent lángolásba

zóta eltelt három év pedig teljes bizonyságát szol-
ırra, hogy az a kivételes egyhangúság, mellyel
ízközségeink Püspök urat az egyházkerület élére
tták, valóban az evangéliumi ígéret szerint tör-
„Ismét mondom néktek, hogy
ketten közületek egy akaraton
nek a földön minden dolog
l, amit csak kérnek: megadja
ik az én mennyei Atyám." (Máté
VIII : 19.)
Az érvek és bizonyságok egész hosszú sora,
nk és lelkiismeretünk egyező értelemmel azt dik-
hogy főtiszteletű Püspök úr mostani felajánlá-
fogadni nem lehet és nem szabad. A mai világ-
tben, amikor az anyaföld reszket és dübörög
ık alatt és amikor Anyaszentegyházunk funda-
mai is állandóan ostromoltatnak, Isten külö-
gyelmének kell tekinteni, hogy egyházkerületünk
kivételes időkben is kiemelkedő kivételes egyéni-
állított. Más időkben is nehéz volna, de a mai
tben nem engedhető meg egy ilyen belső, de ki-

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Kéglné Kalmár Anna,
festőművésznő

NÉPSZAVA

1984 DEC 0 9

1021

Kéglné Kalmár Anna (1903–1976) festményeiből rendezett emlék-

NÉPSZ

Beszédtéma

Állagóvó karbantartás

Állóeszközeink állagának megóvása, karbantartása egyre inkább előtérbe kerül napjainkban, amikor mind szűkösebbek a beruházási és fejlesztési lehetőségek. Ezért kíséri nagy érdeklődés azt *a kedden kezdődő kétnapos* vegyipari és kőolajipari karbantartási kollokviumot, amelyet a Gépipari Tudományos Egyesület központi karbantartási szakosztálya, vegyipari szakágazata rendez

kérdéseiről, az új gazdasági helyzethez igazodó karbantartási stratégiákról, a legkorszerűbb diagnosztikai mérések és módszerek ismertetéséről lesz szó.

A rendezvény *széles körű fórumot kíván nyújtani* a karbantartás szakembereinek tapasztalatcseréjéhez, és ehhez a Taurus Gumiipari Vállalat, a Magyar Kábel Művek, a Budalakk Festék- és Műgyantagyár szerzedi

kiállítást a pápai Jókai Művelődési Központ. A tárlat a színek érzékeny kezelőjének mutatja a mára meglehetősen elfelejtett festőnőt, Csók István egykori tanítványát. Képünkön: Alvó nő című festménye 1941-ből

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

MAGYAR NEMZET
1978 MÁR 5.

Kéginé Kalmár Anna.

1021

Női arckép — Kéginé Kalmár Anna hagyatékából

Karek

— Érzi, uram? Ez már a tavasz.

A pöttöm emberke úgy csapódott mellém, hogy észre sem vettem. Orrlyukait megtágítva, szája szélét kipöndörítve, pajkos grimasszal nézett rám:

— Na, szívja csak meg!

Szippantottam egy kurtát.

— Még nagyon friss — mondtam kissé kényszeredetten.

— Friss, friss... Persze, hogy friss! Friss tavasz ez, kérem. De a nap melegét csak érzi?

— Hát...

— Ezt a napot már nem lehet legyőzni.

Valahogy megejtett közvetlensége és főként arcának furcsa, önmagát karakterizáló játékossága.

— Ezt a napot soha nem is lehetett legyőzni — mondtam pajkos ellenkezéssel.

— Na, na — hunyorított rám. — Ne tessék kicselezni! Én nem filozofice értettem a dolgot. Csak úgy szimplán, praktikusan. Én nem szeretem kérem a filozófiát, mert teljesen meghülyíti az embert. Adhatok egy jó tanácsot?

— Szívesen veszem.

— Ne filozofáljon!

Megtátotta a száját, aztán két ujjal csipepntett egyet alsó ajkán:

— Ezt én mondom önnek, aki betéve fújtam minden valamirevaló axiómát.

— Csakugyan? — néztem rá elismerő fejrándítással.

— Én, uram, tizenkét éves koromban Platont és Arisztotelészt olvastam. Aztán Kantot, Schopenhauert, Nietzschét, Hegelt... Mire tizenhat éves lettem, félig meghülyültem. Lefeküdtem, uram,

— Na látja... Kell még mondanom valamit? Rám mindig mindenki lenézett, és nekem mindig mindenkire fel kellett tekintenem.

— Már az iskolában elviselhetetlen volt az életem. Tudja, mi volt a gúnynevem? Karék, azazhogy Vakarék! Na ja, jó fél fejjel alacsonyabb voltam a legalacsonyabbaknál is. Nekem mindig az utolsó sorban volt a helyem, ha mit tudom én, kivonultunk valahová, és egészen a fantáziámra volt bízva, ha ki akartam találni, merre járunk, mert az előttem levők eltakarták előlem a teljes kilátást. Az osztályban ugyanakkor mindig az első pad jutott nekem, itt senki sem volt előttem, senki sem fedezett, tökéletes volt a kilátásom és persze a kiszolgáltatottságom is.

— Nekem permanensen tudnom kellett, én nem építhettem se puskára, se súgásra. És tudtam is! De minek? Úgysem lehetett soha igazam. Még akkor sem lehetett igazam, ha minden kétséget kizáróan igazam volt. Egyszerűen nem tudtam megvédeni az igazamat egy olyan brutális közegben, melyben a végső érvek nem az értelém, hanem az erő érvei. Gondoltam, ha majd felnövök... De hát én nem nőttem fel, uram, és így csak romlott a helyzetem. Egyre több gúny, éretlen tréfa céltáblája lettem. Tulajdonképpen megértem, mert ugye, lehet komolyan venni egy gyereket, aki úgy viselkedik, mint egy felnőtt? Nem uram, ez mindennél komikusabb. Csakhogy én valóban felnőtt voltam... Nagy differencia, kérem. Rettentő

Kégl Ferencz

14. Ternieszettani abrák

Schirkhuber Mincz: Az elméleti és tapasztalati Ternieszettan alapraja, Két kötet. Pest. 1844.

c nüben. Ö rajzolta a III. IV. VII. táblákat. Aláírása: Rajzolta Kégl Ferencz. [1])

[1]) Szilágyi Sztván: Adalék a magyarország művészet nevszorához. Tört. Tár. 1880. 162. l.

Érkezett a győri kir. adóhivatalhoz
1904 JUN. 25
1904

Keglevich Béla, id. gróf. Bpest.

A Képzőművészeti Társulat kiállításain a következő művekkel vett részt:

1887. őszi kiáll. I. sor.: Hajnal a mátrai bükkesben, olaj.

KEGLEVICH Gábor gr. gyűjtő

1850

153. máj. 10. Az igazgató gr. Keglevich Gábor úr Ő Excellenciáját is kéri a museumi fegyvertár bővítésére.

Művtört Ért. 1990 1-2. 129.

NCZY BÉNINEK

stván munkája. A nyagot Pataki Détta."

érdemel az káig készült) em- a *Ferenczy Béni* , amit *Réz Pál* t, és az Európa ntetett meg. Sok sztelője szólalt meg nonról és a nagy-

művelődési miniszterhez, és javasoltam egy emlékbizottság létrehozását, valamint egy minimális programot (koszorúzások, emléktáblák, a *Petőfi*-szobor budapesti felállítása, kiállítások, előadások). Február 25-én fogadott a miniszter. Egyetértett azzal, hogy ki legyen a gazdája ennek az ügynek. Abban egyeztünk meg, hogy a

hívtam a figyelmét. Végül abban egyeztünk meg, hogy január 25-én, reggel 9-kor találkozunk ismét.

Az ünnepek elmúltával kezdtem érdeklődni a népfrontnál és a minisztériumban, próbáltam szorgalmazni az újabb meghívók kiküldését, igyekeztem kideríteni, mire jutott az államtit-

KEGLEVICH Gáborné szül. gróf Sándor Matild
mükedvelő himzőnő. A szilvásváradi református
egyház urasztali teritőjét diszitette kereszt-
szemes himzéssel 1843-ban. /Voit kézirat 1956/.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Keglevich Jenke

Magyar Kulturszemle

1941. 12. sz. 302. l.

Keglevich Jenke—Sz. Hadik Etelka: Déneske. Egy foltos kesztyű kalandjai. Dr. Vajna és Bokor kiadása. 28 lap. (Ára 7.80 P).

Eredeti formájú és kiállítású képeskönyv. A könyv alakja kesztyűt ábrázol, ennek a foltos kesztyűnek kalandjairól szól a képeskönyvhöz versben írott mese. A verses meseszöveg, amelyet *Sz. Hadik Etelka* írt, a könyv páros lapjain magyarázza a páratlan lapok színes képeit. A szépen csengő versikék apró jeleneteket mesélnek el a gyermekek életéből, derűs, vídám epizódokat, a gyermek mindennapjainak érdekes eseteit. A művészi, tarka képek bizonyára igen sok mulatságot és szórakozást fognak szerezni a kis olvasóknak. A szép képeket *Keglevich Jenke* rajzolta.

Keglevich Jenke

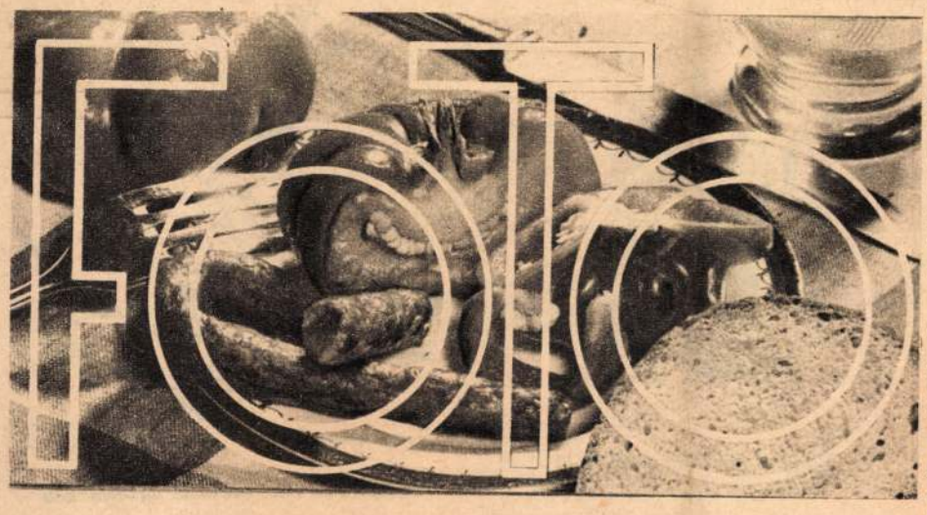

A Híd szerkesztősége elhatározta, hogy az amatőrfényképezéssel foglalkozó és ezt a szép szórakozást kedvelő olvasóinak, minden hónap első számában »Foto« címen, tanácsokat, fotoötleteket és azok eredményes kivitelezéséhez szükséges útbaigazításokat ad.

Az április hónap szeszélyes időjárásáról, fáinak virágbaszökkenő pompájáról és a természet ébredésének mindig megújuló csodájáról ismeretes.

Fényképezésre alkalmas téma, mint a fentiekből láthatjuk bőven kínálkozik lencsénk elé, csak a jó képmegfogás és technikai lehetőségek helyes alkalmazása szükséges.

Hálás téma a tavaszi esőtől végigszántott utca csillogó kövezete. Az eső után megmaradt víztócsák felületén visszatükröződő járókelők, épületek képe, stb. Ha esőfelvételt akarunk készíteni, meg kell várni azt a szerencsés pillanatot, amikor az eső mellé napsütést is kapunk. Ellenfénybe sütő nap nélkül, reménytelen vállalkozás az eső megörökítése. Legszerencsésebb eset, ha ellenfénybe sütő napon úgy tudunk elhelyezkedni, hogy az eső által pásztázott terület mögé sötét háttér (épület) esik. Ilymódon a napfény által megvilágított eső ragyogó csíkokban elválik a háttértől és $^1/_{25}$-öd mp megvilágítási idővel, különösen nagycseppű esőnél, élesen rajzolódik ki képünkön. A kép megszerkesztése, adott körülmények és lehetőségek kihasználásával a fotoesztétika szabályait kell, hogy kövesse. Objektívünkön fontos az ellenfényblende, nemcsak a szembe sütő nap miatt, hanem még inkább az esőcseppek miatt, mivel ezek a lencsére hullva tönkreteszik felvételünket.

Ha nem süt a nap, az esőfényképezés kevés sikerrel kecsegtet, hacsak az ablakon lecsapódott és hosszanti csíkokban lefutó, vagy az ablakon gyöngyszemek módjára megülő vízcseppeket nem tudjuk összhangba hozni a külső tájjal, vagy az ablakon át benéző gyermek buksi fejével.

Víztócsák, ragyogó aszfalt, vagy még inkább a macskakövek között megülő víz csillogásával, reflexeivel számtalan lehetőséget nyujt. Ajánlatos az alacsonyabb érzékenységű film vagy lemez használata, mert lapos világítás esetén a kis tónusdifferenciák jobban elhatárolódnak.

Ha napsütésben csillogó aszfaltot vagy ellenfényben tükröző vizet fényképezünk, feltétlen bő expozíciót és lágy, kiegyenlítő hívást alkalmazzunk. Ilymódon a csillogó részek nem lesznek negatívunkon szurokfeketék, tehát, másolatunkon a fények mértéket tartva környezetükkel harmonikus tónusokból álló másolatot eredményeznek.

A bő eső, a melegen sütő nap, kicsalja a rügyeket. A rügyek kipattannak, virágba szökken a fa. Jönnek a méhek és illattal, mozgással telik meg a világ.

Virágok fényképezésénél keressünk lehetőleg egyenletes nyugodt felületű sötét hátteret. A mellékelt háztetős kép korai virágnyílást ábrázol és így az aránylag még ki nem nyílt virágok is élesen válnak ki a sötét háttérből. A kép d. e. 11 h-kor $f = 4{\cdot}5$ $^1/_{40}$ mp megvilágítással Leicageppel készült. Ha nem áll módunkban sötét hátteret alkalmazni és a fák lombjai mögé csak a kék ég egy darabját tudjuk befogni, használjunk sötétsárga vagy narancsvörös, esetleg piros szűrőt, mely az ég kékségét visszatartva egyenletes sötétszürke hátteret biztosít.

Virágok fényképezésénél, különösen részletképek készítésekor gyakran használok fekete vagy sötétszürke papírhátteret, melyet rólniba csavarva viszek magammal. A mellékelt gyümölcsfa virágzó ágának részletképe Leicageppel, 13·5 Hektor-objektívvel készült olymódon, hogy az objektív és gép közé hosszabbító közgyűrűket használtam, ezáltal nagy megközelítést tudtam elérni. A fényrekesz $f = 16$, megvilágítási idő $^1/_2$ mp. A világítás fokozására és egyoldalúságának ellensúlyozására, tükörrel visszavert napfényt használtam és így az árnyékos részek fokozott derítésével fényekben gazdagabb képet kaptam.

Virágzó ágak fénykezésénél a rendszerint tavasszal fellépő és rohamokban jelentkező szélre kell még vigyázni. Legalkalmasabb szélcsendes időben fényképezni, illetőleg az egyes szélrohamok közti szünetet felhasználni zárunk kioldására. Azonban így is ajánlatos a rövid expozíció alkalmazása, mert a szél által mozgatott ágak — lassú mozgásukkal becsapva szemünket — elmosódott alakban rögzítődnek fényérzékeny anyagunkra.

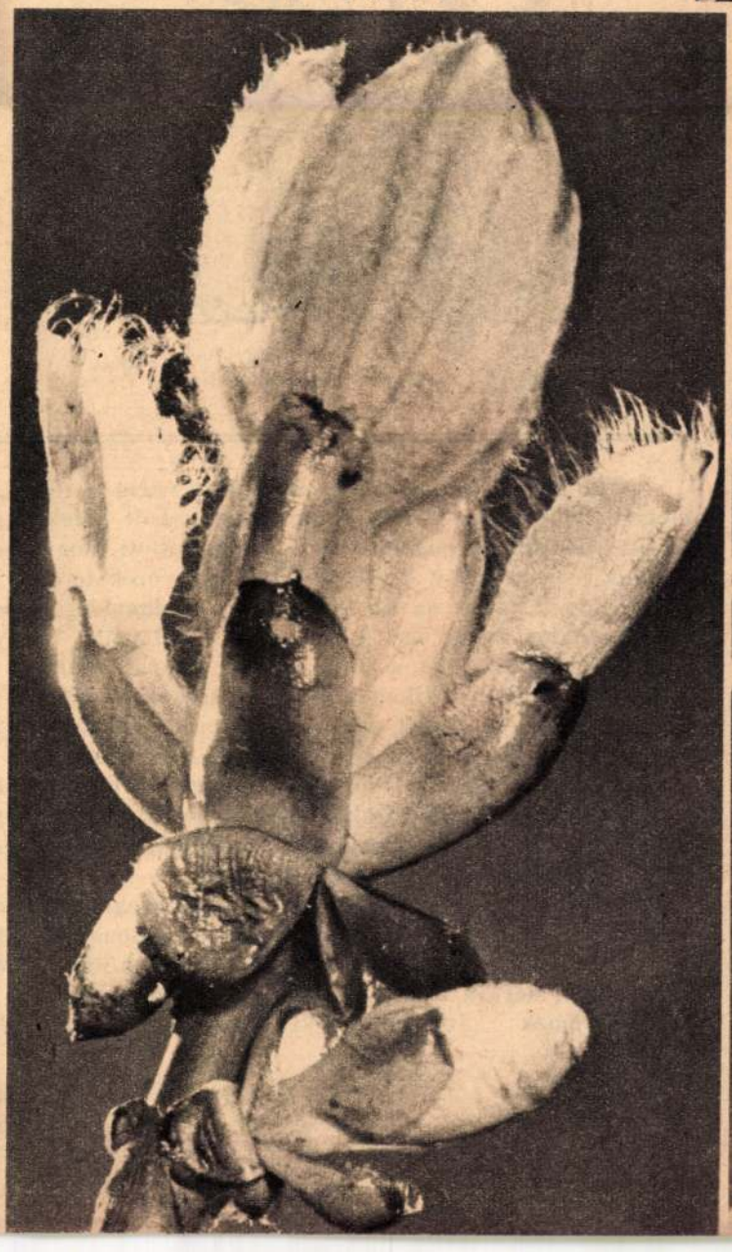

Még a légynek sem árt

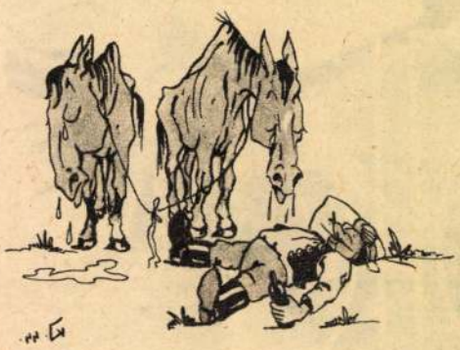

Nagy a feje, búsuljon a ló

Ha szarkák közt lakunk, ugrálni kell

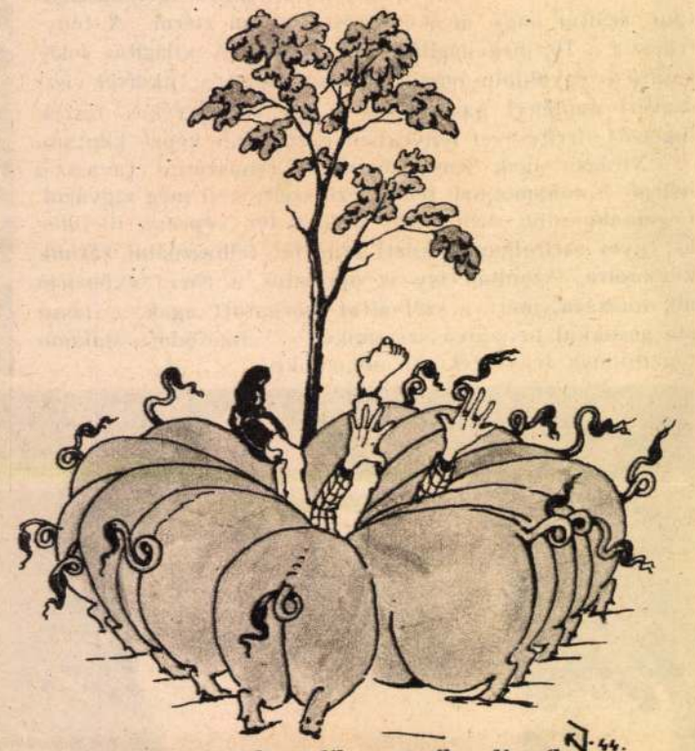

Aki korpa közé keveredik, megeszik a disznók

Cseberből vederbe

(Keglevich Jenke rajzai)

— Meggyütt az uraság — morajlott végig a tömegen. Velünk szemben a bejáró úton haladt befelé az üvegeshintó. A parádéskocsis némán intett, hogy térjünk le a keskeny útról. A bivalyos gyerek tétován villogott, mert az út egyik felén csalamádé, a másik oldalon pedig egy tábla tengeri föld volt. A béresgazda hamarvást a bivalyok elé ugorva csára a csalamádé földre kikanyarodott a szekérrel. Szerencsénkre a gyászfogat fara is letért az útról, mire az úri kocsi irányunkba ért. Csak ketten ültek a hintó farában. Nagyon belemelegedtek volt a beszélgetésbe az urak. Talán minket észre se vettek. Ekkor hallottam először ezt a két szót: Szabadság, alkotmány. A hintóban ülő uraktól hallottam.

Mikor az úri fogat elhaladt, a gyász-szekér ismét visszazökkent a bejáróúti keréknyomba, de visszazökkentek a lelkek is az áhitat langyos kovászába. Mire elértük az alpári utat, már újból szállott a halotti ének... Jobbról a holt Tisza tükre ragyogott, túlátról sudár jegenyék glédája hirdette az örök életet. Az országút egészen a Tisza mellett húzott el. A két jámbor pára megérezte az iszapszagot. Elkapta a gyász-szekeret és nekirontottak a Tiszának. Csak az Isten őrözte, hogy le nem farolt a szekérről a koporsó. Szerencsénkre sekély volt a víz. A szántógyerek lejármozta a bivalyokat, azok aztán beúsztak a Holt Tisza közepéig, hogy csak az orruk látszott ki a vízből.

Hogy a »stáció« ne sokáig tartson, Ferkóval, a cimborámmal a bivalyok után úsztunk. Hátukra akaszkodtunk a jámbor páráknak és hamar partot értünk.

A falu végénél a főtisztelendő úr csatlakozott a menetünkhöz. Előbb beszentelte a koporsót, aztán buzgón a menet élére állva mormoló imával vezette övéit.

S ekkor a temetői kisharangon felcsendült a lélek váltsága...

Élid. 1944. ápr. 1.

Keglevich Jenke

karrikaturái

Repr.

Hid. 1944. ápr. 1.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

MDK

gr. Keglevich István

művészi bizottság tagja

Hauszmann Alajos: A bpesti igazságügyi palota.
Épitő Ipar, 1897, XXXI.k. II. füzet.

M.D.K.

Keglevich Gáborné,
sz. gróf Sándor Matild, műkedvelő
hímzőnő

a sülvésváradi ref. egyház úr-
asztali terítőjét díszítette keresztszemes hímzéssel.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 348. old.

Keglevich Béla gróf

festő

20. sz. Portrait de M. T.

ined

Cat. spec. 21.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191 ..... év

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztam

Kelt ....., 191..... é

.....

tanu.

.....

tanu.

Keglevich Béla id.gr.

MDK

Hajnal a mátrai bükkesben, olf.

Mücsarnok 1887. őszi kiáll.
I. sorozat

Keglevich Béla gróf

festő

l. Lyka Károlyné

41. l.

142185/947 szám.

BUDA 47 IX. 25 54 E

Műemlékek Országos Bizottsága

Budapest.

IX. Hőgyes Endre u. 10.

HIVATALBÓL.
DÍJ ÁTALÁNYOZVA.

MDK

gróf Keglevits Béla

Vas. Ujs. 1863. 267 l.

1

Kéglné Kamár Anna, festö

Tulipán. Vizf.
Virágcsendélet. "

Nemzeti Szalon. -Tavaszi tárlat. 1932.junius. Kat.

MDK

Kéglné Kalmár Anna

Résztvett a vidéki művészek I. kiállitasan.

Rabinovszky Máriusz: Vidéki művészeink.

Szabad Művészet, 1947. 8.sz. 154.lap

MDK

Kégl Andorné

Téli táj, of.

Munkácsy Céh 8.rept. kiáll. N.Szal. 1935. márc.

KÉGLNÉ, KALMÁR ANNA, festő

A Debreceni Ady Társaság képzőművészeti osztályának 1940-es csoportkiállításán megkezdődött a felhigitás, idegen művészek meghívásával.-A kiállításon Kéglné, Kalmár Anna művei is szerepeltek. 758.old. 26.jegyz

SZ.KÜRTI KATALIN: A Debreceni Ady Társaság képzőművészei 751. old.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve, 1974.
Debrecen, 1975.

MDK

Kégl Andorné, festőm.

Téli táj. Olf.

Nemz. Szal. - A Munkácsy Céh VIII. repr. kiáll. - 1935. márc. 30. - ápr. 14. Kat.

KÉGLNÉ, KALMAR ANNA, festő

A Nemzeti Szalon meghivasara Bpesten szerepelt a képző művészeti Osztály 1941 őszén, a 94.-ik csoportkiallitast töltve ki. A hat festő: Senyei Olah Istvan, Berki Irma, Gaborjani Szabó Kalman, Rélegyhazi László, Nolló László és a vendégként meghivott Néglné Kalmar Anna voltak.
758.old. 27.jegyz

SZ.KÜRTI KATALIN: A Debreceni Ady Társaság képzőművészei 751. old.

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve, 1974.

Debrecen, 1975.

Kégl László, [építész] MDu

Tervezőmérnök. A Kisz mérnökcsoport munkáját szívesen segíti

György István: Gyártervezők 2.l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. máj. 4.

Kéglné Kalmár Anna, festőművész

Horváth Lajos festőművész Pápán él és alkot, a pápai képzőművészeti körből indult, ahol Kéglné Kalmár Anna, Hénel Gusztáv, Oziráki Lajos és d. Tóth Sándor festőművészek mellett képezte magát.

Napló (Veszprém), 1984. jún. 3.

Kéglné Kalmár Anna
Képzőművések 1922-53-ra

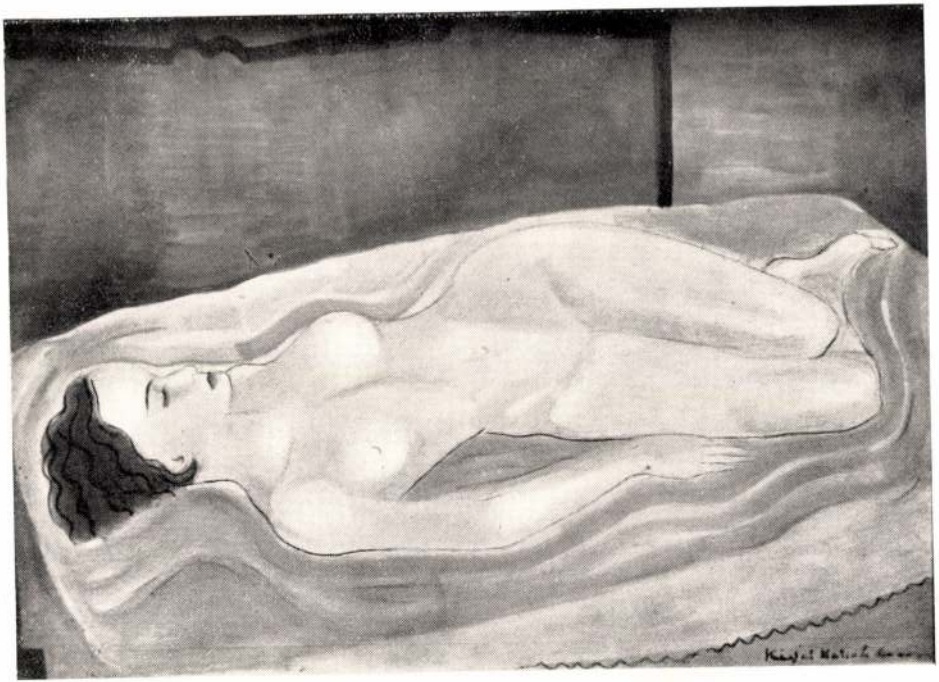

KÉGLNÉ KALMÁR ANNA: FEKVŐ AKT

HIREK

OLDÁS A MŰCSARNOK ÜGYÉBEN. A Képző-észet szeptemberi számában írt cikkünk nagy visszra talált művészkörökben és örömmel állapítjuk meg, mindenütt szimpátiával fogadták az ideát. Épp ezért éssel fordultunk az egyes művészcsoportok vezetőihez, ismertessék álláspontjukat, mert ezekből az állásfogokból a Főváros nyomban megállapíthatja, mennyire nk volt, mikor azt állítottuk, hogy a Főváros által ezendő kiállítás mindenütt a legnagyobb előzékenyel találkoznék. A beérkezett válaszokat novemberi unkban közöljük és reméljük, hogy azoknak ösztönző suk lesz az illetékes körökre.

ÉPZŐMŰVÉSZEK EGYESÜLETÉNEK UJ TAGJAI. eretes, hogy a *Magyar Képzőművészek Egyesületé*tömörült művészek egy része célul tűzte ki az Egyesüagállományának felfrissítését. Abból a meggondolásból ltak ki, hogy az Egyesület hosszú évek óta nem egéette ki magát és igy előállott az a visszás helyzet, hogy utolsó 20 évben szóhoz jutott nemzedék, de a régebbi emes tehetségek közül is igen sokan, nem jutottak

mos, Gáspár Antal, Hende Vince, Horváth Endre, Hessky Iván, Hubay Andor, Holló Alajos, Horváth József, székelykereszturi Horváth Árpád, Hajdu Dezső, Jeges Ernő, Jálics Ernő, Karácsony Géza, Kóbor Elek, Kaiser Lajos, Kopeczky Raul, Kmetty János, Kádár Béla, Klie Zoltán, Kézdi Kovács Elemér, Kiss Farkas Imre, Körmendyné Fehérváry Erzsi, Leszkovszky György, Lakatos Artur, Medveczky Jenő, Mészáros László, Márkus Imre, Muszély Ágost, Mihálcz Pál, Molnár C. Pál, Márffy Ödön, Merényi Rudolf, Neogrády László, Oláh István, Prohászka József, vitéz Pataky Ferenc, Pólya Iván, Pátzay Pál, Petri Lajos, Radnay Miklós, Rajki István, Rónay Kázmér, Soós Elemérné, Szöllőssy János, kristsóri Szebeni Jenő, Szobotka Imre, Schönberger Armand, Szőnyi István, Szilágyi Nagy István, Simkovics Jenő, Szlávik Dezső, gr. Teleky Éva, Telek Antal, Vadász Géza, Varga Oszkár, Vilt Tibor, Vosinszky József, Varga Nándor, Zsigmondyné Jármay Edit.

Nem állítjuk, hogy az Egyesület szinvonala szempontjából nem lett volna helyes, ha a fenti listából néhány név kimarad, de ezzel szemben bizonyos az, hogy az Egyesület tagállományának ez a felfrissítése már nagyon is aktuális volt. Egyébként ugy halljuk, hogy az Egyesület elnöksége a változott helyzetre való tekintettel benyujtja lemondását és rendkivüli közgyűlést hiv össze az uj vezetőség megválasztására.

Kéglné Kalmár
Anna

l. Erik Deri 1941

64. l.

Kéglné Kalmár Anna

75	Tulipán	vizf.	300.—
76	Virágcsendélet	vizf.	200.--

Nemzeti Szalon
tav. kiáll. 1983 jun

Mr.

Kentiváni Gyula

[illegible]

Képművészeti Múzeum

Kéglné Kalmár
Anna

l.

Evk Déri 1939-40
116. l.

Kéglané dr Kalmár
Anna
Festő
Sátoraljaújhely

MKSz 1947

Néglné Kalmár Anna

Szabad Művészet, 1948

II. évf. 5. sz. 200.0.– A Szabadszerve-
zet közleményei. – Sátoraljaujhe-
bji csop.

Kéglné Kalmán Anna

Szabad Művészet 1979

III. évf. 2-3 sz. 127.o. Szabadhonvé-
zeti körlevelek. - Tokaji kiá-
llítás.

Kéglné Kalmár Anna

Szabad Művészet, 1979

III. évf. 2-3 sz. 127.o. Szabadszervezeti körlevelek. /Tőkapi csoport./

Kégl Andorné

Szerepelt a Munkácsy-céh kiáll.-án.

N.U.935.III.31.

Kéglné Kalmár Anna, Sátoraljaujhely

Gyümölcsszedők, temp.

Magy. Képzőművészek Szabaszervezete I. kiáll. Ernst Muz. 1947. jul. 8 l.

Kéglné Kalmár Anna, Sátoraljaujhely

Jolánka naranccsal, vizf.
Alvó kislány, "

Magy. Képzőművészek Szabadszervezete I. kiáll.
Ernst Múz. 1947. jul. 5 1.

MDK

Dr.Kégliné,Kaimár Anna

Kiállitási hir

Napló/Veszprém/ 1967 nov.18.

MDK

Kéglné Kalmár Anna

Szabad Művészet 1949. ~~szám~~ 2-3.sz. 127.1.

Kéglné, Kalmár Anna

Kállai

M. O. 932 IX. 4.

Kéglné Kalmár Anna, festö MDK

Nö az ablak elött. Vizf.

Kislány. Tusrajz.

Föv.Kpt.-MKSzSz.-II.Szabad Nemz.Kiáll. 1947, márc.16.-
ápr.6. Kat. 13.1

MDK

Kéglné Kalmár Anna, festö

Leányakt. Olajf.
Fekvö akt. "

Nemzeti Szalon.- Öszi Tárlat. 1932. szept. Kat.

Kéglné Kalmár Anna MDK

Sátoraljaujhelyi müvészek.
Szabad Müvészet 1948. 2oo.o.

Kégl Adorján

1938/39. II. évés
fest. szak, rendes
hallg.
~~[illegible]~~ - II. félév

Ferkèpzomfoiskèvk

1937/39

155. l.

Kégl Andorné

Tělí táj, olaff

Nemzeti Salon

Munkácsy Céh VIII.
repr. kiáll., kat. 1935
márc. 30 – ápr. 14.

varos polgármestere

ek Országos

tságának,

Budapest.

IX. Rákos-utca 19 sz

MDK.

Kégl Adorján festőművész

Ernst Muzeum XIII.Tavaszi Szalon Kiállitásán vett részt.

Pesti Hirlap, 1938. áprl. lo.4. l.

Kégl

Jellette a pannonhalmi Boldogasszony-templom főoltárképét, mely az assumptiot ábrázolja.

Mihályi Ernő dr.

Pannonhalma

MAGYAR MŰVÉSZET

1928. 19. l.

A Szinyei Merse Pál Társaság 1928. évi február 2-ikán a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében rendezett emlékünnepélyén Jeszenszky Sándor dr., a társaság főtitkára által felolvasott 1927. évi jelentéséből idézzük a következő részletet:

„Beszámolónknak igen örvendetes pontja, hogy a Társaság által életrehívott Magyar Művészet című folyóiratunk negyedik évfolyamába lépett. A három próbaév felülmúlta várakozásunkat. Úgy belső tartalomban, mint elterjedésben a magyar szellemi élet egyik jelentős orgánumává nőtte ki magát. A hazai művészet mellett a mult művészete is helyet talál, és a festészet, szobrászat mellett felöleli az építészetet is. Büszkén hivatkozhatik nagyszámú kitünő írógárdájára, melynek sorában nem egy külföldi nevezetesség foglal helyet, és végül megszólaltatta

Keger Mátyás

budai építőmester

1728-32. ig Witwer Márton tervei alapján épitette a zirci monostor végyszögű, egyemeletes épületet.

Horváth Konstantin dr.

Zirc története.
Veszprém, 1930. 133. l.

Nagyméltóságú
Vallás- és közoktatásügyi
Miniszteriumnak
Budapest.

A jáki templomban végrehajtott freskorestaurálási munkálatokkal kapcsolatban a csatolt számla szerint körüves munkáért 146 P 08/ kiadás merült fel.

Kérem a Nagyméltóságú Miniszteriumot, hogy ezt az összeget a múlt évi december hó 2-án kelt 13772/1937. III. szám rendelettel jóváhagyott 1937/38. évi költségvetésünknek a jáki freskok helyreállítására előirányzott hi-

Kégl

l.

LykaMagyműI800-50

500. l.

V. Tábla.

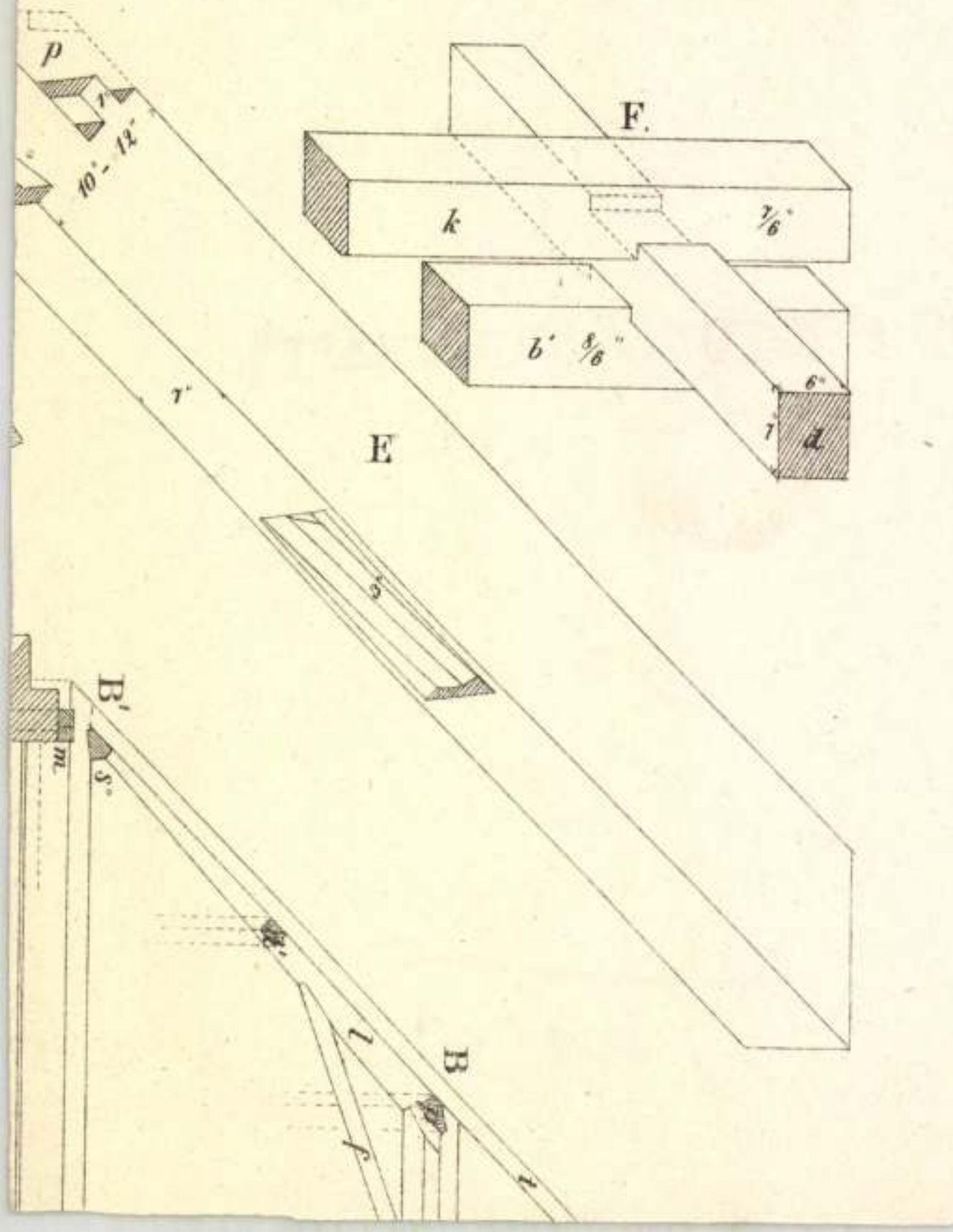

Festészet, alkalmazott táblakép, főoltár /Kégl/

Magyar Művészet 1928. 1-59. o.
Mihályi Ernő: Pannonhalma.

Kégl festő

Magyar Művészet, 1928

1-59.o.

Mihályi Ernő: Pannonhalma.

Rossi

Székesfehérvár
Lakóház/Kegl A./

Pester Ll y l, 1867, XIV. évf. 231. sz.
hirdetés, 5.o.

Festők XVIII.sz. Kégl.

Magyar Művészet 1928.1-59.o.
Mihályi Ernő: Pannonhalma.

M. D. K.

KEGER-KAYR Mátyás építész

Zirc. Ciszterci templom, 1732-52. Witwer Mártonnal

Magyar építészet. Bp. 1954. 81. l.

Keger, Mathias

laird

Kayr Mathias

35728 - 200

A fölvett előlege

Marad kiutalvá
visszaf

Kelt Dinántúcartonban 1903 évi

Az utazás valódi megtörténtét és tartamát igazolom:

Varácsondi
kir. fömérnök

Keger Mátyás

építész

arvnos Kayr Mátyás.

tel.

lárd

Agzirciapáts 19. l.

Úrmutató, aranyozott réz. Felső része hengeres üveg. Zománcos díszszel, vézett talpán két zománcos püspöki címer. Tornya hiányzik. Mag. 26·5 cm. Olasz, XVI. század.

Az Ipolyi-gyűjteményből.

Egyházi műrégiségeink az 1885. évi budapesti országos kiállításon Egyházművészeti Lap VI–1885, 291–292 l.

M-D-K

KEGER-KAYR Mátyás építész

és Witwer ~~Mátyás~~ Marton

Zirc (Veszprém m.)

Cisztérci Templom (1732-52.)

Gerő László: Magyar építészet holadó hagyományai Bp. 1951. 42. l.

Keger Mátyás (Kayr)

Witwer talán még az 1710 körüli linzi
építkezések idejéből ismerte.
1726-32 között dolgozott a szirci rend-
háron

Voit Pál: Martin Wittwer, a győri karmelita templom
építésze. /Adatok a dunai barokk építőiskola magyar-
országi kapcsolataihoz./ Magyar müemlékvédelem 1963-
1966. Bp. 1969. Akadémiai k., ~~kk~~ 289 l., 369 kép,
187-225 l., német resumé

204. l.

1.

Keger /Kayr/ Mátyás

budai kőművesmester vezetésével hinták fel budai mesterek a zirci monostor falait.
Azonos Kayr Mátyás kőművesmesterrel, aki 1689-ben műelett és a Linz melletti St. Florianból került Budára, ahol 1723-tól a város építőmestere lett.

Voit Pál: Martin Wittwer, a győri karmelita templom épitésze. /Adatok a dunai barokk épitőiskola magyarországi kapcsolataihoz./ Magyar müemlékvédelem 1963-1966. Bp. 1969. Akadémiai k., 289 l., 369 kép, 187-225 l., német resumé

204. l.

Keger Mátyás /Kayr/

budai kőművesmester dolgozott a pannonhalmi Boldogasszony templom építkezésénél, 1726-30 között.

Dercsényi Dezső, Entz Géza stb.: Magyar műemlékvédelem 1963-69. Budapest 1969

2041

KEGEL Vilmos egri lakatos. A városi iratokban már 1714-ben emlitik nevét.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Kegel Vilmos, lakatos

nevét 1714-ben omlitik
Eger város irataiban.

Heves megye műemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Tercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 348. old.

M.D.K.

Kuger (Kayr) hátyás

építész

Lire – ciszterci tyrlom, egyik vezetője az építkezésnek. 1752.

(440. rép.)

Genth. Müeml. 1959 I. 442

M. D. K.

KEGER-KAYR M. építész

Veszprém, Cisztercita templom

(1732-1752)

Witwer Mátyással

Gerő László: Az építészeti stilusok

Bp. 1957. 93. l.

Keffig Mayer jud.

ötvös,
1828 Komárom

Kapmagyarorszötvösök 37 l.

861 február 28-án.

ka~~[illegible]~~ csoport, a mely~~[illegible]~~a háttér felé
fák virágzanak. Jelzése alól bal-

elt. sz. 4470. -- Értéke 500 K. --
1912 márczius 9-én (621-913). --
te (1381-913). -- ~~Átvétetett 1913~~
jelentetett 1914 márczius 30-án

65

Kees

a pesti német szinház díszletmestere. Hensler Der Teufelstein in Mödlingen c. tündérbohozatához fenti készit új gépezet és díszletéket - 1812-1840 ig 21 előadást ért.

Kádár Jolán:

A pesti és budai német szinészet tört. 1812-1847. Bp. 1923. 13, 176. l.

Elefántcsont, mag. 18 cm.

KANÁL,
XVIII. század.
Elefántcsont, hossza 6 cm.

OLLÓ ÉS FOGPISZKÁLÓ,
XVIII. század.
Elefántcsont tokban.
Hossza 12 cm.

KRISZTUS-TEST
XIX. század.
Elefántcsont, mag. 5 cm.

MENEKÜLÉS EGYIPTOMBA
Dombormű.
XIX. század.
Elefántcsont, mag. 10·5 cm.

MADONNA,
fején korona.
XIX. század.
Elefántcsont, mag. 13 cm.

SZŰZ MÁRIA MENNYBEMENETELE
Dombormű.
Német munka, XIX. század.
Elefántcsont, mag. 21 cm.

MADONNA
Szobrocska.
XIX. század.
Elefántcsont, mag. 11·5 cm.

Piete Van der Keer

Budát ábrázoló metszetét emliti

Czagány István könyvismertetése /Gombos Zoltán: Budavári kertek/ - Művtört.Írt.1970.4.sz.298-302.l.

300. l.

Kéry Jenőné.

A Veres K. Pálué-utcai nőképző-intézet volt növendékei műtermi kiállításán iparművészeti munkái szerepeltek.

Nemzeti Újság, 1928. dec. 16.

MDK

Keéri Szántó

M.Arckópfestők Társ. I.kiáll. Képzőműv. 1930. 34.sz.

219 l.

MDK

Kedves Stefánia, ip.m.

védszöttesedvel szerepel.

A MIP Társ. karácsi vására 1908 nov.21.-én nyilt meg.
MIP.1908. 341.1.

MDK

Kedves Stefánia ip.m.

munkáival szintén részt vesz a kiállitáson.

MŰHELY kiállitása az Uránia kigyótéri helyiségeiben.
MIP.1908 342.1. Nitán dec.12./

MDK

Hedves Stefánia iparművén

1909. Női övet állít ki.

Debreceni Iparműv. Kiállítás vezetője. - D. 1909. - 26. lap

a *mester-falmüves, mester-kályhamüves* stb. elnevezés, míg a nem önállóak a *bádogmüves-jelölt* vagy segéd, *padlómüves-jelölt* stb. nevet viselhetnék.

Fölöslegesnek tünik a törvénytervezet megkülönböztetése magasépítés és mélyépítés között. Ez a specializálódás nem kiván külön hivatalos elnevezést. Hiszen az épületmüves kifejezheti az ő különleges gyakorlatát imigyen is: „X. Y. épületmüves magasépítési, vagy mélyépítési vállalata". A személyhez kötött cím: épületmüves vagy mester-épületmüves, a vállalkozás jelzője aztán lehet magas-, vagy mélyépítési stb.

Ismétlem: nem azért foglalkoztam a címkérdéssel, mintha ennek túlnagy jelentőséget tulajdonítanék, hanem mert a törvénytervezet is megteszi. Nagy jelentőségü volna ellenben az, ha az építőipari törvény szétválasztaná a kizáróan szellemi és a nem kizáróan szellemi foglalkozási ágakat: a tervezést és végrehajtást. Ezzel megszüntetné az építőiparban felgyülemlett káros ellentéteket. Ez után semmi akadálya nem lenne egy műszaki kamara létrehozásának, amely az erők egyesítésével, egymás megbecsülésével és harmonikus együttmüködéssel volna egyértelmü.

Ami eddig folyt e kérdés körül, azt sokkal inkább lehet gyalázkodásnak, gyanusításnak, elfogultságnak, mint komoly, tárgyilagos, emelkedett vitának nevezni. Pedig hosszúéletü, megnyugtató törvényt hozni ilyen előfeltételek nélkül lehetetlen. Holott talán ez volna a cél. Vagy nem?

Valami a repülésről

Gyerek — sőt még kamaszkoromban is legkedvesebb mulatságom a sárkányeresztés volt, s a repülés problémája mindaddig izgatott, a míg 1909-ben Budapest felett az első repülőgép átrepült. —

Ezt megelőzően éveken át volt egy asztaltársaságunk, melynek többi közt tagja volt Kolbenheyer Gyula a felső építőipariskola tanára, majd igazgatója, Francsek Imre a Közmunkatanács müszaki tanácsosa, Jakabffy Ferenc építész, Palóczi Antal tanár és mások, valamint csekélységem.

Magától értetődik, hogy a repülés gyakran volt eszmecserénk tárgya, s egy alkalommal az „Építő Ipar"-ban kifejezést is adtam erre vonatkozó gondolataimnak.

Körülbelül egy évre rá repült Budapest felett Bleriot, — mire Francsek Imre a következő levelet intézte hozzám: „Budapest, 1909. okt. 17. — Kedves Kartárs Ur! Engedje meg, hogy a mai napon, midőn a főváros közönsége elsőizben fogja látni Bleriotot repülőgépével a levegőbe felszállni, megemlékezzem Önről, aki ezt a gépet már évekkel ezelőtt megkonstruálta, s melynek egyszerü Columbustojás-szerü szerkezetéről oly lelkesedéssel beszélt azokon a bizonyos Gottvater vacsorákon (a Kolbenheyer nagy szakála miatt neveztük őket igy). —

Megvagyok győződve, hogy ha Önt a sors nem az építészi, hanem a gépészmérnöki pályára sodorja, ugy a főváros közönsége a mai napon nem Bleriotot, hanem Önt, a sárkányszerü repülés megoldhatóságának egy régi előharcosát üdvözölné. — Azt hiszem, Ön is ünnepel a mai napon, midőn valóságban láthatja, hogy az a sokak által hihetetlennek vélt probléma, melyet Ön lelkében már rég megkonstruált, ezuttal valóra vált és gyakorlatilag megoldottnak tekinthető. — Szives üdvözletem tolmácsolása mellett maradtam kész tisztelője Francsek Imre." —

Ezen levelet régi irásaim között véletlenül most találtam meg, s ez keltette ismét életre repülési emlékeimet.

Ma, amidőn a repülés technikája annyira kifejlett, s a repülés mindennapi megszokott dologgá vált, de emellett a szerencsétlenségek, lezuhanások is csaknem mindennapiak, méltán lehet rajta csodálkozni, hogy azoknak meggátlására, vagy veszélytelenebbé tételére — tudtommal legalább — mostanáig még semmi sem történt, — dacára annak, hogy az ejtő-ernyő nem mai keletü, s hogy használhatósága elvitázhatatlan. —

Ezen gyakori repülőszerencsétlenségek, lezuhanások akaratlanul is oly irányba terelik az ember gondolatait, hogyha lehetséges egyes embernek nagy magasságból minden baj nélkül a földre jutni, miért ne lehetne azt egy repülőgépnek is megtenni? — Annak a kifundálása, hogy ez miként volna elérhető, a repülőgépek tervezésével foglalkozó mérnökök dolga. — Részemről ezt oly módon vélném az én laikus eszemmel megoldhatónak, hogy először is gondoskodni kellene arról, hogy a repülőgép sulypontja lehetőleg mélyen legyen, s igy az balesetek alkalmával ne csak megmaradjon vizszintes helyzetében, de ha az bármi oknál fogva megzavartatnék, mindenkor igyekezzék eredeti helyzetét automatice ismét elfoglalni. — Azt hiszem, hogy ily módon a zuhanások hevességükből s igy veszélyességükből is sokat veszítenének. —

Tekintettel azon eshetőségre, hogy a gépet akár a vihar, akár pedig valami más hirtelen támadt defektus vizszintes helyzetéből kiforgathatja, annak minden oldalára valami ejtőernyőhöz hasonló, vagy akár másforma, lehetőleg a gép sulyával arányos méretü lemezeket kellene alkalmazni, melyek lezuhanás esetén vagy automatice szétnyilnak, vagy pedig a gép belsejéből könnyüszerrel szét volnának nyithatók. — Ez által a zuhanás sebessége szerény véleményem szerint nagy mértékben mérsékelhető, s a szerencsétlenségek száma lényegesen csökkenthető volna.

Valószinü, hogy a repülőgép hordképessége ezen biztonsági intézkedések következtében veszítene valamit, de a repülők életbiztonsága ezt az áldozatot megéri.

Azt hiszem érdemes volna ily irányu kisérleteket tenni.

Rozinay István.

KRÓNIKA

A Balaton vészes áradását kezdik immár a napilapok is észrevenni. A *Magyarság* mutatott rá a hihetetlen veszedelmekre, melyet az áradás okozott. Lehetetlen, hogy egy kulturországban egy ily *fontos ügy felelősség nélkül kezeltessék,* irja a lap és kormánybiztos kiküldését követeli.

Rá kell mutatnunk arra, hogy 3 évvel ezelőtt *egyedül lapunk volt az,* mely erre a borzasztó csapásra előre felhivta a közfigyelmet, melynek eredménye nem az lett, hogy még idejében intézkedések történtek volna, hanem — mint az nálunk szokásban van — *a cikkiró meghurcolása. Most* álljanak ki a porondra azok az urak és verjék mellüket, *most,* mikor Hazánk kincse, gyönyörü Balatonunk körös-körül kiöntve, megközelíthetetlen, ezer veszélyt magában rejtő akkor, amikor a magyar közönség nyaralásra indul partjaira.

Különben közöljük a Balatoni kikötőbiztosság junius eleji jelentését az áradásról:

A Balaton vizállása jelenleg +130 cm „0" felett. (A Balaton „0" pontja 104.10 m. az Adria felett). A Balaton idei maximális vizállása május hó 10. és 20. között 140 cm. volt, kb. május 20 óta kezdődik az apadás, azaz a párolgás és Sión való lefolyás most már nagyobb mint a hozzáfolyás, ez az apadás a mai napig 10 cm-et tett ki.

Várható vizállások:

1931. julius hó 1-én 120 cm.
1931. augusztus hó 1-én 100—105 cm.
1931. szeptember hó 1-én 85—90 cm.

Tehát szeptember 1-én érjük el azt az állapotot, amelynek junius 15-én kellett volna lenni, mert a szeptemberi vizállás fog egyezni a normális évek tavaszi nagy vizállásával.

A Balaton magas vizállását az okozta, hogy eltérőleg a normális esztendőktől 1930. október-november ha-

A hátralékos előfizetések beküldését kérjük!

vában a vizgyüjtőterületre nagymennyiségü csapadék hullott, mely abban az időben, amikor a Balaton még apadni szokott, — párolgás már nem lévén, 20 cm. áradást okozott. Ezen 20 cm. áradáshoz hozzájárulván a téli csapadékok, ez mint többlet a mai napig fennáll, s valószinüleg egész nyáron át fenn fog állani. A Balaton vizszinének apasztása a Sió-csatornán keresztül jelenleg még nem lehetséges oly mértékben, hogy a Balatonon felesleges 20—25 cm.-es viztöbbletet a gazdasági érdekek veszélyeztetése nélkül rövid idő alatt le lehetne engedni. Igy tehát nem állt módunkban ezen őszi csapadéktöbbletet eltüntetni. Reméljük azonban, hogy ősszel, amikor a gazdasági érdekek kevésbé vannak veszélyeztetve, módunkban lesz a Sió csatornán a felesleges vizmennyiséget leengedni, ugy hogy a *következő télnek már normális vizállással mehetünk neki*, azaz a Balatonban felesleges vizmennyiség nem lesz tárolva.

Nász. Berczell Gabi és Hübner Tibor műépítész házasságot kötöttek. Gratulálunk.

Debrecen új, gyönyörű póstapalotájának tervezője *Münnich* Aladár.

Kinevezések. A kormányzó a vízügyi műszaki szolgálatnál *Weszely* Béla és *Schranz* János kir. műszaki tanácsosoknak a miniszteri osztálytanácsosi címet és jelleget, *Fischer* Frigyes miniszteri osztálytanácsosi címmel felruházott kir. műszaki tanácsosnak pedig a miniszteri osztálytanácsosi jelleget adományozta. — Dr. *Kerékgyártó* György miniszteri osztálytanácsosi címmel felruházott miniszteri műszaki tanácsos, aki a kereskedelemügyi minisztériumban a kisipari osztályt vezeti, miniszteri osztálytanácsos lett.

Négy nagy magyar építész emlékműve a szegedi Pantheonban. A *Nemzeti Emlékcsarnokban* a 12-ik nemzeti építési kongresszus végrehajtóbizottsága nevében *Kertész* K. Róbert államtikár átadta a városnak az emlékcsarnok négy legújabb művét. Ezek *Pollack* Mihálynak, a Nemzeti Muzeum építőjének, *Clark* Ádámnak, a Lánchíd építőjének és az alagut tervezőjének, *Feszl* Frigyesenek, a magyar stílustörekvések nagymesterének, a Vigadó építőjének és *Steindl* Imrének, a parlament építőjének dicső emlékét örökítik meg. Az emlékművet a város közönsége nevében *Somogyi* Szilveszter dr. polgármester vette át. Az ünnepségen a Mérnökegyesület elnökségének képviseletében *Hoepfner* Guido alelnök, valamint a Műegyetem számos tanára jelent meg.

Restaurálták a gödöllői műemlékeket. A Műemlékek Országos Bizottsága három gödöllői műemléket, az 1775-ben és az 1827-ben állított egyházi kálváriát, az 1771-ben állított Immaculata szoborművet és Nepomuki Szent Jánosnak 1750-ben készített kőszobrát Horthy Miklós kormányzó tízéves kormányzói jubileumának emlékére restauráltatta *Schulek* Jánossal.

Beiratkozás a József műegyetem jövő tanévére. A műegyetem rektori hivatala tájékoztatót adott ki a műegyetem 1931—32. tanévére szóló felvételhez. A folyamodók, akiket csak korlátolt számban vesznek fel, a kívánt fakultás (mérnöki, építészi, gépészmérnöki, vegyészmérnöki, közgazdasági osztály) dékáni hivatalához címzett kérvényeiket augusztus 1—31-ig nyújthatják be s mellékelniök kell a születési, érettségi, a nemzethűségről tanuskodó erkölcsi, esetleg a hadiárvaságot tanusító közhatósági és a szülők foglalkozásáról és vagyoni helyzetéről szóló bizonyítványt. A beiratokzás szeptember 15-ig, rektori engedéllyel október 1-ig tart.

Kislakásos lakótelep tervpályázata. A Magyar Építőmesterek Egyesülete által Ifjúsági Szakosztályának tagjai részére kiírt kislakásos lakótelep tervpályázatra beérkezett pályaterveket a zsüri elbírálta s annak eredményeképen az I. díjat *„Gazdaságos"*, a II. díjat *„Bővíthető-szükíthető"*, a III. díjat a *„Lakótelep és Semper bona"* jeligéjü terveknek ítélte oda. A jeligés levelek felbontása után kitünt, hogy az I. díjas terv szerzője *Bozó* Gyula ifj. elnök, a II. díjas terv szerzője *Kégli* László sz. o. jegyző, a III. díjat pedig *Bozó* Gyula és *Kégli* László tervei között osztotta fel a zsüri, melynek tagjai a M. É. E.-től vitéz *Katona* Mihály építész-építőmester, vitéz *Kapuváry* Gusztáv és *Németh* László építőmesterek, az Ifjúsági Szakosztály részéről: *Pásztor* István építész és ifj. *Csemegi* József sz. o. titkár voltak.

Vargha államtitkár a házadómentességi törvény és a tatarozási rendelet módosításáról. Az átalakítási és tatarozási munkák adókedvezménye ügyében dr. *Vargha* Imre pénzügyminiszteri államtitkár *Kölbig* Ferenc miniszteri tanácsos kíséretében fogadta a három építőmesteri testület küldöttségét, melyet *Bloch* Leó ipartestületi alelnök vezetett.

Dr. *Vargha* Imre államtitkár kijelentette, hogy a leiratban kikötött magasságokon nem lehet változtatni, mert azok a Közmunkák Tanácsának és a főváros illetékes ügyosztályának kívánsága szerint állapíttattak meg, sőt azokon a pénzügyminiszérium még olyan engedményeket is tett, melyek a Közmunkák Tanácsának előterjesztéseit túlhaladták. Az emeletráépítéseket illetően sem lehet változtatni a leiraton, mert az a felfogása, hogy amelyik ház a szükséges magasságig nem bír el emeletráépítést, az legjobb, ha nem is kap emeletráépítést, amivel csak meghosszabbítanák az ilyen gyönge épület életét. Egyébként a leirat II. részének 2. pontja úgy szól, hogy a pénzügyminiszter a korlátozás (legnagyobb magasság) alól indokolt esetekben felmentést adhat.

A 30 évi rendkívüli ideiglenes házadómentességnek egyéb városrészekre vagy utakra való további kiterjesztéséről csak akkor lehet szó, ha ezek rendezése véglegesen elhatároztatott.

Kölbig Ferenc miniszteri tanácsos ezután a küldöttséggel pontról-pontra végigvette az 1929. évi XXIX. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 35.000 1931. VII a. számú rendeletre vonatkozóan tett felterjesztést és a következő felvilágosításokat adta:

a) bármely hiányzó közműbe való bekapcsolás elegendő ahhoz, hogy az átalakítás adókedvezményben részesüljön, tehát szó sincs arról, hogy valamennyi közműbe való bekapcsolásra volna szükség;

b) semmi változtatás vagy kiterjesztés nem indokolt, mert a villany-, gáz-, vízvezeték bevezetése az a) szerint kétségtelen jogcím, a közös fürdőszobák létesítését azonban nem szabad adókedvezményekkel előmozdítani, mert ezek egészségügyi szempontból nem kívánatosak;

d) az étagefütések létesítésének költségeit is fel lehet venni az adóvisszatérítés alapjául szolgáló befektetési összegbe, minthogy azok a központi fűtésekkel azonos természetűek;

e) az üzletek és irodák felosztása és átépítése beleértendő az új lakásbeosztások létesítésébe, ezek után tehát jár az adókedvezmény az esetben is, ha nem új lakás, hanem új üzlethelyiség keletkezik;

f) a padlásterek beépítésére vonatkozóan nagyobb kedvezmény nem indokolt, ezeket nem lehet és nem szabad az emeletráépítésekkel egyenlően elbírálni;

g) a függőfolyosók létesítése, amennyiben új lakásbeosztás folytán válnak szükségessé és ezzel kapcsolatosan létesíttetnek, az e) pont alapján szintén kedvezményben részesül, önállóan függőfolyosók létesítése azonban adókedvezményekben nem részesíthető, mert a rendelet épp ezek megszűntetését óhajtja előmozdítani;

i) kerítésekre, udvarok burkolataira kedvezmény nem jár;

j) a légudvarok, kémények, tűzfalak és lépcsőházak vakolatának helyreállítása is beleértendő a kedvezménybe akkor, ha az utcai és udvari homlokzat újításával kapcsolatosan készül. Azt, hogy egyes hatóságok az adókedvezmény alapjául csupán a homlokzat teljes leverését akarják elismerni, kizártnak tartja. Ha egyes hatóságok azt mégis kikötnék, úgy kéri az ilyen eseteket a pénzügyminisztériumnak bejelenteni;

k) minden hatóságilag elrendelt, a tűzbiztonságot szolgáló építkezést megilleti a kedvezmény; a rendeletben csak példák soroltattak fel, ha a rendszerint fából készülő szerkezeti alkatrészek vasból, vagy vasbetonból, bármely más, a példakép felsoroltaknál tűzbiztosabb anyagból készülnek, önként érthetően szintén jogot adnak a kedvezményre.

Dr. *Vargha* Imre államtikár kijelentette, hogy az

Kegyes József

Egy arckép összeáll. – Még egyszer Kegyes Józsefről. – Szabad Föld, 1967. nov. 3.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört. Ért. 1970. 1. sz. 68–107. l. /

80. l.

Kegyes József, festő

Lyka Károly: Festészetünk a két világháború között c. könyvében/Bp. 1956/, megemliti Kegyes József parasztfestő nevét is. 187. old. 12. jegyz

Sz. Muraközi Ágota: A magyar parasztfestők és a népművészet viszonya 181. old

A Nyiregyházi Jósa András Múzeum Évkönyve. XI. 1968. Bpest. 1969

Kegyes József

Bajor Nagy Ernő. Ki volt Kegyes József?
- Szabad Föld. 1967. júl. 16.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 197o. 1.sz. 68-1o7. l./

8o. 1.

Kegyes József

Perálltörtképes

378, 423, 466. l.

VÁC. /Pest vm./ Püspöki székesegyh
Canevale Izidor bécsi é
szerint épült 1760-1777 közö
záló stílusban. A főhomlokza
vízszintesen végződő torony
tük van a

a Vízszintesen lezárt homlok
vízszinteslezárású két toron

Kegyes József festő

Pesti Hirlap, 1882. nov. 28. 3.
A mücsarnokból

Kegyes József festő

Budapesti Szemle, 1884.

XXXVII. 295 - 310. l. Angelos:

Az ősi művészetről.

Táblakép. „Pipára gyujtó magyar pór," Kegyes

Pesti Hirlap. 1885. máj. 10. 9-11

Radó Antal: Festeszetünk a kiállitáson

Patak Jenő

Kegyes József/naturalista festő/19. sz./Eszterházy grófnál.

Fővárosi Lapok 1864.I.VII.5.637.old

Kegyes József, festő

Divatcsarnok, 1858.okt.26.678.
Belföldi hirek

Kepyes József parasztfestő

Pesti Hirlap. 1885. máj. 10. 9–11

Radó Antal: Festésztünk –
kicéllitáson

Kegyes József, festő, autodidakta Itt

östehetség

Budapesti Hirlap, 1881. X 7.

113 n. 3. o. Vén Sas: Egy parlagi festő-genie (Kegyes József)

Kegyes József festő (1834–1914)

Pesti Hirlap. 1885. VII. é. máj. 10. 9–11/0

Radó Antal: Festészetünk a kiállitáson

Kegyes József, parasztfertő
(ősrehetség)

Budapesti Hirlap, 1881, XI. 1.

138 sz. 3. o. (Sp. és Kr.)

Patak Jenő

Müpártolás.

a „Koszoru" kivánatosnak tartja, hogy
Eszterházy felkarolja Kegyes József
naturalista-földmüves festőt.

Fővárosi Lapok 1864. I. VII. 5. 637. old.

Patak Jenő

Művészetpártolás.

Eszterházy gróf támogatja Kegyes József naturalista festőt Bölcskén

Fővárosi Lapok 1864.I.VII.5.637.old

Tablakef

Jöl

Önarckép Kegyes Józseftől

autodidakta ösztehetség.

Budapesti Hirlap, 1881, X. 7

113. n. 3. o. Vén Sass Egy parlagi

festő-genie (Kegyes József)

Kegyes József

Ma nyílik Szekszárdon Béri Balogh Ádám Múzeumban egy olyan kiállítás, mely „raktárkincsek" – en alapul.
Szerepel a tárlatn „Hunyadi László" – „Zrínyi kirohanása" – a Béri Balogh család ámere. (említve)

Ol.: Nagyjaink képeken
Tolna m. Népújság, 1973. ápr. 4.

Kegyes József

Böleskei autodidakta festő. Egy múlt századi tárlatkatalógus szerint időnként együtt állított ki Munkácsyval és Szinyei Merséval. 1834 és 1914 közt élt (a falusiak szerint), a 60-as években vándorfestőként járta az országot, festett portrét, oltár- és zsámenképet.

Bajor Nagy Ernő: Néprajzoló és a többiek; Magyar Hírlap, 1970. N. 25. II.

Kegyes József

Kényelmes utazás
c. kepe repr.

Magyar Géniusz

1899. márc. 12

Mův.

d. 76

1 kot. 8r

Csobor

Béla dr.

A keresztény műarchaeologia encyclopaediája.

Kiváló tekintettel a hazai műemlékekre

1

1–220 ll

Kegyes József naiv festő,

hajdani bölcskei parasztfestő. Vándorfestő lett belőle.

Bajor Nagy Ernő: Naiv festők tündérvilága.

Szabad Föld, 1971. jún. 20.

2.

Kegyes József

Egyik lessármazottja a fűrtai ref. pap, aki múig ápolja emlékét. A szerző néhány kép hollétéről is értesült.

Bajor Nagy Ernő: Néprajzolás a többiek; Magyar Hírlap, 1970. IV. 25. II.

Kegyes tanítórend

Alapítója kalazanti
Szt. József XVII. sz. végén
1721-től önálló rendi
tartomány.
1904-ben 24 gimnázium és 5 elemi iskola állt
a vezetésük alatt.

Emlkassaiegyhm

II. k. 726. l.

3047, 2619, 2599,

Kégly Ilona

1902/3 - 1906/7
1907/8 II - 1908/9

Ferképzomfoiskévk
100 l.

G., 2. *Vittore* (1415—1496), [illegible]nzei díszítő szobrász, a nagy Lorenzo G. fia, aki apjának a második érckapu munkálataiban és a két portálé páratlanul gazdag díszítésében segédkezett. *Ybl.*

GHIORDES-SZŐNYEG, a csomózott keleti szőnyegeknek az a csoportja, amely Ghiordes (Jordesz) kisázsiai városban készült. A régibb példák többnyire a XVII—XVIII. századból származó imaszőnyegek. E szőnyegek kisméretűek, csomósűrűségük közepes, sörtéjük aránylag rövid. Anyaguk gyapjú. A tükörben látható imafülke kék, zöld vagy piros. Keretsávjában túlnyomórészt az ú. n. herati-rajzot láthatjuk (l. még Imaszőnyegnél).

GHIRLANDAIO (ejtsd: *girlándájó*), 1. *Domenico*, tkp. *D. di Tommaso Bigordi*, firenzei festő. * Firenze 1449, † u. o. 1494. Firenzében tanult. Első kiképzését atyjától nyerte, aki ötvös volt, utána Alesso Baldovinetti tanítványa, azután Andrea del Castagno, majd Andrea del Verrocchio befolyása alatt képezte magát. A XV. sz. második felében a monumentális elbeszélő festészet csúcspontját képviseli és egyik a legjelentékenyebb freskófestőknek az olasz művészetben, aki Giotóra és Masaccióra vezet vissza. Annyira vérbeli freskófestő, hogy kijelentése szerint sajnálta, hogy Firenze összes falait be nem népesítheti freskóival. Az élet valószerű megjelenéseinek szépsége vonzotta és annak alárendelte az alakok komolyságát és az ábrázolt jelenet jelentőségét is. A szép, pompásan csoportosított arcképalakok méltóan vesznek részt nála a cselekményben. Drámai hatásban, színezésben nem egy kortársa felülmulta, de freskóinak egyszerű, komoly fölfogása, világosan csoportosított kompozíciója, objektív szemléleti módja amazok fölé emelte. Lelkületében ro[illegible]

Kégly Ilona

rajztanárnő

lásd

Hlidy Lászlóné

Kégly Ilona

névalatt

Vadász, templomro
Város-Keszi, templ
Világos, várrom.
R. k. templon
Apátsági rom

tovább
2

K

~~Augusztiny Cornelia~~

~~Csoplak Vilma~~

~~Hieronymi Jolán~~

Kégly Ilona

Pillerich Edith

Straub Cecilia

Veres Izabella

Volarich Ida

pdg. isk. rajztanitó-
nöi oklevelet kaptak

Mintarajzisk. ért
1905-6. 50. l.

foglalja már az összes lelkészi hiva-
k egész tanári karának, a különböző
k, nagyobb vállalatok és egyesületek
k rangbeosztását, az állami hivatal-
járandóságait is.
edett mű nemcsak **minden egyes**
körül járó **feleknek ad biztos út-**
tájékoztatást, hanem **a keres-**
szére is elsőrangú címanyagul
itelben az eddigi 500 oldallal szemben,

elent.

yszámban adta ki a Statisztikai Hivatal,
eszállítását csak azoknak tudjuk feltét-
a csatolt leveleződlapon fenti címre
n belül eljuttatják.

: 20 pengő,

esetleg szükséges nyugta bélyege nem

Teljes tisztelettel

a Terjesztési Iroda.

Budapest. — 86.784

Hydiné Kégly Ilona

Müvésnet festö
Krusper u. 4.

1929. tav. Matt 518

1790-től

Soproni főzőkönyv (X. 140.

KEGLOVICH és LETZTER, fényképész

1891-ben Munkácsy Mihály a neves fényképész műhelyben /Letzter és Keglovich/ lefényképeztette magát többekkel, Tisza Lajos gróffal is. Rirkán fényképeztette magát. Abb.2.kép. Munkácsy Mihály és Tisza Lajos. Fekete repr. 207.old. Megjelent a Vasárnapi Ujságban. 1891.47.sz. 769.o.

SZELES ZOLTÁN: Munkácsy Honfoglalása Szegeden 205.old

A MÓRA FERENC MÚZEUM Évkönyve, 1964-65, 1. Szeged, 1966

KEGLOVICH és LETZTER, fényképész

MUNKÁCSY MIHÁLY

Szegeden 1891-ben rokonai és Tisza Lajos gróf társaságában felkereste mütermüket./letzter és Keglovich/ és több fényképet csináltatott. Ritkán fényképeztette le magát, kevés volt forgalomban. Az ő és Tisza gróf közös fényképét a Vasárnapi Ujság közölte le. 1891. 47. sz. 769. o 212. old 2. kép. 20 fokol

SZELES ZOLTÁN: Munkácsy Honfoglalása Szegeden 205. old

A MÓRA FERENC MUZEUM Évkönyve, 1964-65, 1. Szeged, 1966

Keglevich Jenke

MDK

Illusztrációk a "Vén huszár"-hoz, szines ceruza I-II.

Mücsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Keglevich Jenke

MDK

Az öt világrész, temp.

Műcsarnok 1944. márc.-ápr.
Tavaszi tárlat

Keglevich Jenke

MDK

Az öt világrész, temp.

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

MDK

Keglevich Jenke

Művével résztvett a kiállításon.

AmTars. 1943. márc. - ápr. tav. kiáll.
Kiállító művészek névsora. 26.lap

Kegyes József

Perállag III.

1455. l.

422. **Csésze aljjal,** cseh porcellán gazdag aranyozással, fiatal Ferenc József mellképével. GIESHUEBL-i vakbélyeggel. XIX. sz. k.

423. **Fedeles, füles csésze,** porcellán, kobaltkék kinai modorú díszítéssel. XVIII. sz. k.

424. **Tányér,** sèvresi porcellán, világoskék alapból kihagyott mezőben, koronás P. L. monogramm és rózsákat tartó angyalok. 1864

425. **Tálca,** bécsi porcellán, két rokokó füllel, aranyozással és virágkoszorúval, koronázott M. T. monogrammal. Bécs XVIII. sz., monogramm későbbi

426. **Csésze aljjal,** bécsi porcellán, peremén nefelejts koszorúval, kék jeggyel, XIX. sz. e. f.

Kepes József festő

Saját arcképe vászon,
66·5 × 53·5. A művész ajándéka 1881. M. N. Mur. Cat. 477.
Jelenleg a tót. Kép csarnokban.

Kegyes József

fr. tő.

JK. 185.

185. Kegyes József.

Sz. Bölcskén 1834. június 15-én.

Saját arczképe.

Mellig, kissé jobbra fordult, de szembe néz. Középütt elválasztott és hátrafésült fekete haja őszbevegyült, szemöldöke fekete, szeme szürke, bajusza és szakálla barna. Arczán és homlokán szemölcsök vannak. Ingének állógallérja látszik, nyakkendője és kettős elejű kabátja fekete, mellénye kivágott. Jelzése alól balra: »*Kegyes József 1881*«.

Vászon, méretei 66 : 53·5 cm. — Magy. Képt. 404. — Lelt. sz. 185. — A művész ajándéka 1881. október havában.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

A Nemz. Múzeumban. 1883: VII. 318.

A Tört. Képcsarnokban. 1894: X. 442.

II
389

M. 404.

Kegyes József, festő; szül. 1834 június 15-én Bőleskén, megh.

185. Kegyes József
Sz. Bölcskén 1834. junius 15. én.

Saját arcképe

185. ~~Kegyes Józ_sef.~~ Magy. Képt. 404.

Mk 404 TK

Mellig, szembe néz. Középütt elválasztott és hátrafésült fekete haja őszbevegyült, szemöldöke fekete, szeme szürke, bajusza és szakálla barna. Arczán és homlokán szemölcsök vannak. Ingének álló gallérja látszik, nyakkendője és kettős elejű kabátja fekete, mellénye kivágott. Jelzése alól balra: „Kegyes József 1881".

389

Vászon, méretei 66:5: 53.5 cm. — Magy. Képt. 404. —
~~Kegyes József~~ (ajándéka 1881 október havában.
~~Festette: Kegyes József 1881. (Sz. Bölcskén 1834. junius 15 én)~~ — A muvész
~~A Nemz. Muz. Képtárától.~~
~~József Magy. Képt. 404.~~
Kifüggesztésére vonatkozó adatok.
A Nemzeti Muzeumban. 1883: VII. 318. -
A Tört. Képcsarokban. 1894: X. 442. -

903: V. 3.

Kegyes József 1881

166

I Kucsmája bárányból,

1603. Kegyes József.
Sz. Bölcskén 1834 junius 15-én.
Egy jó korty.

t tartja,

A térdig ábrázolt és szembe néző földmives ~~jobb kezében mogoló~~ ~~gedett, tartja~~ F térdére tett kulacsot t melyből jót ivott. Kissé ~~ha~~ felemelt baljában kurtaszárú kupakos pipa van. ~~Jobb~~ Furkós botját ballábához támasztotta. ~~Fején Bárányból kucsmát hord,~~ I. Rövid haja és bajusza szürkülni kezd, szemöldöke fekete, szeme barna, szakálla leberetvált. Ingének lehajtott gallérja, ~~és~~ szük kézelője ~~látható~~, körülcsavart nyakkendője fekete, vállra vetett szürje és kissé szinevesztett kabátja ~~nik~~ rongyos, nadrágja sötétkék, ~~ha~~ csizmájának szára magas. Jelzése alól balra: Kegyes Jós.
1883.

F jobb kezében a

~~Olajfestés~~ Vászon~~ra~~, méretei 121: 95 cm.
Vétetett 1898: I. 12-én a 82406/97 sz. leirattal (33/98). 300 frton ~~a~~ ~~300 frt vételár~~ Elszámoltatott 1898: III. 6-án (99/98). ~~Az~~ Az elszámolás elfogadtatott 1898: III. 13-án a 2469 szvsz. alatt (114/98.).

904:IV-30.

KEGYES Csaba épitész

RMIL 2.

tésében megjelent *Sistemul bănesc al leului şi precursorii lui* c. munka II. kötetében (1967. 135—258.). Az *Istoria Clujului* c. kötet számára megírta Kolozsvár iparának fejlődését 1918 és 1974 között (Kv. 1974. 385—92 és 450—71.; az ötéves tervek időszakára vonatkozó részt Lászlóffy Dezsővel).

Magyar nyelvű közgazdasági irodalom a Román Népköztársaságban. Közgazdasági Szemle, Bp. 1959/1. — A. Popper: *O valoroasă contribuţie la istoria sistemului bănesc al leului.* Probleme Economice 1967/5. — Robert Deutsch: *Istoricii şi ştiinţa istorică din România 1944—1969.* 1970. 232. — Ivanciu Nicolae-Văleanu—Toader Ionescu—Iuliu Pinczés: *Gîndirea economică din Transilvania* (1784—1918). 1981. 126.

Kegyes Csaba (Szamosújvár, 1944. máj. 25.) — építészeti szakíró. Szülővárosában érettségizett (1962), a kolozsvári Politechnikai Intézetben építészmérnöki oklevelet szerzett (1967). A Maros Megyei Tervező Intézet szerkezettervezője és szaklektorátusának vezetője. Puskás Sándor főépítésszel együtt a Szováta Szálló tervezéséért megkaptą az Építész Szövetség I. díját (1974). 1978-tól osztályvezető főmérnök, lakóházi nagypanelek elgondolásáról írt munkájával Mircea Mihăilescu kolozsvári mérnök-professzor irányítása mellett doktorált (1983).

Számos szociális és kulturális létesítmény szerkezettervezője az épületek in situ viselkedésével foglalkozó tapasztalatcserék előadója. Szakterületei: héjszerkezet, nagypaneles szerkezet, mérnökszeizmológia. Román, angol és magyar nyelvű szakdolgozatait Bukarestben, Iaşiban, Craiován és számos erdélyi városban, valamint Athénban és Budapesten tartott szakértekezletek kiadványai közölték; társszerzőként szerepelt az Acta Academiae Scientiarum Hungaricae és a Journal of the Indian Concrete Institute hasábjain.

Ismeretterjesztő műszaki cikkei jelentek meg a Vörös Zászló hasábjain.

Kékedy Erzsébet (Kolozsvár, 1919. márc. 12.) — vegyészeti szakíró. ~ László felesége. Szülővárosában a Református Leányfőgimnáziumban érettségizett (1936), a kolozsvári egyetemen szerzett kémia szakos oklevelet (1942), s itt kezdte oktató és tudományos pályáját. *A bróm-hidrogén oxidációjának mechanizmusa* c. értekezésével doktorált (1944), mint egyetemi lektor ment nyugalomba (1976). Fő kutatási témája a komplex vegyületek termikus bomlása. Kolozsvári társszerzőkkel közös szaktanulmányait hazai folyóiratok (Studii şi Cercetări de Chimie, Studia Universitatis Ba-

Kesper József

festő

1881. Bölcske (Tolna m.)

1. Pipára gyújtó magyar pór. Olaj. Vászon.

Budapesti országos ált. Kiállítás. A képzőművészeti csoport képes tárgymutatója. Budapest. 1885.

Kegyes József

Múcsarnok Bölcske-
[illegible]

Kegyes József

festő

irod

Egy geniális parasztfím. Vas. Nyp 1858.

503. l

Achmed (Köprili) vezír pasa, nagyvezír arczk. II. 217, 218, III. 207.

Kegyes József

Pípára gyújtó magyar
pör c. ~~B~~
tollrajza repr.
1885. orsz. kiáll. Ed.

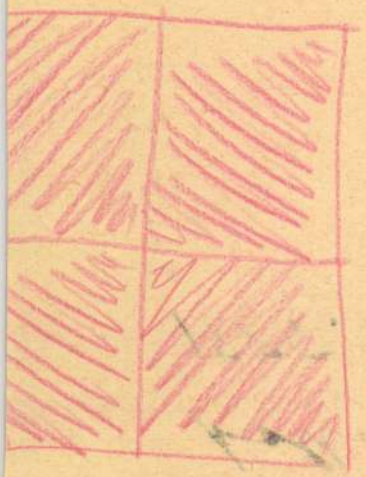

Kegyes József

Árverési Csarnok aukció kat.

40. sz. 1927. dec.

913 28			
40			
550 ·			
1.289 74			
97 50			
213 07			
3.9 38 36		3 9 38 36	
0.166 83			
2.110 ·			
98.808 79	150.000	150000 ·	360966
		150.000 ·	150.000

Keppes József

1888. Böleske.

1. Borozó magyar pór. Olaff

Tavi kiállítás II. 1888.

1890. Böleske.

(5) Olvasó pornő. Olaff. 100 fr

(281) Csitt! A nagymama alszik. Olaff 150 fr

Téli kiállítás 1890.

1891. Böleske.

(121) Dalos pacsirta. Olaff. 200 fr

Téli kiállítás 1891/92

Könüves Tarab

épitörnester

XVII. 07

Kegyes József

1881. ~~A fest~~ Tartozkodási hely nincs megjelölve.

(101) A festő saját arcképe. Olaft

Őszi kiállítás 1881. II sorozat

1882. Kegyes József paraszt festő Bölcskén Tolna megyében.

(63) Magyar pór Tolna megyéből. Olaft. 100 f.

Őszi kiállítás 1882. II sor.

1883. Bölcske, földmivelő-naturalista festő.

(149) Paraszt lakodalmi jelenet. — Menyasszony elbucsúztatása a szülő házból a vőfély által. Olaft 1500 f

Őszi kiállítás 1883 I (sor. és II.)

---

(176) Tolna megyei magyar pór. Olaft. 100 f

Őszi kiállítás 1883. II sor.

MDK

Kegyes József

Borozó magyar pór, of.

Képzőmüv. Társ. kiáll. Arad, 1889.

11 l.

M. D. K.

KEGYES József teslő

Pipára gyujtó magyar pór. Repr.

Bvák. Tárgymut. Pap. 1885. 4 5, 129. l.

~~129.~~

MDK

Kegyes József, 1834-1895.

Iskolai feladat, of.

Ernst Muz. 42. aukc. 1929. máj.

lo 1.

MDK

Kegyes József, Bölcske 1834

Egy jó korty, olaj

I

Arad város nyilv. képtárában elhelyezett festmények
és rajzok jegyzéke. 5 l.

Kegyes József, 1834-1914

Mária, olaj

Árverési Közlöny, 1936. márc. 2. rendk.sz.

41 1.

Kagyes József festő

M.D.K.

Egy jó korty olaj

Aradjégyz. I-terem, 6 sz. Sl.

Kegyes József

Művének 1915. 432

Szalay Imre báró VIII. 168

KEGYES *József*, festő. * Bölcske 1834 jún. 15. † Budapest 1914 aug. 8. Autodidakta volt, mint szegény parasztfiú, a Nemzeti Múzeumban való másolgatás útján tanulgatott. Arcképeket, parasztgenret festett. Egy jó korty c. képe a Szépművészeti Múzeum, Önarcképe a M. Tört. Képcsarnok tulajdona.

K. Gy. I 537 l

DA Y HECHOS DEL EMPERADOR LEOPOL-
lapján, az ellenséget villámokkal lesujtó sas
T. Lipót kissé jobbra fordzatai van ábrázolva. Fejét babér
fürtjei vállaira omlanak, bajusza kicsiny, sza-
n öltöve s palástja alatt az aranygyapjas rend
ik). Körülötte Amorettek lebegnek koronákkal és
noló Providentiának egy Genius koronát és jo-
előtérben a talapzat előtt jobbra és hermelin palás-
tat a császárra és baljában egy könyvön kelyhet tart.
menekül s hever a földön.

méretei a vonalkeretnek 27.8 : 17.7 cm.

3273.

140/95 : 178.

MDK

Kegyes József, festöm.

Telekiné Munkácsy Flóra arcképe. Olf.
A kép hátán signatura: Kegyes.

Nemz.Szal.- Székesf v. Tört.Muz. uj szerzeményei.
1939 jan.-febr. Kiállitási anyag. Kat.

Kegyes József

A szekszárdi művésztelep rendezett „Sárkör a képzőművészetben" c. kiállításon szerepel.

Tolnamegyei Népújság 1966. május 29.

MDK

Kegyes József, festőm.
1834_1914

Mária. Jelz. Olf.

Árverési Közlöny. 1936. 2.sz. 42.l.

MDK

Kegyes József

Művével szerepelt a Műcsarnok 25 éves jub. kiállitásán.

Cikk: A Műcsarnok jub.kiáll.

Vas.Ujs.1886. 46.sz. 742.l.

MDK

Kegyes József

A Képzőművészeti Társulat téli tárlata. Vasárnapi Ujság 1895. 48. sz. 798-799.l.

MDK

Kegyes József

"Tolnamegyei magyar pár" c. rajzanak repr. / A Műcsarnok őszi kiallitasa. - A képes targymutató rajzaiból./

Vas.Ujs. 1883. 47.sz. 761.l.

MDK

Kegyes József, festö
1834- 1914

Mária. Jelzett. Olf.
Kacsák. " "

Árverési Különy. Festm., rajzok. 1936 okt.4. rk.sz.
34.1.

F. Mg. 20.

Kegyes József

Falmó pitbrzéppel kvesta kenyeret plébániatan, földbirtokos
kétóbb mintezti nemz. (Ly. III. 69)

Anyakvi sz.: .....

Név: ..... *Vallás:* .....

Lakcim: .....

Szaktárgyak: .....

Évfolyam: ..... *Szül. év:* .....

Szaktárgyain kivül tud .....

.....

Tanitást vállal: h e l y b e n - v i d é k e n. .....

Kondiciók (tétel, érték): .....

Igazolt: .....

Kegyes József F. M. 192.

Mahatma nyomán fest, tanulatlan zonában, altár-
zápet Bonyhádi a Tolcsanánhó tp.-ba. (Ly. N. r. 182.)

Bölcske: Kegyes Tó[illegible]

festő

§ 19/1887. Ud. 1887.

jun. 27.

KEGYES JÓZSEF

8o. Pipára gyujtó magyar pór. Olajf.

1885.orsz.kiáll.kat. 45.oldal.

Kegyes József MDK

Pipára gyujtó magyar pór, olf.

Műcsarnok 1885. Bpi. orsz. ált. kiáll.

Kegyes József MDK

"Valamit sugok magának", olf.

Mücsarnok 1886. őszi kiáll. I. sorozat

Kegyes József MDK

Dalos pacsirta, olf.

Mücsarnok 1890/91. téli kiáll.

Kegyes József

Az erős paprika, olf.

Miscarnok 1896. ezredéves kiáll.

Kegyes József MDK

Saját arcképe, olf.

Műcsarnok 1896. ezredéves kiáll.

MDK

Kegyes József, festöm.
1834-1914

Mária. Olf. Jelz.

Árv. Közl. 1936.márc. 76.sz. 2.rk.sz. 41.l.

Kegyes József MDK

Valamit sugök magának. repr.

Műcsarnok 1886. őszi kiáll. I. sorozat.

Kegyes József

MDK

Kukoricát sütő fiu, olf.

Mücsarnok 1895/96. téli kiáll.

Kegyes József MDK

Valamit sugok magának, olf.

Mücsarnok 1886. őszi kiáll. II. sorozat

Kegyes József MDK

Borozó magyar pór, olf.

Műcsarnok 1888. őszi kiáll.

II. sorozat

MDK

Kegyes József

A festő saját arcképe, olf.

Műcsarnok 1881. őszi kiáll.
második sorozat

Kegyes József MDK

Borozó magyar pór, repr.

Műcsarnok 1888. őszi kiáll.

II. sorozat

Kegyes József MDK

Valamit sugok magának, repr.

Műcsarnok 1986. őszi kiáll.
II. sorozat

Kegyes József MDK

Olvasó pórnő, olf.

Műcsarnok 189o. téli kiáll.

Kegyes József MDK

Csitt! A nagymama alszik, olf.

Mücsarnok 189o. téli kiáll.

Kegyes József MDK

Paraszt lakodalmi jelenet, olf.

Műcsarnok 1883. őszi kiáll. I.

Kegyes József MDK

Paraszt lakodalmi jelenet.Menyasszony el-
bucsuztatása a szűlői háztól a vőfély által, olf.

Műcsarnok 1883. őszi kiáll. II.

Kegyes József

MDK

Tolnamegyei magyar pór, olf.

Műcsarnok 1883. őszi kiáll. II.

Kegyes József MDK

Tolnamegyei magyar pór, repr.

Mücsarnok 1883. őszi kiáll. II.

Kegyes József MDK

Pipára gyujtó magyar pór. repr.

Mücsarnok 1885. Bpi. orsz. ált. kiáll.

Kegyes József MDK

Magyar pór Tolnamegyéből, olf.

Műcsarnok 1882. őszi kiáll.

MDK

Kegyes József, sz. 1848.

Olvasó parasztnő

Ernst Muz. 22. aukc. 2o l.

MDK.

Kegyes József festő

(Bölcske, 1887.)

„Valamit sugok magának" c képe vidéki körnton, majd a nagyszebeni kiállításon.

MDK-A-I-1/1895

MDK

Hegyes József festő
(Bölcske)

„Borozó parasztok" c képe a Francia-m. kereskedelmi vállalatnál. Ezt hajlandó a fiumei tárlatra küldeni. 1891.

MDK-A-1-1/2872.

MDK.

Kegyes József futo
(Bölcske)

Pécsi tárlatra küldi
„Kárbavenett hedves étek" c képét 1888

MDK-A-I-1/2216.

MDK

Hegyes József festő

1882. „Parasut" c képét Andrássy Aladár átvette

MDK-A I-1/1072.

MDK

Hegyes József festő

„Szabadalmi jelmez" c. képét jelenti be a

münchení nemzetközi kiállításra. 1883.

MDK-A-1-A/1115.

MDK

Kegyes József fertő

„Menyasszony elbucsúztatása a vőfély által a külső kártól"

„Tolna megyei pór" c képei eladását kéri a KT-tól

1884.

MDK-A-I-1/1271

MDK

Kegyes József festő

„Pipára gyújtó parasat" – kaja 1885. Orsz. Kiállításon

MDK-A-1-1/1455

MDK

Kegyes József, sz. 1834.

Madonna

Ernst Muz. 29. aukc. 1924. 23 l.

Kegyes József

Emlétre

Bajor Nagy Ernő: Négnajzoló és a többiek

Magyar Hírlap, Bp. 1970. ápr. 25.

Kegyes József

Művészeti lexikon

3801.

Acts VII. 237

Kegyes József
festő

Fővárosi Lapok 1896. jan. 1., 7. old.
(Művészetek. * Művészülások a téli tárlaton.)

Kalmán

Kegyes József

önarcképe

Tört. Képes -

Kegyes József

Tolnamegyei magyar pór

c. képe repr.

Vas. Ujs. 1883. 761. l.

Kegyes József

Képe a Képmúv.

Múzeumban.

Ónarcképe a Tört.

Képcsarnolban.

Lelet. Kaposvári VI. 134.

Kogyes József

1882. ~~[illegible]~~ tél. Ei állítás Tolnai parasit jat megvette Andrassy Aladár gróf.

Var. Ugy 1882 783 l

Kegres József

KEGYES JÓZSEF. «VALAMIT SÚGOK MAGÁNAK.»

Kiállítás, 1886. őszi Kiáll-
II. odvozat

dikánsok tehát oly régiek, mint az iskolák. A káptalan biráskodási jogának ismertetése becses részeket nyujt az igazságszolgáltatás történetéhez, és megtanuljuk belőle, hogy pörlekedni akkor is költséges volt. A káptalani birtokok felsorolása, a régi okiratok helyneveinek fejtegetése a történeti geografiát gazdagitja nem egy adattal. Értékesen vannak feldolgozva a régi adó-lajstromok is a XVI. század elejéről. Nagy fáradsággal igyekszik Bunyitay összeállitani a hézagos adatokból a káptalan prépostjainak, kanonokjainak, s a társkáptalanoknak névsorát, és kideriteni, hogy a csupa puszta névben fenmaradt személyekkel mennyire függhet össze egy vagy másik intézkedés, a mi a váradi egyház történetében föl van jegyezve. Az utolsó fejezet a püspökség területén létezett kolostorokat irja le. Mindez először is példás szorgalom műve, mert a régi okiratok roppant tömegét kellett buvárolni, s ügyelni minden helynévre és személynévre; másodszor a tájékozottságé és éber figyelemé, mely a távoli vonatkozásokat is fölismeri. Az adatgyüjtés e nagy munkáját kritikai feldolgozás követte. Nincs semmi se állitva, adatokra való hivatkozás nélkül. Egy vagy más kérdésben a szerző talán nem azon véleményen van, mint a mit mások ugyanabból az okból következtetnek, de könnyedén semmit sem állit. Mint olvasmánynak is megvan vonzó ereje a műnek, mert nem száraz; beosztása jó: egyes intézmények, korszakok, vagy szereplők kerek képben rajzoltatnak. Az előadás eleven, nem egyszer egészen neki hevülő, s a nyelv választékos.

Az első kötet által keltett kiváló figyelmet a második kötet teljesen igazolja. A legjelesb monografiai művek közé sorakozik. A jegyzetek, a forrás idézetek nagy számát se feledjük, mint a melyek önálló kutatás eredményei lévén, a történetiróra nézve sok tájékozást nyujtanak az eredeti okiratok fölkeresésére. Harmincznégy nagy ivet foglal el a kötet, a lehetőleg diszes kiállitásban, tiszta, izléses nyomással, melynél a Franklin-társulat nyomdáját kell emlitenünk. Számos rajz van benne: pecsétek alakjai, régi faragványok töredékeinek, templomok alapjainak rajza, egyes épületek, s végül a városnak 1598-ból fenmaradt képe.

«Magyarország a mohácsi vész előtt (1524—26) a pápai követek jelentései nyomán.» Ily czimü munkát ad ki a Szent-István társulat a jövő év elején, mint társulati tagilletményt. *Fraknói* Vilmos irja, még pedig abból az alkalomból, hogy a magyar főpapság elhatározván a római pápai levéltár magyarországi vonatkozásu okiratainak közreadását, legelőször is a pápai követek jelentéseit adja ki a mohácsi vészt megelőző három esztendőből. De e jelentések, melyek a nagy csapás előtti időket oly tanulságosan festik, olasz nyelven lévén irva, azok megértésétől a közönség nagyobb része el lesz zárva, s a magyar nyelvü bevezetés sem terjeszkedik ki a levelezések részleteire. Fraknói tehát ez adatokat korrajz alakjában dolgozta ki, mely mintegy 25—30 nyomtatott ivre terjed, s fölajánlotta kiadásra a Szent-István-társulatnak, mely örömmel határozta el a kiadást.

«Őszi verőfény.» Ily czimü regényt irt *Margitay* Dezső, ki egyik termékeny tollu és vonzón iró elbeszélőnk. E nagyobb műve is érdekes olvasmány. Abafi Lajos adta ki csinos kiállitásban, s ára 2 frt.

«Lili» czimü egy kötetes regény jelent meg *Nagy* Lászlótól, ki «Zsadányi István viszontagságai» czimü két kötetes regényével és egy pár elbeszélésével bizonyitotta be, hogy jól ismeri a magyar középosztály életét és jó tehetség. Uj műve, mely Aigner Lajos bizottmányában kapható, Gyulai Pálnak van ajánlva. Ára 80 kr.

«Sylvia vőlegénye,» franczia regény, irta *Gréville* Henrik, forditotta *br. O—y:* kiadta az Athenaeum társaság. Gréville Henrik kedveltebb nő irója az ujabb franczia szépirodalomnak, s e műve szintén szórakoztató olvasmány. Ára 1 frt.

«A magyar millenárium», visszapillantás Magyarország ezeréves történetére, irta Helmár Ágost pozsonyi tanár, kiadta Stampffel Károly Pozsonyban. Népszerűen irt rövid, dióhéjba szoritott története Magyarországnak, főleg művelődéstörténeti szempontból, több illusztrácziával. A füzet ára 20 kr.

«Kiállitási utmutató» czimmel Balogh Vilmos miniszteri és kiállitási titkár s Toldy Ferencz bizottsági jegyző, husz ivnyi kötetet adnak ki. Ismertetik benne az 1885-iki országos kiállitás egész szervezetét és felvilágositást nyujtanak mindenről, a mit a kiállitóknak tudni szükséges. A mű e hó közepén kerül ki sajtó alól, előfizetési ára 50 kr, s megrendelések a «Kiállitási utmutató» szerkesztőségéhez küldendők (Budapest, Nákó-ház).

Folyóiratok. A «*Turul*» czimü folyóiratból, mely a magyar heraldikai társaság közlönye, megjelent a második füzet, érdekes tartalommal. Szopori N. Imre folytatja és befejezi «A Vezekényi nemzetség és a gróf Czirákyak» czimü tanulmányát, Szinvay Lázár a Beatrix és Izabella királynék pecsétjeit ismerteti, rajzokkal. Majláth Béla «A Hunt-Pázmánok» nemzetségéről ir; Némethy Lajos befejezi a Chetneky család geneo'ogiájáról szóló értekezést, báró Nyáry Albert a Vadkerti és Szentgyörgyi Vincze család czimerét ismerteti, egy szinezett képpel, Tagányi Károly pedig megkezdi az országos levéltárban őrzött vagy följegyzett herczegi, grófi, bárói, nemesi, honossági oklevelek jegyzékének közlését. Kisebb vegyes közlések zárják be a tartalmas füzetet. — A «*Nemzetgazdasági Szemle*» októberi füzetében a könyvismertetéseken és kisebb közleményeken kivül nagyobb értekezések ezek: «A kereskedelmi és iparkamarák reformja», Heltai Ferencztől; «A czukoradó története Magyarországon», befejező rész, Bihari Mórtól; «Közlekedési állapotok Boszniában», Strausz Adolftól; «A nemzetgazdaságtan tanitása az Egyesült-államokban».

Szinészek lapja. Az országos magyar szinészegyesület központi igazgató-tanácsa a magyar vidéki szinészet érdekeit előmozditandó, a «Szinészek Lapja» czim alatt hetenként egyszer, minden szombaton megjelenő szaklapot ad ki a Budapesten székelő központi iroda igazgatóságának szerkesztésében. Igyekezni fog az állami, megyei és városi hatóságoknál a szinészet helyzetének emelésére, uj szinházak létesitésére, stb. hatni. Közölni fog szinészeti, műbirálati, szinészet-történelmi czikkeket, hireket a hazai s külföldi szinpad eseményeiről stb. Szerkesztője *Bényei* István. Előfizetési ára negyedévre 1 frt 50 kr, félévre 3 frt, egész évre 6 frt. Szinészek egész évre 4 frtot fizetnek. A lap tiszta jövedelmét a szinész-segélyalapra f rditják.

Uj zeneművek. A Rózsavölgyi és társa czég kiadásában megjelentek: «*Kesergő*», irta és Blaha Lujza asszonynak ajánlja gróf Forgách Béla. «*A kis magyar művész*», hat népdal technikailag előrehaladt növendékek számára, zongorára átirta Nagy Dezső. Ára 80 kr.

A nemzeti szinházban e hó 11-én zajosan fogadta a közönség a «Traviata» előadásában *Bignio* Lajost, a jeles bariton-énekest, ki mint operánk szerződött tagja lépett föl először. Évek előtt egy fényes pálya küszöbére szintén a nemzeti szinházban lépett Azóta a bécsi közönség egyik kedvencze volt. Az idő nem mulhatott el a nélkül, hogy e gazdag hanganyagból is el ne vegye a magáét, de a művészi forma tartalmát még sem kárositotta. Szinházunk finom izlésü, lelkes érzésü, előkelő művészt, s a mi szintén fő, magyar énekest nyert vissza Bignioban.

A népszinházban e hó 5-én egészen uj iró: Gerő Károly eredeti népszinművét mutatták be. Az uj népszinmű «*Túri Borcsa*» teljesen birja a kezdet rendes hibáit, mégis elég jól fogadta a közönség, mert a szerzőnek, ha nem is sikerült a drámai részben valami tartalmasat vagy ügyeset nyujtani, a mellékes részekben azonban figyelmet keltőleg nyilatkozik tehetsége. Egy pár alak hatással mozog, s a mit beszélnek, többször elmés, és átalában jóizü magyarságot, népies zamatot tudott adni a nyelvezetnek. A mese zavaros; mint népdráma kezdődik, tüzes szerelmi összeütközéseket állit föl, de aztán kuszáltság következik s önkényes befejezés vet véget a heves küzdelemnek.

Egy paraszt legény, Gombos Ferencz elhidegül előbbi kedvesétől, Tercsitől és a gazdag Túri Borcsát szereti meg, a kit már oltárhoz akar vinni. Csakhogy Borcsa szive Tornya Gábor ispán után sóvárog, s a mint ez a lakodalom órájában megjelenik, Borcsa világba megy vele. Az ispán azonban silány legény, s mikor a pap nem akarja őket összeadni, ott hagyja a leányt, a ki megtörve jön haza a szülői házhoz s a leczkén okulva, most már hozzá megy Gombos Ferenczhez, mig Tercsi más legénytől szerez magának fejkötőt. E vézna cselekvénynél többet érnek az alakok. Ilyen egy vén kocsis, Czuruk, mely Tihanyiban jó ábrázolóra talált; még inkább az eleven észjárásu birć, melyet Vidor hatással vitt a szinpadra. Borcsa érzékeny szerepe (Rákosi Szidi) nem sok alkalmat nyujt hatásra. Blaháné (Tercsi) az előadás zengő vonzereje, s a tapsok legzajosb részének tulajdonosa. Tamási (Ferencz) a heves szerelmes küzdelmeit játsza és dalait énekli. A közönség egész jó indulatával buzditotta a fiatal szerzőt az első előadáson.

A műcsarnok kiállitása. E hó 10-én nyitották meg a műcsarnok őszi kiállitásának első sorozatát 229 művel, mely 139 művésztől való. Magyar művész 43 vett részt 85 művel, a többi külföldi s ezek közt legtöbb a franczia (48) és belga (25), mig német csak 20 művész van. A változatos kiállitásnak, mely egészen megtölti a termeket, nemzetközi a jellege. A hazai művészek egy része, ugy látszik, a második sorozatra készül, mikorra a jutalmakért versenyző műveket szokás kiállitani. A második rész, mely máris megjelent, elég tisztességes sikert biztosit a a kiállitás magyar részének. Nagyobb alkotások azonban nincsenek a külföldi művek közt sem. *Makart* festménye «A nyár», nagy festmény ugyan (a nagy terem egész oldala neki van szánva), de mint a hirneves bécsi művész többi festményei, ez sem a kompozició tartalmassága által hat, hanem mint dekorativ irányu mű, csillogó szineivel, nagy technikájával és szép nőivel.

Szobor-műveket *Kiss* György (Trefort mellszobra), *Szász* Gyula («Sir a bogár»), *Loránfi* («Saruit oldozó leány» és egy mellszobor) és *Róna* Gyula (egy figyelemre méltó csoportozat, mely Thisbét tünteti föl Pyramos holttesténél) állitottak ki. Külföldön hirnévben élő művészeink közül csak *Wagner* Sándor és *Liezenmayer* emlékeztek meg a kiállitásról. Az utóbbi egy imádkozó fiatal leányt festett; Wagner pedig egy bikaviadalos jelenetet «Picador a madridi arenában», mely a kiállitás egyik érdekes műve s a felül világitott terem nagy darabjai közé tartozik. A régibb festészek gárdáját *Barabás* Miklós, *Vastagh* György arczképekkel, továbbá *Markó* Károly, *Telepy* Károly, *Bródszky*, *Somogyi* Dániel, *Molnár* József tájképekkel (az utóbbi életképekkel is) képviselik. *Mészöly* Gézától két kedves kis tájképet találunk. *Valentin* János pedig a czigányéletből adott egy-egy genre-alakot. *Spányi* Béla mint tájfestő, nagy termékenységéről tanuskodik. *Bubics* Zsigmond kanonok és képviselő, egy csinos virágképe a műszerető főpap művészi érzékének gyakorlati bizonyitéka. *Innocent* Ferencz kifejező és elegáns arczképei, és «Csók» czimü festménye a tárlat kiválóbb darabjai. *Kegyes József*, a bölcskei egyszerü földmüves, nagy életképet festett, meglepő bensőséggel, becsületes igazsággal. Egy paraszt szoba belsejében lakodalmas nép; s a menyasszony édes anyjától bucsuzik. Az alakok jellemzetessége, az egész jelenet igaz volta, feledteti a technikai fogyatkozásokat és rajzbeli kevességeket. A kiállitás többi magyar művei az ujabb nemzedéket ismertetik. *Eisenhut* Ferencz két tanulmanyfővel; *Györök* Leo olasz tengerparti tájképpel; *Herzl* Kornél jóhatásu életképpel; *Margitay* Tihamér négy festménynyel; három olasz életkép, a negyedik nagyobb azoknál s a «Decameron» földeritő hatását rajzolja, melyet egy vén ember olvas föl két fiatal leány nagy vidámságára. *Keméndy* Jenő életképe «A szeszélyes nők» az izlés műve. *Roskovicstól* «Sz. József, mint Jézus tanitója» igen figyelemreméltó oltárkép. *Tölgyessy* Arthur, *Mesterházy* Kálmán, *Udvarlaky* Béla tájképekkel és életképekkel vesznek részt, ezeken kivül még *Hollósy* Simont, *Pataky* Lászlót emlitjük. A női festők (Csányi Gizella, Csúry Gizella, Konek Ida, Lazányi Irma) arczképeket, kisebb életképeket és csendéleti műveket készitettek.

A külföldi művek nagy sorozata minden genret magába foglal, kivéve a történeti festészetet, melyből itt is csak egy-két mellékesb darabot találunk. Annál több élvezetet szerez azonban a többi, s ezekben van a kiállitás tanulságosabb része.

KÖZINTÉZETEK ES EGYLETEK.

A magyar tud. akadémia történeti osztályának e hó 8-iki ülésén két közérdekü értekezés volt; mindenik részletes uj adatokkal világitotta meg hazai történelmünk egy-egy korszakát.

Károlyi Árpád a bécsi titkos levéltár és a Lobkovitz herczegek levéltárában nagyérdekü okiratokat talált, melyek történelmünk egyik leggyászosabb korszakáról, s a bécsi udvarnak a magyar alkotmány tökéletes megsemmisitésére irányult legelső törekvéséről adnak nagyérdekü és tanulságos felvilágositásokat. Károlyi tanulmányának czime «Ampringen Gáspár kormányzósága». A Wesselényi-féle összeesküvésre következő időkből átalában csak annyit tudtunk eddig, hogy az alkotmány felfüggesztetett s kormányzóul Ampringent nevezték ki 1673-ban. A bécsi titkos levéltár és a Lobkovitzok levéltára megőrzé mindazon tervezeteket, melyek akkor fölmerültek Bécsben a magyar alkotmány kiirtására, a miniszteri tanácskozásokat, a levelezéseket, Leopold császár több levelét; mindez teljes részletességgel tárja föl, hogy mily kormány volt az Ampringené, milyenek voltak az uj törvények (mert még a Tripartitumot is eltörölték), s mily szempontokból nézték Magyarországot, melylyel ép ugy bántak el, mint Csehországgal a fehérhegyi csata után.

Thaly Kálmán is Magyarországnak Bécshez való viszonyáról szóló okiratokat ismertetett meg «Az 1683-iki táborozás történetéhez» czimen. E táborozásnak, mely Bécs fölmentésével végződött, épen kétszáz éve most, adatait eléggé ismerik, de az Esterházyak kis-martoni levéltárában még maradtak eddig nem bolygatott adatok és pedig Magyarország akkori nádorának, Esterházy Pál herczegnek sajátkezü följegyzéseiben, nádori jegyzőkönyvében, levelezéseinek egykoru másolataiban. Ezek világosan fentartották számunkra, mily állapotban volt Leopold császár és

2—2 méter széles gyalogjárdából. A kocsi-pálya fakoczkákkal burkoltatott, a járda pedig padozatból áll.

A munkák, melyek Lechner Lajos miniszteri tanácsos ellenőrzése mellett folytak, körülbelől két évig tartottak és a hid, melyre 1500 tonna (30 ezer mázsa) sulyu vasanyag használtatott föl egészben, az áthidalással és a jegyszedő házikókkal együtt 1.300,000 forintba került.

A SZEGEDI ÜNNEPÉLYEK.

A király Gödöllőről e hó 14-én reggel indul Szegedre kiséretével és Tisza miniszterelnökkel, báró Orczy miniszterrel. A király kisérete 140 személyből áll.

Ez ünnepélyes alkalomra Szegeden képviseltetését bejelenté 11 város 120, és 7 vármegye 166 küldöttségi taggal és igy a törvényhatósági küldöttségek száma 286. Ezeken kivül jelentkezett 16 egyházmegye összesen 92 képviselővel. Továbbá 11 különféle testület, társaság és egyesület 42 képviselővel. A kitünőségek közt lesz 4 érsek, 12 püspök, 10 főispán, 7 alispán, 13 polgármester, 25 országgyülési képviselő, 23 főur, 26 tudós, iró és művész, a hirlapok képviselői nem számitva. Szeged város tanácsa meghivta *Pulszky* Ferenczet, mint az országos könyvtárak és gyüjtemények főfelügyelőjét is, hogy mutassa be ő felségének a Szeged városának ajándékozott Somogyi-féle könyvtárt.

Ő felsége *október 14-én* délelőtt 11 órakor érkezik Szegedre. Az indóháztól a városházáig, hol a király szállva lesz, helyezkedik el a néptömeg. A vonal gazdag diszitésü, zászlós árboczokkal, diadalivekkel, obeliszkekkel. A király rövid pihenő után már 1 órakor fogadja a küldöttségeket. Délután indul első *körutjára*. A körut után a király lako tályába vonul este fél 8 óráig, mikor is a *szinház-megnyitás* ideje bekövetkezik. A szinházi előadás után ő felsége megtekinti a város kivilágitását s ezzel az első nap programmja véget ér.

Október 15-én ő felsége a katonai intézeteket, a közös hadsereg és a honvédség kórházait és laktanyáit fogja meglátogatni és ezután a Tisza mentén a töltéseken át Tápéig megy, hol az ottani gyékényipart nagy diadaliv alakjában is bemutatják. E látogatással az uralkodó a külső védelmi műveket tekinti meg. A körtöltésen tér vissza a szabadkai sugáruton. Egy órára általános kihallgatás van kitüzve. A délutáni programm két részből áll, egyik a jó időhöz, a másik az esős időhöz mérten beosztva. Ha derült idő lesz, a király nagyobb körutat fog tenni, ellenben ha eső talál lenni, a programm a következő: az *uj-szegedi népünnepélyt* mindenesetre meglátogatja a király, innen visszatérőben azonban csak nehány ponton fordul meg. Délután 6 órakor udvari ebéd. Este (mindkét esetben) a tulsó Tiszán végbemenő *tüzijáték* megtekintése végett a Stefánia-sétányt látogatja meg a király, hol 9 óráig fog időzni.

Október 16-án reggel Szeged tanyai világát nézi meg. Kirándul Ásotthalomra, az erdőőri szakiskola s különösen Szeged külterülete egyik legvonzóbb részének megszemlélésére. Ő felsége az alföldi vasuton megy s a Horgoson felül levő őrháznál száll le, hol kocsira ül s egyenesen az erdőőri iskolához hajtat. Ezen alkalomból Ásotthalmon *népünnepély* lesz. A tanyaiak szokott hangszerük, a duda mellett bemutatják tánczukat. Az összegyülő nép megvendégeléséről gondoskodva van, a kirendelt juhászok s öreggazdák tanyai ünnepi viseletben szolgafákon bográcsos gulyást főznek, a hatóság jóvoltából pedig több hordó bort fognak csapra ütni. A királyt egy kis tanyai leány rövid alkalmi beszéddel fogja üdvözölni. A kirándulás azonban kellemetlen idő esetén elmarad.

A városba visszatérve, déli 1 órakor lesz a *Somogyi-könyvtár* megnyitásu. Az ünnepély az olvasóteremben megy végbe, hol ő felsége számára trónszerü emelvény készült sötétvörös bársonyból, draperiákkal és rojtokkal. A király félórát időzik a könyvtárban, megszemléli a helyiségeket és nevét beirja a vendégkönyvnek e czélra készült külön diszlapjára. Innen ő felsége a reáliskola, az uj fiu népiskola, a gymnázium, a polgári és elemi leányiskola, a hétvezér-utczai «vörös-kereszt» kisdedóvó megtekintésére indul. Este *tánczvigalom* lesz a szinházban, s innen a király 10 órakor egyenesen az indóházba hajt s külön vonaton elutazik.

A király Gödöllőről indul Szegedre. Ő felsége elutazása Bécsből e hó 12-ikének estéjére volt kitüzve, s megérkezése Gödöllőre e hó 13-ikának reggelére. A mint az udvari vonat szegedi földet ér, Puszta-Péteri és Kistelek állomás közt taraczk-lövések üdvözlik. Feketehalmon nagy lobogó lesz felvonva, jeléül, hogy Szeged határa ott kezdődik.

A magyarországi iparosok egy nagy küldöttsége szintén be van jelentve; a küldöttséget gróf Zichy Jenő fogja vezetni.

A BOURBONOK CSALÁDI TÖRTÉNETÉBŐL.

I.

Harmadfél évszázad óta egyetlen franczia uralkodó sem volt képes koronáját fiára, a legitimitás szerinti legközvetlenebb trónörökösre hagyni. De mind e szerencsétlen dauphin-ok és koronaherczegek sorában, kik többnyire gyilkos kéz által sodortattak el ifjuságuk teljében, vagy egyéb erőszakos módon multak ki, Henri Charles Ferdinánd Marie Dieudonné de Artois, bordeaux-i herczeg, a legközelebb elhunyt Chambord gróf, talán mégis a legkevésbbé szerencsés volt, mert mig azok mindnyájan nemcsak saját pártjuk, de a nagy közönség által is jogos trónkövetelőkül lőnek elismerve s többen közülök a csatatéren, vitézi harczban, fegyverrel kezükben haltak meg, addig Chambord gróf — kinek egyedüli fegyvere, melylyel ügyének diadalra vezetése iráni küzdelmében évtizedeken át harczolt a leirott s kimondott, de mindenkép mulandó szó maradt — Chambord gróf, trónöröklési igényeinek Achillesz-sarkában: legitim származásának kétségbevonása, sőt egyenes tagadása által is megtámadtatott.

Az első császárság után a Bourbon-utódoknak átalában szomoru szereplésök volt. Kézről-kézre vándorolt Capet Hugónak hajdanában oly hatalmas jogara. A «kis káplár» által alapitott imperium büszke turulja kétszer csattogtatta hatalmas szárnyait és kétszer repült fel szédítő magasra, mig a porosz gyútűpuska büszke röptét végleg meg nem szakitá; háromszor győzött a köztársaság sasa, s utánuk a Bourbon-család egyik mellékága, az orleansi foglalta el Franciaország trónját. Tehát miért ne remélhette volna Chambord gróf is, hogy a világfolyás természetes rendje szerint ismét majd ő reá is sor kerülhet, s hogy a két császárság, a három respublika s a polgár-királyság után megint a a liliomos fehér zászló leend Francziaország zászlaja?

1883. tavaszán azonban egy könyv jelent meg Párisban, egymásután négy kiadásban, melynek czime: «Le comte de Chambord, devant l'histoire et devant le droit», s e könyv okmányok és argumentumok egész halmazával bizonyitgatja, hogy a koronátlan V. Henrik nem is törvényes fia Berry herczegnek. E könyv megismerteti velünk azt az előkelő angol urhölgyet, ki még az első emigráczió idejében Berry Nándor Károly herczegnek *törvényes* hitvese volt. E nő neve *Brown Amy*. A herczeg és Brown Amy e frigyéből három gyermek származott.

1. *Brown Louis*, ki ma 68 éves, tehát csak valamivel idősebb mint testvére, Chambord gróf. Brown ur 31 év óta mint a gyári tanács elnöke Nantesban él és szintén gyermektelen maradt. — 2. *Charlotte Marie Augustine*, szül. 1808-ban Londonban, *Issoudun grófnővé* emeltetett 1820-ban. — 3. *Louise Marie Charlotte*, ki ugyanazon napon mint nővére, *Vierzon* grófnővé kineveztetett. E két leány édes atyjuk halálos ágyához hivatott s megengedték nekik, hogy nápolyi Saroltát, X. Károly özvegyének leányát, Berry herczeg akkori feleségét homlokon csókolják, mi a Bourbon-ház udvari szertartása szerint egyértelmü volt a két hölgy legitim származásának hivatalos elismerésével. Közvetlenül a herczeg halála után nyerték a leányok grófi rangjukat. Az idősb 1823-ban *Faucigny-Lucinge* herczeghez, a fiatalabb 1827-ben de *Charette Anathase* báróhoz ment férjhez.

Hogy Chambord gróf édes atyjának Brown Amyval való házassága a király által csakugyan törvényesnek ismertetett el, legjobban kitünik a két leány nobilitásából, mert a Bourbonok házi törvénye szerint nem nyerhetnek a királyi ház herczegeinek illegitim gyermekei nemesi rangot; kitünik az továbbá Brown Amy asszonynak 1876-ban, életének 83-ik évében a kenti grófságban fekvő Contrye várkastélyában történt elhalálozása alkalmából, Poupet Henri polgármester által kiállitott hivatalos halotti bizonylatból is, melyben nevezett asszony «*Károly Nándor királyi herczeg törvényes özvegyé*»-nek nevezetik, valamint végre, a Berry herczeg és Brown Amy közt Londonban kötött házasságról ott kiállitott, évtizedeken át őrzött, később azonban «magasabb parancsra» a londoni házassági lajstromokból kiszakitott és megsemmisitett házassági levélből, mire két szavahihető, magasrangu tanu ma is él Londonban; e tanuk egyike *Cambridge* herczeg, az angol királynő nagybátyja.

A könyv szerzője — ki állitólag az Orleansi család egyik tagja — e szerint azt bizonyitja, hogy Brown Amy igazi legitim hitvese volt Berry herczegnek (Chambord gróf édes atyjának), miből ugy az egyházi, mint a polgári törvény értelmében következik, hogy Berry herczegnővel, első nejének életben s első házasságának érvényben léte idejében kötött *második* házassága eo ipso érvénytelennek tekintendő. Chambord gróf ennélfogva illegitim gyermek lett volna, ha a franczia törvény meg nem engedné, hogy azon esetben, ha a második asszony férjének első házasságáról tudomással nem bir, a második házasság gyermekei a «*putativ*» örökösödés jogát élvezhetik. Tehát Chambord gróf a könyv szerzője szerint semmiesetre sem tekinthető Berry herczeg legitim fiának és dinasztikus igényei örököseként. A könyv szerzője szerint a «legitimisták» tehát egy árnyékért lelkesültek és küzdöttek, mert V. Henrik «legjobb esetben» csak «*putativ*» örököse vala Berry herczegnek.

Igy érvel az emlitett könyv.

Hogy Berry herczegnek Brown Amyval 1806-ban kötött házassága teljesen érvényes volt, az abból is kiderül, hogy XVIII. Lajos trónralépése után maga tett lépéseket a pápánál e házasság fölbontására. A római kuria meg is felelt a király kivánatának, fölbontotta a házasságot, de egyuttal az abból származó két leányt törvényes gyermekeknek ismerte el.

Mint az érintett könyv is emliti, a leányok egyike 1823-ban Faucigny-Lucinge grófhoz ment nőül, mig a másik, négy évvel utóbb, Charette bárónak, a hires vendéei vezér egyik unokaöcscsének lőn neje.

Az első leánynak Faucigny-Lucinge gróffal kötött házasságából származik az a Lucinge herczeg, ki most azzal az igénynyel lép föl, hogy Berry herczeg törvényes unokájának elismertessék, állitólag azért, hogy mint annak egyenes leszármazója, erősebb jogon léphessen föl trónkövetelési igényeivel, mint az orleansi ház feje, a párisi gróf.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A váradi püspökség története. A jeles monografiából, melyet Lipovniczky nagyváradi püspök megbizásából *Bunyitay* Vincze irt, a második kötet hagyta el a sajtót, ép oly nagy és gazdag kötet, mint az első volt, mely történeti irodalmunkban méltó elismerésre talált. Az első rész a hires püspökség alapitásával, legrégibb püspökeivel foglalkozott, a második kötet pedig a püspökség káptalanait és monostorait ismerteti 1566-ig, mikor a nagy viharok elsodorták a váradi püspökséget is, hogy csak később támadjon fel ujra. A mit e második kötet nyujt, az a középkor magyar egyházi életének lehetőleg részletes képe. Ez pedig nevezetes átalában hazánk történetére nézve is, mert a kath. egyház hatalma a közélettől elválaszthatatlan; főpapjai nagy méltóságokat viseltek, harczosokat vezettek a háboruba, diplomácziai küldetésekben jártak, a tudomány és oktatásügy kezökben volt; ezenkivül biráskodtak, istenitéleteket tartottak, hiteles okiratokat szerkesztettek, s a káptalanok levéltárai képezték a hiteles helyeket, stb. Bunyitay nagy műve ily teljes működésében mutatja be az egyházat s mindazt, a mi ezzel kapcsolatban áll.

Az első rész, mely a káptalanról szól, nagyon érdekesen sorolja föl, hogy mi teendője volt a kanonokoknak, hogyan teljesitették azokat; milyen volt az iskolázás, mik az előadott tárgyak. A váradi káptalan iskolája korának egyik legtekintélyesebb intéze e volt, s érdekes tudni, hogy a szegény tanulóktól nem volt szabad tandijat szedni. Az ily szegény tanulók kéregetésből tartották fön magokat. A men-

**

kellend áthuznia. E hombárok, — melyeket hajó-*szobáknak* csufolnak, az isten tudja mért, holott meg sem lehet állani bennök, sem kinyujtózkodni, — a legtöbb kaliforniainak érdekes emlékekkel vannak tele, mert ki feledhetné el azt a bájos időszakot, mikor a honvágy sovárgásain erőt vett a tengeri betegség érzése, s addig gyötört, mig csak elkábulva mély álomba nem döntött, melynek képeire már nem emlékezünk. A tábori szék, melyet a fedélzetre fölczipeltünk s belehelyezkedve valami elrongyolott regény fölött bóbiskolni szoktunk; maga a fedélzet, melyen délutánonként eldobott narancs- vagy banánhéjak hevertek szanaszét, reggelenként pedig a sós viztől s zsurolástól párolgott; az összecsimbókozott kötelek, melyek a téritők övében a kátrányszagtól büzölögnek s száraz felöken sós kristálykákkal vannak bevonva; a veszett módra keveredő ételszagok vegyülete a konyhából s a gép olaj-büze; a bájos fiatal hölgy, a kivel enyelegni szoktunk s együtt olvasgattuk a legutolsó regényt, a lap szélére firkált észrevételekkel; az inasunk; a háló-odunk; egy utitárs, a kin soha sem volt a tengeri betegség; a nap két eseménye: reggeli és ebéd, s a borzasztó időköz e kettő közt; a szörnyü fontosság, melyet a legkisebb haszontalanságnak is tulajdonitunk, s a legsilányabb egyénekre is helyezünk; a hajón szerkesztett lap, tele sületlen élczekkel s közbe-közbe szemtelenségekkel, a miket másutt el nem türnénk; a fiatal hölgy, a ki énekelt; a dúsgazdag utazó; a népszerü uti-társ; a . . .

(Üljünk le egykissé, mig szédülésünk, melyet ez a sok minden, s azonkivül a levegő valami egészségtelen áramlata idézett elő valószinüleg, elmulik ismét. Hova lettek gőzös-beli barátaink? Miért lettünk oly közönyösekké irántok? Miért vonulunk oly hidegen félre tőlök, föl sem véve, elfeledve arczaikat, neveiket? S ha eszünkbe jut és fölismerjük őket, mért nézünk rájok oly gyanakodva, mintha attól tartanánk, hogy az együttutazás tartaléktalan szabadságában valami oly titkunknak vagy gyöngeségünknek juttattuk birtokába, a melyet gondosabban el kellett volna rejtenünk elölök. Tettünk-e előttök valami meggondolatlan vallomást? Isten mentsen. De a népszerü utitárs most már nem olyan népszerü. Szebb hangokat is hallottunk már, mint ezé a fiatal hölgyé, a ki az imént dalolt; az inasunk is sokat vesztett az ügyességéből, mióta ismét a szárazon vagyunk; valamint a fiatal regényolvasónő is bájaiból, a ki azóta egy becsületes bányász neje lőn Virginiában.)

. . . az az utas, a ki már annyidikszor utazik ezen a hajón s oly bizalmas lábon áll a hajóhivatalnokokkal, maguk e hivatalnokok, most oly szerények s igénytelenek, nehány órával később oly hatalmasok s feltétlenül parancsolók, — mind megannyi emlék, melylyel a kaliforniaik legnagyobb része ismerős, s mind ezzel most utra induló barátunk is meg fog ismerkedni. Maga is érzi — s mi is vele — hogy előbbi tapasztalásai jövőben is hasznára válnak, s már oly képet ölt, mint valami régi kitanult utazó.

A mint ismét a parton állsz, s a gyümölcs-kufárok kinálgató kiáltásait hallod, azt kérded magadtól, ezek tán azt hiszik, hogy az elválás kinját s a búcsuvét méla benyomásait semmi jobban nem enyhiti, mint a narancs és alma, kivált ily potom áron kinálgatva. Azért talán, mert e gyümölcsök, mintegy jelképileg, a termékeny és tápláló anyaföld utolsó adományai, abban a perczben, mikor az utas a meddő és terméketlen oczeán sivár kebelére veti magát. Mikor már a zuhogó kerék megindult s a deszkák is be vannak huzva, egy-egy vakmerő alma-kufár még egy czölöp tetejére mászik, alkuba bocsátkozik a hajó oldalán kihajló utassal, — husz lábnyi köz van a vevő s eladó közt, — s ily nehézségek daczára is szerencsésen végrehajtja a vásárt. A mint a város felé forditott arczczal állsz fenn s a visszatérő tömeg oszladozására tekintesz, saját elmerült arczodat látod az övékben visszatükröződni s megoldását olvashatod ama nehéz kérdések egyikének, melyek a kalifornia-imádóknak annyi fejtörést okoznak. Előtted terül el San-Francisko, kemény szögletes körrajzaival, fris és edző fuvalmaival, fényes, de rokonszenvetlen verőfényével, erélyes és nyugtalan lakosságával; mögötted változékony, de egészséges éghajlat emléke halványul; tulságos meleg és tulságos hideg napok szélsőségei, melyeket a természet és társadalom örömei egyenlitenek ki; pásztorias tájak, barátságos és bizalmas természet, örökölt erények, régi keletü megszokások, családias életmód, régi barátok, ismerős arczok, — egyszóval az *otthon!*

III. A ki a hajót várja.

Lóháton egy kis órányira a várostól, van egy magas sziklapart, melynek meredek falán szünetlenül meg-megtörik az oczeán csapkodó hulláma. A fövenyen egynehány kunyhó áll rendetlenül, mintha csak ugy vetette volna ki a tenger, a közelebbi viharkor. Egy kis darab kert van mindenik lakás mögött, bambusznád és vesszö-cserénynyel keritve, vagy hasogatott fákkal. Gyér káposzta- s répa-ültetvényeikkel e kis kertecskék ugy veszik ki magukat, mint valami aquarium, a melyből kifolyatták a vizet. Szinte meg sem lepne, ha egyszer csak egy vizi-embert látnál fölegyenesedni s a burgonya-bokrok közt átszállni, vagy egy vizi-leányt, a mint valami vizi-tehenet fejegetne.

Közel e helyhez nemrég még egy parti telegraf vagyis jelző-pózna emelkedett, szikár karjaival kalimpálva a légben. De közelebbről a helyébe szemléldét épitettek, mely villany-ideg által van a nagy kereskedő város szivével összekötve. E pontról jelzik az érkező hajókat s tudósitják érkeztökről a tözsdét. S mig itt a várt gőzös érkeztét lessük, hadd mondjak el egy kis történetet.

Nemrég egy egyszerü, nehéz munkáju gépmunkás fáradságos szorgalma által a bányákban összeszerzett annyit, hogy feleségének s két gyermekének idehozatási költsége kitelt belőle s érettök küldhetett. Maga San-Franciskóba érkezett már egy hónappal hamarább, mint annak a hajónak, melyen övéit várta, meg kelle érkezni ide, — mert ő a nyugoti részről való ember levén, a szárazi uton jött volt Kaliforniába s nem sokat tudott a tengeri utazásról, hajókról, zivatarról. Munkát keresett magának a városban; s mikor a hajó ideje közeledett, mindennap elment a hajózási irodába, tudakozódni. A hónap azonban eltelt, de a hajó nem jött; aztán a hónapon tul még egy hét, két hét, három hét; két hónap, hat hónap; még egy esztendő.

A durva, türelmes arcz, kemény vonásain a szelid vonalakkal, mely a hajózási iroda mindennapi jelenései közé tartozott, egyszerre kimaradt. Egy délután csak a szemléldénél tünt föl, mikor a lemenő nap épen föloldotta a vigyázót aznapi kötelességétől. Valami gyermeteg együgyüség volt abban a nehány kérdésben, a mit ez idegen a vigyázóhoz intézett, ennek müködése s teendői felől, ugy hogy ez nem röstelt szóba állni az egyszerü emberrel s fölvilágositást adott kérdéseire. Mikor a telegraf s jelzők rejtelmei már ki voltak meritve (ugy a hogy) — az idegennek még „lett volna egy alázatos kérdése.“ No's? — „Mennyi ideig maradhat ki valamely hajó, a kiszabott idején tul, mig végkép fölhagynak várásával?“ — A vigyázó ezt nem tudta megmondani; az a körülményektől függ. Talán egy évig? — Bizony, egy évig is; sőt volt eset, hogy két évig is kimaradt egy hajó s rég lemondtak róla s mégis megjött. Az idegen, kérges tenyerével érintette a vigyázó kezét, megköszönte szivességét s azzal elment.

A hajó azonban csak nem jött. Pompás naszádok szaladtak be a kikötőbe, kereskedő hajók, tarka vitorláikkal, számtalan; s a gőzösöket üdvözlő ágyuszó gyakran verődött vissza a körül fekvő ormokról. Olyankor az a türelmes arcz, régi elszánt kifejezésével, de szemébe egy fel-felcsillanó reménysugárral, rendesen ott volt látható a gőzös kiszállóját ostromló népcsoport közt, mig az utasok csoportja kiözönlött a korlátok közül. Bizonyosan valami határozatlan remény biztathatta titkon, hogy elveszett kedvesei hátha ezen az uton jönek meg, mert hiszen azon a végetlen, uttalan sikságon, akármennyi ut lehet. Azonban szót váltott hajóskapitányokkal és matrózokkal, s ugy látszék, ez az utolsó remény is megcsüggedt. Mikor gondnyütt arcza s csillogó szemei ismét megjelentek a parti jelzőnek, ki nagyon el volt épen foglalva, nem ért rá bolondos kérdésekre válaszolni s a szegény ember búsan eltávozott. De mikor leszállt az éj, ott ült az egyik sziklán, a tenger felé forditott arczával s ott is maradt egész éjszaka.

Mikor aztán gyógyithatlanul megháborodott, — mert az orvosok azt mondták, attól csillog ugy a szeme s azért oly merengő — egy munkás-társa viselt rá gondot, a ki tudta az egész történetét. Hagyták menni kedve szerint a tengerpartra, várni a hajót, a melyben „ő s a gyermekek“ érkeznek, minden éjjel, mikor más ugy sem leste az érkező hajókat. Azt vette a fejébe, hogy a hajó éjjel fog érkezni. Ez s az a gondolat, hogy fölváltja a vigyázót, a kit az egész napi örködés kifárasztott, tetszett neki s megnyugtatta. Igy ő csak kiment s fölváltotta a vigyázót minden éjszakára.

Két évig csak jöttek és mentek a hajók. Ő mindig ott volt s búcsut intett a kiindulóknak és üdvözölte az érkezőket. A kik gyakran jártak a kikötőbe, már ismerték. Mikor egyszer végre nem jelent meg szokott helyén, egy pár nap elmult, mig föltünt távolléte. Egy vasárnapi napon, egy kéj-kirándulást tevő társaság ott mászkált a part hosszában elvonuló sziklák közt, mikor egy kutya vonitása vonta magára figyelmöket. Oda menve egy tiszteségesen öltözött embert találtak a földön — halva. A zsebében nehány darab papir volt, többnyire ujságokból kivágott s hajókra és tengeri utakra vonatkozó jegyzetek, — és az arcza a messze terülő sik tenger felé volt irányulva . . .

—*á—r*—

A rovarok miveltsége.

Azt már olvastuk Darwin müveiből, hogy az állatok szerelmesek egymásba, hogy a madarak, halak szépelegnek egymásnak, tánczolnak, hogy bájoljanak, énekelnek, hogy szerelmet keltsenek; most meg azt olvastuk egy angol tudós: *Lubbock* müvéből, — mely „A rovarok eredete és átváltozásai“ czim alatt most jelent meg Londonban, — hogy a rovaroknak is van műveltsége, mely fejlődik, háztartása, melyet *számitással* vezetnek, sőt különös előszeretete is bizonyos lények iránt. Mindezt *Lubbock* a hangyákról bizonyitja be;

*

minthogy pedig e tudós neve kezeskedik arról, hogy legalább is komoly kutatással van dolgunk, bemutatom művének legérdekesebb részét, mely a hangyák szellemi sajátságainak legmeglepőbb részére vonatkozik.

Lubbock igy ir fennidézett uj művében. „A hangyák nagyon szerelmesek azon mézharmatba, melyet a levelészek képeznek (vagy jobban mondva hagynak maguk után hátra a leveleken és gyökereken) és láttak már hangyát, mely megfogta a kis levelészt és kényszerité azon édes nedv kibocsátására. Van a levelészek közt egy faj, mely a füvek gyökerén tanyáz, némely hangyák az ilyeneket összegyüjtik saját fészkükben, a hangyabolyban, és ugy tartogatják azokat, mint mi a teheneket. A hangyák egy vörös faja nem dolgozik a maga számára, hanem rabszolgákká teszi a fekete hangyákat, melyek aztán uraik számára mindent elvégeznek. Sőt a hangyák különböző levelészeket és más rovarokat is tartanak fészkükben. Hogy ezt *bizonyos czélból* teszik, az világos, mert *azonnal* megtámadnak minden *más* betolakodó idegent; de hogy mi czélból tartják azokat, még nem voltunk képesek fölfedezni. Ha e rovarokat ugy kell tekintenünk, mint a hangyák *házi állatait*: akkor el kell ismernünk, hogy a hangyáknak több házi állatjuk van, mint nekünk.

„De még nem bizonyitották be, hogy ezek a rovarok valami táplálékot állitanának elő a hangyák számára, és mégis vannak bizonyos feltünő nemek ezek között, a melyeket egyátalában ritkán találhatni másutt, mint a hangyabolyokban, s a melyek vakok és kétségtelenül segélytelenek, és a melyeket a hangyák nagy gonddal ápolnak. *Lespés*, ki e vak rovarokat valóságos háziállatoknak tekinti, érdekes észrevételeket tett ezek közül egyik fajnak (Claviger Duvalii) ama viszonyáról, melyben bizonyos hangyákkal (Lasius niger) élnek. A Clavigerek ezen faját sehol máshol, mint hangyabolyban találni nem lehet; jóllehet másfelől sok olyan hangyaboly van, melyekben ezek nem fordulnak elő, és *Lespés* ugy találta, hogy ha ő tett ily Clavigert oly hangyabolyba, melyben ilyen elő nem fordult, e rovarokat azonnal megölték és *megették* a hangyák, mig ellenkezőleg, a hangyák maguk szivesen fogadtattak saját fajtájuk más községei által.“

„Lespés ebből az észleletből azt a következtetést vonta le, hogy némely hangya-községek előhaladottabbak a miveltségben, mint mások; e következtetés mindenesetre szellemdús és *ez eset* igen érdekes hasonlatot képez azon hajósok tapasztalatával, kik megkisérlék házi állatokat honositani meg a vademberek közt (mint tudjuk a vademberek azonnal megették azokat); de Lespés, ugy tudom — jegyzi meg Lubbock — ez észleleteiről több részletet nem közölt, és igy lehetetlen határozott itéletet alkotni azokról. Én magam gyakran elmélkedtem azon: vajjon a hangyák bizonyos tiszteletteljes érzelemmel viseltetnek-e ezen rovarok iránt; de az egész tárgy még eddig nagyon homályos és bizonyára nagyon megérdemelné a komoly tanulmányozást.“

Eddig Lubbock észrevételei. Ezekből láthatja az olvasó, hogy itt csak tapogatódzással van ugyan dolgunk; de oly nagy fontosságu fölfedezések képezik e kutatások tárgyát; oly nagy tapasztalatu és szigoru tudományos hitelü tudósok állanak elő e sok évi észlelet után támadt föltevésekkel, hogy minden mivelt ember figyelmét komolyan megérdemli e tárgy.

Elmélkedjünk csak az eddig hallottak felett! Ha a hangyák fészkükben *élő* lényeket tartanak, sőt ezek közül a vakokat és gyámoltalanokat épen ápolják: nem következik-e már ez egyszerü adatból is két nagyfontosságu következmény? Először is: kitünik, hogy a hangyák előre gondolni és számitani tudnak; tehát, ha eddig megtudtuk az ösztönből magyarázni azt, hagy élelmet szereznek be maguknak, annak magyarázatára már nem lesz elégséges az ösztön, hogy az élelmet nyujtó állatot magát megkimélik; mert ehhez szükséges tudni azt, hogy ezek nem egyszer, hanem sokszor használhatnak nekik, kimélniök s élelemmel kell ellátniok házi állataikat, és idegen megtámadók ellen védelmezni. Már pedig ez valóságos rendszeres gazdálkodásra mutat, ehhez értelem kell. Hát még mit mondjunk ahhoz, hogy haszontalan vakokat, bénákat ápolnak — hisz ezeket étetni kell, még pedig meghatározott időszakokban; mert különben éhen halnak. Tehát tudnák-e a hangyák: melyiknek, mikor kell enni adni, mikor fogyott el étele? Hisz akkor előre gondolnak és számitanak! Sőt hát ha igaza van Lubbock föltevésének, hogy különös előszeretettel viseltetnek e rovarok iránt?

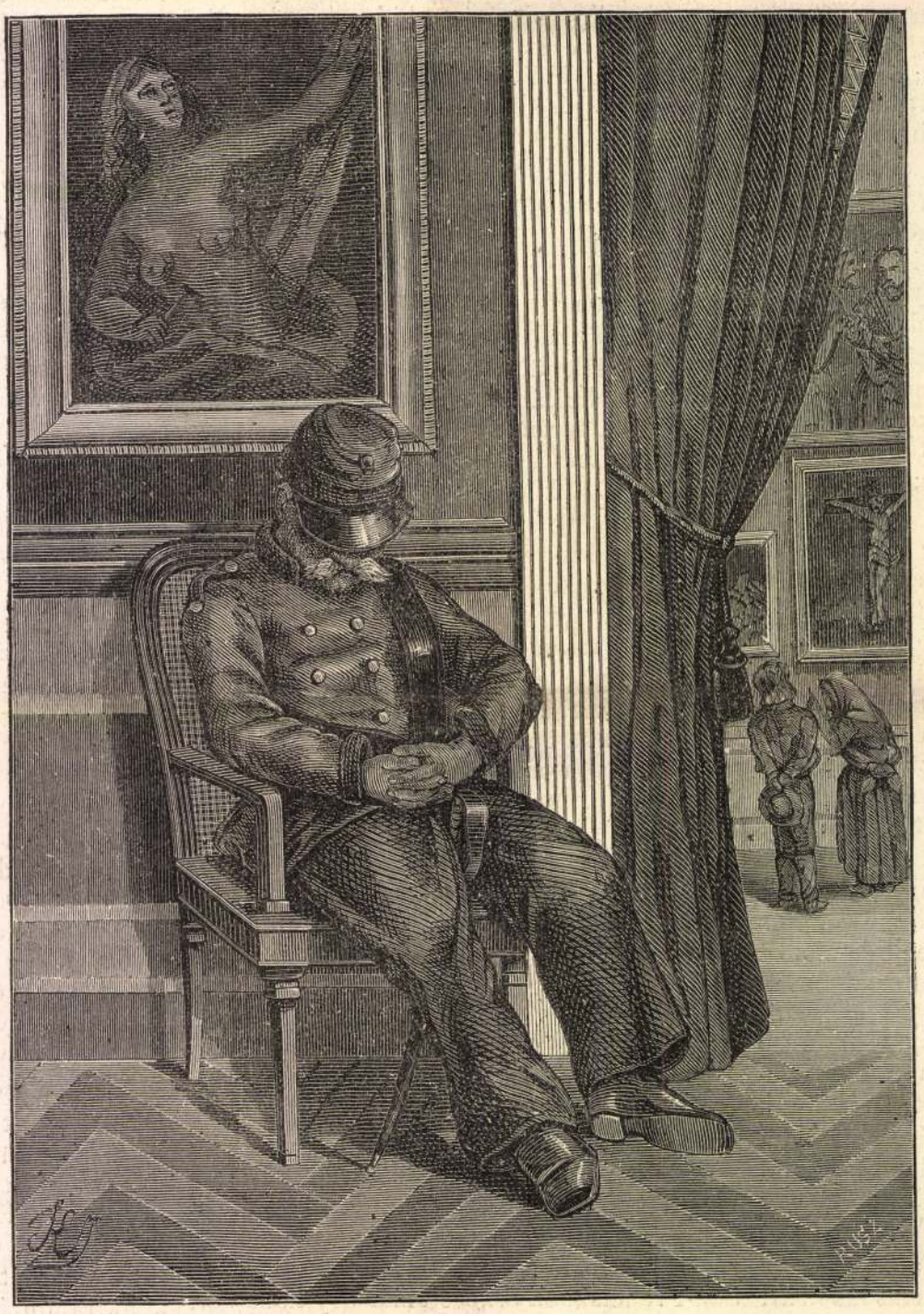

Fővárosi képek: Az alvó képtárőr.

Azonban Lubbock, illetőleg Lespés fölfedezései még arra is engednek következtetni, hogy a hangyák közt is különböző miveltségi fok van; a minthogy az már köztudomásu dolog, hogy vannak köztük szabadok, melyek nem dolgoznak, és rabszolgák, melyek azok számára minden dolgot elvégeznek. De hát hogyan fejlődött ki ezek között a képességek különböző fokozata? Hisz akkor reformatorok és fölfedezők voltak vagy talán vannak is közöttük! Különben e föltevés nemcsak a hangyákra illik. Tudjuk, hogy egy franczia tudós a roueni fecskéken tette azt az észleletet, hogy fészküket más módon épitik, mint a közönséges fecskék: ugyanis erkélyeket ragasztanak ahhoz, melyekre kiültetik kicsinyeiket, hogy a szabad levegőt élvezhessék. Ez valóságos tökéletesedés, pedig hát eddig az emberek ezt a képességet tisztán maguknak tulajdoniták.

De ha mindez igy van: nem lehet-e félnünk, hogy egy gondatlan lépésünkkel talán épen egy reformatort, vagy mivelődés-terjesztőt, talán valamely uj dolog fölfedezőjét tapossuk el a hangyák között? Vagy hátha egy hangyaháztartást, a házi, hasznos állatokat, sőt talán épen a vakok-intézetét és a kórházat semmisitjük meg akkor, midőn sétálunk? Hát még, ha arra gondolunk, hogy e föltevések esetén egy egész erkölcsi világrend, egész mivelődés nyomára jövünk, mely előttünk egészen elzárva van, melynek titkaiba mi be nem hatolhatunk? Meg lehet-e nyugodnunk azon a gondolaton, hogy az ember miveltséget és erkölcsi lényeket semmisit meg egy-egy lépésével? Igy rendelte volna-e ezt a gondviselés? Hátha egy lépéssel épen azon miveltségi köteléket semmisitjük meg, mely egyik hangya-telepet a másikkal összeköti? Ezek és sok más ezekhez hasonló kérdések támadhatnak föl bennünk; de azt hiszszük, hogy Lubbock műve mindezekre választ nem ad s igy jobb lesz, ha mi is elfojtjuk azokat magunkban és Lespés adatait, Lubbock elmélkedését nem veszszük egyébnek, mint a mik: érdekes tudományos észleleteknek és föltevéseknek, melyek fölkeltik az ember figyelmét, megérdemlik a tudósok további nyomozását; de az olvasótól nem igénylik, hogy föltétlen hitelt adjon nekik mindaddig, a mig *biztos* tudományos alapokon a fennebbi föltevések bebizonyitva nem lesznek. Addig is tartsuk meg emlékünkben a hangyák szorgalmát, háztartását és gyöngéd beteg-ápolását — mert, ha nem mind igaz is ez, legalább tanulságosan mulattató.

(A „Spectator“ után) *H. S.*

Fővárosi képek.

Az alvó képtárőr.

„A mór megtette kötelességét, a mór mehet“, ezt szokták mondani a szegény katonának, ki ura szolgálatában elaggult, karját levágták, lábát elsodorta a golyó, dereka megrokkant. S neki, a ki a trónok támaszát, a szuronyt tartotta egykor hatalmas markában, még annyi joga sincs, mint az elvénült mórnak, ki legalább azt felelhette urának: „ha megetted husomat, edd meg már most a csontomat is.“

Igy népesülnek meg aztán az utczaszögletek, hidak, sikátorok zugai azokkal a szánandó szegény alakokkal, kiknek leghűbb társuk a mankó, s kik sántán, bénán ott reszketnek a vénségtől és éhségtől, mellükön egy-egy érdemrenddel, melyre ha rátekintesz, olyan szomoru szemrehányásként hangzik a rokkant bajnok ajkairól: „harmincz esztendeig szolgáltam a császárt“, — az ember szinte oda gondolja utána: „s ime mid van érte?“

Mert azok a rokkant, munkatehetetlen, elaggult, csonka emberek, kiknek egyik-másik tagja valahol száz mértföldnyire fekszik eltemetve, nem férnek ám be mind abba az egy-két invalidus-palotába, a mit „fejedelmi kegy“ egyik-másik nagy városokban emelt. Jut még azokból a templomajtónak is elég.

Pedig jól rendezett társadalomban nincsen olyan csekély erő, mely fölhasználható ne lenne, s mely ne találná meg a magához mért foglalkozási és munkakört.

Ime mindjárt itt Budapesten is a társadalom igyekszik gyógyitani a politika által ütött sebeket. A muzeum, az Eszterházy-képtár mindegyik termében ott találunk egy-egy meggörnyedt öreg szürke alakot, szürke hajjal, szürke torzonborz bajuszszal, és szürke sipkában, kabátban, mintha ezek is megőszültek volna. Ez az egyenruha s a vállon átvetett fekete szijon lógó kis kard, mely soha nincs kihuzva, katonát mutatnak, öreg, rég kiszolgált katonát, a ki azonban még most is szolgál, még pedig épen ellenkező czélnak, mint harmincz esztendővel ez előtt, szolgálván akkor a háboru, most pedig a béke müveinek. „Silbak“-on áll most is, „post“ van reá bizva, őrszem ő itt is,

Vas. Ujs 1873 560 l.

A pályamunka beküldésének határideje *1859. év november 15-ik* napja. A munka tisztán irva a *Vasárnapi Ujság szerkesztőségéhez* küldessék be a szerző nevét rejtő lepecsételt levélkével együtt, mellynek hátára, valamint a munka czimlapjára *ugyanazon jelszó* (motto) irassék. Nem kell elmulasztani azon hely és vidék feljegyzését sem, a hol a műszók gyüjtettek.

Birákul : *Klósz József, Oláh Elek* és *Rajis Lajos* pesti szijgyártó-mesterek kérettek meg, kik szótöbbséggel itélendik oda a pályadiját.

A munka a szerző tulajdona marad s annak illő kiadásáról a Vasárnapi Ujság szerkesztősége fog gondoskodni. — Ha, mint várni lehet, nagyobb összeg találna a pályadijakra bejönni, akkor két vagy három legjobb munka is dijaztathatnék ; miről a t. közönség annak idejében tudósittatni fog.

Ha a mondott határidőig egy pályamunka sem érkeznék be, a pályadij jövő évre vagy ugyanazon vagy más mesterségbeli műszavak összeszedésére van szánva. — Pesten okt. 15-én 1858. *Szijgyártó.* *)

Szinházi napló.

Péntek, okt. 8. *Hegedüs* Lajos föllépteül : ujonnan betanulva először : „*Árva Feri.*“ Szinmű 3 felv. kardalokkal. *Sand George* „François le Champi“-ja után szabadon magyaritotta *Ország* Antal.

Szombat, okt. 9. „*Lammermoori Lucia.*“ Opera 3 felv. *Donizettitől.*

Vasárnap, okt. 10. „*Szép juhász.*“ Eredeti népszinmű 3 felv. *Szigetitől.*

Hétfő, okt. 11. Másodszor : „*Mátyás király lesz.*“ Eredeti történeti szinmű 5 felv. Irta *Szigligeti.*

Kedd, okt. 12. „*Gizella.*“ Ballet 2 felv. Ezzel *Sacher Rudolfina* kisasszonynak, zongoraművésznőnek föllépte. Előadott zeneművek : az első felvonás után : „Capricio“ zongorára Mendelssohntól; zenekarkisérettel előadta Sacher R. k. a. A második felvonás után : a) „Dal szavak nélkül,“ Mendelssohntól, és b) „Magyar rhapsodia“ Liszttől; zongorán előadta Sacher R. k. a. — A fiatal prágai művésznő sok tetszésben részesült.

Szerda, okt. 13. *Egressy Gábor* javára : ujonnan szinrehozva először : „*Brutus és Lucretia.*“ Dráma 4 felv. Irta *Hugó Károly.* — A főszerepek Egressy (Brutus) és Jókainé (Lucretia) kezében voltak, kik azokat helyenkint elragadó művészettel játszották. A többi szereplők csekélyebb mértékben feleltek meg a várakozásnak; átalában több szerepet máskép szerettünk volna kiosztva látni. Azért a darab nagy hatással adatott s a közönség mind a szerzőt, mind az egyes szereplőket gyakran hivta ki. Hugo Brutusa egyike a legnagyobb következetességgel kivitt alakoknak s épen azért ohajtjuk, hogy a darab végjelenetei nagyobb gyorsasággal adassanak vagy röviditessenek meg, nehogy az a most tapasztalt vontatottság az egész mű hatásának ártson.

Csütörtök, okt. 14. „*Hamupipőke.*“ Vig opera 3 felv. *Rossinitól.*

Szerkesztői mondanivaló.

4063. **Az árva dala.** A verslábak hibátlanok benne; de csak is az egyedüli érdeme.

A bús ifju. Azt mondja a nóta :

„Ne szomorkodj, légy vig,
Nem lesz az mindig igy.“

(T. i. ha majd szebb verseket tud irni.)

4064. **Bánfi Buzád.** Ballada. Még verses krónikának sem elég érdekes. Nincs benne semmi emelkedettség; prózában is szebben lehetne elmondani a dolgot.

4065. **Aggodalmaim.** Affectált aggodalmak. Legérdekesebb benne azon eredeti fölfedezés : hogy a toll nem is toll tulajdonképen, hanem — rud.

4066. **Az ördög árka.** Székely népmonda. A közlendők közé soroztuk.

4067. **Pál halála.** Requiescat in pace !

4068. **Musához! Az én Gábor bátyám** stb. Mint költemények szóba sem jöhetnek; csupán nyelvészeti szempontból teszszük azon megjegyzést, hogy tele vannak a legválogatottabb orthographiai hibákkal.

4069. **Pápa.** B. Victor. — A leveleket, rajzokat. s verseket mind megkaptuk. Az utóbbiaknak alig fogjuk hasznát vehetni; a rajzok maholnap elkészülnek, bizonyosan nagy érdekkel fognak birni olvasóink előtt. A megjelenés idejét meghatározni nem áll hatalmunkban.

4070. **Keresztes.** P. M. — Az ujabb két kis küldeményt köszönettel vettük. — A tört. beszélynek szeretnénk még ez idén helyet szoritani; azonban kevés kilátásunk van rá. E tárgyu számos közleményünk után egyebekre vár most a sor.

4071. **Ungvár.** M. M. — Kivánsága szerint (bár ez a hirdetési rovat dolga volna) ide iktatjuk, hogy : Egy a gymnas. 8-ik osztályt végzett s az érettségi vizsgálatokat kiállott ifju magántanitó szeretne lenni fiuk vagy leánykák mellett, magyar és német nyelvben és szépirásban, számolásban és kezdők számára franczia nyelvben és irásban. Octobcr végeig bérmentett levelek elfogadtatnak iliy czim alatt : M. M. Ungvárt 731. szám alatt.

4072. **N.-Enyed.** r. l. — Izmosabb leveleket várnánk e helyről. Különösen szükségesnek látnók a dolgok és események targyilagos felfogását; a subjectiv áradozások, tényszegény meddő enyelgések mellőzését. Egy vidéki levelező tiszte igen szép s igen komoly. De azért bizvást választhat élénk, humordus előadást, ha megbirja.

*) Kivánjuk, hogy e felhivást is legjobb siker kövesse; mi majd szivesen elvégezzük a beérkezendő pályamüvek körüli teendőnket. Örömmel látjuk, hogy Asztalosfi példája követőkre s viszhangra talál. E tárgyra nézve legközelebb egy utasitó czikket fogunk közleni dr. Bugát Pál nyelvtudósunktól, melly mind tájékozásul fog szolgálhatni az illető pályázni akaróknak, mind e pályakérdések jelentőségéről adand kellő felvilágositást

Szerk.

Nyilt tér. *)

(*Felszólitás az országos szőlőiskola igazgatóságához.*) *B.-Gyarmat*, okt. 10-én. *Tornyos* Zsigmond barátomnak a Vasárnapi Ujság 40. számában tökéletes igaza van, hogy akár a legválogatottabb gyümölcsoltványokat, akár a legnemesebb szőlőfajokat, valamint Vedrődről, ugy a még távolabb Gräczből is, sokkal olcsóbban veszszük mint Pestről — s tisztelt barátomat csak is arra kivánom figyelmeztetni, hogy dr. *Entz* és *Mayr* urak mint privátkereskedők, eladóba bocsátott czikkeik árát, ők magok szabadon megszabhatják, a nélkül, hogy azért bár ki által megrovathatnának, mert „Res tantum valet, quanti vendi poterit“ — és dr. Entz ur irányában, már csak azon tekintetből is, némi kimélettel tartozunk, mivel a gyümölcs nemesitése és tenyésztése tárgyában, hazánkban igenis az uttörőknek egyike ő !

Az én panaszom, fájdalom! egy az egész hazának felelőse, azaz : országos Gazdasági Egyletünk egyik ágának t. i. az országos szőlőiskolánknak igazgatósága ellen szól. Nem szükség mondanom, hogy felszólalásomat egyedül a közös ügy iránti érdek s a visszaélések megszüntetésére czélzó használni akarás idézi elő. — Több évtől óta szerencsém van a stájer rendeknek gräczi Gazdasági Egyletével is egybeköttetésben lenni — és rendeljek onnan akármit, az a legnagyobb pontossággal, s nyomban megküldetik, vagy ha kivánságom nem teljesithető, az iránt azonnal értesitenek — és a tapasztalás meggyőzött már a részből is, hogy valósággal azon fajt kapom mindig, a mellyet megrendeltem. — De nem igy van országos szőlőiskolánkban! — Több évvel ezelőtt itt, válogatott faju szőlő (gyökes és sima) vesszöket vettem, nagyobb számban, s pedig olly drága pénzen, hogy itt a megrovásnak igazán helye lenne — mert egy ugyan azon szőlővesszőért (Izabella), melyet Gräczból 6, azaz : hat pengő krajczárért kaptam, az országos szőlőiskolának *egy pengő forintot* fizettem — s mi még fájdalmasabb, 5—6 év után midőn tőkém termeni kezdett, akkor láttam csak, hogy Izabella helyett tudj Isten, mit ápoltam! — — —

És helybeli postánknak téritvénye szerint mult 1857-ik évi jan. 26-án, ugyan azon országos szőlőiskolánk igazgatóságához bocsátott levelemben *öt* pengő ftot küldvén, oda kértem, hogy e pénzért nekem a jövő tavaszra az ott kiszemelt szőlőfajokat küldeni sziveskedjék; — és mivel a tavasz elmult anélkül, hogy megrendelt vesszőim eljöttek volna, e kérésemet mult nyáron — és az ősznek is elmultával, a mult télen s igy már két izben ismételtem — de nem csak hogy kérésem e harmad versre sem teljesittetett, hanem annyi leveleim még csak feleletre sem méltattak! — Legközelebb mult nyáron tehát a tisztelt igazgatóságot, a pósta utján küldött levelemmel már csak arra kértem, hogy hát legalább pénzemet küldje vissza — de ismét feleletet sem nyertem!

A tisztelt igazgatóságot személyesen ismerni nincs szerencsém — s igy midőn hozzáintézett magánleveleimre felelni nem akar, — felszólitom egész tisztelettel, nyilatkozzék e „nyilt téren“, juttassa tudtomra igy, hogy a már két évtől óta ott heverő pénzemmel vajjon mi fog történni? — *Kalmár István.*

*) E rovatban közlött czikkekért csupán a sajtóhatóság irányában vállal felelősséget a Szerk.

HETI NAPTÁR.

Hó- és hetinap	Katholik. és Protest. naptár	Gör.-orosz naptár	☉ Nap- kelet		☉ Nap- nyug.		Izraelit. naptár	☾ Hold- kelet		☾ Hold- nyug.	
Oktober		Oktob. (ó)	ó.	p.	ó.	p.	Marsch	ó.	p.	ó.	p.
17 Vasárn.	**C 21** Hedv. ö.	**C 20** H.	**5 E 21** Ch.	6	21	5	10	9 Böjt	3	9	0	1
18 Hétfő	Lukács ev.	Lukács	**6 Tamás a.**	6	22	5	9	10 Áron	3	27	1	13
19 Kedd	Alkant. Péter	Mártha	7 Vincze	6	25	5	6	11	3	43	2	26
20 Szerda	Vendel pászt.	Vendel	8 Pelagia	6	25	5	5	12	3	59	3	38
21 Csütört.	Orsolya. Vid.	Orsolya	**9 Jakab a.**	6	27	5	3	13	4	16	4	54
22 Péntek	Mór p. Kord.	Mór. Al.	10 Eulamp.	6	29	5	0	14 Amián	4	34	6	12
23 Szombat	Kapiszt. Ján.	Szever	11 Fülöp ap.	6	31	5	58	**15 Sab.**	4	59	7	34

Holdnegyed : ☽ Holdtölte 22-én 4 óra 35 perczkor délután.

TARTALOM.

Katona József (képpel). — A szalkszentmártoni csárda előtt. Szász K. — Hegedüszó lakadalom. Könczöl János. — Zrinyi a költő (folyt.) Pauler Gyula. — Világosvár (képpel). Kallós Kálmán. — A kaukazusi harczok (képpel). — **Tarház** : Uj vendég-e a Donatiféle üstökös vagy régi? — Irodalom és müvészet. Egyházi és iskolai hirek. Ipar, gazdaság, kereskedés. Közintézetek, egyletek. Mi ujság? Egyveleg. III. pályázati felhivás. Szinházi napló Szerkesztői mondanivaló. Nyilt tér. Heti naptár.

ELŐFIZETÉSI JELENTÉS.

A **Vasárnapi Ujság** jelen félévi folyamából teljes, a **Politikai Ujdonságokból** nehány szám hiányával, példányokkal folyvást szolgálhatunk.

Előfizetési árak

Félévre, azaz julius—decemberre a Vasárnapi Ujságra magára . . . . **2** ft. **30** kr.
A Politikai Ujdonságokkal együtt félévre . . . . . **4** „ — „
Évnegyedre, azaz október—decemberre mindakét lapot együtt véve . . **2** „ — „

Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok kiadó-hivatala
(egyetem-utcza 4. sz.)

Felelős szerkesztő : **Pákh Albert** (lak. uri-utcza 12. sz.)

Kiadó-tulajdonos **Heckenast Gusztáv.** — Nyomtatja **Landerer és Heckenast**, egyetem-utcza 4. szám alatt Pesten.

△ (*Haladunk hátrafelé.*) Sopronban az utczák nevei eddig magyar és német nyelven voltak fölirva. Ujabban a magyar fölirás letöröltetett. Ugy látszik, Sopron ős Budához akar hasonló lenni, de minap irtuk, hogy ős Buda már jóvá tette e hibáját (ha igaz!).

⊙ (*Cselédösztöndij.*) Pozsony város községtanácsa száz-száz forint dijat alapitott, két jó magaviseletü s szorgalmas cseléd számára. A dijak ünnepélyességgel e hó 4-én lőnek kiosztva. A jutalmazott cselédek egyike *Mertn* Teréz, 65 éves, a ki már negyvenharmadfél év óta szolgál ugyanegy családnál, a másik *Sedlocsek* Anna 62 éves, a ki két háznál 39 évet huzott ki hű szolgálatban. Reméljük, lesz idő, midőn Pozsony e példáját minden városunk követni fogja.

△ (*A sáskasereg*), mellyről irtuk, hogy a Hanságot meglepte, olly nagy, miszerint irtására a helységeket hatóságilag kirendelték. Illy módon mostanáig 1500 mérő sáskát és 30 mérő tojást semmisitettek meg; de még e tetemes pusztitás sem segitett a bajon.

△ (*A léptályogban* (Milzbrand) *szenvedett marhák husa*) Morvában az azt élvezők közt betegséget, sőt halált is okozott; sőt történt, hogy e hus egy megsebesült eb sebéhez érvén, az állat szintén elkapta a betegséget és kimult nehány nap mulva.

△ (*Csuda saruk.*) Legközelebb Rotterdamból Harlembe a vizen át egy ember gyalog jött át bizonyos saruk segélyével, mellyeket maga talált fel, s mellyekkel biztosan lehet a vizen sétálgatni.

\+ (*Bécsben fából készült zsebórákat*) lehet kapni, mellyek pontosságra nézve versenyeznek akármilly készületü órákkal, s e mellett igen olcsók és csinosak.

⊙ (*Gölniczbányán Szepesben régi szokás*), hogy sz. Mihály napján a bányászok ünnepélyes menetben kegyajándékot visznek az egyháznak. Az idén egy óra hosszant tartott, a feldiszitett vasrudakat, gazdag ércz tufákat, viaszgyertyákat s pénzajándékot vivő menet. A menethez minden bányabirtokos egész munkás személyzetével és önkényes áldozatokkal szokott járulni.

— (*Egy geniális parasztfiu.*) Egyik vidéki t. tudósitónktól vesszük a következő sorokat: *Bölcskén*, (Tolna megyében) él egy *Kegyes József* nevü 14—15 éves jó magaviseletü szerény pórfiu. Fénytelen külseje korántsem árulja el tehetségét, mellyet műveiben tanusit. Gyönkön keresztüli utazásom alkalmával értesültem e fiuról. Ő tudniillik egy szegény napszámosnak fia levén, csak falusi népiskolába járt, jól tanult, — szünóráit fáradatlanul rajzolási próbákkal s szépirással töltvén, tanitója figyelembe vette a művészet ez ágához vonzalmát, s miután rajzpéldányok hiánya miatt a tankönyveiben levő kezdő fractur betüket másolgatá, tanitója rendes rajzpéldányokkal örvendezteté meg, mellyeket rendkivüli ügyességgel utánozott. Most tanitója aquarell festékkel ajándékozá meg — majd a maga igyekezete által gyüjtögetett pénzén olajfestékeket szerzett, s azokkal fest már minden utmutatás nélkül, csupán saját természetes felfogása után. A többek közt legyen szabad megemlitenem egy rézpennával készitett arczképét, mellyben nem azt néztem, hogy milly hűn utánozá az eredetit, de azt bámulám, hogy mennyire mulja azt felül, — sőt vettem észre műveiben valamit a mi emel, a mi vonzalmat gerjeszt, — egy szóval belsőt, — érzést láttam .... nem emlitve a kivitel finomságát és tisztaságát. S gondoljuk el, hogy egy szegény pórfiu milly kitartással küzdheti le a felmerülő akadályokat annyira, hogy pénz, alkalom s idő hiánya daczára is illy munkákkal örvendeztetheti a művészet kedvelőket! De a szépirásbani előmenetelét is meg kell emlitenem, miután az a metszést megközeliti. — Belőle ügyes festő lehetend! — Figyelmeztetjük e fiatal tehetségre mindazokat, kik a lappangó szikrát éleszteni, szitani s ápolni képesek. Ki tudja, mi lehet még belőle!

— *Er-Adonyból* (Észak-Bihar), okt. 4-ről irják: Aratásunk a száraz időjárás daczára is meglehetősen ütött ki, kukoricza-termés szép reménynyel biztat, de már a szüretünk gyenge lesz, széna az egész határon középszerü volt, s hála a gondviselésnek, határunkat semmi elemi csapás nem érte, pedig a körülbelől való helyeken dühöngött s mi menten maradtunk. A népnevelésben, sem a vallásosságban nem marad hátra e 134 házból álló kis község, mert elavult iskolánk helyett, önkéntes adakozás utján városon is számot tevő szép iskola készült, pedig az évben egy szép hangu, 3 mázsásnál nagyobb harangot öntettünk, mult évben pedig templomunk ujból fedetett, s mind ennyi költség kinek-kinek önkéntes adakozásából telt ki. — S hogy remény lehet a továbbrai gyarapodásban, onnan gyanithatom, mivel a szülék gyermekeiket a vallásosságban szorgalmatosan neveltetik, annyira szaporodik is a tanonczok száma, hogy a ritkaságok közzé lehet sorozni, mivel a reformált hivek száma 415 vagy 16-ra terjed s jelenben 70 tanoncz oktattatik. — *Balogh Zsigmond.*

— (*Duna-Sz.-Györgyről*) (Tolna), sept. közepéről irják: Több hónap mult el, mióta szomszéd Dorogról bizonyos Vajda János a Vasárnapi Ujság hasábján helységünk állásáról szót emelt. Ámde mennyiben volt igazsága, azt fejtegetni semmi szándékom; csak annyit mondok a jó atyafinak, hogy mint szomszédok nagyon jó lesz, ha továbbra is egyetértésben maradunk. Haladunk a népnevelésben! A helvét vallástételt tartók birnak két elemi iskolával, s ugyanannyi tanitóval a helybeli lelkész t. Bán János ur felügyelete alatt, kihez a helyi protestáns egyházkör sok szép haladási reményeit füzi! — Méltó kitüntetésre érdemesithető a két jeles tanitó, kik tapasztalatom szerint, mind az iskolás gyermekek körül, mind a kertészeti-tanokban kitünő ügyességgel birnak. Ugyan a helvét vallástételt tartóknál a buzgó egyházi gondnok, Szabó Gábor, és helységünk erélyes birája Oláh József egy emeletes uj iskola tervét készitették, mihez a szükséges tégla-anyagot szorgalmatosan égettetik is, mellyért az alapitókat az utó nemzedék méltán áldandja. — Haladunk gyümölcs-tenyésztésben! Van csinos faiskolánk, és a gyümölcs-nemesités leend iskolás gyermekeink szorgos teendőinek egyike; evégre már jeles tanitóink illő méltánylás mellett szorgalmatosan müködnek is. — Aratásunk nagyon kielégitő volt, mindennemü gabonanemü termesztményink bőven fizettek, kukoricza, krumpli szintén bőven mutatkozik. Nálunk a tagositás egészen bevégeztetett; de fájdalom, hogy hivatalnokaink közől egyiknek felesleg is, a másiknak pedig illetősége sem adatott ki; — ennélfogva ajánlanám, hogy az illető egyénnek legelőrészét siessünk pótolni. Szellemi életünkről is gondoskodtunk, mert nálunk *olvasóegylet* alakult; az öszve jövetelre egy alkalmas ház béreltetett ki; hol az intelligentia hosszu a téli estvéket, társalgás- és ujság-olvasás közt élvezhesse — evégre már egyleti-elnökünk fel is hatalmaztatott több rendbeli ujság előfizetésére; reméljük: hogy az elmaradtak is sietnek az élvezet felkeresésére. — No hát jó dorogiak, jertek most utánunk! — *F. Zs.*

Egyveleg.

⊙ (*Egy nagy emberrel ismét kevesebb van a világon.*) Murphy, a hosszu és széles ifju óriás nem rég meghalálozott Hollandnak Alkmaar városában élete 22-ik évében. Ő egyike volt azon ritka halandóknak, kik nagyságukból élnek. Béke hamvaira!

△ (*A botütések számát*) mellyek az angol hadseregben büntetésképp kiosztatnak, évenkint a parlament elé terjesztik átnézet végett. Ezek szerint 1854-ben 42 egyén 1125 ütésben, 1855-ben 49 egyén 876 botütésben részesült; tehát 1854-ben átlag egy egyénre 26 ütés, 1855-ben pedig 20 esett. A hajóseregben 1855-ben 1214 legényre 35,479 botot róttak, az adagok maximuma 50 bot és minimuma 1. Mindent összeszámitva a szárazi és hajóseregnél 1856-ben 1256 egyén 36,604 botot, 1855. pedig 1377 egyén 43,030 botot állt ki. E szerint tehát mind a büntetett egyének, mind a botütések száma szaporodott, melly körülmény nemzetgazdászati fontosságáról hallgatunk ezuttal és csak azt jegyezzük meg, miszerint erkölcsi tekintetben az angolokra nem nagy dicséretet hoz.

△ (*Kometen-rescriptum.*) A német lapok egyike közli Eberhard würtembergi herczegnek 1665-ki „Kometen-rescriptumát," melly az azon évben megjelent üstökös megjelenésének okát magyarázza, állitván, miszerint nem igaz, hogy az üstökös megjelenése csak természeti okoknak volna tulajdonitható: hanem hogy az Isten intő jele az emberek javulására. E rescriptum egyszersmind kimeritő „üstökös hitszónoklatokat" rendel bizonyos vasárnapokra, mellyekben az üstökös jelentősége magyaráztassék.

⊙ (*Különös halál.*) Egy párisi munkás neje igen hirtelen haragu volt s illy állapotában mindent a földhöz vagdalt, szétzuzott, mi csak kezébe akadt, Egyszer férjével ebédnél ülve valamiért ismét felforrott; férje fölkelt s kiment. Az asszony mindent utána hajigált, végre az óra ingájához akart nyulni. Ekkor férje visszafordult, megfogta kezeit. Az asszony azonnal elnémult s mozdulatlan maradt. A férj azt hitte, elájult, vizzel locsolta képét, később orvost is hitt; de mind hasztalan: az asszony meg volt halva.

III. PÁLYAZATI FELHIVÁS

a kézi mesterségekben előforduló műszavak összegyüjtésére.

III. Szijgyártó mesterség.

Jutalomdij: egyelőre 5 db. arany. — Határidő 1859. november 15-ke.

Örömmel olvastuk mindnyájan azon felhivásokat, mellyek a Vasárnapi Ujság 38. és 40. számaiban az *asztalos* és *szabó* mesterségbeli magyar műszavak egybegyüjtését illetőleg közrebocsáttattak. Valóban dicsérendő, hogy a figyelem e térre is fordul. Ha azt akarjuk, hogy a magyar, ezentul még inkább, jó iparos, kézműves, mesterember legyen, kivánnunk kell azt is, hogy irodalmilag is segitsünk e hazánkfiai kiképeztetésén s kezökbe adjuk minél több módját szakbeli tökélyesülésöknek. Ismerjük meg műszavaikat s terjeszszük őket; a hol pedig kell, javitsunk rajtok — hadd legyen e hazának minél elébb mivelt, *magyar* iparos osztálya!

Ezuttal egy kiválólag magyar mesterségre hivom fel az illetők figyelmét, a *szijgyártóságra*, melly engem közelebbről érdekel; s ezennel 5 *darab cs. k. aranyat* tüzök ki az olly munka számára, melly a fennt kitett határidőig a *szijgyártó mesterségbeli* magyar műszavak legtökéletesebb gyüjteményeül fog ahhoz értő férfiak által elismertetni.

Az 5 darab arany a Vasárnapi Ujság szerkesztőségének adatott át s szintén a takarékpénztárba fog kamatozás végett letétetni. Ha ez összeget bárki növelni ohajtaná, ajánlata szivesen fog fogadtatni s a netaláni gyarapodás közzé fog tétetni.

A munka kétféleképen készittethetik:

1) Vagy *A–b–c* rendbe szedvén a szijgyártó-mesterségbeli műszavakat, melly esetben minden egyes műszó rövid magyarázata kivántatnék,

2) Vagy körülbelől azon modorban, mint minap két polgártársunk a czizmadia-mesterségbeli műszavak összegyüjtésében eljárt. (A nevezett munka czime: „A csizmadiaság, különös figyelemmel az e mesterségben előforduló műszavakra. Közlik *Jendrolovics* János és *Kajdi* János pesti csizmadia-mesterek." Megjelent Bucsánszkynál Pesten s kapható 3 kron.) E mellett azonban a műszókat Abc-rendbe a munka végén közölni, igen hasznos lenne.

A műszavak egészen ugy közöltessenek, a mint az életben, a műhelyben divatoznak, habár német vagy más nyelvből eredtek is. Ha azonban az idegen eredetü műszó mellé jó tiszta magyar szót ajánl, az munkájának előnyére szolgáland. Rajzok is szivesen fogadtatnak.

Kegyes József festő

1881. Őszi kiállítás

Kegyes József a bölcskei naturalista festő saját arcképe meglep elet-hűsége által.

Képzőművészeti szemle, 1881. 188. l.

Kegyes József.

A Képzőművészeti Társulat tárlatain a következő képeivel vett részt:

1881. őszi kiáll. II. sor.: Önarckép, olajf.

1882. őszi kiáll. II. sor.: Magyar pór Tolnamegyéből, olajf., 100 ft.

1883. őszi kiáll. I. és II. sor.: Paraszt lakodalmi jelenet. A menyasszony elbúcsúztatása a szülői háztól a vőfély által, olajf., 1500 ft.- Tolnamegyei magyar pór, olajf., 100 ft.

1885. orsz. ált. kiáll.: Pipára gyújtó magyar pór, olajf., 200 ft.

1886. őszi kiáll.: „Valamit súgok magának", olajf., 300 ft.

1888. őszi kiáll. II. sor.: Borozó magyar pór, olajf.

Egy arckép összeáll

— Még egyszer Kegyes Józsefről —

Július 16-i számunkban írtunk az elfeledett bölcskei parasztfestőről, *Kegyes Józsefről*. Kértük olvasóinkat, aki valami közelebbit tud felfedeztetéséről, életútjáról, képeinek sorsáról, értesítsen bennünket. Felhívásunk a reméltnél többeket késztetett levélírásra. Különösen értékes felvilágosítást kaptunk *Bölcske* község tanácsától, özv. *Molnár Béláné* jászladányi lakostól, *Pálffy Eszter* bölcskei olvasónktól és mindenekelőtt Kegyes József dédunokájától, a Furtán élő *Berek Pétertől*. E közlések nyomán lassan összeáll előttünk Kegyes József arcképe.

Tehetségét tanítója fedezte fel annak idején. A kisgyermek valamelyik óraközi szünetben a táblára rajzolta krétával öreg iskolamestere arcmását. A rektor úr rajtakapta tanítványát a művészkedésen. Az hirtelen le is akarta törölni mándlija ujjával a portrét, de a mester nem engedte. Így derült ki, milyen tehetség szunnyad Kegyes Jóskában.

Pestre kerülve jó szorgalmat és tehetséget tanúsított a művészeti tanulmányokban, s amikor *Munkácsy Mihály* Párizsba szóló ösztöndíjat kapott, őt Münchenbe, az akkori művészeti élet másik európai központjába küldték ösztöndíjjal. Ő azonban — mivel családja lebeszélte — nem fogadta el az állami segítséget. Itthon maradt és hamarosan népszerű arcképfestő lett. Több nagyúri famíliá, sőt a nagyváradi püspökség is igénybe vette szolgálatát. Anyagi gondja nem volt, de tulajdonképpen kihasználták tehetségét, mert Kegyes József megmaradt igénytelen parasztembernek. Különösen sok képet festett a Walkó és a Hanzély földbirtokos családoknak. Egy időben olyan tekintélye volt, hogy a kor egyik híres festője, *Feszty Árpád*, a magyarok bejöveteléről alkotott hatalmas körképének festésekor tanácsokat kért és kapott a bölcskei művésztől. Népszerűségét az is bizonyítja, hogy Gárdonyi Ábel és Eszter című regényében is kedvelt művészként említi Kegyes Józsefet. Valamelyik tárlaton Ferenc József megvásárolta a festőnek falusi lakodalmat ábrázoló képét.

Berek Péter szerint, valahol esetleg még megtalálható Kegyesnek sajátkezűleg írott katalógusa, melyben fölsorolta képeit és azt, hogy melyik kinél található.

Néhány műve Furta községben a dédunoka birtokában van. Pálffy Eszteréknél is őriznek egy portrét, melyet Kegyes festett. Bölcskén még négy másik házban is van munkáiból. Özvegy Molnár Béláné Jászladányban ugyancsak bejelentette: birtokában van a művész egyik alkotása. Úgy hírlik, Borsodban, a Kéked községben élő Melczer család is rendelkezik több Kegyes-képpel. Valószínű, hogy a bonyhádi katolikus templom oltárképe is az ő ecsetje alól került ki.

Kegyes Józsefet annakidején Budán, a Farkasréti temetőben temették el. Sírja ma már jeltelen. Mind bizonyosabbak vagyunk abban, hogy méltatlanul feledték el az érdekes sorsú, tehetséges parasztművészt. Emléke megérdemelné, hogy szülőfaluja legalább egy kiállításon bemutassa föllelhető műveit és más módon is gondoskodjék arról, emlékezzenek a bölcskeiek: olyan valaki született valaha községükben, aki hajdan az úri világ körülményei közt személyes példáival bebizonyította, milyen tehetségek születnek és élnek a nádtetők alatt.

között — a tüzet az „élteti", hogy az égés termékei (mind könnyebbé válnak környezetüknél) felszállnak, aminek következtében újabb levegőtömegek jutnak a tűzhöz. Ily módon az állandóan pótlódó oxigén miatt a tűz mindaddig fennmarad, ameddig az éghető anyag el nem fogy.

A súlytalanság állapotában azonban nincsen semmi, ami „könnyebb a levegőnél", ezért elmarad a levegő (oxigén) tűzhöz való áramlása. Mivel az égéstermékek nem szállnak fel, hanem körülfogják a lángokat

sérleti berendezést helyeztek el két
tén,
vid
keri
ság
dezé
lans
egy
alud
meg
A
bizon
— al
berer
oxigé
lönösebben tartani a tűzveszélytől.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
SZABAD FÖLD
10F7 C7EE

...sági ...netéből

gűvé. Ma már a brüsszeli *mezőgazdasági kiállítás*, valamint az *ausztriai Welsben*, és a *svédországi Jönköpingben* tartott kiállítások is ilyennek számítanak.

Ugyanezen okból évről évre növekszik a jelentősége a márciusban *Párizsban* rendezett *Porte de Varseilles-i* kiállításnak. A *Szovjetunióban, Moszkvában* az 1966 májusában tartott *Nemzetközi Mezőgép- és Felszerelés Kiállítás* már szintén nagymértékben nemzetközi volt, több mint húsz ország vett rajta részt, együttesen mintegy ötezer géppel. És végül, de nem utolsósorban nyugodtan ide sorolhatjuk a *Budapesten* háromévenként megrendezésre kerülő *Országos Mezőgazdasági Kiállítást* is.

Szakosodás világszerte

A gazdasági kapcsolatok elősegítését szolgálják azok a kiállítások, amelyeket a szocialista országok rendeznek egymás közt a KGST keretében. Szolgálhatják a kiállítások a szocialista és nem szocialista országok gazdasági kapcsolatait is. A szocialista országok ma már Délkelet-Ázsiától Dél-Amerikáig sok helyütt bemutatják mezőgazdaságuk fejlődését. De ugyanezt a kapitalista állmok is megteszik a szocialista országokban. Így például nemrég Anglia rendezett mezőgazdasági kiállítást a Szovjetunióban.

Miként a mezőgazdasági termelésben, úgy a kiállításoknál is megfigyelhető az egyre nagyobb mérvű *szakosodás*. Ezért rendeznek külön állatvásárokat, vagy kertészeti kiállításokat, valamint többfajta gépészeti bemutatót. Az általános kiállítások valamennyi ágazatában a korszerű gazdálkodás bemutatására törekednek, s napjainkban az érdeklődés homlokterébe a *gazdaságosság* problémáit helyezik Legszembetűnőbb a technikai fejlődés bemutatásának térhódítása. *Münchenben* először 75 évvel ezelőtt rendeztek mezőgazdasági vásárt, s azon az ipar alig szerepelt, az állatállomány viszont jóval nagyobb volt a mostaninál. A legutóbbi kiállításon pedig az ipart több *ezer* kiállító képviselte, s közülük több mint száz volt a külföldi.

A gépészeti bemutatók mindenütt, és mindig az újdonság erejével hatnak. Az 1964. évi *bécsi nemzetközi kertészeti kiállításon* mutatták be az első gépesített toronyüvegházat; a tavalyi bécsi őszi vásáron pedig a talajművelés legkorszerűbb eszközeit. Moszkvában, ugyancsak a múlt évben, a *nemzetközi mezőgazdasági gépkiállításon* a jövő traktorait láthatták a látogatók. A londoni csomagolási kiállításon a légpárnán történő árumozgatás és az automata csomagolók arattak nagy sikert. Egyre érdekesebbek Párizsban a mezőgazdasági gépszalon tavaszi bemutatói, az idén például a folyékony trágyázás gépújdonságai jelentkeztek.

A mezőgazdasági kiállítások és vásárok nemzetközivé válása nagyban elősegíti a különböző országok együttműködését, és így a világ mezőgazdaságának fejlődését.

Szűts László

KEGYES József

1861.

233. érk. okt. 17. Kegyes József másolni kíván a képtárban. 95.

M. Ért. 1991. 1-2.

KEGYES József (1834-1916) festő

Palsi képtár – 10. 22. p.
24. p.

Új Művészet 1992

ngen - Bauhütten, - aus denen die
vorgingen, viel zur Ausbildung des
n, indem das System derselben in
wohl wie in der Einheit und Harmonie
zu Gesellschaft übertragen wurde." -
r im Norden Europa's die Architek-
und Geistlichen, welche daher auch
ährend zum romanischen Rundbogen
geistliche Einfluß minder vorherr-
iheit mehr durchgedrungen war, die
kmeister genannt, welche für die
iles wirkten, der nun zum Ausdruck
end der romanische Rundbogen mit
lten gesellschaftlichen Zustandes

MDK

Kegyes József, sz. 1834.

Csitt! A nagymama alszik, festm.

Almásy-Teleki I. aukc. 1939. szept.

7 l.

Eger (Heves)

* Dobó-tér 1. Ház, egyemeletes, 5 szobrával, XVIII. század.

Eger V és MV. Bp. 1951, 3 l/

MDK

Kegyes József

Olvasó leány, olaj

H.Szal. I. nagykanizsai kiáll. 1906.
1.

4

MDK

Kegyes József, festő.

Dalos pacsirta. Of.

Nemz. Szal. - Karács. Kiáll. 1898-99. dec. 16 - jan. 20. - Tm.

Kegyes József festő M.O.K.

Olvasó parasztnő fekete 1850

vászon 51.5 × 65 cm

Enyedy Lukács és neje hagyatéka. Az Ernst Mayer aukciói. XII. Bp 1923 20

Kegyes, Josef, Maler, geb. 15. Juni 1834 in Bölcske, gest. ?, war Autodidakt. Er malte für zahlreiche Gemeinden des Tolnaer Komitates Kirchengemälde, die viel Talent und Urwüchsigkeit bekundeten.

Knick I. 624. l

MAGYAR KIR. POSTA

Y.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Kegyes József

elismerő okl-

Közlezrkiáll
1268. l

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 485418

Kogges Zoriep

źródł

Kofsz. 1898

224 l

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök
alá

8. sorsz. Műhelyi minta.

Kegyes József

Jestö

sz. 1834.

irod

2

Krück I. 624. l.

Római castrum II. 194.

Kegyes József

lásd

Perlajst 144

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedély

.....

a műhelyfőnök vagy
aláírás

8. sorsz. Műhelyi minta. —

Kegyes József

festő

lára

Kassai Vidor emlékezési 170. l.

Kagyes József

l.

Lykanemzromantika

187. l.

Keggesloisef 2

meg, meghét vend-
kívüli ügyességgel után-
zott. Később tanítója
a quarell festékekkel a-
jándékozta meg, majd
saját összegyűjtött pénzén
olajfestéket szerzett, s
azokkal fest minden
utmutatás nélkül
saját termeszetes fel-
fogása után. A többek
kozt egy vér tollal ke-
szitett arcképet. Keszitett
meghben nem az bánulands,
hogy inig hűen uté-
nozta az eredetét,
hanemaz, hogy mennyire

Kaszer József 3

mulja azt, fölül, Szépi-
vára pedig megközeli-
ti a mellszelt Belöle
ügyes festő lehetend
Figyelmeztetjük e fiatal
szép tehetségre mula-
zokat, kik a lappangó
szikrát élesztemi képrosok

<7. Divatcsarnok

1858. 678 l

Kegyes József

{Bölcsken} Tolna megyeben
mint a V. Ujságnak
írjak él egy Kegyes Jó-
zsef nevű 14-15 évés jó
magaviseletű gyönyü
egy szegény napszámos
fia, a falusi népiskolába jár, jól tanult,
szünoráit fáradhatat-
lanul rajzolási pró-
bákkal s szépirással
töltvén, tanítója fi-
gyelembe vette a müve-
szet iránti vonzalmát
s ötet rendes rajz pél-
dányokkal örvendeztette

M.O.K.

Kegyes József festő

A bonyhádi r.k. templom két oltárképén signatura: „Kegyes József Bölcskén 1868".

Bonyhád városképi és műemléki vizsgálata. Bp. 1953. 14.

Kegyes József bölcskei

születésű fordítt, ki gyöngyen sa-
magától tanult, oly művelt-
ésen fest, hogy gróf Esterházy
egy művét látván magánt
hivatta Sárostra hogy
képeket rendeljen tőle.

Az Országt Tükre. 1864.

238. l.

Kegyes József

testő

1871 100 ft segél

a mustermitől

Vas. Lap 1871. 445

szony. A zenekart maga a zeneköltő vezeti. *Wiltné* az előadáson kivül még többször is föllép.

A népszinházban az uj darabok sürün kerülnek elő egymásután. November utolsó napján a «*Lakzi után*» bemutatója volt. Ezt paraszt vigjátéknak nevezte el szerzője, *Almási* Tihamér, kinek sok jó szerepet köszönhetnek a népszinház tagjai és sok mulatságos estét a közönség. Most nem volt ily szerencséje se a szinészekkel, se a közönséggel szemben. Tarka jelenetekhez nem akadt elég ötlete és a vigsághoz csappant forrásból merített.

A paraszt vigjáték a falusi kortes világban kereste tárgyát. Két kortes apa a választások kimenetelétől teszi függővé gyermeke boldogságát. Holló Gábor, a balpárt vezére kivánja, hogy ha Kovács Anti feleségül akarja kapni leányát, akkor az édes apja a balpárt kokárdáját tüzze ki a kalapjára. Az öreg Kovács ravasz kortes, haszna is van belőle, hát csak szinleg igér. Holló uram megtudván ezt, épen a templomból kijövet, az esküvő után szakitja el egymástól a fiatal párt. A mulatságos helyzetnek most onnan kellene eredni, hogy egy fiatal pár el van választva egymástól, hogyan akarják kijátszani a szülői keménységet. Itt azonban nem elég leleményes a vigjáték. Végre a fiatal pár szökni akar, s Holló uram akaratlanul maga késziti elő a szökést. A darab befejezése a két apa kibékülése. A darabban Blaha Lujza és Vidor, a szerelmes pár, tetszett legjobban.

A népszinház nyári előadásai a városligeti szinkörben. A népszinház nyáron két hónapig nem tart előadásokat. A városligetben pedig van egy szinkör, melyben német szintársulat müködik nyáron, de a közönség nem igen látogatja. A szinkör igazgatója, Feld Zsigmond most azon fáradozik hogy a népszinház tagjai két hónapig a szinkörben játszanak.

A műcsarnokból az őszi kiállítás második sorozatából még egy magyar tárgyu életképet van alkalmunk bemutatni.

Kiállításainkon érdekes alak *Kegyes* József, a naturálista festő, ki a festészetet nem festészeti akadémián, vagy mesterektől tanulta, hanem saját próbálgatása után. Önszorgalmából jött rá a festészet titkaira. A fővárostól távol, a tolnamegyei Bölcskén lakik, s onnan küldi koronkint festményeit a kiállításra. Az élet sok közvetlensége nyilatkozik ezeken. Folytonos tanulásának és haladásának szembetünő bizonysága a most kiállított «Borozó magyar paraszt» egész életnagy alak, melyen látszik, hogy mély figyelemmel van festve a természet után, s kivált az öltözet s egyéb tárgyak e tekintetben alig hagynak valami kivánni valót.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A magyar tud. akadémia deczember 8-iki ülésén az államtudományok és a statisztikai köréből vett előadások voltak napirenden. Az ülésen *Pulszky* Ferencz elnökölt.

Schwarcz Gyula «*A magyar társadalom irodalmáról*» értekezett. Schwarcz úgy találja, hogy törvényhozásunk már 1848-ban végleg elejtette a rendi felosztást, ámbár az izgalmak közepett és az idő rövidsége miatt nagyon hiányos szerkezetü 48-as törvényeinkben ez nincs nyiltan kimondva. Államjogi irodalmunk, a mennyiben még ma is a rendi felosztást vitatja, téves utakon jár. Részint gróf Cziráky közjoga, részint az osztrák és német rendi felfogások tévesztik meg iróinkat. A magyar társadalom nem annyira modern, mint a müvelt nyugaté, de semmiesetre sem hasonlitható a német vagy osztrák rendi társadalomhoz. Legközelebb áll még az angolhoz és spanyolhoz. 1847-ben csak egyetlen arisztokráczia létezett a magyar társadalomban: a születési arisztokráczia. Szellemi arisztokráczia létezéséről még akkor nem akartak tudni. Ma már létezik Magyarországon a szellemi arisztokráczia és a születési arisztokráczia mellett a nem kevésbbé fényes államszolgálati arisztokráczia (miniszterek, főbb államtisztviselők, főbirák, diplomaták, tábornokok, főrendek és képviselők), valamint vagyoni arisztokráczia. A magyar közfelfogás 1848-tól a legujabb időkig ép oly nagy fontosságot tulajdonitott a képviselők állásának a társadalomban, mint ama nyugateurópai államok, a hol van valódi parlamentarizmus. Nagyban emelte a képviselői állás nimbusát Deák Ferencz nagysága is. Sajnálkozását fejezte ki, hogy a magyar szellemi arisztokráczia egyik legtekintélyesebb testületét, a tud. akadémiát némelyek annyiszor megtámadják, hogy tekintélyét kisebbitik. — Schwarcz után *Kőrösi* József, a fővárosi statisztikai hivatal főnöke tartott előadást a «*Szülők korának befolyásáról a gyermekek életerejére*». Észleléseit 24,000 eset statisztikájából állitotta össze. A 25 év alatti atyák gyermekei gyöngébb alkatuak: a 25—40 éves atyák gyermekei a legegészségesebbek; a 40 évnél idősebb atyák gyermekei ismét gyöngébbek. Az anyák tekintetében legegészségesebbek a 36 évig született gyermekek; a 35—40 években született gyermekek 8, a 40-en tul szülteettekk 10 százalékkal gyöngébbek. A szülők egymáshoz való korviszonya tekintetében legegészségesebbek ama gyermekek, a melyek idősebb atya és fiatalabb anyától származnak; az egykoru szülőktől származó gyermekek valamivel gyöngébbek.

A történelmi társulat decz. 6-iki havi ülésén *Szilágyi* Sándor titkár mély részvéttel jelentette be Henszlmann Imre és Hunfalvy János halálát, megemlítve, hogy a deczember hónap minden évben megköveteli áldozatát; tavaly Tanárky Gedeont, két év előtt Ipolyi Arnoldot rabolta el. Ezután *Csontosi* János a zágrábi könyvtárakban tett buvárlatairól számolt be és az ottani Kálmáncsehi és Bakocs-missalékról értekezett. Ez értekezés után a titkár folyó ügyeket terjesztett elő és bemutatta báró Radvánszky Bélának Bethlen Gábor udvartartásáról irt vaskos kötetét, a mely most kerül a könyvpiaczra.

A filologiai társulat legutóbbi ülésén *Kalmár* Elek *az idegen szók irásáról* tartott előadást. Szemlét tartván a magyar lapok eljárása felett, konstatálta, hogy ezeknek és az iróknak tulnyomó nagy száma a magyaros irást követi. Azután az idegen irás mellett és a magyaros ellen szóló érveket boncolgatva, arra az eredményre jut, hogy idézetek és tulajdonnevek kivételével minden idegen szót magyarosan kell irni és az *y*, *x*, *ch*, *th*, és *ä* betüket is okvetetlenül kerülni kell. Az eddig divott vegyes irásmódot germanizmusnak mondja. Utána *Solymosi* Sándor olvasta fel: «A karácsonyi miszteriumok» czimü értekezését. Az utolsó felolvasó, *Némethi* Géza dr., a hazai klasszika-filológiának a külföldhöz való viszonyáról szólt. Mindhárom felolvasót megéljenezték, a Kalmár értekezését pedig egy közelebbi ülésre vita tárgyául ki fogják tüzni.

A heraldikai és genealogiai társulat utolsó ülésén egy történeti füllentést leplezett le a Londonban élő *Kropf* Lajos, kinek dolgozatát *Szilágyi* Sándor olvasta föl. A dolgozat czime «Captain John Smith.» Az értekező egy angol könyvtárban ráakadt Captain John Smith hires kalandjainak elbeszélésére, a melyben többek között el van mondva, hogy Báthory Zsigmond fejedelem a nevezett kapitánynak a török harczok alatt tanusitott vitézségeért három török fejet ábrázoló czimert adományozott. A könyvben közölve van az adománylevélnek teljes latin szövege is. Az értekező érdekesen mutatta ki, hogy az elbeszélések, a melyeknek pedig némely angol iró teljes hitelességet tulajdonit, egészen légből kapottak és az adománylevél koholmány. Az angol historikusoknak, kik John Smith-nek hitelt adtak, nem valami erős lábon állhat históriai tájékozottságuk, mert az adománylevélben Báthory Zsigmond *vandál fejedelemnek* van czimezve.

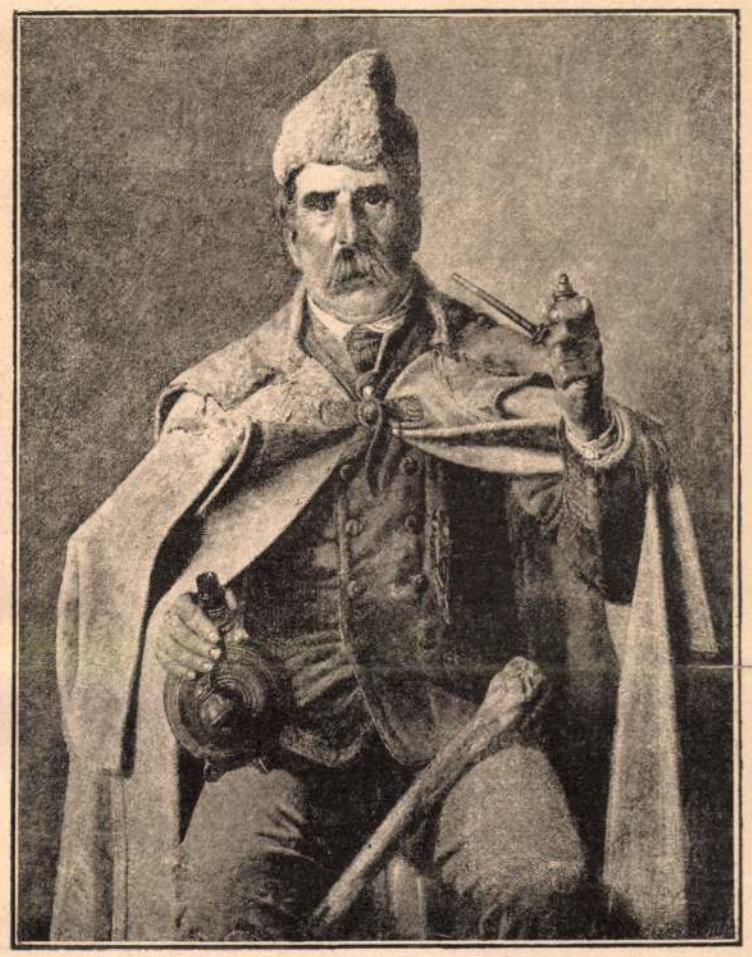

BOROZÓ MAGYAR PARASZT.
Kegyes József festménye az őszi kiállitáson.

Az erkölcsnemesitő egyesület decz. 5-ikén tartotta közgyülését *Péchy* Tamás elnöklete alatt, ki melegen emlékezett meg Tréfort Ágost elhunytáról, ki halála előtt csak kevéssel fogadta el az egyesület elnöki tisztjét. Elhatározták, hogy az elnökségre gr. *Csáky* Albin közoktatásügyi minisztert kérik fel, védnökségre pedig József főherczeget. *Irányi* Dániel bejelentette, hogy Kassán és Liptómegyében létesitett erkölcsnemesitő egyleteket. Jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak neki. Az egylet vagyona 2473 frt. Végül még elhatározták, hogy jutalmakat tűznek ki olyanok számára, kik mérsékletességi egyleteket alakitanak.

MI UJSÁG?

Mária Valéria főherczegnő üdvözlő költeménye. Mária Valéria főherczegnő királyi apját jubileuma alkalmával emléklappal lepte meg. A főherczegnő ugyanis ez alkalomra tizenegy versszakos költeményt irt, melynek minden versszaka a király nevének egy betüjével kezdődik. A költeményt tartalmazó emléklapot, melyet a főherczegnő kaligrafikus betükkel maga irt le, a király negyvenéves uralkodására vonatkozó rajzokkal diszitette. A főherczegnő az emléklapon már Gödöllőn és Ischlben is hosszabb időn át dolgozott.

III. Frigyes császár szobra Londonban. Viktoria angol királynő a windsori Szent-György kápolna részére elkészitteti vejének III. Frigyes német császárnak mellszobrát. *Böhm* hazánkfiát, Anglia egyik legjobb nevü szobrászát bizta meg ezzel. A szobor III. Frigyest vértes egyenruhájában, a térdszalagrend jelvényével fogja feltüntetni, a császár mindkét kezével kardjára támaszkodik. A szobrot az elhunyt belga király szobra mellé állitják.

Kossuth Lajos gyásza. Kossuth Lajost családi gyász érte. Szeretett hugának, özv. Ruttkaynénak utolsó fia is meghalt Amerikában. A gyászeset Kossuthot nagyon leverte.

A halálesetről a New-Yorkban megjelenő «Amerikai Nemzetőr» ezeket irja: «Honstonban (Texas állam) november hó 12-én halt meg *Ruttkay Béla* őrnagy, negyvenhét éves korában. Ruttkay tekintélyes pamutkereskedő s a pamut-tőzsdének igazgatója volt. Betegsége már régen keletkezett. Csak néhány évvel ezelőtt ment Hostonba, de már rövid idő mulva sok barátot szerzett magának, szerencsés üzleti müveleteivel pedig kivivta az üzletvilág nagyrabecsülését és tisztelését. Özvegyet s több árvát hagyott hátra.» Megemlitjük ez alkalommal, hogy, özv. Ruttkaynénak három fia volt, s ezek közül az első, Gábor husz éves korában hajótörés alatt veszett el, még pedig a legborzasztóbb módon. A hajó ugyanis, melyben utazott, vihar alkalmá-

sok gyászt is hoztak már egyes családokra. Kacziány ügyesen irta meg e könyvet, melyet Bolgár Ferencz országgyűlési képviselőnek ajánlott, kinek «Párbaj szabályait» mintegy illusztrálja. A könyv a Kohn testvérek kiadásában jelent meg s ára 1 forint 20 krajczár.

Ifjusági olvasmányok. Az Eggenberger-féle könyvkereskedés (Hoffmann és Molnár) az ifjusági irodalmat ujabban ismét jóravaló munkákkal gyarapitotta Az egyik *Gróf Benyorszky Móricz élete és kalandjai.* Az ifjuság számára irta Rudó Vilmos. A képeket rajzolta Szemlér Mihály. A 296 oldalra terjedő munka a nagyszerü és kalandos utazásaival Európaszerte ismertté lett gróf Benyovszky életrajzát adja, még pedig első sorban a hősnek főleg sajánaplói alapján. Az uj könyv azonban nem azért iratott, hogy csupán kalandos történetekkel keltse föl az ifjuság érdeklődését. Benyovszky a tudománynak is nagy szolgálatokat tett s a most megjelent könyv arra is kellő figyelemmel van, hogy az ifjuságnak nemcsak érdekes, hanem tanulságos olvasmányt adjon, mely megismertet vele számos ázsiai és afrikai népet. A hires magyar utazó kalandjai és tapasztalatai élénken vannak csoportositva s az előadás hozzá járul az érdekfeszitő tárgyhoz. A nyolczvannál több rajz is fokozza az olvasási kedvet. Ára diszesen kötve 2 frt 80 kr. A másik könyv is az ismeretek öregbitésére való. Czime «*Idegen népek közt* messze földön.» Kiváló utazók leirásaiból összeválogatta dr. Simonyi Jenő. Számos fametszetü ábrával. A 264 oldalra terjedő kötet az Európán kivüli mind a négy világrészben végig vezeti az olvasót, még pedig a leghivatottabb kalauzok kisérete mellett. Szerző a leghiresebb modern utazók munkái alapján állitotta össze a maga könyvét, mely élénken van irva s a serdülő ifjuságnak érdekes és tanuságos olvasmányt nyujt. E könyvet is sok sikerült kisebb-nagyobb rajz disziti. A könyv ára izléses kötésben 2 frt. — *Tündér szép.* Képes könyv, versekkel ellátta Csengeri János. Ezt a negyedrétü valóban ritka szép könyvet Lizzie Mack angol képei diszitik. Ifjusági irodalmunk legszebb, legizlésesebb termékei közé tartozik s különösen kisebb gyermekek számára fog alkalmas karácsonyi ajándékul szolgálni. Ára kötve 1 frt 80 kr.

Az ember kötelességei és jogai, irta Marion Henri párisi tanár, magyarra forditotta Péterfi Dénes. A serdülő ifjuság okulására van szánva, franczia nyelven több kiadást ért meg, magyarul pedig Kolozsvártt hagyta el a sajtót. A család, haza, emberiség és vallásosság iránti kötelességeket ismerteti, jelölve a legszebb erények utját. Az egész munka a teljes erkölcstant igyekszik fölépiteni a nélkül, hogy szárazan rendszeres akarna lenni. S ha nem is bocsátkozik tulságosan mélyre ható fejtegetésekbe, hangja azért mind végig a komoly fejtegető tanitásé, a gyermekkorból kilépő ifjak értelmi fokához mérve. A forditás magyaros; a fejtegetések is alkalmazvák a magyar alkotmánytanhoz. A könyv az iskolai tanitásnál is használható. Kapható Márton Kálmán kolozsvári könyvkereskedőnél 70 krért.

Egyetemes könyvtár czimen Gross Gusztáv kiadásában Győrben jóravaló vállalat indult meg, mely olcsó árért (minden füzet 10 kr.) nyujt olvasmányokat. Dr. Ferenczy József szerkeszti. Legujabban a 13—18-ik füzetek jelentek meg. Az egyik füzet *Heine költeményeiből* ád jókora füzetet, Endrődi Sándor forditásában, tehát igazán irodalmi becsü kötet 10 krért. A többi füzetek pedig ezek: *Pulszky Ferencz publiczistai dolgozataiból*, (tizenöt czikk, közérdekü kérdésekről.) *Emlékbeszéd Tóth Kálmán* fölött dr. Ferenczy Józseftől. *Képek a franczia irodalomból* Rogeardtól (Racine, Moliére) Boileau, Lafontaine.) *A fösvény*, Kisfaludy Károly vigjátéka. *A mama*, elbeszélés Gabányi Árpádtól.

Keleti mesés könyv magyarul. Muszliheddin *Szádi* sejk «Gulisztan»-ját dr. *Erődi* Béla orientálistánk leforditotta persából, s Singer és Wolfner kiadásában fog megjelenni «Gulisztan vagy Rózsakert» czim alatt.

A 12-ik század végén született Muszliheddin Szádi sejk a legnépszerűbb keleti költők közül való, s meséit, erkölcsi rajzait a keleti iskolákban mindenütt tanitják. A «Gulisztan» legismertebb és legkedveltebb műve, az «Ezeregy éjszaká»-n kivül nincs keleti mű, mely annyira el volna terjedve és méltatva. Nincs is az egész keleti irodalomban alkalmasabb és kedvesebb könyv, melyet az ifjuság nagyobb haszonnal és élvezettel olvashatna. A «Gulisztan» tanitó mű s részben prózában, részben kötött alakban van irva, elmés mesékben, találó példázatokban. Az érdekes könyv előfizetési ára 1 frt 20 kr. diszkötésben 2 frt 20 kr. s megrendelhető Singer és Wolfner kiadóknál.

A nazarenusokkal foglalkozik egy 96 oldalnyi füzet, melyet Szeberényi Lajos Zsigmond irt, s mely Kókai Lajos budapesti könyvkereskedő bizományában 70 krért kapható. A mindjobban terjedő felekezetnek egész történetét elmondja, megismertetve vallási és erkölcsi nézetökkel, de rámutatva, hogy az államra nézve veszedelmessé kezdenek válni, mert vallási elveik nem illenek a modern államba, törvényes forma nélkül házasodnak, a katonáskodásnak ellenszegülnek. A szerző azt hiszi, hogy a nazarenusok ellen a társadalom hiába küzd, s állami hatalommal kell föllépni ellenök.

A tud. akadémián tartott értekezések közt megjelent legujabban: *A pókok*, különösen a kerekhálós pókok természetes osztályozásának kisérlete, irta dr. *Lendl* Adolf; ára 50 kr.

Közel és távol czim alatt *Bánfalvy* Lajostól egy kötet elbeszélés hagyta el a sajtót a Révai-testvéreknél. Négy elbeszélés van a «közelből», azaz a minden napi életből vett tárgygyal, három pedig messze multban kalandozik, a Szahara sivatagjában történelem előtti időszakban, vagy a nomád törzsek viszálkodásait festi, fölhasználva az afrikai utazók adatait. A kötet ára 1 frt.

Naptárak. *Vasuti zsebnaptár* hagyta el a sajtót Somogyi Henrik szerkesztésében. Tartalma a vasuti közlekedés számos tudnivalóját felöleli, elméleti és gyakorlati czikkekben, táblázatokban, s adja a közlekedésügyi miniszterium és a vasutak tiszti czimtárát; a magyarországi vaspályákról is közöl kimutatást, stb. A naptár külseje is csinos, kemény kötésben.

Gazdasági könyvviteli naptár, 13-ik évfolyam, szerkeszti Kodolányi Antal, kiadja a Posner-féle czég. Jól használható, ugy szólva üzleti könyv, melynek már nagy alakja is eltér a naptárakétól, miután könyvviteli része teszi fölényegér: a gazdaság különféle igénye szerint felosztott rovatos lapokkal, melyek emlékeztető és leltári jegyzetek, számadások, magtári, takarmány mérlegezés számára vannak berendezve, s a gondos gazda ezekben rendszeresen megtalálja fölirni valói számára a helyet. De van jó szövege is a gazdai teendőkről hónapról hónapra

BIHARI PÉTER.

tollába diktálta Mokány Berczi. Ára egy sanyaró flóres. Jó élczek, jó képek hosszu sora (minden lapon legalább egy) van a 150 oldalnyi naptárban. Az Athenaeum társaság adta ki a mulatságos naptárt.

A nemzeti szinháznál ujévtől kezdve a drámabiráló bizottság intézménye megszünik. A benyujtott darabokat eddig két iró és két szinész birálta meg s az instendánsnak volt fentartva a döntő jog. Ezentúl a drámai igazgató, *Paulay* Ede lesz felelős a benyujtott szinművekért és szerveznek mellé művészeti titkári állást, ki irásbeli véleményt ád a benyujtott művek irodalmi értékéről, mig az uj rendezőség tagjai (négy szinész) a művek jelenetezéséről, szinpadi technikai oldaláról nyujtanak be irásbeli jelentést Ezek alapján dönt a dramaturg, ki most Paulay Ede. A művészi titkári állásra *Csiky* Gergelyt emlegetik.

Erkel jubileuma. Kitünő zeneköltőnk Erkel Ferencz jubileumának megülésére az operaszinház deczember 16-ikát tüzte ki. A diszelőadásban részt vesz *Wilt* Mária asszony és *Bianchi* Biánka kisasz-

*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZABAD FÖLD

Kegyes József

1967 JUL 16.

1021

Ki volt Kegyes József?

Egy antikváriumban réges-régi kiállítási katalógus került a kezembe, az 1883. évi országos képzőművészeti tárlatról. Már csak azért is érdekes a füzet, mert föltüntette, hol lakott annak idején *Munkácsy Mihály*, mennyit kértek *Hollóssy Simon* egy képéért, kik nyerték a díjakat.

Engem mégis az a bejegyzés lepett meg a legjobban, amely szerint *Kegyes József* bölcskei parasztember képét is kiállították az ország vezető művészeinek alkotásai között. Utána lapozva láttam, hogy az 1885. évi Budapesti Országos Általános Kiállításon ugyanabban a teremben, ahol *Stróbl Alajos* szobrai, *Markó Károly, Munkácsy, Mészöly Géza, Molnár József* festményei kerültek a közönség elé — Kegyes József ismét kiállított. És nyomára bukkantam az 1891-es katalógusban is. Abból megtudtam, hogy Kegyes „pórfestőnk, ki származása külsőségeinek és életmódjának immár hosszú művészi pályáján is hű maradt... A Nemzeti Múzeum képtárában annak idején együtt másolgattak a kezdő Munkácsyval..." A legújabb művészeti lexikon is szánt rá néhány sort s ebből kitűnik, hogy Kegyes 1834-ben *Bölcskén* született, 1914-ig élt, a múlt század hatvanas, hetvenes éveiben vándorfestőként járt-kelt az országban.

Ki lehetett ez a bölcskei festegető paraszt? Ez a kérdés már azért is foglalkoztatott, mivel a XIX. században mégsem volt divat, hogy szántó-vető emberek művészeti kísérleteit együtt mutassák be a közönségnek a legnevesebb piktorok, szobrászok munkáival.

Mivel Bölcskén néhány hónappal ezelőtt egy tehetséges mai rajzoló, *Szabó Endre* ügyében jártunk s megismertettük „az utolsó magyar néprajzolót" és három művét olvasóinkkal — Bölcskén tájékozódtunk Kegyes József kiléte felől.

Ott emlékeznek még rá. Még egyes képei születési körülményeire is.

A szakállas parasztfestő egyszer valamelyik szomszédjánál üldögélt. Éppen akkor éhezett meg a háziak gyermeke. Enni kért a fiúcska, édesanyja pedig alaposan megrakott egy cseréptányért túrós tésztával. Mohón kapott utána az apróság, a tányér megbillent, a túrós tészta az asztalra borult. Kegyes József pillanatok alatt a nála lévő vázlatfüzetbe rögzítette a legörbült szájú, ijedt parasztgyereket. Később meg is festette... Vajon hol lehet a kép?

Mesélik, hogy a festő egyszer a csősszel beszélgetett a határban. Amikor hazafelé indultak, észrevette az öreg, hogy a diskurálásban kialudt szép selmeci pipája. Rágyújtott ismét, s e közben a gyufa lángja érdekesen megvilágította a bajszos, cserzett parasztarcot. Így született a „Pipára gyújtó pór" című kép — ugyan ki őrzi ma?

Egy tréfájának emlékét is fönntartja a szájhagyomány. Azt mondják, festett valamikor egy „ropogós" százforintost. Elment vele Pestre egy nagy boltba, jól bevásárolt és a csinált bankóval fizetett. A pénztárosnő elfogadta a pénzt s Kegyes József mosolyogva figyelte, mint számlálja a visszajáró summát.

— Nem lát valamit kisaszszony a százason? — kérdezte a bölcskei ember.

— Nem én — így a nő a kasszában.

— És vízjegy van-e rajta?

Nem volt. S Kegyes József most már valódi százassal cserélte ki a „festett pénzt."

Úgy tudják a helybeliek, hogy Bölcske jeles szülöttét a fővárosban temették el. Rokonai közül többen élnek még a Tolna megyei községben, de a parasztfestő életéről, képeinek sorsáról — kivéve azt, hogy *Egy jó korty* című műve a Nemzeti Galériáé, Önarcképe pedig a Történelmi Képcsarnokban van — eddig semmi lényegeset nem tudtunk meg. Azt beszélik, hogy *Berek Péter* nevű unokája, aki valahová Biharba költözött el, őriz néhányat az egykor nagy hírű alkotó munkáiból.

Mivel lehet, hogy egy kivételes tehetségű népi művészt feledett el méltatlanul az utókor a szép nevű bölcskei földműves személyében, jó volna összegereblyézni a rá vonatkozó adatokat. Kérjük, aki valami közelebbit tud Kegyes József életéről, festői munkásságáról, föltevéseiről, emlékének elhalványulásáról, képeinek sorsáról, értesítsen bennünket. Hátha olyan valakit ismerünk meg e közlések és fönnmaradt művei nyomán, akire ma is érdemes emlékeznie a feledékeny utókornak.

Bajor Nagy Ernő

A Szabad Föld különtudósítójától:

Jávorfalevelek Montrealból

Látogatás az angol pavilonban

Egy világos kerek hallban a vendéglátó ország méltóképpen hódol legnagyobb fiainak. Csupán néhányat említek közülük: Charles *Dickens*, Oscar *Wilde*, és Isaac *Newton* a múltból, majd Julian *Huxley* biológus, Alexander *Fleming* a penicillin feltalálója, Lord *Rutherford* atomtudós — századunk kiváló egyéniségei jelzik, hogy Nagy-Britannia pavilonjában vagyunk.

Az ember és világa

Az 1967-es Montreali Kiállí- Nagy-Britannia pavilonja, egyrészt plasztikus ábrázolással, másrészt kísérő szöveggel. De egészben véve, inkább a plebejus és nem az arisztokrata Angliát ábrázolja, az ősi keretet a jelen valóságával töltve meg.

Milyen, jobban mondva milyennek akar hát látszani Anglia? Például megengedi az ifjú angoloknak, hogy saját maguk alakítsák ki életstílusukat és világnézetüket. A művészek saját ízlésük szerint, saját örömükre alkotnak, és az a bölcs, aki — nem bízva túlzottan a holnap- élet az- zsa

lia legnagyobb és legkorsz rűbb fejlesztési terveit más o országokkal együttműködve haj ja ma végre. Ilyen például hangnál nagyobb sebességű, s gárhajtású *„Concorde"* repül gép, továbbá az *„UK—3"* tel kommunikációs mesterség hold, amelynek energetikai fo rása a nap energiája lesz. Ez angol—amerikai együttműköd alkotása.

Véleményem szerint a pa lon alkotóinak sikerült ízlé sen, találóan és színvonalas kifejezniük országuk életstíl sának és termelési feltételein változatosságát.

Dollár, gyűrű és rum...

Végezetül elmondom, hogy elmúlt hetekben USA-beli t risták tömegei özönlötték el kiállítást. Kihasználta ezt e háromtagú gengszterband amely 5000 dollárt meghalad pénzösszeget és egy 4000 do lár értékű gyémántgyűrűt r bolt a kiállítás területén. Ne tudom hogyan történt, de é tesülésem szerint a tuniszi pa vilonban lopták el a gyűrűt. lelketlen banditák egy tolók csin közlekedő nyomorék em bert is megloptak.

Trinidad és Tobago szigetor ságok kiállítási épületéből vi szont hét láda palackozott rur „tűnt el". A pénzt részben meg találták az elfogott gengszte reknél, a rumot azonban nem.

No de minek foglalkozzam tc vább a rum sorsával, hiszen e amúgy is *csak egy csepp az i elfogyasztott szeszes italok ten gerében.* Az élet rózsáihoz tar tozik ez is, ezt is ma kell lesza kítani.

Dr. Rubik Imre

öztársaságban

Goethe-házban

levelei, amelyeket fiához ír Nincs elég helyünk, hogy Christiane-szobák berendezé tárgyait részletesen ismertes sük, talán csak annyit, hogy l látható a Goethéről és feleség ről készült krétarajz, amely Bury Frigyes festőművész ajá dékozott a Goethe-családnak.

A *Nagyszoba* tartalmazza Goethe-hagyatékból fennmarad ruhadarabokat, valamint azoka a szőnyegeket, amelyeket nagy költő használt. Ezután a előházba lépünk be, ahol az á járó falán lóg egy lámpa, ame lyet még Goethe életében kö csön adtak az egyik szomszéd asszonynak és csak 1953-ban ke rült vissza a Goethe-házába.

Innen a gyűjteményes szobák ba jutunk, amelyekben a Goeth által összegyűjtött festménye ket, szobrokat láthatjuk. A ma

Kehauer Tamás

harangöntő

lásd

B. Adattár II. 587. l. 2. t.

Kehauer Tamás

Herzog

1728. okt. 24.

Kehauer Thomas Glockengieser

(Oravicza ?)

Baróti, Adattár V–IX. 587.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Vas. Ujs. 1863

Archaeologiai levél Zalamegyéből.

Römer Flóristól.

XII. — (Utolsó levél.)

(Molto fumo — poco arrosto. Ördög Gyurkó vára. — Mura-Sz.-Kereszt. — Erdei ut. — Csány. — A kustyáni omladék. — A kehidai temetőben. — Remények. — Kallos kerekegyháza. — Maradjunk a régi mellett. — Zárszó és egy pillantás a távolba.)

Stuart Máriáról mondja a költő, jobb volt hirénél? Nálunk sokszor azt találtam, hogy a füst nagyobb a pecsenyénél! Némely dolgok oly hirtelen, és oly érdemetlenül kapnak hirre, hogy az ember csak ugy bámul rajta. Nálunk randesen elég az, hogy: „apám mondta, az meg az öregapjától hallotta, az pedig 90 éves, annak dédapja pedig 89 volt;“ ergo: ennek igy kell lenni; ki is kételkedik ezen becsületes uri emberek szavában? De volt-e a dolog felfogására, megitélésére elég tudományuk is? — ez már más kérdés!

Ördög Gyurkó várát az egész vidék ismeri. Tegnapi kocsisunk messziről mutatta a terebélyes fákat, melyek a várban állanak, s a reggeli szürkületben odahajtatánk, — kerültünk, de *Ördög Gyurkó várát* még sem lehetett elkerülnünk!

E borzasztó név után indulva, azt hinné valaki, hogy itt nyaktörő szirteken, hozzáférhetlen kőbástyák állanak. — És mit találtunk? A földek közől alig kiemelkedő mély árokkal keritett körivü sánczot, melynek kellő közepében roppant nagy bükkök pompáznak. Átmérője talán 12°, árka 6°, mélysége 2°; téglának semmi nyoma; de a kincsások is hiában áskálódtak. A hol nincs, ne keress!

Ismét hegyen völgyön tovább hajtattunk *Rigyácznak*. Egy pár ujabb harangon kivül semmit sem találtunk.

A temetôi dombon a rigyáczi erdőben hajdan templom és falu állt. — Nem láttam, mert félre maradt.

Fővágyam a *mura-szentkereszti*, vagy is *kollátszeghi* apátság volt; de a kereszturi csinos kert közepén fekvő apáti lakon és a templomon kivül semmi nevezetest sem találtam.

Átrándultam Kollátszegre. Ott a régi apátlakot egy középszerü faház képviselte, mely mögött a halastó terjedt volna. Van ezen tul *várnak* nevezett emelkedettebb egy hely is, melyen alkalmasint hajdan az apátlak állhatott, de épületnek semmi nyomát sem találtam; a várhelyen jelenleg kukoriczát termesztenek.

Előhivattam e kis helység legvénebbjeit, de azokkal sem boldogulhattam; a nép csak bámult, nem érthetvén, miért tudakozódom annyira az apátsági épületek után, s mivel hallák, hogy apátjuk nemsokára ki fog neveztetni, s látván, hogy tudtam egy kissé nyelvökön beszélni, örvendettek, hogy a várt apát urat bennem tisztelhették! Mai nap már tudja a jó nép ki az apát, s ugy hiszem, örülhetnek, hogy ily derék apát nyertek.

Társam már délután elhagyott, s Kanizsára indult. Magam tettem ezen utat, s minthogy magam is siettem Keszthely felé, a szives meghivásnak nem engedhettem, — s Rigyáczra visszafordultam.

Sötét volt, biztam kocsisomban — és Pákh barátom szerkesztői mondanivalóiban! Hátha Kulicsék ezt az ajánló-levelet nem olvassák? Hátha a pesti ujságiró tekintélyét nem respectálják?

Sokáig ballagtunk a sötét erdőben minden szó nélkül; a fák szétágazó gyökerein csak lépést lehetett haladni. A sötétben a némaság kissé kínos lett, — azt véltem, hogy az erdő szélét sohasem érjük. — Tudakozódtam, megvan-e már fele utja? — kocsisom tagadá, és elkezdé mesélni, mint kellett mult évben Rigyáczról Patkót embereivel erre vinni; mint tévedt el az erdőben, ugy hogy virradtig nem tudta a földeket elérni; hogyan sopánkodott felesége, gzermekei után; s több ily biztató és bátoritó szavakkal tartott — mig végre a sötétből kijöttünk és a hold is kijött halavány arczával. Megvallom, szabadabban lélekzettem, nem a félelem, hanem a biztosság miatt. — Most már bátran hajtottunk, s bár elkésve, a tiszti lakban legszivesebben fogadtattam.

Másnap délután Keszthelyen akartam lenni; Kanizsán le sem szálltam — a mi keveset ott látni lehet, azt már mult évben láttam.

Hallottam, hogy a *récsei* határban gyakrabban előforduló *Tüskevár* nevü omladék van, hol már egyedül csak az alap látható. Jövőre marad.

A Deák-család sirboltja Kehidán. (Lásd Archaeologiai levél.)

Keszthelyre behajtatva, mindjárt kialkudtam a fuvart Csányig. Kocsisom étetett, én meglátogattam Berghet — és Pintér bátyámtól pontos marsrútával elláttatván, kihajtottunk a másik kapun.

Zalaapátiig már minden követ ismertem. A sudár olasz jegenye, urilakok — vagy malmok csalhatatlan jele. Felvonultunk a Szala mentében *Csányig*; sötétben a román kinézésü templom mellett a lelkész lak felé kanyarodtunk s talán épen ezen lakok nyomán, mint régi ismerős fogadtattam. Sokallottam a kitüntetést; de minthogy öszinte szivből eredt, megvallom, igen jól esett.

Korán reggel a *kustyáni* szigetre valánk menendők. A rendelet még estve kiadatott, és még harmatos volt a fü, midőn a Szala partján megállottunk. — Egy kis teknő volt a komp, egynek megjárja, kettőnek szük, háromnak veszélyes. A zsombékról beleléptem, s annyira elmerült, hogy egy kis bicczenés a sáros vizbe meritethetett volna.

Tanultam a sulypont törvényeit, és tanitottam is, — leereszkedtem tehát a szük deszkára és jobbra balra lullázva, eljöttünk a Styx tulsó partjára. Az ingadozó teknőben felkelni, főleg szük magyar nadrágban, akrobatikus merény volt. Charonom felállitott és a partra kiugorva, annyira taszitám vissza a ladikot, hogy a hozzá szokott halász is az egyensulyt majd elveszté, és váratlan sebességgel a tulsó parton termett, hogy a lelkész urral ugyanazon kisérletet ismételje.

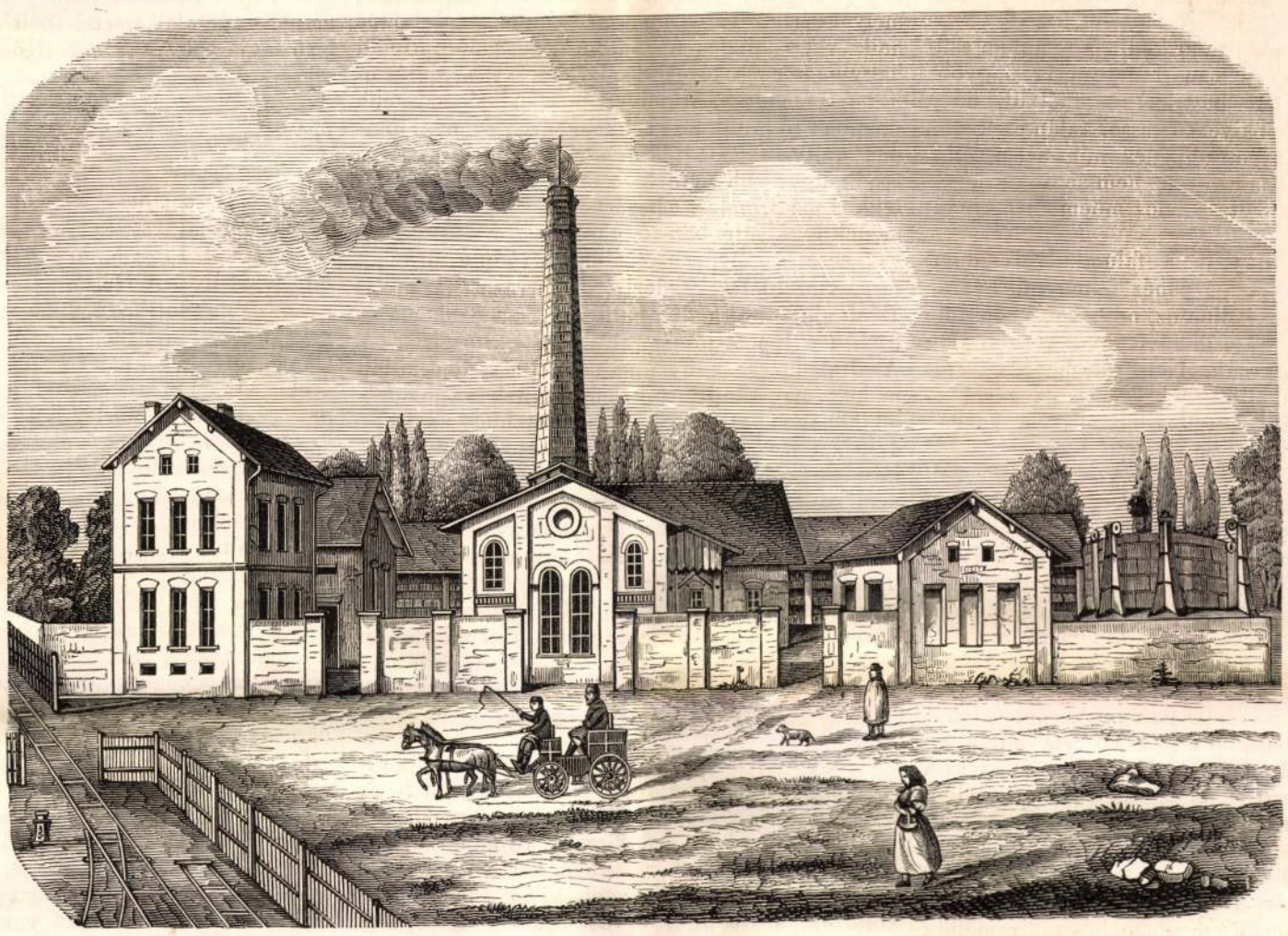

A debreczeni gázgyár.

Zsombékos talajon fáradalmas utunk volt; de végre jó negyed órányi gyalogolás után elértük a sziget legmagasb pontján a romot, mely jelenleg a sz. györgyi templom tornyához hasonló, s homlokzaton ülő toronykából és csekély hosszfal maradékból áll.

A téglaépitményt, szabályos lisenjei miatt románkorunak tartom. A kolostor nagyterjedelmü falaiból Pók András ur kormánya alatt, a kustyáni kert falai épültek, mig ezen eljárás az uradalom által be nem tiltatott. Az épitmények kiterjedése, melyet mai nap csak a tátongó mély gödrök jelelnek, mintegy 300 □-nyi lehetett.

Szerencsés visszatértünk után, siettem a faluban a tegnapi sötétben észrevett románkoru templomot megnézni.

Csalódtam; — ablakai, tornya, románnak tartható, annyira van a stil hiven utánozva — de az oszlopcsarnokforma bejárás, — oda nem illő

Átmentünk a lelkész urral *Kehidára*. A szőlőhegy regényes előfokán, elég bő forrás felett, mely az idén valódi áldásnak tekintetett, egy kis temetőben áll az utról látható templomocska, hajdan a helység kápolnája, mai nap a *Deákok* családi sirboltja. Ime ide mellékelem ez épület rajzát. (Lásd a tulsó lapon). Ezen emlék eredeti egyszerüségében tartatott meg hazánk szervezése első századaiból. A keskeny kerekded ablakok, a kerek apsis, tanui ős létének, bár lehet, hogy ez, az egyenes záradéku keleti falhoz, már később épittetett.

Belseje ujabbszerü, de nagyon elhagyatott; — keresztbe tett ajtaja ezen pusztulást teljes napvilágnál engedé látnom. Törött padok közt, oltárromon, nem tartatik többé isteni tisztelet — tetejét egymásután viszi le a zivatar a szomszéd szőlők közé. Északi falát a sürű repkény emészti.

Itt nyugszanak Zala jelesbjei! Itt nyugszik nemzetünk egyik disze, (Deák Ferencz testvére), *Deák Antal*, kit az egész megye legmélyebb tisztelettel emlit. Egy pár év s a falak is elpusztulnak — még nehány évtized s ezen kápolnából is keritést csinálnak, s egy század mulva, midőn történelmünk e dicső nevet áldani s büszkeséggel fogja emliteni — tán senki sem fogja tudni, hol nyugszanak a haza büszkeségei!

Fél óra alatt elértem szűnnapi vándorlásom végpontját, *Kallost*. Kapornaki esperes ur figyelmeztetett az itteni kerek templomra, s örültem, hogy rajzát tárczámban, emlékét fejemben magammal vihettem.

Az országuttól kis sétányira — kopár, dombok közt fekszik ezen töröknek vélt épitmény, pedig dehogy török — dehogy mecset! Lasnyakon, hallom, szintén ilyen kerek kápolna van — s ha ilyen — akkor a két év előtt elpusztitott *sz. Ferencz-Kesésin* kivül ez az általam Zalában ismert kerek egyházak harmadika, sajátságosan meglepő ép állapotban!

A kápolna kerek s köréből egy kisebb félkör dudorodik ki oltárhelyül. Ablakai hosszudadok, kevéssé csucsosak. A bemenettől jobbra balra a falfülkékben, mint a tótlakiban — jelenleg befalazott — ülőhelyek vele szemközt egy falközti feljárás.

Egyszerü külsején a féloszlopok, melyek fent kupba végződnek, ékitményül szolgálnak. Teteje harangidomu, a harang nyelét a nyolczszögü toronyka képzi.

A faelőépitmény tanuskodik a templom szükéről. Hallom, hogy a mostani uraság nagyobbitani akarja; — de hogyan? — anélkül, hogy eredeti szépségéből kivetkőztesse? talán csak nem épittetnek oly tornyot oldalára, mint azt a tótlakinak rajzában láttam? — ez nem segit a szükségen — és kivetközteti a jeles műemléket eredetiségéből.

E templom ugy is a falun kivül, dombocskán fekszik — télen nehéz felmászni, nyáron izzadásba kerül, maradjon ez, mint van — épüljön inkább a faluban tágasb egyház — de ezen csak egy téglát se bontsanak. Ha lesz archaeologiai bizottmányunk, az tiltakozni fog — és kérni az uraságot, hogy ily műemlékekben ugyis szegény hazánkat — ettől meg ne foszsza!

Délben *Kallost* mértem, estve már honn voltam!

Finis bene, omnia bene! leteszem vándorbotomat, s örömmel tekintek vissza három évi kalandozásomra. Előttem a tárczák, előttem a szebbnél szebb rajzok; a tudományos leirás és az érdekes várak, templomok. Az ismertetések csak elkészülnének egymásután; — de ki fogja kiadni — ki olvasni! — *Hungarica sunt — non leguntur!?* — *Seria sunt — nauseam pariunt!*

Azonban a betü holt — a szellem éltet; sikerült itt-ott a figyelmeztetés, a buzditás; ez a termő mag — kezdetnek nálunk ez is untig elég.

Az ut kimérésétől, járhatóságaig sok idő kell!

Meglehet, hogy csak 30 év mulva is, a vállainkon emelkedő régészek leveleim fölött vállat vonitanak; meglehet, hogy sokat a leirtakból már nem fognak találni; de meglehet, és azt reméljük is, hogy addig sok emlék eredeti alakjába fog visszahelyeztetni, vagy legalább stilszerüen javitva, a multról tisztább fogalmakat gerjeszteni!

Kehida

A méhek mint tolvajok.

A stettini entomologiai lapban következő érdekes közlemény olvasható: „Stettinben több év óta két nagy czukorfinomitó intézet van, melyek az Odera és azon egy mérföld szélességü rétterület közöttfekszenek, melyet keletre Stettin határoz. Az itt nagy mennyiségben tenyésző caltha, cardamine, ranunculus, lychnis, nimphaea, iris, butomus, pedicularis, melyek a zöld szőnyeget tarka szinekkel ékesitik, arra ösztönzék a lakosokat, hogy méhtenyésztést kezdjenek; minthogy a rét nagy viránya a kis munkásoknak elegendő táplálékot nyujt. — Azonban a kis szárnyas virágvadászok csakhamar rájöttek, hogy épen nincs szükségök arra, hogy hosszas és bizonytalan excursiokat tegyenek a rétre, minthogy a kivánt mézet a közel szomszédságban, a finomitó gyárakban, az elhordásra készen megsüritve lehet feltalálni, tehát még csak aratásra sem volt gondjok, hanem csak arra, kogy a kész életet hazahordják. — A gyárakban már évek óta tudták és tapasztalták, hogy julius és augusztus hónapokban sürü látogatásokat tesznek a szárnyas vendégek, melyek a kellemes illatot messzire megérezve, az ajtókon, ablakokon, a fedéllyukakon s a hol szerét ejthették, belopóztak, és csak néha néha jutottak tévutra a kimenetelben, midőn időközben az ablakok bezárattak, s a czukorporral megrakodott vendégek az üvegtáblákba verték fejecskéiket. De a kitanult czukortolvajlásról mindaddig nem vettek tudomást a czukorgyártók, mig az utolsó tiz év folytán világosan ki nem derült, hogy az efféle szabad czukorkivitel iparszerüleg van szervezve. A méhek oly légiókban tették látogatásaikat, hogy a gyármunkások tetemesen akadályozva voltak általuk munkájok folytatásában; noha, mintha tudták volna, hogy nem igazi uton járnak, a legtömöttebb seregben sem nyultak fegyverökhez, és bántalmazójokat csak az önvédelem esetében szurták meg. Ezek folytán a gyárosok tudakozódásokat inditottak meg, és ezek folytán kisült, hogy a közelfekvő házbirtokosok nagy része nemcsak tizszeresre, hanem huszszorosra is szaporitotta a méhkosarak előbbeni számát: sőt még a Stettinen kivül lakó méhtenyésztőkkel is bérszerződések köttettek, és idegen méhkosarakat vállaltak el kitartás és gondozás végett. A nyomorgatott és vagyontizedelt gyárosok a dolog ily állásában a rendőrséghez folyamodtak, és ennél kérték ótalmat és elégtételt a jogtalan praevarikatio ellen. És mi lett a vége? A rendőrség a a törvénykönyvben nem találván oly paragraphust, mely a jelen esetben a tolvajkodó méhekre vagy azok gazdájára alkalmazható lett volna; és különben is nagyon nehéz és kétes levén elhatározni, mely méhek e vagy ama gazdáé, melyek tulajdonaik vagy idegenek: a kérdést eldöntetlenül hagyta; s igy a kárositottak rendezett önvédelemhez folyamodtak. Mihelyt t. i. a méhek nagyobb számban tódultak be a czukorgyárba, azonnal minden nyitva levő ajtót és ablakot bezártak, erre egyik ügyesebb munkás, a leginkább világító ablakhoz ment, melyre a bezárt és kiszabadulni ohajtó méhek legkiválóbban tódultak és egy nagy kőmives ecset segélyével az ablakra tóduló méheket forró vizzel lefecskendezte. A leforrázott méhek az ablak alatt levő kádba hullottak, és a czukorfőzőüstben a lopott jószággal együtt kifőzettek. — Azáltal, hogy az ily alkalommal a kádba hullott méhek megszámittattak, melyeknek száma 5—66,000-re rugott, lehetségessé vált, hogy az utolsó években ily módon megölt méhek közép száma kitudassék. Rugott pedig ezen középszám évenkint nem kevesebbre, mint tizenegy millióra, és a kifőzött méhekből nyert czukormennyiség évenkint 450 frtra becsültetett. Minthogy azonban könnyen hihető, hogy a czukorvendégeknek alig fogatott meg és főzetett ki $^1/_4$—$^1/_5$ része: önként következik, hogy a megfogottak a kárt felényire sem pótolták.

B. L.

Dr. Schmidl Adolf.

A budai műegyetemben az államrajz és kereskedelmi földrajz e derék tanára, nov. hó 20-án a tudományos világ nagy kárára elhunyt.

Schmidl Adolf 1802. máj. 18-kán született Königswartban Csehországban, hol atyja Metternich herczegnél háziorvos volt, ki 1805-ben Bécsbe költözött s itt mint orvos 1829-ig müködött. Schmidl Adolf az iskolák bevégeztével azonnal, már 1825-ben kineveztetett a bécsi egyetemben a bölcészet helyettes tanárává, hol is 1831-ig müködött. 1833-ban herczeg *Lobkovicz Ferdinánd* gyermekeinek nevelője lett. 12 évi nevelői pályája alatt több becses könyvet adott ki. 1834-ben a német nyelv és irodalom tanárává neveztetett ki Veronába, de azt nem fogadta el, 1844-ben bölcsésztudor lett és egyszersmind az akkori időben legjobb bécsi szépirodalmi lapnak, az „*Öst. Blätter für Literatur nnd Kunst*“ szerkesztője (1849-ig). Mikor (1845.) a nevelőséggel felhagyott, nagy utazást tőn Németországban és Keleten. Visszatérte után (1847) a bécsi műegyetemnél a geographia magántanára, 1854-ben ugyanitt a statistika és kereskedelmi földrajznak helyettes tanára lett. Itt két könyvet irt, t. i. „*Handbuch der Geographie des öst. Kaiserstaates*“ és „*Öst. Vaterlandskunde*“, melyek a kormánytól a felsőbb tanodák számára kézi-könyvekül ajánltattak. 1850-től 1853-ig a cs. k. földtani társaság által kiküldetett a Karst hegység barlangjai kikutatására; 1851-ben pedig a kereskedelmi miniszterium által a Recca folyó földalatti folyásának, és 1856-ban az aggteleki barlangnak megvizsgálására.

1857-ben a budai műegyetemhez a kereskedelmi földrajz és statisztika tanárává neveztetett ki; itt uj erővel dolgozott a természeti tudományok fejlesztésére. Három év alatt (1858—62-ig) megvizsgálta a Biharhegységet, melyet fáradhatatlanul kutatott, a legveszedelmesebb hegynyilásokat és hegyereszeket, melyek nagyobbrészt még ismeretlenek voltak, meglátogatta, sőt több barlangot fel is fedezett. Ez volt utolsó tudományos utja az életben. Ez utazásból visszatérvén, eredményét még egy jeles könyvben adta át a közönségnek, mely könyv amaz egész hegységnek pontos ismertetését földrajzi, természetrajzi és földtani tekintetben foglalja magában.

A boldogult kitünő természetbuvár vala; s bár idegen születésü, annyira megkedvelé hazánkat, hogy Bécsből Budára áttétetése is saját kivánatára történt, s vég perczeig hü fia maradt ez országnak, melyet második hazájaként tekintett. 60 éves korában, a magyar nyelv tanulásához fogott, melyben oly nagy előmenetelt tett, hogy már magyar könyveket is olvasott s értett. Hogy mily szenvedélyes hegy- és barlang-kutató vala, arról sok munkája tanuskodik, melyek közül Magyarországra vonatkozók: „*A bihari hegységről és annak barlangjairól.*“ — „*Az aggteleki Baradla Gömörmegyében.*“ — „*A Duna Bécstől a Feketetengerig*“ *stb.* A magyar természetvizsgálók mult nyáron Pesten tartott gyülésén a Bihar hegységről tartott egy nagy érdekü értekezést.

Szépirodalmi munkásságának eredménye: azon majdnem 50-re menő novellái, vigjátékai és történelmi drámái, melyeket kéziratban hátrahagyott.

Végre *Schmidl* több bel- és külföldi tudományos társulat tiszteletbeli rendes, vagy levelező tagja volt.

Közli *Schmidt Gyula.*

Apróság.

— (*A szomjuság hatása az állati testre.*) A szomjuság hatását *Andersen* Károly, a svéd felfedezési utazó irja le, ki Afrika belsejében kirándulásokat tett. A Délafrikában fekvő felső Damarat országba tett kirándulás siker nélkül történt meg ugyan, minthogy czélját, mely szerint a Canna folyó felső utját akará meghatározni, nem érheté el; de mégis egy eddig ismeretlen ország nagyrészét bevándorlá, és 1858. évi julius 3-ikán az Omaturu folyónál (a déli szélesség 21° 20′-nál. volt és egész a 19-ik szélességi fokig hatolt előre). Egy izben öt napig volt viz nélkül, és egy másik izben mind maga, mind a vele levő állatok $6^1/_4$ napig voltak kénytelenek e legszükségesebb életszert nélkülözni. — E nagy szükségét tárgyazó levelében irja: „Ezelőtt soha nem láttam azon hatást, melyet a tulságos szomjuság az embernél és az állatoknál előidéz, s isten után remélem, — hogy nem is fogom többé tapasztalni. Az ember szemeit vér futja be és üregeikből ki látszanak ugorni; az ajkak megrepedeznek és hamvas-kék szint öltöttek magukra, a a hang meggyengült és megnehezedett. — A kutyák szemei ellenben oly mélyen sülyedtek be a fejbe, hogy végre csak egy halvány sugárt lehete azokból kijőni látni, testök annyira el volt soványodva, elsebesedve, hogy csak tántorgó léptekkel huzták magukat odább, néha-néha elnyomott vad vonitásban fejezvén ki szenvedésöket. Egy szegény ló, mely szintén tulajdonom volt, egy izben a szekérben kezeimbe nyujtotta be fejét, s midőn visszataszitottam, oly, — mondhatnám szemrehányó pillantást vetett rám, mintha akarta volna mondani: „kegyetlen ember, nem látod, hogy el kell pusztulnom!“ — A szarvasmarha még többet szenvedett, és kinját méla bőgésben fejezte ki. Ah! mennyire szivemre hatott e látmány. Borzadás futja át tagjaimat, ha ezen ijesztő napokra gondolok.“

Dr. B. L.

Kehidai rk. templom

barok

d.

Mihatyi falucgyhm

24. l.

ıtvételetett az 1903: I. 13-án kelt
ın. (15/903).

Előfizetési föltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt: { egész évre .. 12 frt / félévre .. .. .. 6 " | Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG: { egész évre .. .. 8 frt / félévre .. .. .. 4 " | Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK: { egész évre .. 6 frt / félévre .. .. 3 "

6. szám. — 1876. Budapest, február 6. XXIII. évfolyam.

A GYÁSZ NAPJÁN.

Meghalt. El is temettük. A nemes sziv a földé; a nagy lélek az örökkévalóságé! — Mi maradt hát nekünk? — Egy üres hely ott a képviselőházban, egy üres hely a társadalmi életben. Ki tudná betölteni! Egy üres hely a vezéri polczon. Akárki foglalja el: nem lesz az ő helye betöltve! Deákhoz képest mindenki második e hazában.

Megsirattuk. Önzésből.

— — „Ámde hol van
Igazi bánat, a mely nem önös!
Ki nem veszite semmit a halottban:
Képmutatóan sir, vagy közönyös.“

Megtiszteltük végtisztességében. A kegyelet minden adóját megadta neki a trón és a nemzet. Nagy szivét a királyné koszoruja tette ünnepeltté. A trón és a korona megvallotta veszteségét ravatalánál. Érezni fogja azt még sokáig. A magyar királyi szék oszlopának első támaszát vesztette. Mi elvesztettük „a vén embert“, a tanácsadót, a bölcseséget. Van-e olyan bánat, mint a mi bánatunk!?

„Nincsen példa, nincsen hasonlat, nincsen vigasztalás!“ Sirjunk a prófétákkal.

A halál sokat pusztit. Az élet keveset teremt. A nagyok és erősek egymás után hullanak.

„Halnak, halnak,
Egyre halnak,
Szine, lángja a magyarnak.
Itt is egy név,
Ott is egy név.
Hányat elvisz minden egy év.“

Jaj nekünk, ha végkép meghaltak nagyjaink! Jaj nekünk, ha elfeledkezünk rólok, mint a halottról, ki az élőknek szivéből kiment!

A gondviselés nem pazar a nagyokban. A legnagyobbakat csak századok adják a számos milliókból álló nemzeteknek is. Erdemünknek tulajdonitsuk-e, hogy a mi maroknyi nemzetünk nem szegény a legnagyobbakban sem?

Méltók voltunk-e, méltók leszünk-e rájok?

Ki a félholt tetembe életet lövelt és hitet támasztott a tespedő közöny, vagy a kétségbeesett lemondás utján járókban; ki a lelkesedés tüzlángjával a világ figyelmét ránk irányzó tettekre lobbantá e népet; ki az elszakadt multat és jövendőt a türelem hűségével, az igazság nagylelkűségével ismét egybekapcsolta: három ily alak egy században csak a gondviselés különös kegyelméből adatik egy népnek.

A legnagyobb veszteségben is felemel a tudat, hogy ezt érezzük.

Nem elég-e ez örökségnek Deák után is, hogy ő a mienk volt?

Hányszor fog még Magyarország áldást meriteni az ő szelleméből! Ha jár a földön feddhetetlenség: Deák az volt. Ha van emberben következetesség: Deákban feltalálhatod. Ha az igazság emberben nem tulságos tökély: Deák igazságos volt — igénytelenséggel. „Ugy vegyültek az elemek benne, hogy fölkelhete a természet s világnak mondhatá: Ez férfi volt.“

Minő eszmény!

Az egyensulyban levő szivnek és észnek,

DEÁK FERENCZ.

az alkotmányos államférfiunak, a megtestesült méltányosságnak és jogérzetnek, az igaz embernek eszményképe.

Jellem.

Nem görög, nem római, nem angol. Istennek hála érette: magyar volt!

Nem mérjük nagyságát másokéhoz. A szellem nem alkottatik minták szerint, mint az anyag. Deák önálló, eredeti jellem. Rejtély marad elötted, bármily átlátszóan tiszta egész lénye, ha külön magából meg nem érted.

Egyben haladja nagy társait is. A tösgyökeres magyar természetnek s a magyar jellemnek hivebb typusa Széchenyinél is, Kossuthnál is. Nem szerette, tán nem is ismerte jobban nemzetét amazoknál; de hasonlóbb volt hozzá.

Erényeiből egyet sem vitt el végképen magával. Fenmarad mindegyik — példányképül.

Ha gazdagabb a sir: történelmünk is gazdagabb vele!

Ez a vigasztalás!

Vörösmarty Deákról.

Alkudtál s mondtad: »Nem kell, a mit ti szerettek,
Vagy nem kell ugy, mint élni szeretni szokás.
Munkabiró lelket kívánok, félni tudatlant,
S félni merőt: a mint a haza jobb ügye hí;
És emberszeretö szívet, ha vad indulatokkal
És ál eszmékkel küzdeni síkra kelek;
Tűrni viszályt és pártharagot, s ha kerülni lehetlen,
Régi baráttól is tűrni néma döfést;
S a mit kezdettem fiatalkori lelkesedéssel,
Arról hálaimát mondani végnapomon.
Mind ezekért a dij, melyet elérni reményem:
Vajha kicsin legyek a nagy haza hősei közt.«

Deák Ferencz.

(1803—1876.)

Mátyás király óta nem volt nagyobb halottja Magyarországnak, mint most. A haza bölcse, a haza atyja, az alkotmány visszaszerzője halt meg; a legnagyobb államférfiak egyike, kiket a történelem látott, dölt ki; a legdicsőbb elme működése állott meg, a legnemesebb szív szünt meg dobogni, a legtisztább jellem veszett ki az élők közül, s lett a történeté: Deák Ferencz folyó évi január 28-kán szemét az örök álomra lehunyta.

E nemzet sokkal, csaknem lételével adós neki, ki a legnehezebb időben nem esett kétségbe az ország jogai és a nemzet létele fölött, s páratlan bölcsességgel ragadta meg a pillanatot, melyben mindent, a mi elveszettnek látszott, visszaszerezhessünk s épen annyi kitartással, mint mérséklettel küzdött a nemzet alkotmányaért, jogaiért, jövője biztositékaiért.

De bármennyivel legyünk adósai azért a mit tett, bármily áldásos és sikerrel koronázott volt is működése: még nagyobb adósaivá tett egész életének s jellemének példája által; s tettei és működése áldásainál még nagyobb lenne az, ha őt sokan, ezerek és ezerek, ha az egész nemzet példányul venné magának, s nemzeti és egyéni életünket a példánykép után intézve, fajunk eredendő büneit s honunk áramlatának félszeg és bünös irányait levetkeznők magunkban, mint ő az emberi lehetőség mértékeig levetkezte, ellenben erényeit, melyek összpontosulva voltak benne, fel tudnók ölteni mi is.

A magyar lelkesülni tudó nemzet, s lelkesedésében eget vivni képes; a balsorsban erős és a csapások közt nagy elhatározásokra hajlandó, de hamar elbizakodik a szerencsében, tulhajt a jóllét mámorában, s ha lelkesedése elmulik, megernyed a tettben.

Deák példájából meg kellene tanulnunk a következetes kitartást, a szerencse incselgései közt a bölcs mérsékletet, s a lelkesedés elhatározásainak lankadatlan keresztülvitelét, mikor a munka és önfeláldozás nehezebb feladatai következnek. Lelkesedésünk fellobbanó szalmatüzét, mely szivárványszinekben játszadoz és pattogó szikrákban sziporkázik szét: az erős tölgyfa lassubb, de állandóbb tüzévé kellene átváltoztatnunk, mely szenében is izzik még s parázsában is megőrzi melegét.

Nem nemzeti bününk ugyan, de a kor ragályzó befolyása alatt nálunk is terjengő s már-már ijesztő mértékben mutatkozó kórjelenség, az anyagi érdekhajhászat, mely minden áron pénzt sovárog, hogy fényüzési s élvhajlamát kielégithesse, mely szédelgésekbe rohan, s pénzért semmitől sem irtózik, mely hivatalt és befolyást keres, hogy közel juthasson a pénzforráshoz, s bele veti magát az árba, mely felszinén csillog, alján iszapot és sárt hömpölyget. Deák élete legyen előttünk az önzetlenség és egyszerüség példája, melyhez hasonlót csak a régiség mutat föl, s mely ma szinte hihetetlennek és mythosznak látszanék, ha szemmel látott tanui nem lettünk volna, hogy egy ember, ki egy ország sorsát tartotta kezében, kit nagy esze, hatalmas cselekvése a legmagasabb polczra emelhetett: müve bevégeztével az egyszerü magánéletbe vonult vissza, semmi nemzeti jutalmat el nem fogadott, s megmaradt szegénységében, mely csak saját korlátolt igényeit elégité ki, de a bőség és felesleg legmérsékeltebb szinvonalán is messze alul maradt.

Oh bizony, ha Deák elméjében, szelleme ritka adományaiban nem osztozhatunk is, de mindnyájan megtanulhatjuk tőle a szenvedélyeinken és hiuságainkon uralkodó mérsékletet, meg az önzetlenséget; s ha meg: életének és példájának áldása még nagyobb volna rajtunk, mint működésének oly nagyszerü eredményei.

E meggyőződés hatja át lelkünket, midőn most e nagy ember ravatalánál állunk s még egyszer lelkünkbe vessük a halott arczának nemes vonásait s visszaidézzük emlékünkbe az élőt.

Ime itt áll ő, a mint élt, pályája vége felé, de annak tetőpontján, működése fénykorában, az örökre nevezetes $186^{5}/_{8}$-diki országgyülésen.

Lapunk több izben, pályája különböző nevezetes pontjainál, közölte Deák arczképét, a nélkül, hogy kimeritőbb életrajzát adta volna. Egy hetilap terén, ha ma egészen az ő emlékének van is szentelve, ez csak vázlatilag történhetik most is. De épen, mert az igazságot, melyet fentebb kimondánk, *élete* tünteti fel legtisztábban, első kötelességünknek tartjuk, bárrőöid s vázlatos életrajzával áldozni emlékezetének.

Deák Ferencz 1803 oktober 17-én született Söjtörön, Zalamegyében. Atyja földbirtokos volt, ki maga gazdálkodott középszerü birtokán s két fiut és két leányt nevelt föl. A fiuk idősbike Antal, világos fejü és nemes jellemü férfiu volt s nem csekély részt vett a közügyekben és az 1832/6 országgyülés elején mint Zalamegye egyik követe ült széket. Eszének s jellemének egyaránt becsületére válik, hogy bár a reformtörekvések iránt inkább aggodalommal viseltetett mintsem előszeretettel, mégis felismerte öcscsének nagy eszét s vezéri tulajdonait s önként visszalépett követi székétől, hogy „maga helyett egy fiatal embert küldjön, kinek kis ujjában több tudomány és képesség van, mint benne egész magában.“ E fiatal ember az öcscse volt, Deák Ferencz.

Ő középiskoláit Keszthelyt, Pápán, Nagy-Kanizsán járta; bölcsészet és jogot Győrött végzett. Onnan Pestre jött jurátusnak s miután itt az ügyvédi czenzurát letette, hazament Zalába. Ott a megyénél tiszteletbeli ügyész lett, kinek kötelessége volt az urbéresek érdekeit s ügyeit védni. Majd az árvaszék jegyzője, s utóbb elnöke lett és *táblabiró*; de fizetéses megyei hivatalt soha sem viselt, valamint magánosok pöreiben sem ügyvédkedett.

Az 1825-diki országgyülésen erőteljesen zendülvén meg ismét az alkotmányos szabadság követelő szava, Nagy Pál s társai vezérlete alatt megindult a szabadelvü ellenzéki mozgalom. Széchenyi is megkezdette reform-eszméi hirdetését. Deák egyszerre őszintén csatlakozott a szabadelvü mozgalomhoz s eleinte csak megyéje zöld asztala mellett lépve föl, már alapos jogi ismeretei, az ifjuság tüze és erélye mellett is higgadt s rendkivül világos szónoki előadása által nemcsak otthon tünt fel, hanem hirre kezdett kapni az országban is.

Még nem töltötte be a harmincz évet, mikor visszavonuló bátyja helyét elfoglalni a pozsonyi országgyülésen megjelent. Első beszédét, ha jól tudjuk, 1833 november 23-kán tartotta, a lengyelek ügyében. De a kerületi ülésekben már előbb feltünt kitünősége. Ékesszólásának hatalma, tiszta s erős logikája, helyes parlamenti érzéke, ember- és tárgy-ismerete, személyes jellemének feddhetetlensége által még azon az országgyülésen az ellenzék önkéntesen elismert s örömmel követett vezérévé lön. Határozott s az elvek iránt soha sem alkuvó szabadelvüsége mellett minden alkalommal szivesen hatott mérsékelve, engesztelőleg s ez által gyakran vivott ki sikert ott, a hol a túlságok mindent elrontottak volna. A túlzás ellenkezett természetével s azzal a ritka egyensulylyal, melyben minden lelki tehetségei, az ész és a szív, a jogérzet és a politikai eszély, benne állottak. Az 1832/6 országgyülés egész hátralevő részén jelen levén, a lengyel-ügyben, az urbéri kérdésekben, az elnyomott földmives osztály érdekében, a magyar nyelv dolgában, valamint a soha ki nem fogyó sérelmi ügyekben mindig hallatta szavát, mely a kérdéseket rendesen el is döntötte.

Az országgyülés bezártával, melyen az ellenzék határozott állást foglalt a sérelmek és a reformok irányában, — a kormány szükségesnek látta, a fölébredt közszellem elfojtására vagy legalább megfélemlitésére keményebb eszközökhöz nyulni. Elitéltette Wesselényit, s az „*ifjak*“ ellen folytatott inquisitori vizsgálat befejezéseül börtönre vettette Kossuthot és Lovassyt. Többeket felségsértési pörbe fogtak.

Az 1839-diki országgyülés az egész országot forrongásba hozó harag benyomása alatt gyült össze. Deák ismét az ellenzék élén állott. Pártját annyi erélylyel, összetartással és bölcseséggel vezette, hogy a kormány megdöbbent. Az országgyülés elhatározta, nem venni a királyi propositiokat tárgyalás alá, mig a sérelmek orvosolva nincsenek. Egyik sérelem volt a Ráday-ügy. Gróf Rádayt, Pestmegye megválasztott követét pörbefogással gátolta meg a kormány az országgyülésen megjelenésben. Az országgyülés azt saját integritása elleni sérelemnek tekintette s föliratban jelentette ki, hogy addig nem tanácskozik, mig e sérelem orvosolva s az országgyülés kiegészitve nem lesz. A kormány azonban nem engedett s mindkét fél makacson ragaszkodott álláspontjához. Ráday önkéntes lemondása megszüntette a sérelem tárgyát; a kormány pedig az országgyülés befejeztével megszüntette az ellene támasztott pört. A megoldás e módja is magán viselte Deák politikájának bélyegét: elvek fölött nem alkudni soha, de hátra tenni a személyes érdeket s áldozni formákban, hogy megmentessék a lényeg. Deák ez egész országgyülésen ($18^{39}/_{40}$) megtartá vezéri helyét az alsóházban, s magas tehetsége és tiszta jelleme nemcsak barátai és pártja, hanem ellenfelei, sőt a kormány által is elismertetett s méltányoltatott. Tapintatának s engesztelékeny és közvetitni képes bölcseségének

köszönhető kizárólag, hogy a keserüség közt kezdődött országgyülés mégis eredményesen működött s némi közeledést hozott létre a kormány és a nemzet között. Az országgyülés egy büntető törvénykönyv szerkesztését is elhatározván, az erre kinevezett bizottságban is Deáknak jutott a főszerep, s az elkészült javaslat, melyről akkor Európa első jogtudósai a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak, mint a jogtudomány szinvonalán álló műről, — neki és a választmányi jegyző Szalay Lászlónak köszöni egészséges elveit és világos formulázását. Valóban, a codificatio (törvény-szerkesztés) volt főleg azon mező, melyen Deák tudományos készültsége, tiszta logikája, tökéletesen rendezett agyveleje, világos, érthető, szabatos irálya a legnagyobb sikerrel működhetett.

Az 1843-diki országgyülés egyik főfeladatául a reformpárt s az országos közvélemény a nemesi kiváltságok fokozatos korlátozását s a közteherviselés elvének kimondását tüzte ki. Az agitatio országszerte, a „nem adózunk“ és „adózunk“ jelszavakkal folyt. A kormány és pártja mindent elkövetett, s a vesztegetés, itatás, sőt a verekedés korteseszközeitől sem riadt vissza, hogy a szabadelvü párt közteherviselési elvét részint a követválasztásoknál, részint az utasitás adásoknál megbuktassa a megyékben. Zalában, a Deák megyéjében is sikerült a hires Forintos vezetése alatti kortestömeggel, a becsődetett kurtanemességgel az utasitást ugy készitteni, hogy „nem adózunk“. Hogy Deák *ily* utasitás mellett el nem vállalhatta a követséget, világos volt. De pártja vállalkozott arra, hogy korteskedés ellen korteskedéssel élve, megváltoztatja az utasitást, s akkor a szabadelvü utasitásra megválasztja Deákot. Deák kijelentette, hogy korteskedés utján, általa az ellenfélben hibáztatott eszközök használásával készitett utasitásra követséget nem vállal. Nem hittek neki. Megmásitották, nagy erőfeszitéssel, vesztegetéssel és itatással, az előbbi utasitást; elfogadtatták a közteherviselés elvét, s akkor megválasztották Deákot. Bár a választás maga egyhangulag s korteskedés nélkül történt, Deák hű maradt kimondott szavához s makacsul megmaradt a mellett minden rábeszélés daczára. Távolléte az országgyüléstől országos kalamitásnak tekintetett, a minek kifejezést adni még a kormánypárt vezérei sem késlekedtek. Valóban pótolhatatlannak látszott a veszteség, mely a törvényhozást Deák távollétével érte; de a veszteségnél nagyobb volt tettének erkölcsi haszna. Hogy az ország első politikai kapaczitása, az ellenzék vezére, az 52 vármegye táblabirája, a nemzet első törvényhozója önként maradt távol az országgyülésről, melyre megválasztatott: oly példaadás volt a politikai morálra, oly hatalmas tiltakozás az eláradt választási visszaélések, a nemzeti kórsággá vált korteskedések ellen, mely nem maradhatott általános és jótékony hatás nélkül. E hatás jele volt, hogy Zalában nem akadt ember, a ki Deák helyett a követséget elvállalja s széke az egész országgyülés alatt üresen maradt.

Az országgyülés után ismét elfoglalta Deák vezéri szerepét az országos ellenzék élén. A már ekkor teljesen szervezett ellenzék egész működését ő irányozta; részt vett a védegylet alakitásában s ékesszólóan védte azt a megtámadások — még a Széchenyié ellen is. Egészsége azonban ez idő tájt annyira megrendült, hogy az 1847-diki országgyülésre ismét nem fogadhatta el a mandatumot. Az ellenzék országgyülési vezérletét Kossuth vette át. De midőn a párisi februári forradalom nálunk is a márcziusi fordulatot idézte elő: pártja azonnal felkérte Deákot, hogy jelenjék meg az országgyülésen; s midőn Batthyány Lajos független felelős magyar miniszterium megalakitásával bizatott meg, ez addig hozzá sem fogott miniszteriuma összeállitásához, mig Deák meg nem érkezett, kinek mind két Zalamegyei követ készséggel sietett átengedni helyét s Csúzy Pál le is lépvén, Deák azonnal megválasztatott helyette s az országgyülésen meg is jelent. Nyilatkozataiban már ekkor az előrelátás s bölcs mérséklet szelleme lengett, a mi akkor sokaknak nem tetszett, de a mit a bekövetkezett bonyodalmak, fájdalom későn, nagyon is igazoltak. A miniszteriumban az igazságügyi tárczát, Batthyány Lajos kérésére s a közvélemény sürgetésére elvállalta. Ki is lehetett volna Magyarország első igazságügyminisztere — ha nem Deák Ferencz? Államtitkárul Ghyczy Kálmánt, a kodifikáló osztály főnökeül Szalay Lászlót vette maga mellé. S ha az idő engedte volna, ha a kivivott szabadság békésen fejlődhetett volna tovább: Deák igazságügyminisztersége kétségkivül a legkitünőbb kodexekkel ajándékozta volna meg hazánkat, s gazdagitotta volna törvénytárunkat. De nem engedte az idő. A szenvedély csakhamar feloldozá a vihar tömlőit, s a sors oda sodort kormányt és nemzetet, a hol a vezérszerepet a higgadt és mérsékelt Deák nem viselheté többé. Mig lehetett, küzdött az áramlattal s a miniszteriumban Batthyányval, Széchenyivel, Eötvössel, Klauzállal, Mészárossal mindenkor a kiegyenlitő, békitő rendszabályok mellett szavazott, folyvást ellenzé az eltérést a törvényesség utjáról, a szakadásra vezető rendszabályokat; remegvén koczkára tenni az imádott haza ügyét. De ép oly kevéssé gondolt a jogfeladásra s a törvényes és alkotmányos térről való visszalépésre. Igy, föl és lefelé, egyaránt lehetetlennek érzé magát, s a sors ellenállhatatlan hatalmától elragadt államszekér kormányzatát egészen Kossuthnak adta át.

A miniszterium, vele Deák is, visszalépett. A király a parlamentet eloszlató rendeletet küldött. A parancsot hozó Lambert a hidon megöletett. A parlament a feloszlató parancsot, mely törvényes miniszter által nem volt ellenjegyezve, törvénytelennek nyilvánitá, s együtt maradt. A forradalom tényleg ki volt mondva, s forradalmi kormány alakult, „honvédelmi bizottmány“ neve — s Kossuth elnöklete alatt. Deák attól távol tartotta magát, de nem hagyta el a nemzet ügyét, bár annak diadalt nem remélt. Képviselői állásáról sem mondott le. Még egy hozzá illő szerep várt reá. Windischgrätz győzelembiztosan közeledett a fővároshoz, melyet a móri csata elveszte fedetlenül hagyott. Az országgyülés az 1848 év utolsó éjén tartott ülésében békekövetséget határozott. A dühös fővezér elé menni, mint a királyi parancscsal feloszlatott forradalmi országgyülés küldöttségének: életkoczkáztató vállalat volt. De sem Batthyány, sem Deák nem riadtak vissza attól. Mentek s nem is térhettek vissza többé. Batthyány fogságba vettetett, honnan csak a halálitélet elé lépett ki. Deáknak nem lett ugyan bántalma, de letartóztatták, mig az országgyülés elhagyta a fővárost, azután belebbezték, hogy arra többé vissza ne térhessen.

Igy Deák szereplése a forradalomban el volt metszve. 1849 tavaszán visszavonult jószágára Zalába, s a szomoru-éveket 1854 végeig Kehidán töltötte. Akkor Pestre jött s itt élt elvonulva. Ő tudta, hogy az egyik tulzásra következett másik tulzás ép ugy nem lehet állandó mint amaz; tudta, hogy állandó csak egy van: a törvényesség, örök csak az igazság. Várt. Látszólagos tétlenségben érlelte meggyőződéseit. Hallgatása tiz évig tartott. S ez idő alatt, — különös jelenség! — mind nagyobbá lett az emberek szemében, orákulummá vált, s befolyása határtalanul növekedett. Pedig nem kezdeményezett semmit. Ha kérdezték, kevés szóval felelt. Gondolatait nem titkolta el, de nem is kereste az alkalmat nyilvánitásukra. Csöndesen nézte végig a Bach czentralizáló kisérleteit; előre látta, hogy azok nyomorultul meg fognak bukni. Hogy Bécsben is tartottak tőle s szerették volna nyilatkozatra birni, az bizonyos. Schmerling, még mint igazságügyminiszter, a törvénykezési reformtárgyában értekezletre hivta meg. Deák egyenesen visszautasitotta ezt, levélben felelve Schmerlingnek, hogy ő mit sem tehet, miken sem vehet részt, mert a mód és forma, melylyel a kormány a magyarországi ügyeket rendezni akarja, homlokegyenest ellenkezik meggyőződésével. Mikor már a kormány, az ötvenes évek végén, a magyar alkotmány olyan a milyen visszaállitásáról kezdett gondoskodni, s Bach e részben — egy közvetitő egyén által — Deáktól is tanácsot kért, hogyan kezdje? Deák azt felelé; legalól, a magyar alkotmány teljes visszaállitásán; mire Bach ellenvetvén, hogy a mi az óta történt, azt nem történtté tenni nem lehet, Deák azzal a példával felelt, hogy ha valaki kabátját gombolván, a végső gombnál veszi észre, hogy egy gombbal feljebb kezdte a gomblyukakat, bizony nincs ott más mód, mint végig kigombolni s ujra kezdeni az egészet.

E tréfás példa a legkomolyabb követeléssé vált. Az 1860 október 30-diki diploma nem elégitett ki senkit. Az 1861. februári patens még erősebb csapás volt az alkotmányreményekre. Azonban összehivatott az országgyülés: A képviselőház egyik fele határozatban akarta kijelenteni az ország törvényes követeléseit. Deák s vele a másik fél feliratot akart; ez volt kétségkivül az enyhébb, a mérsékeltebb forma. De maga a felirat, melyet Deák proponált, oly határozott követelése volt a jogoknak, hogy tartalmával a határozatpártiak is megelégedtek. A felirat azonban mereven tagadó leiratban nyert választ. S ez ellenében készité Deák második fetiratát, a legremekebb államiratok egyikét, melyben az alkotmányosság elmélete s a magyar közjog oly teljesen, oly világosan, oly felségesen volt kifejtve s oly erőteljesen és határozottan követelve, hogy a hatalom nem tudott rá másképp, mint — az országgyülés eloszlatásával felelni.

A rövid alkotmányos kisérletre ismét négy évi „provisorium“ következett; ezuttal a Schmerling provisoriuma. Fennen kezdve, de csakhamar aztán lelohadt. 1865 végére ismét össze kelle hini az országgyülést, mert látszott mindenből, hogy az állapotok tarthatatlanok.

Ez örökre emlékezetes országgyülés mutatja Deákot államférfiui nagysága igazi magaslatán. 61-diki feliratai a nemzet osztatlan tiszteletét szerezték meg s feltétlen befolyást biztositottak neki a kedélyekre. Kezében tartotta a nemzet sorsát s azzal a koronáét is. Hatalma nagyságának érzete — mintha öntudatával sem birt volna annak — nem tette őt elbizakodottá. Felirata, melyet az országgyülést megnyitó trónbeszédre válaszul inditványozott, méltó folytatása volt a 61-dikieknek. De most már pártok voltak az országgyülésen. A szélső-bal, Kossuth befolyása alatt, külföldi esélyektől várva üdvöt, nem akart egyezkedni. A szélső-jobb, az átmeneti kormány emberei, az opportunitás eszélyes jelszava mellett azt kivánták, hogy a 48-diki törvények némely meghatározásai előre módositassanak, mielőtt az alkotmány visszaállittatnék. Deáknak mind a két oldalra védnie kelle föliratát, melynek alapeszméje az volt: állittassék vissza az alkotmány teljesen, minden fentartás nélkül, a király koronáztassa meg magát, esküdjék meg az alkotmányra, s az országgyülés biztositja Ő Felségét, hogy a visszaállitott alkotmány alapján oly törvényeket hozand, melyek a trón biztosságát és a monarchia másik felével közös ügyeket és érdekeket is kielégitendik. A felirat nagy többséggel elfogadtatott, de ismét eredménytelen maradt. Közeledő, de ki nem elégitő válasz jött reá. Az országgyülés, hogy kiegyenlitési szándéka komolyságáról meggyőzze az uralkodót, kinevezte a közösügyek megoldása iránti javaslatkészitésre a bizottságot.

A porosz-olasz háboru kitörése miatt az országgyülést el kelle napolni. A háboruból Ausztria roppant vereséggel jött ki. Az országgyülés ujra összehivatott. A vérmesek azt hitték: most csak követelni kell, a fejedelem a külemények nyomása alatt mindent megad. Deákot most sem hagyta el mérséklete. Ő most sem ment egy lépéssel sem tovább, mint a háboru előtt. Ismét azt követelte, mit előbbi feliratában, s a mellett folytatta a közösügyek tárgyalását. Ez alapon már most komolyan megindultak a tárgyalások Bécs és Pest közt. A feltételeket Deák diktálta, Deáknak pedig a mérséklet és eszély, melyben ő a haza javát és az igazságot találta, — ő pedig e kettőnél egyebet soha sem keresett. A közösügyi munkálat elkészült. Itthon a baloldal kifogásokat tett ellene, de jobbat helyette ajánlani nem tudott; Bécsben keveselték, de kénytelenek voltak elfogadni.

A junius 8-kán végbe ment koronázással Deák tulajdonképi feladata be volt fejezve. Ő a kormányban nem vállalt szerepet; egyszerüen polgár és törvényhozó maradt. Mert az alkotmány helyre levén állitva, a törvényhozás megtartotta szavát, s a közösügyi törvényt a megelőző megállapodások szerint törvénykönyvbe igtatta.

Deák egyideig még határozó befolyással birt az ügyekre. Miniszteri tárcza nélkül ő volt a parlamenti többség vezére. Oly szerep, oly helyzet, mely páratlanul áll a parlamentek történetében. Mig Andrássy volt a miniszterelnök, mit sem tett Deák meghallgatása nélkül, ugy hogy ő tulajdonkép tárcza nélküli miniszter volt egyszersmind, czim s járulékok nélkül is. Lassanként azonban mind inkább visszavonult az ügyektől. Régóta fejlő betegsége erőt kezdett venni rajta. Nehézkesebbé lett s gyakran szenvedett is. A nyarat, évek óta már, rendesen

*

Puszta-Szent-Lászlón, Tarányi (Osterhuber) sógoránál szokta volt tölteni; most azonban oda sem mehetett ki s három utolsó nyarát már a pesti város-erdőben tölté. Télre baja mindig sulyosbult. Mind a mellett egyszer-másszor megjelent még a parlamentben s ilyenkor teljes mértékben birta még befolyását, mondhatjuk ellenállhatatlan varázsát. Az emberek, a kik őt hallgatták, világos, egyszerü, mindenkinek értérezte volna ő is, az ország is, hogy utolsó szavát hallatja.

Az $187^{2}/_{5}$. országgyülés eloszlásakor Deák már oly sulyos betegnek érzé magát, s baja valóban annyira is fejlödött, hogy az uj országgyülésre a mandatumot el sem akarta fogadni. Budapest belvárosa azonban, mely 1861 óta mindenik országgyülésen benne tisztelte meg magát, most sem választhatott mást. Deák, bár vált. Saját családja soha sem levén, részint oldalrokonai — a Nedeczky-család, Szeniczey, Zsibrik őrnagy, — részint dicsőült barátjának, Vörösmartynak családja, — özvegye, Béla fia s Ilona leánya, Széll pénzügyminiszter neje, — kikkel az egyetemtéri gr. Hadik ház első emeletén közösen tartott lakást, voltak hű, szeretetteljes s soha el nem fáradó ápolói. Ők azzal, a mit a nagy beteg körül tettek, bár szivök hála-

A KEHIDAI HÁZ.

DEÁK FERENCZ SZÜLŐHÁZA SÖJTÖRÖN.

hető, mindenkinek ugyszólván lelkéből meritett érveivel, nem is kételkedtek azon, hogy neki mindig s mindenben igaza van.

Utolsó nagyobb fellépése, politikai s szónoki pályájának magához méltó hattyudala 1873 junius 28-ki nagy beszéde az egyházpolitikai kérdésben. Még egyszer fénykora magaslatára emelkedett, még egyszer elragadta hallgatóit, beszéde még egyszer bejárta az egész országot s visszhangot költött mindenütt: — mintha láthatólag meghatva a határtalan bizalom e jele által, nem fogadta el a mandatumot, s az összeült országgyülés elnökének be is jelenté lemondását. Elrendeltetett az uj választás. Ismét egyhangulag választatott meg. S némi ideiglenes javulás állván be állapotában, mely a gyógyulás reményével látszék biztatni, engedett környezete és a választók kérelmének s elvállalta a megbizást. Nem élhetett vele.

A tél beálltával állapota egyre sulyosabbá ösztönét követték csak, de a nemzet hálájára tették magokat érdemesekké. Arra tette dr. Kovács Sebestyén Endre is, ki Deáknak sok év óta házi orvosa, s utolsó betégségének fáradhatatlan őre s enyhitője volt.

Karácsony előtt már ugy látszott, hogy napjai meg vannak számlálva. Nem fekhetett már ágyban, fuladott, lábai kibomlottak. De rendkivül erős testalkata ép oly hatalmasan küzdött a halállal, mint egykor szelleme a jog-

talansággal. Január 24-kén hire terjedt, hogy haldoklik. Másnapra ismét némi enyhület állt be, de bizonyos volt, hogy csak napok vannak hátra már.

Január 28-kán következett el az utolsó nap. Egész nap tartott a haldoklás. A főváros egy betegvirasztó szobává változott, melyben mindenki az elszálló lélekzetet leste.

Esteli féltizenegykor adta ki nagy lelkét.

Kehida.

A Balaton délnyugoti vége gazdag nádas bozótokban vész el, csak egy keskeny folyócska képezi az égszinkék viztükörnek szelid folytatását. De e folyócska már nem égszinkék és igen gyakran nem is szelid. A szeszélyes Zala ez, mely néha szelid morajjal csatangol medrében — de gyakran haragra gerjed s iszapos sárga hullámokkal boritja az egész Zala völgyét s a völgynek gyönyörü erdőségeit.

Mert a Zala völgyét helylyel-közzel vad ős rengeteg boritja, tele óriás magasságu égerfával, melynek apály idején még gyökerei is kiállnak a talajból. Sok helyütt az egymásra dőlt fák, korhadó gyökerek s szétágozó törzsek labyrintján át sem vad, sem ember keresztül hatolni nem képes.

E folyam völgyében és ennek partján fekszik Kehida. Régi fészek, mely állitólag 1266-ban, tehát még az Árpádok korában épült és települt meg. Mondják, hogy nehány évtizeddel ez előtt még megvolt a kehidai várkastély udvarán az a márványlap, melyre az első alapitás éve, 1266 vésve volt s melyet azon kivül a Kanizsay család czimere ékesitett.

Történetbuvárok ugy mondják, hogy e birtok egykor a gróf Kanizsay család birtoka volt s ott, hol ma Deák Ferencz egykori háza áll, egy vár állott, kőből szilárdan épitve és vizárokkal körülvéve. Annyi bizonyos, hogy a kastély homlokzata előtt a régi vár árkai most is biztosan felismerhetők s mutatják az udvarban azon régi épületet is, melyben egykor egy partialis országgyülést tartottak a török ellen, a túladunai, szlavon és horvát vármegyék rendei. Ez az épület jókorban van s most istállónak használtatik.

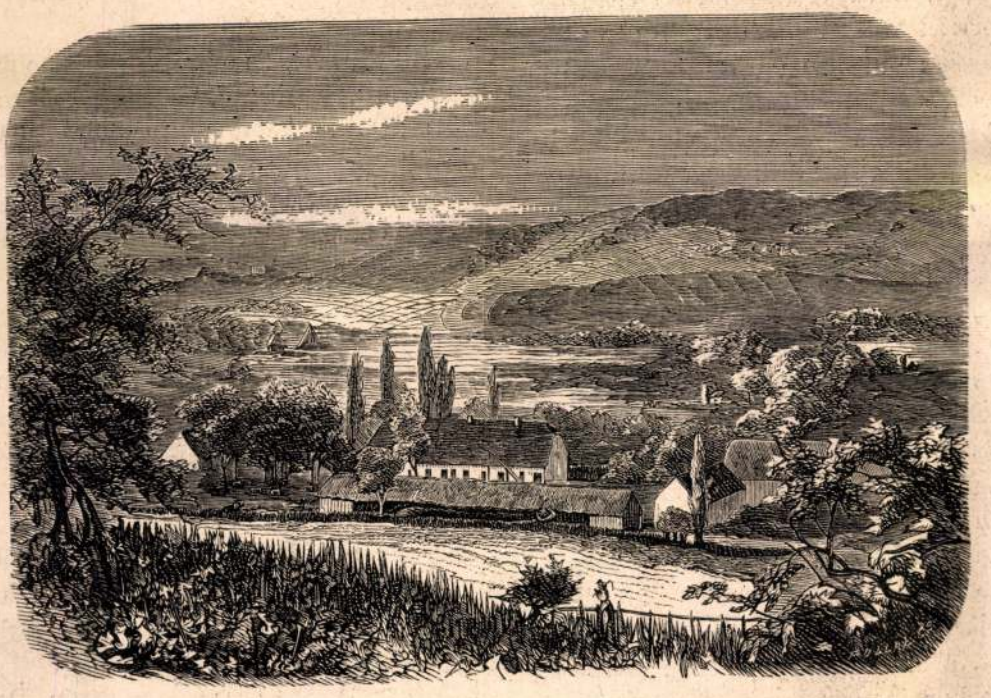

PUSZTA-SZENT-LÁSZLÓ.

DEÁK LAKÁSA PUSZTA-SZENT-LÁSZLÓN.

DEÁK UTOLSÓ LAKÁSA A FŐVÁROSBAN.

(Az egyetemtéri gr. Hadik-ház.)

Deák halálával ujabb történetünknek egy korszaka záródik be. S elmondhatjuk, hogy Mátyás király óta nem volt nagyobb halottja Magyarországnak, de olyan sem, kit ekkora megilletődéssel s ekkora pompával temetett volna. A trón meghajol az egyszerü polgár ravatala előtt s a haza mint gyászba öltözött anya térdel fiának koporsójánál.

—á—r—

A Kanizsay család kezéről a Harsházyi család kezére, majd innen a Hertelendy, ma is virágzó zalamegyei család birtokába jutott Kehida. Neve tulajdonkép nem is Kehida, hanem Kéthida volt azon okból, mert itt, hogy a várnak a folyón túli összeköttetése biztos legyen, két hiddal volt megnyergelve a Zala vize.

A vár sorsa különben török-tatár-német alatt ugyanaz volt, a mi a közelfekvő Nagy-Kanizsáé. Ettől északra már nem igen hódoltatott a török, Tátika, Gyula-Keszi, Sümegh már inkább megóvták magukat hatalma ellen.

A mint Nagy-Kanizsa a töröktől a 17-ik század végén visszavétetett: Kehida is régi urainak birtokába került. De nem volt betelepitve. Népsége, jobbágysága ki tudja hova züllött szélyel. Mondják, hogy régi lakossága visszajövén, Kehidára telepedni nem mert, hanem felvette magát a gesztenye erdők magaslataira s ott épité Pusztafalut, melyből csak 1740-ben költözött át a mai Kehidára. Annyi bizonyos, hogy a falu templomával és kastélyával együtt ekkor tájt épült ujra.

A mostani kastélyt Hertelendy Gáspár épitetté föl a régi kehidai vár helyére és annak romjaiból. Ennek egyetlen leányát, Hertelendy Annát Deák Gábor vette el s igy került Kehida a Deák-család kezére.

A birtok körülbelől két ezer hold, melynek felét gyönyörü erdő képezé a magaslatokon. Szőlőhegye a kastélyra mosolyog, ennek homlokzatáról pedig gyönyörü kilátás nyilik a Zala völgyére, melyben buja rétek és legelők termékeny szántóföldekkel váltakoznak. A gazdaság kezelésének gondját egész haláláig, 1844-ig Deák Antal, Ferenczneк testvérbátyja viselte, a közös jövedelemben azonban soha meg nem zavart testvéri szeretettel részelteté Ferencz öcscsét. Ide rontott be 1843-ban a felizgatott Forintospárt garázda csőcseléke; ide jött az 1844-iki országgyülésről Batthyány, Eötvös, Klauzál, Wenckheim és Bónis, hogy a hazának otthon maradt bölcsét a válaszfelirat iránt megkérdezzék, és itt történt az a jelenet, mely oly óriási válaszfalat von a holtáig rabszolgákkal dolgoztató Washington és Deák Ferencz emberi jelleme közt.

A mint Deák Antalt eltemették, Deák Ferencz a kastély udvarára összehivta jobbágyait és zselléreit.

„Fiaim, ugymond, én földesuratok vagyok és ti jobbágyaim vagytok. A törvény megszabja az én jogaimat fölöttetek és a ti kötelességeiteket én iránтam. De én jogaimmal élni nem akarok és titetek kötelességtek teljesitésére nem kényszeritlek erővel. Ha azonban jószántatokból eljöttök gazdaságomban segiteni, szivességteket megköszönöm s a becsületes munkát megjutalmazom.“

Sirtak jobbágyai e földesuri parancsra és bár Deák szavát tartá, jobbágyai még nagyobb hűséggel teljesiték nála a munkát, mint előbb.

Forradalom után itt vigasztalá vérző szivét a nemzet bölcse. A szép természet és a vendégek soha nem apadó serege volt öröme. Vendégei között nagy számmal voltak a rokonok, jó barátok, megyei tisztviselők, kikkel a házi gazda szivesen eladomázgatott. Ha országos nevezetességek látogatták meg: azokkal természetesen az országos politika járta. Végre gróf Széchenyi, hogy Deák Ferenczet Kehidáról kimozditsa s az ország központjába kényszeritse, azt az ajánlatot tevé neki, hogy a birtokot megveszi 125 ezer forintért. Sokáig tünődött Deák: de végre az alkuba beleegyezett. A vételárnak közel fele terhek kifizetésére lőn forditva, a másik fele pedig évjáradékra lett megállapitva. A hetvenes években a legnagyobb magyar egyik örököse, gr. Széchenyi Ödön a birtokot az évjáradéki kötelezettséggel Baranyi keszthelyi lakosnak adta el, kinek apjával Deák Ferencz apja már ismeretségben volt.

Az épület egy főépületből s két szárnyból áll. A homlokzatnak völgy felőli részén volt Deák Ferencz kezén két könyvtárszoba, egy nagy ebédlő s két más kisebb szoba. Az udvar felöli részén voltak a vendégszobák.

A kastély és szobái most is épen ugy állanak, a mint ezelőtt 21 évvel azokat a legnagyobb hazafi elhagyá. Elismerésünk érte a mostani birtokosnak.

Eötvös Károly.

Deák Ferencz mint tanuló.

Deák Ferencz ma már a történelemé s nemsokára a néphagyományé is lesz egyszersmind. Alakjának nagyságát s egyéniségének varázsát nem csökkenté az élőnek szinről szinre ismerete, de mérhetlen arányokban fogja növelni az emlékezet, a mint az a népnek szeretete s kegyeletes fantáziája által évről évre gazdagabbá leend. De hogy ő folytonosan oly magasságban álljon az utókor előtt, a mily magasra az élőt a nemzet köztisztelete s az elhunytat a nemzet fájdalma helyezé: ahhoz nem szükséges a költő lantja, nem szükséges a szónok dicsérete, nem szükségesek a hagyománynak ábrándos visiói. Ahhoz elég, ha följegyezzük szigoru hűséggel mindazt, a mit róla vagy általa tudunk, a mit tőle vagy általa nyerénk.

Életének nagy cselekményei a nemzet történelmének képezik dicső részleteit. Ezeket följegyzendi a történetiró. Az államférfit, a törvényhozót, a bölcset, a publicistát ismerni fogják utódaink a historia örök lapjairól. Az embert és közpolgárt megörökiteni a mi feladatunk. A miénk, kik láttuk az ő jóságos és dicső arczát, kik hallhattuk az ő egyszerü és bölcs szavait, kiknek megengedé, hogy az ő nagy lelkének melegénél melegedhessünk s kik siratтuk és siratjuk öt halottaiban. Összegyüjteni róla mindazt, a mit összegyüjthetünk: ez a kötelesség, mely reánk hárul.

Én e kötelességet szintén teljesiteni akarom. Nagynak tartám, mig személyesen nem ismerém s midőn hozzá közelebb juthaték, ugy éreztem magam mindig, mintha oltár előtt álltam volna. Én nem tudom, más is ugy volt-e vele, én csak saját érzelmeimről adok számot. Lestem arczvonásait s figyeltem minden szavára. Föl is jegyezgettem egyet s mást és törekedtem multjában és multjának részleteiben is megismerni öt. A mit tudok róla: abból hadd álljon itt egyelőre e rövidke közlemény.

* * *

Csaknem minden lap megjegyezte az utóbbi napokban, hogy Deák Ferencz a gymnaziális tanfolyam egy részét Kőszegen végezte. E közlemény tudomásom szerint valótlan. A kőszegi gymnazium tanulói között az ő neve nem található. Igenis tanult két Deák Kőszegen, tudniillik Deák György és Deák József, de ezek Deák József tárnoki földbirtokos gyermekei valának s tudtommal Deák Ferenczнek nem is rokonai.

Több év előtt Kőszegen egy Koller nevü öreg tanitó gyakran szeretett azzal dicsekedni, hogy Deák Ferenczet irni és olvasni ő tanitotta. A kőszegiek hitelt adtak a jó öreg tanitónak s midőn 1871-ben a törvényszékek fogdosása napi renden volt, Kőszeg városa Deák Ferenczhez is kérelemmel járult, hogy ő pártolná a városnak törvényszék iránti kérvényét a miniszteriumnál. A kérelem indokául Deák Ferenczнek azon város iránti kegyelete is felhozatott, melyben ő első kiképeztetését nyerte. De a kérelem ezen indokára Deák Ferencz kijelenté, hogy ő Kőszegen soha se járt iskolába.

Tarányi (Oszterhuber) Ferencz veszprémi kanonok ur, ki Deák Ferenczczel másodizigleni sógorsági viszonyban állott s kit Deák nehányszor látogatásával is megtisztelt, azt állitja, hogy Deák a gymnaziális tanfolyam egy részét Nagy-Kanizsán, a kegyesrendü szerzetesek kezén levő gymnáziumban végezte. Ez állitásnak minden esetre hitelt adhatunk annyival inkább, mert a győri akadémia beirási és osztálykönyveiben is meg van jegyezve, hogy Deák Ferencz oda Nagy-Kanizsáról ment. Remélhetjük, hogy a kegyesrendüek nagy-kanizsai főnöke mindent, mi Deák Ferenczre vonatkozólag rendjének iskolai évkönyveiben föltalálható, összegyüjt s köztudomásra hozand.

Deák Ferencz négy éven át tanult Nagy-Kanizsán, ugymint az 1813/4-ik tanévtől kezdve az 1816/7-ik tanév bezártáig. Itteni iskolai előhaladásáról s élményeiről semmit nem tudok.

Az 1812/3-ik tanévet Deák a pápai királyi algymnáziumban végezte. E gymnázium 2-ik grammatikai osztályának első félévi informatiójában 7-ik szám alatt Deák ekként van (latin nyelven) bevezetve:

„Deák Ferencz, tiz éves, római katholikus, magyarországi, Kehidáról, Zalamegyéből való. Gyámja: Deák Antal alszolgabiró, lakik ugyanott.“

Mellesleg megjegyzem, hogy a mint e közleményből is látszik, ekkor már Deáknak édes apja s valószinüleg édes anyja sem élt.

Pápán tanára volt: Stajkó Ignácz, ha jól vélem, benczésrendü szerzetes. Szigoru tanárnak kellett lennie, mert az első félévben 31 tanitvány közül csak két eminenst, a második félévben már csak 28 tanitvány közül négy eminenst osztályozott.

Deák mind az első, mind a második félévben ugy az erkölcs- és vallástanból, mint a többi tudományból classis primae-t, első osztályzatot kapott, de az eminensek között nem foglalt helyet.

Egy évi tartózkodása alatt Pápán Deák Ferencz egy özvegy kasznárnénál, a rozmaringutczában s azon házban volt elszállásolva s nyert élelmezést is, mely most Morvai-féle ház néven ismeretes. Az özvegy kasznárné nevére már nem emlékezik *Kéler* József pápai lakos öreg ur, kinek emlékező tehetsége őrizte meg e kis adatot.

Győrbe a nagy-kanizsai tanfolyam bevégezte után az 1817-ik év őszén ment Deák Ferencz s a következő négy tanévet, mint logikus, phisikus, primi és sekundi anni (első, második éves) jogász itt végezte. Tanárai voltak 1817/8-ban:

a vallástanból: Mollik Tóbiás világi pap és hitszónok;

a történelemből: Berta György világi;

a logika és psychologiából: Vernei József szintén világi;

a szám- és mértanból: Brestyenszky Adalbert benczésrendü szerzetes, ki később tihanyi apát lett, s mint ilyen 1850-ben halt meg. Ez kedves tanára lehetett Deák Ferenczнek, mert én előttem 1873-ban két izben is nagy kegyelettel emlékezett róla.

Ezen tanévben Deák mind az első, mind a második féléven az összes tantárgyakban eminens, még pedig kevés kivétellel első eminens volt. Erkölcsi magaviselete classis primae-vel jegyeztetett, tudnivaló levén, hogy ebből eminens-t adni nem volt szokásban.

Physikus korában 1818/9-ben tanárai voltak:

a magyar nyelvből Fessel Zsigmond világi s a physikából: Gröber Laurent szintén világi. Ezeken kivül Berta, Vernei és Brestyenszky azon tudományokban, melyekben az előző év folyamán át.

Ez évben nyert osztályzatai rendesen második eminens. Kivevén a magyar nyelvet, melyből classis secundae oktavus-t (másodosztályt a nyolczadik helyen) nyert, a mely osztályzat bizony a legroszabbak egyike. Tanára tót ember volt e tantárgyból s alig törte a magyar nyelvet és ez sekundázta meg Deák Ferenczet a magyar nyelvből. Valami kedves egyéniség e tanár mások előtt sem lehetett, mert a midőn ez adatokat közli velem *Sárkány* Miklós bakonybéli apát s Deák egykoruja s egy éven át tanulótársa, igy sohajt föl Deákra és tanárjára czélozva levelé-

Kehidai Deák-kastély

egész címert. A névjelzőben a D és F
nnak. Alakja ez: D

ásnál az F betű az első, minthogy a
mesi világban az ünnepélyes aláírás
elven szokott lenni. Franciscus Deák.
t paizst a szokásos czímer-foszlányok
sze. Fölöttük korona, melyen nyugszik
kben meghajlott kar, de már nem iró-
anem buzogányt tart a kezében.
y ez gyönge kis dombormű. Zöld mázas
r munka. Meglehet: egykor kályhadísz
álya összedűlt s úgy helyezték a falba
ölé a czímert. Valami Figuli nevű híres
r volt a Deák-család szolgálatában
rnokon és Söjtörön ez előtt százhusz
eglehet: ő készítette.
csecsemő anyja rögtöni halálával dajka-
rult.
ákok jobbágyai közt volt Söjtörön a
család. Ma is sok tagja van. Kis vagyonú
. E családban volt egy szoptatós, egész-
tal nő, ez táplálta a csecsemőt.

Valami alapja lehet e hagyománynak. Antal bátyja halálával Deák Ferencz kezelte a söjtöri birtokot is több éven át. A szőlőhegyi dézsma szedésekor nagyon szerette végig nézni a hegyvámos szőlők termését. A mikor Borda Vak János hajléka előtt elment, kivett zsebéből egy krétát s ráirta a hajlék ajtajára e két betűt: n. d. Kimegy Borda Vak János a pinczéjéhöz s látja ajtaján a betűket. Megkérdezi: ki irta ezt? mondják neki: Deák Ferencz. Uczczu nyargal a dézsmaispánhoz s jelenti neki az esetet. Elvégre maga Deák oldja meg a rejtélyt. A két betü azt jelenti: non dat. Tudniillik nem ad hegyvámot. S ezt míg élt: mindig megtette a haza bölcse.

Ezt a Borda Vak Jánost azért nevezték Vaknak, mert egyik szemét gyerekkorában elvesztette.

Ennek a Borda Vak Jánosnak anyja szoptatta egykor a kis csecsemőt.

Minden valószinűség arra utal, hogy a haza bölcse abban a szobában jött világra, a melyben édes anyja meghalt. Hiszen a hagyomány szerint szülés közben halt meg. E szoba tehát a földszinten a mai postaszoba lenne. A rokonok és a falubeliek úgy vélekednek, hogy a szülő ágy s egyúttal halálos ágy ott állott, a hol a falba a czímer be van erősítve.

Mindez vélekedés. De e vélekedést bizonyosságra emeli maga Deák Ferencz.

Kehida jutott örökségül; itt van eltemetve bátyja s a következőben előbb Deák Antal, a családi sirboltban.

Deáknak a családi birtokokból tudvalevőleg

Hampel Józsefné Pulszky Polyxena birtokában levő 1866. évi fénykép után.

DEÁK FERENCZ.

neje, Riefl báróné lakják a kastélyt. Nyirlak is a Deák-hagyományok vidékéhez tartozik s a Tarányi-nemzetség története is szorosan összefügg a Deákok ragyogó történetével.

Nyirlak ott fekszik Sümeg tövében, alig két kilométernyire a sümegi vártól. Nagy birtok, okszerű gazdasággal. Termékeny szántóföldek, buja legelők és kaszálók, jól gondozott erdőkkel és ligetekkel tarkítva. Valóságos angol mintára kezelt gyönyörű uradalom. A kastély is százados fák és gyönyörű ligetek közt a Sümegtől Mihályfára vezető út közelében.

Épen negyven éve jártam ott utoljára. Az útra még jól emlékeztem. Mihályfára is hamarosan ráismertem, a Forintos nemzetség ősi fészkére. Erre is kiterjeszkednek a Deák-hagyományok. A Forintos nemzetségnek Deák Ferencz ellen folytatott alkotmányos harcza már a nemzet történetéhez tartozik.

De a nyirlaki kastély negyven év óta bizony nagyot változott. Erre és környékére már nem tudtam visszaemlékezni. Pedig a nagy költőnek, Kisfaludy Sándornak és Szegedy Rózának életében is ott

lenni. Itt látta meg először Szegedy Rózát is. S öreganyjától hallotta elbeszélni gyakran azt a jelenetet, a mikor az ország felbuzdult rendei megmentették Mária Teréziát, a kitől az összeszövetkezett Európa akarta elvenni királyi székét és országait. Öreganyja sokszor hallotta e történet elbeszélését az apai háznál, hiszen apja is kirántotta ott kardját s ő is elkiáltotta a nagy szót: «Moriamur!» «Haljunk meg királyunkért!»

A költő nagy kort ért. Ismerte még mint kis gyermek Oszterhuber Györgyöt, öreganyja sógorát. Ismerte ennek fiát s unokáit, a kikkel unokatestvéri rokonságban volt. Sőt ismerte még az én mostani derék házi gazdámat is, Tarányi Ferenczet, de őt már csak mint kis gyereket.

Táviratban értesítettem, mikor, melyik órában megyek Nyirlakra. Kocsin mentem Balaton-Szentgyörgyről s Linzer Béla barátom híres négy lován csaknem pontosan ott tudtam lenni a jelzett időre. A szives vendégszeretet, a melylyel fogadott, nem leirni való. Arról csak mesélgetni lehet érdemes társaságban. Útitervem szerint Sümegen kellett volna hálnom s korán reggel Kehidára indulnom. De hát az isteni végzet ellen és a magyar vendégszeretet ellen hiábavaló minden útiterv. Dugába dől azzal szemben minden elszánt törekvés. Pedig Feri, az ifjú majoreszkó, nem is volt otthon. Katonai fegyvergyakorlaton volt. A lányok közül is csak a szép ifjú özvegyet, Amáliát találtuk otthon, ki nemrég vesztette el ifjú férjét, Bezerédy Lászlót.

Megnéztem a régi kastélyt. Ez a mainak egyik alkotó része. A mainak tornya s emeleti osztályai ehhez építvék. De a szép, erős tölgyfaajtók s a különös zárak és kilincsek a földszinten a százados régi építkezés maradványai.

Itt szokott gyakran tanyázni a boldogult uraság, Oszterhuber Mihály életében a két testvér: *Deák* Antal és *Deák* Ferencz. S nemcsak családi ünnepek és atyafilátogatások alkalmával.

Mindenki tudja, hogy Deák Antal Zala követe volt az 1825-iki, 1830-iki és 1832-iki országgyűlésen s Deák Ferencz az 1833-ikin és 1839-ikin.

Hajdan a vármegyék követeinek, a kik nem Pozsony közelében laktak, az volt szokásuk

ban. Ágybeli volt elég minden falusi uriháznál. Akár egy mai vendéglőben.

Azonban az úrnő szobája az emeleten a lépcsőföljárat mellett levő sarokszoba volt. Ennek ajtaja nem lehetett a lépcsőházi előszobára. Ennek ajtaja a középső szobára nyílt. Ámde, ha a ház tele volt vendéggel s még a középső szoba se volt szabadon: merre mehetett akkor ki az úrnő az ő hálószobájából földszintre, konyhába, éléskamrába s egyéb helyre? Ha pedig gyöngélkedett: miként jutott be ő hozzá észrevétlen orvos, bába, kenőasszony, szakácsné, szobaleány, majorosné? S a kis gyermekek is miként lótottak-futottak be és ki szobájában?

A vendégeken keresztül nem lehetett.

Gondolt hát egyet az elmés urinő. Az ő szobájából egy keskeny, alacsony kis mellékajtót vágatott a lépcsőre s a lépcsőről egy kis oldaltoldalékként két lépésű melléklépcsőt csináltatott a kis ajtóhoz. Szabadon járhatott ki és be.

Ez a kis ajtó az a rejtélyes ajtó, melyről a család kebelében s még inkább a környékbeli tereferélők közt annyi mesét szőttek.

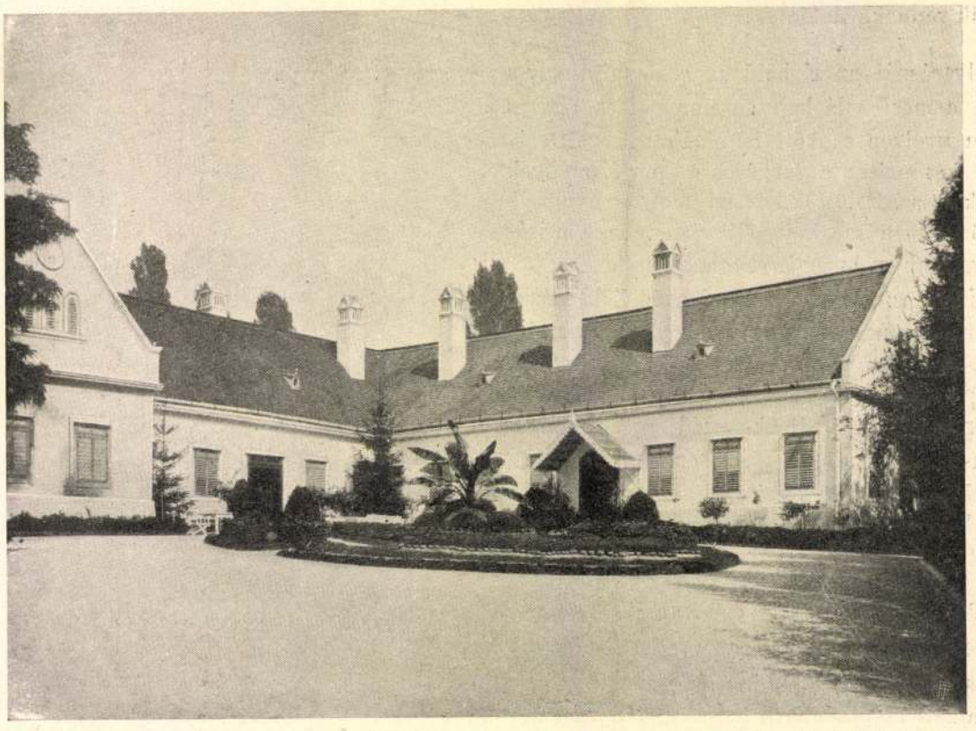

A KEHIDAI KASTÉLY.

A DEÁK-CSALÁD SIRBOLTJA A KEHIDAI TEMETŐBEN.

idősb Deák Ferencz pedig 42 éves. A legszebb kor házasfelek életében. Minden örömnek és boldogságnak részesei még, de az ifjúkor lázas izgalmaitól menten, már nyugodtan, csak egymás boldogságáért s gyermekeik jóvoltáért élhetnek.

Az apa se élt soká ezen túl. Négy év s három hónap múlva meghalt 1808. évi január 25-én.

De Söjtörön nem maradt tovább. A hol életre-halálra szeretett hitvese elhunyt: azt a helyet el kellett hagynia. Magával vitte kedves halottját Kehidára.

A földszinten van egy szoba, mely egyenesen nyílik a nagy előszobából. Ez most a postahivatal helyisége. Ennek falán az éjszaki oldalon van egy családi czímer még idősb Deák Ferencz életéből. Ő maga gondolta ki ezt.

Két tojásdad alakú paizs dől egymásra. A baloldali paizs mezején van az irásra könyöklő kar, kezében irótollal. Ez a Deákok nemesi leveléből van kivéve. A jobboldali paizs mezején van idősb Deák Ferencz monogrammja, névjelzője. Gyakran levelezés közben neve aláirásaként is használta ezt. Lerajzoltam magam-

Kéhler György

debrecen épitett

Emlitve XIX. sz.

Szücs: Debrecen

tört. III. k.

995. l.

giai tanulmányok céljából állandóan szoros kapcsolatot tartott fenn a klinikai osztállyal és az operációsteremmel. Nagyszámú epilepsziás és daganatos agyműtétet, valamint gerincvelő-műtéteket volt alkalma végignéznie. „The effect of small lesions of the precentral and postcentral gyri on the reflexes of man" című rövid tanulmányát az amerikai Society of Neurological Surgeons montreali évi gyűlésén ismertette, s valószínűleg Penfield professzor társszerzőségében publikálja. Háromhetes tanulmányút kapcsán megtekintette Ann Arbor, Chicago, Baltimore, New York és New Haven fontosabb neurochirurgiai, neurophysiológiai, illetve neurohystológiai intézeteit.

Szendy Károly (1911, Budapest, róm. kat.), okleveles gépészmérnök, Smith Jeremiás ösztöndíjjal az Egyesült Államokban folytatott tanulmányokat s az elektromos áramszolgáltatás kérdésével, főleg az áramszolgáltató vállalatok műszaki felépítésével foglalkozott. Túlnyomó részben a vállalatok közötti energiakicserélés műszaki és gazdasági, majd a nagyvárosok elektromos energia ellátásának problémáit tanulmányozta. A korszerű elektromos berendezéseket a General

Kehidai rk. templom

(Zala vm)

A B. Szűz tiszteletére épittette Biró Márton püspök 1754-ben. A Com. Vis. szerint 1747-ben.

Pehm. 460. l.

KEHLER ötvöscsalád

Eperjes XIX.sz.

GROTTE András: Kisérlet néhány magyarországi ötvösjegy feloldására. 2. = Művészettörténeti Értesitő, 1991, 1-2. 71.p.72.p. és ill.

ségvetését (EÁL ÉrsEgyh L Markazi plebir.) → Eichinger János áccsal együtt. Ugyancsak vele, és ugyanez időben készíti el a markazi r. k. templom terveit és költségvetését. A visontai plébániaház tervével (EÁL ÉrsEgyh L tvj. I. 127/b. és EÁL ÉrsEgyh L visontai plebir.), költségvetésével és építésével kapcsolatban 1819—25 között → Zwenger és → Povolni egri építőmesterekkel együtt szerepel. A gyöngyösi megyei raktár (magazinum) építését és tervezését 1814—20 között bonyolítja le. (EÁL mmi. 91.) Horton 1820-ban a r. k. templom javítása és ugyanott 1833-ban a r. k. templom kórusának javítása is az ő nevéhez fűződik. (EÁL ÉrsEgyh L horti plebir.) 1820-ban → Stadler gyöngyösi áccsal, → Schutheiss asztalossal, → Lessenprandt lakatossal és → Sidló domoszlói üvegessel benyújtja a domoszlói r. k. templom tatarozási terveit. Ugyanezekkel és → Ziegler gyöngyösi fazekassal együtt pályázik ugyanekkor a domoszlói plébániaház tatarozására. (EÁL ÉrsEgyh L plebir.) A gyöngyösi megyei katonai magazin építése, illetve költségvetése 9763 forintot tesz ki és a munkát → Huttenlerner, → Kronberger, → Korinszki és → Brandspiegel mesterekkel együtt pályázza meg. (EÁL mmi. 91.) Még 1820-ban elkészíti a gyöngyösi Farkas-vendégfogadó, a cédulaház, az alsó parokiális tanítóháznál eltört kereszt javítási munkáit, valamint a városháza, a parókia, a normális iskola és a gimnázium reparációs munkáit is. (EÁL Gyöngyösi tjgyzk. 11. k. 344. l.) Horton 1820-ban és 1830-ban végez a templomban belső javítási munkákat. (EÁL ÉrsEgyh L horti plebir.) A nagyrédei kőhíd tervét 1822-ben nyújtja be. (EÁL mmi. 52.) Műszaki véleményt ad és új ter-

KÉKESI László

BALOGH Frenc: Kékesi László kiállitása Békéscsabán. = Kisgrafika, XXIII.évf.3.sz.1984 24. p. ill.

Békéscsaba, Kner Nyomda, 1984 kiáll

A nemzeti stílus és Thoroczkay-Wigand

Irta: PETROVICS ELEK

Ami e sorok írására alkalmat ad nekünk, az egy szép magyar könyv. Címe: Architectura. Tárgya: Thoroczkay-Wigand Ede építészi munkássága. Egy művészélet álmainak és eredményeinek javát zárja magába. Noha nagyon megérdemli a figyelmet, kevés szó esett róla eddig. Ez indit arra, hogy pár szóval visszatérjünk reá.

Már címlapja sejteti, hogy miről van szó: egy vontató bivalyfogat rajza Erdély képét idézi fel, ahonnan Thoroczkay-Wigand Ede nevét és ihletét vette, a kettős kereszt az ősi hagyományra utal, a betük és az ornamentika stílusa pedig arról beszél, hogy a könyvben modern művésszel fogunk találkozni, még pedig olyannal, akinek művészete az 1900 körüli stílusáramlatból hajtott ki. S ha még ezután is kétségünk lenne afelől, hogy olyan művész életemunkáját fogjuk látni, aki a magyar népművészet ősi elemeinek felhasználásával vágyott újfajta művészetet teremteni, ezt a kétséget végképpen eloszlatja a könyv jelmondata: »Régiben az újat«.

Forrongással teljes, érdekes időbe vezet visszza bennünket Wigand könyve. Akik a század elején voltunk fiatalok, könyvének lapozgatásánál szinte újra átéljük az akkori időnek izgalmait. Uj eszmények voltak akkor szülemlőben, tavaszi szellő érzett a levegőben és az indulás láza lett úrrá a lelkeken. (A fogékony, a fiatal lelkekre gondolok.) A festészetben a nagybányaiak haladtak az élen, s bár művészi eszményeik másfélék voltak, mint a külföldi szecessióké, azzal, hogy ők is bátran új nyomot kerestek, éppen olyan felkavaró, pezsdítő hatással voltak a mi művészi életünkre, mint Stuckék, Klimték vagy Liebermannék német és osztrák földön vagy a Salon d'Automne művészei Párizsban. Rippl-Rónai akkor telepedett haza Párizsból és egy új világot nyitott meg számunkra. Az új törekvések világánál megláttuk Szinyei nagyságát és boldog meglepetéssel ünnepeltük.

Az építészetben elsőnek Lechner Ödön ütött meg bátor és eredeti hangot, az ő neve jelentette az átformálás szándékát, jobban mondva lelki kényszerét, mert hiszen nem valami szándékolt eredetieskedésről volt szó, hanem arról, hogy a kor ellenállhatatlan szükségből kereste a maga művészi kifejezését. Gyökeres fordulat ment végbe az iparművészet világában is. Erjedés és forrongás tünetei között, de reményt keltő ele-

Kehler Károly ? festő Ybl

Budapesti Hirlap, 1882. X. 15.

284. sz. l. o. tárca

Illyefalvi: Pesti és budai polgárok 1686-1848 II/143 l.

Név: Kahr Conrad

Foglalkozás: üvegos (Glaser)

Szárm. hely: _____

Hitfelekezet: _____ Csal. állapot: _____

A polgárjog megszerzésének időpontja: 1691 előtt (?)

A polgárjogért fizetett összeg forintban: _____

Kehr, Ignacia, asztaloslegény

Győrben 1674-1699 között megfordált asztaloslegények jegyzéke: "Kehr, Ignacia, Steyer, 1676". 117.old 17. jegyz

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII. században ~~xxxxxx~~ - Adatok Győr város asztalosművességének történetéhez 93.old

Arrabona, 9. - Xantus János Múz. Győr, 1967
A Győri Múz. Évkönyve

Ignacia /!/ Kehr, asztaloslegény

A győri asztalos és puskaagykészitő céh legénykönyvéből, 1675-től: "Ignácia /!/ Kehr Tischlergeselle Von Steuer". 102.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII. században. Adatok a Győr város asztalosmüvességének történetéhez. 93.old

Arrabona, 9.-Xantus János Múz. Győr, 1967.-A Győri Múz. Évkönyve

MDK

Kehrer József, pesti csizmadia

18428ban irt s a Nemz. Muzeumban lévö kéziratában a réz- és fametszökröl szoló adatokat gyüjtötte össze.

Schoen Arnold: Véleménye az 1915-ben megjelent Magy.k képzömüvészek Lexikona módszeréröl, anyaggyüjt.-röl. stb.

Könyvtári Szemle. 1915.ápr.-aug. 105-109.l.

CARL K E H R N , textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Ehrsamen Handwerks Deren Kais: Königl: PRIVILEGIRT Bürgerlichen Schön und Schwartzfärbern in der Königlichen Freyen Satadt Pressburg.
Név: .- 441.-Herr CARL K E H R N
Felvétel ideje: 1837. 12. Apr.
Hová vették fel: Güns, /Kőszeg/. 162.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974

KEHRN VILMOS (Sopron, 1791 – ?) mérnök

A keszthelyi Festetich uradalom főmérnöke és a Georgikon tanára. 1811-ben szerzett oklevelet az Institutum Geometricumban. Nagy műveltségű, széles látókörű, nyelveket beszélő ember volt, akit Festetich külföldi tapasztalatok szerzése céljából állandóan utaztatott is. Vele valósíttatta meg üzemalapításait, hajóépítéseit és a Balaton első áthidalását Fenéknél.

29. Stridó (Zala vm.) rk. templomának bővítése és megújítása, 1836 *8.*

tus, p., 45x30 cm
OL, T.3. (A Festetich-család levéltárának tervei) 493, 489, 481.

a. A homlokzat eredeti állapotának nézete
Felirata: A' Stridói Templom Rajzolatja

b. Alaprajz, metszet, oldalhomlokzat
Jelezve j.l.: Kehr fő Inzsen. 836

c. A két oldalhomlokzat

A Festetich család birtokában levő kis falu középkori eredetű templomát az idők folyamán többször átalakították, ebben az időben külső képe sivár volt, bővítését pedig a hivek szaporodó száma szükségessé tette. A bővítést az architektúra gótizáló egységesítésével egybekötve akarták megoldani. – Tervén a gótizáló motívumoknak egyéb példákról ismert dekoratív applikálását, az oszlopok, osztóelemek pálcaszerűségét, a fejezetek sajátos, nyújtott formálását látjuk. Mind a főhomlokzaton, mind az oldalhomlokzatokon feltünő a sziluett oromzatos tetősorral való megbontása, a felmérési rajzon látható hatalmas nyeregtető súlyosságának, testességének feloldása.

Irod: Komárik D.: A korai gótizálás Magyarországon. In: Művészet és felvilágosodás 277–280.

K.D.

KAUSER LIPÓT (Pest, 1818 – Bp. 1877.) építész

Kauser József pesti kőfaragómester fia. Szülővárosában céhes képzésben részesült, majd vándorútja (1836–1841) során 1836/37-ben a bécsi Képzőművészeti Akadémia hallgatója volt. 1844-ben megkapott remekfeladatát soha nem készítette el, így céhes mesterré nem vált. 1845–1854-ig Feszl Frigyessel és Gerster Károllyal hármas, Feszl kiválása után Gersterrel kettős társas viszonyban működött, amit Gerster halála (1867) után Frey Lajossal való társulás követett.

27. Az ideiglenes képviselőház terve, 1861 *3.*

a., b.: tus, c.: szinezett tus, p., 40x50 cm
Jelezve j.l.: Kauser Lipot építész
OL, T. 18. (Kormányhatósági levéltárból kiemelt tervek) 29. tétel, 4,3,1

a. Földszinti alaprajz
Felirata: Ideiglenes Országház földszint

b. Emeleti alaprajz
Felirata: Első emelet

c. Főhomlokat

28. Az ideiglenes képviselőház terve, 1861 E/változat *3.*

tus, szinezett tus, p., 50x40 cm
Jelezve j.l.: Kauser Lipót építész
OL, T.18. 29. tétel, 2,5.

a. Földszinti és I. emeleti alaprajz
Felirata: Földszint I^{sŏ} Emelet

b. Főhomlokzat

Kehrn Vilmos, uradalmi főmérnök M.D.K.

Valószínűleg ő készíti a balatonszentgyörgyi Csillaghár mérnöki tervét 1819 után Festetich László részére, akiminden építési munkába határozott an irányított. Kehrn sokat utazott, művelt ember volt.

Mórics Béla. A balaton szentgyörgyi Csillagvár építéstörténete.
Műemlékvédelem, IV. év / 1960. 4. sz.
841 II. sz.

Kehrn Vilmos, főmérnök M.D.K.

~~Fet~~ Festetich László szolgálatában, ő terverte a kastély átalakításokat, üremeket, hajskat, — a Balaton-berkek lecsapolását, Fenék-nél az áthidalást.

1845-ben Eszterházy hercegnél lesz jószág-igazgató.

Mórier Béla: A balatonszentgyörgyi csillagvár építéstörténete.

Műemlékvédelem, IV. év/. 1960. 2 sz.

85-6 l., 88 l

mdk

Kehrn Vilmos epitész tervező

1810 ben a megyei ház tervét készítette több más ház terve mellett. A Georgikon-ban végzett uradalmi mérnök volt.

Keszthely Műemlékei 1962, 137. l

Wilhelm Kehrn

állítólagos tervezője a Csáktornyai Festetics várkastélynak 1821 körül.

Bibó S.: Europäische Einflüsse und lokale Entwicklung in der ung. Architektur um 1800. Acta Historiae Artium. Budapest, 1972. 3-4. p.

2928

Kehrn Vilmos uradalmi építész

1819-ben tervezte a vonyarcvashegyi Helikon Tavernát. Kehrn a Georgikon tanítványai közül emelkedett vezető pozícióba, számtalan uradalmi épület tervezése fűződik nevéhez. 1822-ben hunyt el Keszthelyen, egyiptomi oszlopot utánzó sírkőve az ottani régi temető jelentős emléke.

Koppány Tibor: Vonyarcvashegy, Helikon Taverna

Vendégváró régi házak, Műszaki Kiadó Bp. 1979. 78.o.

KEHRN VILMOS

említi a cikk szerzője, mint
Festetics György építőmesterét

Zákonyi Ferenc: Egy régi présház korszerü
felhasználása

Müemlékvédelem, 1973. 4. sz. 205-208. l.

Kehrn Vilmos

Stridó.r.k. templom Kehr átépitési terve

1836ból

Müvészet és felvilágosodás

Akadémia Kiadó 1978. 279 old.

Kehrn Vilmos

Stridó.r.k. templom oldalhomlokzat a tevezett átépitès előtt

Müvészet és felvilágosodás

Akadémia Kiadó 1978. 278 old.

Kehrn Vilmos/1791-?/

A Stridó r.k. templom gótizáló invenciója Kehrn főmérnöktől származtak.

Művészet és felvilágosodás

Akadémia Kiadó 1978 Bp.

Komárik:A korai gótizálás Magyarországon

277 old.

KEHRN VILMOS

CSÁKTORNYA A FESTETICS KASTÉLY ÁTLAAKITÁSÁNAK TERVE

KEHRN VILMOS/?/

182o as évek

Müvészet és felvilágosodás

Akadémia Kiadó 1978 Bp. 297 old.

KEHRN VILMOS

CSÁKTORNYA A FESTETICS KASTÉLY ÁTLAAKITÁSÁNAK TERVE

KEHRN VILMOS/?/

182o as évek

Művészet és felvilágosodás

Akadémia Kiadó 1978 Bp. 296 old.

KEHRN VILMOS

CSÁKTORNYA A FESTETICS KASTÉLY ÁTLAAKITÁSÁNAK TERVE

KEHRN VILMOS/?/

1820 as évek

Művészet és felvilágosodás

Akadémia Kiadó 1978 Bp. 296 old.

KEHRN VILMOS

CSÁKTORNYA A FESTETICS KASTÉLY ÁTLAAKITÁSÁNAK TERVE

KEHRN VILMOS(?)

1820 as évek

Müvészet és felvilágosodás

Akadémia Kiadó 1978 Bp. 297 old.

Kehrn Vilmos

Stridó r.k. templom Kehr átépitési terve

1836-ból

Müvészet és felvilágosodás

Akadémia Kiadó 1978. 280 old.

KEHRN Vilmos építész (1791 - ?)

- Stridó, rk. templom bővítése, megújítása 1836.
- Csáktornya, Festetics-kastély - homlokzatátalakítási terveit valószínűleg ő készítette, 1820?

Komárik 1982 283.
285.

KEHRU Vilmos

Balatonsentgyörgy. „Csillagvár" 1820-23

Komárik 1984 192.

KEHRN Vilmos mérnök

Vonyarvashegy, Festetics-pré ház, 1820.

Balatonszentgyörgy, Csillagvár, 1820-3

KOPPÁNY Tibor: A Balaton környékének műemlékei. Bp. OMvH, 1993 60,65,171,190. 197.

Kehrndl Antal

1867-től a budapesti Müegyetemen mint segédtanár, 1869-től mintrendes tanár müködik. ahol az épitőmérnöki tudományok alső tanára. Főtárgyai: grafosztatika és hidépitéstan. 1871-ig ut és vasutépitéstant, 1878éig vizépitéstant is ad elő. 1914-ben nyugalomba vonul.
meghalt 1919. okt 7. 27.o.

Arckép repr. : 27.o. 4. ábra.

Dr. Mihailich Gyula: A XIX. és XX. századbeli magyar hidépités története. Bp. 1900.

M. D. K

"Keil festő"

Ybl Miklós fiatolkori arcképe (Ceru-
zarajz) (201 kép)

Ybl kroin: Ybl Miklós 200.,

Keil

449. Keil.

Működött a XIX. sz. közepén.

Kossuth Lajos imája.

A kápolnai csatában elesetteknek feldiszített sírjánál mondja azt a balrafordultan, térdre ereszkedve és összekulcsolt kezekkel ábrázolt Kossuth, ki égfelé tekint. Mögötte, jobb kezében tollas kalappal, vállrojtos zöld kabátban, kék nadrágban, magasszárú csizmában és szolgálati jelvénynyel Dembinszkyt, egész piros öltözetben lovára támaszkodva Görgeyt, valamint a kiséretöket képező urakat és tiszteket látjuk, kik közül tizenöten lóháton ülnek. A lovasokból főleg hárman válnak ki, a kik fehér-kék, vörös-fehér-zöld és fekete-piros-sárga lobogót tartanak. Kossuth öltözete: kék köpeny prémmel, atilla aranyzsinórzással, piros nadrág és sarkantyús topán. Oldalán görbe díszkard lóg, derekát aranyrojtos zöld öv szorítja. Fehértollas kalpagját a földre tette. A háttér hegyes vidék várossal. Az égbolt borult és a felhők közül a felkelő nap sugarai törnek elő. Jelzése alól jobbra: »*Keil 849*«.

Bádoglemez, méretei 47·5 : 62·5 cm. — Lelt. sz. 449. — Vétetett H. Lukeschitztől 100 K-án (65–897). — Kifizettetett 1897 február 16-án. — Elszámoltatott 1897 deczember 31-én (475–897). — Az elszámolást jóváhagyta a 1898 május 30-iki 2448 sz. leirat (216–898).

	Tartozik	Követel	X	Egyenleg

. J. C. K. Sz.:

e	Tartozik	Követel	X	Egyenleg
	38 40	18 –	T	20.40
	40.–	20.–	T	40.40
	44.–	44.–	T	40.40
	46.50		T	86.90
		20.40	T	66.50
		20.–	T	46.50
	3.30		T	49.80
		9.80	T	40.–
	58.–	58.–	T	40.–
		15.–	T	25.–
		25.–		—
	36.25	36.25		—
	80.75		T	80.75
	7.25	7.25	T	80.75
	7.20	7.20	T	80.75
		80.75		—
	5.50		T	5.50

Keil

otvos Trencsen

Kőmagyötvj. 357 l.

2130

Nr. 2120

KEIL Keil (Nincs róla adat. — Daten über ihn nicht bekannt.)

Kanál magántulajdonban. — Löffel in Privatbesitz. — Ca 1850.

Keil

festő

Perálltörténet

25, 479. l.

Alulirott Záruba Károly

épitési csoport előadója / lakik: Mis

leányom Záruba Valéria,- aki

MDK

Keil
Schoreel arcképe

Nagy Iván: Magyarország képzőművészei
/Perger Zsigmond/ Századok 1874. 184-2o5.

MDK

Höffel Balázs

Nagy Iván: Magyarország képzőművészei /Perger Zsigmond/ Századok 1874. 184-205 l.

Keil /réz?-/metsző

Századok 1874.184 -208 o.

Nagy Iván: Magyarország képzőművészei
/Perger Zsigmond/

Kémendy Jenő festő (1860-1925)

Pesti Hirlap. 1886. okt. 2. 6.

Both Mangheit: A spalon

Keil Alex

festő

anyja Ek Sándor-ral

d. o.

80 m cérna à 1·7 f

5 db c cérnagomb à 2 f.

5% beszerzési költség

Munkaidő 1 óra à 44 f

Egyéniteg üzemköltség és haszon f

Összesen

Kis párna árszabás

1 m szifon à 2·40 P

35 m cérna à 1·7 f

3 db cérnagomb à 2 f

Beszerzési költség 5% = 13 f

Munkaidő 2 óra à 44 f

Keil, Alex

Ék Sándor művészi álneve. Ezen a néven fontos szerepet játszott a két világháború közti, antifasiszta szellemű német grafikában.

Németh Lajos: Modern magyar művészet, Corvina 1968 133. l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Helyipar és Városgazdálkodás

Keil Elemér

1966 APR

1021

Öntevékeny művészek, dolgozó emberek

Amennyire vitatott és kérdőjelekkel telített hivatásos képzőművészetünk fejlődése, olyan *szépen ívelő, eredményeket mutató amatőr képzőművészeti életünk.* Ennek a fejlődésnek nem mindennap látható gazdag tanúbizonyságát kaptuk a *Faipari és Kiállításokat Kivitelező Vállalat* szakszervezeti bizottsága által szervezett kiállításon. *Fekete Béla* szb-titkár és *Posta Béla*, a vállalat kultúrfelelőse kalauzolják a kiállítás látogatóit. Lelkes előkészítő és szervező munkájuk gyümölcse a megrendezett kiállítás.

A vállalat tizenhét dolgozója — öntevékeny művésze — mintegy száz alkotásával szerepelt a kiállításon. Előre megmondjuk, hogy a *kiállítók nem képzőművészeti körök tagjai*, sőt műveik teljes egészükben saját koncepciójú alkotások. A kiállítók *kirakatrendező tanulók, asztalosok, gépmunkások, címfestők, faesztergályosok.* A napi 8 órai üzemi munka után művészetszeretetből, nemes szorgalomtól hajtva fogják meg a faragókést vagy a festőecsetet.

Megragad bennünket az *ábrázolás sokfélesége.* A legváltozatosabb megoldásokkal is találkozunk. *Olaj, akvarell, tusrajz, textilfestés, üvegcsiszolás, fafaragás, intarzia egyaránt akad itt.* Akt, csendélet, tájkép, portré, figurális kompozíció és a modern izmusok útvesztőinek keretében találkozhatunk az élet, a *munka sokrétű ábrázolásával.* Nagy többségük már túljutott az amatőr képzőművészetben régebben tapasztalt dilettantizmuson.

Ábrázolásmódjuk a világos impresszionista jellegtől kezdve a konstruktivista törekvéseken át, változatos differenciált skálát mutat. Igaz, itt-ott *felbukkan az öncélú modernkedés* veszélye is. A mesterségbeli felkészülést jócskán nélkülöző absztrakt hatások is lemérhetők. *A kiállítás összképe azonban rendkívül értékes, és további népművelői munkánk számára is tanulsággal szolgál.*

A legszebb alkotások közül megemlítünk néhány kiemelkedő munkát. Elsők között *Szemere Antal* biztos ecsetkezelésű, nagyméretű olajképeit: Pilis'télen, Akt, valamint a kiállítás egyik legsikerültebb alkotását, a Pletyka című, faragással készült, modern figurális kompozícióját. A tehetséges *Keil Elemér* dugótechnikával készült Utcarészlet-e méltán számíthat művészi elismerésre. *Mészáros Károly* szépen kidolgozott intarziái megragadó színfoltjai voltak a kiállításnak.

A fiatal *Christoff Jolán* művészi érdeklődésének sokoldalúságával mutatkozott be. Grafikai munkái, remekbe sikerült csiszolt üvegvázája is ezt bizonyítják. A karikatúra ötleteivel, szellemességével jelentkezik *Feir Sándor* drótfiguráiban.

Posta Béla munkái érett művészetükkel tűnnek ki. Plasztikái, jó témaválasztású kompozíciói, szatirikus jeleneteket ábrázoló textíliái egységesen a legjobb kiállítók közé sorolják. *Eskulits Tamás* Van Gogh ihletésű Nagyanyám című képével, bátor színkezelésével és nyugtalan vonalvezetésével — reméljük —, az útkeresők közé tartozik.

Az elvont ábrázolás oldaláról jelentkezik *Nemes László* képe, Néger a dinnyével címmel. Itt kell megjegyeznünk és figyelmébe ajánlanunk a »modern« képek alkotóinak, hogy *a modern képformálásra való törekvés sem menti a hiányos rajztudást. Lénárt Lajos* szép sakk-készlete és favázai jól illeszkedtek be a kiállítás egészébe. Külön méltatjuk *Egerer János* munkásságát.

A modern vonalú dió- és fenyőfafaragások, virtuóz technikai felkészültségű, tökéletes anyagismerettel rendelkező művészt állítanak elénk. Mesterien faragott gémek, madarak és egyéb állatfigurák példázzák művészi értékű alkotásait.

Ègerer János faragásos munkái

Akikről helyszűke miatt nem tudtunk nagyobb méltatásban megemlékezni: *Selényi Ferenc* képei, *Nagyistók János* akvarelljei, *Gulyás Sándor* csendélete, *Magyar Ferenc* tájképei, *Horgos Ferenc* figurális alkotása, *Bencsik László* tusrajzai, *Farkas-Kovács* belső díszítésű, ízléses munkái teszik teljesebbé a kiállítást.

Summázva a látottakat: egyöntetű a vélemény, hogy a *képzőművészet öntevékeny művelőinek e reprezentatív kiállítása nagyobb teret, közönséget és propadandát érdemelt volna szakmánkon belül.* E példa is bizonyítja, hogy az amatőr alkotások tárlata, »seregszemléje« szerves része népművelői munkánknak. Művészetet szerető, műkedvelő embereket nevel, lehetőségeket nyújt a tehetségek kibontakoztatásához.

A jövőt illetően: ahol annyi tehetséges amatőr művész dolgozik, mint ennél a vállalatnál, *érdemes gondolkodni hivatásos művész vezetésével dolgozó képzőművészeti kör létrehozásán.*

Végezetül: *köszönet* illeti mindazokat, *akik segítették és közreműködtek a kiállítás rendezésében. A vállalat gazdasági vezetőségét, mert felismerte és támogatta a kiállítás szervezését, Lenkei Katalint és Szemere Antalt,* akik a lehetőségekhez képest nagyon szép rendezést végeztek.

Jenecsek István

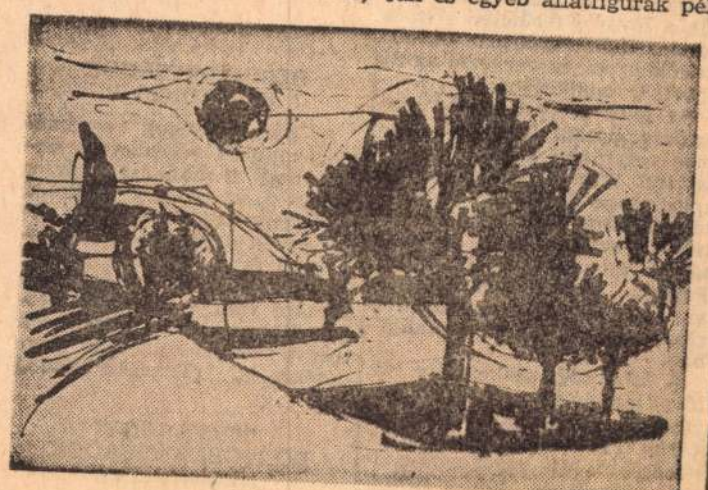

Keil Elemér dugótechnikával készített képe

megelőzés

a gyámhatóságot, hogy járjon közbe a családi problémák megoldásában. Amikor H. L. okiratot hamisított, elsősorban *a brigád tagjainak véleményét kérte ki a társadalmi bíróság és intézkedésében figyelembe vette a brigád elhatározását,* hogy a jövőben közösen munkálkodnak munkatársuk helyzetének megjavításán.

Az eredményes munka ellenére sem elégedettek a vállalat fegyelmi-erkölcsi helyzetével, de jól látják, *eddigi munkájukkal elnyerték a közösség bizalmát,* intézkedéseik mindenkor a közösség véleményével összhangban áll és a nevelés a visszatartás hatásos alapját képezi. Csak helyeselhetjük olyan büntetések kiszabását, amely nemcsak az elkövetett vétség súlyával áll összhangban, hanem a vállalati közösség vétségről alkotott nézeteivel és véleményével is.

A *Solymári Faipari Vállalat társadalmi bírósága* így végzett munkájával valóban *a nevelést szolgálja,* ennek rendeli alá egész tevékenységét és ezzel lett valóban társadalmi bíróság, a vállalati közösség ítélkező és nevelő szerve.

Kőhalmi Sebestyén

Idejében felkészültek a tavaszi és nyári divatra a Fővárosi Mértékutáni Cipőkészítő Vállalatnál. A 150 párból álló tavaszi és nyári újdonságokat bemutatták a sajtó képviselőinek és azokat a vállalat üzleteiben a nagyközönség nemcsak megtekintheti, hanem meg is rendelheti.

Szebbnél szebb, divatos modelleket láttunk, s külön öröm, hogy a széles, trottör sarkú, gömbölyített orrú cipők is nagy választékban szerepelnek. S végre az eddiginél nagyobb választékban láttunk ízléses, könnyű nyári cipőket, szandálokat a gyermekek és férfiak részére is.

A vállalat a méretes tevékenység mellett bővíti a javító szolgáltatást is. Bevezették a női cipők fémsarkalását és 10 üzletben gyorsjavítást vállalnak — azonos árakkal.

vasol, a csoport határoz

ság titkára. *Két műszakban dolgoznak az asszonyok, egy-egy műszak egy-egy szakszervezeti csoport.* Sőt azt is meg kell mondanom, hogy a csoport szocialista brigád lett.

Igen — mondja Kálmánné elvtársnő —, tavaly november azért zaklatnának, mert kapott fizetésemelést. A gazdasági vezetővel megbeszéljük, hogy ki érdemli meg, majd tájékoztatjuk a dolgozókat.

Így járnak el a segélyezéseknél is. Bár nem minden esetben vitatja meg a csoport. Az

Új lendülettel

A *Fővárosi Vegyesipari Javító Vállalat* egyesítése óta két év telt el. A Vegyesipari *sportkör 1964 óta működik, 5 szakosztállyal, melynek 260 tagja van.* Kezdettől fogva csak a természetjáró szakosztály működése mondható eredményesnek. Több belföldi és külföldi túrát szerveztek és bonyolítottak le. *Hajdú László* szakosztályvezető irányításával jelenleg is túrát szerveznek Salgótarjánba, egybekötve labdarúgó-meccs megtekintésével.

A többi sportágakban, mint pl. labdarúgás, asztalitenisz, sakk, kézilabda, a szakosztályok megalakultak, de eredményt keveset tudtak felmutatni. Részben azért, mert a versenyzési lehetőségek nem voltak biztosítva, részben azért, mert a szakosztályvezetők a főváros területén elszórt részlegek fiataljait nem tudták kellőképpen beszervezni az új sportkör munkájába.

Az 1965. december 10-i *vezetőségválasztó közgyűlés számos vezetőségi tagot nem választott újra.* Helyettük olyan sporttársak kerültek szakosztályok élére, akik értik és aktívan résztvesznek a szakosztályok munkájában. Elnöknek *Fejszés Endrét* választották, aki évek óta mint versenyző is részt vett a sportkör munkájában.

A labdarúgó-szakosztály 22 fővel január óta tornatermi edzéseken alapozott, jelenleg a bérelt TÜKER-pályán tartják edzésüket. Míg edzőt nem tudnak biztosítani, addig *Kohut Gyula* szakosztályvezető irányítja az edzéseket.

Most *folynak a küzdelmek* a

remben tartja edzéseit. A leglelkesebb tagjai: *Pócsföldi Éva* és *Földes Mária,* akik már nagyon várják a bajnokság beindítását.

Az *asztalitenisz szakosztály* is elkezdte munkáját. *Ifj. Nagy Géza* szakosztályvezető irányításával folynak a házi versenyek. *Két felnőtt és egy női ifjúsági csapatot szerepeltetnek a budapesti, illetve a kerületi bajnokságokban.* A házi verseny célja: további csapat keresés és minél több dolgozó bevonása.

Időben elkezdték tehát felkészülésüket a szakosztályok a bajnokságra. Bár csapataik alsóbb osztályban kezdik szereplésüket, *ha ez a lelkesedés tovább fokozódik, az eredmény nem maradhat el.*

Tóth Miklós

BÉRBIZOTTSÁGOK KÉZIKÖNYVE

A bérbizottságok eredményes munkát végezhetnek abban, hogy a munkásellenőrzés a bér- és munkaügy területén is érvényesüljön. A kötet ehhez kíván útmutatást adni, ismerteti és magyarázza a bérbizottságok szervezetére, feladatára vonatkozó határozatokat. Választ ad az e területen leggyakrabban felvetődő kérdésekre is. *(Táncsics Kiadó.)*

MUNKAÜGYI DÖNTŐBIZOTTSÁGOK KÉZIKÖNYVE

A SZOT és a Munkaügyi Minisztérium hivatalos kiadványa. A Munka Törvénykönyve

MDK.

Keil Elemér

Dugótechnikával készitett kép

Helyi par és városgazdálkodás 1966 ápr.

Neil Riemer

Dugétechniciens Résistett Kép

Helyi par és vérosgazdálkodás 1966 ápr.

Keil-Faber G.

festő

koll. kiáll. kat.

Múterem 17. sz

1937. szept.

könyvtáramban

NYOMTATVÁNY

Budapest

ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS
MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT

MEGHÍVÓ

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULATNAK a Műemlékek Országos Bizottsága (IX. ker., Hőgyes Endre-u. 10.) tanácstermében június hó 10-én délután 6 órakor tartandó

RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSÉRE.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Pénztárosi jelentés és a költségvetés előterjesztése.
4. A számvizsgáló-bizottság jelentése.
5. A tisztikar és a választmány megválasztása.
6. Esetleges indítványok.

Budapest, 1937. május hó 26-án.

Gerevich Tibor
elnök

Keil-Faber Gabriella

— A »Műterem« csoportkiállítása. A *Műterem* pénteken megnyílt új csoportkiállításának megjelenése a fiatal *Keil-Faber* Gabriella bemutatkozása. Nagy számmal kiállított munkái elgondolásban és megvalósításban, színben és technikában egyaránt komoly tehetségről tanuskodnak. Olajfestményei közül különösen értékes studium eredményét mutatja az *Akt* és a *Munkásasszony*, vízfestményeinek egész sora pedig néhány vonásban ad frappáns egészet. Ez a kiállítás — érzésünk szerint — komoly művészi pálya első etapja.

Pesti Napló

1937. szept. 25

SALY ÁRPÁD
NY. MIN. OSZT. TANÁCSOS
TÜZIFA- ÉS
SZÉNNAGYKERESKEDŐ

Városi iroda:
XI. kerület, Horthy Miklós út 46. szám
Telefon: 268-099.

Csúzda:
XI., Budaörsi-út 56-58. (Kelenföldi p.-u.)
Telefon: 268-615.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos Dr Szentiványi Gyula *úrhölgynek*
úrnak

BUDAPEST

Lágymányosi u. 16.

A két, addig ismeretlen ember azonban nem hagyta magát:

– Elférünk nálunk, nem zavartok – kérlelt Józsi. – Mi sem zavarunk titeket, akkor keltek, amikor akartok.

– Az nem lehet, hogy kint a földön aludjatok – rázta a fejét Ákos. – Ha az megtörténik, nem élem túl a szégyent.

Még sokáig győzködött bennünket a két huszonéves férfi, de végül mégiscsak a kertben ágyaztunk meg. Feküdtünk a csillagok alatt, a lépcső szélén a mécsesek fénye reszketett. Mellénk telepedett a fűbe apósom két, tűztől zavarodott, elárvult társa, egy vizslaszerű keverék kutya, Benő és egy szürke, tigriscsíkos kismacska. A kutya félóránként végignyalta kezünket, a cica a hátunkon dagasztott és dorombolt. Így telt az első éjszaka.

Másnap megérkezett feleségem három lánytestvére, és belekezdtünk a romeltakarításba. Több tucat fóliazsákot töltöttünk meg az elégett, elolvadt, összeégett ház szobáit két nap alatt lakhatóvá tettük, a tetőn tátongó lyukat fóliával lefedettük. A környékbeliek sokat segítettek. Ákos traktort, Józsi meg pótkocsit szerzett, s elfuvarozták a szeméttelepre a lomos zsákokat. Ott a guberálók már vártak a szállítmányt, s újra átrostálták a zsákok tartalmát.

Józsi egy hosszabbítóval átvezette hozzánk az áramot. István, a hátsó kertszomszéd izmos fiait küldte át, amikor a legsúlyosabb roncsokat kellett kicipelni a házból.

A tőlünk száz méterre lakó Ibolya minden hajnalban egy termosz forró kávét tett a lépcsőnkre. A negyvenéves, kevés pénzből élő, szikkadt asszony délutánonként, amint hazatért a munkából, beállt közénk ablakot, ajtót, padlót, csempét és falat súrolni. Az otthon is legendás mániákussággal takarító Ibolya öt gyereket szült, s legnagyobb lánya Amerikában fotómodell.

Benő jókedvűen nyargalászott a kocsma körül, s pimaszul provokálta a közeli házak kerítése mögött dühöngő ebeket.

– Mi lesz a kutyával? – érdeklődött apósom egykori iskolatársa, a szomszédos asztalnál söröző Ernő bácsi.

– Nem tudjuk még – vallottam be. – El nem vihetjük, tömbházban lakunk. Lehet, hogy kutyamenhelyre kerül.

– Ha nem kell senkinek, elvállalom – ajánlkozott. – Van két kutyám, jut hely a harmadiknak is. Azt bírja, ha megkötöm?

– Attól szomorú.

– Akkor nem kötöm meg.

– Néha majd meglóg, mert nagy csavargó, és át tud ugrani a kétméteres kerítés felett is.

– Nem baj, ha megszeret nálunk, visszajön. Menhelyre nem adjuk! Barátságos, szelíd jószág. Jobbat érdemel.

Ungár Tamás

Nem retteghetünk mindennap

Emlékművet állítanak Tiszasason

Emlékművet emelnek a tiszasasiak, de nem kőből, bronzból, fából vagy egyéb hagyományos anyagból, hanem homokból és zsákokból meg némi betonból. Nem is a falu közepén, hanem a külterületen, a gát mellett. Ennek az építménynek csakis itt lehet a helye, sehol másutt. Egyedülálló természeti jelenséget formáz majd: azt az árvízi buzgárt, amely idén tavasszal rémületet keltett a település ezerkétszázhatvan lakójában.

– Emlékszem, hajnalban ébresztettek azzal, hogy nagyon nagy a baj van – mondja Laskai István polgármester. – Kimentem a gátra, ahol akkor már több mint száz kiskatona pakolta a homokzsákokat, s legalább ugyanennyi helybéli küszködött a vízzel. Négy lapát homokot tettünk minden zsákba, aztán egymásra simítottuk őket. Közben dőlt a víz a gátból, percek alatt szinte iszapos tenger borította a falu felé eső sík területet. Tudtuk, ha itt átszakad a gát, elviszi Tiszasast, Csépát, Tiszaalpárt, Szelevényt, Tiszainokát és Tiszaugot is. Ekkora már az is kiderült, hogy soha nem látott méretű buzgár fenyegeti a gátat.

A buzgár méreteiről dr. Nagy Lászlót, az Országos Vízügyi Főigazgatóság tanácsosát kérdeztem.

– Tiszasason nagyon nagy kiterjedésű árvízibuzgár-jelenséggel kerültünk szembe. Egy közel két és fél méteres vízoszloppal sikerült az átfolyó víz nyomását semlegesíteni, miközben három úgynevezett fiókbuzgár is komoly nehézségeket okozott. Négy, körívben kiépített ellennyomó medencére és harmincezer homokzsákra volt szükség ahhoz, hogy ezt a hatalmas mennyiségű vizet kordában tartsuk.

A buzgár – tudtam meg a szakembertől – az egyik legveszedelmesebb árvízi kísérőjelenség. A talajban áramlik a víz, árvíz idején viszont a nagyobb víztömeg a gáttestben, illetve az altalajban már szivárgást idéz elő. Ha ez koncentráltan jelenik meg, azt csurgásnak nevezzük. Ha pedig a víz a talajból földet mos ki, és olyan üreget váj, amely fokozza a gátszakadás lehetőségét, az már buzgár.

Laskai István polgármester:

– Magunknak is tartozunk azzal, hogy azoknak a vészterhes napoknak az emlékét az utókor számára örökül hagyjuk – fogalmazott. – Hiszen nem csak egy, műszaki értelemben vett remekműről van szó, hanem annak az érzésnek a felidézéséről is, amelyet akkor ez a falu szinte egy emberként élt át. Itt az óvodástól az aggastyánig mindenki a gáton dolgozott, egyetlen zokszó nélkül, fegyelmezetten. Mindenki tudta, hogy a faluért küzdenek.

Azt még nem döntötték el a szakemberek, milyen formában véglegesítik az építményt. Az idő vasfoga már most kikezdte a művet: a homokzsákok egy része szétfoszlott, a körívek itt-ott már megbicsaklanak. A Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság és a település önkormányzata a napokban tette közé felhívását: olyan kivitelezőt várnak, aki időtálló műszaki megoldást talál erre a problémára. A jelentkezők egyike azt javasolta: bontsák le az építményt, majd a homok helyett betont öntsenek a zsákokba, s így rakják ki újra az ellennyomó medencét. A beton majd megköt, s maradandóvá válik a mű. Egy másik vállalkozó azzal az ötlettel állt elő, hogy öntsék le folyékony műanyaggal a homokzsákokat. Jelentkeztek a csongrádi művésztelep alkotói is, akik felajánlották, hogy segítenek a műszaki terveket, s az emlékmű arculatát elkészíteni.

Félve kérdeztem meg Laskai István polgármestert: mi lesz, ha jövőre még hatalmasabb árvíz jön, s újabb, nagyobb buzgárok törnek majd felszínre?

– Az ember nem retteghet mindennap – válaszolta. – A legutóbbi küzdelmet megnyertük a víz ellen. Erre mindig emlékeztet bennünket a buzgár helyén emelt emlékmű.

Doros Judit

tett, hogy nem is nagyon beszélt mindenről az elmúlt évtizedekben. Aztán – ahogyan az már lenni szokott – közbeszólt a véletlen: néhány éve összetalálkozott a francia nagykövetség egyik munkatársával, aki ugyanazt a családnevet viselte, amelyet az általa 1944-ben megmentett egyik francia százados. Villámgyorsan kiderült, hogy az egyik közeli rokonáról van szó, aki később is meleg szívvel emlékezett az egykori magyar főhadnagyról, akinek társaival együtt az életét köszönhette.

A nagykövetség lelkes munkatársa révén ezután indult meg az a több évig tartó levelezés, amelynek végén a francia százados fia, unokája és dédunokája is ellátogatott Magyarországra. Tudja, az igazi katona nem hagyja ott a bajtársát. Nem volt mit tenni: a hátamon vittem vissza a tűzvonalból. Nagyon nehéz volt, holott a teste iszonyúan lesoványodott a hányattatások következtében. Csak hát: akkorra már én is legyengültem. Azt hiszem, ez volt életem talán leghosszabb három kilométere.

Megkérdem végül, mi lett az őrmesterrel. Ekkor – a beszélgetésünk során először és utoljára – könnybe lábad a szeme:

– Életben maradt.

Kácsor Zsolt

Már kapható a friss

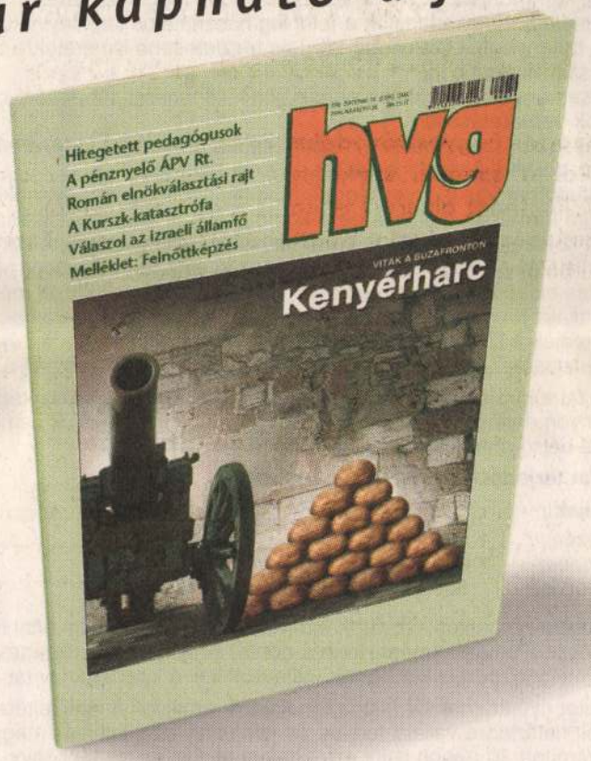

www.hvg.hu

- Ingatlanügynökök: fura közvetítés?
- Ausztria: kit ér el a bölcsek köve?
- Debreceni reptérbuli: hektárt csepegtetnek?
- Autópályaügyek: zűrös cég az alapokban?

OKTATÁSI MINISZTÉRIUM

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Oktatási Minisztérium
pályázatot hirdet
egy, a középiskolák végzős tanulói számára,
KOMMUNISTA DIKTATÚRÁKRÓL SZÓLÓ OKTATÁSI SEGÉDKÖNYV
megalkotására, kiadók részére, mely a középiskolákban jelenleg használatos történelem tankönyvek kiegészítőjeként elősegíti a téma bemutatását.

A segédkönyvvel szemben támasztott követelmények:

- segítse elő, hogy a tanulók történelmi érdeklődése forduljon a nemzetközi, azon belül a kelet-európai, illetve különös tekintettel a magyarországi kommunista rezsim alatt elszenvedett megpróbáltatások felé;
- segítse elő, hogy a tanulók a jelenleg használatos tankönyvekben található tananyagnál szélesebb körű és részletesebb ismeretekre tehessenek szert e témában;
- az események ismertetése egészüljön ki történészi, tényfeltáró dokumentumok bemutatásával;
- mutassa be az események megértéséhez szükséges történelmi, társadalmi, politikai összefüggéseket és azok hátterét;
- szaktudományos igényességgel, megalapozottsággal, ugyanakkor közérthető formában mutassa be a kommunizmus hatalomra jutásától kezdődő korszak szakaszait, a kommunizmus bukásáig bezárólag;
- szemléletében érvényesüljön a hitelesség és a tárgyszerűség;
- segítse elő, hogy történelmünk meghatározó fordulatai között méltó módon találja meg helyét és szerepét a kommunizmus áldozatainak emléke;
- törekedjék a kommunizmus emberiség elleni büntetteinek érzékletes bemutatására, hogy emlékeztessen az emberi méltóság és élet értékére.

A pályázat elbírálásában előnyben részesülnek a nyomdakész kéziratok. A nem nyomdakész állapotban beadott kéziratok mellé kérjük csatolni a külső és belső megjelenítést bemutató tervezetet.

A kézirat terjedelme: 15-17 A/5 ív lehet.

Pályadíjak:

I. helyezés:	**1 500 000 Ft**
II. helyezés:	**1 000 000 Ft**
III. helyezés:	**500 000 Ft**

A pályázatra benyújtott kéziratok elbírálására a minisztérium által felkért bizottság tesz ajánlást. Amennyiben a döntés értelmében szükséges, még a kiadást megelőzően, a kiadóknak vállalniuk kell a kéziratok javítását.

Pályázatot nyújthatnak be mindazon kiadók, amelyek a fenti feltételeket a megjelölt határidőre vállalni tudják, és jelen pályázati felhívás megjelenésétől számított 30 napon belül az Oktatási Minisztérium Tankönyv- és Taneszközirodáján írásban jelzik pályázati szándékukat.

A kéziratok beadásának határideje: 2000. december 30.

Helye: Oktatási Minisztérium, Tankönyv- és Taneszköziroda, 1055 Budapest, Szalay u. 10-14.

(A pályázattal kapcsolatban a 312-3098-as telefonszámon kérhető felvilágosítás.)

Oktatási Minisztérium
Tankönyv- és Taneszköziroda

MEH Főosz. közlem.

Népszab. 2000. aug. 24.

Múzeum a kultúr pincéjében

Mogyorósbányán már senki sem száll le a föld alá

Táton, a Nyergesújfalu és Dorog közötti forgalmas kistelepülésen tábla mutatja, merre visz az út Mogyorósbánya felé. Az autóatlasz piros csillaggal jelöli a falut, és román, valamint gótikus vonásokat mutató templomot ígér benne. Nem csoda hát, ha a környéken kalandozó utazó letér a jelölt irányba, és templomnézőbe indul. Dombok között, zöld tájon át visz az útja, míg végül beér Mogyorósbányára. Ott tisztes jómódról tanúskodó, nagy házak fogadják, és gondosan kaszált árokpartot, gondozott kerteket lát. A templom viszont sem nem román, sem nem gótikus, hanem huszadik századi tucatépítmény. Az utazó már épp visszafordulna nagy csalódottságában, amikor hirdetményre lesz figyelmes a zsákfalu buszfordulója mellett: a kiírás szerint a szeptember 3-án nyitandó bányászmúzeumba várják a lakosok adományait a szervezők.

– Ez a falu kétszáz éven át a kőszénbányászatból élt. Volt idő, amikor a dorogi szénmedence termelésének háromnegyede innen került ki. Táton hajóra rakták, onnan Pestre vitték a szenet. A múlt század végén, amikor a főváros hatalmas ütemben fejlődni kezdett, a mi szenünkkel fűtöttek Budapesten. Mégis, nemrégiben a kisiskolásokkal beszélgetve rájöttek a pedagógusok, hogy sokan már azt sem tudják, mi a csille, mi a kobak. Létre kell hoznunk ezt a múzeumot, ha azt akarjuk, hogy ne merüljön feledésbe a falu múltja – mondja Prohászka Tibor polgármester.

Más megoldás nincs, hiszen bánya már nem működik a falu mellett. A nevezetes mogyorósbányai aknát, amely az utolsó évtizedekben már a vájárképzést szolgálta afféle tanbányaként, a kilencvenes évek elején bezárták. Felszámolták, szakszerűen be is tömedékelték – soha többet nem szállhat le oda senki. Annyi sem maradt belőle, mint a régi templomból, amelyet az enyészet martalékául hagytak, vagy a hajdani földbirtokosok 1862-ben emelt kastélyából, amelyet az államosítás után – mert nem romlott elég gyorsan – még robbantottak is. Pedig szemrevaló épület lehetett: makettja, amelyet még tavaly készített el Dániel Fülöp, hatalmas, U alakú, emeletes kastélyt mutat, impozáns homlokzattal, temérdek szobával. Széthordták az utolsó szögig. A vakolaton végigfutó terrakotta csillagok még ma is meg-megcsillannak némelyik pince lejáratánál.

– Ebben a faluban sosem laktak többen, mint ma. Kilencszázan vagyunk, a múlt századi lajstromok is körülbelül ennyi lakosról szólnak. Csakhogy régen több százan is elgyalogoltak, átkerékpároztak nap mint nap Mogyorósbányára, hogy az itteni bányában keressék meg a betevőt. Ma a mi polgáraink járnak át Esztergomba meg Dorogra, hiszen az ottani gyárak biztosítják a megélhetést – mondja Prohászka Tibor, aki szerint egy olyan településen, ahol a hetven éven felüliek száma hosszú ideje jócskán meghaladja a gyerekekét, csak az iskola megtartó erejére számíthatnak. Nem véletlen, hogy a költségvetés tetemes részét évről évre az óvodára és a nyolcosztályos iskolára fordítják: a polgármester büszkén mutatja a felső tagozatosok számítógéptermét és a tanácsházából, orvosi rendelőből lett óvoda nemrég elkészült mászókalabirintusát. Aztán a Hősök terére érkezünk. Itt, a buszforduló mellett négy padot állítanak, az egyikre a gyerekek gyűjtötték össze a pénzt a nemrégiben megtartott jótékonysági bálon.

A Béke Művelődési Ház a Hősök teréről induló kaptató végén áll. A robusztus épület jóval nagyobb, mint amekkorára egy ilyen kis faluban számítana az ember: a bányászszakszervezet építette még akkor, amikor javában termelt a dorogi szénmedence. Az épület előtt a vidék szobrásza, Keil Ferenc által alkotott bányászemlékmű vonzza a szemet (a mester keze alól került ki Mogyorósbánya Petőfije, de még a szomszédos Bajót millecentenáriumi turulja is); odabent, a díszteremben szocreál festményekről néznek le a szénportól fekete, izmos munkások. Jobbra könyvtár – a gyűjtemény múzeumnál pontosabb emléket állít a hetvenes-nyolcvanas évek könyvkiadásának.

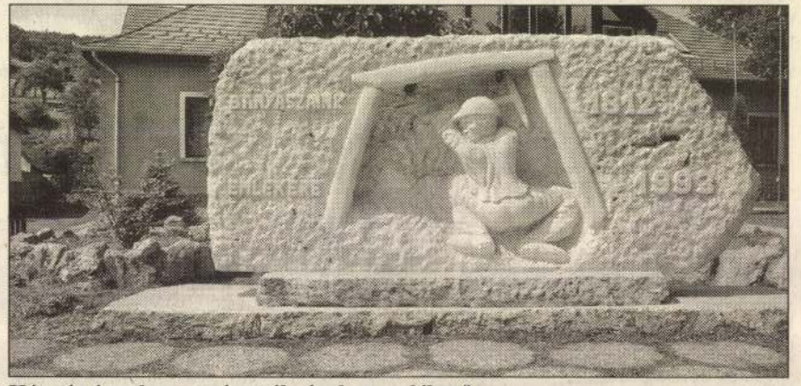

Kétszáz éves hagyományt ábrázol az emlékmű FOTÓ: BERKÓ PÁL

A Béke oldalában pincelejáró nyílik. Mögötte ott az egykor volt bánya. Sín, rajta csille, az egyik kamrában fenyőgerendából és akácból ácsolt támok, a másikban – a fejlődést mutatandó – acélerősítés. A harmadik helyiség ajtaján még olvasható a régi felirat: barkácsszakkör. A polgármester könyékig beletúr a hajdani bányászok által egybehordott kupacba. Fejtőkalapács, kürt, önmentő készülékek, lámpák, kobakok, gázálarcok és methanométerek várják, hogy a helyükre kerüljenek a múzeumban. Csupa tíz éve őrizgetett relikvia – ma már semmire sem használható limlom.

Szeptember 3-án Glattfelder Béla, a Gazdasági Minisztérium államtitkára átadja majd Mogyorósbányának a millenniumi zászlót. Kopjafát állítanak, ünnepséget tartanak, s lévén bányásznap, ez lesz a legjobb alkalom arra is, hogy felavassák az új múzeumot. Ez egyszer még bizonyosan felhangzik a régi bányászköszöntés: Jó szerencsét!

N. Kósa Judit

KEIL, Franz

Ybl Miklós épitész 1814-1891 : A Hild-Ybl Alapitvány kiállitása a BTM-ben 1991/1992. [katalógus] Bp. : Hild-Ybl Alapitvány, 1991 158.p.

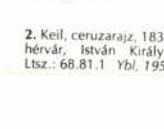

2. Keil, ceruzarajz, 1837. Székesfehérvár, István Király Múzeum. Ltsz.: 68.81.1 *Ybl, 1956.* p.200.

Fiatalkori arckép; Franz Keil (?)[2],

A rajz minden valószínűség szerint Bécsben, az 1830-as években készült, amikor Ybl a politechnikum növendéke volt. Az ekkor hozzávetőlegesen húsz éves ifjú még nem viselt szakállt, csupán kisebb, de karaktert befolyásoló bajuszt hord. Az arc kissé tojásdad, egyenes orrvonal, nyitott szemekkel, mely balra tekint. Ruházata a 19. század közepén divatos felsőkabát, mellény és egyszerű kötésű nyakkendő.

közül csak az akkor 25 éves Feszl Frigyes tervét ismerjük, amely a román és a mór elemek felhasználásával a merész újítók bátorságával helyezkedett szembe a nálunk akkor még javában uralkodó neoklasszicizmussal. Vámos Ferenc tévesen véli, hogy Feszl terve közel állott a megvalósuláshoz s hogy már az építéshez is hozzákezdtek az Új Vásár téren, amikor a forradalom kitörése meghiúsította az építkezés befejezését. [10] Ez az állítás téves, mert sem Feszl, sem más nem kaphatott megbízást a kivitelre, hiszen a pályázat még 17 esztendő után sem dőlt el, különben gróf Keglevich Béla képviselő nem jegyezte volna be 1861 június 21-én az alábbi indítványt a Képviselőház indítványkönyvébe: »Az 1843/44-iki országgyűlési határozat alapján Pesten építendő Országház pályázatának tárgyában.«

»Midőn az 1843/44-iki országgyűlésen a Pesten építendő Országház terveire csőd hirdettetett — miként azt az országgyűlési iratok IV. kötetének 65-ik lapján 11. sz. alatt látjuk — kétségen kívül a törvényhozó testnek nem lehetett szándékában azon egyéneknek megkárosítása, akik határozatának folytán idejöket és szorgalmukat illyes nagyobbszerű munkák előállítására fordították; terveket és rajzokat készítettek, és azokat az a végre kiküldött orsz. választmányhoz beadták. De miután már 17 esztendeje, hogy e tervek hevernek, s nem pályáztattak tehát nem is jutalmaztattak, ez által az illetők megkárosodtak, sőt mivel azok vissza sem adattak, a tulajdonjog is megsértetett.

Nézetem szerint, a nemzet becsületével össze nem fér, hogy az országgyűlés e tárgyban ne intézkedjék, s habár nem az ország akaratján tört meg eddig is e kérdés végelintézése, mindamellett óhajtanám újabban jelét adni annak, hogy kötelezettségeinknek minden alkalommal és mindenki irányában eleget teszünk.

Indítványozom tehát: hogy egy öt tagú választmány kiküldessék, mely az említett tervek megbíráltatását és a közszemlére való kiállíttatását hova előbb eszközlésbe vegye. Beadta Pesten 1861 június 21-dikén. Keglevich Béla s. k. képviselő.« (Indítványkönyv 1861. 312. sz.) [11]

Az országgyűlésen egészen 1867-ig ismételten szóvátették az állandó Országháza építésének ügyét és sürgették annak a becsületbeli tartozásnak kiegyenlítését, amelyet az országgyűlés az 1.000 arany pályadíj kitűzésével magára vállalt.

Országház felépítésének céljaira kibérelt. Az új Országházát Ybl Miklós bámulatosan rövid idő alatt, 1865 április 4-től 1866 február 24-ig fel is építette. Az épület azonban az első perctől kezdve osztozott a legtöbb pesti középület sorsában, amennyiben szűknek bizonyult még az alsóház tárgyalásainak céljaira is, holott a főrendiház ez idő alatt a Nemzeti Múzeumban ülésezett. Mikor hatévi használat után mind sürgetőbbé vált az épület kibővítése és a várossal a telekkérdés rendezése, felmerült a gondolat, hogy a Lánchíddal szemben levő Nákó-házat megvásárolják. Az országgyűlés többsége azonban kitartott a régi gondolat

Amikor ugyanis 1844 november 30-ával a pályázat határideje lejárt, minthogy az országgyűlés a pályamunkák felett tárgyalásba nem bocsájtkozott, a legközelebbi, 1847/48. ciklus alatt István főherceg nádor 1848 január 13-án kelt és az Országos Főlevéltárnokhoz intézett rendeletére gróf Keglevich János átadta a pályaterveket összes mellékleteikkel együtt az Országos Főlevéltárnak azzal, hogy ott azok az országgyűlés tagjai számára megtekinthetésre készen tartassanak. [12]

A Levéltár folyosóján hatalmas szekrényekben őrizték a pályaműveket gazdag rajzmellékleteikkel együtt. Mikor azonban 1849-ben Pest bombázása után, a Levéltár feltámadt, az iratokat a folyosókon feldulva s nagy részben megcsonkítva találták.

Évek mulva, 1867 július 2-án, 1809. Jkv. sz. alatt Leitner Károly térkép- és könyvtári segédigazgató megbízást kapott, hogy az Országos Levéltárban őrzött pályaműveket a Közmunka és Közlekedésügyi Minisztérium részéről vegye át és a miniszter elé terjessze. A Minisztérium 3406/1867. Jkv. sz. alatti iratából megállapítottuk, hogy az átvétel megtörtént. Az átvételi jegyzőkönyv tanusága szerint az irományok terjedelme még akkor is ládákban 40 köbmétert tesz ki. Ez az utolsó nyom, amelyet a tervek hollétéről megállapítanunk sikerült, mert a fenti minisztériumból alakult Közmunkatanács és a Kereskedelemügyi Minisztérium irattáraiban semmit nem tudnak a kétségtelenül értékes és érdekes anyag sorsáról.

Csak névszerint ismerünk egyes pályázókat, részben az Országos Levéltárban őrzött kimutatásból, amely összesen 39 pályázónak jeligéjét, köztük Zanchi Henrik, Blackwell angol építész és Alois Pichler római építészek nevét is közli. Tudjuk továbbá, hogy Gemmel Hermann építész és festő, a königsbergi akadémia tanára, Urbani, Manzi, Szemelits, Stuhlmann nevű építészek terveiket visszakérték, minthogy a pályázat évtizedekig nem dőlt el. Keim Károly regensburgi építész tíz terve közül csak egyet kapott vissza, mert a többi a forradalom alatt elpusztult. 1866-ban Andrássy Ferenc Eszékről saját és pályázó társai nevében kérvényt intéz az országgyűlés elnökéhez,

sürgetve a kitűzött pályadíjak iránt hozandó határozatot. Mások a Nádori Levéltárból kérik vissza tervrajzaikat. Igy Bretbauer Antal, egy Bécsben letelepedett »mailandi« építész, aki tervéhez modellt is készített. A meghosszabbított határidő végéhez közeledvén, a Nádori Levéltár egyes terveket visszaküldött Keglevichhez s az erről szóló aktákból megtudjuk, hogy három berlini építész, valamint Metzger Edvard müncheni építész-tanár is pályázott. Ugyancsak a nádornak Mailáth Antal kancellárral történt iratváltásából kitűnik, hogy Anton Ortner bécsi építész is készített tervet.

Keiserswerth P. érem muntáfó műve:

Emlékérem czústből. Elölapján Ferencz és Mária Teréziva mellképe. Hátlapján Erdély génuszja és Securitas Daciae 1762 fáliratt.

Werzerle József. Hátrahagyott érmészeti munkái. 1873. D. Tab. XVII. 4. sz.

Sanjkesi kir. adóhivatal Na

1904. május 23

5639.

Felj. a vált. illetv

pénzfthv. 689. lapjá

VII/19

Novák

KEISS *Károly*, festő. * Rattendorf (Morvaország) 1864 jún. 10. † Budapest 1933 okt. 27. 1918 óta magyar állampolgár. 1881—85. a bécsi képzőm. akadémián tanult, azután főleg arcképeket festett. 1892. Budapesten telepedett le s itt leginkább másolással és restaurálással foglalkozott.

K. J. lexikonból kihagyták.

balra fordulva. Jobb kezében parancsnoki pál-
e támasztja. Parokája gördör, bajusza és szakal-
yakába vetett szalagon és mellén rendjelt hord,
hatók, vértje alatt hímzet dolmányt visel, olda-
Köntösének széles újhajtókája le van gombolva.
sakja tűnik szemmükbe. A háttér sik terület.
inertől megszakított négy sorban:

R... DE HALLERSTEIN
ackenfels, Holen- ... stein et Grunsperg PRIN-
CIP. & STAT.
upremusq' Excubiarum... Magister et Dux Legi-
onis Peditum, Eques
nb. coruscans et S.R.I... Lib. Reipl. NORIB. Se-
nator Consularis

upezkij pinx"
Priv... S.C.M."
ardg Vogel juxta Originale sculps. et excudit No-
ae 1736."

lapnak 35:25.7 c/m.

140/95 № 87.

 m.D.K.

Kolář Ferenc, festő és grafikus, 1825-1894.

Csehországból származott. Valéri Theodor francia grafikus lapjai után grafikai lapokat készít variációkkal, de legtöbbször nyugtan azzal a témával, Slovák népviseletekről és a nép életből vett jelenetekkel.

Anna Petrová-Plesková: Slovenské výtvarné umenie obdobia národného obrodenia. Bratislava, 1966. 20. és 27. old.

KEITNER *Miksa (Mihály)*, festő, Bécs 1892 jún. 22. Budapesten Balló Edénél tanult s ugyanitt működik. Akvarell-, figurális- és tájképekkel szerepelt fővárosi tárlatokon.

K. G. I. 538 b

jásdad medaillonban, melyet palma-levelek
gündör, bajusza kicsiny, szakálla leberetvált.
korra kötött nyakkendőjének csipke végig le-
hadi felszerelések láthatók. Feliráta a kép
akitott négy sorban:

rr... Herr Donath Heißler
imb... des H: Röm: Reichs Rütter
der... Röm: Kay: May: General
rister... über ein Regiment Curassier.""

vonalkeretnek 18:14. cm.

5.

elm. Nürnberg, Chr. Lochner 1688. II. r. pag 204.

- № 88.

Keitner Miksa:
76. Tóvárosi öreg hid, olajf. 1000 kor.

Ropalotafele. 28/l.

Anonym, a XVII sz.

Tőköli Imre.

Derékig, kissé balra fordul
van ábrázolva, hogy a fülébe
be sugdosva a rossz tanácso

EMERICUS TECKELI

Részmetszet, méretei 17·3

Sta. 1423 S
Kabl. 163-9
510-914-10

Keitner Miksa

festő

1907 – 1910

Éinisk 1930. 84. l.

Kaiser- Stradivarius-hegedű IV. 170

Keitner Miksa

szül. Wienben 1892 jun.
22. Izr.
1911/12. I. elsőosztályboli uni-
vesznöv. Balló Edemel
Kémaradt.

Lambaesis h. n. VI. 212.

Keitner Miksa

1914. febr.-márc. Kiáll-
Művészház
Nagymosás, 100.-

Repunczirozási illeték IV. 89

Keitner Miksa

1911/12 I.

Ferkèpzomfoiskèvk

99.l.

Keitner Mihály

1920. szept.

kiall. Nemzeti Szalonban

Parkrészlet vízf. 1500.–
Nagymosás " 800.–
Parkrészlet " 1800.–
Délutáni napsütés, vízf 2500.–
Patak mentén, vízf. 3000.–

1920. dec. u. o.
Falun, vízf. 2500.–

1921. szept. u. o.
Aratás után vízf. 800.–
Mosó asszonyok, vízf. 1500.–
Késő délutáni napsütés, vízf. 1500.–

Mohácsi lelet VI. 16.

MDK

Keitner Mihály

Délutáni napsütés, vf.

Patak mentén, "

N.Szal. őszi tárl. 1920. szept. 16.1.

MDK

Keitner Mihály

Parkrészlet, vf.

Nagymosás, "

Parkrészéet, "

N.Szal. őszi tárl. 192o. szept. 16.1.

MDK

Keitner Mihály

Falun, vf.

N. Szal. Téli Tárl. 192o. dec.
11.1.

MDK

Keitner Mihály

Aratás után, vf.

Mosó asszonyok, vf.

Késő délutáni napsütés, vf.

N.Szal. őszi tárlat. 1921. szept.

Keitner Árpád

l

Zajczay-Schwartz

159. l

IX. Előre nem látott munkák elő

X. Állványozásokra pótlék

Budapest 1914 okto

Tárgyaltatott a Műemlékek O.
október 27én tartott rendes ülé
Dr. Éber László előadó s.k. Szt
vajának másodépítésze s.k.

KEISS K.

/mük. 1890 k./

K. Keiss: Madonna.
Öl auf Leinw., 72x66 cm. - Sign.

Aukción: WIEN, DOROTHEUM
442. Kunstversteigerung
24. bis 27. April 1979.
Katalogus 52.sz., 20.old., Taf. 3.

MDK

Keisz K.

II. Rákóczi Ferenc arcképe, of. Mányoki után festette fenti

Mih. Rákóczi 220.l.

Keiss Károly

l.

Magy N M. Cent

86 l.

Keiss Károly

Perálltörtképes

579. l.

Alulirott Záruba Ká

müszaki magasépitési csoport e

MDK

Keiss Károly

Kossuth L. arcképe, o.

" né ", "

Egyéb köztulajdonból elveszett műtárgyak jegyzéke

Bp. 1952.

MNK

Keiss Károly

Kossuth Ferenc, o.

Egyéb köztulajdonból elvesztett műtárgyak jegyzéke

ap. 1952.

Keiss Károly
festő

Korábbi

~~Dósa Géza~~

Ferenczy Károly

Keiss Károly

Krutsay Ferenc

Piroska István

Schossberger, Klára

Szente János

udvary Géza

l

Szépm. Muz. Évk

VII 180 l.

1935

1130. *Bakócz Tamás*

Sima karimájú dombo
alólig, balrafordultan, arc
zolva, hogy haját előrefési
köntöse pedig redős és a m

úszó delphinen álló balraf
vitorlával és a hegyes hátt
tekint, a hol a felhők közt,
mellett, harsonát fúvó Ar
gyöngysoron belül az előla
VNGAR. PRIMAS« és a hát
IVRE LOCATA. COMES.«.

Ólom, átmérői 6·3 cm. — I
Havas (Hirsch) Emil ajándéka
Átvétetett az 1909 november
február 25-iki 656 (351–910) é
tőleg az 1910 január 10-iki (209
(519–910) sz. jegyzékek alapjá
31-én (41–908).

M.D.K.

Keiss Károly

Festőművész Kossuth Lajosról készitett portréja -amely mindközött a legszebb - a ceglédi muzeomban található.

Péchy Horváth Rezső: Rejtett kincsek a magyar vidéki muzeomokban.

Városok Lapja 1944. 9.szám. 106.old.

M.D.K.

Keiss Károly /1864-1933/

250. Kossuth Lajos arcképe. Olajf. 210x132 vászon
251. Kossuth Lajosné Meszlényi Teréz. Olajf. 142x115. vászon.
252. Kossuth Ferenc. Olajf. 162x164 vászon.

Elvesztek. /Ceglédi Muzeum/

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. V. füzet.
16., 17. l.
MUMOK. Bp. 1952.

Keiss Károly festő
1864 jun. 10 Morvaorség
Rattendorf. 1918 óta ma-
gyar állampolgár. A bécsi
képzőmvészeti akadémiam
tanult 1881–1885 ig –
Nehány évig Beisben
dolgozott 1892-ben
Pestre jött s azóta itt
él – Tőleg másolással
és restaurálással foglalkozik
(és arcképfestéssel

Saját bemondása

1729-909-5
Igazgato szobája

247. Állvány

Egy darab fényezett könyvállvány, három polczczal, négy lábbal és fölül korláttal. Méretei: 130 cm. magas, 112 cm. széles, 40 cm. mély.-- Becsértéke..20 K

Megszerzésére nézve lásd a 127 ex 1897 sz. akta 14. tételét. Régi leltari száma 203.

Keiss Károly

festő

Meghalt 1933 okt. 27

Budapesten 70 éves korában.

Osztrák származásu, fiatalon

került hozzánk, sokat dolgozott

Kossuth Ferencnek. Utóbb ma-

gyar állampolgár lett és ő fes-

tette a szatmári vármegyeháza

nagyméretű festményeit is Kos-

suth Lajosról.

Pesti Hirlap 1933. okt. 29.

(Meghalt Keiss Károly festő-

művész.)

U. 3626.

Keisz Károly festő

Kedves Gyula Bátyám!

A muzeumunk birtokában van egy Rákóczi portré, melyet Mányoky képe után Keisz K. festett.

Légy szíves megnézni, hogy mi a keresztneve ennek a pasinak. Szeretettel várunk

Kassa 1942 II. 9.

Mihalics

FELSŐMAGYARORSZÁGI RÁKÓCZI MÚZEUM

KASSA
TELEFON 24-37

Nagyságos
dr Szentiványi
Gyula
főtitkár úrnak

Budapest, IX
Ferenc körút 10. II.

Kehida.

Deák Ferenc egyhori
háza
Háry Gyula rajza
Repr.
Om IV. 239. l.

SZATMÁRNÉMETI

Gréhezegyház, empire

Kénc VV 1857, 208 l

Keisz Károly

16. II. **Rákóczi Ferencz arczképe.** Olajfestmény.

Kiállitja: *Dr. Dillesz Sándor.*

17. **Rákóczi József**, II. Rákóczi Ferencz idősebb fiának gyermekkori arczképe. Olajfestmény.

Kiállitja: *Báró Radvánszky Albert.*

18 **Rákóczi György**, II. Rákóczi Ferencz ifjabb fiának gyermekkori arczképe. Olajfestmény.

Kiállitja: *Báró Radvánszky Albert.*

19. **Lovassági jelző zászló**, piros selyem, az ország és Bártfa város czimerével. A 18. századból.

Kiállitja: *Bártfa szab. kir. város.*

20. II. **Rákóczi Ferencz térdképe.** Modern olajfestmény, Mányoky Ádám után Keisz K.-tól.

Kiállitja: *Gróf Kreith Béla.*

21., 22. **Magyar úri viseletképek** a 17. századból. Olajfestmény.

Kiállitja: *Turchányi Ödön.*

23., 24. **Szék,** aranyozott és sokszinű festéssel diszitett préselt bőrrel bevonva, a 18. századból.

Kiállitja: *József-Ágost főherczeg ő [cs. és kir. Fensége.*

Ifjú Rákóczi

6. **Miseruha**, arany- és ezüstfonállal átszőtt selyemből. Alján gróf Rákóczi Erzsébet nevének kezdőbetűi és 1691 évszám kivarrva.
Kiállitja: *A zborói róm. kath. templom.*

7. **Karosszék**, sokszinű, virágmustrás bársonynyal bevonva. A sárospataki várból származik s a hagyomány szerint II. Rákóczi Ferenczé volt. Kiállitja: *Koós József.*

8. **Zászló**, kék vászon, Lőcse város czímerével, a 17. századból.
Kiállitja: *Lőcse szab. kir. város.*

9. **Örökmécses**, (templomi lámpa), ezüst, vert és áttört művű lombornamentummal díszitve. A 17. század végéről.
Kiállitja: *A zborói róm. kath. templom.*

10. **Lovassági zászló**, a 18. századból; fekete-sárga selyemlapja foszlányokban.
Kiállitja: *Borsodvármegye közönsége.*

11., 12. **Magyar úri viseletképek**, a 17. századból. Olajfestmény.
Kiállitja: *Turchányi Ödön.*

13. **Miseruha**, aranyszállal és selyemmel átszőtt virágos szövet. Alúl gróf Rákóczi Erzsébet nevének kezdőbetűi és 1691 évszám.
Kiállitja: *A zborói róm. kath. templom.*

14., 15. **Szék**, aranyozott és sokszínű festéssel díszített préselt bőrrel bevonva, a 18. századból.
Kiállitja: *József-Ágost főherczeg ő csász. [és kir. Fensége.*

Keiss Károly

Kossuth Lajos 1848-ban
olaff

Kossuth Ferenc diszma-
gyarban, olaff.

Kossuth Lajos fogadta
tása Amerikában, olaff.

Feshette fenti
A volt Kreith muzeum
anyagából.

Ármerési közlöny
1928. febr. (41. sz.)

Cortesius. Ugolinus Verinus. Jo. Franc. Marlianus. Ára 7 kor.

Magyarországi tanulók külföldön. I. kötet. A **jénai** egyetemen. Összeállitotta **Mokos Gyula.** Ára 4 kor. 40 fill. II. kötet. A **bécsi** egyetemen. Összeáll. dr. **Schrauf Károly.** Ára 9 kor. III. köt. A **krakói** egyetemen. Közli dr. **Schrauf Károly.** Ára 3 kor.

Régi magyar nyomtatványok. (Betü- és alakhü kiadás.) I. kötet. **Komjáthy Benedek:** Az zenth Paal leveley magyar nyelven 1553. Ára 6 kor. II. köt. **Telegdi Miklós:** Az keresztyensegnec fondamentomiról való rövid keonyvechke 1562. Ára 1 kor. 60 fill. **Pesty Gábor:** Nouum Testamentum. Wy Testamentum magyar nyelven 1536. Ára 6 kor. III. kötet. **Dévai Mátyás:** At tiz parantsolatnac, a hit agazatinak, am mi atancnac, aes ah hit petsaetinec roeviden valo magarazatta. 1538. Ára 2 kor. **Szilády Áron** jegyzeteivel.

Irodalomtörténeti Közlemények. X. évfolyam (1900.) Szerkeszti **Szilády Áron.** Előfizetési ára 10 kor. Egyes füzet ára 3 korona.

Megrendelések intézendők:

a Magyar Tud. Akadémia könyvkiadó-hivatalához

Budapest, Akadémia-palota.

Budapest, 1900. Az Athenaeum r. társ. könyvnyomdája.

M.D.K.

Keis Károly
festő

250) Kossuth Lajos arcképe

251) Kossuth Lajosné Meszlényi Teréz

252) Kossuth Ferenc

(Ceglédi tulaj.)

Egyéb körtulajdonból elvezetett műtárgyak jegyzéke.
Budapest, 1952.

17. l.

Kaiserswerth P

Grundbuch. Cat.

1924. 99

~~Bögre agyagból VII. 244.~~

Keiserwerth P

läsd

Cs-gém 99.l.

Lebiedzki Eduard: No 4 Ra

41 (809), 2118 (716)

Keiserwerth

lásd

Zürich. 61 l.
86 l.
87 l.

v. Thüne
Becker

..... *műhely.*

főnökség!

..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

n.

vi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

P. Keiserswerth

Erdély megerősitésének emlékérme, 1762.

Csányi K: Bpesti gyüjtők és művészek érem- és plakett kiáll. az Iparmüv.Mus.-ban. 1924.

99 1.

Keiser
purkamüves
Frakuó

l.

Magyvicnivadkiáll

109. l.

A hivatalos másolat hiteléül:

Bátonyi

min.shiv.igazgató. h.

Keisergruber G.

l. Eperjesy 1929

1541

ísmeretlen művész.
. századból.

előlapján, derékig, jobbrafor-
brázolva. Jobb kezében vállra
gart, baljában pedig egy meg
t tart. Előtte a mezőnyben
ronája zárt, vértje díszes. Haja
za rövid. Körirata a reczézett
ött: »FERDINAND. D. G. ROM.
. A hátlapon Austria czímere
arország egyesített czímerével,
fölötte pedig a megkoronázott
karján a gyermek Jézus ül és
lalon egy-egy angyalfej lebeg.
RCHIDVX. AVSTRIE. DVX. BVR.

cm. — Lelt. sz. 1141. — Értéke
l ajándéka 1907 április 30-án (787–
november 24-iki 5395 (1950–909),
51–910) és a 3211–910 eln. sz. le-
uár 10-iki (2095–909) és az 1910
. jegyzékek alapján. — Bejelente-
908).

Keipert László

festő.

Szül. 1880 körül. Osztrák származású, aki az osztrák-magyar hadseregben aktív katona volt. Az 1914–18. világháború után Nyíregyházán telepedett le, ahol arcképfestésből élt. Egyebek közt megfestette Draskovich Tivadar gróf arcképét. Képeit magyar nyelvű.

Draskovich Iván gróf közlése.

M. hagy tajkép vizfestu.

KEIPERT *László*, osztrák származású festő, * 1880 körül. A közös hadseregben aktív tiszt volt. 1918. Nyiregyházán telepedett le s főleg arcképfestéssel foglalkozik. Művei közül ismeretes Draskovich Tivadar gróf arcképe.

Sz. gy. I. 537 l.

fordult

ra, Tojás dad medaillonban. Fejeú ellenző"
llakkal s aljaú ékkövés abroncsesal. Haja
kála leberetvált. Köntöse prémes. Felirata a

ENERAL DE GIANNIZZARI"

n deli."
ýssens, Fe, Viennæ."

tei a vonalkeretnek 18.7:15 cm.

6360

140/95 N° 84.

MDK

4el. Keintzel Gyula, ép.

Szül.: Szeged, 1886 Okl.kelte: 1909 sz.: 4342

A m.kir. József Műegyetemen oklevelet, absolutoriumot vagy oklevélhonosítást nyert építészek névjegyzéke 1873-1928-ig.

MP-IP - MP-MÜV. 1931.márc.1. 41.l.

Keintzel Josef MDK

Repr: Fejezettöredék gipszöntvénye és rajza
A Mária-kaputól bemenet jobbra eső falpillérről. Erzsébet királyné képmása.
/1380 körül/

. A rajz Keintzel Joseftől 1876./

164-165 kép.

Csemegi: A budavári főtemplom. 1955.

Keipel Kalotai Ottó
Tanulmány, gipsz, plakett

Őszi Tárlat kiállitása. Műcs. 1922. nov. 15 l.

Keintzel József

nül. Szászrégenben 1856 nov. 6. Epitészeti irodában dolgozott, 1873/4, 1874/5 Bécsben tanult. 1876/7 I. esti tanfolyam a bpesti mintarajztanodában.

Medgyesi Ötvösczéh pecsétje XVI. sz. VI. 293

– XVI–XVII. sz. VI. 293

— – XVII. sz. VI. 293

Keinar János

aranyműves

lásd

Horvmagyöto Bécsben

6. l.

Keinár János

aranyműves

1736-ban iratkozott be

lása

Fleischer Bées. 57. l.

Temesvár.

E lapon a város és vár
fl. kiágazásai vesznek körül

Accurater Pl
von
TEMESWAR

fölül középütt: 19.
alól balra: I.B. Prasser exc

Rm., mér. a v

Keindl Ágost

Kőrajzoló segéd Posner
Kaiserly Lajos üzletében.
Szül. Bécsben 1850 nov.
1-én. 4 elemit végzett.
1876/7. I. esti tanfolyam.
Bpesti. mintarajztanodában

Lelet, iszkaszentgyörgyi VI. 14.

Keindl Antal

könnvesmester

l.

Luveszprüspvár

174. l.

Keintzel Gyula

építész

nül. Szeged 1886.

okl. nyert 1909

Névjegyz. Műegyetem. 10 l.

10592.

ovon ül a király, ki balkezében pa-
térben a hol tábori sátrak lát-
ú koronás alakja bontakozik ki. Fö-
al lebeg koszorúval, mondatszalagján
fölött VICTORIA A DEO OMNIPOTENTI
ország és Ausztria czimereinél:

vk. 31: 27 cm.

Kein II. György

ötvös Nagyszeben

Könnagyötvj -

2631.

1467

Nr. 1276?

GK Georgius Kein II, M 1758, e. —1796. (B: IV,21.

Gy: 128.)

Késbak. — *Messerbank.* — Ca 1790.

Mus. Nat. Transilv., Kolozsvár — *Klausenburg.*

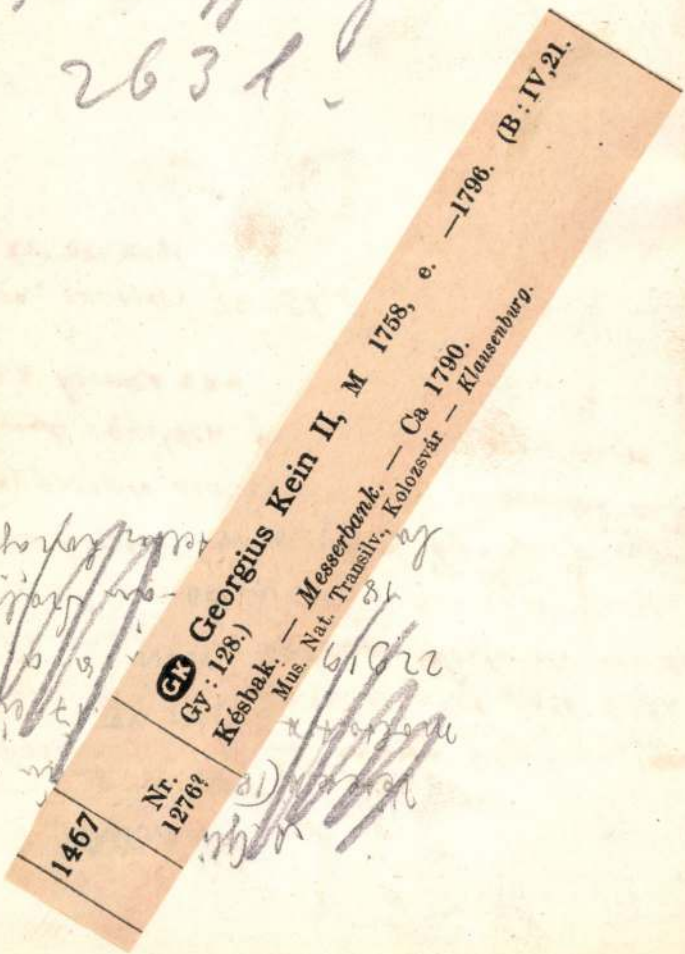

yermek Jézust, ki jobbját feléje nyujtja
artja, hogy annak jobb lába
felett van. Sötétzöld kendőt és
ít visel, melyet derekán kendőöv szorit. A
sszú köntös. Fejet ölt dicsfény övezi.
zott) préselt diszítésű és alól a sarkokban
egyikében fehér és sötétpiros sávok válto
kban kereszt van.

tára, méretei 74:58.5 Cm.
a vége.
en. Ára 403 ft 65 kr. = 807 K = 30 f.

146.

Kein György II.

Ötv.

l. Kömagyötvi.

1467. r.

Athozat

		áthozat	
III.	3.	2616. n. pla	S.
	8.	à conto	S.
	9.	2636. virnárú	S.
		2640. n. pla	S.
	22.	2695. " "	S.
	23.	2701. " "	S.
VIII.	1.	2737. " "	S.
	5.	2758. " "	S.
		2129. " "	H.
	6.	2769. " "	S.
	7.	2775. " "	S.
	10.	2790. " "	S.
	16.	2902. " "	S.
	23.	2929. " "	S.
	24.	à conto	S.
IX.	4.	2978. n. pla	S.
	5.	2982. " "	S.

NEO Budapest, Károly-körut 8.
Tel. T. 107—57.

Átvitel

Kein Hoch

Ob

Nagyneben, XVIII sz elsőf

irod

HHSz 526 l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedély

.....

a műhelyfőnök vag
aláírás

8. sorsz. Műhelyi minta. —

Keim Orbán (?)

(ha jól emlékszem)

1506. budavári
háztulajdonos

Egyébként e cikk
megírásakor lásd
okoetlen

Orbán könyv-
kötőt.

tamozás és illetékes fölülvizsgál
azon hozzáadással, hogy a m
lér ellennyugta mellett egyid
beszállittatott. -

Mérem a fölmentvény meg
annak idején fölvehető legye

Kelt Visegrádon, 1902 é

Csatolva: 3 darab
melléklet. -

Kein (Kühn, Kain)

Abraham

l.

Schoenkörpvarōh

112.

YAR
SZET

925—1935):

KY PÁL

ESZTŐ:

NGER IMRE

Keill János

stud. math.

Szepesremetéről, 1769-ben

iratkozott be.

lásd Fleischer Béla: 57-l.

Temesvár.

A vár térrajzát az ostro
désével feltüntető ezen lap e
két tiszt beszélget és két fe

balra: Den 12 October 1716,
Savoyen de sterke S
met accoort; zynde
Trenchéen den 1ste
jobbra: TEMESVARIA ex pact
una cum arce, post
tum aperuerant pug
legalól középütt: Pet. Schenk

Rm., mér. a vk.

Keillner Ferenc

Mol ?, 1814

Lvód

~ Kovács Harang

64. l.

Diósgyőri Koronauradalmi levéltár

VI. 166, 167

Keilhau Jaus

kannagarto

1569.

l. Arch. Est

1910. 350 l.

dr Keil Lóránthné
Faber Szibilla

Beszkárt Közművelődési Egyesületének III.képzőművészeti Kiállitása - Akácfa utcai székház diszteremében - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1935.XII.15.

Kellné Faber Gabriella festő

A Beszkárt Kőrmüvelődési Egyesülete képzőmüvészeti szakosztályának vezetője

Magyarság 1937 XII. 29

dr.Keil Lórándné Faber Gabriella festőművész

Szerepelt a Beszkárt képzőművészeti kiáll.-én.

N.U.936.XII.23.

von KEILBERG mérat

fehmeriert Porzyban 1756

Ars 1996/1-3. 227.

ás fülkékben
zobrocskája s
ét ábrázolja.
Antal
. eleje.

zent Egyed
edelláján
kétfelől
val. Szárnyain
zent Ilona
n. XVI. sz.
épe a szószék
zent nő és
s a pápa

Keil Sándor

Jestő"

aronos

Ék Sándorral.

Keil Lóránthné dr

Faber Gaby

festő

vül. i Bpest

l.

Boz Magyarlex

512 h.

Klasz Pertő: Assisi Sz. Ferenc. Fa(?)
olaj, 16 × 14 cm.

Ipolyi ?

Keil Lorántné

Képzőművészek

1934. VIII. cif 74 sz 1539.

Keil Lorántné: Tájkép

Az Uj Szalón Tárlatáról

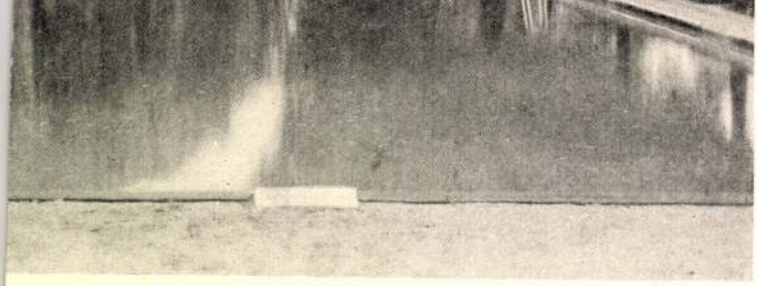

Fenti
Acquin-
tjuk be.
meden-
áplálja,
ize na-

lmayer-
eiben a
endéglő

fák által
keretet

si mun-
a belső
vész vé-
z elmúlt
ín újból
napos

legjavult
ART fu-
kissza-
oz jutni.

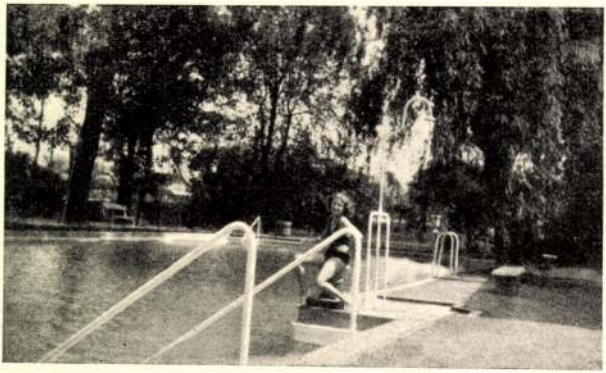

KEIL MÁTYÁS, gombkötőinas

20.-Polák Gáspár műhelyében tanult többek között Keil Mátyás gombkötőinas 1746.március 19-től 1749. szeptember 16.ig. 399.old

SZOVÉNYI ISTVÁN: Kőszegi gombkötőmesterek és műhelyek a cég keletkezésétől megszűnéséig 395.old

SAVARIA, A Vas Megyei Múzeumok Értesítője, 5-6. 1971-72. Szombathely, 1975

KEIL Tamás asztalos. Egerben az 1766. évi adóösszeirás alkalmával említik.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Keil Tamás, asztalos

Egerben az 1766. évi adó-
összeírásban szerepel.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 348. old.

dr. Keil Lóránt né, festőművész
Fejtanulmány, grafika
Ülő akt, grafika
Műteremsarok, vizf.
Modellek a műteremben, vizf.
Fekvő akt, vizf.

IV. Képzőművészeti és fotóművészeti, kézügyességi és bélyegkiállitás. Bp. 1936, december, 3/1o 1.

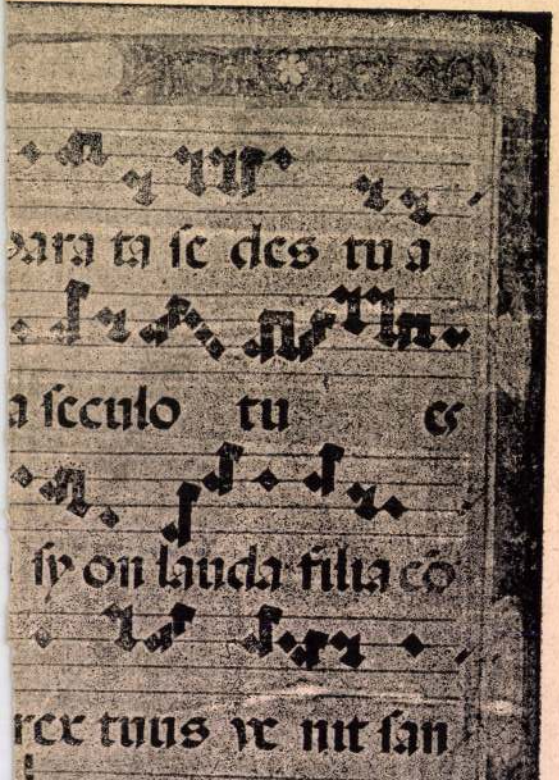

MK

Keil Lórándné festő

Beszkárt művészeinek kiáll. Pesti Napló, 1936. dec. 22. 17 l.

Kék

(Szabolcs vm.)

Krisztus testéről
neveretett elphár,
fából, emlitve 1333.

Szabolcs

Borovszky

330 l

Müemlékek Országos Bizottsága
ngs.Dr.Genthon István egyetemi m.tanár
ur kezéhez.

Budapest.
Iparmüvészeti Muzeum.

IX., Högyes Endre u. 10.

Kék
(Szabolcs vm)

Ref. templom.
Építés 1818.

Borovszky.Magy.orsz. vm Szabolcs
331

111 Kék 394 Km
(~~kabolás vm~~) 25. Km
Nyíregyházatól Nyír-
bogdányon át
Indulás 1938 junius 28.

VI. 27. 222 Km

366 Km
~~[illegible]~~ [illegible]

A templom. A szentely
A templom 1828-ban épülte
~~[illegible]~~ 1871-
ben ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ Gödöllő

Nyirségi utam 1938

Kék

(Kabolcs m)

KÉK (Szabolcs)

Szentiványi, 1938.

REF. TEMPLOM egyenes záródású szentélyel, épült 1828-ban. 1871-ben átalakítva.

Keil Lajos

ötvös

1895 - 1900

Címtár 1930. 84. l.

Közoktatásügyi miniszter, helyben

IV. 171

Keil, Johann Rupert

Die Hauptsadt Ofen in Unter Ungarn, wie solche von der Christl. Armee belagert u. glücklich erobert 1686. Leipzig bey Johann Rupert Keil. Nagy folio röplap kéthasábos nemet szöveggel.

Majláth tört. Kiáll

244, 245 l.

szoval Otszazharmińczegy 32/100 Koron

tal bátorkodom megjegyezni, hogy
n a még bennlevő járandóságon
azt augusztus 17 én kelt nagybecs
ni méltóztattak, hanem:

g van szerencsém a mmkaési
n fuvarlevelet átnyujtani, mely s
n 53·36 Koronát fizettem.
tam a tit: Bizottságnak

Kész Szolgája

BECK SÁMUEL
KÖRÖNYA ÉS KOFARADÓ ÜZLET

Beck Sámuel

KEIL György festő

Szelnárd, Világ Magyarországban, 1973
az oldalfalakat festette a pécsi festő

Színháztechnikai Fórum, 1996 május
35.

Finnország területén. Ezek száma Nagy-Britanniában és Franciaországban 7-7, Finnországban 5, Svédországban 4, Svájcban 3.

Bár van különbség az olaszországi és spanyolországi helyzet között, mert Olaszországban van egy-két nagyságrendileg kiemelkedő gyűjtemény, karakterét tekintve a hungarika anyag jellegében és megoszlásában sok a hasonlóság. Mindkét országban sok a forrásértékű kéziratos, valamint régi, ritka dokumentum anyag, és többségében kisebb méretű, földrajzilag igen sokfelé szóródó, de nagyszámú gyűjteményről érkezett visszajelzés.

Ezzel szemben Dánia, Hollandia, Belgium egy-két intézményben koncentrált, közepes méretű, modern hungarika gyűjtésről adott számot.

rmészetesen valamennyi eddig említett or-an a súlyponti intézeteknek van egy jelen-dudvara a pár tucat vagy egy-kétszáz hun-

(Wien), Bi
tionale et
of London
pean Stud
egy jól kör
vonzásába
folyamatos
tén fontos

Ugyan
gú, 4000-
teményeke
intézet va
szerepét
működteti
get. Ilyen
gisches I
Osteurop
lin), Unive
sche Ges

A pár
mények
pen eset

Keil Ferenc, aszatlosmester

A Pécsett müködött legjelentősebb kisiparosok adattára. Asztalosok:-1871-ben szül.Pécsett.1889-ben szabadúlt. 8 évet hazánkban,Németországban és Franciaországban. Braunschweigben segédi vizsga.Remeklésért a"Kunsttischle Meister"oklevél.1904-ben édesapja üzemét veszi átPortál és templomberendetől évet tölt Törökországban. 161.old

B.Horváth Csilla: Mozaikok a pécsi kisipar történetéből az 1930-as években 149.old

A Jan.Pann.Múz.Évk. XIX. 1974. Pécs

Keil Gabriella festő

Szerepel a műtermen u oport-
ki-ámításán.

Nemzeti Ujság 1937 IX. 26

Keil-Faber Gabriella
festő.

A „Műterem" nyolcadik csoportkiállításán vez rézt képeivel

Magyarország 1937. IX. 26.

Keil Faber Gabriella festő

kezdet a hűtezeni szoport-
kiállítás

Említve: Barátnők
Pihenő modellek
munkásasszony

hagyarság 1937 IX. 25

Keil Faber Gabriella festő

Szerepel a hűtekem a operá-
tiálultásán

Nemzeti Ujság 1937 IX 25

Keil Faber Gabriella

— **Kiállitás a Műteremben.** Két jó akvarellista tünik fel a Kossuth Lajos-utcai *Műterem* uj kiállitásán. Az egyik *Keil-Faber Gabriella*, aki férfias erejü és tömör kifejezésü vizfestményeivel jogosan kelt figyelmet és érdeklődést. Különösen az különbözteti meg előnyösen a legtöbb akvarellistától, hogy a szinek friss, könnyed kezelése mellett komoly elmélyedésü rajzot is éreztetni tud. Legszebb munkáinak az *Olvasó gyermek, Barátnők, Pihenő asszony* és *Anya gyermekkel* cimü vizfestményeit és a *Pihenő fiu* cimü olajfestményt érezzük. A másik, akinek friss vizfestményeire felfigyelünk, *Ádámffy László*. Szinekben, különösen tájain, sok erőt és egyszerüséget ad, de a rajz biztos jelenlétét a szinek alatt egyelőre még nélkülözzük nála. *Sárgaruhás leány* cimü olajfestménye izléses munka. A kiállitás többi művészei közül még *Sikorska Zsolnay Juliát* kell emlitenünk, akinek őszesti tája, szürke tónusával, költői hangulatu. *(—y)*

P. H. 1931. IX/28

Pesti Hirlap

KEIL Ferenc antalon

Péa 1880-as évet

Péai Semle 2003/4. 54.

v spolupráci so Sekciou pomocných vied histórie [illegible]
Slovenskej historickej spoločnosti pri Slovenskej akadémii vied
a Trenčianskym múzeom v Trenčíne v dňoch 5.-7. septembra 1996
v Trenčíne.

Zostavil a edične pripravil / Edited by: *Milan Štěpánik*. Grafická úprava / Design: *Peter Ďurík*. Texty resumé / Summaries: *Milan Štěpánik*. Preklady resumé / English translations: *Mária Okálová*. Odborné korektúry anglických textov / English texts revised by: *Zdenko G. Alexy, David H. Scholes* / Ottawa, Canada. Kresby / Drawings: *Ladislav Čisárik* ml. (8/1-4, 26/1-8), autori. Fotografie a reprodukcie / Photographs and reproductions: *Anton Fillo* (18/11-12), *Terézia Grófová* / Trenčianske múzeum v Trenčíne (29/1), *Peter Hajduch* (13/1), *Peter Lipták* (4/4), *Oľga Nováková* / Šarišské múzeum [illegible] (7/3-12), *Štefan Pécsy* / Štátny oblastný archív v Levoči

Kék Maja textilkiállítása

KÉT IPARMŰVÉSZ, Kék Maja textiltervező grafikáit és Mester Éva üvegtervező munkáit tekintheti meg a közönség a Ferencvárosi Pincetárlaton.

Népszabadság, 1985. II. 1

< Kék György >

építész ? cikke

< > A MABI újjáépítési programmja.

Uj Építészet. 1948.

12. l.

I MŰZEUM

Kek József

[illegible] Zsolnay [illegible]

[illegible]: Kozlau 1845

[illegible]: 1882

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay -gyár művészete.
Pécs. 1959.

71.o. 18.jegyz.

Kek Josef

MDK

szentkép- festő, figuralista

A Zsolnay-gyár művészeti munkáiban közreműködött 1882-1910.

66.o.

MIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete.
Pécs. 1959.

A kékedi kastély ismét a megye tulajdonában

Pályázatot írnak ki a hasznosítására?

Úgy tűnik, hamarosan eldől a kékedi Melczer-kastély sorsa. A megyei vagyonátadó bizottság ugyanis a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat tulajdonába adta a '80-as években mintegy 123,3 millió forint költséggel helyreállított épületet. A megyei közgyűlés következő önkormányzati ülésén tárgyalja meg, miként is hasznosítsák a továbbiakban a kastélyt.

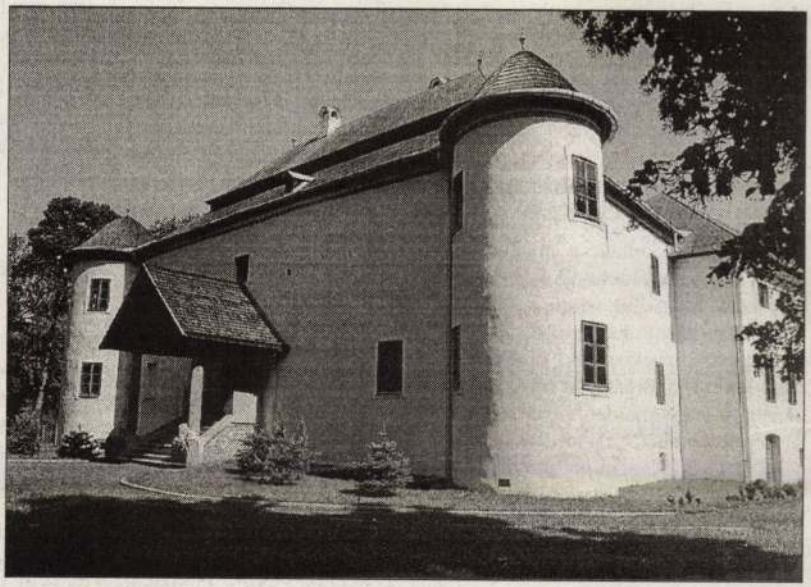

Sokféle célra alkalmas...

Az előterjesztésből megtudjuk, hogy a kastély a hozzá tartozó két épülettel (gazdasági épület és volt magtár) együtt 1947-ben került a magyar állam tulajdonába. A kezelője előbb az Abaúj Községi Közös Tanács V. B., majd a B.-A.-Z. Megyei Tanács V. B. volt. A megye továbbképző intézményeként hasznosította 1980-ig a kastélyt. Ezt követően kezdődtek meg a helyreállítási munkálatok. 1992-ben az állam tulajdonából ki nem adható műemlékekről szóló kormányrendelet a kastélyingatlant a Kincstári Vagyonkezelő Szervezet kezelésébe adta. A kastély tulajdonviszonyával kapcsolatos történet végeredményeként az Országos Műemlékvédelmi Hivatal Műemlékfelügyeleti Igazgatóságának egyetértésével ez év január 1-jei hatállyal a kastély tulajdonosa a B.-A.-Z. Megyei Önkormányzat lett, azzal a kikötéssel, hogy a műemlék korlátozottan forgalomképes. Ez azt jelenti, hogy az elidegenítéséhez, megterheléséhez, kezelési joga átruházásához, használati vagy bérleti joga gazdasági társaságba beviteléhez a miniszter hozzájárulása is szükséges. Ennek megfelelően a megyei önkormányzat következő közgyűlése arról dönt, hogy a kékedi kastélyt korlátozottan forgalomképes vagyonként nyilvántartásba veszi-e. A határozati javaslat szerint az ingatlannak legfeljebb 20 évre való bérbeadásáról, ily módon való hasznosításáról nyilvános pályázat útján döntenek. A pályázattervezet feltételei szerint egyéni vállalkozók, belföldi székhellyel rendelkező gazdasági társaságok pályázhatnának 500 ezer forint bánatpénz befizetése mellett. Olyan pályázók jelentkezését várják a terv szerint, akik idegenforgalmi-vendéglátóipari tapasztalattal rendelkeznek. Lehetőség van vadászkastély üzemeltetésére is, de nem zárják ki a bentlakásos képzés, konferenciák céljára történő hasznosítást sem. A kastély alkalmas alkotóháznak vagy például zenei alkotóműhelynek is.

je

DÉLI HÍRLAP (MISKOLC)
1993 jan. 27.

ház falát, metilalkoholt találtak, nekiestek, hogy megigyák. Három közülük rögtön meghalt. Laci, mondta a parancsnok, te nagyon jól festesz, csináld meg a kereszteket. Ez idő tájt volt egy különös találkozásom. Mikor továbbvittek minket Hollandiába, a tengerpart mellett egy kis vendéglőben zongoráztam, így szórakoztatva az embereket. Bejött egy középkorú úriember, maga is játszott, Martini János volt.

– Tudtad folytatni a főiskolát?

– Akikkel kezdtem, azok már harmadikosok voltak, s mindent millpengőben számoltunk. Reggel hattól este hatig dolgoztam. Például téglákat tisztítottam a törmeléktől. Már az első évben rajz-ösztöndíjas lettem, a főigazgató adta. Ez azzal járt, hogy mindenféle monstre képeket kellett festeni Sztálinról, Leninről. Engem megkeresett Kornél atya, a ferencrendi barát, hogy nincs pénzük, de az Üdvözlégy, Máriát meg kéne festeni a freskóra. Azt is megfestettem. Később egy évre elküldtek a budai képzőbe, muszáj volt bejárni műteremlátogatásra. A kevéske pénz miatt nem kaptunk csinos, fiatal modelleket, kalauznők vállalták, képzelheted. Mikor az édes unokatestvérem, aki modellkedésből kereste a kenyerét, meglátta a képeimet, elszörnyülködött, biztos bukásra vagyok ítélve, modellt állt nekem. Anyám viszont megtalálta a rajzaimat. Az arcot eléggé elnagyoltam, de így is kijött anyámból a puritánság, s határozottan kijelentette, nem vagyok művésznek való. A sok ivászat, a kurválkodás nem méltó hozzám. Te nagyon jó tanító leszel, fiam, mondta, s ezzel el is igazította a sorsomat. Zenei dolgokba nem szólt bele, de miu-

rista gyerek, nézd már meg. Csik Gusztika volt. Ámultunk-bámultunk, ahogy játszott. Négy éven át zenéltünk együtt a Szalkai és szólistái nevű együttessel. Nagyon szerették akkoriban a tangóharmonikát. Négyszáz táncost képzelj el egy szórakozóhelyen. Olyan világ volt, hogy mindent ünnepeltünk, mindent meg kellett ünnepelnünk.

– Hogy kerültél a moziba, miért hagytad ott a tanítást?

– Pénzért. Meg kellett élni. Az egyik volt kollégámat kinevezték a Heves Megyei Moziüzemi Vállalat igazgatójának. Nekem felajánlott egy állást lényegesen többért, mint amennyi a tanítói fizetésem volt. Egészen 1978-ig dolgoztam a Heves Megyei Moziüzemi Vállalatnál, akkor fogtam magam és kimentem Frankfurtba zenélni, másfél évre. Második feleségemmel ekkor költöztünk át Miskolcra. Amikor hazajöttem, szóltak, hogy a B.-A.-Z. Megyei Moziüzemi Vállalatnál minden hely megüresedett, magyarán akkor rúgták ki az egész dekoratőr társaságot. Így lettem én csoportvezető. Miskolcon is elkezdtem zenélni, nappal dolgoztam a mozinál, este a Diófában, később pedig az Ifjúság éttermében zenéltem. Bizony az Ifjúság étteremben. Nem is hinnéd, akkoriban estélyi ruhás hölgyek, urak szórakoztak itt. Csak később zúllött le.

A fia halála, s a katonai százalék

– Nem akarok én vájkálni a magánéletedben, de a sok távollétet mennyire sínylette meg a családod?

– Beszélek erről, így teljes a kép. Az első feleségemet még 1953-ban vettem el, 21 éven át bírtuk. Ezt azért mondom így, mert beteges féltékenységi roha-

miniszter, aki egy befolyásos ismerősömnek azt tanácsolta, hagyjuk, mert ez a katonaságnál megengedett 1,5 százalékos halálozási arányban benne van. A kórházban lezárták a folyosót, civilként tették bele a fiamat a koporsóba, civilben jelentek meg a katonaság képviselői a temetésen, azt jelezve, hogy ez egy civil temetés. Tehetséges zenész lehetett volna. Azt már említettem, hogy a második feleségemmel költöztem Miskolcra. Ebből a házasságból egy fiam született, Balázs. A harmadik feleségem tanítónő, ebből a házasságból két fiam van, a 15 éves Bence és a 10 éves Dániel.

Idealizált szentkép-stílus

– Megint csak az anyagiak miatt vállaltad a külföldi zenélést?

– Pontosan így van. Hiszen ebből a norvégiai kintlétből tudtam megvenni a lakásunkat a Középszeren. Norvégia egy csoda. Olyan helyen zenéltünk, ahol éjjel egykor lemegy a Nap, s feljön a Hold. Éjjel háromkor lemegy a Hold és feljön a Nap. Három szivárványt látsz az égen. Egy szigeten voltunk. Mikor először oda indultunk, azt hittük, bemegyünk egy alagútba, aztán kijövünk, s máris ott vagyunk. Felvilágosítottak, hogy 2800 méter mélyen a tenger alatt fúrt alagútban utaztunk. Vagyis mindeközben fölöttünk a tenger hullámzott. Ezt én egy kicsit máig képletesnek érzem az életemre. Visszafelé már ezzel a tisztelettel és félelemmel keltünk át az alagúton. Itthon tovább zenéltem, végül a Jerevánban Glatz Ferivel és Bárány Lacival közösen játszottam, és 1992-ben mentem nyugdíjba.

– Hogy kerültél újra a mozi világába?

– Amikor én átjöttem Miskolcra, 1979-ben a Moziüzemi Válla-

Kék László
nyomdász
d.
Kertész nyomtatók
277 b

163. kép. *Magyar szobrász 1350 körül: Trónoló Madonna.*

Kék Maya, iparművész

Közterületi alkotások. Összeállította: Hollósi Éva.

1988. szeptember.

Budapest XIV., Angol u. 22. Idegenforgalmi Prop. és Kiadó Váll.

Gobelin, 4.5 m² (befoglaló méret: 160×280 cm), 5-ös felvetésű francia.

(említve)

Művészet, 1989., január, 64-old.

KEKÉCS János gyöngyösi asztalos. 1811-ben a városi levéltár berendezésén dolgozik és az archivumban készitett fiókokért 12o forintot vesz fel. 1812-ben a gyöngyösi katonaság számára végez munkákat.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Kekécs János, gyöngyösi asztalos

1811-ben a városi levéltár berendezésén dolgozik.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

348. old.

NAPI UTASVÁRÓ

Sahara Tours 1137 Bp., Szt. István krt. 12. Tel.: 329-1692, -1693, -1695 mtext 458. o. www.saharatours.hu Eng. szám: R-1799/98/2000

TUNÉZIA KARÁCSONYKOR, SZILVESZTERKOR Dec. 24., 26., 31.

Htl.***/fp.	70 900 Ft
Htl.****/fp.	78 900 Ft
Htl.*****/fp.	88 000 Ft
Körutazás + üdülés	105 900 Ft-tól

EGYIPTOM KARÁCSONYKOR, SZILVESZTERKOR Dec. 26., 24., 27., 31.

Hosszú hétvége Kairóban htl. 4*/fp.	117 900 Ft-tól
Nílusi hajóút htl. 4*/fp. + hajó 5*/f. p.	189 900 Ft-tól
Vörös-tenger, Rihana Inn****+ all inc.	179 900 Ft-tól
Vörös-tenger, Hurghada, htl. 4*/fp.	159 900 Ft-tól
Vörös-tenger, Hurghada, htl. 5*/fp.	199 900 Ft-tól
Vörös-tenger, Sharm E. S. htl. 5*/fp.	169 900 Ft-tól

EGYÉB AJÁNLATAINK:

Srí Lanka körutazás + Maldív szilveszterkor	564 000 Ft
Szilveszter Prágában 4 nap + busz + r.	42 500 Ft

FANTASZTIKUS Tolna tours ajánlatok

Advent Steyrben, a karácsonyi városban busz, 2 nap, fp., XII. 1., 14., 25 900 Ft/fő
ISZTAMBUL, akció december 15-ig, repülővel, ****-os belvárosi szállodában 3 nap 45 900 Ft/fő, 4 nap 51 900 Ft/fő 6 nap 62 900 Ft/fő
Szilveszter Párizsban, busz, 6 nap reggeli XII. 28., 65 900 Ft/fő
Szilveszter ERDÉLYBEN, busz, 4 nap fp., XII. 30., 43 900 Ft/fő (egyénileg 31 900 Ft/fő)
Szilveszter az OPATIJAI RIVIÉRÁN busz, fp., 4 nap, XII. 30., 53 900 Ft/fő (egyénileg 36 900 Ft/fő)
VELENCEI KARNEVÁL, busz, 3 nap, fp., 2003. II. 21., 27., III. 3.
MAROKKÓ, királyi városok, rep. fp., 8 nap, 2003. I. 18., II. 15., III. 15. 259 900 Ft/fő
Jelentkezés szekszárdi irodánknál (74) 511-955; és több száz vidéki és budapesti partnerünknél www.toltour.tolna.net – Eng. sz.: R01963/1999

CHEMOL TRAVEL UTAZÁSI IRODA

Egzotikus üdülések, körutazások
Körutazás Észak-Thaiföldön, üdüléssel Pattayán
jan. 18-30. febr. 8-20. 325 000 Ft
Arany Buddha – 3 éj Bangkok és 7 éj Pattaya
jan. 1-12. jan. 22-febr. 2. 219 000 Ft-tól
Thaiföld-Malajzia-Szingapúr 13 nap/11 éj jan. 11-23. 422 000 Ft
Direkt charter repülőjegy Bangkokba 155 000 Ft-tól
Szilveszter Dubaiban dec. 27-jan. 6. 299.000 Ft
Szilveszteri városlátogatások
Párizs dec. 30-jan. 2. 183 000 Ft
Lisszabon dec. 28-jan. 2. 185 000 Ft
Kérje új katalógusunkat!
Bp. V. József nádor tér 8., Tel.: 266-2261
Bp. IX. Köztelek u. 4/b., Tel.: 216-8340
Bp. II. Rózsakert Bevás.kp., Tel.: 200-4747
Bp. II. Mammut Üzletkp., Tel.: 325-7903
és országszerte viszonteladóinknál.
www.chemoltravel.hu • txt 439

BEST HUNGÁRIA EGZOTIKUS UTAZÁSOK

Thaiföld (12 vagy 13 nap)

Körutazások üdüléssel	249 900 Ft-tól
Üdülések charterjárattal PATTAYA	199 900 Ft-tól
PHUKET	299 900 Ft-tól
KOH SAMUI	279 900 Ft-tól
Valamint Phi Phi, Koh Lanta, Kambodzsa, Szingapúr, Hongkong	
KENYA (9 nap)	
Üdülések	219 900 Ft-tól
4 napos szafari üdüléssel	339 900 Ft-tól
Srí Lanka és Maldív	
Klasszikus Srí Lanka (körutazás üdüléssel)	279 900 Ft-tól
Srí Lanka + India	489 900 Ft-tól
Srí Lanka + Thaiföld	339 900 Ft-tól
Üdülések	249 900 Ft-tól

BEST REISEN (a Madách térnél) 1075 Budapest, Madách u. 1. Tel.: 268-1255, 268-1256, 322-3049 www.best-reisen.hu
Valamint az emblémánkkal jelölt utazási irodákban Eng. sz.: R-1214/95/1999

Szilveszter HÉVÍZEN

4 csillagos szálloda a tó közvetlen közelében termálvizes medencével, szaunával, whirlpoollal várja kedves vendégeit.
Ajánlatunk (reggeli, tőfürdőbelépővel, masszázs, szilveszteri program)
2002. XII. 30.–2003. I. 2. (3 nap) 34 300 Ft/fő
2002. XII. 28.–2003. I. 2. (5 nap) 51 300 Ft/fő
Egyágyas felár: 2800 Ft/nap
Ünnepeljen velünk!
Jelentkezés: tel.: (83) 340-524, fax: (83) 511-515 e-mail: kurinfo@axelero.hu

APRÓHIRDETÉS

INGATLAN

ÓBUDÁN 180 nm-es, kétszintes családi ház – 4,5 szobás, kétnappalis, bővíthető tetőtérrel – 200 négyszögöles telekkel, 60 nm-es dupla garázzsal, műhellyel, borospincével 40 milliós irányáron eladó. Tel.: 250-5976, (06-20) 934-4035.

SZOLGÁLTATÁS

JELZÁLOGHITELEK minimálbérrel vagy anélkül, (06-20) 997-2340.

INGKÉSZÍTÉS MÉRETRE
FLEISCHER
VI., Nagymező u. 7.
Telefon: 267-4756

EGYÉNI és társas vállalkozások széles körű könyvelését, tb-ügyintézését, adótanácsadását vállaljuk. Tel.: (06-20) 387-5636.

JÁRMŰ

MEGVÁSÁROLOM autóját, (06-30) 352-4199.

RÉGISÉG

KASTÉLYBERENDEZÉSHEZ vásárolok antik bútort, festményt, órát, bronzszobrot, porcelánt, ezüstöt, teljes hagyatékot. Tel.: 214-4850, (06-20) 323-4101.

VEGYES

KARÁCSONYFAVÁSÁR: ezüstfenyőket hétméteresekig fél ártól (ültethetők)! Fenyőkertészetből! 1026 Guyon 3.

VISEGRÁDI IDŐSEK OTTHONÁBAN
panorámás környezetben apartmanok, illetve szobák leköthetők.
Tel.: (06-26) 397-090, (06-20) 472-6967.

A SZÁMALK RENDSZERHÁZ RT.

2002. IX. 10-ével különválással megszűnt. Az átalakulásról döntő közgyűlések „Jogutód részvénytársaságokban részvényesként részt venni nem kívánó személyekkel való elszámolás módjáról szóló tervezet" elfogadott határozata értelmében a jogutód gazdasági társaságok tagjává válni nem kívánt öt részvényes vagyonhányadát a SZÁMALK Kereskedőház Rt. a titkárságon leadott részvények ellenében kifizeti.

MŰTÁRGY

Eladó a Kékedi-gyűjtemény

A műtárgypiaci karácsony közeledtének csalhatatlan jele a Nagyházi Galéria november végi „régi mesterek"-árverése, amelyet november 26–27-én tartanak. A kétnapos festményaukciót ezúttal nem tematikus műtárgyárverés, hanem egy példátlanul gazdag magángyűjtemény eladása követi.

Gréczi Emőke

A Nagyházi Galéria hosszú évek óta képes teljes anyagot összeállítani régi mesterek, vagyis 1800 előtt alkotott művészek munkáiból. Ezeken az árveréseken indul a legtöbb védett tétel (ugyan erősen kérdéses, hogy egy XVII. századi német táblakép lehet-e a magyar kulturális örökség része), ami azért bizonyítja, hogy rendkívüli minőségről van szó. Igaz, ez nem minden esetben tükröződik az árakon, de hát a miénk egy folyamatosan bővülő, ám a szokásos példákhoz (francia, angol, amerikai) képest szűk gyűjtői kör, amelynek csak egy még szűkebb csoportja vásárol ennyire régi képeket. Sok esetben éppen a védettség szűkíti a lehetséges licitálók számát, máskor a divat nem kedvez a szakrális tárgyú, hatalmas méretű festményeknek.

Parádés névsorral nem jellemezhetjük a régi mesterek aukcióinak anyagát, hiszen a legtöbb esetben csak kort, helyet és iskolát határozhatnak meg a galéria munkatársai, illetve a Szépművészeti Múzeum szakértői. Mestere alapján azért nevesíthető az 1595-ben készült Szent Miklós Keresztelő Szent Jánossal és Szent Ágostonnal című, hatalmas méretű olajkép alkotója, ugyanis Jacopo Tintoretto követőjeként tartják számon a névtelen mestert. A természetesen védett kép 12 millióról indul, ezzel az árverés legmagasabbra értékelt tétele. Van Valkenborch követője 1620 körül festette Az ősz allegóriáját, a mozgalmas életképet 7 millió forintról indítják. Nagyjából minden ötödik kép kikiáltási ára haladja meg az egymillió forintot.

Itt indul a réginek nem, de klasszikusnak mindenképpen nevezhető Borsos József Virágjóslása. Az 1856-ban született alkotás először Liszt Ferenc tulajdonában volt, majd még az zeneszerző életében a Wittgenstein családhoz került. Egy 1935-ös árverés legdrágább tétele volt 10 500 pengővel, az 50-es években múzeumi letétbe helyezték, 1981-től pedig egy budapesti tulajdonos őrizte. A festmény 9,5 millióval kezd, és nem elképzelhetetlen, hogy ezúttal is az aukció legdrágább darabja lesz. Néhány további név: ifjabb Markó Károly, Lotz Károly, Barabás Miklós, Mednyánszky László. Az egykor templomokat, kolostorokat ékesítő festett faszobrok ezúttal egészen kivételes minőséget képviselnek, több tétel induló ára meghaladja az egymillió forintot.

XVIII. századi osztrák szobrász Szent Erzsébetet ábrázoló aranyozott faszobra 1,2 millióról kezd

A második napon modernebb, többségben magyar képek indulnak. Aba-Novák Vilmos Patrona Hugariae freskóvázlata a Rezső téri templomhoz készült (4 millió), de talán témájánál fogva a művész Ökrösszekere lehet népszerűbb (3,2 millió). Perlrott Csaba Vilmos Műtermi jelenetének kikiáltási ára 8 millió forint, Patkó Károly Szüreti pihenőjét 4 millióról indítják. Jó ár várható Márffy Ödön jelenetétől, Barcsay Jenő Műteremrészletétől, Vaszary János grafikáitól, Mattis-Teutsch János fametszeteitől.

A harmadik nap közel háromszáz tétele alapján nemcsak egy páratlan gyűjtemény, hanem egy páratlan élet is elénk tárul: az idén elhunyt Kékedi Árpádé. A sportszerbolti alkalmazott, majd vezető egy egyszobás józsefvárosi lakásban kezdte el rendkívüli, főleg szakrális műtárgyakból, klasszikus festményekből, faszobrokból, régi kegytárgyakból és értékes bútorokból álló kollekcióját építeni. Nyolcvanegy évének utolsó három évtizedét ugyan egy Attila utcai háromszobás lakásban töltötte, ám a tételsor láttán elképzelhetetlen, hogy miként tudott ennyi műtárgyat elhelyezni ott (a katalógus leírásához közölt fényképekről látható: egymás hegyén-hátán).

A festmények túlnyomó része XIX. századi osztrák és német munka, de akad néhány régi mestermű is. Az ikon- és szoborgyűjtemény gazdagsága magyar viszonylatban igen ritka. Valószínű azonban, hogy a legmagasabb árakat a bútorokkal érik el, a XVIII. századi darabok 500 ezer és 3,2 millió között kezdenek.

…est mutatott. …et IFO üzleti bizal… …ovember. Októberontra esett a német …ások gazdasági környeze… …árakozásait tükröző … értéke. A részindexek …l a jelen helyzet megítélését …utató indikátor nem változott számottevően, lényegesen csökkent viszont a vállalatvezetők várakozásainak pontértéke.

Szerda – Olasz kiskereskedelmi eladások, szeptember. Augusztusban stagnált a kiskereskedelmi értékesítés szezonálisan kiigazított értéke, ami éves +1,0 százalékos növekedésnek felelt meg.

Csütörtök – Olasz fogyasztói árindex, november. Októberben +0,3 százalékos növekedéssel éves +2,7 százalékra gyorsult az olasz infláció. Ezzel az árak a negyedik egymást követő hónapban emelkedtek, és az EU által plafonként előírt, legfeljebb +2,0 százalékos szintet a 2000. év eleje óta nem sikerül teljesíteni. Az újabb növekedés hátterében a növekvő olaj- és energiaárak állnak.

Péntek – Francia munkanélküliségi ráta, október. Az EU-országok gazdaságának egyik legnagyobb strukturális problémájaként számon tartott munkanélküliség Franciaországban szeptemberben 9,0 százalékos szintet ért el, a növekedés csak 4 ezer fő volt.

– E12 fogyasztói bizalmi index, november. Az októberivel megegyező értéket, –12 pontot valószínűsítenek az elemzői konszenzusok.

MAGYARORSZÁG

Hétfő – Az MNB monetáris tanácsának ülése. A múlt heti váratlan és nagyarányú kamatcsökkentés után további 100-150 bázispontos enyhítést várnak a piaci szereplők.

Kedd – Foglalkoztatás és munkanélküliség, október. A júliustól szeptemberig tartó időszakban a munkanélküliek száma átlagosan 245 ezer főt tett ki, a férfiak száma közel 138 ezer, a nőké 107 ezer volt. A munkanélküliség rátája 5,9 százalék volt októberben.

Összeállította: Kolozsi Gábor

osztályozzák, … csiszolják, és a folyamat végén mi… …ban …

A rendkívüli kamatcsökkentés ellenére sem gyengült a forint

A Magyar Nemzeti Bank hétfőn annak ellenére csökkentette az irányadó kamatlábakat, hogy a kéthetente ülésező monetáris tanács csak ma ül össze. A váratlan lépés hatására a forint ugyan kismértékben gyengült, ám az árfolyam már a hét végére visszakerült a korábbi rekordszintek közelébe.

Buró Szilárd / Hamilton Rt.

A piaci szakértők a mindenkori rekordokat döntögető forintárfolyam ellenére bizonytalanok voltak a tekintetben, hogy a jegybank hajlandó lesz-e legközelebbi ülésén meglépni a kamatcsökkentést, vagy továbbra is tartja magát „az infláció mindenekelőtt" politikájához, ezért a hétfői soron kívüli kamatcsökkentés nagy meglepetést okozott. A lépés nemcsak önmagában az 50 bázispont miatt volt hatással a piacra, hanem alapvetően megváltoztatta a kialakult hangulatot. Ezzel ugyanis bebizonyosodott, hogy a jegybank hajlandó akár agresszív monetáris politikát is folytatni a forint erősödésének megállítása érdekében, és ennek megfelelően a várakozások is a további kamatcsökkentések irányába tolódtak. Mindez legjobban az állampapírhozamok alakulásán látszott, ahol két nap alatt az egy év körüli papírok hozamai több mint két százalékot estek, és így mindenkori mélypontjukra kerültek. A legtöbb elemző szerint a kamatcsökkentések sorozata már a mai monetáris tanács ülésen folytatódhat, és a következő fél évben akár még egy százalékkal csökkenhetnek az irányadó kamatlábak. Mindez azonban igen csekély hatással volt a devizapiacra. A döntés után ugyan átmenetileg gyengült a forint, ám ez a leértékelődés még az egy százalékot sem érte el, sőt péntekre gyakorlatilag a hét eleji szintre került vissza a forint.

Habár a lendületes erősödés következtében sok külföldi elemzés szóba hozta az esetleges sávszélesítést vagy sáveltolást, a jelenlegi körülmények között nehezen képzelhető el, hogy a közeljövőben a jegybank megváltoztatná árfolyam-politikáját. Kétségtelen, hogy amennyiben a forint tovább erősödik, és eléri az intervenciós sáv alját, a jegybank kénytelen lesz a folyamatos devizavásárlásra, amely költséges lehet a számára. Ugyanakkor ez a tevékenység Magyarországon nem lenne újdonság, hiszen az 1995 és 2001 között fenntartott +/–2,25 százalékos tartományban nagyrészt a sáv alján volt a forint. Amennyiben tehát az árfolyam most is leragadna a sáv aljára, várható, hogy a jegybank vállalja majd a folyamatos intervenció költségeit a jelenlegi árfolyamrendszer fenntartása érdekében.

Állampapírhozamok alakulása (%)

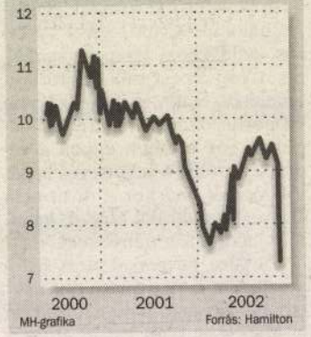

A nemzetközi piacokon az elmúlt hetekhez képest feltűnően csendes napokon vagyunk túl. Az euró/dollár sem felfelé, sem pedig lefelé nem tudta áttörni a kritikus értékeket, így egész hét folyamán az 1,0000 és az 1,0150 között hullámzott. A várakozások továbbra is megoszlanak, hiszen a paritás komoly alátámasztást jelent, ugyanakkor ennek áttörése lendületet adhat a dollár további erősödésének.

Az árfolyamváltozás jótékony hatása nem érződik a mindennapokban

Euróban még jobban emelkedtek a bérek

Szakértők szerint a hazai makrogazdasági mutatók romlásában szerepe volt a fizetések jelentős mértékű, a gazdaság bővülését meghaladó növekedésének. Még jobban emelkedtek a fizetések, ha azokat átszámoljuk euróra, és bekalkuláljuk a forint erősödését. Az érintettek azonban – a mesés, nemegyszer 60 százalék feletti éves fizetésemelés ellenére – havi jövedelmükből jóval kevesebbet vásárolhatnak a boltban, mint uniós polgártársaik.

Kolozsi Gábor

A KSH adatai szerint ez év szeptemberében a nemzetgazdaságban mért bruttó átlagkereset 120 253 forint volt, ami mintegy 21 százalékos nominális emelkedést jelent a tavalyi év megegyező időszakához képest. A költségvetési intézményekben megkereshető 137 951 forintos átlagos jövedelem jelentősen meghaladta a versenyszféra által biztosított béreket – ez utóbbi 112 772 forintos átlagot mutatott. Az előbbi 37 százalékos, míg a magánszféra is több mint 13 százalékos növekedést tudott produkálni 12 hónap alatt. Az oktatásban és az egészségügyi szférában dolgozók jártak legjobban, az előző kormány szociálpolitikájának és az idei száznapos programok kitüntetettjei egyaránt 50-50 százalékot meghaladó jövedelemgyarapodást könyvelhetnek el.

Euróban számolva azonban változik a kép. Az említett 12 hónap során a hazai fizetőeszköz ugyanis közel 6 százalékot erősödött az euróhoz képest. Ez az egyes ágazatok sorrendjét nem, viszont az emelkedés mértékét már igencsak érezhetően befolyásolta. A pedagógusok bérének emelkedése így számolva már mintegy 61 százalékot tett ki egy év során, az egészségügyi dolgozók pedig ennél is impozánsabb, 65 százalékos jövedelemnövekedésnek örvendezhettek, de ebben a kontextusban még a sereghajtó bányászok is 16 százalékkal gyarapodtak.

Az alkalmazásban állók bruttó átlagkeresetének növekedése (euróban, %)

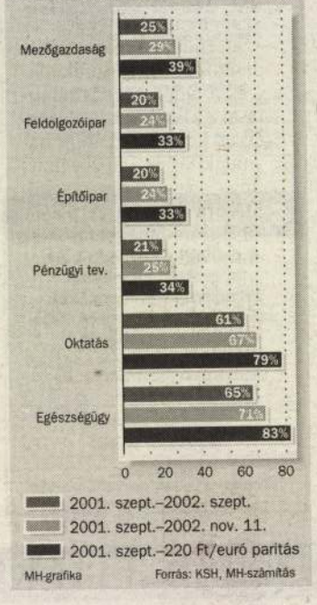

Bár a statisztikák csak szeptemberig állnak rendelkezésre, meglehetősen nagyvonalúan változatlan béreket feltételezve – és csak a forint további nagyarányú erősödésére koncentrálva – még magasabb számokat kaphatunk. A november 11-ei 235,74 forintos (csúcs) euróárfolyammal számolva ugyanis a tavaly kora ősztől számolt átlagos jövedelemnövekedés 32 százalékot tett ki, ebből a költségvetési szféra 45 százalékkal, a versenyszféra pedig 24 százalékkal részesedett. Az oktatási szféra 67 százalékos vagy az egészségügy és a szociális ellátás területén dolgozók 71 százalékos béremelkedése egyenesen meglepő, főként olyan nemzetközi környezetben, ahol a világ vezető gazdaságai komoly visszaeséssel küzdenek, és a munkavállalók feje fölött nap mint nap ott lebeg az elbocsátás veszélye.

Előre nézve, a hazai elemzők és a londoni befektetési bankok egyöntetűen a forint további erősödését várják. A Deutsche Bank neves szakértője egyenesen az árfolyamsáv eltolását valószínűsíti, a kamatcsökkentés ugyanis láthatóan már nem elég hatékony eszköz a monetáris politika számára, a kívánatosnak tartott (238–240 forintos) sávban tartásához. Véleménye szerint a forint az új – a jelenlegi erős oldali sávhatár értékét centrumként használó – sávban is tovább erősödne, jövő nyárra nem tartja kizártnak a 220 forint körüli euróárfolyamot sem.

Amennyiben eltekintünk a kormány jövő évre vonatkozó kívánalmaitól, amely szerint a versenyszférában a keresetek 4–6 százalékkal nőnének, a költségvetésben dolgozóknak pedig az ez évi emelések áthúzódó hatása jutna, és továbbra is csak a valutaárfolyamok változására koncentrálunk, ez a mai állapothoz képest további hétszázalékos implicit fizetésemelést tartalmazna. Az egyes ágazatok képviselői akár örülhetnének is ennek az „ajándéknak", hiszen a forint erősödésének jótékony hatásai előbb-utóbb begyűrűznek a mindennapi élet számos területére. Gondoljunk csak az elmúlt hetek sorozatos üzemanyagár-csökkentéseire (a gázolaj literje már 200 forint alatt jár), és külföldön járó honfitársainknak is kellemes meglepetésben lehet részük.

Ugyanakkor baljós jel, hogy a hazai vállalkozások béroldali versenyképessége két év alatt a harmadával csökkenhet, amennyiben a prognózisok beigazolódnak majd.

Ritka kincsek gyűjteménye

November 28-án elárverezi a Nagyházi Galéria

MUNKATÁRSUNKTÓL

Nagyon ritkán fordul elő Magyarországon, hogy egyetlen műgyűjtő hagyatékából külön árverést rendeznek, ráadásul a legnevesebb hazai árverőházban, a Nagyházi Galériában. Történelem és szenvedély különös találkozása kellett ahhoz, hogy valaki festmények, szobrok, stílbútorok és míves lakberendezési tárgyak sok száz darabos kollekcióját tudja összegyűjteni és fél évszázadon át őrizni, gondozni, gyarapítani. A Trianont követő esztendő Budapestjén született, nyáron elhunyt Kékedi Árpád sportbolti kereskedősegédként a háború után élte ki először szenvedélyét. Piacon, pincében és padláson kifinomult érzékkel vette észre a kincset, amit a „rendszeridegen" arisztokraták és az „utált burzsoák" kényszerűen elhagytak, elkótyavetyéltek. Az antikvitások hamar megtöltötték egyszobás józsefvárosi lakását, majd a háromszobás vízivárosit is. Így feleség helyett műértő barátnőkkel vette körül magát, és most kalapács alá kerül hagyatéka. Az örökösök azért választották ezt a megoldást, mert az elől iránti tiszteleten túl abban segít, hogy értő és a tárgyat kedvelő emberekhez jussanak a kincses gyűjtemény darabjai.

Faragott, aranyozott német házi oltár a XVIII. századból

Az egyházművészet, a biedermeier és a rokokó kedvelői éppúgy csemegézhetnek a Kékedi-gyűjteményben, mint az ikonok vagy az órák szerelmesei. A ma megnyíló kiállításon először láthatja a nagyközönség ezt a gyűjteményt. A Balaton utcai galériában kiállított sok védett és ritka alkotás közt egy ébenfa alapon rózsafa borítással készült komódé a legmagasabb nyitóár, hatmillió forint. Francia porcelán uralkodói szobrokon kívül például több mint kétmillió forintért juthat hozzá valaki Lotaringiai Károly császár bécsi udvari festő alkotta képmásához. Egy élet munkája nyomán a kastélyukba bútort keresők mellett csemegékre találhatnak most a Nagyházi Galériában a míves fémtárgyak és ékszerek megszállottjai is. Az emlékaukció november 28-án lesz.

Vége a brit tűzoltósztrájknak

LONDONI TUDÓSÍTÓNKTÓL

Péntek este 6 órakor befejeződött a tűzoltósztrájk Nagy-Britanniában. Mint arról korábban beszámoltunk, a tűzoltók azért szüntették be a munkát, mert a kormány nem fogadta el 40 százalékos fizetésemelési követelésüket. Egy független bizottság javaslata alapján a következő két évben 11 százalékkal növekedett volna a jövedelmük. Ha az egyelőre kompromisszumra képtelen felek nem tudnak megegyezni, az első 48 órás sztrájkot még ebben az évben, három, egyenként nyolcnapos akció követi, az gyermeke esete volt, akik a lángok martalékául estek egy farmon. A rendőrség nem talált arra utaló jelet, hogy a család a munkaügyi vitának esett volna áldozatul, mégis a katasztrófa ráirányította a figyelmet a tűzoltóság fontosságára. Az aggasztó helyzetet súlyosbította a több száz beugrató hívás. A londoni tömegközlekedésben több mint egymillió utasnak okozott kellemetlenséget a tűzoltók sztrájkja. A metró huszonkét mélyállomását zárták le, míg számos vonalat a biztonsági okokra hivatkozó dolgozók távolmaradása bénított meg.

A kormány a közbiztonságra hivat-

Ninc

A sz

Egyelőre nincs gyulladás-járván zölte lapunkkal N országos Epiden (OEK) vezetője. lapja szerint idén kétszáz megbeteg val kevesebb, min hasonló időszakál

Az agyhártyagyu az őszi és téli hóna beteg környezetébe esetben – térítésme kezelést biztosít, ha *Melles Márta* szeri ha szükség lenne tézkedésre, van védőoltás. Az edd nyos esetek egyik

A fertőző agyh um okozza, amely C – létezik. Magy

MISKOLCI T

Hozzávetőleg féln szaki berendezést belhálózaton mús Music Rádiónak berendezett stúdió dóra. A betörést a fedezte fel, aki k

IDEJÉT MÚLJA, KIMÉGY A DIVATBÓL | JELENTŐS 20. SZ.-I MAGYAR KÖLTŐ V. | UNG UKR NEV

Kézdi-gyűjtemény

25 Szülők iskolája
55 Titkos aktá
55 Bor, sajt, bagett - két kereken
10 Bombay sodrában

TELIT

20 Nap mint nap
.00 Zenei kaleidoszkóp - zenészbutik
.00 Nap mint nap
.15 Törzsasztal
.20 Wobbler
.55 Aeromagazin
8.25 Fémforrás
7.20 Könnyűzenei klipek
9.00 Esti mérleg
9.25 Éjféli gyors
0.40 Kívül-belül stílus
1.10 Könnyűzenei klipek
4.00 Éjféli gyors
1.15 Fémforrás
2.10 Nap mint nap

MAGYAR ATV

6.30 Más-nap
0.00 Más-nap extra
1.00 Péntek esti klub
2.00 Összefüggések
2.30 Csúcsrajáró
4.00 Csak Természetesen
5.00 Tempó
6.45 Naplemente
8.20 Autóközlekedés
18.45 Alapozó
19.00 ATV-híradó. Összefüggések. Meteorológiai jelentés
20.00 Magánbeszélgetések
20.45 Fásy mulató
22.00 Híradó
22.30 Aszcendens
23.30 Legszebb szeretkezés (film)
0.15 ATV-híradó. Összefüggések
1.10 Magánbeszélgetés
2.10 Színházi látcső

FILMMÚZEUM

8.30 Állat világ (ism.)
9.00 Aranykor
9.30 Szeleburdi család
10.45 Ismerős hangok
11.30 Privátfilm-múzeum
11.45 A napsugár nyomában
12.15 Születésünk titkai
13.30 Nótaszó - Szerelem, szerelem...
14.00 Aranykor
14.30 Falfúró
16.15 Magyarországi néptáncok
16.30 Az én kortársaim
18.00 Privátfilm-múzeum
18.15 Szeleburdi vakáció
19.30 Privátfilm-múzeum
19.45 Esti mese
20.00 Aranykor
20.45 Ártatlan gyilkosok
22.00 Slágerszerviz '74
22.30 Állat világ
23.00 Állat világ

NATIONAL GEOGRAPHIC CHANNEL

8.00 Ismétlések
19.00 Munkakutyák
19.30 Krokodil-krónika
20.00 Korea - Tiltott zóna
21.00 A tenger farkasai
22.00 Gorillák között
23.00 Kobra, a kígyók királya
24.00 A tenger farkasai (ism.)
1.00 Gorillák között (ism.)

EUROSPORT

8.00 Tenisz
11.00 Rali-vb
11.30 Labdarúgás
13.00 Tenisz
15.45 Labdarúgás
17.45 Sporthíradó
18.00 Golf
20.00 Vitorlázás
21.00 Ökölvívás (ism.)
23.15 Sporthíradó
23.30 Extrém sportok
24.00 Rali-vb

SPORT 1

8.45 Heti helyzet (ism.)
9.45 Televíziós vásárlás
10.00 Zuhanyhíradó - labdarúgó-magazin (ism.)
11.00 Biliárd, Pool-vb 2002, 18/9. rész
12.00 Gólkavalkád
12.15 Kézilabda, barátságos női mérkőzés, Magyarország-Horvátország (ism.)
14.30 SPORT 1-percek
14.45 Mezeket fel! - magazinműsor
15.15 Labdarúgás, német bajnokság, 13. forduló, Borussia Dortmund-1860 München (élő)
17.45 Kézilabda, férfi EHF Kupa, a 16 közé jutásért, visszavágó, Dunaferr-Partizan Beograd (élő)
20.00 Gólkavalkád
20.15 Labdarúgás, olasz bajnokság, 10. forduló, Roma-Inter (élő)
22.45 Labdarúgás, spanyol bajnokság, 10. forduló, Deportivo-Barcelona
0.30 NHL Power Week (ism.)
1.00 Televíziós vásárlás

VASÁRNAPI RÁDIÓMŰSOR

KOSSUTH RÁDIÓ

6.00 Vasárnapi Újság
7.00 és minden órakor: hírek, közlekedés, időjárás
8.25 Édes anyanyelvünk
8.30 A múzsák kertjében
9.05 Világóra
10.04 Görög katolikus szentmise közvetítése
1.05 Gondolat-jel
2.02 Déli Krónika. Sport
2.25 Harminc perc alatt a Föld körül
2.55 Vasárnapi levél
3.05 Névjegy
4.04 Szonda
4.35 Népdalkörök pódiuma
5.04 Aranyemberek. Pálos György színművész
5.35 Művészlemezek
6.04 Önmagadnak bizonyíts!
7.00 A mi időnk...
18.00 Esti Krónika
19.04 Sportvilág
19.30 Jó éjszakát, gyerekek!
19.40 Fekete Pál operettfelvételeiből
20.04 Rádiófónika
21.05 Kék csillag közt. Szabó Éva versesköteténe bemutatója
22.00 Késő esti Krónika
22.20 A tenger asszonya. Közvetítés a Pécsi Nemzeti Színházból

PETŐFI RÁDIÓ

6.03 Jó reggelt, Európa!
8.45 Sportreggel
9.05 A Magyar Rádió Karinthy Színpada
10.00 Gordiusz magazin
11.00 Hírek, időjárás
11.05 Promenád
Kb. 12.00 Jó ebédhez szól a nóta
13.00 Hírpercek
13.15 Mesesziget
Kb. 13.16 A Balsors és a katona. Mesejáték
15.10 Kul(ti)-túra
16.00 Memoriter
16.30 Daráló (ism.)
17.05 Ritmuskoktél sporttal
Kb. 17.15 Sporthírek
18.30 Sportösszefoglaló. Totó
19.30 Kossuth Lajos városai - Washington
20.00 Emberi dolgok
21.03 A Rádió Dalszínháza
22.00 Arcok, emlékek
23.00 Hírpercek
23.15 Zene-java
24.00-3.54 Éjfél után...

BARTÓK RÁDIÓ

6.03 Muzsikáló reggel
8.00 és minden páros órakor: hírek, időjárás
8.05 Orgonamuzsika
9.08 Mesterművek - mesterfokon
10.04 Új Zenei Újság
10.40 Lucia Popp operafelvételeiből
11.05 Európa hangversenytermeiből
11.41 A mesekönyv kishercegnője
12.44 Az MR Gyermekkórusa hangversenyfelvételeiből
13.00 Berlioz: Fantasztikus szimfónia
13.50 Hangok és visszhangok
14.05 Operakarmesterek
15.00 Jubilate Deo
16.05 A kamarazene kedvelőinek
17.10 Angol szerzők változatai a Philharmonia Zenekar előadásában
18.05 Pianissimo
19.50 Puccini: Tosca
22.04 Szervánszky Endre: Hat zenekari darab
22.20 Régizene-együttesek lemezeiből
23.00 Dzsesszlemez-különlegességek

VASÁRNAPI TELEVÍZIÓMŰSOR

MTV

5.29 Így szól az Úr!
5.35 Gazdatévé
[illegible] Nap kelte
18.00 Híradó
18.20 Heti hírmondó
19.10 Mese
19.25 A világörökség kincsei
19.40 Hallló, hallló!
10.30 Jó barátok
11.00 A test
12.55 Rivaldafényben
14.50 Viharzóna
[illegible] Jackie Chan:
12.45 Kották, könyvek közt a Zeneműkiadónál
13.30 Nótaszó - Pest-Budáról szól a nóta
14.00 Aranykor

Kéler Lajos

neve említve

Művészettörténeti Értesítő 1972

307. old.

KÉKERÜTÓ (Keszprém)

Ilem helység!

RMV 5, 116 l.

RÓMAI GÁT völgyzáró, vízduzzasztó, két csatornával, igen tekintélyes méretekkel.

Kékerütő

Kékedy Pál M.D.K.

Sávoly Pál tervező munkatársa az Erzsébet-híd ujjáépitésénél

Magyar Épitömüvészet 1965/1. 60-66.l.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
1977 FEB 22

Kékesdy Gábor

1021

Az Iparművészeti Főiskola formatervező tanszékén elkészültek a végzős hallgatók diplomamunkái. A tanszéken az idén 6 hallgató készített diplomamunkát. Képünkön: Kékesdy Gábor elektromos motorkerékpár formatervével.

kelszód
fortos,
ház b
eladó.
Szolnok
krt. 30
(H. 322.

épü
ilet
töz
zol
nal
nok
65.)

ALKALMAZUNK

AZ AUTÓKÖZLEKEDÉSI TANINTÉZET keres adminisztrátori munkakörbe közgazdasági szakközépiskolai végzettséggel rendelkezőt. Jelentkezni lehet Szolnok, Eötvös tér 3. sz. alatt. (700.)

A DÉL-ALFÖLDI PINCEGAZDASÁG szolnoki pincészete portást, gépkocsivezetőt és gépkocsirakodót vesz fel. Jelentkezni lehet 8—12-ig Szonok, Ostor út 1. sz. alatt. (674.)

Mezőgazdasági gépészmérnök energetikusi állást keres lakásmegoldással. „Pedagógus feleség" jeligére a kiadóba. (652.)

A KÖTELEKI „SZŐKE TISZA" ÁFÉSZ IGAZGATÓSÁGA felvételre keres Nagykörü község területén levő szabadkasszás zöldségboltjába boltvezetőt azonnali belépéssel. Jelentkezni írásban vagy személyesen az ÁFÉSZ központi irodájába kérjük. Kötelek, Szabadság tér 3. (678.)

Idősebb férfi — még nem nyugdíjas — elhelyezkedne gondnoki, irattári, raktári, nyomtatványraktárkezelői, munkavédelmi, rendész, tűzvédelmi (szakvizsgával) munkakörbe 4—6 vagy 8 órás munkaidőben. „Vagyonvédelem" jeligére a kiadóba. (640.)

NÖVÉNYVÉDELMI ÉS KÁRTE VÖIRTÓ SZOLGÁLAT keres nö vényvédő vagy fertőtlenítő képe sítéssel rendelkező dolgozóka felvételre. Szolnok, Sallai út 1 (H. 367.)

KPM KÖZÚTI IGAZGATÓSÁ (Szolnok, Petőfi u. 7—11.) felvé telt hirdet Ascota irodagép-mű szerész állás betöltésére 2 sze mély részére. (677.)

A TISZA BÚTORIPARI VÁLLA LAT SZOLNOKI GYÁRA azon nal alkalmaz: kezdő műszak rajzolót, érettségizett műszak ügyintézőt, kezdő adminisztratí alkalmazottat. Jelentkezés gyár személyzeti vezetőjéné Szolnok, Vörös Hadsereg útj 32—34. (H. 392.)

A SZOLNOK MEGYEI TANÁC HETÉNYI GÉZA KÓRHÁZ-REN DELŐINTÉZET, 5004 Szolnok Vörös Hadsereg út 25. azonnal belépéssel targoncavezetőt é beteghordót alkalmaz. (683.)

A MAGYAR ÁLLAMI FÖLDTAN INTÉZET szolnoki laboratórium érettségizett nőket 2 éves szer ződésre laboránsi munkakörb felvesz. Jelentkezés a vezetőnél 5000 Szolnok, Verseghy út 10 (684.)

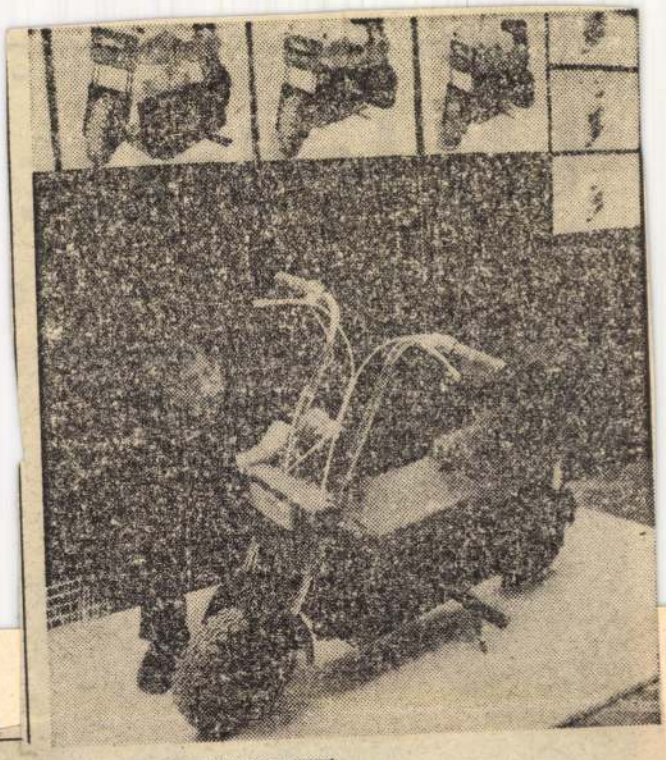

Kékesdy Gábor.

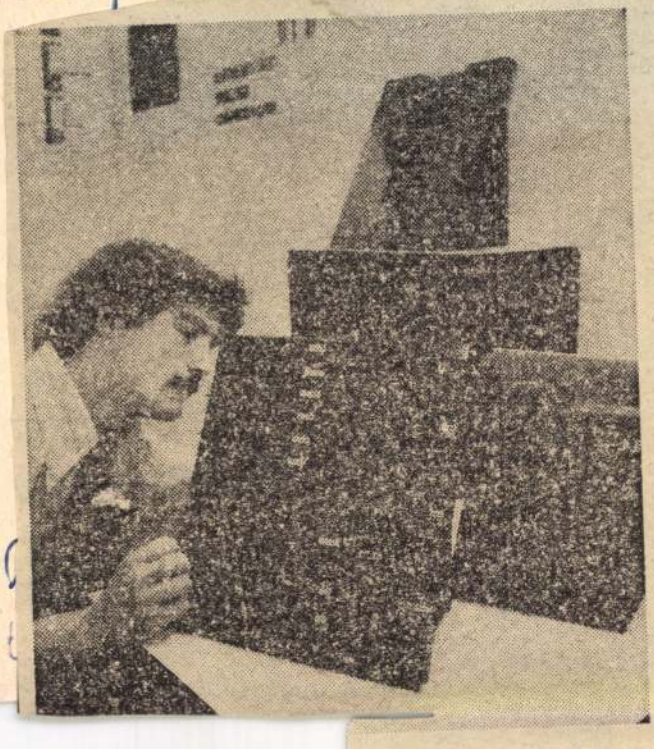

Diplomás formák

Az ipar végzős művészei. Hatan fejezték be az Iparművészeti Főiskola formatervező tanszékén tanulmányaikat. Felvételeinken most közülük hármat, s három diplomamunkát mutatunk be. Kékesdy Gábor elektromos motorkerékpár formatervét készítette el. A kis dongó aljában található az energiát szolgáltató akkumulátor. Balázs Tamis sztereórádiót, s hozzá sztereó hangfalat tervezett. Bóti András állítható magasságú iskolabútora régi hiányt pótol. Kivitele szép, anyaga jó, az állítható magasság lehetővé teszi az akár év közben is nyúlónövő generáció kiszolgálását.

(MTI Foto — Balaton felv.

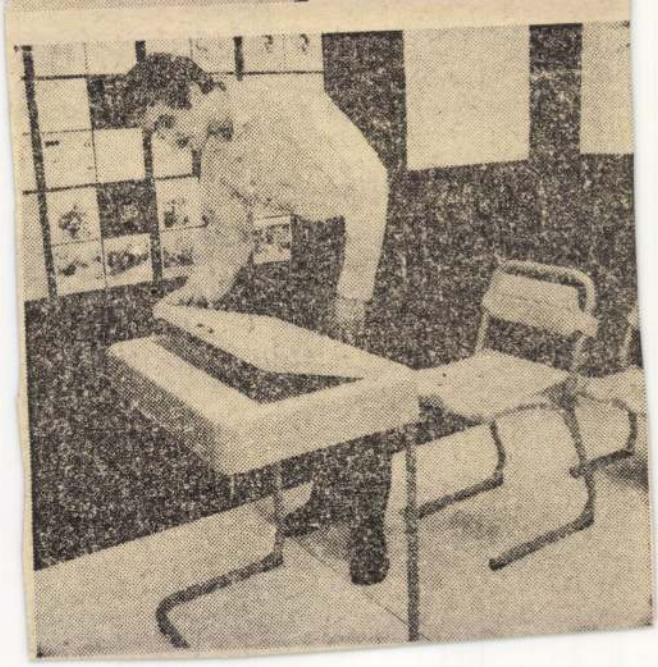

ERZSÉBET, KISPEST, LŐRINC

Új körút

Városrészközpont, észak—d

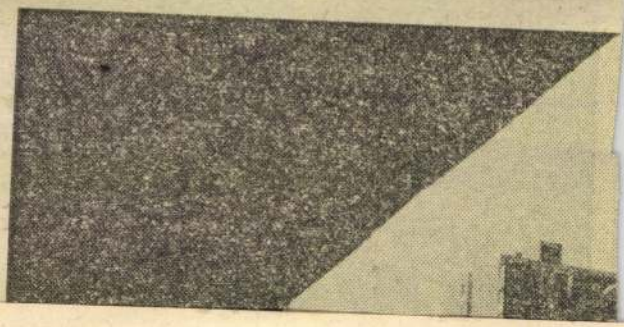

zéshez fognak hozzá, s 1977-ben is sok száz otthont adnak át. Sürgető feladat a kerület és a Belváros kapcsolatának javítása. Befejezéshez közeledik az észak—déli közúti tengely XX. kerületi szakaszának építése. A nagy főút déli része — Soroksári út, Dózsa

Nagy vita után a Fővárosi Tanács

Kispest szívében jelölt ki a dél-pesti városrész központ helyét.

Erzsébetnek is lesz nagy bevásárlóhelye, de *a legnagyobb fejlesztésre Kispesten van lehetőség. Erre épül a metró, s már 1981-ben eléri a kerület szélé*

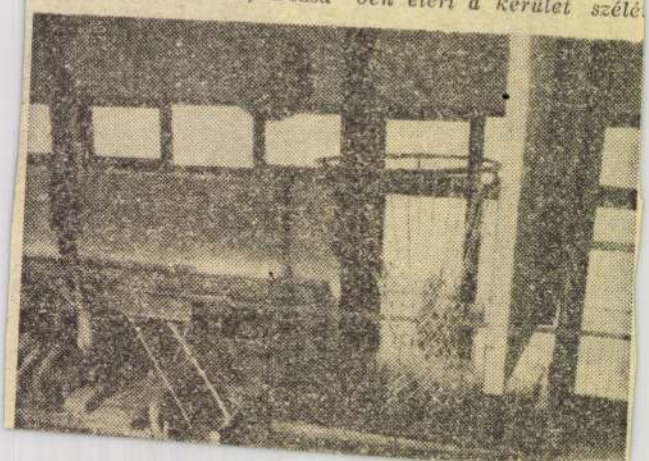

Kékesdy Károly
fotós

Kékesdy fotós készítette a fotókat
Bojár Iván: „Utak és formák"
cimű cikkéhez.

Bojár Iván: Utak és formák.
Tükör, 1975. május 6–16 oldal.

Kihesdy Károly
fotós

Kihesdy Károly készítette a „Régi szerb ikonok" cimű cikk fotóit

Passuth Krisztina: Régi szerb ikonok

Tükör 1974 jun 4. - 14 lap.

Kékesdy Károly
fotós

Kékesdy Károly készítette Orosz János műhelyében ~~készített~~ reprodukciókat.

Tóbiás Áron: Orosz János műhelyében.
Tükör, 1974. október 15-16 lap

Kékesdy Károly
fotós

Kékesdy Károly fotós készítette
Bartha László műhelyében "ámín
" cikkhez a fotókat.

Tóbiás Áron: Bartha László műhelyében.
Tükör, 1974. nov. 5 - 17 lap.

Kéhesdy Károly
fotós

Kéhesdy Károly fotós készítetette a fotókat L. Gács György műhelyébere annü ciikhez.

Tóth ás Áron: L. Gács György.
Tükör, 1974. dec. 3 - 16 lap.

Kékesdy Károly
fotós

Kékesdy Károly készítette Anna
Margitról írt cikkhez az repro-
dukciókat.

Tóliás Orsi: Anna Margit műhelyében.
Tükör, 1974. okt. 1 - 16 lap.

Kéresdy Károly
fotós

„Vágta" (nyomo)

—: Kimaradt - beherült
Tüllör, 1979. dec. 31 - 18 lap

Kékesdy Károly
fotós

„Barcsay" (portré) repro

— : Kimaradt - behelyett
Tükör, 1974. dec. 31 - 18 lap.

Kékesdy fotós

Kékesdy fotós készítette a fotókat

Bojár Iván: Csak bot és vászon cimü akkeher.

Bojár Iván: Csak bot és vászon.
Tükör, 1975. május 20 - 16 oldal.

Kékesdy Károly
fotós

Kékesdy Károly reprodukciói
Kenessei András, Derkovits
ciklikéhez tartozó képek.

Kenessei András: Derkovits szülővárosában,
Tükör, 1974. január 8. — 17 oldal.

Kékesdy Károly
fotós

Kékesdy Károly kesítette a felvételeket Tóbiás Áron akkéhez a „Nép művészet mestere: Vékony Sándor".

Tóbiás Áron: Vékony Sándor
Tükör, 1975. jul. 29 - 16 oldal.

Kékesdy Károly
festő

Schaár Erzsébet munkáiról
Kékesdy Károly készített festő-
felvételeket.

Tóth Áron: Schaár Erzsébet műhelyében.
Tükör, 1974. aug. 20. – 12 lap.

Kékesdy Károly
fotós

A veszprémi állatkert vidozsá-
gai a hazánkban levő egyetlen oran-
gután, az ugrótott párduchólyhok,
és az új oroszlánhólyhok.

— : Állat-élet.
Tükör, 1976. márc. 2 - 7 oldal.

Kékesdy Károly fotóm.

felvetelei Balog Lakló műveiről

Szeberényi Lehel: Szentendre festője

Tükör 1983. aug. 14.

Kékesi pálos

kolostor

fordít

Kékes

Kisbán: 21/22. 1290-ben maga István provinciális alapította a Szt. László-ról nevezett kolostort Visegrádtól északra a Kékes-hegy déli lejtőjén. Tulajdonképpen a III. Endre adományozta királyi vadászkastélyt alakították át templommá és építették mellé később a zárdát. A tartományfőnök az 1294. évi esztergomi zsinaton az új kolostort az esztergomi érsek joghatósága alá helyeztette.
(Eggerer: Fragmen.. pag. 89. — Fejér: Codex... VI: 1. 322. — Chronologia c. 62.)

Kékesi ref. templom

Önedenyek leírása
(pótlólag)

Debreczeni László 1932

3-4. l.

MDK

Kékesi, kolozsvári ötvös a XVII. században

Jakab Elek: Oklevéltár Kolozsvár története II. és III. kötetéhez. II.k. Bp. 1888. 730.l.

Kékesi Benedek

Kolozsvári Ötvöslegény

1639.

l.

Szádeczky: Iparfejl

II. 138. l.

140. l.

Kékesi Benedek

Ötv.

lásd

Szádeczky II. 138 l.
140. l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök va
aláir

8. sorsz. Műhelyi minta. —

Kékesi Benedek.

Ötvös.

1641 april. 6. állott be a kolozsvári ötvös cékbe x) Az 1650 es évek végén Kecskeméti W. P. tőle leste el a forrasztó készítésének titkát.

x) A kolozsvári ötvös céh regestroma.

Ballagi Aladár. Kecskeméti W. Péter ötvöskönyve. Bpest. 1884. 23. l.

Memorandum

1899

Kékesi Imre

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 438-068, 337-748, 340-796

1971 JAN 14

NÉPSZABADSÁG
Budapest

1021

A Luna—16 — az év első bélyege

Az év első bélyegét január 15-én hozza forgalomba a posta. A szovjet holdkutatás újabb eredményeinek emlékére négy különböző rajzú, 2,50 forint címletű bélyegeket tartalmazó kisívet bocsát ki.

A bélyegek Kékesi Imre grafikusművész rajzai alapján, az Állami Nyomdában készültek. Az egyik bélyegen a Luna—16 holdszonda látható, úton a Hold felé, a másik a talajmintát felvevő szondát ábrázolja, a harmadik és a negyedik bélyeg pedig a Luna—16 visszatérését mutatja be.

Kékessy Imre

festő 1876.

l.

Manszdebrkiáll

26. l. 139. 4.

-

-

st

-

a.

-

-

"Kékesi Czemermany Leörincz" MDK.

ács
1595-97-ben különböző ácsmunkákat végez a nagybányai Szent István templomon.

571-572.o.

Szász Károly: Adatok a nagybányai képirók, kő- és fafaragók történetéhez.

KelemenEml. 566-576.o.

MDK

Kékesi épitész

Debrecen, Petőfi-téri tervpályázat

Román Ernő: Megjegyzések a Debrecen Petőfi-téri tervpályázathoz Magyar Épitőművészet 1954.4-6.sz. 165.l.

Kékesi István

dr. Komáromi Jánosné: KÖJÁL-székház, Szeged. Építészek Borvendég Béla, Szabó Ferenc, belsőépitész Sági József, szerkezet: Kékesi István, út-járda: Takács Máténé. - Tervismertetés, fotók: Buzsáki Ferenc.

8-9.1.

Magyar Építőművészet, 1972. 1.sz.

Kékesi István

Dr. Komáromi Jánosné: KÖJÁL-székház, Szeged. Építészek Borvendég Béla, Szabó Ferenc, beleséptész Gági József, gyorkezet: Kékesi István, Ut-járás: Takács Máténé. - Terviszmertetés, fotók: Buzsáki Ferenc.

B-9.1.

Magyar Építőművészet, 1972. 1.sz.

Kékesi Imre, grafikus

MDK

„A bélyegek Kékesi Imre grafikusművész rajzai alapján készültek."

—: A Luna-16— az év első bélyege 8.

Népszabadság, Bp. 1971. jan. 14.

Kékesi Gyula, grafikus

A Magyar Autóklub jubileumára

tervezett bélyegsort. A 3 Ft-os bélyeg:

Rep.

bélyeggyűjtés

— : Jubileum 10,

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. márc. 8.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉLI HÍRLAP 1971 JAN 22

BÉLYEGGYŰJTÉS

Megalakult Baktalórán az ifjúsági bélyeggyűjtő szakkör az általános iskolában. A szakkör vezetését Vörnesi Vincéné tanárnő vállalta, akinek irányítása mellett máris élénk filatelista érdeklődés kezd kialakulni a tanulók körében.

*

A holland posta a hazai repülősportot és légiforgalmat népszerűsítő bélyegsorozatot bocsátott ki. A három bélyegen az 1919-es Fokker, az 1907-es Wright és a KLM jelenleg is használt Douglas DC—9 típusú repülőgépe látható.

*

Január 17-én nagy érdeklődés mellett került sor a mezőcsáti művelődési otthonban „A bélyeg története" című filatelista előadásra, melyet a MABÉOSZ Eszakmagyarországi Területi Iroda szervezője tartott meg. Az előadáson megjelentek a helyi felnőtt kör és ifjúsági szakkör tagjai is, akik nagy élvezettel tekintették meg az előadó által rögtönzött bélyegbemutatót is. A mezőcsáti filatelisták tervbe vették, hogy a második negyedévben filatelista filmvetítést is tartanak a MABÉOSZ Központjától kölcsönkért filmek felhasználásával.

*

Többek érdeklődésére közöljük, hogy a január 15-én kibocsátott Luna—16 kisívet Kékesi Imre grafikusművész rajzai alapján az Állami Nyomdában készítették. Az egyik bélyegen a Luna—16 holdszonda látható, úton a Hold felé, a másik a talajmintát felvevő szondát ábrázolja, a harmadik és a negyedik bélyegkép pedig a Luna—16 visszatérését mutatja be.

*

Az Egyetemes Postaegyesület (UPU) nemrég felavatott berni székházának berendezéséhez a világ számos állama hozzájárult ajándékaival. Hazánk két gyönyörű herendi porcelánvázát ajánlott fel a székház berendezéséhez, amelyet a gyár egyedileg gyártott erre a célra.

V. Gy.

Kékesi Andre

rikai i
sokat.

✶ S
Az am
az Ak
sában
jelenik
keiről.
sze
Ager-S
roshoz
összes kőemlékét, amelyek a szombathelyi Savaria Múzeumban, a Magyar Nemzeti Múzeumban, a veszprémi múzeumban, valamint a helyszínen, a templomok falában elhelyezve találhatók.

✶ NAGYÜZEM A VADVENDÉGLŐBEN. Naponta 300—400 gímszarvas, őz és vaddisznó „fordul meg" a gemenci erdő keselyűsi vadászháza előtti nagytisztás „vadvendéglőjében", ezen az etetőhelyen lucernaszénával teli jászlak várják a négylábú „törzsvendégeket". Főleg a déli órákban forgalmas a keselyűsi etetőhely. Ilyenkor 100—200 nagyvadat, köztük szép agancsú szarvasbikát kaphatnak lencsevégre a kiránduló fotósok, amatőrfilmesek.

✶ DEBRECEN ÉS JYVASKYLA. Debrecen az idén tovább erősíti finnországi kapcsolatait. Első alkalommal fogadnak hivatalos küldöttséget Jyvaskyla-ből, a finn testvérvárosból. Elsősorban a két város egyetemi és kulturális kapcsolatainak fejlesztéséről tanácskoznak.

✶ DÉLSZLÁV TÁJMÚZEUM MOLNÁRIBAN. A zalai délszláv-ajkú lakosság által őrzött régi tárgyi emlé-

ben
is-
val
lci
úza
rán
, s
aj-
kor
tottak". A rendőrjáról

Kékesi Imre, grafikus

Vívó VB

Július 11—20. között Budapesten rendezik a vívó-világbajnokságot, amelyen harmincnyolc ország 558 versenyzője vesz részt. Tiszteletére a Magyar Posta a megnyitás napján *egy forint névértékű, a három fegyvernemet: kardot, tőrt és párbajtőrt ábrázoló* bélyeget bocsát ki. Tervezője: *Kékesi Imre* grafikusművész. A versenyek idején, a küzdelmek színhelyén *alkalmi postahivatal* működik majd, amely különbélyegzőt használ.

10.

Bp. 1975. jún. 28.

Kálvin téri állomáson ugyanezekhez a munkálatokhoz várhatóan augusztusban fognak hozzá.

ldövezet kialakítására

Erdőrendezőségek Műszaki Irodája *zöldövezeti programtervet*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1974 AUG 6.

Tükör

Kékesdy Károly
1021

KÉPZŐMŰVÉSZET

Lukácsy Sándor

Maulbertsch és kora

Maulbertsch: Jelenet ifjúval

Pellegrini: Krisztus meggyóg

Valahányszor kiállítás nyílik a *Szépművészeti Múzeumban,* először is az emeletre, az állandó tárlat termeibe sietek, s ajánlom az olvasónak, tegye ezt, nem fogja megbánni. A tematikus különkiállításokat ugyanis rendszerint az állandó tárlat, a raktárban elhelyezett tanulmányi gyűjtemény és más források (külföldi vagy vidéki múzeumok, magángyűjtemények) válogatott darabjaiból rendezik meg. Az állandó tárlat ettől nem lesz szegényesebb, mert az elmozdított képek helyére mások kerülnek, a raktárból: helyhiány miatt sosem vagy ritkán látható műkincsek. Most például a *Maulbertsch-kiállításra* levitt egyik Ricci helyén Ricci másik egyenrangú művét csodálhatjuk meg, s örvendezhetünk Salvator Rosa pompás kikötői tájképének, kortyolható, friss, végtelen, párás levegőegével. Különösen két kis raktári remekműre hívom fel a figyelmet. Az egyik: XVIII. századi ismeretlen délnémet festő bibliai jelenete; angyal álomzöld köntösben, titokzatosan kilobbanó zöld-fehér szárnyak, melyek alól meztelen felsőtest, erotikus hosszú kar és megnevezhetetlen tűztől forró-piros arc hajlik a próféta ekstázisa fölé. A másik egy posztimpresszionista tájkép: széles és nyugtalan ecsetvonások nagy zöldjei, lombok és víz, elmosódott csónak és csónakos, álomszerű halászkunyhó; ezt a nagyon modern képet ismeretlen velencei művész festette — a XVIII. században.

A Maulbertsch-kiállításon a nagy mesternek csak kevés műve látható; kilenc hazai festménye — nagyon helyesen — a művész születésének 250 éves jubileumára megnyílt bécsi tárlaton vendégszerepel. A mi kiállításunk azért nem marad szégyenben. A rendezők *(Garas Klára, Nyerges Éva, Szigethi Ágnes, Zentai Lóránd)* fölsorakoztatták Maulbertsch mellé — nagyon helyesen — egész korát: festőket, szobrászokat, iparművészeket; akiktől tanult, akik tanultak tőle, akik szellemi rokonai, kortársai voltak az osztrák, cseh, délnémet, területen, Velencében, Nápolyban, Franciaországban, Angliában. Nagyszerű kiállítás jött létre így, izgalmas, tanulságos, páratlan látvány: a XVIII. század — a késő-barokk, a rokokó, a korai klasszicizmus — festészetének enciklopédiája.

S ebben az oly gazdag században *Maulbertsch* — a mi Maulbertschünk, aki legszebb művei java részét Magyarországon alkotta — a legnagyobbak egyike, Gianbattista Tiepolóval egyenrangú mester. Kitűnő festő volt bécsi tanítója, *Paul Troger* is, akit a kiállításon többek közt a múzeum új szerzeménye képvisel: a bibliai lábmosás jelenetének vázlata, melynek elgondolkoztató, mélységes barnáit, robbanó fényeit, shakespeare-i kézjátékát már három éve, amikor egy árverésen felbukkant, megcsodáltuk. Mégis: tanítványához képest Paul Troger gyakran nyers, darabos, olykor fantáziátlan. Maulbertsch soha. Ecsete ihletett látomásokat keltett életre: örvénylő kompozíciókat, a szenvedély lázában megnyúlt alakokat, muzikális árnyékokat, melyek egy arcon, egy kézen fölharsantják a fényt, fantasztikus elmosódásokat és átmeneteket, színek tarka szalagcsokrát, egy-egy részleten — például a tállyai templom (Pestre hozott) oltárképének elgurult szőlőszemein — a látás és a láttatás örömét s a belső látás titkait — ez a művész nagyon sokat tudott az emberről és a világról, s nagyon sok információt közölt róluk.

A kiállításon látható legszebb festménye: *Jelenet ifjúval.* A bizonytalan cím elárulja, hogy a kép *témáját* nem sikerült megfejteni; de értjük a kép művészi *üzenetét:* a fénynek azt az önmagáról zengő himnuszát fölé hajló alakok félorcáit rává transzformálja, a képb szes kalapján szállni, ujjong ben figyelő személyt pedig titkok vörösesbarna fájdalm

Maulbertsch elsősorban fr megi, székesfehérvári menny táson színes vetített képek kái, kortársai rajzait, metsz

A nagyszabású kiállítás egye tovai *Giuseppe Bazzani* rem *fiú búcsúja),* ezt a különleges nyakkal lefojtott izgalmú festményt a most megnyílt egyik sarkában, eldugva hel ez is raktári darab. Milyen ahol ilyen kivételes értékne állandó tárlaton! Meggondo mégis helyet szorítani neki? búcsúzni tőle, amikor a kiá ják.

Ricci: Bathseba a fürdőben

(KÉKESDY KÁ

vítja a bénát

mely a könyvek
s ujjait színes pá-
l kitekintő ifjú dí-
ani kezd, a háttér-
az elmondhatatlan
ba burkolja.

skófestő volt; sü-
ezetképeit a kiállí-
nutatják be; grafi-
eteit külön tárlat.

len hibája: a man-
ekművét (*A tékozló*
szépségű, fehér ár-
nagyon modern
Pergamon csarnok
ezték el. Egyébként
gazdag múzeum az,
k nem jut hely az
andó: nem lehetne
Hogy ne kelljen el-
lítást majd lebont-

OLY REPRODUKCIÓI)

, 1974

KEMPING KÍ

n, már akkor fölver-
a balatoni parton, ami-
azt sem tudták, mi az
és. Gimnazista korom-
ltam a hátamat, a ba-
választottunk egy szép
et, aztán nekiálltunk
otthont teremteni.
t ez még akkoriban. A
nem volt, a tetejét egy
ttük, aztán úgy volt,
z öltöztünk, s napköz-
rdőnadrágot, a fecskét
nagunkon. Melegebbek
ak, kérem . . .

. családdal jöttem
Azt várja, hogy el-

mondjam, szeretem a nomád életet? Hát, nem ezért kempingezem. Azért inkább, hogy olcsóbb legyen a pihenés. Két esztendeje vettem ezt a négyszemélyes cseh sátrat, komfortos, nagy ablakokkal, fölállhat benne az ember. Elfér benne a három gumimatrac — az enyém, a feleségemé és a gyereké — meg a bőröndök. Itt a gázfőző, a nejem vacsorára mindig összeüt valamit. Igen, a Trabant is az enyém, spóroltam rá néhány évig, hogy ne kelljen cipekedni. A gyerek élvezi a vizet, mi már csak inkább a levegőt, a napot. Elszoktunk az úszástól . . .

Hammer János, egy miskolci szövetkezet kalkulátora. Húsz évvel ezelőtt sátorverő társa villát épített Lillafüreden.

(A Siotur, a „Balaton kulcsa", nemcsak a fizetővendég-szolgálat ügyeit intézi a déli parton, hanem a kempingekét is. 1964 óta csaknem hatvanmillió forintot költött építésre, korszerűsítésre. Tíz éve még csak három tábor fogadott vendéget, ma tizenkettő. A férőhelyek száma tizenháromezer. Az igazgatóhelyettes nem sorolja a legjövedelmezőbb üzletágak közé a kempingek kezelését. Rengeteg pénzt emészt fel a közművesítés, lassan térül meg a befektetett összeg. Pedig a parton — Fonyódon, Szemesen — egész sátorvárosok alakultak. Kilométer hosszúságban sátrak tömege, s a mellékük települt áruház, pavilon, önkiszolgáló étterem.)

Vadkempingezők Balatonberényben

Póznaegyenes öregember. Szavában nyájasság, szemében fegyelem. A kempingvezető közhelyszerű dicsérettel illeti: „régi bútordarab". A földvári táborban így a 83 esztendős, németül jól beszélő *Fux József* portás az egyik törzsgárdatag.

— Sok munkahelyet megjártam. A felszabadulás előtt komornyik voltam, Dégen, Festetich Sándornál, meg Pesten a török követségen. Úgy vezettem a házat, hogy arra nem lehetett panasz. Később az Utasellátónál csaposkodtam. Aztán Siófokon bérelt földön gazdálkodtam. Elővett az öregség. Nyolc éve, hogy nyaranként itt fogadom a vendégeket. Szabad levegőn vagyok, elfoglalom magam. Igaz, idegeskedem is eleget. Sokat veszekszem a fiatalokkal, ingerel a viselkedésük, a türelmetlenségük, az örökös miértjeik. Ritka az, amelyik tiszteli a kort.

Kezében a sorompó fölereszto zsinórja. Engedi kifelé az autókat. Közben egy gyalogosnak fejből sorolja a Pestre induló személyvonatokat.

(Érkezés a cuccokkal. A személyazonossági a portára kerül, néhány óra múlva tulajdonosa visszakapja a kempingigazolvánnyal együtt. Kap egy számot is, mely a sátorra kerül, igazolva, hogy tulajdonosa bejelentkezett. Ezzel megkezdődnek az üdülés mindennapjai. Naponta 16, vagy 19 forintért: illemhely, hideg-meleg víz, fénycsővilágítás a tábor útjain. Szolgáltatások további pénzért: egy óra asztalitenisz nyolc forint, kocsimosás tízért, főzési lehetőség négyért.)

— A csendet, a természetet szeretem. A Balatonon ezt már csak az találja meg, aki ismeri, mint a tenyerét. Én el tudok bújni az emberek elől. Elbújok az önkiszolgáló éttermek zsírszagától, meg a bazárok giccskiállításától, élvezem a vizet, a napsütést és csak a természet hangjait hallgatom.

Mellettünk elzúg egy Zsiguli.

— Látja, ez a bánatom — mutat a nem messze húzódó országútra. — Belezörögnek a csendbe a motorok. De ennél jobb helyet már nem találtam, pedig végigjöttem az egész déli parton. Itt, Berényben a legjobb . . . *Schiff József* és *Bogdán Mihály* két sátort vert fel egymással szemben. Vadkempingezők. Bizonygatják, nem a pénz miatt, hanem az igazi pihenés érdekében választják évek óta a vadkempingezést.

— Majdnem mindig elkapnak minket — folytatja Schiff József —, fizetünk, odébb állunk. Száz forintnál több nem megy el a két hét alatt.

— És ki vigyáz az értékeikre, ha nincsenek itt?

— Ez szerencse kérdése. Higgye el, kevesebb tolvaj vetemedik ide, mint

Kékesi Imre, grafikus

bélyeggyűjtés

VASÚT-CENTENÁRIUM

Száz éve, hogy Győr és Sopron között megindult a vasútforgalom. A jubileumra a Magyar Posta hétcímletű, *különböző korokból származó mozdonyokat* ábrázoló sorral emlékezik meg. A kibocsátás napja: november 26. A bélyegeket *Kékesi Imre* grafikusművész tervezte.

- Vasút centenárium 16.

Népszabadság, Bp. 1976. nov. 18.

Kékesi Istvánné

AZ IPARMŰVÉSZ

- A parádi üvegcsodák tervezője
- Kellemes esztendő 62!
- Készülődés jubileumra

1021

Egy ember, akinek minden vágya, elképzelése üvegben ölt testet.

— Megyek az utcán, gondolok valamire... látok egy virágot, egy követ, vagy egy mintás ruhát; kezembe veszek egy könyvet, hallok valami zenét. És eszembe jut egy ötlet, új forma, vonás, leskiccelem. Ha az elképzelés kedves nekem, megtervezem.

Fiatal nő. Üvegformákban testet öltött elképzeléseit, keze munkáját ismerik az óceán túlsó partján, Montrealban és Ottawában, Kanadában s valamennyi országban, ahová a sasvári üveggyár termékei eljutnak. Ismerik a munkáját, csak a neve ismeretlen.

Az „ismeretlen" fiatal nő — iparművész. *Kékesi Istvánné.* Vékony, törékeny termetű. Törékeny, jut eszembe, mint az üveg. Szőke, kevés szavú. Munka közben, amikor a forma születik, hiába vannak körülötte, csak a vonalakból felsejlő, a kusza rajzolatból előtűnő végső kontúrokat látja. Mindaz, amit megálmodik, megtervez az öreg huta munkásai váltják valósággá, üvegfúvók alakítják, formálják megfelelő méretre, nagyságra a homokból, szódából olvasztott átlátszó anyagot. A csiszolóban köszörűkövekkel kerül az anyagra a díszítés; a színeket az üvegfestők rakják fel a vázákra, poharakra. Mind e folyamatban a tervező iparművész munkája az első láncszem; az ő tervei alapján végzik munkájukat a többiek — a mintakészítő, üvegfúvó, öntő, csiszoló és festő.

Aki az ősrégi gyár csarnokait járja, megcsodálja a kelyhek, vázák, poharak, figurás hamutartók kecses, választékos ízlésű formáját, esztétikus vonalait, a művészi díszítést, a színek élénk és szelíd harmóniáját. S kinek szól e csodálat? Az üvegfúvónak, a csiszolónak, az üvegfestőnek. Ki is gondolna a látott szépségek szellemi szülőjére, a tervező iparművészre?

Az üveget megszoktuk vázaként, nippként; üvegből isszuk a vizet. Kékesi Istvánné sem tudott sokkal többet az üvegről, mikor a képző- és iparművészeti főiskola oklevelét kézbe kapta. Hogyan jegyezte el mégis sorsát az üveggel, melynek puszta elképzelése is a múlónak és törékenynek fogalmát adja?

A főiskola befejezése után két évig a Képzőművészeti Alapnak dolgozott; egri ajándéktárgyakat tervezett, hamutartókat, bonbonieréket, vázákat egri jellegzetességekkel díszítve. S közben az üvegmesterséggel ismerkedett. Délelőtt tanult, délutánonként pedig az Alapnak készítette a megrendelt darabokat. A továbbképző befejezése után választani lehetett, ki hova megy. Ő a parádsasvári üveggyárat választotta, a mátrai tájjal. Lehet, közrejátszott ebben az is, hogy Egerben született s nem akart távol kerülni kedves városától; de inkább a gyár vonzotta, a gyár, amelynek ősét 8—10 kilométernyire a jelenlegi hutáktól még II. Rákóczi Ferenc alapította.

Mi volt a tervező iparművész első munkája?

— *Akvamarin likőrkészlet...*

A raktárból előkerül az „ősi" darab. Meghatottság nélkül szemléli. Inkább a keserű napokat, hónapokat idézi: iparművész nélkül volt a gyár, aki előtte tervezett, elődje volt a rajzasztalnál, itthagyta állását. A rendezetlenséggel, összeviszszasággal a fiatal, húszegynehány éves leánynak kellett megbirkóznia. Fél év után juthatott csak oda, hogy elképzelését tervvé változtassa. Annak már éppen öt esztendeje, s a fél évtized során — megszámolni se tudná — száznál is több vázát, készletet, üvegtárgyat tervezett.

Mit szeret munkájában?

— A magam elképzeléseit, ötleteit megtervezni... A külföldi megrendelők rendszerint már kész elképzelésekkel jönnek. Furcsa kívánságokkal, amelyeket, ha fanyalogva is, teljesíteni kell. Még jó, hogy a kész elképzelések nem számottevőek.

Üveg. Szinte eleven, magát átformáló, folyton változó, mint egy élőlény. Ott sorakoznak a tervező iparművész háta mögött, zsúfoltan a polcokon. Szinte percről percre más a színük, fényük, az ablakon besugárzó napfényben. S ha a napkorong pillanatra elhalványul, felhő fut elé, mintha az üveg valósággal magától világítana. Csodálatos, különleges anyag. S nemcsak a külső formát, az anyag alakját álmodja meg a tervező iparművész, de a legkisebb díszítést, a legkisebb csiszolatot, metszetet is ő tervezi.

1959 óta melyik volt a legkellemesebb esztendő itt a gyárban?

— *Hatvankettő... Az év legszebb terméke díjat akkor nyertem meg.* Plusz férjhez mentem. Van egy fiam...

A rajzirodának nevezett „szoba", ahol a gyakorló „kisiparművésszel" dolgozik — átjáróház. Az állandó zajt, ajtónyitogatást, még az írógép kattogása is színezi. A műtermi, alkotói légkör nagyon hiányzik.

Talán az otthoni csend, nyugodtság szüli a legszebb terveket. Ha valami gondolat nyugtalanítja, papírra vetheti, megtervezheti.

— Szó sincs róla! Parádsasváron ismeretlen fogalom a bölcsőde, az óvoda, a gyerekre valakinek mindig vigyáznia kell. Délelőtt az anyósom vigyáz, amikor munkába megy, én veszem át a sort, s felvált a férjem, ha az ő műszakja letelik. Akkor visszajövök az irodába. Muszáj nyolc órára belesűríteni a tervezést.

Az asztalon előtte színes üvegtervek. Finom művű rajzok, minták szépen egymásra rakva. Új gyártmányok tervei, amelyek a gyár fennállásának 150. évfordulójára készülnek. Válogathat a miniszteriális zsüri, ötlet, elképzelés, terv bőven akad a ritka ünnephez.

Mi a tervező iparművészet titka?

— Nem tehetség! Inkább — *formaérzék. Esztétikai érzék.* És főként: *fantázia.* Mindig valami újta, eredetit elképzelni alakban, színben, díszítő vonalakban. Ez a legnehezebb, az egészben.

És a legszebb is, az egészben...

Pataky Dezső

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
1964 JUL 24

gbecsüléssel

nek tartják.

Ezért téved az a szövetkezeti elnök, gyárigazgató és minden más felelős vezető, aki csak pénzzel akarja ösztönözni beosztottjait. Az anyagi megbecsülés ugyan nagyon fontos, de nem elég ösztönző, ha nem párosul az erkölcsi elismeréssel. Csak a kettő együtt elégítheti ki a dolgozó ember természetes igényét.

Mert az is rossz úton jár, aki csak az öntudatra apellál. Aki csupán áldozatvállalásokra, lemondásra kész csodalénynek szeretné látni az embereket, olyanoknak, akiknek nem kell a pénz.

Ilyen emberek leginkább csak a mesében élnek, s a mi társadalmunk nem is kívánja senkitől sem a felesleges lemondást, sem az ok nélküli önzetlenséget, sem az aszkézist. Ami valakinek jár, ami őt megilleti, attól ne fossza meg semmiféle okoskodás. Szép és nagy dolog a fejlett öntudat, de amint mondani szokás, a boltban mindig kiderül, hogy pénzre is szükség van, még a mi társadalmunkban is...

A közösen vállalt nagy erőfeszítések is csak akkor megalapozottak, ha figyelembe veszik az egyéni érdekeket is. Ha a közösség minden tagja azt érzi és azt tapasztalja, hogy ő is jól jár, ha a közös ügyet segíti sikerre vinni.

Barátunk, akinek panasza e gondolatsort elindította, azzal érvel, hogy sokszor lemondana egy-egy célprémiumról, ha ehelyett kezet szorítanának vele, és azt mondanák neki: „Derék ember vagy, büszkék vagyunk rád!"

Teljesen érthető ez a magatartás, hiszen ember nem élhet az emberi szó melege nélkül. De az is igaz, hogy fiatal barátunk akkor is elégedetlen volna, ha szorgalmas munkáját csupán dicséretekkel, szavakkal jutalmaznák. Ha csupán a fényképe díszelegne a faliújságon, az önzetlenségét magasztaló újságcikkek közepén, de anyagi megbecsülés hiányában mindennapi gondok kínoznák.

Jó szóra, a jó munkának kijáró tiszteletre és a lét megalapozott biztonságára, tehát anyagi és erkölcsi megbecsülésre van szükség, mert a kettő együtt jár. Jó munkára, helytállásra, a jövendőért vívott kemény küzdelemre a kettő csak együtt ösztönöz.

Kékesdi Gyula

Méhek a napirenden

A MESZÖV választmánya mellett működő megyei méhész szakbizottság az elmúlt héten felülvizsgálatot tartott a megye termelőszövetkezeti méhészeteiben. A vizsgálatok alkalmával megállapították, az eredmények jók, de akadnak olyan termelőszövetkezetek, ahol a méhészek munkája sem szakmai, sem gazdasági és egyéb tekintetben nem felel meg a követelményeknek.

Megdicsérték a gyöngyössolymosi termelőszövetkezet méhészét, aki szakmailag kiválóan vezeti és kezeli a közös méhészetet, így a szövetkezet szaporulatból 54 családot értékesített és mézpergetési eredménye is kiváló. Az ivádi termelőszövetkezet méhészetében is hasonló eredményt állapítottak meg a szakemberek.

Elmarasztalták a pélyi Aranykalász és a kiskörei szövetkezet méhészetét, ahol a jó adottságok ellenére is elhanyagolták az anyák felfrissítését és elkéstek a méz pergetésével.

Goldwater áruháza

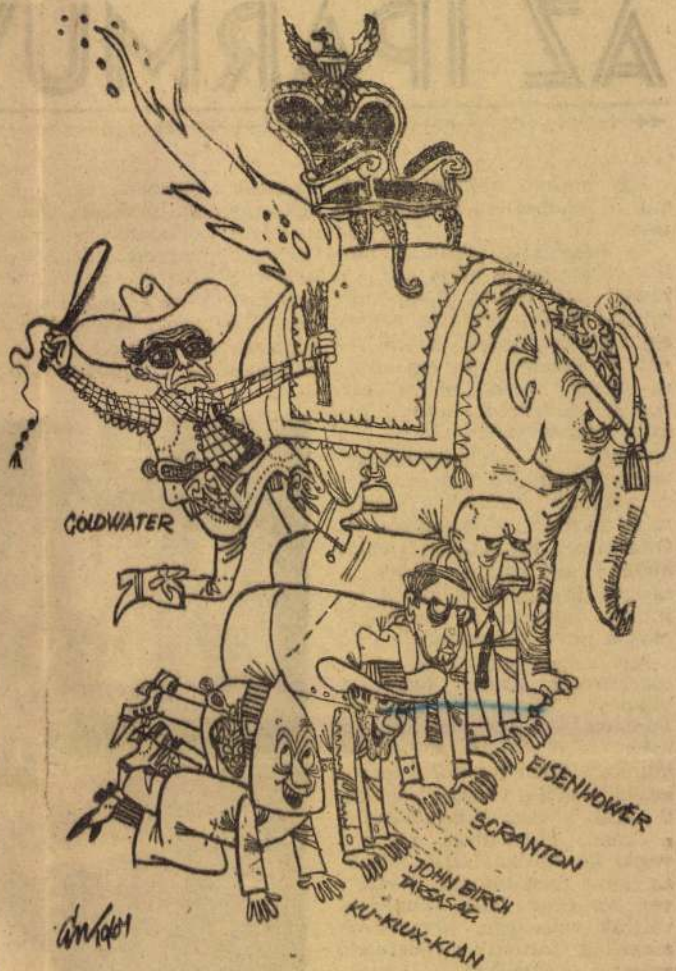

Csortos sila János asszonya mesél...

Régi mesék hangulatát idézi az öreg ház hűvösén Rozi néni hangja.

300 esztendővel ezelőtt építették fel ezt a házat. Az anyagot az erdő, a segítséget a rokonság adta, hogy egy fiatal pár elinduljon és éljen úgy, ahogy azt az íratlanságukban is megváltoztathatatlan törvények megszabják a mátrai kis falvakban.

Palóc ház. Évszázados falai között emberek éltek, szerettek, szaporodtak, szenvedtek, hiszen a ház törvénye mindenkire vonatkozott, akár itt született, akár menyasszonyfővel került ide. Annyira

áthághatatlan

volt a családi törvény, hogy ahová leült az egynapos menyecske guzsalyával a kezében, mindig az lett a helye, amíg ki nem vitték a zsuptetős házból a temetőbe.

A kis ház utolsó gazdája Rozi néni, aki 56 esztendővel ezelőtt került ide, Csortos sila János asszonyának.

Mutogatja az „első házat". A kopott asztalt, amely körül valaha csak a férfiak ülhettek. Az asszonyok csak férjük háta megett állva kanalazhattak. Rozi néni öreges hangjában annyi a megelevenítő erő, hogy az ember szinte látja az asztal köré telepedő mogorva férfiakat, a félénk mozgású menyecskéket, akiket a szigorú após egyetlen szemöldökrándítással rendreutasít.

A nagy kemence a gerendás kis szobának csaknem a felét elfoglalja. Ott főztek, s teteje a növekvő gyerekek hálóhelye volt, az öregapó felügyelete alatt.

A pitarban mesékből ismert edény, véka áll, a kopottas szuszék mellett. Az egyik mérésre való, az utóbbi a liszt helye. Az egyetlen darab fából kifaragott zsírosbödön, a máktörő, a vajköpülő.

A „kamora" az asszonyok hálóhelye. A férjnek itt csak az első gyerek megszületéséig volt helye. Az ajtóval szemben a menyasszony ágya. Magasra vetett párnák, piros szőttes huzattal. Esküvő előestéjén szokás elhozni a vőlegénynek. Ugyszólván ez volt az egyetlen bútordarab, amit magáénak mondhatott a fiatalasszony. A másik ágyat durva szövésű háló védi. Ilyet tettek fel, ha kisbabája volt az asszonynak. A kicsi eleinte a csepp teknőben, később faragott bölcsőben ringott az anyja ágya mellett, — amíg jött a másik a helyére.

A falon körbefutó polc

alföldi cserepesek

mázas bögréinek helye. Itt zsugorgatta a menyecske azt a néhány falatot, amit az anyja adott a számára, ha a kertek alján hazafutott néhány percre a szülői ház melegére.

A falon hímzett gyolcsingek, mását hordja Rozi néni is. A palóc asszonyok hétköznapi viselete, alig viselik már néhányan.

KÉKESI László

kiáll. címe: Kéky László 70 éves.
Főv. szabó c. Ktár. Pataky
István téri főkönyvtárában

(ism. + megnyitó szöveg közlése:) SZÍJ REZSŐ: Kékesi László
kiállítása =
Kisgrafika, 1989/3.
14–16. ill. rez. F.

XX.12. 45.u / Meskeh

MDK

Kékesi Lajos, épitész

Minári Olga, Perlaki László és Scultéty János

közös pályamüve III. dijat kapott.

G.J.: A nyilvánosság előtt is megvitatják a lakóház tervpályázat dijnyertes terveit. "Magyarország" 1954 dec.19. G.l.

K. D. K.

KÉKESI László építész

újmohács, posta. iroda-üzletház, víztorony

Mányoki László: Tervek és valóság újmohácson

Magyar Építőművészet 1958 ([illegible]) 6. sz.

175. l.

Kékesi László épitész NDK

43.sz.terv repr.

Bonta János:Négytantermes alsótagozatu általános iskola tervpályázata Magyar Epitőmüvészet 1955. IV.évf.7-8.sz. 222.l.

Kékesi László épitész M.D.K.

Tervpályázata dijazva /15ooo Ft /

Tástervezö: Vély Rébert, Zeöke Gabriella

Szabó Árpád: A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának tervpályázata
Magyar Épitömüvészet 1964/4. 2-9.l.

Kékesi László épületei

10

10. Kékesi László—Gereben Gábor: Külkereskedelmi Szolgáltatóház, Budapest 1976

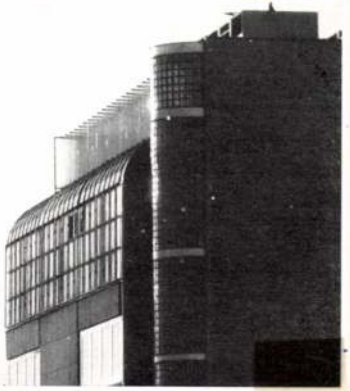

Magyar Építőművészet, 1984. 1. 29-old.

Kékessy László és Tiry György

tervei szerint épültek a budavári

királyi palota együttesében megnyílt muzeumok

Gerő László: Muzeológia és építészet

Budapest 1980/9

23.01

Kékesi László építész M.D.K.

Részt vett a pályázaton

15 000 forintért megvásárolva

Vély Róbert-Zeöke Gabriella

Gárdonyi Jenő: Az Akadémi uj könyvtárp lotája terv-pályázatának eredménye

Magyar Nemzet 1963. december 22. 5.l.

MDK

Kéken László, [építész]

† Budapesti Történeti Múzeum terveit készítette.

Acsél Kornélia Tamás: Barangolás a Várban 5.

Esti Hírlap, Bp. 1962. ápr. 29.

Kékesi László, építész MDG.

A Szent István park 20. n. alatti házat Terveste.

— :(Szöveg — fénykép) 1

ESTI HIRLAP, bp. 1962. nov. 9.

Kékesi László, építész

MDK

Tervezőcsoportjával I. díjat nyert. (Balatonföldvári Kaszinó terve.)

—: Kaszinó a Galamb-szigeten 4

ESTI HIRLAP Bp., 1967. ápr. 22

KÉKESI LÁSZLÓ

ÉPÍTÉSZ. MUNKATÁRSAIVAL EGYÜTT RÉSZTVESZ A BUDAPEST HILTON SZÁLLÓ ZÁRTKÖRŰ TERVPÁLYÁZATÁN.

3 RAJZ REPR.

MAGYAR ÉPÍTŐMŰVÉSZET, 1990/1. 7. LAP.

Kékessy László

1968-ban az Ybl Miklós díj II. fokozatát nyerte. Arcképet közli:

Magyar Építőművészet, 1968. 5. sz. 19. l.

Mit besten Grüßen

MDK

Kékesi László, építész

Jutalomban részesült.

— : Építészeti művészdíjak 12

Népszabadság, Bp. 1968. jan. 21.

Kékesi László, építész

10 000 ft. jutalomban

részült

— : Nívódíjas építének

1

MDK

ESTI HIRLAP

1968. jan. 20.

Kékesi László építész

(Körti)

Resztvett az alábbi pályázaton
/rajz, szerkő/

Dr. Gyöngyösi István: Nemzetközi szervezetek - UNIDO - IAEA - központja - Bécs, tervpályázat 1969

Magyar Építőművészet 1970/2 8 old.

Kékesi Lánló

(Közli)

Budavári Palota, Történeti Múzeum építése

Magyar Építőművészet 1968. 6.sz. 16. l

Kékesi Lánló

és munkatársainak pályaművét röviden ismerteti ~~[illegible]~~
/képpel/

G-né: Budapest Hilton szálló zártkörű tervpályázata,
1969. - Magyar Építőművészet, 1970.1.sz.2-7.l.

Kékesi László

cikke: Tervezési problémák egy védett építészeti lakóházánál. (Bp. I. Fortuna u. 18.) - Műemlékvédelem, 1967. 11. köt. 3. sz. 164-166. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

77. l.

MDK

Kékesi Károly építész

A 10000 Ft-os Ybl-díjat kapta.

– Kiosztották az 1968. évi Ybl Miklós díjakat

4

Népszabadság, Bp. 1968. ápr.

Kékesi László

állította helyre a királyi vár palota barokk szárnyrészét.

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia, Budapest, 1970.

3580

Kékesi László

a budai várpalota legrégibb barokk rész helyreállítási tervét készítette.

Deresényi Dezső, Entz Géza, Hlavassy Pál, Merényi Ferenc: Magyar műemlékvédelem V. (1967-68) Budapest, 1970.

1921.

Kékesi László, építész

L.: Kempelen farkas

Nagy Péter: Népszínház a Vázsszínházban 27.

Kritika, Bp. 1978. március 78/3.

Kéhessi László

Kéhessi László tervezése volt a Kaposvári Növényvédő Állomás, a Budaörsi Növényvédő Állomás és a Pálvédgépi Turistaház.

Vámossy Ferenc: Az ujabb nemzedék
Művészet, 1975. december - 38. oldal

Kékesi Lávló építész (KÖZTI)

terves szerint épült újjá a budai Várszínház Kollányi Béla ismertetése a Magyar Építőművészet 1978/5. számában a 14-19. oldalon

Kékesi László

Sedlmayr János: Budavári ~~Palota~~ Palota, Történeti Múzeum déli rész helyreállitása és felhasználása. /Kékesi László, Gerő László épitészek, Németh István, Domokos Géza belsőépitészek./ - Müszaki Tervezés, 1968. 5.sz.1-6.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért. 1971.2.sz.149-182.l.

157.l.

Kékesi László

A budai Várpalota helyreállitása /Hidasi Lajos, Kékesi László, Gerő László, Kiss György épitészek, Németh István belsőépitész./ - Magyar Építőipar, 1968.1.sz. 22-23.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért.1971.2.sz.149-182.l. 157.l.

Kékesi László

Budavári Palota, Budapesti Történeti Múzeum. /Kékesi László építész, Domonkos Géza, Németh István belsőépitész./ - Müszaki Tervezés, 1968.2.sz. 26-27. l.

Az 1968. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája - Művtört.Ért. 1971.2.sz. 149-182. l.

153. l.

Kékesi László

Hidasi Lajos: A Budapesti Történeti Múzeum az újjáépült Budavári Palotában. /Hidasi Lajos, Kékesi László építészek, Domokos Géza belsőépitész./ - Magyar Építőipar, 1968.3.sz.176-181.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért. 1971.2.sz.149-182.l.

165.l.

Rékesi László

és Németh J. tervei alapján helyreállitott budai Várpalota belső réplete. 149 és 150. p. reprodukció.

Deresényi Dezső, Entz Géza, Hlavassy Pál, Merényi Ferenc: Magyar műemlékvédelem 1969-70. Budapest 1972 1961

Kékesi László

Kékesi László és Gerő László tervezték a budavári palota helyreállitását, ill. a palotában a Bp.Történeti múzeum kialakitását.

/rövid képes ismertetés/

Magyar Épitőmüvészet, 1972.3.sz.
/épitész et és szabadidő/

56-57.l.

Kékessy László

(KÖZTI)

Az Ybl Miklós-díj II. fokozatával tüntették ki 1968-ban a Budavári Palota É jelű épületének tervezéséért.

Magyar Építőművészet 1968. 5.sz. 19.l.

Kékesi László

Tervező a Pénzjegyszyomdában

Kincses György: Csendes emberek

Bankó 1971 II.

Kékesi László építész

a Budavári Palota „E" épületének

fenntartásáért Ybl-díjat kapott.

Veszprém 1968 április 3

2. old.

Kékessy László
építész

v Budavári Palota helyreállítási-
ban

Rados: Magyar építénettört.
Műszaki kiad. 1971.

410.

Kéleszy László
épitész

v Budavári Palota helyreállítási-
ban

Kaszó Mozgó épitészetiért
Mikrolu kiadó 1974

710.

MDK

Kékesi László, építész

A budai Vár déli nárnyának tervezője. Ezért a munkájáért kapta az Ybl Miklós-díjat.

— : Az építész kérjegye

4

ESTI HIRLAP Bp. 1968. apr. 10.

M.D.K.

Kékesi László épitész

A balatonföldvári Kaszino tervpályázatán d ijazva
I. dij

Társtervező: Mózer Pál- Szentirmay Sándor

Magyar Épitőművészet 1967/3. 2-5.l.

Kékesi László

Kékesi László: Meteorológiai állomás, Keszthely /Domonkos Jenő építész./ - Müszaki Tervezés, 1966. 11. sz. 24-25.

Az 1966. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája /Müvtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-283. l./ 248. l.

Kékesi László építőművész

Balatonfüredi Molóbár környéjének tanulmánytérve (150 l)

Beszámoló a Balaton fejlentésének egyéves munkajáról. Bárczes István, Farkas Tibor, stb. Bp. 1958. 137-166 l. [Klny. a Mag. Építőművészetből].

150

Kékesi László

– Hidalli Lajos:

A Budapesti Történeti Múzeum épületmaradványai, a budai palota „E" épületének megvalósítására kerülő alaprajza (repr.)

Czagány István: A budavári palota és a Szent György téri épületek. Bp. 1966. Müszaki k., 194 l., 212 kép

142. l.

Kékesi László

kinitette a Történeti Múzeum tervét a budai palotában, mint a főépítész által beosztott felelős tervező

Czagány István: A budavári palota és a Szent György téri épületek. Bp. 1966. Müszaki k., 194 l., 212 kép

144. l.

M. D. K.

KÉKESI L. építész

~~Lásd~~: Bérces I – Kékesi L és bányoki új-Mohács, Helyszíni tervezés és kivitelezés irányítása

Farkas Tibor – Polonyi Károly: Beszámoló a diemagyarországi árvizsújtotta területek újjáépítéséről
magyar Építőművészet 1956. (V.) 272. l.

le. D. A.

KÉKESI László építész

Balatonfüred, bazár 1958. (Rest.)

Magyar Épílőművészet 1960. 6. sz. 21. l.

M. D. K.

KÉKESSY László építész

(Kózti)

Árpád-fejedelem u. 35. (Repr.)

Bene László: Lakás epitkezések Budapesten

Magyar Épilőművészet 1859. 5/6. sz. 159. l.

Kékesi László
epitén

Méltatás

Balog János. Budavára,
Tükör, 1971 apr. 15-16 oldal.

Kékesi László

készitette a ~~[illegible]~~ budai várpalota (Bp. Tört. Múzeum épülete) helyreállitásának tervét. Az épület (belső) képét közli:

Horler Miklós: Müemlékvédelem és mai épitészet. Magyar Épitőmüvészet, 1972.2.sz. 26-33.1.

Kéhesi László

KÖZM

a budavári palotában a Budapesti Történeti Múzeum építésze

Magyar építészet 1945-70

245. old.

Dékesi László

a b.pi történelmi muzeum helyreállításának építész tervezője /budai Várpalota:/

Merényi F.: L'ultimo quarto di Secolo della Tutela dei Monumenti in Ungheria. Acta Historiae Artium. Budapest, 1972. 1-2 sz.

301

KÉKESI LÁSZLÓ grafikus

TALÁLKOZUNK — KIÁLLÍTÁS

A KÉSZ művészeti munkacsoportja szeretettel várja az érdeklődőket április 3-án, szerdán 17 órára az Adalbertinumba (Bp. XI., Előpatak u. 35.) **Kékesi László grafikusművész** kiállításának megnyitójára. Ekkorra várják közös találkozásra és beszélgetésre a Kisgrafika Baráti Köre tagjait is. (A kiállítás megtekinthető április 14-ig, péntek, szombat, vasárnap 14—18 óráig.)

Uj Ember, 1991. 13.sz.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

M.D.K.

KÉKESI László építész

Balatonfüredi malótér környéké-
nek Tanulmánytervé Repr.

Magyar Építőművészet 1958 (VII) 4/5. 19.

MDK.

Kékesi László

Ex libris gyüj'eményéről

Dunántuli Napló 1965.márc.23. lap -

KÉKESI LÁSZLÓ

Hotel Thermal, Hévíz

Építész: Kékesi László (KÖZTI)

Belsőépítész:	Mózer Pál
Statikus:	Salamon József
Épületgépész:	Demkó István
Elektromos berendezés:	Nagy Józsefné
Kerttervező:	Schneck Ágnes
Kivitelező:	Zala megyei Állami Építőipari Vállalat
Beruházó:	Kereskedelmi Beruházási Vállalat
Üzemeltető:	Danubius Szálloda és Gyógyüdülő Vállalat
Beépített alapterület:	16 820 m²
Bruttó térfogat:	63 700 lm³
Összes bruttó építési költs.:	305 000 eFt
Rendeltetési egység mennyisége:	214 szoba
A tervdokumentáció kiadásának időpontja:	1973. június
Az építés ideje:	1974—1976
Fényképek:	Heltay László

1. Földszinti alaprajz, M=1 : 600
2. Éttermi szint alaprajza, M=1 : 600
3. Északi homlokzat
4. Keleti homlokzat

A Hotel Thermal Hévíz 390 ágyas szállodája. A választott telepítési forma a program differenciált voltáról, a terepadottságokból, valamint a tájolási viszonyokból alakult ki. Így sikerült egy aránylag zárt tömegű, mégis az igényeket kielégítő megoldást találni.

A rétegvonalakkal párhuzamosan fektetett tömb alsó két szintje kihasználja a park felé adódó kilátási lehetőséget, a hotelszárny pedig jó tájolású a loggiasorral.

A szükséges parkolófelületeket a Kossuth Lajos utcával párhuzamosan képeztük ki, melynek déli részéhez csatlakozik a gazdasági bejáró. Szintbeli keresztezés a személy- és gazdasági forgalom között nincs, mivel a kettő között egy szintmagasság alakult ki a telepítés miatt.

A gazdasági bejárók így teljesen takart, közönség által nem látható megoldásban helyezkednek el, az Egészségügyi Minisztérium kikötése szerint.

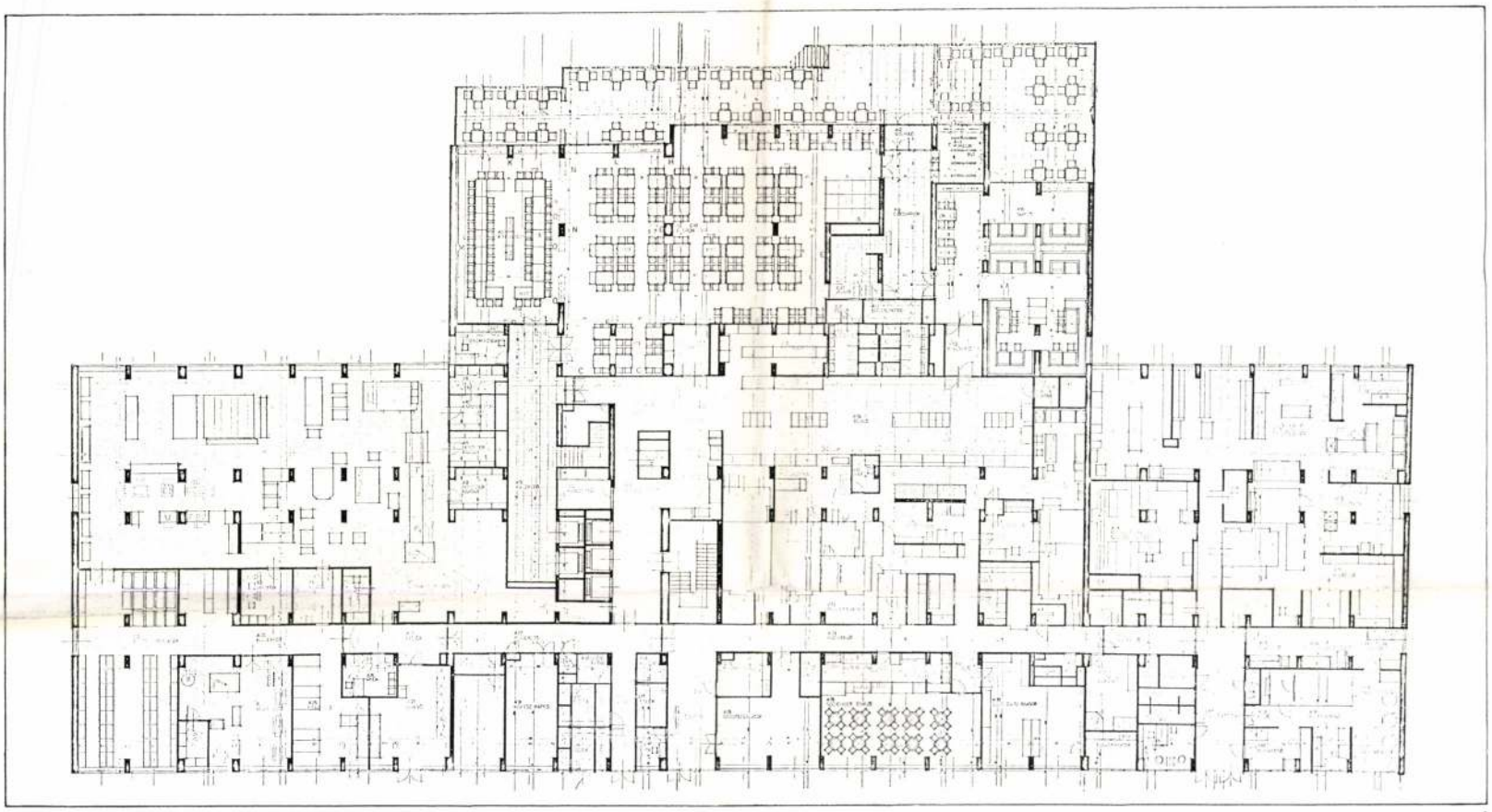

1

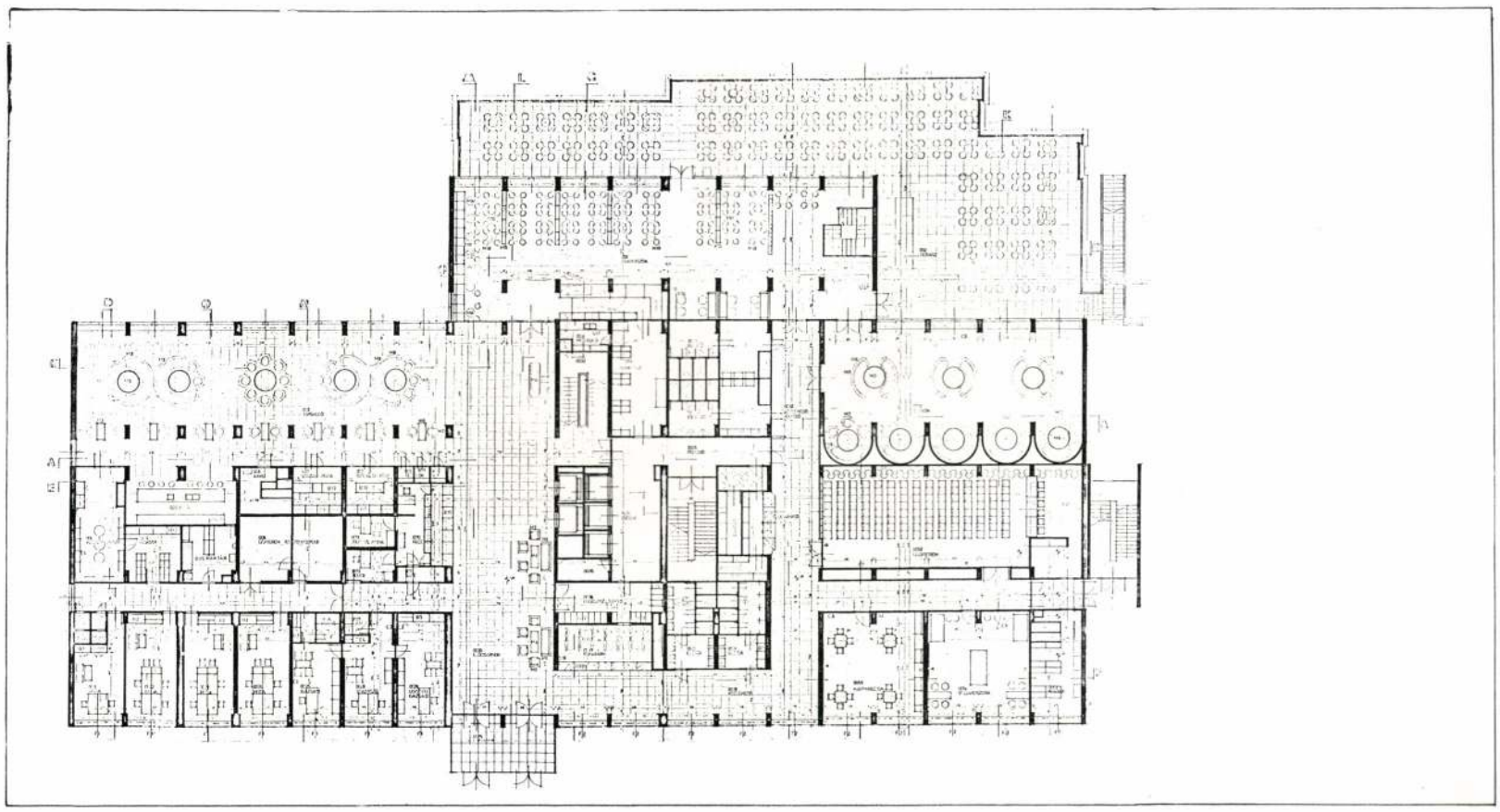

Az irodaház észak-déli hossztengelyű, főbejárata a keleti oldalon van.

Az épület alagsor, földszint+III emeletes, háromtraktusos, két középfolyosóval. A középső traktusban a vizes helyiségek, két szélső traktusban az irodák helyezkednek el.

Az irodaházban többféle funkció nyert még elhelyezést, étterem főzőkonyhával, garázsok, előadóterem stb.

Szerkezete UNIVÁZ rendszerű harántvázas 3,6 m pillérállással. Az irodák keleti és nyugati tájolásúak, ezért azok nap elleni védelmét a homlokzatok elé állított acélszerkezetű függőleges lizénákra vízszintesen erősített lamellarendszerrel oldottuk meg.

Az árnyékoló szerkezet egyben hozzásegített ahhoz is, hogy ne szokványos sivár UNIVÁZ jellegű homlokzati rendszert, hanem plasztikusabb megjelenést kölcsönözzön az épületnek.

A nyílászárók fa és alumínium szerkezetűek.

A homlokzati falburkolatok az épület északi és déli oldalain mattcsiszolt budakalászi keménymészkőből, a nyugati és keleti oldalain helyszíni műkőből készültek. A földszinten acélszerkezetű rácsokat terveztünk.

A vízellátás, a csatornázás, és a hőellátás a városi közművekről és távfűtésről biztosított. A konyhaüzem készülékei villamos hálózatból kapják az energiát.

A központi fűtés 90/70 °C-os szivattyús 2 csöves, nyitott tágulási tartályos rendszerű melegvíz fűtés, acéllemez radiátor és konvektor hőleadókkal.

A garázsok, a konyhaüzem, a belső fekvésű helyiségek, mesterséges szellőztetésűek.

Az épületet önálló transzformátor látja el elektromos energiával.

L. Ny. V.

5

4

3

A Kossuth Lajos utca szintjétől érjük el a szálló elsődlegesen érintett funkcionális egységét; az előcsarnokot, ahhoz kapcsolódóan a recepciót, a szolgálati egységeket (telefon, telex stb.). A felvonó és a lépcsőépület ellenőrzött. Az előcsarnokból rövid úton érhető el a hall, szép kilátással a partra, teraszokkal. A cukrászda, a ruhatár, a fodrászat (férfi, női), az igazgatás és csatlakozó irodái, valamint az egyterűsítésre is alkalmas közösségi helyiségek, az ún. kongresszusi terem, a szalonok, a játéktermek stb. helyezkednek még el a földszinten.

Az előcsarnok és a hall találkozási pontjából juthatunk el az étterembe. Ezen a szinten kaptak helyet a konyhaüzemen kívül a szálló üzemi részei (mosoda, cukrászda stb.).

Az étterem előtt húzódó teraszról, és a park felől érhető el az étterem, a söröző, valamint a cukrászda szintjén levő tetőterasz, ahol az időlegesen felállított kiszolgáló pultról főidényben jelentkező nagyobb létszámú vendégforgalom is kielégíthető, így az épület környezettel való kapcsolata is biztosított. Az első két szint és a hoteltömb közötti műhely, raktár és személyzeti öltözőket tartalmazó emeleten fogjuk össze az összes gépészeti vezetékeket, illetve rendszereket is.

A hoteltömb szintenként 31 szobaegységet tartalmaz eltolt középfolyosós megoldással, középen 5 db személyfelvonóval, mely-

1. A Kossuth Lajos utca felőli kép
2. Az előcsarnok
3. Cukrászda, eszpresszó
4. A szalon
5. Az előcsarnok a recepcióval
6. A társalgó

1

2

ből 2 db a szobákkoz, 3 db pedig a szervizhez csatlakozik. A szervizfolyosókkal ellátott szobaegységek szintenként variáltan egy-, kétágyas szobák, összenyitható és lakosztállyá átalakíthatók, összesen 7 emeleten. Közép magasságban, minden szinten jól izolálható társalgót, illetve ahhoz közelálló funkciójú helyiségeket helyeztünk el.

Az utolsó tetőemeleti szinten a felvonó-gépház kapott helyet.

A homlokzatburkolat zöldes árnyalatú „Glasal" eternitlapok, továbbá segédüzemben előregyártott szendvicspanelek szilárd műkő réteggel, és Hungarocell hőszigetelő belső réteggel.

A mellvédek szerkezete: fémoszlopokra erősített „Xyladecor" páccal felületkezelt fakorlát, a külső térelhatároló szerkezetek monolit vasbeton.

A 10 emeletes részek pillérei alatt szoliter és több pillért összefogó közös alapok készültek, a lifttorony alatt vasbeton lépényalap. Az egy- és kétszintes részek alatt szoliter sávlapok épültek. A vasbeton B 200—40/3, a betonalapok B 100—40/3 minőségű betonból készültek.

Az épület szálló-szintjét „OUTINORD" rendszerű alagútzsaluzattal terveztük. Az éttermi, bejárati és üzemi szint nagy táblás fém-fa kombinációval készített előregyártott zsaluzás, amelyek a technológiai tervezés részét jelentik. A gerendarács és a pince hagyományos eljárással készült.

Az épület stabilitását a 10 szintes főtömegek dilatációval kettéválasztott részei — külön-külön, két-két egymásra merőleges,szimmetrikusan elhelyezett fősíkokkal párhuzamosan monolit vasbeton falak biztosítják, melyeket szélnyomásra méreteztünk.

A függőleges teherhordó szerkezetek a hét szállószinten monolit vasbeton falak, a három alsó szinten egységesen 30×90 cm keresztmetszetű monolit vasbeton pillérek, valamint a dilatációk

3

4

5

6

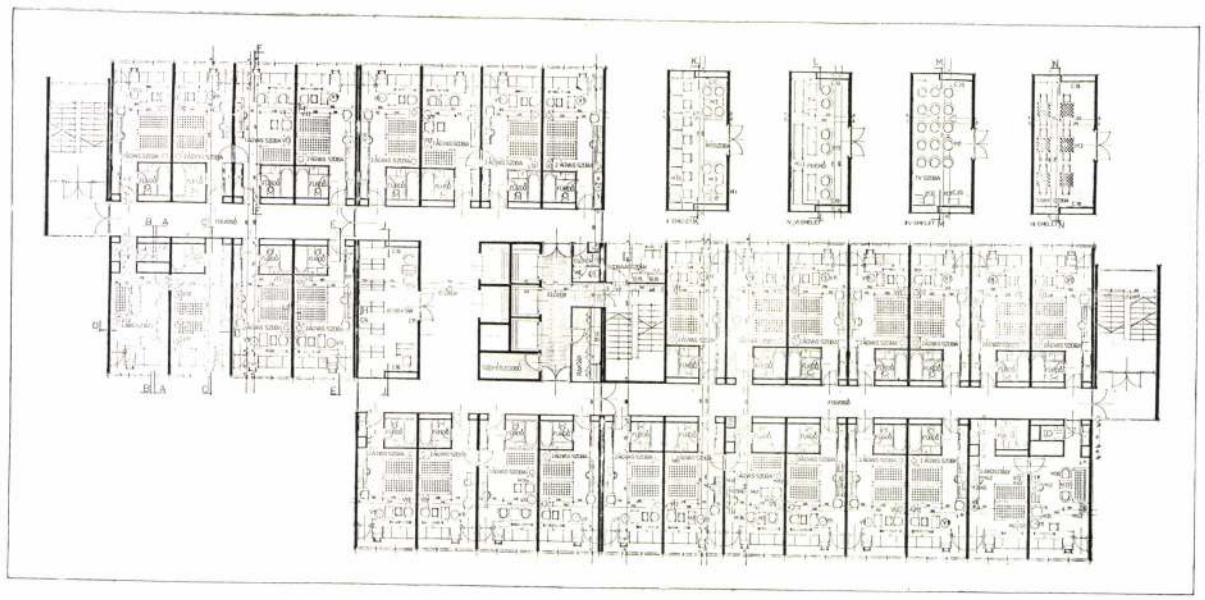

1

1. Általános emeleti alaprajz, M=1 : 500
2. Az étterem
3. A söröző
4. Kétágyas szobarészlet
5. Az eszpresszó terasza
6. Főhomlokzati részlet
7. Kossuth Lajos utcai kép délnyugat felől

miatt szükséges 225 × 90 cm és 48 × 90 cm.

Födémek szerkezete: monolit vasbeton lemezek, a szállószinteken 15 cm, a két alsó szint felett 20 cm vastagságban.

A főfalas rendszerről áttérés a pilléres rendszerre az első szállószinten történik, ahol kiváltásra emelet magas faltartókat méreteztünk. E tartókon ajtónyílás nincs.

A bejárati szint előcsarnokában négy pillér kimaradt. A felsőbb szintek terhét hordó vasbeton pillért 20 cm vastag emelet magas faltartókkal váltottuk ki az üzemi szint két-két pillérére.

Az étterem és a konyhaüzem pillérkiváltása merev vasbetétes monolit vasbeton gerendákkal történik.

A két tűzlépcső és a főlépcső pincétől az első szállószintig monolit vasbeton, a szállószintek hat emeletéhez a lépcsőkarok és a közbenső pihenőlemezek segédüzemben előregyártva készültek.

Az érkező lemezek, melyek a födém síkjában vannak, alagútzsalus megoldásúak.

A szállószintek fürdőszoba falai, melyekre szerelvények kerülnek, 6 cm vastag előregyártott gipszperlit lapok.

A hőhidak meggátlására, a loggiákat és szobákat elválasztó térlezárások síkjában Hungarocell csíkokat helyeztünk a falakba és födémekbe. A két rész közötti kapcsolat korrózióálló acélokkal biztosított.

A lepény- és toronyrészek között több cm nagyságrendű süllyedéskülönbség várható, ezért először a 10 szintes részeket, majd az egy- és kétszintes részeket volt célszerű megépíteni.

A talajnedvességet kétrétegű vízszintes és függőleges szigeteléssel fogtuk meg. Víznyomás ellen nem volt szükséges szigetelni, mert a talajmechanikai szakvélemény szerint talajvíz mélyen a választott padlóvonal alatt van. Üzemi víz elleni szigetelést a cukrász- és konyhaüzemnél, valamint a mosodánál adtunk 3 rétegben.

Páradiffúzió ellen a főfalaknál szigeteléssel és szellőzéssel kombinált légkondicionálással védekeztünk.

A padlóhomlokzatok és a lábazatok a hallban és az előcsarnokban fehér márvány, sörözőben tégla.

A vizes- és kiszolgáló helyiségekbe recés márvány mozaik és mettlachi lap került beépítésre.

Étterembe, cukrászdába, szalonba, játék-szobákba, igazgatási helyiségekbe, valamint hotelszobákba és előtereikbe szőnyegpadlót terveztünk.

Folyosók padlóburkolata nem éghető szőnyegpadló, felgöngyölíthető megoldásban.

A falburkolatok az előcsarnokban, a közlekedőben és a cukrászdában fehér márvány, az étteremben, a sörözőben, a nagy teremben, a játékszobákban, valamint az igazgatási helyiségekben faszerkezetű.

A napsütés elleni védelmet a közösségi tereknél a szerkezetből konzolosan kinyúló faszerkezetű lamellákkal oldottuk meg.

A hotel-szobák árnyékolása loggia rendszerű.

A folyamatos vízellátás, és a közcsőhálózat egyenletes terhelésének érdekében egy 200 m³-es föld alatti víztárolót terveztünk.

Az épület melegvízellátását a pincei hőközpontba elhelyezett nagyteljesítményű ellenáramú hőcserélő egységek biztosítják. Külön hőcserélő blokk végzi a lágyvíz és a kezeletlen víz felmelegítését.

Az épület a hőenergiát távvezetéken a Hévízi Gyógyfürdőkórház kibővített központi kazánházából kapja. Az épületben két fűtési rendszert alakítottunk ki.

Az egyik fűtési rendszer 106/70 °C-os külső hőmérsékletről szabályozott szivattyús melegvízfűtés.

Erre a rendszerre csatlakozik a szállodai szintek és az üzemi szint felső elosztású függőleges, eltolt tengelyű átkötőszakaszos egycsöves fűtése.

Az épületben hét szellőzési rendszert alakítottunk ki. Az egyes rendszerek befúvó, ill. elszívó egységeik elektromos kényszerkapcsolattal kötöttük össze, így megakadályoztuk az épület légtechnikai egyensúlyának felbomlását. A szellőzési rendszerek az épület alatt a pincében elhelyezett gépészeti központban foglalnak helyet. A szellőző egységeket típus klíma-elemekből állítottuk össze. A legfelső szállodai szint álmennyezetének átöblítésére 2 db, hangtompítóval felszerelt tetőventillátort terveztünk. Az álmennyezet zsaluk segítségével összeköttetésben van a külső térrel. Nyáron erős napsütés esetén a födém hőmérséklete erősen megemelkedik. A födémről a helyiségbe beáramló hőmennyiség a ventillátorok indításával, ill. az álmennyezet átszellőztetésével minimálisra csökkenthető.

A tetőventillátorok indítását és beállítását az álmennyezet felett elhelyezett hőérzékelő végzi automatikusan.

Az épület szellőzési rendszereit úgy terveztük, hogy megfelelő anyagiak biztosítása esetén nyáron a szellőző levegő hűtése is elvégezhető legyen, csupán a hűtőenergia biztosítása szükséges.

K. L.

Meghívó

A székesfehérvári
Szent István Király Múzeum
meghívja Önt

Kelecsényi Csilla

kiállítására, amelyet

Kovalovszky Márta művészettörténész nyit meg

2006. szeptember 30-án, szombaton délelőtt 11.30 órakor
a múzeum Dísztermében (Fő u. 6.)

A kiállítás megtekinthető: 2006. október 29-ig,
hétfő kivételével naponta 10-14 óráig

F.k.: Dr. Fülöp Gyula megyei múzeumigazgató

SZENT
ISTVÁN
KIRÁLY
MÚZEUM

Szent István Király Múzeum
8002 Székesfehérvár, Fő u. 6.

DÍJ HITELEZVE

szàl

A szövéstechnikák és anyagok sokfélesége a textilek legujabb - eddig szokatlan, vagy ismeretlen - megoldásai, arra késztetett, hogy számomra a kiindulási pont a textil elemi része a szál legyen. A szál és kifejezési lehetőségeinek vizsgálata ad nekem támpontot az eligazodáshoz.

Olyan textilszerkezetek létrehozásával foglalkozom, amik a szál belső törvényszerüségeiből adódnak.

Több szál egymás mellett /kifeszitve vagy lógatva/ szálrendszert alkot. A kifeszitett szálrendszerek egymás mögé rakhatóak. A szálrendszerek egymásmögöttisége uj textilfelületet ad. A szálrendszerek egymásmögöttiségével tér jön létre. Ez a textiles tér rétegekből áll. A rétegződés a valóságos dolgokat is jellemzi. Az alapvető természetes anyagoknak mint viznek, földnek, levegőnek is közös vonása a rétegződés.

Textilrétegekkel különböző térbeli hatások fejezhetők ki: magasodás, mélyülés, átmetsződés, távolodás, közelités, ritkulás, sürüsödés.

A rétegek mivel szálak alkotják, átengedik a fényt. A fény a szineket és tónusokat változtatja, irányától függően. A rétegek fölcserélve másképp ujra összerakhatók, ez uj látványt nyujt.

A rétegződés a telitettségig fokozható. A telitettség már - ebben az esetben - nem is megoldás.

Az itt kitett fotósor egyik felén két munkámon keresztül látható adott térben a szálas rétegek térformáló hatása.

A fotósor másik felén szálrétegek és ember viszonyának vizsgálatát mutattam be.

Az emberi méret állandó. A textil változó méreteivel mozog a térben, különböző téri viszonyokat hoz létre, kicsinyül nagyitódik. A tér és textil különböző arányaiból kialakuló hatás a textil ujabb térformálási lehetőségeit tárja föl számomra az emberi környezetben.

kelecsènyi csilla

textilmûvész kiàllitàsa

FÉSZEK KLUB

1978. I. 17-28-ig

Született: 1953. Budapest

Diploma: 1976. Iparmüvészeti Főiskola Gobelin szak

Kiállitások:

1974. Ernst Muzeum Főiskolai kiáll.

1976. Fal- és tértextil biennálé Szombathely

1976. Lépés - Fiatal textilesek kiáll.

1977. Velemi Alkotómühely részvétel és kiállitása

Megvalósult munkák:

Salgótarján, Tajga-teázó textilei

Győr, Rábaszigeti KIOSZK Vendéglátóipari Együttes - Térválasztói

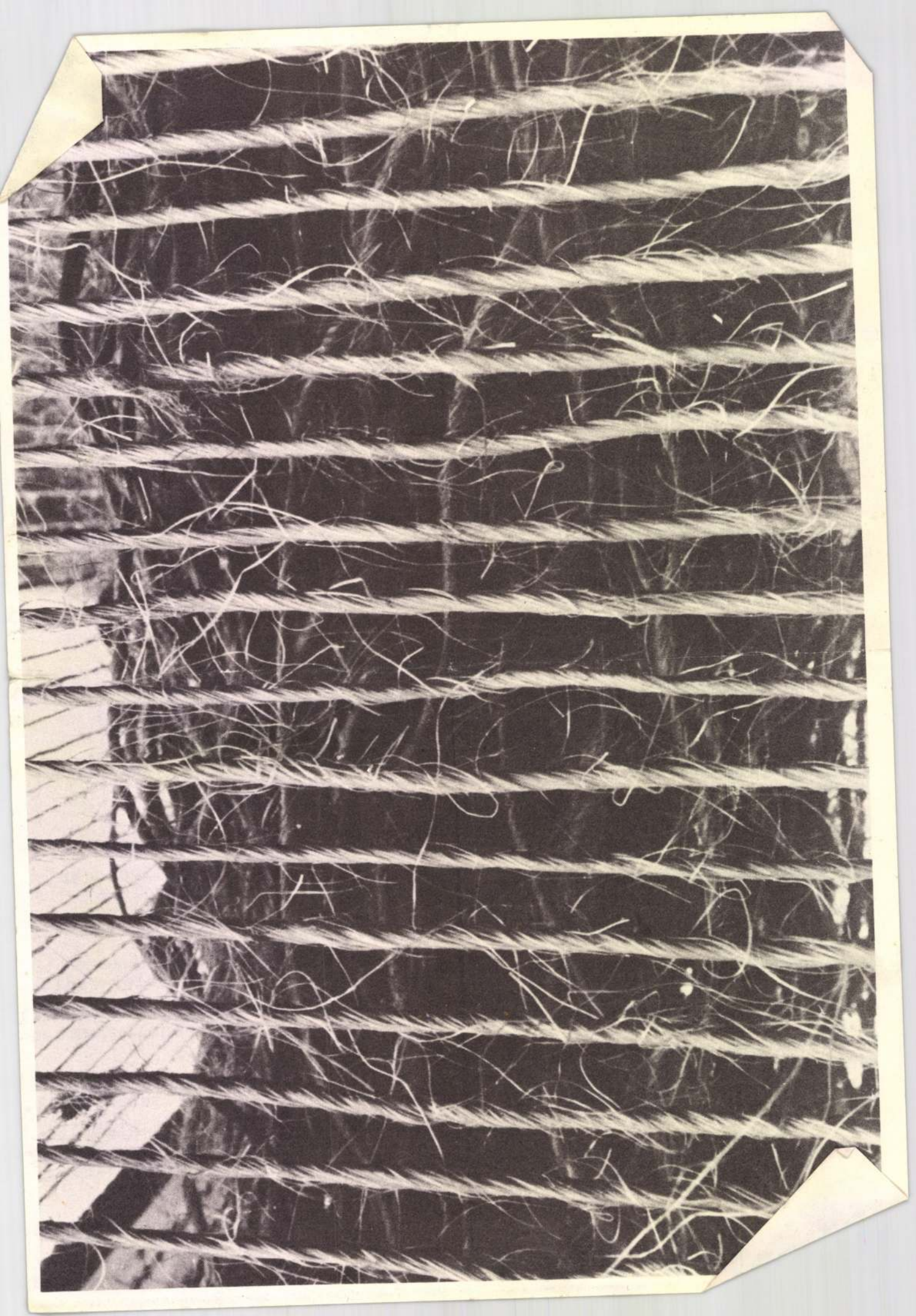

Támogatók / sponsors

Magyar Könyvalapítvány
Országos Kereskedelmi és Hitelbank
Inter Európabank
Fáy András Alapítvány
Első Magyar-Lichtensteini Ingatlanépítő, Tervező és Befektetési KFT

Felelős kiadó: Kulturális Alapítvány a Textilművészetért
Szerkesztő: Gelencsér Rothman Éva
Tervező: Bárd Johanna
Fordítás: Gelencsér Rothman Éva, Pásztor Mariann
Nyomda: Nalors Grafika Kft, Vác

KELECSÉNYI CSILLA

KELECSÉNYI CSILLA

textilművész

Lakáscím: Budapest, Botfalu utca 40/b H-1112 Telefon: 186-7719

1976 -ban diplomázott a Magyar Iparművészeti Főiskolán, textil szakon
1992 -1993 mesterfokozat megszerzése, Goldsmiths' College – University of London

Díjak, ösztöndíjak

1978 az V. Fal- és Tértextil Biennále díja, Szombathely
1983 a Smohay Alapítvány díja, Székesfehérvár
1986 a IX. Fal- és Tértextil Beinnále díja, Szombathely
1989 a Soros Alapítvány ösztöndíja
1992 a British Council ösztöndíja

Egyéni kiállításai

1978 Fészek Klub, Budapest
1980 Öreg Torony, Kőszeg
1981 Stúdió Galéria, Budapest
1982 Művelődési Központ, Veszprém
1984 Fekete Sas Patikamúzeum, Székesfehérvár
1985 Helikon Galéria, Budapest
1986 Művelődési Központ, Kiskunfélegyháza
1991 Concourse Gallery, Dundee (Skócia)
1992 Fészek Klub, Budapest
1993 Kiállítási Csarnok, Budapest

Válogatás a csoportos kiállításokból

1976 IV. Fal- és Tértextil Biennále, Savaria Múzeum, Szombathely
1978 V. Fal- és Tértextil Biennále. „Folyamatok", Savaria Múzeum, Szombathely
1979 Hungarian Textiles, Museum of Contemporary Arts and Crafts, New York
1980 „A kéz intelligenciája". Kézműves iparművészeti kiállítás, Műcsarnok, Budapest
A hetvenes évek művészete, Bercsényi Klub, Budapest
1981 Objektek, szituációk és ellenpontok lágy anyagokkal, Műcsarnok, Budapest
Kemény és lágy, Zichy Kastély, Budapest
Textilkunst '81, Künstlerhaus, Linz
1982 4. Nemzetközi Minitűrtextil Biennále, Savaria Múzeum, Budapest
Fotó? – Textil?, Fészek Galéria, Budapest
Moderne Ungarische Textilkunst aus der Sammlung des Savaria Museums in Szombathely, Finanzbehörde, Hamburg
XIIIe Biennale de Paris. Manifestation internationale des jeunes artistes, Centre Georges Pompidou, Párizs
1982 Hungarian Miniature Textiles, Dublin Gallery, Knoxwill (USA)
1983 Fiatal fotó 1980 után, Óbuda Galéria, Budapest
Lepel, Fészek Galéria, Budapest
1984 Az új textil. Válogatás a Savaria Múzeum gyűjteményéből, István király Múzeum, Székesfehérvár
Velemi Textilművészeti Alkotóműhely 1975-1983, Fészek Galéria, Budapest
1985 V. Miedzynarodne Triennale Tkaniny, Cetralne Museum Wlókiennitetwa, Lódz
Il piccolo formato tessile, Italia-Ungeria, Palazzo Venezia, Róma
1986 IX. Fal- és Tértextil Biennále, Savaria Múzeum, Szombathely
1987 Mágikus művek, Lajos Utcai Galéria, Budapest
IIe Triennale Internationale de Miniature Textile, Strassbourg
1988 Eleven textil 1968-1978-1988. Válogatás a modern magyar textilművészeti alkotásokból, Műcsarnok, Budapest
Új művek, Csók István Képtár, Székesfehérvár
Velem + Fibre et fil, Lajos Utcai Galéria, Budapest
Internationale Textilkunst – Ausstellung und Symposium, Bildungszentrum Raiffeisenhof, Graz
1989 Fibre et fil + Velem, Galerie Mediatine, Brüsszel
Kunst auf Zeit. Poster Action, Graz
„Trama art". Nemzetközi Miniatűrtextil Kiállítás, Barcelona
1992 Medium: Paper. Nemzetközi Papírkiállítás, Szépművészeti Múzeum, Budapest
Amerikai – Magyar Papírkiállítás, Fészek Galéria, Budapest
1993 Deuxième Triennale Internationale de Tournai. Tapisseries et Arts du Tissu de l'Autre Europe, Maison de la Culture, Tournai (Belgium)

Művei közgyűjteményekben

Savaria Múzeum, Szombathely
István király Múzeum, Székesfehérvár
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest
Művelődési és Közoktatási Minisztérium, Budapest
Modern Textil Múzeum, Lódz
Modern Textil Múzeum, Szczecin

„**Flodden Road**", **1993** • kézzel merített papír, 90x130 cm

CSILLA KELECSÉNYI

textile artist

Address Budapest, Botfalu utca 40/b H-1112 Telephone: (36-1) 186-7719

1976 graduated at the Hungarian Academy of Applied Arts in Budapest. Faculty of textile
1992 -1993 Master of Arts in textiles at the Goldsmiths' College, London

Prizes, scholarships

1978 Biennial Prize of the 5th Biennial of Tapestry and Spatial Textile, Szombathely
1983 Prize of the Smohay Foundation, Székesfehérvár
1986 Biennial Prize of the 9th Biennial of Tapestry and Spatial Textile, Szombathely
1989 Scholarship of the Soros Foundation
1992 Scholarship of the British Council to London

Solo exhibitions

1978 Fészek Gallery, Budapest
1980 Old Tower, Kőszeg
1981 Studio Gallery, Budapest
1982 Cultural Centre, Veszprém
1984 "Black Eagle" Pharmacy Museum, Székesfehérvár
1985 Helikon Gallery, Budapest
1986 Cultural Centre, Kiskunfélegyháza
1991 Concourse Gallery, Dundee (Scotland)
1992 Fészek Gallery, Budapest
1993 Exhibition Hall, Budapest

Selected group exhibitions

1976 4th Biennial of Tapestry and Spatial Textile, Savaria Museum, Szombathely
1978 5th Biennial of Tapestry and Spatial Textile. "Processes", Savaria Museum, Szombathely
1979 Hungarian Textiles, Museum of Contemporary Arts and Crafts, New York
1980 "The Intelligence of the Hand". Exhibition of handrafts by Applied Artists, Palace of Exhibitions, Budapest
Art of the seventies, Bercsényi Club, Budapest
1981 Objects, situations and counterpoints with soft materials, Palace of Exhibitions, Budapest
Hard and soft, Zichy Castle, Budapest
Textilkunst '81, Künstlerhaus, Linz
1982 4th International Biennial of Miniature Textiles, Savaria Museum, Szombathely
Photo? – Textile?, Fészek Gallery, Budapest
Moderne Ungarische Textilkunst aus der Sammlung des Savaria Museums in Szombathely, Finanzbehörde, Hamburg
XIIIe Biennale de Paris. Manifestation internationale des jeunes artistes, Centre Georges Pompidou, Paris
1982 Hungarian Miniature Textiles, Dublin Gallery, Knoxwill (USA)
1983 Fresh Photo after 1980, Óbuda Gallery, Budapest
The Veil, Fészek Gallery, Budapest
1984 The New Textile. Selection from the collection of Savaria Museum, István király Museum, Székesfehérvár
Velem Textile Arts Workshop for creative 1975-1983, Fészek Gallery, Budapest
1985 5th International Triennial of Tapestry, Central Museum of Textiles, Lódz
Italian-Hungarian Miniature Textiles, Palazzo Venezia, Rome
1986 9th Biennial of Tapestry and Spatial Textile, Savaria Museum, Szombathely
1987 Magic works, Lajos Street Gallery, Budapest
IIe Triennale Internazionale de Miniature Textile, Strassbourg
1988 Living textile 1968-1978-1988. Selection from the contemporary Hungarian works of textile art, Palace of Exhibitions, Budapest
New works of art, Csók István Picture Gallery, Székesfehérvár
Velem + Fibre et fil, Lajos Street Gallery, Budapest
Internationale Textilkunst – Ausstellung und Symposium, Bildungszentrum Raiffensenhof, Graz
1989 Fibre et fil + Velem, Galerie Mediatine, Brussels
Kunst auf Zeit. Poster Action, Graz
"Trama Art". International Miniature Textile Exhibition, Barcelona
1992 Medium: Paper. International Paper Exhibition, Museum of Fine Arts, Budapest
American-Hungarian Paperworks, Fészek Gallery, Budapest
1993 Deuxième Triennale Internationale de Tournai. Tapisseries et Arts du Tissu de l'Autre Europe, Maison de la Culture, Tournai (Belgium)

Works in public collections

Savaria Museum, Szombathely
István király Museum, Székesfehérvár
Hungarian National Gallery, Budapest
Ministry of Cultural, Budapest
Central Museum of Textiles, Lódz (Poland)
Contemporary Textile Museum, Szczecin (Poland)

"**Flodden Road**", **1993** • hand-made paper, 90x130 cm

CSILLA KELECSÉNYI

Textilkünstlerin

Adresse: Budapest, Botfalu utca 40/b H-1112 Telefon: (36-1) 186-7719

1976 Diplom an der Ungarischen Akademie für Angewandte Kunst, Fachrichtung Textilkunst
1992 -1993 Studien in der Meisterschule von "Goldsmiths' College – University of London"

Preise, Stipendien

1978 Preis, V. Wand- und Raumtextil-Biennale, Szombathely
1983 Preis der Stiftung Smohay, Székesfehérvár
1986 Preis der IX. Wand- und Raumtextil-Biennale, Szombathely
1989 Stipendium der Soros Stiftung
1992 Stipendium von British Council

Einzelausstellungen

1978 Fészek Klub, Budapest
1980 Zwinger, Kőszeg
1981 Studio Galerie, Budapest
1982 Kulturzentrum, Veszprém
1984 Apothekenmuseum zum "Schwarzen Adler", Székesfehérvár
1985 Helikon Galerie, Budapest
1986 Kulturzentrum, Kiskunfélegyháza
1991 Concourse Gallery, Dundee (Schottland)
1992 Fészek Klub, Budapest
1993 Kunsthalle, Budapest

Wichtigste Gruppenausstellungen

1976 IV. Wand- und Raumtextil-Biennale, Savaria Museum, Szombathely
1978 V. Wand- und Raumtextil-Biennale. "Prozesse", Savaria Museum, Szombathely
1979 Hungarian Textiles, Museum of Contemporary Arts and Crafts, New York
1980 "Die Intelligenz der Hand", Ausstellung des Kunsthandwerks, Kunsthalle, Budapest
1981 Objekte, Situationen und Kontrapunkte aus weichen Stoffen, Kunsthalle, Budapest
Hartes und Weiches, Zichy Schloß, Budapest
Textilkunst '81, Künstlerhaus, Linz
1982 IV. Internationale Miniatürtextil-Biennale, Savaria Museum, Szombathely
Moderne ungarische Textilkunst aus der Sammlung des Savaria Museums in Szombathely, Finanzbehörde, Hamburg
XIIIe Biennale de Paris. Manifestation internationale des jeunes artistes, Centre Georges Pompidou, Paris
1982 Hungarian Miniature Textiles, Dublin Gallery, Knoxwill (USA)
1983 Junge Fotokunst nach 1980, Óbuda Galerie, Budapest
Tuch, Fészek Galerie, Budapest
1984 Die neue Textilkunst. Auswahl aus der Sammlur des Savaria Museums, István király Museum, Székesfehérvár
Velem Textilwerkstatt 1975-1983, Fészek Galeri Budapest
1985 V. Internationale Triennale für Textilkunst, Muse für Moderne Textilkunst, Lodz
Italienische-Ungarische Miniatür Textilien, Palaz Venezia, Rom
1986 IX. Wand- und Raumtextil-Biennale, Savaria Museum, Szombathely
1987 Magische Werke, Galerie in der Lajos Strasse, Budapest
IIe Triennale Internationale de Miniature Textile, Strassbourg
1988 Lebende Textilkunst 1968-1978-1988. Auswahl der zeitgenössischen ungarischen Textilkunst, Kunsthalle, Budapest
Neue Werke, Csók István Képtár, Székesfehérv Velem + Fibre et fil, Galerie in der Lajos utcc., Budapest
Internationale Textilkunst-Ausstellung und Sympo Bildungszentrum Raiffeisenhof, Graz
1989 Fibre et + Velem, Galerie Mediatine, Brüssel
Kunst auf Zeit. Poster Action, Graz
"Trama art". Internationale Miniatürtextil-Ausstel Barcelona
1992 Medium: Paper. Internationale Papierausstellun Museum für Schöne Künste, Budapest
Ungarisch-Amerikanische Papierausstellung, Fé Galerie, Budapest
1993 Deuxième Triennale Internationale de Tournai. Tapisseries et Arts du Tissu de l'Autre Europe, Maison de la Culture, Tournai (Belgien)

Werke in Sammlungen

Savaria Museum, Szombathely
István király Museum, Székesfehérvár
Ungarische Nationalgalerie, Budapest
Ministerium für Kultur und Bildung, Budapest
Museum für Moderne Textilkunst, Lodz
Museum für Moderne Textilkunst, Szczecin

"**Flodden Road**", **1993** • Büttenpapier, 90x130 cm

A

CSEPEL GALÉRIA

szeretettel meghívja
KÉKESI LÁSZLÓ grafikusművész
kiállításának ünnepélyes megnyitójára,
1990. április 19-én (csütörtök) 18 órára

A kiállítást megnyitja:
Simon Gy. Ferenc
Filatéria főszerkesztője

A kiállítást rendezte, a katalógust tervezte:
Molnár József tanár

A kiállítás helye:
XXI., Csepel. Tanácsház tér 3.
Telefon: 1589-516

Megtekinthető:
1990. április 19-től május 13-ig
keddtől vasárnapig 10—18 óráig
hétfőn zárva

Megközelíthető:
A Boráros téri gyorsvasúton két megálló a Tanácsház térig.
Utazási idő a Boráros tértől 10 perc.

F. k. Kratzl Béláné

Foto-Press 90.109

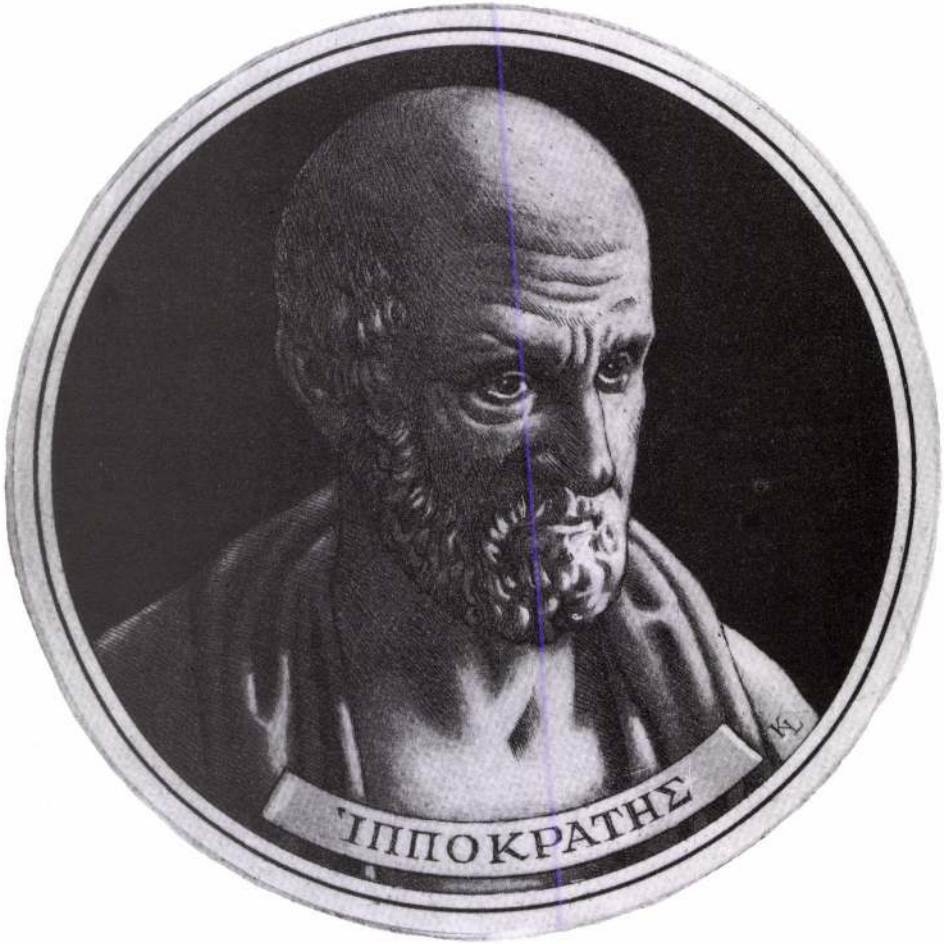

Ezernyi gondja s bokros teendői közepette is, hazánk és a nagyvilág két különösen jeles évfordulóról emlékezik meg, éppen ezekben a napokban.

Az egyik közelibb, amennyiben százötven övé annak, hogy a világ első levélbélyege, a Black Penny, Angliában megjelent.

A másik – legalábbis az időt illetően – távolíbb, amennyiben ötszáz esztendeje annak, hogy a reneszánsz Európa legkorszerűbb egyénisége, a nagy magyar humanista fejedelem, Hunyadi Mátyás elhunyt.

Mindkét évforduló sugárzón jelen van ezen a mi mostani kiállításunkon is, amelyen válogatást láthatnak vendégeink Kékesi László grafikusművész munkásságából, dús életművéből.

Kékesi László neve és művészete a bélyegei és az ex librisei révén ismert és kedvelt az egész világon.

Amikor 1840. május 1-jén az angolok a világ első levélbélyegét forgalomba hozták, az volt a céljuk, hogy a bérmentesítést egyszerűsítsék és biztosítsák, de egyúttal az ország jól felismerhető jelével is szolgáljanak az embert emberrel összekötő postaforgalomban. Nem illethetjük, nem minősíthetjük Kékesi László bélyegeit – belőlük eddig több mint háromszáz megjelent – ezeknél a jelzőknél különbekkel, sem pedig nagyobbakkal. A Kékesi-bélyegek művészi nagysága éppen az egyszerűségünkben, az embert emberrel összekötő vonzerejükben, s egyúttal pedig sajátos, jól felismerhető osztálynévjegy-voltukban rejlik, könnyed szépséggel örvénylik.

Amikor aztán 1490. április 6-án Mátyás király meghalt, örökül ránk hagyta, az emberiségre hagyományozta a világkultúra páratlan kincseit, a Korvináit. A páratlan becsű korvinákat nemcsak gyűjtötte, hanem olvasta is: magáévá tette, teljesen sajátjaiként birtokolta őket. Ennek a a direkt birtoklásnak azonosító jele is volt, a címlapok lapszélkereteiben elhelyezett saját címer. Ezt pedig felfoghatjuk kvázi ex librisnek is. Ha aztán most, ezen a mi kiállításunkon végig nézzük Kékesi László ex libriseit, nem ugyanazt találjuk-e ezeken a mai könyjeleken – könyvjegyeken –, mint a félévezredes előzményeinken? Kékesi mindig arra törekszik, hogy jellemezzen, beazonosítson, avagy hitelesítsen is rajtuk egy-egy könyvtulajdonost, az idegent éppúgy, mint a barátot, avagy történetesen a legközvetlenebb családtagot.

Az egyszerűségre való törekvés? Az embert emberhez való közelítés? Netán az embert az emberben való felmutatás? De igen. Ezek a kulcsszavai a hetven esztendős Kékesi töretlen művészetének s nemhalványuló értékének, ami éppen ezektől-tágul a végtelen felé, mint a világ a mesékben és a valóságban is. Mint a világ, amely, önmagában – és lehetőségeiben – hordja a páratlan, a naponként újra és újra felfedezésre váró és fel is fedezendő gazdagságát.

Ami a mi gazdagságunk is. Kifogyhatatlan.

Simon Gy. Ferenc

BUDA
MÁTYÁS KIRÁLY
HALÁLÁNAK 500 ÉVFORDULÓJÁRA
1990
EX LIBRIS
DR. GOMBOS LÁSZLÓ

KELLEMES KARÁCSONYT
1969
ÉS B.V.É.K. KÉKESI CS. ÁL. XD

Kékesi László

Rézmetszetekkel

Szerepel az alábbi tárlaton

Veszprémben

(vezető): Az Ex Libris művészei

Kiállítás a megyei könyvtárban

Napló 1969 VII. 18

M.D.K.

Kékesi László

Budapest Állatkert bélyegek, / 95. évf. /
1961.
Társtervező : Bokros Ferenc, Nagy Zoltán

Iránytü a bélyegek világában, Bp. 1964. 11o.

Kékesi László M.D.K.

Arcképes III. bélyegek terve, 1961.

Társtervező: Nagy Zoltán

Iránytü a bélyegek világában, Bp. 1964. 110.1.

Kékesi Lászlá M.D.K.

Atlaszpes III. bélyegek terve, 1961.

Térnte vezető: Nagy Zoltán

Irányító a bélyegek világában, Bp. 1964. 110.1.

Kékesi László M.D.K.

Arcképes bélyegek, 1960.
Társtervező: Gáll Ferenc, Nagy Zoltán

Iránytü a bélyegek világában, Bp. 1964. 109. l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Dunántúli Napló

Kiszesi Zádoló

1968 JUL 31

1021

Pécsi gyűjtő az ex libris-világkongresszuson

SZENTESI FLÓRIÁN

Július közepén rendezték meg az észak-olaszországi Como városában a XII. Exlibris Világkongresszust. Tizenhat ország 232 grafikusa és exlibris gyűjtője találkozott egymással. Eszak Olaszország egyik legfestőibb helyén, a Villa Olmoban nagyszabású exlibris- és alkalmi grafika kiállítást rendeztek a résztvevő országok által beküldött anyagból. Magyar részről 14 grafikus állitott ki különböző technikájú alkotásokat.

A tiztagú magyar küldöttséget dr. Semsey Andor budapesti jogtanácsos vezette, a küldöttség tagjai között ott volt Szentesi Flórián pécsi gyűjtő, a Kisgrafika Barátok Köre pécsi elnöke is. Az emlitett kiállitáson szerepelt az ő nevére Kékesi László bélyeggrafikus által készitett rézkarc exlibris is.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kékesi László

NÉPSZAVA
1962 JUL - 9

1021

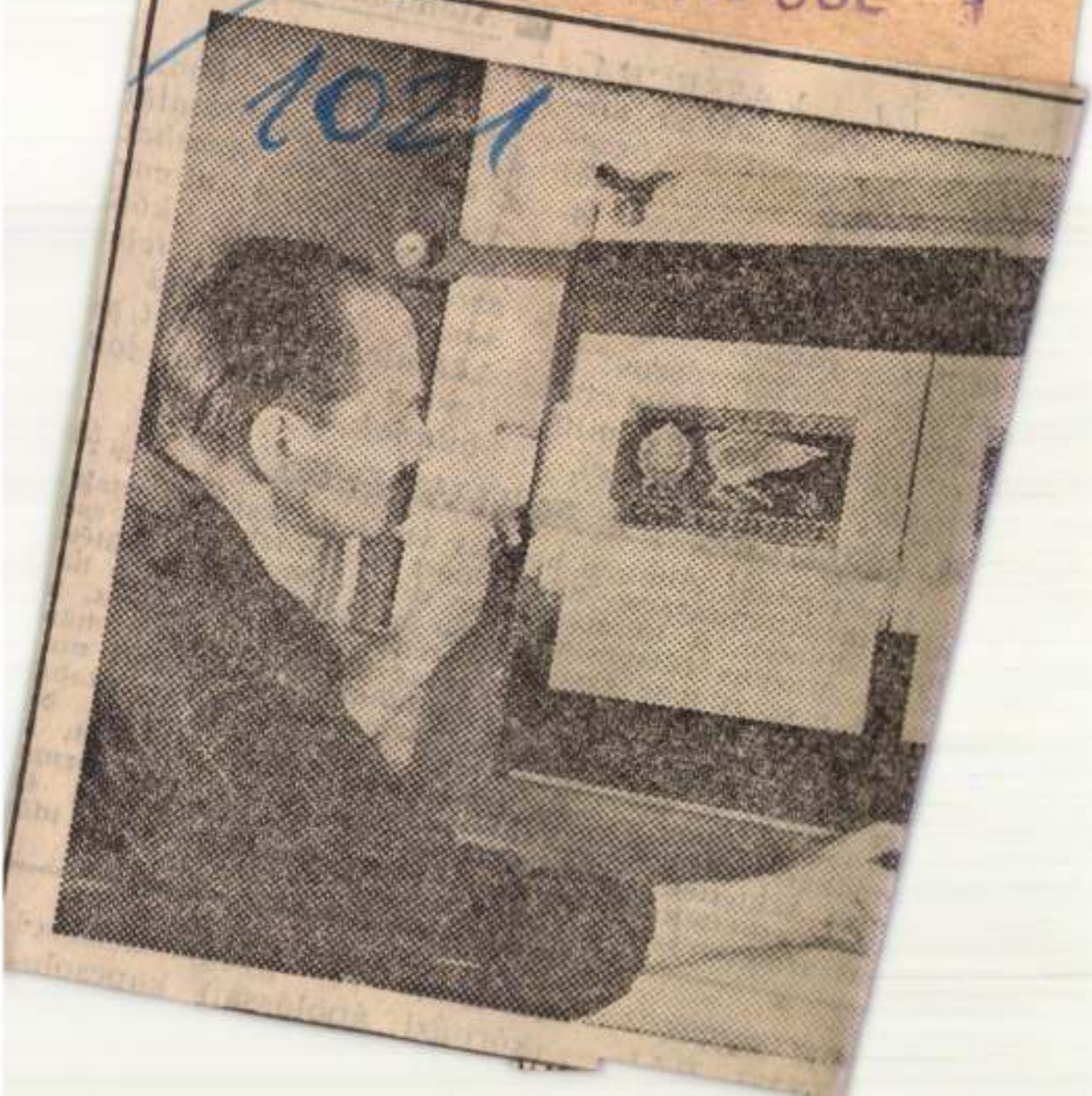

MA MÉG RAJZLAP, HOLNAP BÉLYEG. A júliusi műrepülő világbajnokságra 9 címletből álló bélyegsorozatot készítenek az »Ikarustól az űrrakétáig« címmel. A bélyegek rajzait Kékesi László grafikusművész készíti. Ugyancsak 9 címletből áll az augusztus 5-én megrendezésre kerülő Grand Prix-re készülő bélyegsorozat is, amelyet Földiák György grafikusművész tervez.

(MTI Foto — Bojár Sándor felvétele)

(kórházi ápolással) kapcsola-

MDK

Kékesi László

Kisgrafika kiáll. 1961.szept. Fényes Adolf terem.

lye :----------

Kékesi László, grafikus

MDL

A bélyegtervezet tervezői: Gál Ferenc és Kékesi László.

—: Megjelenik az olimpiai bélyegsorozat 12

NÉPSZABADSÁG 1964. febr. 13.

M.D.K.

Kikesi László
grafikus

1961-ban az ex libris kiállitáson részt vett.

Galambos Ferenc: A kisgrafika barátok körének öt éve.
Művészet, 1964. szeptember – 24 lap

MDK

Kékesi László

Kisgrafika, 1942. 1-2 sz. 7.l.

Az „Évfordulók-események 1969" elnevezésű bélyegsorozat utolsó értékeként december 12-én, a Budapesten megrendezésre került Nemzetközi Galambkiállítás megnyitása napján bocsátotta forgalomba a posta a „Kiskunfélegyházi keringő" fajtájú galambot ábrázoló 1 forintos címletű bélyeget, melyet Kékesi László grafikusművész tervezett.

Kékesi László

Rélyeg

1970. január 7.

2021

1970 JAN 7

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
Pécs

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., Üllői út 81
Telefon: 138-048, 337-748, 340-726

b
33
mo
mán
rel e
tősen
leteznek
tívebb e
kel.

— *Nálun*
egyetemi t
már hosszab
módszerrel. I.
lamjogból már
mán, októberbe
ben és december
nek a hallgatókka ...*eket*
ahol írásban kell ...*erdésekre*
...*olniuk. A félén*

Kékesi László

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 DEC 13

PETŐFI NÉPE

Kecskemét

Félegyházi galamb — bélyegen

1021

A posta a budapesti nemzetközi galambkiállítás alkalmából, a megnyitás napján, december 12-én egyforintos emlékbélyeget hoz forgalomba. Az „Évfordulók—események 1969" sorozat újabb értékét Kékesi László grafikusművész rajza alapján az Állami Nyomdában készítették. Az „eseménybélyeg" kiskunfélegyházi keringő fajtájú galambot ábrázol.

— **Huszonkétezer** forint anyagi kár keletkezett csü-

meghaladó létszámú

RT,

MEGFELELŐ

DELKEZŐKET

és melléktermékek helyi

Kékesi László

M.D.K.

A vilgáür meghóditói -alkalmi bélyegsorozat
1962.

Iránytü a bélyegek világában. Bp. 1964. 114. 1.

M.D.K.

Kékesi László

Az első csoportos ürrepülés , alkalmi bélyeg terve, 1962.

Iránytü a bélyegek világában, Bp. 1964. 114. l

M.D.K.

Kékesi László

Ikarusztól az ürrakétáig bélyegek / a Budapesten rendezett II. Mürepülő Világbajnokságra kiadott alkalmi bélyegek / 1962.

Társtervező: Zsigmond János

Iránytü a bélyegek világában, Bp. 1964. 113. 1.

M.D.K .

Kékesi László

Közlekedési miniszterek értekezlete alkalmából kiadott bélyegek terve, 1961.
Társtervező: Cziglényi Ádám

Iránytü a bélyegek vilgában, Bp. 1964. 111.l.

Kékesi László M.-.K.

Bélyegbemutató-szelvényes-bélyeg szelvényének terve, 1960. / A MABEOSZ székház javára /

Irányt a bélyegek világában, Bp. 1964. 108. l.

Kékesi László

ÚJ ÉV – ÚJ BÉLYEGEK

December 30-án jelenik meg a koncentrációs táborok felszabadulásának 25. évfordulójára 1 forint névértékű bélyeg.

Szorgalmasan dolgoznak a tervezők, és már a nyomdák is megkezdték a jövő évi kiadások előkészítését. Elsőnek a Luna-16 útja kap blokkot. Kékesi László grafikusművész rajzai alapján négy darab 2,50 forint névértékű bélyeget foglal magába a blokk, amely bemutatja a Hold anyagából mintát hozó automatát. A további terveket az űrkutatás nagyszerű eredményei valószínűleg megmásítják, mert bizonyára az albumokba kerül a Holdjáró 1 és az Apolló 14 is. Az űrfilatélia kedvelőin kívül az állatvilág barátainak szerez örömet postánk, Légrády Sándor művész elgondolásában valósul meg a vadász- és horgász-világkiállítás propagandasorozatának nyolc értéke. A fővárosi centenárium bélyegkiállítására márciusban blokk és négyértékű sorozat toborozza a világ filatelistáit. Az érdekes soron Pest-Buda régi jellegzetes városképe tűnik elénk Zombory Éva és Füle Mihály közös munkája nyomán. Az ENSZ felhívására a világ népei a fajgyűlölet elleni harcnak szentelik az új évet, ennek a jegyében 3 forint névértékű bélyeg jelenik majd meg. Az első negyedév előreláthatólag ugyanilyen névértékű bélyeggel fejeződik be, amely a Párizsi Kommün centenáriumára emlékeztet.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ

1970 DEC 15
1021

BÉLYEGGYŰJTŐKNEK

MDK

Kékesi László, grafikus

Az atlétikai EB-re készített sport-bélyegét díjazták.

–: Kiosztották az Ezüst Gerely-díjakat 4.

ESTI HIRLAP, 1967. márc. 21.

Lékesi László:

reprodukciói különféle magyar és
külföldi operákból, bélyegeken

„Oper - auf Briefmarken" jól
nélkülözhető cikk

Neueste Nachrichten, Budapest,
1967. sept. 29 2l

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍREK 1971 ÁPR 4

vállalatoknál folytattak tárgyalásokat.

1021

Bélyegsarok

Kékesi László

„LUNA—17" elnevezésű bélyegblokkot jelentetett meg a magyar posta a szovjet holdkutatás legújabb eredményeinek emlékére. A bélyegblokk — Kékesi László grafikusművész tervezése — felső sorának bal oldali bélyegénél a háttér lazac színű és a Lunohod—1-et ábrázolja a Holdraérés pillanatában. A Lunohod szürke, fekete és vörös, a jobb oldali bélyeg a Holdat mutatja be a Luna—17 rakétával amint a Hold körül kering, majd a leszállási helyet. A színek türkizzöld, zöldeskék, sárga. Az alsó sor bal oldali bélyegén a háttér színe kék, a Föld felszínét ábrázolja, a Luna—17 kiindulási helyétől egy sárga körvonal jelzi a rakéta útját. A Föld felszíne kék-barna-sárga. A jobb oldali bélyegen a Lunohod—1 látható, a háttér színe bíbor.

Nagy Zoltán grafikusművész grafikája alapján készült a párizsi kommün hatalomra jutásának 100. évfordulója emlékére kiadott bélyeg. A 3 forintos címletű bélyeg barnás és zöldes színben a párizsi diadalív egyik szoboralakját ábrázolja.

Hévízi gyógyiszap Kanadának és az

A fájdalomenyhítő gyógyiszap házi használatra csomagolva is kap

Nem kell már sok ezer mérföldet utazni Hévízre, ha valaki a világhírű magyar gyógyfürdő iszapjával akarja kezeltetni izomfájdalmait. A modern csomagolástechnika megoldotta, hogy a gyógyiszapot megszárítják, és könnyen kezelhető, textíliával bevont kompresszekbe sajtolják. Az iszapkompresszek a kezelésre szoruló testrészeknek megfelelően, különböző formájúak.

ves, szervetlen és ös
gokat, amelyek a
iszapban találhatók
iszap kompresszt a f
re helyezzük. Az isz
kozza a helyi vérker
tal enyhíti az ízületi
makat. A szenvedés
beteg jó közérzete h

A Hévízi Iszap F
féle formában kapha
ka kezelésére: kézre

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Kékesi Zoltán
BÉKÉSMEGYEI NÉPUJSÁG
1966 JUL 15

FILATÉLIAI HÍREK

Kékesi László és Gál Ferenc tervezőművészek legújabb bélyegsora

Július 4-én 20, 60, 70, 80 f, 80 szelvénnyel, 1,50 Ft, 1,50-es szelvénnyel, 2,50 Ft-os szelvénnyel és 3 forintos névértékű bélyegekből álló trófeákat ábrázoló bélyegsorozat jelent meg 530 000 fogazott és 5000 vágott példányban.

A 20 filléres vörös rókafejet, a 60 filléres vaddisznót, 70 filléres vadmacskát, 80 filléres őzbakot, 80 filléres szelvényes őzbakagancsot és az elejtés helyét és idejét, 1,50 filléres szarvasbikát, az 1,50 szelvényes része a szarvasbika agancsát és az elejtés helyét és idejét, a 2,50 forintos dámbikát, a szelvényes része a dámbika agancsát és az elejtés helyét és idejét, végül a 3 forintos muflonfejet ábrázol.

Tervezőművészek: Kékesi László és Gál Ferenc. Szerepel még a bélyegeken az állatok latin elnevezése, s hiányoljuk ugyanakkor a magyar feliratokat.

V. T.

Petőfi Művelődési Házban dolgozott ugyan, de mint gazdasági vezető. Lényegében tehát a népművelés sosem volt munkaköre, közvetlen hivatása. Ennek ellenére mégis elmondható róla, hogy immár két évtizede segíti a művelődési apparátus helyi tevékenységét — önzetlenül.

Húsz évvel ezelőtt vett részt először a helyi színjátszók előadásaiban, különféle szerepköröket vállalva. Ott ismerkedett meg feleségével is, aki ma a városi tanács művelődési csoportjánál dolgozik. Hajdú Gábor később Zana Jánossal, a Petőfi Művelődési Ház másfél évtizede ismert kitűnő kultúrmunkásával, művészeti előadóval működött együtt a helyi művelődés érdekében több területen, de legkedvesebb területe mégiscsak a színjátszás maradt, ennek az együttesnek az egybekovácsolására törekedett. Hat évvel ezelőtt elvégezte Békéscsabán a 2 éves színjátszó-rendezői akadémiát, hogy ily módon még jobb munkát végezhessen.

Közben a közigazgatásilag Orosházához tartozó, attól 8—10 kilométerre levő Szentetornyán, a Petőfi Termelőszövetkezet kultúrtevékenysége is fejlődésnek indult. Különösen a 25 tagú színjátszó csoport végzett példás kultúrmunkát. Szűcs László KISZ-titkár és Sebők Mihály megyei tanfelügyelő, s egyben a tornyai művelődési otthon vezetője, jól ismervén Hajdú Gábor ilyen irányú működését, megkérték őt, segítené

Megígérte.
szer és mi
fagyban, e
hetente há
megteszi az
kilométeres
tapasztalatát,
latát önzetle
bocsájthassa.

Az eredmé
tó. Az együtt
lok, a tsz és község tanuló és dolgozó fiataljainak minden rétegéből — ma már megbirkóznak háromfelvonásos darabokkal is. A csoport tevékenysége nem öncélú. Helyben, valamint olyan településeken szerepelnek rendszeresen, így például Árpádfalván, Pusztatornyán, Kiscsákón, ahová a Jókai Színház társulata a maga nagy apparátusával nem tud eljutni. Ilyen értelemben tehát szó szerint kultúrmissziót végeznek. Éppen ezért Hajdú Gábor önzetlen munkálkodásának tevékeny segítőjeként megérdemlik nevük említését Mackó Erzsi, Szák Margit és Szűcsné Máthé Julika, akik mondhatni alapító tagjai a tornyai színjátszó csoportnak s, akik férjhezmenetelükig, hosszú éveken át szerepeltek fáradhatatlanul. De említést érdemelnek a nyomukba lépettek: Poják Katalin, Násztor Ilonka, Körösi Zoltán és mások. Szép jutalomként a színjátszók legjobbjai is részt vesznek a román tengerparti 10 napos üdülésben, amit a község, illetve a Petőfi Tsz szervez a szentetornyai kultúréletben önzetlenül tevékenykedők legjobbjai részére. Huszonöten utaznak el a tenger mellé.

H. R.

szemekkel nézt
nyok, mit csin
nálom. Egy-egy
en tartoznak.
hiszen óvónők
Hamarosan me
got, módszert.

Ezen a ponto
A módszer, a f
nesen, érdekes
mit lát jónak
a hallgatók el
san közelednek
hoz, és mennyi
dék, segítség
megértik: a gy
szeretni kell
gint csak szeret
mindazt, amit
képzőben latba
sák, neveljék ő
ismeretanyagot
hanem az isme
vet emeli maga

— Öten kaptu
Óvónő kitüntet
ságból...

A kedves ot
di fényképek
társaságában. A
lő kollégiumra

A kitüntetés
fedele halk ka
dik.

Kékesi László

AZ OPERA-SOR SIKERE

Alig hat hete jelent meg a régóta várt Opera-sor, de mind a hazai, mind a külföldi gyűjtők körében máris igen nagy érdeklődés nyilvánul meg iránta. Ez egyrészt kulturális vonatkozású ábráinak, másrészt művészi kivitelezésének köszönhető. Tervezői: Kékesi László és Gál Ferenc — akik már korábban is sok művészi bélyeggel szereztek maguknak nemzetközi hírnevet — valóban kisgrafikai remekművet alkottak, melyet a tökéletes nyomdai munka, a színek szerencsés megválasztása teljesen érvényre juttatott.

Gongrádmegyei Hírlap 1967 XII. 28

Bélyegsarok

A világ ifjúságának nagy seregszemléjéről a „IX. VILÁGIFJÚSÁGI ÉS DIÁKTALÁLKOZÓ"-ról, amelyet Szófiában rendeztek meg, a Magyar Posta, Kékesi László grafikusművész grafikája alapján emlékbélyeg kiadásával emlékezett meg. A 60 filléres bélyeg fehér alapon egy-egy bolgár és matyó népviseletű fiatal párt ábrázol. A bélyegen a szimbolikus földgömb fekete, amelyben fehér „SZOLIDARITÁS, BÉKE ÉS BARÁTSÁG" szöveg, míg a földgömb körüli fehér mezőben feketén „VILÁGIFJÚSÁGI ÉS DIÁKTALÁLKOZÓ — SZÓFIA 1968" körfelirat olvasható.

HÁROM NEMZEDÉK Kovács Joe és családja — három nemzedék! — az egri székesegyház e
(Lásd cikkünket a 7. oldalon) (Novotta Ferenc felvé

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR HÍREK

Magyar bélyegen a Luna 17 és a Lunohod 1

A Magyar Posta idei bélyegkibocsátási terve szerint a Szojuz- és az Apollo-programról négy alkalommal ad ki bélyegblokkot. A közeljövőben kerül forgalomba a Luna 17-et és a Lunohod 1-et ismertető négy, egyenként 2,50 forint névértékű bélyegből álló blokk, amelyet Kékesi László grafikusművész tervezett.

*

A Nemzetközi Újságíró Szövetség (O. I. J.) közelmúltban Havannában megrendezett VII. kongresszusa alkalmából bélyeget hozott ki a kubai postaminisztérium, a szervezet jelvényének rajzával.

*

A párizsi ballonposta 100. évfordulója alkalmából légipostabélyeget adott ki a francia postalgazgatás.

*

Egyre több postaszerv vesszi igénybe a bélyegek propagandahatását az utcai közlekedés szabályainak ismertetésére. Legutóbb az NSZK postalgazgatása bocsátott ki bélyegsorozatot a közlekedési jelzések széles körű ismertetése érdekében.

*

Az osztrák posta emlékbélyeget adott ki Enrica Handel-Mazzetti költőnő tiszteletére, születésének 100. évfordulója alkalmából. A költőnő Bécsben született, apja holland, anyja magyar származású volt. (Dr. S. L.)

NÉPSZAVA
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRKÖZLŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1971 FEB 1 21

8.10 Kellemes
8.00 H. L
8.10 Édes
8.15 Hang
9.50 Gond
a k
10.03 A n
Rád
11.05 Az
zen
Kö
11.30 Szé
12.45 Tis
12.55 Kö
sz
13.30 R
14.00 M
14.40 P
a
15.08 I
a Hívo
16.08 Legenda
a nyúlpa
17.10 Nótakedve
18.00 Költők al
Devecseri
verseiből
18.15 Slágerturmix
19.15 Országos Bartók
műveltségi verseny
20.46 A kutyás férfi
Közvetítés a pécsi
Nemzeti Színházból
23.38 Könnyűzene éjfél
előtt — éjfél után

SZERDA

8.05 Népi zene
9.02 Próba közben . . .
Ism.
10.00 A zene hullámhosszán
12.00 Ritkán hallott
Verdi-operákból
13.03 Balettzene
14.00 Zenés délután
kettőtől hatig
18.10 Kis magyar néprajz
18.15 Falusi esték
A beregi szőttes
Riport
18.56 A XX. század nagy írói
Jaroslav Hasek:
Svejk
20.28 Bartók: Zene húros-,
ütőhangszerekre és
cselesztára
20.59 Nóták
21.20 Hanglemezgyűjtők
húszperce

22.25 Gyorkorcsolyázó
rövid távú VB

VASÁRNAP

9.43 Műsor
9.45 ITV. Orosz nyelvtanf.
haladóknak
10.00 Csak gyerekeknek!
11.00 Lesz-e több?
11.30 Televízió
a kisiskolákban
14.23 Műsor
14.25 ITV. Francia nyelv-
tanf. haladóknak
14.50 Bors. 4.
Halló, központ
15.40 Reklám
15.45 Nótaszó
16.00 Daktari. 8.
Judy életveszélyben
16.55 Műsorainkat ajánljuk!
17.20 Delta
17.45 Váci Mihály
szavalóverseny,
4. forduló

Kékesi László grafikusművész

1972. JÚL. 6

1021

BÉLYEGGYŰJTŐKNEK

Olimpia

A Magyar Posta június 15-én nyolc értékből álló sorozatot adott ki a Münchenben tartandó XX. nyári olimpia tiszteletére. Kékesi László grafikusművész az ilyen témájú sorozatoknál már jól bevált, sarkára állított, négyzet alakú bélyegeken mutat be sportjeleneteket. Az első labdarúgókapust, a következő dobásra készülő vízilabdázót, a 80 filléres gerelyvetőnőt ábrázol. Ezután kajakozónő következik, majd az 1,20 forintoson szorító kötelei között ökölvívókat láthatunk. A következő értéken egy tornásznő nehéz gerendagyakorlatában gyönyörködhetünk, a 3 forintoson (e címletért további 1 forintot kell fizetni az olimpiai bizottság céljaira) birkózók tusakodnak, befejezésül egy kardvívó indul támadásra.

1952. óta a Magyar Posta minden nyári olimpiáról sorozattal emlékezett meg, a mostani már a hatodik ilyen kiadványunk. Három alkalommal blokk megjelentetésére is sor került, ez nem marad el az idén sem. Tizenkét éve külön sorozatot, illetve blokkot kapnak a téli versenyek. Kétszer az olimpián nyert érmeket is megörökíthettük, bízunk abban, hogy az idei eredmények méltó megünnepléséhez tíz bélyeg sem lesz elég.

Az első magyar olimpiai sorozat 40, 60 filléres és 1 forintos értéke nemzetközi bélyegművészeti díjat nyert. Az ismétlődő kiadások azóta kissé egysíkúvá váltak; más országok változatos, újszerű kiadványai mellett elmaradtunk.

Újdonságok

Heidelbergben a mozgássérültek világbajnokságán augusztusban 42 országból több mint ezren vesznek részt. Az NSZK 40 pfennig névértékű bélyege a tizenegy sportágban zajló erőpróba jelképéül tolószékben ülő íjászt mutat be. — Dánia 70 öre névértékű bélyege az ottani vasúti közlekedés 125 éves jubileumáról számol be. — Százéves a Finn Nemzeti Színház: a jubileumi bélyeg az 1902-ben épült új palotát ábrázolja. — Thaiföld négyértékű sorozata értékes ásványkincseket (rubin, sárga zafír, cirkon, zafír) mutat be. — Az Egyesült Államok iskolai táblára rajzolt gyermekes betűkkel 8 centes bélyegen köszönti a szülők és tanítók 75 éves szervezett együttműködését. — A Közép-afrikai Köztársaság Bókassa elnök feleségének és hét gyermekének bemutatásával ünnepli az anyák napját.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

OLVASÓK FÓRUMA

jó dolog. Köztudott, hogy az új táblák sötétedés után is jól olvashatók. Elég gyakori, hogy az új táblákat kirakják, de a régieket is a helyükön hagyják. Így két tábla jelzi a helység kezdetét. Erre lettem figyelmes Szécsénke község szélén is. Igen ám! De itt más is feltűnt. A két táblán eltérő a helység neve.

A régi táblán Szécsénke, az új táblán Szécsényke olvasható. Nekem talán nem tűnik fel, ha csak az újjal találkozom, de mégsem mehetek el az eset mellett szó nélkül. Nyilván tévedésről van szó. Remélem, az illetékesek a Szécsényke becézett alakját mielőbb kicserélik a helység régi nevére, s a község újra Szécsénke lesz.

Nem szokás önhatalmúlag helységnevet megváltoztatni. A község valamennyi lakója helyteleníti. Én is.

Kovács László
Bercel

Köszönet érte!

...skodás az öregekről

...okat zös ünnepségen betegségük ...hanó miatt nem vehettek részt.

A FŰTŐBER nagybátonyi üzemegysége akkor adott váratlan, gyors segítséget, amikor egy műszaki hiba miatt le kellett állítanunk a mindennapi élethez nélkülözhetetlen melegvíz-szolgáltatást. Az üzem villanyszerelő- és lakatosbrigádja több napi fáradságos munkával szerelt elektromos melegvíztárolót az otthon fürdőszobáiba és konyhájába.

A kányási bányaüzem villanyszerelő részlege évek óta patronálja az intézetet, s ha olyan műszaki problémák merülnek fel, hogy azonnali beavatkozásra és segítségre van szükség, minden esetben a legrövidebb idő alatt készséggel segítenek elhárítani az üzemeltetés különböző zavarait.

A Nagybátonyi Bányász Kultúrotthon igazgatója az elmúlt napokban kereste fel intézetünket azzal, hogy szórakoztató kulturális patronálását vállalja a szociális otthonnak. Június 16-án este a Bányászzenekar által rendezett térzene töltötte be hangulattal, vidámsággal a megszokott, csendes esti órákat, gondozottaink legnagyobb örömére.

A Salgótarjáni Moziüzemi Vállalat kedvezményes térítés mellett lehetővé tette, hogy rendszeres keskenyfilmvetítést rendezzünk kéthetenként az intézet lakói részére az otthonban, változatos műsorprogrammal. Az első előadás június 19-én volt, és már türelmetlen érdeklődéssel várják intézetünk gondozottai a következő előadást.

A felsorolt patronáló tevékenység anyagi jelentősége mellett felbecsülhetetlen erkölcsi értékkel is bír. Az a korosztály, amely ebben a nemes mozgalomban részt vesz, az otthonlakók gyermekeiből, unokáiból tevődik össze. A már munkaképtelen, pihenésre, nyugalomra vágyó, idős emberek ilyenkor érzik, hogy nem volt hiábavaló nehéz, küzdelmes életük. Köszönet érte!

Urbán Istvánné,
a Mátraverebély-Szentkúti Szociális Otthon vezetője

Levél Szalmatercsről

A NÓGRÁD június 30-i számában „Korszerű világítás Karancsságon" cím alatt egy kis cikket olvastam. Ebben az áll, hogy a karancsságii és szalmatercsi közös községi tanács 150 ezer forintot fordít a világítás korszerűsítésére. Azt reméltem, hogy ebből a pénzből nekünk is jutna egy villanyoszlopra, de reménytelenül.

Most azzal a kéréssel fordulok Önökhöz, hogy legyenek egy fiatal házaspár segítségére. Hároméves házasok vagyunk. Azt mondhatnám, hogy szinte semmi nélkül kezdtük az életet. Egy éve az OTP segítségével építettünk egy házat. A tanács által megszabott házhelyet 10 ezer forintért vettük meg és egy igérettel, hogy mire felépül a ház Szalmatercsen, megoldják egy villanyoszlop bővítésével a világítást is. Mi bízva ebben az igéretben, felépítettük a házat. Sajnos a villanyoszlop-problémánk még most sem oldódott meg, és az új házban gyereket várva, sajnos petróleumlámpával világítunk.

... fordulunk a

Segítsen a tanács

Ludányhalászi lakosok vagyunk, az Új-telepen, a Népköztársaság úton lakunk, ami mellékutcának számít. Annyira rossz itt az útviszony, hogy ha esik az eső, bokáig érő sárban kell járni. Pedig az utcánkból mindenki dolgozni jár, s van néhány gyermek is a családokban.

Az esős napokon — ami most elég gyakori — úgy indulunk el otthonról, hogy húzunk egy rossz cipőt, a másikat a kezünkben visszük. Akinek gyermeke van, az csak a hogy legyünk türelmesek, más szóval csak ígérgetnek. Sőt évente egyszer a tanács elnöke eljön a helyszínre, megnézi az utcát, de intézkedésre nem kerül sor.

Türelmünk fogytán van, mert vészesen közeleg az ősz és a sáros idő, az utcánk rossz, járdánk nincs. Szeretnénk, ha végre kérésünk meghallgatásra találna.

A Népköztársaság út lakói

A közkút nem

MK SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-725
1973 NOV 23
Magyar Ifjúság

Kékesi László

Budapest, Liszt F. u. 2.

Exlibris-kiállítás

1021

Cegléden, a Kossuth Művelődési Központban érdekes exlibris-kiállítást rendeztek. A bemutatott kisgrafikák közül választottuk ki Kékesi László a szabadságharc eszméjének szentelt linóleummetszetét.

SI D

most Párizs
nevesebb ék
je. Az őszi sz
vezett ékszer
modernek.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Békés m. Népújság

Kékesi László grafikusművész

1973 OKT 13

1021

FILATÉLIAI HÍREK

Motívumbélyeg-kiállítás. A 111. országos motívumbélyeg-kiállítást 1974. április 20—28 között rendezik meg Budapesten. A szakosztály kéri a kiállítani szándékozó gyűjtőket, hogy lev.-lapon feltüntetve gyűjteményük címét és terjedelmét — jelentkezzenek október 31-ig a következő címen: MABEOSZ 1387. Budapest Pf. 4. A lev.lapok alapján küldik ki a jelentkezési íveket, amelyeket sürgősen kérnek visszaküldeni. Az előzsürizést már novemberben megkezdik, s a vélemények alapján tanácsot adnak az esetleges átdolgozáshoz.

A Magyar Posta a negyedik negyedév kiadási programjában rövidesen érdekes kiadású blokkal emlékezik meg a Skylab űrlaboratóriumban végzett tudományos kutatásokról. A 10 forint névértékű légipostai blokk középén levő bélyeg a Föld felszínének vizsgálata közben mutatja be az űrállomást. A bélyeg alatt a kozmoszban minden eddiginél hosszabb ideig — két hónapig — tartózkodó űrpilóták neveit olvashatjuk. A blokk jobb és bal oldalán levő rajzokon a súlytalanság állapotában végzett munkát figyelhetjük meg. A kiadás Kékesi László grafikusművész tervrajza alapján készült az Állami Nyomdában.

Alkalmi bélyegzések októberben; 1—3 10 éves a Kohász Bélyegkör Salgótarján. 1—3 Az Ombke XIV. Vándorgyűlése, Alkalmi hivatal 11. Vérhalom u. 17., 1—15 Nyírségi ősz, Nyíregyháza, okt. 11—13 Szövetkezetek Nemzetközi Szövetsége, Alkalmi postahivatal (Duna Intercontinental), okt. 14—21 1000 éves Esztergom Bélyegkiállítás Esztergom, Alkalmi postahivatal (Technika Háza) okt. 21—28 Vásárhelyi Hetek 1973. Nemzetközi Bélyegkiállítás, Szentes, Zenta, Temesvár, Hódmezővásárhely.

A MABEOSZ székházában Budapest VI. Vörösmarty u. 65. a közös összejöveteleket, árveréseket bármely vidéki tag — igazolványa felmutatása ellenében — látogathatja a klubnapok időpontjában.

Vas Tibor

ta normák is élnek,
niük kellene az ügy

szólás cikkhez

történeti Bizottság megszívlelné Miklya Jenő közelmúltban megjelent cikkét, melyben felhívta a figyelmet: ülésezzen, működjön ez a szerv!

S csak egyet lehet érteni azzal a megállapítással is, hogy bővítsük a szerv aktivista-hálózatát és (félévenként?), a járási elnökségek negyedévenként, vagy azok is félévenként vitassák meg a mozgalom, a szakkör helyzetét.

Máris késő volna egy honismereti helytörténeti szakkönyv, vagy folyóirat összeállítása — sokat tanulnánk belőle mi, szakköri tagok —, tájékozódásunkhoz ismereteket adna.

Ezeket az aktuális feladatokat sürgősen szükséges lenne végrehajtani: tenni, tenni, tenni!

Nagyon időszerű volt e vitaindító cikket „útjára engedni".

Borbíró Lajos

a füzesgyarmati helytörténeti szakkör vezetője

hogy közülük sokat ... hagytak, s így valósággal árad belőlük a kellemetlen szag.

— Meddig nevezhető városnak Békéscsaba? — ezzel kezdi levelét *Belleli Mártonné* (Orosházi út 19.), aki ezzel a talán túl erős kérdéssel az Orosházi úti felüljáró két oldalán uralkodó állapotokat bírálja. — Egész nyáron lestük, mikor teszik már rendbe a városnak ezt a részét, de nem került erre sor — írja. — Hát nem látják ezt az illetékesek?

A Lenkey utcai olvasók tollából képletesen szólva lassan már ki is fogy a tinta, annyi panaszos levelet írtak az illetékeseknek. Panaszukat már mi is közöltük — eredménytelenül. Nemrégiben ismét jártunk a

A Szerkesszen velünk rovatot összeállította:

Vitaszek Zoltán

Kékesi László grafikusművész

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 OKT. 12

Magyar Nemzet

— **Skylab bélyegblokkot** ad ki október 16-án a posta. Az új reprezentatív bélyegblokkot ötszínű mélynyomással az Állami Nyomda készítette Kékesi László grafikusművész terve alapján. A téglalap alakú blokk névértéke 10 forint.

— **A Szabadtéri Néprajzi Múzeum** Szentendre Igazgatósága közli, hogy október 13—14-én (szombaton és vasárnap) — tech[illegible]

szrevehetően csökken; az em-
erek, úgy látszik, hajlamosak

1021

Kékesi László

Kékesi Lászlót elsősorban bélyegtervező művészként ismerik, bár exlibris-művészetének is nagy a tábora. A két műfaj egyébként közeli rokonságban áll: mindkettő kis méretekkel dolgozik, és ugyanakkor elsődleges, nem művészi funkciójuk betöltéséhez teremt művészi keretet. S amit kevesen tudnak, Kékesi László könyvillusztrátorként is elismerést vívott ki magának. Főleg gyermekkönyv-illusztrációi sikeresek. Újabban a Pátria Nyomda miniatűrkönyveiben találkozhattunk rajzaival; *Brodarics Históriájá*-hoz készült hat (1972) és a *Salamon és Markalf*-hoz készült öt rajza (1977) nem kis mértékben járult hozzá e kis könyvremekek népszerűségéhez.

Kékesi László Szarvason született 1919. szeptember 17-én. Szarvasi, péceli és sárospataki diákoskodás után 1936-ban került az Iparművészeti Iskolára, amelynek díszítőfestészeti szakán kapott oklevelet 1942-ben. *Haranghy, Kacziány* és *Domanovszky* voltak nevesebb mesterei. Freskófestőnek indult, nagyméretű falképeket és sgrafittókat alkotott (Lázi, Győrszentmárton, Kisnána stb.); a felszabadulás után pedig dekorációs munkák (kiállítási pavilonok tervezése és díszítése, plakát- és egyéb merkantil grafika stb.) foglalkoztatták. Színvilága és vonalkultúrája ebben az időben nyerte el azokat a vonásokat, amelyek művészetét meghatározó jellegűvé és egyénivé tették.

1957-ben került a Pénzjegynyomdába, amely ebben az időben vált a magyar bélyegművészet megújító műhelyévé, így érdeklődése végleg a grafika felé fordult. A freskóról bélyegre váltás azonban nem okozott törést. Kékesi László hamar megtanulta a mondanivaló sűrítésének, a kompozíció feszes fegyelmének és az előadásmód okos tömörítésének tudományát. Első bélyegei (a Bélyegbemutató szelvénye, a Türr István, Herman Ottó stb. bélyeg) 1960-ban születtek, s a legutóbbiak: a labdarúgó-világbajnokság sor és blokk, a GYSEV jubileumi sora stb. az elmúlt évben. A *Magyar bélyegek katalógusá*nak legújabb kötete teljes áttekintést ad bélyegművészetéről, amelyet külföldi megrendelésre (Mongólia, Jemen, Libanon, Marokkó, San Salvador stb.) készült bélyegei egészítenek ki. A bélyegtervező művésznek adott tematikát kell művészi formába öntenie, elhivatottságát csak a háttér oldottabb megoldásával, aprócska szimbólumok felhasználásával stb. bizonyíthatja. Erről tanúskodik a sportbélyegeit többször jutalmazó „Ezüstgerely"-díj.

Kékesi László a bélyegtervezéssel egyidőben kezdett foglalkozni az ex librissel és a családi grafikával is. Képességei adottak voltak, a műfaj vaslogikájú törvényeit pedig hamar kitapasztalta. A linómetszet, a rézkarc és a rézmetszet kedvelt technikája. Réztechnikájú lapjainak (a gyűjtők főként ezeket keresik) kedvelt témája az akt, a szép női test, amely a barlangrajzoktól napjaink képzőművészetéig örök témája az alkotóknak. Kékesi Lászlónak azonban az aktábrázolás mindkét buktatóját sikerül kikerülnie: sosem billen át az erotikába, de a kanti „szabad szépség" szellemileg üres ideálját is távol tudja tartani magától. Igen közel áll hozzá a népművészet világa is; a népi motívumokat és ornamentikát oldottabb formában építi bele munkáiba. Városkép és enteriőr, portré vagy mága a természet mind engedelmesen simul a vésője alá, historizáló hajlamára az István királyt ábrázoló lapja (Ex libris Réthy István), romantikus hajlamaira a Székely Mihályt bemutató kisgrafika (Ex libris Kertész Dénes) szolgál jó példával. Ex librisein itt-ott megcsillan a humor (Ex libris Gulyás Mihály, Ex libris Nedelka András stb.); gyermek ex librisei mögül pedig a hatunokás nagyapa kacsint reánk. Kisgrafikáinak kompozíciói pedánsan súlypontozottak, és kerülik a szélsőségeket: a kép (és a figyelem) megosztását. Metszőtechnikájában nem annyira a technikai bravúrokra, mint inkább a míves kivitelezésre törekszik.

Ha a konzervativizmus azonos a kipróbálthoz való hűséggel, a beválthoz való kötődéssel, a maradandóhoz való ragaszkodással, akkor Kékesi László konzervatív művész. Ez a megállapítás azonban az exlibris-művészetben dicséretet jelent. Az ex libris egyike a legjobban emberhez kötött és kötődő művészeti műfajoknak, s mint ilyen különösképp nem bírja el sem az értelmetlen formabontást, sem a céltalan bravúrokat. Mégis a jó exlibris-művész úgy menti át a múlt művészi értékeit, hogy a kipróbált értékekhez maga is hozzáad valamit szellemi habitusából és alkotói erényeiből. És Kékesi László ilyen művész.

Galambos Ferenc

1 a hátsó lap

Mikor Dr., mikor dr.?

A szótárak, szójegyzékek csak annyit közölnek, hogy a *doktor* szó rövidítése *Dr.* és *dr.*, mert föltételezik: tudjuk, mikor melyik. De tudjuk-e? A következő példák nem ezt bizonyítják. „Az iskolai könyvtári munkaközösség-vezetők évadnyitó értekezletén *Dr.* Ballér Endréné vezető szakfelügyelő meghívására *dr.* Kiss Jánosné ismertette a feladatokat" (FSZEK-híradó, 1977. 3. 41.). A Könyvtáros szöveg közben hol nagybetűvel írja, hol kicsivel: „A folyóirat közli *Dr.* Berza Lászlónak ... c. előadását is", „A Papp István és *dr.* Urbán László által összeállított tanulmányterv" (1978. 10., 626., illetve 629.). Ugyancsak a Könyvtárosból való ez a két cikkaláírás: *Dr.* Móra László; „*dr.* Juhász Istvánné (1978. 12., 715., illetve 724.). Miért „érdemel" nagy kezdőbetűt az egyik szerző, miért kicsit a másik? Az idézett néhány példa azt sugallja, hogy a *Dr.* vagy *dr.* névtoldalék helyesírásának nincs logikája, nincs szabálya, ötletszerűen, önkényesen hol így, hol úgy írható.

Ez persze nem igaz.

Induljunk ki a szófajból: a ‚doktor' *főnév*, ezen belül *köznév*. Ennélfogva *mondat belsejében kis kezdőbetűvel* írandó, *szövegkezdő helyzetben* — ilyen például az aláírás, a levélcímzés, a névsor, a névtábla — *naggyal. Tehát:* Felszólalt még *dr.* Nagy Gergely osztályvezető, de névtáblán: *Dr.* Nagy Gergely osztályvezető. Ugyanezzel a logikával kis-, illetve nagybetűs a többi *névtoldalék is:* az *ifj.* [=*ifjabb*, nem pedig „ifjú!"], az *id.* [=*idősb*, nem pedig „idős!"] meg az *özv.* Mindezek együtt csupán kiegészítői, megszerezhető és elhagyható tartozékai az emberek nevének, nem pedig alkotórészei; ezért a többi közszóval együtt csak meghatározott esetekben írhatók nagy kezdőbetűvel, ahogy a helyesírási szabályzat 224. pontja rendelkezik erről.

A *Dr.* v. *dr.* szórendi helyéről ennyit: magyarosabb a *hátravetés* — Nagy Gergely *dr.* —, idegenszerű, de több évszázada használatos, elterjedtebb is az *elöl* való használat: *dr.* Nagy Gergely. És ha *dr.* Nagy Gergelyné maga is *dr.*? *Akkor* így lehet: *dr.* Nagy Gergelyné *dr.*, leánynévvel együtt így: *dr.* Nagy Gergelyné Varga Anna *dr.*

És most lássuk — szögletes zárójelben rögtön kijavítva — a szaksajtóból vett botlásokat:

„Megnyitót mondott *Dr.* Németh Pál [*dr.* N. P.]" (Borsodi Kvtáros 77. 2., 32.); „Előadóként meghívtuk *Dr.* Dőri Imrét [*dr.* D. I.-t]" (KPVDSZ Kvtári Élet, 76. 3—4., 52.); „Egy tíztagú küldöttség *Dr.* Orosz László [*dr.* O. L.] vezetésével ..." ([Veszprémi] Horizont, 77. 1., 55.); „Felelős szerkesztő: *Dr.* Székely Sándor [*dr.* Sz. S.] Szerkesztő: Szepesiné *Dr.* Benda Mária [*dr.* B. M.]" (az Orvosi Kvtáros belső címlapján); „Nyugdíjba vonult *Dr.* Némedi Endre [*dr.* N. E.]" (Békési Jegyzések, 78. 27.); „Az FID elnöke ismét az NSZK-beli *Dr.* H. Arntz professzor [*dr.* H. A.] lett, a két alelnök közül pedig az egyik magyar: *Dr.* Lázár Péter [*dr.* L. P.]" (Könyvtáros, 77. 2., 118.); „Első vezetője *Dr.* Zoltan Sykora [*dr.* Z. S.] volt" (Orvosi Kvtáros 77. II. 215.). Három kisbetűvel kezdődő mondat az OSZK-híradóból: „*dr.* Vízkelety András [*Dr.* V. A.] ... részt vett egy tudományos tanfolyamon; „*dr.* Szűcs Jenőné [*Dr.* Sz. J.-né] ... jelen volt egy londoni szakmai tanácskozáson." „*dr.* Fallenbüchl Zoltán [*Dr.* F. Z.] ... kiutazott egy kongresszusra (77. 7—8., 137.). Végül két cikkaláírás a Vas megyei könyvtári híradóból:

dr. Kuntár Lajos [*Dr.* K. L.]
dr. Kiss Gyula (77. II., 36. 45.).

— Minek ekkora jegyzetet kanyarítani ilyen kis hiba köré?! — kérdezheti a türelmetlen olvasó. De kis hiba-e tulajdonnév és köznév összecserélése, helyesírási rendszerünk logikájának megbolygatása?!...

Dr. Szabó Ernő

KÉKESI LÁSZLÓ könyvjegyeiből. Cikkünket lásd a 240. oldalon

Ara: 8,– Ft
HU ISSN 0450-7886

SZOLNOK MEGYEI HÍRLAP

Kékesi László grafikusművész

BÉLYEGSAROK

Hősök emlékére

1971

A Magyar Posta legközelebbi kiadása a Szojuz 11 pilótáira emlékezik. Előreláthatólag szeptember végén 10 forint névértékű légiposta blokk jelenik meg, amelynek közepén V. Volkov, G. Dobrovolszkij és V. Pacajev nemes arcvonásai tűnnek elénk. Háttérben a világűrben száguldó járművük, a Szojuz—11 és a Szaljut űrállomás látható. A felső részen a szörnyű tragédia időpontja, 1971. június 30. olvasható, amikor a küldetésüket legpontosabban teljesítő, minden tudományos feladatot elvégző űrhajósok Földet érve életüket vesztették. Az alsó díszítő szalagon latin szöveg: „Pro genere humano, progressione et scientia" (az emberiségért, a haladásért, a tudományért.).

A blokkot Kékesi László grafikusművész terve alapján az Állami Nyomda készíti. Századunk egyik legnagyobb eredményét, a kozmosz meghódítását a Magyar Posta már számos bélyegen, blokkon mutatta be. Ezek sorában már 1968-ban kénytelenek voltunk a világűr kutatása során eddig

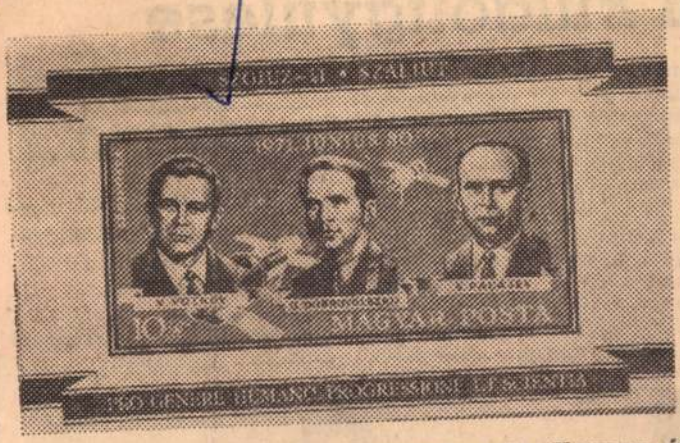

áldozatul esett hősök emlékére blokkot kiadni. Légrády Sándor tervező hősiességüket a görög mondákból ismert Ikarusz sorsával példázta. Gagarin, Komarov és White arcképe mellett akkor is a latin, mint közös kultúrnyelv szolgált az egyetemes gyász kifejezésére.

1971 SEP 16
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-148, 340-726

ei küldöttgyűlés

nem a jövedelmek felhasználásánál, a fogyasztásban, közelebbről: a háztartási gépek és más, tartós fogyasztási cikkek forgalmazásában is nagy haladást értünk el.

Mindezek folytán rohamosan nőttek a lakosság igényei a szolgáltatások iránt, ami eleve megkövetelte, hogy a magánkisipar dolgozói is többet vállaljanak azokból magukra. Másfelől, hogy újabb
kal — más
ipari tevéke
tató —
gyarapodjar

A beszámoló
vitatása után
lés — újabb r
re — 17 tagú
lasztmányt, a
országos küldö
küldöttet választott.

re elkövetett árdrágítás kerül, több mint 23 százalékkal, ezt követi a hamis mérés, mintegy húsz százalékkal, és „bronz-érmes" a minőségrontók igen tekintélyes tábora, majd 19 százalékkal. Ne feledjük ki a felsorolásból a hamisan számolókat sem, ugyanis minden nyolcadik vizsgálatra jutott belőlük is egy!...

A fogyasztók megkárosítása — büntett! Ezért nagyon lényeges a felelősségrevonás is. Ahol az ellenőrzések során hiányosságokat tapasztaltak, mindenütt megtették a kellő lépéseket.

Íme a mi megyénk példája: pénzbírságot szabtak ki 102 esetben, vállalati eljárásra utaltak 12 ügyet, büntetőfeljelentést tettek két vétő ellen. Az országos adatok elgondolkoztatóak: több mint kétezerötszáz esetben vetettek ki pénzbüntetést, együttes összegük meghaladja az 1,4 millió forintot. A

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG

1972 APR 22

Kékesi László grafikusművész

10

bélyeggyűjtés

1021

Dózsa György

Dózsa György születésének 500. évfordulójára a Magyar Posta 1 forintos emlékbélyeget bocsát ki. Tervezője *Kékesi László* grafikusművész, sok szép bélyegünk alkotója.

Régi magyar mesterek

Külföldi sajtójelentések szerint *Togo* nemrég megjelent ötcímletű húsvéti sorában *Boticelli* és *Mantegna* művei mellett régi magyar mesterek alkotásai is szerepelnek. Az egyik — ahogy a közlemény írja — *Thomas de Coloswari* — másik kettő pedig *M. S.* mester művének reprodukciója. *Kolozsvári Tamás* a XV. század európai hírű magyar művésze, akinek 1427-ben a garamszentbenedeki apátság számára készült és most az esztergomi képtárban levő oltárképe, valamint még néhány más műve fennmaradt. Az *M. S.* kezdőbetűkkel szignáló művész teljes nevét nem ismerjük. 1506-ban festett oltárképei a selmecbányai templomot díszítik. Mindkét művész *kiváló képviselője a késő magyar gótikának.*

Klasszikus bélyegeink

Április 24. és 29. között Zürichben rendezik a hagyományos Corinphila-aukciót, amelyen sok, vagyont érő világritkaság szerepel. A vaskos katalógus magyar részében több klasszikus kiadványunkat fedeztük fel. Így például 2500 frank a kikiáltási ára annak a borítéknak, amelynek címoldalán *az 1871. évi réznyomatos sorból négy 3 és egy 2 krajcáros, hátoldalán pedig még egy 2 krajcáros található.* Egy levélen az 1881. évi színes számú krajcáros sorunk 20 krajcáros szürke színű bélyege erős kettős nyomattal szerepel, friss, tiszta bélyegzéssel; hitelesített példány. Becsértéke *500 frank.* 275 frank a katalógusértéke, de 500 frankra limitálták azt a borítékot, amelyet az *1871. évi 15 krajcáros könyomatosunkkal* bérmentesítettek, Pest és Pösztyén bélyegzéssel.

Újdonságok

Anguila: húsvét, öt érték. — Belgium: egészségügyi világnap, 7 fr. — Csehszlovákia: nemzetközi könyvév, 1 kr. — Francia-Polinézia: harc az alkoholizmus ellen, 20 fr. — Fülöp-szigetek: ázsiai elektromossági konferencia, bélyegpár. — Kanada: trópusi orchideák, hét érték. — Líbia: tripoliszi nemzetközi vásár, négy bélyeg. — Mali: Johannes Brahms halálának 75. évfordulójára, arcképét ábrázoló 100. fr. bélyeg. — Szudán: ENSZ, bélyegpár. — Új-Zéland: az Ázsiai és Óceániai Postaunió 10. évfordulója, 4 c. — Uruguay: az amerikai bélyeg napjára 37 p. névértékű légipostabélyeg.

Csehszlovák köny

A *magyar—csehszlovák kulturális munkaterv* alapján a két ország könyvkiadói kölcsönösen kiállításokon mutatkoznak be. A március 16-án *Prágában*, majd április 5-én *Pozsonyban* nyílt magyar könyvkiállítás viszonzásaként pénteken *csehszlovák könyvkiállítás* nyílt Budapesten, a Liszt Ferenc téri Könyvklubban. A tárlatot *dr. Jozef Mrávik* szlovák művelődésügyi miniszterhelyettes és *dr. Simó Jenő* művelődésügyi miniszterhelyettes nyitotta meg.

A bemutatott mintegy *1200 könyv* széles skálán vonultatja fel a csehszlovák könyvkiadást. Külön tárlókban láthatók a szomszéd országban megjelent magyar nyelvű művek, magyar szerzők cseh és szlovák nyelvű könyvei, a szépirodalom, a marxista irodalom, a szépművészeti és zeneműkiadványok, s a kiállítás bemutatja a magas színvonalú szótárkiadást is. Csehszlovákiában *évenként mintegy 6300 művet jelentetnek meg, 75—80 millió példányban.* 1967 és 1971 között 104 magyar könyvet fordítottak le és adtak ki összesen egymillió 560 ezer példányban.

A Könyvklubban látható kiállítás *május 1-ig* lesz nyitva, május 9-től 18-ig pedig *Miskolcon* tekinthetik meg az érdeklődők.

Megjelent a Minerva nagy képes enciklopédia első kötete

(Tudósítónktól.)

A *Közgazdasági és Jogi Kiadó* már eddigi sorozataival — *A Kultúra Világa, A Nők Enciklopédiája, Minerva zsebkönyvek* — is hasznosan szolgálta a műveltség terjesztésének ügyét. Most egy nagy vállalkozás — az ötkötetes *Minerva nagy képes enciklopédia* — első albumát mutatta be a sajtónak *Köpeczi Béla* akadémikus, a szerkesztő bizottság elnöke és *dr. Csaba György* egyetemi tanár, az első kötet szerkesztője.

A többi között elmondották, hogy a hazánkban első ilyen jellegű kiadvány a legkorszerűbb külföldi ismeretterjesztő művek mintájára, *a szöveggel egyenértékű képanyaggal* jelenik meg. A színes és fekete-fehér képek nem csupán illusztrálják a szöveget, hanem — különösen *Kass János* művészi illusztrációi — maguk is kes információkat tartalmaznak a *képaláírások* is.

A gyógyító értelem — ez a címe az enciklopédia első kötetének, amely a könyvhéten kerül majd a könyvesboltokba, sátrakba. A második kötet a *művészetekkel* foglalkozik, s előreláthatólag a karácsonyi könyvvásár alkalmával jelenik meg. A további kötetek címe: *Az embergéptől a gépemberig* (Munka, termelés, gazdálkodás); *A gondolkodás fejlődése* (Társadalom, állam, jog); *Áradó ismeretek és közlésük* (Település, városiasodás). Az első kötet *a biológia és az orvostudomány legfontosabb eredményeit* mutatja be, vázolva természetesen az eddig megtett utat is. Megmutatja — egyebek közt — az egészségvédelem perspektíváit, ismerteti a gyógyító orvostudomány időszerű problémáit, a szív- és érbetegségek, a rák elleni küzdelem helyzetét, foglalkozik a fiatalkorúak szexuális prob-

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ZALAI HÍRLAP

Kékesi László grafikusművész

1972 JUL 5-

lő hatásuak is. A vörösnaju, [illegible] Gáspár Judit

1021

Bélyeggyűjtőknek

Olimpia blokk

A Magyar Posta július 15-én tíz forint névértékű blokkal koronázza meg a nyolc bélyegből álló olimpia sorozatot. Kékesi László grafikusművész tervrajza alapján készül a blokk, amelynek közepén helyezkedik el a lovaglásban versenyző öttusázót ábrázoló bélyeg. A légiposta-blokk keretén a müncheni sportpályák jellegzetes sátortetői közül emelkedik ki az olimpiai torony. A keret bal oldalán felirattól övezve az öt karika és az idei versenyek jelképe látható.

1960 óta minden nyári olimpia alkalmából blokkot is kibocsát a Magyar Posta.

— *Elsősorbar*
jól ápolt, jó m
A gyep mindei
kell tartania e
tehenet a borj
tücsöklegelő er
mas.

Kóbor Ottó, főállattenyésztő hogy náluk jó sajnálják tőle műtrágyát.

alapján adagolják az alapműtrágyát, s minden fűnövedék után egy mázsa 25 százalék hatóanyagtartalmú pétisót szórnak ki holdanként, és öntözik is a területet a Mura holt ágából. Holdanként 250—300 mázsa fűhozamnak kell lennie, hogy az állatoknak elég legyen. Letenyén már az első növedék megadta a 130 mázsát.

Persze nemcsak a takarmány mennyisége számít a húshasznú szarvasmarha-tenyésztésnél. A közös vállalkozás gazdaságai a pápai laboratóriumban rendszeresen vizsgáltatják a takarmányokat, hogy milyen a beltartalmuk, azonkívül az állatok vérét is elemeztetik. Ez utóbbi azt a célt szolgálja, hogy megállapítsák az ásványi anyagok és nyomelemek arányát. Hogy miért? Mert ezeknek az egyensúlyától függ a fogamzás, a vemhesedés. Márpedig ez nagyon lényeges, ugyanis úgy kell kialakítani az állatállományt, hogy tavaszra, a legelőre körülbelül egyívású borjak kerüljenek. Letenyén ezt

Példás gondozás

Ennek a legelőn tartott tehenészetnek az is előnye, hogy 120 szarvasmarha mellé elég egy gondozó. Letenyén jól kiválasztották Szép Károlyt erre a munkára. Lelkesen dolgozik, levezeti az elléseket, pontosan beállítja a villanypásztorral a hétholdas szakaszokat, adagolja a gyógyszereket, hordatja a friss vizet. A szakmai irányítást közvetlenül a szövetkezet egyik fiatal szakemberétől, Tóth Miklóstól kapja, akinek a reszortjához tartozik ez a tehenészet.

A letenyei termelőszövetkezetben megvannak a jó adottságok a húshasznú szarvasmarha-tenyésztéshez és a továbbiakban még jobban kihasználják. Van háromszáz hold ápolt, öntözhető gyepterületük, s egy-két éven belül szeretnék, ha 300 tehén legelne rajta, hasznosítaná termését. A fejlesztéshez már hozzáfogtak, a tavalyi és az idei szaporulat lehetővé teszi, hogy

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KISALFÖLD
Győr

1972 JUN 28

Képesi László grafikusművész

KISALFÖLD 1021 1972. június 28., szerda

Bélyeggyűjtőknek

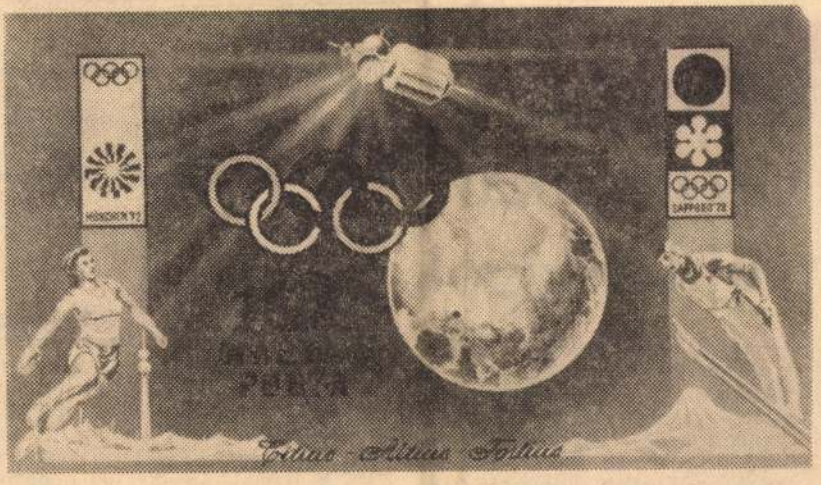

MAGYAR ÚJDONSÁGOK

A Magyar Posta július 15-én a müncheni olimpia tiszteletére nyolc bélyegből álló sorozatot 14 + 1 forintos (feláras) névértékben és egy tízforint címletű blokkot bocsát ki. Az egyes értékeken labdarúgók, vízilabdázó, gerelyvetőnő, vívó, távolugrónő, kajakozó, bokszoló és birkózók ábrái láthatók. A bélyegblokkon gátugró lovas szerepel. Tervezte: Kékesi László grafikusművész. A sorozatból 9000 fogazatlan és 603 ezer fogazott, a blokkból 12 000 fogazatlan és 353 ezer fogazott példány kerül forgalomba. A kibocsátás napján az elsőnapi bélyegzőn kívül alkalmi bélyegzőt is használnak. Az elsőnapi borítékok (FDC) szép, művészi kivitelezésben készülnek.

EGÉSZSÉGÜGYI MOTÍVUMBÉLYEGEK

Az elmúlt hónapban Stockholmban megtartott környezetvédelmi kongresszus tiszteletére, valamint a nemzetközi szívhónap alkalmából sok állam adott ki az egészségvédelemmel kapcsolatos bélyegsort, emléklapot és elsőnapi borítékot alkalmi bélyegzőkkel ellátva.

Az ENSZ az Egészségügyi Világszervezet (WHO) tevékenységének ismertetésére 150 ezer példányban, emlék-levelezőlapot adott ki. A képeslapon a malária-ellenes küzdelem érdekében 1956-ban és 1962-ben megjelent, a WHO új székházát ábrázoló 1966 évi, a rák elleni harcot hirdető 1970-es és az ez évi egészségügyi világnapra megjelent ENSZ-bélyegek szerepelnek; melynek érdekessége, hogy a bélyegek alatt Kurt Waldheim ENSZ-főtitkár aláírása látható.

KÖZLEKEDÉSI MOTÍVUMBÉLYEGEK

Igen elterjedt a közlekedési motívumbélyegek gyűjtése, különösképpen a közlekedésben dolgozó filatelisták körében. A vasút-, az autó- és a repülőmotívumok külön-külön történő feldolgozásában.

Budapesten a közelmúltban megrendezett motívum-bélyegkiállításon igen sok szép közlekedési bélyeggyűjteményt láttunk. Csak Magyarország eddig megjelent közlekedési bélyegeiből, 41 sorozatból gazdag motívumgyűjteményt lehet összeállítani.

Képünkön bemutatjuk a müncheni olimpia tiszteletére kiadott blokkot.

Cs—r.

közlekedés

Az életért...

Technikai újdonságok

Nagyon sok súlyos kimenetelű közlekedési baleset okozója az országutakra ráfekvő köd. Az NSZK útügyi irányító szervei felkérésére a Siemens Művek önműködő ködjelző berendezést fejlesztett ki. A veszélyes kísérleti útszakasz kezdőpontján felszereltek egy figyelmeztető útjelző táblát, „Nebel" (köd) felirattal és a veszély esetén működő sárga villogó fényjelzővel. A berendezést egy látástávolság-mérő készülék vezérli. Az átlagos látástávolságot az első beállításkor 250 m-re állították be. Amennyiben ez füst, köd, erős hóesés, vagy viharos eső miatt lecsökken 150 m-nél alacsonyabb értékre, akkor a készülék bekapcsolja a jelzőtábla világítását és működteti a villogó jelzőfényt.

★

A magyar Medicor Művek által kifejlesztett és ez évtől már a kereskedelemben is kapható gépkocsionizátor a gépkocsivezetés biztonságát fokozza. A készülék által ter-

Vigyázzunk rájuk!

Ke

Gyermekeik iskolai szünideje megkezdődött. Ne feledjék azonban, hogy az iskolai nevelést nyáron önöknek kell folytatni, nevelési feladatuk tehát a szünidő alatt fokozódik.

A BM Győr-Sopron megyei Rendőr-főkapitányság közlekedésrendészeti osztálya és a megyei Közúti Balesetelhárítási Tanács elsősorban a közlekedés selejtjére, a közúti balesetekre hívja fel figyelmüket. Ne feledjék, hogy gyermekeik általában felügyelet nélkül közlekednek, ugyanakkor a fokozatosan növekvő közúti forgalomban igen sok veszélynek vannak kitéve. Ezt a veszélyt csökkenteni lehet, ha rendszeresen figyelmeztetjük gyermekeinket, megismertetjük velük

A blokkolás veszélyei

RÖVIDÜL

Az autók biztonságosabbá tételéért a Daimler-Benz gyár, a Mercedeseket gyártó világhírű cég évek óta úttörő munkát végez. Az általuk kifejlesztett ún. blokkolásgátló fékrendszer megakadályozza a kerekek befékeződését, azon felismerés alapján, hogy a leblokkolt kerekeknek nincs oldalvezetésük és a fékhatásuk is kisebb, mivel az álló

Az új fékrendsz
részekből tevődik
mind a négy keréke
vezérlés; hidraulikus
lep visszaszállító s
fékezésnél valamely
kol, a forgás sebe
csökken. Az érzéke
„jelenti" az elektro

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

Kékesi László grafikusművész

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
1972 JUN 22

Bélyegsarok

1021 Dózsa

Június 25-én ünnepeljük Dózsa György születésének 500. évfordulóját. A parasztforradalom vezetőjét a Magyar Posta 1 forint névértékű bélyegen állítja elénk. Az új bélyeg Kékesi László grafikusművész terve alapján Dózsa arcvonásaiban a forradalmi lendület mellett a népért aggódó és az ország tragédiáját felismerő vezetőt mutatja be.

Dózsa neve mindig egyet jelentett a szabadsággal és forradalommal. Ezért már 1919-ben, a Magyar Tanácsköztársaság kiadványán bélyegre került és nem láthattuk a felszabadulásig. 1947-ben szabadsághőseink sorozatának első értékén tűnik fel alakja, öt év múlva a néphadsereg napján állították példaképül. 1964-ben két nagy szabadságharcos, Dózsa és Kossuth közös bélyegével emlékeztünk meg Cegléd 600 éves fennállásáról.

Liechtenstein

Ötezer frankért adtak el árverésen egy 1850. évi osztrák bélyeget Vaduz bélyegzéssel. A kis hercegségben a bélyeg megjelenésekor — ugyanúgy mint hazánkban — az osztrák posta kiadványait kellett használni és az akkori csekély levelezési forgalom miatt az ilyen előfutárok nagyon ritkák. A Budapest területének alig egyharmadával egyenlő nagyságú hercegség 1719-ben alakult. A korábbi osztrák kapcsolatok helyett 1921-ben Svájc felé fordultak, azóta közös pénzt használnak és külföldön is svájciak képviselik a 20 ezer lakosú törpeállamot. A filatelisták körében kedvelt és értékes a liectensteini bélyeg, az 1934. évi mezőgazdasági kiállítás (Vaduz) 5 frank névértékű blokkját ma a katalógus 2600 svájci frankra értékeli.

suk el a könyvet és ma ezt — az igényeket áttekintve — differenciáltabban tehetjük.

vonal javulásának, a szakszervezetek nek eredményeként zás 1971-ben a meg

a gabona betakarítása. Képünkön: elkezdték az aratást a is. A rendrevágás az elmúlt hét eleje óta tart, június olgozik kora reggeltől késő estig a határban.
az idén 489 holdon termett őszi árpa, eddig 150 holdon Az őszi árpa után folyamatosan sor kerül a tavaszi árak az aratására.

és szaporító telepen látható a Csabagyöngye keresztezésével létrehozott Zalagyöngye szőlő, már megkapta a fajtaelismerést. Ezt a szőlőt elsősorban a zalai direkttermők leváltására nemesítették, de az ország bármely részén alkalmas termesztésre. A szőlő termése mint gyümölcs többszöri elismerést kapott, s borkészítésre is kiválóan alkalmas. A hazai érdeklődésen kívül Csehszlovákiából, a Német Szövetségi Köztársaságból az NDK-ból, Svájcból és a távoli Indiából is érdeklődnek iránta.

Jó tulajdonságai közé tartozik a bő termés, s hogy nem igényel permetezést. Az országos tanácskozás szerdai napján bejelentették, hogy a Zalagyöngye, mint növényi újdonság szabadalmi jogot kapott a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztériumtól.

Budapest

Kékesi László grafikusművész

és a változatot a szöveglépéssel akarta javítani.) 15. Bac1? veszti b7 gyalogját. Így Fischer a játszmát feladta.

1021

BÉLYEGVILÁG

Az „Évfordulók-események 1972" sorozat keretében a Dózsa György születésének 500. évfordulójáról 1,— Ft-os névértékű bélyeggel emlékezett meg a posta. A bélyeget Kékesi László grafikusművész tervezte. A példányszám 6 105 000 fogazott és 6000 fogazatlan.

A Német Demokratikus Köztársaság német—szovjet barátsági bélyegeket adott ki. Az egyik bélyegen a két állam zászlói, a másikon L. I. Brezsnyev és E. Honecker láthatók, amint kezet fognak.

A magyar posta olimpiai bélyegsorozata különböző sportágakat ábrázol. A példányszám 608 000 fogazott és 9000 fogazatlan. A tervezője Kékesi László.

Csehszlovákia portóbélyeget, Franciaország természetvédelmi bélyegek sorozatában fülesbagolyt ábrázoló bélyeget adott ki.

Olaszország bélyegen is megemlékezik az alpesi hadtest százéves jubileumáról.

TOTÓSAROK

Totótippek a 31. hétre

1.	Várpalota—Oroszlány	x 1 2
2.	Esztergom—Budafok	1 2
3.	Almásfüzitő—KOMÉP	2
4.	Gyula—MGM Debrecen	1 2
5.	Z.-egerszegi D.—Kap. T.	1 2
6.	Kossuth KFSE—Szeg. D.	1
7.	Pápa—Győri Elektr.	1
8.	Hatvan—Gyöngyös	1 2
9.	B.-gyarmat—EMTK	1 x 2
10.	Miskolci VSC—BVSC	1 2
11.	Szol. MÁV—MÁV DAC	2
12.	Pécsi VSK—Ceg. VSE	1 2
13.	Szék. MÁV—Szeg. VSE	1 x

Pótmérkőzések: 1 x 2, 1 2, 1 2.

Rádió

1972. július 31-től
1972. aug. 6-ig

A moszkvai rádió állandó magyar nyelvű adásai: 18—18.30-ig és 21.30—22-ig: a 19, 25, 31, 41, 49, 210 m-es hullámhosszon.

JÚLIUS 31, HÉTFŐ

Kossuth rádió: 8.15: Mit üzen a Rádió? 8.50: Nóták. 9.06: Regényrészlet XXII. rész. 9.30: A hét zeneműve. 10.05: Operarészletek. 10.50: Barokk muzsika. 12.35: Tánczenei koktél. 13.20: Népi muzsika. 13.50: Válaszolunk hallgatóinknak. 14.10: Sándor Judit énekel. 14.28: Indulók. 14.40: Petőfi versei. 15.10: Epizódok Verne Gyula életéből. I. rész. 15.40: Operarészletek. 16.05: Dalok. 16.20: Népi zene. 17.05: Külpolitikai figyelő. 17.20: Lemezmúzeum. 17.40: Tudományos híradó. 17.55: Húszas stúdió. 19.40: A hónap slágerei. 20.20: Latinovits Zoltán műsora. 21.21: Nagy siker volt! 23.10: Zenés játékokból. 23.45: Kórusok magyar költők verseire. 0.10: Bálint János cimbalmozik.

Petőfi rádió: 8.05: Fantasztikus rádiójáték. I. rész. 8.43: Operafinálé. 9.03: Ezeregy délelőtt. 10.05: Zenés műsor üdülőknek. 12.03: Mezők, falvak énekek. 12.20: Két trió. 13.03. Galina Vinogradova kandidátus írása. 13.20: Szimfonikus zene. 14.00: A Rádió kívánságműsora. 18.05: Külpolitikai figyelő. 18.20: Hanglemezgyűjtők húszperce. 18.40: Csapó György műsora. 19.10: Közkívánatra. 20.28: Az Állami Népi Együttes műsorából. 21.10: Latin-amerikai históriák. 21.30: Emlékek útján. 23.15. A hét zeneműve. 23.45: Táncdalok.

A RÁDIÓ ÁLLANDÓ

KOSSUTH RÁDIÓ: 4,25—7.59: Jó reggelt! 10.00: Hírek. Időjárásjelentés. 12.00: Déli K járásjelentés. 19.00: Esti Krónika. 22.00: Hír

PETŐFI RÁDIÓ: 4.25—7.59: A Petőfi rádi (Azonos a Kossuth rádióval) 11.00—11.05: 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. (Az URH rád 23.00: Hírek. Időjárásjelentés. 24.00: Hírek.

AUGUSZTUS 1, KEDD

Kossuth rádió: 8.18: Népi zene. 8.39: Harsar kürtszó! 9.14: Gershwin: Porgy és Bess. 11.43: Beethoven: C-dúr szonáta. 12.35: Melódiakoktél. 13.50: Törvénykönyv. 14.05: Rádiójáték gyermekeknek I. rész. 15.10: Miért szép? 15.30: Schumann: C-dúr fantázia. 16.25: Zongoraverseny. 17.05: Megénekelt mesterségek. 17.29: Operarészletek. 17.45: Hol járt, mit csinált? 18.00: Könnyűzenei híradó. 18.30: A Szabó-család. 19.30: Bach: E-dúr hegedűverseny. 19.51: Operettközvetítés. 22.55: A belpolitikai rovat műsora. 23.10: Két divertimento. 0.10: A Flying Guitar együttes felvételeiből.

Petőfi rádió: 8.05: Régi olasz muzsika. 9.03: Nótaszóból — szállóige. 10.05: Zenés műsor üdülőknek. 12.03: Szimfonikus zene. 14.00: Zenés délután. 18.10: Riportműsor. 18.40: Eneklő világ. 19.00: Régi magyar dalok és táncok. 19.24: Magyarország felfedezése, I. rész. 20.28: Holnap közvetítjük. 20.48: Móricz Zsigmond művei. 21.53: Kórusművek. 22.09: Könnyűzenei újdonságok. 22.29: Kamarazene. 23.15: Népi zene.

genyrészlet, XXIII. rész. [illegible] Zenekari muzsika. 11.30: A Szabó-család. 12.35: Tánczenei koktél. 13.20: Nóták. 13.50: Válaszolunk hallgatóinknak. 14.13: Operettfinálék. 14.33: Két szerenád. 15.10: Népdalok. 15.30: Epizódok Verne Gyula életéből, II. rész. 16.12: Muzsikáról — fiataloknak. 16.46: Irodalmi évfordulónaptár. 17.05: Külpolitikai figyelő. 17.20: Zenekari muzsika. 17.45: Riportműsor. 18.00: Olvasópályázat. 18.40: Régi csárdajelenet. 20.15: Gondolat. 21.00: Töltsön egy órát kedvenceivel. 22.00: Hangversenyközvetítés. 0.10: Spirituálék.

Petőfi rádió: 8.05: Fantasztikus rádiójáték. II. rész. 8.37: Népi zene. 9.03: Mi van a varázsdobozban? 9.33: Kórusok. 10.05: Zenés műsor üdülőknek. 12.03: Operarészletek. 13.03: Francia szerzők műveiből. 14.00: Zenés délután. 18.05: Külpolitikai figyelő. 18.20: Fiatalok hullámhosszán. 20.33: Népi zene. 21.03: Művészlemezekből. 21.49: Fejezetek az orosz nép történetéből. 22.09: Operettekből. 23.15: Könnyűzene.

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., Ulászló út 41
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1972 JUL 26

1972 JUN 30

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Kékesi László grafikus-

Népszava

Magyar olimpiai bélyegek

Az erfurti nemzetközi bélyegkiállítás alkalmából hat címletből álló bélyegsorozaton különleges rózsaablakokat ismertet a Német Demokratikus Köztársaság postája.

*

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének postája négy új, magas névértékű — 9, 11, 17 és 21 centes — légipostabélyeget hozott forgalomba.

*

A francia posta Művészek sorozatának első idei bélyegén Jean Honoré Fragonard (1732—1806) Női képmás című alkotását mutatja be.

*

A Brüsszelben megnyílt BELGICA 72 nemzetközi bélyegkiállítás alkalmából bélyegblokkot adott ki a román posta. A blokkon az ifjabb P. Brueghel Nyár című alkotásának reprodukciója látható.

*

A XX. Nyári Olimpiai Játékok tiszteletére nyolc címletből álló, sportjeleneteket ábrázoló bélyegsorozatot és blokkot hoz forgalomba július 15-én a magyar posta. A bélyegeket Kékesi László grafikusművész tervezte.

(Dr. S. L.)

unkásokat, továbbá veszünk 15 fő dömrvezetőt agyagszállishoz, 200 óra fogkoztatásra, vezetőkés dömperre. Jeatkezés: Bp. III., csi u. 136. (Munügyi osztály)

FELVESZÜNK KEZDŐ VAGY GYAKORLOTT KÖNYVELŐT. REDŐNYGYÁR, Bp. XIII., rszágbíró u. 35. Telefon: 201—343, 203—342.

szerelők hegesztők és kubikosok KÖZMŰ- MÉLYÉPÍT VÁLLALAT Budapest, V Wesselényi 4. sz.

fémmunk

VÁLLALAT építési-szerelé üzem FELVES központi telephelyünkr

1021

Kékesi László

1971.I.15.19.3o.TV/Sné

TV hiradó. /6/

Jó estét kivánunk!

Ezennel ma hozták forgalomba az év első magyar bélyegét,a szovjet ürkutatás automatikus korszakának emléket állitó,Luna 16 blokkot. A mai bélyeget tartalmazó ujdonságot Kékesi László grafikus müvész terfezte.Az egyenként 2 Ft 5o fillér névértékü bélyegek közül az első a Luna 16 szondáját ábrázolja,uton a Hold felé. A másodikon a..... ,a harmadik és a negyedik rajzon pedig a visszatérés látható.Az Állami Nyomda 35o.ooo példányt készitett a bélyegsorból.

1971.I.15.19.30.TV/Sné

TV hiradó. /6/

Jó estét kívánunk!

Ezennel ma hozták forgalomba az év első magyar bélyegét, a szovjet Ürkutatás automatikus korszakának emléket állító, Luna 16 blokkot. A mai bélyeget tartalmazó ujdonságot Kékesi László grafikus művész terfezte. Az egyenként 2 Ft 50 fillér névértékü bélyegek közül az első a Luna 16 szondáját ábrázolja, uton a Hold felé.

A mésedikon a..... , a harmadik és a negyedik rajzon pedig a visszatérés látható. Az Állami Nyomda 350.000 példányt készitett a bélyegsorból.

Kékesi László

Bélyeggyűjtőknek

Luna—17 és Lunohod—1

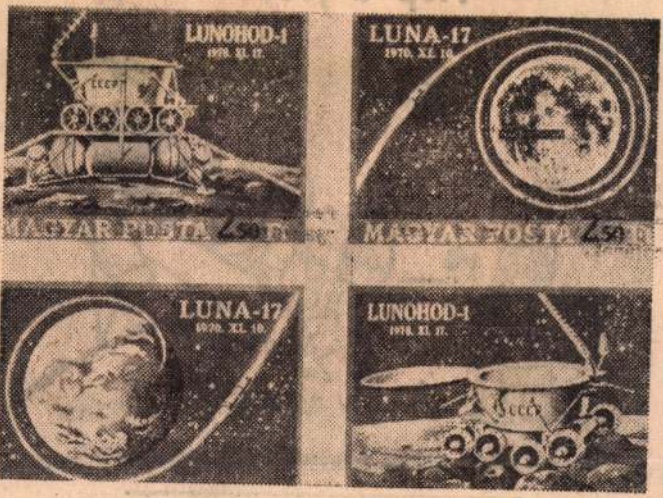

Március első napjaiban az űrfilatélia hívei érdekes újdonsághoz jutnak. A Magyar Posta a Luna—17 űrszerkezet útját és a Holdon dolgozó Lunohod—1 automata tevékenységét négy darab, 2,50 forint névértékű légiposta-bélyeget magába foglaló blokk formájában örökíti meg. A blokk Kékesi László grafikusművész terve alapján az Állami Nyomdában készül és újszerű megoldásban mutatja be a Luna—17 spirális alakú pályáját. A bal oldali alsó, vagyis a harmadik bélyegen a Szovjetunióból indul a szerkezet útjának rajza és a bélyegek fehér szegélyét kihagyva, a jobb oldali felső értéken ér véget. A Hold rajzán külön feltüntették a Mare Nubium-ot, a leereszkedés helyét. A blokk első bélyege az automatikus holdjárművet, a Lunohod—1 képét ábrázolja a megérkezés pillanatában. A jobb alsó sarokban elhelyezkedő negyedik bélyeg a hónapok óta nagyszerűen működő önjáró kutatóeszközt ábrázolja munka közben. A járművet mögött látható a kerekek nyoma, amely az ottani körülmények között száz évig jelzi a Hold titkait kutató szovjet tudósok elgondolásainak pontos gyakorlati megvalósulását.

és énekeltek ismeretlen szövegű is a betűk — még olvasható az
népdalokat, r
zalaszentlőrin

1971 FEB 17

ZALAI HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SAJTÓFIGYELŐ

Kékesi László

— Hány holdat kapálunk ma, emberek?!

Növelik a kanizsai Park étterem befogadóképességét

A kanizsaiak által kedvelt Park éttermen fokozatosan, az idén és jövőre átalakitásokat hajtanak végre.

A Zala megyei Szálloda és Vendéglátóipari Vállalat igazgatójától kapott tájékoztatás szerint az idén tetőszerkezetet építenek az étterem terasza fölé, a terasz északi felét pedig, hogy kellemesebbé tegyék a vendégek itt-tartózkodását, beüvegezik. A következő esztendő átalakítási programjában pedig az egész terasz beüvegezése szerepel, ahol télikertet szándékoznak létesíteni, s ezzel nemcsak kellemes környezetet alakítanak ki, hanem számottevően növelik az étterem befogadóképességét is.

Az említett átalakítások elvégzése után télen-nyáron egyaránt mintegy kétszáz vendég fogadására lesz képes a Park étterem.

áramdíj-számla

Mennyit?

Tavaly például 1 millió 527 ezer 312 forint és 50 fillér volt az áramdíj Kanizsán.

Kékesi László
1970 JUL 22
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ZALAI HÍRLAP
Zalaegerszeg

1021

Bélyeggyűjtőknek

Női evezős Európa-Bajnokság

A Magyar Posta 1 forint névértékű bélyeggel köszönti az augusztus 20—23 között Tatán tartandó női evezős Európa-bajnokságot. A négypárevezőst ábrázoló bélyeget Kékesi László grafikusművész terve alapján ofszetnyomással készíti a pénzjegynyomda. A kép hátterében a tatai vár látható, így a bélyegről elénk tárul az a nagyszerű környezet, ahol a versenyek lebonyolódnak. Női evezőseink korábban már sok sikert arattak, a hazai pályán különösen jó eredményre számíthatunk. A sport és a filatélia barátai összeköthetik a kellemest a hasznossal. A verseny megtekintése üdülést, szórakoztató nyári programot jelent, ugyanakkor az izgalmas perceket albumuk részére értékes emlékbélyegzéssel, carte maximumok megszerzésével örökíthetik meg.

Bélyegeink sikere

A finnországi napilapok hosszú cikkekben foglalkoznak a közelmúltban Helsinkiben, Hämänlinnaban és Tamperében lezajlott magyar bélyegbemutatókkal. A kiállításokat Kaarina Virolainen asszony, a Finn—Magyar Baráti Társaság elnöke nyitotta meg. A felszabadulás utáni magyar kiadásokat a legnagyobb bankok pénztártermében állították ki, ahol a filatelistákon kívül a pénzintézetek ügyfelei körében is nagy sikert arattak a szép bélyegek.

Rio de Janeiróban követségünk a város egyik előkelő klubjában rendezett bélyegkiállítást. A nézők közül a legboldogabb egy diáklány volt, aki mint húszezredik látogató, értékes bélyegalbumot kapott ajándékba.

Az Egyesült Államok nyugati partvidékének egyik népszerű kiállítását Hollywoodban tartják. Itt ezüstéremmel tüntették ki Schafer Emilt, aki a Magyar Posta története bélyegeken témához kapcsolódó filatelista dokumentumokat mutatta be.

i kai fejlődés mennyire meg-
az életet.

gyorsabb kiszolgálás

t képzettség, bármelyik eladó
- dolgozhat velük. Az első ta-
- pasztalatok jók, gyorsabbá
- vált a négy üzletben a vá-
- sárlók kiszolgálása. Az Olivetti
- -gépek további előnye, hogy
- olcsóbbak, s ha elromlanak,
- azonnal csere-gépet ad a vál-
i lalat, míg a nagy pénztárgé-
- pek javítására hosszabb időt
i kellett várni.

A vásárlók továbbra is el-
lenőrizni tudják a számlát, hi-
szen az „Olivetti"-k is adnak
ellenőrző szalagot.

Mert és nyert

Ruhában jött, hogy megszemlélje a látványosságot, ruhátlanul állt a színpadra, majd ismét felöltözve távozott, de 1000 dollárral a zsebében és egy szépségkirálynői koronával a fején.

A történet szereplője a 23 éves Marty Kuiper, aki mixernő. Az elvált asszony elhatározta, hogy Roselawn városában megtekinti hogyan választják meg az Amerika 1970-es meztelen szépét. A jegyszedőnő felvilágosította, 10 dollár ellenében ő és férfi ismerőse is bemehetnek, de csak akkor, ha versenyezni fog. „Miért ne? — gondolta Marty, aki mert és — mint később kiderült — nyert is. (MTI)

Kékesi László

1021

BÉLYEGGYŰJTŐKNEK

NŐI EVEZŐS EURÓPA-BAJNOKSÁG

A Magyar Posta 1 forint névértékű bélyeggel köszönti az augusztus 20—23. között Tatán tartandó női evezős Európa-bajnokságot. A négypár evezőst ábrázoló bélyeget Kékesi László grafikusművész terve alapján ofszetnyomással készíti a Pénzjegynyomda. A kép hátterében a tatai vár látható.

SZÁZ ÉV

New Yorkban most fejeződött be egy árveréssorozat, amelyen az egyik legnagyobb ismert gyűjteményt több mint kétmillió dollárért adták el. Száz évvel ezelőtt ugyanez a város fogadta az első filatéliai aukció érdeklődőit. A nyomtatott katalógus akkor 270 tételt tartalmazott, amelyekből 477 dollár folyt be. Egy csodálatos gyűjteményt, amely 1800 darab bélyegével szinte teljes volt, 38 dollárért vettek meg. Az árat még a korabeli újságok is nevetségesen alacsonynak minősítették. Már egyedi értéknek tekintették, és így viszonylag magas áron, kilenc dollárért kelt el Hawaii 1851. évi 5 centes bélyege, amelynek mai katalógusértéke 7000 dollár. Európában az első bélyegaukciót 1872-ben Londonban tartották. A hazai filatelisták körében ismertek a bécsi Dorotheumban tartott árverések, ahol hetente többször is versengenek a ritkaságok megszerzéséért, és így az idén már az 5200. bélyegárverést tartják.

BÉLYEGEINK SIKERE

A finnországi napilapok hosszú cikkekben foglalkoznak a közelmúltban Helsinkiben, Hämänlinnában és Tamperében lezajlott magyar bélyegbemutatókkal. A kiállításokat Kaarina Virolainen, a Finn—Magyar Baráti Társaság elnöke nyitotta meg. A felszabadulás utáni magyar kiadásokat a legnagyobb bankok pénztártermében állították ki, ahol a filatelistákon kívül a pénzintézetek ügyfelei körében is nagy sikert arattak a szép bélyegek.

Rio de Janeiróban követségünk a város egyik előkelő klubjában rendezett bélyegkiállítást. A nézők közül a legboldogabb egy diáklány volt, aki mint húszezredik látogató értékes bélyegalbumot kapott ajándékba.

Az Egyesült Államok nyugati partvidékének egyik népszerű kiállítását Hollywoodban tartják. Itt ezüst éremmel tüntették ki Schafer Emilt, aki a Magyar Posta története bélyegeken témához kapcsolódó filatelista dokumentumokat mutatta be. A kiállított anyagban az 1700-as évektől kezdve gyűjtött előfutárok, vagyis a bélyeg megjelenése előtt továbbított levelek, és az első magyar bélyegek változatai keltettek érdeklődést.

ÚJDONSÁGOK

Csehszlovákia történelmi nevezetességű ágyúkat mutat be öt bélyegen. A győzelem dicsőítésére szolgáló ágyú 1556-ból származik. A rombolás szörnyű eszközének bemutatását kedves irodalmi alakok megjelenítése enyhíti. A sorban feltűnik a lövedéken szálló Münchhasen báró, majd Verne fantáziájának szüleménye, az utazás ágyúval a Holdba következik, végül a záróértéket Svejk, a derék katona képe díszíti.

— A Német Demokratikus Köztársaság a népi rendőrség fennállásának 25 éves jubileumát köszönti ötértékű sorozattal.

— Mauritánia az űrrepülés hőseire emlékezik, az emlékkiadáson Gagaron és Komarov vonásaival találkozhatunk.

— Románia a területén élt népek fémpénzeit ábrázolja új sorozatán. Az első bélyegen az időszámításunk előtti 5. századból származó isztriai drachmával ismerkedhetünk meg. A további öt értéken a dákok, a rómaiak, majd a román fejedelmek pénzei szerepelnek.

— A Szovjetunió a kazah és az örmény szocialista köztársaság félszázados jubileumára egy-egy 4 kopek névértékű bélyeget adott ki.

1970 JUL 29

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ

SAJTÓHIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-126

És ha ny

Keresem az igazgatót.

– Szabadságon van – mondja a titkárnő.

– A főmérnök?

– Fontos ügyben Budapestre kellett utaznia.

– Nekem meg most fontos ügyben velük kellett volna beszélnem.

A titkárnő változatlanul udvarias:

– Elnézést kérek, de hát tudja, nyár van.

Igen, nyár van, meleg van, hőség van, kánikula is van, és olykor vízhiány is van. Mindezek érthető dolgok.

Az nem érthető, hogy immár visszatérően, évek óta nem alakult ki az a belső üzemi rend, amely szerint a felelős vezetők egyike mindenkor elérhető. Akkor is, ha nyár van, ha a szabadságot jórészt most veszik ki az emberek. Ezért van aztán az is, hogy a nyári hónapokban ritkán találni az

lalatoknál a munka most sem áll: teljesítik a rendeléseket. A partneri kapcsolatokat nyáron sem szüneteltetik, rendelők érkeznek a vállalathoz. A helyettesek helyetteseivel tárgyaljanak?

Avagy volna más mód is?

Rend a lelke mindennek – így tartja egy szólásmondásunk. Nem kellene sajnálkozva elutasítani az ügyfeleket, nem kellene kínos magyarázkodásba kezdeni, ha betartanák a mindenkorra érvényes, jól bevált, kipróbált szokást: egy felelős vezető ott álljon a posztján.

Akkor is, ha nyár van, ha meleg van.

(sütő)

MI ÚJSÁG A KÖZÉPISKOLÁKBAN?

Vegyipari szakközépiskola

Javában tart a nyári vakáció a debreceni vegyipari szakközépiskola tanulói részére. Oláh József igazgatóhelyettes adott tájékoztatót az iskola nyári terveiről.

A szakközépiskola tanulóinak létszáma 430 fő volt az elmúlt tanévben, 88 diák végzett. Az iskolai tanulmányi átlag megfelelő, néhányan kiemelkedő eredményt értek el. Tombácz Etelka a középiskolai tanulmányi verseny kémia ágában 1. helyezést szerzett, s jelenleg jól megérdemelt jutalomüdülését tölti. Dombrádi Viktor a Nehézipari Minisztériumhoz tartozó technikumok szakmai versenyén lett első. Az Arany Dániel matematikai versenyen többen jól szerepeltek, ezek a tanulók miniszteri dicsérő oklevelet kaptak. Az új tanévben három első osztály kezdi meg működését. A tantestület összetétele nem változik.

A vegyipari minden tanulója kötelező termelési gyakorlaton vesz részt. A diákok több csoportban, különböző üzemekben dolgoznak. Így az iskola tanulói többek között a BIOGAL Gyógyszergyárban, a Tiszai Vegyi Kombinátban, a Péti Nitrogénművekben, a nyergesújfalui Viscosa gyárban és Budapest vegyipari üzemeiben töltik termelési gyakorlatukat. A tapasztalatok szerint a diákok minden esetben jól elvégzik feladatukat, helytállnak. A technikum fiataljainak egy csoportja az árvíz sújtotta területen rendkívüli építőtáborban van, az újjáépítésben segédkezik.

A technikum új épületszárnyának építése javában tart, a tervek szerint 1971 júniusában adják át rendeltetésének a 20 millió forintos költséggel épülő létesítményt. Az új épületszárnyban tornaterem, tantermek és előadók segítik a tanulók munkáját. Egy „kis üzem" is helyet kap az épületszárnyban, amelyben a technológiai folyamatokat ismertetik meg a fiatalokkal. Jövőre készítik el a Hortobágy folyó mellett, 300 négyszögölnyi területen, az iskola hatszobás épületét.

A vegyipari szakközépiskola tanulóinak nagyobb része vidéki diák, ezért az iskola nem készített közös nyári programot, amely csoportos részvételt kíván, ezért nem vesznek részt a virágkarneválon sem. A tanulók egyénileg üdülnek, készülnek az új feladatokra.

Oltványi Tamás

Bélyegsarok

Női evezős Európa-bajnokság

A Magyar Posta 1 forint névértékű bélyeggel köszönti az augusztus 20—23. között Tatán tartandó női evezős Európa-bajnokságot. A négypárevezőst ábrázoló bélyeget Kékesi László grafikusművész terve alapján ofszetnyomással készíti a Pénzjegynyomda. A kép hátterében a tatai vár látható, így a bélyegről elénk tárul az a nagyszerű környezet, ahol a versenyek lebonyolódnak. Női evezőseink korábban már sok sikert arattak, a hazai pályán különösen jó eredményre számíthatunk. A sport és a filatélia barátai összeköthetik a kellemest a hasznossal. A verseny megtekintése üdülést, szórakoztató nyári programot jelent, ugyanakkor az izgalmas perceket albumuk részére értékes emlékbélyegzéssel, carte maximumok megszerzésével örökíthetik meg.

— Igen kérem, így is itt vagyok egy félórával előbb.

— Aztán a boltba is benéz ugye, bevásárol?

alatonon

1949. szeptember 21-én a balatoni hajózás fennállásának 100. évfordulóján elvégezték az első kapavágást az újjáépítendő Sió-zsilipnél. A hamarosan felépített zsilippel teremtődött meg a vízi összeköttetés a Duna és a Balaton között.

A forgalmi statisztika is azt mutatja, hogy a dolgozók áldozatvállalásával a balatoni hajózás hamar kiheverte a háború pusztításait. 1948-ban 250 821 utast szállítottak és ezzel meghaladták az 1939-es személyforgalmat. A felújított és korszerűsített hajópark napjainkban az idegenforgalom növekvő igényeinek is eleget tesz: idén a 32 hajó fedélzetére — a kompokon kívül — már több mint kétmillió [illegible]

az a lényeg, h[illegible] tisztaság legyen az igényünk.

Azt szeretn[illegible] kodna Szolnoko[illegible] nap ismétlődjö[illegible] soha. Azután s[illegible] sem szúr szem[illegible] tövét már a f[illegible] cákban? Szeret[illegible] Lehet, hogy cs[illegible] emberétől eltér[illegible] optikám? Nincs[illegible] e házak tövét.

Azt hiszem [illegible] Tízszer? Ötvens[illegible] venni a lefűzö[illegible] nően — és bal[illegible] huzigálni szálan[illegible]

Apropo, egy[illegible] zek a számoláss[illegible] kihúzgálom a [illegible] nem tudom... érdemes-e? Mert nemcsak azt szeretnénk, ha nem lennének elhanyagoltak, gazosak a házak utcafrontjai.

Azt is szeretnénk, ha például a Tisza Antal út és az Ady Endre út sarkára nem gyűjtenék óriási halomba a a piacon összesöpört szemetet, rothadó gyümölcs- és zöldséghulladékot. De nem csak itt, hanem a város több pontján se lenne ilyen gusztustalan és egészségtelen dekoráció.

Vagy csak én látom ezt így? Hiszen százak és ezrek járnak arra. Talán nem illetékesek. Talán szólni kellene az illetékeseknek. Szólnék is, csak nem tudom... érdemes-e?

— kognár —

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
Szolnok
1970 JUL 21 31
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRKÖZŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
Pécs

6

BÉLYEG

1021

Apollo 13.

Az amerikai „Apollo 13." űrhajó sikertelen Hold-utazása, de szerencsés visszatérésének emlékére hozza forgalomba a Magyar Posta a négy darab, egyenként 2.50 forintos, — bélyeget tartalmazó kisívet.

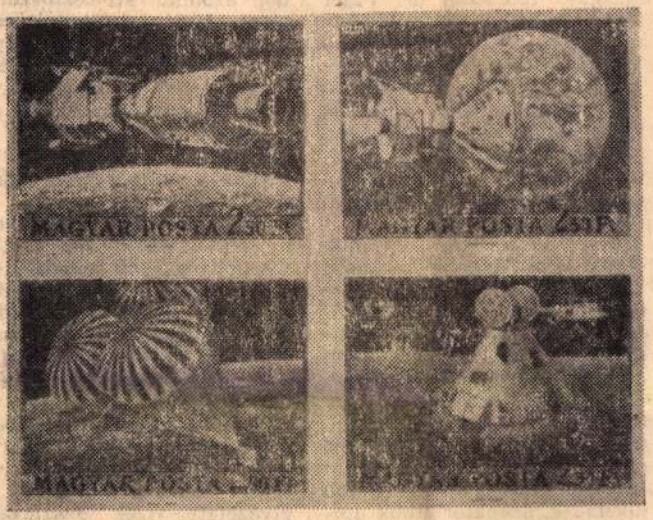

A kisív felső sorában baloldalt lévő bélyeg vörös háttérrel Hold-közelben — a Holdkomppal — az űrhajót ábrázolja szürke színben, a jobboldali bélyeg pedig Föld-közelben a Holdkomppal összekapcsolt űrkabint mutatja sötétkék háttérrel.

A kisív rajzait *Kékesi László* grafikusművész készítette.

...olhatjuk

...érik, mire has

janak vele a s... Több más előad... amelyet dr. Öllös... dapesti Műegyetem docense, dr. Szücs Endre. a KÖJÁL igazgató főorvosa, dr. Páter János, a POTE tanszékvezető tanára és Fekete Károly, a Vízügyi Igazgatóság osztályvezető főmérnöke tartott, a Magyar Hidrológiai Társaság Pécsi Csoportja rendezésében tegnap Harkányban, a terület vízkészlet gazdálkodásáról szerettünk volna leginkább tájékoztatást kapni.

Erről Vass Béla főmérnök elmondotta, hogy a harkányi víz korántsincs olyan mértékben a gyógyászat szolgálatába állítva, mint az szükséges lenne. Az országban sokkal több olyan beteg van, aki a harkányi gyógyvíztől remélheti egészsége javulását, mint ahányat a jelenlegi 300 ágyas kórházban gyógyítani tudnak. Előbb-utóbb újabb kórházak, szanatóriumok építésére kell számítani.

A jövőben tehát elsősorban csak gyógyászati célokat szolgálhat a víz. Legfontosabb tennivaló, hogy pontosan megállapítható legyen a napi vízhozam és felhasználás. A ... próbaüzemelés — erre kiváló lehetőséget nyújt. Eddig ugyanis a három kútból azonnal szétosztották a vizet, csak hozzávetőlegesen tudták megállapítani, hogy naponta 4—5 ezer köbméter körüli lehet a vízhozam.

Az új szivattyúházban egy központi helyről történik az elosztás a mérés pontos regisztráló műszerekkel könnyen lehetséges.

Másik fontos feladat, hogy ne pocsékolódjon az értékes víz, jól meg kell gondolni, kinek és miért adják. Pontos, részletes tervet kell kidolgozni a víz többszöri hasznosítására. Ügyelni kell arra is, hogy lehűlés közben, a szabad levegővel érintkezve vegyi összetétele megváltozik, gyógyereje csökken.

Az elmondottakon kívül tervet kellene kidolgozni az elvezetett vizek hasznosítására is. Végül a veszélyesen fogyó harkányi vízkészletre vonatkozóan, megnyugtatott bennünket a főmérnök: egészségügyi célokra minimálisan is 50 évre elegendő víz van a mélyben.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 JAN 4

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
Békéscsaba

FILATÉLIAI HÍREK

A Budapesten megrendezésre kerülő nemzetközi galambkiállítás megnyitása napján az Évfordulók—Események 1969 elnevezésű sorozatban 1,— Ft-os címletű bélyegeket adott ki a posta, melyet itt mutatunk be. A bélyeg fogazva 4 575 000 és vágva 6500 példányban jelent meg. A bélyegeket Kékesi László grafikusművész tervezte.

Vas Tibor

1071

Kékesi László

kér című verset írva. [illegible]
gyon örültem a kedves kes
ajándéknak és még ma is ludi
nagy becsben őrzöm Petőfi mind
kézírását. Talán ez a vers néhá
is buzdított arra, hogy data.

Békési Erzsébet:

Ne bántsá
a szerelme

Vigyázzatok a szerelemre
május dércsipte virágain
jégbezárt haragot dobtak
hiába kopogott ajtón, al
így lett enyém, didergő

Most vidámszívű és elé
— ne bántsátok a szere

Kékesi László

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPKIADÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1970 JUN 5

PETŐFI NÉPE
Kecskemét

1021

— **A Posta** a különleges bélyegeket kedvelőknek készített érdekes bélyegkisívet az „Apollo—13" űrhajó útja és szerencsés visszatérése emlékére. A négy különböző rajzú 2,50 forintos bélyeget tartalmazó bélyegkisív június 10-én kerül forgalomba.

Az „Apollo—13" különböző mozzanatait ábrázoló kisívet Kékesi László grafikusművész rajzai alapján a Pénzjegynyomda készítette.

ha, speiz, melléképület. Víz az udvarban. Azonnal beköltözhető. Érdeklődni egész nap a helyszínen: Kiskunfélegyháza, Széchenyi utca 10. 1297

ALBÉRLETI szoba-konyhás la-

1964 MÁR 7.
1021

A SZÉP MAGYAR BÉLYEG

A magyar posta művészi bélyegei egyre népszerűbbek idehaza és a külföldi gyűjtők körében.

A témánál kezdődik

— *Magyarország évente öt—hat sorozatot, mintegy 40—50 bélyeget ad ki* — mondották érdeklődésünkre a Posta-vezérigazgatóságon. — Igen fontosnak tartjuk a *témaválasztást.* Az új bélyeg megjelenése mindig valamilyen *eseményhez* kapcsolódik, az idén a többi között *Shakespeare születéséhez, a Madách-emlékévhez* — mondják a posta tisztviselői. — Sokszor kapunk javaslatot, így jelentetjük meg az idén a *ceglédiek* kérésére a *város 600 éves fennállását* ünneplő szép bélyegünket. Természetesen több az esemény, mint a bélyegsorozat, sok lelkes lokálpatriótát, várost, vagy intézményt kell elutasítanunk. Fontosabb, hogy olyan nagy eseményekhez kapcsolódjanak bélyegeink, mint például a tokiói olimpiához. Az év elején a csipkesorozaton kívül forgalomba került egy nyolc címletből álló *űrkutatás* sor is.

Aki tervezi: Kékesi László grafikusművész.

Az öt-hat színű, fehér szegély nélküli bélyegeken ezüst festéktől csillogó szputnyikok, mesterséges bolygók repülnek. Az élénk, de tartózkodó színek, a finom formák megragadják a laikust is, csábítanak a bélyeggyűjtők táborába.

— *Ez már a tervezőink érdeme.* Tizenöt—húsz grafikusművész foglalkozik nálunk bélyegtervezéssel. A nemzetközi élvonalban vannak, külföldről is kapnak megrendelést. Egy-egy témára zárt körű pályázatot hirdetünk, s bizony sokszor nehéz kiválasztani *Légrády Sándor, Zombori Éva, Vertel József, Füle Mihály,* meg a többi tervező sok jó alkotása közül a legjobbat.

Szép tervek, jó nyomás

„Évfordulók — események. Michelangelo Buonarroti halálának 400. évfordulójára" — ez a szöveg díszíti majd a legújabb emlékbélyeget. Tervét — négy-ötszörös nagyításban — most rajzolja *Kékesi László* grafikusművész, akinek alkotásaival sokszor találkozunk. Ő készítette — sok egyéb mellett — az *állatkerti bélyegek* és a híres *„Ikarusztól az űrrakétáig"* sorozat terveit.

Az *Állami Nyomdában* a mélynyomógépeken készül a bélyeg. Ahány színű, annyi részből áll a munkafolyamat: *Erdélyi Sándor* és *Pénzes Gyuláné* gépe éppen az egyik „űrkutatás"-bélyeg utolsó színét adja. Egymás után készülnek a százas ívek, óránként egy gép több ezer ívet, *évente az egész üzem több száz millió bélyeget gyárt.*

A készülő újdonságok

Mindenütt megkérdeztük, *milyen újdonságokról* számolhatunk be, *milyen bélyegek jelennek meg a közeljövőben.* Íme a válaszok.

Egy szép *gyümölcssorozat* kibocsátását tervezik a magyarországi barackfajtákról. *A székesfehérvári Alba Regia-napokra* az *Évfordulók, események* sorozatban készül bélyeg, s természetesen a *nemzetközi vásár* alkalmából is. Az idén is megjelenik a szép, különleges *bélyegnapi bélyeg,* tervezik az *Erzsébet-híd* megnyitásának megörökítését és egy *tenisz-,* illetve *vadásztémájú* sorozatot. Az Állami Nyomdában már láttuk a forgalomban levő *közlekedési sorozat* befejező címleteinek nyomását, s egy igen érdekes újdonságot: *elkészültek az első reprodukciós sorozat próbanyomatai,* amelyek Munkácsy néhány művét mutatják be.

Ez csak egy része a terveknek. Mind több és mind szebb újdonságot adnak a magyar bélyegek készítői, a postások, a tervezők, a nyomdászok a több mint nyolcvanezer hazai, és a sok külföldi gyűjtőnek.

R. Gy.

Aki kinyomtatja: Laborcz Sándor főgépmester és Urbán Tibor gépmester.

(Wormser Antal felvételei.)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
NÉPSZABADSÁG

SZIGLIGE

1814—1878

Százötven éve született a költői lendülettel induló Szigligeti Ede, polgári nevén Szathmáry József, akit színészi, művészeti titkári, színigazgatói, írói, dramaturgi, rendezői, ügyelői szálak sokasága fűzött — s egyben le is kötözött — a magyar színház történetéhez.

A színház annyit nyújtott neki nálunk, mint Angliában Shakespeare-nek, Franciaországban Molière-nek, fölkínálva mindazt a gyakorlati lehetőséget, amely igazán naggyá növeszthette a drámairói tehetséget.

Maga a történelem sem fukarkodott a drámairói alkat körül „elhelyezett" drámai eseményekkel. A reformkor, a szabadságharc, a Bach-korszak, a kiegyezés idejére esett drámairói pályája. A remény és kétségbeesés, a felemelkedés és zuhanás történelmi birkózása közepette, Szigligeti hol a múltba, hol a jelenhez fordult írói feleletet keresve a föladott nagy kérdésekre. Úgyszólván minden drámai műfajjal kísérletezett, írt szomorújátékot, vígat, népszínművet, tragédiát, bohózatot, váltogatta egymással a prózai és verses formát, s jóval több mint száz dráma bújt ki tolla alól.

Kezdetben senkit sem tisztelt — még Shakespeare-t sem —, majd megtörte a tapasztalás, ráébredt a shakespeare-i realizmus nagyságára és saját művei gyorsan avuló jellegére.

Valószínűtlen türelmetlenséggel és ijesztő gyorsasággal dolgozott, ontotta az eredeti darabokat. Történelmünket Álmos vezértől II. Rákóczi Ferencig dramatizálta, miközben heves buzgalommal pördítette színre a jelenkori témákat is. A színészet ügye a magyar vidék körében (*Liliomfi*), a társadalmonkívüliség a nép életében (*Lelenc*), az emberi egyenlővé tétel gondolata (*Cigány*), a városi életformában kialakuló erkölcsök (*Fenn az ernyő, nincsen kas*), a paraszti élet romantikája (*Csikós*) egyaránt fellobbantotta drámairói ihletét.

Mint dramaturg világosan látta a dráma helyzetét a magyarországi színházi viszonyok között. Megérezte, hogy az életet a környezet s a hétköznapiság alapján utánozó drámaforma nem kedvez e műfaj fejlődésének *A dráma válfajai* című, érdekes gondolatokban bővelkedő dramaturgiai könyvében vallomásszerű bátorsággal szól olyan jelenségekről, amelyek ellen mint drámaíró nem tudott küzdeni. Több helyütt panaszolja, hogy a jelenkorban *„a néző képzelmére semmit sem akarnak bízni"*. Más szóval a dráma hanyatlásának lényegére tapint: a költészet szerepének elhalványodására.

Ő maga nem volt jó költő, költői erőfeszítései éppen ezért — különösen szomorújátékaiban — romantikus képtelenségekbe, vad borzalmakba rántották (*A trónkereső*), korszerű színműveiben pedig a valószínűtlenség naiv megoldásai felé sodorták (*Két pisztoly*).

A romantika, ha feltétel nélkül bízott benne, állandóan bajba sodorta. Annál szerencsésebben végződtek azok a kísérletei, melyek során iróniával ötvözte a romantikus meseszövést és humorban oldotta fel az érzelmességet. A Liliomfit a komikummal színezett pátosz avatta nemzeti vígjátékká.

Erdőnyi szomorújátéka és színműve ellenére, Szigligeti valójában vígjátékíró volt. Ha tehetségével nem kívánt volna állandóan „jelen lenni", s kellő önismerettel csupán a neki valóban megfelelő témákat választja ki, bizonyára több Liliomfit alkotott volna. Saját elve volt: a jelenkornak úgy kell írni, hogy a téma idővel történelmivé válhassék. Ebben a drámairói elvében legalább annyi öngúny és keserűség található, mint amennyi igazság.

Mint vígjátékíró pompás megfigyeléseket tett a társada-

ZENEI KRÓNIKA

Zubin Mehta az ÁHZ élén

Emlékezetes tavalyi bemutatkozó hangversenye után igen nagy várakozás előzte meg a lenyűgöző, elementáris tehetségű fiatal indiai karmester, *Zubin Mehta* mostani fellépését. Vendégünk ezúttal *Bruckner* csonkán maradt IX. szimfóniájának betanítására, vezénylésére vállalkozott. Bruckner zenéje, akárcsak Mahleré — valahogyan kívül rekedt a magyar zenei életen, ami annál különösebb, mivel a mi koncertjeink hosszú évtizedeken át Bécs után igazodtak, ott pedig jelentős kultusza van a késői romantikus német zenének.

A kitűnő dirigens interpretációja mindenesetre meggyőzött arról, hogy Brucknert érdemes játszani. Az egyórás szimfónia cseppet sem tűnt hosszadalmasnak Mehta tolmácsolásában. Mélységes hittel, belső lobogással tárta fel ennek a méltósággal áradó-hömpölygő muzsikának igazi szépségét. Formálása több, mint virtuóz, olyan lenyűgöző, elhitető erő árad lényéből, hogy a zenekar számára szinte gyermekjátékká válik a legbonyolultabb, monstruózus zenei formák felépítése is Valóban himnikus magaslatokra emelkedett az előadás, amelynek sikerében méltán osztozott a ritka feladatot teljes odaadással és koncentrációval vállaló *Állami Hangversenyzenekar*.

Az est első felében elhangzott *Haydn-szimfónia* (D-dúr 96. szám) a klasszikus szépségeszménynek, az erők egyensúlyának és küzdelmének eszményi szépségű megnyilvánulása volt. Mehta megkapó érzékenységgel követte a mű éneklő dallamait, tévedhetetlen biztonsággal sűrítette a zenei történést a csúcspont körül, s hamisítatlan bécsi atmoszférát teremtett. A zenekar is tökéletesen átélte Haydn csapongó hangulatú világát.

Kettős bemutató a Rádiózenekar hangversenyén

Lehel György a Rádiózenekar élén *Igor Sztravinszkij* és *Maros Rudolf* egy-egy művét mutatta be. *Eufónia 63* a címe Maros Rudolf legújabb kompozíciójának. A szerző kitűzött célja csupán a szép hangzás korszerű megvalósítása volt. Az *Eufónia* rendkívüli ízléssel, eleganciával és választékossággal sorakoztat megragadóan szép, kulturált és modern hangzásokat. Csupán az kérdéses, hogy lehet-e a művészetben oly módon abszolutizálni a „szép" fogalmát, hogy semmiféle ellentétet nem állítunk melléje, felépíthető-e zenemű a hagyományos zenélés egyetlen alkotóelemeből (a hangzásból), lemondva a dallam, a mozgás kifejezőerejé-

Mi
ALBA REGIA NAGY

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1966 DEC 29

— »Űrpárosok« elnevezéssel nyolc értékből álló bélyegsorozatot hoz forgalomba ma a posta. A 20, a 60 és a 80 filléres, valamint az 1, az 1,50, a 2, a 2,50 és a 3 forintos bélyegeken A. Nyikolajev és P. Popovics 1962. évi páros űrrepülésétől C. Conradnak és G. Coopernek az Agena rakétával összekapcsolt Gemini űrhajóval megtett 1965. évi utazásáig a szovjet és az amerikai űrpilóták bravúros teljesítményeit örökítették meg a bélyegek tervezői: Kékesi László és Gál Ferenc grafikusművészek.

— ÖSSZEÜTKÖZÖTT EGY MOTORVONAT és egy olajszállító

alkal
zókn
kell
re, a
nem

1968-ra

Az igazgatók többsége felveti az olyan vizsgálódások hasznosságát — esetleges károk megelőzése szempontjából —, hogy az üzemek, termelőegységek hogyan készülnek fel az 1968. január 1-ével életbe lépő új gazdaságirányítási mechanizmusra. Különös tekintettel arra, hogy az 1968. évi vállalati tervek mennyire felelnek meg a tényleges igényeknek, milyen volt a meg-

Kékesi László

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP
Székesfehérvár

1021

Új bélyeg

A Magyar Posta 1 forint névértékű bélyeggel köszönti az augusztus 20—23 között Tatán tartandó női evezős Európa-bajnokságot. A bélyeget Kékesi László grafikusművész terve alapján A négypárevezőst ábrázoló ofszetnyomással készíti a Pénzjegynyomda. A kép hátterében a tatai vár látható így a bélyegről elénk tárul az a nagyszerű környezet, ahol a versenyek lebonyolódnak. Női evezőseink korábban már sok sikert arattak, a hazai pályán különösen jó eredményre számíthatunk. A sport és a filatélia barátai összeköthetik a kellemest a hasznossal. A verseny megtekintése üdülést, szórakoztató nyári programot jelent.

Na kezdődik

at iskoláz be

MÁKRA:

etlakatos,

sztalos;

ványozó,

Kékesi László

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HIRLAP

1970 SEP 2-
1021

MAGYAR HIRLAP

Pénteken jelenik meg a Szojuz 9. bélyegblokk

A Posta a szovjet űrkutatás legújabb eredményének emlékére négy különböző rajzú, 2,50 forintos bélyeget tartalmazó bélyegblokkot bocsát ki.

A pénteken megjelenő blokk egyes bélyegei a Szojuz 9. űrhajó szállítását, kilövését, az űrben levő űrhajót és a két űrvilágrekorder, A. *Nyikolajev* és V. *Szevasztyjanov* arcképét ábrázolja. A blokk *Kékesi* László grafikusművész rajzai alapján az Állami Nyomdában készült.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRKÉTŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

P

SAKK

Ismét: olimpia

Hólnapután kezdődik a nagy sakkesemény, a Hamilton—Russel-serlegért folyó csapatvilágverseny, népszerű nevén a sakkolimpia.

Nincs még egy sportág, amelyben kétévenként csapat- és háromévenként egyéni világbajnokságot rendeznének — egymástól függetlenül. A sakkban a csapat- és az egyéni versenyeket nem lehet összekapcsolni, az egyéni tornákban való részvételi lehetőség korlátozott volta miatt. A Nemzetközi Sakkszövetség kitűnő

Kékesi László

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1971 AUG 20

1021

FILATÉLIAI HÍREK

Az 1971. évi nemzetközi katalógusok rövidesen megjelennek. A Zumstein- és Michel-katalógus előreláthatólag szeptember második felében kerül Magyarországon forgalomba. A kiadók közlése szerint mindkét katalógus számos árváltozást hoz, mert a nemzetközi piacon a kereslet élénkebb.

A londoni nemzetközi kiállításra Anglia három bélyeget ad ki. A sorozat a különböző nyomdai eljárással készült bélyegeket mutatja be; az első metszet mélynyomással (a világ első bélyege), dombornyomással és magasnyomással készült kiadványok másolata díszíti a most mélynyomással készülő emléksort.

A Német Demokratikus Köztársaság kedves rajzú, összefüggően nyomtatott bélyegsorral köszönti a VI. úttörőtalálkozót. Mindkét bélyeg vidám pionírt ábrázol, akik a fejük felett tartják a két bélyeg találkozásánál csomóban egyesülő nyakkendőjüket.

A Német Szövetségi Köztársaságban nagy az érdeklődés a Budapest 71. kiállítás iránt. A filatélistákat különrepülőgépek hozzák majd hazánkba.

Kanada 12 értékből álló sorozatot szándékozik kiadni, amelyek megrajzolására gyermekek részére hirdettek pályázatot. A posta 50 000 rajzot kapott. A legjobb tervek alkotói az 5—10 évesek munkájukat már az év végén bélyegekről ismerhetjük meg.

A motívum gyűjtők legnagyobb egyesülete 738 téma híveit tömöríti. A tagok között felmérést végeztek, hogy mit gyűjtenek? Első helyen az űrkutatással kapcsolatos bélyegek barátai vannak, de majdnem azonos a művészeti témához tartozó kiadásokat gyűjtő filatélisták száma. Ezután a virág- és állatmotívum gyűjtői következnek, akik még többen vannak, mint az egészségügyi téma utóbbi időben gyorsan növekvő tábora.

Néhány évvel ezelőtt az Egyesült Nemzetekkel kapcsolatos bélyegek voltak a legnépszerűbbek, de új érdeklődők nem jelentkeztek, így változatlan számukkal a többi motívum gyűjtőinek gyors szaparodása következtében egyre hátrább kerülnek a rangsorban.

A Magyar Posta szeptember 4-én 10 forint névértékű blokkot ad ki a Szojuz—9. útjának megörökítésére. A kozmosz meghódításának újabb eredményéről megjelenő légiposta-blokkot Kékesi László grafikusművész tervezte.

Vas Tibor

RÁD

ÁLLANDÓ MŰSOR:

KOSSUTH RÁDIÓ: 4.33—7.58 Hajnaltól reggelig. Közben, 5.44 Falurádió. 5.00, 6.00, 6.30, 8.00: Hírek. 5.30, 7.00: Reggeli krónika. Kb. 7.30 Új könyvek. 8.05 Műsorismertetés. Színházak, mozik műsora. 10.00 Hírek. 12.00 Déli krónika. 12.20 Ki nyer ma? 15.00 Hírek. 16.00 A világgazdaság hírei. 17.00 Hírek. 19.00 Esti krónika. Kb. 21.00, 23.00 Hírek.

PETŐFI RÁDIÓ: 6.20 Torna. 5.30—8.05 Azoros a Kossuth rádió műsorával. 9.00 Ezeregy délelőtt. 10.00 A zene hullámhosszán. 11.00, 13.00, 14.30, 15.30, 16.30, 18.00 Hírek. 19.50—19.54 Jó estét, gyerekek! Kb. 20.25 Új könyvek. 20.00 Esti krónika II. kiadás, 23.00, 24.00 Hírek.

HÉTFŐ

KOSSUTH RÁDIÓ: 8.15 Mit üzen a Rádió? 8.50 Népdalok. 9.25 A hét előadóművésze. 10.05 Az Ifjúsági Rádió dokumentumműsora. 11.00 Szimfonikus zene. 12.20 Ki nyer ma? 12.30 Tánczenei koktél. 13.15 Népi zene. 13.58 Az Ifjúsági Rádió műsora. 15.53 Dalok a világűr meghódításáról. 16.05 Fekete Gyula elbeszélése. 16.25 Székely Mihály énekel. 17.40 Tudományos híradó. 17.55 Húszas stúdió. 19.35 Lemezmúzeum. 19.55 Ruszlán és Ludmilla. Puskin elbeszélő költeménye. 21.00 Ablak. 22.20 Nagy mesterek. 0.10 Csárdások.

PETŐFI RÁDIÓ: 8.05 Operarészlet. 9.00 A Gyermekrádió órája. 10.00 Zenés műsor üdülőknek. 12.00 Bogáncs XVIII. rész. 12.14 Népi zene. 12.30 Bartók-kórusok. 14.00 Kettőtől — hatig. A Rádió kívánságműsora. 18.10 Mikszáth Kálmán: A szemérmes asszony. Rádiójáték. 18.25 Leánynevek és slágerek. 19.26 Hévíz — a magyar „Bethsaida". 20.25 Holnap közvetítjük.. 20.45 Tavasz Európában. 21.45 A hét előadóművésze. 22.20 Népi zene. 23.15 Operettrészletek. 23.50 Schubert: Ima.

KEDD

KOSSUTH RÁDIÓ: 8.20 Erkel operáiból. 9.00 Harsan a kürtszó. 9.35 Cigánydalok. 10.05 Misoga László emlékezete. 10.31 Zenekari muzsika.

Kékesi László
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1970 SEP 12

FILATÉLIAI HÍREK

1021

A SZOJUZ—9 elnevezésű bélyegblokk jelent meg e hó 4-én a szovjet űrkutatás legújabb eredményeinek emlékére. A négy darab különböző rajzú 2,50 Ft-os bélyegblokk Kékesi László grafikusművész terve. A blokk fogazva 350 000, fogazatlanul pedig 1-től 11 000-ig terjedő sorszámmal 11 000 példányban jelent meg.

A blokkot itt mutatjuk be.

Vas Tibor

gy halálesetről jött hír, vala-
gy Beiruttól délre fekvő falu-
agyanús megbetegedés történt.
sztus 20-án három koleragya-
t jelentettek be. Augusztus
y kóresetről érkezett hír.

égügyi Minisztérium augusztus
közölte, hogy az ország nyu-
ványos kolerafertőzést állapí-
endelték a lakosság beoltását.
us 20-án értesítette az Egész-
rezetet, hogy Conakryban 230
veszélyes hasmenés kórtüne-
megbetegedések kórokozóját
azonosítani. A fertőzöttek kö-
eghaltak.
ből nyilvánvaló, hogy a kolera
keltek Ázsiából, befészkelőd-
országokba és bevonultak már
is.

letes ház, s bizonyára a „műemlék" helyére is ilyen kerül majd, de addig is jó lenne minél előbb eltüntetni a düledező romokat.

Das Kino

Nemrégiben érdekes jelenségre lettek figyelmesek a mozik látogatói. Például Békéscsabán a filmszínházak bejárata fölé ez a szó került: KINO. Sokan derültek ezen a tényen, netán még viccelődtek is, hogy a tv most már nem a moziktól, hanem a Kinoktól vonja el a né-

AMFÓRA ÜVÉRT

kocsikísérőt nyugdíjas éjjeliőröket azonnali belépéssel felvesz

BÉKÉSCSABA,
Kazinczy u. 1—2.

164525

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 347-748, 340-728
SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

Bélyegsarok

SZOJUZ—9

A Magyar Posta szeptember 4-én 10 forint névértékű blokkot ad ki a Szojuz—9 útjának megörökítésére. A blokkban négy bélyeg lesz, amelyek közül három a hatalmas rakétát ábrázolja, a negyedik bélyeget a két nagyszerű űrpilóta arcképe díszíti. Mellettük helyezkedik el a feljrat, mely az űrben való tartózkodás 424 órás világrekordjára utal. A Szojuz—9 útján a világűrben való huzamos tartózkodás emberre való hatását mérték fel. Ez az űrutazás fontos lépést jelent az állandó űrállomások létesítésének előkészítésében.

A kozmosz meghódításának újabb eredményéről megjelenő légiposta blokkot Kékesi László grafikusművész tervezte. A megjelenés napján a Budapest 4. postahivatal emlékbélyegzőt használ és szép kivitelű elsőnapi boríték is forgalomba kerül.

ESEMÉNYNAPTÁR

Augusztus 19-én jelenik meg az I. István emlékbélyeg (3 forint névérték) és a XVII. Női Evezős Európabajnokság emlékbélyege (1 forint). Az ünnepségek színhelyén emlékbélyegzők. Carte maximum és elsőnapi boríték.

A Bélyegnap alkalmából sok helyen rendeznek kiállításokat, számos helyen emlékbélyegzőt használ a posta. A gazdag programból itt csak az országos kiállításról és nemzetközi seregszemlékről számolhatunk be.

Augusztus 20-án nyílik meg a „Savaria Fila 70" elnevezésű kiállítás. A szombathelyi Kultúrpalotában 8 napig gyönyörködhetnek a látogatók Graz, Ljubljana, Trieszt, Zágráb, Nagykanizsa és a vendégfogadó város filatelistáinak kincseiben.

Augusztus 22-én jelenik meg az Iniciálékat ábrázoló blokk és 4 értékű sor a Bélyegnap alkalmából. Elsőnapi boríték, emlékbélyegző és carte maximum.

Augusztus 23-án délelőtt 10 órakor Horn Dezső, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettese nyitja meg az országos bélyegkiállítást. A kiállítás egy hétig tart nyitva és díjtalanul tekinthető meg a Budapesti Nemzetközi Vásár 43. sz. pavilonjában.

Augusztus 30-tól szeptember 6-ig Rudabánya ad ott-[illegible]—Halle—

EDI
RLAT

iramló lovak esztétikailag is lenyűgöző látványát is híven visszaadva. A kép színkezelése is festőileg tökéletesen megoldott.

Gácsi Mihály kiállított rézkarcai nemrég a firenzei grafikai biennalén is szerepeltek, és csak ismétlésekbe bocsátkozom, amikor újra leírom Gácsinak a szemléletét számára való filozófikus humora most is élményt jelentett.

Végül két szobrász is képviseli Szegeden a szolnoki művészeket. Nagy István — Vágtató lovas című samott kis plasztikája, ténylegesen kisplasztika. Nem ad többet egyetlen plasztikai ötlet felvillantásánál.

Simon Ferenc viszont az ötletet a kifejezés szándékával párosítja lemezmunkáiban. A folyó szimbóluma című vörösréz fali plasztikája ezért a díszítő funkción túl (ennél a műfajnál ez is nagyon lényeges), önérvényű műalkotás is egyben. Úgy tűnik, hogy a művész helyesen talált rá arra a kifejezési formára, amelyben invenciózus formai ötletgazdagságát a megmunkálás igényességével párosítva értékes műveket alkothat.

Néhány szót még a kiállítás rendezéséről, amely Rozványi Márta munkája. A változás, a feilődés ebben a legszembetűnőbb. A korábbi évek osztott, sokszor zavaróan zaklatott elrendezése helyett most a paraván-boxok lebontásával sokkal egységesebb, világosabban áttekinthető és főleg tetszetősebb külső kép fogadta a belépő látogatókat. Ezt a benyomásukat csak erősítette a különböző művek egymás mellé válogatásának, megszerkesztésének átgondoltsága.

Rideg Gábor

A városi tanács vb szolnoki útfenntartó üzeme. Szolnok, Bán u. 1.

Eladásra felkínál

1 db	1,7	tonnás
1 db	3	tonnás
1 db	4	tonnás
1 db	5	tonnás

FIXPLATOS PÓTKOCSIKAT

Eladási ár megegyezés szerint. — Érdeklődni lehet az üzem címén.

Ügyintéző: **Lendvai.**

Kékesi László, grafikus

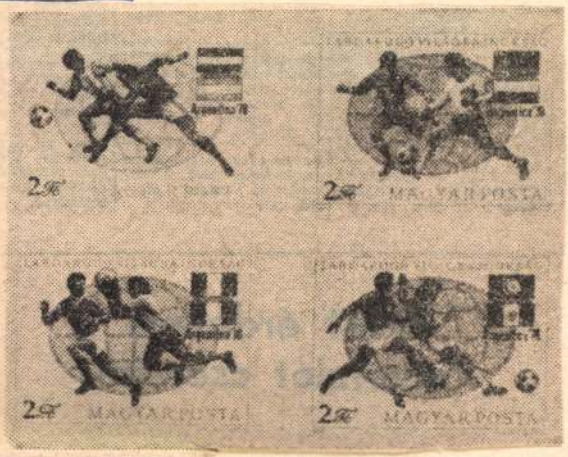

A sportfilatélisták örömére, a Magyar Posta tizenkét évi szünet után — mert 1970-ben és 1974-ben válogatottunk nem került be a 16-os döntőbe — ismét *sort és blokkot szentel a labdarúgó-világbajnokságnak.* A nyolc, egyenként kétforintos bélyegen izgalmas mérkőzésjeneteket láthatunk. Mindegyik címleten két nemzet zászlaja és két játékos küzdelme az ábra, mégpedig *olyan párosításban, ahogy első alkalommal a csapatok találkoznak.* A húszforintos blokkon a világ térképének sziluettje előtt, felül a mérkőzéseket közvetítő Intelsat IV. műhold, középen a VB jelvénye, mellette a részt vevő tizenhat ország zászlaja, alul az eseményre utaló felirat szerepel. Előreláthatóan május végén jelennek meg. Tervezőjük *Kékesi László* grafikusművész.

16

Bp. 1978. máj. 11.

ért vesszük át.

DÉLMAGYARORSZÁG

1021

MTI Foto Pálfai G. felv.

Új bélyegek készülnek

A Tokióban szerzett érmek emlékére 20 fillértől 3 forintig, 12 értékben az olimpiai érmeket ábrázoló új bélyegsort ad ki a posta. A bélyegeket Kékesi László és Gál Ferenc grafikus művészek tervezték. Az Állami Nyomdában már készül a februárban forgalomba kerülő érdekes bélyegkiadvány. Képünkön Molnár Györgyné és Erdélyi Sándor gépmester ellenőrzik a nyomatot.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-397
1965 FEB 6

Rádió- és

Szombat

KOSSUTH RADIO

4.30 Hírek. 4.36 Vidáman-frissen! 5.00 Hírek. 5.05 Falurádió. 5.30 A postát bontja: Pfeifer Pál. 6.00 Hírek. 6.20 Orvosi tanácsok. 6.35 Hirdetőoszlop. 7.00 Hírek. 7.10 Új könyvek. 7.30 Színház- és műsorismertetés. 8.15 Lányok, asszonyok... 8.35 Operarészletek. 9.15 Az év első aktái. 9.30 Bari Ferenc népi zenekara játszik. 10.00 Hírek. 10.10 Zenekari muzsika. 10.58 Családi körben... 12.00 Hírek. 12.15 Tánczenei koktél. 12.57 A vidéki színházak műsora. 13.00 Az isteni Julius. 13.15 Gounod: Faust. 13.40 A Budapest koncert fúvószenekar kisegyüttese játszik. 14.00 Hírek. 14.10 Beethoven-zongoraművek. 14.45 Mi történt a héten a nagyvilágban? 15.00 Hét vége... 16.00 Hírek. 17.10 Az Aacheni dómkórus 'Lassus-motettákat énekel. 17.26 Gilgames. 17.57 Műsorismertetés. 18.00 Hírek. 18.15 Világhírű művészek hangversenye. 19.05 Téli zenebona. 19.50 Jó éjszakát, gyerekek. 20.00 Esti Krónika. 20.30 Zöme zene... 22.00 Hírek. 22.15 Sporthíradó. 22.30 Az Előszóval — Muzsikával a kaposvári Dorottya-bálon. 24.00 Hírek. 0.10 Tánczene.

6.00 Hírek. 6.10 Torna. 7.00 Hírek. 7.15 A postát bontja: Pfeifer Pál. 8.00 Hírek. 14.00 A dzsessz kedvelőinek. 14.10 Időjárásjelentés. 14.25 Népdalok. 15.00 Hírek. 15.05 Az Iskolarádió földrajzi melléklete. 15.50 Magyar költők — magyar dalok. 16.00 Orvosi tanácsok. 16.11 Heti hangversenykalauz. 16.45 Aranypiros pillangó. 17.00 Hírek. 17.05 A három testőr. 17.52 Schubert: C-dúr vonósnégyes. 18.15 A filozófia nagy problémái. 18.30 Cigánydalok. 19.00 Hírek. 19.05 Könnyűzene nyugdíjasoknak. 19.50 Erkel: Bánk bán. Opera. 20.50 A tapintat és hatásai. 21.00 Hírek. 22.33 Új művek a világirodalomban. 23.00 Hírek.

TELEVIZIÓ

17.13 Hírek. 17.20 Mezőgazdasági könyvhónap. 17.40 Rajzolj velünk! Szobrász-műteremben. 18.40 Író és színház: Részletek Füst Milán: IV. Henrik c. drámájából. 19.20 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 19.50 Hétről hétre... 20.00 Ők tudják, mi a szerelem. Tv-játék. (Ism.) 20.55 Csak a szépre emlékezem? Játék a tv stúdiójából — ötvenöt éven felülieknek! 22.10 Tv-híradó. II. kiadás. (MTI)

Szeged a hazai lapokban

1965/2

SZABÓ Ferenc: A „dicsőséges nagyurak" egy szegedi izgatási pörben. (1932.) **Irodalomtörténeti közlemények,** 1964., 5—6. szám.

Internacia Pedagoga Esperanto-Tendaro en Szeged 10.—20. 8. végzett mesterséges lélegeztetés. (Szélepes lélegeztetőcső alkalmazása.) **Orvosi Hetilap,** jan. 17. [A szegedi Szülészeti Klinikán.]

Szegeden készült a Paco. **Esti Hírlap,** jan. 19. [Az eszperantista

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1979

4

KÖNYVTÁROS

Kéleri László

grafikusművés

követő években; Képek a baranyai németek múltjából.) Figyelemre méltó társadalom-, gazdaság- és ipartörténeti, valamint munkásmozgalom-történeti írások

1021

fedezünk fel benne? Valójában kiknek készül az évente négyszer megjelenő Baranyai Művelődés? Az első és az utolsó kérdésre nem tudunk egyértelmű választ adni: a folyóirat profilja nem teljesen tisztázott, hiányosságai javarészben ebből fakadnak. A művelődés korunkban oly széles és sokrétű területét minden vonatkozásban egyforma alapossággal, arányosan és magas színvonalon átfogni, illetve művelni egyetlen folyóirat keretén belül aligha lehetséges.

A Baranyai Művelődésben az oktatási és nevelési célok dominálnak. Ezek megvalósítása, szolgálata érdekében kapott helyet a közművelődés és a helytörténet témaköre, holott mindkettő önálló terület. Éppen ezért a tartalom és a megmunkálás, a tudományosság igénye csorbát szenved e szolgálat során.

A helytörténeti jellegű írásokban érezhető, hogy kibontakozóban van egy nagyon is szükséges történeti szemléletű, tu-

1021

KÖNYVTÁRI KIADVÁNYOK

30 ÉVES A KÖLCSÖNÖS GAZDASÁGI SEGÍTSÉG TANÁCSA címmel válogató bibliográfiát bocsátott ki a Győri Megyei Könyvtár. Márkus Julianna 300 példányban sokszorosított, 371 tételes jegyzéke 16 szakcsoportban, a csoportokon belül pedig betűrendben írja le a KGST-vel foglalkozó könyveket, valamint az 1974—1978-as években folyóiratokban megjelent tanulmányokat. (1979. 94 l.)

SOMOGY A SAJTÓ TÜKRÉBEN c. helyismereti kiadványának feltárására éves mutatót adott ki a Kaposvári Megyei Könyvtár. Az 1—4. szám tételeinek visszakeresését megkönnyítő, 600 példányban sokszorosított füzet névmutatót, valamint összevont földrajzi és intézménymutatót tartalmaz. (1979. 60 l.)

HAJDÚ-BIHAR MEGYE TANÁCSI KÖNYVTÁRAINAK cím- és adattárát jelentette meg a Debreceni Megyei Könyvtár 150 példányban, a könyvtárak, valamint a fenntartó tanácsok és az irányító apparátus használatára. A gondosan sokszorosított, szép fedelű kiadvány az összefoglaló adatok után a települések nevének betűrendjében közli a legfontosabb tudnivalókat a népességről és a könyvtárakról (például cím, telefonszám, típus, a könyvtárvezető neve — ez utóbbi csak a nagyobbaknál). A füzetben megtalálhatók a főhivatású könyvtáros vezette iskolai és szakszervezeti könyvtárak, valamint a könyvtárközi kölcsönzésben partnerszerepet betöltő egyetemi könyvtárak adatai is.

A SZÁMÍTÓGÉP címet a borítóján, „Az elektronikus számítógépek fejlődése. Neumann János 1903—1957" címet pedig a belső címlapon viselő, a Győri Megyei Könyvtár által egyszerű sokszorosításban kibocsátott ajánló irodalomjegyzék 300 példányban jelent meg, s a rövid bevezetés után számítástechnikai kézikönyveket, a számítógépek fejlődésével és típusaival foglalkozó, továbbá programozási nyelvekről szóló könyveket, tanulmányokat sorol fel 60 tételben, annotációk nélkül. A Neumann Jánossal foglalkozó rész a rövid életrajz után hat munkát ír le. (1979. 23. l.)

A MACBETH színházi szövegkönyvének ügyelői példányát adta ki 500 példányban, szép sokszorosításban a szolnoki színház és a megyei könyvtár. A „Szolnoki Szigligeti Színház műsora 1978—79" sorozat hetedik köteteként megjelent kiadvány függelékében a szokásos bibliográfián kívül egyéb, értékes kiegészítő dokumentumokat: időrendi táblázatot, Macbeth-jegyzeteket és -tanulmányokat is tartalmaz. (1979. 182 l.)

MÁRCIUS 1-IG MEGJELENT PERIODIKUS KIADVÁNYOK; MUNKABESZÁMOLÓK ÉS -TERVEK: *Irodalomkutatások. Az általános és nyilvános könyvtárakban elvégzett irodalomkutatások jegyzéke. 1979. február.* (Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár, Szombathely); *Kisgrafikai Galéria Veszprém — Pápa* (Kisgrafikai füzetek 10.) *Bognár Zoltán kisgrafikái; Könyvtári és Dokumentációs Szakirodalom. Referáló lap. 1978/3. sz.* (Országos Széchényi Könyvtár, Könyvtártudományi és Módszertani Központ); *Könyvtári Tájékoztató. 1979/2. sz. (február)* (Nagyközségi-Járási Könyvtár, Edelény); *Könyvtári Tájékoztató. 1979/1. sz.* (Jósa András Kórház — Rendelőintézet, Nyíregyháza); *Külföldi Pedagógiai Információ. 1978/7—8—9.* (Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum); *Külföldi pedagógiai könyvek országos gyarapodási jegyzéke. 1978/2.* (OPKM); *OMKDK Híradó. 1979/1. sz.; Tájékoztató a külföldi közgazdasági irodalomról.* „A" sorozat. *Referátumok 1979/1., Mutató 1978.*, „B" sorozat. *Bibliográfia 1979/1.* (Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Központi Könyvtár); *Tájékoztató a Vas megyéről szóló irodalomból. 1979. január.* (Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár, Szombathely); *Tájékoztató jegyzék vezetők számára. 1. sz. 1979. január.* (Hajdú-Bihar megyei Könyvtár, Debrecen); *Társadalomtudományi Információ 1978/2.* (Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár); *Vas megye irodalma 1977. október 1.—december 31.* Kny. a Vasi Szemle 1978. évi 4. számából (A Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár bibliográfiai füzetei 56.), *Mutatók 1977.* Kny. a Vasi Szemle 1978. évi 4. számából. — *Az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtártudományi és Módszertani Központ beszámolója az 1978. évről; Az OSZK KMK 1979. évi munkaterve; Beszámoló a Veszprémi Vegyipari Egyetem Központi Könyvtárának 1978. évi munkájáról.*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-743, 340-720
KÖNYVTÁROS

„MERABONA"

könyvtári állványrendszer

Új,
függőtasakos hanglemeztároló

Gyártja:
TÖVÁLL, Szany

Ügyintéző: Németh László

Kékesi László, grafikus

A Magyar Posta legközelebbi újdonsága november 20-án jelenik meg és hat bélyegen — természetes környezetükben — több színnyomásban védett állataink — vidra, vadmacska, nyuszt, borz, molnárgörény, nyest — szerepelnek. A sorozat névértéke 14 forint; 451 300 fogazott és 5900 fogazatlan példányban adják ki. Tervezője *Kékesi László* grafikusművész. A sort a jövő év végéig árusítják. A kibocsátás napján elsőnapi bélyegzés lesz.

– Védett állatok

12

Népszabadság, Bp. 1979 nov. 2

Kékesi László, grafikus

A Győr—Sopron—Ebenfurti Vasút centenáriumára a posta október 19-én régi és új mozdonyokat ábrázoló, négy bélyeget tartalmazó, 20 forint névértékű blokkot bocsát ki. Tervezője *Kékesi László és Gál Ferenc* grafikusművész. Október 29-én egyforintos bélyeg reprodukálja a magyar származású, világhírű festőművész: *Victor Vasarely* Vega-sakk című művét. Ugyanezen a napon szintén egy forint névértékű bélyeget szentelnek a *takarékossági világnapnak.*

– Mi várható ?

12

Népszabadság, Bp. 1979. szept. 28.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Kékesi László, grafikus

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1981 OKT 4

1021

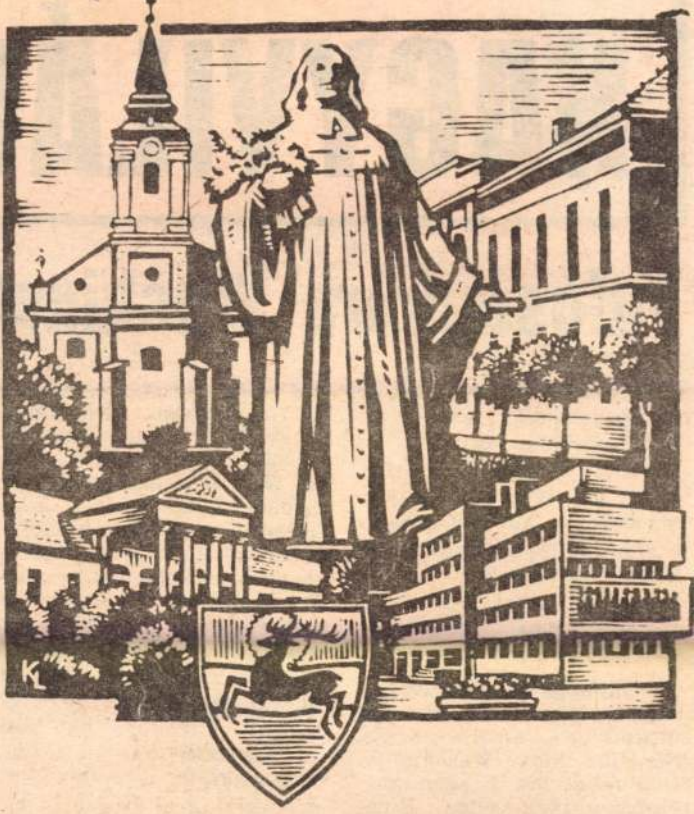

Kékesi László: Emléklap a kiállításra

N

Valóságkúra Washingt

Az amerikai sajtó egyik legtapasztaltabb fehér házbeli tudósítója ezt írta a minap: „A washingtoni hatalom új orvosságot kénytelen bevenni, amelyet a helybeliek csúfosan valóságpasztillának neveznek. Az utóbbi napokban ezeket a pasztillákat még talán túl is adagolták."

A valóságkúra leglátványosabb „adagja" volt az a tömegtüntetés, amelyet a Fehér Ház előtt Washingtonban rendeztek Reagan gazdaságpolitikája ellen. Hivatalos becslés szerint negyedmilliónyian vettek részt ezen

tés óriási mértékű növelése. 2. Nagyszabású adócsökkentések. 3. A költségvetés hiányának megszüntetése 1984-ig. Nem kell gazdasági szakértőnek lenni ahhoz, hogy kiderüljön: a három célkitűzés között eleve ellentmondás rejtőzött. A fegyverkezés növeli a kiadásokat, az adócsökkentés mérsékli a bevételeket. Mindez együtt inkább a költségvetési deficit növekedése — semmint csökkentése irányába hat. Ezt természetesen Reagan gazdasági szakértői is tudták. Éppen ezért a költségvetés kiadási oldalát ott kurtították meg legjobban, ahol az a

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Kékesi László, grafikus-művész

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1981 OKT 4

/ 1921

NÉPÚJSÁG

Kékesi László bélyeggrafikai kiállítása Szarvason

Fegyelem és fantázia

Kékesi László grafikusművész az utóbbi 25 év munkájából ritkán látható és bőséges anyagot hozott a szülővárosában rendezett kiállításra. Zömében bélyegek ezek, abból is az eredeti, tehát a felnagyított tervek, de linómetszetű ex librisekben és rézkarcokban is gyönyörködhet a tárlatlátogató a Tessedik Múzeumban. A művész nagy formátumú alkotások — freskók és üvegablakok — után jutott el a kisgrafikához, s műhelye a Pénzjegynyomda volt, ahol az általa tervezett magyar bélyegek száma meghaladja a 200 darabot, a külföldnek készültek pedig a félezret, s a megrendelők között ott van Vietnam, Mongólia, Libanon, Jordánia, s az arab emirátusok és sejkségek is. A magyar bélyeg nemzetközi előretörése és elismerése — melynek sikerét a bélyeggyűjtők nagy érdeklődése jelzi — Kékesi sikerét is jelenti.

A kiállítás a józan fegyelmezettség és a fantázia birodalmának ötvözete: bélyegvilág. Különös területe a képzőművészetnek, ahol kemény törvények uralkodnak, s szorítják keretek közé az alkotó képzeletet, ám a küzdelemnek nyoma sincs — nem is lehet. A kész munka maga a könnyedség, olyan, mintha csak egy ihletett pillanat műve lenne. Ugyanakkor minden egyes darab a kötöttségen aratott győzelem, hisz a műfaj ennek a legyűrését feltételezi és kívánja meg, már csak a bélyeg mérete miatt is. A csöppnyi terület tömörítésre kényszerít, kompozíciós fegyelemre, s rendkívül finom és érzékeny vonalvezetésre. Mindez viszont felszínre hoz olyan grafikai erényeket, amelyek egy tehetséges, sokoldalúan képzett művész esetében egyéni kifejezésmódhoz vezetnek. És olyan művészi tulajdonságokat alakít ki, amelyek ebben a kicsiny térben is a való élet igazi nagyságát képesek ábrázolni. Kékesi László birtokában van ezeknek az erényeknek.

A bemutatott sporttémájú bélyegek a mozdulatok dinamikáját és szépségét ragadják meg, ötvözve a szín- és formahatást a sportágak jellegzetességeivel. Híres bélyegek ezek, világbajnokságok és olimpiák emlékeit idézők, köztük olyan pompás darabokkal, mint a montreali és müncheni olimpiai sor, vagy az argentínai labdarúgó-világbajnokságot köszöntő blokk. Más, de ugyancsak kifejező a szellemi sport, a sakk jegyében született bélyegsor. A régi idők kocsijairól nyújt ízelítőt a Magyar Autóklub megalakulásának 75. évfordulójára készült hat bélyeg, melyek között a gépkocsiiparban jelentős fordulatot hozó 1908-as Ford „T" modell is szerepel. Ez, és a többi is a romantika és elegancia finom együttese. A technikai bélyegek közül meg kell még említeni a repülés történetét megörökítő Ikarusztól az űrrakétáig című sorozatot, melynek indító darabja szépen jeleníti meg a hagyományos és modern Ikarusz-felfogást, egy másik pedig a magyar repülés hőskorát. Az egész együtt viszont az ünnepélyes egyszerűségével az emberi értelem nagyságát.

Külön világ Kékesi munkásságáról a flóra és fauna. Virágai precízségük mellett szemet gyönyörködtetőek, s törékenységük szinte megható, a természet szépségére való rácsodálkozás. A sokféle állatbélyeg hasonlóképp: a pávás sorozat színpompája, a védett állataink rajz- és színösszhangja, vagy a Mongóliának készült macskasorozat különlegessége, és a külföldön talán a legnagyobb sikert aratott rovar- és lepkesorozat. De az érdekességekhez tartoznak az arcképek is — Türr István, Herman Ottó, Latinka Sándor, Zalka Máté, Rippl-Rónai —, továbbá az operajelenetek. Jó portrék és jellemző szituációk.

A bélyeggrafika a mindennapok művészete, nagyobb közönséghez jut el, mint bármi más, mert rengeteg ember kezén megy keresztül. Tudást nyújt, szépséget közvetít, esztétikai élvezetet szerez minden darabja. Ezt a hatást sokszorozza fel és adja külön-külön minden érdeklődőnek a szarvasi kiállítás, melynek értő elrendezése is a művész munkája, s amelyet október 18-ig lehet megtekinteni.

Vass Márta

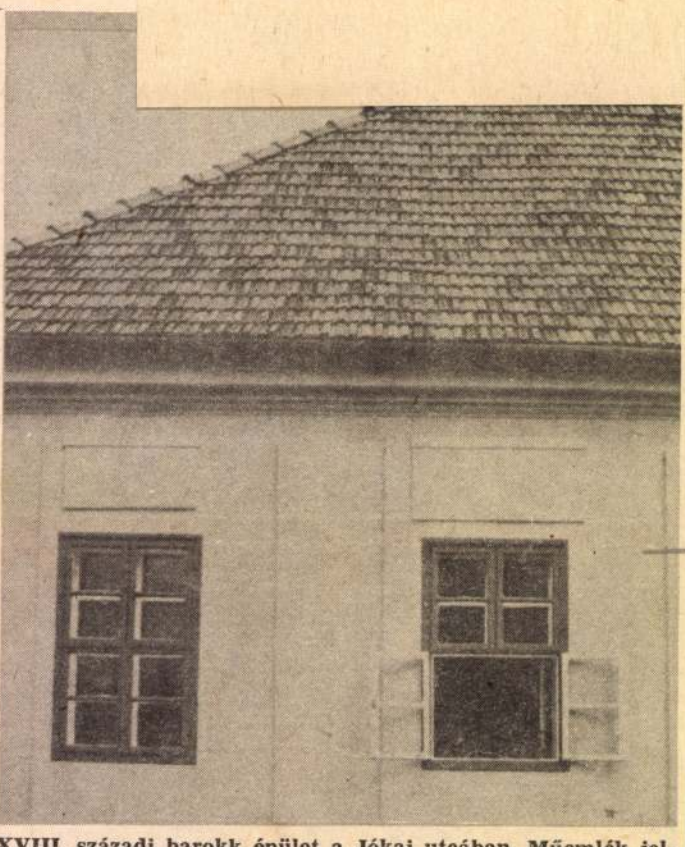

XVIII. századi barokk épület a Jókai utcában. Műemlék jellegű, s jelenleg általános iskola

A Jászai Mari utcában áll ez a XVIII. századi, későbarokk stílusú műemlék jellegű lakóház

Barangolás a Tiszahát

Nem jól van ez így, autóval. Móricz Zsigmondhoz kellett volna útitársnak szegődni, gyalogosan. Különösen itt, Szabolcs-Szatmárban, ahol egyik falu határa a másikat éri, s az utak fölé úgy borulnak az akácok, mint gótikus templomban a csúcsíves boltozatot tartó bordák. Móricz Zsigmond talán Csécsére vitt volna először, ahol már nem áll ugyan a szülőháza, de emlékezetére mégis berendeztek közelében hasonlót. „Milyen különös — írta —, csak hat és fél éves koromig éltem ott, s ötven év óta úgy sóvárgok vissza, mint Ádám a paradicsomba." „Ács leszek!" — mondta apja, Móricz Bálint, s ezzel hagyta ott a faluját. Az ácsoknak nagy becsületük volt ezen a vidéken. Csodálatos malmok, házak, templomok, haranglábak épültek szekercéjük nyomán.

A csécsei református templom nem első osztályú műemlék, csak a harangláb, pedig valami különös varázsa van. Nevezetes műemlékek helyett erre a szobányi, vert falú, kicsi templomra emlékezem legszívesebben. Nyújtózkodva felérhetünk a mennyezetéig. Ablakok csak az utca felől, s két végén karzat, olyan befelé görbülőn, hogy az ablaknak ne ütközzenek. Ott még görnyedve is nehéz mozdulni. Döngölt padló, akár Tákoson, a világhíres, festett mennyeze-

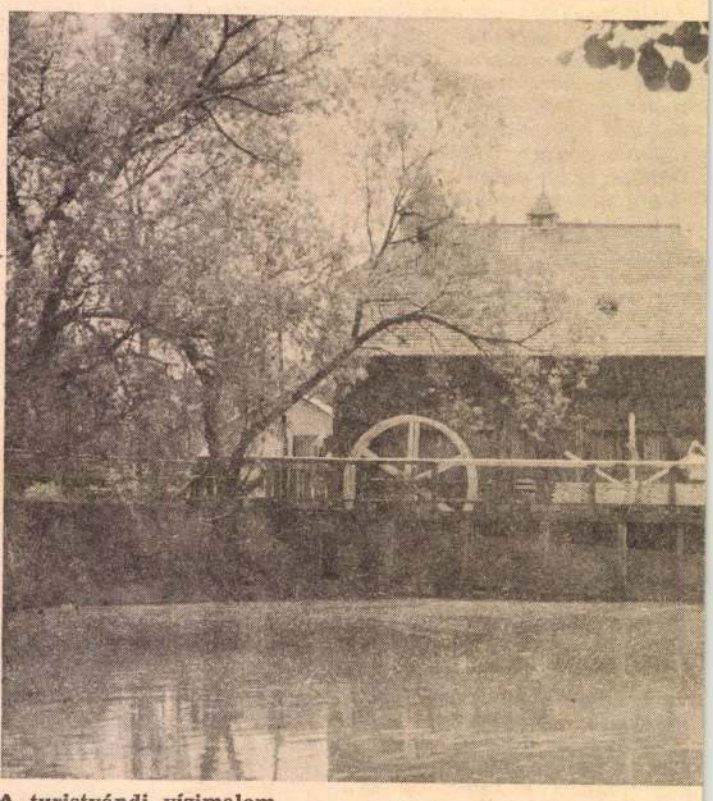

A turistvándi vízimalom

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-008, 337-748, 340-729

1979 4

KÖNYVTÁROS

Vértesi László
grafikusművész

ide kívánkoznak:

1021

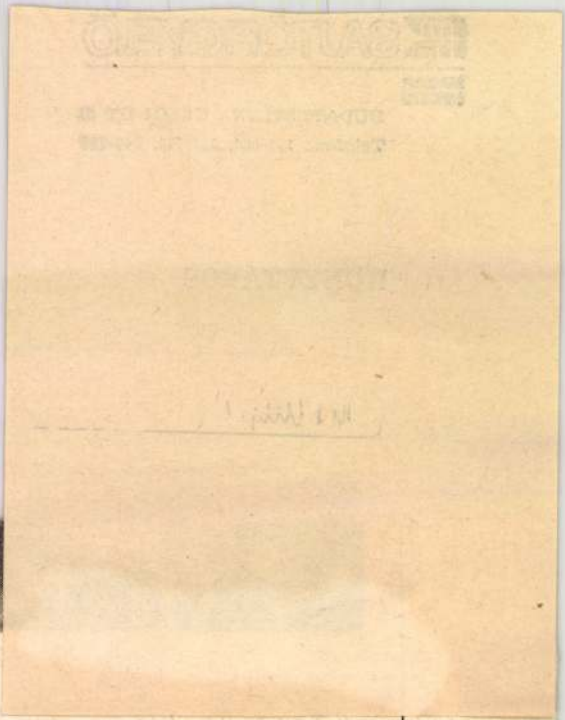

tő:

echnikai mintaterem

czai Csere János u. 5.

5-268

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720
1979 – 4

KÖNYVTÁROS

Kékesi László
grafikusmüvés

névtáblán. Dr. Nagy ...
zető. Ugyanezzel a logikával kis-, illetve

1021

zésre törekszik.

Ha a konzervativizmus azonos a kipróbálthoz való hűséggel, a beválthoz való kötődéssel, a maradandóhoz való ragaszkodással, akkor Kékesi László konzervatív művész. Ez a megállapítás azonban az exlibris-művészetben dicséretet jelent. Az ex libris egyike a legjobban emberhez kötött és kötődő művészeti műfajoknak, s mint ilyen különösképp nem bírja el sem az értelmetlen formabontást, sem a céltalan bravúrokat. Mégis a jó exlibris-művész úgy menti át a múlt művészi értékeit, hogy a kipróbált értékekhez maga is hozzáad valamit szellemi habitusából és alkotói erényeiből. És Kékesi László ilyen művész.

Kékesi László grafikus

A korábban jelzett s hazai nemzetiségi népviseleteket ábrázoló négycímletű, szelvényes, összesen tíz forint névértékű sor, amely *Kékesi László* grafikusművész tervei alapján az Állami Nyomdában, több színű ofszetnyomással készült, *november 18-án* 280 800 fogazott és 15 300 fogazatlan példányban jelenik meg. A jövő év végéig árusítják. A kibocsátáskor alkalmi bélyegzés lesz.

—: Népviseletek

12.

Nemzetőrség 1981 nov. 13.

Kékesi László, grafikus

KÉKESI LÁSZLÓ grafikus tárlata látható a szarvasi Tessedik Sámuel Múzeumban. A szülővárosában kiállító művész legsikerültebb bélyegrajzait, kisgrafikáit mutatja be.

– : Kú

20.

Népszabadság, Bp. 1981 szept. 20

Kékesi László, grafikus

statisztikust,
műszaki előkészítőt,
tervezőt,
épületgépész-
technikust,
épületgépész-
mérnököt,
mélyépítő-
technikust,
mélyépítő-
mérnököt

ingoságait
megveszem.
Tel.: 420-610.

Vásárolunk szekrénys
rokat, fekhelyeket, kon
habútort, szekrényeke
dísztárgyakat, csillár
kat, antik bútort, hagy
tékot ...311-486, 847-02...

forintos címleten *szlovák*, a kétforintoson *német*, a háromforintoson *horvát*, a négyforintoson *román* népviselet szerepel. Minden bélyeghez szelvény járul, amelyen az egyes ruházatot az illető nemzetiség nyelvén is feltüntetik. Tervezője *Kékesi László* grafikusművész. A posta korábban 1953-ban nyolc-, 1963-ban pedig kilenccímletű népviseleti sort adott ki. A témakört 1960-ban és 1964-ben csipkéket ábrázoló nyolc-nyolc értékű sor bővítette.

VAY ÁDÁM

Vay Ádám hamvai hazahozatalának 75. évfordulójára a posta november 14-én egyforintos benyomott bélyegű levelezőlapot ad ki. Vay II. Rákóczi Ferenc udvari marsallja volt, majd a szabadságharc leverése után emigrálnia kellett. Lengyelországban 1719-ben hunyt el. A levelezőlapon megörökítették arcképét és a róla elnevezett vajai múzeum épületét. Ter-

-: Népviseleti

Nép szabad... ...ht. 16.

12

társasházban belső vakolást, kőművesmester. 884-237.

Lakástakarítás, ablaktisztítás, festés után is, közületeknek is. Telefon: 177-727.

nyegpadló-ragasztást garanciával vállal kisiparos. 583-405.

Tapétázást, falradírozást, szobafestést, mázolást azonnalra garanciával. - Telefon: 286-070.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kéri Lapló
NÉPSZABADSÁG

1966 MÁJ 20.

1021

Kiosztották az „Ezüstgerely" pályázat díjait

Csütörtök délelőtt a MUOSZ-ban kihirdették az 1965. évi „Ezüstgerely" pályázat eredményeit. **Egri Gyula**, az MTS elnöke méltatta az évről évre ismétlődő pályázat jelentőségét, megemlékezett az emelkedő színvonalról, majd átadta a díjakat a nyerteseknek.

A sport ismeretterjesztő könyvek kategóriájában a **Balaton-felvidék** (a munkaközösség vezetője, Örvös János, szerkesztő Dely Károly), a legjobb sportoktató könyv a **Párbajtörvívás** (szerzője Vass Imre, szerkesztő Vitár Róbert). A legjobb sportkönyv **Karddal a világ körül** (Kárpáti Rudolf).

A sportfilmek között a **Váltófutás oktatása** (Domokos Attila rendező és Török Vidor operatőr), **Elkészülni, vigyázz, rajt!** (készítői Csőke József rendező és Fehéri Tamás operatőr) és az **Universiade előtt** (rendező Mahrer Emil, operatőr Bárány György) nyert első díjat. A legjobb sportfilmriport a **Hetenként ötször** (Kolonits Ilona rendező, Gaáj Tóth János operatőr).

A legkifejezőbb karikatúra a **Jégkorongozók** (Szepes Béla), s a legszebb sportjelvény az **Atlétikai EB** (Gál Gyula). A sport-képzőművészeti alkotások közül az **Ermesek sorozatból** a tornászbélyeg (tervező Kékesi László, kivitelező a Posta Vezérigazgatóság), az év legjobb sportfotója **Futballbalett** (Almási László).

Felszabadulás téri hird.

TMK üzemünkbe felveszünk hegesztő vizsgával rendelkező karbantartó lakatost, kazánházi salakozót és törökbálinti munkálatokhoz kőművest, kőműves segédmunkást. Rico Kötszerművek Bp. XIII. ker. Váci út 141.

A Kőolaj- és Gázipari Tervező Vállalat alkalmaz automatika gyakorlattal rendelkező mérnököket, technikusokat, gépészmérnököket, gépésztechnikusokat, villamos költségvetés készítőt és árelemzőt. Jelentkezéseket személyesen önéletrajz leadásával kérjük a vállalat személyzeti osztályán, Bp. IX., Szamuely u. 30—32. szám alatt 8—11 óráig.

Fővárosi Tanács V. B. kapusokat, 8 és 4 órás takarítónőket felvesz. — Jelentkezés: de. 9—12-ig Városház u. 11, fszt. Gondnokságon.

Hollerith nagygéptermi gépkezelőket (II.—III. oklevél szükséges) alkalmaz a Láng Gépgyár. Jelentkezés a gépi adatfeldolgozó osztályon. Bu-

Kalman u. 31—33, ... vételre keres autóköz... kedési technikusi k... zettséggel rendelk... technikust, szakképz... hálózati karbantartó v... lanyszerelőt, valam... segédmunkásokat.

Középirányító szerv ... kalmaz revizort bu... pesti munkaterülett... fizetési igény megjelöl... sel „Mérlegképes 770... jeligére a Felszabadu... téri hirdetőbe.

A Magyar Hajó-Darugyár Angyalfö... Gyáregysége felvéte... keres: fuxolókat, v... lanyhegesztőket, szakm... gyakorlattal rendelk... esztergályosokat és ... gédmunkásokat. Jele... kezés: Budapest XI... Váci út 202, munkae... gazdálkodáson.

A Mü. M. 321. sz. I... ritanuló Intézet (M... Dózsa u. 2) az 1966—... tanévre **vájártanulók...** felvesz 14—17 éves él... korig. Képzési idő 3 ... A tanulók bentlakást ... tanulmányi eredmény... től függően 160—540 ... ösztöndíjat kapnak. ... lentkezni lehet a fe... címen vagy a ...

Kékesi László

— **Történelmi arcképcsarnok** névvel öt címletben összesen 18 forint névértékben bélyegsorozatot hoz forgalomba december 10-én a Posta. A bélyegek Kékesi László grafikusművész terve alapján az Állami Nyomdában készültek, és öt magyar király — Szent István, I. Géza, Szent László, III. Béla és IV. Béla — korabeli arcképét ábrázolják.

Magyar Nemzet 1986. XII. 5.

Kékesi Ivánné Sipos Judit

Az Üvegipari Bemutatóteremben új ólomkristá-
lyokat láthattunk tőle.

Ipari Művészet, 1969. 1. sz. l.

Kéleziné Sipos Judit üvegm.

Szilágyi András: Kéleziné Sipos Judit.
= Üvegipar, 17, 1985, 5. 4.

M.N.M.

Kékesiné Sipos Judit

Korirozott mintás Ólomkristály csiszolt boroskészlet. Parádi Üveggyár,1963. repr.

Üveg,kerámia és porcelán 1966-1967. Bp. 1967.

108-109.1.

Vickesiné Sipos Judit

Üvegkészlet (repró)

Iparmüvészet, 1971. 1. sz. 5. l.

Kékesiné Sipos Judit

Arrivált tervezőnek számít. Szerepelt az 1970 nov.-i miskolci kiállításon „ünnepszalád"-jával. A szerző hiányolja nyél-megoldású kehelykészletét.

T. Marik Klára: Mai magyar üvegművészet; Ipari Művészet, 1971. 1. sz. 5. l.

Kékesiné Sipos Judit

Üvegtárgyai szerepeltek a miskolci kiállításon (1970 nov.).

Kozogh Ákos hozzászólása; Ipari Művészet, 1971. 1. sz. 11. l.

Kékesné Sipos Judit M.D.F.

Üvegtervező

Tasnádiné Marik Klára: Parádi üvegkiállitás

Müvészet 1965. febr.

M.D.V

Kehesné Sipos Judit
iparművész

Méltatás.

Tasnádiné Marik Klára: Párádi üvegki állítás az Iparművészeti Múzeumban.

Művészet, 1965. február – 45 kep

Kékesiné Sipos Judit, ipari formatervező

L: Mezey László

Vadas József: Designra várva 13.

Élet és Irodalom Bp. 1984. jún. 22. XXVIII/25

Kelecsényi Sipos Judit

Részt vett a Művész az iparban c. kiállításon
(Iparművészeti Múzeum, 1972. dec.).

Fekete György megnyitó beszéde; Ipari Művészet, 1973/(1.) 22 p.

Kékesiné Sipos Judit /Parád/

Az Iparművészeti Tanács és az Üvegipari Művek
által kiirt pályázato n dijat nyert.

Hirek; Ipari Művészet, 1972/2, 28. l.

M. D. K.

KÉKESI Sándor építész

Alpár-érem III. fokozat

T. E.: Alpár-éremmel tüntették ki a kiváló építészeket

Magyar Nemzet 1962. junius 3. 3.1.

Kékesi Nándor, építész

MDK

A III. fokozatot kapta.

–: Alpár-éremmel tüntették ki a Kiváló építészeket 12.p

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. jún. 3.

Plasztika. Patak Jenő

"Deák Ferenc"szobra.Kugler szobrász müvét propagálja a lap eladásra.

Fővárosi Lapok 1865.I.III.8.215.old.

KÈKESI László grafikus (1919-)

Srij 1990 78.

ITOGATÓ

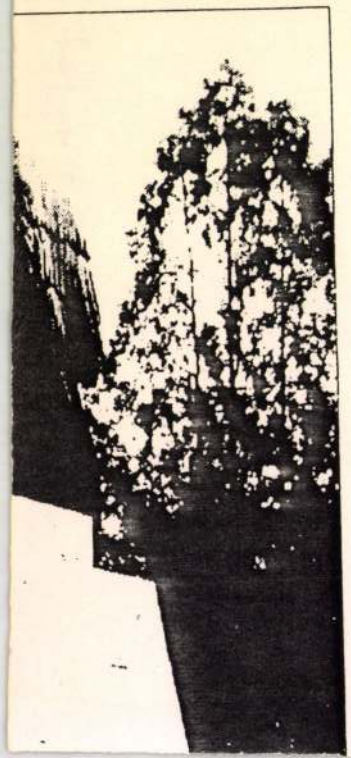

– Mi nem akarjuk megakadályozni, hogy végre pont kerüljön az ügy végére. A sírok indokolatlan felnyitása viszont nemzeti kegyeleti érzést sértene, így a Főpolgármesteri Hivatal csak akkor adja meg az engedélyt, ha a módszerrel egészen biztosan ki lehet deríteni az igazságot. Ezért kértük Morvay urat, hogy adjon szakmai referenciát az eljárásról. Az anyagot elküldtük a SOTE Igazságügyi Orvostani Intézetébe véleményezésre. Somogyi Endre professzor – az intézet igazgatója – szerint a módszer valóban használható, de a vizsgálat során bizonyos feltételeket még teljesíteni kell ahhoz, hogy százszázalékos legyen.

– *Milyen megállapodás született a megbeszélések végén?*

– Marschall Miklós főpolgármester-helyettes azt javasolta, hogy az érintettek hívjanak össze szakmai konferenciát. Nem arról kérünk vé-

Kéllesi László, grafikus MDL

Díjat nyert tornázbélyeg tervével.

— : Kiosztották az „Ezüstgerely" pályázat díjait 12

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. máj. 20.

Kékesi László, diszitő festő, 194o. végbizonyitványt nyert.

Iparmüvészeti Isk. Évk. 188o-1941. Bp. 1942.
33 l.

s domboktól bekeritett völgyben.

zeplőtlen fogantatás/
nonica Visitatio szerint a Lipthay-
község története igen valószinüvé tesz.
03-ban emelt családi sirkápolnája bele-
estbe vagy külön állott, nem tudni.
nyezet fedte. Az 1755-ös Nanonica Vi-
tő restaurálásáról, ekkor a templom

századi.
retü templom fekvése már messziről
t. A négyszögletes alaprajzu hajóhoz
l záruló gotikus szentély csatlakozik.
k a szentélyben és az északkeleti
elt falak, a hajó északi és déli ol-
ntély déli oldalán három megnagyob-
oromzatos, egyszerü homlokzat disz-
lette kis négyszögletes ablak, fent
nával. Az egész épület felett ma bá-

M.D.K.

Kékesy László
iparművész és festő

Kékesy iparművész és festő tervei szerint végezték az ornamentális díszítést.

Bachó László: A gyöngyösi templomok története. 118 l.
Szent Erzsébet templom története.

Kékesi László

Kisgrafika 1941. 1-2.sz. 5 l.

Kékesy László

díszítő festő

1943. festette a gyöngyösi Szt. Erzsébet-templom ornamentális díszítését.

Bachógyöngyösi templ.

118. l.

Gyüjter

A hely neve	A tárgy megnevezése	
Kőbánya, Pest m.	Károlyi kastély	

Kékesi László, grafikus

A 1964. évi innsbrucki téli olimpiai sorozat egyik tervezője.

Hajdú Endre: Olimpiák a bélyegalbumban 17.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. szept. 13.

Kékesi László

— **ENSZ-bélyeg:** a Magyar Posta az ENSZ megalakulásának negyvenedik évfordulója alkalmából 4 forintos bélyeget hoz forgalomba október 24-én. A bélyeg Kékesi László grafikusművész terve alapján készült.

Magyar Nemzet 1985. X. 17.

Kékesi László, grafikus

Új bélyegek

tasat, hogy kozben nem tud hozzá szükséges *pótalkatrészeket* készíteni, illetve *szervizhálózatot* létrehozni. Az sem ritka, hogy az új fejlesztéssel gyártott termék eladhatóságát *senki nem elemzi idejében* és azzal a céggel szemben, akitől vásárolták, *egyenlőtlen versenybe* kerülhetnek a piacon.

— Nem ismerik az eladókat?

—: Új bélyegek 4

Esti Hírlap, Bp. 1981. ápr. 24.

Kékesi László, grafikus

ENSZ-emlékbélyegek

A Posta hat értékből álló bélyegsorozattal emlékezik meg *Magyarország ENSZ-tagságának 25. évfordulójáról*. A december 12-én megjelenő bélyegek *Kékesi László* grafikusművész tervei alapján négyszínű mély- és egyszínű acélnyomással *a szovjet Goznak Nyomdában* készültek, 486 300 fogazott és 7000 fogazatlan példányban.

- E.N.Sz. -emlékbélyegek 8

Esti Hírlap, Bp. 1980 nov. 24.

Kékesi László, grafikus

L. Andor András

—: Vörös kereszt

12.

N.: Szabadság, Bn. 1981 ápr. 24.

Kelesi László

Művei szerepelnek a felszabadulásunk 30.évfordulójára meghirdetett pályázat anyagában a Balatoni Kisgrafikai Biennáló kiállitásának keretében a keszthelyi Balatoni Muzeumban - 1975.

-katalógus a könyvtárban-

Kékesi László grafikus

a felszabadulás utáni években kezdtek munkához a Pénzjegynyomda grafikusművészei is. Ők, – köztük a művész is – a bélyegművészet felől közelítették meg az ex librist.

Galambos Ferenc: A XX. századi magyar ex libris.
Hevesi Szemle, 1976. 3. 19. old.

Kékesi László, grafikus

L. Szigetvári Ádám

24.

– Novemberi emlékbélyegek

Népszabadság, Bp. 1978. nov. 12.

Kékesi László

kisgrafika- és ex libriseivel szerepelt a kiállításon.

Dovács Gyula: Nemzetközi kisgrafika és ex libris kiállítás: „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. febr. 2. p. 36 l.

MDK.

Kékesi László

Bélyegsorozatáról hiradás

Pestmegyei Hirlap 1965 ápr.2. lap -

Kékesi László, grafikus

Most Michelangelo Buonarroti halálának 400. évfordulójára készít emlékbélyeget. Ő készítette az állatkerti sorozat és az „Ikarustól az űrrakétáig" c. sorozat terveit.

R. Gy.: A szép magyar bélyeg 7.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1964. márc. 7.

Kékesi László [grafikus] MDK

Díjat nyert.

–: Kiosztották az Ezüstgerely-díjakat 12

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. márc. 25.

Kékesi László M.D.K.

A MABEOSZ székházalap javára kiadott szelvényes bélyeg a szelvény képének terve, 1960. repr.
Bélyegkép: Füle Mihály

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967. 640.l.

Kékesi László M.D.K.

Elhunyt hires magyar és külföldi személyek emlékének megörökitésére kiadott 1 forintos névértékü bélyegsorzatból Rózsa Ferenc, Kilián György, Rippl-Rónai Latinka Sándor, Lenin, Katona József arcképének terve, 1961. repr.

Pákozdi László : A magyar bélyegek monográfiája.
Bpé 1967. 688.l.

M.D.K.

Kékesi László

Közlekedésügyi miniszterek budapesti konferenciája alkalmából kiadott emlékbélyeg sorozatból 60 filléres és 2 forintos címlet.
1961. repr.

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája. Bp. 1967. 671-672.l.

M.D.K.

Kékesi László

A budapesti állatkert fennállásának 95. évfordulója alkalmából kiadott alkalmi bélyegsorozatból a 20,30,40,80 filléres és 1 forintos ciml. terve, 191. repr.

Pákozdi László : A magyar bélyegek monográfiája. Bp. 1967. 659-660.l.

M.D.K.

Kékesi László

Arcképek 16 cimletből álló bélyegsorzatból :

Türr, Herman, Pattantyus-Abrahám arcképe terve.
metszette: Vertel József

Pákozdi László: A magyar bélyegek monográfiája.
Bp. 1967.652.l.

Kéresi László

II. díjat nyert a Bor-Szőtő pály-on

Láncz Sándor. Ex libris és. kisgrafika
Magyar Hírlap, Bp. 1970. nov. 1.

Kékesi László, grafikus MDK

Az Európa - Bajnokság bélyegblokk egyik alkotója.

-: bélyeggyűjtés 13.

NÉPSZABADSÁG, Bp. lobb. aug. 27.

Kékesi László, grafikus

MDH

„Az év legszebb magyar bélyege" pályázaton II. díjat nyert.

— : Holnap : bélyegnap 3.

ESTI HIRLAP Bp. 1965. okt. 29.

MDK.

Kékesi László

Kiállitási hiradás

Müvészet 1964 szept. p25.

.

MDK

Kékesi László rézkarcoló

résztvett az alábbi kiállitáson

Kisgrafika /ex libris alkalmi grafika/ kiáll.
Fényes Adolf terem, Budapest 1961. szept.

MIK.

Kékesi László

Bélyegterveiről

Népszabadság 1966 aug.27. 13.lap

XIX.

KÉKESI LÁSZLÓ

A mohácsi könyvtár Ex libris-kiállításán szerepelnek nézetsze-tei.

Müller Béla: Ex libris kiállítás Mohácson.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ, 1971. okt. 3.

Kékesi Kunó, grafikus

A olimpiai bélyegeket

tervezte.

— = Hír

8.

Népszabadság, B[illegible].1972. júl. 11.

Kékesi Károly, grafikus

A békejeleket rajzolta.

— : Olimpiai békejelek 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. július 22.

Kékesi Lánló, grafikus

A Dózsa-bélyeget tervezte.

A bélyeg: Repr.

bélyeggyűjtés

—: Dózsa György 10.

Népszabadság, Bp. 1972. ápr. 22.

Kékesi László grafikus

Wagner: Tannhäuser - bélyeg
repr.

Magyar Ifjúság, 1967. X. 6. 17. o.

Kékesi Károly, grafikus

- rajzai alapján készült az operaénekeket ábrázoló bélyegsor második négy darabja álló téglalap formában. Kibocsátva: 1967. IX. 26.

Hobby
Magyar Ifjúság, 1967. X. 6. 17. l.

Kékesi László

grafikus

Részt vett a tárlaton.

Galambos Ferenc: Ex libris kiállítások...

Művészet, 1971. március – 34 lap

Kékesi László

Olimpiai sorozatát és a Skylab blokkot bírálja Vadas József: "Fogas bélyeg" c. kritikájában, mely a Fényes Adolf Teremben rendezett bélyeg kiállitást ismerteti.
A kék ködből kisárguló Pesti Barnabás arcképét sem találja elég jónak s evvel kapcsolatban hivatkozik a Filatéliai Szemle kritikájára is.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. febr. 22.
XIX. évf. 8. sz. 13. lap.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Kékesi László grafikus-
művész

Fejérmegyei Hírlap

1915 FEB 28

— **Emlékbélyeg.** A Posta március 4-én Károlyi Mihálynak, a Tanácsköztársaság elnökének 100. születésnapjáról egyforintos bélyeg kiadásával emlékezik meg. A Károlyi Mihály arcképét ábrázoló bélyeg **Kékesi László** grafikusművész tervei alapján a pénzjegynyomdában készült.

kertbarát-mozgalom időszerű tájékoztatói és eseményei, mellettük pedig általános kertészeti tudnivalók és

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 FEB 28

Kékesi László

Északmagyarország

grafikusművész

vozást követelnek.

1021

— A Posta március 4-én Károlyi Mihálynak, a Tanácsköztársaság elnökének 100. születésnapjáról egyforintos emlékbélyeg kiadásával emlékezik meg. A Károlyi Mihály arcképét ábrázoló bélyeg Kékesi László grafikusművész tervei alapján a Pénzjegynyomdában készült.

Szovjet plakátkiállítás a miskolci Kossuth Művelődési Házban. Megtekinthető délelőtt 10 órától este 6 óráig.

A technika fejlődése Borsodban az őskortól napjainkig. Kiállítás a Herman Ottó Múzeumban. Nyitva délelőtt 10 órától este 6 óráig.

Tegnap az „Évfordulók-események 1975" elnevezésű bélyegsor keretében adta ki a posta a Budapesten megrendezésre kerülő vívó VB-ről megemlékező 1,— Ft-os bélyeget. A bélyeg a Pénzjegynyomdában készült 5 503 000 fogazott és 7 ezer fogazatlan példányban, Kékesi László grafikusművész terve alapján. A bélyeg a vívás három fegyvernemét (párbajtőr, tőr, kard) piros, fehér, zöld, színnel ábrázolja, háttérben a földgömbbel.

— potháru

1975. július 12. Szombat

Kékesi László grafikusművész

Vas Népe, 1975. júl. 12,

— Fogott-e már mezei to
vajt?

— Fogtam én! Nem
egyet. Rájártak a lucerná
ra, érett csöves kukoricár
Aztán megcsíptem őket. Me
is lettek büntetve...

— És mostanában?

— Mostanában ninesenel
Úgy látszik, híre ment a
nak a régebbi eljogásnak.

Németh József lukácsh
mezőőr egyik tagról éppe
a másikba kerekez, amik
megállítjuk. Zöldzsinór
kalapjáról, egyenruhájár
láthatja mindenki, hogy h
vatalos ember, de azt sen
sem tudja, mikor, hol bu
kan fel hirtelen az 1900 h
das határban.

1935. július 12. Szombat

Kékesi László: Grafikus

A Nemzetközi Bélyegkiállítás jubileumára kiadott bélyegeket tervezte.

bélyeggyűjtő

— (— kék bélyeg —) — 10,

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. május 25.

Kékesi László

A magyar rézkarcot /rézmetszést/ képviselte a cimben jelzett kongresszuson és kiállitáson.

Réthy István - A XIII. Nemzetközi Ex libris Kongresszus és Kiállitás Budapesten; Magyar Grafika, 1971/1. 46. l.

Kékesi László

Ex Librisek foglalkozik.

Látogatás kisgrafikai gyűjtőknél.

1941. jún. 9. 18.05 TV Ka/4/ 4. old.

Kékesi László grafikusművész

A pásta nov. 30.-án forgalomba hozza José Martin kubai költő születésének 120. évfordulójára és Pesti Barnabás emlékére kibocsátott bélyegeket, melyeket Kékesi László tervezett. – José Martin portréját ábrázolja, alatta a kubai zászló, egy líra és egy írótall látható – a másik bélyeg az illegális KMP mártírjának portréját ábrázolja. (emlétve).

Keletmagyarország, 1973. nov. 16.

Kékesi László grafikusművész.

José Martin költő 120. évfordulója alkalmából és Pesti Barnabás emlékére bocsátanak ki új 1 ft-os bélyeget. Mindkettőt a művész tervezte. (emlékre)

Uj emlékbélyegek.

Dolgozók Lapja, Kanárom, 1973. nov. 16.

Kékesi László

Közölt művei:

12. p. BUÉK Dr. Zigmagia József
1972 - linómetszet x3.

Magyar kisgrafika 1972. Budapest.

Kékesi László

Többekkel együtt a mai magyar művészet és -művészet képviselte.

Rétky István: A XIII. Nemzetközi Ex libris Kongresszus és Kiállítás; Magyar Grafika, 1971. 1. sz. 46. l.

Kékesi László bélyegtervező

1965-ben Voszhod-2 néven két címletből álló sorozat jelent meg. A sorozatot tervezte.

Dr. Steiner László; Béylegművészet, bélyegmetszés; Magyar Grafika, 197o.4.sz. 12.l.

Kékesi László, grafikus

A blokk tervezője.

Skylab-blokk: Rep.

Bélyeggyűjtő
-: Skylab

10.

Népszabadság, Bp. 1973. szept. 29.

Thékesi László

Részt vett az Ernst Múzeum - Nemzetközi ex libris és bélyegrajzok - kiállításain.

Szij Rezső: Nemzetközi ex libris kiállítás Budapesten

Külföld 1971/2 79 old.

Kékesi László grafikus

a művész rajza alapján Pablo Neruda

bélyegportréját az Állami Nyomda mélynyomással állította elő, amely

szept. 11.-én kerül forgalomba. 1-Ft-os bélyeg.

Bélyegpályázatok.

Magyar Nemzet, 1974. szept. 4.

Kékesi László

Megnyílt a szombathelyi MÁV Gár-
műjavító üzem képzőművészeti szak-
körének kiállítása, melyen szere-
pelnek képei.

Zentai Pál: Képzőművészeti Kiállítás
a Gárműjavítóban.
Vas Népe, 1974. júl. 14.

Kékesi László

Ex libris kiállítás nyílt a Megyei Könyvtár előadótermében, mégyen szerepelnek művei.

Pittmanné Mikó Idikó: Miért szeretem az ex libriszt?

Vas Népe, 1975. máj. 31.

Kékesi László grafikusművész

Ebben a hónapban jelenik meg a Magyar Posta emlékbélyegei a Skylab űrlaboratórium munkájának megörökítésére. A blokk tervezője Kékesi László.

(S): Magyar bélyegújdonságok.
Új Szó, 1973. okt. 20.

M.D.K.

Kéhesi László
bélyegművész

A Főiskolán Hanaughy, Kacziány, Domanovszky voltak.

Galambos Ferenc: Kéhesi László bélyegtervei
Művészet, 1969. julius - 35 lap.

Kékesi László
festő

M.D.Y

A Főiskola elvégzése után
Haranghy Jenő és Márton
Lajos társaságában több,
mint 36 templom belső dísz-
tésében vett részt.

Galambos Ferenc: Kékesi László bélyegtervei
Művészet, 1969. julius – 35 lap.

M.D.L

Kéhesi László
festő

Az 1961 évi Állathert sorozatból
négy érték dícséri művészetét,
1961-ben a Közlekedésügyi Minisz-
terek Budapesti Értekezletén 2. érték
az öve.

Galambos Ferenc: Kéhesi László bélyegkerei.
Művészet, 1969. julius – 35 kap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Kékesi László
festő

M.D.K.

1963-ban készültek el sportbélyegei.
A „Műhorcsolyázó és jégtánc Európa-bajnokság" című hat értéke az év legszebb sportbélyegéért az „Ezüst gerely" díjat kapta.

Forrás: Kékesi László bélyegtervei
Művészet, 1969. július - 35 lap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

M.D.K.

Kékesi László
festő -

A Penzmyomdába 1956-ban
került, azóta is ott dolgozik
s ezzel végleg a hisgrafikával
jegyzte el magát.

Galambos Ferenc: Kékesi László belyeglevei
Alüvöszet, 1969 julius - 35 kap.

M.D.4

Kéhesi László
festő, bélyegtervező

A felszabadulás után évekig dekorációs munkát végzett, kiállítási plakátokat tervezett, vásári pavilonokat rendezett stb.

Gabarnócs Ferenc: Kéhesi László bélyegtervei.
Művészet, 1969. július – 35 lap.

M.D.K.

Kékesi László
festő

Az 1961 évi arcképsorozatban bemutatta Rózsa Ferenc, Kilián György, Rippl Rónai József, Latinka Sándor, Lalka Máté Katona József portréját bélyegeken.

Balomlos Ferenc: Kékesi László bélyegtervei.
Művészet, 1969. julius – 35 kép.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Kékesi László
festő

M.D.K.

Első bélyeget 1960-ban alkotta.
Ekkor készült a Bélyegbemutató
szelvénye az anképsorozatban
Türr István, Herman Ottó, Pattan-
tyus Ábrahám portréja.

Galambos Ferenc: Kékesi László bélyegtervei
Művészet, 1969. julius - 35 lap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

M.D.K.

Kékesi László
festő

Boldog ujévet kíván Kékesi
"László és családja".
Kellemes karácsonyt és
"boldog ujévet"

repro

Galambos Ferenc: Kékesi László bélyegtervei
Művészet, 1969. jelmes - 35 lap.

Kékesi László
festő-

M.D.Y

Dr Lippóczy Miklós (ex libris)
Réthy István (ex libris)
} repro

Galambos Ferenc: Kékesi László bélyegtervei
Művészet, 1969. julius - 35 kep.

Kékesi László
festő-

M.D.4.

1962-ben készült az első csoportos
ürrepülés archépresze és „Nyikolajev
és Popovics". A „Világűr mughódi-
tói" c. sorozat Kékesi nevéhez fűződik.

Galambos Ferenc: Kékesi László bélyegtervei
Művészet, 1969. julius - 35 lap.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

M.D.K

Kékesi László
festő

Az 1962-es év művészetében a technikai horszakot jelentik. Kifogástalan az „Skarusztól az ürrakétáig" című sorozata.

Galamlos Ferenc: Kékesi László bélyegtervei.
Művészet, 1969. július – 35 kgs.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

M.D.K.

Kékesi László

bélyegművész

1919 szeptember 17-én született Szarvason. Iskolát Szarvason, Pécelen, Sárospatakon végzett.

Galambos Ferenc: Kékesi László bélyegkarcai. Művészet, 1969. július – 35 kép.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

M.D.K.

Kékesi Károly
bélyegművész

Az Iparművészeti Főiskolára
1936-ban került s a diszítő
festő-szakot 1942-ben fejezte be.
A főiskola elvégzése után freskó
festőnek indult.

Galambos Ferenc: Kékesi Károly bélyegtervei
Művészet, 1969. július - 34 lap.

M.D.K.

Kelesi Károly
festő

Az „Universiade" című sorozat Kelesi által tervezett öt ívéhez és Gál Ferenccel közösen készített blokkja eredeti kompozíciók.

Galambos Ferenc: Kelesi Károly kiállítása.
Művészet, 1969. július - 25 lap.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Kékesi László

festő

M.D.K.

Kékesi nevéhez fűződik a „Vasztok 2" bélyeg, valamint az „Ürkutatás újabb eredményei" című sor négy értéke.

Galambos Ferenc: Kékesi László bélyeglevei
Műveszet, 1969. julius – 25 lap.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

M.D.Y

Kéhesi László

festő

1966-ban a „Trofeák" című sorozatban tej téma jelentkezett Kéhesi féle bélyegtermésen, az állatábrázolás.

Galambos Ferenc: Kéhesi László bélyegtervei
Művészet, 1969. július – 25 lap.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Kihesi László
festő

M.D.K.

Mongólia, Togo, Libanon, Jemen,
San Salvador, Marokkó, Dubai
részére is készített bélyegeket.

Galambos Ferenc: Kihesi László bélyegtervei.
Művészet, 1969. julius – 25 lap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

M.D.K.

Kékesi László
festő

1967-ben Kékesi bélyegei ismert
operajeleneteket fognak ábrázolni.

Galambos Ferenc: Kékesi László bélyegképei.
Művészet, 1969. július - 25 lap.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Kéhesi László

festő

M.D.V.

Gál Ferenccel közösen készített blokkja, megkapta az „év legszebb sportbélyege" „Ezüst gerely" díjat.

Galambos Ferenc: Kéhesi László bélyegtervei. Művészet, 1969. julius - 25 lap.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

M.D.Y.

Kékesi László
festő

1966-ban készült a „Luna 9"
bélyeg két értéke és az „Ürpáro-
sok" című sorozat négy értéke.

Galambos Ferenc: Kékesi László bélyegtervei
Művészet, 1969. julius – 25 lap.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

M.D.Y

Kéhesi László
festő

Elsősorban mint bélyegművészt tartják számon, de kiséretes könyv illusztrációkat (elsősorban ifjúsági könyvekhez) rajzolt karikatúrákat.

Galambos Ferenc: Kéhesi László bélyegjelenése.
Művészet, 1969. július – 25 lap

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

M.D.

Kékesi László

festő

Exlibrisei, családi grafikái nagy sikert arattak.

Galambos Ferenc: Kékesi László lelyegtervei.
Műveszet, 1969. julius - 25 lap

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Kéhesi László
festő-

M.D.K.

A művén alkotott plakátokat, így az 1956-os tűzoltóverseny plakátja van ő nevéhez fűződik, valamint a „Balaton a dolgozóké". c. plakát is.

Galambos Ferenc: Kéhesi László bélyegfestvei.
Művészet, 1969. július - 25 lap

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

M.D.K.

Kékesi László

festő-

A „Szocialista országok postaügyi minisztereinek V. kongresszusa" sorozatban Kékesi által négyéz-téh van képviselve.

Galambos Ferenc: Kékesi László bélyegtervei Művészet, 1969. julius - 35 lap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Kéhesi László

festő

M.D.K.

Az „Évfordulók - események" sorozatban, Madách, Galelei, Jbl, Schakespeare, Michelangelo, Szabó Ervin, Fáy András bélyeg portréit készítette.

Galambos Ferenc: Kéhesi László bélyegtervei
Művészet, 1969. julius - 25 lap

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Kékesi László
festő

M.D.K.

1965-ben készült a „Tokiói Olympia
emlei" című sorozat 30 fillérés értéke.
Az év legszebb sportbélyegére kiírt „Ezüst
gerely" díjat nyerte el.

Galambos Ferenc: Kékesi László bélyegtervei
Művészet, 1969. julius - 25 lap

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

M.D.K.

Kékesi László
bélyegtervező, festő-

Önálló munkái: Lázibon freskók,
görszentmártonban sgraffitók és
Kisnánán freskók.

Galambos Ferenc: Kékesi László bélyegtervei.
Művészet, 1969. julius – 35 lap.

Kékesi László
grafikus

A szőlős-borros témra lépjain
gyakran visszatér:

Galambos Ferenc: Ex libris kiállítások, . .

~~Kerékgyártó István: Halmy Miklós képeiről.~~

Művészet, 1971.március - 32.lap

Kéhesi László
grafikus

„Ex libris". Linómetszet.
(repro)

Galambos Ferenc: Ex libris kiállítások . . .
Művészet, 1971 március - 34 lap.

Kehesi László

grafikus

A szőlős-boros pályázat más odik díjat nyerte.

Galambos Ferenc: Ex libris kiállítások . . .
Művészet, 1971. március – 34 lap.

Kékesy László, grafikus

A 10 Ft-os Apollo-16 blokk

tervezője.

bélyeggyűjtés

— : Olimpiai érmesek 10.

Népszabadság, Bp. 1972. szept. 30.

Kékesy Lóránt, grafikus

Az Apollo-16 bélyegblokkot tervezte.

A bélyeg: Repr.

bélyeggyűjtés
—: Apollo-16 10.

Népszabadság, Bp. 1972. ápr. 17.

Kékesi László

Szegeden a Somogyi-könyvtár zenei részlegének szervezésében megnyílt: „Zene az ex librisekben" c. kiállításon a művész művei is szerepelnek.

Havasi Z. Gábor: Zene az ex librisekben, Könyvtáros, Budapest, 1974. 4. 232. old.

Kéki Ilona, ápar művész

Kiállít a Csili Galériában.

— : A hétvégi Kult. programból 9.

Népszabadság, Bp. 1976. dec. 18.

Kékesi László grafikus

„Az üzkutatás újabb eredményei" c. bélyegsorozat egyik tervezője

Bélyegsarok c. sorozatból

1966. jan. 15. Magyar Hírek

KÉKI Éva

Életünk, 1988.8.sz.

GOLOVICS LAJOS

Művek a ládafiában

KÉKY ÉVA MŰVÉSZETÉRŐL

Legtöbb művészeti berkekben jártas alkotó, művészeti író, művészettörténész széttárná a kezét, ha arra a kérdésre kellene válaszolnia: „Ismeri Kéky Éva festőművészt?" Annál kevésbé lepődnének meg a washingtoni *Museum and Technology Smithsonian Institution*, vagy a camberrai *Commonwealth Collection*, vagy a launcestoni *Queen Victoria Museum* grafikai kurátorai, vagy a jobb ausztráliai galériák szakértői, hiszen művészünk munkái megtalálhatók mindenütt a jelzett helyeken.

Kéky Éva grafikus és festő, aki készített néhány plasztikát is. Ma itt él és dolgozik Magyarországon, közelebbről Szombathelyen, immár tizenhat éve, 1972-óta. 1931-ben született Sopronban, ott kezdte képzőművészeti tanulmányait Ágoston Ernőnél. 1957—59 között a Karlsruhei Állami Képzőművészeti Akadémián W. Beckernél és E. Wachternél festést, A. Steinernél rézkarcot, H. Süverkrüpnél litográfiát tanult. További grafikai stúdiumait Johnny Friedlaendernél Párizsban folytatta 1959—60-ban, majd a következő szemesztert már Darmstadtban, az Iparművészeti Főiskola kerámia szakán járta.

1959-től tagja, és négy ízben kiállítója — 1959, 1960, 1961, 1980 — a Gesellschaft der Freunde Junger Kunstnak Baden-Badenben, továbbá 1963-tól 1971-ig a Sydney Printmakers Társaságnak, 1977-től pedig a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának. Több mint húsz egyéni kiállítása volt és a negyvenet is meghaladja a csoportos bemutatkozások száma a világ legkülönbözőbb országaiban, Ausztráliától az USA-ig, NSZK-tól Magyarországig. Legutóbb az 1988-as Stockholmi ART Fair egyik magyar képviselője volt a *Fiú madárral* című képével, amelyet már az *Art in Australia* 1967 márciusi száma is publikált.

Íme röviden Kéky Éva eddigi művészeti tevékenységének válogatott felsorolása, amelyről az *Encyclopedia of Australian Art* 1968-as londoni kiadása még csak szerényebben írhatott, de legalább írt, mert ha magyarországi hasonló összefoglalót keresnénk, s művészünk után tudakozódnánk kétszeresen is bajban lennénk.

A száraz tényszerűségen túl érdemes művészi munkásságát mélyebben is megismerni, hiszen elemi erejű művek lapulnak — eddig bemutatlanul — műtermében, amelyek az elmúlt negyven év magyar képzőművészetében méltó helyet követelnek, még akkor is, ha jobbára nem itthon születtek.

Művészi munkássága jól tagolható kronológikus és topográfiai értelemben. Három alapvető időszak — 1957-62; 1963-72; 1972-től —, amelyet egy-egy földrajzi terület is — NSZK és Franciaország; Ausztrália; Magyarország — döntően befolyásol. Nem túl általános a művészettörténet közelmúltjában a topográfiai szempontok ilyen meghatározó érvényesülése, mint Kéky művészetében, de talán a távolságok, a kultúrák, életmódok különbözősége kellően indokolja ezt.

Az 1957-től a hatvanas évek elején született munkák ma is frissességükkel, finom, harmonikus színkezelésükkel tűnnek ki az életműből. Szellemükben a negyvenes években kialakult absztrakt—gesztus festészet lírai vonulatához kapcsolódnak e művek. Az akvarellek, gouacheok és tusok mellett — *Táj, Tűzijáték, Táj magnoliákkal, Tűz a tengeren* — izgalmas rézkarc- és litográfia-sorozatok kerültek ki Kéky keze alól. A közel harminc éves lapok korántsem egy kezdő művész szárnypróbálgatásai csupán; gazdag formavilágukkal, technikai megoldásukkal változatlanul érdekesek ma is.

Kéky Éva művészetének magyarországi befogadásában azonban alapvető gondok

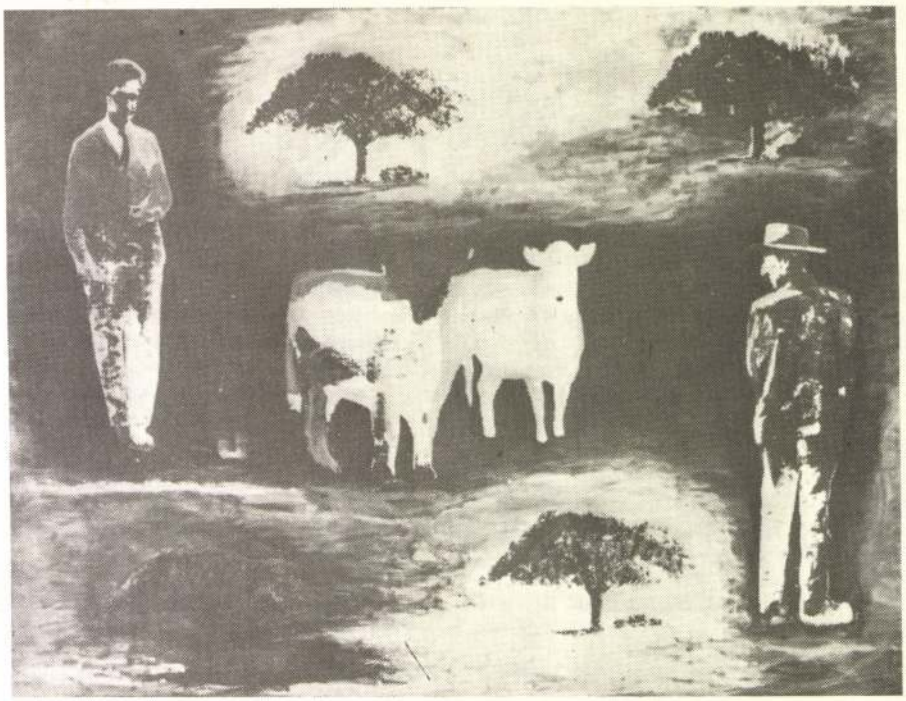

mutatkoznak. Nevezetesen, hogy beilleszthetetlennek tűnik a háború utáni magyar képzőművészetbe, egyszerűen a születés körülményei miatt. Meg kell jegyezni, hogy a művész 1972 utáni alkotói periódusában ezek az identitászavarok és a befogadó környezet értetlensége művekben jelentkező konfliktusokat, töréseket okoztak. Ez persze nem von le semmit az 1972 előtt született művek értékéből, de alapvetően megnehezíti a művész és a művészettörténész dolgát. Könnyebben befogadható, „magyarázható" azoknak az alkotásoknak a sora, amelyek beleilleszkednek egy nemzet, egy ország művészeti identitástudatába, történetébe. Joggal tesszük fel ugyanis a kérdést, hogy a korai művek, s majd különösen az 1962—72 közöttiek — az ausztráliai periódus munkái — hogyan és mivel vannak szinkronban. Biztos, hogy nem a hatvanas évek magyar hivatalos képzőművészetével, de még a búvópatakként létező hazai avantgarde törekvésekkel sem. Sokkal inkább egy kozmopolitább amerikai befolyás alatt álló ausztráliai művészettel állnak rokonságban, mindent átszűrve egy szuverén alkotó szellemén. Sajnos ezek után szinte törvényszerű, hogy 1972-ben hazatérve az értetlenség bénító légköre vette körül.

Lassan gyarapodik a száma itthon azoknak a kiállításoknak, amelyeken külföldön élő magyar származású művészek munkáit láthatjuk. Szembe kell nézni a művészettörténetnek egy eddig kevésbé élesen felvetődő problémával, amely szerint ezt a művészetet is be kell fogadni, le kell írni, el kell helyezni, ha lehet be kell illeszteni a magyar kultúrába.

Kéky esetében ezt az is nehezíti, hogy mindmáig egyetlen reprezentatív válogatás sem volt látható műveiből hazánkban. Néhány szerényebb bemutatón az udvariasság kötelező szintjéig merülve le a művek ismeretében és ismertetésében, néhány szakember ugyan méltatta megnyitóiban Kéky éppen aktuális műveit, de valódi elemzésük, rendszerezésük máig megoldatlan. Le kell szögezni azonban, hogy ez nem pusztán szűk szakmai kérdés, hiszen itt él közöttünk tizenhat éve, és egy életműre való festmény és grafika hazahozatala után több fórumon sokat kopogtatott bebocsátásért. Diplomái és korábbi művészi tevékenysége ellenére öt évig

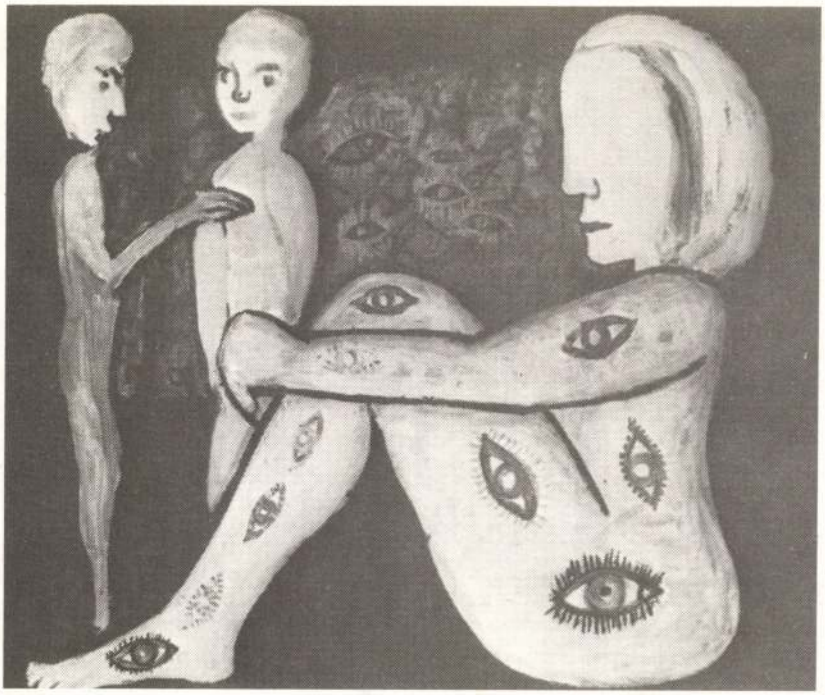

várt az Alap-tagság megszerzésére, s munkássága még ma sem közkincs, még szűkebb hazájában sem. Rangos kiállításra a Szépművészeti Múzeumba (*Digitart* 1987) is csak egy periferikus, kísérleti műfajban csúszhatott be, az ügy extremitása miatt. Lehet, hogy a szigorú követelmények napjainkban nem kedveznének Kéky Éva mai alkotásainak, az azonban biztos, hogy annak a periódusnak a művei, amelyeket 1966—72 között érzek kicsúcsosodni, és sajnos 1972-ben — remélem átmenetileg — lezáródni, mindenképpen rangos helyet követelnének most is honi művészetünkben. Persze ez fikció, hiszen az említett művek akkor, és Ausztráliában születtek. Tény azonban, hogy ezek az alkotások ma Magyarországon vannak a ládafiában, művészünk pedig ma is itt él és dolgozik.

Talán nem kedvezett a hazai fogadtatás, talán egészen más volt a levegőben és a művészeti közéletben 1972-ben nálunk? Izgalmas feladat értelmezési megoldásokat keresni egy olyan művész életművében, akinek alkotói periódusait erősen eltérő tartalmi és formai jegyek alkotják, amelyek azonban mégis rendszerré állnak össze, bár kontinensnyi földrajzi és kulturális távolságok szabdalják. Az 1957—62 között született művekről már esett szó, azonban annyi még ide kívánkozik, hogy irigylésre méltó az a nyitott oktatási szellem, amelyben tudását megszerezhette, s így az első pillanattól fogva a világban zajló művészeti eseményekre figyelve kezdhette meg pályáját, amelyre a művészeti intézményrendszer is eleve inspirálóan hatott. A jellegzetes szürrealista elemeket fölvonultató elemi erejű festészete 1962-től teljesedik ki. Ekkor költözik családjával Ausztráliába, Sydneybe. Grafikai tevékenysége mellett felerősödik táblakép-festői munkássága, amelyben egy új mítoszvilág jelenik meg. Egy európai művész, aki klasszikus hagyományokon nevelkedett; egyszerre belecsöppen egy merőben más miliőbe, egy számára teljesen új kultúrkörnyezetbe. Érthető, hogy a korábban a nonfiguralitással kacérkodó alkotót egyszerre lenyűgözi ez a színes, egzotikus, de valahol mégis az európaival keveredett kultúra. Kifejezési vágyát csak egy mindent megengedő szürreális jellegű, oldott, elemi erejű figurális forma tudja kielégíteni. Kezdődik a művek sora egy déltengeri

hal megfestésével 1963-ban, amely mögött a képen eltörpül a nagyváros, és a hal pikkelyei már a következő *Teknős-fejek* teknőspáncélját előlegezik meg formájukkal. Egyre mélyebbre hatol Kéky a mítoszvilágban, egyre szimbolikusabb tartalmú képeket fest *(Emberek és pelikán, Madáremberek).* A *Kék alak* felépítésében klasszikus európai ikonográfiai rendszert követ, de erős elvonatkoztatással megjelenik benne a Hold, az ausztrál mítoszvilág Bahloo-ja. Ezekkel a művekkel indul a jellegzetes fehér figurák sora is. *(Fehér akt, Két fehér, Macska),* amelyek szimbolikus értelemben a fehér eukaliptuszfa antropomorfizációi. Folytatva a művek sorát újabb jellegzetes ausztrál motívumként jelenik meg a varjú. Egy 1964-ben festett képén egymással szembeforduló és szerelmesen ölelésre mozduló piros és zöld pár között megjelenik Wahn, egy kék varjú képében, aki ős, totem, együtt él Bahlooval, a Holddal, akivel leánygyermekeket teremtenek és a lányokat átváltoztatják aszszonnyá.

Kéky motívumvilágát ettől kezdve fel-felbukkanva végigkísérik az ausztrál mítoszelemek, de művészetében mindig meghatározó marad egy európai keresztény kultúra, amelynek legszebb darabjai az 1965-ös *Dávid és Góliát,* az 1966-os *Ádám és Éva,* és az 1967-es *Hal — Triptichon.*

1964-ben a *Padon a fa-ember alatt* című képén hangsúlyos forma lesz a szem, amely itt az antropomorfizált fehér fa arcán uralkodik. 1965-ben a *Szóbeszéd* című képen pedig elburjánzik a fehér alak testén, és a háttérben a szemek sokasága mint quasi ornamentika jelenik meg. 1966-ban külön képet szentel a *Szem*-nek, de erőteljes megjelenésű ez a motívum az egész periódus alatt *(Őslény, Barátság).*

1968-tól jelenik meg Kéky művein a reális ausztrál táj szitázott és átfestett formában *(Gillian).* Ebből a sorozatból kiemelkedik az *Ausztrália triptichon,* amelynek egy-egy darabja, már méreténél fogva is (180x240 cm) figyelemre méltó, de pop-os ízű, mégis jellegzetesen egyéni megoldásaival az életművön belül is kulcsfontosságú.

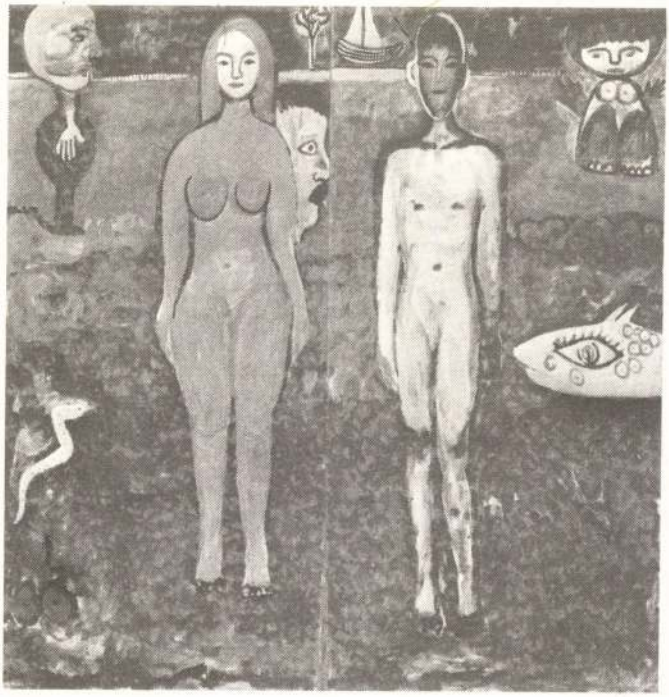

1968-ban alakul ki — a Sydneyből Mount Gambierbe történt átköltözéssel párhuzamosan — egy másfajta tájszemlélet is. Kéky cukornádrost rétegelt lemezből épít fel relief-szerű tájképeket, amelyek egy metafizikus hangulatot árasztanak. Időnként megjelenik bennük egy szitázott fa, fasor, máshol egy festői gesztus, egy festői felület, egy-egy színes vonal. A képek egy elvont, szigorúan szerkesztett metafizikus tájat mutatnak, amelyben a felsorolt elemek kontrasztjukkal méginkább kihangsúlyozzák a csendet. 1968—69-ben született plasztikái is ebbe a sorba illeszkednek festett rétegelt formáikkal. *(Hét nővér).*

Kéky Éva ismerkedése Ausztráliával a személyesebb úton; a mítoszvilágon keresztül vezetett. 1968-ban megpróbálta addigi eredményei összegeként egy kontinens atmoszféráját megfogalmazni műveiben, ami egy idő után logikusan következő feladat egy kívülről odacsöppent európai művész számára.

Az 1972-től született művek főleg egy keresőbb, rajzosabb stílusban készültek, veszítve egy kicsit a korábbi markáns színkezelésből és vehemens formaalakításból. A művész érzékenysége az újra ma is megmaradt, s nyitottságának köszönhető, hogy belemerészkedett a számítógépes művészet bizony napjainkig tisztázatlan világába. Nem egyszerűen csak keresgélésről és tapogatózásról van szó Kéky Éva esetében, mint ahogy korábban az ausztrál mítoszvilág beépülésének tudatos rendszerét is mutatják a műtermében álló könyvek és folyóiratok.

Ritka élmény volt először előhúzni műveket a műterem zugaiból, hiszen ma már azt hihetné bárki, hogy szinte lehetetlen hasonlókra bukkanni, s inkább mesébe illő dolog, mint a tudomány területére. Mégis létezik. Jó lenne, ha mielőbb mások is találkozhatnának Kéky Éva műveivel, s a hosszú hallgatás után végre helyére kerülhetne egy életmű, amely szerencsére még nem lezárt.

Szent István emlékezete

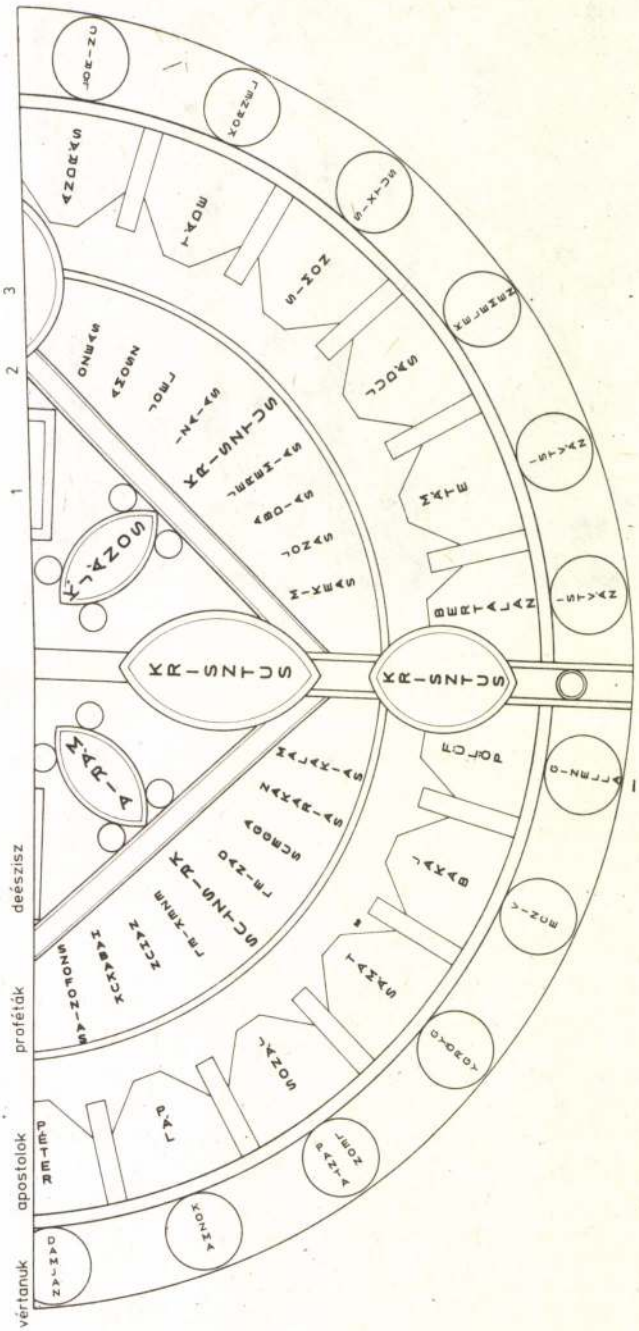

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975 DEC

BANKÓ

Kékesi László grafikus-
művész

1021

Kékesi László grafikusművészünk, aki november 7-én kapta meg a Miniszteri Kiváló Dolgozó kitüntetést, linóleummetszeteivel számos külföldi és hazai kisgrafika és ex libris kiállításon szerepelt nagy sikerrel.

A Bankó szerkesztősége is megragadja az alkalmat és két linóleummetszetet bemutat Kékesi László munkái közül. Egyben megköszönjük az eddigi humoros rajzait, melyeket lapunk Humor rovatában közöltünk. Ezután is számítunk további munkájára.

A Bankó szerkesztősége

utót és „jól tudod vezetni". Lolika ennek örömére puszit dott a Télapónak, és kétszer kart ajándékért kimenni. Nagy volt a derültség.

Hegedűs Balázska, egyedül nállóan eszel. **Kelemen Lajka,** hallom most tanulsz be-

Télapó, Vén M
Adrient, Meszes

A kedves és i
ségnek hamar
gyerekek vida
gyerek könnye
várva várt Tél

A kicsik nagyon örültek az ajándéknak

Télapó — felnőtteknek

December 5-én Télapó ünnepség volt az üzemben. De nem ám akármilyen, hanem „Felnőtt Télapó". Olyan jól sikerült, hogy azt hiszem érdemes róla írnom egypár sort. A Kállai Éva Brigád a Béke Brigáddal karöltve rendezte a tanácsteremben. Nagyon jól szórakoztunk és elhatároztuk, hogy évről évre megismételjük. Mindenki kapott ajándékot, méghozzá a rá jellemzőt. Így aztán nagyon furcsa dolgok kerültek elő a kis csomagokból. Talán nem is írom le személy szerint, hogy ki mit kapott, hisz ebből könnyen ki lehetne találni, hogy kiről is van szó. De volt ott viskisüvegben limonádé, kiskulacs, kiskulcs-nagykulcs, cipősarok a lekopott régi helyett, kézimunka, idegnyugtató, kolbász, cumisüveg, virgács és még mindenféle ötletes, szellemes dolog, játék, vidámság. Hozzá egy kis kóla és igazi innivaló, ennivaló. Azt hiszem sokáig szívesen fogunk visszaemlékezni, erre a jól sikerült Télapó ünnepségre, és reméljük jövőre több brigád is bekapcsolódik a mi kis játékunkba.

Götz Gyuláné

Az oktatás hírei

November—december hónapban az alábbi dolgozók tettek sikeres betanított vizsgát a vállalati vizsgabizottság előtt: kötőnő, **Holló Irén** áztatónő, **Apjok Ágnes** rézberakónő, **Fehér Mária** rézberakónő.

További munkájukhoz sok

ros panorámájában.

A vasárnapi programunk városnézés volt, megnéztük a Lomonoszov Egyetem monumentális épületét, szétnéztünk a Leninhegyről, gyönyörködtünk a Moszkva-folyóban és a főváros széles sugárútjaiban. Este az üvegből és fehér márványból készült Kongresszus Palotában a „Hattyúk tava" című balettet néztük meg.

Hétfőn megtekintettük a Szovjetunió Népgazdaság Eredményeit bemutató kiállítást, ahol az űrkutatás fejlődését bemutató pavilon tetszett a legjobban. Az idő rövidsége miatt a kiállításnak még a negyed részét sem láthattuk. A kiállítás érdekességei közé tartozott a körmozi, ahol úgy érezte magát az ember, mintha a cselekmények résztvevője lenne. Innen busszal vittek bennünket az osztankinói tv toronyhoz.

Délután a társaság nagy része meglátogatta Moszkva egyik legnagyobb áruházát, a GUM áruházat.

Kedden szervezési hiba miatt mi pénzjegynyomdaiak lemaradtunk a Tretyakov Képtár és a Borogyinói csata körkép megtekintéséről, ehelyett megcsodáltuk a város nevezetességeit.

A napok gyorsan múltak. Szerdán programunk legkiemelkedőbb eseményéhez értünk. Egy órai sorbanállás után bejutottunk a Lenin Mauzóleumba, mely vörös és fekete gránitból épült. Különös véletlen, hogy éppen ebben az időben járt Moszkvában Lázár György elvtárs is, aki éppen akkor koszorúzta meg az ismeretlen katona sírját.

Moszkvai szokás szerint a fiatal házasok első útja a házasságkötő teremből az ismeretlen katona sírjához vezet, ahol a fiatalok kegyeletük

A PÁRIZSI NAGYÁRUHÁZ
FÖLDSZINTJÉN BEMUTATKOZIK

KÉKI ILONA
GOBELIN MŰHELYE

AZ ÜNNEPI MEGNYITÓT
NOVEMBER 20-ÁN DÉLUTÁN 17 ÓRAKOR
GÖNCZ ÁRPÁDNÉ
TARTJA,

UTÁNA **ÉRDI TAMÁS** ZONGORAMŰVÉSZ
AD KONCERTET.

SZERETETTEL VÁRJUK A KIÁLLÍTÁSON,
AHOL KARÁCSONYI AJÁNDÉKAIT IS
MEGVÁSÁROLHATJA!

BUDAPEST, VI. KER., ANDRÁSSY ÚT 39.

NYITVATARTÁS:
2003. NOVEMBER 20-TÓL DECEMBER 31-IG,
11^h-18^h-IG, HÉTVÉGÉN 12^h-18^h-IG.

MEGHÍVÓ

DER Aus...
Süddeutsche Zeitung
(8) München

Kleine Ausstellungen

Das Atelier Monpti, das sich die künstlerischen Beziehungen zwischen Westdeutschland und Italien angelegen sein läßt, besteht nun seit einem Jahr (Franz-Joseph-Straße 28). Die kleine, etwas düstere Galerie arbeitet mit dem italienischen Kulturinstitut in München zusammen. Einem kurzen Rechenschaftsbericht zufolge, ist man mit den bisherigen Erfolgen zufrieden. Im Augenblick wird eine Kollektivausstellung zeitgenössischer Malerei gezeigt, die, wie derartige Darbietungen meist, im Grunde belanglos bleibt. Daß bedeutende Namen fehlen, ist nicht wichtig; aber wenn von mehr als einem Dutzend Maler jeweils nur ein Bild gezeigt wird, dann ist es schwer, Entdeckungen zu machen; die meisten Maler sind etwa 40 Jahre alt, gelten also heute für jung. Am interessantesten erscheint mir allenfalls *Enzo Vescori* mit einem breit hingespachtelten „Herbst am Pofluß". Im übrigen liest man mit einiger Rührung im Katalog die Aufzählung der kleinen und kleinsten Preise, die jeder dieser Maler auf sich versammelt hat: provinzieller Stolz. Nicht unoriginell ist die Absicht der Galerie, im Mai während der Italienischen Woche einige Maler nach München einzuladen mit dem Auftrag, an einem einzigen Tag an Ort und Stelle im Bild einen besonders charakteristischen und malerischen Aspekt der bayerischen Hauptstadt festzuhalten. Auf das Ergebnis dieser Extempora della citá di Monaco wird man gespannt sein dürfen. Schnellmalerei kann, muß aber nicht Kunst hervorzaubern. Eine hoffentlich strenge Jury hat hier eine nicht ganz leichte Aufgabe zu bewältigen. *epb*

*

Die Galerie Schumacher präsentiert Arbeiten zweier Ungarn. Dem 1936 geborenen Gabor K. Kekkö, der nach dem Ungarnaufstand in die Schweiz emigrierte, hat es die Schweizer Landschaft angetan, von der er mit heftigem Pinselschlag Besitz ergriffen hat. Belebte Natur ist sein Ziel; am nächsten kommt er ihm, wenn er Bäume malt, wenn er das Licht einfängt, das durch die Blätter fällt. — Lajos Agyik will mehr, er sucht eine Interpretation des Daseins. Die Thematik ist anspruchsvoll, sie reicht vom Perversen bis zum Religiösen. Die Farben sind hektisch und bunt. Als Porträtplastiker schwimmt er im Kielwasser jener glatten und kalten Heroisierung, die vor dreißig Jahren einmal offiziell sehr geschätzt war. (Schluß am 14. April). *d. s.*

Imm., Paul-Heys

2-Zi.-Whg., möbl., 63□, S
Kü. m. Kühlschr. u. Gesch.,
WC, all. Kf., ZH + Ww., 8. St., p.
Helbig H., Im., Liebherrstr.

2 Zi., Kü., Bad, Abstellraum, Garage, Heizg., in Olching zu verm. Miete 200.-. Imm. Hans Fritz, Olching, Tel. 772

Bogenhausen

großräumige Hochkomf.-Wohnungen, 2- u. 3 Zi., Südlage, hauseig. Schwimmbad, Liegewiese, kompl. einger. Küche, 350.- b. 695.- incl. Nebenkost., nur Kt.
Dingethal Im. Wettersteinstraße 5 Tel. 491077 od. 457255

Germering

3 Zim., Kü, Bad, WC, ca. 70 qm, Öl-ZH, Miete 200.-, MVZ 3000.-, mtl. Tilgung 45.-, zu beziehen 1. 5. 65. Keine Kleinkinder. **Im. H. Loll, Unterpfaffenhofen, Gautinger Str. 1, Tel. 87 10 20/87 36 22**

2 ineinandergehende Sep.-Zim., Küche, Bad, in Einfamilienhaus, möbl., 40 qm, fl. Warmwasser, eig. WC, Gartenben., auf Wunsch Gar., 340.-. **U. Jagode KG, Imm., Mü. 15, Bayerstr. 13, Tel. 592946**

3-Zi.-Neub.-Whg., Neubiberg, Kü., Diele, Bad, ZH, Ww., 350/Kaut. Im. **Tel. 240491**

3-Zi.-Whg., 350,-/5000,-. Im. T. 551754

4 Zim., Kü., Bad, ZH, Ww., Gar., 100□ Wohnfl., 15 km östl. v. Marienplatz, Miete 325,- o. Hzg., Kaut. 1000,-, z. 1. 5. Angebote unter ADR 64535 an die SZ *

Möbl. 3-Zimmer-Wohnung, Schwabing, Kü., Bad, ZH, Balk., Tel., Mt. 600,- p. sof. **Im. Sickfeld,** Ansbacher Str. 5, **T. 373115**

Scheer 2-Zi.-Whg., 150.-/1000.-. Imm., Paul-Heyse-Straße 9

1 Zim., Kü., Toil., 120,-; 2-Zim.-Whg., Kü., Bad, Lift, 250,-; 2-Zim.-Whg., Kü., 140,-; 3-Zi.-Whg., Kü., Bad, Balk., 100,-

mit Küch.- u. Baubenutzung mkl. 200.-
1000.- Kaution, für alleinstehende Dame in Ramersdorf. Imm., **Tel. 22 08 95** (*

4-Zi.-Whg. bei **Seeshaupt,** 280.-
2-Zi.-Whg. **Gröbenzell,** 150.- (1 P.)
1-Zi.-Whg. **Schwabing,** 200.-/2000.-
1-Zi.-Whg. **Schleißheim,** 138.-/500.-
1-Zi.-Whg. **möbl. Schwabing,** 270.-
2-Zi.-Whg. **möbl. Starnberg,** 200.-
3-Zi.-Whg. **möbl. Sendling,** 500.-

HOCHHÄUSER PRIELMAYERSTR. 10 Imm. T. 59 20 98

Neubau: 3-Zim.-Whg., Öl-Heizg., 80 qm, m. Balk., 320.- DM, geh. Garage 40.- DM. Und eine **2-Zim.-Whg.,** Öl-Hzg., 45 qm, 180.-, 15 km südl. v. Mü. AFB 315501

Wohnung in bester Lage

Pasing (2 Zi., Kü. u. B., möbl.) an ruh. Ehep. ab 1. 5. 65 z. vm. Ang. H 316056

Mod. 1-Zi.-Apptm. 38 qm

zu beziehen 1. 5., MDL 3600.- DM
IMO Im., Lindwurmstraße 115, Telefon 76 12 58

1-Zi.-App. **Schwabing,** Kaut. 600.-, Mte. 152.-, Möbel 3500.- ab 1. 6. 65 frei. Ang. u. R 315410 an SZ

3-Zi.-Whg. von ält., berufst. Ehepaar z. verm., westl., mtl. Mte. 250.- + 1000.- Kt. AWS 315770 SZ

2-Zi.-Wg. Ztr., mbl. Kü. Bd. ZH, Tel. 395/500 K. v. Priv. 555180

2-Zi.-Wg. Kü., Bd., m. kl. Mans., zu vm. Mü. 59, **Drosselweg 16**

3-Zim.-Wohng., 100□, Bavariaring

Lahn –

Von-der-Pfordten-Str.

Villenlage, verkehrsgünstig, 3-Zi.-Komf.-Whg., 74 qm, Einbauküche, Miete 375,- + Garage, Kaut. 1200,-

Zentrum – Gabelsbergerstraße

2-Zi.-Whg., Küche, Bad, Balkon, ZH, netto 240,-, MDL 2800,-

Starnberg – Possenhofener Straße

2-Zi.-Luxus-Whg., großer Balkon, Seeblick, 55 qm, Miete 280,-, Kaution 2000,-

ALFRED R. D. M.
KRULICH
München 13, Heßstr. 51/I **Tel. 52 10 81**

2-Zim.-Luxus-Appart. in Nymphenburg-Gern

54 qm Wfl., **möbl.** (Wohnzi. 29□), Küche, Bad, WC, Balkon, Öl-Zhzg., Garage, Mte. 320.-, **kurzfristig bzb.**

3-Zimmer-Wohnung Nähe Chiemgaustraße

76□ Wohnfl., Einbaukü., Bad/WC, Öl-ZH, Balk., an Grünfl. gelegen, Mte. 380.-, Kaut. 1800,-

Kékkő vára

vár- Komer hogy-

Berzh 1866

1) alapraj $2^{\text{II}} = 10^{\text{öl}}$

2) ugyanaz tisztázva

3. tárlati kép északkelatról (kastély)

4. A rómons mel. délnyugatról.[2]

5 Közöki 1890.

5) 1. alapraj $13^{\text{rann}} = 5^{\text{m}}$

6) 1 nyugati oldal

7 1 északi oldal.

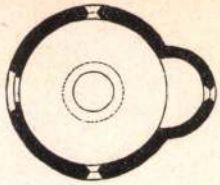

18.

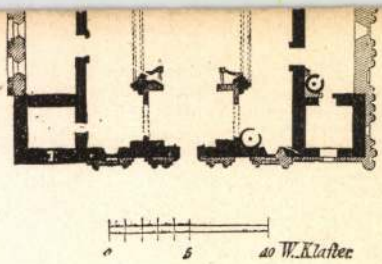

20.

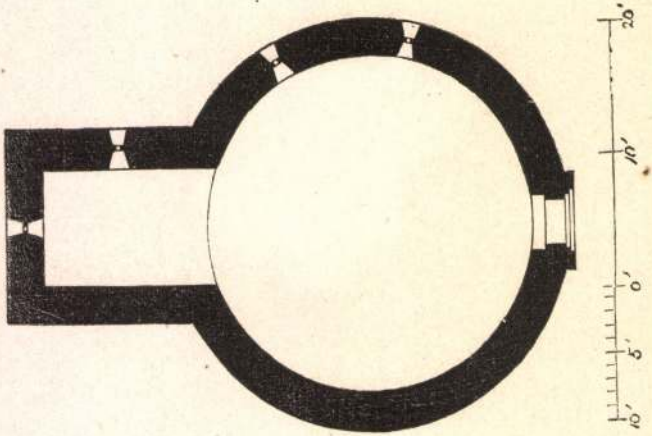

21.

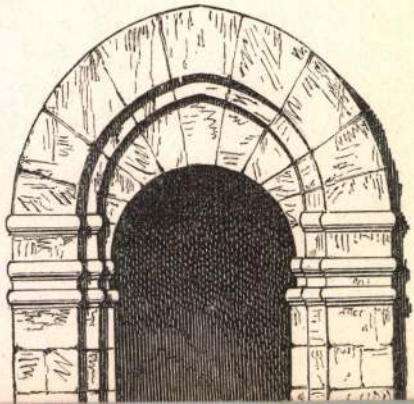

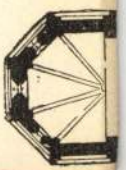

: Sopron környékének müemlékei. Sopron, 1932, 12. 1.

HELYSÉG

FERTŐSZÉPLAK

VÁRMEGYE

SOPRON

ŐRZÉSI HELYISÉG

Közel a temetőhöz

TULAJDONOS

SZAKCSOPORT

KOR

MÉRET

TÁRGY

Sz.Mária oszlop.

LEIRÁS (ANYAG, ALAK, MEGMUNKÁLÁS, DISZITÉS, FELIRAT, JELZÉS):

Felhős piramis
Rókus és Flórián szobra.Magyar fel

FÉNYKÉP, RAJZ

Kékkő vára

Csema Károly rajza
repr.

Ferenczi Zoltán

Rimay János
(1573 – 1631)
Magy. Tört. Élet.
Bp. 1911. 115. l.

hüm. (hüsz, pk.)

P. H.

Kékkő vára

Mont vm

(Hrad Modrý Kameň)

Képekkel

Jamota II

169 – 176. l.

HELYSÉG

VÁRMEGYE

ŐRZÉSI HELYISÉG

TULAJDONOS

SZAKCSOPORT

KOR

MÉRET

ALCSOPORT

SZÁRMAZÁSI HELY

MESTER

SZEMÉLYI VONATKOZ

TÁRGY

EGYÉB ADAT

LEIRÁS (ANYAG, ALAK, MEGMUNKÁLÁS, DISZITÉS, FELIRAT, JELZÉS):

Kékkő várának
romjai
Cserna Károly rajza
repr.

Erdélyi Pál

Balassa Bálint
1551 – 1594.
Magy. Tört. Elektr.
Bp. 1899. 3. l.
és 30. l. után

A 30. l. után mint
külön melléklet jelent
meg a fenti vár képe, meg
Csernának egyik legszebb rajza

Kékkő vára

Kékkő vára II. 194.

Muz. és Kvt-Ért

Kékkővár

Nográd vm

l.

Hadtört. Közl

1914. 606-l

szólt a csendőrökhöz:

— Kutya magyar, lőjj ide is, ha már a mellembe lőttél, — Még egyszer nagyot rugott a csendőr felé, azután kilehelte lelkét.

— A község hazafias érzelmü két tanitóját, a birót és az esküdtet akarták eltenni láb alól. A katonáknak se szállást, se élelmet nem akartak adni. — megettétek a szerencsétlen emberek szivét mondták —, ha még éhesek vagytok, egyétek meg a husukat is.

Csernován és környékén egymásután jelentek meg a gyilkolásra buzditó röpiratok, amelyeknek éle Párvy Sándor szepesi püspök ellen irányult, akinek a vérfürdőt tulajdonitották. Csernován egy század honvéd és egy század közös baka ügyelt a rendre.

A lázadás pár nappal később a képviselőházat is foglalkoztatta. Hodzsa Milán nemzetiségi képviselő mosdatlan szájjal támadta a rózsahegyi szolgabirót, akit vérebnek nevezett és azt hangoztatta, hogy minden ok nélkül lövette halomra a népet. Ezt a támadást nem hagyta szó nélkül Beniczky Ödön, a kerület képviselője, ellenben higgadt beszédében a kormány fokozottabb

Kékkő vára

Varjú: Magyar várak

Kékkő

Kékkő vára

Kámnach László rajza

Repr.

Om VII. 117. l.

Eishota, kat.

51

Kékkő vára

Nógrád vm, megnállt

Dienes Adorján

Regélő romok

Rozsnyó 1940.

395. l.

ben. A palota egy emeletü épületcsoport, pompás világitással és nagy kényelmü beosztással. A főudvarán szép márvány lovagszobra van I. György királynak. A homlokzat alatt nagyszerü bejárat, illetőleg előcsarnok nyilik, melyből pompás lépcsőzetekre és folyosókra juthatni. Termei közül különösen művészi szépségüeknek mondják a márványtermet, a nagy fogadó termet, a zenecsarnokot, Viktoria királynő háló-lakosztályát, a könyvtárat, — mely egyszersmind dolgozó terme is volt a párisi grófnak, — végre a nagy ebédlőt. Mindenütt dús bőségben láthatók a gazdagság és művészet jelei és alkotásai. A palotát gyönyörü kert környezi (mintegy 700 hold). Virágos, gyepszőnyeges, árnyas, tavas részletek váltakoznak benne mindenfelé a legművészibb csoportositással és remek szobor-diszitményekkel. Az egész egy tündéri paradicsom.

ERDÉLYI JÁNOS EMLÉKLAPJA.

Kinek lángszellem volt vezére,
Ne rejtse azt egy sirhalom!
Felköltöm onnan és nevére
Zendül emlékező dalom.
Nevével a hir szárnya szálljon
Szülőföldjéről messze tájon:
Hadd «zengje tul a bérczeket»,
Hadd «élje túl az éveket!»

Az égi múzsa, bölcsejében
Itt csókolá Őt homlokon;
«Eredj, mondá, s erőd teljében
Légy majd tolmácsom, dalnokom.
Keresd, kutasd az örök szépet,
Kebledre hőn öleld a népet;
Ha lelkének mélyére szállsz,
Ott drága gyöngyöket találsz!»

S fuvallt a szellem . . . S ime tőle
A szegény hajlék áldva lőn;
Kilépett a gyermek belőle
S járdalt dicsőséges mezőn . . .
Rögek közül pacsirta röppent
S a kék magasban lengve ott fent,
Dalában, a mint énekelt,
Égnek, földnek öröme telt.

Küzdelmiben el nem feledte
Az intő múzsa ihletét;
Virágait választva szedte,
Bár utja gyakran volt setét.
Bájt és erőt költészetének,
Irányt is fellengő eszének,
Az a romlatlan nép adott,
Melynek földjéből sarjadott.

Verítékkel gyüjtött magának
El nem mulandó kincseket,
De mind odadta a hazának
S ő mind többért hevülgetett.
Nem nézte, hogy munkában égve,
Erője fogy, elillan élte, —
Hogy ő csak vet, vet, s más arat
És ő, mint volt, szegény marad.

Oh! irigylendő dús szegénység,
Melyet nem köt le föld pora
És nem szorongat gyáva kétség,
Hogy megjövend az ő kora, —
Hogy a miken ugy csügge lelke,
Az eszmények erőre kelve,
Legyőzik érte az időt
S a sir felett túlélik őt.

Élsz, élni fogsz te is bizonnyal,
Te, a kiért zeng énekem,
Költő! tudós! szellemkaroddal
Diadalt nyersz az éveken.
Eszméid, elszórt tiszta magvak.
Látatlanul is megfognak
S erősbitendik itt-amott
Köztünk a közvirúlatot.

Emlékedre híven világít
Egymásután több nemzedék,
A kik a bölcseség virágit
Bűbájos kertedben szedék.
Ha lángjok majd idővel elhal
S az élő szó már nem magasztal,
Akkor se némulsz el, ne hidd,
Beszélni fognak műveid.

A kegyelet, lásd, ime fölkel
S neved megújul általa,
Márványlapon aranybetükkel
Ragyogja a templom fala . . .
Oh! lengjen itt lelked magában
Buzgó énekben és imában
És áldja e szerény helyet,
Mely szült a honnak tégedet!

Légy is megáldva, egyszerü nép!
Ne korcsosulj te el soha;
Légy jellemünk s erőnknek egykép'
Forrása, őre, záloga.
Belőled egy-egy fényes elme
Pattanjon ki s szárnyára kelve,
A merre utja csak vezet,
Dicsőitse a nemzetet.

LÉVAY JÓZSEF.

A GERJÉNES KINCSE.

Elbeszélés. (Folytatás.)

Irta GYÖRKÖNYI KÁROLY.

A mérnök szomorúan, lecsüggesztett fővel ült az asztalnál. Nem tudta a lelkére venni, hogy minden reményét elvegye az öregnek.

— «Jól van, Koloszár, csak tegye el azt az irást. Majd gondolok egyet. Most elutazom innét, de az őszszel úgyis visszajövök. Van nekem mindenféle összeköttetésem. Talán hozathatok magának valami biztos irást Olaszországból. Addig is legyen nyugton. Aztán — el ne felejtsem — a Jakab leütése miatt is egész csendesen legyen. Van nekem valamim, a mivel megszorítjuk a Vendelt, ha kell. De csöndesen maradjon . . .»

Jól látta Koloszár, hányadán van a mérnökkel. Az se hiszi el az igazságot, az is elárulja a szent igazságot, az árva jussát . . . De, ha az egész világ elhagyja, ha elhagyja a törvény, majd csinál ő magának igazságot törvény nélkül! . . . De az aztán öreg igazság lesz . . .

Mikor a mérnök visszatért a fogadóba, az egyik ablakban pillanatra meglátta Sárát. Az előbb piros arcz most sápadt volt, a sötétkék szemek köré redő vésődött. Képes Zoltán szive önkéntelenül nagyobbat dobbant. A leány, a mint őt megpillantotta, már el is tünt az ablakból és Képes aztán nem is találkozott vele többet. A virágoknak, a félig kész csokornak nyomát se lelte. A Böske behozta az ebédjét, a számláját és arra a kérdésére, hogy: hol a kisasszony, azt felelte, hogy elment az aratók után; este előtt haza se jön. Ebéd után beállított a plébános csézája és Képes Zoltán azt hitte, hogy búcsu nélkül lesz kénytelen innen távozni. Akkor a púpos Andreo jött nagy tőrtetve a fészer felől.

— «Oh, drága uram, ön távozik? Ily hirtelen távozik? És holnap lesz a nagy gála-előadás! Mily kár!»

Aztán bizalmasan, ravasz mosolylyal sugta oda Képesnek:

— «Köszönöm a szives felvilágositást, melyet a multkori kérdésemre adni kegyes volt. Csakhogy nem huszezer lirát ér ám a gazda vagyona, hanem harminczon felül! Harminczon felül, drága uram!»

A mérnök boszusan elfordult a bolondos fecsegőtől, de az nem engedett:

— «Bocsánat, drága uram, ha alkalmatlankodom; de ön jó volt hozzám, ha talán még valamire figyelmeztethetném . . . Angyal a drága kis signora, oh valóságos angyal. De, uram, mi férfiak vagyunk; mi az eszünkkel cselekszünk és ezért, uram, szerénytelenségnek ne vegye, ha figyelmeztetem: nem minden arany, a mi fénylik. A gazda vagyona a tengerpart homokjára van épitve, uram. Vigyázzon; vigyázzon! Nem parthie már a drága kis signora . . .»

— «Tartsa meg magának a tanácsait, signor Andreo!» — riadt a mérnök a púposra és azzal felugrott a szekérre. — «Hajts!»

Andreo még a kapun kiforduló kocsi után is kézzel, lábbal mutatta, hogy ő mennyire sajnálja, ha megbántotta volna a kegyelmes contet . . .

VIII.

Október elkövetkezett.

A Tamássy báró erdei kastélyában együtt van a társaság, melyet a báró szivesen lát vadászatra. Változó a száma. Tíz, tizenöt a törzsvendég, ki hetekszám veszi igénybe a főúr vendégszeretetét; más ott van egy- két hajtónapon, aztán távozik, a környékbeli urak pedig épen csak egy-egy vadászatra telepszenek le a kastélyban.

A tartós vendégek között ott van Kölesdy országgyülési képviselő, meg az a három fiatal ember, a kiket magával hozott. Ezek ketteje már harmadnap elkéredzett a kastélyból. Abban a gyönyörü szálerdőben, mely a Gerjénes domború kupját födé, üresen álló vadászlakot fedeztek fel, melyről azt állitották, hogy annál regényesebb tanyát képzelni se lehet.

Képes Zoltán, nagy meglepetésére, két létai ismerőst talált a kastélyban. Az egyik a Jakab gyerek volt. A báró vadászatok idejére megszaporította cselédségét s Jakab is ezek között volt.

Különösebb volt a Vargáné jelenlétének az oka. Először csak a környékbeli vendégek tudták, azok meg nem igen beszéltek róla, mert a házi gazda sehogy se szerette ebben a dologban a pletykát. De hát eltakarni nem lehet az ilyesmit. Tovább adódott bizony az, és csakhamar közszájra került, hogy a létai biró felesége a nyáron valami olasz komédiás után szökött, sőt a ponyvaművészetet is megpróbálta, de biz a komédiás egy pár hét múlva magára hagyta az asszonyt, a ki aztán nem mert visszamenni az urához, hanem ide jött a szüleihez. Nem is annyira a szülők, mint inkább a báró, ki különösen érdeklődik a víg menyecske sorsa iránt, mindenképen iparkodott kibékiteni a haragos férjet. Jelenleg kissé nyugszik az ügy a sok idegen miatt.

Képes Zoltánt eleinte kerülgette. Mintha a szerelme első idejének tanuja előtt legjobban röstelte volna az esetjét. Annál inkább közeledett hozzá később.

Egy napon Képes, míg az egész társaság már hajnalban kivonult az erdőre, odahaza maradt. Feje fájt. A mint a park gesztenyefasorának százados árnyékában fel s alá járt, a bozót mögül bekanyaradó egyik oldalútról egyszerre csak elébe jött Vargáné.

Nagy felindulásban volt az asszony.

— «Mérnök úr! — mondá lázasan rezgő hangon, — ön tudja a dolgomat. Nem kell bevezetéssel kezdenem azt, a mit mondani akarok . . . Mióta elhagyott az a gonosz csont, a háládatlan Giacomo, mindent elkövetek, hogy kiengeszteljem Vargát. Utóvégre nem olyan nagy dolog, a mit tettem. Grófnők is mentek már művészi pályára! . . . Irtam Vargának, igértem neki mindent, a báró úr is kegyes volt közbelépni . . . Mind nem használt . . . Tegnap arra szántam magamat, hogy kimentem Létára, föl-

kerestem azt a gyűlölt házat és porig aláztam magamat a bárdolatlan paraszt előtt... Tudja, mit csinált? Kivert! kivert az udvaráról, mint a veszett ebet!...»

Vargáné halálsápadt volt és lélegzet után kapkodott.

— «Megtettem a végsőt, a mit egy asszony megtehet azért, hogy visszakerüljön oda, a hol a világ ocsmány szája nem bánthatja. Hasztalan tettem!»

Hirtelen szembe fordult a mérnöknek és haragosan rászólt:

— «Miért nem jelentette föl Koloszár a Jakab esetjét?»

Képes pillanatra zavarba jött, de hamar feltalálta magát.

— «Mert nem tudtuk bizonyítani, hogy Varga tette. A Jakab szava ahhoz nem elegendő.»

— «De hát ha tanuskodom én? Ha tanuskodik a Mátyás kocsis?»

A mérnök lesütötte a szemét.

— «Akkor?... Akkor Koloszárral kell beszélni, mert csak az léphet föl.»

Az asszony gúnyosan fölnevetett.

— «Ugyan ne tegye magát! Sohase tegye magát én előttem, édes mérnök uram! Van bizonyítékuk maguknak is! De hát: tudom én a maga egész csinyját-binyját! Ám az nem ér semmit. Mert lássa, az egyik levele, a mit a Jakab vitt akkor, a Varga kezébe került s csak nem hiszi, hogy fölbontatlan hagyta? Ismeri az a maga titkát, tudja a Gerjénes kincsét!.. Magának az volt a terve, hogy azzal a tartogatott följelentéssel megpuhítja a csökönyös parasztot, a ki annyira rugdalódzik a léta völgyi vasút ellen, hogy magával, meg a társasága embereivel, a hányat az utolsó hónapokban a nyakára küldtek, szóba sem állott... Hát hiszen lehet, hogyenged a Varga, ha jó pénzen megveszik a Gerjénest, meg ráadásúl elengedik neki a börtönt, — ha azt a levelet meg nem találja. De most, mikor százezrekről, talán milliókról van szó... Mi az az egy pár hónap? Mit bántja az Vargát? Leüli, aztán elmegy messze vidékre nagyurnak. Kitudja ott, hogy a börtön falai közül került ki?... Hát legalább ezt csak nem engedik el neki?»

KÉKKŐ VÁR ROMJAI. Kimnach László rajza.

Képes elhalaványodott a Vargáné beszédje alatt. Révedezve kérdezte aztán: — «És tett-e már Varga valami lépést a Gerjénes miatt másfelé?»

— «Hogy tett-e? Egy franczia bankházzal talán már kész is a szerződés. Ám az az egy bizonyos: kikötötte magának, hogy a bányavasutat nem Létának, hanem a Gerjénes tulsó oldalán viszik le a síkságra. Mert hát ezt a nyomorult falut ki nem adja ám a kezéből, az az övé az utolsó sanyarú garasig... Oh, hát tegyék meg! Százféle dologgal megszolgálta már az akasztófát és büntetlen maradt. Legalább ez egyszer szenvedjen meg!... Jelentsék fel Vargát!»

Összekulcsolt kézzel állott az asszony a mérnök mellett.

Képes némán hallgatott.

Szünet után Vargáné megint megszólalt, de most lágy, szinte behizelgő hangon.

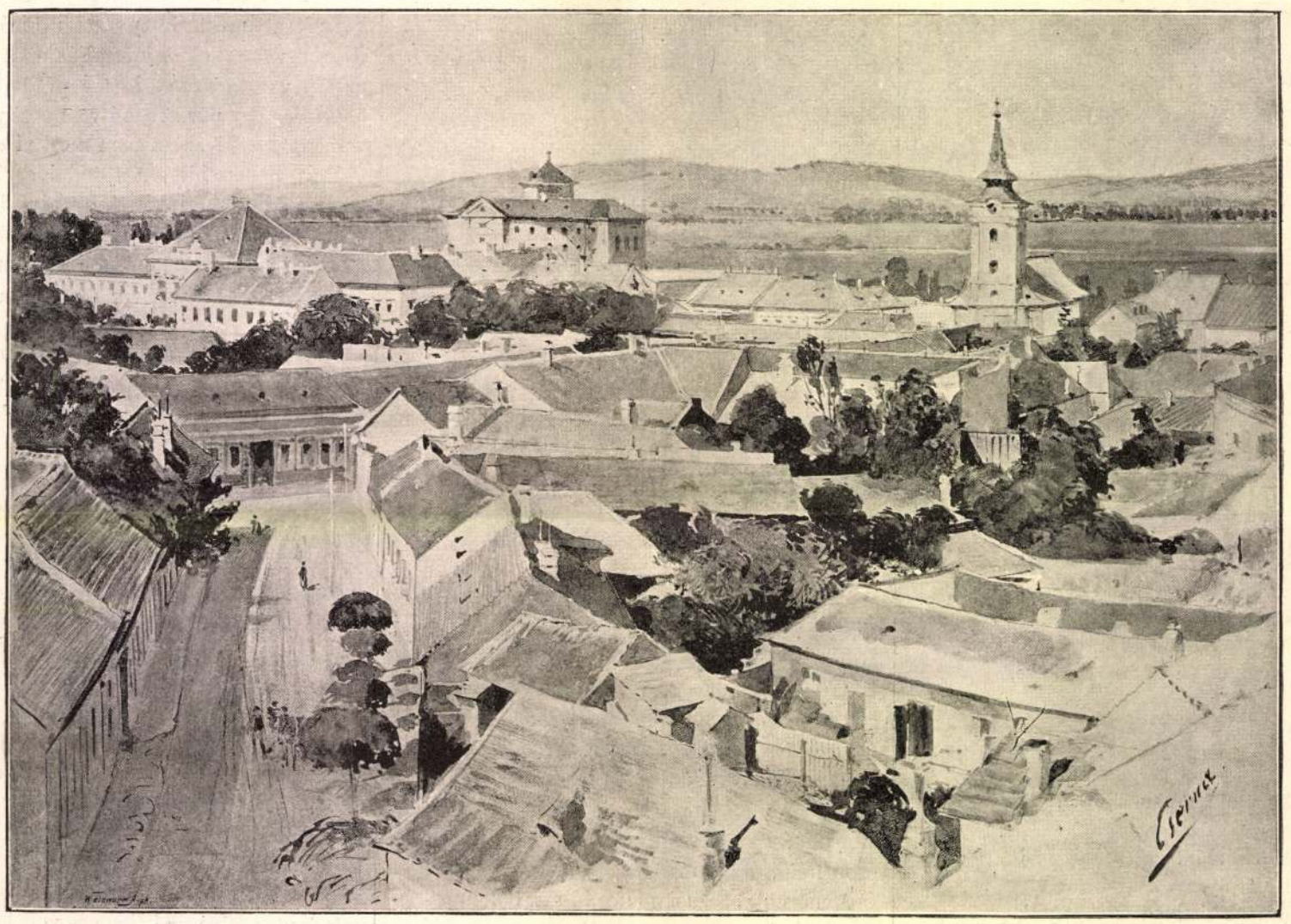

BALASSA-GYARMAT. Cserna Károly rajza.

/ 1021

Emberközpontú festészet

Kéky Éva kiállítása

Szokatlan érdeklődés fogadta a Szombathelyen élő festő, Kéky Éva kiállítását Sopronban. A Festőterem helyiségeit megtöltő tömeg bizonyította, hogy a szülőváros figyelme lankadatlan világlátott művészlánya pályafutása iránt. Pár esztendeje grafikáival mutatkozott be. Aki látta csillagvilágokat, univerzumot ostromló lapjait, meglepődik az újabb munkák előtt. A zavar oka, hogy nem ütköznek ki az irányváltást magyarázó logikus előzmények. Egyedül talán a mozgalmas életút nyújt fogódzót.

Természetelvű festőtől, Ágoston Ernőtől kapott indítást a rajzoláshoz, festéshez. Német akadémiákon (Karlsruhe, Darmstadt) sajátította el a mesterség alapjait, tanult Párizsban is. A hatvanas évek elején Ausztráliában próbált szerencsét. Különös éghajlatú, életfelfogású, színű és hangulatú, kemény küzdelemre kényszerítő ország polgára volt, emlékei kitörölhetetlenek lelkéből. Akkor is így van ez, ha érzi a hazátlanság keservét, a hazavezérlő csillagok vibráló fényét kutatja, a mindenség összefüggéseit ábrázolja.

Újra itthon. Egy ideig még a láthatatlan természeti erők vonalrendszere köti le érdeklődését. Főként grafikában fogalmazza meg mondanivalóját. A hazai élet formája, ritmusa, körülményei azonban törekvéseinek átértékeléséhez vezették. Talán meghallotta a kritikus kérdést, maga is feltette magának: folytatható-e ez az út?

A válasz első jelei 1980 táján bukkannak elő. Természeti tanulmányokat végez, majd fokozatosan az ember kerül növekvő méretű festményei középpontjába. A realizmusnak sajátos változatát valósítja meg. Fehér alapra dolgozik viaszfestékkel, de alig törekszik a megszokott festőiségre. A színek tisztán, kölcsönhatás nélkül, csupán önmagukban madellálva rajzolják meg kemény vonalakkal a lezárt formákat, embereket, tárgyakat. Szerkesztése a fotószerűen látott jelenetek változatlan felnagyítására, a kép síkjának kitöltésére szorítkozik. Az élethelyzetek, kapcsolatok, jelenetek modelljei többségükben környezetünkből települnek át képeire. A finomabb harmóniákhoz, romantikusabb életfelfogáshoz szokott nézők számára egy idegen világ üzenetét tolmácsolják.

Kéky Éva festészete sajátos, egyedi jelenség. Ha kategóriákban gondolkodva keressük helyét, akkor a hiperrealizmus közelségében jelölhetnénk meg azt. Kétségtelen hajlandósága van az élet egyfajta dokumentálására, a „valóságos kép" beállítottságának leleplezésére. Mégsem tiszta képlet e művészet, mert időnként szokatlan elemek, csigaház, bagoly, madár, kakas, egy ló elmosódott árnya, bonyolítják, varázsolják álomszerűvé a látványt. Máskor pedig rajzi, formai bizonytalanságok, indokolatlan naivitás ingatja meg egy kép, vagy részlet hitelét (Emberpár, Parasztasszonyok).

Kevesebb küzdelemről árulkodnak akvarelljei. Zömében táji, természeti motívumokat, utazási élményeket ábrázol. Friss színek, finom, átszűrt hangulatok az őszinte átéltség igazságát közvetítik. Segítenek annak kimondásában, hogy a szombathelyi Kilátó úti műteremben szorgos munka közepette ígéretes, önálló világú életmű épül. Kéky

Velencei férfi.

VAS NEPE
1984 FEB 25
1091 BUDAPEST, IX., Üllői út 51.
Telefon: 337-748, 340-726
LEVELEZŐLAP

ket, megcáfolják a jólértesült-
k az ártatlan emberek tisz-
foltokat, segítenek a néha
tos nem büntetőjogi jellegű
lmi, kártérítési, biztosítási,
következmények levonásában,
ésében.
az úgynevezett alaptalan el-
tartósan alacsonyabb az or-
l. Túlnyomó részük nem a
ágoknak az alapos gyanú té-
vel összefüggő tevékenységére
za. Ennek az adja meg a
lentőségét, hogy az ilyen
zési okukat illetően semmi-
asonlíthatók az ötvenes évek
árásaihoz. Azt mégis hang-
l, hogy az alaptalan eljárá-
többirányú kárt okoz: igaz-
net jelent a gyanúba vett
ládjának, környezetének, sú-
n személyi szabadságát is
óságos bűncselekmények ül-
el az amúgyis túlterhelt
vek energiáját, végül pedig
ek a szervezeteknek is van
ége — a társadalom szolgá-
t anyagi eszközök haszonta-
sát eredményezi.
hogy a szóbanforgó jogpo-
ikusan alaptalannak tekint-
további szűkítésével, meg-
és mielőbbi félbeszakítását
gálni. Ez rendőri, pénzügyő-
ügyészi feladat, amelynek

A felelősségrevonás egyszerűsítése, gyorsítása

általános, tehát a büntető eljárásra is vonatkozó jogpolitikai igény. A büntető felelősségrevonás valamennyi fejlett jogrendszerben részleteiben is szabályozott, éppen a kiemelkedő jelentőségű érdekek csorbítására, személyiségi jogok korlátozására, elvonására is feljogosító természetére tekintettel. Ebből következik a garancia-sorozat beépítésének szükségessége is. Az egyszerűsítésre ennélfogva viszonylag korlátozott lehetőségek vannak, s ezeknek is csak egy része jogalkalmazói teendő. (A másik része jogalkotói feladat lehet.)

Az egyszerűsítésre törekvés az utóbbi évtizedben hozott büntető jogszabályokban kimutatható. Alkalmazásuk megyénkben jó eredményeket hozott, amelyeket csak eseti hibák rontanak. Az egyszerűsítés összefüggésben van az eljárás gyorsításával is. Sajnos, időnként még jelentkezik az a felfogás is, amely az időszerűség javítását célzó különböző jogintézmények, belső utasítások, vezetői iránymutatások jelentőségét alábecsüli, a határidőket olyan adminisztratív béklyó-rendszernek tartja, amely gátolja az érdemi jogszolgáltatói munka minőségét. (A jelszó közismert: a jó munkához idő kell — jóllehet e közhellyel szemben azt bizonyítja a gyakorlat, hogy a rosszhoz és korrigálásához még több idő szükséges!)

A büntető eljárás időszerűségének fejlesztése azért fontos, mert a nyomozás szakaszában a nyomok és más bizonyítékok beszerzésének lehetősége az időmúlással szűkül, vagy meghiúsulhat, a gyorsan megszerzett bizonyítékok meggyőző ereje szükségtelenné teheti a későbbi időigényes bizonyítást, a tettet mielőbb követő felelősségrevonás viszonylag jobb nevelő és visszatartó hatása pedig — az egyénnél és másoknál — egyértelműen megfigyelhető. Ez tehát a megelőzést kimutathatóan szolgálja.

A büntető felelősségrevonás időszerűségének mutatószámai alapján Vas megye már több éve a megyék felső egyötödöt alkotó csoportjában helyezkedik el. Ez az egy hónapon belül befejezett nyomozások magas arányára, az ügyészi és bírói eljárások időtényezőire is vonatkozik. 1982-ben például a nyomozás elrendelését az ügyek 39 százalékában egy hónapon belül vádemelés követte (országos: 30 százalék), a vádeme-

intető jogpolitikánk a gyakorlatban

megoldásához gyarapodó
rüttműködési tapasztalataink
őséget teremtenek. A káro-
és a társadalmi vagyon kezeb, tárgyilagosabb bejelentészín felfedezéskori állapotável segíthetik. Akik pedig a
vek félrevezetésével akarják
s ismerőseiket bajba kevermolhatnak a büntetőjogi kől.
lenség a névtelen bejelentéa is. Ezek ugyan nem kesárba, tapasztalataink szeinte kivétel nélkül alkalmattő eljárás megindításának
, bár több esetben kiegészís után vezettek már nyomos bűncselekmények feltárosszindulatú névtelenek leban a bűnüldözés gyarapodó
ktikai eszköztára egyre na-
.

Van
olyan
jelez.
mozá
de évek óta valamivel magasabb az országos átlagnál. Megjegyzem, a büntető eljárás későbbi, tehát a bírósági szakaszának sokrétű tapasztalatát senki sem hagyhatja figyelmen kívül. Ez pedig — mivel viszonylag magas a II. fokú bíróságok pótlólagos bizonyításra irányuló és hatályon kívül helyező döntéseinek aránya — bennünket arra intenek, hogy a nyomozások teljességét értékelő nyomozás felügyeleti tevékenységünket inkább szigorítsuk, mintsem „tágítsuk a szűrőt". Úgy véljük, hogy a védelőkészítés alaposságának további javításával fontos, a közérdekkel egybeeső jogpolitikai követelmény teljesebb érvényesülését szolgáljuk.

A védelemhez való jog

A tényállás akkor teljes, ha felderítették „mind a terhelő, mind pedig (az elkövető) javára szolgáló valamennyi körülményt". Ez a büntető eljárást folytató valamennyi hatóságot terhelő jogpolitikai igény, amelyet a tudomány az „anyagi védelem elvének" nevez. Úgy látjuk, hogy érvényesítésére a bűnüldöző szervek tudatosan és eredményesen törekszenek. A pótnyomozások okai között azonban visszatérően felbukkannak olyan hiányosságok is, mint az elkövető védekezésének ellenőrizetlensége, az ebből adódó ellentmondások tisztázatlansága.

Az elkövetőnek a büntető eljárás minden szakaszában joga van védőhöz („alaki védelem") is. Ez az elkövetők bizonyos körénél és a súlyosabb bűneseteknél kötelező. A védővel szemben támasztott jogpolitikai igény, hogy „késedelem nélkül köteles minden törvényes védekezési eszközt és módot felhasználni, és elősegíteni a büntető ügyek gyors, alapos elbírálását." Ez „jelentős tényezője a szocialista törvényesség érvényesülésének".

Tapasztalataink szerint a védőügyvédek tevékenysége túlnyomórészt a büntető eljárás ügyészi, meginkább bírósági szakaszára esik. Az idézett jogpolitikai követelményt ez a gyakorlat nem mindenben elégíti ki, hiszen fontos törvényességi érdekek fűződnek a nyomozási tevékenységhez kapcsolódó védői aktivitáshoz is, mégpedig olyan megkülönböztetés nélkül, hogy meghatalmazás vagy kirendelés folytán nyílt meg ez a jogosultság-kötelezettség.

A védői jogok érvényesülésének elősegítése érdekében a nyomozó hatóságot olyan
kötelezettség t
meghatározott
pontjáról a vé
ügyészi törvén
adata, hogy en
körben az ügy
feltártak, és i
megakadályozá

KÉKY-MAGYAR Éva festő

MN 1998. június 5.

ELHUNYT Kéky-Magyar Éva festő- és grafikusművész. A soproni születésű művésznő 67 éves volt. Temetése június 5-én, pénteken délután 15 órakor lesz a soproni Szent Mihály temetőben.

TÓTH Antal: Mértéktartás és konok követk
Pátzay Pál életművében. = Műhely, 10, 19
"Tóth Antal 1260:"}

1261. Pauer Gyula

KÖRNER Éva: Beszélgetés egy mű-alkotássa
hogyan választott témát, amelyben a festő
Jelenkor, 30, 1987, 12. 1127-1132.

PAUER Gyula - Érmezei Zoltán - Rauschenbe
parti festményeit, Pécs, Pécsi Galéria, 1
Annamária, Beke László, Bereményi Géza, K
"Beke László 1261:"}{tm "Körner Éva 1261:
Gyula 1261:"}{tm "Érmezei Zoltán 1261:"}{

1262. Paulikovics Iván

TERRAKOTTA. Paulikovics Iván tárlata. Bud
nov. 2. Bp., 1986 8 p. ill. > 1986, 2076
3. 58-59. ill. {tm "Paulikovics Iván 1262

1263. Pázmándi Antal

Grillcsirke és papírrepülő - kerámiából.
Antallal. = Művészet, 28, 1987, 7. 30-35.
"Lóska Lajos 1263:"}

1264. Pázmándi Margit

Kekko
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
L'Aurore
6 X 19
1021

● KEKKO

D'ORIGINE hongroise, le peintre Kékkö, déjà connu par ses expositions en Allemagne, en Angleterre et aux Etats-Unis, expose chez Bernheim-Jeune une série de toiles qui nous font découvrir la personnalité déjà bien marquée de ce jeune artiste. Ses paysages aux cieux tourmentés, ses sous-bois resplendissants de verdure, au feuillage sombre et épais, sont un aspect de son style. Les personnages, souvent placés dans des scènes dramatiques, expriment une douleur pesante et la lassitude de l'être qui souffre. Les gouaches apportent une note de fraîcheur à cet univers d'un réalisme poignant. — Galerie Bernheim-Jeune, 83, faubourg Saint-Honoré. Jusqu'au 23 octobre.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 AUG 18.

ÉLET ÉS IRODALOM

Kele Judit

1021

Kele Judit rajza

ÁGH ISTVÁN:

ELŐT

MEGYÜNK A RÉTRE?

Keressük meg egy munkásklubban a munkásokat — könnyűnek tűnt megbízatásunk, bár gyanúsnak is. Akár azt mondták volna, keressünk a fecskefészekben fecskét, természetesen tavasz és ősz között. Megnyugtattuk ma-

Kele Judit, díszlettervező

Drapéria, díszletek, diploma

Témája: meghittebb színház

Mindvégig ott volt a gép mellett

Ez az idő is elérkezett: a frissen végzett diplomás ott állhat a Vígszínház egyik előcsarnokában, s várhatja az érdeklődőket — közönségét —, akik kíváncsiak, milyen drapériát, bútorkárpitot, függönyt tervezett a színháznak.

Aranybetűs, szemet vakító felirat hirdeti: *Kele Judit diplomamunkája.* Egy félig megvalósult álom tanúi lehetnek, akik megnézik, mit szánt a fiatal textilforma-tervezőnő a jövő színházközönségének.

Laikus és szakértő egyaránt magyarázatot kér. Miért *éppen ilyennek* tervezte, miért *így képzelte Kele Judit* a Vígszínház helyiségeinek megújulását?

— Díszletet és jelmezt terveztem már néhányszor. Mind kíváncsibb lettem, hogy mit lehet tenni azért, ami a színpadon kívül van. Meg akartam ismerni *az egész* színházat, így jutottam el a diplomatémámhoz. Amikor megkaptam a feladatot, bejártam az egész Vígszínházat, a pincétől a padlásig. Mindent megnéztem, megfigyeltem, a legkisebb részletek is érdekeltek. Tudom, hogy a nézőteret és a színpadon kívüli többi helyiséget nem lehet különválasztani attól, ami az előadáson történik. *Az élményt befogadó embernek az egész épületben szépet kell látnia.* Nincs annál kiábrándítóbb, mint amikor a néző az előadás szünetében kipillant az ablakon, s az utcán a sárosan robogó kocsikat, villamosokat, egymást taszigáló embereket látja. Elveszem tehát ezt a látványt bársonyfonallal szőtt, ezüstmintás anyaggal, hadd érezzék, hogy *ők most egy sajátos világban vannak.*

Így mesél a textiltervező, aki ott állt a gép mellett, míg az anyagot szőtték, aki nemcsak a bársonyfonalat, hanem reménykedését, örömét, vágyait is beleszövette abba a néhány méternyi mintaanyagba, amelyben most a kiállítás nézői gyönyörködhetnek.

Hogy mikor lesz ebből valóság?

— *Talán öt esztendő múlva* — mondja kissé szomorúan a tervező, mert az mindig lehangoló, ha sokat kell várni, ha öt esztendőt kell várni, míg ebből a kis sarokból az egész színházra kiterjedő valóság lesz.

S addig?

— *Sokféle tervem van.* Szeretem a díszlet- és jelmeztervezést, a Miskolci Nemzeti Színház Börtönkarrier című előadása volt az egyik legutóbbi feladatom. Hogy mi lesz ezután? Mindenki, aki a főiskola kapuján kilép, szeretne sok jót és szépet alkotni. Menynyire segítik ebben, milyen lehetősége van hozzá, még nem tudom. Nem is gondolok rá ezekben az itteni pillanatokban, amelyek nekem oly ünnepiek.

(bende)

4.

zonban igen.

— *A mi szériáink csak apánban találnak vetélyársra. A világ minden harmadik gumimatraca magyar vagy japán. Az idén öbb mint másfél milliót yártunk, ebből egymillió 00 ezret tőkés exportra.* A álma-matracok Európában, Kanadában, s az Egyesült Államokban egyaránt eresettek. *A Taurus nyolcmillió dollárért szállít belőlük az idén tőkés partnereinek.*

Értékelemzés

A matrac: *divatcikk.* A álma gumigyár bemutatóterében *ma a jövő évi modelleket állítják ki.* A ülkereskedők és a hazai evők válogathatnak: melyek a legszebbek, a legdivatosabbak. Évről évre változik a kollekció. Nemcsak a színek, a formák mások: z árak is.

— *Nem is hinnék a Balaton mellett napozók, hogy matracaikat hányféle előírás szerint vizsgáztatták...*

— A módszer?

— *Az értékelemzés.* Az országban harminc terméket vizsgálnak az új módszer szerint. A bonyolult, összetett vizsgálat alapelve: *mennyiért lehet egy jó tulajdonságot meg-*

Kele Judit

Karakterünknek
aláfekvő textil,
játék.

.Bán András: Kivonulás a Paradicsomból.
Művészet,1978. november / 18.oldal.

Kele Judit

Karakterünknek
aláfekvő textil,játék.

.Bán András: Kivonulás a Paradicsomból.
Művészet,1978. november / 18.oldal.

KELE Judit (textil)

Kele Judit drapéria-akciójánál eltérő alapanyagú, azonos zöld színre festett lepleket öltöttek magukra a részvevők; mozgásuktól, táncuktól, ugrálásuktól a textíliák önálló, egymástól anyaguk szerint is különböző lebegő életre keltek.

FITZ Péter: A magyar textil kalandjai I.
1030. p.

KELE Máté aés

1493-1496 „pallatium" kérintés

Bakócz Tamásnak

MÉrt 1996/1-2. 107.

édelem
IER, PAUL: Siebenbürgische Städte. Bukarest

rszágos Levéltár, Budapest
Műemlékvédelmi Hivatal Tervtára, Budapest
ALÁZS: A Székelyföld leírása. I—VI. Pest,
868—1873.
halmi Szent-Benedek-rend története. I—XII.
902—1916.
RINA: Biserici gotice tîrzii din jurul Bistriţei.
de veche artă românească I. Bucureşti 1970.

ır Geschichte Siebenbürgens. Rechnungen I.
adt 1880.
KTOR: Die deutsche Kunst in Siebenbürgen.
adt-Sibiu 1934.
N JÓZSEF: A középkori nyugati műveltség
határai. Cluj-Kolozsvár 1929. Erdélyi Tu-
Füzetek 19. sz.

Kele Máté

pallér (1492 körül) a histórkányi „palotára" tető't képitett.

H. Takács Marianna: Magyarországi udvarházak és kastélyok. Budapest, 1970.

2851

301

Kele Máté

Kőművés

Bakócz Tamás, 1493–1497-ig, egri püspöksége idejében az egri vár kőművese: Kele Máté, segédje Benedek mester, tevékenysége javításokra korlátozódik: a palota tetejét, az ablakokat, kályhákat meg vártornyokat javítja, végzett munkáját az 1493-as számadás 62 forintot fizet ki, 1494-ben pedig templomjavításért 620 forintot, de részletezve csak a következőket találjuk: kőfaragóknak

fordít

vörös kovek (lapides rubeas) vágásáért 1 ft, az ereszsatorna javítása a tetőn és a két torony között 3 f; még Maday Péter pallérmester kap 45 forintot a templom tetejére állított nagy kőkereszt kifaragásáért, sarokkövek javításáért, és a puspoki palotából a templom felé nyíló ajtóért.

Pataki Vidor dr. Az egri vár élete. Eger 1934. 12.

M.D.K.

Kele Máté

1493-ban ácsmester. Különféle munkákat végez.

Détshy Mihály: Munkások és mesterek az egri vár építkezésein 1493 és 1596 között. I. közl. 190. o.

Az egri Múz. Évkönyve. I. Eger, 1963

Kele Máté ács M.D.K.

Az 1493-évi számadásokban szerepel

Détshy Mihály: Munkások és mesterek az egri vár építkezésein 1493 és 1596 között

Az Egri Múzeum Évkönyve 1964. I. Eger- 1964. 190.l.

Kelé Máté Ica M.D.K.

Az 1495-évi számadáskönyben szereplő

M.D.K.

Kele Máté, ácsmester

1493-ban dolgozik az egri várban, valamint a felsőtárkányi palota tetőzetén

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 348. old.

KELE Mátyás ácsmester. Az egri várban dolgozik 1493-ban „in Allodio domus Maioris feci", valamint ugyanezen évben a felsőtárkányi palotatetejét készíti el. /Bakócz kódex./

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Mele Sándor M.D.K.

Művei kiállítva a Zselnay Pázban

Dunántuli Napló 1965. márc. 7.

Kele [ ], parantjestő

L.: Kelle Sándor

Tüskés T.: Képzőművészek 341-349

JELENKOR, Pécs, 1976. április XIX/4

Kele Sándor
festő

M.D.V

Munkásságában most a báj
egy-egy részletére koncentrál,
az „egész" élményt egy-egy
jelképben összegen.

Hárs Éva: Baranya Képzőművészei a Magyar Nemzeti...
Művészet, 1969. Október - 43 lap.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

KELE Sándor

M. Nemzet 1993. okt. 21

KELE SÁNDOR festményeiből nyílt meg kiállítás a Művészbarátok Egyesületének Galériájában (Budapest, István u. 42. – volt Landler Jenő u. 42.).

Kele Judit, textiltervezőművész

A textilművészet 1968-as fellendülése után Vas megye és szombathely városa karolta fel a továbbfejlesztés ügyét. 1970-ben indult meg a Savaria Múzeumban a textilbiennálék sora. Megalakult a velemi alkotóműhely, hogy újabb lendületet adjon a kísérletező textilművészeknek.
Kele Judit akcióinak egyik továbbfejlesztett változatát a párizsi Pompidou Központban is bemutatta.

Torday Aliz: Textilművészeti alkotóműhely Vasban.
Zalai Hírlap, 1984. jan. 7.

Kele Judit

"Végzetautomata" cimmel Szekrényesy Julia ismerteti Déry Tibor: "Az óriás csecsemő" c. szinmüvét, melyet a Pécsi Nemzeti Szinház mutatott be.
A kritika elismeréssel ir Kele Judit, Benyovszki István, Rajkay György és Orosz István szinpadképeiről.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. ápr. 1.
XXII. évf. 13. sz. 13. lap.

Kele Judit, [ ]

L: Rajkay György

Koltai T.: Déry Tibor: Az óriáscsecsemő 26-27.

Kritika. Bp. 1978. jún. 78/6.

Kele Judit, [ ]

(Az Óriáscsecsemő címlapjáról: tér — szín — forma: *Kele Judit, Benyovszky István, Rajkay György* és *Orosz István*, dallam és zörej: *Mártha István*, hangmontázs: *Dobos László*.)

Kóbányai János: Az Óriáscsecsemő 2.

Esti Hírlap, Bp. 1978. máj. 12.

e 4

Kele Judit, [ ]

Déry Tibor: Óriás szecsemőr. színpadi művének előadásáról van nó:

Anélkül, hogy a darab általánosítottságát csökkentették volna, átvezették fél évszázadon: maivá, hazaivá konkretizálták. Mindenekelőtt az értelmezve-gondolkozva rendező főiskolás *Szikora János*, a nagyszerű szcenikát, valódi *világszínpadot* létrehozó kollektíva (*Kele Judit, Benyovszki István, Rajkay György, Orosz István*), az ezúttal meg nem nevezett, de jelenlétét sejtető dramaturg. A

Futaky Hajna: Pécsi színházi esték 712-718.

Jelenkor, Pécs, 1978. júl-aug. XXI/7-8

KELE JUDIT

említve mint kiállító. ld.Haraszty István

P.Szabó Ernő:Helyzet.Lajos utcai Galéria

UJ TÜKÖR 1983.XX.évf.25.sz.3-4.o.

SZERZŐDÉS

avégzésre irányuló egyéb jogviszony létesitéséhez

részről a MTA Müvészettörténeti Kutató Csoport (Bp. I. Uri
ről

ye:

z alábbi feltételekkel:

feladat részletesen:

Ikele Judit, [ ]

l. Rajkay György

Molnár G. Péter: Antiszínház és antiszínház 7.

Népszabadság, Bp. 1978. márc. 31.

Kele Judit

"Szokatlan zászlók" cimmel Vadas József részletes beszámolót ad egy -a hagyományostól eltérő- ujszerü kiállitásról.
A budapesti Párizsi Udvarban most megrendezett u.n. "Utcatárlat"-ot, előzőleg Párisban mutatták be.
A tizennyolc kiállitó közül a kritika csupán öt nevet emlit meg:
Bódi Irén, Kele Judit, Keserü Ilona, Szenes Zsuzsa és Szilvitzky Margit müvészeket.
A fenti cimü beszámolót lásd: Szilvitzky Margit nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. dec. 31.
XXI. évf. 53. sz. 6. lap.

Kele Judit

A Velemi Alkotó Műhelyt három éve alapitotta a Szombathelyi Savaria Muzeum textilművészek számára. "Egy kerti ünnepély – Velem" cimmel Frank János beszámol a műhely munkájáról és felsorolja a jelenleg ott működő művészek nevét: Attalai Gábár, Bajkó Anikó textilművészek, Bánáti János belsőépitész, Bárkányi Attila formatervező, Bodnár Eszter, Erdős Julia, Gulyás Kati, Harsai Ilona, Holb Margit, Kele Judit, Kelecsényi Csilla, Lovas Ilona, Sándor Eszter textilművészek, Schrammel Imre kerámikus, Szenes Zsuzsa, Szilasi Anna, Táborí Gabriella textilművészek, Somogyi Pál belsőépitész, Tóth Sándor textilművész. A műhely záróünnepélyének keretében háromnapos kiállitást rendeztek a művészek munkáiból. A itteni részvétel egy pályázat megnyeréséhez kötött. Fenti c. kritikát lásd: Schrammel Imre nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. nov. 27 26. XXI. évf. 48. sz. 12. lap.

Kele Judit, díszlettervező

a Miskolci Nemzeti Színházban előadott Osztrovszkij „Zivatar" c. műrének díszlettervezője Kele Judit, jelmeztervezője Hruby Mária.

Gyarmati Béla: Péntek esti premier: Zivatar.
Déli Hírlap, 1976. nov. 6.

Kele Judit

Bánkuti József viziós festő kiállitása a Pszichiátriai Klinika Nappali Szanatóriumában január 19.-től,
Timár Péter fotókiállitása a Helikon Galériában január 24.-től tekinthető meg.
Kele Judit a miskolci Molnár Béla Ifjuségi Házban ,
Fáy Éva a Fiatal Művészek Klubjában január 18.-től,
Zimányi Alajos a berettyóujfalusi Elzett Művekben január 18.-tól mutatja be müveit,- közli a kulturális eseményeket ismertető rovatban a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1980. jan. 19.
XXIV. évf. 3. sz. 8. lap.

Kele Judit

3-4. „Karakterünknek aláfekvő textil" játék, 1977. (említve).

Művészet, 1978. 11. 21. old.

Kele Judit

Frank János: "Jelige: Klauzál tér" címmel beszámol a Klauzál téri piacon rendezett kiállitásról, melyen konyhakerti növényekből és gyümölcsökből összeállitott képeket mutattak be az itt felsorolt művészek:

Fajó János, Kele Judit, Lovas Ilona, Regős Imre, Steiner István és Szabó M. László.

Frank János fenti cimü kritikáját lásd:

Fajó János nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. szept. 30.
XXII. évf. 39. sz. 12. lap.

Kele Judit

A szombathelyi Savaria Muzeumban rendezték meg a a IV. Fal- és Tértextil Biennálét, melyről Vadas József ir: "Magányos textil" cimmel. A tárlaton szereplő nevek mellett beszél müveikről: Ardai Ildikó, Attalai Gábor, Balázs Irén, Buzás Árpád, Cságoly Klára, Farkas Gabriella, az első dijnyertes Gecser Lujza, Kele Judit, Pauli Anna, Pécsi László, Preiser Klára, Szilvitzky Margit, Szuppán Irén, Tóth Sándor. Végül megemliti a két belsőépitész: Fekete György és Somogyi Pál nevét is. Vadas József cikkét lásd: Gecser Lujza nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. szept. 11. XX. évf. 37. sz. 13. lap.

Kele Judit

Stilizált alakot ábrázoló rajzát, -cim nélkül- hozza a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. aug. 18.
XVII. évf. 33. sz. 6. lap.

Kele Judit, díszlettervező

A Miskolcon bemutatásra került

finn vígjátékhoz a díszle-
teket és a jelmezeket tervezte.

Havas Ervin: Tauno Ylironusi: Börtönkarrier
7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. dec. 19.

Kele József

festő

VII. Baross u. 77

MKSz 1947

M.D.K.

Kelé Barnabás, ácsmester

1551-ben dolgozik az egri várban.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 348. old.

Kele Barnabás ács M.D.K.

1552-ben Egerben dolgozott

talán a Bakócz -kori Kele Máté leszármazottja

Détshy Mihály: Munkások és mesterek az egri vár épitkezésein 1493 és 1596 között

Az Egri Muzeum Évkönyve 1964. I. Eger- 1964. 192.1.

M.D.K.

M.D.K.

Kele Barnabás

1551-ben ácsmester. Talán a Bakócz-kori Kele Máthé leszármazottja. Máj. végén 4 emberével fát dönt az erdőn, ján-szept-ben 6-8 emberével a várban dolgozik.

Détshy Mihály: Munkások és mesterek az egri vár épitkezésein 1493 és 1596 között. I. közl. 192. o.

Az Egri Múz. Évkönyve. I. Eger, 1963

M.D.K.

Kele Barnabás

Acs napszámbért kap 1551-ben.6 heti 1.20 forintot, tehát 20,emberei 14 dénár napszámot kapnak.

Détshy Mihály:Munkások és mesterek az egri vár épitkezésein 1493 és 1596 között.I.közl.194.o.

Az Egri Múz.Évkönyve.I.Eger,1963

Kele B enedek ács M.D.K.

Az 1493-évi számadásokban szerepel

Détshy Mihály: Munkások és mesterek az egri vár épitkezésein 1493 és 1596 között

Az Egri Múzeum Évkönyve 1964. I. Eger- 1964. 190.1.

M. K.

Kele János festő. hDK.

Dunántúli Népszava. 1945. I. évf. dec. 18.
„Kiállítás Pécsbányatelepen" 4. l.

Kelcz József
festő
Nagyváradról, 1834-ben
20 éves

Lásd
Fleischer Béla 57. l.

Tergovest.

A középtérben balra van
lyet ostromolnak, az előtérbe
köti le figyelmünket, a melyb
dig a hegyek fölött két égi t
ta:

ABRIS DER BELEGERVNG TERG
Pr VON SIBENBVRGN GESCH

fölül balra, de oldalt: P 182
magyarázó szövegének kezdete:
G. Der Adler so in des

Rm., mér. a vk.

46-92-

KELBE MIHÁLY / Mohácsi grafikus

1.) Zsírnyi I. mozaiktervo
2.) Zsírnyi II. mozaik

Vidéken élő képzőművészek kiállitása. 2. Bp., 1955.
/Kat./

18

Fénykép

Magyar Foto: KJ 51112/11 Hegedűsné

Kelbe Mihály: Zrinyi

Mozaik

1955. XI. 12.

Neg. van

KELBE Mihály

Zrínyi (mozaik; repr.)

MN: 2 kép a vidéki művészek kiállításáról

Művelt Nép 1955 11 lét. 47. sz. nov. 20. 6 l.

Hanz Jörg Kelchmüller,asztaloslegény

A győri asztalos és puskaagykészitő céh legénykönyvéből,1697 dec. 29 oktober: "Mehr Hanz Jörg Kelchmüller tischler gesell von "eisz Kirchen aus obersteier marckt". 113.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.században - Adatok Győr város asztalosművességének történetéhez 93.old

Arrabona,9.ÓAntus János Múz.Győr,1967.-A Győri Múz.Évkönyve

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

MDK

Kelbe Mihály, Mohács

Zrinyi I. mozaikterv

" " II. mozaik

Vidéken élő képzőművészek kiáll.II. M.Szal. 1955.

18. 1.

Kelb (Kolb?) Johann Jacob

augsburgi ötvös 1746-47-ben 8 darab nagy vér gyertyatartót készített tüzben aranyozva az alabbi székesegyház főoltára részére a pécsi káptalan megrendelésére. Fonyó Sándor pécsi kisprépost és püspöki helynöknek az ötvössel ez ügyben való levelezése a pécsi káptalan levéltárában van. A gyertyatartók régen elhallódtak.

Szönyi Ottó dr: A pécsi székesegyház főoltárának 1746-47-ben Augsburgban készült gyertyatartóiról. A Pécs-Baranyamegyei Muzeum Egyesület Értesítése. 1928. 79-83. l.

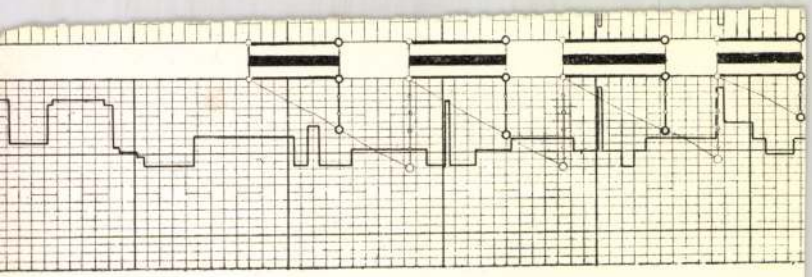

. ábra .

ős évszakban
ujtó területről
tóba jutó
ennyiségnek
szám vonala

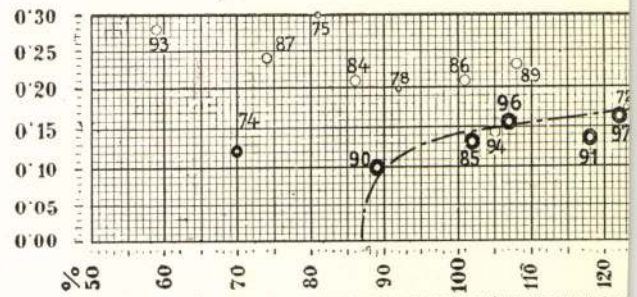

. ábra .

i vízszin
lkedésének
grafikonja:

i alacsony
izállástol

tavaszi
lminatióig,
sztés nélkül:]

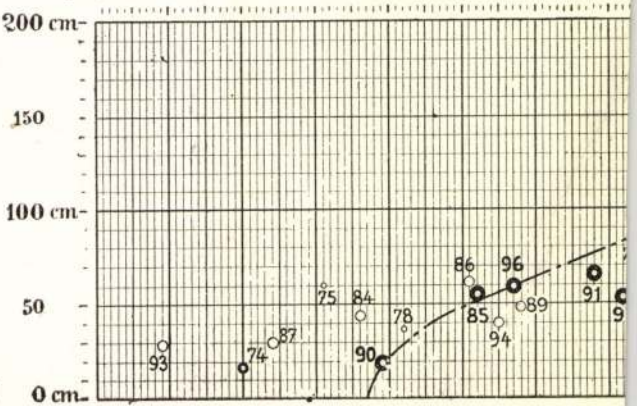

Kékry Lajos, építőmester MDK

„számos maradandó művet alkotott"
Hajdúböszörményben. Debrecenben támult
ő terjesztette elitt a debreceni hástipust
406 old

Dankó Imre: Hajdúböszörmény népi épitkezése. 367.o.

Déri Múz. Évkönyve. 1968. Debrecen, 1968. Alföldi
Nyomda, Debrecen

Kel Kodeli
festő

M.D.P.

Méltatás.

Magyar Nemzet, 1959. julius. 29.
(fl): Az abbán képzőművészeti kiállítás.

4l.

Kékkúti bazilika

emlétve

Barkóczi – Bóna – Mócsy: Pannónia története

Bp. Tankönyvkiadó 1963

Kéky Imre
asztatos

l.

Közlezrkiáll

1386-l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 485418

Kéky Lajos

közműves m. Hajdú-
böszörmény

l.

Valjnbal. 470. l.

A Szombathelyi Képtár tisztelettel meghívja Önt

KÉKY MAGYAR ÉVA

festőművész
kiállításának megnyitójára

1997. május 8-án, 17 órára

A kiállítást megnyitja:
NAGY ANDRÁS
a Vasi Szépművészeti Egyesület titkára

A kiállítás megtekinthető: 1997. május 8 - június 1 -ig

Kéky Éva grafikus

Szombathelyen megnyílt a Vas m.-i tavaszi tárlat, melyen szerepelnek a felszabadulási pályázatra készült művek is.
„Lüktetés" c. grafika (említve)

Budai Rózsa: Vasi tavaszi tárlat.
Életünk, 1975. 2. 167. old.

Kéky Éva festő

Szombathelyen rendezett Vasi Tavaszi Tárlat '74 kiállításon szerepel képe: színes rézkarca „Három kis virág" c. (emlétve)

Budai Rózsa: Vasi Tavaszi Tárlat '74

Vas Népe, 1974. ápr. 18.

Kéky Éva grafikus

A Tavaszi tárlat '76 c. kiállításon szerepel a művész műve: „Venusz" – „Galaxis" c. (említve)

Kulcsár János: Tavaszi tárlat '76
Vas Népe, 1976. ápr. 10.

KÉKY ÉVA, festő

A III. Kisalföldi Tárlatot Győrött tartották 1974-ben Részt vett ezen Békés Imre és Kéky Éva soproni művészek is. Mindkettőt a Képzőművészeti Alap tagságára ajánlották. 266.old

GASPARDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1974-ben és 1975-ben 266.old.

Soproni Szemle, Helytört.folyóirat, XXX. 3.sz.
Sopron, 1976

Kéky Éva grafikus

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1976 MAR 6
Vas Népe
Kéky Éva festő

1021

Kiállítás a népfront-klubban

A klasszikus művészet értékeinek befogadása mindig könnyebb, s a műveltség általánossá válásával szélesebb körben talál visszhangra, mint a kortárs művészet. Viszont a velünk együtt élő, mai művészek sem nélkülözhetik a közönséget, hogy az alkotó—mű—befogadó folyamat szerves egysége megmaradjon. A mai művészet és a mai közönség találkozásának elősegítése a népfront-mozgalomnak is feladata.

Ezeket a gondolatokat állította középpontba dr. István Lajos, a Hazafias Népfront megyei bizottságának elnöke Kéky Éva festőművész kiállításának megnyitóján. A népfront klub intimitásához igazodva, kisméretű grafikákat láttunk a kiállításon, szép elrendezésben. A huszonnégy mű többsége rézkarc, melyeken az alkotó rajzkészsége, technikai tudása érvényesül. Néhány akvarell és litográfia egészíti ki a kollekciót.

A népfront-klub átalakított, újjávarázsolt belső tere megfelelő környezetnek bizonyult. Ha a jövőben rendszeressé teszi a népfront e kis kamarakiállításokat — s a megnyitó szavai erre utaltak — mindenképpen érdemes lenne a kiállításoknak megfelelő világítást megoldani, hogy ez az apróságnak tűnő probléma se zavarja a jó kezdeményezés közönségsikerét.

(d)

n nehéz tavasz vár a zöld-fehérekre —
artalekos Videoton ellen

illantva is előre kell nézni

tervezett csapaton csak ritkán változtatott, ezt az is bizonyítja, hogy a Haladásnál szerepelt a legkevesebb játékos az NB I-ben. 1975 őszén Sárosi csapatában mindössze 15-en kaptak helyet, Horváth Á., Kereki, Halmosi, Szabó és Farkas minden mérkőzésen játszott.

A hazai veretlenségről már szóltunk, hat győzelem és két döntetlen a mérleg, s ehhez a 14 ponthoz még hármat hoztak idegenből. A Rohonci út tehát ismét oroszlánbar-

ben döntetlenül végzett. Ezen a mérlegen javítani kell, de itt meg kell említeni, hogy idegenben sem játszott alárendelt szerepet a Haladás. Voltak olyan mérkőzések, amikor — például az Üllői úton — kifejezetten jól játszottak Halmosiék.

Ilyen ősz után — fordított párosítással — nehéz tavasz elé néznek a labdarúgók, hiszen Szombathelyre a nagyok jönnek, s a kisebb csapatoknak pedig vendége lesz a Haladás. *Itthon:* Bp. Honvéd,

zéseken már ismét az „ősz
védelmet láthatják a szurk
lók.

— *Ötödik helyről indul
jó, de egyúttal felelősség
Odafigyelnek a Haladásr
mit vár ilyen helyzetben
edző a második bajnoki fé
évtől?*

— Most jön az igazi er
próba, hiszen az élmező
csapatai ellen kell bizonyí
nunk hazai környezetb
Úgy gondolom az említett c
patok ellen itthon képesek
szünk döntetlenre, s ideg

KÉKY ÉVA, festő

A III.Kisalföldi Tárlatot 1974.novemberében mutatták
e Győrött a Múzeum Képtárában.A soproniak közül:Békés Im
Imre,Gáspárdy Sándor,Giczy János,Kéky Éva,Rázó József,
Renne Kálmán,Sulyok Gabriella és Sz.Egyedd Emma vettek
részt a kiállitáson 26 .old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőmüvészeti élet alaku
lása 1974-ben és 1975-ben 266.old

Soproni Szemle, Helytört.Folyóirat, XXX. 3.sz.
Sopron, 1976

KÉKY ÉVA, festő

1975 novemberében nyílt meg Sopronban a IV.Kisalföldi Tárlat.Ezen a Soproniak kívül részt vettek:Békés Imre, Gáspárdy Sándor,Giczy János, Kárpó József,Renner Kálmán Sz.Egyed Emma,Sulyok Gabriella.Kéky Éva nem állított ki mert Szombathelyre költözött. 266.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet alakulása 1974-ben és 1975-ben 266.old

Soproni Szemle, Helytört.folyóirat, XXX. 3.sz
Sopron, 1976

Kéky Éva, festő

L: Bagi Béla

O-: Tatlatok

Esti Hírlap, Bp. 1977 március 19

12.

Kék kúti

ó keresztény

bazilikák

l –

Arch. Ért. 1931.

32 és kv. ll.

~~Báthori Gábor IV. 197~~

Kékkúti ókerentény

bazilika

Zalam.

l.

GerMRE 8. l.

496.

1908.

oktober 21-én

~~-án. F Montecarlóban 1908 január 27-én~~

l fúvó

(en szemlelhető, a mely)

ban ábrázolt dombos vidék fölött
ak. Az előtérben balról ~~egy~~ magá-
ajlitott, a domb mögött jobbról az erdő szélén lévő
ozik ki, a háttért pedig hegy fog-
atona Nándor 4.

11-iki 43506 sz. leirattal 800

8-án 1001 szám alatt.

Egyéb áll. elh.

Kékkút

Kisebb és nagyobb öreszteny bazilika alapfalai. Krisztus monogram mos tégla a keszthelyi minzeumban

Nagy Lajos: Pannonia sacra. Serhent István I'k 79-81. l.

Kékkút

Ókeresztény bázilika maradványai

K. u. IV–V. század

apszisnélküli terem-templom

a parenzói domhoz hasonlított.

Ettől a teremtemplomtól 85 méter távolságban a kékkúti kettős okeresztény templom K. u. IV. század első fele

Nagy Lajos

Sertzent István

I. 119, 120,

121. l. 122,

123. l.

Warrone J évszámok

M

148 l.

Salgótarjánban születtem. Ének-zene tagozatos általános iskolába, majd a Bolyai János Gimnázium fizika tagozatára jártam. Számomra a humán és a reál egymást kiegészítő, összetartozó tudomány. Így érthető, hogy a tanárképző főiskolát matematika-rajz szakon végeztem. Ezt a Képzőművészeti Főiskola követte, ahol művészi rajz, ábrázoló geometria és művészettörténet szakos középiskolai tanári diplomát szereztem. Azóta is rendszeresen részt veszek szakmai és pedagógiai képzéseken: könyvkötő szakmunkásvizsga, mozgóképtanári képzés, szakvizsga.

Alkotó műfajom a grafika. Lételemem a rajz. Tudatosan dolgozom, de engedve a pillanat csábításának. Szakmailag, érzelmileg, emberileg meghatározóak voltak tanáraim, mestereim: Varga István, Czinke Ferenc, Lóránt János, Szabados Árpád.

Számos csoportos és egyéni kiállításon vettem részt. Bemutatkoztam sok kiállítóhelyen, iskolagalériában. Ezek az alkalmak mindig számvetésre késztetnek. A látogatók érdeklődése, figyelme fontos számomra. Tanár vagyok. Naponta megmutatkozom, megmérettetek. Egy kiállítás különös alkalom, ünnep. Bízom benne, hogy grafikáim megállásra késztetnek.

Cím: 3100 Salgótarján, Kercseg út 39.
Tel.: 32/ 314 326 mobil: 20 9330 312

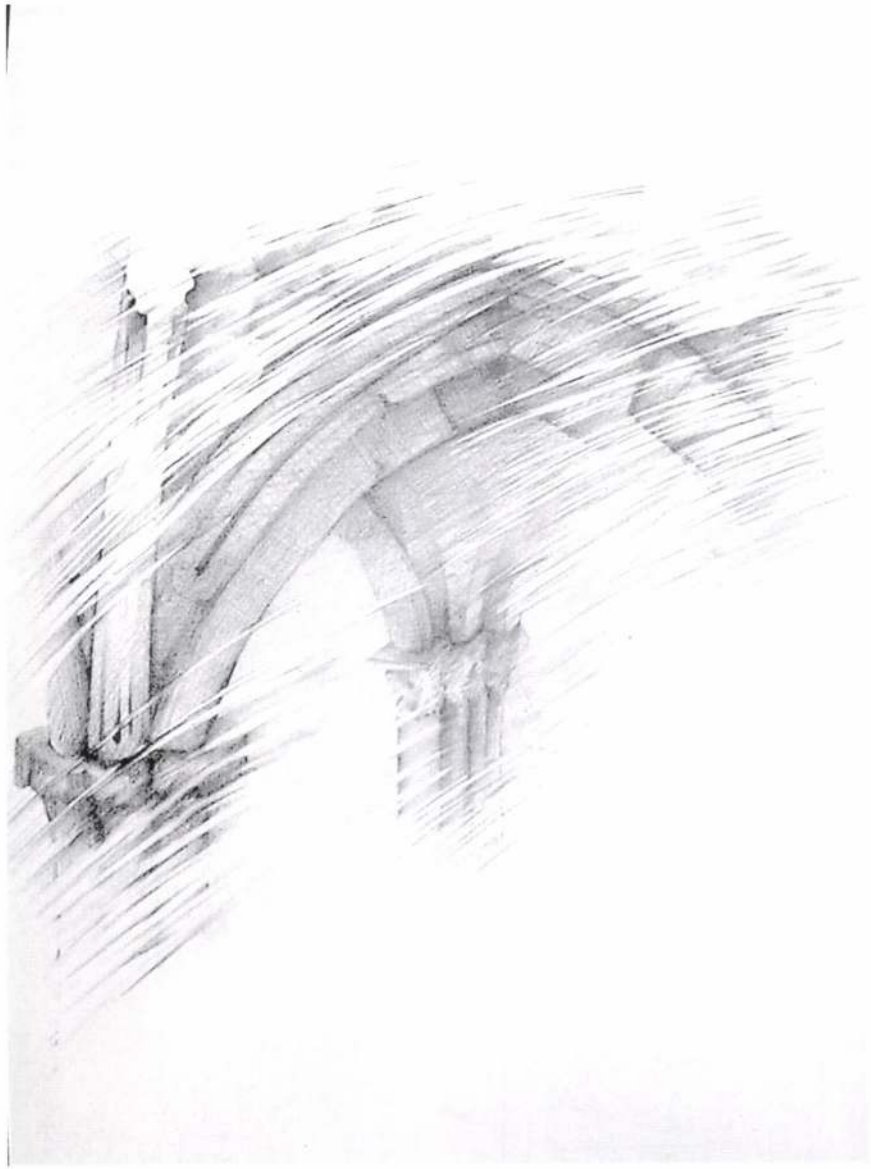

SZERBTEMPLOM
(Balassagyarmat, Szerb utca 5.)
2004. június 4 - július 29.

KELE SZABÓ ÁGNES

Kele Vilma

B.H.932.V.29.

* (**Régi brokátok kiállítása az Iparművészeti Múzeumban.**) Az Iparművészeti Múzeum gyüjteményeinek egyik leggazdagabb csoportja a textilgyüjtemény, mely azonban helyhiány következtében állandóan ki nem állítható, hanem csak egyes csoportokban felváltva mutatható be a közönségnek. Ezúttal a régi brokátok — nagyrészt arany- vagy ezüstszállal átszőtt selyemszövetek kerültek kiállításra, országok szerint csoportosítva. A brokátszövet anyagának nemessége mellett végtelen lehetőséget nyujt a síkdíszítésre és a legkáprázatóbb színharmóniák kifejezésére. Technikáját — mint annyi más művészi iparét — keletről importálta Európa, de csakhamar nagy tökélyre emelte és a saját ízléséhez alkalmazta. Különösen Olasz- és Franciaország alkotott csodálatraméltót e téren. Az olasz brokátoknak nagyon korai, XIV. századi (Lucca), ugy mint renaissancekori példáiból elsőrendű darabokat mutat be a kiállítás, míg Franciaországot különösen a XVII—XVIII. századi remek-szövések képviselik. A kisebb-nagyobb szövetdarabok mellett egész női- és férfikosztümök is láthatók a kiállításon, melyen spanyol, német, lengyel és orosz brokátokon kívül különösen a török, perzsa, kínai, japán és indus selyemszövetek érdemelnek még különös figyelmet. A kiállítást, mely naponkint 9—½2 közt tekinthető meg, a múzeum egész tisztviselőkarának, első sorban *Kele* Vilma textilkezelőnőnek hathatós közreműködésével *Layer* Károly múzeumi igazgatóőr rendezte.

lalkozott a népszínházi bizottmány a népszínházi épületnek a Nemzeti Színház részére való további bérbeadásával. A bizottmány elvben végzett a szerződéstervezet megvitatásával és elhatározta, hogy *jönius 2-án, csütörtökön* délelőttre *a szerződés perfektuálása céljából meghívja az állam kiküldötteit.*

1021

Kelecsényi Adél festőművésznő

1981. I. 19. Petőfi 10,15 Áné

Néhány szó zene közben

- Az uj év első napjaiban, heteiben a legszivesebben a képzőművészeti naptárakban lelem örömömet. Borsos az áruk, de megéri. Leginkább a régi Pest-Budát ábrázoló képsorozatban álmélkodom és gyönyörködöm. Milyen jó is, hogy volt egy művész, aki ezeket az immár nem létező városrészeket, házakat utcácskákat megörökitette ecsetjével. Ezen a naptáron álmélkodván eszembe ötlött, hogy Derkovics Gyulán kivül Pest külvárosait, mondjuk a Váci utat, Ujpestet nemigen örökitették át a festők az utókornak. Igaz, hogy a peremvárosok cseppet sem voltak festőiek. Müemlékben is igen-igen szegények, ha csak a gyárakat nem soroljuk a müemlékek közé, de azok is rengeteget változtak. Ki emlékszik már arra, milyen volt a Hajógyár, a Darugyár, a Láng Gépgyár hajdani főkapuja. Szerintem senki. Mint, ahogy én is elfelejtem szinte már abban a pillanatban, amikor lebontják a régi házakat, hogy milyen volt robbantás előtt. De azért csak maradt a Váci uton is egy-egy állandó épület, amit müemléknek nyilvánitottak. Ott van például a hires 13 ház. Aki csak kivülről ismeri ezt az egymáshoz préselt bérkaszrányа kolosszust, megretten tőle. Aki belülről is, az tisztelettel néz rá, mert ebben a házban nem prolik laktak, hanem szervezett munkások. És május 1-én ehhez a házhoz rendelték ki elsőként a rendfenntartó rendőröket és csendőröket. Nos, ebben a házban született egy nem régi, ám igen-igen kedves ismerősöm Kelecsényi Adél festőművésznő. Lengyel József, aki szintén nagy tiszteletben tartotta a 13 házat, egyik könyvében egy szöszke kislányról is emlitést tesz, mégpedig névszerint. Ez a szöszke kislány Kelecsényi Adél. Az apró frizura alól zöldesszürke szempár mosolyog. Most is a Váci uton lakik, de már az uj házakban. Első értékjelző müvét gyermekkorában festette, néhány kiló babot kapott érte. A másodikért kukoricalisztet, mert háboru volt és hatan voltak testvérek. Ő volt a legfiatalabb közöttük. Abban az időben a zsirt, a cukrot aranyért mérték, már akinek volt aranya. Neki csak ecsetje volt és vizfestéke. De ezzel még tojást, vajat is keritett az asztalra. Azóta is vallja, hogy a müvészet nemcsak önmegvalósitás, hanem komoly munka is. Hostani képein kéregnélküli csontszinü csupasz fák törzse, ága csavarodik, vonaglik a narancsvörös égbolt felé. Hol citromsárga nap ragyog. Meghökkentő, zavarba ejtő látomás. A csontszinü csupasz fák, emberként fonódnak egymásba és hajolnak egymás felé. Talán ez a legjellemzőbb Adél müveiben, hogy mindent, amit befogad és kivetit magából emberi. Vajudó szerelem, születés és ujjászületés, kozmikus látomások a holnapról, cikkanó örömök a máról. Nemrégiben Ujpesten rendezték meg gyüjteményes kiállitását. Onnen származó vendégkönyve elismerő soroktól dagadozik. Zömében munkások látogatták a kiállitást és Kelecsényi Adél szerint ez a leggyönyörübb az egészben. Hogy müvészetét értőn fogadták géplakatosok, hajóácsok, esztergályosok, szövőnők, egyetemisták és középiskolás diákok.

Kelecsényi Adél azon müvészek közé tartozik, akik nem restellnek tetszeni közgazdasági terminológiával élve piacra dolgozni. Kisérletező kedve zabolátlan. Mindent megpróbál és kipróbál, hol gyötrődve, hol játékosan. S ha ugy adódik a festészet kedvéért izgalmas kirándulást tesz a kémiai tudományok laboratóriumába is. Budapesti Müszaki Egyetem szervetlen kémia tanszékének Kossuth-dijas professzora, dr. Nagy József megkérte arra, hogy próbálja ki és mondjon véleményt egy ujfajta müvészfestékről. Hogy milyen az a festék? Hőálló, vizálló, szintartó, nem kopik. De ez még a jövő zenéje. Addig, amig lesz belőle velemi, hagyományos festékből keveri a szineket, az emberfák fölé az eget, a napot, a tavakat, a vizeket a házakat, mindazt, ami ecsetjére kivánkozik. Lirai alkat? Igen is, nem is. Örül annak, hogy lebontották Óbuda földbe süppedt, rogyadozó öreg házacskáit, de miután ezek a házak, utcák történelmet, emeberi sorsokat éltek át, ő is megörökitette. Mint kőből faragott makett csüng az ellint városrész a világürben, fittyet hányva a sulytalanság állapotának. Egyszer talán az ő képeiből is naptár készül. Biz'isten örülnék neki.

-- Balla Annát hallották.

Kelecsényi Csilla

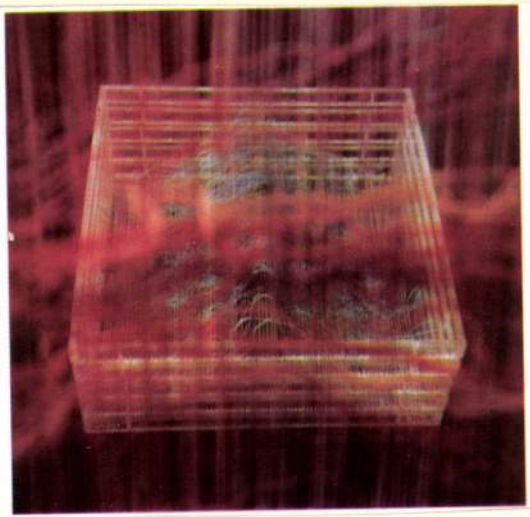

Vérerek, Vizerek,
mindkettő plexikeretben feszitett és bujtatott pamutszálakból.

Bán András: Kivonulás a Paradicsomból.
Müvészet, 1978. november/ 18.oldal.

KELECSÉNYI CSILLA

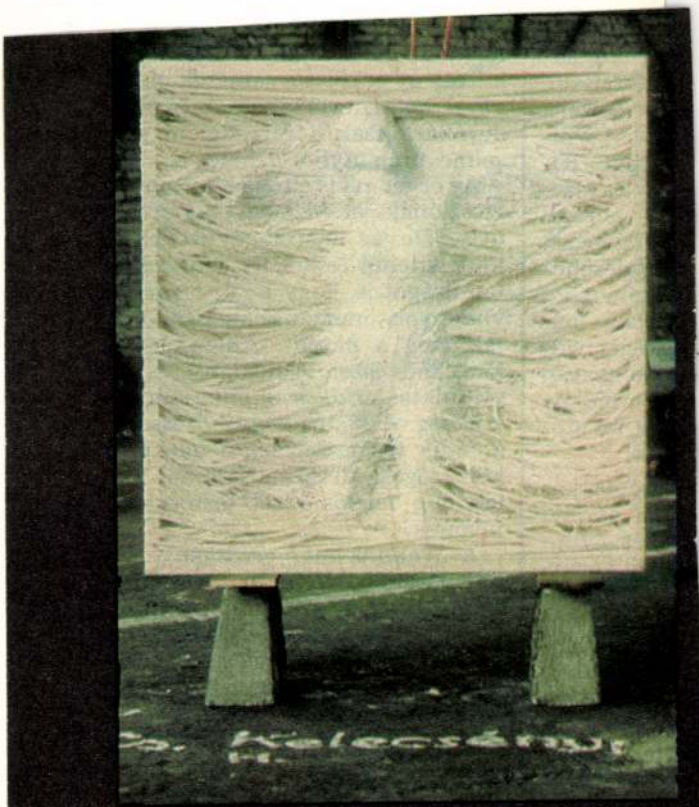

Kelecsényi Csilla:
Fekete és fehér

ZŐDÉS

gyéb jogviszony létesitéséhez

szettörténeti Kutató Csoport (Bp. I. Uri

. . . . . .

esorolás

Kelecsényi Csilla, Textilművész

Tértextil — presszóban

A textil tág fogalmához — ruha és falikép, bútorhuzat és zsebkendő, fehérnemű és függöny — egyre többször csatlakozik a „tértextil", mint műfaji meghatározás. Különbözik a faliszőnyegtől és a faliképtől, amely síkban, esetleg némi domborulattal jelenik meg, ugyanis — a szoborhoz hasonlíthatóan — körüljárható, több dimenziós. És van még egy fontos ismertetőjele: szinte kizárólag a beavatott közönség találkozhat vele, hiszen múzeumokban, kiállításokon látható. És bár a ruha is nevezhető „tértextilnek", hiszen kiterjedése van három irányban, mégis, a kiállításlátogató aligha tudott volna tértextilt elképzelni másutt, mint kiállítóteremben.

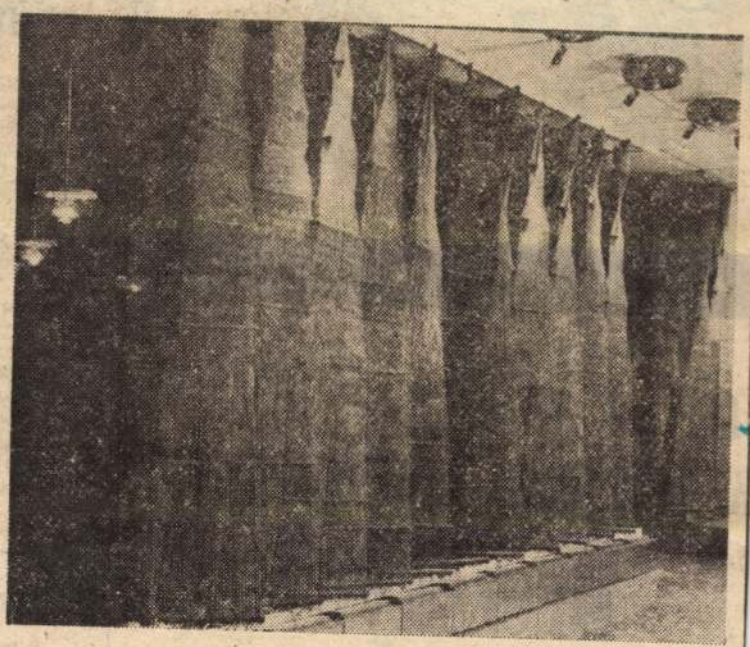

(Molnár Géza felvétele)

A szálak viselkedése

Molnárné Wladyka Helga belsőépítészt dícséri az ötlet, *Kelecsényi Csilla* textilművészt pedig a terv és megvalósítás: rafináltan egyszerű, gyönyörűen kivitelezett tértextil született Kőbánya új városrészközpontjában, a hatalmas szolgáltató épülettömb eszpresszójában!

A feladat az volt, hogy a presszó nagy, sima terét valamilyen könnyű — átlátszó, áttetsző, lyukacsos? — anyag két részre ossza: a meghitt, csöndes kárpitozott boxokat elválassza a világos, tágas, nagyobb asztalokkal, táncparkettel, zenekarral rendelkező, harsányabb tértől.

Kelecsényi Csilla szövést tanult az Iparművészeti Főiskolán, de azóta egyre inkább *a szál* foglalkoztatja. Tavaly is, idén is a velemi textiles alkotóműhelyben a kihúzott, kifeszített szálak viselkedését tanulmányozta; a szálak ugyanis, ha nincsenek egymással összeszőve, egymás mellett és mögött haladva is a szövöttség hatását keltik. Amikor ezt a presszótérelválasztó megbízást kapta, ugyancsak a szálakból indult ki. Így született meg ez a kétsoros tértextil, *hanggal, fénnyel összekötő, ám hangulatilag elválasztó* eleme a helyiségnek. A szálak függőlegesen haladnak, összekötve a padlón levő dobogót a mennyezettel. A kifeszített szálak közé fogazott falapok kerültek, ezek biztosítják a szálak haladását, minden két lap között a szálak keresztezik egymást. A gyönge anyag 30x64 szála, feszítve, óriási erőt képvisel. (Az önmagában erőtlen szál első felfüggesztéskor a dobogót is felkapta!) S közben látszólag szelíd marad: ötféle, rózsaszínes, drappos barna, lila színállásban, mint egy sor hárfahúr feszül, kis reflektorokkal megvilágítva, feszesen — és a textil természeténél fogva: szöszösen.

Kender

A megnyitásra készülőben az üzletvezető-helyettes benézett a presszóba, ahol a szálak még csak a földön feküdtek: — Kender!" — ismerte fel *Kremper Antal* az anyagot, hiszen jó „vidéki" illata volt.

Az afrikai kender — a szizál *a természetes anyag* ebben a környezetben — az okkerszín falak, a türkisz bútorkárpit és a rozsdamentes acéloszlopok között a megnyitás óta állandóan nagyüzem van. Kőbánya újjáéled. Lebontották a földszintes házakat — az ottlakók bárhol is kaptak lakást, sorra költöznek vissza Kőbányára. Itt játszott Kőbányán a Molnár trió is, de megszűnt az a hely, s máshová szerződtek. Most ide, ebbe az egyelőre névtelen presszóba, hazajöttek. Megszűntek a környéken a kocsmák, csehók, talponállók; ezek volt vendégei ide térnek be most már egy italra. Először csak kabátosan nézelődnek, aztán leülnek — a megnyitás után egy héttel már alig lehet helyet kapni — aztán belemerülnek a beszélgetésbe, vagy a táncba.

Mondják „kemény közönség" jár ide. Kemény, de hűséges. Kőbányához hűen hamar befogadták a névtelen presszót. Tértextiljével együtt.

Torday Aliz

Brezsnyev nyilatkozatának visszhangja

Széles visszhangra találtak az egész világon Leonyid Brezsnyevnek a Pravda kérdéseire adott válaszai. Számos ország lapjai kiemelkedő helyen közölték a válaszok teljes szövegét, vagy azok részle-

események. Brezsnyev válaszait a hírügynökség úgy értékelte, mint *„az eddigi legtekintélyesebb reagálást"* a Szovjetunió részéről a NATO azon döntésére, hogy 572 új típusú nukleáris rakétát telepítenek az európai kontinensen.

A UPI amerikai hírügynökség azt emelte ki, hogy a szovjet vezető határozottan megvédte az Afganisztánnak nyújtott szovjet segítséget, és

azzal vádolta az Egyesült Államokat, hogy támogatva az afgán kormány elleni hadüzenet nélküli háborút, válságot teremtett Ázsiában.

Leonyid Brezsnyev megismételte, hogy a szovjet csapatokat teljes mértékben *kivonják* Afganisztánból, amint megszűnnek azok az *okok*, amelyek az afgán vezetést arra ösztönözték, hogy kérje a szovjetunió segítségét — írta a UPI.

„Leonyid Brezsnyev elítélte Cartert, mint megbízhatatlan partnert" — ezzel a címmel publikálta cikkét tegnap a *Washington Post*. „Az a jóakarat, amely az elmúlt évi, júniusi bécsi szovjet—amerikai csúcstalálkozón a SALT—II. megállapodás aláírásának idején nyilvánult meg, megfigyelők szerint teljes mértékben el-

RÓMA

Feltűnő főügyészi nyilatkozat

Róma, január 14.

Pietro Pascalino római főügyész a *Stampának* adott nyilatkozatában kijelentette, hogy

a jelenlegi olasz törvények nem elegendők a terrorizmus elleni harchoz.

A magas rangú igazságügyi személyiség szerint a jelenlegi helyzet „belső hadiállapothoz" hasonlítható, vagy legalábbis nagyon közel áll hozzá és a terroristák elleni harcot az érvényes törvények helyettesítésével kell megvívni.

A nagy feltűnést keltett nyilatkozatban a főügyész csupán „demonstratívnak" minősítette azokat az intézkedéseket, amelyeket a Cossiga-kormány hozott a közelmúltban a terroristákkal szemben. „Az a véleményem, hogy ez így nem mehet tovább" — mondta Pascalino. Hozzáfűzte,

megítélése szerint rövidesen „szükségállapotot" kényszerülnek bevezetni Olaszországban,

tekintettel arra, hogy az eddigi intézkedések hatástalannak bizonyultak, és a politikai terrorizmus folytatódik.

Bauxit

Új-Delhi, január 14.

India bauxitkészletei rendkívül előkelő helyet foglalnak el a világon. Indiai tudósok legutóbbi becslései szerint az ország bau-

Kerecsényi Csilla festőművész – és textiltervező

1021

1981.III.11.TV.2o.55/KJné/
TV.Hiradó, 2.

- Budapesten a Bajcsy Zsillinszky uton van a fiatal képzőmüvészek studiójának galériája.
Az apró helyiségben mától Kerecsényi Csilla festőmüvész legujabb munkái láthatók.
Fekete juta szálak feszülnek a mindössze tégla nagyságu keretekre. A kiegyensulyozott fém, a fonal biztositotta egyenletes felület azonban minduntalan megszakad, mert a müvész éles szerszámmal elvágja a szálakat.
Az igy keletkező sötét és mély üregekbe azután a legkülönbözőbb anyagokat folyatja, nyomja, tölti be. Szurok, fehér festékbe áztatott griz, gyanta, emberi arc vagy kéz után formált gipszlenyomat bontja meg a feketeséget.

Kerecsényi Csilla már az elmult években is elsősorban a szál kisérletekkel hivta fel magát a figyelmet itthon és külföldön is. A különböző anyagok együttesét kipróbáló ujabb munkái március 28-ig láthatók a budapesti Studió Galériába.

— A **Smohay János képzőművészeti alapítvány** díját pénteken adták át Székesfehérvárott (Kelecsényi Csilla) textiltervező iparművésznek. Az alapítvány ösztöndíját Filep Sándor festőművész nyerte el. A székesfehérvári Fekete Sas patikában megnyitották a képzőművészeti díj tavalyi nyertesének, El Kazovszkij festőművésznek kamarakiállítását is.

Magyar Nemzet 1983. IX. 24.

Kelecsényi Csilla, Textilkevező

VADAS JÓZSEF:

Képzőművészet

Fakó harsány

Ég és föld. Vagy: tűz és víz. Így különbözik egymástól *Kelecsényi Csilla* a *Helikon*, illetve *Udvardi Erzsébet* a *Vigadó Galériában*.

De a különbség több mint véletlen.

Kelecsényi Csilla eredeti anyagát (a textilt) és szakmáját (a formatervezést) odahagyva, táblaképekkel jelentkezett. *Angol füzet* címmel kollázsokat akasztott a helyiség falaira. Nyolc rajzlap és három kirakat méretű művet állított össze valamikori angol füzetének szalagokra vágott lapjaiból. A látvány, hangsúlyoznom kell, alig fed valamit az előtörténetből. Maguk a képek elhasználódott papírfecnik, itt-ott angol szavakkal és félmondatokkal. A lágy tónus dominál, az írás mellékes elem. A tanulás vagy a lecke rendszerességének nincs nyoma. Éppenséggel a véletlenszerűségük a feltűnő. Mintha a szél gereblyézte volna össze a felületre a valamilyen oknál fogva felszabdalt csíkokat. Kelecsényi ugyanis nem rendre törekszik. Ha csak nem revezzük annak a törvénnyé emelt összevisszaságot. Ezért megtévesztő a táblaképforma. Hiszen itt minden ultramodern. Ezeknek a képeknek nincs szavakba önthető témájuk, nem lelki meghasonlás vagy gondolati közlendő hívta őket életre. Pusztán a művész belső állapotának dokumentumrögzítései.

Udvardi Erzsébet táblaképei ezzel szemben a szó legnemesebb értelmében hagyományosak. Új tárlatán éppen ezért semmi meglepő. Változatlanul bensőséges lírával szól az élet szépségeiről. Talán csak az alkalom és a központi téma megválasztása érdemel figyelmet. Jó érzékkel időzítették karácsony tájára a bemutatót. Udvardi ugyanis nemcsak úgy általában hagyományos; művészetében szorosan kötődik a keresztény festészet ikonográfiájához. Sok festményének, amely a badacsonytomaji templom oltárképéhez készült előtanulmány, témája a Biblia. Még a színei is ünnepet idéznek. Piktúrájában már jóideje különleges szerepet visz az ezüst és az arany, s a csillogásuk most stílusos a szaloncukrok szomszédságában. Akár a balatoni tájakat, akár a bibliai jeleneteket nézzük, minduntalan meg-megcsillannak ezek a ritka színek. A legtöbb festő csak képei keretén használja, hogy így fessen finom cezúrát a művészet és a valóság közé. S míg Kelecsényi is a poros fecnikben fedezi fel a költészetet, Udvardi Erzsébet éppen ellenkezőleg: arra hívja fel a figyelmet, hogy még a legszebb festékek is közönségesek. Neki — ahhoz, hogy tündökölni tudjon — nemesfémek kellenek. A profán puritanizmus után íme a magakellető reprezentáció.

Hogyan értékeljük őket?

Hiba volna választani közülük. Ez talán a legfőbb tanulság. Mindkét magatartásban rejlik megszívlelendő gesztus. De az sem volna szerencsés, ha a szemlélet különbözőségét — igazolásukkal — elmosnánk. A táblaképfestészet tradícióin építkező Udvardi Erzsébet azt példázza munkáival: kikerülhetetlenül régi minták ismétléséhez vezet a módszer. A megjelenítés iskolázottsága vonzó erényeket mutat, különösen akkor, ha a hajlongó nádas vagy a csillogó víztükör látványát a koszos papír törékeny szépségéhez mérjük. Ennél hízelgőbbet azonban nem mondhatunk róla. A látványosan dekoratív jelenetek mögül hiányzik a dráma és a szenvedély. A belső küzdelem meggyőző ereje. Olyanok ezek a művek, akár a pompázó levelezőlapok. Kelecsényi, mint annyi társa, joggal érezte úgy, hogy a festészetnek ezek a kliséi mára elvesztették hitelüket, nem tud mit kezdeni velük még a legnagyobb tehetség sem. Törvényszerű az elfásulás, ha a klasszikus festészet modorában romantikus tájat vagy utolsó vacsorát ábrázol a művész. Mégis értem Udvardi nosztalgiáját. Sőt, értékelem. Hiszen még Kelecsényi is megmentett valamit a régi mesterségből. Csak észre kell venni bársonyosan lazuros felületeit. Jó érzés a szemnek elkalandoznia ezeken a fekete-fehér — olykor sárga, kék, piros — dombocskákon. Ugyanakkor lehetetlen nem gondolni arra: az, amit ez a fajta redukált festészet nyújt, csalatkozás. Halvány visszfénye a régi művészet nagyságának.

Kegyetlen sors ez. A festő, akit a klasszikus eszmény magához fon, vagy akit a régi minta eltaszít, egyformán keresni kénytelen szerepét és helyét. Fanyalgásom megtévesztő tehát. Nem vétkesek ők. Velünk együtt inkább áldozatok.

13.

XXIX/1

1982. V. 5.

. főosztály dolgozóinak

ebből a távoli, csodál
ijlatot meg lehet szokr
st? Eleinte furcsa, de a

Mindenkit csókolok:
Szirmay Emők
hátoldalán a Viktória-
vízesés látható)

ünnepélyesen adták
ét, a nagyüzemi nutri
ság Tsz kezdeményez
rőt jósolnak hazánkb
Az új telep avatás
er, a város díszpolgá
endégekkel együtt me

riportjának szövege

...i fedett uszoda építése során ...dig elvégzett munkákról

építkezés során felmerülő súlyos statikai hiá-
att az ÉVM által kijelölt szakértői bizottság
ytatott, s ennek során a következőket tárta fel:

zerűtlenül elvégzett alapozási munkák követ-
épület a födémelemek beemelése után 15 cm-t
k következtében a szakértő bizottság, az illeté-
tudtával és beleegyezésével a további munká-
. Megállapította továbbá, hogy szigetelési hiá-
vetkeztében a medence vízzárósága nem kielé-
övetkeztében a medencét vízzel csak mintegy
ágig lehet feltölteni.

rt az anyagi és erkölcsi felelősség a tervezőt
Emőke), a beruházót (Berény városi Tanács
sztálya) és a kivitelezőt (TÉV) egyetemlegesen

s által elkövetett hibákért csak részben tehető
ítész-tervező, tekintettel arra, hogy a MÉLYÉP-
végzett talajmechanikai vizsgálat nem tárta fel,
zésre kijelölt feltöltéses terület helyenként lösz-
t tartalmaz. Ennek legfőbb oka az volt, hogy a

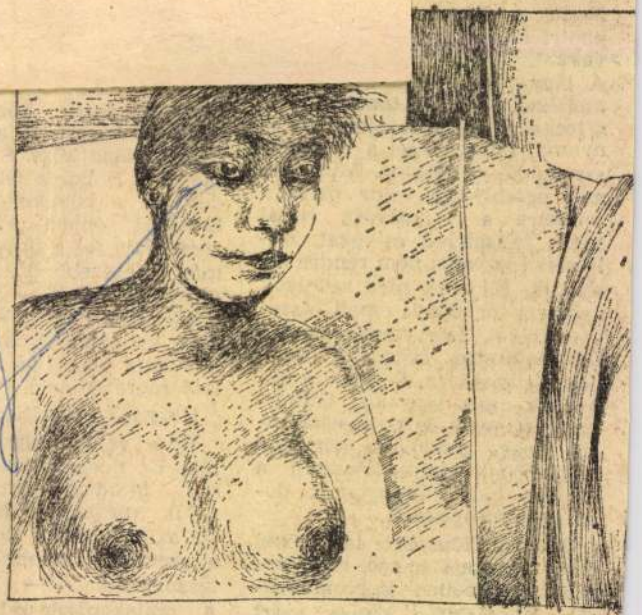

Lacza Márta rajza

Kelecsényi Csilla

◇ Tegnaptól látható Kelecsényi Csilla festőművész kiállítása a kiskunfélegyházi Móra Ferenc Művelődési Házban.

Népszabadság, 1986. XII. 16

Meghívó

A székesfehérvári
Szent István Király Múzeum
meghívja Önt

Kelecsényi Csilla

kiállítására, amelyet

Kovalovszky Márta művészettörténész nyit meg

2006. szeptember 30-án, szombaton délelőtt 11.30 órakor
a múzeum Dísztermében (Fő u. 6.)

A kiállítás megtekinthető: 2006. október 29-ig,
hétfő kivételével naponta 10-14 óráig

SZENT
ISTVÁN
KIRÁLY
MÚZEUM

Szent István Király Múzeum
8002 Székesfehérvár, Fő u. 6.

DÍJ HITELEZVE

F.k.: Dr. Fülöp Gyula megyei múzeumigazgató

A Smohay-díj 10 éve

„Hogy míly kevés pénzem volt akadémista koromban, bizonyítja, hogy még kávéházba sem jártam, még újságot sem tudtam venni, annyira csak a művészi munkának éltem, s használtam fel az időm, s biz ez nagyon megbosszulta magát és megbűnhődtem..." (Idézet Smohay János visszaemlékezéseiből)

Az alapítványtevő Smohay János székesfehérvári festő és kalaposmester születésének centenáriumát, a nevéhez fűződő díj 10 éves évfordulóját ünnepelte az István Király Múzeum az ez alkalommal rendezett visszatekintő kiállítással. Az országosan ismert tradícionális szakmai díjak sorában különleges helyet foglal el az alig egy évtizedes múltú Smohay-díj. Anyagi fundamentumát 1975-ben váratlan ajándékként Smohay János fehérvári polgár végrendelete teremtette meg, amelyben az adományozó nagyobb összegű készpénzt hagyott a múzeumra alapítvány létesítése céljából, tehetséges és lehetőség szerint székesfehérvári fiatal képzőművészek támogatására. Az örökhagyó e nemes gesztusa magyarázata és egyben feloldása is saját élete küzdelmeinek, nélkülözésekkel terhes művészi sikertelenségeinek. Sorsa tipikusnak mondható: a jó hírű kalaposműhely és üzlettulajdonos család 15 éves sarja a századelőn elhatározta, hogy művészi pályára lép. Kitanulja a fényképészetet, majd beiratkozik a Képzőművészeti Akadémia festő szakára. Mivel anyagi támogatást nem kap otthonról, konok kitartással teremti meg művészi ambícióinak fedezetét. Később a művészi pálya egzisztenciális bizonytalansága téríti vissza a család ősi mesterségéhez és a későbbiekben ez érleli meg benne a gondolatot, hogy egy elkövetkező fiatal generáció mecénása legyen. Az alapítvánnyal tehát a múzeum a 80-as évek elejétől új lehetőséggel gazdagodott. Kiállítási és gyűjtőtevékenysége mellett – sajátos arculatát meghatározó szellemiségéhez híven, minden külső befolyástól mentesen – kizárólag szakmai szempontú díjrendszer keretében adományozhat is. Céljának tekintheti és megvalósíthatja az anyagi elismerést is, segíteni tudja művészi pályájukon a kiemelkedő tehetségű fiatal művészeket. A Smohay Alapítvány díját és ösztöndíját szakmai kuratórium ítéli oda minden évben, melyekről nyílt javaslattétel és vita után titkos szavazással döntenek. A kuratórium elnöke a múzeum mindenkori igazgatója (1985-ig, nyugállományba vonulásáig dr. Fitz Jenő, 1985-től Kovács Péter), tagjai a múzeum művészettörténészei (Kovalovszky Márta, Ladányi József) és olyan országosan elismert szakemberek, a múzeum tevékenységét évtizedek óta jól ismerő művészettörténészek, mint Frank János, Gábor Eszter, Néray Katalin, Pataki Gábor és Rózsa Gyula. Feltétlenül meg kell említeni Németh Lajos professzor nevét, aki a kezdetektől aktív résztvevője volt az itt folyó munkának és súlyos betegsége miatt az utolsó ülésen már nem vehetett részt.

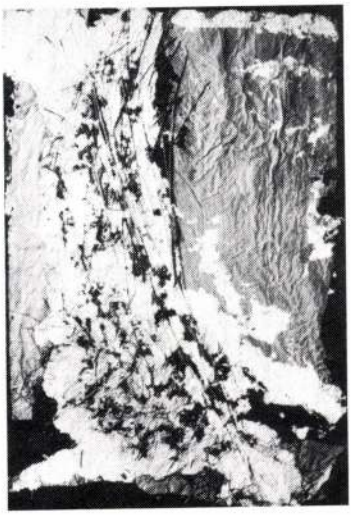

Kelecsényi Csilla: Hordalék II,
vegyes technika, 100 x 70 cm

A javaslattevések fő szempontjai az adott évben mindig egy-egy kiemelkedő mű, vagy alkotói periódus köré csoportosulnak. Megfelelő pénzügyi fedezet esetén egy évben több díj (díj és ösztöndíj, két-három ösztöndíj) vagy magasabb összegű díj odaítélésére is sor kerülhet. A kuratórium igyekszik a szakmai mércét magasra állítani, így előfordulhat, hogy nem ad ki díjat (ez történt 1984-ben, díj helyett megosztott ösztöndíjat kapott *Mazzag István* és *Móder Rezső*).

Az ösztöndíjasok köre elsősorban fejér megyei születésű, vagy a megyéhez, illetve Székesfehérvárhoz valamilyen módon kötődő alkotókból tevődik össze. Az alapító okiratban meghatározott felső korhatár 35 év, így a díjazottak a 80-as évek arculatát meghatározó művészek közül kerülnek ki. A sort 1981-ben *Lugossy Mária* szobrászművész nyitotta meg, s olyan alkotók követték, akik azóta nagyobb gyűjteményes, vagy egy-egy alkotói szakaszt átfogó kiállítással mutatkoztak be az István Király Múzeumban. *(Kőnig Frigyes, Roskó Gábor, Hejettes Szomlyazók, Wahorn András, Ősz Gábor)* A díjazottak számára a díjátadást követő évben a Fekete Sas Patikamúzeum kamaratermében rendeztek kiállítást (Lugossy Mária, *El Kazovszkij*, Kelecsényi Csilla, Mazzag István, Wahorn András, *Bukta Imre, Bachman Gábor, Mulasics László*).

Ez év szeptemberében, a Csók István Képtárban a jubileumi kiállításon a díjazottak legfrisebb munkáiból válogattak, mérlegelve ezzel az elmúlt év eredményeit és tapasztalatait, hasznosítható

KELECSÉNYI Lilla

91 3 67

Új Művészet

Kelecsényi Csilla

A MAGY. IP. MŰV. AZ EZREDFORDULÓN

53.1.

75.1.

hogy Tanár Ur annakidején egy
Rónairól. - Ami anyagot össze t
de bizony ugy az életrajz, mint
annyi még a hiány és az eldönte
hetek neki az irásnak. - Mélyen
segitségemre lehetne nagyértékű
anyaggal, amely birtokában van.
futottam és egyetlen reményem m

Nem szeretném a Tanár Urat
és különben is az lenne talán a
hogy felkeressem Zengővárkonyon
tisztelt Tanár Ur, ha erre neke

Mély

Pew

Pewny Denise
Budapest VI., Eötvös u.5.

Kolecsényi Csilla.

Fészek Klub Miáll.

M. Lemszet

1987. IX. 10.

Kelesényi Csilla

Szmokay díj - 1984

Magyar Nemzet 1986. IX. 23.

Kelecsényi Csilla, textiltervező-festőművész

Székesfehérváron, a Fekete Sas patikamúzeumban rendezték meg El Kazovszkij képszőművész kiállítását, a művész kapta meg a Smokay alapítvány tavalyi díját. — A kiállítás megnyitóján adták át az alapítvány 1983. évi díját Kelecsényi Csilla textilművésznek.

Magyar Ifjúság, 1983. okt. 14.

Kelecsényi Csilla, [textil tervező]

L: Jovián György

Vadas József: Téglák a műteremben 12

Élet és Irodalom Bp. 1985 szept. 20 XXIX/38

KELECSÉNYI Csilla (textil)

FITZ Péter: A magyar textil kalandjai I.
Életünk, 1986/11. 1034-1036.p.

KELECSÉNYI Csilla textil. iparm.

"A textil mint plasztika erőteljesen hozzájárult a pop és a concept art elterjedéséhez is. E téren a legtöbbet talán Attalai Gábor, Szenes Zsuzsa, és a fiatalabbak közül Gecser Lujza, valamint Kelecsényi Csilla tette."

KOVÁCS Péter: Mulandó anyagok. In. Életünk, 1985/10. 924.p.

Kelecsényi Csilla, textilművész

L: Oswáth Miklós

Vadas József: Víz - festmények 12.

Élet és Irodalom Bp. 1985. máj. 10. XXIX/19

Csilla Kelecsényi

Moderne ungarische Textilkunst in Hamburg, vom 1. bis 30. April 1982 bei den Ungarn-Tagen in der Hansestadt Hamburg. – Werke von Kati Gulyás, Csilla Kelecsényi und Lujza Gecser.

[N.N.]: Savaria-Museum präsentiert.
Daily News, 1982. márc. 14.

Kalocsényi Csilla

K. É.: A lepel

Budapest, 1983. április

Kelecsényi Gilla

P. Szabó Ernő: Magyarok a XII. Párizsi Biennálén

Művészet, 1983 február

Kelecsényi Csilla

Nyilaki Gabriella: Kasseli diptichon

Művészet, 1984. december

Nekeresényi csillag Textiltervező

d. Vigh Tamás

Frank János: Smohay

12-13

Élet és Irodalom 1984. márc. 16

XXVIII/11

Gilla Kolecsényi

Ungarische Künstler stellen zum dritten Mal auf der Handwerksmesse in München aus.-
Bei der Sonderschau „Jugend gestaltet" vertreten Ungarn vier Künstler: György Hadzik (Glas), Judit Nagy (Textil), Gilla Kolecsényi (Textil), und Éva Kádasi (Keramik).

Gy. Fülöp: Ungarische Kunst bei der Münchner Handwerksmesse.
Daily News, 19-21. márc. 19.

Kelecsényi Csilla, textiltervező

Több mint tíz éve kísérhetjük figyelemmel textilművészetünk megújhodási kísérleteit. – Az új technikai lehetőségekkel és anyagokkal élve néhányan – így elsősorban Droppa Judit, Kelecsényi Csilla, Zovas Ilona – valóban végrehajtották egyénre szabott és méretezett forradalmukat s a textilművészet határait kitágítva új, szokatlan harmóniákat, meglepő szín- és fényhatású kompozíciókat teremtettek.

Sz. L.: Ősi Gyuzsa gobelinjei és vázlatai.
Zalai Hírlap, 1980. nov. 5.

Kelecsényi Csilla [ ]

L: Attalai G.

Tk. Kovalovszky M.: V. Fol és Tertextil Biemálé 21.
Kritika, BP, 1978. nov. 78/11

Kelecsényi Csilla

Az szombathelyi biennalé
díjait nyerte.

—: Szombathelyi biennalé.
Új Tükör, 1978. szeptember 10–43. lap.

Kelecsényi Csilla, Textilművész

L.: Nagy Judit

Rózsa Gyula: Tokyomatok. 7.

Népszabadság, Bp. 1978. szept. 22.

Kelecsényi Csilla textiltervező

a szombathelyi IV. Fal- és Térfestő Bi-
ennálén szerepeltek a tervező mun-
kái.

M.Zs.: Textilek Szombathelyen.
Pesti Műsor, 1976. szept. 8. 42. old.

Kelecsényi Csilla

A szombathelyi Savaria Muzeum alapitotta a Velemi Alkotó Mühelyt textilmüvészek számára. A részvételhez egy pályázat megnyerése szükséges. Frank János: "Egy kerti ünnepély – Velem" címmel ismerteti a mühely munkáját és felsorolja az ott dolgozók nevét: Attalai Gábor, Bajkó Anikó textilmüvészek, Bánáti János belsőépitész, Bárkányi Attila formatervező, Bodnár Eszter, Erdős Julia, Gulyás Kati, Harsai Ilona, Holb Margit, Kele Judit, Kelecsényi Csilla, Lovas Ilona, Sándor Eszter textilmüvészek, Schrammel Imre kerámikus, Szenes Zsuzsa, Szilasi Anna, Tábori Gabriella textilmüvészek, Somogyi Pál belsőépitész, Tóth Sándor textilmüvész. Háromnapos kiállitáson bemutatták a müvészek alkotásait. A részletes beszámolót lásd: Schrammel Imre nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. nov. 26. XXI. évf. 48. sz. 12. lap.

Kelecsényi Csilla, iparművész

L. Droppa Judit

– : Hír

8.

Nipszabadság, Bp. 1978 aug. 26.

Kelecsényi Csilla (Bp. 1953-
textiles

1976-ban végezte az Iparművészeti Főiskolát

Művei szerepeltek az V. Fal és Textil Biennálén

1978-ban Gombathelyen, a Savaria Múzeumban.

- Katalógus a Zárgyatában -

Kelecsényi Csilla és Nagy ~~Lajos~~ Judit
textilművészek

kiállítását augusztus 2-án
nyitják meg Kőszegen, az Óvegtoronyban

Magyar Nemzet 1980. július 31.

Kelecsényi Csilla

A művész a

kiállítás
legjobb művészei köré
tartozik.

Hegyi Loránd: Megjegyzések a Stúdió 1980-as...
Művészet, 1981. felmár – 46. lap.

Keleisényi Csilla, Textilművész

L.: Nagy Judit

Torday Aliz: Szálerdő és lepkegyűjtemény 2.

Esti Hírlap, Bp. 1980 aug. 6

Kelecsényi Csilla, textilművész

A KŐSZEGI ÖREGTORONYBAN szombaton megnyílt az ötödik fal- és tértextil-biennále díjnyerteseinek hagyományos kamarakiállítása. Az 1978-as seregszemle két díjnyertese, Kelecsényi Csilla és Nagy Judit textilművész legújabb alkotásait mutatják be.

– Hír

20

Népszabadság, Bp. 1980 aug. 3.

Kelecsényi Csilla

Kelecsényi Csilla nemi képp
még a hazai struktúrális
törekvések szellemiségén
belül marad.

Szabó Júlia: Az ujstáció.
Művészet, 1981. felmár – 42. lap.

Kelecsényi Csilla

Struktúrák létrehozásával foglalkozik Kelecsényi Csilla a 78-as biennálén.

Tordy Alíz: Textil művészeink motívumválasztása
Művészet 1980. május -25. lap.

Kelecsényi Lilla

Méltatás.

–: Contemporary Hungarian Textiles.
Művészet, 1979. június – 46. lap.

Debreceni Csilla

A művész az 1971-es szombathelyi biennálén lézerplasztikáival szerepelt.

Forgács Éva: Művészetek, művészeti ágak...
Művészet, 1979. ~~augusztus~~ szeptember - 34. lap.

Kelecsényi Csilla

A jelenleg dolgozó textilművészeink közé sorolható a művész is.

Forgács Éva: Művészeti, művészeti ágak...
Művészet, 1979. szeptember — 34 lap.

Kelecsényi Csilla textilművész

A művész munkái szerepeltek az idei Fal- és Tértextil Biennálé V. szombathelyi kiállításán

Említve: „Áramlatok c. munkája

cikket l. „Droppa Judit textilművész" cimszó alatt

"(már)" „Folyamatok" c. cikke
Pesti Műsor 1978. IX. 13

Kelecsényi Csilla,

textilművész

„Angol Füzet" c. kiállítása 1985. jan. 20.-ig látható a Helikon Galériában.

Műcsarnok és Kamaratermei

1985 T. hó

Kelevényi Csilla

textiles

Kiállít a Műcsarnokban. Lásd: Hübner Arankánál (P. Szűcs J.: Régi dicsőségünk: a textil)

Népmatadság, 1988. sept. 3.

KELECSÉNYI CSILLA

említve mint kiállító ld. Bajkó Anikó

P. Szabó Ernő: Lepel. Fészek Galéria

UJ TÜKÖR 1983. XX. évf. 19. sz. 3. o.

mely létrejött egyrészről a MTA Müvészettörténeti Kutató Cs
u. 62.), másrészről

név:

főállásu munkahelye:

állandó lakcime:

szem.ig.száma:

megbizott között az alábbi feltételekkel:

1. Az elvégzendő feladat részletesen:

2. A dijazás összege: Ft.
A dijazásnál alapulvett munkaköri besorolás

Kelecsényi Csilla, textiltervező-bestőművész
Idősek háza, Bpest V., Vadász utca 11-13. Építész: Nánásy Ilona.

Textiltervező: Kelecsényi Csilla.
Szobrász: Markolt György.

Magyar Építőművészet, 1987. 2., ~~25~~ 26-old.

Kelecsényi Csilla, textiltervező – festőművész

Almássy téri Szabadidő Központ, Budapest. Építészek: Straub Éva, Jakab Zoltán, Somogyi Pál (belsőtervező)

Belsőépítész: Somogyi Pál
Statikus: Zámbó Ernő, Pálinkás Béla.
Tér-textilják: Kelecsényi Csilla.

Magyar Építőművészet, 1986. 1., 12-old.

Kelecsényi Csilla, textilművészeti

HELIKON GALÉRIA

V., EÖTVÖS LORÁND UTCA 8.

TELEFON: 174-701

„ANGOL FÜZET"

KELECSÉNYI CSILLA

textilművész kiállítása

1984. december 20–1985. január 20.

Kelecsényi Csilla legújabb munkája, az „Angol füzet" című sorozat a modern művészetben gyakran alkalmazott kollázstechnikához hasonló módszerrel készült. A klasszikus kollázstól az ő lapjai azonban abban különböznek, hogy a művész itt nem „idegen", máshol talált anyagokat, tárgyrészleteket használ fel kompozícióiban, hanem nagyon is személyes anyagot: saját feljegyzéseit, egy régi angol-füzetének összetépett lapjait.

Ezek a kéz- és gépírásos lapok – meggyűrve, eláztatva, befestve és más papírokkal vagy textildarabokkal kombinálva – elvesztik aktuális jelentőségüket (az eredeti szöveg megcsonkult, elmosódott), de mindvégig megőrzik személyes jellegüket, azokat a hangulatokat és érzelmeket, amelyeknek „éghajlata" alatt megszülettek. Már nem írások többé, hanem emlékképek, lelkiállapotokat rögzítő „belső tájképek".

Megtekinthető: 1984. december 20-án 10 órától.

A kiállítás rendezője: Herczeg Ibolya

ERNST MÚZEUM

VI., NAGYMEZŐ UTCA 8.

TELEFON: 414-355

FIATAL IPARMŰVÉSZEK STUDIÓJÁNAK KIÁLLÍTÁSA

1984. december 14–1985. január 13.

Az iparművészeket sokféle feladat ellátására képezik. Tőlük várjuk, hogy szűkebb és tágabb környezetünk tárgyait megtervezzék, azok használhatóságán túl környezetünket harmónikusan formálják. Ezen a tárlaton 150 fiatal iparművész – belsőépítész, fémműves, grafikus, ipari formatervező, szilikát- és textiltervező – ad számot felkészültségéről.

Bemutatják „szellemi termékeiket", amelyeket felkínálnak kivitelzésre és használatra.

Megnyitja: Vészits Ferenc, a Művészeti Alap igazgatója 1984. december 14-én 16 órakor.

A kiállítás rendezője: Herczeg Ibolya

Keleczényi Csilla, [ ]

L.: Fáy Éva

Torday A.: Vessző... — 2.

Esti Hirlap, Bp. 1978. nov. 9.

Kelecsényi Csilla

Megbízták Kelecsényi Csillát, hogy a salgótarjáni Gorkij Művelődési Ház részére textil falihéjsehet hímet-sen.

—: Köztéri munkák.
~~Megbízták~~ Művészet, 1979. május – 47. lap,

Kelecsényi pusztai

báró Buttler-

kastély

Magyarnándor köze-

lében (Nógrád vm

Fogyvergrüjtemény

és könyvtár

Bar Bpestbalp

111. l

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Kele Vilma, iparművész

Az Orsz.m.Kir.Iparművészeti Iskola tanárai,tanársegédek,/segédtanárok/,-Szakoktató:Kele Vilma,Textil, 1913-1914 53.old

ezei Ottó: Az Orsz.m.Kir.Iparműv.Iskola/1880-1944/ oktatási rendszere és forrásai, 37.old

Műv.Tört.Ért. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

Kele Vilma

MDK

Selyem- és bőrmunka

Műcsarnok 1925 Iparművészeti Társ. Jubiláris kiáll.

MDK

Kele Vilma iparművész

Selyem- és bördiszműveit állitotta ki az Iparműv.Társ.kiáll.-án.

Ybl Ervin: Az Iparműv.Társ.jub.kiáll.

Magyar Iparművészet, 1925. 173.lap

Kele Vilma

Ívód

Éber László dr.: A ~~Magya~~ karácsonyi kiállítás. Magyar Iparművészet 1905, 3. l.

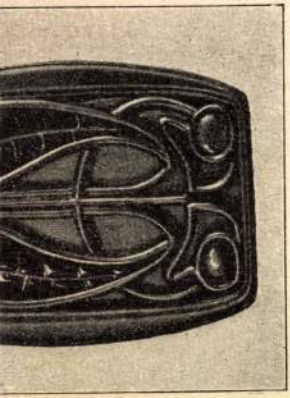

Kell Vilma

1913–14. textil
nakoltató

Érinisk 1930. 78. l

Kele Vilma

1913-14. textil

Az Ipm. Isk. ...tanárai...szakoktatói... Iparmüv. Isk. Evk. 1934-36. Bp. 1936. 47 l.

— Oh vedd itten eszedbe jókor:
Mi egykor élt, elvész, kihal —
Hová lett a hatalmas ó kor
Dicsőivel, csodáival? . . .

Ha sziveden a bú, a kétség
Irtózatos dolgot mivel,
És nincsenek, kik azt enyhitsék
Szelid részvét könyüivel:
Jöjj e sötét sirok közé, itt
Enyhülést nyujt e hely neked.
Hol a mulandóság tenyészik
A sziv feled . . . a seb heged . . .

Ha nagyra törsz s hired nevednek
Hallásakor a nép örül,
És tettidért áldnak, szeretnek:
Jer, lépj ide s tekints körül:
Amott egy sir . . . behorpadt halma
Talán egy félistent fedez;
Van-e egy szó, mely ráutal ma
Nagy tettire? . . . ten sorsod ez!

Ha nemzeted halad a h[illegible]

n igy: egy nemzet másnak
t, ha megvénhedék.
ak halandó más nap
hirét, nevét.
ddő küzdés az élet
a révpart fele;
azt, ki semmivé lett? . . .
örvendénk vele.

t ad a sir egyformán
gy gaz fedezze bé,
ett ülvén mogorván
em, az enyészeté.
t alá hős jött pihenni,
nonáruló talán?
nincs virág . . . de semmi!
övis, vadfű, csalán.

ki e szent helyre térsz be,
en lármás zsibaj.
galom enyhe fészke,
is vár áldásival.
itsd a nyugvók álmát
dó sirhant alatt.
llő is némán száll át,
árnya fut, szalad . . .

Komáromi Kálmán.

Játék és munka.

kis okoskodás a „sport"ról.)

iben két nagy nemzet tekintete
ozva s aggódva egy térre; két
reménye, félelme központosult

meg evezni bizony igen egészséges dolog, s hogy férfiakhoz illő, derék mulatság, de hiszen a *tornázás* is az; hogy gyors paripát nevelni érdemes dolog, de hogy a futás nem egyedüli virtusa a lónak, s a ló nem egyedüli jószága a gazdának, — egy szóval, ha lelkedben némi köd boritaná e dolgok országos fontosságát: akkor legalább a sport embere előtt kérlek hallgass. Ha szólsz, csak sajnálkozást gerjesztesz benne magad iránt, s ha nem szégyenkeznék leszállni hozzád, ha nem restellné lóháton vagy angol ladikon kisérni gyalog eszed járását, bizonyára meggyőzne a felől, hogy a csónakegyletek bizonytalan partokat, nem taposott szigeteket, hajókázható folyókat kutatva, a haza ismeretére s jóllétére nagyban közre fognak munkálni, söt, ki tudja, nem rejtik-e méhükben egy magyar flotta csiráját, hogy a magyar lótenyésztés a haza anyagi jóllétével, a magyar ló győzelme a gyepen a haza dicsőségével van összeforrva, egy szóval, meggyőzne a sport komoly, közérdekü feladatáról. De, mint mondom, e felvilágositások helyett szánakozó mosoly jut osztályrészedül, s ennek terhe alatt tovább tépelödöl a sport jelentősége felől.

De hát mit jelent voltaképen az a mysteriosus sport? Fölkeresed az angol szótárban — ott áll *sport*: tréfa, játék, mulatság, időtöltés. Egyéb semmi? Semmi; átvitt értelemben vadászat s más efféle mulatság. Tehát játék; — tudom, hogy makacs létedre nem tágitasz s első kérdésed lesz, hogy ugyan a játék megérdemli-e azt a komoly erölködést, azt a sok költséget, mit reá forditnak, s azt a jelentőséget, mit neki tulajdonitanak?

Ha gondolkozol, azt kell felelned, hogy a játékoknak csakugyan sokszor kiváló szerep jutott a nemzetek életében. Az olympiai játékok a különböző hellén népségek egyik összetartó kapcsául szolgáltak; s ott az összhangzatos fejlődésü görögök üdvös versenyt nyitottak a testi meg lelki erőnek s ügyességnek egyaránt. Nemes dicsvágyat gerjesztő, tettre, erölködésre serkentő, igazán lelkes játékok voltak azok. A komoly római kevésbé ért rá játszani, nem is igen találta azt méltóságával megférőnek; de mikor a világgal torkig jóllakott, elaljasodva, elfásulva, megkivánta az izgató játékot, s az izléstelen, vad versengés a czirkusok véres fövenyén csak oly életszükségévé vált, mint a mindennapi kenyér. Panem et Circenses! Hát a középkor nyers lovagjai mennyire kedvelték a játékot! de harczjáték, öklelés kellett nekik, kik verekedés nélkül csak ugy nem lehettek el, mint levegő nélkül. S hogy csak egy oldalát emeljük ki a játékoknak, valóságos villámháritók voltak azok a népre nézve: ha a lovagok kényökre kitombolhatták magukat s tölthették idejöket, legalább kevesebb erőszakosságra ragadta öket a féktelen kedv és unalom.

Az ujabb kornak is megvannak játékai s legyenek is. Az olympiai játékoknak ugyan csak egy részét látjuk bennök megujulva, azt, mely a testi ügyesség fejlesztésére vonatkozik, de ennek is kétségtelen jó hatása van. Nemcsak, hogy az erőt növeli, az ügyességet képezi, s a mi tán legbecsülendőbb, az embert saját ereje megitélésére, megbecsülésére segiti, s igy az erélyt fokozva kifejti az igazi bátorságot, a higgadt önbizalmat. Az ily játék épiti a testet, üditi a lelket, edzi a jellemet. Nem hogy kikelnénk az ily mulatság ellen, söt örvendenünk kell, ha közöttünk fogékonyság mutatkozik iránta, ha kedvünket leljük benne. Szomoritó állapot, a hol a lélek még vagy már oly tompa, hol a hangulat oly nyomott vagy zárkozott, hogy a nemes mulatság nem érdekel, nem ingerel. Ime a mai kor legmunkásabb, legerélyesebb népe, mely az idö becsét leginkább veti mérlegre, az angol, egyuttal a legjátékosabb is.

S van még játékainkban valami, a mi figyelmet érdemel: az, hogy a társalgás szelleme munkálkodik bennök. A kitüzött czél egy irányba terelvén erőinket, fokozza müködésünk hatását, valamint a szócső, mely gátot vet a hullámzó lég gyors elszéledésének, s bizonyos fő irányba inditja a hangot, növeli ennek erejét. S még fokozottabb lesz e hatás, ha többen egyesülnek, hogy versengve, példát szolgáltatva, erőiket egyesitve törekedjenek a közös czél felé. S a társulás szelleme tud hóditani: a kik ma a gyepen vagy a csolnakon játékra csoportosulnak, bizzunk benne, holnap kedvet kapnak vagy kedvet gerjesztenek másokban magasabb, komolyabb, a közéletbe mélyebben vágó czélokra is egyesülni.

Ezekben van, ugy hiszem, a ma divatozó sportnak igazi jelentősége, ezekhez képest a többi, a mit még érdemül rónak föl, alábbrendelt fontosságu. Igy, p. o. a lóversenyek hatását a lótenyésztésre nézve alighanem sokan tulbecsülik — inkább csak bizonyos nemes nemzetes lórend képződését, félszeg virtuoz-lovak nevelését mozditja elő. Mintha zenészek versenyeznének arra nézve, ki birja leggyorsabban lepörgetni a futamokat, ki birja a legnagyobb akkordokat fogni? Az ily versenyek nevelnék a bravourt, de jó zenészeket azért még nem képeznének.

Egyébiránt feszegessék ezt avatottabbak, valamint azt is, hogy okvetlen szükséges-e a lóversenyeknél minden apróságban oly aggodalmasan ragaszkodni az angol szokásokhoz, hogy például a magyar ruha, mely amugyis lovas emberre van szabva, nem tenné-e meg szintugy mint az angol? vagy csakugyan az önállóság, erélyesebb egyéniség hiánya okozza, hogy e fő-fömulatságnak mindekkoráig sem tudtak csak valamenynyire önállóbb, magyarosabb szinezetet kölcsönözni?

A födolog itt az, hogy tartsunk helyes arányt és rendet: ne toljuk az alsóbb érdeküt a felsőbb érdekü elé — habár, közönséges értelemben véve, érdekesebb is —, ne helyezzünk tulságosan nagy nyomatékot a könnyebb minőségü dolgokba, és a játékot, legyen az bármi nemes, bármi férfias, ne becsüljük többre a kitartó, becsületes munkánál, mely mindenesetre még nemesebb, még férfiasabb. Szóban forgó versenyeink az olympiai játékoknak csak alsóbb rendü, az anyagi téren mozgó részét képviselik. Hol marad a szellemi verseny? megvan ez is; de speczializáló korszakunk, mely a különböző elemeket nem olvasztja; nem is olvasztja többé ugy össze, mint az egyszerübb társadalmi viszonyokban élő, derült lelkü görögök, e versenyeknek külön tért szabtak. Ott vannak a tudományos, irodalmi, müvészeti versenyek a különböző akadémiákon, ott vannak a gazdasági versenyek, az iparkiállitások.

Ámde csak hazánkban maradva, hasonlitsa össze bárki elfogulatlanul a két rendbeli versenyt. Vesse össze például a magyar tudós társaság pályázati jutalmait a lóversenyi dijakkal. Mily piritó szegénység amott szemközt az itteni pazarsággal! A ki egy jóra való lóval szaporitja a ménest, tizakkora jutatalomban részesül, mint a ki egy jóra való munkával gazdagitja az irodalmat, s az a könnyü legényke, az az ötven fontos jockey lebillenti a mérleget, a tanulmánynak, a gondolatoknak bármekkora sulyát veszed is a másik serpenyőbe. Azt kell hinned, hogy egy jól megtermett, szorgosan kitanitott, gyors lábu paripa, egy

*

Vas. Ujs. 1865.

ügyes lovas a közügyre nézve is többet nyom, mint egy jól megtermett eszme, szorgalmas tanulmánynyal kiképzett értelem, gyors röptü ész, jól gyakorlott tehetség.

A kiállitásokon épen nem igen szórják az aranyokat — csinos éremmel tüntetik ki az elmésséget, ügyességet, szorgalmat. Mily kedves ellentét! Az elökelő, lovagias lófuttatóknak csengőpengő pénzben fizetik ki a jutalmat a játék terén, az esze s keze ügyessége után élő iparost pedig nemes önérzetre serkentő kitüntetéssel tisztelik meg a munka terén.

Igaz, hogy az a játék sok költséggel jár, méltányos tehát, hogy ez némi részben visszatérittessék, ámde a tanulmány és ipar is sokba kerül, mig termelő erőhöz jut. És kérdheti tovább az elfogulatlan szemlélő, vigasztaló dolog-e a játékra való tulságos költekezés ott, a hol a nemzet komolyabb életszükségei még oly hiányosan vannak födözve, mint nálunk? A hol egy tudós akademia szük éléskamrát rejteget fényes palotában; a hol egy szépirodalmi társaság az időjárás szerint ingadozó pártfogás sanyaru kenyerén rágódik; a hol egy nemzeti szinház kinosan takargatja sebeit s a nemzet muzeuma csak most juthatott hozzá, hogy csárdához sem illö övét takarosabbal cserélhesse föl. — A hol egyebet nem is emlitve, a futtatógyepen kivül még anyi tér, a müvészet, ipar, gazdaság, népneveles tere várakozik éltető versenyre. Ily körülmények között nem volna-e minden okos és kötelességtudó polgár kivánsága szerint, hogy X. ur egy-két lóval kevesebbet nevelne a gyep számára, s az ugy megtakaritott összeget például egy minta-népiskola fölszerelésére forditaná? bezzeg ha aztán e falak közül értelmes, erkölcsös nép kerülne ki, támasztana az ott a vidéken nyiltabb eszével, müveltebb módjával, gyarapodó szellemi s anyagi jóllétével oly versenyt, mely százezerek tekintetét, méltánylását vonná magára. Vagy, ha társaival összeállva, a megtakaritott tőkét valamely iparvállalatba fektetné, kevésbbé érdemes dolog volna-e a külföld iparczikkeivel, mint lovaival versenyre kelni, s nemes vetekedésben azokat a hazai térekről leszoritani?

Nyugaton, melynek játékait oly szenvedélylyel átültettük a komolyabb munkásság térein is pezseg az élet. Iparkodjunk ezt is átültetni; a vézna jockey ne takarja el szemünk elől a markos, világhirü angol munkást; a „gladiateur"-t irigyelve, ne feledjük, hogy ott a tudomány s ipar gladiatorainak is kecsegtetőbb versenytér nyilik. S ha e különböző versenyterek nálunk is némileg egyensulyra vergődnek, ha a komoly munka, meg könnyed játék között igazságosabban oszlik meg a reájok forditott erő, szellemi meg anyagi töke: akkor józanul senkinek sem lehet kifogása a nemes, férfias mulatság és versenyzés ellen.

És ugy látszik, erre az utra térünk máris. A társulás szelleme megkapott s most a komolyabb munkásság mezején is feszültebb érdek s nagyobb áldozatkészség, egyesülési hajlam s pezsgöbb versenygés jelentkezik. S ha a tevékenység minden irányban megindult, ha gyökeret vert a meggyőződés, hogy csak munkásság adhatja meg a játéknak igazi becsét s érdemét: akkor aztán a mulasztás vádja nélkül, vidám lélekkel s pirulás nélkül mondhatjuk bárki szemébe a játszó téren: *munkálkodtunk, most mulatunk!*

Γ.

A kelebiai kastély.

(Bácsmegyében.)

A gazdag Alföldön, hol a jóllét áldásai az elmult szép időkben sokkal inkább el valának terjedve, mint jelenleg, a magyar ember, minden jómódusága mellett is, az épitkezés csinosabb formáira nézve, az épitési anyag természetes hiányánál fogva, meglehetősen primitiv fokkal beelégedett. Népünkben a nemesebb épitészet iránti érzéket az egészség fenntartása és az izlés terjesztése szempontjából ébreszteni s nevelni a jövendő népmüvelődésnek ezentul lesz még egyik kiváló feladata. Azonban már is örömmel veszünk tudomást azon haladásról, melyet alföldi városaink a középületek emelésében s egyes jómóduak e téren évről évre tanusitanak.

A nemes irányu ifju b. Rédl Béla kelebiai kastélyáról teszünk ezuttal említést. Ez uri lak, ugy hiszszük, nem csak helyismereti, de épitészeti tekintetből is megérdemli, hogy e lap hasábjain hazai közönségünknek bemutattassék. Szabadka északi határában, hol egy természettől kopár vidéken az emberi szorgalom oázt plántált árnyas erdőkkel és zöld vetésekkel, a kelebiai pusztán áll eddig még kevesektől ismerve Bács-megyének ezen, két év előtt befejezett, egyik legszebb épülete.

Kinek valaha alkalma volt a windsori angol királyi palotát rajzban vagy természetben láthatni, az előtt — az arányok nagy különbsége mellett is — félreismerhetlen lesz a hasonlatosság, mely e két épület külső elrendezésében létezik. A styl nemességét és a négyszegü, négy tornyu épület imposant szépségét emeli a nagy terjedelmü szép kert, mely homlokzatát környezi.

A belső elrendezés uri kényelmén s elegantiáján kivül megemlitendő a várkony északi tornya alatt létező házi kápolna. A góth egyszerüség, melyben ez épült, a jó izlésben tartott fehér márvány-oltár s a remek ablakfestmények az áhitat e helyét megható szépségre emelik. A mit e kevésbbé látogatott tájon nem igen keresnénk, az a 6000 s nehány száz kötetre menő könyvtár, mely a világirodalom kiválóbb müveit, különösen pedig hazai irodalmunknak a legujabb időkig megjelent minden nevezetesebb termékét foglalja magában.

A bácskai vidék s ez által hazánk müveltségtörténetéhez egy szerény adattal járulni alkalmunk levén, nem hallgathatjuk el elismerésünket, ha látjuk, hogy nagyjaink a születésüknél fogva rájuk rótt honfiui hivatást felismerve, nemcsak a a nemzeti nagyságnak kivánnak maradni tartós oszlopai, hanem a hazai müveltség előmozditásának is hatáskörükhöz mért természetes tényezői lenni kivánnak.

R. R.

Kelebiai kastély (Bácsmegyében). — (Fénykép után *Keleti Gusztáv.*)

Kelebiai kastély

Bács megyében

romantikus

kapu repr.

Nagy Magyrep

II r. 276. l.

Kelebiai kastély

Vas. Ujs. 1865.
408. l.

Marken mit einem Buchstaben voran, n folgen die mit zwei und zuletzt die mehr Buchstaben. In diesen Gruppen die Grossbuchstaben vor den Klein- staben, die stehenden vor den kursi- die erhabenen vor den vertieften, die nstehenden vor jenen mit Figuren Zahlen angeordnet. Bei mehreren hstaben stehen die nebeneinander- ellten vor den verschlungenen. Bei chlungenen Buchstaben entscheidet enige, welcher am meisten nach links ritt, in zweifelhaften Fällen derjenige, hes im Alphabet früher vorkommt; übereinanderstehenden der obere.

as die äussere Kontur des Zeichens langt, geht die Reihenfolge vom d und Oval zur quadratischen, viel- gen und fassonierten Schildform über. ie Reihenfolge der Beizeichen ist die he wie die der figürlichen Marken olgenden Register.

A magyar főuri családok társas élete a fővárosból immár csaknem egészen a vidékre deczentralizálódott. Jeléntékenyebb esemény, a mit a krónikás feljegyezhet, alig akad.

A főuri családoknak azok a tagjai, a kik még nem indultak valamelyik nyári fürdő — vagy üdülő-helyre, részben birtokaikon, kastélyaikban időznek, a hol egész nyáron át is maradni fognak, vagy csak a nyár egy részét töltik majd fürdőkben.

Feljegyzésre méltó eseménye a krónikásnak, hogy Auguszta főherczegnő eddigi udvarhölgye, *Szegedy* Gina elhagyta a főherczegi udvart és helyére *d'Orsay* Mária grófnőt nevezték ki. D'Orsay grófnő azonban a minap sétalovaglás alkalmával lebukott lováról és csonttörést szenvedett. Meggyógyulásáig *Zichy-Szontágh* grófné látja el a szolgálatot.

Özv. *Pálffy* Miklósné grófné, született Fredro Henriette grófné meghalt Gönczön. A malaczkai családi sirboltban tették örök nyugalomra.

Arduina, Bomconpagni Ludovici herczegnő Rómából Velenczébe érkezett.

Gróf Grouy Endréné külföldről Saczára érkezett.

A KELEBIAI KASTÉLY.

A BÁCSKAI síkon, Szabadka közelében, hatalmas park zöld fái között áll a *kelebiai* kastély, mely most — báró *Redl* Béla elhunytával — báró *Podmaniczky* Endre és neje, *Nyéky* Claudine tulajdonába szállt át.

A rendkívül gondozott, gyönyörű parkból hatalmasan emelkedik ki a kastély, mely mögött gothikus csúcsiveivel a templom impozáns körvonalai emelkednek ki. Óriási költséggel építette ezt a templomot Redl Béla báró, több izben változtatva külső alakján és belső részein is, a míg mai páratlan szépségében a mostani tulajdonos be is fejezte. Káprázatosan szép a belseje. A főoltár, a gigantikus oszlopok, a mellékoltárok szintiszta carrarai márványból készültek s díszeit a legfinomabb művészi faragványok képezik. A falak faragott terméskőből rakottak, s minden ablaka a szines üvegfestészet egy-egy remeke.

A kastélyt övező park is ritkítja a párját, és a benne levő nagy tóban két kis sziget áll, melyek egyikén szűz Mária szobra áll, a másikon pedig egy nagyon érdekes, fakéregből készült házikó, mely a képzelhető legkellemesebb kerti szalon, s a mely a csolnakázás után kellemes pihenőül szolgál.

A kastély is gothikus stilusban épült rendkívüli izléssel és belső termei szintén a finomult nemes izlésről tesznek tanuságot. A falakat hires mesterek remekművei diszítik, a berendezés pedig a legelőkelőbb. Különösen imponál nagy arányaival az ebédlőterem, a melynek falain az ősök képei díszlenek, továbbá a dohányzóterem, melyet otthonossá tesz a kényelmet szolgáló izléses berendezés.

Igen érdekes még az úgynevezett «vörös» szalon, a maga nagy értékű vörös antik garnituriával.

A kastély urnője egyik legközelebbi rokona volt az elhúnyt Redl Béla bárónak, a mennyiben báró Redl Imre és neje temerini gróf *Szécsen* Máriának három gyermeke volt: *Béla*, testvérei *Claudina*, a ki nyéki *Nyéky* Gyula dombosegyházi nagybirtokos neje, továbbá *Malvina*, a ki báró Hammersberg-Gesmold Frigyes neje volt.

Claudina bárónő, nyéki *Nyéky* Gyuláné leányát szintén *Claudinát* vezette oltárhoz báró *Podmaniczky* Endre.

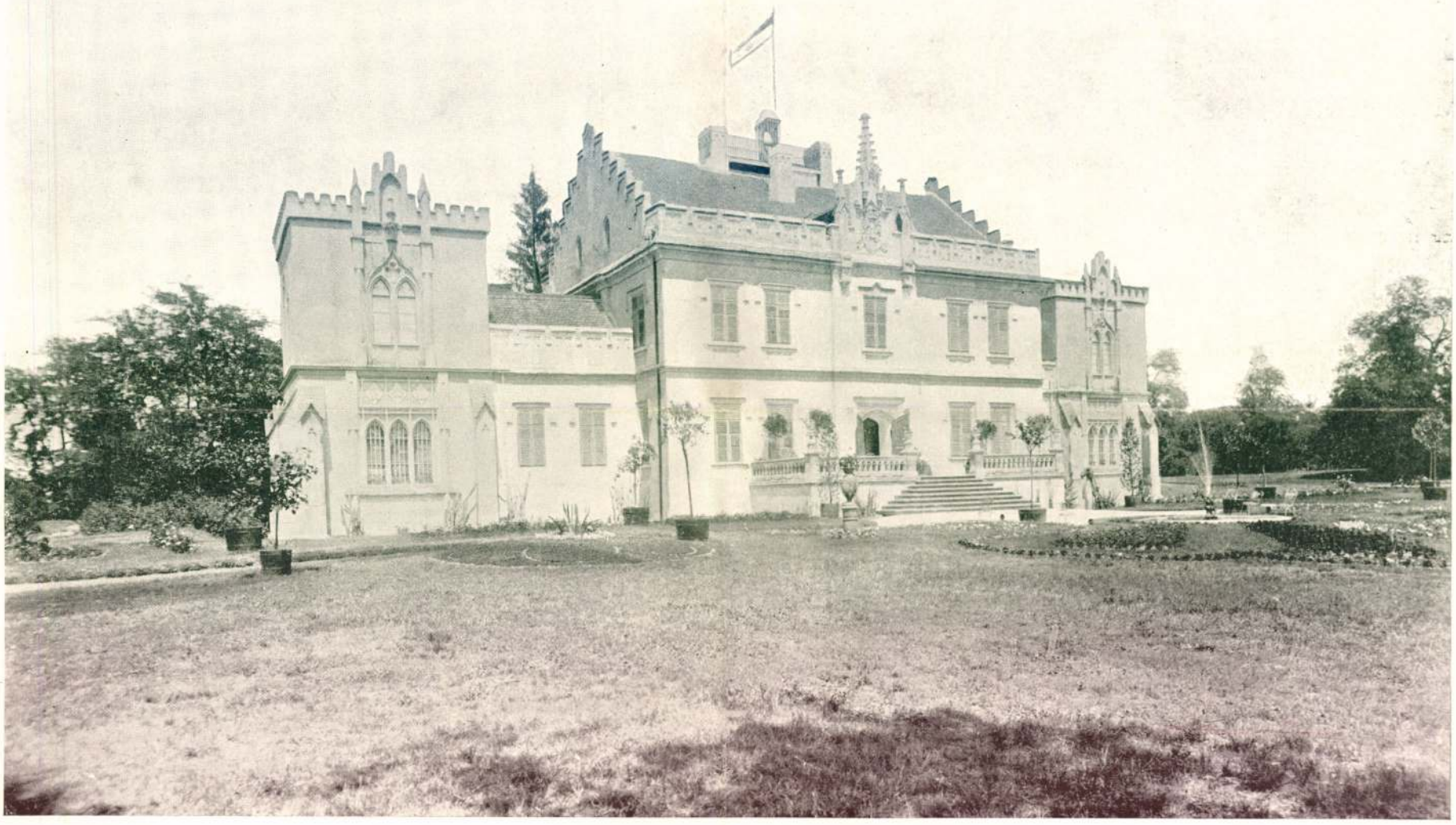

Báró Podmaniczky Endre kelebiai kastélya. (I.)

A király *Batthyány* Lajosné grófné, született *Andrássy* Ilona grófnő palotahölgynek a közjótékonyság terén szerzett érdemei elismeréseül az első osztályú Erzsébet-rendet adományozta.

Clary-Kinsky Teréz grófnő *Chotek* Henrietta grófnő, *Wydenbrück-Esterházy* Mária grófnő, *Metternich* gróf a Semneringre érkeztek és a Panhans-szállóban laktak.

Ugyancsak Budapestről odautaztak *Esterházy* Mihályné grófné született Esterházy Antónia grófnő két leányával és szintén a Panhans-szállóban laknak.

Festetics Tasziló gróf és neje született Lady Mary Viktoria Douglas-Hamilton of the Dukes of Hamilton, a kik 2 hetet Londonban töltöttek, visszatértek Keszthelyre.

Nemes Gabriella grófnő nyárra Ischlbe utazott.

Apponyi Gézáné grófné, született Széchenyi Paula grófné Grazból visszatért Hőgyészre.

Keglevich Béla gróf családjával Budapesről Somogy-Szt.-Miklósra utaztak.

Szent Iványi Zoltánné, született Somoskeöy Jolán Liptó Szt.-Iványon tartózkodik.

A rottenhauseni és rasztinai báró Redl család a XVIII-ik század közepe óta él Magyarországon és mint a magyar ág megalapítója *Redl* József szerepel, a ki mint udv. kamarai tanácsos a bácsi és tiszai koronajavak igazgatója 1759-ben kapta rottenhauseni előnévvel az osztrák és 1765. ápr. 15-én a magyar nemességet. Fia *Ferencz*, az erdélyi kanczellária előadója, adományba kapta a bácsmegyei *rasztinai* birtokot és ezt mint bárói előnevet Ferencz fia: *Imre* 1808-ban, a kitől származott Béla és örökös hiányában örökölte e birtokot testvére leánya Claudina bárónő. Így jutott férje révvén a Podmaniczky-család kezére, melynek egyik méltó ivadéka *Endre* báró. Az aszódi és podmaniczi Podmaniczky-család már a lovagkorban szerepelt, egy része a Maninhegy alján Trencsénben élt és nagy szerepet játszott a XVI-ik században. Másik része Zólyomban szerepelt a XVII. században, csakhogy ennek oklevelei elpusztultak s így rokonsága a trencséni ággal nem dokumentálható, habár a legvalószinűbb. A zólyomi ág báró Jeszenák Zsuzsannától származó gyermekei 1782-ben bárósíttattak, báró Podmaniczky

Ármin és gróf Keglevich Emma öt gyermeke között a negyedik volt *Endre* báró, a ki 1858-ban született Aszódon és mint szolgálaton kívüli huszárkapitány és cs. kir. kamarás most a kelebiai birtokon gazdálkodik.

A nemes báró és családja az év nagyobb részét Kelebián töltik s csak akkor hagyják el a birtokot, a mikor nagyobb külföldi útra távoznak, a hol a báró kiváló gondot fordít máris elismert gazdasági tudásának gyarapítására. Gazdasága éppen ezért most is mintául szolgál. Ő maga vezeti a 3000 holdas birtok gazdálkodását nagy odaadással és passzióval. Mint úrlovas megkedvelte a lósportot s most az ott szerzett tapasztalatai alapján rendezte be lótenyésztő telepét, s tenyészlovai számtalan első díjat, kitüntetést, díszoklevelet szereztek már illusztris gazdájuknak.

Oldala mellett áll a fenkölt lelkű, nagyműveltségű báróné, a ki jótékonysága mellett hódol a szép kultuszának, pártolja a művészeteket és kedveli az irodalmat. Egész lelkével és szivével csüng két gyönyörű gyermekén, *Attila* bárón és az ifjabb *Malvin* baronesszen, a kiket különös nagy gonddal nevel, a család tradicióihoz méltóan.

Tíz képben mutatjuk be a kastélyt, belső termeit, a templomot és a gyönyörű parkot.

Ifj. báró Podmaniczky Béla és Attila, Podmaniczky Malvin bárónő, báró Gerliczy István és Gerliczy Felici bárónő. (II.)

IMRE HERCZEG KORONÁJA.

Tárcza-mozaik.

A *Szalon-Ujság* számára írta: *Borméhrő Béla.*

Sok embernek az álmát megzavarta Imre herczeg koronája. Eleinte csak néhány tudós tünődött fölötte, a mikor kétségtelenül beigazolódott, hogy ez a korona, vagy legalább is néhány töredéke 1846-ban még meg volt. Először egy Mátyás korabeli krónika, azután pedig a Szapolyay, család kincsei között említi föl — egy lengyel nyelven irott jegyzékben — Fráter György. Ez a korona ott is maradt aztán Erdélyben s ott vész a nyoma is. Akkor régen, az Árpádok korában, tizenhárom ágú volt és Imre herczeg alighanem Byzancztól kapta. A korona váza üvegaranyból készült, hogy könnyű legyen. Abból a csodálatos keverékből, a miből a konstantinápolyi Zsófia templom üvegarany diszét csinálták, a mit ma hiába szeretne utánozni a kémia és a mely keveréknek a grammja ma drágább a platinánál is. Egy-egy szilánkhoz belőle csak mesés áron juthat az ember a megvesztegetett dervisek útján. A régi Byanczban egyetlen egy ötvöscsalád titka lehetett ez. Az utolsó ötvössel sírba szállt a titok is.

Az aranyos üvegvázra fonódott a tulajdonképeni koronadísz, mely szinaranyból és drágakövekből készülve, a 800 év előtti ötvösművészet remeke lehetett. Hisz Mátyás király íródeákja a kincses ház drágaságai közül is kiemeli: «... de a leggyönyörűségesebb vala közöttük Imre herczeg koronája...». A herczeg idejében két oldalt, a fül előtt és mögött két-két sor gyöngy lógott le a koronáról. Nagyértékűek voltak, mert Izabella királynő e négy sor gyönggyel vissza tudta szerezni maga számára a már elveszett magyar királyságot.

Mint ékszer is nagyértékű volt ez a korona, hát még mint történelmi ereklye!

Imre herczeg révén az erdélyi vajdák szerezték rá valami jogczimet és pompáztak is bene. Így jutott a Szapolyay család birtokába.

Igaz, hogy minden gazdájának a romlását okozta, talán — hogy annyi vér tapadt hozzája. Nem egyszer egész családot kiirtottak a birhatásáért. Tizenhárom gyémántja megért tizenhárom falut. A legolcsóbb disze a rubin volt és a smaragd.

Nagy ebédlő-terem. (III.)

Zöld szalon. (IV.)

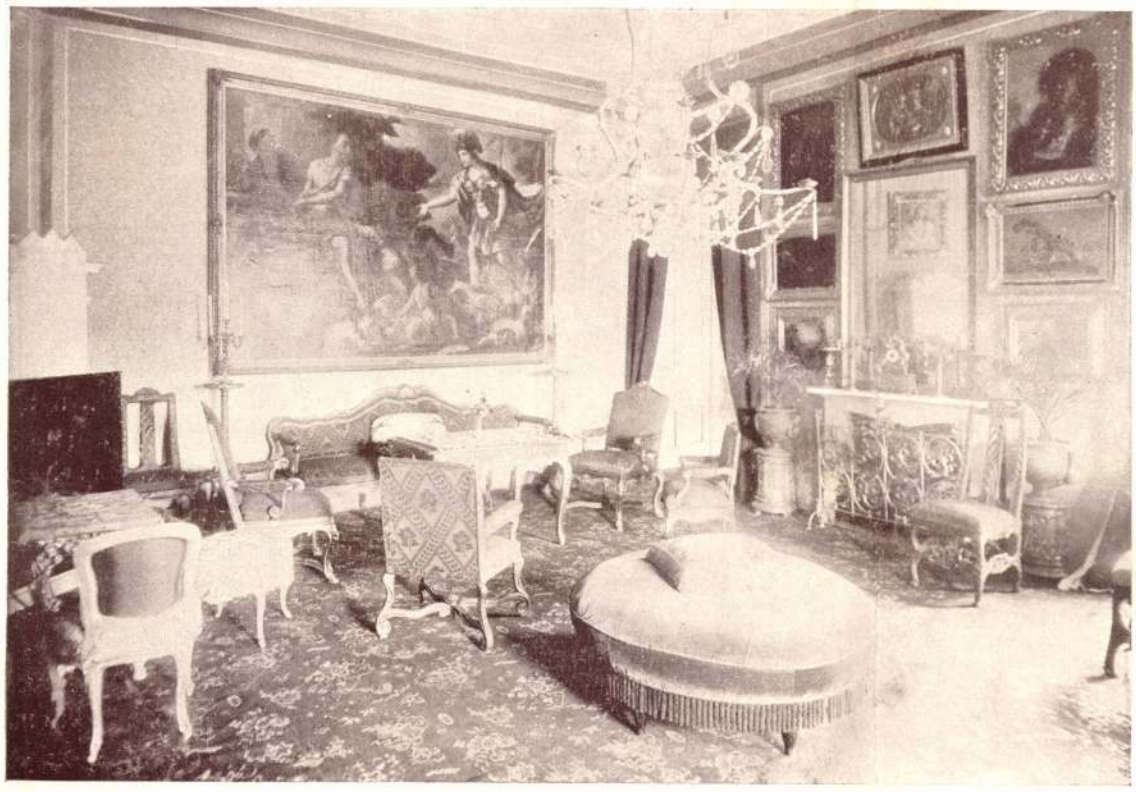

Vörös szalon. (V.)

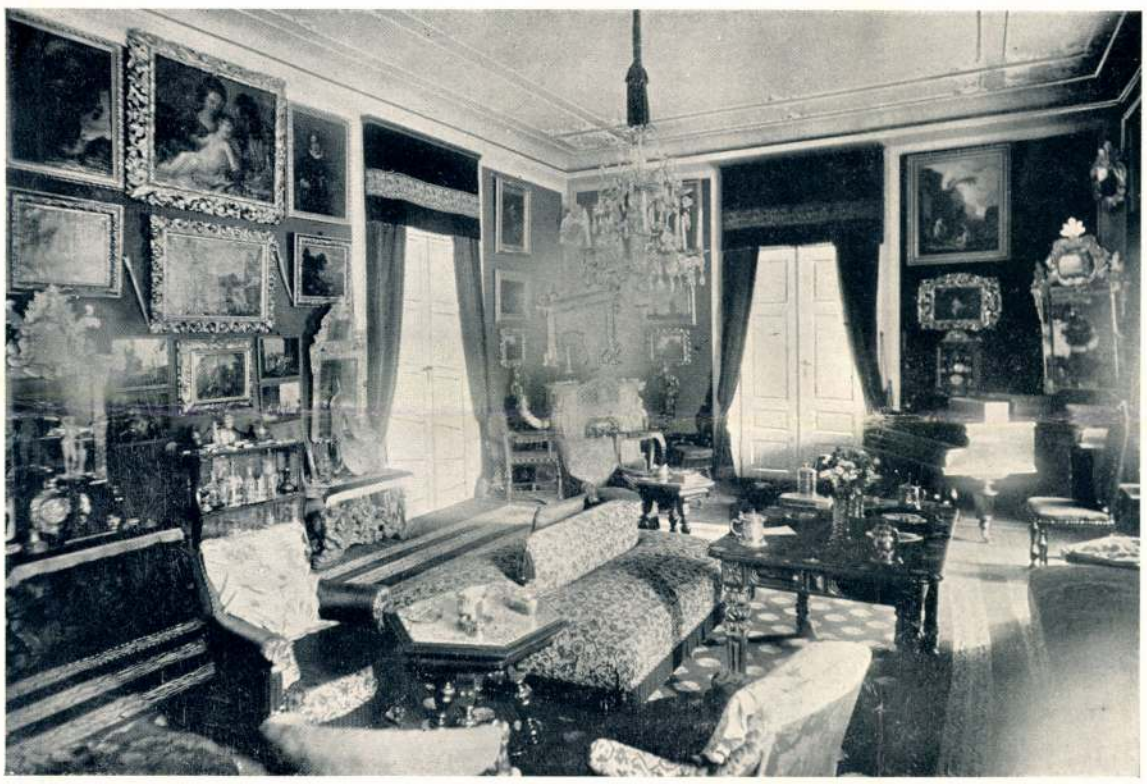

Dohányzó. (VI.)

A kis ebédlő. (VII.)

Utolsó tulajdonosa, a ki adomány útján jutott e korona birtokába, egy erdélyi család, a melynek neve «Szent»-tel kezdődik, csakhogy az erről szóló okirat el van tépve, csonka — s e nagybecsű történelmi ereklyének itt kezd nyoma veszni. Az erdélyi *Szentjóby*-ak kihaltak, a *Szentkúthy*-aknak nem volt ily rengeteg vagyonuk, hogy annak csak egy részét, csak a diszét, egy ilyen korona képezhette volna, csupán a *Szentkereszthyek* családi ékszerei között említtetik 1818-ban «... egy brilliant kövekkel ékeskedő korona alakú női fejdiadém...»

Valószinüleg tehát ez volt Imre herczeg koronája. Talán csak egy része, csak egy töredéke.

Csakhogy 1848-ban a Szentkereszthyeket leöldösték az oláhok, kastélyaikat földúlták, kincses ládáikat kirabolták s minden ékszerük elpusztult, nyoma veszett. Keresték, kutatták később, de hiába. Szentkereszthy Stefánia bárónő, a ki a székelység egyik jóságos patronája, egy izben egy pár fülbevalót látott meg Vásárhelyt a házi gazda nejének fülében.

És határozottan fölismerte. Ez is a brilliántos diadémhoz tartozott.

Kérdései nagy zavart okoztak. Az eset nem is történt olyan régen, de nem szivesen beszél róla a bárónő, csakhogy többet nem szállott ahhoz a családhoz, a mely azóta el is költözött Kézdi-Vásárhelyről, kipusztult Háromszékből.

És ez a korona — sok embernek megzavarta az álmát.

A nyomok sokfelé vezettek. Egyik a Lukács-családhoz vitt, a melynek ősei hosszú időn át voltak az erdélyi vajdák kincstárosai. Ezt a hivatalt úgy örökölte apáról a fiú, mert csak a kincstárosok tudtak a különböző, ezerféle apró jövedelmekről, járandóságokról. Ezt is apjától tanulmányozta a fiú. Az ő révükön talán pozitivebb adatokhoz lehetne eljutni. Mert maga a kincs a toroczkói várhoz vitt. A Szentkereszthyek ott is elásták volt a szabadságharcz idején kincseik egy részét.

A korona után mindenki csendben kutatott, mégis hire ment a kincskeresésnek.

És elindultunk mi is.

Az én Fáy György barátom — fái Fáy — a ki festő, régész és geologus, s a ki folyton avar vitézeket fest, és várkunokat, meg az ős «Ten» Isten kultuszából jeleneteket, a ki maga is pogány, de — ősmagyar pogány, az egész familiájával együtt. Bátyja Elek Pesten búvárkodik és keresi Henormand nyomán a magyarok eredetét, a tenger partján, Kisázsiában, a hol háromezer évvel ezelőtt épült «Árpád» városa, délen «Támaszkő» és északon az ország széke «Országhalom».

Vele mentem én is, és velünk jött az utolsó magyar kóbor lantos, a romantikában élő Horváth István, ez a nagy bohém, a ki — mint egykor őse Balassa Bálint — végig csatangolja Magyarországot uri passzióból, újságiró kíváncsisággal és a magyar poéták lelkesült elragadtatásával.

A jelszó az volt: Megyünk festeni Erdélybe. De ott élt mellette a másik gondolat, hogy — hátha nyomába jutunk Imre herczeg koronájának. Horváth az ilyen kirándulásra mindig kapható. Neki éltető eleme az ilyen kóborlás. Én is szivesen mentem, mert magam is szeretek festeni. Erdélyt pedig nem ismerem. Ezt megnézem és egyúttal kiélvezem Fáy barátom társaságát, a kinek ősmagyar lelke és szive olyan, mint a balzsam a nemzetközi kultura ütötte sebeimre.

Bánffy-Hunyadon Fáyt és Horváthot elfogta

Kilátás a parkra a kastély terraszáról. (VIII.)

Templom és a kastély nyugati tornya. (IX.)

Parkrészlet a tóval. (X.)

a kalotaszegi nagyasszony ura. Zsiga bácsi, a bankdirektor és elvitte festeni a Szamos szögre, a hol csaknem minden tájképfestőnk megfordul, én pedig elmentem a koronát keresni Toroczkóra. Nem annyira kincset nézni, mint inkább Toroczkólátni.

Nagy-Enyeden, a kozák vendéglőben találtam alkalmi kocsit. Indul délben egy szürkén, és csak Ferencz bácsit kell bevárni, a ki a megyeházán van valami árlejtésen. Délre ő is megkerült. Magas, szikár, deresedő, toroczkai magyar volt. Olyan bölcselkedő, önérzetes, nyugodt, kevés szavú ember, mintha Toroczkó most is «királyi bányaváros» volna. Pedig hej! — ma már csak kis község.

Nehezen barátkozott. Eleinte visszatolta a fölkinált bort:

— Melegünk lesz attól, jó uram! — de utóbb elfogadta fölhörpintvén a felét.

Nyári napon délidőben kocogtunk ki Enyedről. Toroczkó onnan mintegy harmincz kilométer. A nap forrón tűzött le reánk. A völgy folyton szükült. A szürke mind lasabban ügetett. Hegynek mentünk.

I.

Erdélyi emberhez nem szabad ajtóstól benyitni. Messziről kellett kerülnöm, hogy rátérjek a toroczkai várra, az elásott kincsre Imre herczeg koronájára.

— Nem a Szentkereszthyeké volt az, hanem a Lukácsoké. Az volt a család átka. A preszákai molnárné még tudott róla, annak az anyja, nagyanyja, mind ott szolgált nálok Zalatnán. Az beszélte.

Ha az öreg jobban tudja a krónikánál is, hát rá hagytam. Ám, ha az öreget most beszélő kedvében tudom tartani, többet tudhatok meg három óra alatt, mintha évekig bujnánk a családi levéltárakat.

— A család átka? — húztam székelyesen a szót, erősítse így a kérdést.

— Az, jó uram, — az!

Aztán mintha még ő is külön erősítgetne:

— Valami nagy átok ragadhatott ahhoz a kincshez, vagy má, hogy koronához. A ki csak föltette — akár forgódisznek a kucsmájára, akár bogláros disznek asszonyi kontyra — elvette ez a józan eszét.

— Mese ez tán — ingerkedtem én.

— Mese, mese, de olyan meséli, a ki látta, tudja. A preszákai molnárné — hogy a neve nem jut az eszembe — az az, hogy az anyja sokszor látta szegény, Istenben boldogult Lukács Béla édesanyja kezében, meg a fején. De utól is érte az átok. Azt mondja, hogy annak a gyémántos kincsnek ága volt. Az egyik valamivel nagyobb és azon olyan ragyogó fehér kő volt, hogy még a sötétben is fénylett. A kisebbiken fehér is meg vörös és zöld kövek ragyogtak. És hátul valami csatja volt.

Ez mind a koronára vallott.

Ferencz bácsi — a kinek vezeték nevét én sohasem tudtam meg — elhallgatott, de — hogy mégis elválassza a kétkedésemet — csak fölvette újból a szót.

— Mi itt Toroczkón, olyan vállalkozó formájú emberek vagyunk. Építünk utat is, töltést is, vasutat is. Muszaj vagyunk vele. A német pusztította a vasat, mi pusztítottuk a németet. Most nincs se vas, se német, de annál több az oláh. Csak Toroczkón nincs. Isten ments!

— Se vas, se német — sopánkodtam én is.

— Vagy tán most kezd lenni.

PAPÍR – KÉP

„Mindenekelőtt tiszteld a papírt, amelyre dolgozol."
Turner

Talán egyetlen anyag sincs a világon, amely oly nagy szerepet kapott volna az emberiség egyetemes emlékezete és kultúrája terén, mint a papír, mely Kelecsényi Csilla és Butak András kiállításának központi témája.

A papír az írás és a rajz hordozójaként a tudomány, a költészet és a képzőművészet szolgálatában áll évszázadok óta, de csak a XX. század közepén, a Gutenberg Galaxis kultúrkörének látványos visszaszorulásával, a papír információhordozó egyeduralmának megszűnésével fordult felé az a különleges érdeklődés, amely az ún. papírművészet létrejöttéhez vezetett.

Kelecsényi Csilla korábban növényeket, természetes anyagokat merített papírba, majd a nagyváros különféle elemeiből készített papírnyomatokat. Szívesen alkalmazza a montázs és kollázs technikáját, papírszeletekből, fotó- és szövegrészletekből teremtve új egészet. Úti élményeiről készült festményei egymásra rakódott kép- és idősíkok, személyes és köznapi töredékek.

Butak András számára a megnedvesített közönséges papír elsősorban az alkotófolyamat személyességét megőrző, érzékeny matéria. Papírdomborművei a tér, a forma és a síkfelület különféle modulációi a folytonosan alakuló létezés folyamatában, melynek spontaneitását, egyediségét a fény-árnyék hatások alkalmazásával érzékelteti.

Míg Kelecsényi Csilla viszonya a papírhoz Turner ma már klasszikusnak számító felfogásmódját ötvözi a posztmodern korszak kulturális fragmentumokból építkező szemléletével, addig Butak András sorozatai a funkcionalizmust idézve pusztán az anyagban rejlő esztétikumra koncentrálnak, s minimálisra redukált eszköztárral, szikár nyelvezettel tárják elénk a közönséges csomagolópapír rejtett szépségeit.

Mindkét művész különösen fogékony a speciális struktúrák, a rejtett dimenziók feltárása iránt, melyeket a papír, mint médium és mint kultúrtörténeti fogalom kínál, s épp ez adja a kiállításon látható két eltérő művészi attitűd párbeszédének különlegességét.

D. Udvary Ildikó

Kelecsényi Csilla:
Kis volúta – vegyes technika; 59,5x40 cm; 1998

Butak András:
Feszes ritmus V/VI – karton és papír; 24x48 cm; 1998

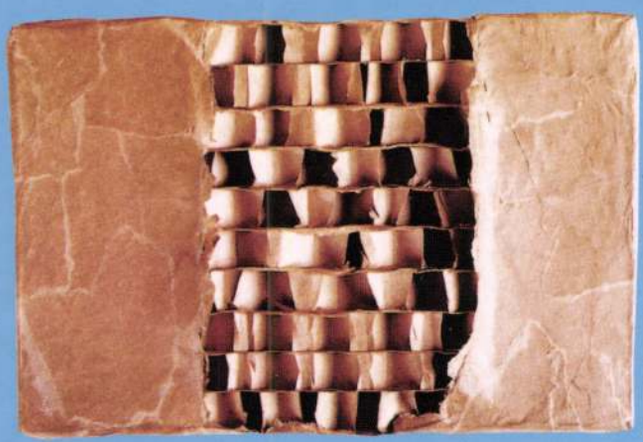

Gaál Galéria
Pesterzsébet

PAPÍR – KÉP
Kelecsényi Csilla • Butak András

Gaál Galéria
PESTERZSÉBET

A Pesterzsébeti Múzeum Gaál Imre Galériája szeretettel meghívja Önt és barátait 2003. április 4-én, pénteken 17 órára,

KELECSÉNYI CSILLA és BUTAK ANDRÁS
képzőművészek

PAPÍR – KÉP
című kiállításának megnyitójára

Megnyitja: D. Udvary Ildikó művészettörténész

Közreműködik: Dézsi Erika – fuvola, Nagy Júlia – gitár

A kiállítás megtekinthető 2003. április 24-ig, hétfő kivételével naponta 10–18 óráig

Gaál Imre Galéria • 1203 Budapest, Kossuth L. u. 39. Tel.: 283-0031

Támogató: Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete

ROM-FURT
meritett papír, kollázs, viasz 33,5x25 cm; 1998

KELECSÉNYI CSILLA

1976-ban diplomázott a Magyar Iparművészeti Főiskola gobelin szakán. Tagja a Papírművészek Társaságának, a Magyar Művészkönyvalkotók Társaságának és a Kárpitművészek Egyesületének.

DÍJAK:	1978	5. Fal- és Tértextil Biennálé díja, Szombathely
	1983	Smohay Alapítvány díja, Székesfehérvár
	1986	9. Fal- és Tértextil Biennále díja, Szombathely
	1993	Mesterfokozat, Goldsmith' College, London
	1997	Ferenczy Noémi-díj
ÖSZTÖNDÍJAK:	1989–90	Soros Alapítvány ösztöndíja, London
	1992–93	British Council ösztöndíja, London
	1997	Római Magyar Akadémia ösztöndíja, Róma

MŰVEI KÖZGYŰJTEMÉNYEKBEN:
Centrale Museum, Lodz • Kortárs Textil Múzeum, Szczecin • Magyar Nemzeti Galéria, Budapest • Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma • Savaria Múzeum, Szombathely • Szent István Király Múzeum, Székesfehérvár

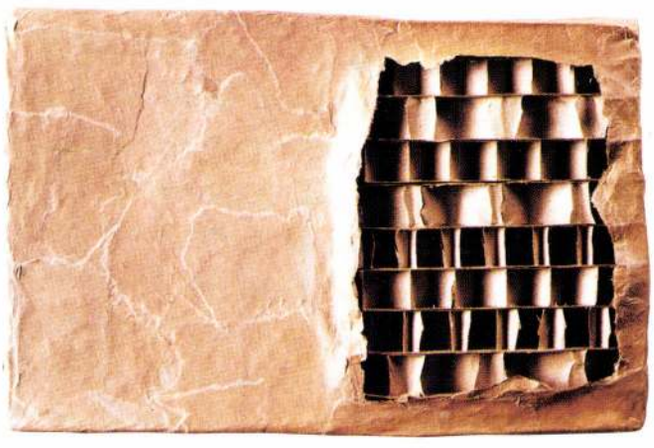

FESZES RITMUS IV/VI
karton és papír; 24x48 cm; 1998

BUTAK ANDRÁS

1970–74: Ion Andreescu Képző- és Iparművészeti Főiskola, festő és grafika szak, Kolozsvár
1974–75: Ion Andreescu Képző- és Iparművészeti Főiskola, mesterképző, Kolozsvár
Tagja a Magyar Grafikusművészek Szövetségének, a Magyar Papírművészek Társaságának és a Magyar Művészkönyvalkotók Társaságának.

DÍJAK:	1997	Országos Hidegtű-kiállítás, MAOE díja
	1998	Hommage à Pálya Celesztin, Pálya Celesztin díj
	1999	Színes Rajz, NKÖM díja
	2000	II. Közép-Európai Országok Rajzbiennáléja – Pilseni Sörgyár díja
	2003	Munkácsy-díj
ÖSZTÖNDÍJAK:	1983–86:	Derkovits-ösztöndíj

MŰVEI KÖZGYŰJTEMÉNYEKBEN:
Újpest Önkormányzata, Budapest • Vis à Vis Galeria, Marseille • Városi Gyűjtemény, Marseille

$8.00

AMERICAN BOOK ARTS

István Király Múzeum
Székesfehérvár
Hungary

Stúdio Galéria
Bajcsy-Zsilinszky út 52
Budapest

Autumn 1992

DIALOGUES IN PAPER:
HUNGARIAN & AMERICAN ARTISTS

Fészek Galéria
Fészek Müvészklub
Kertész u. 36
Budapest

American Book Arts

Sara Armstrong
Carol Barton
Doug Beube
John Billingham
Mare Blocker
Carolee Campbell
Antonella Celada
Byron Clercx
Tennessee Dixon
Henrik Drescher
Johanna Drucker
Tim Ely
Flockophobic
Gordon Fluke
Brad Freeman
Gloria Helfgott
Sjoerd Hofstra
Carter Hodgkins
Ed Hutchins
Shellagh Keeley
Susan King
Hedi Kyle
Stephanie Brody Lederman
Clifton Meador
Louise McCagg
Scott McCarney
Lois Morrison
Carole Naggar
JoAnna Poehlmann
William Schade
Miriam Schaer
Susan Share
Clarissa Sligh
Robbin Ami Silverberg
Keith Smith
Peter Sramek
Barbara Tetenbaum
Peter & Donna Thomas
Claire Van Vliet
Joan Wolbier

Curator
Robbin Ami Silverberg,
Dobbin Books, NYC.

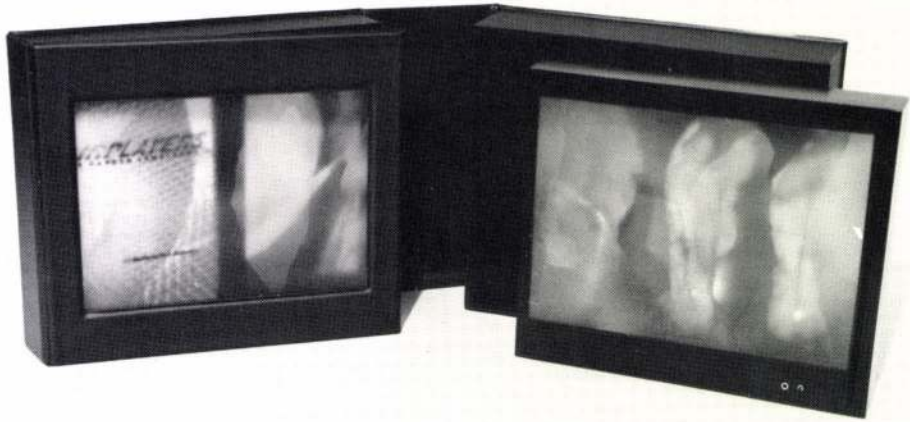

Airplayers. 1990. 11" x 13" x 5½" (28 cm x 33 cm x 14 cm)

Limited edition of 65 multiples housed in a handcrafted vinyl and cloth casing containing a videotape, a printed book (including a battery-powered centerfold illuminated by a hidden LED, and a minaturized version of an Airplayer installation (the "environment"). The sculpted environment includes an electronic control circuit, a digital sound playback circuit with sample sounds stored in electric memory for playback, rechargeable batteries, LEDs.

Sara Garden Armstrong

43 Great Jones Street
New York, New York 10012

Education

MFA. Painting. Univ. of Alabama.

MA. Education. Univ. of Alabama.

Selected Exhibitions

Books as Art. Boca Raton Museum of Art. Florida. 1991.

Photographic Book Art in the United States. (Traveling). 1992-1993.

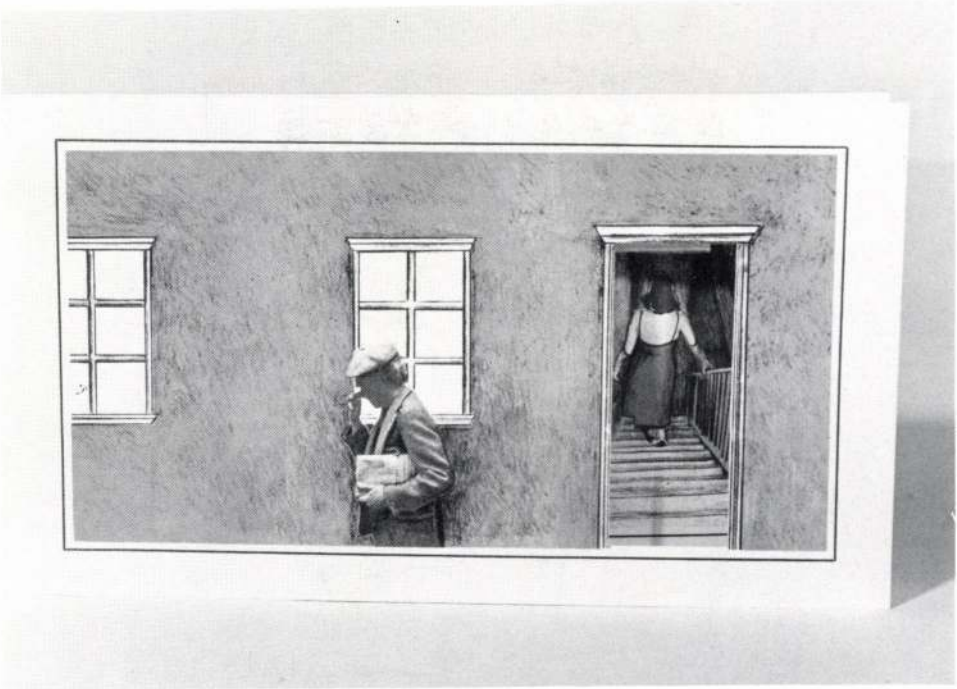

Beyond the Page. 1983. 5½" x 8 ½" (14 cm x 22 cm)

Offset edition composed of collaged and rendered images of 3 figures in various interiors, printed on a one-color Hamada Press. Die-cut openings in each page. Plastic comb binding. Edition of 200. Out of print.

Carol Barton

b. 1954.

5209 Wissioming Road
Bethesda, Maryland 20816

Education

BFA. Washington University. School of Fine Arts. St. Louis, Missouri.

Grants and Awards

Maryland State Arts Council Grant.

Wompler Eminent Scholar Professorship. James Madison University.

Mid-Atlantic Arts Council Grant.

Selected Exhibitions

Photographic Book Arts in the USA. (Traveling).

Books & Bookends. (Traveling/curator).

Library. Granary Books. New York City.

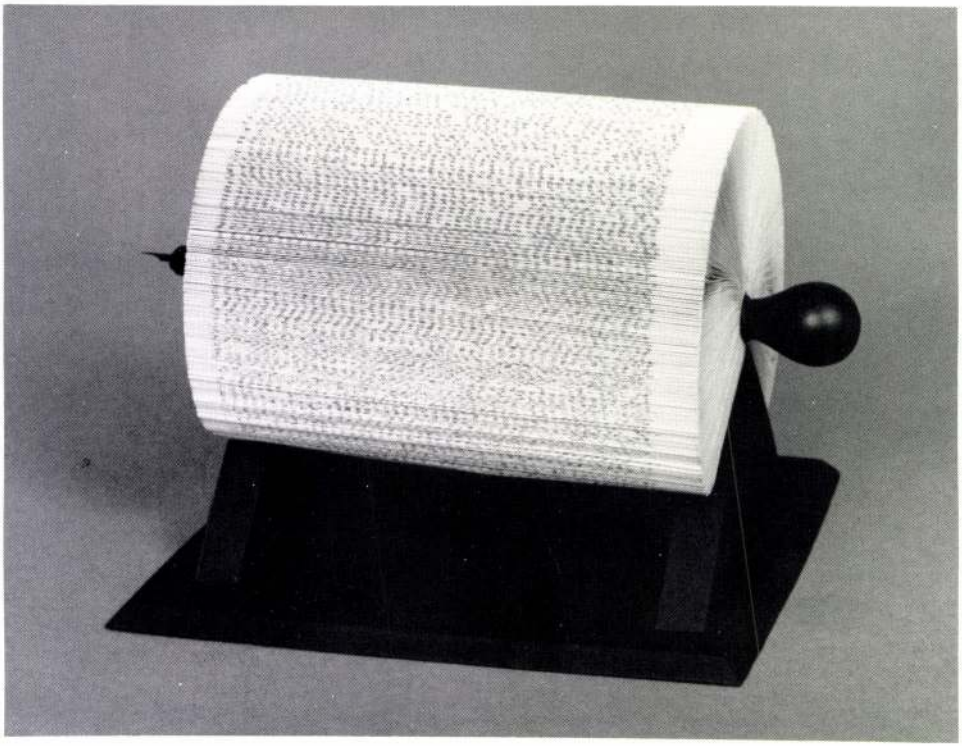

Sigmund Freud. 1991 11" x 9" x 8" (27.5 cm x 22.5 x 20 cm)

Pages of The Basic Writings of Sigmund Freud folded on quill and sitting on wood stand.

Revolutions. 1992. 14" x 108" x 4" (36 cm x 274 cm x 10 cm).

The Five Books of Moses folded into two parts with wooden ladder.

Manhattan Street Romance. 1982. 9½" x 6¼" (24 cm x 15 cm).

Photography and text by artist. Offset. Edition of 500.

Doug Beube

69 Fort Greene Place
Brooklyn, New York 11217

Education

MFA. Visual Studies Workshop. Rochester, NY.

BFA. York University. Ontario, Canada.

Grants and Awards

Canada Council. 1984, 1982, 1976.

Ontario Arts Council. 1982, 1976, 1975.

Employment

Free-lance photography and teaching.

Selected Exhibitions

Solo show. Harper Collins Gallery. New York City. 1992.

Kent School Gallery. Connecticut. 1992.

The Book as Art/The Book in Art. Barbara Fendrick Gallery. New York City. 1990.

American Craft Museum. New York City. 1988.

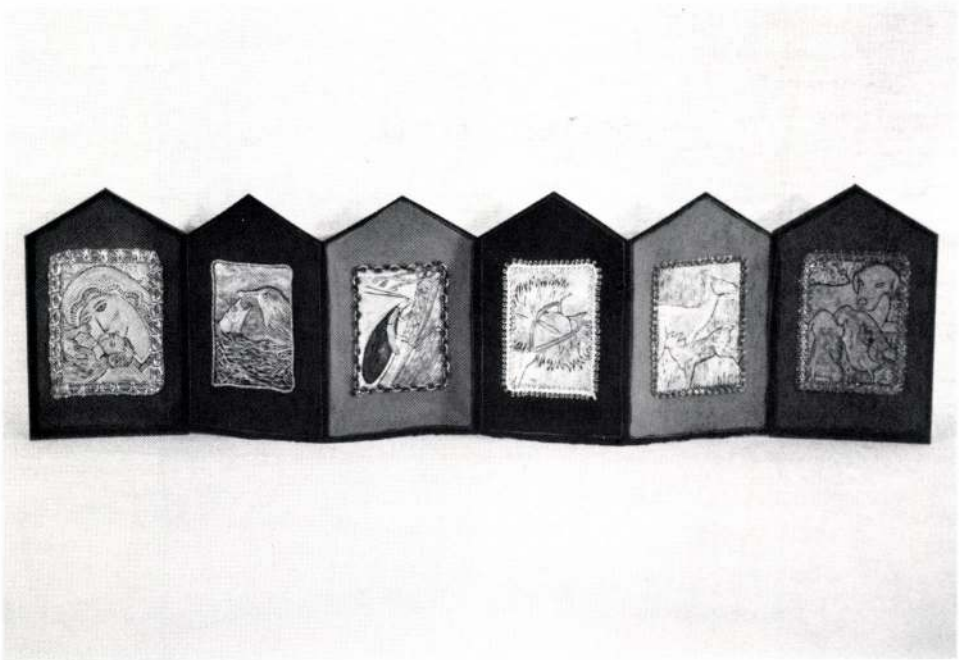

Six Madonnas. 1992. 5 " x 8 " — 30 " x 8" unfolded (13 cm x 20 cm — 76 cm x 20 cm)

Gouache, trim on paper. One of a kind. Accordion binding.

Dalmation Fixation. 1992. 5" x 7" (7 cm x 11 cm).

Collaboration with Mary Slowinski, papermaker. Hand colored linoleum cuts. Multiple Section. Coptic binding. Edition of 60.

Mare Blocker

b. 1959.

3331 279th Avenue NE
Redmond, Washington 98053-9132

Education

BFA. Univ. of Washington. Seattle.

Employment

Proprietor. The M Kimberly Press.

Selected Exhibitions

Solo show. Davidson Galleries. Seattle. 1991.

Solo shows. Donnaly Books. Seattle. 1987-90.

Book as Art. The Boca Raton Museum of Art. Florida. 1991.

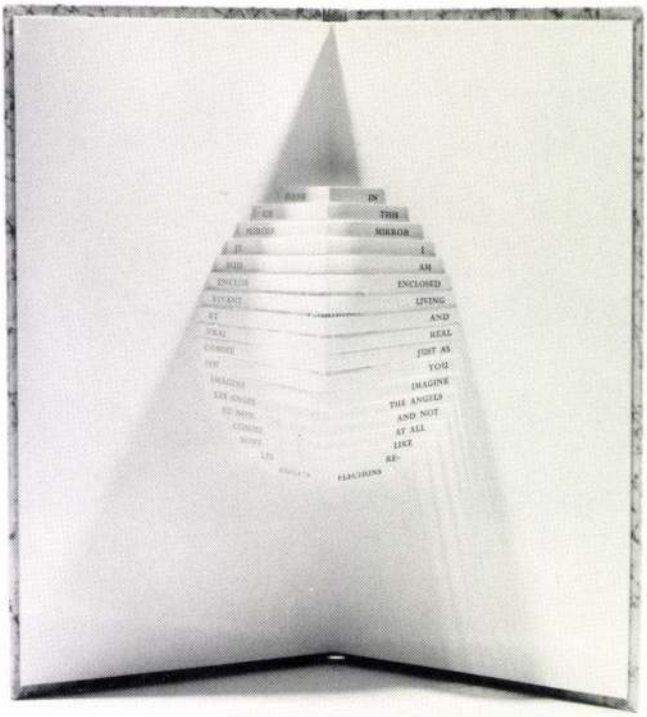

Mirror by Guillaume Apollinaire. 1986. 8" x 4" (20 cm x 10 cm)

Three-dimensional cut and folded paper. Editon of 150.

Imaginary Burden by Michael Hannon. 1990. 9¼" x 4¾"" (23 cm x 12 cm).

Handset Garamont Light on dampened canary yellow kozo kusaki paper, board covered in vermillion kyousishi (handmade Fuji Paper Mills Cooperative, Japan). Edition of 137.

Carolee Campbell

b. 1936.

5040 Noble Avenue
Sherman Oaks, California 91403

Education

In the theatre in New York City.

Employment

Book artist, publisher, and photographer.

Selected Exhibitions

The 50th Exhibiition of Western Books. Touring the Western United States. 1991-1992.

California Artists' Books. The Armory Center for the Arts. Pasadena. 1991.

Contemporary Women Printers. Mills College. Oakland, California. 1991.

The Playtpus Group. Trieste, Parma, Chiasso & Vercelli, Italy. 1990

Cross Currents: Booksworks from the Edge of the Pacific. U.S. and world tour. 1990.

Modern Times. 1991. 8" x 8" x 2" (20 cm x 20 cm x 5cm)

Assemblage: fabric, xerox, acetate, film shipping box.

Antonella Celada

b. 1934.

41 Bleecker Street
New York, New York 10012

Education

Academy of Fine Arts. Brera, Milano.

Gobelins. Paris.

UCLA. Los Angeles.

Grants and Awards

Special Jury Award at IV Miniature Textile Biennale at Savaria Muzeum, Hungary.

Employment

Self-employed.

Selected Exhibitions

Several exhibitions in Europe and the United States.

Untitled (from the Power Tool series). 1992. 24" x 16" x9" (61 cm x 41 cm x 23 cm)

Hand carved laminated text (Sontag's Illness as Metaphor *and* Aids and its Metaphors *and local newspapers), combined with a metal hammer head and two pillows.*

Byron Dwane Clercx

b. 1960 in Sioux Falls, South Dakota.

1015 Waverly Street
Walla Walla, Washington 99362

Education

MFA. California State University at Fullerton.

BS (Art). University of Wisconsin at River Falls.

Grants and Awards

The Ohio Art Company. Bryan, Ohio. 1992.

Cargill Incorporated. Lynwood, California. 1991.

Wadena Public School System. Minnesota 1989.

Employment

Full-time professor. Whitman College. Washington.

Selected Exhibitions

Bookworks. Galeria Mesa: Mesa Art Center. Mesa, Arizona. 1992.

88th Open Juried Exhibit. Long Beach Arts Gallery. Long Beach, California. 1992.

Artists Books Exhibition. Wilder Gallery. Los Gatos, Cal.

Art Beat 1991. Costa Mesa Art League Gallery. Costa Mesa, California. First place award. 1991.

Entropy–Solo Show. West Gallery. Califonia State University at Fullerton. 1991.

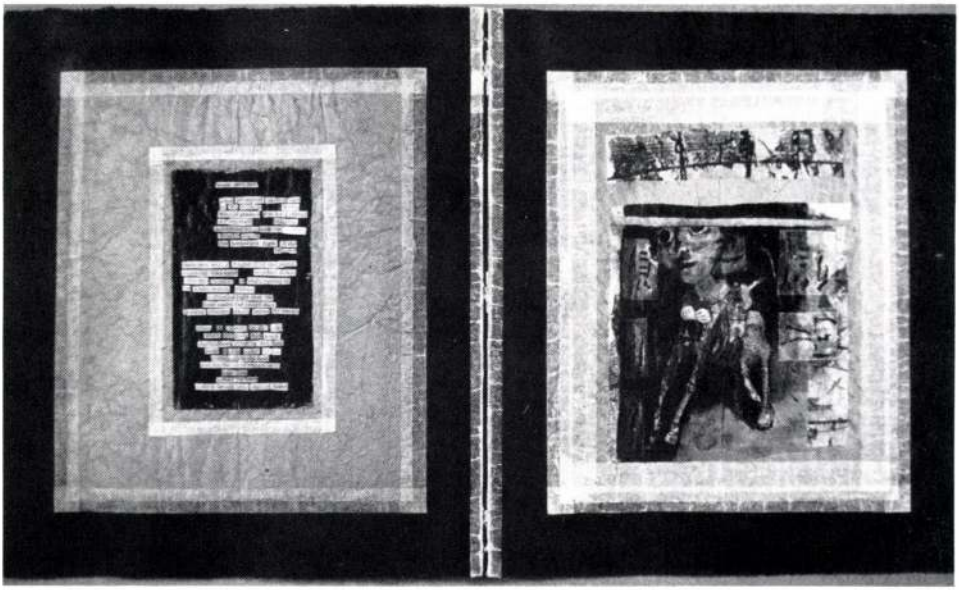

The Change in Sound of a Horse Walking. 1990. 14" x 11" (36 cm x 28 cm)

Drawings, collage, paint, a variety of found and treated papers, piano wire spine, text written and cut out from different sources. Loaned courtesy of Jim Gasperini.

Tennessee Rice Dixon

b. 1958.

66 W. Broadway #501
New York, New York 10007

Education

BFA. Academy of Art College. San Francisco.

Grants and Awards

1992 Special Editions Project. Lower East Side Print Shop.

Employment

Freelance Illustrator.

Selected Exhibitions

Assemblage, Collages-Books. Granary Books Gallery. 1992.

Library. Granary Books. 1992.

Love and Romance. Center for Book Arts. NYC. 1992.

War and Peace. Center for Book Arts. NYC. 1991.

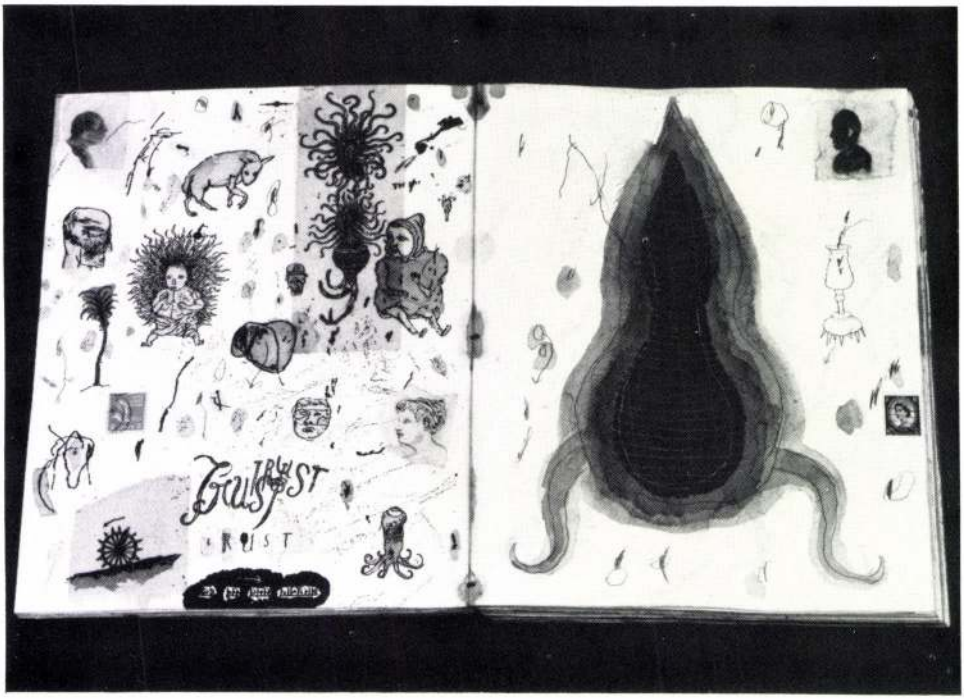

Too Much Bliss. 1992. 12" x 9" (30 cm x 23 cm)

Letterpress, watercolor, pen & ink, pencil, collage, cutting on paper (Rives BFK). Binding by Daniel E. Kelm. Edition of 41. Courtesy of Granary Books, New York City. Steven Clay, publisher.

Henrik Drescher

b. 1955 in Copenhagen, Denmark.

P.O. Box 59
Durham, New York 12422

Education

Primarily self-taught.

Grants and Awards

New York Times Book Review — Ten Best Illustrated Books. 1982, 1983, 1987.

Parent's Choice Award.

Employment

Professional artist.

Selected Exhibitions

Granary Books Gallery. 1992, 1990.

Reactor Art & Design. Toronto, Canada. 1991, 1989, 1987, 1985.

Gallery Pia. Copenhagen. 1984.

Museum of Art. Rhode Island School of Design. Providence, Rhode Island. 1991.

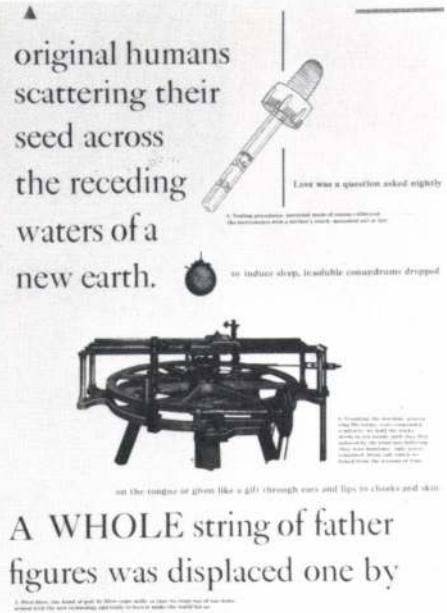

The Word Made Flesh. 1989. 10½" x 13" (27 cm x 33 cm)

Letterpress, wood and metal types. Bound with rivets. Edition of 50.

History of the/my Wor(l)d. 1990. 10½" x 13" (27 cm x 33 cm).

Letterpress, hand set and printed on a Vandercook. Bagasse cover paper. Fabriano end sheets. Caslon type with wood type on cover. Edition of 70.

Johanna Drucker

b. 1952.

601 West 115th Street, #94
New York, New York 10025

Education

PhD. Ecriture. Univ. of California, Berkley.
MA. Visual Studies. Univ. of California, Berkley.

Grants and Awards

Getty Fellowship for Research. 1992.
Pyramid Atlantic Artist's Book Grant. 1990.
Mellon Faculty Fellow. Harvard University. 1988.
Fulbright Fellow in Paris. 1984.

Employment

Assistant Professor of Contemporary Art and Critical Theory. Columbia University.

Selected Exhibitions

Simulant Portrait: Photographic Book Art in the United States. (Traveling). 1992.

Heavy Breathing: The Beauty of Breathing. Miami, Florida. 1992.

Wittgenstein's Gallery. Barnard College Annex. 1991.

History of the/my Wor(l)d. The Contemporary Book. Ohio State University. 1991.

Water at Edge. 1989-90. 12" x 7½" (30 cm x 19 cm)

Unique book. Paper, leather, paint, polyester, various adhesives.

Timothy C. Ely

255 West 84th Street, #2C
New York, New York 10024

Education

MFA. Design. University of Washington.

Grants and Awards

Art Matters. 1988, 1990.

Pollock-Krasner Foundation. 1985.

Employment

Professional Artist.

Selected Exhibitions

Gallery Tinka. San Jose, Costa Rica. 1992.

Solo Show. Granary Books. New York City. 1991.

Solo Show. Victoria & Albert Museum. London. 1989.

Solo Show. Minnesota Center for Book Arts. Minneapolis. 1989.

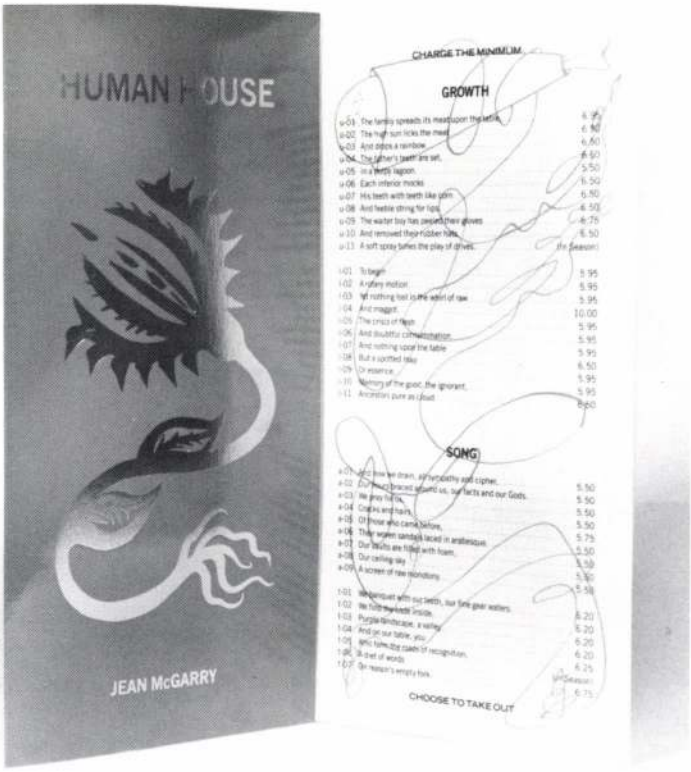

Human House. 1990. 13" x 6½" (33 cm x 16 cm)

Poem by Jean McGarry. Drawings by Holton Rower. Double-folding Chinese restaurant menu design. Offset printed. Edition of 200.

Nettles. 1991. 11⅝" x 9⅜" (29 cm x 24 cm).

A photography book with drawings and poetry by Holton Rower. Photos printed in 300 line screen duotone, copper spiral wire binding with Asahi cloth. Edition of 350.

Flockophobic Press

One Hudson Street
New York, New York 10013

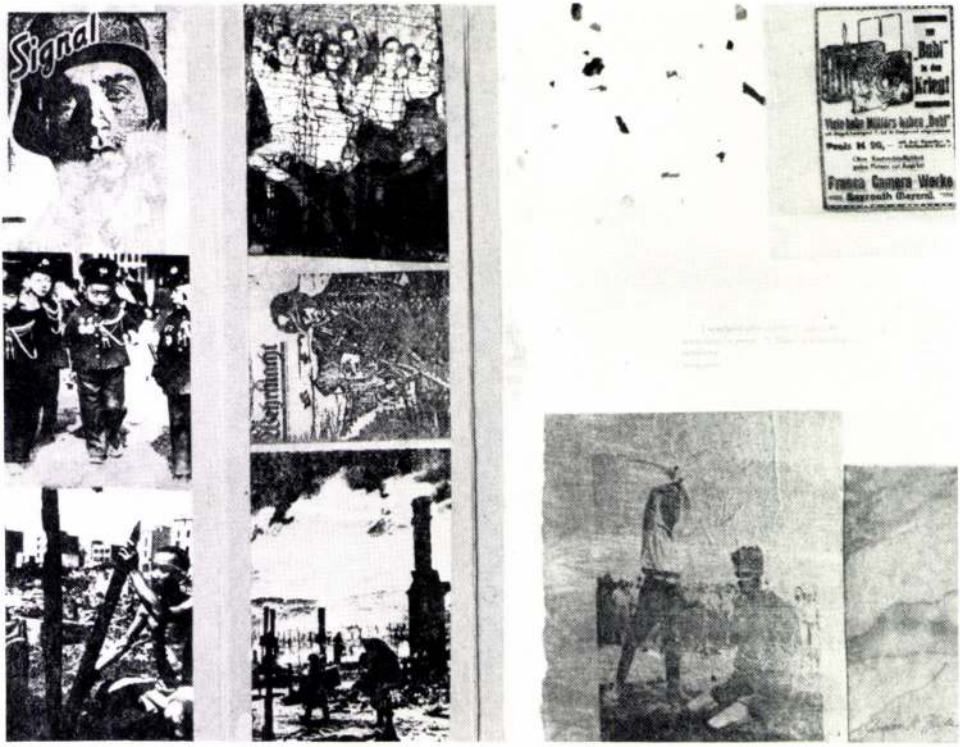

Unlearned Lessons. 1989. 13" x 72" (32.5 cm x 180 cm)

One-of-a-kind book: xerox transfer, handmade paper and letterpress.

Echoes: Voices of People Living with Aids. 1990. 10" x 13" (25.5 cm x 33 cm).

Letterpress, handmande paper, linocut, photoengraving, woodcut.
The book is a collaboration with people living with AIDS from across the United States.

Gordon Fluke

b. 1954.

1205 West 41 Street
Baltimore, Maryland 21211

Education

MFA. Arizona State University.

BS. Temple University.

Grants and Awards

Arizona State Research Grant.

Employment

Johns Hopkins University. Baltimore, Maryland.

Selected Exhibitions

ISLA Center for the Arts. Guam.

Anchorage Museum. Alaska.

Leipzig, Germany.

Overrun. 1990. 9½" x 8¼" (24 cm x 21 cm)

All photography by artist. Offset printed. Post binding. Hard cover. Edition of 138.
Courtesy of Pyramid Atlantic, Washington, D.C.

Brad Freeman

b. 1951.

601 W. 115 Street #94
New York, New York 10025

Education

BA. Florida State University.

Grants and Awards

Nexus Press Artist's Book Start-up Grant. 1992.

Employment

Printer.

Selected Exhibitions

The Print Club. Philadelphia, Pennsylvania. 1991.

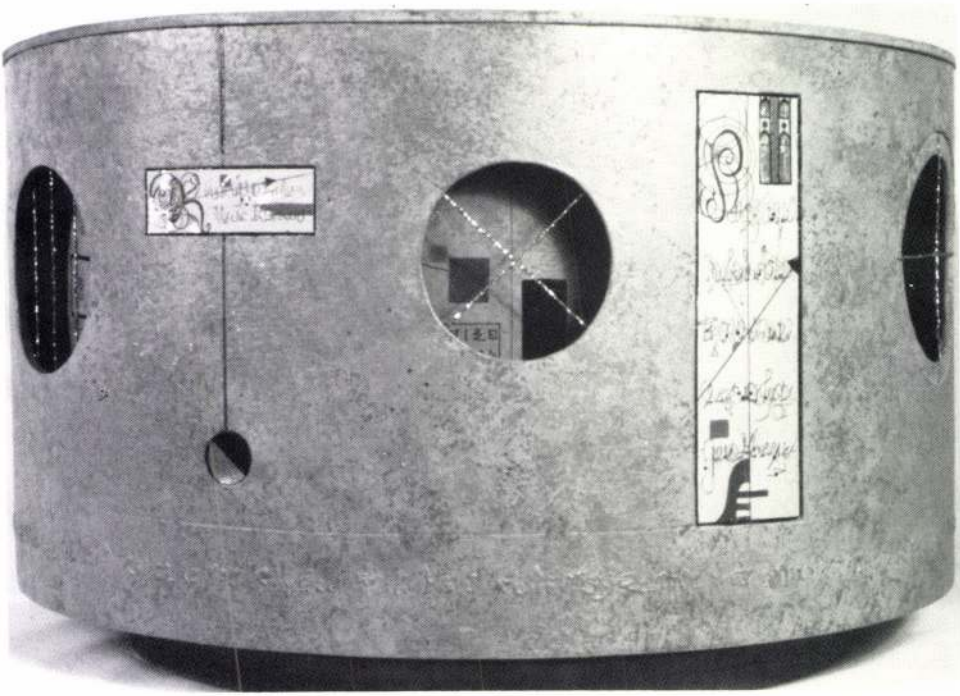

Trade Secrets. 1991. 7" x 12" x 12" (18 cm x 30 cm x 30 cm)

Unique artist book. Acrylics, ink, foil, threads on paper and wood. Two rotating forms depicting the travels of Marco Polo and his father and uncle. Enamel portraits of the Polos and the Khans. Courtesy of Tony Zwicker, New York City.

Gloria Helfgott

25 Kent Road, Route 341
Warren, Connecticut 06754

Education

BFA. Cooper Union. New York City.

Pennsylvania State University.

Employment

Teacher. Center for Book Arts; Woman's Studio Workshop; Pyramid Atlantic; Art New England, Bennington College; Brookfield Craft Center; Workshops for Connecticut Board of Education.

Selected Exhibitions

Book as Container. Sazama Gallery. Chicago, Illinois. 1992.

10th Anniversary Expo, Guild Bookworkers. Museum of our National Heritage. Lexington, Massachusetts. 1992.

Artists Books. Boca Raton Museum. Florida. 1991.

Space in Hand - Solo. New York Institute of Technology. Old Westbury, New York. 1991.

Gallery Artists. Artworks. Los Angeles, California. 1990.

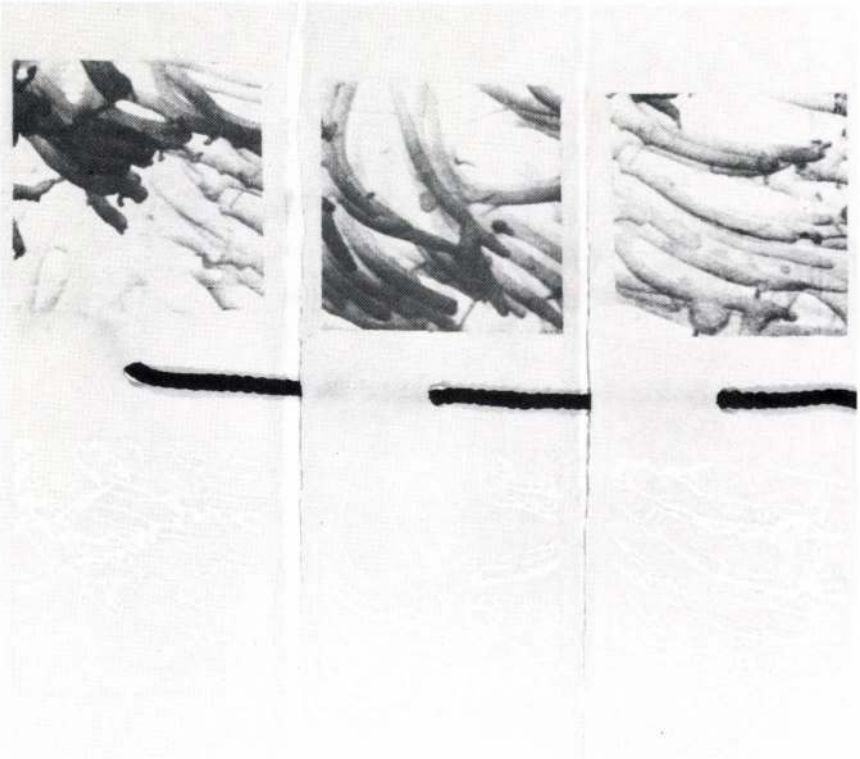

The Book of Changes #3. 1991. [Detail]
Photosilkscreen and gouache on rice paper inlaid in handmade paper.
Courtesy of Dieu Donné, New York City.

6" x 30" (15 cm x 76 cm)

Carter Hodgkin

b. 1952.

156 Chambers Street, #3
New York, New York 10007

Education

BFA. Virginia Commonwealth University.

Grants and Awards

Workspace Artist - Dieu Donné Papermill. 1991.

New York Foundation for the Arts. 1988.

Employment

Freelance.

Selected Exhibitions

Berland/Hall Gallery. 1992.

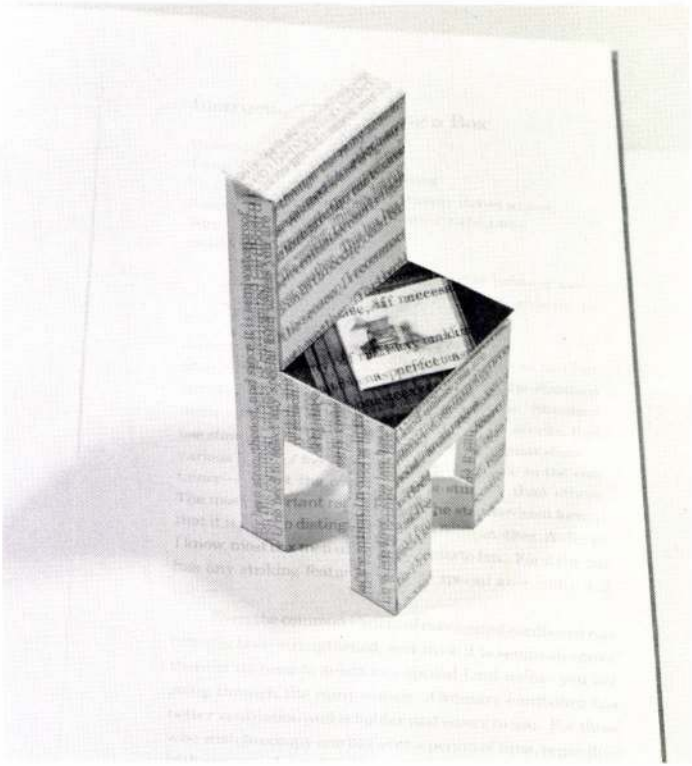

An Amaglyphic Tetrahedron. 1992. [Detail] **(collaboration)** 8½" x 14" (22 cm x 36 cm)
A 3-D pop-up book. edition of 12 + 4 Artist Proofs.

1 Feuille Papier à Cigarette. 1986. (Sjaerd Hofstra). 8½" x 6" (22 cm x 15 cm).
A pop-up book with one cigarette paper. Edition of 200.

Sjoerd Hofstra

118 Seventh Avenue
Brooklyn, NY 11215

Education

SJ: Akademre voor Kunst en Industrie. Enschede, The Netherlands.

JB: Philadphia College of Art./Tyler School of Art.

Employment

SJ: Self-employed.

John Billingham

47 Clinton Street
New York, New York 10002

Selected Exhibitions

SJ:

Astrum Beelderde Kunst. Groningen, The Netherlands.1992.

Boca Raton Museum of Art. Florida. 1991.

M.J.S. Books and Grpahics. New York City.

JB:

The Notion of Motion. Drexel Univ. of Philadelphia. Pennsylvania. 1991.

A Return to Salad Days. Nexus Gallery. Philadelphia, Pennsylvania. 1979.

World Peace. 1991. 3½" dia. (9 cm)

A round book that parts into quadrants describing obstacles to world peace. Gocco printed on Bienfang Raritan with cut-outs, thermography and tinting added. Edition of 30 signed copies.

Edward H. Hutchins

P.O. Box 292
Chatham, New York 12037

Education

BS. Government Service. University of Arizona.

Employment

Book Artist.

Selected Exhibitions

Books as Art. Montclair, New Jersey. 1990.

Books: Inside & Out. Anchorage Museum of History & Art. Alaska. 1990.

Books & Bookends. Maryland. 1989

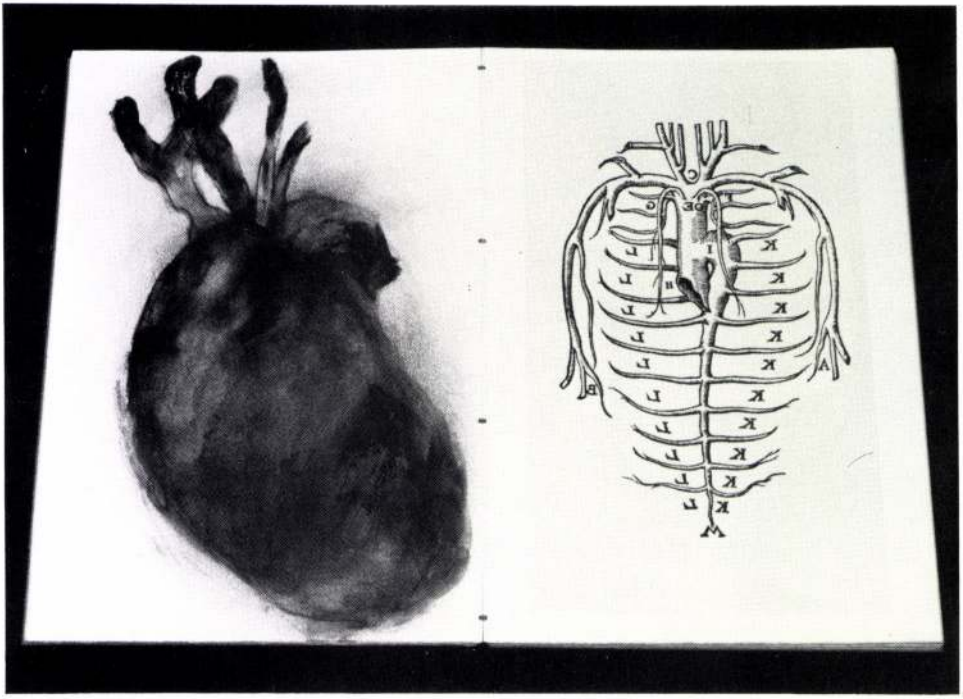

Notes on the Body. 1991. 15" x 10" (38 cm x 25 cm)

Transfer, pigment, oil, wax and pencil on paper (Rives BFK). Binding by Daniel E. Kelm. Edition of 16 + 1 Artist Proof. Courtesy of Granary Books, New York City. Steven Clay, publisher.

Shelagh Keeley

b. 1954 in Ontario, Canada.

P.O. Box 888 Canal Street Station
New York, New York 10013

Education

BA. York University. Toronto, Canada.

Grants and Awards

Edward Albee Fellowship. 1989.

Employment

Professional Artist.

Selected Exhibitions

Axe Neo-7. Hull, Quebec. Canada. 1992.

Granary Books Gallery. 1991.

Nexus Contemporary Art Center. Atlanta. 1991.

De Fabriek. Eindhoven, Holland. 1991.

49th Parallel. New York City. 1989.

Say, See, Bone Lessons from French. 1988. 5½" x 7½ (14 cm x 19 cm)

Letterpress printed. Writing and design - Susan King. Coptic binding: paste papers - Susan King. Sewing by Shelley Hoyt.

Women and Cars. 1983. 5" x 8" (13 cm x 21 cm)

Offset. Accordion spine. Edition of 500.

Susan E. King

b. 1947.

2366 Veteran Avenue
Los Angeles, California 90064

Education

MA. Art Studio New Mexico State University.

Post Graduate work at the Feminist Studio Workshop. Los Angeles.

Grants and Awards

Two National Endowment for the Arts Small Press Grants.

Artist-in-Residence: Nexus Press; Visual Studies Workshop; Women's Studio Workshop.

Selected Exhibitions

Work exhibited internationally.

Big Time Savings. 1992. 6" x 4" (15 cm x 10 cm)

One of a kind, rubber, board and paper. Concertina binding, partly sewn. Ribbon, pins, string.

Path. 1992. 9¾" x 6¾" (25 cm x 17 cm)

One of a kind, paper and board. Concertina construction.

ABZ. 1990. 11½" x 6½" (29 cm x 16 cm)

Paper and board, offset printed, concertina construction. Editon of 65.

Hedi Kyle

b. 1937 in Berlin, Germany.

205 Fairmount Avenue
Philadelphia, Pennsylvania 19123

Education

BFA. Graphic Arts.

Employment

Library conservator. American Philosophical Society. Philadelphia.

Coordinator. Graduate Book Program at the Univ. for the Arts. Philadelphia.

Founding Director. Paper and Book Intensive.

Selected Exhibitions

Center for Book Arts. New York City & Minneapolis.

Bim-Boy, Sophie and Ratso. 1989. [Detail]
Acrylic on museum board.

It's 6 PM and We're Heading South. 1987.
Pop-up book. Acrylic on board.

Stephanie Brody Lederman

b. 1939.

85 North 3rd Street
Brooklyn, New York 11211

Education

MA. Studio Art. C.W. Post, Long Island University.

Grants and Awards

Ariana Grand.
Lancaster Award.
SOS Grant—NYFCA.
CAPS.
E.D. Foundation Grant.

Employment

Artist.

Selected Exhibitions

Newark Museum.
Hillwood Art Museum.
Museum of Modern Art.
New York City Penthouse Gallery.

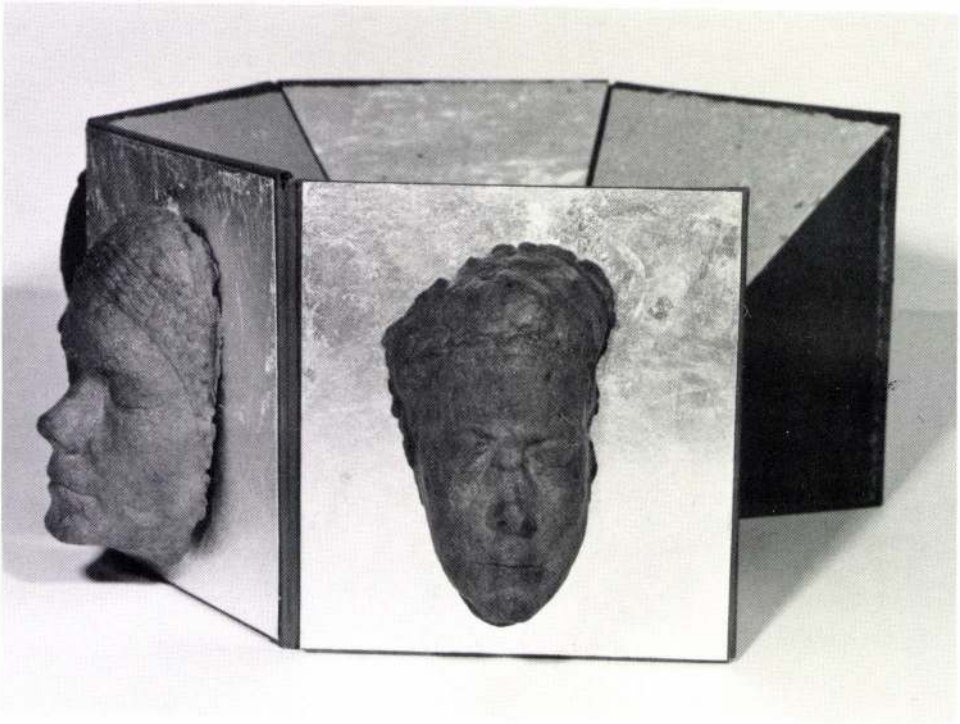

Sisters: Five Smooth Stones. 1992. 8" x 22" x 22" (20 cm x 56 cm x 56 cm)

Star-shaped binding structure with Dobbin Mill cotton rag papers. Five cast paper heads, silver leaf and 5 stones. Dobbin Books. Louise McCagg, in collaboration with Robbin Ami Silverberg. Edition of 5.

Louise McCagg

b. 1936.

7 Bond Street, #3D
New York, New York 10012

Education

LM: MFA. Michigan State University.

RAS: BA. Princeton University. New Jersey.

Employment

LM: Professional artist.

RAS: Professional artist. Proprietor Dobbin Mill.

Robbin Ami Silverberg

b. 1958.

50-52 Dobbin Street
Brooklyn, New York

Selected Exhibitions

LM (solo shows):
István Király Múzeum. Székesfehérvár, Hungary. 1993.
Sculpture Center. New York City. 1993.
Right Bank Gallery. Brooklyn. 1992.
Obudai Társakör Gallery. Budapest. 1991.
The Deanery & Annex Space. Barnard College. NYC. 1990.
RAS:
Metafiction. Kent Gallery. Connecticut. 1992.
Book Object. Leopold Hoesch Museum, Germany. 1992.
Art in Paper. Galerie Siegert. Basel, Switzerland. 1991.
Book Artists from the USA. Galerie Buch & Tübingen. 1991.

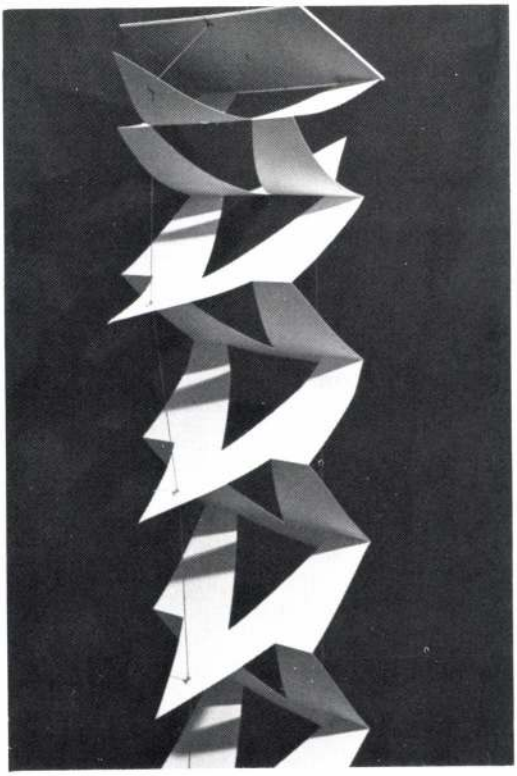

Yellow Hanging Accordian Book Structure. 1985. 12" x 18" x 96" (30 cm x 46 cm x 244 cm)

Die-cut duplex paper hand assembled and sewn with nylon thread. Edition of 200.

Scott L. McCarney

b. 1954.

22 Cayuga Street
Rochester, New York 14620

Education

MFA. Visual Studies Workshop. Rochester.

Grants and Awards

New York State Foundation for the Arts Fellowship. 1986, 1990.

Mid-Atlantic Arts Residency. 1989.

New York State Council on the Arts Grant. 1987.

Employment

Artist/Designer/Teacher.

Selected Exhibitions

SESC. Sao Paulo, Brazil. 1991.

Art Gallery of Hamilton, Ontario. Canada. 1990.

WPA Bookworks. Victoria & Albert Museum. London. 1989.

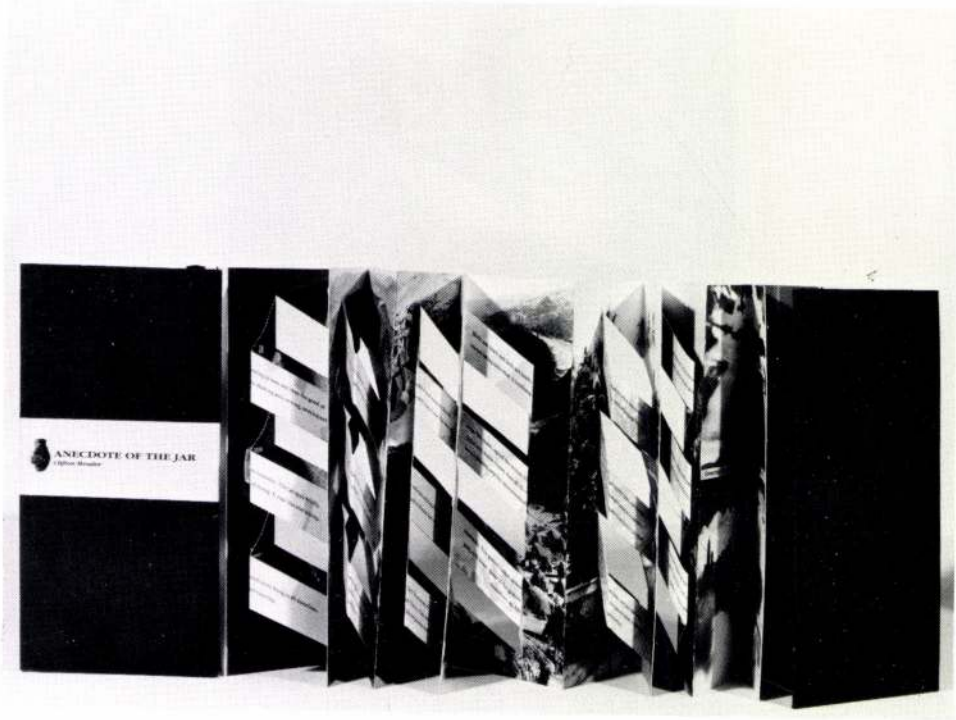

Anecdote of the Jar. 1989. 5" x 10" (13 cm x 26 cm)
Offset lithography.

New Doors. 6½" x 9" (17 cm x 23 cm)
Die-cut paper, offset and letterpress.

Clifton Kirkpatrick Meador

b. 1957.

62 Dale Avenue
Ossining, New York 10562

Education

MFA. State University of New York at Purchase.

BFA. Rhode Island School of Design.

Employment

Lecturer. State Univ. of New York at Purchase.

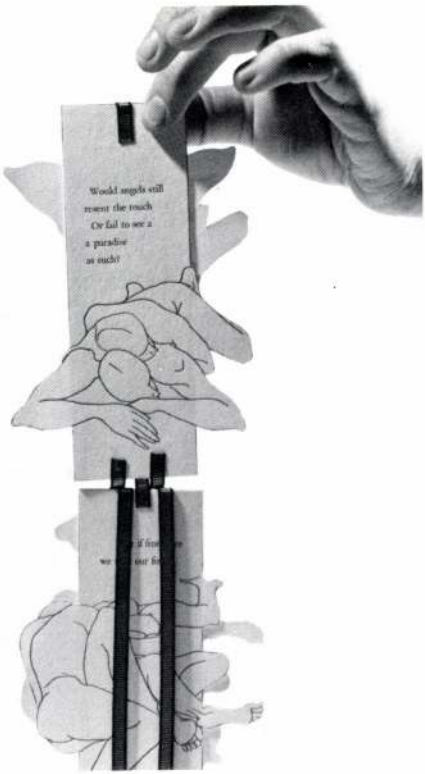

In Adam's Fall. 1989. [Detail] 6" x 4½" x 3/8" (15 cm x 11 cm x 1 cm)

All cutting and assembling by Lois Morrison. Drawings and poem, Lois Morrison. Printed on Arches 100 by Julie Chen of Flying Fish Press. Edition of 43. Courtesy of Ted Cronin, New York City.

Ste. Ostrich in Manhattan. 1990. 8" x 6½" x 1½" (20 cm x 16 cm x 4 cm).

A paper book, pop up in collaboration with Julie Chen who designed, printed and put together the book. Woodcuts, drawings, text and cut pieces by Lois Morrison. Edition of 125.

Lois Morrison

b. 1934.

105 Palmer Place
Leonia, New Jersey 07605

Education

MFA.

BA.

Employment

Self-employed.

Selected Exhibitions

Faculty Show. Center for Book Arts. New York City. 1991

The Old Made New: Fieberworks of Lois Morrison. Hopper House Gallery. Nyack, New York. 1991.

Art Show at the Dog Show. Wichita, Kansas. 1991.

Summershow. Cratsworks. Englewood, New Jersey. 1991.

War and Peace. Center for Book Arts. New York City. 1991.

Crafts Concepts. Nathan's Gallery. West Patterson, New Jersey 1991.

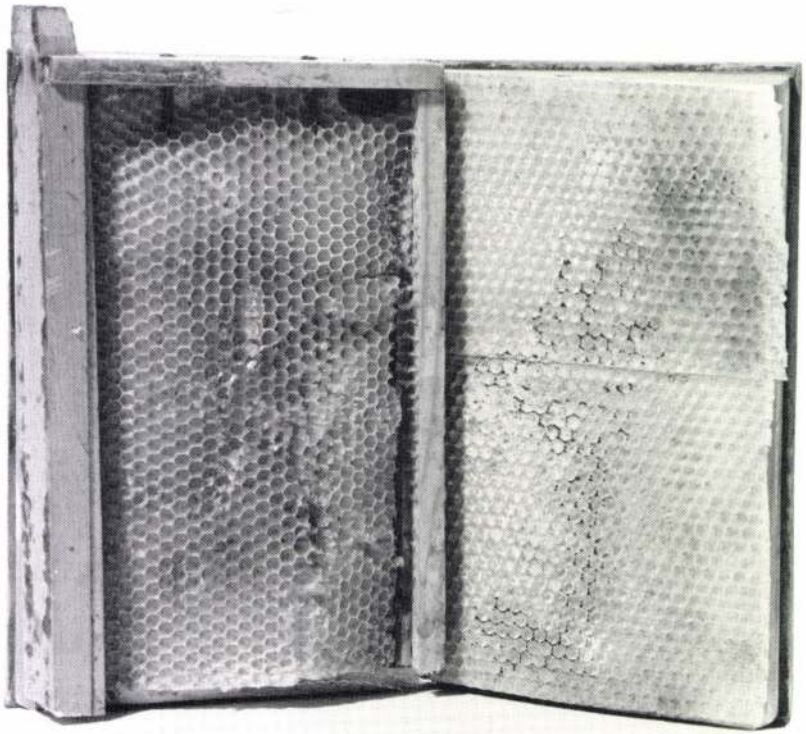

The Honeycomb Book. 1989. 11" x 16" (28 cm x 41 cm)

Honeycomb, pastel, acrylic on book edition of 3.

Carole Naggar

b. 1951.

2634 Arlington Avenue
Riverdale, NY 10463

Education

MA. Anthropology. Paris.

BA. History of Art. Paris.

Grants and Awards

Grant from the Centre National des Lettres for poetry. Paris. 1985, 1988.

Employment

Painter, writer.

American Editor. Camera International.

Selected Exhibitions

One Person Show. YM-YWHA. Riverdale, New York. 1992.

One Person Show. Shelter for Contemporary Art. Tel Aviv, Israel. 1991.

Works on/of Paper. QCC Art Gallery. Bayside, NY. 1991.

Juried Show. NJCVA. New Jersey. 1991.

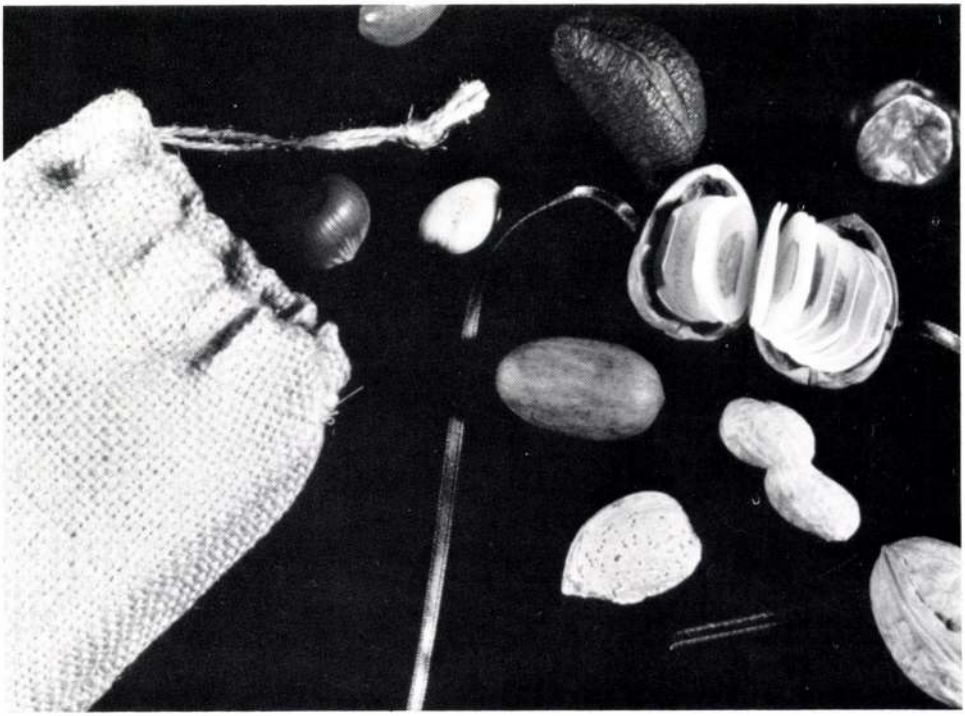

Drawings in a Nutshell. 1985. 5¾" x 4½" (15 cm x 11 cm)

Hand colored lithograph folded into walnut shell, housed in a burlap sack made for this work also containing various actual nuts (as end papers). Editon of 50. Courtesy of Tony Zwicker, New York City.

JoAnna Poehlmann

b. 1932.

1231 N. Prospect Avenue
Milwaukee, Wisconsin 53202

Education

Kansas City Art Institute.

Marquette University. Wisconsin.

Employment

Commercial Art.

Selected Exhibitions

Retrospective - Solo Show. The Charles Allis Art Museum. 1991.

Writers & Books - Solo Show. The Cell Gallery. 1988, 1989.

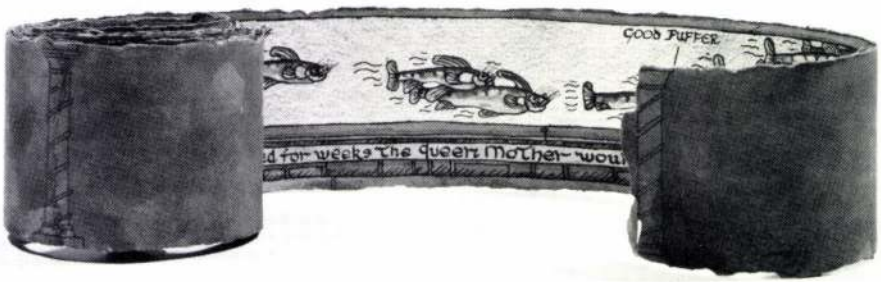

Mino Canal. 1989.
H.M.P. Gold leaf, pen ink, gouache.

Last Buffalo Stamped. 1992.
H.M.P. Acrylic, pen ink, horse hair.

William Bernard Schade

b. 1945.

317 Washington Avenue
Albany, New York 12208

Education

MFA. Cranbrook Academy of Art.

MA. State University of New York at Albany.

Grants and Awards

New York Foundation of the Arts. 1989-1990.

National Endowment for the Arts Fellowship. 1982.

Employment

Art Professor.

Selected Exhibitions

F.I.A. P. Gallery. Paris, France. 1992.

Schacht Fine Art Gallery. Russell Sage College. Troy, New York. 1991.

Savannah School of Art & Design. Savannah, Georgia. 1990.

Eve's Meditation. 1992. 3" x 5" x48"" (8 cm x 13 cm x 122 cm)

Multisection book, sewn on cords with hand beaded spine and covers. Xerographic, handcolored endpapers.

Miriam Schaer

b. 1956.

522 East 5th Street
New York, New York 10009

Education

BFA. Philadelphia College of Art.

Center for Book Arts; School of Visual Arts.

Grants and Awards

Brandywine Printshop Residency.

Special Editions, Lower East Side Print Shop.

Employment

Freelance Graphic Design & Illustration.

Selected Exhibitions

Solo Show. Harper Collins Gallery. New York City. 1992.

Schaer/Agee. Ted Cronin Gallery. New York City. 1990.

Miriam Schaer: Books & Images. St. John's University. New York City. 1989.

Just Like I Pictured It. 1987. 18" x 7" x 6" (46 cm x 11 cm x 15 cm)
Unique book. Board, cloth, paper, photos, elastic, acrylic.

Susan Share

b. 1954.

374 State Street, #3D
Brooklyn, New York 11127

Education

BFA. Alfred University.

Grants and Awards

New York State Council on the Arts.

Ludwig Vogelstein Foundation.

Artist-in-Residence at Visual Studies Workshop.

Employment

Free-lance artist, performer, book conservator, teacher.

Selected Exhibitions

Bookworks. London.

Metropolitan Museum. New York City.

Center for Book Arts. New York City.

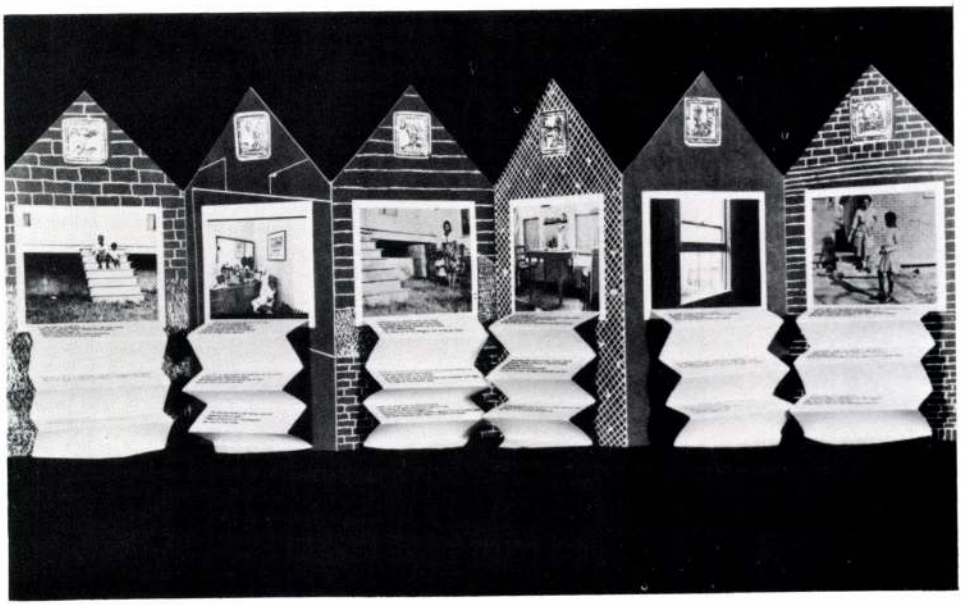

What's Happening with Momma? 1988. 11" x 36" (28 cm x 91 cm)

Acrylic ink silkscreened. Typeset/Handset on letterpress. Edition of 150. Courtesy of Tony Zwicker.

Reading Dick & Jane with Me.

Offset. Editon of 1,000.

Clarissa T. Sligh

b. in Washington, D.C.

465 West Broadway
New York, New York 10012

Education

MBA. Universtiy of Pennsylvania.

Grants and Awards

National Endowment for the Arts. 1988.

New York Foundation for the Arts. 1988.

New York State Council on the Arts. 1990.

Selected Exhibitions

Solo Show. Art in General. New York City. 1992.

Solo Show. The Center for Photography. Woodstock, New York. 1992.

Solo Show. Washington Project for the Arts. Washington, D.C. 1991.

Solo Show. White Columns, NYC. 1990.

Solo Show. Meridian Gallery. San Francisco, California. 1990.

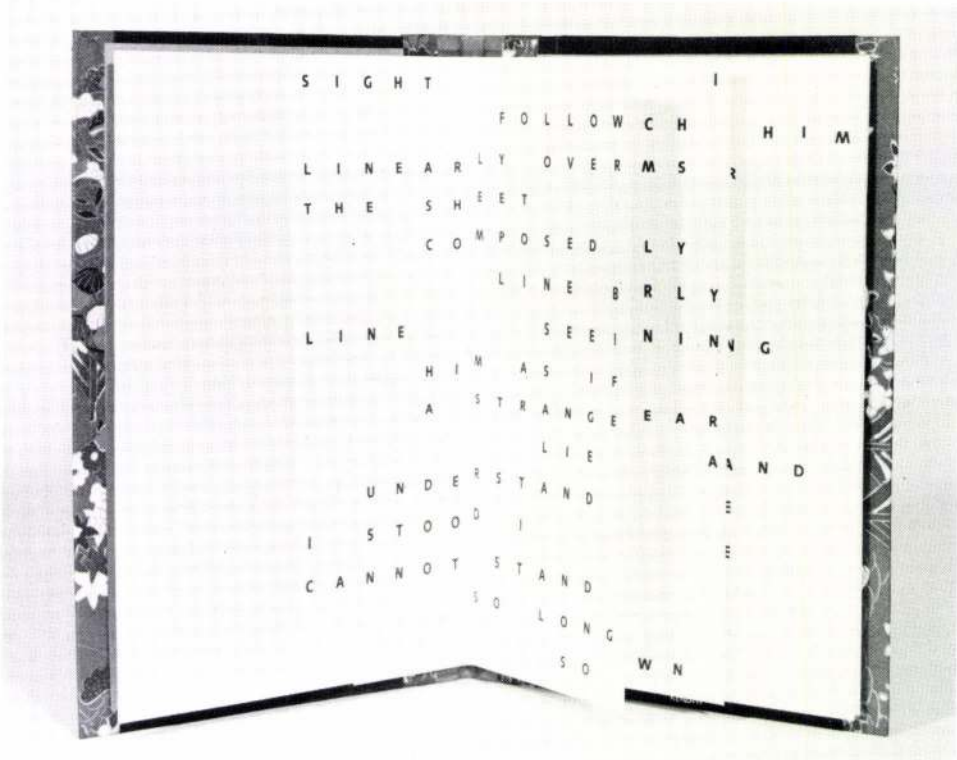

Book 107, Out of Sight. 1985.
Offset editon of 200.

8" x 6" (20 cm x 15 cm)

Keith A. Smith

b. 1938.

22 Cayuga Street
Rochester, New York 14620-2153

Grants and Awards

Two Guggenheims.

Employment

Self-employed.

Selected Exhibitions

Retrospective of My Work. Minnesota Center for Book Arts. Minneapolis. 1988.

Solo Show. Stuart Wilbur Gallery. Chicago, Illinois. 1979, 1980.

Solo Show. Lichtropkin. Ager, West Germany. 1976.

Solo Show. Museum of Modern Art. New York City. 1975.

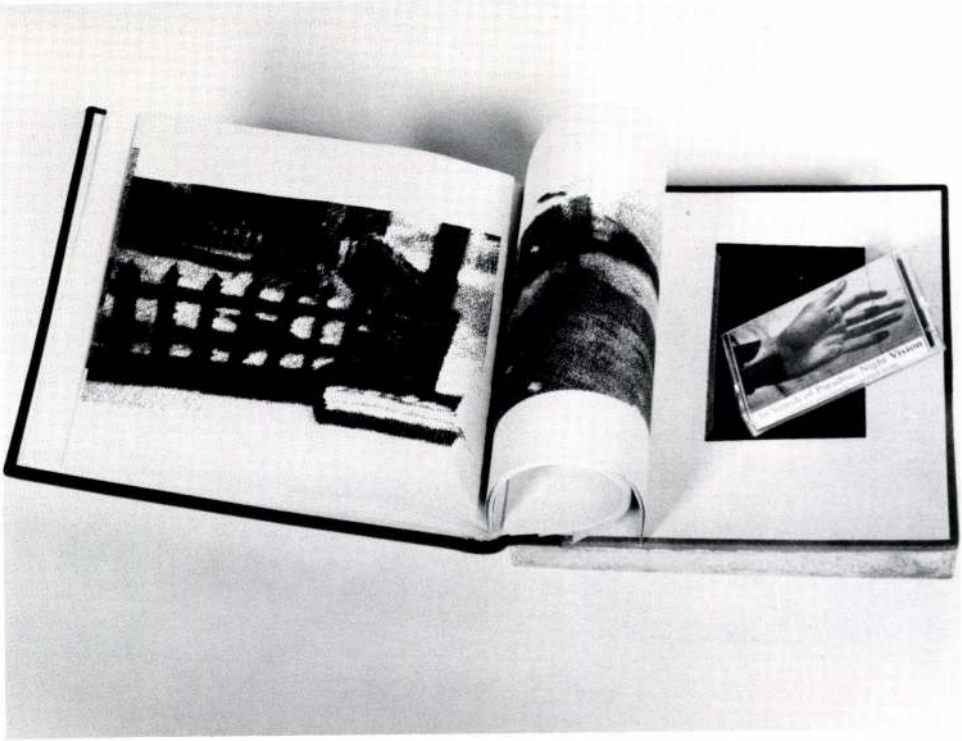

In Search of Paradise: Night Vision. 1991. 9" x 9½" (23 cm x 24 cm)

Computer digitized photographs printed by computer directly onto the pages. Bound in green and grey Oasis goatskin, silver leafed. Enclosed cassette soundtrack. Copy #4 in the edition (varied).

In the Light of Passing. 1989. 12" x 15" (30 cm x 38 cm).

Van Dyke emulsion photographs with computer printed text. Bound in brown and red Oasis goatskin. Copy #1 in an edition (varied) of 12.

Peter Sramek

b. 1951 in Ontario, Canada.

383 Manning Avenue
Toronto, Ontario, Canada M6G2V6

Education

BA. Education. University of Toronto.

BS. Massachusetts Institute of Technology. Boston.

Grants and Awards

Canada Council Project Grant. 1991.

Employment

Photography Instructor. Ontario College of Art. Toronto.

Selected Exhibitions

Remembrance: Work in Progress. Toronto Imageworks. 1991. (also Members Gallery - Gallery 44. Toronto.)

No Hocus Focus. Roundup 91. Toronto. 1991.

Artists in Books - Made in Canada VI. National Library of Canada. Ottawa.

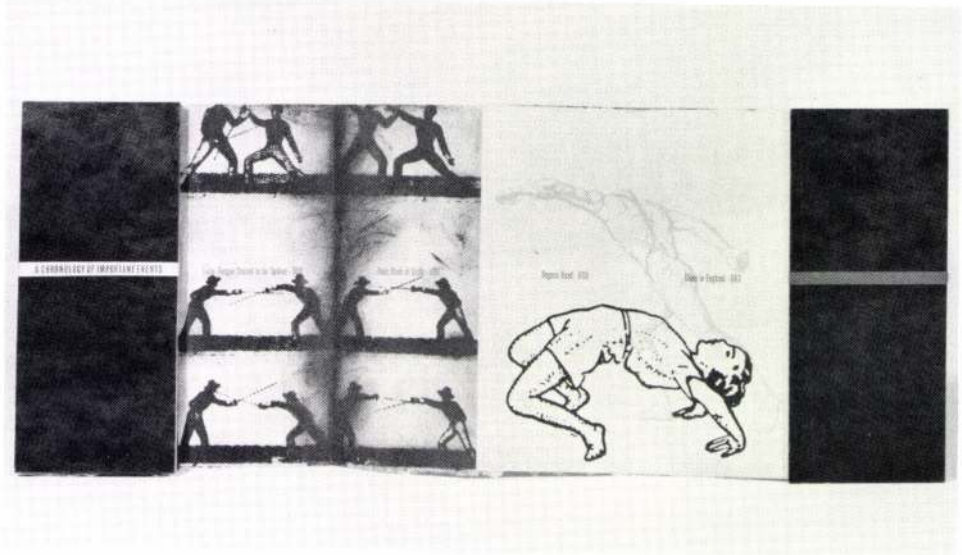

Chronology of Important Events. 1989. 5¾" x 2½" (15 cm x 6 cm)

Stone lithography from xerox transfers, letterpress on Kitakata paper. Pressboard covers. Edition of 50 copies.

Stormy Affair. 1990. 5" x 8½" (13 cm x 22 cm).

Letterpress, xerox, laminated joss paper. Edition of 25.

Barbara Tetenbaum

b. 1957 in Cincinnati, Ohio.

2226 Rusk #2
Madison, Wisconsin 53704

Education

MFA. School of the Art Institute of Chicago.

BS. Fine Art. Univ. of Wisconsin-Madison.

Grants and Awards

Brittingham Fund.

Employment

Printer/Curator. Silver Buckle Press. Univ. of Wisconsin - Madison Libraries.

Proprietor. Triangular Press. Madison, Wisconsin.

Selected Exhibitions

Art of the Contemporary Book. The Ohio State Univ. 1991.

One-person exhibition. Teatro Miela. Trieste, Italy. 1990.

Wisconsin Triennial. Madison Art Center. Madison, Wisconsin. 1990.

One-person exhibition. Bobbitt Visual Arts Center. Albion College. Albion, Michigan. 1990.

Americans in Print. Guttenberg Museum. Mainz, Germany. 1989.

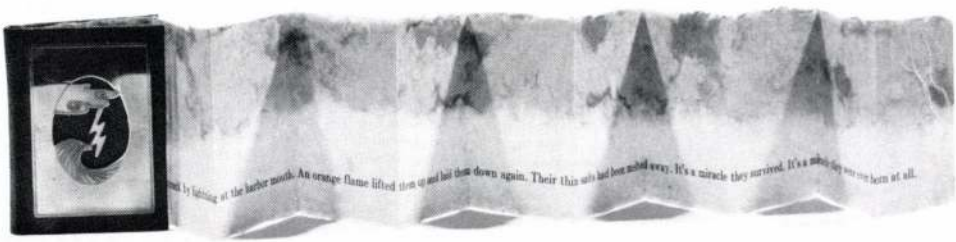

A Single Day. 1991. 3" x 2¼" (8 cm x 6 cm)

Letterpress printed on handmade paper using Bodoni types. Full bound in leather. Edition of 68.

Saroyan. 1991. $2^{15}/_{16}$" x $2^{5}/_{16}$" (7 cm x 6 cm).

Letterpress printed on handmade paper using Paramount types. Editon of 150.

Pretty Rocks. 1991. $2^{15}/_{16}$" x $2^{1}/_{8}$" (7 cm x 5 cm).

Letterpress printed on handmade paper (white) using photo engravings of handwriting. Edition of 150.

Peter & Donna Thomas

b. 1954 in Los Angeles/b. 1957 in San Francisco

260 Fifteenth Avenue
Santa Cruz, California 95062

Education

P: BA. Aesthetic Studies. Univ. of Cal. at Santa Cruz.

D: BA. Art. Sonoma State College. California.

Employment

Teachers. Papermaking and bookbinding.

Proprietors. Good Book Press.

Selected Exhibitions

Miniature Books. The Mitchell Library. Glasgow, Scotland. 1990.

Miniature Book Competition Exhibition. 1991.

Forwarding The Book in California. Victoria and Albert Museum. London. 1988.

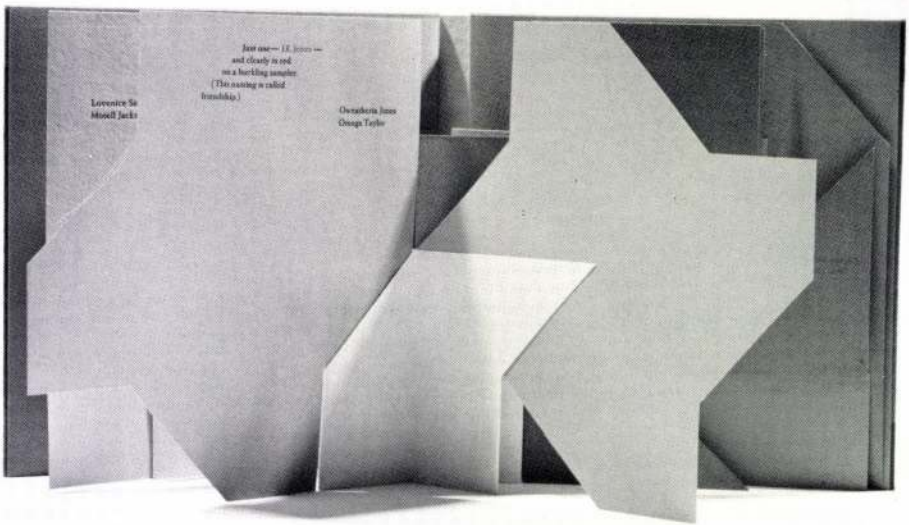

Designating Duet. 1989.
Cut paper and letterpress printing. Edition of 175.

8" x 8" (20 cm x 20 cm)

Claire Van Vliet

b. 1933 in Ottawa, Canada.

RDI Box 53 AA
West Burke, Vermont 05871

Education

MFA. Claremont Graduate School.

AB. San Diego State University.

Grants and Awards

Ingram Merrill Foundation

John D. and Catherine T. MacArthur Foundation Prize Fellowship

Employment

Proprietor. The Janus Press.

Selected Exhibitions

Dolan/Maxwell. Philadelphia, Pennsylvania.

Mary Ryan. New York City.

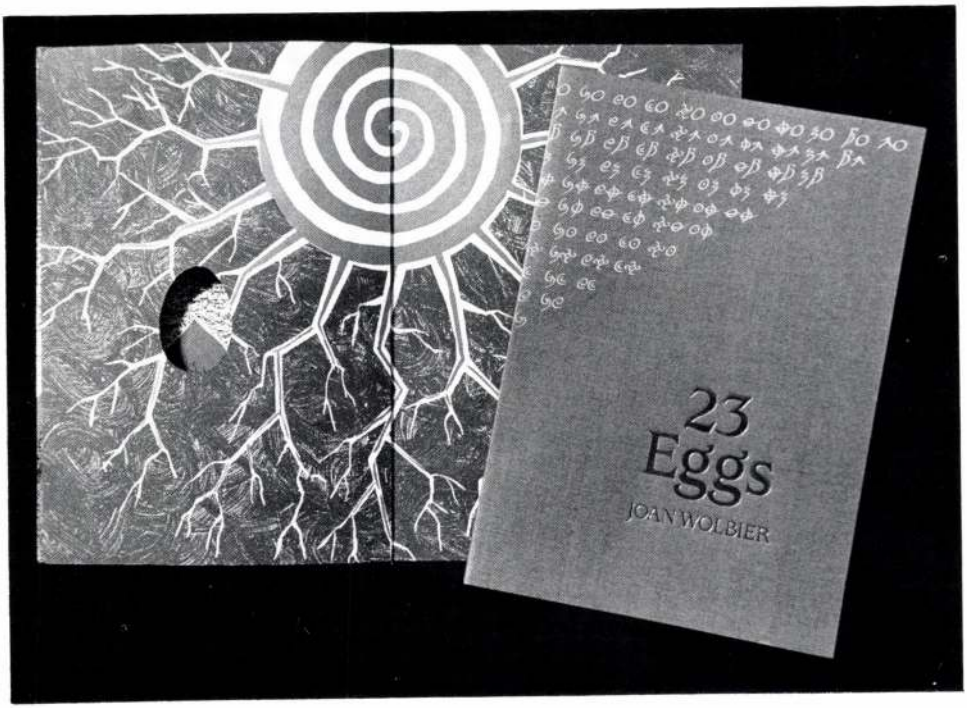

23 Eggs. 1988. 5 ½" x 8" (14 cm x 20 cm)

Offset printed with die cutting and foil stamping. Edition of 1,000.
Courtesy of Pyramid Atlantic, Washington, D.C.

Joan Wolbier

b. 1951.

1001 Elm Avenue
Takoma Park, Maryland 20912

Education

BA. College of William and Mary.

Employment

Design Director. Center for Folklife Programs & Cultural Studies. Smithsonian Institution.

Selected Exhibitions

Artist's Books and Sculptural Book Objects. Fine Arts Gallery. State Univ. of New York, Oneonta. 1992.

Boundless Vision. San Antonio Art Institute. San Antonio, Texas. 1991.

Books Inside and Out. The Anchorage Museum of History and Art. Anchorage, Alaska. 1991.

Americans in Print. Guttenberg Museum. Mainz, Germany. 1989.

DIALOGUES IN PAPER:

HUNGARIAN & AMERICAN ARTISTS

Kelecsényi Csilla
Kozári Hilda
Lovas Ilona
Révész László László
Roskó Gábor
Solti Gizella
Szenes Zsuzsa
Szilvitzky Margit

Sara Garden Armstrong
John Babcock
Wenyi Hou
Richard Hungerford
Louis Lieberman
Scott McCarney
M. A. McKellar Schwarcz
Kiki Smith
Mary Ting

CURATORS
Szenes, Révész

CURATOR
Robbin Ami Silverberg,
Dobbin Books, NYC.

Opening October 5, 1992 with a dance performance by Californian artist, Luana Silverberg-Willis.

Remainder Breath/Airplayer XX. 1992. 5" x 4" x 2" (13 cm x 12 cm x 5 cm)

Plastic tubing with abaca sprayed pulp attached and connected to blowers on one end and the other end moving in and out of a sandblasted plastic cylinder. A switching mechanism controls the blowers' timing and changes with lighting remaining constant.

Sara Garden Armstrong

43 Great Jones Street
New York, New York 10012

Education

MFA. Painting. Univ. of Alabama.

MA. Education. Univ. of Alabama.

Selected Exhibitions

Books as Art. Boca Raton Museum of Art. Florida. 1991.

Photographic Book Art in the United States. (Traveling). 1992-1993.

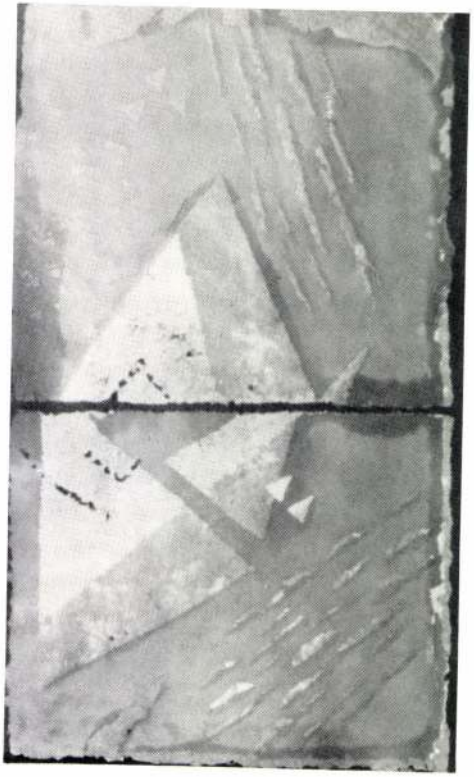

Beginning to End. 1992.
Multilayered, pigmented cotton and Abaca fiber paper.

36" x 22" (91 cm x 56 cm)

John Babcock

b. 1941.

4780 Soquel Creek Road
Soquel, California 95073

Education

MFA. Academy of Arts & Humanities.

BA. San Francisco State University.

Selected Exhibitions

Prints and Unique Works on Handmade Paper. Museum of Modern Art. New York City.

Papermaking U.S.A. American Craft Museum. NYC.

Craft Today. American Craft Museum. NYC.

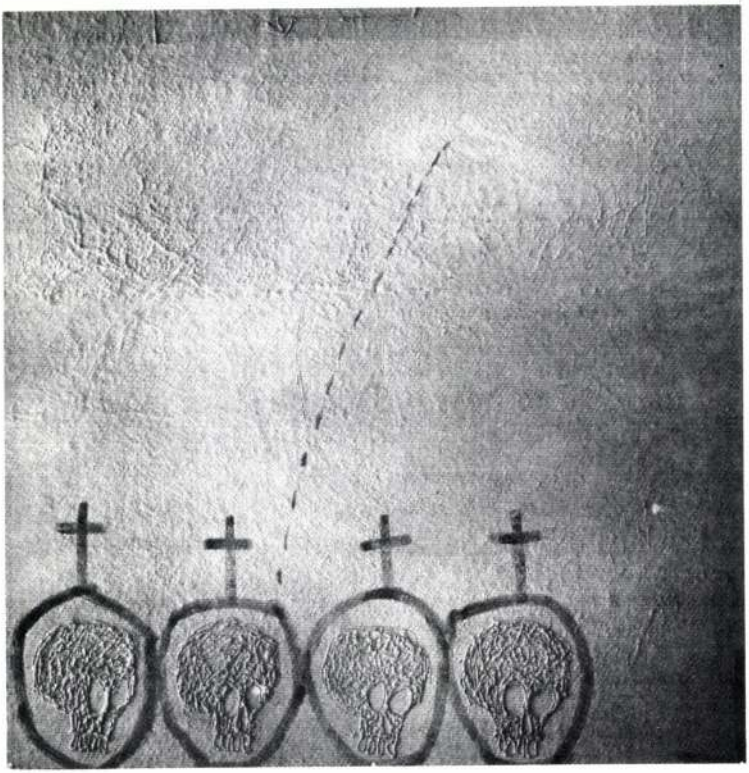

Death Pool. 1991. [Detail] 90" x 70" (229 cm x 17 8 cm)

Unique pigmented cotton rag paper pulp applied to a cotton rag base sheet using a syringe and brush to apply the pigmented rag pulp to the surface of the cotton rag base.

Richard Hungerford

b. 1956.

P.O. Box 66
Keswick, Iowa 50136

Education

MFA. University of Illinois.

BFA. University of Hawaii.

Grants and Awards

Iowa Arts Council Project Grant. 1992.

School of the Art Institute Faculty Enrichment Grant. 1988.

Chicago Office of Cultural Affairs Grant. 1988.

Employment

Full-time studio artist.

Selected Exhibitions

Crossing Over/Changing Places. Print Club. Philaelphia, Pennsylvania. 1991.

Let the Work Speak for Itself. Northern Illinois University at Dekalb. 1991.

After 300 Years. Rosenfeld Gallery. Philadelphia. 1990.

Art in the Embassy. Bogata, Colombia. 1989.

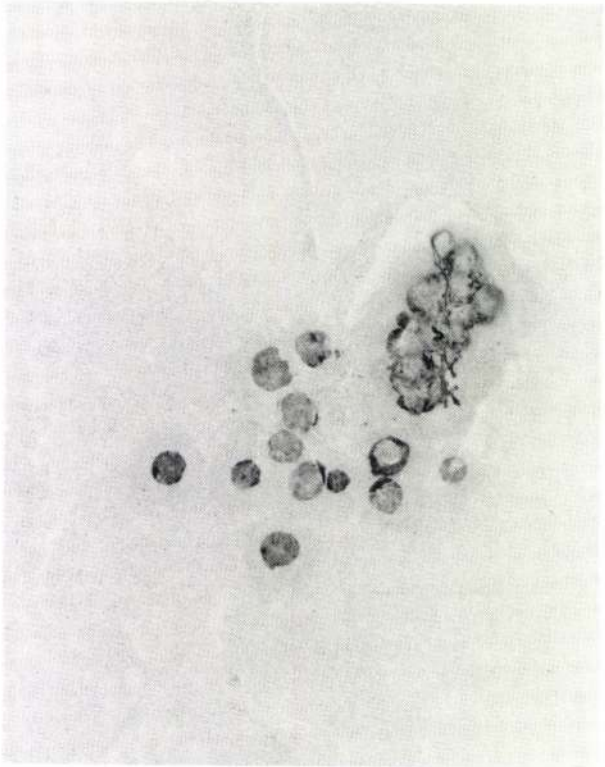

Grape Change. 1991. 22" x 30" (56 cm x 76 cm)
Handmade paper and grapes.

Moving Change. 1991. 88" x 112" (223 cm x 284 cm)
Handmade paper. 128 pieces.

Wenyi Hou

b. in Shanghai, People's Republic of China.

224 Elizabeth Street, Apt. #3
New York, New York 10012

Education

MFA. University of California, San Diego.

BA. Zhejian Art Institute. China.

Grants and Awards

Pollock-Krasner Foundation. 1990.

Employment

News Reporter. China Press.

Selected Exhibitions

IV International Biennal of Paper Art. Leopold-Hoesch Museum. Düren, Germany. 1992.

Ancestors Known & Unknown. Islip Art Museum. New York. 1991.

Solo Exhibition. Signet Fine Arts. Chicago. 1990.

Solo Exhibition. Annex Gallery. San Diego, California. 1989.

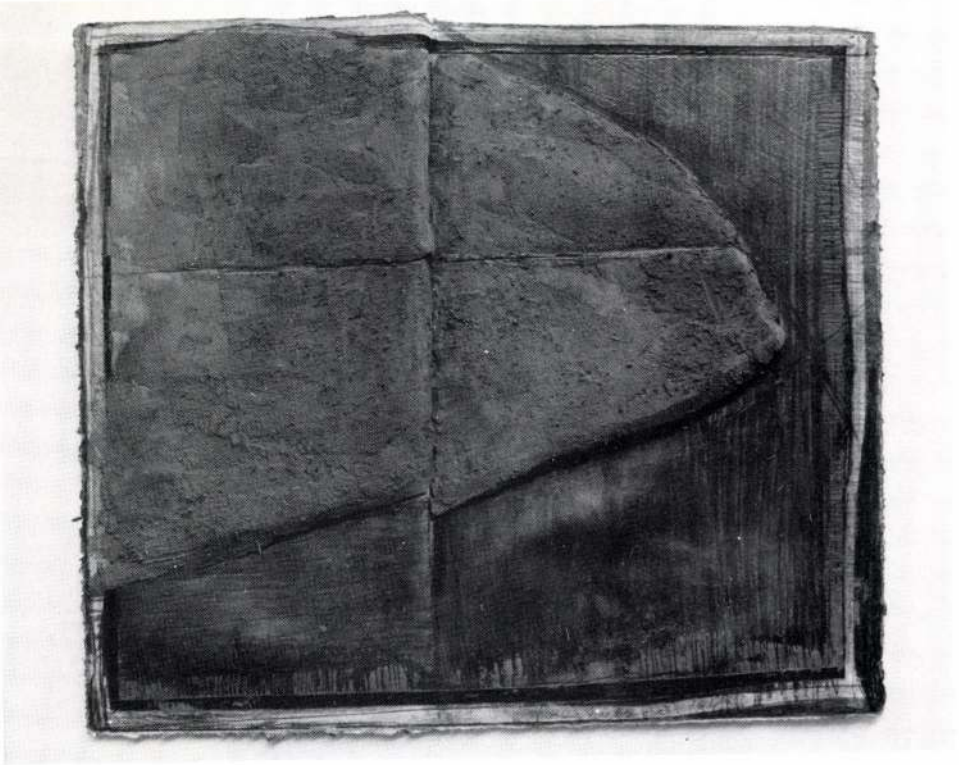

Untitled. 1984. 8 ¾" x 10 ⅜" x ¾"(20 cm x 26 cm x 2 cm)
Cast paper with pencil, plasticine and tape.

Untitled. 10 ½" x 13 ½" x ⅛" (27 cm x 34 cm x 2 cm).
Cast paper. Multiple editon of 24. Framed.

Untitled. 1981. 20" x 30" x ¾" (51 cm x 76 cm x 2 cm).
Pencil on cast paper.

Louis Lieberman

16 Greene Street
New York, New York 10013

Education

BFA. Painting. Exhibition School of Design. Providence, Rhode Island.

Grants and Awards

Adolph and Esther Gottlieb Foundation. 1989-90.

Pollock-Krasner Foundation. 1987.

Selected Exhibitions

Solo Show. John Davis Gallery. New York City. 1986.

Solo Show. John Davis Gallery. Akron, Ohio. 1985.

Solo Show. Columbus Museum of Art. Collectors Gallery. Columbus, Ohio. 1984.

Solo Show. John Davis Gallery. Akron, Ohio. 1983.

Solo Show. Ellen Price. New York City. 1982.

The National Union Catalogue. 1992.

Found book altered with band saw, one-of-a-kind, though several have been made. The whole text block is cut as a unit; each page is pulled or "read" separately; at the end of the "reading", the book is suspended from its cover.

Scott L. McCarney

b. 1954.

22 Cayuga Street
Rochester, New York 14620

Education

MFA. Visual Studies Workshop. Rochester.

Grants and Awards

New York State Foundation for the Arts Fellowship. 1986, 1990.

Mid-Atlantic Arts Residency. 1989.

New York State Council on the Arts Grant. 1987.

Employment

Artist/Designer/Teacher.

Selected Exhibitions

SESC. Sao Paulo, Brazil. 1991.

Art Gallery of Hamilton, Ontario. Canada. 1990.

WPA Bookworks. Victoria & Albert Museum. London. 1989.

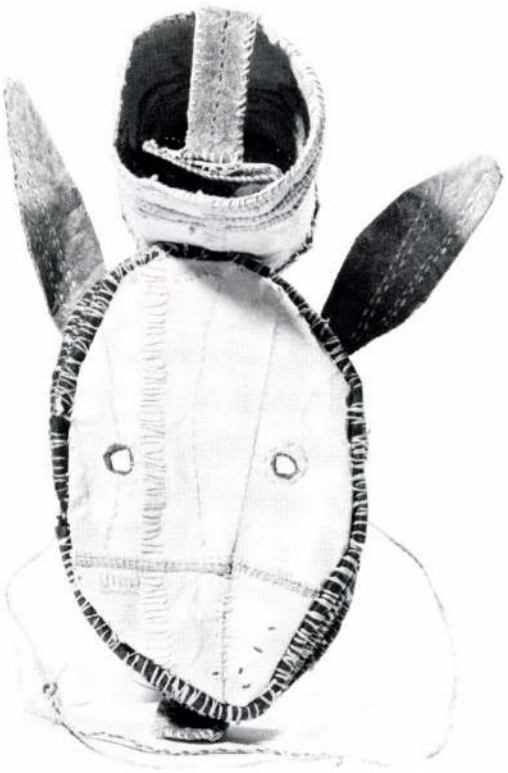

Fish Mask. 1992. 15" x 12 ½" x 6" (38 cm x 30 cm 15cm)

Pigmented flax and kozo.

Child's Bald-Eagle Mask. 1992. 9" x 10" x 11" (23 cm x 25 cm x 28 cm).

Flax and kozo. Knit portions and stitching done with spun kozo. Some kozo stitching drawn through beeswax. Sections of work burnished.

Mary Ann McKellar Schwarcz

b. 1950.

511 Grand Avenue
Grand Haven, Michigan 49417

Education

MFA & MA. Printmaking. The University of Iowa.

BSN. Nursing. Same.

BFA. Drawing. Same.

Selected Exhibitions

Paper Sculpture Invitational. Rosenfeld Gallery. Philadelphia, Pennsylvania. 1992.

Solo Show. Southeastern Center of Contemporary Art. Winston-Salem, North Carolina. 1991.

After Three Hundred Years. Rosenfeld Gallery. Philadelphia. 1990.

Eighteenth Annual Competition for North Carolina Artists Exhibition. Fayetteville Museum of Art. 1990.

45th North Carolina Artists Exhibition. North Carolina Museum of Art. Raleigh, North Carolina. 1990.

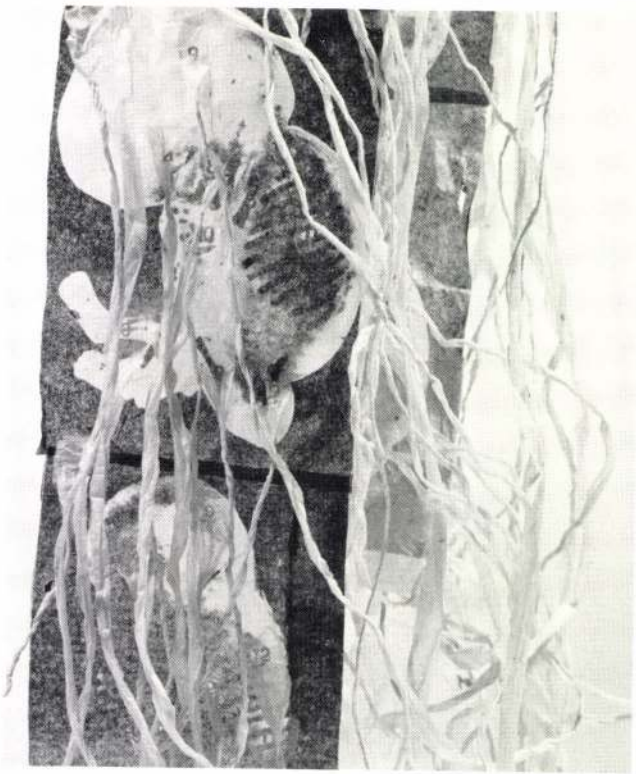

Untitled. 1992. [Detail]
Silkscreen on paper.

86" x 4" (219 cm x 10 cm)

Kiki Smith

b. 1954 in West Germany.

149 Ludlow Street
New York, New York 10002

Selected Exhibitions

Solo Show. Fawbush Gallery. New York City. 1992.

Solo Show. Museum of Applied Arts. Vienna, Austria. 1992.

Solo Show. Moderna Museet. Stockholm, Sweden. 1992.

Solo Show. Bonner Kunstrerein. Bonn, Germany. 1992.

Solo Show. Center for Contemporary Art. Amsterdam, Holland. 1991.

Solo Show. Corcoran Gallery of Art. Washington, D.C. 1991.

Pile of Scars. 1992. 5' x 4' (152 cm x 122 cm)
Paper, ink, paint, wire.

Untitled. 1991. 6' x10" x 5" (183 cm x 25 cm x 13 cm).
Wire, paper, paint, pencil shavings.

Mary Ting

b. 1961.

172 East 7th Street, #3C
New York, New York 10009

Education

Parsons School of Design.

Grants and Awards

Pollack-Krasner Foundation Grant. 1991.

NYSCA-S.A.S Artist-in-Residnece. 1988.

Employment

Arts-in-Educ. Teacher. Henry Street Settlement.

Selected Exhibitions

Prints from the Lower East Side Printshop. Pyramid Atlantic. New York City.

The Political Landscape. Hillwood Museum.

A Decade of the Marketplace. Bronx Museum of the Arts.

ACKNOWLEDGEMENTS

Exhibitions and catalog produced by:
András Böröcz Louise McCagg Robbin Ami Silverberg

Assistant:
Merry Meikle

Photography:
Karen Cottingham

Catalog Design & Typesetting:
Abraham Marcus

Consultations:
Tony Zwicker, Ted Cronin, Steven Clay, Dieu Donné Papermill and Helen Fredericks.

Organizers in Budapest:
Molnár Éva, Kovalovszky Márta, Révész László and Szenes Zsuzsa.

Grateful thanks for the donations of artwork to the István Király Múzeum extended to:

Sara Garden Armstrong, Doug Beube, Karen Cottingham, Johanna Drucker, Brad Freeman, Gordon Fluke, Gloria Helfgott, Louis Lieberman, Scott McCarney, Carole Naggar, JoAnna Poehlmann, Flockophobic Press, Keith Smith, and Tony Zwicker.

38. Kelecsényi Csilla: Levél Skóciába
vegyes techn, 60x42 cm

A SZEGÉNYEKET TÁMOGATÓ ALAPÍTVÁNY

meghívja Önt és családját
1990. december 5-én 14 órára
a Magyar Nemzeti Galéria III. emeletén rendezendő
kiállítására

A kiállítást megnyitja *MÉSZÖLY MIKLÓS*
(aki a 10 évvel ezelőtti kiállítást is megnyitotta)

A KIÁLLÍTÁS KÉPEIT
1990. december 8-án 11 órakor
AUKCIÓRA BOCSÁTJUK,
melynek bevétele a SZETA számlájára folyik be.

2.000

KELECSÉNYI CSILLA

A Művelődési és Közoktatási Minisztérium
és a Műcsarnok meghívja Önt

KELECSÉNYI CSILLA

T E X T I L M Ű V É S Z

LONDONI JÁRDÁK

című kiállításának megnyitására
1993. november 11-én, csütörtökön 18 órára

A kiállítást megnyitja:

Fitz Péter
művészettörténész

Műcsarnok Palme-Ház, Budapest XIV., Olof Palme sétány 1.
A kiállítás - hétfő kivételével -
naponta 10-18 óra között látogatható, december 12-ig.

The Ministry of Culture and Education and the Palace of Exhibitions request the pleasure of your company at the opening of the exhibition of

CSILLA KELECSÉNYI

M . A . IN TEXTILES

LONDON PAVEMENTS

on 11th November, Thursday 6 p.m.

Opening speech by
Péter Fitz
art historian

Műcsarnok Palme-House, Budapest XIV., Olof Palme sétány 1.
The exhibition is open till 12th December,
daily hours 10-18, closed on Mondays

A Budapest Galéria meghívja Önt

KELECSÉNYI CSILLA képzőművész

HOMLOKZAT

című kiállításának megnyitójára
a Budapest Galéria Kiállítóházába
(Budapest III., Lajos utca 158.)
1999. március 4-én (csütörtökön) 17 órakor.
A kiállítást megnyitja
SASVÁRI EDIT művészettörténész
A kiállítás 1999. április 4-ig tekinthető meg,
hétfő kivételével, naponta 10-18 óráig.

The Budapest Galéria invites you to the opening
of the exhibition

FACADE by
CSILLA KELECSÉNYI

at the Exhibition House of the
Budapest Galéria
(Budapest III., Lajos utca 158.)
at 5 p.m. on Thursday, 4 March 1999.
The exhibition is opened by
EDIT SASVÁRI Art Historian
The exhibition is open from 10 a.m. to 6 p.m.
until 4 April 1999, closed on Mondays.

FOTÓ: SULYOK MIKLÓS

A kiállítás támogatója a Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága.
The Exhibition is supported by the Cultural Committee of the Municipality of Budapest.

VADAS JÓZSEF:

Képzőművészet

ÉS 1990.5o.sz. 13.p.

Karácsony előtt

Volt valaha egy szép hagyomány: a magyar iparművészek karácsonyi kiállítása. Év végi országos seregszemléje, ahol nemcsak bámészkodni, hanem vásárolni is lehetett. Mint most azon a két kis tárlaton, amely a múlt héten nyílt meg.

Antoni Rozália és *Nádas László* nevét játékairól ismeri a közönség. Ezeket láthatjuk most a *Dorottya utcai kiállítóterem*ben. A fából készült járművek és állatok puritanizmusukkal, a textilbabák színességükkel tűnnek ki. De van közös vonásuk is: anyagukban és formaképzésükben megmutatkozó természetességük. Ez tegnap talán még archaizmusnak látszott, ma már — az ökológiai gondolkodás terjedésével — kivételes jelentőséget ad ezeknek a kedves tárgyaknak. Néhány éve volt alkalmam körülnézni a nürnbergi nemzetközi játékkiállításon, amely a maga nemében az egyik legnagyobb a világon. Az ott látottak alapján mondom: a természetes anyaghasználat és a konstrukciós gondolkodás nálunk méltatlanul szerény arányban tűnik föl a játékboltokban. A műanyag és a miniatürizálás hódít — az üzletekben és ennek következtében otthon is. (Vagy épp fordítva, mert az iparművészek javaslatait rendre elutasító kereskedelem a vásárlókra hárítja a konzervativizmust.) A házaspár terveinek jelentős része mindeddig szintén gyártó nélkül maradt, ezért szerveztek nemrégiben munkáiknak saját kivitelező műhelyt, amely a kiállításon már árusítja a mozdonyokat és repülőket, csigákat és macskákat. Pénzért, de nem pusztán üzletből. Antoni is, Nádas is tudja, hogy a gyerekek fogékonyabbak a szépségre, mint szüleik; nekik van leginkább szükségük arra, hogy mindenből a legjobbat kapják, és ők a leghálásabbak. Felnőttként belőlük lesznek azok a munkások, akik Nádasék formatervezett fogóit használják; mérnökként elbírálják vagy vásárlóként minősítik. A játékok és a játszótéri plasztikák modelljei mellett ezekből a munkákból, a többnyire Nádas által tervezett szerszámokból, kisgépekből és készülékekből is láthatunk néhányat, a katalógus pedig teljes listát közöl róluk.

A *Budapest Galéria* Szabadsajtó úti helyiségében (az előcsarnokban) litográfiák sorakoznak; tizénöt művész egy-egy rá jellemző, ha nem is feltétlenül kiváló grafikája. Annak a mappának a lapjai, amelyet *Natura morta* címmel adott ki, vagyis inkább árusít (hatvanezer forintért) a Képzőművészeti Kiadó. Hasonló albumok korábban is készültek — Kondor Béláról, Gross Arnoldról, Szabó Vladimirről például. De, mint az ár is mutatja: ez utóbbiak szabályos könyvek és benne a képek *reprodukciók* voltak, a mostaniak azonban szignált és számozott, *eredeti* művek. Olyan művészektől, mint *Baranyay András* és *Jovánovics György*, *Kelecsényi Csilla* és *Ujházy Péter*.

A mappa címe egyformán jelent csendéletet és halott természetet. Mindkét értelméről beszélnünk kell. A munkák zöme csendélet, vagy inkább utalás rá; amit azonban közvetítenek, az nem békés idill, jóviális jólét vagy emelkedett szegénység, hanem fájdalmas vidágérzés arról, hogy a természet — s benne az ember — fuldoklik-kínlódik körülöttünk. A pártállam lebomlásával nem derült ki fölöttünk az ég: válságunk oly mély — a világ oly sok konfliktust hordoz —, hogy társadalmi közérzetünk egyelőre viszolyog. Széles jókedvre nincs okunk.

Az persze tagadhatatlan, hogy sok minden megváltozott az elmúlt hónapokban. Annak idején magam is szorgalmaztam hasonló mappát, de hiába. S nem a felsőbb hatalmak mondtak rá nemet. A rendszer nem kedvezett az olyan vallomásoknak, amilyen a *Natura morta*, vagy Nádasék *Cibó* névre hallgató játékműhelye. Sikerüket megjósolni nem tudom. De drukkolok érte. Ha ugyanis életképesnek bizonyulnak, akkor ez azt jelenti, hogy a gazdaság működik és nem szegényedtünk el végzetesen. Ennél szebb karácsonyi ajándékot pedig elképzelni sem lehet.

KELECSÉNYI CSILLA

Baranyay András + Bencsik István + Böröcz András
Dorosz Károly + Drégely László
Fekete Tamás + Freytag Zoltán + Gábor Áron
Helyettes Szomjazók
Kelecsényi Csilla + Korniss Dezső + Kósza Sipos László
König Frigyes + Ladányi Imre + fe Lugossy László
Mazzag István + Méhes Lóránt + Móder Rezső
Nádler István + Ország Lili
Pataki Ferenc + Perneczky Géza + Pinczehelyi Sándor
Révész László + Roskó Gábor
Soós Tamás + Szabados Árpád + Szemethy Imre
Szenes Zsuzsa + Széchy Beáta + Szirtes János
Szőllőssy Enikő + Tornay Endre András
Ujházi Péter + Vető János
Veress Pál
Wahorn András + ef Zámbó István

A kiállítás megtekinthető:
1987. január 24 - március 1-ig
hétköznap 10-19 óráig, szombat-vasárnap 10-18 óráig

VÁLOGATÁS
A SZÉKESFEHÉRVÁRI ISTVÁN KIRÁLY MÚZEUM
KÉPZŐMŰVÉSZETI ÚJ SZERZEMÉNYEIBŐL

1984-86.

VERNISSZÁZS:
1987. JANUÁR 24-ÉN, SZOMBATON DÉLELŐTT 11-13 ÓRÁIG

SZÉKESFEHÉRVÁR, CSÓK ISTVÁN KÉPTÁR
(BARTÓK BÉLA TÉR 1.)

Fk.: Kovács Péter – Volán Ny. Szfv. –2000– 025.87.

Kelecsényi Csilla

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1981 APR 25

ÉLET ÉS IRODALOM

1021

Kelecsényi Csilla: Minitextil

POST

gyállományával. Sejtett
an, jobb perceiben derűsen gú-
yolta önmagát, nyomottabb perce-
ben kényszeredett kékharisnyává
lakult.

Olvasom Capote novelláját Mon-
oe-ról, s hirtelen Karády Katalin
neve ötlik fel. Képtelen párhuzam?
gen, térben és időben túl nagy a
ávolság: Horthy-Magyarország a
harmincas-negyvenes évek fordu-
óján, és Amerika az ötvenes évek-
ben. Mégis, tér és idő eltérő koordi-
nátái mögött a két jelenségben mi
ehet a közös? Monroe húsz
ve halott, Karády több, mint har-
ninc éve letűnt a színről. Honnan,
miért a máig érő Monroe-nosztal-
gia, a máig érő Karády-nosztalgia?
Vélhetően Karády sem volt jó
zínésznő. Vélhetően, mondjuk,
ert régi filmet, régi filmszerepet
tólag, a mindenkori *jelen*ből mi-
ősíteni: kétséges vállalkozás. Vé-
ményünket a film-normatívák vi-
aros változása túlságosan befolyá-
lhatja. Az elmúlt években ellen-
izhettük Karády híres filmjeit,
res szerepeit. A *Halálos tavasz* —
zi ízlésünk szerint — *akkor* tisz-
en megcsinált, korrekt film, ben-
Karády is tisztes és korrekt. A
lamit visz a víz akkori misztiku-
mány készül.

Jobba Gabi kitűnő — a pátosz
az iróniával célirányosan keverő —
előadóestjén három korosztályt fi
gyelhettem meg. Az idősökét, Ka
rády fénykorának kortársait. A ma
gamét, akik gyerekkorukban, a rá
dióból fogták fel töredékesen Karó
dy nevezetes háborús dalait. És
fiatalokét, akiknek Karády neve
jel a régmúltból, az Árpád apán
és Rákosi apánk közti, ismeretle
és titokzatos mezőből.

Jobba Gabi estjén a fiatalok
nevettek, a fiatalok is figyeltek.

Feltehetően azért, mert Karád
— akárcsak Amerikában Monroe
eltolódott attól a *valóságos* szere
től, amelyet ténykedése jelenidej
ben betöltött. Most, a tényked
utáni időben másfajta, *mitikus* sz
repet játszik. Ma már nem számí
jó vagy rossz filmek jó vagy ros
színésznője volt-e. Ma az számí
hogy ilyen-olyan művészi teljesí
ményével összefonódott köz- és m
gánélete mivé mitologizálódott.
hogy ez a mitológia miként jeleni
meg az utókor mozinézőjének, l
mezhallgatójának vélekedésében.

Figyeljük meg: mind Monro

Kelecsényi Csilla

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

Grafikusművész

ÉLET ÉS IRODALOM

1980 NOV 22

1021

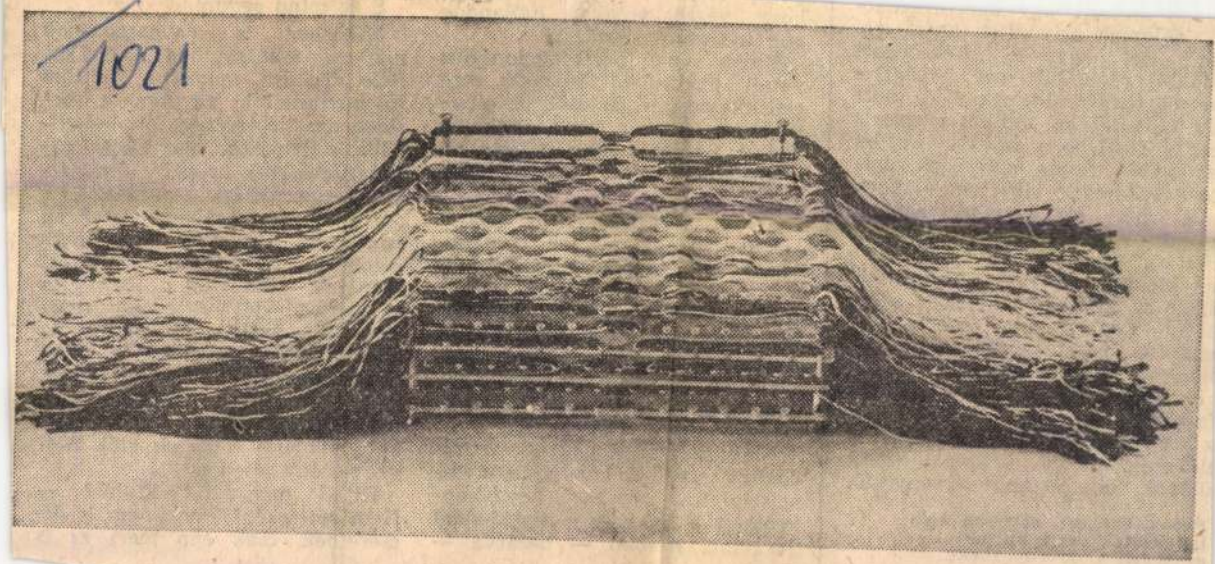

Kelecsényi Csilla: Minitextil

1

k: felemelt szívünket (hittel, vi-
gnézettel egyesült, összefogott
önket) röptessük intő jelként a
rmot füstölő üzemek fölé, mert
ött a végítélet, amikor a hap is
lefúl füstjébe, s lüktetni kezde-
k a föld tárnás mélységei; ami-
r a feltámadó viharban — hogy
ost már az *Internacionálé*val
óljak — „a föld fog sarkából ki-
ölni . . .” Bresztovszky Ernő 1904-
n készült *Internacionálé*-fordítá-
nak ez különösen sikerült sora;
ugène Edmé Pottier francia szö-
ge itt sokkal színtelenebb: „Le'
onde va changer de base”.

A forradalmi végítélet biblikus
azeológiai meghatározottsága még
: *Internacionálé* idézett sorában is
ldereng, József Attilánál pedig
ülönös tudatossággal érvényesül.

Papok, katonák, polgárok után
Így lettünk végre mi hű
meghallói a törvényeknek;
minden emberi mű
értelme ezért bűg mibennünk . . . —

hogy végre valakik
voltak foglyul ejteni.

Magas rangú pártfunk
voltál (mellesleg földosz
gyárállamosító „biztos”), de
időkben, amikor eme funk
rangot, hatalmat alig valamicsket
jelentettek, annál keményebb
szolgálatot.

Korán abbamaradt az effajta „anyaggyűjtés”, meg sem igen me-
legedhettél párnázott ajtók mö-
gött, fűtetlen irodákban, s egé-
szen más tereken — hol kizárva,
hol bezárva — folytatódtak
anyaggyűjtéseid. De kizárva, kita-
gadottan is olyan időkben, ami-
kor ez az aktus nálunk egy kö-
zépkori pápai átokkal fölért, és
bizony szükséged volt az ántivi-
lágban szerzett konspirációs ta-
pasztalatra, hogy tarts némi kap-
csolatot — *illeg* — a családoddal
legalább. Később — bezárva —

kába, s ilyeneket veszel a tollad-
ra: „szocialista brigád”, „marxiz-
mus”, „termelési viszonyok”, s
partizán státuszában, partizán
szereléssel verekedsz a reguláris
célokért. Nemritkán szemközt
reguláris tankokkal — reguláris
célokért. Másfél évtized óta: már-
cius 21., április 4., május 1.,
augusztus 20., november 7., nép-
frontkongresszus, békekongresz-
szus, Olvasó Nép, frótábor — el-
frod a vezércikkeket, musz-cikke-
ket reguláris főtisztek elől. Szé-
génylegény létedre.

Hithű maradtál? Elvhű? —
Nem sértésként írom, nem is di-
cséretnek, csak épp mert ez is

A Smohay díj 10 éve. Székesfehérvár Csill K., 1991

KELECSÉNYI Csilla

Smohay-díj/Smohay Prize 1983

Életrajz/Biography

1953-ban született Budapesten
1976 Magyar Iparművészeti Főiskola, Budapest
1976 Tagja a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának
1980 Tagja a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának
1980 Tagja a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének

Egyéni kiállítások/One-man exhibitions

1978 Fészek Klub, Budapest
1980 Zwinger, Kőszeg
1981 Stúdió Galéria, Budapest
1982 Művelődési Központ, Veszprém
1984 Fekete Sas Patikamúzeum, Székesfehérvár
1985 Helikon Galéria, Budapest
1986 Művelődési Központ, Kiskunfélegyháza

KELECSÉNYI Csilla

Kiállított műve/Exhibited work

Hordalék I-IV. (1991)
kollázs, vegyes technika
70 x 100 cm

Ezüst tó (1991)*
vegyes technika, kollázs
43 x 62 cm

FILEP Sándor

Smohay-ösztöndíj/Smohay Scholarship 1983

Életrajz/Biography

1954-ben született Pincehelyen
1976-83 Magyar Képzőművészeti Főiskola, Budapest
1980 Hermann Lipót-díj
1984-85 Tanársegéd a Képzőművészeti Főiskolán
1985-87 Derkovits-ösztöndíj
1987-91 Layota Art-ösztöndíj, Svédország

Egyéni kiállítások/One-man exhibitions

1980 Barcsay Terem, Budapest
1986 Cagnes-Sur Mer, Franciaország
1988 Konst Massan, Sundsvall, Svédország
1990 Collegium Hungaricum, Wien
Uitz Terem, Dunaújváros

Kiállított műve/Exhibited work

Az alapi elmegyógyintézet lakói III. (1990)*
vászon, vegyes technika
140 x 190 cm

Kelecsényi Csilla a kortárs magyar textilművészet egyik legérdekesebb, fontos alakja. A hetvenes évek közepétől kezdve következetesen alakítja alkotói útját, mindannyiszor különös, új szempontokkal gazdagítva a magyar textil hagyományait és újításait egyaránt. Az utóbbi években a papíranyagban fedezett fel olyan lehetőségeket, amelyek egyszerű, mindennapos fizikai változások révén - tépés, ragasztás, montázs segítségével - meglepő, az anyag természetét és belső tulajdonságait egyszerre megérző és megtagadó képekhez, "belső tájakhoz" vezették őt. Egyre beljebb halad mostanában ezen a vidéken. Már az 1980-as kőszegi nagy installáció dantei erdeje megidézte azt a sötét, csupán derengő, ismeretlen fényekkel átszőtt természetet, amelyről az új kompozíciók szólnak. Ezeknek anyaga és témája is a törmelék, a töredék, a rész, a felbomlás, az enyészet. Eleven és szenvedélyes rétegek fedik egymást, hullámzanak át egymáson, egymásba, és e mozgásban átváltozik a matéria: a felbomlott szemcsékből új egységek épülnek, vég és kezdet egybeér.

A hetvenes évek végének tiszta szálrendszerei, a kőszegi installáció szorongató, heroikusan feszülő jutaszálkötegei, a nyolcvanas évek papírmunkáinak felhős lírája után új hang ez, egyszerre tartózkodó és nyers, a romlandó, foszlásnak indult világ mélyén távoli igéretek lapulnak.

Kovalovszky Márta

Miss Csilla Kelecsényi is one of the most interesting and prominent characters of contemporary Hungarian textile art. Since the mid 70's She has been consistently developing her creative methods, enriching both the traditions and the innovations of Hungarian textile art with her special new insights and experiments. In recent years She has discovered special possibilities in paper, which by means of simple ordinary, phisical changes - tearing, glueing, montaging - have attracted her to suprising pictures, "interior landscapes" preserving and denying the nature and inner features of the material. Miss Kelecsényi has gone a long way in these fields.

As in her latest compositions, where distant and unknown lights brood in the recesses of gloom, Nature was a motif present in her works of Dantean wilderness, as early as her Kőszeg exhibition in 1980.

The material and subject matter are shreds, particles, broken pieces, disintegration and decay. Lively and passionate layers lie one above the other, waving and penetrating each other, while the material metamorphoses into new units, and Beginning and End meet.

After clearly arranged fibre structures of the 1970's, the Kőszeg exhibitions's jute string works carrying anguish and heroic tension, the gloomy emotions of the paperpieces of the 1980's, miss Kelecsényi is now proceeding to a new tone, reserved and stern at the same time, implying the creation of distant perspectives that lie in the substance of the scraps of a decaying world.

Márta Kovalovszky

Bp. Fészek Galéria, 1992

CSILLA KELECSÉNYI

Tanulmányait a Magyar Iparművészeti Főiskolán végezte Budapesten.
Graduated at The Academy of Applied Arts Budapest.

Válogatott kiállítások / **Selected exhibitions:**

Egyéni kiállítások / **Solo exhibitions:**

1992. Fészek Gallery, Budapest
1991. Concourse Gallery Dundee Scotland
1986. Cultural Centre Kiskunfélegyháza
1985. Helikon Gallery Budapest
1984. Black Eagle Pharmacy Museum, Székesfehérvár
1982. Cultural Centre Veszprém
1981. Studio Gallery Budapest
1980. Zwinger Kőszeg /with Judit Nagy/
1978. Fészek Club Budapest

Csoportos kiállítások / **Collective exhibitions:**

1992. MEDIUM: PAPER International Exhibition, Museum of Fine Arts Budapest
American-Hungarian Paperworks Fészek Gallery Budapest,
Art Expo Budapest
1989. "Brussels+Velem" Gallery Mediatine, Brussels, Belgium
"Poster Action" /"Kunst auf Zeit"/ Graz, Austria
"Trama art" International Minitextile Exhibition, Barcelona, Spain
1988. "I.T.S." V. International Textile Symposium, Graz, Austria
"Velem+Brussels" Lajos street Gallery Budapest
"Live Textile" Műcsarnok, Budapest
"New works" Fine Art Exhibition Székesfehérvár
1987. "Magic Scenes in Art": Szombathely and Budapest Galleries.
II. International Minitextile Triennial: Strassbourg, France
1986. "Interart" Poznan, Poland
IX. Tapestry and Spatial Textile Biennial: Savaria Museum, Szombathely
1985. Italian-Hungarian Minitextile Exhibition: Sala Barbo Palazzo Venezia and Accademia di Ungheria, Rome
Vth Textile Triennial, Lodz
Minitextiles, Lodz, Poland
1984. "The New Textile" István király Museum, Székesfehérvár
1983. "Fresh Photo after 1980" Óbuda Gallery, Budapest
"The Veil" Fészek Gallery, Budapest
1982. "Pool-Art", Fészek Gallery, Budapest
"K-18. Stoffwechsel", Kassel, W. Germany
International Biennial of Young Artists, Paris
Exhibition of Hungarian Textiles, Knoxwill, USA
Finanzbehoerde, Hamburg, W. Germany
1981. "Objects, Situations, Counterpoints with Soft Materials "Műcsarnok, Budapest
"Hard and Soft", Zichy Castle, Budapest
"Textilkunst '81" Linz, Vienna, Austria
1980. "Art of the seventies", Bercsényi Club, Budapest
"Thinking Power of the Hand", Műcsarnok, Budapest
1979. Hungarian Textile, Museum of Contemporary Arts and Crafts, New York
1978. V. Tapestry and Spatial Textile Biennial, Savaria Museum, Szombathely
1977, 1978, 1979, 1981. The Textile Workshop at Velem, Hungary
1976. IV. Tapestry and Spatial Textile Biennial, Savaria Museum, Szombathely

Performances:

1989. "Transylvania II." Bruxelles, Mediatine Gallery
1988. "Transylvania I." Graz, Austria /I.T.S. Raiffeisenhof/
1983. "Sonata" Fészek Club, Budapest
1982. "Black Pieta" Studio for young artists in Veszprém
1982. "Inside" Cassel W. Germany
1981. "Involvment" Velem

Díjak / **Awards, Prizes:**

1989. "Soros Foundation" Scholarship to London
1983. Smohay Foundation, Székesfehérvár: Art Prize
1978. and **1986.** Tapestry and Spatial Textile Biennial: Biennial Prize

Munkái közgyűjteményekben /
Works in public collections:

Művelődési Minisztérium budapest
Ministry of Culture and Education Budapest
István Király Múzeum, Székesfehérvár
István Király Museum, Székesfehérvár
Savaria Múzeum, Szombathely
Savaria Museum, Szombathely
Modern Múzeum Lódz, Scsecsin
Modern Museum Lodz, Sczeczin

Munkái magángyűjteményekben /
Works in private property:

Verasztó Lajos, Budapest
Schmal Károly, Budapest
Makky György, Budapest
Székely Ákos, Szombathely
Dr. Bokor József, Budapest
Dr. Széplaky Kinga, Budapest
Dr. Kelle Péter, USA

KELECSÉNYI Csilla

ADATLAP

Közterületi alkotások nyilvántartása

Müvész neve: Kelecsényi Csilla iparmüv.	Társ-közremüködő /tervezés, kivitelezés fázisában/	
Müfaji besorolás: murália - textil		
A mü helye: /megye, helység, utca, szám; objektum megnevezése/ Salgótarján, Gorkij Müvelődési Ház előadóterme		
A mü cime; megnevezése: Hármasosztású textilkompozició	mérete: 16 m²	anyaga: textil vegyes technika
A megbizás kiadásának dátuma: 1978.március	A mü elhelyezésének dátuma: 1979.január	
A megbizás kiadásának formája: egyenes megbizás		
A megrendelő, üzemeltető megnevezése: Nógrád megyei Beruházási Vállalat		

A mü költsége:	pályázat:	tervezés: 113.400.-	kivitelezés:
ebből lektorátusi támogatás:	Ft Ft	Ft Ft	Ft Ft

Aktiválás adatai: /dátum, összeg/

SKV -86-5339-09

Egyéb adatok: /dijak, kitüntetések,
bibliográfia stb./

A mü fotója:

A Művelődési és Közoktatási Minisztérium
és a Műcsarnok meghívja Önt

KELECSÉNYI CSILLA

T E X T I L M Ű V É S Z

LONDONI JÁRDÁK

című kiállításának megnyitására
1993. november 11-én, csütörtökön 18 órára

A kiállítást megnyitja:

Fitz Péter
művészettörténész

Műcsarnok Palme-Ház, Budapest XIV., Olof Palme sétány 1.
A kiállítás - hétfő kivételével -
naponta 10-18 óra között látogatható, december 12-ig.

The Ministry of Culture and Education and the Palace of Exhibitions request the pleasure of your company at the opening of the exhibition of

CSILLA KELECSÉNYI

M . A . IN TEXTILES

LONDON PAVEMENTS

on 11th November, Thursday 6 p.m.

Opening speech by
Péter Fitz
art historian

Műcsarnok Palme-House, Budapest XIV., Olof Palme sétány 1.
The exhibition is open till 12th December,
daily hours 10-18, closed on Mondays

A Műcsarnok meghívja Önt

„ANGOL FÜZET"

KELECSÉNYI CSILLA

textilművész kiállítására

1984. december 20–1985. január 20.

Helikon Galéria

Budapest V., Eötvös Loránd u. 8.

F. k.: Néray Katalin – 84-2101 GENERALART Dorogi Ny

Étam

4566/1 6/163/9

KELECSÉNYI Csilla

Kelecsényi Csilla: Angol füzet [Helikon Galéria, 1984 december 20-1985 január 20] / [bev. Beke László] ; [a katalógust szerk. és a kiáll.rend. Herczeg Ibolya] .- Bp. : Múcsarnok,1984 [8] p.ill. €

KELECSÉNYI Csilla

NAGY, Hédi: Modern to Postmodern: The New Hungarian Gallery in Szolnok. - NHQ. Vol. XXXI. No. 119. 1990 150–153. p.

...ényi Gábor,
...-ipar- és fotóművész.

Kelecsényi Gábor: Ráth György öröksége 9/29.
egy nagy értékű művészeti
hagyaték.

Budapest folyóirat, 1988., 2., 40-old.

KELECSÉNYI Csilla

Torday Alice: Kelecsényi Csilla kollázsai. : Helikon Galéria. = Uj Tükör, XXII.évf. 2.sz. 1985.4.p.

-s szám /USA/
89/4-s számok

/2,3-s zsámok
3,6,7,8,88/3,89/8 -s számok

mok
/ 81/3,83/4,84/6,85/3,87/11,89/1

2/10
io/ 88/7,11
1,79/4,81/4,84/4,88/2

Kelecsényi Csilla, Textilművész

L. Solti Gizella

Vadas József: Falon vánna 12.

Élet és Irodalom Bp. 1986. aug. 8. XXX/32

Kelecsényi Csilla

Könyvtárgyak c. Ticillon. szerepelt 1993

10. 49. p.

Új Mür 1993

7. zur besseren Steuerung d
6 mit höchstens 5 Zeilen ei

alle anderen Kategorien wer

6	max.	5 Zeilen
5	max.	10 Zeilen
4	max.	25 Zeilen
3	max.	80 Zeilen
2	max.	250 Zeilen
1	max.	450 Zeilen

41. Their documents were publised by J. Denucé under the title *Kunstuitvoer in de 17e eeuw te Antwerpen de Firma Forchoudt,* as Volume I. of the series *Bronnen vor de geschiedenis van de vlaamsche Kunst,* Antwerp, 1931. The 1671 data on "Vercoop Boeck" are on pp153–181 of the volume. Surprisingly, no Hungarian aristocrats were among the buyers. That was probably due to the deep political crisis the country was undergoing at the time (see Cat. 55. and 99) when almost everyone of Hungary's aristocracy was suspected in connection with the Wesselényi plot. Another possibility is that the Forchondts did not trust in Hungarian aristocrats' liquidity. The first Forchondt to arrive in Vienna in early 1670, Alexander had previously been serving a Hungarian count as an assistant chemist, following his employer to Hungary. The count did not pay his dues and Alexander had to return to Vienna. There they engaged in art dealership only after his brother, the painter Gilliam also arrived in December 1660. On the role played by the Forchondts from a Central European aspect, L. Slavicek, "Přispěvky k dejinám nostické obrazové sbírky. Materialie k českému baroknímu sběratelstvi", Umění, 31, 1983, 219–243; L. Slavicek, *Theatrum Pictorium. Flámské obrazy 17. století z bývalé nostické obrazárny v Praze,* Exhibition catalogue, Narodni galerie, Praha, 1990.

42. Balthasar III. See Moretus' notes in M. Sabbe, *De Moretussen,* Antwerp, 1928, 175. (from the Quellinus file of the Rubenianum); *N. Tessin's diary: Nicodemus Tessins Studieresor Danmark, Tyskland, Holland, Frankrike och Italien,* Ed. by Osvald Sirén, Stockholm, 1912, 79 (also there).

43. Paintings by J. E. Quellinus: Wien, Kunsthistorisches Museum – Gemälde-Verzeichnis KHM 1992, 98, T. 443; Heinz, 1967, 161; Hairs, 1977, 277–289. – His drawing sketches to the series: M. V. Dobroklon'ski, *Risunki Flamandskoj skolii 17–18. vekov. Katalog sobrannüj Ermitazs, 4.* Moskva, 1955, 237–241, plates 24–26.

44. Made by the Nuremberg painter Paul Juvenel. The series perished, only the copper engraving copies survive in the volume M. Herrgott–R. Heer: *Pinacotheca Principum Austriae...* Bd. III. 2. Teil, Friburgi Brisgoviae 1760. See Rózsa 1973, 81–106, and G. Galavics, "Reichspolitik und Kunstpolitik. Zum Ausbildungsprozess der Wiener Barock", *Wien und der europäische Barock, Akten des XXV. Internationalen Kongresses für Kunstgeschichte, Wien, 1983,* 7. Wien, 1985, 7–12, 153–156. The series was produced for Hungary's aristocracy, most of which opposed the Habsburg's rule. The pictures cited, among other things, the example of the orders of Bohemia beaten in the battle of the White Hill for their education.

45. On J. E. Quellinus' refused application, see Note 30.

46. Wurzbach 1. 1906, 10; Thieme-Becker 26. 1932, 96; to the sight of Prague, Z. Wirth, *Praha v obraze pěti století,* Prague, 1932, no. 35–36. The with Decker is published in the Obreens' Archiv VIII. 322.; the Vienna Hofbuchdrucker Jan van Ghelen got married in Vienna, 1672. Hajdecki 1905/1907, 2: 126.

47. His cityscapes are mentioned by Walther Buchowiecki, who, mainly following Thieme-Becker's data, was the first to attempt to introduce the work of Netherlandish artists active in Vienna set in a historical process. "Geschichte der bildenden Künste in Wien", *Geschishte der Stadt Wien,* 7. 2. Wien 1955, 68. On the payment for his painted cityscape of Prague, Schlager, Materialien zum österreichischen Kunstgeschichte, in: Archiv für Kunde oest. Geschichtsquellen. 5, 1850, 707–708. Quoted in Zdenek Wirth, as above.

48. 50 drawings, most of them signed, some featuring dates as well, mainly genre scenes with Netherlandish figures, also some landscapes, as well as engravings of his works done in the Netherlands and here; also his mezzotints made in Central Europe, including two self-portraits. It is a contemporary collection (this is why it is important) which is likely to have got into the collection of the renowned Carinthian geographer J. W. Valvasor through the mediation of the Croatian Pavao Ritter Vitezovic, one of Nypoort's patrons here, and to Zagreb from there. Published by R. Gotthardi–Skiljan, *Justus van den Nypoort grafika i crteži iz Valvasorove zbirke Nadbiskupije Zagrebačke. Katalog, Kabinet grafike Jugoslavenske Akademije Znanosti i Umetnosti,* Zagreb, 1972.

49. Nypoort's activities in Central Europe are written up by Gy. Rózsa, "Neue Angaben zum Leben und Werke Justus van den Nypoorts", *Neederlands Kunsthistorisch Jaarboek,* 23, 1972, 213–222; and in his work featured in the following note.

50. The author of the book, War Engineer Anton Ernst Burckhardt von Birkenstein was Lieutenant-Colonel and Chief Engineer of the city of Győr in 1686, as well as "Feld- und Land-Ingenieurn dess Königreichs Böhaimb". His book was published by the Vienna publisher Jan van Ghelen from Antwerp, under the title "Ertz-Herzogliche Handgriffe...". The artist making the copper engravings was identified and the history of the copper plates with different edition was written up by Gy. Rózsa, *A Birckenstein-féle metszetes könyv. Justus van den Nypoort magyar vonatkozású művei.* [Birckenstein's book of engravings. Justus van den Nypoort's works in connection with Hungary]. Budapest, 1957, 1–22.

51. On the publications featuring engravings in the 1690s, Rózsa 1973, 218–222; on Nypoort's thesis sheets in Prague: A. Fechterová, *Katalog grafických listu universitních tezi uložených ve Státní knihově ČSR v Praze,* Praha, 1984, Cat. nos. 59, 60, 61; – György Rózsa also noted (A Birckenstein-féle... [Birckenstein's book] op. cit. 18) that the inscription "Frantz Prechler exc." was engraved later on the copper plates signed by Nypoort. Prechler is documented to have been in Prague since 1698.

52. Thieme-Becker 35. 1942, 447.

53. Thieme-Becker 26. 1932, 20.

54. H. Smetáčková–Čižinská, "Der Kaisersaal im Schloss Troja bei Prag", *Österreichische Zeitschrift für Kunst- und Denkmalpflege,* 28, 1974, 145–161. Most recently Pavel Preiss in the new guide of the restored Troja castle, *Das Schloss Troja und Prag,* Praha [1991] 18–26.

55. On Abraham Godyn and Jan Baptist Bouttats's still lives, *Barock in Böhmen. Katalog der ständigen Ausstellung im Staatsschloss Karlova koruna in Chlumec nad Cidlinou* Bearbeitet O. J. Blažícek, D. Hejdová, J. Hobzek, J. Polisensky, P. Preiss. Praha, 1973, no. 59, 62, 98, 99.

56. The most detailed account on Schoonjans, H. Börsch-Supan, "Anton Schoonjans in Berlin", *Zeitschrift des Deutschen Vereins für Kunstwissenschaft,* 20, 1966, 1–19, on his Vienna activities, Heinz 1987, 160–164, and in this catalogue Cat. 142, on one of his most outstanding works, the half-size portrait of Joseph I, King of Hungary and Rome (Heidelberg, Kurpfalzisches Museum) H. Börsch-Supan, *Höfische Bildnisse des Spätbarock.* Ausstellungskat., Schloss Charlottenburg, Berlin, 1966, 160–161.

57. The still best historical overview on the Hamilton family is that of K. Zoege von Manteuffel in Thieme-Becker 15. 1922, 556–558. Several of his pictures from the old Imperial property is kept at the Kunsthistorisches Museum (Gemäldeverzeichnis KHM p. 65, 66, T. 486–488. On the genre, and on pictures by Hamilton in other Central European collections, see also in the catalogue "Zsánermetamorfózisok. Világi műfajok a közép-európai barokk művészetben", =The Metamophosis of Themes : Secular Subjects in the Baroque Art of Central Europe, Székesfehérvár, 1993.

s fogcsikorgatva

ága. S legfeljebb ironikus
de nem tud az ajkakra
mosolyt, kacagást csalni,
től lassacskán felszárad-
könnyek. Márpedig Szép
lyen édes-bús drámaköltő.
el a színlapra kiírták, hogy
k, hát Szikora János eltö-
fogcsikorgatva nevettet.
iányzik a szívbéli humor,
ony a legszakálasabb bo-
a, sőt kabarétréfába illő
kerülnek elő. Kivált az el-
onásban, amikor a lecsú-
olgárcsalád a völegény ér-
re vár, s fejvesztetten sür-
ek előtte, majd körülötte.
körfolyosóra kikiabál, az
ottyan az ablakon. A má-
szorul az ajtónyílásba. Ha
helyet mutatnak valaki-
z leül akkor is, ha nincs
tt. Még jó pár hajmeresztő
al illusztrálhatnám az íz-
mot. De szinte felsorolha-
mindaz a szaladgálás, hu-
ás, dobálózás, amelynek
dt tanúja voltam.
hető volt, hogy lesz szí-
ki még élvezi is e szörnyű
dulást, s buzgón „rálapá-
Mint az anya szerepében
z *Ila*, aki kancsalít is, ha a
bojtja az orra elé lóg. És a
alakító *Haumann Péter*,
k hangja hovatovább nem
lít az előbeszédre, gesztu-
inkább a rajzfigurák szag-
mozgására ütnek. A mel-

lékszereplők közül *Gordon Zsuzsa* úgy spilázik, hogy mindazonáltal fakó marad, *Miklósy György* végigsikítja az összes magánhangzót, s úgy köp, mint a tévémaci, *Tóth Anita* pedig „édeskedik". Dicsérendő, hogy nincs mindenkinek ínyére a poénkodás, mint a família ifjabb tagjait játszó *Görög Lászlónak*, *Kerekes Évának*, *Takács Katalinnak* vagy a filmvásznon megismert *Szabados Györgynek*, a színházi titkárságról a deszkákra penderült *Muskát Lászlónak*. Csakhogy a két főszereplőnek kevés, hogy átvészeljék a legelrettentőbb helyzeteket. A hozományra ácsingózó fogorvost adó *Széles László* minden erőfeszítése abban merül ki, hogy mértéket tartson, míg egyszer csak sikkantania, vitustáncolnia nem kell. Már-már meggyőző az eladó leány alakjában *Tóth Ildikó*, aki bakfisos szertelenséggel menti magát, valahányszor nincs fogódzója, de a szerelmi csatát szépen vívja, csak a legutolsó csörtében bizonytalanodik el. Mintha nem is szakadék felett táncolt volna, úgy libben át a *happy endbe*. Boldog vég? Ábrándkép. Filléres nyomorúság vár a pesti szerelmesekre. *„Én azt álmodtam, boldogok lesznek, / Csak dalidóznak, csókot kérnek / Szegények, szegények."*

Bogácsi Erzsébet

bali izzadság

korszerű konfliktus. Ame-
esetleg nemcsak a darab
esi ideje táján lett volna
rű, hanem ma is.
kor persze, amikor a dráma
atott, elegendő lehetett az
matást felidézni, annak
t, idegrendszert, lelket, er-
t pusztító következmé-
lemezni. Bízhatott a szer-
án, hogy fájdalmával re-
szívekre leli a nézőtéren.
kra, akik minden baj for-
levert szabadságküzde-
, az idegen elnyomásban
Hogy ma a busongó törté-
elrévedésen túl milyen re-
ciára számít a darabot
ző *Csikos Gábor*, az a
ti Színház próbaszínpa-
rtott előadásból nem derül
ginkább az tűnik fel, hogy
yvenöt éves Bajzát és a
nkilenc éves Vörösmartyt
gynéhány éves színészek
k. Aminek viszont nin-
mmi értelme. Ha persze a
nem nevezné meg hőseit,
valódi történelmi figurá-
rna megjeleníteni, kerül-
ek sokkal fiatalabb forra-
ok, szabadságharcosok is
szorítóba. De hát a darab

mégis csak a reformkor két nagy múltú irodalmi vezéralakjáról szól, és bőven hivatkozik is e múltra.

Az előadás azonban főképp *ifj. Jászai László* izzadságáról szól. Arcán több liter víz folyik le az alig egyórányi előadás alatt, jelezvén a fizikai szenvedéssé, rosszullétté lett erkölcsi megrendülést. Bajza bizalmatlansága és rettegése kerül tehát a produkció középpontjába, amihez csak ellenpontul szolgálhat *Tóth Sándor* nyugodt, tárgyilagos, az emberekben, így a házigazdában is bízó Vörösmartyja. Akit egyszer csak, meglehetősen váratlanul, mégis megfertőz társának gyanakvása.

Így végül a két bujdosó, miután csaknem megöli az őket szívesen látó mészárost, elmenekül, ez utóbbit fakó egykedvűséggel alakító *Huszár László* pedig felkel a földről és bemondja, hogy Epilógus. Majd a három színész szépen feláll a nézőkkel szemben és beszámol a két nagy elmebeteg szomorú korai haláláról. Izzadságos irodalmi színpad a hatvanas évekből.

Zappe László

novemberi számából

n inkább a felülről végrehaj-
rmokra hasonlított az átme-
a valódi forradalomra. (Kis
eform és forradalom között)
89 óta folyó magyarországi
nyozási folyamat egyik
lő jellegzetessége, hogy az
yes rend kialakításának sok
gymást kizárónak gondolt
alternatívái – a régebbi törvényesség fenntartása, illetve a forradalmi törvényesség –, úgy tűnik, kombinálódtak. (Halmai Gábor: Tiszta Amerika?)

Bán Tamás: Az Alkotmánybíróság létrejötte – Tóth László: Felzárkózunk Európához? – William Odom: A pluralizmus délibábja.

ITSUBISHI
zongépjárművet a
INTERSERVICE-től

Doboz, járda, töltény, pápa

Novemberi impressziók

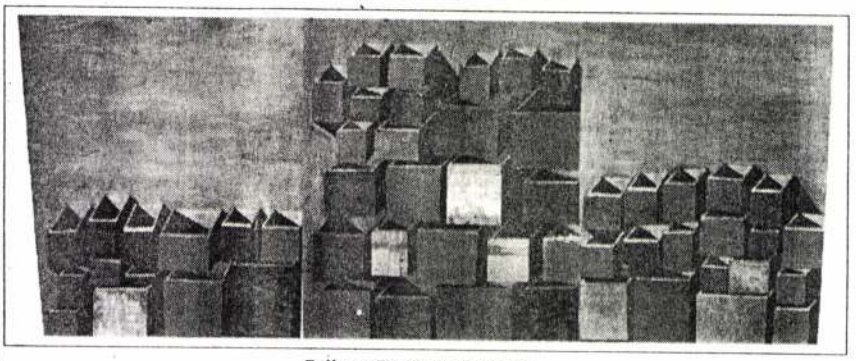

Szikora Tamás: Triptichon

Ismertem alakokat, akik kupakra specializálódtak. Mások szalvétára, sörnyitóra, kulcstartóra, kölnisüvegre, számológépcédulára, ólomkatonára. Megint mások kalandokra, emlékekre, hőstettekre, sérelmekre, gyógyszerekre és szerelmes levelekre. A gyűjtésben az a jó, hogy kiküszöböli a világ elviselhetetlen túlkínálatát. A mindent helyettesíti az egyetlen. Az egyetlen pedig kiváltságos pillanatban kezd a mindenről beszélni. A komolytalan mánia úgy viselkedik, mint az univerzum modellje.

Szikora Tamás

dobozokra, szekrényekre és fiókokra szakosodott. Egy évtizeddel korábban sötét tekintetű, festett kredenceket és derűs hármóniájú, aranybarna mosolyú, ígéretes ládákat láttam tőle. Minden bizonnyal a leghatásosabb a Greco emlékére rendezett kortárs művészeti tárlaton bemutatott kompozíciója volt: itt éjfekete, mondhatni ellenreformációs ízlésű lepel borította a bútorkonstrukciót, hogy a fiókok engedelmesen érzékeltessék a manierista Toledo okkultan irracionális légkörét. Szikora művészetére egy újabb emeletet párizsi ösztöndíja húzott. Új műveiben a fogantyúra járó hasábok az élet fundamentális szerkezetére utalnak. Igen ravaszul: egyetlen kompozíción belül található bennük a festőien festett és a bútoranyag faktúráját utánzó felület, a valódi, a háromdimenziós fiókrészlet mint kollázsdarabka és az olyan háromdimenziós fiókrészlet, amely bár szintén kollázs, ellepleződik a festői szándék által. Reprodukcióban nem is jön át, hogy mi micsoda. Mint ahogy a római San Ignazio hamisra festett kupolája is csak a helyszínen képes nézőjét becsapni és az illúzió meg a tapasztalat konfliktusára figyelmeztetni, úgy Szikorát is „eredetiben" érdemes tanulmányozni.

Az a jó fiókjaiban, hogy nyitottak a szó konkrét és átvitt értelmében. Alkalmasak arra is, hogy a látszat és lényeg összefüggéseiről gondolkodtassanak, de arra is, hogy ne gondolkodtassanak semmiről, hogy az ember csak nézze, nézze őket, és közben egészen másutt járjon az esze. *(Dovin Galéria)*

Kelecsényi Csilla

a londoni járdákra szakosodott. Pontosabban a járdák rejtett hibáira, a beléegetett titkos nyomokra, a közművek rejtjeles nyilászáróira, az utcapiszok lefesthetetlenül komplikált árnyalataira. Valódi járdadaraboknak is elmennének a kiállított tárgyak, de Frank János igen informatív katalógus-előszavából tudni lehet, hogy ezek „égi mások", azaz csak gipszmódra használt papírmasék, anyagukban is, felületükben is különleges eljárással színezve, abból a célból, hogy a végeredmény egyszerre emlékeztessen a gyötört aszfaltra és a nyomhagyóra, az anyagra és anonim munkálójára. Kelecsényi alapötletként textilművész volt, de az olyan renitens fajtából, aki „textil nélkül" művelte hivatását a neoavantgárd ízekre túlérzékeny kultúrhivatalnokok búbánatára és a modernista jelbeszédből értők nagy-nagy örömére. Mai értő elemzője a pszeudo-járdák kapcsán fotóeljárást, szobrászi hatáskeresést, szürrealista magatartást és konceptuális fölfogást emleget. Hozzátenném, a textiles múlt is nyomot hagyott a papíraszfalton. Az elvonttól irtózó, részletekbe merülő női líra világa ez, akkor is, ha nem szövik, nem himzik, nem horgolják. És milyen praktikus ez a gyűjtési terület. Mint ismeretes, Londonban hej, van számos utca, s minden utcán egy sarok. Mind kaphat a Kelecsényi-féle papírmaséból. *(Palme ház)*

Kéri Ádám

mániája a töltény. Emlékszem, valamikor a hetvenes évek elején egy '48-as ágyúgolyóval stilusosán robbant be az akkori Stúdióba. Akkor a pop-artos gesztus volt a fontosabb. Ma a lőszer. Amelyről meleg szavakkal ír a katalógusban. „A töltény nagyon szép: Esztétikai szempontból tökéletes*. Áramvonalas! Működik! És szép. Önmagában szép. Sorozatgyártása megoldott, mindenkihez el tud jutni, esztétikai értéket közvetít. Megfizethető." És elgondolkodtató. Ha már Kéri ehhez a geometriai formához vonzódik, miért nem nyalókát, beöntési kúpot vagy kotont gyűjt? A funkció azokban is megoldott, az áramvonal bennük se hibádzik, sőt kifejezetten költségkímélők. Igaz, nagy hibájuk, hogy lehetetlen tőlük félni, nincs bennük semmi ördögi, és a humanista jó ízlés képmásukat nem tabusította. („Hála" az AIDS-nek, még az övszert sem.)

A közmegegyezés szerint a töltény csúnya dolog. Egy puskát még lehet szeretni. Ízlés dolga, de mondjuk, hogy igen, Old Shatterhand is dédelgette a magáét, de egy belevaló töltényt...? Kéri cáfolná a közmegegyezést. Érdekes, vitája nem akkor sikeres, amikor művészi manipulációval nekiáll műtölteményeit valamiféle esztétikai egységgé alakítani, hanem akkor, amikor sokszázas magángyűjteményéből közszemlére bocsát egy szobára valót. Mindet ismeretlen katonák készítették a K.U.K. kor és a Magyar Néphadsereg közötti időszakban. A kollekció tanúsága szerint töltényből készült váza és hamutartó, levélnehezék és gyertyatartó. Sőt még egy fesületecske is, a keresztfát helyettesítő apró golyókkal. Nem az ölés funkcióját dicsőítik. Inkább arról szólnak, hogy ha már nincs mit tenni, mert így szól a parancs, próbálni kell a lehetetlent és hagyni egy utolsó esélyt a nyomorult bombának, hogy jó útra térve befogadjon legalább egy csokor százszorszépet. *(Budapest Galéria Kiállítóháza)*

Lakner Antal

pápát gyűjt. Kommentár nincs, értesítés nincs, a különös szenvedélyről szóló ismertető nincs. Csak II. János Pál magyarországi látogatásának emlékei vannak minden mennyiségben, borosüvegcímkén és képregényen, porcelánban és zománcban, selyemre festve és gyapjúszálból szőnyeggé csomózva. Aki véletlenül nem ismeri a Falk Miksa utcai kisgaléria programját, hihetné, hogy az Eklézsia kegyszer-kereskedelmi hálózat fióküzlete nyílt a Lipótvárosban. Aki véletlenül nem tudja, hogy a Yoko Ono szorgalmazta és finanszírozta vállalkozás ugyancsak kegyetlen, inkább csak kegyetlen művészetet propagál, előszeretettel a túladagolt kábítószer által meghalt, ámde világhírű művészek munkáit, mint például Keith Hardinget vagy Jean Pierre Basquiat-ot, az gyanakodhatna valamiféle túlteljesített keresztényi propagandára. Nekem nagyon tetszik, hogy egy árva szó, egy leheletnyi instrukció sem könnyíti a tájékozódást. Rezegjen csak a látvány a nézőben, asszociáljon ki merre tud. Lesz, aki a prémszőnyeggé lényegített Lenin elvtársra fog emlékezni az egykori pártközpont egykori első emeleti szobájából. Lesz, aki Pinturicchio freskóciklusára, aki már a komiksz kitalálása előtt félezer évvel is tudott pápa-karriertörténetet ábrázolni a sienai dómban. Lesz, aki ájuldozni fog a tömény ízléstelenségtől. Lesz, aki fölidézi magában, hogy a Nagy Pajtást még disznózsírból is kifaragták születésnapja alkalmából.

Szóval jó gyűjteni-gyűjtögetni télvíz idején, így menekülni a világ hidege elől. *(Galéria 56)*

P. Sz. J.

* **Tartalom és forma egysége. Az öléshez kialakított tökéletes funkció.**

KELECSÉNYI Csilla

MN 1999.03.04

KELECSÉNYI CSILLA tárlata ma délután öt órakor nyílik meg a Budapest Galériában (Budapest III., Lajos u. 158.).

Pécs, 1983.
. Kézirat gyanánt. Bp., 1951.
988,.1-2. 61-75.
omlokzatkutatása és helyreállítása.

edetű lakóház műemléki kutatása.

lakóház Pécs belvárosában. Feren-

rendeltségén (1986-1991). Magyar

. 2. kiad. Pécs, [1926].
29. 545-561.
ranya Megyei Levéltár, 1003 a.
97.

1990. 1.: 193.
39-340.) alapján vetette fel ezt a le-

KELECSÉNYI CSILLA

A KATALÓGUS
A KULTURÁLIS ALAPÍTVÁNY A TEXTILMŰVÉSZETÉRT,
A MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTÉRIUM
ÉS LIBAU SÁNDOR TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT.

THE CATALOGUE WAS SPONSORED
BY THE CULTURAL FOUNDATION FOR TEXTILE ARTS,
THE HUNGARIAN MINISTRY OF CULTURE AND EDUCATION
AND SÁNDOR LIBAU.

KELECSÉNYI CSILLA

LONDONI JÁRDÁK / LONDON PAVEMENTS

MŰCSARNOK PALME-HÁZ
1993

Megszakadt beszélgetés / Snatched Conversation, 1993

LONDONI JÁRDA

„A British Council-ösztöndíjam időtartama alatt Londonban arra gondoltam, mi hatott rám a legjobban az angol nyelven kívül. A legmeglepőbb a forgalom volt: az autókat az ellenkező irányból vártam, mint ahonnan felém haladtak. Egyszer aztán megtorpantam egy kereszteződésnél. Hirtelen lenéztem a járdára, ahol szavak figyelmeztettek: »NÉZZ JOBBRA, NÉZZ BALRA«. Eleinte a veszély miatt figyeltem az utat, ami később új felfedezéshez vezetett. Korábbi munkáimat, a természet tájképeit egy új, városi tájkép váltotta föl – a járda. Londonban minden vezeték a föld alatt van. Mi folyhat a felszín alatt? Egy másik város, szimbolikus város él ott, mint a vérerek, az izomzat testünkben, a bőrünk alatt. A járda a föld bőre. Szent föld."

Kelecsényi Csilla 1992-93-as útinaplójából idéztem; ennek a folytatását már a képeiben mondja el. Témája tehát a londoni utca, közelebbről a járda. Az aszfalt felülete, ráncai gyűrődései, repedései, vagy amikor felpúposodik az alatta erősödő gyökerektől. Az aszfalt burkolatban megörökített kéznyomok, kutyaláb benyomatok, intarziaként benne a városi közművek aknáinak kisebb-nagyobb öntöttvas fedelei, ezek az ipari műemlékek, kerek, vagy négyzetes alakjukkal, rajtuk a járókelő csúszását gátló mustrákkal. Alanya még ennek a művészetnek a vasfedők epigráfiája, a lakonikus POST, WATER, vagy GAS feliratok. Persze, Kelecsényi fölfedezte az utóbbi vízszintes és függőleges írásából szerkesztett – az áthatás a konstans A – görögkereszt formába terelt emblémát. A londoni gázműveknek ez a képverse, a művész vezérmotívuma lett, az egyik példányon még rokokó hatású képkeretet is mintázott köré. Ezekből a talajon fekvő vastáblákból aztán szelektál, szabadon játszik velük, elosztja, komponálja, szerkeszti őket. Még geometrikus absztraktnak is nézhetném az egyik kép kockáinak rendszerét, csak a *Hard Edge* -t nem lehet rájuk fogni, ez ellentmondana Kelecsényi formanyelvének, szellemének is.
Tudniillik, az új tartalomhoz új technikát talált ki magának: a relief-festményt, azaz három dimenziós, színes képet. A képzeletemben élő múzeumi

LONDON PAVEMENTS

"While I was on a British Council Scholarship in London I wondered what had impressed me most, besides, of course, the English language. The traffic certainly did appear to be moving in a looking-glass world – I kept expecting the cars to be approaching from the opposite direction. Once I stopped at an intersection where one could see grave words of warning written on the pavement: 'LOOK RIGHT!', 'LOOK LEFT!' Watching out for the traffic hazards led to my discovery... the city space, in particular the asphalt pavement, came to replace nature's landscape, which had been the subject of my earlier works.
All of the utility networks in London are underground. What might be happening under the surface? The subterranean network of these utilities could be likened to the subdermal activity of the blood vessels and muscles. The pavement is the land's skin. A saint land." – An excerpt from Csilla Kelecsényi's diary, 1992-93.

Her pictures tell us the rest. The subject matter treats the streets of London, in particular the pavement. The asphalt is alive with wrinkles, creases, folds, scarred with hand, foot and paw prints, and pocked with the cast iron covers of public utility pits. These historical landmarks, like inlays in the asphalt, are round or square, and recticulated for pedestrian safety. The laconic epigraphs – "POST", "WATER", "GAS", in the metal covers contribute to the dynamic effect. Ms Kelecsényi also employed the Greek cross as she saw it emerging from the intersection of the horizontal and vertical poles of the signposts. The London Gas Works symbol has become a picture poem of London, and one of Ms Kelecsényi's leading motifs. She happens to enclose it in a rococo frame to heighten the effect.
Ms Kelecsényi arranges the metal covers in the asphalt into various compositions, some of which appear to be almost geometrical abstractions. One should not look upon them as examples of *Hard – Edge* abstractionism, however, for this would be contrary to the form and meaning of Ms Kelecsényi's.

leírókarton anyag–technika kockáiba ezt írnám: merített papír–festés. Kelecsényi Csilla textiltervező ugyan, de már pályafutása elején, még a „textil textil nélkül" mozgalma előtt szakított a fonallal. Merített papírját sajátmaga csinálja, a hagyományos rongy alapanyaga helyett beáztatott, szétzúzott papírdarabok pépjéből. Ne gondoljunk az ősi vagy bibliofil könyvek merített papirosaira, ennek az új anyagnak vastagabb, kemény állaga, fajsúlya a pászkára, illetve a papírmaséra – voltaképpen az is – emlékeztet. Merítő szitáját is házilag csinálja, mivel ez kicsi, utólag össze kell toldani, összeragasztani a papírdarabokat. A következő lépése, hogy a nedves papírlapját rányomja, rápréseli a járdára, vagy az utcai szerelvényekre. Levonatának domborhatása ez eredeti tárgy modellálásától függően hol gyengébb, hol meg erősebb. Itt, a tárgy-levonat szópár olyan, mint a nyomdászatban a patrica-matrica kettős. Mint merített papírhoz illik, az anyag, a képtábla, széle cakkos, csipkés, Kelecsényi erre a tulajdonságra még rájátszik, a képnégyszög éleit még tovább tépkedi és teszi amorffá az eredeti téglalapot.

Vízben oldódó, lazúros, intenzív, drága angol porfestékeket használ, néha máris belegyúrja a masszába, hogy aztán máshová, vagy ugyanoda még ráfessen az erős szívóhatású anyag felületére. Visszafogott freskószínei közt dominálnak a kékek, a feketék, szürkék, a Paynes-szürke, hegyikréta, meg a fémszínek, az oxidált sárgaréz is. Egyes darabjait koloristának is jelölhetném, mármint az ő eredendő színszegénységéhez mérten. Ilyenkor kap szerepet a cinóber, vörösek, zöldek, az ezüst, vagy az aranyos szín.

A másfajta eljáráshoz, a formanyelv más idiómájához valamilyen stílusmeghatározást is kellene találnom, de most mind a modern, mind az újkori művészet szótára, mintha érvénytelen volna. Kapóra jön a geológia és az elnagyoltan megmunkált kő felülete, a régészeti leletek, az időtől megrongált sírkő, az antik *sztélé* (függőleges állású sírlap), vagy a későrómai *terra sigillata* (pecséttel készült kerámia), csakhogy a pozitív és a negatív a Kele-

Indeed, Ms Kelecsényi has invented a new technique to revive a muchworked idea – relief painting, or colour painting in three dimensions.

Ms Kelecsényi's technique for use in a museum's registration file might be "hand-made paper paintings."

Ms Kelecsényi started out as a textile artist, but she abandoned yarn as a medium well before the "textile without textile" movement began.

Ms Kelecsényi makes her own hand-made paper, using pulp paper instead of the rags which are traditionally used. One should not think of the hand-made paper envisioned by bibliophiles. Her meterial is thicker, and more the consistency and hardness of Passover cake or papier-maché than vellum. She has a home-made dipper, and because of its small size the paper must be glued together. Once the medium is ready, she presses the wet material against the pavement and its fittings. As one would expect, the relief effect is as pronounced or as soft as the plasticity of the original object.

The relationship between the object and the relief is similar to the one between the punch and the mold. As a rule hand-made paper has ragged, edges, which Ms Kelecsényi exaggerates by tearing the sides and corners of the square, transforming it into a variety of amorphous forms.

The textured surface is obtained by applying water soluble powdered paint to the glazed surface. Sometimes she mixes paint directly with the pulp, then puts more paint on the absorbent material. Her palette of acrylic colours is dominated by blue, black, grey, paynes-grey, lime stone, and the colours of oxidized metal and tarnished brass. Some of her current pieces, in contrast to her more restrained use of colour elsewhere, may be described as "colourfests". On these she applies various shades of vermilion, purple, green, silver and gold.

The author of this cataloque's preface will very likely be required to find new definitions to come to term with the idioms that characterize this very different style – the past and present dictionaries

csényi reliefeken fordított. Még közelebbi, a mai művészetre ugyancsak nagyon illő, hasonlatom az ókori *palimpszeszt* (már egyszer felhasznált jól-rosszul levakart szövegű értékes pergamen, melyre újból írnak). Minden *décollage*, minden roncsolás ellenére Kelecsényi Csilla művészete nem *ARTE POVERA*, pedig az ő halksága sohasem finomkodó, képeinek szépsége minden, csak nem elegáns, ez az előadás mégsem az esztétika tagadása.

Nehogy a fenti, szellemi kalandozásaim nyomán azt higgye valaki, hogy Kelecsényi Csilla archaizál. Dehogy. Bár nem cáfolatként – ez nem *palinódia* – igyekszem egyúttal megközelíteni ezt a művészetet jelenkori terminusokkal is. Sokfélével. Kelecsényi koncept fogantatású, és ez a tendenciája mindmáig megmaradt, absztrakt képeiről már írtam az előbb, de fölvethetem a szürrealizmust is. *Kállai Ernő „A természet rejtett arca"* könyvcímének analógiájára nevezhetném Kelecsényit *„A városi közművek rejtett arca"* festőjének, ugyanakkor a legdirektebb realistának is, aki egy nedves pa-píranyagot terít képtárgyra az ábrázolás kedvéért. Ebből még a fényképezés gépi áttétele is hiányzik, ez olyan közvetlen, mint plasztikában a halotti maszk.

Magam sem számoltam meg, hányféle stíluskategóriát soroltam fel, máris készen volna a következő: a posztmodern eklektikája. Pontos is, nem is, mindenesetre jól illenék az ezredvég galériájába, ha nem maradt volna hátra még egy (plusz egy): a Kelecsényi Csilla-stílus. Hiszen ő a londoni járdán is az, aki eddig volt – tudom, régies vagyok – originális, autochton festő. Őnála nem közhely az eszköztelenségről írni. Monológjában sohasem emeli fel a hangját, mégis az egész nézőtéren hallani.

Frank János

of art may prove inadequate to the task. It may be useful to draw upon the terminology found in some scientific disciplines, notably geology and archeology, where they touch on descriptions of rock stratas or archeological finds such as *Roman terra siqillata* or antique *steles*.

A still closer relative to Ms Kelecsényi's art may be found in the ancient palimpsest, a parchment or manuscript on which the original writing has been effaced to make room for a second. The *palimpsest* appears to be becoming a part of contemporary art once again.

In spite of her use of *collage* technique Ms Kelecsényi's art is not *ARTE POVERA* – her restrained language is never affected, nor does the beauty of her work arise from its elegance, though her renditions do not denounce aesthetics.

The above musings are not meant to suggest that Ms Kelecsényi's art is deliberately archaic – her work should also be described in contemporary terms.

Besides what we have said about her abstractionist bent, it is also fair to talk about her work in connection with surrealism. Because Ms Kelecsényi's work is conceptual, it may be evaluated in many different contexts. *Ernő Kállai's* book entitled *The Hidden Nature* evokes the notion of Ms Kelecsényi as the painter of *The Hidden Face of Urban Utilities*.

Might not she regarded as a member of the realist school? Her projects eliminate the mechanical aspects of photography, and go to the source of the inspiration with as much hands-on directness as is entailed in the making of a death mask.

Another term, more or less appropriate for fin de millenium art analysis, is post modern eclecticism. And one final category before we abandon our attempts at comparison: The Csilla Kelecsényi style. For, even though the description of her work may sound old-fashioned, Ms Kelecsényi remains a highly original and forceful painter even in the streets of London. In her case simplicity is not cliché. Without raising her voice, she can be heard by her entire audience.

János Frank

Nyomok / Traces, 1993

Töredék / Fragment, 1993

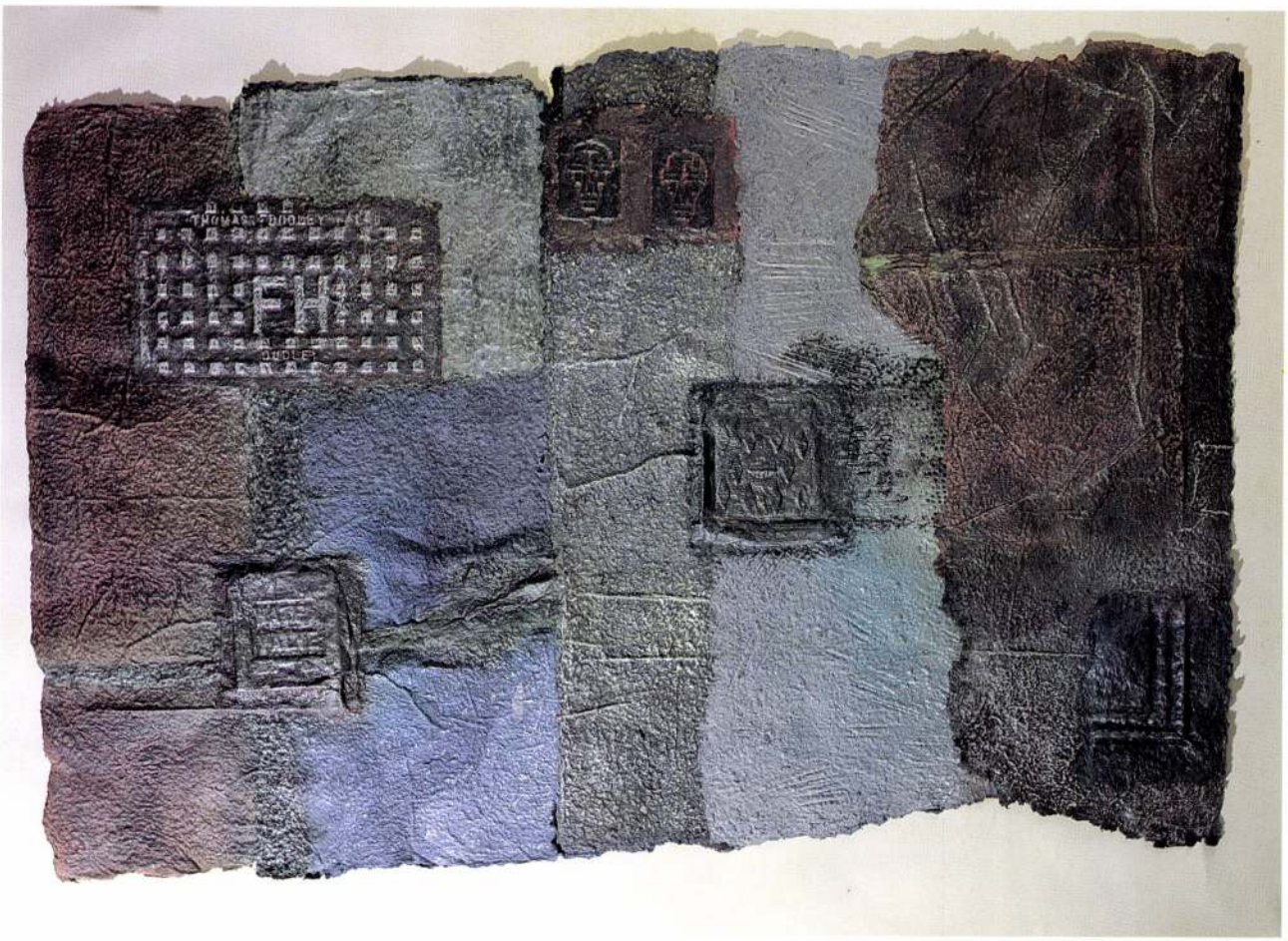

New Cross, 1993

Flodden Road, 1993

Járdaszél / Pavement, 1993

KELECSÉNYI CSILLA

textilművész / MA in textiles

Cím: Budapest, Botfalu u. 40/B H-1112 Telefon: 186-7719
Address: Budapest, Botfalu u. 40/B, H-1112 Phone: (36-1)-186-7719

Tanulmányait a Magyar Iparművészeti Főiskola Gobelin Szakán végezte. Művei rendszeresen szerepelnek jelentős magyar és nemzetközi kiállításokon (Nagy-Britanniában, az Amerikai Egyesült Államokban, Németországban, Ausztriában, Hollandiában, Belgiumban, Franciaországban, Lengyelországban, Csehországban, Szlovákiában, Olaszországban és Spanyolországban).

Graduated from the Hungarian Academy of Crafts and Design, Faculty of Tapestry in Budapest. Since 1980 member of the Hungarian Fine Arts and Applied Arts Association . Her works of art are regularily exhibited at important Hungarian and international exhibitions (Great-Britain, the USA, Germany, Austria, Holland, Belgium, France, Poland, Czech Republic, Slovakia, Italy and Spain.)

Egyéni kiállítások

1978 Fészek Klub, Budapest
1980 Öreg Torony, Kőszeg
1981 Stúdió Galéria, Budapest
1982 Művelődési Központ, Veszprém
1984 Fekete Sas Patikamúzeum, Székesfehérvár
1985 Helikon Galéria, Budapest
1986 Művelődési Központ, Kiskunfélegyháza
1991 Concourse Gallery, Dundee, (Skócia)
1992 Fészek Klub, Budapest
1993 Műcsarnok, Budapest

Solo exhibitions

1978 Fészek Gallery, Budapest
1980 Old Tower, Kőszeg
1981 Studio Gallery, Budapest
1982 Cultural Centre, Veszprém
1984 Black Eagle Pharmacy Museum, Székesfehérvár
1985 Helikon Gallery, Budapest
1986 Cultural Centre, Kiskunfélegyháza
1991 Concourse Gallery, Dundee, (Scotland)
1992 Fészek Gallery, Budapest
1993 Palace of Exhibitions, Budapest

Díjak, ösztöndíjak

1978 V. Fal- és Tértextil Biennále díja, Szombathely
1983 Smohay Alapítvány Képzőművészeti Díja, Székesfehérvár
1986 IX. Fal- és Tértextil Biennále díja, Szombathely
1989 -1990 Soros Alapítvány ôsztöndíja, London
1992 -1993 a British Council ösztöndíja, London
1993 Mesterfokozat, Goldsmiths' College, London

Awards, Scholarships

1978 Biennial Prize of the 5th Biennial of Tapestry and Spatial Textile, Szombathely
1983 Art Prize of the Smohay Foundation, Székesfehérvár
1986 Biennial Prize of the 9th Biennial of Tapestry and Spatial Textile, Szombathely
1989 -1990 Soros Foundation Scholarship, London
1992 -1993 British Council Scholarship, London
1993 MA in textiles award, Goldsmiths' College, London

Munkái közgyűjteményekben

Savaria Múzeum, Szombathely
Szent István Király Múzeum, Székesfehérvár
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest
Művelődési és Közoktatási Minisztérium, Budapest
Centrale Museum Wlókiennitctwa, Lodz (Lengyelország)
Kortárs Textil Múzeum, Sczeczin (Lengyelország)

Válogatás az irodalomból

1977 Forgács Éva: Líra és Ráció, Velemi Alkotóműhely katalógusa, 1977
Fitz Péter: Tárgyalkotás helyett „gondolat textil", Velemi Alkotóműhely katalógusa, 1977
1978 Fitz Péter: Összegzés helyett, Velemi Alkotóműhely katalógusa, 1978
1979 Forgács Éva: Előszó a „Hungarian Textiles" kiállítás katalógusához, Museum of Contemporary Arts and Crafts, New York, 1979
1980 Beke László: Katalógus elöszó Kelecsényi Csilla egyéni kiállításához, Öreg Torony, Kőszeg, 1980
C. Perlin: Expositions des Biennales Hongroises Textile, Art Driadi, 1980 Franciaország
1981 Nagy Ildikó: Old and New Sensibility (Júlia Vajda and Csilla Kelecsényi), The New Hungarian Quarterly, no. 83, Autumn, 1981, pp. 189-192
Caroline Wienker: Csilla Kelecsényi's Experimente mit Fäden, Textilkunst, Hannover, 1981. március, 9. old.
Hegyi Lóránd: Megjegyzések a Stúdió 1980-as kiállításról, Művészet, 1981. február 47-49. old.
1984 Nagy, Ildikó: The First Two Years of a Small Budapest Gallery, The New Hungarian Quarterly, No 93, Spring, 1984, pp. 179-184
Frank János: Smohay, Élet és Irodalom, 1984. március 16
1985 Vadas József: Fakó és Harsány, Élet és Irodalom, 1985. január 4
1986 Fitz Péter: A magyar textil kalandjai 1968-1986, Életünk, 1986. november, december
1992 Kovalovszki Márta: Katalógus előszó Kelecsényi Csilla egyéni kiállításához, Fészek Galéria, Budapest, 1992

Works in public collections

Savaria Museum, Szombathely
Szent István Király Museum, Székesfehérvár
Hungarian National Gallery, Budapest
Ministry of Culture and Education, Budapest
Central Museum of Textiles, Lodz, (Poland)
Contemporary Textile Museum, Sczeczin, (Poland)

Selected bibliography

1977 Forgács, Éva: Lyra and Reason, Velem Workshop Catalogue, 1977
Fitz, Péter: "Conteptual Textile" Instead of Making Objects Formation, Velem Workshop Catalogue, 1977
1978 Fitz, Péter: Instead of Summary, Velem Workshop Catalogue, 1978
1979 Forgács, Éva: Catalogue preface to the "Hungarian Textiles" exhibition, Museum of Contemporary Arts and Crafts, New York, 1979
1980 Beke, László: Catalogue preface to Csilla Kelecsényi's exhibition, Old Tower, Kőszeg, 1980
Perlin, C.: Exposition des Biennales Hongroises Textile, Art Driadi, 1980 France
1981 Nagy, Ildikó: Old and New Sensibility, Júlia Vajda and Csilla Kelecsényi, The New Hungarian Quaterly, no. 83, Autumn, 1981, pp. 189-192
Wienker, Caroline: Csilla Kelecsényi's Experimente mit Fäden, Textilkunst, 1981 March p. 9
Hegyi, Lóránd: Notes on an Exhibition in Studio, 1981, Művészet (Napló), 1981
1984 Nagy, Ildikó: The First Two Years of a Small Budapest Gallery, The New Hungarian Quarterly, No 93, Spring, 1984, pp. 179-184
Frank, János: Smohay, Élet és Irodalom, 16 March 1984
1985 Vadas, József: Pale and Harsh, Élet és Irodalom, 4 January 1985
1986 Fitz, Péter: The Adventures of the Hungarian Textile Art 1968-1986, Életünk, 1986. November, December
1992 Kovalovszky, Márta: Catalogue preface to Csilla Kelecsényi's exhibition, Fészek Gallery, Budapest,

KELECSÉNYI CSILLA TEXTILMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA
EXHIBITION OF CSILLA KELECSÉNYI, MA IN TEXTILES

Műcsarnok Palme-ház,
Budapest XIV., Olof Palme sétány 1.
1993. november 11 - december 12.
Felelős kiadó: Dr. Keserü Katalin
Fotó: Lelkes László
Portréfotó: Somogyi Pál
Angol fordítás: Verasztó Lajos
A katalógust tervezte: Bárd Johanna
A katalógust szerkesztette:
Kelecsényi Csilla, Kozák Csaba
A kiállítást rendezte: Kozák Csaba
ISBN 963 7550 50 X

Műcsarnok Palme-House,
Budapest XIV., Olof Palme sétány 1.
11 November - 12 December 1993
Responsible editor: Dr. Katalin Keserü
Photos by László Lelkes
Portrait photo by Pál Somogyi
English translation by Lajos Verasztó
Catalogue lay-out by Johanna Bárd
The catalogue was compiled by
Csilla Kelecsényi, Csaba Kozák
The exhibition was mounted by Csaba Kozák
ISBN 963 7550 50 X

Kelecsényi Csilla

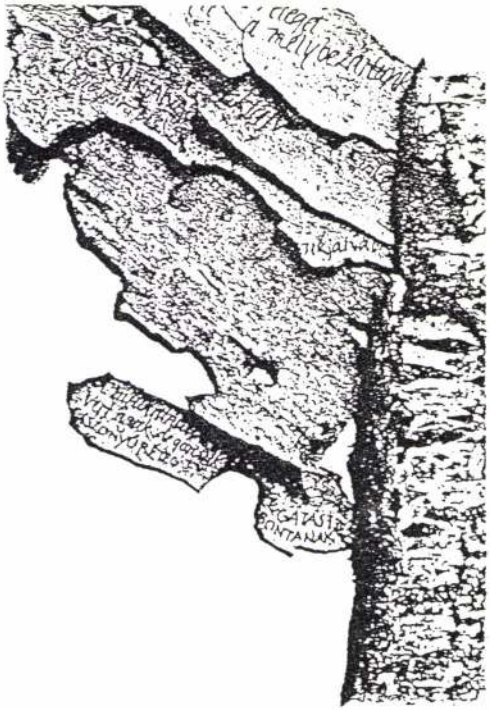

A Magyar Grafikusművészek Szövetsége, a Magyar Művészkönyvalkotók Társasága és a Balassi Kiadó szeretettel meghívja Önt a

„METAMORFÓZIS"

című művészkönyv kiállítás megnyitójára.
1994. szeptember 9-én 17 órára a Balassi Könyvesboltba.
1023 Budapest, Margit u. 1.
A kiállítást megnyitja:

JELES ÉVA
Jeles és Tsa. Könyvkereskedő Cég vezetője

Árva Ilona
Békés Rozália
Budahelyi Tibor
Bulak András
Darnó István
Gémes Péter
Hegedűs 2. László
Kelecsényi Csilla
Kiss Ilona
Kovács Péter
Balázs

László Bandy
Lengyel András
Módér Rezső
Olajos György
Palaki Tibor
Sárkány Győző
Sóvárádi Valéria
Szirtényi István
Vasvári László
Sándor
Vámai Gyula

MEGHÍVÓ

KELECSÉNYI Csilla

kiáll. Bp., 1984

ism. FORGÁCS, Éva: Decorative and functional textiles. = NHQ, 26, No 99, 1985 177 - 179., ill.

KELECSÉNYI Csilla

Vadas József

Faró harsány

[Kelecsényi Csilla, Udvardi Emébet]

Héliton, Angel Tüzek 847

Vigalo 8..

Élet és Irodalom 1985. jan. 4. 13.

Kelecsényi Csilla

Vicell. Bp. Helikon 6. 1984
ism. TORDAY Aliz: Kelecsényi Csilla kollázsai.
= ÚT 1985. jan. 13. 4.

Iskolák:

Magyar Iparművészeti Főiskola Gobelin-szak
Master of Arts London, Goldsmith's College

Tagja a

Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének
Képző- és Iparművészek Szövetségének
Magyar Művészkönyvalkotók Társaságának
Magyar Papírművészek Társaságának

Díjak:

1978, 1986 Fal- és Tértextil Biennálé díj, Szombathely
1983 Smohay Alapítvány Képzőművészeti díja, Székesfehérvár
1997 Ferenczy-díj

Munkái közgyűjteményekben:

Savaria Múzeum, Szombathely
Szent István Király Múzeum, Székesfehérvár
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest
Művelődési és Közoktatási Minisztérium, Budapest
Centrale Museum Wlokiennitctwa, Lodz (Lengyelország)
Kortárs Textil Múzeum, Szczeczin (Lengyelország)
Amt für Wissenschaft und Kunst, Frankfurt (Németország)

Műterem: 1143 Budapest, Ilka u. 44. III/1. Telefon: 351-4268 Fax: 319-5738
Borító: Róma de(re)konstrukció • Fotó: Makky György • Terv: Pataki Tibor

KELECSÉNYI Csilla

Kelecsényi Csilla

The prefigurations of the newest works of Csilla Kelecsényi are terry-works and impregnated paper prints of the epigraphic and decorated stones of King St. Stephen Museum, Székesfehérvár. In the case of her colourfully painted relieves about the cromlechs of the province, her attention was focused on the beauties and small finesses of details. In her works born during her later Roman trips, however, a dynamic dimension-shift can be recognised. Rome is an acute intellectual state and a powerful visceral experience at the same time, where the detailed recognition of the gigantic conjunction of different cultures stratified on each other is an impossible job for the visitor. The peculiar properties of every traveller are experience, impression instead of cognition and the absorption in the details. For Csilla Kelecsényi, the facilities of collage-technique and photography give an aid to select the experiences. Her collages touch the borders of painting susceptibly registering the special colours of Rome. Her compositions are in fact collages directed into an artistic form through the filter of traces; the deconstruction of Kelecsényi's own image of Rome.

Kelecsényi Csilla legújabb munkáinak előképei a székesfehérvári Szent István Király Múzeum feliratos és díszített köveiről készült frottázsok, merített-papír nyomatok. A provincia kőemlékeiről készült színesre festett reliefeken a részletek szépségének, apró finomságainak megőrzésére irányult figyelme, későbbi római utazása során született művein azonban már erőteljes dimenzióváltás érzékelhető. Róma intenzív szellemi állapot és erőteljes zsigeri élmény egyszerre, ahol az évszázadok alatt egymásra rétegződő kultúrák gigantikus együttállásának tüzetes megismerése az odalátogató számára lehetetlen feladat. A mindenkori utazó sajátos jussa az élmény, megismerés helyett a benyomás, a részletetkben való elmélyedés. Kelecsényi Csilla számára a kollázs-technika, a fotó lehetőségei adnak kapaszkodót az élmények szelekciójához. Kollázsai érintik a festészet határterületeit, érzékenyen regisztrálva Róma sajátos színvilágát. Kompozíciói valójában az emlékképek szűrőjén keresztül művészi formába rendezett dekollázsok, Kelecsényi saját Róma-képének dekonstrukciói.

Sasvári Edit művészettörténész

A székesfehérvári
Szent István Király Múzeum
meghívja Önt

Kelecsényi Csilla

kamarakiállítására
április 24-én 17 órára
a Fekete Sas Patikamúzeumba
8000 Székesfehérvár, Fő utca 5.

A kiállítást bevezeti
Dr. Petres Éva régész.

A kiállítás megtekinthető 1998. május 14-ig
hétfő kivételével naponta 10–18 óráig.

MEGHÍVÓ

VAS MEGYE TANÁCSA VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁGA
A MAGYAR KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE ÉS A
SAVARIA MÚZEUM MEGHÍVJA ÖNT

KELECSÉNYI CSILLA és NAGY JUDIT
TEXTILMŰVÉSZEK,

AZ V. FAL- ÉS TÉRTEXTIL BIENNÁLÉ DÍJNYERTESEINEK
KAMARAKIÁLLÍTÁSÁRA
1980. AUGUSZTUS 2-ÁN 11 ÓRAKOR

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA: PÉTER MÁRTA,
AZ IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM TEXTILOSZTÁLYÁNAK VEZETŐJE

A KIÁLLÍTÁS SZEPTEMBER 28-IG TEKINTHETŐ MEG KŐSZEGEN
AZ ÖREGTORONYBAN (ZWINGER) CHERNEL U. 16.

KELECSÉNYI Csilla

Amy Eshoo, Kelecsényi Csilla. Bp., Fészek Galéria, 1992. szeptember 1 -18. Bev. Amy Eshoo, Kovalovszky Márta, Bp.-Kelecsényi Csilla. Bp. : Fészek Galéria, 1992 [12] p., ill.

Eshoo, Amy---

ás kiadatlan műveinek publiká-
nyomán új tanulmányok, kriti-

folyamatosan kapcsolódik az I.
övetik egymást, a kötet a dátu-
és helyen, hanem egységesen a
esetén először a Fülep által írt,
vélírók betűrendjében. Olykor
anaznap két vagy néha több le-
odikra a magánjellegű levél.
a jegyzetekben pedig a feltéte-
lásukkal kiegészítve.
en is szerepelnek.

KELECSÉNYI Csilla

NAGY Zoltán: Vigyázat kiállítás! =
Új Magyarország, 1992. szeptember 25.
10.

Bp.,Fészek Galéria, Kelecsényi Csilla és Amy Eshoo
kiáll., 1992

ESHOO, Amy--

KELECSÉNYI CSILLA

KIÁLLÍTÁSI CSARNOK

BUDAPEST, VÁROSLIGET XIV. OLOF PALME SÉTÁNY 1. TEL.: 122-7405
NYITVA: NAPONTA 10-18 ÓRÁIG, HÉTFŐN ZÁRVA/OPEN: 10 A.M.-6 P.M. EVERY DAY, EXCEPT ON MONDAY

LONDONI JÁRDÁK / LONDON PAVEMENTS

KELECSÉNYI CSILLA KIÁLLÍTÁSA / CSILLA KELECSÉNYI'S EXHIBITION

Nyitva 1993. december 12-ig / Open until December 12, 1993

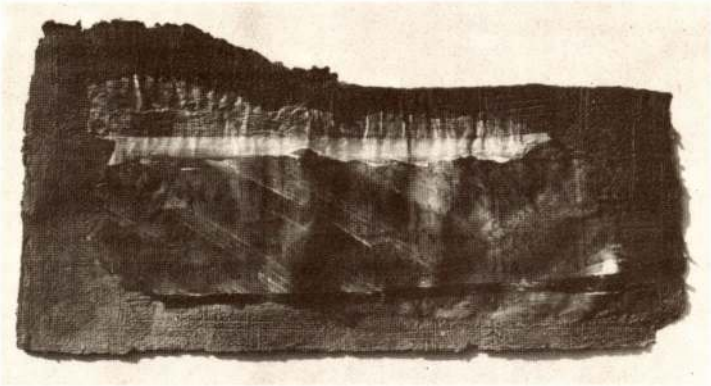

Kelecsényi Csilla: *Londoni járdák / London pavements, 1993*

Kelecsényi Csilla a British Council ösztöndíjasaként 1992-93-ban Londonban dolgozott, ahol tevékenységét a Goldsmiths' College textilművészeti mesterfokozattal honorálta. Művészetének témája a londoni járda lett, amiről színezett-festett pozitív lenyomatokat készített merített papírra. A kiállításon szereplő „városi tájképei" mellett korábbi munkáit, a „természeti tájképeket" is bemutatja.

A kiállítás rendezője: Kozák Csaba

Csilla Kelecsényi, as the scholar of the British Council, worked in London in 1992-93, where her activity was honoured with an MA in textiles award by the Goldsmiths' College. The theme of her art has become the London pavements, which were represented on coloured-painted positive prints, applying hand-made paper. Besides her "urban landscapes", her previous works, the "natural landscapes" are also exhibited.

Curator: Csaba Kozák

első alkalom, hogy Közép- és Kelet-Európa kiállításlátogatói is értékelhessék McCullin fotóinak különleges festőiségét. A kiállításon szereplő minden munkát a fotós külön erre az alkalomra, személyesen készítette. A kiállítás 152 képpel életmű-keresztmetszetet ad Don McCullin munkásságáról, amit a British Council szervezésében mutatunk be.

A kiállítás rendezője: Jerger Krisztina

of his works are well known through reproduction, the present exhibition provides the first opportunity for audiences in Central and Eastern Europe to appreciate the distinctive graphic qualities of McCullin's photographs. All the works in the exhibition have been specially printed for this exhibition by the photographer himself.
Don McCullin's oeuvre exhibition, including 152 photographs, was organized by the British Council.

Curator: Krisztina Jerger

DOROTTYA GALÉRIA

BUDAPEST V. DOROTTYA U. 8. TEL.: 118-3899
NYITVA: NAPONTA 10-18 ÓRÁIG, VASÁRNAP ZÁRVA/OPEN: 10 A.M.-6 P.M. EVERY DAY, EXCEPT ON SUNDAY

KARÁCSONY '93

IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS ÉS VÁSÁR /APPLIED ARTS SHOW AND FAIR

1993. december 9-1994. január 3. / December 9, 1993-January 3, 1994

Immár negyedik alkalommal rendezzük meg fiatal művészek kiállítással egybekötött vásárát öltözködés, öltözködéskiegészítő, ajándék és játék témakörben. Látogatóinknak és vásárlóinknak egyedi és kisszériás darabokat kínálunk. A kiállítást mindeddig nagy szakmai és vásárlói érdeklődés kísérte. A rendezvényen most végzett iparművészek is bemutatkoznak. Reméljük közreműködésük kínálatunkat színvonalasan

This will have been the fourth show and fair of clothes, accessories, presents and toys by young designers. Unique and small-series products will be offered the visitors and customers. So far, the exhibition has greatly appealed to professionals and buyers alike. Now recently graduated artists will also debut in the show. Their contribution will hopefully extend the available variety at a high level.

"A TERMÉSZET SZERET REJTŐZKÖDNI"

(Herakleitosz)

KÖRÖSSÉNYI TAMÁS
KIÁLLÍTÁSA A PÉCSI GALÉRIÁBAN
december 3–január 9.

KÖRÖSSÉNYI TAMÁS: Illeszkedés / Fügung • fotó: Pácser Attila

Körössényi Tamás pécsi kiállításának előzménye egy "mini land art" akció. Az eseménynek nem volt közönsége, csupán egy fotósorozat őrzi emlékét. A képeken az őszi kert levélszőnyegén szobrok, a természetből vett, és az évek során plasztikává formált "álca-motívumok" láthatók, melyeket Körössényi nemes gesztussal helyezett vissza a valóságos környezetbe: betakarta a természetet.

Körössényi Tamás művészetének szinte a kezdetektől központi gondolata a rejtőzködés. Az 1979-es Stúdió Galéria-beli "*Mű-Terem*", az 1985-ben a Francia Intézetben megrendezett "*Szobrok Giacometti párizsi műteréből*" és az 1985-ös műcsarnoki kiállításon is szereplő, drapéria-burokba rejtett és letakart figurák szinte csak sejttetni engedték a leplen "átszűrődő" formáikat, a külvilág felé statikusan, szigorú zártsággal leplezték valódi önmagukat. Lényegük éppen az lett, ami eltakarta őket: a védelem eszközeként megjelenő lepel.

E gondolatsort az 1983-ban, Bécsből hazatérve készült "*Partitúra*" című álca-készlet vezette tovább, minőségileg új koncepciót képviselve: felnyitott fedelű dobozban terepszínűre festett szórópisztoly, és szintén terepszínű, álca-formákból álló sablon készlet található; mely mű a megtalált elvont forma révén Körössényi vizuális plasztikai nyelvének megújítója lett. A rejtőzködés addigi passzívitását aktív gondolatrendszer váltotta fel, a védekezésé. Míg a burokként alkalmazott drapéria szinte hermetikusan zárta el az alatta megbújó figurákat a külvilágtól, addig az eredetileg katonai célokat szolgáló álca a környezettel, a természettel való homogén összeolvadást biztosította. A kezdetben fából, majd papírmasszából készült síkplasztikájú, negatív sablonminták pozitív formáit Körössényi vékony, hosszú pózna végére tűzve mutatta fel. Ez utóbbi művekkel párhuzamosan e formák téri alakítása következett a "*Tájhangok*" című sorozatban. E monumentális jelek, az organikusan hajlított vasvázra papírmasszából feltapasztott és a zöld különböző árnyalataira festett, "monokróm szobrok" saját, belső törvényszerűségekkel rendelkeznek.

Körössényi mostani pécsi kiállításának az "*Illeszkedés*" címet adta, hozzátéve az általa legjobbnak tartott német megfelelőjét (Fügung), mely szó jelentésében és szókapcsolataiban, úgy tűnik, magyar megfelelőjénél szerencsésebben árnyalt. (die Fügung: 1. összeilleszkedés, 2. megadás, beletörődés; die Fügung in das Schicksals: - beletörődés a sorsba). A szobrász az eddig különálló plasztikákat egymáshoz közelíti, keresi a kapcsolódásra alkalmas felületeket. A tisztán formai, illetve a plasztika önelvűségét hangsúlyozó szobrászi gondolkodás ismét konceptuális felhangokkal vegyül. A gondolatsor elindítója többek között két térkép: Németország 1937-ben és a II. világháború után. Ez utóbbi a különböző hatalmi övezetekre osztott ország grafikai megjelenésében a puzzle-szisztémát követi, az egyes darabok a kontúrok mentén gondolatban szétszedhetők és újra összerakhatók. 1988-ban, a Stúdió Galériában megrendezett "*Szabadkézi rajz*" című kiállításán a síkban megjelenő vonal, rajz és plasztika viszonylatait kutatta. A helyzet most fordított: a szobrászilag tökéletesen megformált álca-motívum síkváltozatát fedezte fel a térképrészletekben, mely tartalmilag e forma számára új összefüggést eredményezett. A térképen harmonikusan egymáshoz illeszkedő részek a valóságban korántsem konfliktusmentesek, alapvető sorskérdéseket vetnek fel a tolerancia, az egymásmellett élés korunkat súlyosan meghatározó problémáit. A Pécsett kiállított szobrok konceptuális indíttatása ez.

Körössényi szobrai keresik ezeket az érintkezési felületeket, a kapcsolódás lehetőségeit, mégis saját törvényeik feladása nélkül alakítják maguk körül a teret.

Sasvári Edit

KÖRÖSSÉNYI TAMÁS: Illeszkedés / Fügung • fotó: Pácser Attila

textilbiennálén való első jelentkezés éve. A két évvel későbbi V. Fal- és Tértextil Biennálénak már ő az egyik első helyezettje. És innentől kezdve töretlen a lassan két évtizedes pálya íve.

A kezdeti években a fa- vagy plexi keretre feszített szálak, szálrendszerek térbeli viszonyaival, szín-, árnyék- és fényhatások vizsgálatával foglalkozott. (Ez időből származó középületi munkái győri és kőbányai presszókban és a salgótarjáni Ifjúsági Házban láthatók.) Később különös térsűrítményeket hoz létre, melyek felfokozott gondolati és fizikai energiáit a szálak át- és bevagdosásával oldja fel. Ez már egy új struktúra, amelyből a kőszegi Zwingerben 1980-ban kiállított hatalmas fekete environmentje született. "...hasításainak bekátrányozott felületeivel, a mögüle kiszüremlő kemény, fehér fénnyel, nyomasztó, sötét száldzsungelével mindenkit csak megdöbbenteni tudott" írta róla Beke László. Az environment mellett jelentkezik egy számára új műfajban is, a performance-ban, melyet aztán még számos követ a '80-as évek első felében. Többek között a "K-18 Stoffwechsel" (Anyagváltás) című kiállításon, amelyet a 7. Kasseli Documenta kísérőkiállításaként rendeztek. Kelecsényi egyik főművének, az "*Involvement*"-nek (1981), a testvérdarabját (*Fekete-fehér 1982)* mutatta be, amelynek koporsót idéző formájába emberi test gipszlenyomata süllyed bele a szurokkal kimerevített szálrengetegbe, mintegy felhasítja a fekete szövedéket. Ez nem George Segal gipszöntvényeinek frivolságával vagy Jovanovics György 60-as évek végi szobrainak méltóságteljes talányosságával hat, hanem hátborzongató, drámai asszociációival.

A textiltől való eltávolodás jegyében készültek az 1984-ben a Helikon Galériában és Smohay-díjasként Székesfehérvárott bemutatott "Angol füzet" sorozat lapjai. Új anyag: a papír; új technika: a soronként szétnyírbált angol nyelvlecke füzetekből megkomponált "lettrista táblaképek" sora. Régi: a koncept fogantatású gondolkodásmód, a roncsolt sötét és világos struktúrák és a papírcsíkok textilszálként való beépülése a kompozíciókba.

Kelecsényi ekkor sem követte a divatos trendeket, talán ezért következett hosszabb csend körülötte az amúgy kiállításokban bővelkedő nyolcvanas évek második felében.

Az újabb, eddigi legfontosabb jelentkezés a műcsarnoki kiállítás, ezen írás tulajdonképpeni apropója. A kiállítás és a hozzá kapcsolódó katalógus a "*Londoni járdák*" címet kapta, ám a három terem egyikében 1991-es tájképek voltak láthatók. A művek anyaga papír, ám ezúttal az ősi papírkészítési technikát alkalmazza.. A papírnak önmagában is spirituális hagyományai vannak, mivel végső formáját az egyik ősi elem, a víz és a természetet jelképező rost adja. A művész saját készítésű, földszínű

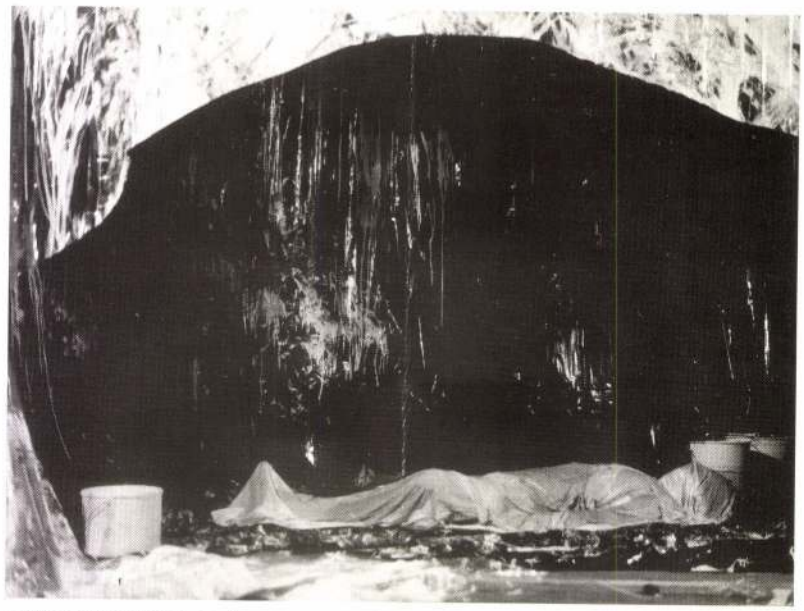

KELECSÉNYI CSILLA: Performance, Kassel, 1983 • fotó: Fitz Péter

KELECSÉNYI CSILLA: Angol járda • fotó: Lelkes László

papírjaira helyezett kompozíciós szempontok szerint gabonaszálakat, erre újabb réteg papírt préselt, amit aztán festett, sprayjel lefújt, modellált, olykor pszeudó felületet hozott létre. A képek nem ábrázolnak mást, mint amit a címük jelez (*Téli táj, Nádas, Ezüst tó, Olvadás...*), viszont ezeken az archaizáló papírokon áttörő gabonaszálak sokjelentésű szimbólumrendszer hordozóivá válnak. A természet ilyenfajta érzéki megjelenítése rokonítja az ugyancsak hasonló technikával dolgozó Lovas Ilona 1983-as *Vegetáció* sorozatának szellemiségével.

"A XX. század végi művész számára feltétlenül szükséges, szinte kötelező gondolat áll ...tevékenységének középpontjában: a környezet, a biológiai világ és az ember kapcsolatának új, és nem önpusztító helyreállításának ideája." Ezt Lovas Ilonáról írta Fitz Péter, de abszolút helytálló Kelecsényi természeti képeire is.

A műcsarnoki kiállítás másik két termének művei "városi tájképek", amelyeket Kelecsényi 1992-93-ban Londonban készített a British Council ösztöndíjasaként (tevékenységét a Goldsmith's College textilművészeti mesterfokozattal, MA. honorálta).

A kiállítás legérdekesebb darabjai ezek a londoni flaszter ihlette, Kelecsényitől szokatlanul színes képek. Az 1991-es képeken már kikísérletezett frottázs technika továbbfejlesztésével reliefeket hozott létre oly módon, hogy nedves merített papírjait rányomta az utcákon, járdákon található csatornatetőkre, különböző ipari szerelvényekre. Az eljárás Frank János találó kifejezésével "olyan közvetlen, mint plasztikában a halotti maszk". Textiles múltjának nyomait fedezhetjük fel a préselt, gyűrt felületek drapériaszerű hatásában, más munkákon pedig a szövevényes erezet mintha az emberi bőr ezernyi ráncát idézné. Fantasztikusak ezek a plasztikus felületek, ahogy a könnyű, lágy, téphető, gyűrhető papír nehéz kő vagy fémszerű kifejezést ölt, ahogy a meggyötört faktúrából kompozíció lesz, ahogy az aszfalt szürke masszája harmonikus színvilággá áll össze. A felület rusztikája az informel, Antoni Tapies és Alberto Burri szellemiségéből éppúgy eredeztethető, mint a papírművészek széles nemzetközi táborának anyagfelfogásából. Némely kép színezése pedig a '80-as évekbeli Anselm Kiefer redukált koloritját idézi.

A kiállítás címadó kisgrafikai sorozata az *Angol járdák*. A művésznő a második évezred végén a miniatúrák aprólékos gondosságával rajzolta meg a sétáló ember perspektívájából mindazt a triviális dolgot (levél, cigarettacsikk, útburkolati jel, csatornatető, járdaszél...), amely fölött az ember nap mint nap átlép. Ezekben az esetleges, fotószerű kivágásokban jelennek meg a leheletfinom, sfumatós rajzok, a grafikus Kelecsényi londoni anzixai.

MAYER MARIANN

inspirálni. Ahogy írták: „A pályamunkák tartalmául szolgáló társadalmi-politikai témák köre kiterjed – de nem korlátozódik – a következőkre: a tágan értelmezett hatalom átalakulásai; a társadalmi szerepek, elvárások, szokás- és értékrend átértékelődése; a kollektív összetartozás és szétforgácsolódás feszültségei; az új tárgyi, világnézeti, érzelmi és időbeli közegben való eligazodás; a nemiség és a nemek közötti viszony átalakulása; a földrajzi, társadalmi és intézményi (mozgás-) tér feltérképezése; a megváltozott valóságban rendelkezésre álló kulturális, nyelvi és szimbolikus eszközkészlet alkalmassága, illetve alkalmatlansága; az emberi és környezeti erőforrások iránt érzett felelősség a személyes és közös múlt, jelen és jövő feldolgozásának problémái; valamint a képzőművészetnek a társadalmi nyilvánosságban, a fentiekhez hasonló kihívások megoldásában betöltött szerepe".

E szöveg volt túl riasztó, vagy tényleg ennyire kevés képzőművészt érdekelnek effajta problémák, nem lehet tudni–, mindenesetre a végül megvalósult huszonkilenc pályamunka többsége a második fordulóban felkért művészek tervei közül került ki. Az új műcsarnoki vezetés ellenérzése miatt időközben az utcára tett kiállítás végül egy nagyszabású városi projektté fejlődött, s ha ebben a hasonló külföldi előzmények, mint például a legutóbbi kasseli Documenta visszfénye kísértett is, jelentőségét talán épp az adja, hogy mintegy összegezte azokat a főként fiatal művészek által képviselt, a hagyományos kiállítótermeken kívüli helyszíneken, terekben realizált, hazai törekvéseket, melyek a kilencvenes évek konceptuális indíttatású művészetében, különösen az installáció műfajában megjelentek.

A kiállítás-sorozat záróeseményeként a Francia Intézetben szimpozionra került sor, melyen a felszólalók közül többen is a radikálisabb szemléletű művek és politizáló alkotások hiányát vetették föl. Kétségtelen, hogy az olyan oppozicionális alkotói magatartás, mint amilyet korábban például az Inconnu Csoport képviselt, teljességgel hiányzik a mai palettáról, hiba lenne azonban ezt pont a kiállításon részt vevő művészeken számon kérni, akik esetében – egy-két kivételtől eltekintve – túlnyomórészt olyan fiatal alkotókról van szó, akiknek már szerencsére nem kellett megvívniuk a maguk művészi szabadságharcát; e generáció számára már evidenciának számítanak a különféle állami és alapítványi ösztöndíjak, kiállítási meghívások és külföldi tanulmányutak, s ha lehetőségeiket tekintve objektíve különböznek is a nyugati pályatársaiktól, saját művészetüket alapvetően már nem konfliktuslehetőségként, hanem mint siker-orientált, professzionális tevékenységet élhetik (élik) meg. Érthetően ebben a közegben a „társadalmi érzékeny" jellemzően nem stiláris-etikai kérdésként vetődik fel, hanem egy adott plasztikai, médiális vagy éppen filozófiai probléma a sok közül. A közvetlen politikai cselekvés lehetőségének megnyílásával, a társadalmi nyilvánosság megteremtődésével elveszítette kitüntetett szerepét a „képes beszéd", az a tűrt-tiltott képzőművészet, mely jelentős szerepet

GERBER PÁL: Egy mondat 4-es busz oldalán, 1993 • fotó: Farkas Gábor

játszott a politikai modellváltás nyelvi-kulturális előkészítésében. A nyitott társadalom megteremtését elősegítő olyan kezdeményezések, mint maga a Soros Alapítvány is, többek között épp ezen alternatív értékek felkarolására, integrálására, intézményesítésére jöttek létre.

A nagyobb léptékű összefüggések mellett nem mellékes szempont az sem, amit a szimpozionon Hamburgból videotelefonon bejelentkező művészek egyike, Beöthy Balázs vetett fel – miszerint „egyedül a művészek nem kaptak honoráriumot"–, mely momentum végső soron a művész társadalmi státuszának változatlan rendezetlenségére világít rá.

Nem elhanyagolható aspektus továbbá, hogy a médiumként való használaton túl a „társadalmi kontextus" végül is további szerephez jutott – semmit sem tudunk például a művek fogadtatásáról. A projekt szociális adekvátságát erősíthette volna mondjuk az, ha valaki az el nem fogadott (megvalósíthatatlan, dilettáns, be sem adott) elképzelésekből rendezett volna egy párhuzamos ellenkiállítást, akár a kuratórium jótékony, indirekt támogatásával.

Egy ilyen elutasított pályamunka végül is bekerül a készülő – tanulmányokkal tuningolt – katalóguskötetbe a szervezés rugalmasságát bizonyítva. St. Auby (Szentjóby) Tamás kivitelezhetetlennek tűnő javaslatáról van szó, mely a projekt nyitóestjén Budapest közvilágításának 24 másodpercnyi fényerősség csökkentését jelentette volna, az így megtakarított energia ellenértékének a felét a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének támogatására, a másik felét pedig a Polifónia kiállításon részt vevő művészek tiszteletdíjára fordítására irányozva elő. A Szép sötétség címet viselő munkájával Szentjóby, mint egy ideje művészeti sztrájkot folytató személy, a képzőművészek gazdasági és jogi ellehetetlenülésére kíván rámutatni a jelenkori társadalomban.

Végül essen szó arról, amiről mind a szimpozionon, mind e cikkben nem esett elég szó: a megvalósult művekről. (Idén sajnos elmaradt a Soros Alapítvány jó szokása, hogy díjakat osszon ki, így e sorok szerzője mint quasi társadalmi zsüror ezt most gratis teszi meg.)
A legjobb művek között szerepelne Sugár János két munkája, a Grafitti-mentés, melynek során a művész két közönséges pesti utcai falfirkát kíván bronzba kiönteni és az eredeti helyszínre visszahelyezni (a kivitelezés a körülményes engedélyezési procedúra miatt folyamatban), továbbá a fényújság, mely délutánonként a Blaha Lujza téri óriás hirdetőtáblán futó reklámok közé egy 50 másodperces program beiktatásából állt olyan feliratokkal, mint „Dolgozz ingyen vagy" „Végezz olyan munkát, amit ingyen is elvégeznél", „Mi történt? Ez a gép kiírja a gondolataimat!.." stb.

Sugárhoz hasonlóan Gerber Pál is üzenethordozóul egy tömegkulturálisan telített közeget választott: Egy mondat a 4-es autóbusz oldalán című munkája jóvoltából a BKV nevezett járata novemberben az EL VAN RONTVA A NAPOM, HA NEM GYŐZÖK LE HÁROM GONOSZT – felirattal az oldalán közlekedett. Másik munkájában a Posta központi levélfeldolgozó bélyegző automatikáját felhasználva a sokszorosításra három emblematikus szöveges grafikáját juttatta el az ismeretlen címzettekhez. „Lényeges volt számomra – írja –, hogy a postai küldeményeken való megjelenés egyrészt biztosítja a válogatás nélküli nyilvánosságot, másrészt az anonimitást, harmadrészt pedig tevőlegesen kapcsolja e folyamatba a hivatalt, így társadalmasítva az alkotást."

További figyelemreméltó munkaként kell megemlékeznünk Szirtes János installációjáról, aki a Lánchíd mellett, a pesti rakparton két egymást keresztező sugarú tűzoltófecskendőt állított fel, a Dunából folyamatosan kiszivattyúzott vizet visszafecskendezve a jeges folyóba, a Dunával kapcsolatos jelentésárnyalatok gazdag horizontját villantva fel a Kék Duna Keringőtől a Dunába lövetésekig.

Végezetül meg kell említenünk még Július Gyula aktivitását, aki Vizuális csend Marcel Duchamp halála 25. évfordulóján címen egy napra be akarta záratni Budapest összes múzeumát és kiállítótermét („A zárva tartó kiállítások ideje alatt a múzeumok, galériák, kiállítótermek ajtajára ragasztott plakátok szövegei ezen intézmények létjogosultságára és a jelenlegi helyzetben betöltött szerepükre kérdeznek rá"). Talán mondanunk sem kell, hogy e szándék milyen eredménnyel zárult.

Boros Géza

A kiállításon résztvevő művészek:

BEÖTHY BALÁZS, BUKTA IMRE, CSÁSZÁRI GÁBOR, EL-HASSZAN RÓZA, EPERJESI ÁGNES, JÚLIUS GYULA, GERBER PÁL, HEGEDŰS 2 LÁSZLÓ, KICSINY BALÁZS, KISS ILONA, KOROKNAI ZSOLT, KOVÁCS ISTVÁN, KUNGL GYÖRGY, LAKNER ANTAL, LÓDI CSABA, DR. MÁRIÁS BÉLA, NEMES CSABA, PÁSZTOR ERIKA KATALINA, PETERNÁK MIKLÓS, PINKE MIKLÓS, RÉVÉSZ LÁSZLÓ, SEBŐK ÉVA, SUGÁR JÁNOS, SZEGEDY-MASZÁK ZOLTÁN, SZIGETI TAMÁS, SZIL ISTVÁN, SZIRTES JÁNOS, TILLMAN J. A., VALCZ GÁBOR, VÁRNAGY TIBOR, VÁRNAY GYULA

Rendező kurátor:

MÉSZÖLY SUZANNE

A projekt szervezője:

BENCSIK BARNABÁS

ÚTON
Kelecsényi Csilla műcsarnoki kiállításáról

Következetes és egymásból építkező úton jutott el Kelecsényi Csilla művészi pályájának minden állomására, amelynek eredményei november 11. és december 12-dike között voltak láthatók a Városliget csöndjében szerényen megbúvó Palmeházban.

Nem is tudom, melyik az igazabb megállapítás: Kelecsényi a textilesek között a leginkább képzőművész, vagy a képzőművészek között a leganyagszerűbben gondolkodó textiles. Azt hiszem, mindkettőnek egyenértékű a valóságtartalma, hiszen pályakezdése (1976) óta megfigyelhető nála ez a kettősség, mély intellektuális és analitikus hajlammal kiegészülve. Ehhez az alapvetéshez társul egy olyan érzelmi töltés, egy olyanfajta szenzibilitás, amely szinte kizárólag a női művészek sajátja.

1976 az Iparművészeti Főiskolán szerzett diploma és a szombathelyi

KELECSÉNYI CSILLA: Angol járda • fotó: Lelkes László

Kelecsényi Gergely ötvös

ónkanna, 1774, Berlinda

PRGy 118.

Kelecsényi Csilla

Vidéll. Bp. Palma, 1993

ism. P. Szabó Ernő: Arc és jaida.
= Új Ho. 1993. nov. 29. 9.

Hatvani Galéria, 985. március
tvani Galéria, 1985 [6] p., ill.

ekas Magdolna festőművész
y Ernő. Szolnok : Verseghy Ferenc
, 8 t., ill. (A Verseghy Ferenc
ái ; 6.)
intné Hegyesi Júlia:;.i.Szurmay

sz és Szabó László szobrászművész
, 1985. március 22.-április 14.
985 [6] p., ill.
abó László:;

ván, Bp., Gulácsy Galéria, 1985
vak és tájak. = Új Tükör, 1985.

ván:;.i.Pellionisz Valéria:;

Kelecsényi Csilla

Ziáll. Bp. Palma, 1993
ism. VADAS József: Jaidára lépni
tilos. - M. Hírlap, 1993. nov. 16. 15.

Farkas Magdolna

FARKAS Magdolna kiállítása
22.-április 14. Hatvan : H
:i.Farkas Magdolna:;

Fazekas Magdolna

BÁLINTNÉ Hegyesi Júlia: Fa
bibliográfiája. Bev. Szurm
Megyei Könyvtár, 1985 56 p
Megyei Könyvtár bibliográf
.i.Fazekas Magdolna:;.i.Bá
Ernő:;

FAZEKAS Magdolna festőművé
kiállítása, Hatvani Galéri
Hatvan : Hatvani Galéria,
.i.Fazekas Magdolna:;.i.Sz

Fejér Csaba

kiáll. Fejér Csaba, Szabó
ism. PELLIONISZ Valéria: L
március 24. 4., ill.
.i.Fejér Csaba:;.i.Szabó I

Kelecseinyi Mihály
műrezdvető rajzoló

Krónika cimkére
34.7 x 20
nagykőrösi városi
muzeum

Izul

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/2 5 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszter-mében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

Kelecsényi József. fametsző (Römer
gyorsan az első halfánkban!)
Istvan bácsi naptára 1864 cof-
ban megjelte Gft. Erzsébetet.

Römer K: 504/18 K.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191 .... é

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbizt

Kelt ....., 191 ....

.....

tanu.

.....

tanu.

L8

⊢ kosár

⟷ két füll

o— Mükereskedelem

1045	SVC +13"	**Michaël Kelecsényi**, e. 1774.	
		a—b) Kehely és kenyérosztó tányér. — *Kelch u. Hostienteller.* — „1778." *a)* M—*H* 23; *b)* Átm. — *Dm.* 15,5 Ref. egyház — *Ref. Kirche*, Csép. Expos. 1934 : VII, 22, *a)* 20; *b)* 16.	
	Nr. 1017 +1027	*c)* Kanál. XVIII. sz. vége. — *Löffel, Ende XVIII. Jh.* Váradi Szűcs Ottilia, Bp.	
	Nr. 1028	*d)* Filigránmívű ~~lád~~ka ~~egy ametisztt~~el. — *Filigrankästchen* ~~m. einem Amethist.~~ ~~M—H 8,5~~ ~~Iparmüv. Múzeum~~ — *Kunstgew. Museum*, Bp.	

Michaël Kelecsényi

Kelch u. Hostienteller

Kunstgew. Museum

Ill örb

E mit zwei Henkeln.

(⟷) d

handel,

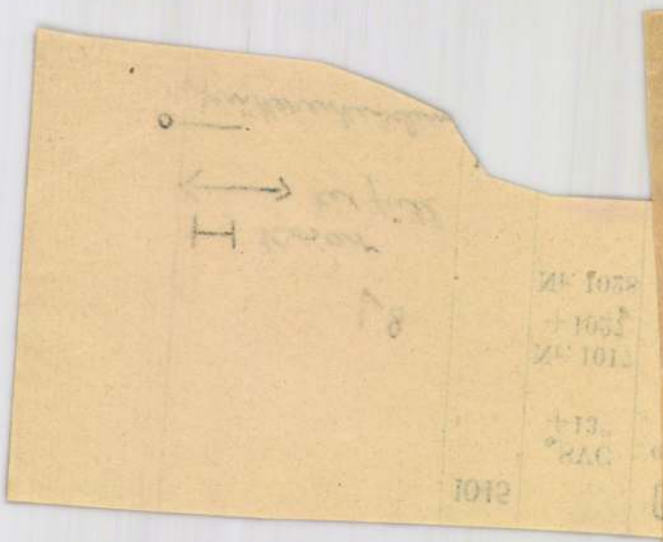

Kelecsényi László

Alkotása szerepelt a Borsod-Miskolci Muzeum helyiségéb
ben 1950. máj. 13-án megnyilt kiállitáson.

Miskolci, dóósgyőri, ózdi képzőművészeti csoportok
kiállitása a Borsod-Miskolci Muzeumban
Északmagyarország 1950. máj. 16.

Kelecsényi Zoltán épitész M.D.K.

Tervét megvásárolták 12ooo Ft

Társtervező: Seregi György, Ürögi József, Branczik Károlyné

Sikeresen zárult a korszerü felvonulási épület tervpályázat

Magyar Nemzet 1966. julius 3. 5.l.

Kaleczényi Zoltán, építész

Az új – fedett – Csánár uszoda terveit kénítette el tervezőcsoportjával.

Maros László: Uszoda borítékban 7

ESTI HIRLAP Bp. 1969. máj. 14.

MDK

M.D.K.

Kelecsényi Zoltán építész

/ALUTERV/

Mérnökszálló, almásfüzitöi lakótelep

repr.

Magyar Építömüvészet 1964 / 4 . 44-45.l.

Keleczényi Zoltán, építész

Beszélgetés a felavatás előtt álló Konyádi Béla - uszoda tervezőjével.

Bende Holya: Konyi tervezője 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. ápr. 3.

	Tartozik	Követel	X	Egyenleg

Sz.: 2

Tartozik	Követel	X	Egyenleg
		T	288·40
44·-	44·-	T	288·40
	51·70	T	236·70
	192·-	T	44·70
87·50	87·50	T	44·70
45·-	45·-	T	44·70
87·50	87·50	T	44·70
87·50	87·50	T	44·70
56·70	56·70	T	44·70
13·-		T	57·70
52·50	52·50	T	57·70
66·-	66·-	T	57·70
87·50	87·50	T	57·70
52·50	52·50	T	57·70
52·50	52·50	T	57·70
	44·70	T	13·-
140·-	140·-	T	13·-
52·50	52·50	T	13·-

Kelecsényi Mihály

ötvös

1774 sept 10 Komárom

Kapmagyarországi ötvösök 21. l.

Hadsereg:

A tüzérség:

Az előtérben
kiknek egyike lovon i
külegény mögött a ke
látunk ostorral kezéb
lőtt vig tábori élet foly.
és álszíjjal valamint a
elejű sötétbarna kabát
s kék pantallo vörös s
iratai a kép alatt:

K. K. A

a balsarokban: „Anton
s legalól középütt: „Dru
handlung Alois
Könyomat, vonalkeret
Die K. K. österreich's
zeichnet und lithograp
ner.

Ltfa 3596
4086

M.D.K.

Kelecsényi Mihály ötvösmester

Selmükben működött,
1774-ben a komáromi ötvös-
céh tagja volt.

S.Mihalik: Versuch einer Zentralisierung des ungarischen Punzierungswesens im 18. Jahrhundert. Acta Historiae Artium, 1961. Tom.VII. Fasc.3-4.
275. old.

Kelecseny Mihály

komárom otvos

l.

A népmivészet könyve.

Bp. 1940

1121. l.

~~Kard VII. 193~~

Kelecseniji Mihály

komáromi ötvös

XVIII. sz.

vrod

Bárányné

573. l.

KELECSÉNYI ZOLTÁN

Komjádi Béla sportuszoda, Budapest

Építész: Kelecsényi Zoltán (ALUTERV—FKI)

Építész munkatárs:	Preisich Katalin
Belsőépítész:	Csikszentmihályi Péter (Iparművészeti Főisk.)
Statikus:	Jankovich Oszkár
Tetőszerkezet:	Dr. Seregi György Dr. Fernezely Sándor
Tetőmozgatás:	Keszthelyi Tibor
Fűtés, vízellátás, csatornázás:	Csanádi György (ÉVITERV)
Légtechnika:	Czeizel Tamás
Villamosberendezés:	Kemény András
Versenymedence Építész:	Péchy Imre (MÉLYÉPTERV)
Statikus:	Pankratov Leonyid
Víztisztítás, forgatás:	Mendik Istvánné
Generálkivitelező:	Budapesti Lakásépítő Vállalat
Főépítésvezető:	Szabó János
Építésvezetők:	Illés Sándor Göbel Miklós
Építtető:	Országos Testnevelési Sporthiv.
Beruházó:	ALUTERV—FKI (Molnár Adorján Kiss Béla)
Üzemeltető:	Nemzeti Sportuszoda
Műszaki vezető:	Ákoshegyi György
Beépített légm³:	56 000 lm³ (új uszoda)
Építési költség:	136 000 000 Ft
Rendeltetési egységre eső építési költség:	2430 Ft/lm³
Épült:	1972-től 1976-ig (alapozás 1970)
Fényképek:	ÉTK MTI

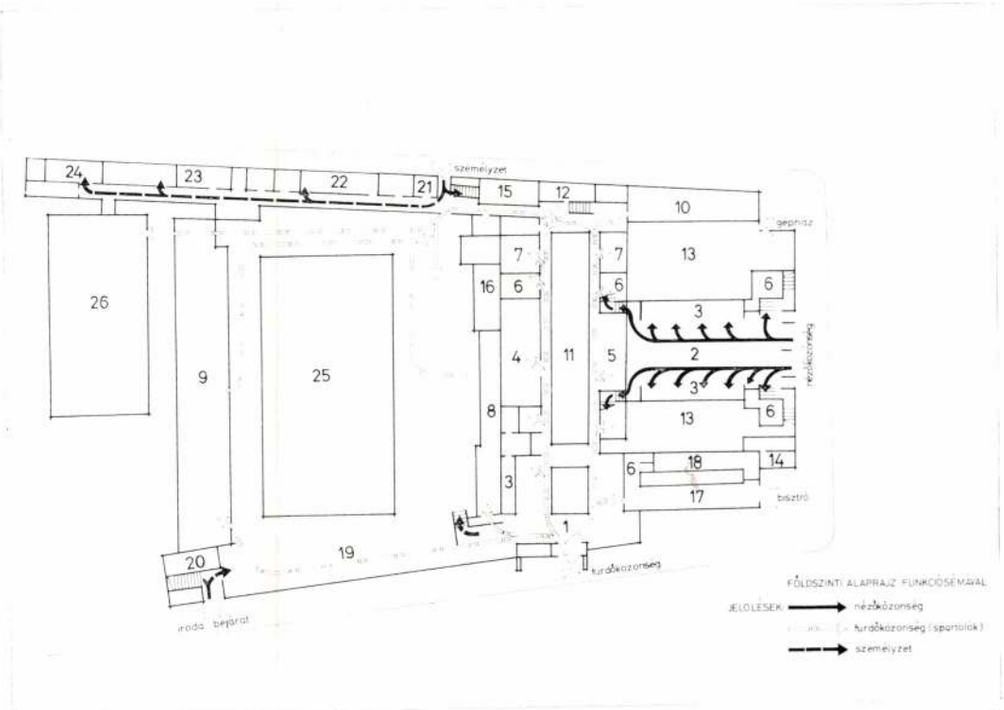

1

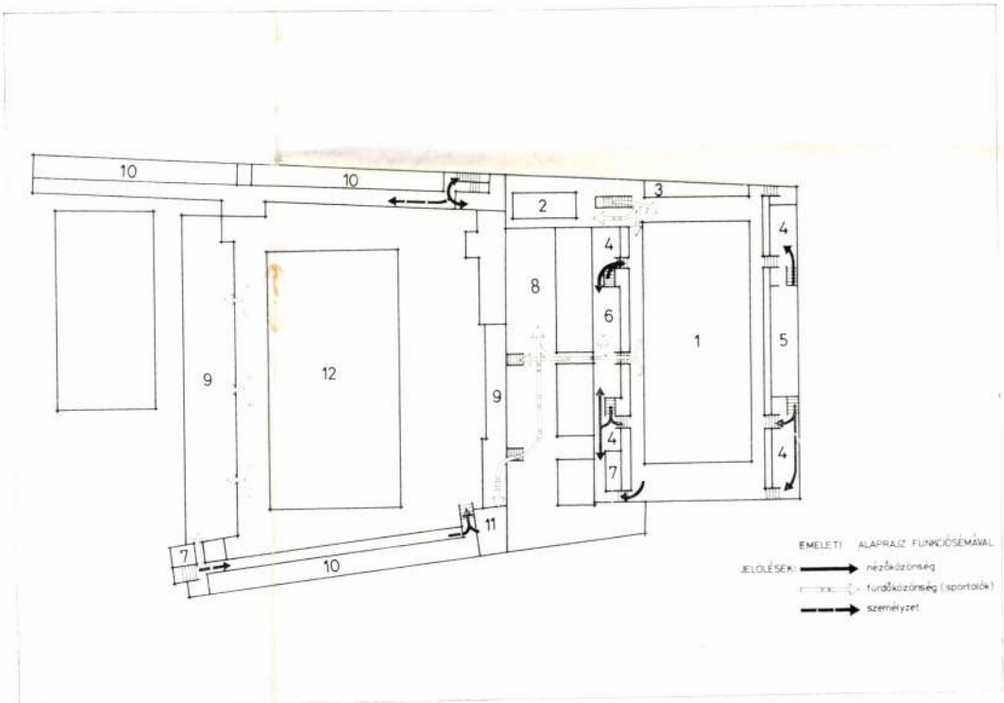

2

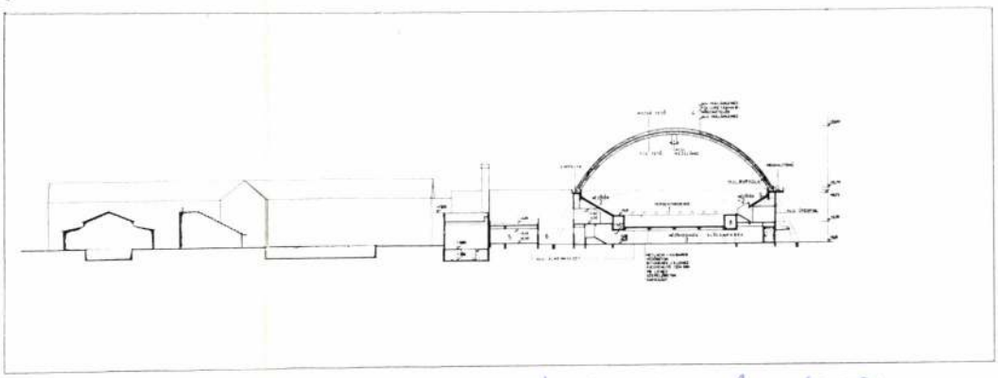

3

1. Földszinti alaprajz funkciósémával
   1. Úszók előcsarnoka
   2. Nézők előcsarnoka
   3. Ruhatárak
   4. Férfi öltöző
   5. Női öltöző
   6. W. C.-csoportok
   7. Zuhanyozók
   8. Meglevő nyári női öltöző
   9. Meglevő nyári férfi öltöző
   10. Edzőterem
   11. Belső udvar
   12. Orvosi rendelő
   13. Gépházak
   14. Trafó-állomás
   15. Hőközpont
   16. Kazán- és tápház
   17. Bisztró
   18. Bisztró kiszolgáló helyiségei
   19. Fedett közlekedő
   20. Raktár
   21. Telefonközpont
   22. Személyzeti étkezőrendszer
   23. Személyzeti öltözőrendszer
   24. TMK műhelyek
   25. Meglevő nyitott 50 m-es medence
   26. Meglevő fedett 25 m-es medence
2. Emeleti alaprajz funkciósémával
   1. Új fedett 50×21 m-es versenymedence
   2. 7×12,5 m-es medence
   3. Úszómester, versenybíróság, eredményjelzés, hangosítás
   4. Dohányzók
   5. Sajtóközpont
   6. Büfé
   7. W. C.-csoportok
   8. Napozó
   9. Meglevő napozók
   10. Irodák
   11. Tanácsterem
   12. Meglevő külső medence
3. Keresztmetszet
4. Az Árpád fejedelem útja felőli nézet
5. A szétnyitott tető
6. A medencetér

1. Plan du rez-de-chaussée et schéma de fonctions
2. Plan d'étage avec schéma de fonctions
3. Coupe
4. Vue du côté de l'avenue Árpád fejedelem
5. Le toit écarté
6. L'espace du bassin

Magyar Építőművészet 1978/3

3

1

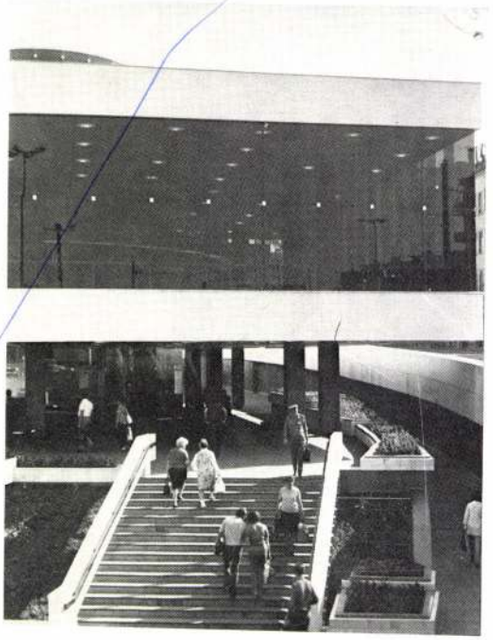

4

2

5

6

4

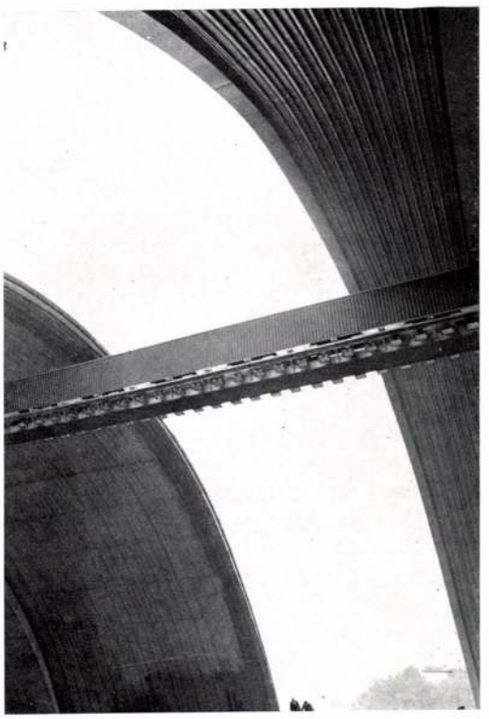

5

6

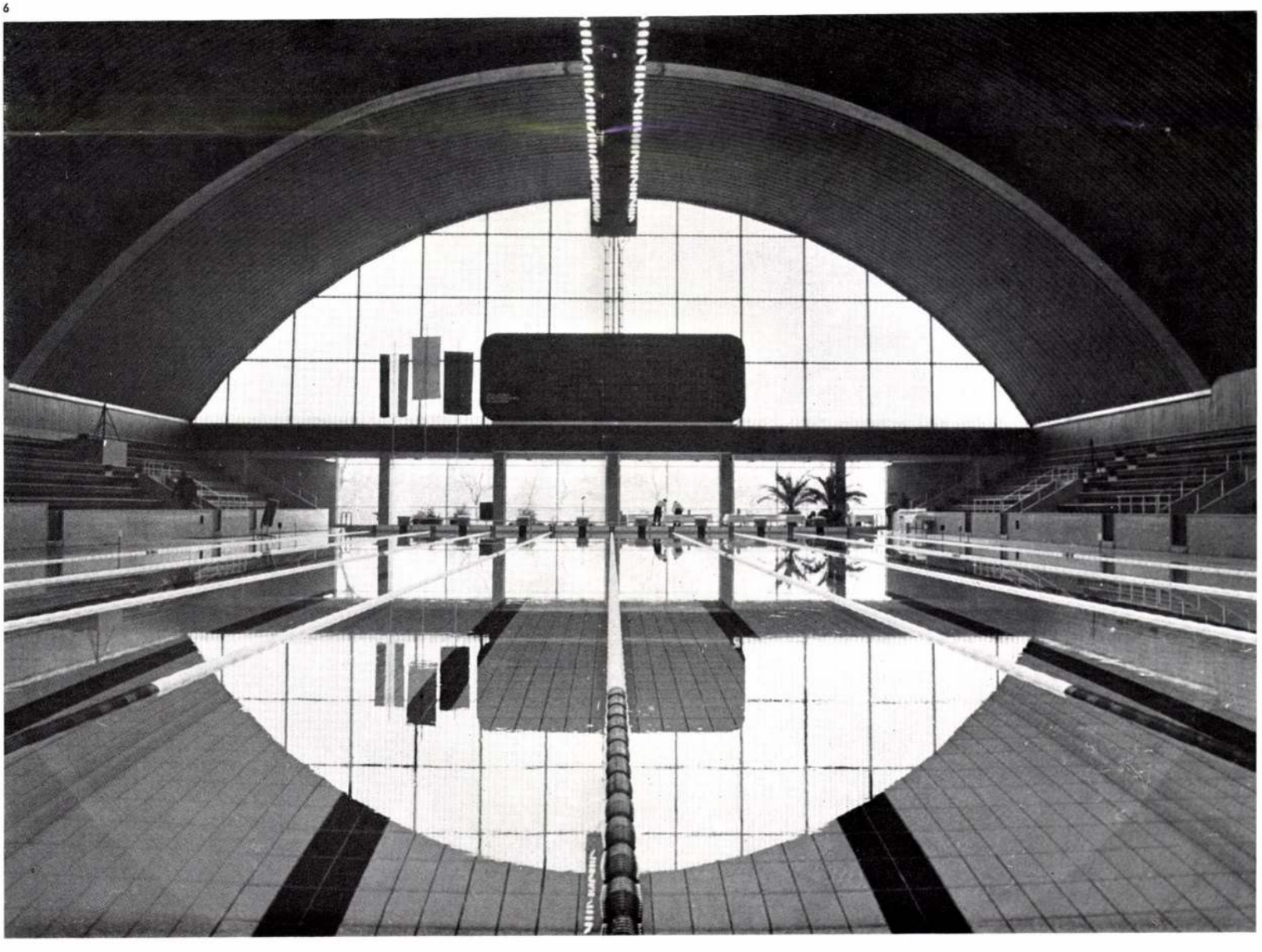

Az Országos Testnevelési Sporthivatal és a Budapest Főváros Tanácsa eldöntötte, hogy a magyar úszó- és vízilabda sport nemzetközi színvonalának emelésére, valamint a lakosság úszási lehetőségeinek bővítésére korszerű, fedett uszodát kell létrehozni Budapesten.

Egyidejűleg döntést hoztak arra is, hogy ezt a létesítményt a régi Császár uszoda melletti üres telken kell megvalósítani, melyet az indokolt, hogy az új uszoda vízellátása az ott rendelkezésre álló forrásokból biztosítható és a régi uszoda meglevő létesítményei az ujjal együtt lehetővé teszik egy sokmedencés uszoda építését.

A távlati városfejlesztési tervekbe történő megfelelő beilleszkedés miatt a BVTV beépítési tervet, míg a FŐMTERV „Közlekedési tanulmány"-t készített és ezek, valamint az ALUTERV—FKI (Alumíniumipari Tervező és Kutató Intézet) által készített engedélyezési terv birtokában döntöttek a beruházás megvalósításáról.

Az új uszoda a meglevő Császár uszoda az Árpád fejedelem út, a Komjádi Béla utca és a Frankel Leó út által határolt, mintegy 4500 m² területen épült fel. Meg kell említeni, hogy feladat volt még ezenkívül a meglevő Császár uszoda egyes épületrészeinek célszerű áttervezése is.

Az új épületben 1000 fős öltözőrendszert, 2000 fős lelátórendszert, egy 50×21 m-es versenymedencét, 12,5×7 m-es tanmedencét kellett megvalósítani úgy, hogy alkalmas legyen nemzetközi versenyek rendezésére, úszó- és vízilabda edzésekre, valamint a lakosság fürdési lehetőségeinek bővítésére.

Mindezt azzal a megkötöttséggel, hogy a régi Császár uszoda részlegei ezen funkciókba szervesen kapcsolódjanak bele és az egész létesítmény egy vezetés alatt álljon.

A funkciók elkülönítése miatt az épületnek három főbejárata van: az Árpád fejedelem út felől a sportolók és a fürdőközönség, a Komjádi Béla utcából a nézőközönség, és a Frankel Leó út felől az uszoda személyzete közelítheti meg az együttest.

Az új kétpályás Árpád fejedelem út tervezésével egyidejűleg az uszoda megközelítése, illetve a parkírozás is megoldást nyert a FŐMTERV tervei szerint.

Az új úttal párhuzamosan az uszoda bejárata előtt, a Zsigmond tértől a fürdőig külön parkírozó utca épült ki, kétoldali merőleges parkírozással. Ez a környező utcák parkírozási lehetőségével együtt az előírt normákat biztosította. Az Árpád fejedelem úti autóbusz, valamint a Frankel Leó úti villamos és ezek megfelelő megálló- és átkelőhely kiépítése két irányból is biztosítja a személyforgalmat.

Fentiekben vázolt elhelyezés jól illeszkedik és egyben kielégíti a Margit hídtól az új uszodáig kialakított fürdőegyüttest és egyben eredményezi az itteni melegvíz források célszerű kihasználását is. E területen a lakosság a gyógyfürdőtől a sportuszodáig bezárólag minden irányú fürdési lehetőséget találhat.

Az említett alapvető feladatokon túlmenően a Komjádi Béla Sportuszoda a hazailag ismert uszodák funkcióin kívül még egy sor különleges feladatot is el kell lásson.

Az úszóversenyek és a vízilabda mérkőzések nemzetközi színvonalon történő rendezése szükségessé tette egy sajtóközpont és az ehhez kapcsolódó rádió- és televíziófülkék építését is. Az úszócsarnokban egy sor technikai helyiséget kellett elhelyezni a hangosítás, az időmérés és az eredményjelzés, valamint a versenybíróságok elhelyezésére.

Az úszók részére biztosítani kellett korszerű orvosi rendelőt és edzőtermet is. A medence közelében megvalósult belső büfé mellett egy, az Árpád fejedelem útról is megközelíthető bisztró készült.

1

2

Keleczini Farkas

otvös

1717

Nagyszombat

Mihalik S.: Mur és Kst. Ést

1917. 87. l.

öltözete

idék előterében egy balról ~~egy~~ közeledő (nemes. emberen ~~köz-~~
terében fokost tart, balját zsebbe dugta s a hát
tarsa ~~egy másik nemes ember~~ (felesegét vezeti) kar-
a ~~A~~ férfiak ~~öltözete~~ nak: prémkuesma, csokorra kö-
esther álló kabát hosszú aljjal, bársony vagy prém
és szegélylyel, meg sarkantyus csizma; ~~a~~ hölgyek
lez álló hosszú kabát prémmel, harisnya és cri-
~~tján a gombok nagyok s a levde, mentekötő~~
~~ütek~~. Felirata a kép alatt két-két sorban:

si nemesek Téli
ltözetben
ute auf dem Lande,
Winterkleidung

ett: „38".

a réilapnak 26·1: 19·3 cm.

(sines).

moniens Bewohner. Wien, Cappi 1816.

W7/96 № 46.

Kelédy Tamás, grafikus

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **Kelédy Tamás**, a Lapkiadó Vállalat grafikusa 57 éves korában hosszú betegség után január 17-én elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása február 19-én fél 10 órakor lesz a Farkasréti temetőben. A gyászoló család. Minden külön értesítés helyett.

Halálozás

11.

Népszabadság, Bp. 1979 febr. 14.

M. D. K.

KELEDI építész

Lásd:

Sámsondi - Farkas - Polonyi - Csillag - Keledi közös tervük a pályázaton

Miskolczy László: Előregyártott panelház terv pályázata
Magyar Építőművészet 1956 (V.) 4. n. 121. l.

Kelemen, ács

(Clemens dictus Alch)

14/9.

Balthel 11/9. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Kelemen, ács
(Clemens Alch)
1521. Kisvárda

Bal Hel 120. l.
25. l.

Lukcsics P. A gróf
Zichy-család ok-
mánytára. XII. Bp.
1931. 358. l.

KLEIN JÓZSEF
Mezőkeresztes

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

M. D. K.

Kelemen asztalosmester

1487-ben az esztergomi érseki palota
tárházának az ablakait készíti

Voitgyat 54,

KELEMEN, ácsmester

Kelemen hid.A szájhagyomány úgy tudja,hogy a város az 1700-as évek végén egy Kelemen nevü ácsmesterrel csináltatta a hidat.A hid átadásakor beleszédült a folyóba és belefulladt.Azóta nevezik Kelemen-hidnak. 70.old 77.jegyz

TÓTH FERENC: Makó településtörténeti vázlata 41.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve, 1972/73. I.
Szeged, 1974

Kelemen (?) antalos

(Clemens Arthal-
gyjartho)

a bacsi püspökség ré-
wére beredett egyházi
tized lajstroma

1522

Reizner

Szeged Fort-

IV. k. 107 l.

5 Október

Noven

MDK

Kelemen asztalos 1487
érseki palota tárházának ablakait készíti.

Voit P.: Gyarmati Dénes mester és a mégi m. építőgyakorlat.

Müv.tört.Tanulmányok. A Müv.tört-i Dokum. Közp.Évk.1954-55. Bp.1957.

Kelemen kardeszlár

(Kelemen von Varasd)

Kassa 1603

l.

Arch. Ért 1903.

301. l

II.

mutatás indokolása.

k az előirányzattól való eltérését
Itt csak nagy általánosságban ki -
ismertetett kedvező eredményeket az
tt szigoru takarékossági rendszabá-
őző években végrehajtott egyszerüsi-
nem utolsó sorban a korszerü eszkö -
lkalmazása idézték elő.
k részletes indokolását az alábbiak-

ségek.

ó- és segédszemélyzet, irodai kezelők

Kelemen kőszegi orgonaépítő és ötvös 1529.

Lásd

Arch. Ért. 1900. 57. l.

és Lásd

Péter magyar orgonaépítő csoportjában

Horváth Henrik

cikkét.

III.

415.

KELEMEN

emlitve

Sik Csaba: Másodlagos realizmus.Óbudai Galéria

UJ TÜKÖR 1980/XVII/36.sz.4.o.

Kelemen
pálos orgonakérzitő

l - XV. 4.

Kisbán Emil:
A magyar Pálosrend
története. I. k.
Bp. 1938. 139. l.

Kelemen

tájképtestő Kár-
pátaljan a csch
megnállas alatt.
Orosz. V červenci
1927 vystavoval
v Užhorodě (Ungvár)

Toman 290. l.

Méltoságos

Dr Szentiványi Julián
ürkölyner
Budapest
XI Dágmányosi u. 1

Kelemen, ötvös. (Clemens, C. aurifaber de Lewocza) Lő-csén született a XVI. század első felében, s egy odavaló orgonaépítő fia volt. 1529-ben apja Krakkóba küldi, hol Przybylo György ötvöshöz szegődik hét esztendőre. Apród idejét 1536-ban letelvén, egy ideig Krakkóban legénykedik, majd vándorútra kel. A 40-es évek elején Lemberbe kerül, hol 1544-46-ig állandóan dolgozik. Visszatért-e ezután hazájába, vagy tovább kóborolt Lengyelországban, nem tudjuk.

Lepszy L. Magyar ötvösök Lengyelorsz.ban. Arch. Ért. 1890. 57-8 l.

F (Clemens, C. aurifaber de Liwocza)

Kelemen, F ötvös. Löcsén született a XVI. század első felében, s egy odvaló orgonaépítő fia volt. 1529-ben apja Krakkóba küldi, hol Przybylo Gergely ötvöshöz szegődik hét esztendőre. ~~Arra, hogy felszabadulása és legényévei után hol telepedett meg, nincs semmi adat.~~ Apród ideje 1536ban letelvén ~~vándorutra Eel~~ egy idéig ugy látszik Krakkóban legénykedik, majd vándorutra Eel. A 40 és évek elején Lemberg-be kerül, hol 1544-46ig állandóan dolgozik. Vnizatét-i ezután harájába, vagy tovább Eorobott Lengyelországban, nem tudjuk.

1529/7
1536

1544
1536
8

Letisztázva

Lepszy L. Magyar ötvösök Lengyelorsz.-ban. Arch. Ért., 1890. 57. l.

Kelemen

Clemens aurifaber senior

ötvös 1555.

laid

Gyárfás Brassó 91

Kelemen

Clemendt

ötvös

irod

G: Brassó. Szárádok

234

1570 cehn
1571 cehn
1572 "

..... *mühely.*

...főnökség!

...v ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

...am

...évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Kelemen

Klement

ötvös 1555

laid

Ozzárfás Brassó 315

.....*műhely.*

őnökség!

.....hó.....n történő kifize-

.....indokából személyesen meg nem

.....szamu .....

.....hó.....

.....

sajátkezű aláírás és munkásszám.

Clement

1554. ÖTVÖS.

IROD.

Tc

Clement

ötvös

1555 elöttör } Céhmester
1572. utolttör }

BRASSO
RE. 20 l.

R

581 l

Clement

Goldenmuncker Clement

589.l

Kelemen

4. *Clemens aurifaber.* Több alkalommal és hosszabb ideig volt a brassai ötvösök mestere: 1555—59, 1560—63 és 1570—73-ig. Céhmester volt akkor is, midőn a város megbízta, hogy számára kupákat készítsen. A neki adott 14 márka ezüstből két nagy, 7—7 márka súlyú serleget készített, mely bizonyára valamely fejedelem asztalára került, mint Brassó város hűségének záloga. E munkáért Kelemen mester 56 frtot kapott. Mindenesetre feltűnő jelenség, hogy a város megbízásaival rendesen csak a céhmestereket tünteti ki. Így történt most is, a munka nagyobb részének elvégzésével a főczéhmester, Ferenczet (l. alább), a kisebb részszel pedig Kelement, a helyettes v. másodczéhmestert bízza meg. 1556. okt. 1. Restantes marcae 14 ex præsignatis marcis 26½ datæ sunt Clementi aurifabro, ut fierent ex his cupæ, quarum singula (marca) æstimata est pro fl. 8, constituit pretii summa fl. 112 Ex hoc argento fabre-fecit civ. 2 cupas, quarum altera marcas 7 pisetam 1, altera marcas, 7 pise-tam 1; harum singula (marca) æstimata est pro fl. 12, constituit summa fl. 168 asp. 25. Solvimus itaque d. vill. fl. 56 asp. 25, quos idem Clementi aurifabro restituit. (252. l.). Az ezüstöt márkákkal mérték. A márka tehát súly-egység; egy márkában volt 16 lat, vagy 50 piseta (pisetum). Az arany-forint 50 asperust (oszpora) vagy 100 dénárt ért.

Gyárfás Tihamér Brassai ötvösök a XVII. század közepén.
Arch. Ért 1908. 123 l

súlya 18
kapott.
ezüstnek
volt a h
nála ma
feldolgo
ötvös, h
meggazd
fierent
Francis
tuendo
constitu
tavit in
fl. 12 æ
hos d.
Ferenc
hogy e
totta t

K Clemen

Clemens Goldschmidt

Brassó.
1614 töl 1617ig volt városi
szenator. Mint ilyen 1614.
aug. 14én a nagyszebeni, aug.
25. a fehérvári gyülésekben
lepviseli Brassó városát, 1616
jan. 21. Bethlen Gábor fejédelem
elé küldetik ki Fehetehalomra
23 a pedig Prázsmárra. 1617 ben
szenatossága mellett egyszersmind
Brunnen Herr, Persaner, Gritter,
Holbacher Herr volt.

Trauschenfels. Deutsche Fundgruben zur Geschichte Siebenbürgens. Kronstadt. 1860.

Kelemen

Klemens Goltschmit

ötvös

irod

G. Brassó-Szárádok

234

1555, cehn-
1556 "
1557 "
1560 "
1561 "
1562 "

..... *műhely.*

őnökség!

..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

i ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Kelemen Bálint

Kardcsiszai

1476 Kass

l.

Arch. Ért

1911. 383 l

pe a kormánnyal, hogy megállitsam azon az uton,
lyzethez és az áldatlan belpolitikai zavarokhoz
viselőház feloszlatása előtt kiléptem a kormány

aggodalom és választóim ezreivel való személyes
zdjek a kormány politikája ellen, mely a nemzet
lasági megélhetést veszélyezteti.
na eszme szolgálatában, mely egyedül vezetheti
és

us zászlaját a fővárosban!

rályért, Hazáért"

Kelemen Artur

rézt vett a szent György
cék ex libris kiállítása
egy szines linoleum-
metszettel - 1913-ban
erőd
Z
Skexlib.

Nagyváradi Közkönyvtár V. 312

MDK

Kelemen András

győri szobrász

Immaculata szobra, a győri Alkotmány u. 10. épületnek Lenin uti homlokzatán.

Jenei Ferenc : Régi győri házak.
Bp. 1959. 40.o.

MDK

Kelemen András Gyergyószentmiklós

Beszámoló a rajztanárok nyári továbbképző tanfolyamáról. Rajzoktatás. 1943. 9.sz. 66 l.

Lyka Károly : Történeti festészetünk az elnyomatás korában. Uj Idők 1942. nov. 7. 45.sz. 1.

le D. U.

KELEMEN Antal építész

Középmagas tervpályázatát

III. Épületkategória (I. díj.)

Társtervező: Tokár György, Balázs Gy-

Tervpályázati eredményét

magyar Építőművészet 1960. 4. sz. 62. l.

Kelemen Andal

az alábbi pályázaton 40.000 forintos megvételben részesült 4. sz. pályamű egyik szerzője.

Bakos Béla: Gyógyfürdőszállók és gyógyfürdők tervpályázata, 1970. - Magyar Építőművészet, 1970.6.sz. 7-14. l.

M.P.L.

KELEMEN Antal építész

8 emeletes lakóházak tépustero pályá-
zatán vesz részt

Közös munkája Tarán Balázs
Gyorgygyel

Magyar Nemzet 1960 (XVI.) 124. sz. 6. l.
Eredményesen zárult a 8 emeletes lakó-
ház tépustero pályázat

Kelemen Antal

kőfaragó

A szigeti molnár céh raktárát 1200 forintért vásárolta meg és 1864 aug. hóban itt nyitottta meg üzletét.

112.1.

Csigány Béla: Adatok a Győr megyei hajómolnárok életéből.
Arrabona 4. Győr. 1962. 97-116.1.

Kelemen Aranka

szerepel az Ornépos Magyar parmuvészeti Társulat karácsonyi kiállításán textilekkel a régi műcsarnokban

Magyarság, 1927 XI. 27

Kelemen Aranka.

Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállításán textilmunkái szerepelnek.

Magyarság, 1927. Nov. 27.

MDK

Kelemen Aranka

textil

O. Iparm. és Háziipari kiáll. Magyar Iparmüvészet, 1929. 133.l.

MDK

Kelemen Aranka

festett fa, butorok és játék

O. Iparm. és Háziipari kiáll. Magyar Iparművészet, 1929. 134. l.

Kelemen Adolf mühimzö
86. l.
Leszkovszky György
85. l.
Pongrácz Szigfrid
77

Tóth Gyula
nebrász
77

tovább

Kertész K. Róbert:
IV. Károly apostoli
magyar király koro-
názásának művészi
és műszaki munkái
Bp. 1917

rendeletéből.

Dr Majovszky P.

min. o tanácsos.

Á S Z L Ó urnak, a

Bizottsága előadójának.

Budapest.

Kelemen András
rajztanár
Gyergyószentmiklós

l.

Rajzoktatás
1943. IV. évf. 9. sz.
66. l.

A m. kir. vallás- és köz
ügyszám alatt a keb. szá
deletének másolata:

Költségvetési év: 1927/28. s
tása." Pénzügyi tárca. Fizet
leték: nincs.-

Utasitom, h
a Műemlékek Országos Bizotts
ut 41./ hat hó alatt törlesz
270, azaz Kettőszázhetven ne

Midőn fentiekről a tisztelt Biz
uttal kérem közölni, hogy amennyiben
emlékek közé lett sorozva, annak meg
telt M. O. Bizottsága milyen intézke
tesnak.

Kivál

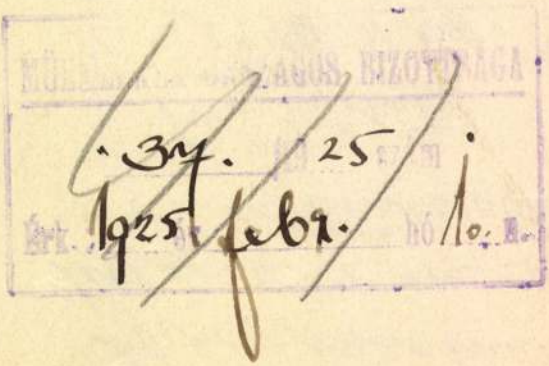
1925 febr.

Kelemen Ökrös

1555–72. Brassó
az idősebb.

l.

Graisas: A brassai
ök. tört. 91, 92. l.

Kelemen Benő

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Grafikusmúzeum

MAGYAR IFJÚSÁG

1980 NOV 21

1021

Első kiállítás

A rendezés látványos és szuggesztív: fekete drapéria takarja a mennyezetet, aztán hirdetőoszlopok is látszanak és egy törpe a Halhatatlanság RT-ből — dróthálóban. Alighanem ebben a gesztusban kell keresni a győri ifjúsági házban első kiállítását tartó Kelemen Benő bemutatkozásának a lényegét: megszabadít mesés előítéleteinktől. Valahogy úgy, hogy megbéklyózza az ártatlanságával egyre közveszélyesebb giccsparádét. No, nem papol ő erről sokat. Úgy próbál megszabadulni az előítéletek ráncaitól, hogy húsbavágóan szigorú és csontvázkeményen puritán. Levetkőz minden sallangot, csak a szükséges közlendőt tartja meg — legyen az tusrajz, színházi plakát, vagy az ifjúsági mozgalom megbízásából készített vignetta. Az utóbbiak — bár mindössze tenyérnyiek — mégsem széljegyzet gyanánt szolgálnak, hanem a fiatalság hevének fontos dokumentumai. A harmincon még innen lévő színházi grafikus fő erénye a félreérthetetlen vizuális gondolkodás: mások számára is közérthető, amit kigondol. Bár grafikáin felcsillannak szürreális szövődmények, hatásuk ezzel együtt növekszik. Engedi, hogy a plakátnéző, grafikátlátó tárlatlátogató továbbgondolja vállfaemberét, fa-asszonyát, tipográfiailag gondosan kimunkált falragaszait. Az első önálló kiállítás azért ígéretes, mert az emberi továbbgondolkodás mezsgyéire épít. S bár lehetnek drapériától körülvett arcmásainak árnyékos pontjai, árnyéka annak van, aki fényt hoz magával.

(M)

Értelm

Gagarin Tyereskova háta mögött áll és az űrhajósnő fülét húzza. Egy másik fotográfián virágzó fák között vezető úton egy fehér nyulat vivő kisfiú lépdel. Meglehet, szóban elmondva túlságosan is prózaiak a fényképek, de háromszázötvennyolc társukkal együtt a Műcsarnokban egyértelműen az élet harmóniáját érzékeltetik. Mellettük akadnak — milyen szomorú, hogy azt kell leírni: természetesen — tragikus eseményekre emlékeztetők, de a húszas, harmincas éveket bemutatók is. *A szovjet fotográfia 60 éve* című kiállítás nem csinál egyebet, mint írja a kor krónikáját. Együtt mégis meglepetés valamennyi kép. Fölerősítik egymást, mint egy szimfónia akkordfüzérei. Nézve ezeket a fotográfiákat, egyre jobban eltölt bennünket az az érzés, hogy adott helyzetben, adott körülmények között talán mi is hasonlóak vagyunk.

Ilyen volt, amikor ikonokat készített, erre figyelmeztet Csodatévő Szent Miklós is a budapesti Szépművészeti Múzeumban. A nézők sorban állnak a moszkvai múzeum kincsei előtt. Üzenetet hoztak? Miért ne, hiszen megtekintve őket akár Tarkovszkij megismételhetetlen filmjének, az Andrej Rubljovnak a munka apoteózisát utolérhetetlenül ábrázoló harangöntési képsorai is visszhangozhatnak bennünk. Mert nemcsak műtárgyakat látunk, hanem embereket érzünk a tárgyak mögött, akik a szentekkel együtt mondják el afféle tizenhatodik-tizenhetedik századi képregényüket az élet történéseiről. Az ember áll a Műcsarnokban látható tájképfestészeti tárlat homlokterében is. Míg régebben az orosz táj szelídsége, topográfiai adottságai, fáinak, ligeteinek látványossága határozta meg ezt a festészetet, századunk második felére a tájat alakító, vele kölcsönhatásban élő ember kerül előtérbe. Ám nehogy valósághű lenyomatokra gondoljunk, annál már az előbb említett fotográfiák is többet mutattak! Az újraértelmezés, a feldolgozás sokszínűsége, a véleménymondás összetettsége hat erre a művészetre. Széles a paletta: tájszeretetük nemcsak vallomás „a nagy földről", hanem életük része is.

Ez tükröződik a Petőfi Irodalmi Múzeum Gogol emlékkiállításán, amely nemcsak emlékeztet, hanem a művek magyar fogadtatását is dokumentálja. Irodalomóra ez a javából és mégsem csak az, mert nemcsak literatúráról szól, hanem érzelmekről, tájakról, emberekről, mosolyogni való és éppen ezért megkövetendő dolgokról. Itt is, akár az iparművészek műcsarnoki kiállításán megtekinthető üvegtárgyakon, textileken, kerámiákon, átsüt a föld izzása. De hivatkozhatunk Jevgenyij Nyeszterenko világszerte megcsodált basszusára is, amikor Muszorgszkij dalait, Glinka románcait énekli lemezein. S így vagyunk az 1977-es nemzetközi Csajkovszkij-verseny győztese, Mihail Pletnyev zongorázásával, akinek a Bach-játéka Richterével vetekszik. Annak a Richternek az interpretációjával, aki ezúttal egy-egy Prokofjev és Bartók versenyművet szólaltat meg. Richter keménységében is van valami lírai vonás, míg Lazar Berman Liszt Transzcendentális etűdjeinek előadásában ellenállhatatlanul teszi hozzáférhetővé ezeket a nem mindennapi értelemben technikás darabokat. Berman játéka áradó, míg Emil Gilelszében mindig történik valami a muzsikában: a már-már szárazzá váló melankóliától a dacos felvillanásokig, a tüzes indulatoktól a kételyeket támasztó „hangzivatarokig". Mindezt Brahms ürügyén mondja el nekünk. David Ojsztrahéhoz hasonlóan, aki az érzelmek naturálisabb oldalára

164

Clemens Aurifaber senior („Meister Klement“),
MC 1555/58, 1560/62, 1570/72. (Lb. 3.)

Pohár, poncolt indadísszel. — *Becher m. gepunztem Rankenornament.*

„1602.“

Bruckenthal-Museum, Nagyszeben — *Hermannstadt.*

ismeretes (XIV. század), városnév
dőbetűit használták. Valamivel
sőbb mint az ilyen városi je
bukkannak föl hol ezekkel együtt
nélkülük a mesterjegyek, amely
a tárgy készítője vállalt az ötvöz
felelősséget, míg az előbb em
városi jegyekkel rendszerint az i
soknak testülete, a céh igazolta a
finomság vizsgálatának, az úgyn
zett „próbálás"-nak hatóságokt
rendelt végbevitelét.

Magyarországon az ötvöstárgyal
lyegzésének legkorábbi írott ny
a szepesi szászoknak 1370-ből szár
jogkönyvében található (l. a 15
197. oldalt). Ebben már megköve
egy mesterjegynek a tárgyra üt
E korból azonban nem ismerünk
lyegzett ötvösmunkát a Szepessé

(Az egyetlen jeggyel bíró, de
bélyegzővel ütött, hanem vésett ma
kulákkal jelölt, XIV. századi sz

Kelemen

M. Klement iunior

ötvös 1574

laid

Gyárfai Brassó 94

Kelemen, ötv

Clemens aurifaber
senior

l.

Körnagyötvj.

164. sz.

3110 szám.

193....

ESZTERGOMI JÁRÁS ... MEGYE

937 MÁR.-9. N 4

A

Műemlékek orsz. Bizottságana

Budapest

IX Rákos u 16

Hivatalból

...ij átalányozva.

Kelemen

kassai ötvös

1602

L.

Szathmáry Károly dr.

Magyar alkotmástört.

Bp. 1928. 358. l.

Michalek J. Kassa

város ötv. tört.

Bp. 1900. 48. l.

NYOMDAVEZETOSEG

UNGARISCHE KUNST IN SIEBENBÜRGEN

Prof. TIBOR GEREVITCH

E KUNSTSCHÄTZE und die Denkmäler Siebenbürgens spiegeln unge-
brochen die einstige vaterländische Ganzheit wieder. Sie sind Ausdrucks-
träger der ungeteilten ungarischen Geistigkeit, unleugbare Belege und authen-
tische Zeugnisse vergangener Zeiten, unmittelbare Lebensäußerungen des
n Seins und der Mission des Ungartums. Sie bedeuten die stärksten im
n Wortsinne Konkretisierungen des historischen Geschehens, völlig unde-
augenfällig wie zu ihrer Entstehungszeit, reden sie auch heute noch die
ständliche Sprache von damals. Dieser Tatbestand lässt es vielleicht erklär-
inen, daß ihr heutiger Besitzer, das am Rande des europäischen Gesichts-
gsam versinkende Großrumänien diese Denkmäler vielfach ihrem Schicksal
hatte, ihnen nicht im entferntesten jene Sorgfalt angedeihen ließ, wie den

Prospektus

Kuiás Leo:
Tüzhármegelőzés
(Áll. Bich.)

1963. M. H. Arch.

Kelemen

könnver

(Clemens Maurer)

l. RIII

637, 630.

649, 680.

663, 667, 669, 671,

673, 675, 680, 682. l

BENJÁMIN BENŐ KELEMEN

9244 Újrónafő, Petőfi S. u. 10. HUNGARY

He was born in 1951 in Mosonmagyaróvár. Since 1981 has been a selfemployed graphic artist.

One-man shows:

1978 E Galéria, Budapest
1980 PSVMK Galéria, Győr
1982 Székesfehérvár
1985 Liszt Ferenc Zeneiskola, Győr
1987 Komáromi Kisgaléria, Komárom
BBMMK Galéria, Győr
1989 Városi Galéria, Kapuvár
Muzsikaház, Fertőd (with Ölveczky Gábor)
1990 VMK Mosonmagyaróvár (with Ölveczky Gábor)

Group exhibitions:

Since 1981 in the country, in the county (Kisalföldi Tárlat, M
Felszabadulási Tárlat, Dunántúli Tárlat)
1990 VII. Országos Alkalmazott Grafikai Biennálé, Békéscs

Exhibited work:

Red yarn 1991 mixed t. 700x500 mm
Vörös fonal 1991 vegyes t. 700x500 mm

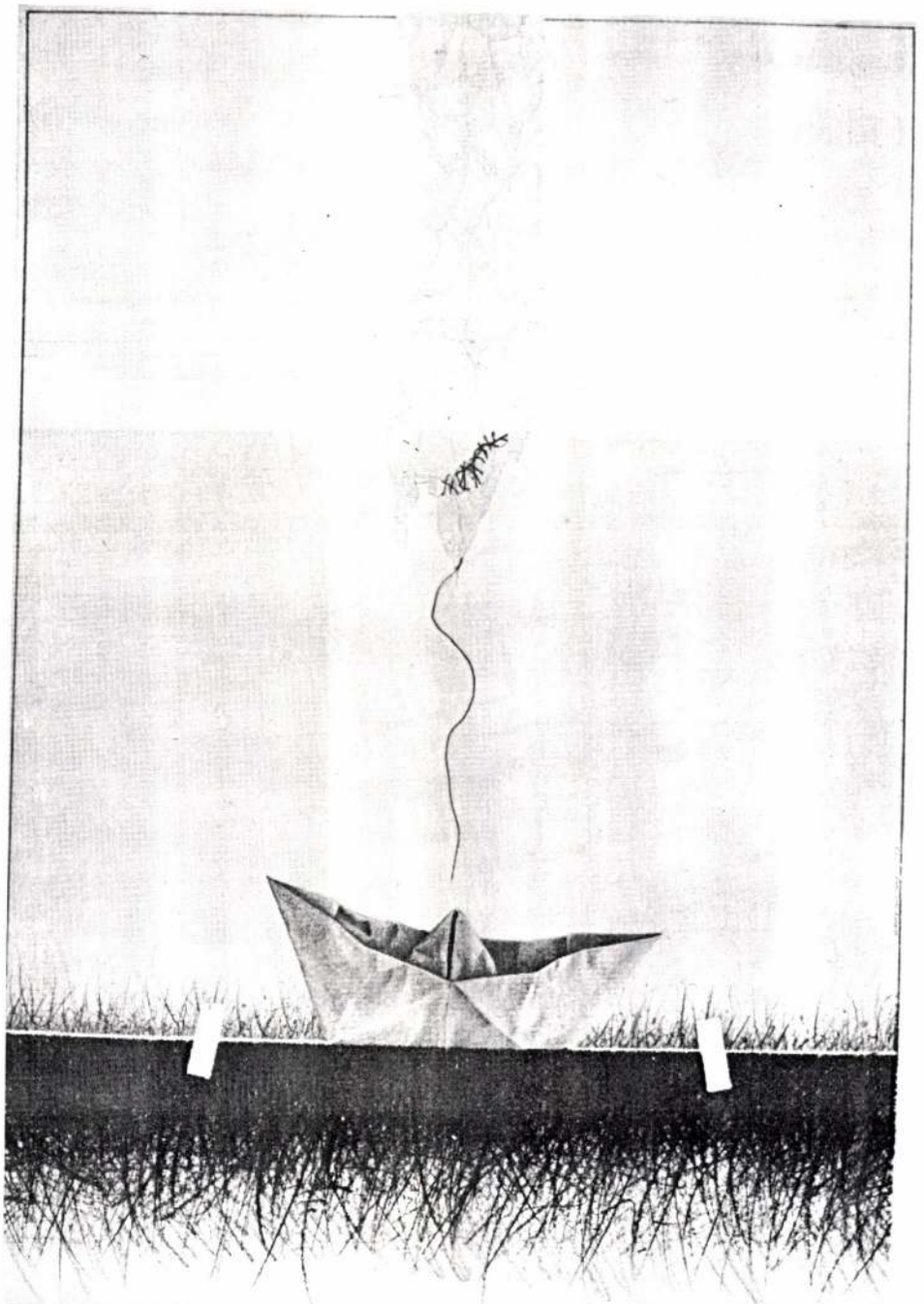

KELEMEN Benjámin Bence

1. NGB

KELEMEN BENŐ

Győri Mühely 1989.4.

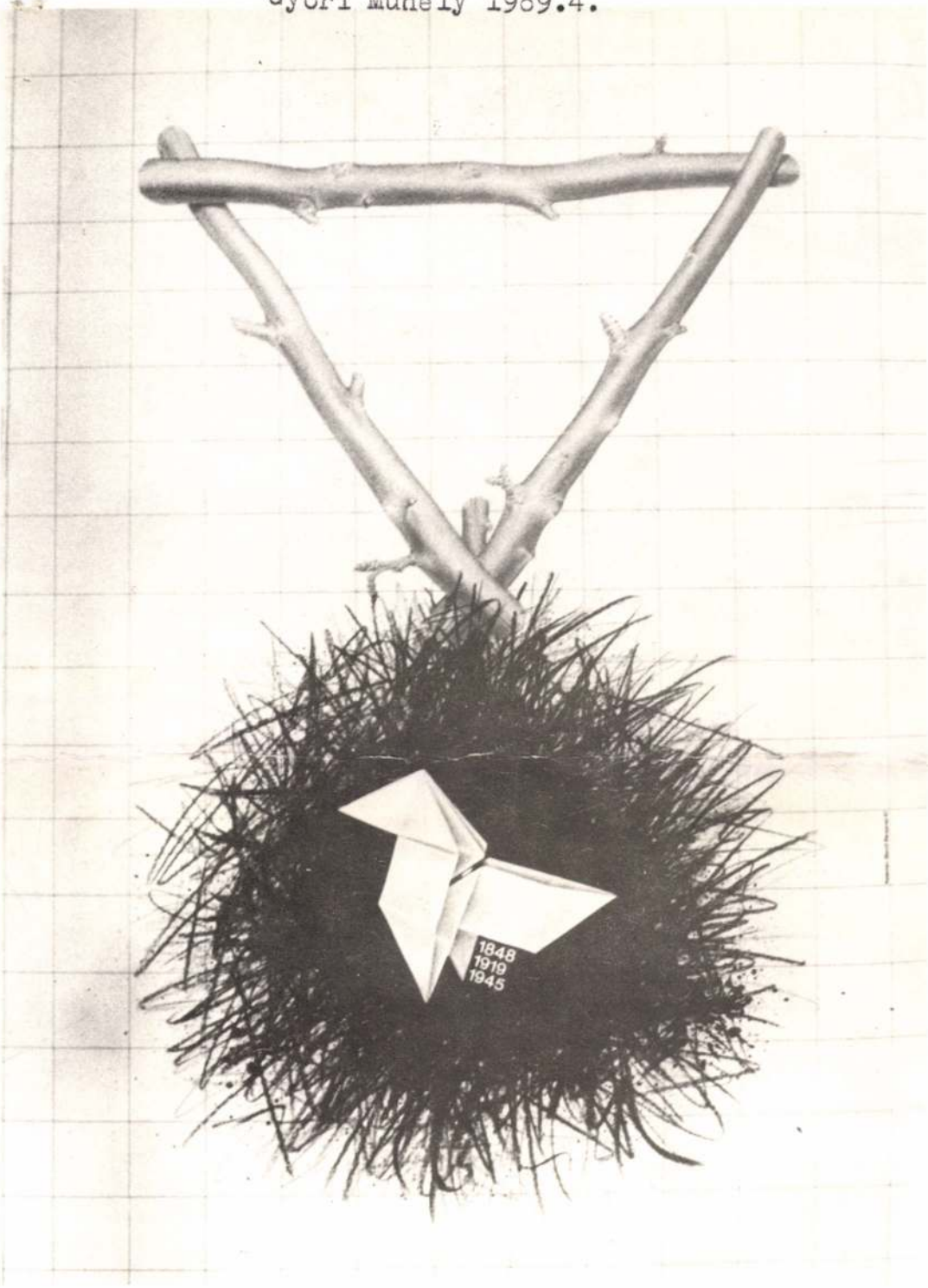

Műhely

TÁRSADALOMTUDOMÁNY · KÖZMŰVELŐDÉS · KRITIKA

A TARTALOMBÓL:

Hoppál Mihály: Kulturális értékszerkezetek és identitás értékek

Katja Schmidt–Piller: Magyar impressziók

Kiss Endre: Közép-Európa egyik alaptörténete

Tüskés Tibor, Joó József
Böröndi Lajos, Kubinszky Mihály
és Szita Szabolcs kritikái, recenziói

Illusztráció: Kelemen Benő grafikái

89/4

Ára: 18,– Ft

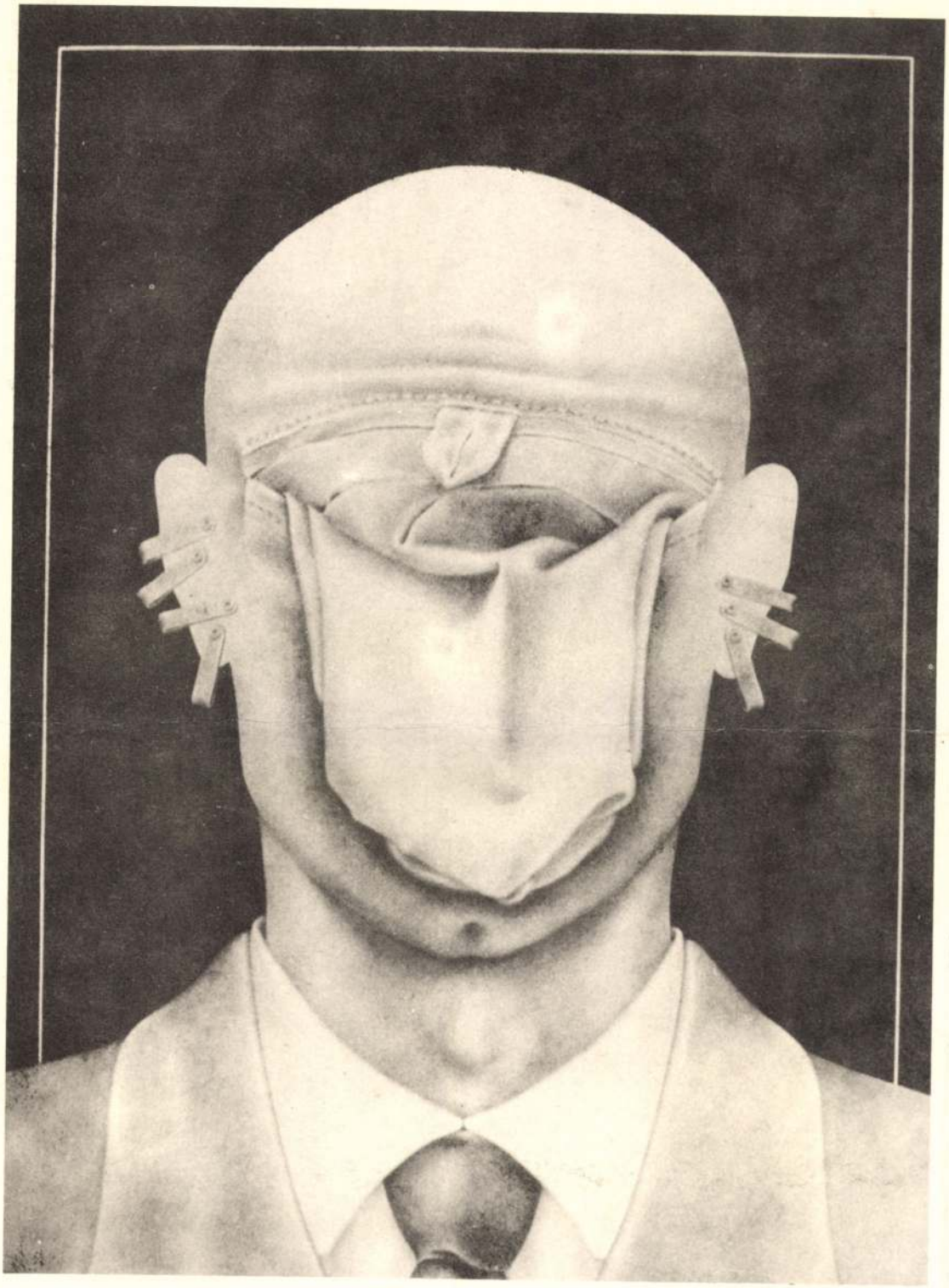

MADÁCH IMRE

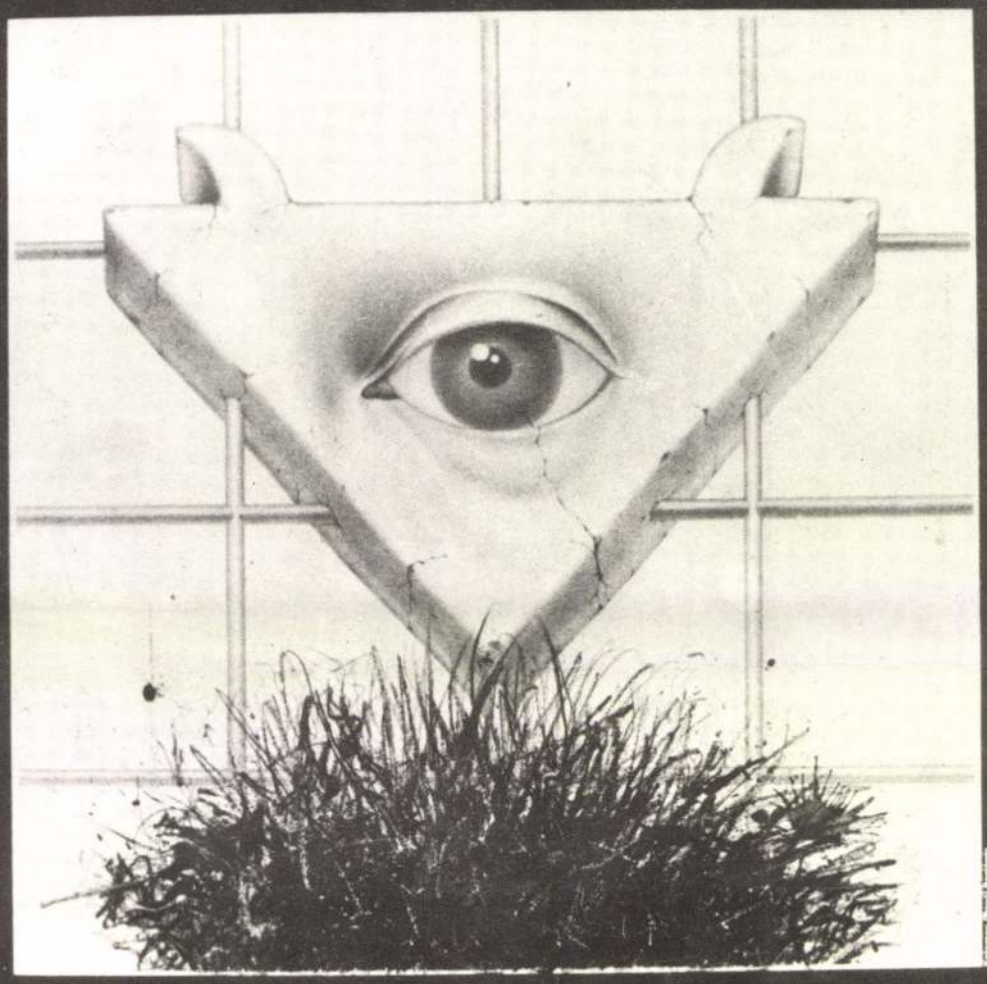

AZEMBERTRAGÉDIÁJA

KELEMEN KÁROLY

ÚJ MŰVÉSZET

2000/ápr.

P - 9765

11.o.

voltak, nagy ingujj-gyürések és n
hiszem, mert én már az utolsó láb
tudtam, hogy Laci[2] már hónapokkal
is otthagyta.[3] Az otthagyásban, mi
tott. Sajnos, igaza volt mindig,

Szóval megbuktunk. Az első ü
borunkat meglepte a cholera hunga
fél hatalmasat röhöghet majd, ha

Németh Imrével[4] való ügyedet,
szélhetjük s tisztába tehetjük. I
tem vele. Nekem azt mondta /sürg
visszaküldte neked. A Franklinnal
megirására; a könyvnek márciusba
jelent meg, a képviselőség, mint
A Nyugat engem is felszólitott a
azonban én inkollégialitásnak ér

Kelemen Dersö

festö

U. 1579

Kelemen Dezső

fiatal festő

1915. májusában Szeged-
den műveiből kiállí-
tást rendezett.

Szegedi Napló

1915. május 22.

(Kelemen Dezső
képkiállítása.)

Kremnegy képes [illegible]

átrával a szövegben ——————— 1.– 64. M.

I.– XIV.

Képes tábla

MDK

Kelemen Dezső

Minden csendes, of.

Bánkódás, of.

N.Szal. 2. zsürimentes kiáll. 1916. máj.
14 l.

Kelemen Benő Benjámin

Győr, MOT Galéria 1985. aug. 29
– szept. 2. Bev. Szárai Lajos. Győr : Munkásfiatalok
Orsz. Tanácsháza Bír. 1985 [8] p. ill

Kelemen Benő

a Győri Petőfi Sándor Ifjúsági Házban tegnap nyílt meg a „Petőfi képzőművészeti kiállítás”, a pályázaton második helyezést kapott.

Kisalföld, 1973. márc. 16.

Kelemen Benő,

Mártély ifjúsági amatőr képzőművészeti tábora túlnőtte a megje határait. Most Győrött a Rába Művelődési központban jelentkeztek köztük hatan: Borbély Károly, Kelemen Benő, Korompáki Sándor, Kurcsis László, Nagy Kázmér, Szabó József és Varga György Gitelt érdemlően számolnak be jelenkorunkról.

(M): Mártély – Győr.
Magyar Ifjúság, 1981. máj 15.

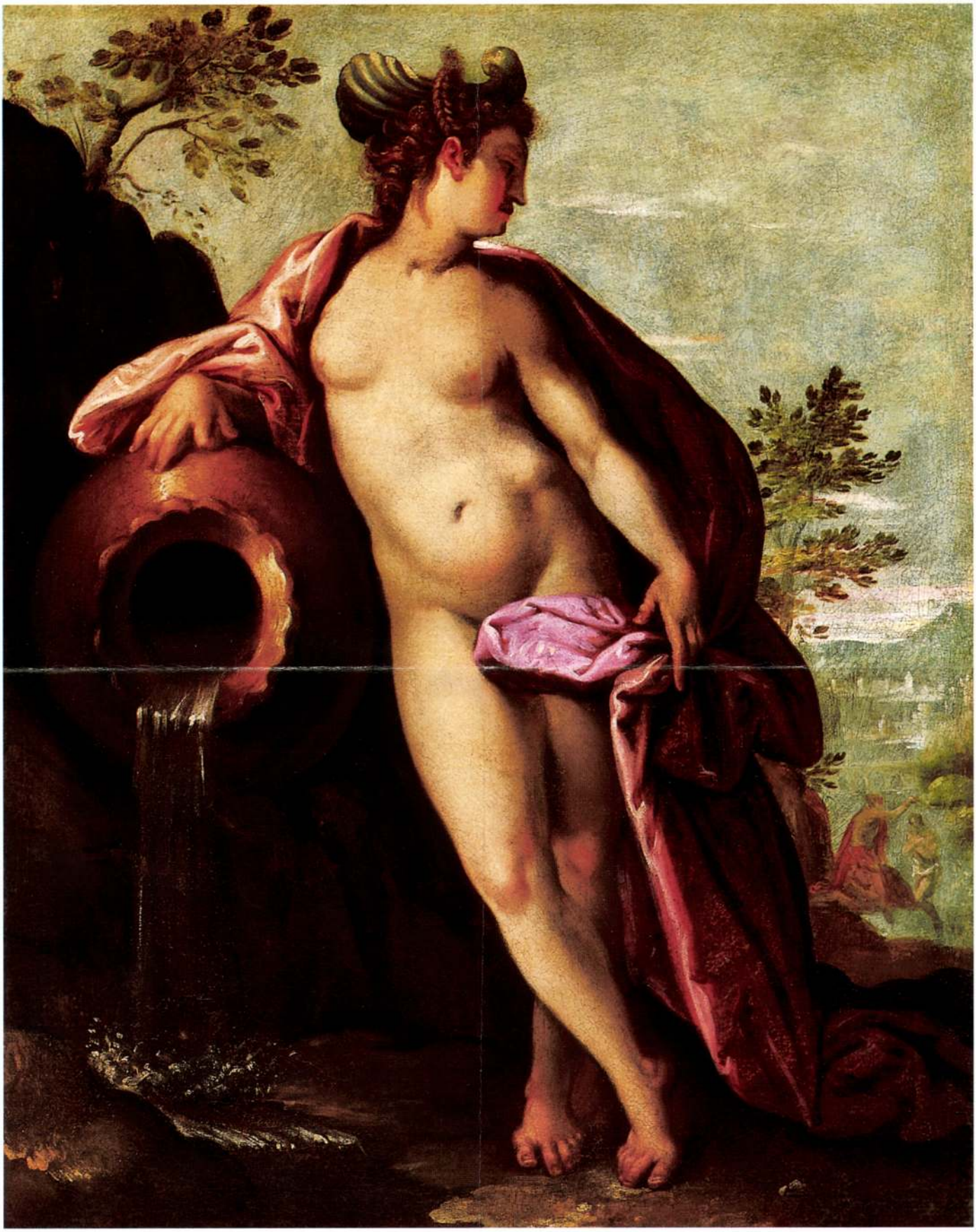

97

KELEMEN EMIL

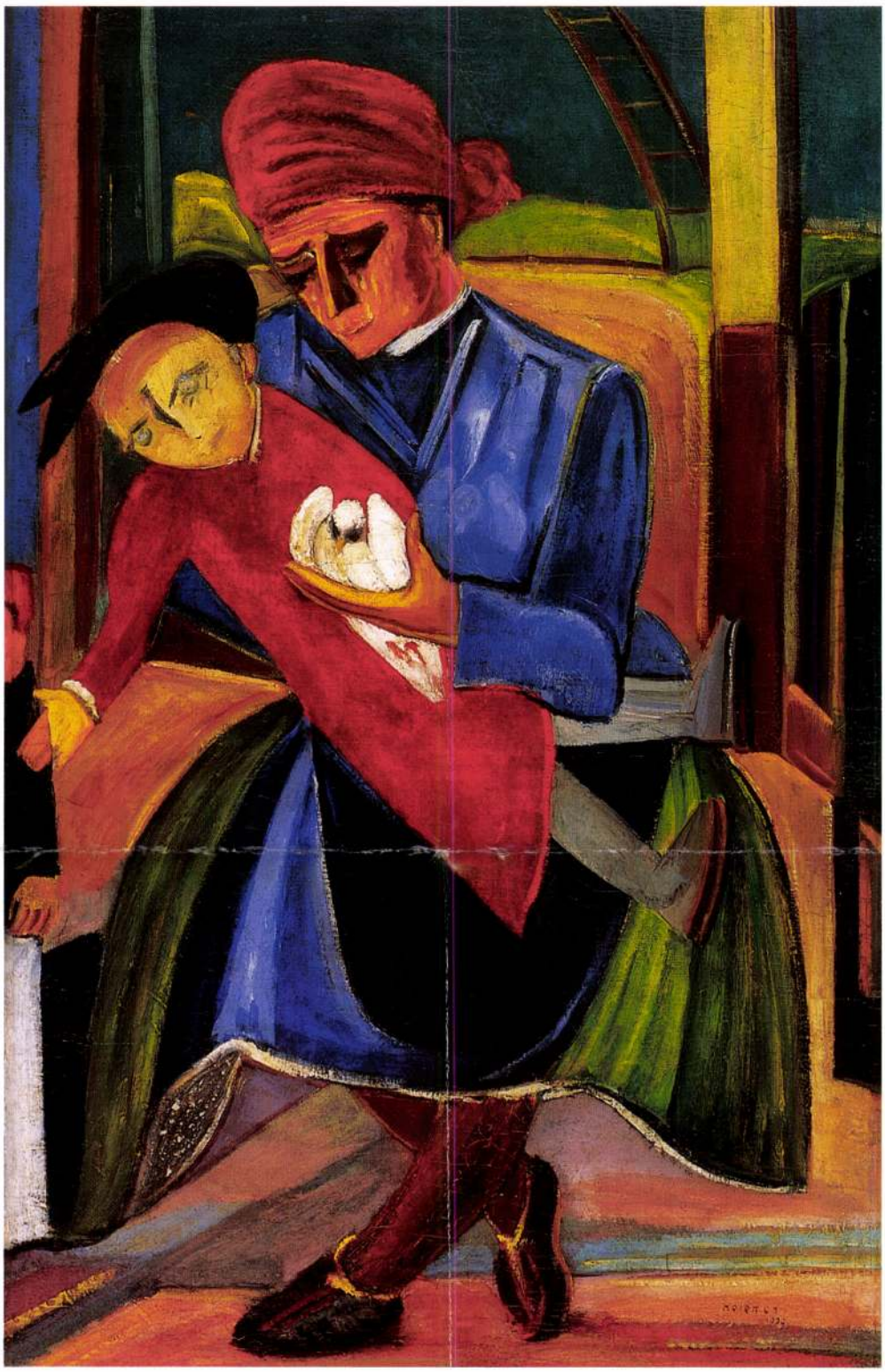

98

98 ▪ KELEMEN EMIL (1895–1975)

Anya gyermekével

89 x 59 cm
Olaj, vászon
Jelezve jobbra lent: Kelemen 1939

Kikiáltási ár: 180 000 Ft

99 ▪ GYENES GITTA (1888–1960)

Lány babával

41 x 33 cm
Olaj, vászon
Jelzés nélkül

Kikiáltási ár: 300 000 Ft

MAGYAR HÍRLAP 2002. MÁJ. 15.

Kelemen Károly festőművész ironikus hangvételű kiállítása május végéig tekinthető meg a Centrális Galériában

A kitörölhető kommunizmus radírlenyomatai

A Centrális Galériában május 28-áig látható Kelemen Károly festőművész Kitörölhetetlen kommunizmus című kiállítása. A korabeli propagandaanyagokat átértelmező radírképek szabadulási kísérletek: az irónia és az önvizsgálat eszközével segítenek kitörölni a köztudatból a kommunista giccseszméhez kapcsolódó hamis mítoszokat.

A kortárs magyar képzőművészet egyik legnevesebb képviselője, Kelemen Károly a másodlagos, jobban mondva a gyártott valóságban hisz. Bevallása szerint azért teremt képmásokat, hogy „megszüntesse saját énjét", hiszen a reprodukció aktusával együtt jár a távolítás. Az értékek lefokozását akarja kollektív élménnyé tenni. Intellektuális és játékos alkat, aki különböző technikákkal kísérletezik. A roncsolás gesztusa végigkíséri művészetét. Redukcionista szemléletű, ugyanakkor nem a hiányokat tölti ki, hanem a már meglévő tartalmakat értékeli újra. Radírozással készült festményein maga a törlés hozza létre a képet. Rücskös vászonra, grafittal rajzolta meg, majd „maszatolta össze" Heidegger és Moholy-Nagy portréját, Chardin és Lempicka ihlette csendéletsorozatát.

Kelemen ikonja egyrészt Che Guevara, a forradalmár-művész, másrészt korunk iparilag fabrikált hőse, a teddy bear. Nemcsak a művészettörténeti, hanem a történelmi utalásokat is kedvenc terepének tekinti. A Centrális Galériában május 28-áig tekinthető meg az a 14 kép, amelyek a kitörölhetetlen kommunizmus kitörölhetőségéről tanúskodnak. Az alkotó korabeli propagandafotókat, nyomtatványokat használt fel ahhoz, hogy ironikus parafrázisaival „megsemmisítse" a kommunista giccseszmét és a hozzájuk tartozó hazugságtoposzokat. Azt az idillként sulykolt korszakot, amely mindannyiunkban negatív nyomokat hagyott. Kelemen ezúttal is tabukat döntöget: a megfestéssel-kiradírozással meg akarja osztani a közönséggel a szabadulás esztétikai élményét. Megütközteti egymással a közös emlékezetet és a jelent, megpróbálja kisöpörni a még túl friss történelem hordalékait. Képein az ideológia tipikus hordozóit jeleníti meg, az eredmény azonban nem nosztalgikus, hanem komoly. A művész kritizál és revideál, miközben arra készteti a nézőt, ő is számoljon el önmagával.

Szereplőinek átlagembereket és allegorikus állatokat tesz meg, ábrázolásmódja gyakran sematizált, gyerekjátékot idéző. Az eredeti szocreál ikonokhoz hozzárendel vagy éppen elvesz belőlük egy elemet. Motívumkészlete 1945-től a rendszerváltásig terjed, szabadon bánik az idővel és a gyakran poénos kontrasztokkal. A Munkás szivarka dobozán látható nagyüzem ma már abszurdum, másik képén a Megtévedt csacsi kerül a nyulak közé. A reprodukált valóságban újra feltűnik a hazai avantgárd egyik törzshelye, a lila-kék neonfeliratú Dupla presszó. Öregember tartja kezében a rongyos vörös zászlót, amelyet sarló és kalapács helyett pin-up girl díszít. Széncsataharcosának kéményeit görög oszlopokként túlozza el, Sztahanov 335,1 százalékot teljesítő magyar megfelelőjét színpadias díszletekkel lehetetleníti el. Ugyanígy idézőjelbe teszi a „Romboljatok, hogy építhessetek, építsetek, hogy győzhessetek" szlogent. Békegalamb című festményén enyhe fintorral figurázza ki a tagbaszakadt munkásnő ideálképét, s a munkásőr nála majolika asztaldíszként lényegül át az örökkévalóságba. Dekonstrukció 1956 és a Végjáték című képe a többinél is elgondolkodtatóbb. Az előbbit a Sztálin-szobor ledöntése ihlette, rajta a süllyesztő felé tartó, kilógó zsigerű diktátori torzó. Az utóbbin Petri György sorai olvashatók: „A szikla óhatatlan visszafelé görög." A kiállítás legfőbb tanulságát György Péter esztéta fogalmazta meg nyitóbeszédében: „A kommunizmus halott, és mi szabadok vagyunk. S ennek az evidenciáját semmiféle ostobaság nem vonhatja kétségbe." *RJ*

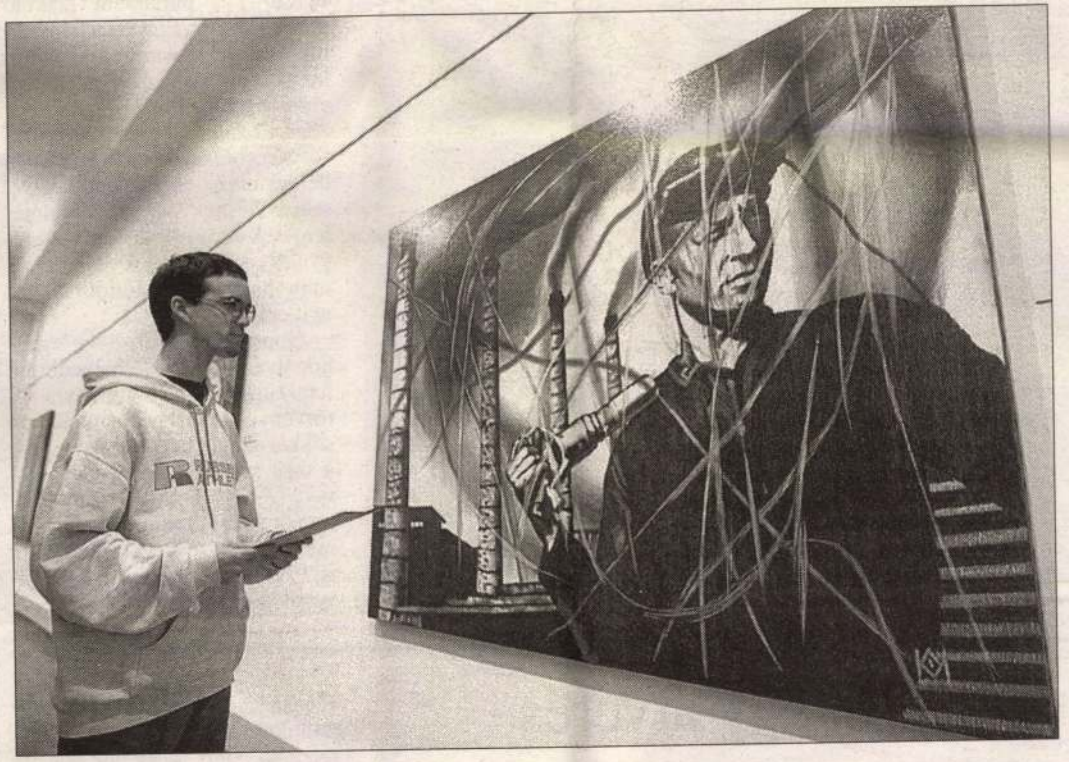

Kelemen Károly ironikus parafrázisokkal vizsgálja felül a kommunizmus emlékeit Fotó: Sárközy György

KELEMEN KÁROLY

az ultijáték szabá-
maznák. Nem számít,
anyan akarnak kártyázni.
nezer lélek elég, és azt össze-
borozni könnyebb, mint a Ház-
ban egy kétharmados törvény
felülvizsgálatát kikényszeríteni.
Gyakorlatilag erről van szó, a több-
bi rutinos páros manír. A kam-
pány folytatódnék más eszközök-
kel. Erősen hasonlít ez az olimpiai
aláírásgyűjtéshez, amire ki em-
lékszik már? Különben is: jobb,
ha a közbeszéd ezzel foglalkozik,
s nem a földeladással, a gázüzlet-
tel, s a kétségbeesett kormányzati
osztogatással. Az egyszer használatos kezdeményezés, illetve lélektani krimi valószínűleg megfeneklik, de általa elrontható a győztesek öröme és startja.

A jog szemléltetheti, mennyire nem korrekt a szavazólapok megbolygatását célzó kezdeményezés. Első pillanatra ártatlan ügyről van szó. A választási eljárásról szóló (1997. évi C.) törvény 75. paragrafusát kellene csak egy technikai normával módosítani, megakadályozva, hogy a szavazólapokat kilencven nap után megsemmisítsék. A mai szabály kimondja, hogy miként kell jegyzőkönyvezni a szavazatösszesítés eredményét, hogyan lehet e jegyzőkönyvekhez hozzáférni. Be kell juttatni a polgármesteri hivatalba a választási dokumentumokat, s azok közül a szavazólapo(ka)t „90 napig meg

A szerző alkotmányjogász

„népi" javaslattal. Jó oka, biztosíték ereje van tehát a hatályos megoldásnak. Ráadásul az illeszkedik ahhoz a jogi elvhez, hogy e körben szigorú és jogvesztő határidők vannak. Tehát egy időponton túl mindegy, ki miért és mire hivatkozva reklamál. Ha ez az elv törést szenvedhet, akkor jogorvoslattal az athéni cserépszavazásig vissza lehetne menni,

lással felülvizsgálhassák. Minek akkor választást tartani?!

A választási eljárási törvény igényes alapelvekkel rendelkezik. Az alapelvek megszabják a törvény egészének szellemét és normatív rendjét, így korlátot állítanak a tetszőleges, nem rendszerkonform szabályoknak. A törvény 3. paragrafusa ezt mondja: „A választási eljárás szabályainak

jogtörténeti p
tatott a Legfelsőbb Bíróság a minap, amikor a jogtudomány Anettkájának beadványát nem annak neve és stílusa, hanem érdeme szerint ítélte meg. Kimondva, hogy nem határozat, hanem állásfoglalás az adekvát jogi metódus. Ezt a jogtisztítást minden más közjogi szervezet – a Ház is – bátran követheti. A „minek nevezzelek?" dilemmája tehát kezelhető. Fájdalom, eddig sem sok sikert értek el az Országgyűlésben a népi kezdeményezések, s nem javítja azok esélyét ez a mostani megkerülős csel.

Egy egérút mindazonáltal még van. A házszabály szerint (5. paragrafus) a parlament alakuló ülésén „az országgyűlési képviselők választásáról az Országos Választási Bizottság nevében annak elnöke, a választással kapcsolatos állami feladatok megszervezéséről és technikai lebonyolításáról a belügyminiszter beszámol az Országgyűlésnek" s e „beszámolójelentések elfogadásáról az Országgyűlés a képviselők eskütétele után határoz". Szédítő távlatot nyit ez.

Gondoljunk csak bele: egyes honatyáink előbb emelkedetten felesküsznek az alkotmányra s a törvények betartására, majd nem sokkal azután nemmel szavaznak a saját szájízük szerint életre hívott OVB korrekt beszámolójára, sőt a saját belügyminiszterük munkájának a megkoronázására is!? Az lenne az égés, nem a szavazólapoké.

FERENCZI KRISZTINA

Két árny

Nagy lehetett a riadalom a szoci
Sándorról kiderült, hogy éppen
ben fűzte szorosabbra barátságát a
Földi Lászlóval. Mi több, éppen az M
kor ketten eltervezték, hogy a Defen
Ahol most adta át Földi ügyvezetői
lannak.

Nem lehetett (lehet) kisebb a str
pentett hír hallatán a Fidesz soraiban
cialista Csintalant is tömik pénzzel, a
állami megrendeléseket adnak? Föld
rült a nagy átváltozás: vezető hírszer
verezte át magát, méghozzá éppen a
értők szerint ez a cég csak akkor é
kap, ellenkező esetben jóval kisebb a

Ha a szocialisták úgy döntenének,
gazdagodni expolitikusukat, rosszul t
vásárolják közel 20 százalékos üzlet
talantól is, Földitől is. Számolniuk k
kerülhet százszázalékos állami tulaj
hogy a falnak is füle van. De maradh
talannal rengeteg információ kerülh

Az első hírek szerint a szocialistá
Defend kiváltságos helyzetét. Felism
vezetői és tulajdoni jog éppen azt h
hogy nem változik itt semmi, ezek is
Vagyis a tulajdon- és vezetőváltást n
ellen. A Földi–Csintalan váltás egy
ban egymást váltó két nagy pártra, a
Az MSZP-nek még van esélye, hogy
feltáró vizsgálat segíthet annak meg
nagyra állami pénzből a Defend.

Emlékezzünk csak egy kicsit. Mi
Katona Béla, aki rövid ideig a titkos
li miniszter volt? Azt, hogy megtörté
között. Elég hamar úgy döntött, ho
egyik érintett párt embere a friss hír
zott: van pártok feletti maffia. Igaz v
Az eddig a Fidesz magánhadser

A nagy átverés

Tegyük most félre azt a lehetőséget, hogy Rubens Barrichellónak rég meg lett mondva, hogy a Forma–1-es Osztrák Nagydíjon csak csapattársa, Michael
nyerhet, különben

hátra a tűzpiros Ferrarit, hogy mindenki láthatta a Nagy Átve

csapatszellem. Más szóval: alázat.
Más szóval: konzervatív érték

cégnél, színész, orvos, tanár vagy politikus. Lehet tudós, újító, sőt feltaláló, mert az ég egy világon nem fog föltalálni semmit, ha nincs mögötte az Istálló.

A Csapat emelvük vigyent már

KELEMEN MARCEL

Alkotóház a Virág utcában

Az elődök és az utódok szelleme

Kelemen Marcel: Mozdulat, 2001
olaj, vászon, 130x80 cm

Hódmezővásárhelyen az idén ősszel ötödször találkozik hét festő a Virág utcai Alkotóházban, hogy részt vegyen a Vásárhelyi Festőszimpozionon. A képzőművészeti életben – ideértve az iparművészetet is – évtizedek óta működnek szimpóziumok, a mozgalomnak bizottsága volt, ma társaságba rendeződnek. A kívülállók azonban csak több-kevesebb homályos fogalommal rendelkeznek arról, mi is folyik e név alatt. Maga a szó ógörög nyelven társas lakomát jelent; de nem pusztán étkezést, hanem szellemi együttlétet, zenével, tánccal, színészek közreműködésével. A klasszikus görögség idején a szimpózium az intellektuális élet tere volt. Ott beszélték meg a művészeti, irodalmi, zenei, színházi eseményeket, és az volt a kritika fóruma is.

A képzőművészetben a múlt század ötvenes éveiben kezdték szimpóziumnak nevezni a művészeknek azt a rövid, de ismétlődő együttlétét, együtt munkálkodását, amelyet művésztelepnek, alkotótábornak is mondanak. A magyar művészetben általában Nagybányára szoktak hivatkozni mint e mozgalom kezdetére, de ott igazán csak az elején volt efféle együtt dolgozás. Valójában a jugoszláviai, részben magyarok lakta Vajdaságban kezdődött az ötvenes évek elején az a művészeti mozgalom, amelyben egy helyen bizonyos időre számos művész gyűlt össze, akik közösen végezték alkotómunkájukat. Ez a művésztelepi vagy szimpóziummozgalom a hatvanas–hetvenes években teljesedett ki, de a Vajdaságban találhatjuk meg kezdeteit, s magyar nemzetiségű volt a részt vevő alkotók nagyobb hányada.

A század utolsó előtti évében rendezték meg Hódmezővásárhelyen az első festészeti szimpóziumot. A trend ismeretében a helyi önkormányzat részéről bátorság kellett az életre hívásához, és ügyes szakmai érvelésre volt szükség a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete és az NKA támogatásának megnyeréséhez. A kezdeményezés a művészettörténeti hagyományból – a Vásárhelyi ŐsziTárlatok akkor már 46 éve töretlen folyamából, az egykor és most Vásárhelyen élt, élő és ide kötődő művészek munkásságából, valamint a Mártélyi Képzőművészeti Szabadiskolából, továbbá az egykor évtizedekig itt működött képzőművészeti főiskolai nyári művésztelepek máig ható emlékéből – indult ki.

Az első két alkalom résztvevői Ács István, Földi Péter, Kárpáti Tamás, Kelemen Marcel, Kurucz István András, Muzsnay Ákos, Püspöky István és Szabó Tamás voltak. Külön-külön hosszabb-rövidebb időt töltöttek már el Vásárhelyen. Ki Mártélyon (az Alkotóházban vagy a Szabadiskolában), ki a Virág utcai alkotóházban (Kurucz István meg az ősi családi házban). Az összetétel 2001-ben változott: Ács és Szabó helyett a Hódmezővásárhelyen élő Kéri László és Nagy Attila vett részt a munkában, míg Földi Péter inkább csak szimbolikusan működött közre. Az ő belépésükkel megerősödött a szimpózium. Szabó Tamás szobrászművészről szakmai körökben közismert, hogy akvarellel és táblaképekkel is foglalkozik, Nagy Attiláról azonban csak a közeli ismerősei tudják, hogy ő is fest. A rendezvény korábbi részvevői ennek ismeretében javasolták meghívását a közös munkára.

Bár a vásárhelyi Virág utcai Alkotóházban műterem is áll a művészek rendelkezésére, a Festőszimpozion résztvevői a „kész" műveket általában nem itt készítik el. Kárpáti tizenhétnél is több lazúrrétegből álló képein hónapokig is dolgozik. Püspöki mostanában a kerámia és a grafika közötti köztes területet kutatja. Kéri egyre mívesebb „manierista" fölfogásban alakítja korábbi barokkos stílusát. Kelemen Marcel Kárpáti tünékeny lazúrjait formálja monumentálissá. Kurucz István András Csohány Kálmán egykori „vadászatát" folytatja a néhai Bandula vendéglő szétszóródott, de újratermelődött törzsvendégei után. Természetes, hogy e munkát otthon, egyenként, saját műtermükben végzik. Vásárhelyen csak vázlatok, „plein air" följegyzések készülnek.

Sokkal fontosabb e művészek számára a szellemi együttlét s a város légköre. Egyetértenek abban, hogy az elődök szelleme az utódokéval ér össze. Ahogyan abban is, hogy a Vásárhelyi Festőszimpozion helyszíne, a Virág utcai alkotóház igen jó helyi szellemmel („genius loci") rendelkezik. A hely szellemének szerves része a házigazdák, Fodor József és felesége, Zsuzsa otthonias gondoskodása. Mindennek következtében joggal remélhető, hogy a festőtalálkozó rendszeres folytatása – az ŐsziTárlat és a Kerámia Szimpózium mellett – pezsdítően hat majd Hódmezővásárhely művészeti életére.

P. G.

MŰÉRTŐ 2003. OKT.

Vásárhelyi mesterek a hazai aukciókon

A Műveremtől a műpiacig

Tornyai János: Mezőn
olaj, karton, 35x48 cm

Hódmezővásárhely festészetének hagyományai javarészt az Alföldi Iskolán keresztül váltak ismertté a XX. század magyar művészettörténetében. A város művészeti életét elsősorban a Fényes Adolf és Koszta József méltó társaként emlegetett Tornyai János, a Vásárhelyre települő Rudnay Gyula, valamint Endre Béla, a szobrász Pásztor József és Kallós Ede működése élénkítette meg még az 1910-es években. A Vásárhelyi Képzőművészeti Egyesület és a mártélyi művésztelep megalakulása a helyi művészeti élet intézményi hátterét is megteremtette. Az egyesület elsődleges célja a hazai művészeti élet decentralizálása volt, s évről évre művészeket csábított a Tisza holtága mellett található művésztelepre. Vásárhely értelmiségi köre hamar befogadta a képzőművészek új társaságát, akik rövidesen – az ország egészét tekintve is – egyedülálló vállalkozást indítottak el a Hódmezővásárhelyi Majolikagyár megalapításával. Az 1946-ig működő üzem művészi igényű, elsősorban a népi formakincset felhasználó díszedények, később cserépkályhák előállításából tartotta fenn magát. A város gyakori vendége volt Ady Endre, Juhász Gyula és a neves művészettörténész, Lyka Károly is, akik a helyi értelmiség krémjével Galyasi Miklós későbbi múzeumigazgató házában – az úgynevezett „Műveremben" – gyűltek össze időről időre, valóságos szellemi műhelyt létrehozva.

Nem szakadt meg Hódmezővásárhely eleven képzőművészeti életének folytonossága a II. világháborút követően sem. Igaz, a szocialista kultúrpolitika által egyedüliként üdvözített és elismert szocialista realizmus magyaros, az alföldi festészettel beoltott ága épp itt tudott leginkább gyökeret ereszteni. Az elsőként 1954-ben megrendezett Őszi Tárlat azonban a vártnál jóval szélesebb spektrummal, átfogó művészeti igénnyel – többek között Barcsay Jenő, Medgyessy Ferenc részvételével – indult el. A Tornyai Múzeum e hagyományteremtő éves seregszemléjét kezdetben inkább a couleur locale jellemezte (Kohán György, Kurucz D. István), a hatvanas évek végétől azonban egyre nyitottabbá – az újító szemléletű fiatal generációk (Hézső Ferenc, Kéri László) művészetét is befogadó – eseménnyé vált.

A művészettörténeti hagyományok, a számtalan kiemelkedő életmű művészettörténeti értékelése és elismerése mellett a műkereskedelem „direktebb mutatói" is a vásárhelyi művészek általános népszerűségét és megbecsülését támasztják alá. Közülük a legnagyobb favorit, Tornyai János mellett jól cseng Endre Béla és Rudnay Gyula neve is, míg az utóbbi években az ismét nagyobb népszerűségnek örvendő szobrászat műfaján belül Pásztor József és Kallós Ede munkái érnek el szép eredményeket. A II. világháborút követő időszak vásárhelyi alkotói – ahogyan a piacvezető aukciósházak sztárfestői mellett egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a kismesterek és az elmúlt negyven év képviselői – kiemelkedő jelentőséggel bírnak egy-egy Abigail-, BÁV- vagy Nagyházi-árverésen. Ehhez hasonlóan a város jelenkori festői is egyre keresettebbekké válnak a hazai műpiacon.

KASZÁS GÁBOR

Vásárhelyi festők aukciós szereplése

Szerző, cím	Technika, méret	Kikiáltási ár	Leütési ár	Árverező	Árverés ideje
Tornyai János Alföldi táj	olaj, karton, 41,5x35 cm	280 000	360 000	Mű-Terem Galéria	2002. december
Tornyai János Mezőn	olaj, karton, 34,5x48 cm	450 000	1 100 000	Kieselbach Galéria	2002. április
Tornyai János Őszi fák	olaj, karton, 36,5x48 cm	220 000	300 000	Mű-Terem Galéria	2003. április
Rudnay Gyula Enteriör	olaj, vászon, 100 x 75 cm	350 000	1 600 000	Magángyűjtők Galériája	1997. október
Rudnay Gyula Falusi konyha	olaj, karton, 40,5x32 cm	95 000	130 000	Nagyházi Galéria	1998. március
Endre Béla Viharsarki rekettyés	olaj, vászon, 41x54 cm	150 000	190 000	Mű-Terem Galéria	2001. november
Endre Béla Udvarlás	olaj, vászon, 72x105 cm	190 000	550 000	Villás Galéria	2001. december
Kohán György Tanyarészlet	pasztell, papír, 60x88 cm	200 000	280 000	BÁV	1999. december
Kohán György Mártélyi holtág	olaj, vászon, 73x90 cm	120 000	140 000	Nagyházi Galéria	1999. április
Kurucz D. István Téli utcán	olaj, farost, 60x80 cm	120 000	120 000	Nagyházi Galéria	2002. május
Hézső Ferenc Legelő	olaj, farost, 60x80 cm	60 000	60 000	Abigail Galéria	2002. december

Kováts Albert: Piros gallér

Kelemen Kata: Titkosírás

KELEMEN KATA

Tisztelettel meghívjuk
Önt és családját
a Pintér Sonja Galériába

KELEMEN KATA
TITKOSÍRÁS
és
KOVÁTS ALBERT
TÖRTÉNELMI ARCZKÉPEK
című kiállítására
Megnyitja
2001. december 7-én, pénteken
17 órakor
KOPÓCSY ANNA
művészettörténész
közreműködik
SZILVÁSY VIKTÓRIA
hegedűművész
A kiállítás megtekinthető
2002. január 13-ig,

BUDAPEST 23
20. 11. 01
AL-I/175

MAGYARORSZÁG
028
FORINT

pintér sonja
GALÉRIA

Tímár Árpád
Budapest
Üllői út 119. IV/65
~~1181~~
IX

K O R T Á R S G A L É R I A

Pintér Antik 1055 Bp., Falk Miksa u. 10. Tel/Fax: 311-3030 Nyitva: h étfőtől péntekig 10-18 óráig, szombaton 10-14 óráig